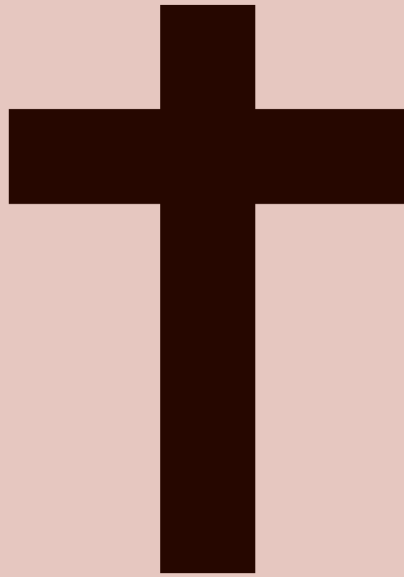

God-are Jögoru
I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

God-are Jögoru I'oho
The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

copyright © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ömie (Omie)

Translation by: Wycliffe Bible Translators

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2012-10-23

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 11 Nov 2022 from source files dated 9 Oct 2020
a68769b4-6180-5825-a17e-676d8f6a7efa

Contents

FRT	1
MATTHEW	3
MARK	70
LUKE	113
JOHN	185
ACTS	235
ROMANS	303
1 CORINTHIANS	335
2 CORINTHIANS	366
GALATIANS	386
EPHESIANS	399
PHILIPPIANS	409
COLOSSIANS	416
1 THESSALONIANS	423
2 THESSALONIANS	429
1 TIMOTHY	433
2 TIMOTHY	442
TITUS	448
PHILEMON	451
HEBREWS	453
JAMES	477
1 PETER	485
2 PETER	494
1 JOHN	500
2 JOHN	507
3 JOHN	508
JUDE	509
REVELATION	512
Read the New Testament	545

God-are Jögoru I'oho The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea

Nupela Testamen long tokples Omie long Niugini

God-are Jögoru I'oho

The New Testament in the Omie language of Papua New Guinea
[aom]

Translation: © 1991 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Print publication, 1991 by Bible League International

Web version
2013, Wycliffe Bible Translators, Inc.
www.Wycliffe.org

<http://pngscriptures.org>

www.ScriptureEarth.org

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons license (Attribution-Noncommercial-No Derivative Works).

<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0>

Your are free to share — to copy, distribute and transmit the text under the following conditions:

- **Attribution.** You must attribute the work to *Wycliffe Bible Translators* (but not in any way that suggests that they endorse you or your use of the work).
- **Noncommercial.** You may not use this work for commercial purposes.
- **No Derivative Works.** You may not alter, transform, or build upon this work.
- **In addition,** you have permission to port the text to different file formats, as long as you don't change any of the text or punctuation of the Bible.

Notice — For any reuse or distribution, you must make clear to others the license terms of this work.

Tok Orait

Dispela Buk Baibel i kam wantaim tok orait na lo bilong Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivative Works license. Em i tok olsem **yu ken givim kopi long narepela manmeri.** Yu ken wokim kopi na givim long husat i laikim. Tasol, yu mas tok klia dispela samting i kam long <http://tokplesbaibel.org>. Yu no ken kisim mani na salim dispela. **Yu mas givim nating.** Na tu, **yu no ken senisim Tok.**

Ol piksa i kam wantim ol Baibel na narapela buk i stap long dispela sait i gat tok orait long usim wantaim dispela samting tasol. Sapos yu laik narapela tok orait, yu mas askim husat i papa bilong copyright long dispela ol piksa. Sapos yu laik stretim samting i no orait long dispela tok orait, stretim tok, salim Buk Baibel, o tainim Tok bilong God long nupela tok ples, yu ken **askim mipela.**

Olgeta tok orait na lo long tok ples English i stap long *<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/legalcode>*.

Sapos yu gat askim long dispela, **plis askim mipela.**

God-are Jögoru I'oho

MATTHEW

Iesuare hijo miono'o jiobe rovade jöhoje.

¹ Aveho Iesu Keriso-are hijo miono'o jiobe rovade jöhoje. Iesu hu David-are uje jiadeje. David hu Abraham-are uje jiadeje.

² Abraham hu Isaac-are vavue jiadeje. Isaac hu Jacob-are vavue jiadeje. Jacob hu Judah-are o Judah-are ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. ³ Judah hu Perez o Zerah-mesi vavue jiadeje. Jabesi vëmoho Tamar jiadeje. Röhu Perez hu Hezron-are vavue jiadeje. Hezron hu Ram-are vavue jiadeje. ⁴ Ram hu Amminadab-are vavue jiadeje. Amminadab hu Nahshon-are vavue jiadeje. Nahshon hu Salmon-are vavue jiadeje. ⁵ Salmon hu Boaz-are vavue jiadeje. Boaz-are vëmoho Rahab jiadeje. Röhu Boaz hu Obed-are vavue jiadeje. Obed-are vëmoho Ruth jiadeje. Röhu Obed hu Jesse-are vavue jiadeje. ⁶ Jesse hu a böröme David-are vavue jiadeje.

David hu Solomon-are vavue jiadeje. Solomon-are vëmoho Uriah-are dorue jiadeje. ⁷ Röhu Solomon hu Rehoboam-are vavue jiadeje. Rehoboam hu Abijah-are vavue jiadeje. Abijah hu Asa-are vavue jiadeje. ⁸ Asa hu Jehoshaphat-are vavue jiadeje. Jehoshaphat hu Joram-are vavue jiadeje. Joram hu Uzziah-are vavue jiadeje. ⁹ Uzziah hu Jotham-are vavue jiadeje. Jotham hu Ahaz-are vavue jiadeje. Ahaz hu Hezekiah-are vavue jiadeje. ¹⁰ Hezekiah hu Manasseh-are vavue jiadeje. Manasseh hu Amon-are vavue jiadeje. Amon hu Josiah-are vavue jiadeje. ¹¹ Josiah hu Jechoniah-are o hesi ö ömo'ömo jabesi vavue jiadeje. Evare majare Babylon rajohuro muorovo'i rueromo Israel rajoho tövëvoromo ujuoho va'oromo Babylon rëmारेजे.

¹² Tövëvo ujuoho va'oromo Babylon rëmारेजे maja hesi ijore evare Jechoniah hu Shealtiel-are vavue jiadeje. Shealtiel hu Zerubbabel-are vavue jiadeje. ¹³ Zerubbabel hu Abiud-are vavue jiadeje. Abiud hu Eliakim-are vavue jiadeje. Eliakim hu Azor-are vavue jiadeje. ¹⁴ Azor hu Zadok-are vavue jiadeje. Zadok hu Achim-are vavue jiadeje. Achim hu Eliud-are vavue jiadeje. ¹⁵ Eliud hu Eleazar-are vavue jiadeje. Eleazar hu Matthan-are vavue jiadeje. Matthan hu Jacob-are vavue jiadeje. ¹⁶ Jacob hu Joseph-are vavue jiadeje. Joseph hu Mary-are barue jiadeje. Mary hu Iesuare vëme jiadeje. Iesuare jöho uvarueje: Böröme namiromo ajamuaje aho höjo.

¹⁷ Iesuare hijo miono'oho éhi jiobe rovadeje. Abraham bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro David-arire ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O David bëhoho jioromo hesi ujo ömo'ömo jiobe rovadoho ro Israel rajo tövëvoromo Babylon ujuoho va'are majare ë vituoho jioromo bëhohu'o ujohu'o aho'obëhe 14 jiadeje. O Israel rajo tövëvoromo ujuoho va'are majare jioromo ujo ömo'ömo jiobe ruejuvo böröme namiromo ajamuaje a rahade majare ë vituoho jioromo ujoho aho'obëhe 14 jiadeje.

Iesu rahade jöhoje.

¹⁸ Röhu Iesu Keriso rahadoho aviëhije. Hesi vëme Mary'o Joseph'o masurovo'iröhëro uarovoromo arijareje. Bogo masurovoromo gemuoroho arijë'e Mary-ro gavadeje God-are Aru'ahohuro uje bojamijë'ëro hu dë'e jiamu. ¹⁹ Hesi aemo'aeme Joseph-ro gavade hu dë'e jiamu gagorovo jögoru ejaje aëro jië'ëro Mary nugö'ö'i uehorovadeje. Röhu Mary a nunire javoji bojami'iröhoho bijönimamu uvadeje: Iae na saginiëri éhi ë'ejöjo. ²⁰ Éhi

uehorovojuvo nia'ovoro gavadeje Badare aneraëro rueromo uavavamu: David-are hije Joseph jaehu Mary masu'iranoho nadi juhuonivonëjo. Ëhesi bëhoho bogo aho ujoho bojami'i hesi God-are Aru'ahëro bojamamu dë'iraejë'e höjo. ²¹ Harihoho rahego hesi ihoho Iesu jumuvonëjo rabëni huro hesi aribövi jabesi sisëho mu'uvëhoromo maro rëmo'ië'e jiaje.

²² Röhu ë mue aho'o rovade hesi bëhoho ëhuro Badahu hesi jö majëhijaje a uavamu jajivadëhi ëhi jioröhego. ²³ Jajivoromo ëhi uvadeje: Aboridohuro dë'iraeromo harihe raho'a'ajëjo. Raho'iramu aëro hesi ihoho Emmanuel jumuvo'aruëjo. Emmanuel ë iho hesi bëhoho God-hu no'o jiaje jöhoje.

²⁴ Amo Joseph-ro niavë'ëro ri'öromo Badare anera hesi jöho ejahoromo hesi magonahoho masuvadeje. ²⁵ Masuromo röhu bogo hu'oho gemuoroho niavadeje u'emu harihoho rahego niavo'iröhëro. Amo harihoho rahamu Iesu jumuvadeje.

2

Sa'a gö rajo ariböviehu Iesu rajahi'i rovere jöhoje.

¹ Iae Iesu Bethlehem amore Judea sa'are ë rahadeje Herod sa'a a böröme jiadevare. Rahamu iae jiji adaho'amarue a masijohuro aruhe sa'a göre jioromo rovaroho ro Jerusalem amore suorovareje. ² Suorovoromo uëvareje: Jew rajo jemesi sa'a a böröme jioröhego rahade aharihoho dinö'e höjo. No aruhe sa'a göre raromoromo gavare hesi jijoho rojomamu garomo hu rajahi'i rovere höjo. ³ Ëjöho heromo Herod sa'a a börömohuro dë sisërëromo uehore gö gö baejadeje Jerusalem amo rajo a ioro'iorohu'o. ⁴ Uehore gö gö baeromo huro Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o uëvamu gemuoro gagovoroumadeje. Gagov-
amu uëvadeje: Böröme namiromo ajëmi'iröhe aho hu dinö'e raho'a'ajëjo. ⁵ Uavareje: Bethlehem amore Judea sa'are ë raho'a'ajëjo. Mami'e jö God-
aro baeromo majëhinövade ahuro ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

⁶ Bethlehem ja Judea sa'are javajoho

Judea sa'are a masijo jabesi nuniroho jasi ihoho bogo bise'oho jio'a'ajëjo.

Jasirire jioromo a böröme rue'a'ajëjo.

Rueromo nasi aribövie Israel rajoho muebejëvo'ajëjo.

⁷ Ëhi majahijamu hegoroovo Herod-ro ë sa'a gö rajo a masijohuro riejöro saginiëri jöe nugö'öromo uëvadeje: Ëjijoho maja raburo aevoromo rojo-
mamu gavarije höjo. Nadi ruëroho numëroho ue'i majaho ma-gemu uevego na hejëjo. ⁸ Majaho uavamu henugoromo uëvadeje: Rue Bethlehem amoro va'irarijoho aharihoho avoho nahobe jijihorëjo. Birohogoro rueromo dinö'e jiajoho uerego na he'iröjo na'o ë va'oromo hu rajahi'irode. ⁹ Ëhi uëvamu hegoro va'areje. Örire va'ihö gavareje mami'e ruhe sa'a göre gavare jije gemuoho jabesi nuninö urimo va'amu. Jijohuro urimo va'adoho va'o aharihehu hijajire ë hesi simano bure namijadeje. ¹⁰ Namijamu ganugoromo bogo bise'o vadu'oho nimorohareje. ¹¹ Nimorohoromo ë osare rumo va'oromo gavareje aharihoho hesi vëme Mary'o ë hijamu. Garomo sa'are ague aho raromoromo hu rajahijareje. Rajahiromo inömo inömoho jiovoromo suvuore bamahareje. Gold o ridi'e inöme niö'i göho frankincense göho myrrh ëhi i'imamareje.

¹² I'imamë'ëro nia'ovonö'e hejare God-ro uëvamu: Bogave Herod-are öriroho vuonorö'ö va'irarijë uëvamu hegoroovo vuonorö'öromo öri gönö jabesi sa'are va'areje.

Joseph-hu Mary'o Iesu'o hu'iraejėvoromo ju'ebiromo Egypt sa'are va'are jőhoje.

¹³ Va'amu Joseph-ro nia'ovoro gavadeje Badare aneraėro rovamu. Aneraėro rueromo uavavamu: Ri'ő aharihohu'o hesi vėmohu'o hu'iraejėvoromo ju'ebiromo Egypt sa'aro va'ėjo. Va'o ěhuro jionėjo hujeji naro uavego rue'irane ě hesi bėhoho Herod-ro aharihoho ano'i naho'iė'e jiaje. ¹⁴ ěhi uavamu hegorovo Joseph-ro ri'őromo jabumė hu'iraejėvoromo vahi'e ě amoho vuonugo'i Egypt va'adeje. ¹⁵ Egypt va'oromo ě hijuvo hejade uavavamu: Herod guomė'e hő uavamu hegoro rovadeje. ěmue aho'o rovade hesi bėhoho urimė'i Badahu uavamu hesi jő majėhinövade aehu jajivadėhi ěhi jiorőhego. Badahu uavade jőho hesi surire jajivoromo ěhi uvė'eje: Nasi Harihoho uvamu Egypt jioromo rovė'e hőjo.

Asiső'o inino bijuėmare jőhoje.

¹⁶ ěhi ě'areje rőhu ě hesi urimoho Herod-ro gavade sa'a gő rajo masijoho bogo vejő'oho rueruomamu gagorovo uvadeje: Sareremijare hōromo dė vōrōnimo avohadeje. Dė vōrōnimamu hesi aribōvioho jő bojėmiromo uėvadeje: Bethlehem-nő va'oromo asiső'o ininoho aho'o bijuėmorėjo. Magonahoho nadi vadune niő'i iosiramė'oho nadi a'i asiső'o ioro'ioroho aho'o bijuėmo barėrėjo. Mami'e sa'a gő rajohuro jije rojomamu gavare majaho uavamu hejė'ėro ěhuni vadune niő'i bogo iosiramijė'e asiső'oho bijuėmorőhego uėvadeje. Uėvamu iae va'oromo bijuėmoruomadeje. ¹⁷ Bijuėmamu ěhuro mami'e jő God-aro baeromo majėhinövade ae Jeremiah-hu uėvadėhi ěhi jiadeje. ¹⁸ Jeremiah-ro ěhi uėvadeje:

No hejaruėjo Ramah amore uvavo'ego.

Hara'uoromo nivavo'ego.

Rachel-ro hesi ujo őmo'őmohuni nivavajėjo.

Hesi ujoho barėjahė'ėro aehu sanuamaruoho bogo ejajėjo.

Iesumėhu Egypt jioromo vuonorő'ő rovare jőhoje.

¹⁹ Herod guomamu Joseph-ro Egypt hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badare aneraėro rueromo ²⁰ uavamu: Ri'őromo aharihohu'o hesi vėmohu'o hu'irae őmėvoromo Israel sa'aro vuonorő'ő va'ėjo aharihu ano'i uehorovare aribōvioho mami'e vuovė'e jiaje. ²¹ ěhi majahijamu hegorovo Joseph-ro ri'őromo aharihohu'o vėmohu'o hu'irae őmėvoromo Israel sa'are vuonorő'ő rovadeje.

²² Rueromo hejade uvavamu: Archelaus-ro hesi vavue Herod-are sionoho baeromo bōvie namiromo Judea sa'aho muebejaje hő uvamu hegorovo juhuonivoromo ě sa'aroho bogo hijadeje. A'i nia'ovo'iraeromo hejade God-arire jőe rueromo majahijamu hegorovo Galilee sa'are va'adeje. ²³ Galilee sa'are va'oromo amo ihe Nazareth ě hijadeje. Nazareth hijade hesi bėhoho urimė'i jő God-aro baeromo majėhinövare aribōviohuro God-are surire jajivarėhi ěhi jiorőhego. Jajivoromo ěhi uvareje: Aėro hesi jőho atoromo uvo'a'aruėjo: Hu Nazareth raje ae hőjo.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu ěhi ě'ade jőhoje.

¹ ěhi'amu John a bapataeto vaejėvaje ahuro Judea sa'a a rumo'ere Jordan jovo rirőre hiromo jőho majėhinövadeje. ² Majėhiromo uėnövadeje: Uehoro sisėho vuonugo'i uehoro mae baehėjo. Jemė iae ga'iė'arujėjo God-ro bōrōme namiromo muebejėvego. ěhi majėhinövadeje. ³ ěaho John hesi jőho God-ro

mami'e uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro a rumo'e sa'are hiromu ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

John-hu ë'iröhe jöho mami'e ëhi jajivoromo uvë'eje.

⁴ Ëhi jajivoromo uvë'ëro ë aho John-ro camel mi uehu avoho'amë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁵ Ëhi'ego Jerusalem amo rajoho Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho Jordan jovo bëhinö dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ëho jaburo rueruomonövadeje. ⁶ Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁷ Ëhi'oromo John-ro gavade Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o aho'obëhe huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. ⁸ Bogajo. Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomu uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. ⁹ Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömo jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo. ¹⁰ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ië'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ie'ajëjo. ¹¹ Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo aëro garuomoröhego jemë öri sisëho vuonugo'i aevoromo öri mare jijihë'e jëvego. Röhu ae gö nasi ijönö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino ujuohahoromo hesi ijore va'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jëvajëjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënerö bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹² Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vëniro huo'a'ajëjo.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Iesuro Galilee sa'are jioromo abuejadoho abo Jordan jovore höröjadeje John-ro hu bapataeto vaejöro. ¹⁴ Rovamu gagorovo John-ro nijio'iraeromo uavadeje: O-ajo. Jero na bapataeto vaejevo'ibejanëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu jero rabëni nasi öriroho rovane höjo naro ja bapataeto vaejavojöro. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uavadeje: Bogajo. Avevejö'e naehu uavajëhi ëhi ë'ëjo. Ëhi ë'ë'oho ëhuro God-hu nimaje muoho vae'ëjarëjo. God-hu nimaje mu noehu vae barëjë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu hegorovo John-ro ejahadeje.

¹⁶ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojo ionire namijadeje. Namijamu ö'idöho arorovadeje. Arorovamu Iesuro gavadeje God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro ruvebiromo hesirire gerejamu. ¹⁷ Ëhi'amu ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomu ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

4

Iesuhu mu sisë vaejoro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Satan-ro Iesuare dëre bijioho garöhego God-are Aru'ahëro uavamu Iesuro a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ² Ajiomoromo ioho bogo ijë'e majae vahie ma-hibe va'amu majae aho'obëhe 40 barëjadeje. Majae aho'obëhe 40 barëjamu vadunëro hömadeje. ³ Hömamu dëre bijahuaje ahuro rueromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho ave munëho uëvego irae'amajo. ⁴ Irae'amajamu ruehuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'oho bogo maho raromo'aruëjo. A'i God-hu jöe aho'o jövajohuro ehuro mae raromo'aruëjo.

⁵ Ëhi'amu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo God-are amo ihe Jerusalem ajiomoromo ajio ruhe God-are osa börömo hesi dëre ba'ojio ë nugamu namijadeje. ⁶ Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'oho jörö'orovëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja muebejavo'aruëjo. O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavojöëni. Ëhuni jörö'orovëjo. ⁷ Jörö'orovëjamu uavadeje: Röhu ave God-are surire jöhu'o ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromomo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁸ Ëhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae baeromo dahoru ëgobövire ajiomadeje. Ajiomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'oho sa'ae inömo inöme bövie bise'e ma-mabëhe jïë'ego aehu muebe'amaruoho ëho röjahi barëjadeje. ⁹ Röjahiromomo uavadeje: Ëbövioho bise'oho aho'o jasi örire bojami'ejöjo. Jaehu ague ahoromo na rajehijë'oho iae na bojami'ejöjo. ¹⁰ Bojami'ejöjamu ruehuro uavadeje: Satan va'ëjo. God-are surire jöho uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromomo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

¹¹ Ëhi uavamu Satan-ro va'adeje. Va'amu aneraëro rueromo Iesu ajami-jareje.

Iesuhu Galilee sa'are hiromomo aevoromo hesi mu vaejade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro hejade uavavamu: John bapataeto vaejavuaje aho aëro guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amë'e höjamu hegorovo Galilee sa'are ajiomadeje. ¹³ Ajiomoromo Nazareth amore hiromomo ëho vuonugo'i abueromo Capernaum amore hijadeje. Capernaum amoho jovo e'u riröreje Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi öri ari'ere. ¹⁴ Iesuhu ë sa'are hijade hesi bëhoho God-hu uavamu hesi jö baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

¹⁵ Zebulun rajo Naphtali rajo jabesi sa'aho jovo börömore va'arue öroho Jordan ioro'ioro göre sa'aho ë sa'are Jew rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajehu ë Galilee sa'are raro-maruo

¹⁶ ë aribövioho ramoramomere raromarue höjo.

U'emu aji mabëhe iae garuomö'ajëjo.

Jaruvoho ramoramomero vuovo öriro jijiharue höjo.

U'emu ajoho rueromo jabesi örire ajivëvo'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi Iesuro ëhi Galilee sa'are hiromomo ajoho barovadeje.

¹⁷ Iesuro ajoho barueromomo aevoromomo jöho majëhiromomo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baehëjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromomo muebejëvego.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'oromo iae Iesuro Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon hesi iho göho Peter'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëvë'ëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁹ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro røjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomoi'iröhe höjo. ²⁰ Ëhi uëvamu hejë'i jaburo viöho ëhi vuonugo'i aevoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

²¹ Ëhi'amu Iesuro va'i gavadeje ae gö ö'o ö'o James'o John'o Zebedee-are harihe niö'i boat gagore jabesi vavuohu'o gemuore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëgorovo uvëvadeje: Ruehëjo. ²² Ruehëjamu hejë'i jaburo boat-ohu'o jabesi vavuohu'o ë vuonugo'i aevoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Iesuhu hesi jö majëhibe a ajëmibe juvade jöhoje.

²³ Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho røjëhibe God-hu böröme namiromo ae muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje. ²⁴ Ëhi'obe juvamu huhu ëhi ë'ade jöho hebe va'adoho Syria sa'are raromarue aribövioho jabu'o ë jöho hebe va'oruomadeje. Hebe va'oromo aëro guomo guome gö gö vi'ehe gö gö baejë'e aribövioho Satan-are ariböviehu dëre abue'amë'e aribövioho simano sisërëjë'e aribövioho övo höru vuovëhë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuohoromo jabesi sa'are jioromo ruenövareje. Ujuoho rue'ego Iesuro ajëmi'ego marëjëvonövadeje. ²⁵ Ae aho'obëhe ave Galilee sa'are jioromo aruhe Amo 10 Jio'amaje Sa'are jioromo arue Jerusalem amo börömore Judea sa'a ioro'iorore jioromo aruhe Jordan jovo ioni gönö jioromo ë ro tagavoromo Iesu rihromonövareje.

5

Iesuhu dahorure hirono a jö majëhijadohoje.

¹ Rihromamu Iesuro gavade ae aho'obëhe tagavoromo raromamu gagoro dahorure ajiomadeje. Ajiomoromo sa'are hijadeje. Hijamu hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro rovamu gëgorovo ² aevoromo jöho røjëhirono uëvadeje:

Huë mae jioruomaje aribövi jabesi jöhoje.

³ Ae rahu uvë'oho: No bogo eni javuë'ëro hesi God-ro ajamuijaje hö uvë'oho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromoi'ie'ëro.

⁴ Huë vavaeni baejarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro huë sanue bojëmi'ie'ego.

⁵ Ma-taemo raromarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-hu uëvade bövioho bise'oho bae'ie'ëro.

⁶ God-are mu maemu ga'i nimo avoharue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro mu maho nugö'öjëhego jabesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'ie'ego.

⁷ Ae göëni vavaenimarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro jabesi jöëni vavaenimo'ie'ego.

⁸ Dë vövöbajo'o ma-maemu jiaruoho huë mae jioruomaje höjo

God ga'ie'ëro.

⁹ Muorovo öri tugoho'i huë baerovarue öri jiovarue aribövioho huë mae jioruomaje höjo

God-ro uvo'ië'ego: Jabumë nasi aboji harihu'e hö uvo'ië'ego.

¹⁰ Mu mae vaejego aehu ma-jabu gemu i'u bojëmego baejaruoho huë mae jioruomaje höjo

God-ro muebejëvego hesi aharire mae raromo'ië'l'ëro.

¹¹ Jemëhu na uehorovevamu aehu sivëgoromo mu sisë vaejëvoromo ae sarerëmiromo jemesi jö sisë gö gö ëma at'oho huë mae jëvaje höjo. ¹² Dë sashoromo nimoro avohorëjo ë hesi bëhoho God-hu suvuro jemëni ö'idöre bamëhajoho böröme jië'e jiaje. Urimo jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi örire jabu'o aëro ëhi gemuoho sisë vaejëvonövare höjo.

Sö'o iro'o jabesi uhu jöhoje.

¹³ Söehu rumorovego i marëjajëhi jemëro sa'are aribövioho ëhi ajëmego mae jioruomaje höjo. Jemëhu ëhi sönö'e ajëmijarujoho sö hesi rihu barëjë'oho diehi'oromo röhu maho avohojöeni sisëgo ruruhö'öjarue höjo. Ruruhö'öromo ë döre jijiharue höjo.

¹⁴ O irehu ajivego gavaruëhi jemë sa'are aribövioho ëhi ajivëvo'irarijoho jëvajëjo. Ame hojire jië'oho bogo gurihiroho jëvo'i ma-va'orahoro jëvo'ajëjo. ¹⁵ O iro buno'iraejë'iroho hevö gagoroho bogo gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae aho'obëhe ë osare raromaruoho ajivëvo'iröhego. ¹⁶ Ehesi bëhoho jemëro jemesi aji muoho ma-va'orahoro vaejego aëro ë garomo jemesi Vavue ö'idöre hijajoho rajahiruomo'irajo.

Moses o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro ë aribövi jabesi jögoru Iesuhu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovade jöhoje.

¹⁷ Röhu jö göho nadi uvorëjo: Naehu rovode hesi bëhoho Moses-hu bojamuade jögoruhu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a ioro'ioro jabesi jöhu'o Iesu naehu mu'u'irodoho höjo. Na bogo ehunioho rovode höjo. A'i ë ariböviehu jajivare jöe aho'o naehu ejego marë barë'iröhohuni ëhuni rovode höjo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ö'idö'o sa'a'o biririvoromo jiove va'iröhoho Moses-are jögoroho bogo iaroho bisemu vadu'oho sisërë'i jöe aho'obëhe ë hesi muoho marë barë'ajëjo. ¹⁹ E'huni ae rahu Moses-are jögoru masijohu'o inino mahu'o ahë'oho o ae göehu ahoröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'eroho bogojio'ajëjo. A'i ae rahu Moses-are jögoru ejë'oho o ae göehu eröhego röjëhijë'oho ëhi jië'e a hesi ihoho God-are öri ari'ere böröme jio'a'ajëjo. ²⁰ E'huni naro jemë uëvajëjo: God-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jaburo Moses-are jöho ma'ënarue höjo. Röhu jemëhu ë aribövi bogo iosirëmiromo God-hu nimaje mu bogo uhohu'o vaejë'oho God-are öri ari'eroho bogo mae bogo va'a'arujëjo.

Bogo dë vörönimo'iröhe jöhoje.

²¹ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Nadi aho anonëjo. Jaehu a anë'oho aëro ja guduamavoromo court-ro baejavo va'a'aruëjo. E'hi uvamu hejarije höjo. ²² Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu jaehu ae gö hesi örire dë vörönimë'oho aëro guduamavoromo court-ro baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu jasi aemo'aemo sivoromo uavë'oho: Ja uehore bogojië'e ae javajë uavë'oho aëro guduamavoromo council masijo jabesi nunire baejavo va'o hesi höjo. O ae rahu jaehu ae gö agoromo uavë'oho: Ja simano bogojië'e ae javajë uavë'oho ehuro ja vëni örire va'o hesi javajëjo. ²³ E'huni jasi suvuro God-are maratuore

bamaho'i ë namiromo uehorovoromo uvë'oho: O nasi aemo'aemohuro nasi jö sisëho uehorovaje hö uvë'oho ²⁴ suvuoroho maratu nuninö ëhuro bamo nugo'irögoro urimo va'oromo jasi aemo'aemohu'o sanuamirovoromo evare ijönö vuonorö'ö rueromo God-are öröro suvuoroho bamahonëjo.

²⁵ Aehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ië'iroho jemë niö'iro öröre va'arujevero jero ma-burëro sanu'e jöho majahinëjo. Sanu'e jö bogo majahijë'oho huro court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anuëjo. ²⁶ Ëhi ma-hiemu hijuvo bojami'irane monioho aho'obëhe bojami barë'anuëjo. Iae na mae uëvajëjo.

Bogo goho'amo'iröhe jöhoje.

²⁷ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Nadi goho'amonëjo. ²⁸ Ëhi uvamu hejarije höjo. Röhu naro uëvajëjo: Ae rahu magonaho garomo goho'amo'ië'ohuro ëhuro hesi simanore goho'amë'e höjo. ²⁹ Ëhuni jasi övo manörire nunehu mu sisë garomo ëhuro God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo. ³⁰ Jasi övo manöhuro mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho tarioromo bu'önëjo. Inöme gemu boremi'öjë'oho ma-jianovo'i jasi sine aho'o vënire va'ë'oho ëho sisë höjo.

Bogo vaboro nugö'ö'iröhe jöhoje.

³¹ Röhu ave jöhu'o uövuë'e höjo: Vaboro nugö'ö'ië'iroho suroro jajivo-romo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. Ëhi uövuë'e höjo. ³² Röhu naro uëvajëjo: Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öjë'oho ëho huro magonaho hesi öröre mu sisë vaejaje höjo. Ëhu'ëro ë magonahohuro ae gö masuvë'oho bogo maho masu'i ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. O ae göehu nugö'öjade magonaho masuvë'oho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

God-are öri ari'o iho o inömo iho bogo uvoromo darugo'e jö jövo'iröhe jöhoje.

³³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Aëro a mamioho ëhi uëvare höjo: Darugo'e jö jövoromo mu vae'i mae uavë'oho nadi ahonëjo. A'i diehi vae'i uavanëhi ëhi Badare nunoro vaenëjo. Ëhi uvamu hejarije höjo. ³⁴ Röhu naro uëvajëjo: Mu vae'i mae uavë'oho nadi darugo'e jöho jövo'i ma-ahorirëro uanëjo. Nadi ö'idö ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God hu böröme jioromo ë hijaje jiaje. ³⁵ Nadi ave sa'a ihoho uvoromo darugo'oho jövonëjo God-ro hesi höroho ë bamoromo hijaje jiaje. Jerusalem amo ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo böröme namijaje a hesi ame jiaje. ³⁶ Jasi simano ihoho nadi uvoromo darugo'oho jövonëjo. Simano si'öre gemu namijöro uvë'oho o simano ue rövë'e gemu namijöro uvë'oho ja bogo mae bogo eni javo'ajëjo. ³⁷ Ëhuni nadi simano ihoho uvo'irögoro ae ma-uërëjo: Iae na ë'ejöjo. O bogo ë'ejöjo. Jöe ruëre numëre ëma jövä'oho ëho hesi Satan-are jöho höjo.

I'u bogo mana bojami'iröhe jöhoje.

³⁸ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Ae göehu gö hesi nune gemu bijioho hisivë'oho mana nune gemu bijioho hisivahonëjo. Ae göehu gö hesi ane gemu bu'uvë'oho mana ane gemu bu'uvahonëjo. ³⁹ Röhu naro uëvajëjo: Aehu sisë vaejavë'oho nadi nijio'iraerovonëjo. A'iro aehu a'isabi övo manörire anagë'iroho huotorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo.

⁴⁰ Aehu jasi niögu bae'i court-re baejavo va'ië'iroho jasi döre ba'amanue niögohu'o bojamego bae'irajo. ⁴¹ Rome muorovo'e aehu uavë'oho: Ma-burëro ri'öromo nasi inömo ho baejago va'oromo ëhuro bamë uavë'oho jero huë baeromo ajamiromo bamojöro uavade röho ho iosiramiro mo va'o numori'o bamahonëjo. ⁴² Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamë'oho bojaminëjo. Ma-jahuri bae'i nimë'oho nadi nijio'iraenëjo.

Nu huodaguarue aribövi huë baejëvo'iröhe jöhoje.

⁴³ Jemë hejarije höjo uvavamu: Urimo ëhi uëvare höjo: Jasi ae gemuoho huë baenëjo. Ja'o muorovaje aho nue huodivonëjo. ⁴⁴ Röhu naro uëvajëjo: Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë mu sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ⁴⁵ Jemëhu ëhi ë'ë'oho Vavue ö'idöre hijaje hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëho ho Vavuehu maja ëni nugö'öjajoho bogo a mahuni gemu nugö'ö'i a mahu'o a sisëhu'o aho'o jabuni röromo nugö'öjaje höjo. ⁴⁶ O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'oho rabëni uvorëjo: Ëhuni God-ro suorovo mabëhe bojamui'ajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. Vajiohu'e tax baeruomaje aribövioho jabu'o ëhi jabesi aganoho huë baejëvarue höjo. ⁴⁷ O jemëhu jemesi ö mueno'emu rajëhijë'oho rabëni nimorohoromo uvorëjo: No ae aho'obëhe iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejë'e javuajëjo. Jemë'o uehorovorëjo. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu'o iae ëhi gemuoho ë'oromo jabesi ö mueno'ohemu rajëhijarue höjo. ⁴⁸ Ëhi jië'e jiaje jemesi Vavue ö'idöre hijajehu mu bövi bise'o ma-mae vaejajëhi jemë'o ëhi avoho vaerëjo.

6

Bogo aehu göjoro suvuro bojëmi'iröhe jöhoje.

¹ God uehorovaruje mu vaejë'iroho gavë'iajo. Nadi a nuniroho ë muoho vaerego ëhuro aëro jemë gë'irarëjo. A nunire vaejë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro suvuroho bogo mana bojëmi'ajëjo.

² Ëhi jië'e jiaje mae sisë bogojië'e a huë baeromo suvuro bojëmi'ië'iroho nadi sinemuoho nimorohoromo hëgöe huanovoromo uvorëjo: Suvuro'e ae jevajoho ro gehëjo. Hesi döhemu mae jio'amaje aribövi jabesi mue höjo. Ëho jaburo God rajahjarue osare raromoro mo örire jijihoro mo ëhi a nunire nimorohë'i suvuroho i'imëmarue höjo aëro jabumë rajëhijöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'io remu bae barëjë'e höjo. ³ A'i jemëhu huë baeromo a ajëmijë'iroho övo maehu ae ajëmijë'oho nadi adoho huruoho majahi'i ⁴ jasi ma-saginiëri aho ajëminëjo. Ma-saginiëri ajëmijë'oho Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Diehi pari vae'iröhe jöhoje.

⁵ O jemëhu God-are örire jö atë'iroho ma-döhemu mae jioruomaje ariböviehu vaejaruëhioho nadi ëhioho vaerëjo. Jabumëro God rajahjarue osare ö öri duvahore riravoromo parie vae'i nimoruomaje höjo aëro gëjöro. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabesi iho döre jiajoho ëho jabu jabesi manaho mami'e ma-ioro'io remu bae barëjë'e höjo. ⁶ A'i jemëhu God-are örire jö atë'iroho jero jasi sivue osaro va'oromo ojoho tugohoro mo parie vaejago jasi Vavue gurihiro hijajohuro he'irajo. Ëhi'oromo pari vaejë'oho jasi Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

⁷ O pari vaejë'oho nadi ruëroho numëroho ma-atobe va'orëjo. Hesi God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro uvoruomaje höjo: Nani noehu jö ëgobövi

jaguro mo majehijë'oho ehuro aru'aho masijohuro avoho he'a'aruëjo. ⁸ Jabuhu pari vaejaruëhioho nadi ehioho ë'orëjo. Bogo pari vaejaruje majare jemesi Vavuohuro jemesi huë vavaenoho huro urimo gavaje höjo. ⁹ Ehuni jemëro jöho nadi ehioho jagu'irögoro a'i aviëhi jië'e jöho majahiromo parie vaerëjo. Uarëjo:

Nosi apajo. Ö'idöre hijanuoho jero ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego noro ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

¹⁰ Jero böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

Jasi aharire gemu raromoromo jaehu nimanuoho ruhe ö'idöre mae eja-haruëhi ave sa'arohuro ëhi ejaho'irarëjo.

¹¹ Nosi ioho jaruvo i'imamuijago no ue'ahego da'uaguajo.

¹² Nosi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo.

Ae göehu no sisë vaejavuego noehu uehorovoromo vuonugaruëhi jero ëhi ajamuinëjo.

¹³ Nadi vörö'eroho ramuego rireromavuo'i a'i ajamuinego A Sisëho bogo ruahö'öjavuo'irajo.

¹⁴ Ehësi bëhoho jemëhu a jabësi sisë uehorovoromo vuonugë'oho ehuro jemesi Vavue ö'idöre hijajohuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ¹⁵ O a jabësi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavuohuro jemesi sisëhu'o bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

Bogo aehu göjoro God uehorovo'i i vuonugo'iröhe jöhoje.

¹⁶ O jemëhu God uehorovo'i i vuonugë'iroho döëremu mae jië'e ariböviehu nu ano'e sisërërovaruëhioho nadi ehioho ë'orëjo. Ehësi bëhoho döëremu mae jië'e ariböviehu i vuonugë'oho jabësi nu ano'oho ijumorovarue höjo aëro gëjoro jabuhu i bogo ijaruoho. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Jabësi iho döre jiajoho ëho jabu jabësi manaho mami'e ma-ioro'ioëremu bae barëjë'e höjo. ¹⁷ O jaehu i vuonugë'oho jasi sine bövie bisë'e avohorovoromo ninugu'e jövëro simanoro otehoromo nu ano'oho u'orovonëjo. ¹⁸ Ehësi ë'ë'oho aho bogo ga'a'aruëjo ja ioho vuonugë'e javo'iramu ga'i jasi Vavue gurihiro hijajohuro huro sivue ja ga'a'ajëjo. Jasi Vavue jaehu saginiëri vaejago gavajohuro jasi manaho iae bojami'ajëjo.

Ave sa'are bogo a'i ö'idöre inömo babaenemi'iröhe jöhoje.

¹⁹ Röhu ave sa'aroho nadi inömoho aho'obëhe jemesi sinënioho avohoromo babaenemirëjo. Sa'aroho inömoho dë'irae'amaje höjo. Majo majëro tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e ariböviëro osaho dadovoromo ujuoharue höjo. A'i ö'idöro avoho babaenemirëjo. Ö'idöroho inömoho bogo dë'irae'amaje höjo. Majo majoho bogo tarivo'amaje höjo. Vajiohu'e aribövioho bogo osaho dadovoromo ujuoharue höjo. ²⁰ Inömo inömoho nadi jemesi sinënioho gemu bahi'i God-are öröro bojamego huro hesi öri ari'ere bahi nugëho'irajo. Ehësi jië'oho majo majoho bogo tarivo'amo'ajëjo. Bogo dë'irae'amo'ajëjo. O vajiohu'e aehu ojo dadovoromo inömo ujuoho'iröhoho bogojio'ajëjo. ²¹ Jasi mae sisë dinö'e jiajire jasi dë vövöbajo'oho ë gemu jio'a'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jöhoje.

²² Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'oho ehuro aji maro hi'a'anüëjo. ²³ O jasi nuni sisë jië'oho ehuro ja ramoramoro hi'a'anüëjo.

Ĕhesi bēhoho naro uēromo ē'ajējo: Jasi uehoro ramoramovavē'ohuro ēhuro ramoramo maro hi'a'anuējo.

Monie iruno'e niögu suhi'e ē hesi jōhoje.

²⁴ Ae niö'i bōrōmoho gemuoho jēvajēromo jabesi mu gemuore havoromo vaejē'oho bogo eni javo'ajējo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuējo. O göho mae uehorovo'i göho bijōnimo'anuējo. Ĕhesi bēhoho God'o moni'o niö'i bōrōmoho gemuoho jēvajēromo gemuore havoromo mu vaejē'oho bogo eni jēvo'ajējo.

²⁵ Ĕhuni uēvajējo: Nadi uvorējo: I jovo'o rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ejarejo. O uho niögu'o rabēro sino haho'oho rigo'ivo'ejareromo nurunurumorējo. Ĕhesi bēhoho ioho ma-bise'e jio'i jemēhu biririvoromo raromarujoho ēho bōrōmoho hōjo. Uho niögu'oho ma-bise'e jio'i sino haho'o jēvajoho ēho bōrōmoho hōjo. ²⁶ Röhu ugehu dōre va'aruoho uehorovohējo. Noehu ē'aruēhioho ugoho bogo ēhioho iruno'oho bivo'i o bogo gagovo'i o bogo ujuohoromo osaroho ro avoho bahijarue hōjo. Bogo ēhioho ē'oruomaje hōjo röhu jemesi Vavue ö'idōre hijajohuro ugoho mio'amaje hōjo. Röhu jabumē ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ĕhuni hu jemē'o avo'avoho muebejēvo'ajējo. ²⁷ O jemēhu uvē'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ēgo'o raromo'ejare uvoromo nurunurumē'oho na ēhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiro mo ruēhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orējo. Bogajo.

²⁸ O niögenioho rabēni nurunurumaruje hōjo. Bēhoho bogohōjo. Je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ēhu'o uehorovohējo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuēhioho resu resuoho bogo ēhioho ē'arue hōjo. ²⁹ Bogo ēhioho ē'arue hōjo röhu ave resu resuohuro ma-mabēhe kavuego garomo nosi dēho vuēvavuaje hōjo. Naro jemē uēvajējo: A bōrōme Solomon niögu ma-mabēhe io'amonōvadoho ēho ma-jianovo'i ave resu resuohuro ēhi ma-mabēhe mae kavuo'amaje hōjo. ³⁰ Jaruvēhi resu resuoho rijego nērēhi ēhi aēro jahoromo vēniro huo'amarue hōjo. Röhu ēhi jiē'e resu resuoho God-ro muebejego marēromo kavuo'amaje hōjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i jemē masijo mae jēvajējo. Ĕhuni uvorējo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajējo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribōvie jēvajējo. ³¹ Ĕhuni nadi uvorējo: No i rabe jovo rabe i'ejarejo. O niögu rabe io'amo'ejareromo nurunurumorējo. ³² God-are jō bogo hejē'e raromarue aribōviahuro ie jove bövie bise'e ēhuremu uehorovoruomaje hōjo. Röhu jemēro nadi ēhioho ē'orējo. Jemesi Vavue ö'idōre hijajohuro iae mae garomo uvajējo: Jemē iēro jovēro rabēro ēhuro biririvoromo raromarujējo. ³³ Ĕhuni nadi ēhemuoho uehorovo'i a'i God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje muoho noehu vaejōro huhu nimaje muoho ēho nunoro bamorējo. Ĕhi ē'ē'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejēvoromo röhu ie jove niöge givae bövie bise'e ēhu'o romoromoro bojēmi'ajējo. ³⁴ Ĕhuni nērōhunioho nadi nurunurumorējo. Nēri evare ē maja hesi muoho uehorovo'arujējo. Majae gemu hesi huē vavaene jaruvo majae gemu uehorovarujoho hōjo. Ĕhuni nēri hesiroho nadi nurunurumorējo.

7

Bogo dōro bamorovoromo a jabesi sisē mevo'irōhe jōhoje.

¹ Röhu nadi dōroho bamorovoromo a jabesi sisēho mevorējo. Jabesi sisē bogo mevē'oho God'o jemesi sisēho bogo mevo'ajējo. ² Jemē diehi

jië'e uehoro baeromo mevarujëhi God-ro ëhi jië'e uehoroho baeromo mevëho'ajëjo. I'u'e mae bojamë'ohuro ëhuro i'u'e mae bae'a'arujëjo. O bisemu bojamë'oho bisemu bae'a'arujëjo. ³ Ja diehi'oromo ijo ugob-ajo'e biseharihehu isiare nunire namijajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴ Jasi nunire ijo börömehu tugohavë'oho ëhu'oho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Ë'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. ⁵ Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

⁶ Röhu God-are inömo maho nadi öho mëmi'i jemesi nieniaho nadi mahu nuniroho ruruhö'örëjo. Ëhi ë'ë'oho jaburo önu bijö'ëro vaenugoromo evare huotorovoromo jemë umijëvo'ajëjo.

Birivoromo God ua ga'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu birivoromo God ua garëjo. Birivoromo ua gavë'oho ujuoho'arujëjo. Birivoromo nahorëjo. Nahë'oho biroho'arujëjo. Ojoho ano'anovorëjo. Ano'anovë'oho God-ro jiovëho'ajëjo. ⁸ Ae rahu ua gavë'oho ujuohoruomo'ajëjo. Nahë'oho bihoruromo'ajëjo. Ano'anovë'oho ojoho jiovëho'ajëjo. ⁹ Nasi jö hejarujoho ae gö vavu ömo'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'iroho: Ie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo munë bojamirëjo. ¹⁰ O uëvë'iroho jovo mie bojemego na ijö uëvamu hejë'oho na jemë sareramiromo sigobu sisëho bojamirëjo. Bogajo. Jemë i mae i'imami'arujëjo. ¹¹ Jemë sisë aribövie jëvajëjo röhu jemesi aboji harihu'o avoho suvuorëmi'irarije öroho iae gavaruje höjo. Jemë sisë jëvo'i ö'idöre hijaje jemesi Vavuho mae jiaje jemëro birivoromo uvorëjo: Hu maëro jië'ëro ae rahu ua gavë'oho suvuoro mabëhe bojamuinövo'ajëjo.

¹² Ëhi jië'e jiaje jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'oho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo. Ëhi jië'e mu vaejë'ohuro ëhuro Moses-are surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majëhinövare surire jöhu'o ë jö hesi bëhoho ejëho'arujëjo.

Ojo harihure rumo va'iröhe hesi jöhoje.

¹³ Röhu ojo harihoro rumo va'orëjo. Vëni'ere va'arue ojoho öroho börömëro jië'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe ë va'oruomaje höjo. ¹⁴ A'i maro raromoröhe ojoho öroho biseharihe jië'ëro hesi ae ma-gemuëro gemuëro bihoromo ë va'arue höjo.

Jö majahuijarue ae gö jabesi mure garomo uvo'ejo: Sareri jöe majahuijaruëjo. Ëhesi jöhoje.

¹⁵ Gavë'i raromorëjo. Aëro rueromo God-are jöho huotohuotorovomo majëhijego ejëhojöëni uëvajëjo. Jabumë ma-döhemu sheep va'ëne jio'amo'i uhoho vörö'e mioho va'ëne jio'amajëjo. ¹⁶ Jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëaribövioho God-are jö sareri'e majahuijarue aribövioho jioruomajëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. O meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. ¹⁷ O ijo mahuro bajo mae rae'i ijo sisëhuro bajo sisë rae'amaje höjo. ¹⁸ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ¹⁹ Ije aho'obëhe bajo bogo ma raejë'oho huö'öromö vëniro ruruhö'öjarue höjo. ²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro jabesi mure garomo uvo'a'arujëjo: Ëho jaburo bogo rae avohë'ëro God-are jöho bogo avoho majahuijarue höjo.

Bogo Bada ma-döëremu uvarue a'i Vavuehu nimaje mu vaejarue ariböviehu God-are öri ari'ere va'iröhe jöhoje.

²¹ Aehu na uevaruoho: Bada Bada uevaruoho ioro'iorohuremu God-are öri ari'eroho va'oruomo'ajëjo. Ioro'ioroho bogajo. A'i ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajoho ë'ë'ohuro ë ariböviohuremu ëho va'oruomo'ajëjo. ²² Ëmajaho ruel'iramu ae aho'obëhe ueruomo'ajëjo: Bada Badajo. Noro jasi ihore God-are jöho majëhiromo Satan-are sisë aribövioho a dëroho rarovö'öjëvoromo mu masijoho aho'obëhe vae'amare höjo. ²³ Vae'amare hö'iramu evare naro uë'ejöjo: Na jemë bogo gëvode höjo. Bogo mae bogajo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje ëhuni rori'o va'ohëjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

²⁴ Röhu naehu jövaje jö ae rahu ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naro uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Simano ma'e ae gemuëro javuoho munë'e sa'are vaejade höjo. ²⁵ Vaejël'ëro ëni bërömëro jovo bërömëro buru bërömëro rueromo ë javuoho anade höjo. Anamu bogo buevade höjo munë'e sa'aro vaejël'ëro. Nasi jö ejehaje aho ë simano ma'e aho va'ëne höjo. ²⁶ A'i naehu jövaje jö ae rahu heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho na majëhi'ië'ajëjo. Simano sisë'e ae gemuëro javuoho nie'ure vaejade höjo. ²⁷ Vaejël'ëro ëni bërömëro jovo bërömëro buru bërömëro rueromo ë javuoho anamu buevade höjo. Buevoromo sa'are nemoromo garahörö'e baejade höjo. Ahia mino'ëjo.

²⁸ Ëjöho Iesuro majëhi barëjamu ë tagavare ariböviohuro heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. ²⁹ Ëhi uvoruomade hesi bëhoho jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo ëhioho majëhi'i a'i hesi birire baejël'ëro jöho majëhijadeje.

8

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹ Iae Iesuro dahorure abuejadeje. Abuejamu gagorovo ae aho'obëhe hu rihiromoruomadeje. ² Rihiromoromo sino jomo'e ae gemuëro hu bihoromo ague aho hiromo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo. ³ Ajemi'anuejamu Iesuro övoho nugö'öromomo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjë uavamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴ Sisë sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are örobo jamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjël'ëro iae mae javajëjo.

Iesuhu Rome rajo hesi mu vaejaje a avohade jöhoje.

⁵ Ëhi'onugoromo Iesuro va'o Capernaum amore höröjajadeje. Höröjamu Rome raje muorovo simano vaejaje ahuro rueromo uavadeje: ⁶ Bada nasi mu vaejehaje aho guomo guome jioromo vi'ehe sisë maro baeromo bogo vuodovë'e ma-röhoremu raromajëjo. Na ja ajaminëjo o bogajo. ⁷ Bogajamu uavadeje: Iae na ja'o ö'oromo hesi sinoho ajami'ejöjo. ⁸ Ajami'ejöjamu rue simano vaejaje ahuro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na ae ma-bise'e jevoromo sisë jevë'e jaehu nasi osare ö'ë'oho bogo maehu höjo. A'i majö'ëro jöe jövego nasi mu vaejehaje aho marë'irajo. ⁹ Ma-jö jövego mu rovaje hesi öroho iae na gavë'e jevajëjo. Ëhesi bëhoho na nasi a masijo jabesi

aharire jevë'ëro jabesi jöho ejëhoromo muoho vae'i muorovo aribövioho nasi aharire jëvë'ëro nasi jöho ejëhoromo muoho vaejarue höjo. Naehu muorovo ae gö uavë'oho: Va'ë uavë'iroho iae hu va'aje höjo. O muorovo ae gö uavë'oho: Rovë uavë'iroho iae hu rovaje höjo. O nasi mu ajemaje a uavë'oho: Mue ëhi ëhi vaejë uavë'iroho iae hu ëhi vaejaje höjo. Èhu'ëro jö jövego mu rovaje hesi bëhoho iae na gavë'e jevajëjo. Èhuni uavajëjo: Ma-jö'ëro jöe jövego marëjajo. ¹⁰ Èhi uavamu Iesuro heromo tiöjadeje. Tiöromomo hu rihromare aribövioho uëvadeje: Hu mabëhe uehorovevade höjo. Èhi jië'e aho na bogo birohë'e jevajëjo. Nosi Israel rajoho jabu'ö bogo ëhioho mae uehorovevaruëjo. Iae na mae jövajëjo. ¹¹ Èhuni uëvajëjo: Sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire jioromo God-are öri ari'ere va'oromo Abraham Isaac Jacob jabu'ö gemuore raromoromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ¹² A'i Israel raje God-are öri ari'ere va'ö raromo'iröhe röho jiëhajoho God-ro Israel rajo a ioro'ioroho babu'öjëvo'iramu ëho bogo va'i rori'ö ramoramoro va'a'aruëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimoruomo'ajëjo. ¹³ Èhi uëngoromo Iesuro ë simano vaejaje aho uavadeje: Va'onëjo. Diehi jio'iröhego jaehu mae uehorovanëhi iae ëhi jiaho'ajëjo. Èhi uavamu gavë'i evare hesi aho marëjadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino ajëmade jöhoje.

¹⁴ Èhi'onugoromo Iesuro Peter-are osare va'adeje. Va'oromo gavadeje Peter-are jure magonahoho sine vörö'irae'ego röhere raromamu. ¹⁵ Raromamu gagorovo Iesuro magonaho hesi övoho rëhahamu vöröho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromomo Iesuni iruno'e avohahadeje.

¹⁶ Èhi'amu majae beva'amu gavë'i Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'ö aëro sö rovaraje. Sö rovamu gagoro Iesuro jöe jövoromo ajëmiromomo Satan-are aribövioho rarovö'öjëvadeje. O guomo guomo'e aribövioho aho'ö jabesi sinoho avohëvamu marëjëvadeje. ¹⁷ Èhi a ajëmade hesi bëhoho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivo-romomo uvadeje:

Nosi guomo guomo hesi i'uoho huro nigemahuë'e höjo.

Nosi vi'ehoho rori'ö bava'ë'e höjo.

A ioro'iorehu Iesuarë ijore ijore jijihö'ia'amugo Iesuhu jö majëhijade jöhoje.

¹⁸ Èhi'oromo Iesuro gavade ae aho'ö hesi bëhire ruë numë tagavamu gëgorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruerego no e'u ionö gönö va'irarëjo. ¹⁹ Èhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ²⁰ Juvonövo'ejöjamu Iesuro ë aho uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'ö majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. O je'ö ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'ö hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromomo nasiroho ruenëjo. ²¹ Èhi'amu Iesuarë ijore ijore juvaje ae göëro ri'öromomo Iesu uavadeje: Bada uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavo'iröjo. Guavoromo hujeji evare jasi ijore ijore juvo'iröjo. ²² Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Jero nasi ijoro ijoro juvëjo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

²³ Ëhi'oromo Iesuro boat gagore ajio hijamu hesi ijorajo ömo'ömohuro hu'o ajio gemuore raromoromo va'areje. ²⁴ Va'ihö gavareje e'u döre buru börömoho rueromo jovoho hasa'ego boat gagoho abo rarovamu. Abo raro'ovi röhu Iesu niavë'e jiadeje. ²⁵ Iesu niavë'e jiamu gagorovo va'o ioromo uavareje: Bada ajamuëjo. Vuovavuo'ie'ajëjo. ²⁶ Vuovavuo'ie'ajëjamu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Jemë God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Ëhi uënogoromo ri'öromoburohu'o jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu jovoho u'uhoromo ma-jörume ruhijadeje. ²⁷ Ma-jörume ruhijamu gavë'i rueho jaburo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Aru'aho sisë ae niö'i jabesi dëroho Iesuhu raro'öjävade jöhoje.

²⁸ Ëhi'onugoromo Iesumëro va'aroho va'o e'u ioni gönö Gadarene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. Baboro bejamu gavë'i ae niö'iro guavo'amarue juju gagore arijë'ëro rueromo Iesu birohareje. Röhu ë ae niö'ioho Satan-are a sisëro dëre abueruomë'ëro jië'ëro vörö ma'e jëvadeje. Ëhuni ae aho'obëhe juhuonivareje ë örire jijihö'iröhoho. ²⁹ Ëhi jië'e vöröho jëvë'ëro birohoro ma-darugo'o uvareje: God-are Harihoho ja rabëni sihusihuagu'o'i rovane höjo. Noehu i'u bae'iröhe majaho bogo rovë'e na ja ëma öri'ahoro huë sisëho vi'ehoho bojamui'i rovane höjo. O diehi'avuo'i rovane höjo. ³⁰ Rovane höromo gavare aruhëre mahe aho'obëhe gemuoro ie ue'ahamu gagorovo ³¹ Iesu uavareje: Ja raro'öjavuogorovo uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ³² Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. Va'ohë uëvamu hejë'i ë ae niö'i jabesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro aho'obëhe baradore va'o rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³³ Vuovamu gavë'i mahu muebejarue ariböviohuro huruomoromo amore va'oromo ae uëvareje: Aru'aho sisëhu dëre jëvade aho ëhi marëjëvohijajo. O mue gö gö ëhi ëhi ruehijajo. ³⁴ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu birohö'i rueruomadeje. Rueromo garomo uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

9

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'lamu Iesuro boat gagore ajiomoromo jovo döre va'adoho va'o hesi amore ravo'amadeje. ² Amore ravo'amamu gagorovo övo höru'e vuovahë'ëro hesi maratuore raromaje aho aëro giojimo barovareje. Barovamu gagorovo Iesuro gavade jaburo hu mae uehorovamu gëgorovo övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihohajo. Ma-biririvëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ³ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue a ioro'iorohuro uehorovoromo uvareje: Asë'ëjo. Ave ahuro God-are ihoho ijumajëjo. ⁴ Ëhi uvamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromu uëvadeje: Jemë rabëni uehoro sisëho baejarujëjo. ⁵ Jemë'o uehorovohëjo. Nani ja ae ëma ua'a'anüëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anüëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anüëjo: Ri'öromu nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo

barëjego ja javojagojööni. ⁶ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijego God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho baejë'e jevego. Ëhi uënogoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: Ri'öromoro raromanue maratuocho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ⁷ Va'ëjamu iae ri'öromoro hesirëro va'adeje. ⁸ Va'amu gavë'i ë ariböviohuro juhuonivoromo uvoruomadeje: God-ro ma-ae uavamu mu böröme ë'ade höromoro God rajahiruomadeje.

Iesuhu uavamu Matthew-hu aevoromo hesi ijore ijore juvade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesuro va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Matthew hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromoro aevoromo hesi ijore ijore juvonövadeje.

¹⁰ Ëhi'amu Iesumëro Matthew-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'u'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹¹ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro Iesuaru ijorajoho uëvareje: Asë'ëjo. Jemesi börömoho rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'ocho sisë höjo. ¹² Ëhi jië'ocho sisë hö uvavamu Iesuro hu'o hegorovo ë Pharisee ariböviohu'o uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e ariböviohu'o bogajo. ¹³ Va'oromo ave jö hesi bëhoho nahoromo bihorëjo. God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejoro mi suvorocho bogajo. Naro sisë ariböviohu'o nasinö jëvojoro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e ariböviohu'o bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuaru ariböviohu'o i bogo vuonugaru jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromo Iesu uavareje: No'o Pharisee ariböviohu'o God uehorovo'i ie vuonugarue höjo. Noro ëhi ë'arue höjo röhu jasi ariböviohu'o rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁵ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masuröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro huë vavaene baeruomo'ajëjo. Bogo ëhioho ë'i iae ie ue'ahoruomo'ajëjo. Röhu majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

¹⁶ Ëhi uënogoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhivoromo ruho barovego böröme dadorovojöeni. ¹⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'ohu'o mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo dadorovego jovoho rova'ibejajo. A'i jovo i'ohu'o mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. Bigu'iramu jovoho mi sinoho mae jio'amo'ajëjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

¹⁸ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Jew rajo a böröme gemuëro rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Nasi aboje avevejö'e guomajëjo. Jero rueromo jasi övoho hesi sinoro bamego i'ovajo. ¹⁹ I'ovajamu hegoroovo Iesuro ri'öromomo hu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ë a hesi ijore va'areje.

²⁰⁻²¹ Örire va'amu gavë'i magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i vadune aho'obëhe 12 baejë'ëro jië'ëro uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niögohuremu rehë'ohuro ëhuro marëjevo'ajëromomo Iesuare dejonö rueromo niögu viture rehadeje. ²² Rëhamu hegoroovo Iesuro huotorovoromo magonahoho garomo uavadeje: Abojëjo. Nadi juhuonivo'i biririvëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro ja marëjavë'e höjo. Marëjavë'e hö uavamu gavë'i marëjadeje.

²³ Marëjamu gagorovo Iesuro va'oromo ë a börömo hesi osare va'oromo gavade virikö vavaeni'e huosiharue aribövioho ë raromo'i ae aho'obëhe darugo'o nierusuburu'e bamamu gëgorovo ²⁴ uëvadeje: Ae aho'o va'ohëjo. Magonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajëjo. Ma-niavajëjamu hegoro rueho jaburo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ²⁵ Ijo'ijahamu huro ae aho'obëhe rarovö'öjëvonugoromo magonaho hesi osare va'oromo övoho baejamu i'ovoromo ri'öjadeje. ²⁶ Ëhi ë'ade jöho ë sa'aho aho'obëhe rumorovobe va'adeje.

Ae niö'i nuni tugorohëvadoho Iesuhu ajëmamu marëjëvade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu Iesuro ë amoho vuonugo'i örire juvo va'adeje. Örire juvo va'amu gagorovo nuni sisë'e ae niö'iro rihromoromo uvobe va'areje: David-are ujoho böröme javaje jero noni vavaenimëjo. ²⁸ Ëhi uvobe va'amu Iesuro osare va'adeje. Osare va'amu rue ae niö'iohuro rovareje. Rovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Na jemë mae uehorovoromo uvarujëjo: Nörö ajamui'iröhoho eni höjo. Eni höjamu uavareje: Bada io'ajo. ²⁹ Io'ajamu Iesuro nunoho rehëhoromo uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uehorovarujëhi iae ëhi jiëho'ajëjo. ³⁰ Ëhi uëvamu gëgorovo nunoho marëjëvamu mae uherihareje. Mae uherihamu gagorovo Iesuro darugo'o majëhiromo uëvadeje: Bogave aho uë'irarijëjo. ³¹ Ëhi uëvamu hegoroovo ë ae niö'iohuro hö'öromomo va'oromo Iesuare jöho bogo ejaho'i Iesuhu jabumë ajëmijade jöho majëhibe sa'ae bövioho jirehareje.

Iesuhu bitaro tövë'e a ajamade jöhoje.

³² Ëae niö'ioho jaburo ë osare jioromo hö'öjamu gavë'i aëro ae gemu hu'irae baeromo rovareje. Ëaho aru'aho sisë dëre jië'ëro jörumo'e jiadeje. ³³ Jörumo'e jiamu Iesuro ë aru'aho sisëho rarovö'öjamu aho aevoromo jöe jövadeje. Jöe jövamu hegoroovo ae aho'obëhe tiöromomo uarovareje: Asë'e ëhi jië'e muoho Israel sa'aroho bogo gavë'e javuajëjo. ³⁴ Ëhi uarovamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Sisë a börömhuro vöröho bojämijego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi jöëni vavaenimade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu Iesuro God rajahijarue osare osare God-are jö bëhoho röjëhibe God-hu böröme namiromomo muebejëvo'iröhe jö maho majëhibe guomo guome gö gö baejë'e aribövioho avohëvobe ëhi'obe amo masijore ininore juvo barëjadeje. ³⁶ Juvoromo ganövade ae aho'obëhe tagavoromo huë

vavaene baeromo sisë'i raromo'ego gëgorovo uvonövadeje: Ëaribövioho vëmu vavu rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromo jabesi jöëni vavaenimonövadeje. ³⁷ Jabesi jöëni vavaenimamu hesi ijorajo ömo'ömo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ého mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. ³⁸ Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo.

10

Iesuale apostle 12 jabesi jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromo rovamu daruge bojëmiromo uëvadeje: Satan-are ariböviehu a jabesi dëre jio'amamu gëvë'oho rarovö'öjëvego suorovoromo va'irarëjo. Guomo guome gö gö baejë'e o sino haho'e u'uho'amë'e jiamu gëvë'oho avohëvego marëjëvo'irajo. ² Röhu hesi apostle aribövie 12 jabesi ihoho aviëhije. Urimo Simon hesi iho göho Peter'o hesi öho Andrew'o ëhi jëvadeje. Göho James'o John'o ö'o ö'o Zebedee-are harihoho jëvadeje. ³ Göho Philip'o Bartholomew'o jëvadeje. Göho Thomas'o tax baenövade ae Matthew'o jëvadeje. Göho James Alphaeus-are harihohu'o Thaddaeus'o jëvadeje. ⁴ Göho Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. Göho Judas Iscariot jiadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje. Iesuale apostle 12 jabesi ihoho ëhi jio'amadeje.

Apostle 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

⁵ Ëaribövie 12-ho jaburo mue vaebe jijihoröhego Iesuro rëmö'öromo uëvadeje: Va'irarijoho sa'a ioro'ioro rajo jabesiroho Samaria sa'a rajo jabesi amoroho nadi va'orëjo. ⁶ A'i Israel rajo jabesiriremu va'orëjo jabumë sheep-ëro öre sidövanovoromo ëma jijiharue jiaje. ⁷ Va'oromo uëbe jijihorëjo: Iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. ⁸ Ëhi uëbe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe vuovë'e aribövioho i'ovëvobe sino jomo'e aribövioho avohëvobe Satan-are ariböviehu a dëre jio'amë'oho rarovö'öjëvobe ëhi'obe jijihorëjo. A ajëmi'irarije darugo God-arire baejar-ijoho bogo manaho bojamarije höjo. Ëhuni manaho nadi bae'i aho ma-ajëmibe jijihorëjo. ⁹ Gold ijo bajoho ajivë'e ijo bajoho rövë'e ijo bajoho göta esöroho nadi aegoromo ujuoho jijihorëjo. ¹⁰ A ëninëmiromo ujuohoromo aego'irarije esöho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. Höru guduoho nadi io'amoromo ijahoho nadi ujuohoromo jijihorëjo. Ëhi jië'e inömo inömo nadi ujuoho jijihorëjo ë hesi bëhoho ae rahu mu vaeromo i mana baejë'oho iae mae jië'e jiaje.

¹¹ Va'irarijoho amo masijore o ininore suorovë'oho va'oromo a mamaho nahorëjo. Nahoromo birohogorovo ë a hesi osaro raromonövorëjo ijonö ë amore jioromo va'ië'e jëvaje. ¹² Röhu osare rumo va'ë'iroho jejëmiromo uënövorëjo: Huë mae baerëjo. ¹³ Huë mae baerëjamu hegorovo ë osare raromarue ariböviehu uëvë'oho: Iae mae hö uëvë'oho iae huë mae baeruomo'ajëjo. O bijönimë'oho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ëhu'ëro bogo bae'a'arujëjo. ¹⁴ O di osaehu di amehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'oho uvorëjo: Jabesi muoho bövioho bise'oho sa'aho tohotohoho sisë höromo jabesi tohotohe jemesi hörure jiajoho riremo va'orëjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uëvajëjo: God-hu i'u

bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom o Gomorrah amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Aehu Iesuale aribövi huë sisë bojëmi'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁶ Aveho hehëjo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. Ëhuni va'oromo sigobehu a gagoro ma-burëro ju'ebiromo va'ajëhi ëhi gavë'i jijihorëjo. O ugo ma-maehu hesi iemu iromo ma-taemo hijajëhi ëhi taemo raromobe va'orëjo. ¹⁷ Ae gëvë'iajo. Jaburo guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. Jabuhu God rajahijarue osa göro göro hisuebijëvo'aruëjo. ¹⁸ Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravoromo nasi jöho jabesi örire sa'a gö rajo jabesi örire majëhi'arujëjo. ¹⁹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'ocho nadi uvorëjo: Na diehi jöho majëhi'ejöjo. O rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-ro ajëmiromo jöho röjëhi'iramu majëhi'arujëjo. ²⁰ Bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i jemesi Vavu hesi Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemëro jöho majëhi'arujëjo.

²¹ Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojoro. Vavuohuro aboji harihu'ohö ëhi gemuohö ë'a'aruëjo. Aboji harihu'ohuro ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'ohö muo'amo'aruëjo. ²² Röhu jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'öjuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ²³ Jemë amo göre raromamu aehu sisë vaejëvë'ohö huruomoromo amo göro va'onövorëjo. Aveho na jö mae uëvajëjo. Jemë Israel sa'are amo göre göroho bogo va'o barëjë'e God-are A Maho na ö'ejöjo.

²⁴ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo masijoho jëvajëjo. O mu vaejeharuje aribövioho mu simano vaejaje aho na bogo iosiremiromo döroho jëvajëjo. ²⁵ Ëhuni jö röjëhijaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi jö hejaruje ariböviehu ëhi baejë'ohö iae mae höjo. O mu simano vaejaje aho ae göehu huë vavaene bojemego naehu baejajëhi nasi mu vaejeharuje ariböviehu ëhi baejë'ohö iae mae höjo. Ëhesi bëhoho agano muebejëvaje aho na aehu uevarohö: Ja Beelzebul a sisë jabesi böröme javajë uevarohuni ëhuni ëhi jië'e ariböviohuro jemë nasi agane jëvë'ego jö sisë bëhi mae uëruomo'ajëjo.

²⁶ Jö sisëho ëhi uëruomo'ajëjo röhu nadi juhuonëmirëjo. Mue rabe gurihiro jiajohö aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe subivëhajohö aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo. ²⁷ Ëhi jië'e jiaje naehu jöe rabe vahi'e saginiëri majëhijajohö ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro majëhirëjo. O saginiëri hia'ire majëhijego hejarujohö ëho amo riroro majëhirëjo. ²⁸ Röhu nadi uvorëjo: Ëariböviohuro anaguö'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sinohemu muo'amë'ohö eni jëvo'i jemesi aru'ahö muo'amë'ohö bogo eni jioruomë'e jiaje ëhuni jabumë nadi juhuonëmi'i God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Huhu jemesi aru'ahohö sinohö'ö vëni'e öri ari'ere babu'öjëvoromo ijumëvo'iröhohö hu eni jiajëjo. Ëaho juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. ²⁹ A'i aho bövioho bise'ohö nadi juhuonëmirëjo. Ëhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvajëromo avo'avohö muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo

11

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae römö'öjamu rueromo Iesu jö ua gavare jöhoje.

¹ Iesuro hesi aribövie 12 jabesi örire jöho majëhinugoromo va'adoho ë bëhire jio'amaje amore amore jöho majëhibe bëhoho røjëhibe juvadeje.

² Iae John bapataeto vaejaje ahuro savoji gagore hiromo hejade uavamu: Kerisoro muoho ëhi vaejaje hö uavamu hegorovo hesi ijorajoho römö'öromo uëvadeje: Va'oromo ëhi ëhi Iesu ua garëjo. ³ Ua garëjamu va'oromo Iesu uavareje: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ëjarëjo ae göëro rueröhego. ⁴ Èhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Va'oromo diehi hejarujoho gavarujoho John majahirego he'irajo. ⁵ Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromo majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. John ëhi majahirëjo. ⁶ Röhu John o ae rahu birivoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

⁷ Maho hi'a'ajëjamu hegorovo vuonorö'ö va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromo uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Bogajo. ⁸ O diehi jië'e aho ga'i va'arije höjo. Na John niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiamu ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amarue aribövioho bogo a rumo'e sa'aroho raromö'i a masijehu raromarue osaremu raromarue höjo. ⁹ Èhi jië'oho jemë rabëni a rumo'e sa'aroho va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromo majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioroho iosirëmiromo John hu börömoho höjo. ¹⁰ Iae ë a hesi jöho God-are surire ëhi jajivoromo uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahöhego.

¹¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromobe rovere aho ae gemu vadu'oho John bogo iosiramiroho börömoho jië'e höjo. A'i God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramiroho döroho jioruomajëjo. ¹² Urimo John bapataeto vaejavuaje aehu a jö majëhijadevare evare aëro aevoromo daruge aho'lo bojamiromo birivoromo öroho jiovobe rueruomë'e höjo ëhuro God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi aharire jëvoröhego. Jaruvoho ëhi gemuoho ë'oruomaje höjo. ¹³ Aevö'ioho Moses jögoru bojëmade ahuro God-hu böröme namiromo ae muebejëvö'iröhe jöho majëhijamu jö God-aro baeromo majëhibe rovere ariböviohuro ëhi gemuoho ë'obe rovaroho röhu ijo tugoho'ioho John-ro ë jöho majëhijade höjo. ¹⁴ Röhu urimo majëhiromo uënövare höjo: God-hu böröme namiromo muebejëvego ga'irarije ë hesi urimo ae gö rue'a'ajëjo. Èahuro Elijah-hu vaenövade mue gemuoho barue'ajëjo. Jöho ëhi majëhinövare höjo. Röhu jemë mae uehorovo'i

nëgë'oho uvorëjo: Elijah-are mu barueröhego uövuare aho iae John höjo.
¹⁵ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.
¹⁶ Röhu jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. Amo ririre raromarue jö bijönimoromaje asisö'oho jëvanovajëjo. Amo ririre raromoromo asisö'o ioro'iorohuro ioro'ioroho uvëvoruomajëjo:
¹⁷ Noehu aninivoromo jemëni virikö huosihëharoho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo javavarije höjo. Noehu aninivoromo huë vavaeni'e jö iaroho jemëro bijönimoromo bogo ejahuoromo nierusuburu'e bamarije höjo. ¹⁸ Èhesi bëhoho John-ro rueromo God uehorovoromo ma-hi'i ioho jovoho bogo inövade höjo. Èhi'onövadoho jemëro ë jö bijönimaruje asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövariye höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro èhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ¹⁹ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Èhi ë'ajoho jemëro èhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o èho jabesi aemo'aeme höjo. Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. Èmuoho aëro garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. Èhu'ëro muoho vaejare höjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövadohoje.

²⁰ Èhi uënugoromo ame gö gö birëgadeje ë hesi bëhoho urimë'i huhu a ajëmiromo darugo'e mu masijo vaebe ë amore amore juvamu jabuhu bogo huotorovoromo hu mae uehorovarohuni. Birëgoromo uëvadeje:
²¹ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaevë'oho jemë sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejedoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibejarëjo mami gö'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibejajo. ²² God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u bae'iröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Èhuremu uehorovorëjo. ²³ Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ehioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo. Èhesi bëhoho naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejedoho Sodom amore vaejego ga'ibejarëjo mu sisëho vuonugo'ibejarëjo èhuro jabesi amoho bogo sisërë'i jaruvoho èhi mae jio'ibejajo. ²⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

Iesuro va'oromo nuho'iröhe jöhoje.

²⁵ Iesuro èhi uënugoromo evare God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. ²⁶ Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

²⁷ God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemië'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negë'ohuro ëhuro ë ariböviohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²⁸ Röhu jemë ae rahu sivohoromo i'u'e mu vaejamu u'uvëvë'oho ruerego naro jemesi dë vövöbajo'oho sasohëho'iröjo. ²⁹ Na sanu'e mae jevë'e jiaje ëhuni nasi muoho banigojiomoromo nasi jöho henövorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemesi dë vövöbajo'oho ma-mabëhe sasohëvo'ajëjo. ³⁰ Rabëni hesi bëhoho nasi muoho i'uocho bogojio'i sase höjo.

12

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'ömohuro hömëvamu ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ² Babovoromo ue'ahobe va'amu gagorovo Pharisee aribövioero Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijorajo ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. ³ Aharuëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabumë hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho hu'o hesi ariböviohu'o ue'ahare höjo. Ëioho bogo David'o hesi ariböviohu'o ue'aho'iröhoho jio'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie jiade höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵ Ave jöhu'o Moses-hu jögoru surire jajivadoho jemë diehi'oromo bogo avoho adaharije höjo. Nuho maja rovë'iroho priest ariböviohuro God-are osa börömo hesi muoho vaeromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahoruomaje höjo. Röhu God-are osa börömo hesi muoho vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro jöho bogojiajëjo. ⁶ Naro jemë uëvajëjo: Mu i'ëro aviaie rueromo God-are osa börömo hesi muoho iosiramijë'e höjo. Ëhuni nasi ariböviehu i babovoromo ue'aharuoho jöho bogohöjo. ⁷ God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uvajëjo: Na negajëjo a huë bae'irarije muoho vaejöro mi suvuoroho bogajo. Ëjjo hesi bëhoho avoho he'ibejarijëjo ave övo uno'e aribövioho bogo uë'ibejarijëjo: Mu sisë ë'ë'e jëvajëjo. ⁸ God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënugoromo va'adeje. Va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare rumo va'adeje. ¹⁰ Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho ë hijë'e jiadeje. Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro uehorovoromo uvareje: Ë'ego noro Iesuarë jö sisëho nahoromo jögoru muebejarue aribövioho majëhijarëromu Iesu uavareje: Nuho majare a jabesi sino ajëmië'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharuë höjo o bogajo. ¹¹ O bogajamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë ae gemu sheep gemu javë'oho röhu nuho majare guare beva'ë'oho na ja ajamiromu io bamonëjo o bogajo. Io'ajo. Nuho majaroho iae io bamo'anuëjo. ¹² Röhu sheep-oho ma-jianovo'i aho börömo mae höjo. Ëhuni nuho majare a ajëmië'oho iae mae höjo. ¹³ Iesuro ëhi uënugoromo ë övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjëjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëromu övo gö jiajëhi ëhi jiadeje.

14 Mae jiamu gagorovo Pharisee ariböviohuro va'oromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Iesu hu God-are mu vaejaje a mae jiaje jöhoje.

15 Iesu anoröhe jöho mevaruë uvamu hegoroovo Iesuro ë amore jioromo va'adeje. Va'amu gagorovo ae aho'obëhe hu rihromareje. Rihromamu huro guomo guomo'e aribövioho aho'o ajëmamumu mae jëvadeje. 16 Mae jëvo'ego uënövadeje: Naehu jemë ajëmijode jöho bogave aho uë'irarijëjo.

17 Ëhi uënövade jö hesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiahu jajivadëhi ëhi jioröhego. Isaiahu-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvadeje:

18 Naehu baejë'ëro mu vaejaje aho gahëjo.

Nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovego dë mae jevaje aho aviae höjo.

Naro nasi Aru'ahoho hesire bamahoejëjo.

Bamaho'iramumu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho huro nasi mu ma hesi jöho majëhi'ajëjo.

19 Hu bogo giagiavoromo darugo'ohu uvo'a'ajëjo.

Aho hesi huëho amo riroho bogo he'a'aruëjo.

20 Ijo adehu aho bu'öjanovo'ië'iroho hu bogo ahö'ö'ajëjo.

Irehu duorohanovo'ië'iroho bogo duoho'a'ajëjo.

Ëhi ë'obe va'ojuvo hujeji evare hesi mu mahuro ruahö'öjëvoromo dö maro jio'a'ajëjo.

21 Ëhi jio'iramumu ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro hu uehorovoromo uvoromoma'ajëjo: Iae huro gemuëro ajamui'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamumu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

22 Ëhi'amumu aëro ae gemu hu'irae baeromu rovareje. Ëaho Satan-are a sisëro dëre abo hijë'ëro ëhu'ëro nune tugohahoromo bitare tövahë'e jideje. Ëaho hu'irae baeromu rovamumu gagorovo Iesuro a sisë dëre jiajoho rarovö'öjamumu bitaroho nunoho mae jioromu jöe jövoromu uherihadeje.

23 Ëhi ajamamumu gagorovo ae aho'obëhe jiodudu'iraeromu uarovareje: Ave aho na hu a bëröme David-are uje no ajamui'iröhe aho höjo.

O rahuo höjo. 24 Ëhi atoromamumu hegoroovo Pharisee ariböviohuro uëruomadeje: O bogo ëhi jïë'e a maho jioromu ë'aje höjo. A'i Beelzebul aru'aho sisë jabesi bërömhuro vöröho bojamego ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo.

25 Ëhi uëruomamumu Iesuro gëromumu uvadeje: Ëariböviohuro nasi jöho ëhi uehorovaruëromumu uhu'e uëvadeje: Sa'ae gemuehu adovoromumu jabesi arijo'arije muorovë'ohu barërovo'ajëjo. Ame gemuehu o agane gemuehu adovoromumu jabesi arijo'arije muorovë'ohu bogo biririvo'i barërovo'ajëjo.

26 Ëhuni Satan-ro ri'öromumu hesi aribövi a jabesi dëre jio'amajoho rarovö'öjëvo'ibejajo ëhuro hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho muoho uehoroho diehi'oromumu biririvoromumu nami'ibejajo. 27 Röhu jemëro uvarujëjo: Sisë a bërömhuro nörö vöröho bojamego hesi sisë aribövioho rarovö'ö'amaje höjo.

Ëhi jïë'ohu na jemesi ariböviohuro sisë a bërömu hesi vöröho baeromu rarovö'ö'amarue höjo. O diehi'oromumu ë'arue höjo. Jaburo uë'a'aruëjo: Sarerivarujëjo. Aho bogo sisë a bërömu hesi vöröho baeromu ëhioho ë'arue höjo.

28 A'i naru God-are Aru'aho hesi darugoho baeromu rarovo'amaje höjo. Ëhuni uvorëjo: God-ro aëvoromumu bëröme namimumu nosi örire muebejavuajëro jïë'ëro ëhu'ëro ë'ajëjo.

²⁹ Rõhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'ieß'iroho bogo ëma ujuohaho va'irõgoro urimo darugo'e aho gudu-amoromo tövonugoromo evare hesi inõmo inõmoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahõ'õjaje höjo.

³⁰ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje höjo. O na bogo ajemiromo nasi aribõvi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugõ'õ'amaje höjo. ³¹ Ëhuni uëvajëjo: Aehu mu sisë vaejë'oho God-are iho ijumarue jö sisë atë'oho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'oho ëhi jië'e jö sisëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³² God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'oho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'oho ëho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo jaruvo majahu'o maja ijohu'o.

Aho jö jövajire heromo uvarueje: Ëa hesi dë vövõbajo'oho mae höjo ë aho sisë höjo. Ëhesi uhu jõhoje.

³³ Ijo bajo mae uro'i nagë'oho ijo ma hesi bajoho uro'a'anuejo. O ijo sisë javë'oho bajo sisë uro'a'anuejo. Ijoho bajo garomo uvo'a'anuejo: Ëijoho mae höjo ëho sisë höjo. ³⁴ Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Ijo sisë val'ëne jëvë'oho jemë diehi'oromo ijo bajo manõ'e raeromo jö mae atorëjo. Bogo eni jëvajëjo. Uehoro maehu o uehoro sisëhu dë vövõbajo'ere rarovëvajoho ëhi jië'e jöho jö'ëro atarue höjo. ³⁵ A maho uehoro maëremu jëvë'ëro jö maemu atarue höjo. A sisëho uehoro sisëremu jëvë'ëro jö sisëmu atarue höjo.

³⁶ Naro jemë uëvajëjo: Jö sisë rabe rabe ëma atë'oho mevëvo gërõhe majaho rue'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Ëjõho rabëni atarije hö uë'iramu mana ua'a'arujëjo. ³⁷ Ae gemu gemu jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a mae javajëjo. O jasi jöre garomo ua'a'ajëjo: Ja a sisë javajëjo.

Aribõviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejõro dinamare jõhoje.

³⁸ Ëhi jövamu hegoroovo Jew rajo jõgoru õri røjëhijarue ae gö gö o Pharisee ae gö gö ëho jaburo ri'õromo uavareje: Tisa no naguajëjo ga'i jero darugo'e muoho vaejego ëhuro uvo'irõhëro: Ja daruge God-aro baeromo muoho vaejanue höjo. ³⁹ Vaejanue höjamu uëvadeje: Sareri'e aribõvi sisë jëvajëjo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajëhi jemëro ëhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovarue höjo. Jemë rabëni darugo'e muoho ga'i nimarujëjo. Na ëhi jië'e muoho bogo vae'i a'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jonah-hu God-are mu bõrõmo røjëhijade ëhi jië'e muohuremu røjëhi'ejõjo. Mue gö gö bogajo. ⁴⁰ Jonah-are mu bõrõmo hesi bëhoho jovo mi bõrõmohuro Jonah nimu'õjamu abueromo hesi dëre hijade höjo. Hiromo majae niõ'i gemu vahie niõ'i gemu hesi uhure ëgubijiohamu hörõjade höjo. Hörõromo rovadëhi God-are A Maho naro sa'a gagore abo hiromo majae niõ'i gemu vahie niõ'i gemu hesi uhure hörõromo rue'ejõjo. ⁴¹ Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje aribõviohu'o gemu mae ri'õromo God-are nunire riravoruomõ'ajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribõvie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jõe majëhijamu hegoroovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jõho ejahare höjo. A'i naehu

hu iosiramiromo börömo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejeharuje höjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo. ⁴² O ëho majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Èmagonahehu vaejade ëhi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ëhuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Èhesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade höjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade höjo. A'i naehu Solomon iosiramiromo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

⁴³ Röhu Satan-are mu ajamijaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo ⁴⁴ uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejöjo. Èhi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho gagemu jio'i bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ⁴⁵ Èhi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Èurimore ro hijade aru'ahoho a sisë höjo. Ijore huhu sö rovade ariböviohuro hu iosiramiromo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Èhu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijönöho sisë bëhe hi'a'ajëjo. Jaruvore raromaruje aribövi sisëho jemë ëhi sisërëjëvo'ajëjo.

Iesuale vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

⁴⁶ Èhi jövamu evare hesi vëmohu'o ö ömo'ömo'hu'o jaburo Iesu'o jöe ato'i nëgamu rueromo amonö riravareje. ⁴⁷ [Riravamu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'hu'o ja'o jöe ato'i nimoromo amonö riravaruëjo.] ⁴⁸ Riravaruëjamu Iesuro uavadeje: Ja uehorovanuoho nasi vëmoho nasi ö ömo'ömo'ho di aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁹ Èhi uanugoromo hesi ijore ijore jijiharue aribövioho övëro röjëhijadeje ae aho'obëhe jaburo gëjoro. Hesi aribövioho röjëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömo'hu'o jëvajëjo. ⁵⁰ Ae rahu nasi Vavue ö'idöre hijaje aehu nimajëhi ëhi ë'ë'oho ëhuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

13

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremado uhu jöhoje.

¹ Èmajae gemuore Iesuro osare jioromo va'oromo nume jovo e'u riröre abuejadeje. Abueromo God-are jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. ² Hijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesu jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre riravareje. ³ Riravamu Iesuro uhu jöe majëhiromo ëhuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje.

Röjëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremado'i va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo.

Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahor'i'amade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromo ujo maho baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 100 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 30 rae'amade höjo. ⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o ho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Èhi'amu Iesuarë ijorajo ömo'ömohuro rueromo Iesu uavareje: Ja ae aho'obëhe jö majëhijë'iroho ja rabëni uhu'o ho majëhijanue höjo. ¹¹ Rabëni uhu'o ho majëhijanue höjamu uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Èsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'i a ioro'ioroho bogo heruomoröhego. ¹² Èhesi bëhoho aji'e jö javë'o ho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'o ho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo. ¹³ Èhuni naehu uhu jöemu ë aribövi majëhijaje hesi bëhoho jabu gavaruoho bogo avoho gavarue höjo. Hejaruoho bogo avoho heromo simanoroho baejarue höjo. ¹⁴ Jabumë èhi jië'e aribövie jioruomajëjo. Jabesi jöho mami'e jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro jajivoromo èhi uvë'e höjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo

röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo

röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

¹⁵ Èaribövi jabesi dë vövöbajo'o ho i'uhëgaje höjo.

Hia'o ho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo èhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'o ho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo

naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

¹⁶ Isaiah-hu jajivadëhi aribövi ioro'ioroho èhi jioruomaje höjo. A'i jemë huë mae baejë'e jëvajëjo. Rabëni jemë nunëro garomo avoho gavaruje höjo. Hia'ëro heromo avoho hejaruje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohu'o a ma ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo bogo heruomade höjo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhijadohoje.

¹⁸ Röhu aehu i ujo riremado uhu jö hesi bëhoho hehëjo. ¹⁹ God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho ae rahu hia'ëremu heromo bogo avoho hejamu gavë'o ho a sisë börömohuro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujo va'ëne jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho èhi höjo. ²⁰ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahor'i'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo.

21 Ejahoromo jöho ma-döeremu baej'ëro ëhu'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejövamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. 22 O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo uvarue höjo: Inöme bövie bise'e masije höromo jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. 23 O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 100 o 60 o 30 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo avoho hejarue höjo. Avoho heromo rae avoharue höjo. Ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Resu sisëhu iruno'lo ma hesi gemuore ri'amade uhu jöhoje.

24 Iae Iesuro uhu jöe gö'lo majëhijadeje. Majëhiromo uëvadeje: Ae gemuehu ujo ma riremomoromo ë'adëhi God-ro böröme namiromo hesi öri ari'oho ëhi muebejaje höjo. Ae gemuëro mure va'oromo iruno'e ujo maho riremobe va'ade höjo. 25 Ëhi ë'l'ëro ae aho'obëhe momorö'öjë'e jiamu gagoro mu arijo'ohu'lo muorovaje ae gemuëro mure rovade höjo. Rueromo i va'ëne resu sisëho i ujo riremadiere ë riremonugoromo va'ade höjo. 26 Ëhi ë'l'ëro iruno'oho riromo baje raejamu gavë'i resu sisëhu'lo riromo rae'amade höjo. 27 Resu sisëhu'lo rae'amamu gagorovo mu arijo'lo hesi mu vaejarue ariböviohuro rueromo uavare höjo: Asë'e ja ujo mae jasi mure riremone höjo. Diehi'oromo resu sisëhu'lo rijade höjo. 28 Uëvade höjo: Na'lo muorovaje ahuro ë'ade höjo. Ë'ade höjamu uavare höjo: Ëhi jje'oho na ja nagajëjo no va'oromo resu sisëho ravojöro. 29 Uëvade höjo: Bogajo. Jemëro resue ravo'ihöromo iruno'ohu'lo ravo'amojöëni bogo ëhioho ë'a'arujëjo. 30 Ëhuni iruno'ohu'lo resuohu'lo nugego ëhi gemu mae ri'irajo gagovo'iröhe majaho rue'iröhe höjo. Ëmajaho rue'iramu iruno'e gagovarue aribövioho naro uë'ejöjo: Urimo resuoho ravoromo huhoho'amorëjo vëniro huo'irarije. Amo evaro iruno'oho gagovoromo ujuoho va'oromo nasi iruno'lo osaro bahirëjo.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

31 Röhu uhu jöe gö'lo majëhiromo uëvadeje: Ijo hisu ihe mustard ujehu börömoriro mo ëgovajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'lo gö'lo ëhi gagov-oromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. 32 Röhu bajo ioro'ioroho ma-jianovo'amoi a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. Ëhi höjo röhu riromo ëgovoromo ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromo ijo va'ëne jiaje höjo. Ijo va'ëne jiego ugëro rueruomoromo ë ijo hesi adore ijue vae'amarue höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

33 Ëhi majëhinugoromo uhu jöe gö'lo majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'lo ëhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'lo buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

34 Ëjöhö aho'obëhe Iesuro uhu'e majëhijamu rue gagovare ariböviohuro hejareje. Jöe aho'lo ma-uhue gemu majëhinövadeje. 35 Ëhi uhu'e majëhijade jö hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövade ae gemuëro Iesuhu vae'iröhe mu jöho God-are surire jajivoromo uvadeje:

Naro uhu'e majëhinövo'ejöjo.

Ö'idö sa'a bamadevare evare aevoromo subivëhobe rovade jöho na jövonövo'ejöjo.

Resu sisë hesi uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

³⁶ Èhi'onugoromo gagovarue aribövioho rëmo'li osare va'adeje. Osare va'amu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromo uavareje: I va'ëne resu sisëhu i mure ri'amade jöho huruoho majahuijago no hejarëjo. ³⁷ Hejarëjamu uëvadeje: Ujo ma riremado a hesi jö bëhoho uëromö ë'ode höjo: God-are A Maho nörö höjo. ³⁸ I mu hesi jö bëhoho uëromö ë'ode höjo: Sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jiobe va'ajëjo. I ujo hesi jö bëhoho naro uëromö ë'ode höjo: God-hu muebejëvego hesi aharire raromarue aribövie jioruomajëjo. I va'ëne resu sisë hesi jö bëhoho naro uëromö ë'ode höjo: A sisë börömo hesi aribövie jioruomajëjo. ³⁹ Mu arijo'o nu huodivoromo resu sisë hesi ujo riremado a hesi jö bëhoho naro uëromö ë'ode höjo: Satan höjo. I gagovo'iröhe maja hesi jö bëhoho naro uëromö ë'ode höjo: Ave sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho höjo. I gagovo'iröhe aribövi jabesi jö bëhoho naro uëromö ë'ode höjo: Anera aribövioho jioruomajëjo. ⁴⁰ Resu sisë gagovoromo vëniro huaruëhi sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'iramu ëhi jio'a'ajëjo. ⁴¹ Èho majaho rue'iramu evare God-are A Maho naro nasi anera aribövioho rëmö'ö'iramu jabumëro rueruomö'ajëjo. Rueruomoromo mu sisë röjëhijarue o God-are jö aharue aribövi God-hu muebejëvajoho mevoromo ⁴² vëni börömehu ravajire ruruhö'öruomö'ajëjo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruumö'ajëjo. ⁴³ Èhi ë'iramu evare mu mae vaejarue ariböviohuro jabesi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo majaeu bamoromo ajivajëhi ëhi ajivoruumö'ajëjo. Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Gurijë'e inömo mabëhe o nienia mabëhe ë inömo jabesi uhu jöhoje.

⁴⁴ Röhu God-hu böröme namiromö muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Ae gemuehu gurihi nugë'e inömo mabëhi birohoro mö ehuremu gemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromö muebejëvaje jö ehuremu ëhi uehorovo'irarije jöho höjo. Ae gemuëro ae gö hesi mure juvo'li gavade höjo inömo ma-mabëhe gagovoromo gurihi nugë'e jiamu. Gurihi nugë'e jiamu gagorovo huro ujuohoromo röhu maho gurihiromö duhade höjo. Duhonugoromo ë inömhuremu uehorovoromo nimoröhë'i va'oromo hesi maho sisëho aho'o imo'amo barë'nugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo gurihi nugë'e inömo bae'li ë muoho imade höjo.

⁴⁵ O aehu nienia mabëhe ëhemu uehorovadëhi God-hu böröme namiromö muebejëvaje jö ëhemu ëhi uehorovo'irarije jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Nienia imo'amaje ae gemuëro nienia mabëhe imo'amo'i nahobe juvade höjo. ⁴⁶ Nahöjuvo nieniae gemu ma-mabëhoho birohade höjo. Birohonugoromo ë nieniahuremu uehorovoromo va'oromo hesi maho sisëho imo'amo barë'nugoromo ijo bajo bövi mae baeromo vuonorö'ö va'oromo ë nieniaho gemu imade höjo.

Viö uhu jöhoje.

⁴⁷ Röhu God-hu böröme namiromö muebejëvaje jö göho uhu'e uë'ië'ajëjo. Aëro viö böröme jovo e'ure ba'amare höjo. Ba'amamu jovo maje ihe gö gö viöre aegade höjo. ⁴⁸ Aëgoromo irijiomamugo evare jovo riröre bava'oromo raromare höjo. Raromoromo jovo majo maho suovoromo

hevöre io'amo'i sisëho ruruhö'öjare höjo. ⁴⁹ Ëjö hesi bëhoho ave sa'a hesi majaho barë'iramu ëhi jio'a'ajëjo. Aneraëro rueruomoro a maho ëhi rëmo'i a sisëho mevoromo ujuohoromo ⁵⁰ vëni bërömehu ravajire ë ruruhö'ö'aruëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoromo'ajëjo. Ëhi jio'a'ajëjo.

Jö mae göho mamie göho i'e ë hesi jöhoje.

⁵¹ Röhu naehu majëhijode jöho aho'o na jemë he barëjarije höjamu uavareje: Io'ajo. ⁵² Io'ajamu Iesuro uëvadeje: Ëhu'ëro God-are jögoru mami öri röjëhijaje ae rahu God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jö i'ohu'o ëhu'o hejë'oho inömo mamiohu'o i'ohu'o hesi osare jiaje aho va'ëne jianovajëjo. Ëhi jië'e aehu inömo mamiohu'o i'ohu'o bahijaje osare jio'amajoho va'orahoro ujuoho rueromo röjëhijajëhi ëhi jië'e ariböviohuro God-are jö mamiohu'o i'ohu'o ae röjëhiruom'o'ajëjo.

Iesure amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

⁵³ Ëhi jië'e uhu jöho majëhinugoromo Iesuro va'adeje. ⁵⁴ Va'oromo hesi amëro rovadeje. Rueromo hiromo God rajahijarue osare rumo va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. Röjëhijamu hegorovo tiöjëvadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Diehi'oromo simano maho baeromo darugo'e mu masijoho vaejaje höjo. ⁵⁵ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje a hesi harihe höjo. Hesi vëmoho Mary höjo. Hesi ö ömo'ömoho James Joseph Simon Judas ëhi jio'amajëjo. ⁵⁶ Hesi ma'ino ömo'ömoho aho'o no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi jië'oho diehi'oromo aviëhi jië'e muoho baejade höjo. ⁵⁷ Ëhi uvoromo nue huodivareje. Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a raje agane gemuoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵⁸ Ëhi uënugoromo darugo'e muoho magemu gemu ë vaejadeje amo rajoho bogo ma uehorovaruego.

14

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuhu mu bërömo vaejaje jöho sa'a a bëröme Herod-ro hejadeje. ² Herod-ro jöho heromo hesi mu vaejarue aribövioho uëvadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade aho höjo. Hu guomoromo ri'öjë'e höjo. Guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro darugo bëröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo.

³⁻⁴ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromo ua'i hijadeje: Ëmagonaho baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ⁵ Ëhi'amu Herod-ro John ano'i nimoromo röhu uvadeje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: John hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvarue höjo. Ëhi uvoromo ë aribövioho juhuonëmiromo bogo anadeje.

⁶ Ëhi'ojuvo Herod rahade majaho rovadeje. Herod rahade majaho rovamu Herodias-are abojohuro ae aho'obëhe jabesi nunire rueromo javavadeje. Javavamu Herod-ro garomo vuëvadeje. ⁷ Vuëvoromo magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nagë'oho iae na bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ⁸ Ëhi uavamu abojohuro va'o vëmehu nimade jöho heromo

rueromo Herod uavadeje: Bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevöro bamoromo avehuro baro bojemëjo. ⁹ Ëhi uavamu hegorovo rue a börömohuro huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baejade höjo röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro jöe bojëmiromomo uëvadeje: Magonahehu nimajoho baro bojamihëjo. ¹⁰ Bojamihëromomo ae rëmö'öjamu savoji gagore va'oromo John-are sönöho tarioromo ¹¹ simanoho hevöre bamonugoromo barueromomo abojoho bojamijareje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ¹² Ëhi'amugo John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro rueromomo sinoho bava'oromomo guavareje. Guavonugoromomo va'oromomo Iesu majahijareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹³ John bapataeto vaejëvaje a guomade jöho majëhijamu hegorovo Iesuro va'oromomo boat-re ajio hiromomo a rumo'e sa'are va'i va'adeje hu'o hesi ariböviohu'o sivue raromoröhëni. Ëva'aje jöho hegoro ae aho'obëhe jabesi amore amore jioromomo va'oromomo Iesuhu va'ajire sa'a hörëro ë va'oruomadeje. ¹⁴ Va'oruomomamu Iesuro jovo döre boat-re va'adoho sa'are rueromomo ravo'amoromomo gavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo jabesi jöëni vavaenimoromomo jabesi aribövio guomomo guomomo'oho ajëmijadeje.

¹⁵ Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijorajo ömo'ömohuro rueromomo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. O majae mami'e barëjë'e höjo. Ëhuni aribövioho rëmö'öjago amo göro göro va'oromomo ie imo'amo'irarëjo. ¹⁶ Ie imo'irarëjamu Iesuro uëvadeje: Jabumë rabëni va'ojörajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. ¹⁷ Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu aviae no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuajëjo. ¹⁸ Ëhemu javuajëjamu uëvadeje: Baro bojemihëjo. ¹⁹ Ëhi uënuogoromomo huro aribövioho uëvadeje: Garasioro raromohëjo. Raromohëromomo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho huro ujuohoromomo ö'idöho sioroho garomomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromomo ioho ato'atovoromomo hesi ijorajo ömo'ömohomo i'imëmamamu ujuohoromomo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ²⁰ Suvuorëmijamumu ae aho'obëhe ë ioho visuoho ue'ahamumu da'uëgadeje. Da'uëgamumu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromomo aegamumu esöe aho'obëhe 12 irijiomomo'amadeje. ²¹ Ëhi'areje. Ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e iohu'o visuohu'o ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

²² Ëhi'amumu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohomo uëvadeje: Boat-oro ajio raromomomo e'u ionsi gönö urimo va'ohego na a ioro'ioroho rëmö'öjjo. ²³ Ëhi uëromomo ae aho'obëhe rëmö'önugoromomo parie vae'i hesi sivue dahorure ajiomadeje. Ajiomomomomo hesi sivue hijamumu vahiromadeje. ²⁴ Vahiromomomumu nume ijorajoho jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomomumu evare burëro jabesi nuninö rueromomo jovocho hasaromomo boat-ohu'o babu'öjëvobe va'adeje. ²⁵ Ëhi'ojuvo sisonuvo'iamumu Iesuro jovo döre hörëro rovadeje. ²⁶ Jovo döre rovamumu gagorovo ijorajoho jaburo jiodudu'iraeromomo uvareje: Aru'ahëro rovajëromomo juhuonivoromomo jö'e dadovareje. ²⁷ Jö'e dadovamumu hejë'i Iesuro uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ²⁸ Na jevajëjamumu Peter-ro uavadeje: Bada ja javë'oho uevego na jovo döre ö'öjo. ²⁹ Ö'öjamumu Iesuro uavadeje: Rovëjo. Rovëjamumu hegorovo Peter-ro boat-re jioromomo jovo döre abueromomo Iesu biroho'i hörëro jovo döre va'adeje. ³⁰ Va'ihö gavade bure rovamumu gagorovo juhuonivadeje. Juhuonivoromomo

jovo gagore abue'ia'amu gavë'i uvadeje: Bada ajemëjo. ³¹ Ajemëjamu hejë'i Iesuro övoho nugö'öromo Peter ma'enoromo uavadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejanëjo. Ja rabëni uehoro niö'ioho baejane höjo. ³² Ëhi uanugoromo jaburo niö'iro boat gagore ajiomamu gavë'i buroho barëjadeje. ³³ Buroho barëjamu gagorovo boat-re raromare ariböviohuro Iesu rajahiro mo uavareje: Iae mae-ëjo. Ja God-are Harihe javajëjo.

³⁴ Ëhi'onugoromo e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amareje. ³⁵ Ravo'amamu gagorovo ë sa'a rajohuro Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ë sa'ae bövioho jöe nugö'öjamu guomo guomo'e ae aho'obëhe ujuoho rueruomadeje. ³⁶ Ujuoho rueromo ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ëhi ua'ego ae rahu rëhë'o ho marë'amonövadeje.

15

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo Jerusalem jioromo rovareje. Rueromo Iesu uavareje: ² Jasi ijorajo ömo'ömoho nosi a mamiehu bojëmibe rovare jögoroho ahoruomaje höjo. Nosi a mamiehu ë'arëhioho jasi aribövioho jovoho övoho bogo ëhioho otehodivorovë'e ioho ma-ue'aharue höjo. Rabëni ëhioho ë'arue höjo. ³ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë rabëni jemesi a mami jabesi muohuremu uehorovoromo ëhuro God-are jögoroho aharuje höjo. ⁴ Ëhesi bëhoho God-ro uëvade höjo: Jasi vëmu vavu'o ho mae uehorovëvonëjo. O jöe gö'o uëvade höjo: Ae rahu jö sisë jövoromo vëmu o vavu hesi iho ijumahë'o ho anego guomo'irajo. ⁵ Röhu jemëro ë jöho ahoromo ae röjëhiromo uëvaruje höjo: Jaehu jasi vëmu vavu'o God-are nunire uëvë'o ho: Nasi maho sisëho ujuohoromo jemë ajëmi'ibejodoho röhu aveho na God-are ihero bamë'e jevajë uëvë'o ho ⁶ nadi röhu maho huotorovoromo vavuo ho ajaminëjo. Ajamijë'o ho sisë höjo. Vavu ajamijë'o ho sisë hö uëvarujohuro ëhuro vëmu vavu'o mae uehorovëvo'irarijego God-hu bojëmade jöho jemëro aharuje höjo jemesi a mami jöho e'irovo. ⁷ Sareri sareri'e aribövie jëvajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijade ae Isaiah-ro jemëhu ë'irarije jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo:

⁸ Ave ariböviohuro ma-jö'ëremu God na rajehi'i dë vövöbajo'o ho bogo nasi gemuoroho jio'i rori'o jioruomajëjo.

⁹ Jabumë a jabesi jögoroho ae röjëhiromo uëruomaje höjo: Ëho God-are jöe jiaje ejahuorëjo.

Ma-a jabesi jögoroho ëhi röjëhiromo ëhuro ma-döhemu God na rajehiruomaje höjo.

Ëjemesi jö Isaiah-hu jajivadoho iae mae höjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisë baejaruohuro ëhuro God-are nunire sisërëjavuajë jöhoje.

¹⁰ Iesuro ëhi uënuogoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëromo ro gagovamu uëvadeje: Ave uhu jö uë'ië'ajoho avoho heromo bëhoho baerëjo. ¹¹ Rabe jö'ore va'ë'o ho bogo ëhuro aho sisërë'amo'i a'i rabe jö'ore jioromo suorovë'o huro ëhuro aho sisërë'amaje höjo.

12 Iesuro ëhi jövamu hejë'ëro hesi iJORAJOHO jaburo rueromo uavareje: Jaehu ë jö majëhijamu Pharisee ariböviehu heromo huë sisë baerumadoho na ja uehorovanuëjo. 13 Na ja uehorovanuëjamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi aribövioho mure i maehu rijajoho va'ëne jiorumajëjo. Ëmure hesi ëma ri'amaje resu resuoho nasi Vavuohuro jaho'amoromo ruruhö'ö'ajëjo. 14 Ëhuni ë resu resu va'ëne Pharisee aribövioho ëhi vuonugorëjo. Jaburo nuni sisë'e ariböviohuro öroho röjëhijanovarue höjo. Nuni sisë'e a göehu nuni sisë'e a gö öri röjahijë'oho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. 15 Bejëvo va'a'ajëjamu Peter-ro Iesu uavadeje: Röhu jö'ore va'aje o jö'ore jioromo suorovaje uhu jö hesi bëhoho huruoho majahuijego no hejarëjo. 16 Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Na jaruvoho ëhi jemë'o uehoroho bogojëvajëjo. 17 Jemë rabëni bogo garomo uvarujëjo: Rabe jö'ore va'ë'oho dëre abueromo dëre jioromo suorovoromo bogo aho ijumëvë'e ma-gua gagore va'aje höjo. 18 A'i jö'ore jioromo suorovaje jöhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomoromo jö'ore suorovaje höjo. Suorovoromo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo. 19 Ëhesi bëhoho uehoro sisëhuro dë vövöbajo'ere jioromo rojomego ëhuro ae muo'amoruomaje höjo. Goho'amoruomaje höjo. Öëro jijihanovoruomaje höjo. Vajiohëro ujuohoruomaje höjo. Ae sarerëmiruomaje höjo. Ae gö jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. 20 Ëhi jië'e mu sisë vaejë'ohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo. A'i övo bogo eguë'e i ijë'oho bogo ëhuro aho God-are nuniroho sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

21 Ëhi'oromo Iesuro ë sa'aho nugo va'adeje. Va'adoho va'o Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. 22 Rovamu iae Canaan sa'a rajo magonahëro ë sa'are hijë'ëro rueromo Iesu uavadeje: Bada ja a böröme David-are ujoho javaje nani vavaenimoromo ajeminëjo. Satan-are a sisëro nasi aboji hesi dë gagore abuejë'e höjo. Abuejë'ëro magonahoho sisë'i hijajëjo. 23 Sisë'i hijajëjamu Iesuro bogo jöho uavadeje. Bogo jöho uavamu hesi iJORAJO ömo'ömhuro rueromo uavareje: Magonahoho uavego va'ajo. Hu ma-darugo'o uvobe nosi ijore ijore rovajëjo. 24 Rovajëjamu Iesuro uëvadeje: God-ro sa'are remö'öjade höjo naro rueromo bogo sa'a gö rajoho ajëmi'i a'i Israel raje sheep va'ëne subirö'ö'amë'ohemu ajëmi'irodego. 25 Ëhi uëvamu ë sa'a gö rajo magonahohuro ro Iesure bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ajemijëjo. 26 Ajemijëjamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. 27 Bogo maehu höjamu hegorovo magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu jabesi öhuro vavu jabesi maratuore jioromo rireromë'e i ugobajo'oho ue'aharue höjo. 28 Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Asë'e naro ajamijöro uehoro ma-mabëhe barovane höjo. Ëhuni jaehu nimanuëhi ëhi ë'ejöjo. Ëhi ë'ejöjamu gavë'i abojoho marëjahadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe jabesi sino avohëhade jöhoje.

²⁹ Ĕhi'amu Iesuro va'adeje. Va'adoho va'o Galilee jovo riröre va'oromo dahorure ajiomoromo sa'aro hijadeje. ³⁰ Hijamu ae aho'obēhe maho jaburo hörü sis'e aho nuni sis'e aho övo hörü tövehē'e aho bitaro tövehē'e aho guomo guomo'e a ioro'ioroho aho'obēhe ēhi ujuoho rueruomadeje. Ujuoho rueromo Iesuhu hijajire sa'are bahiruomadeje. Bahijamu huro avohēvamu mae jēvadeje. ³¹ Mae jēvamu ae aho'obēhe garuomadeje bitaro tövehē'e aribövioho mae jioromo jōe atamu övo hörü'e tövehē'oho mae jēvamu hörü sis'e aribövioho mae jioromo jijihamu nuni sis'e aribövioho mae jioromo uherihamu. Ĕhi'amu gēgorovo jabumē ae aho'obēhe tiöjēvadeje. Tiöromomo God Israel rajo muebejēvaje a hesi ihoho döro bamoruomadeje.

Iesuhu ae aho'obēhe 4,000 i da'uojuhade jōhoje.

³² Ĕhi'amu Iesuro hesi ijorajo öm'ömo uēvadeje: Ruehē uēromoro vamu uēvadeje: Ave ariböviohuni vavaenegajējo. Jabumē na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barjē'ero ēhu'ero i ue'aho'iröhoho bogohōjo. Ma-dē gagēremu rēm'öjē'oho na bijōnegajējo va'ego örire nune örijēvojōeni. ³³ Ĕhi uēvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Iae ēhi hōjo röhu aveho ma-sa'aemu jī'e öri ari'ero ae aho'obēhe rov'e hōjo. Ĕhi jī'oho no dinö'e ioho birohoromo da'uojēhi'ejarējo. ³⁴ Da'uojēhi'ejarējamu uēvadeje: Ioho dimino'e jēvajējo. Dimino'e jēvajējamu uavareje: Ioho övo gö mine övo göre niö'i visu ininoho ma-gemu gemu javuajējo. ³⁵ Ĕhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obēhe uēvadeje: Sa'aro raromohējo. ³⁶ Raromohēromomo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovarohu'o visuohu'o ujuohoromo God huē mae uanugoromo ato'atovoromo hesi ijorajo öm'ömo i'imēmamu ae aho'obēhe suvuorēmijareje. ³⁷ Suvuorēmijamu ae aho'obēhe ue'ahamu da'uēgadeje. Da'uēgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomomadeje. ³⁸ Ama'e aho'obēhe 4,000 jaburo ē ioho visuoho ue'ahoruomadeje. Röhu magonahe asisö'e jabu'o ue'ahareje.

³⁹ Ĕhi'amu Iesuro ē aribövioho rēm'önugoromo boat-re ajio hiromomo Magadan sa'are va'adeje.

16

Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o jabuhu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejōro dinamare jōhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohu'o Sadducee ariböviohu'o ēho jaburo rovareje. Rueromomo Iesu guaro beva'ojōro nimoromo uavareje: God-are darugoho baeromomo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarējo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ² Ĕhi uavamu huro uēvadeje: Jeniromomomo ö'idöho kavuego uvaruje hōjo: Ö'idö kavuajoho vamae jio'iro ē'ajējo. ³ O sue'oho uvaruje hōjo: Ö'idö kavuoromomo ramoramovajoho jaruvoho ēni buru'e rue hesi hōjo. Jemēro ö'idöho uherihoromomo kavuego garomomo uvaruje hōjo: Ĕhesi bēhoho iae ēhi jio'iē'ajējo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomomo ē hesi bēhoho bogo avoho garomomo uvarujējo: Iae God-are mu börömomo rovajējo. ⁴ Sareri'e aribövi sisē jēvajējo. Magonahehu hesi baru vuonugo'i ma-juvajēhi jemēro ēhi God vuonugo'i mue gö gö uehorovaruje hōjo. Jemē rabēni darugo'e muoho ga'i nimarujējo. Na ēhi jī'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo röjēhijade ēhi jī'e muohuremu röjēhi'ejōjo. Mue gö gö bogajo. Ĕhi uēnugoromomo rēmo va'adeje.

Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dē huaje oso hesi uhu jōhoje.

⁵ Ëhi'amu Iesumëro e'u döre va'oromo ioni gönö rovaraje. Rueromo ijorajoho jaburo gavareje rumonëgamu iruno'oho bogo ujuohë'e jëvamu. ⁶ Ëhi'amu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemë gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ⁷ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: Noro ie bogo ujuoho rovë'ëro ëhuni jövajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Mae uehorovevo avoho'ibejarijëjo. Jemë rabëni i bogojavuaje jöho atarujëjo. ⁹ Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomamadoho jemë ëhu'o rabëni bogo uehorovarujëjo. ¹⁰ O naehu ie aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ujuohoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho ë i vitu vitu aegamu esöe dimino'e irijiomamadoho jemë rabëni bogo ëhu'o uehorovarujëjo. ¹¹ Jemë rabëni uvarujëjo: Ie bogojavuo'ego nöröro i jöe uehorovoromo majahuijajëjo. Bogo ë jöho uëromo ë'ode höjo. Röhu gavë'iajo. Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹² Rumorovo'ajëjamu hegorovo ijorajoho jaburo uhu jö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvareje: O Iesu bogo i dë huo'amaje oso jöho majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo. A'i Pharisee aribövi o Sadducee aribövi jabesi jö sisëhuro nosiro rumorovojöëni ë jöho uhu'e majahuiromo uövuade höjo: Gavë'iajo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

¹³ Iae Iesuro ajiomadoho Caesarea Philippi amo bëhinö sa'are rovadeje. Rueromo huro hesi ijorajo ömo'ömo uëvadeje: God-are A Maho na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ¹⁴ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Jeremiah-ro o jö God-aro baeromo ae majëhinövane ae göëro rovë'e javajëjo. ¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. ¹⁶ Diehi ataruje höjamu Simon Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. God hiemu hijaje a hesi Harihe javajëjo. ¹⁷ Hesi Harihe javajëjamu Iesuro Peter uavadeje: John-are harihoho Simon ja huë mabëhe baejë'e javajëjo. Bogo ma-ae hu ë jöho röjahijamu jövo'irögoro nasi Vavue ö'idöre hijajohuro röjahijë'ëro jövanuëjo. ¹⁸ Röhu na ave jöho ua'ie'ajëjo: Ja Peter javajëjo. Peter hesi bëhoho munë javajëjo. Röhu ave munëho bamo'ejöjo nasi ekaresiae aho'obëhe ë hesi döre gagovëvego bibivoromo riravo'irarijego. Nasi ekaresiae aho'obëhe ëhi riravo'iramu vuovo hesi vöröho bogo ruahö'öjëvoromo ijumëvo'ajëjo. ¹⁹ Röhu naro Peter jasi örire darugoho bojami'ejöjo jero ojoho jiovëhego aëro God-are öri ari'ere ë va'oruomoröhego. Ja sa'are hiromo öri tugohë'oho jero ma-mae tugoho'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho tugoho'ajëjo. O sa'are hiromo öri jiovë'oho jero ma-mae jiovo'iramu God'o ö'idöre hiromo avoho jiovo'ajëjo. ²⁰ Ëhi uaromo hesi ijorajoho aho'obëhe darugo'o uëvadeje: Nadi aho huruoho majëhiromo uërëjo: Nörö böröme namiromo a ajëmijaje aho höjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

²¹ Ëhi'onugoromo evare majare Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömo röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro na Jerusalem

ajiomolejōjo. Ajiomoleiramu a duvaho ariböviohuro priest masijohuro Jew rajo jōgoru öri rōjēhijarue ariböviohuro ēho jaburo vi'ehe huē vavaene bövie bise'e bojemi'aruējo. Ēhi ē'oromo ae gö jabesi övore bojemi'iramu anego'iramu guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'ejōjo. ²² Ēhi uēvamu hegorovo Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Bada bogajo. Ēhi jiē'e huē vavaenoho bogo mae bogo bae'a'anuējo. ²³ Ēhi uavamu hegorovo Iesuro huotorovoromo Peter uavadeje: Satan rori'o va'ējo. Jero nasi muoho ahanuējo. God-hu uehorovajēhioho ja bogo ēhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruēhi jero ēhi uehorovoromo ēhuni ē jōho jōvanuējo.

²⁴ Ēhi uanugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uēvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimē'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i uvonējo: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo korosi hesi i'uoho banigojiomanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonējo. ²⁵ Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ehemu uehorovē'oho ijonōho guomo öriro va'a'anuējo. O ja nasi jōēni guomē'oho ijonōho maro hi'a'anuējo. ²⁶ Jaehu are jove sa'ae mae sisē aho'obēhe bae baerē'i röhu jasi arijo'arije ijumorovē'oho na ja ēhuro mae javo'ajējo. Bogajo. Arijo'arije ijumorovē'oho diehi röhu maho avohorovo'iramu mae javo'ajējo. Öre bogohōjo. ²⁷ Röhu God-are A Maho naro nasi Vavu hesi ajohu'o nasi anera ömo'ömohu'o gemu mae vuonorö'ö rue'ejōjo. Rueromo evare ae gemu gemu diehi jiē'e mu vaejarije manaho ēhi bojēmibe va'ejōjo. ²⁸ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovē'e raromoromo ge'a'arujējo God-are A Maho naro böröme namiromomo muebejēvo'i rue'iramu.

17

Iesuare nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jōhoje.

¹ Ēhi uēnugoromo majae aho'obēhe övo gö mine övo göre gemu barējamu Iesuro Peter James o James-are öe John ēhi söromomo dahoru ēgobövire ajiomoromo jabesi sivue raromareje. ² Raromoromo ē ijorajoho jaburo gavareje Iesuare sino haho'e gorosovoromo hesi nu ano'oho majaehu bamajēhi ēhi jio'i hesi niögoho ajivo avohamu. ³ Ēhi ga'i gavareje Moses'o Elijah'o ēma jēvoromo jabu'o Iesu'o jōe atoruomamu. ⁴ Jōe atamu gēgorovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada no ave raromaruoho iae mae hōjo. Ja nagē'oho naro javue niō'i gemu vae'amo'ejōjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. ⁵ Ēhi jōvamu gavē'i ajivē'e suehuro rueromo aegēhadeje. Aegēhamu hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihu mabēhe hōjo. Na hu garomo nimorohevajējo. Huhu jōvaje jōho avoho herējo. ⁶ Ēhi uvavamu hejē'i ē ijorajoho jaburo sisē maro juhuonivoromo sa'are rireromoromo nu ano'oho sa'are amoromo momorö'öjareje. ⁷ Sa'are momorö'öjamu Iesuro rueromo jabumē rēhēvoromo uēvadeje: Nadi juhuonivo'i ri'öhējo. ⁸ Ri'öhējamu hegorovo ri'ö uheriho'i gavareje ae gö bogojio'i Iesu gemu namijamu.

⁹ Ēhi'onugoromo dahorure ruvebijē'i Iesuro uēvadeje: Jemēhu gavarijoho nadi aho majēhirējo. U'emu God-are A Maho naro guomoromo ri'ōjego evaro majēhirējo. ¹⁰ Ēhi uēvamu rueho jaburo uavareje: Jew rajo nosi jōgoru öri rōjahuijarue ariböviohuro uövuvarue hōjo: God-are a börömoho bogo ēma rue'i a'i urimo Elijah God-aro va'adoho iae vuonorö'ö rue'a'ajējo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajējo. Jōgoru öri rōjahuijarue aribövioho rabēni ē jōho majahuijarue hōjo. ¹¹ Rabēni majahuijarue

höjambu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'lo avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. ¹² Röhu ave jöho naro jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e rovade höjo. Rovamu aëro hu bogo ma ga'irögoro jabuhu diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Jabuhu hu sisë vaejarëhi God-are A Maho na'lo ëhi sisë vaejevoruomo'ajëjo. ¹³ Ëhi majëhijamu hegoroovo evare Elijah uëvaje hesi bëhoho uehorovoromo uvareje: John bapataeto vaejavuonövade a hesi jöho majahuiromo ë'ajëjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Dahorure ruvebinugoromo ae aho'obëhe raromaruire ë rovareje. Rovamu gavë'i ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ¹⁵ Iesu uavadeje: Bada nasi harihohuni vavaenimoromo ajamijëjo. Hesi simanoho sisërëromo sisë'i sisë'i hi juvaje höjo. Sisë'i sisë'i hiromo vënire jovore ëma ravorovaje höjo. ¹⁶ Ëhuni jasi ijorajo jabesi örire barovode höjo. Barovamu ajami'iröhoho bogo eni jëvade höjo. ¹⁷ Bogo eni jëvade höjambu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'o ho hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi mu sisëhuro na u'uvevajëjo. Ëaharihoho avehuro barovego na gavöjo. ¹⁸ Barovamu gagorovo Iesuro Satan-are a sisëho birevamu aharihu hesi dëre jioromo hörö va'adeje. Hörö va'amu gavë'i aharihoho mae jiadeje.

¹⁹ Ëhi'amu Iesuare ijorajoho jaburemu rueromo Iesu uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁰ Bogo eni javuade höjambu Iesuro uëvadeje: Jemëro bogo ma uehorovë'ëro ëhu'ëro bogo eni jëvadeje höjo. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'lo jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromo God mae uehorovë'o ho ave dahorehu böviehu bise'ehu jemesi mu ahanovajoho uavë'o ho: Rori'lo va'ë uavë'o ho iae rori'lo va'a'ajëjo. Ëhi jië'e mu bövi bise'lo vaejë'o ho eni jëvo'ajëjo. ²¹ [Amo ë aharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho i ue'aharujoho vuonugo'i God-are örire uehore aho'lo bojamiromo ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.]

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'oromo Iesuare ijorajoho jaburo Galilee sa'are ë ro gemuoro gago-vareje. Gagovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo ²³ anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Ëhi majëhijamu heromo huë vavaene böröme baeruomadeje.

Iesumëhu God-are amo börömo hesi tax bojami'iröhe jöhoje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Iesu'lo hesi ijorajo ömo'ömohu'lo ëho jaburo Capernaum amore rovareje. Rovamu God-are amo börömo hesi mu nigemo'iröhe tax moni baejarue ariböviohuro rueromo Peter uavareje: Na jasi a börömoho God-are amo börömo hesi tax-o ho bojamijaje höjo. ²⁵ Bojamijaje höjambu Peter-ro uëvadeje: Io'ajo. Io'a uënuogoromo osare va'amu gavë'i Iesuro urimo jöho jëvoromo Peter uavadeje: Simon ja diehi uvanuëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejaruoho tax ihe gö gö ujuho'ië'iroho rahumesi örire uëvego i'imëmarue höjo. Na jabesi ae gemuoho jabesi örire o ae gö jabesi örire uëvarue höjo. ²⁶ Uëvarue höjambu Peter-ro

uavadeje: Ae gö jabesi örire uëvarue höjo tax monie bojëmijöro. Èhi uavamu Iesuro Peter uavadeje: Èhu'ëro jië'ëro jabesi agane gemuoho tax-oho bogo vaejarue höjo. ²⁷ No God-are agane javuajëjo röhu no hesi osa hesi tax-oho bogo bojëmi'ibejarëjo tax baejarue aribövioho huë sisë bae'ibejarëjo. Èhuni iae bojëmi'ejarejo. Röhu jovo e'uoro va'oromo anuge ba'amoromo aevo'i jiomo'irane visuoho baeromo jö'oho tarivahonëjo. Tarivahoromo ga'a'anuejo tax hesi ijo bajoho jö'ore jio'iramu. Èho bava'oromo tax-oho jasirohu'o nasirohu'o bojëminëjo. jöhoje.

18

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje

¹ Èhi'amu evare Iesure ijarajoho jaburo rueromo uavareje: God-hu böröme namiromo muebejavuajoho di ahuro a ioro'ioroho iosiramuiromo börömoho javuajëjo. ² Börömoho javuajëjamu hegoroovo Iesuro aharihoho uvamu rovadeje. Rovamu jabesi nunire hu'irae barueromo ³ uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë jemesi iho böröme jiojöro uehorovarujoho vuonugoromo huotorovoromo asisö'onö'e ma-taemo raromorëjo. Jemë bogo èhi è'ë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'o hesi jëvajëjo. ⁴ Ae rahu döre bamorovaruoho vuonugo'i ave aharihoho va'ëne ma-taemo raromë'oho è ariböviohuro God-hu böröme namiromo muebejëvaje a ioro'ioroho iosirëmiromo jabumë masijo mae jioruomajëjo. ⁵ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiromo baejë'oho èhuro na'o rajehiromo baejeveruomaje höjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁶ Ae göëro asisö'onö'e jörume hiromo nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Èhi'o'iramu ae göëro è aho mu sisë röjahiromo èhuro na uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo èhuro hu i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare è mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'u ègobövire beva'oromo jove iromo guomo'ibejajo èho ma-jianovo'ibejajo. A'i è mu sisë röjahi'iröhe è hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁷ Sa'are aribövioho aho'o vaevë'e jioruomajëjo göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho jië'ego. Èhi jië'e muoho iae rue'a'ajëjo. Röhu ae rahu è mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo.

⁸ Jasi övehu o hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho o höroho tarioromo bu'önëjo. Ja öve o höre gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho èhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i o höre niö'i javamu ijonö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'oho èhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁹ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahoromo bu'önëjo. Ja nune gemu javamu ijonö va'oromo mare hijë'oho èhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vëni sisëre va'ë'oho èhuro sisë bëhe javo'ajëjo.

Sheep subirö'öjamu nahoromo birohade uhu jöhoje.

¹⁰ Röhu gavë'i raromorëjo. Asisö'o va'ëne ma-taemo raromarue aribövioho bogave nue huodëgo'irarijëjo. Rabëni hesi bëhoho jabumë muebejëvarue aneraho jaburo ö'idöre raromoromo nasi Vavue ö'idöre hijaje a hesi nuniro raromemu raromarue höjo. ¹¹ [God-are A Ma naehu rovode

hesi bēhoho subirō'ō'amē'e aribōvioho sō rueromo maro nugo'amo'irodēni rovode hōjo.]

¹² Rōhu ave uhu jō majēhi'iē'ajoho jemē diehi uehorovarujējo. Ae gemu sheep aho'obēhe 100 jio'i gemu sidōvoromo ēma juvē'oho arijo'ohuro sheep ioro'ioroho 99 dahorure nugo'amo'i va'oromo subirō'ōjade sheep-oho nahobe juvo'a'ajējo. Na mae-ējo. ¹³ Nahobe juvoromo birohē'oho evare sheep ioro'iore 99 mae raromare jabesi jōēnioho ma-bisemu nimoroho'i a'i ē subirō'ōjade sheep gemu'ohunioho nimoroho avoho'ajējo. Iae na mae uēvajējo. ¹⁴ Ēuhu jō hesi bēhoho asisō'o va'ēne jōrume raromarue aribōvioho rōhu gemu sisēre va'ē'oho jemesi Vavue ō'idōre hijajohuro ēhi jiē'oho bijōnimaje hōjo.

Ekaresia ae göehu mu sisē vaejavuego noehu diehi ē'irōhe jōhoje.

¹⁵ Ja'o hu'o God uehorovaruje ōehu ri'ōromo jasi ōrire sisē vaejavē'oho jasi sivue va'oromo jemē niō'iro ariromo hesi sisēho avoho majahijego hu he'irajo. Heromo huhu ejahē'ohuro ēhuro jasi ōho jasiro barue'anuejo. ¹⁶ O bogo ejahē'oho va'oromo ae gö'o gemu o niō'i hu'iraejēvoromo ō hesi ōroro vuonorō'ō va'onējo. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho ēhi uvē'e hōjo: Ae rahu ae gö hesi sisē a masijo jabesi nunire majēhijē'iroho ae niō'i o niō'i gemu gavare o hejare jō sisē gemuohuremu majēhijē'oho aēro heromo uvo'a'aruējo: Iae mae-ējo. Ēhi jiē'e mu sisēho vaejade hōjo. Ēhuni ae gö'o gemu o niō'i hu'iraejēvoromo ō hesi ōroro va'oromo hesi jō sisēho mevego jabu'o heromo ja ajami'irarējo. ¹⁷ O jabesi jōhu'o bogo ejēhē'oho va'oromo ekaresiaho ē a hesi sisēho huruoho majēhinējo. O huhu ekaresia jabesi jō ēhu'o bogo ejēhamu gavē'iroho uvonējo: Hu a gö va'ēne o vajiohu'e tax gagovaje aho va'ēne hōromo nadi gavanovonējo.

¹⁸ Ave jōho na jō mae uē'iē'ajējo. Jemē sa'are raromoromo ōri tugohē'oho jemēro ma-mae tugoho'iramu God'o ō'idōre hiromo avoho tugoho'ajējo. O sa'are raromoromo ōri avoho jiovē'oho jemēro ma-mae jiovo'iramu God'o ō'idōre hiromo avoho jiovo'ajējo.

¹⁹ Rōhu ave jōhu'o uē'iē'ajējo. Jemē ae niō'i sa'are ariromo jōe gemuoro uehorovoromo ēninamijē'oho nasi Vavue ō'idōre hijajohuro ejēhoromo jemēhu ēninamijarijēhi iae ēhi vaejēho'ajējo ²⁰ rabēni ae niō'i o niō'i gemu nasi ihore gemuore gagovē'oho naro ē dirō'ore jemē'o jevajēro jiē'ero.

Ae göehu ae gö hesi sisē bogo uehorovoromo vuonugade ē hesi uhu jōhoje.

²¹ Ēhi'amu Peter-ro rueromo Iesu uavadeje: Bada nasi ōehu nasi ōrire mu sisē vae'i hijē'iroho na majae dimino'e uehorovoromo vuonugo'i hi'ejōjo. Na na vae 7 uehorovoromo vuonugo'i hi'ejōjo. ²² Ēhi uavamū hegorovo Iesuro uavadeje: Na uavajējo: Bogo vae 7 ēhemu a'i vae majae uehorovoromo vuonugo'i hi'a'anuejo.

²³ Ēhesi uhu jōho na ua'iē'ajējo. Sa'a a bōrōmo hesi mu vaejahaarue aribōvi jabuhu moni bojami'irōhe suri suri ē sa'a a bōrōmehu adahoromo ē'adēhi God-ro bōrōme namiromo hesi ōri ari'oho ēhi muebejaje hōjo. ²⁴ Iae sa'a a bōrōme gemuēro hijade hōjo. Hiromo hesi mu muebejahaarue jabesi suri surioho aevoromo adaho'amade hōjo. Adaho'amamu ae gemuehu a bōrōmo hesi ōrire 7 million kina bojami'irōhoho hu'irae barovare hōjo. ²⁵ Barovamu a bōrōmohuro gavade ē aho moni bojami'irōhoho bogo eni jiamu gagorovo hesi aribōvioho uēvade hōjo: Ēhuni ave aho hesi vaborohu'o aboji harihu'ohu'o maho sisēho aho'obēhe ēhu'o jemēro ae gö imēvoromo monioho mana baeromo nasi ōroro bojemirējo. Ēhi jiē'oho ē mu vaejaje

aehu na mana bojemego bae'ibejodëhi ë monioho naro bae'ejöjo. ²⁶ Ëhi majëhijamu hegoroovo ë ahuro ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na aho'o bojami barë'ejöjo. ²⁷ Ëhi jövamu hegoroovo rue a börömohuro huni vavaenimoromo uavade höjo: Iae mae-ëjo. Nadi ijoho bojeminëjo. Iae barëjajëjo. Va'onëjo.

²⁸ Ëhi uavamu iae va'ade höjo. Va'ihö gavade ae gemu hu'o mue vaeromo a börömo hesi mu muebejahajoho jiamu gagorovo guduamade höjo 12 kina hesi örire bojami'iröhëro jië'ëro. Guduamoromo huë husuovahoromo uavade höjo: Nasi monioho bojemijëjo. ²⁹ Bojemijëjamu ague aho hiromo ëninamiromo uavade höjo: Ma-biririvoromo hiromo muebejevonëjo. Iae na bojami'ejöjo. ³⁰ Bojami'ejöjamu bogo ejahade höjo. Bogo ejaho'i guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amade höjo hu ë hibe va'ojuvo ë monioho hesi örire bojami'iröhego. ³¹ Ëhi'amu gagorovo a börömo hesi mu muebejahaue a ioro'iorohuro garomo dë vörönëgoromo sisë maro vavaenëgade höjo. Vavaenëgamu va'oromo a börömoho huruoho majahiromo uavare höjo: Ëhi ëhi ë'ë'e höjo. ³² Ëhi ëhi ë'ë'e höjamu rue a börömohuro jöe nugö'öjamu ë mu muebejahaje ahuro rovade höjo. Rovamu a börömohuro uavade höjo: Nasi mu vaejanue aho sareri a sisë bëhe javajëjo. Jero uevë'ëro ëhuni jaehu moni bojami'iranoho na uehorovoromo vuonugo barëjode höjo. ³³ Naehu jani vavaenimodëhi ja rabëni jasi a göhunioho bogo ëhioho vavaenimane höjo. ³⁴ Ëhi uanugoromo ë arijo'ohuro dë vörönimamu ae uëvamu hegoro mu vaejaje aho guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amare höjo ë hibe va'ojuvo monie aho'obëhe bojami barë'iröhego.

³⁵ Jöho ëhi jië'ëro jemë ae gemu gemu jemesi a ioro'ioro jabesi sisë bogo uhohu'o uehorovoromo vuonugë'oho nasi Vavue ö'idöre hijajohuro ë börömehu ë'adëhi jemesi örire ëhi ë'a'ajëjo.

19

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro ë jöho majëhinugoromo Galilee sa'are jioromo va'adeje. Va'oromo Jordan beromo ioni göre Judea sa'are rovadeje. ² Rovamu ae aho'obëhe mae rihromoruomamu huro guomo guomo'e aribövioho avohëvamu mae jëvadeje.

³ Ëhi'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uavareje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'li naguajëjo. Baruehu rabëni rabëni bijönimoromo vaboro nugö'öjë'oho na mae o sisë höjo. ⁴ Mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë ave jö adaharijoho rabëni bogo avoho uehorovarujëjo. God-are surire ëhi uvë'e höjo: Bövi bise'o bamade ahuro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁵ Bamëvoromo uëvade höjo: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo. ⁷ Nadi tarivorëjamu uavareje: Vaboro nugö'ö'iröhoho sisë hö uövuanuoho röhu ëhi jië'oho Moses-ro rabëni ave jögoroho bojamuade höjo: Vaboro nugö'ö'i nagë'oho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁸ Nugö'önëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni baruehu vaboro nugö'ö'amo'irarije ë hesi öroho Moses bogo tugohade höjo. Röhu ni'i'ivadiroho ëhi jië'e muoho

bogojiade hōjo. ⁹ Rōhu ave jōho na u'ë'i'ë'ajëjo. Vaboroho bogo ma-juvë'e baruehu ëma nugö'öromo magonahe gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo.

¹⁰ Ëhi majëhijamu hegoroovo hesi ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja uövuanuoho: Baruehu vaboro masuvë'oho nadi ëma nugö'ö'amorë uövuanuëjo rōhu ëhi jië'oho aehu magonaho masuvë'oho bogo maho jianovajëjo. ¹¹ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Magonaho bogo masu'i ma-raromë'oho ae aho'obëhe ëhi ë'ë'oho bogo eni jioruomö'ajëjo. God-hu darugo bojëmamu baerumë'oho ë ariböviohuremu ëhi ë'ë'oho eni jioruomö'i a ioro'ioroho bogo eni jioruomö'ajëjo. ¹² Ëhesi bëhoho ae göëro göëro bëhe gö gö uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hōjo. A ioro'ioroho rahare majare sinoho ëhi jëvë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hōjo. A ioro'ioroho sinoho tarivëhë'ëro magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hōjo. A ioro'iorohuro God-hu bōrōme namiromo muebejëvaje hesi muoho uehorovoromo magonahoho bogo masu'i ëma raromarue hōjo. Ae rahu ëhi jië'e mu vae'irarije darugo bæjë'oho ëhi vaerëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jōhoje.

¹³ Ëhi'amu gagorovo aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhoromo God uavego ajëmi'iröhego. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömō'ömohuro birëgareje. ¹⁴ Birëgamu hegoroovo Iesuro hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'o va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro bōrōme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomaje hōjo. ¹⁵ Ëhi uëvë'ëro övoho jabesi simanore bamëhonugoromo va'adeje.

Bövi bise'o marohë'e a hesi jōhoje.

¹⁶ Ëhi'amu iae a i'e gemuëro rueromo Iesu uavadeje: Tisa na diehi jië'e mu maho vaeromo ëhuro ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁷ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Mu ma vae'irane jōho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. God gemu a maho hōjo. Rōhu mare hi'i nagë'oho hesi jögoroho ejahonövonëjo. ¹⁸ Ejahonövonëjamu uavadeje: Diehi jië'e jögoroho uevanuëjo. Uevanuëjamu Iesuro uavadeje: Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jōho aho majëhinëjo. ¹⁹ Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁰ Rajahinëjamu uavadeje: Ëjōho iae na e barëjë'e jevajëjo. Ëhi ë'ë'e jevajëjo rōhu mu göho rabe vae'ejöjo ëhuro maro hi'irodoho eni jevo'iröhe. ²¹ Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Maro hi'iranëro ma-mae javojöro nagë'oho va'oromo jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre ji-aho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamu hegoroovo rühuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e bōrōmo mae jëvë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro ijorajo ömō'ömoho uëvadeje: Ave jōho na jō mae u'ë'i'ë'ajëjo. Bövi bise'o marohë'e aehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho ëhi jië'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Rōhu avehu'o uëvajëjo. Mi bōrōmo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Rōhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri

ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁵ Anoji'e mae höjamu heromo tiötiövoromo uavareje: Ëhi jië'o'ho no diehi'oromo maroho va'ejarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁶ Bogo eni javuajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu mue aho'obëhe vaejë'o'ho hu eni höjo.

²⁷ Ëhi uëvamu hegoro'vo Peter-ro ri'öromu Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. Ëhuni no manaho rabe bae'ejarëjo. ²⁸ Rabe bae'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Maja i'oho rue'iramu God-are A Maho naru nasi ihoho dö maro jio'iramu nasi röho mare hiromu nasi aribövioho muebejëvo'ejöjo. Muebejëvo'iramu evare nasi ijoraje 12-ho jemëro na'ogemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo. ²⁹ O ae rahu javue öe ma'ine vavue vëme aboji harihu'e o sa'ae nasi iho hesi jöëni vuonugo'amo'i va'ë'o'ho ëhi jië'e ariböviohuro bövi mae baeromo ijönö ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. ³⁰ Ëhi höjo röhu a ioro'io'ere aho'o nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'i a ioro'io'ere dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'ajëjo.

20

Ariböviehu grape ö'i bajo mure va'oromo mu vaejamu mu arijo'ehu mana diehi bojëmade uhu jö Iesuhu majëhijadohoje.

¹ Sa'a arijo'e aehu hesi mu hesi öri muebejadëhi ö'idöre hijaje A Börömohuro hesi öri ari'o'ho ëhi muebejaje höjo. Sa'a arijo'e ae gemuëro sue'o va'ade höjo ae baejego jaburo hesi grape ö'i bajo mure va'oromo mue vaejahoromo manaho baerumoro'hego. ² Va'o ae birohëvoromo uëvade höjo: Muoho vaejehorego noehu a bojëmijaruëhi ëhi jië'e ajivë'e ijo baje gemu majae gemu hesi muohuni bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu uavare höjo: Iae mae höjo. Iae mae höjamu rue mu arijo'ohuro hesi mure rëmö'øjade höjo. ³ Ëhi ë'ë'ëro majae 9 o'clock jiamu gavë'i vuonorö'ö va'oromo gavade höjo a ioro'ioroho mu rumo'e market-re ëma riravamu gëgorovo ⁴ uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'o mue vaerëjo. Suvuoro mae dimino'e jiajëhi na ëhi bojëmi'ejöjo. ⁵ Bojëmi'ejöjamu muro va'are höjo. Ëhi'amu maja ririrohu'o maja huotorovadevarohu'o huro market-re vuonorö'ö va'oromo ae gö gö jöe gemuoho uë'i hijade höjo. ⁶ Ëhi ë'ë'ëro majae beva'ia'amu gavë'i market-re va'oromo gavade a ioro'ioroho riravamu gëgorovo uëvade höjo: Majae bövioho jemë rabëni muoho bogo ë'ë'e ëma riravemu riravarujëjo. ⁷ Uavare höjo: Aho moni muoho bogo bojamuijë'ëro ëhuni ma-riravarujëjo. Uëvade höjo: Jemë'o nasi muoro va'oromo mue vaejehorëjo.

⁸ Ëhi ë'ë'ëro majae barëjamu gagorovo mu arijo'ohuro hesi mu muebejahaje aho uavade höjo: Mu aribövioho uëvego rue'irarëjo. Rovego suvuoro'ho bojëmi'ibe va'onëjo. Ijönö ro aevoromo mu vaejare aribövioho urimo manaho bojëmi'oromo evaro va'o urimo majae göre göre mu vaebe rovere aribövioho bojëmi'ibe va'oromo ijo tugoho'ioho urimo ro mu aevoromo vaejare aribövioho bojëmi'ëjo. ⁹ Ëhi'amu majae beva'ia'amu ro mu vaejare ariböviohuro ajivë'e ijo baje gemu gemu baerumade höjo. ¹⁰ Ëhi baerumamu gavë'i urimo ro mu vaejare ariböviohuro uvare höjo: No gö'o döre bae'ejarë uvare höjo röhu jabu'o ajivë'e ijo bajoho ëhi gemuoho baerumade höjo. ¹¹ Ëhi gemuoho baerumoromo mu arijo'ohuro birevoromo ¹² uaruomade höjo: Ijo tugoho'i ro mu vaejare ariböviohuro

majae ma-bisemu mue vae'i noro sisonuvamu muoho aevoromo majae nijo'e huë vavaeni'e muoho vaebe va'ujuvo hujeji jeniromamu vuonugare hōjo. Röhu jero jabumë bojëmijanëhi no'o ëhi gemuoho bojamuijanuëjo. ¹³ Bojamuijanuëjamu rue mu arijo'ohuro ae gemu uavade hōjo: Isiajo. Na bogo sisë'ioho vaejavode hōjo. Ja'o uehorovëjo. Na mami'e uavode hōjo: Ajivë'e ijo baje gemu bojami'ejōjamu hegoro jero uevane hōjo: Iae mae hōjo. ¹⁴ Ëhuni jasi suvuoroho baeromo va'ëjo. Nasi nimoromo naehu ja bojamijodëhi ave ijo tugoho'i ro mu vaejehade aho suvuore ëhi gemuoho bojamijajëjo. ¹⁵ Nasi moniëro jië'ëro naehu baeromo rabe rabe negajoho ë'ë'ohohu ëho na mae hōjo o sisë hōjo. Na suvuoro'e huë baejë'e ae jevajëjo röhu jero rabëni ëho uehorovoromo aho nue huodëganuëjo. Ëhi uavade hōjo. ¹⁶ Röhu uhu jö bëhohu ëhi hōjo. Dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijonö röhu maho majëhijade jöhoje.

¹⁷ Iae Iesuro Jerusalem amo börömore ajiomo'i va'adeje. Örire va'oromo huro hesi ijoraje 12-ho rori'o sö va'oromo örire uëbe va'adeje: ¹⁸ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore va'aruëjo. Va'o ë raromoromo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomo'a'ajëjo. ¹⁹ Guomo'a'ajëromu na baejevoromo sa'a göre jioromo rovare aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo sivegoromo hisuebijevevoromo korosire anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejëjo.

James'o John'o jabuhu masije rirarovo'iröhego jabesi vëmehu Iesu ua gavade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o jabesi vëmohuro jabumë hu'iraejëvoromo rovadeje. Rueromo ague aho hiromo Iesu uavadeje: Na ja ajamuinëjo o bogajo. ²¹ O bogajamu hegorovo Iesuro uavadeje: Ja diehi nagajëjo. Diehi nagajëjamu uavadeje: Na negajëjo jaehu böröme namiromo muebejavuë'iroho jero uëvego ave nasi harihu niö'iohuro ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo göhuro jasi övo manö göhuro jasi övo adonö ëhi ari'iröhego. ²² Ëhi uavamu hegorovo Iesuro ö'o ö'o uëvadeje: Iae ëhi hōjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhohu jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëro ajuemanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. ²³ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae hōjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro jemë'o ajuëmi'ajëjo. Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu hōjo. Nasi Vavuehu a rahumëni uvoromo nugade röhohu ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

²⁴ Ëhi'amu Iesure ijorajo ioro'ioire 10-ho jaburo hejare uvavamu: Ö'o ö'o Iesure bëhire böröme rirarovo'i uvare hōjamu hegorovo jabesi örire dë vörönimoruomadeje. ²⁵ Dë vörönimoruomamu gëgorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromu rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioire rajo jabesi a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue hōjo. O jabesi bëhire riravaruohuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue hōjo. ²⁶ Sa'a ioro'ioire

rajohuro ëhi ë'arue hõjo. Röhu jemë nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu böröme nami'i nimë'oho ë aho a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁷ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ²⁸ God-are A Ma naehu a ajëmi'i rovodëhi ëhi ë'orëjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijego rueli a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode hõjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e ae niö'i ajëmade jõhoje.

²⁹ Èhi'oromo Iesumëro Jericho amoho nugo'i va'amu ae aho'obëhe rihromoruomadeje. ³⁰ Röhu nuni sisë'e ae niö'i öri ionire arijë'e jiareje. Ariromo hejare uvavamu: Iesuro rova'ajë uvamu hegorovo ma-darugo'o uvareje: [Bada] David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³¹ Vavaenimëjamu hegorovo ae aho'obëhe jaburo birëgoromo uëvareje: Jöe vuonugohëjo. Jöe vuonugohëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvareje: Bada David-are ujoho böröme javaje noni vavaenimëjo. ³² Vavaenimëjamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Avehuro rühëromomo rovamu uëvadeje: Naro diehi ajëmijöro nëgajëjo. ³³ Nëgajëjamu uavareje: Bada ajamuego no nune dadovoromo uheriharëjo. ³⁴ Uheriharëjamu Iesuro jabumëni vavaenimoromo nunoho rëhëhadeje. Rëhëhamu ma-burëro uherihoromo hesi ijore va'areje.

21

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jõhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure Bethphage amo'ere ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro ijorajoho niö'i rëmö'öromomo ² uëvadeje: Arue jemesi nunörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey-oho harihohu'o benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'iraejëvo ruerëjo. ³ O aehu jö uëvë'iroho uarëjo: Badaro ave mioho nimo'lego ëhuni hu'iraejëvo va'aruëre. Èhi ua'iramu iae ma-burëro uë'a'ajëjo: Èhi ë'ohëjo.

⁴ Röhu ëhi ë'iröhe mu hesi bëhoho God-are surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro uëvadeje:

⁵ Jemëro Zion amo rajoho ëhi uërëjo:

Gahëjo. Jemesi börömohuro jemesi örire rovajëjo.

Hu sanu'e aëro jië'ëro donkey döre hiromomo rovajëjo.

Donkey hesi harihure hiromomo rovajëjo.

⁶ Amo Iesuro hesi ijorajoho rëmö'öjamu va'oromo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'areje. ⁷ Èhi'oromo ë donkey niö'ioho vëmohu'o harihohu'o hu'iraejëvo rueromomo niögohu'o jabesi dejore ruaho'amo bahijamu gagorovo Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hijamu ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögohu'o örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro ijo rude tarivo'amoromo ahahobe va'areje. ⁹ Iesuale nuninö va'oruomadohu'o dejonö rueruomadohu'o ma-darugo'o uvoruumadeje:

Ave aho David-are ujoho böröme vaeromomo rovajoho mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

God mabëhëjo.

¹⁰ Èhi'lamu Iesuro Jerusalem amore höröjamu gavë'i amo raje ae mago-nahe aho'obëhe tiötivöromomo uëvareje: Èho rahuo hõjo. ¹¹ Rahuo hõjamu

Iesu'o rueruomade ariböviohuro uëvareje: Ëaho Galilee sa'are Nazareth amore hiromo jö God-aro baeromo majahuijaje aho höjo.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹² Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu rarovö'öjêvadeje. Rarovö'öjêvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovere aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamumu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjêhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjêhadeje. ¹³ Huotovö'öromomo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajêjo: Ëho God-are örire jö ato'iröhe osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'ë'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihiovarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁴ Ëhi uëvamu nuni sisë'e höru sisë'e aribövioho God-are amo börömore rueruomamu Iesuro avohëvadeje. ¹⁵ Avohëvamu gagorovo priest masijohu'o jögoru öri röjêhijarue ariböviohu'o ëho jaburo gavare Iesuro ëhi jië'e mu masijoho vae'amamu hejare asisö'ëro uvo'i arijavamu: Ave aho David-are ujoho böröme vaeromo rovajoho mabëhë uvoruomamu hegorovo dë vörönimoruomadeje. ¹⁶ Dë vörönimoruomoromo Iesu uavareje: Arue asisö'ëhu jö sisë uvoruomajoho na ja hejanuëjo o bogajo. O bogajamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Iae na hejajêjo. God-are jöho surire jajivoromo uvë'e höjo: God jero asisö'ohu'o asisö'ö inino mahu'o avohëvë'ego jasi ihoho mabëhe uvoruomaje höjo. Ësurire jöho rabëni bogo avoho gavarije höjo. ¹⁷ Ëhi uënugoromo Iesuro ë rëmoromo Jerusalem amore jioromo va'oromo Bethany amore höröromomo vahie gemu ë hijadeje.

Mesehu bajo bogo raejörö Iesuhu uavade jöhoje.

¹⁸ Hijë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesuro Jerusalem amo börömore vuonorö'ö va'i va'adeje. Örire va'amu hömadeje. ¹⁹ Hömamumu va'ihö gavade mesoho öri ionire namijamu gagorovo bëhire va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i ma-hano rudu'emu jiamu. Ma-hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijoho nadi bajoho raenëjo. Ëhi uavamu gagorovo mesoho ma-burëro sahorijadeje. ²⁰ Sahorijamu gagorovo Iesure ijorajoho jaburo tiöromomo uavareje: Diehi'ego mesoho ma-burëro sahorijajêjo. ²¹ Sahorijajêjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajêjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögöro God gemu mae uehorovë'ohu naehu meso avohode ëhi jië'e mu vaejë'ohu eni jëvo'ajêjo. Röhu bogo ëhemuho vae'i ave dahoru uavë'ohu: Ri'öromomo va'ö jovo börömore bu'örovonë uavë'ohu iae ëhi jio'a'ajêjo. ²² O rabe rabe God ua gavë'ohu mae uehorovoromo uvë'ohu: God-ro ajemi'ajë uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujêjo.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

²³ Ëhi uënugoromo Iesuro God-are amo börömore ajiomadeje. Ajiomoromo God-are jö bëhoho ae röjêhijadeje. Röjêhijamu priest masijohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo rueromo uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojamijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. ²⁴ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'ö jemë jöe gemu uë gë'ië'ajêjo. Jemëhu mana uevë'ohu naru jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. ²⁵ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho ë darugoho dinö'e baejade höjo. Na God-ro o ma-aëro

darugoho bojamijel'ero ehioho el'onövade höjo. El'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho God-ro John darugoho bojamijade hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ehi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ²⁶ O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu el'ade hö ua'iröhoho röhu ae aho'obëhe juhuonëmiromo bogo ehioho ua'ejarëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ero: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ero. ²⁷ Ehi uarovoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Ehi jië'oho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ehi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

Harihu niö'ihu diehi el'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁸ Röhu ave uhu jö heromo diehi uehorovarujoho majehirego na he'iröjo. Iae ae gemu hu harihe niö'i jëvade höjo. Harihe niö'i jëvël'ero vavuhuro va'oromo murioho uavade höjo: Jue'i jaruvo grape ö'i bajo muoro va'oromo mue vaejehonëjo. ²⁹ Vaejehonëjamu muriohuro ri'öromo uavade höjo: Na bijönegajëjo. Bijönegajë uanugoromo röhu ijonö avoho uehorovoromo mue vaejaho'i va'ade höjo. ³⁰ Ehi'lamu vavuhuro va'oromo ijorajoho jöe gemuoho majahiromo uavade höjo: Muoro va'oromo mue vaejehonëjo. Vaejehonëjamu ijorajohuro uavade höjo: Apo iae na va'ejö uaromo röhu bogo va'ade höjo. ³¹ Ehi jië'oho di ahuro vavuehu nimadëhioho vaejade höjo. Vaejade höjamu uëvareje: Muriohurajo. Muriohurajamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo jemë iosirëmiromo urimo God-are aharire va'oromo raromego huro jabumë muebejevaje höjo. ³² Rabëni hesi bëhoho John-ro jemesirire rovade höjo öri maho röjëhijego ga'irarijego. Rovamu jemëro hu bogo ma uehorovo'irögoro vajiohu'e tax baejarue ariböviohu'o önö'e jijiharue magonahohu'o ëho jaburo hu mae uehorovoruomade höjo. Mae uehorovamu jemëro ëho garomo röhu bogo avoho uehorovoromo huotorovoromo John ma uehorovarije höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë el'are uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ië'ajoho hehëjo. Iae sa'a arijo'e ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromo muoho atovoröhego. Ehi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajoho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ehi uënugoromo ri'öromo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ³⁴ Sa'a göro va'oromo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho dunovamu gagorovo hesi mu vaejahaue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho mu muebejarue aribövioho uëregö nasi ö'i bajoho i'imëmego ujuoheho ruerëjo. ³⁵ Ujuoheho ruerëjamu hegoroovo va'are höjo. Va'oromo surovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro gudumëvare höjo. Gudumëvoromo göho hisuebi'i göho ano bamo'i göho munëro vajamijamu guomade höjo. ³⁶ Ehi'amugo mu arijo'ohuro mu vaejahaue ae gö'o rëmö'öjade höjo mure va'oröhego. Urimo mu vaejahaue ae gemu gemu rëmö'öjël'ero röhu evaroho ae aho'obëhe rëmö'öjade höjo. Rëmö'öjamu

va'oromo mure suorovamu gëgorovo mu muebejarue ariböviohuro urimo rueruomamu ë'arëhi ëhi sisë vaejëvare höjo. ³⁷ Sisë vaejëvamu ijo tugoho'i mu arijo'ohuro uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro nasi harihoho garomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ³⁸ Va'lo höröjamu garomo uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamoromo hesi sa'aho nosi baejarëjo. ³⁹ Ëhi uarovoromo ë aho mure jiamu guduamoromo rori'o bijimo bu'öromu anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁴⁰ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro mure rovë'iroho mu muebejarue aribövi jabesi öriroho diehi'ëvo'ajëjo. ⁴¹ Diehi'ëvo'ajëjamu uavareje: Sisë jioruomolego ijumëvo barëromu muoho a maho bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. Mueberomo majae eni jiego ö'i bajoho uroromo hesiroho i'imamiröhego. ⁴² Ëhi uëvamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ave uhu jöho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoru munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

⁴³ Ëhu'ëro jië'ëro naru jemë uëvajëjo: Jemëhu God-are aharire raromoro hesi mu muebebe rovarije muoho God-ro baeniëhiromo ae gö bojëmi'iramu jaburo hesi aharire raromoro ë muoho mueberomo rae avoho'aruëjo. ⁴⁴ [Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.]

⁴⁵ Iesuro uhu jöe gö gö ëhi jövamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Nosi jöe jövajëromo ⁴⁶ guduamo bava'ië'oromo uvareje: Ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Iesu hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae hö uvoruomaje hö uvoromo jabumë juhuonëmiromo vuonugareje.

22

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro röhu mahu uhu jöe gö gö ae majëhijadeje. ² Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho aviëhi höjo. Sa'a a böröme gemuëro söröe baejade höjo hesi harihohuro masuromo iröhego. ³ Ëhi ë'l'ëro hesi mu vaejeharue aribövioho uëvade höjo: Va'irarijoho rueröhego naehu mami'e uëvode aribövioho uëregu rue'irarëjo. Rue'irarëjamu uëvamu bijönimoruomade höjo. ⁴ Bijönimamu hegorovo sa'a a börömohuro mu vaejeharue a ioro'ioroho uëvade höjo: Söröre rueröhego uëvodoho ëhi uërëjo: Jöe hehëjo. Nasi söröho eni jië'e höjo. Nasi mi masije ma-mabëhe naehu ma-je mio'amaje sanuovë'e mioho bijuëmoromo buvomoro bahijë'e jevajëjo. Bövie bise'e eni avohë'e jevajëjo. Ëhuni rovego no ë söröho i'irarëjo. Ëhi uërëjo. ⁵ Ëhi uëvamu jöho bava'oromo majëhijamu ë ariböviohuro bogo ejëhë'e öre gö öre gö va'are höjo. Göëro hesi mure va'ade höjo. Göëro hesi moni muro va'ade höjo. ⁶ Ioro'iorohuro ë anu rovere aribövioho guduamëvoromo mu sisë

vaejëvoromo muo'amare höjo. ⁷ Ëhi'lamu ë sa'a a börömohuro dë vörönimade höjo. Dë vörönimamu muorovo aribövioho rëmö'öjamu jaburo ë anëgare aho muo'amoromo jabesi amoho bue'öjehare höjo. ⁸ Bue'öjamu gagorovo a börömohuro hesi mu vaejharue aho uëvade höjo: Söröho eni jië'e höjo. Röhu rueromo sörö ihë uëvamu juahemijare ariböviehu rueromo sörö ijë'oho sisë höjo. ⁹ Ëhuni öri masijoro va'irarijoho va'oromo ae rahu rahu birohëvë'oho uëvego söröro rue'irarëjo. ¹⁰ Rue'irarëjamu hegorovo rue mu ariböviohuro örire va'oromo a sisëhu'o a mahu'o birohëvoromo aho'o sò ujuoho rovere höjo. Rueruomamu sörö osaho rarovade höjo.

¹¹ Rarovamu a börömohuro ë aribövioho gë'i osare rovade höjo. Rue'i gavade höjo ae gemu masuvarue sörö i'i io'amarue niögoho bogo ba'amë'e ma-hijamu. ¹² Ma-hijamu gagorovo uavade höjo: Isiajo. Masuvarue niögoho bogo ba'amë'e ja diehi'oromo ave osaroho rovane höjo. Osaroho rovane höjamu riehuro jörumoraejade höjo. ¹³ Jörumoraejamu rue a börömohuro ri'öromo mu aribövioho uëvade höjo: Övo hörü'oho tövo'amoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho God-ro ae aho'obëhe ruejöro uëvaje höjo. Röhu ae ma-gemu gemu hesinö jëvojöro baejëvaje höjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁵ Ëhi'lamu iae Pharisee ariböviohuro va'oromo jöe atoromo uarovareje: Ë'lego no Iesu sareramego hu guaro berovo'irajo. ¹⁶ Ëhi atonugoromo jabesi ijore ijore jijiharue a ioro'iorohu'o Herod-are aribövi ioro'iorohu'o rëmö'öjamu va'oromo Iesu sarerisareriamiromu uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javë'ëro God-are mu örohemu röjahuijego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromu jöe gö gö bogo röjahuijanue höjo. ¹⁷ Ëhuni ave jöho ja diehi uehorovanuoho majahuijego no hejarëjo. Rome a börömohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamiyarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ehuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ¹⁸ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë sisë vaejevo'i ue gevaruëromu uëvadeje: Sareri aribövie jëvajëjo. Jemë rabëni na bijioho gevarujëjo. ¹⁹ Tax a bojëmijaruje ijo bajoho röjehihego na gavöjo. Gavöjamu ijo bajoho barovareje. ²⁰ Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. ²¹ Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. Rome a börömo hesi höjamu uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²² Ëhi uëvamu hegorovo tiöjëvamu Iesu ë nugo'i va'oruomadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²³ Va'amu gagorovo majae gemuore Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amoli ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromu uavareje: ²⁴ Tisa Moses-ro jögore jajivoromu uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ehuro guomade ö hesi ihoro ujoho

vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁵ Ëhi jië'ëro iae ae aho'obëhe 7 ma-ö ömo'ömëremu nosirire raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ²⁶ Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'ioroho ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ²⁷ Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ²⁸ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ae 7 höjo röhu ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'obëhe masuvë'ego ëhuni uavaruëjo.

²⁹ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ³⁰ Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre mararomaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ³¹ Ëjöho jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho God-ro jemëni jövamu hesi surire jajivoromo uvë'e höjo: ³² Na Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho bæjarije höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'iolemuoho barë'i va'o raromego muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'iolemu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejëvaje höjo. ³³ Iesuro Sadducee aribövioho ëhi uëvamu ae aho'obëhe heromo jöe barëjëvadeje.

God-hu bojamuade jöho diho börömohe jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

³⁴ Ëhi'amu Pharisee ariböviohuro hejare uvavamu: Iesuro jö mae jövamu ëhuro Sadducee aribövioho jö mana majahi'iröhoho bogohö uvavamu hegoro gagovorovareje. ³⁵ Gagovorovonugoromo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesure dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: ³⁶ Tisajo. God-hu bojamuijade jögore aho'o jio'amajoho di jöho börömohe höjo. ³⁷ Börömohe höjamu uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³⁸ Ëho jö börömo börömohe jië'ego ëho nuniroho höjo. ³⁹ O ë jö hesi bëhirohu'o iae gemuoho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ⁴⁰ Dë vövöbajo'e aho'o God bojami'irane jöhu'o jasi ae gemuoho rajahi'irane jöhu'o bëhoho jëvajëjo. God-are surire jö Moses'o jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iorohu'o jajivo'amaroho ëho ado sirino'oho jio'amajëjo.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Iae Pharisee ariböviohuro gagovorouomamu gavë'i Iesuro uëvadeje: ⁴² Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jemë diehi uehorovarujëjo. Hu rahuare ujoho höjo. Uavareje: Hu David-are ujoho höjo. ⁴³ David-are ujoho höjamu uëvadeje: Ëhi jië'oho God-are Aru'ahoho rabëni uavamu David-ro

böröme namiromo ajëmi'iröhe aho Bada uavade höjo. ⁴⁴ Èhesi jöho David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God Badaro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁵ Èhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvë'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. ⁴⁶ Èhi uëvamu aehu Iesu mana ua'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvamu ijönö jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

23

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jabuhu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'tiröhego Iesuhu jövadohoje.

¹ Èhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: ² Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Moses-are sionoho baejë'e höjo. ³ Moses-are sionoho baejë'e jëvaje ëhuni mu jö rabe rabe uëvë'oho ejëhoromo ëhi vaenövorëjo. A'i jabuhu ömaruëhioho nadi ëhioho ömorëjo. Rabëni hesi bëhoho jö majëhijaruëhioho muoho bogo ëhioho vaejarue höjo. ⁴ Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomajöro buahore bahijëhoromo tövëhoromo va'lego bogo ajëmiromo övo namehu vitu banigojiomëharuëhi ë Pharisee ariböviohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o jaburo ëhi ë'arue höjo. I'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvarue höjo. ⁵ Jabu mu rabe rabe vaejë'oho aëro gëjöro ma-döhemu vaeruomaje höjo. Èhesi bëhoho jabumëro nimoruomaje höjo aëro gëromo uvoruomoröhego: Jabumëremu God mabëhe uehorovoruomaje höjo. Aëro ëhi uvoruomoröhego nëgego God-are jö'e suri surioho maua gagore bahiromo övo ahore varijore muoho taemoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomajöro. O God-are örire jö ato'i io'amarue niögure ö'i ëgobövie be io'amoruomaje höjo va'orahoro jio'amego aëro garuomajöro. ⁶ O sörö i'i va'ë'oho o God rajahijarue osare va'ë'oho a masijehu raromaruire ë va'o raromoli nimarue höjo. ⁷ O imo'amaruire va'ë'oho nimarue höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O nimarue höjo aëro jejëmiromo uëröhego: Tisajo. ⁸ Röhu ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Tisa uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo rabëni hesi bëhoho jemë ö ömo'ömëremu jëvo'i jemesi Tisaho na gemu jevë'ego. ⁹ O ave sa'are raromarue aribövioho nadi döroho bamëvoromo uërëjo: Apajo. Èhesi bëhoho ae gemu ö'idöre hijajoho ëho iae jemesi Vavu Börömoho höjo. Èhuni ëhi jië'e jöho nadi uërëjo. ¹⁰ O ae göehu jemë döre bamëvoromo uëvë'oho: Simano vaejanue aho javajë uëvë'oho ëhi jië'oho sisë höjo. Èhesi bëhoho jemesi Simano Vaejaje Aho ma-gemu jevajëjo böröme namiromo ajëmijaje ahuro jevë'ëro. ¹¹ A'i a masije jemesirire jioruomajoho ëhi jië'e aribövioho mu ajëmi'iröhe aribövie jioruomajëjo. ¹² Ae rahu sivu uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o sisëre va'tiröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹³ Vaevë'e jögoru öri röjehijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo muebejëvego hesi aharire raromoruomo'iröhe öroho tugohëharuje höjo aëro ë va'o raromojöëni. Jemë God-are ahariroho bogo va'o raromo'i nimaruje höjo. O ae göehu God-are aharire va'o raromo'ia'amu gevë'oho ahëvaruje höjo.

¹⁴ [Vaevë'e jögoru öri röjehijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho magonaho doru jabesi bövioho bise'oho ëma ujuohëharuje höjo. Ëma ujuohëhoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvaruje höjo aëro gëromu uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jïë'e sareri'e muoho vaejarujego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo.]

¹⁵ Vaevë'e jögoru öri röjehijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro jovo göre göre sa'a göre göre ae dinëmibe va'aruje höjo ma-ae gemuëro hesi muoho vuonugo'i Jew rajo muoho baeröhego. Ae dinëmibe va'oromo gavaruje aho jemesi jöho ejëhoromo Jew rajo mu baejamu gavë'oho jemëro ë aho mu sisë röjahijego mae höromu vaeromo jemëhu sisë ë'oromo vëni'e örire va'arujoho ë ahuro jemë iosirëmiromo sisë börömo bëhe ë'oromo vëni'e örire va'o hesi höjo.

¹⁶ Vaevë'e nuni ramoramovë'e aribövi jemëhu ae gö öri röjëhi'ie'arujoho sisërëjëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho jemëro ae ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ie'oho God-are osa börömo hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromu röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are osa börömore jio'amaje gold hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁷ Nune ramoramovoromo simane sisë'i uehorovë'e aribövie jëvajëjo. Ëhi majëhijaruje hesi bëhoho nani jemëro uvaruje höjo: God-are osa börömo hesi ihoho bise'e jio'i God-are osa börömore jio'amaje gold-ho iho böröme höjo. Röhu ë gold-ho bogo God-are osa börömoroho jio'amo'ibejajo bogo God-are gold maho jio'amo'ibejajo. A'i ë gold-ho God-are osa börömore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho gold maho höjo. Gold-huro bogo God-are osa börömoroho iosiramiroho iho börömoroho jio'i God-are osa börömo hesi ihohuro gold ihoho iosiramiroho bövioho jiaje höjo. ¹⁸ O jemëro jöe gö ëma majëhiromo uëvaruje höjo: Ae rahu darugo'e jö uvo'ie'oho God-are maratu hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëromu röhu mu bogo vaejë'oho iae hesi höjo. A'i God-are maratu döre bahijahare suvuro hesi iho uvoromo ae uëvë'oho: Na mue ëhi ëhi ë'ejö uëvë'oho iae ë muoho vae'a'anuëjo. Bogo sarerivo'anuëjo. ¹⁹ Nuni ramoramovë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemëro uvaruje höjo: God-are maratu hesi ihoho bise'e jio'i God-are maratuore jio'amaje suvuroho iho böröme höjo. Röhu ë suvuroho bogo God-are maratuore jio'amo'ibejajo bogo God-hu ujuohëharuje suvuro maho jio'amo'ibejajo. A'i ë suvuroho God-are maratuore jio'amë'ëro ëhu'ëro ëho suvuro maho höjo. Suvurohuro bogo God-are maratuore iosiramiroho iho bövioho jio'i God-are maratu hesi ihohuro suvuro ihoho iosiramiroho bövioho jiaje höjo. ²⁰ Aehu darugo'e jö ato'ie'iroho God-are maratu hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo maratu hesi ihohemu uvo'i maratuore jio'amaje suvuro hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. ²¹ O ae rahu God-are osa börömo hesi iho darugo'o majëhijë'oho ë hesi bëhoho bogo osa hesi ihohemu uvo'i osare hijaje A hesi ihohu'o uvoromo

ë'arue höjo. ²² O ae rahu ö'idö hesi iho darugo'o majëhijë'o'ho ë hesi bëhoho ö'idöre jiaje God-are röho hesi ihohu'o ë hijaje a hesi ihohu'o uvoromo ë'arue höjo. Èhuro darugo'o majëhijarue höjo.

²³ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Èhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Èhi jië'o'ho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu ëho ma-jianovo'i jö ioro'ioroho masijo jiajoho ëho bogo uehorovarujë höjo. A ma-mae vaejëvo'irarije muoho a huë baejëvo'irarije muoho ahorire vaejëvo'irarije muoho ëho rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo. ²⁴ Majo majo biseharihehu jemesi jovore beva'ë'o'ho io bu'öromo jovoho i'i majo börömo börömo bogo avoho gavë'e ma-nimu'öjarujë höjo. Jö masijoho bogo uehorovo'i ma-jö ininohemu uehorovarujë höjo. Èhuro nunoho ramoramovëvego öroho sisë'i röjëhijaruje aribövie jëvajëjo.

²⁵ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemë hevöe enatue dönöhemu u'o'amarujë höjo. Gagonöho ae gö jabesi ie jove vajiohëro ujuohoromo aegë'ëro irijiomu'amë'e höjo. Èhu'ëro dönöho aje jio'i gagonöho va'inumi'e jio'amajëjo. Jemesi mu sisëho ëhi jianovajëjo. ²⁶ Pharisee jemë ae gemu gemu nuni ramoramö'e ae jëvajëjo. Urimo ae gö jabesi iohu'o jovohu'o vajiohehu ujuohoromo hevöre bahiromo enatuore oteharujoho vuonugorego hevö o enatu gagoroho va'inumoho bogojio'irajo. Èhi ë'ë'o'ho jemesi hevöhu'o enatuohu'o döhu'o uhohu'o ma-mae jio'amo'ajëjo.

²⁷ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o jemë ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jemesi jöho uhu'e uë'ië'ajëjo. Vuovë'e sino bahi'amarue munëho aëro ajivë'e osëro buejaho'amarue höjo nu ano'e mae jio'amoröhego. Buejaho'amëgo dönöho ajivë'e mabëhe jio'amo'i gagonöho vuovë'e a jabesi ijo'ahohu'o sagohohu'o ëhuremu jio'amajëjo. Jemë ëhi jië'e jëvanovajëjo. ²⁸ Döhemu mae jëvego aëro gëromo uvoruomajë höjo: Jemë a mae jëvajëjo. A'i jemesi uhoho sareri sareri'e mu sisëmu vaejarujë jëvajëjo.

²⁹ Vaevë'e jögoru öri röjëhijaruje ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ma-döëremu muoho ömarujëro sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amarujë höjo. Mu mae vaejare a mami jabesi huoho avohoromo muebejarujë höjo. ³⁰ Avohoromo mueberomo jemë uvarujë höjo: Nosi hijo miono'ehu raro-mare majaroho evaroho no'o javuo'ibejajo no jabumë bogo ajëmiromo God-are jö majëhijarue aribövioho muo'amo'ibejarëjo. ³¹ Iae mae-ëjo. Èhi atarujoho ëho jemëro huruoho majahuiromo uöromo ë'arujëjo: God-are jö majëhinövare a muo'amare aribövi jabesi ujo ömo'ömëro javuë'ëro jabesi öre gemuore jijiharue aribövie javuajëjo. ³² Jemë ëhi jië'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni jemesi hijo miono'ehu mu sisë aevoromo vaebe rovarëhi jemesi nimarujoho jemë'o'ho ëhi jië'e muoho vaebe jijihorëjo. Na ë hesi jöho bogo uë'ejöjo. ³³ Sigobe jëvo'amajëjo. Sigobu aboji harihu'e jëvo'amajëjo. Èhi jië'e mu vaejë'o'ho diehi'oromo vënöho garaedivorëjo. ³⁴ Èhuni aveho hehëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövo'iröhe aribövioho simano ma'e aribövioho jö röjëhinövo'iröhe aribövioho Iesu naro rëmö'ö'iramu

ö'oruomo'ajëjo. Ö'iramu jemëro ioro'ioroho muo'amo'arujëjo. O korosire ano taemo'amo'arujëjo. Ioro'ioroho God rajahijaruje osare osare hisuebi'amo'arujëjo. O amo göre jio'iramu amo göre siho ujuoho va'onövo'arujëjo. ³⁵ Èhi ë'iramu ëhuni ma-maemu jië'e aribövi aehu muo'amobe rovere ë hesi i'uoho jemesi örire rue'a'ajëjo. Aevioho aëro Abel a mae anoromo a ma ioro'ioroho muo'amobe ruejuvo ro ijo tugohioho jemesi hijo miono'ohuro Barachiah-are harihe Zechariah anare höjo. God-are osa börömoho numëhi jio'i God-are suvoro bahijaruje maratuoho ruhëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. ³⁶ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uoho aho'obëhe ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³⁷ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijaruje aribövioho muo'amaru je höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaru je höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁸ Èhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. ³⁹ Naro jemë'o hirono va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo nasi jöho majëhiromo uvo'a'arujëjo: Badare ihore rovajoho mabëhëjo. Èhuremu uehorovorëjo.

24

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Èhi uënu goromo Iesuro God-are amo börömore jioromo va'amu gavë'i hesi ijorajo ömo'ömohuro ro birohoromo God-are amo hesi javue gö gö röjahi'amareje. ² Röjahi'amamu Iesuro uëvadeje: Ave öri ari'oho aho'o jemë iae gavarujëjo. Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

³ Èhi ë'ë'ëro Iesuro Olives Dahorure ajio hijadeje. Hijamu hesi ijorajoho jaburo sivue ajio hu'o raromoromo uavareje: Ave jöho majahuego no hejarëjo. God-are javu masijehu rireromo'iröhego uövuanoho ëho divare jio'a'ajëjo. O no mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Jero rue'ië'anuejo. Rovego ave sa'aho bövioho bise'oho barë'ië'ajëjo.

⁴ Barë'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu guaro rireromëvo va'a'ajëjo. ⁵ Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. Èhi uëromo ae aho'obëhe sarerëmi'iramu uvo'a'aruëjo: Mae-ëromo guaro rireromo'ajëjo. ⁶ Röhu he'a'arujëjo muorovo jöe ruenövo muorovonövo'iramu he'a'arujëjo. Èhi hejë'oho bogave gemu juhuonivo'irarijëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁷ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. ⁸ Èhi jië'e huë vavaenoho rue'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i magonahehu

aevoromo raho'i hara'uajëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene bërômoho baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Ëhi'o'iramu evare aëro jemë guduamo ujuohëvo va'o a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo jaburo huë vavaene bojëmi'iröhego. O muo'amëvo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo uvoruomo'ajëjo: Jemëro na uehorovevaruje hö uvoromo nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁰ Ëhi'o'iramu evare ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevaruoho vuonugo'i mue gö gö uehorovoruomo'ajëjo. Aemo'aemohuro aemo'aemoho sarerisareriëmiromo ae gö jabesi övore bojëmi'aruëjo sisë vaejëvoröhego. Göëro göho nue huodivovoruomo'ajëjo. ¹¹ Ae göëro göëro ri'öromo ae sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uë'iramu ae aho'obëhe heromo mae hörömo guaro rireromo'aruëjo. ¹² Mu sisë aho'o rumorovobe va'iramu gagorovo ae aho'obëhe göehu gö huë baerovarue muoho vuonugo'iramu sisërë'ajëjo. ¹³ Ëhi ë'oruomo'ajëjo röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ojuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. ¹⁴ Röhu God-hu bëröme namiromo muebejëvaje jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'oruomo'ajëjo ae aho'obëhe sama'e heruomöröhego. Jöho sa'ae aho'obëhe majëhi barë'iramu evare sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho rue'a'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁵ Röhu Daniel jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro mami'e God-are surire jajivoromo uövuade höjo: God-are osa ijumaje sisëhuro God-are osa maremu nami'a'ajëjo. Daniel-hu jajivadëhi ëhi ga'a'arujëjo ë sisëho God-are osare nami'iramu. Iesuro ëhi majëhijadeje. Ëjö Iesuro majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. ¹⁶ Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro God-are osare namijego gagorovo ave Judea sa'are raromarue aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojioröne. ¹⁷ Ae rahu javu dönö haradare raromë'o ho nadi abueromo osare inömoho va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁸ O mure raromë'o ho nadi vuonorö'o va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁹ Röhu ë huë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'o ho diehi huruomoruomo'ajëjo. ²⁰ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro niohijo majaroho o nuho majaroho bogo huruomo'irarije höjo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'o ho rue'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojioe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu bërômoho jio'a'ajëjo. ²² Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'ajëjo.

²³ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'o ho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro bëröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'o ho nadi maho uehorovorëjo. ²⁴ Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro bëröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhi'aruëjo. Majëhiromo bogo gavarue mu masijo masijoho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu söjëvade ariböviohu'o

sarerëmego rireromo'iröhego. ²⁵ Röhu hehëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo.

²⁶ Èhu'e jiaje aehu uëvë'oho: Èhuro va'o garëjo. Aruae je'ore hijajë uëvë'oho nadi va'o garëjo. O uëvë'oho: Hu gurihiromo osaro hijajë uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²⁷ A'i baderehu aruhe baderivoromo ajivo va'o anume bu'öjego gavarujëhi God-are A Maho naro ëhi ma-va'orahoro rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁸ Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagov-oruomo'ajëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁹ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ³⁰ Èhi'o'iramu evare God-are A Ma nasi ajohuro ö'idöre ajivo'iramu ga'a'aruëjo. Èho garomo sa'are aribövioho aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo ö'idöre suere ruvebi'iramu. ³¹ Ruvebiromo hëgöho ma-darugo'o huo'iramu nasi aneraho rëmö'ö'ejöjo. Rëmö'ö'iramu ro God-hu söjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

³² Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³³ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjël'iro evare naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³⁵ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³⁶ Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre raromaruje anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuuhuro gemuëro gavajëjo. ³⁷ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ië'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ëhi gemuoho jio'a'ajëjo. ³⁸ Jovo börömo bëhe rojomoromo öri ari'e aho'o bae'iröhe majaho dunovamu evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ëhi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'are höjo. ³⁹ Rumo va'amu gavë'i a ioro'iorohuro uvoruomade höjo: No mae raromaruëjamu evare jovo börömhuro rojomoromo jabumë aho'o baeniagëgo barë nahonahovade höjo. God-are A Ma naehu rue'ië'iroho ëhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. ⁴⁰ Èmajaho rue'iramu evare ae niö'iro mure ariromo muoho vae'iramu gavë'i aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴¹ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu aneraëro göho bae'i göho ë vuonugo'aruëjo. ⁴² Èhi ë'iröhohuni ëhuni gavë'iajo. Jemesi Bada naehu rue'irode majaho jemë'o bogo gavarujëjo. ⁴³ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu vahi'e divare rueröhe majaho osa arijo'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo gavë'i hiromo vajiohu'e a hesi öroho tugohahëgo osaho bogo dadovoromo inömoho ujuoho'ibejajo. ⁴⁴ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naro rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴⁵ Aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejaje ëhi jië'e aho uehorovohëjo. Ëa hesi a börömohuro hu uavë'e höjo. Na valië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'ë'e höjo. ⁴⁶ Va'lo hijuvo röhu ijonö vuonorö'ö rueromo garöhe ë ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁷ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni ëhuni na mu börömo bamavo'ejöjo. Jero nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'e aho'lo muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁸ A'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömo örisanuovajëromo ⁴⁹ ri'öromo mu vaejarue aribövi ioro'ioroho muo'amoromo vörö'e jovo sisë ue'ahoruomaje ariböviohu'lo gemuore hirromo ioho jovoho i'a'ajëjo. ⁵⁰ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömo ma-majioho rue'a'ajëjo. ⁵¹ Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo sareri sareri'e ariböviohu'lo hi'a'ajëjo. Ëdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo.

25

Aborido ioro'iorehu sisë'i uehorovo'i ioro'iorehu avo'avoho uehorovare uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Nasi majaho rovego God-hu böröme namiromo a diehi muebejëvo'iröhe jöho naro uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Iae magonaho aboride aho'obëhe övo gö mine övo gö mine raromoruomade höjo. Raromoromo iroho gae ujuohoromo i'lo masuvade aho biroho'i va'oruomade höjo. ² Röhu aboride övo gö mine simano sisë'i uehorovarue aborido ömo'öme jioruomo'i aboride övo gö mine ëho simano mae uehorovarue aboride jioruomade höjo. ³ Simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe jovoho bogo ujuoho'i irohemu ujuoho va'irögoro ⁴ simano mae uehorovarue aboridoho jaburo irore biguröhe huonore jovohu'lo irohu'lo ëhi ujuohoromo va'oruomade höjo. ⁵ Ëaboridoho övo gö mine övo gö mine jaburo va'oromo muebejuvo gavare i'lo masuvade aho bogo vejö'oho rovamu gagorovo nunëhëgamu hegorovo momorö'öruomade höjo.

⁶ Momorö'öjuvo vahi riri'e aëro ma-darugo'lo uvare höjo: Nosi aho rovajëjo. Ruehego va'oromo biroharëjo. ⁷ Ruehego va'oromo biroharëjamu hegorovo aborido ömo'ömhuro ri'öruomoromo jabesi iroho avoho'amare höjo. ⁸ Avohoromo simano sisë'i uehorovarue aboridoho jaburo simano mae uehorovarue aboridoho uëvare höjo: Jemesi jovoho gö bojamuihëjo. Nosi iroho duorohahuo'amajëjo. ⁹ Duorohajëjamu uëvare höjo: Bogajo. Jemë'lo no'lo biguvego barëjöëni bogo bojëmi'ejärëjo. Ëhuni va'oromo jemesi gö imohëjo. ¹⁰ Imohëjamu ë aboridoho jaburo jove imo'i va'oruomade höjo. Va'oruomamu i'lo masuvade ahuro rovade höjo. Rovamu iro ma avohare aboridoho jaburo ë ahu'lo gemu mae osanö va'oruomade höjo masurovare söröho i'iröhëni. Osanö va'oruomamu ojoho tugohare höjo.

¹¹ Ojoho tugohamu magonaho ioro'iorohuro ijore rueruomade höjo. Rueruomoromo i'lo masuvade ahuni uvare höjo: Asë'e asë'e oje jiovahuego no ö'arëjo. ¹² Ö'arëjamu ruehuro uëvade höjo: Na jemë bogo gëvaje höjo.

Iae na mae uëvájëjo. Èhi'are höjo. ¹³ Èhuni gavë'iajo na divare majare rue'irodoho jemë bogo gavë'e jëvaje.

Ae niö'i gemu jabesi a börömo hesi moni ujuohoromo diehi ë'are ë hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁴ Röhu God-hu böröme namiromo muebejëvo'iröhe öri hesi uhu jö göho aviëhi höjo. Ae gemuëro öre gö va'irögoro hesi mu vaejहारue aribövioho uëvamu rovere höjo. Rovamu uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi sa'aho bövioho bise'oho avoho muebejehorëjo. ¹⁵ Avoho muebejehorëromo mu ariböviehu mu böröme o bise'e vae'iröhoho eni jëvamu garomo èhi hesi monioho böröme o bise'e èhi ae gemu gemu bojamibe va'ade höjo jaburo èho baeromo hesi muoho vaejahoröhego. A göho 5,000 kina bojami'i a göho 2,000 kina bojami'i a göho 1,000 kina èhi bojamijade höjo. Èhi i'imëminugoromo va'ade höjo. ¹⁶ Va'amu gavë'i 5,000 kina baejade ahuro ujuoho va'oromo mue vaeromo èhuro 5,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁷ 2,000 baejade aho hu'o mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejade höjo. ¹⁸ Èhi'o'irögoro 1,000 kina baejade ahuro va'oromo guae umoromo hesi a börömo hesi ijo bajoho ë gurihi bahijade höjo.

¹⁹ Èhi'oromo raromobe va'ojuvo majae ëgobövie barëjamu jabesi a börömohuro vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo nasi ijo bajoho diehi muebejë'e jëvego. ²⁰ Èhi uëvamu 5,000 kina baejade ahuro 5,000 kina gö'o döre baejadoho èhu'o barueromo bojamiromo uavade höjo: Bada jero 5,000 kina bojemiiane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 5,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²¹ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni èhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejëho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo. ²² Gemuoro nimoroho'irarëjamu 2,000 kina baejade ahuro rueromo uavade höjo: Bada jero 2,000 kina bojemiiane höjo. Aveho gavëjo. Naro mue vaeromo 2,000 kina gö'o döre baejahë'e jevajëjo. ²³ Baejahë'e jevajëjamu hesi a börömohuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mue vaejehanue a ma-mae javajëjo. Naehu ijo baje ma-bisemu bojamamu avoho muebejehanohuni èhuni naro bövi mae bojami'ejöjo muebejëho'iranego. Rovego gemuoro nimoroho'irarëjo.

²⁴ Gemuoro nimoroho'irarëjamu 1,000 kina baejade ahuro rovade höjo. Rueromo uavade höjo: Bada na mae garomo uvode höjo: Ja vörö'e aëro javë'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²⁵ Èhi javë'e aëgo èhuni naro ja juhuonamiromo jasi 1,000 kina bava'oromo sa'a gagore gurihi bamode höjo. Aveho gavëjo. Jasi ijo bajoho aviae höjo. ²⁶ Aviae höjamu rue a börömohuro ri'öromo uavade höjo: Sareri mu bijöni'e a sisë bëhe javajëjo. Jero uvane höjo: Ae göehu ba'amaroho bivaroho nöröro ma-ijaje höjo. Jero èhi uvane höjo. Na mae-ëjo. ²⁷ Èhuni ja nasi ijo bajoho baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övore bamo'ibejanëjo. Èhi ë'ibejanëjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho èhu'o bae'ibejëjo. ²⁸ Èhuni jemëro 1,000 kina ë ia hesiroho baeniahiromo 10,000 kina baejë'e aho bojamihejo. ²⁹ Èhesi bëhoho mu vae'irane suvöure javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu baeromo bövi mae javo'ajëjo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo. ³⁰ Röhu ë mu bogo vaejaje aho guduamoromo babu'öhego amonö ramoramore va'o hijajo. Èdirö'ore ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoromo ane ja'iho vuogigimoruomo'ajëjo. Èhi uëvade höjo.

Maja viture a ma a sisë mevavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³¹ Röhu jö göho God-are A Maho naro anerae aho'obëhe jabu'lo gemu mae nasi aji'lo rovë'iroho evare nasi aji'e röho mare ajio hi'ejöjo. ³² Hi'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho jaburo rueromo nasi nunire gagovoruomo'ajëjo. Gagovoruomo'iramu sheep muebejaje aehu sheep o goat adovoromo hahagu hahagu nugo'amaruëhi naro ë aribövioho ëhi adovëvoromo hahagu hahagu rëmo'ejöjo. ³³ Hahagu hahagu rëmoromo sheep ma va'ënoho nasi övo manö rëmo'i goat sisë va'ënoho nasi övo adonö rëmo'ejöjo. ³⁴ Rëmonugoromo a börömoho naro övo manö riravarue aribövioho uë'ejöjo: Nasi Vavuohuro jemesi örire huë mabëhe bojëmijë'e jiaje jemesi röho ro baehëjo. Ëröhoho urimo sa'a bövi bise'lo bamadevare huro avoho nugëhobe rovë'e höjo jemëro ë hesi aharire raromo'irarijego. ³⁵ Rabëni hesi bëhoho urimo na hömevamu jemëro ie i'imemijarije höjo. Na huë girihevamu jemëro jovoho bojëmijarije höjo. Naro ame göro jioromo ö'amu gegorovo uevarije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. ³⁶ Niögu rumo'e jevamu niögoho i'imemamu io'amode höjo. Guomo guome baejevamu jemëro muebejevare höjo. Savoiji gagore hijamu jemëro rueromo gevarije höjo. ³⁷ Gevarije hö'iramu rue aribövi mahuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu ioho i'imamare höjo. Divare gavare höjo ja huë girihavamu jovoho bojamare höjo. ³⁸ Divare gavare höjo ja ame göro jioromo rovamu uavare höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Divare gavare höjo niögu rumo'e javamu niögoho i'imamare höjo. ³⁹ Divare gavare höjo ja guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu no ö'oromo gavare höjo. ⁴⁰ Ëhi uë'iramu a börömoho naro uë'ejöjo: Aveho na jö mae uëvajëjo. Nasi öe iho ma-bise'lo jië'oho mae avoharijohuro ëhuro na'lo mae avohevarije höjo.

⁴¹ Ëhi uënugoromo huotorovoromo nasi övo adonö riravarue aribövioho uë'ejöjo: I'ue bae'ië'e aribövie jëvaje rori'lo va'ohëjo. Ravemu ravaje vëni'e öri ari'oro va'ohëjo. Ëvënoho God-ro Satan'lo hesi anera ömo'ömohu'lo ëho jabuni avohëhë'e höjo. ⁴² Rabëni hesi bëhoho na hömevadoho jemë ioho bogo i'imemijarije höjo. Huë girihevadoho jemë jovoho bogo bojëmijarije höjo. ⁴³ Ame göro jioromo ö'odoho jemë bogo uevarije höjo: Nosi osaro ro hijëjo. Niögu rumo'e jevadoho jemë niögoho bogo i'imemarije höjo. Guomo guomo baejevadoho o savoiji gagore hijodoho jemë bogo ro muebejevare höjo. ⁴⁴ Bogo ro muebejevare hö'iramu rue ariböviohuro ueruomo'ajëjo: Bada iae ëhi höjo röhu no divare gavare höjo ja hömavamu o huë girihavamu o ame göro jioromo rovamu o niögu rumo'e javamu o guomo guome baejavamu o savoiji gagore hijamu garomo bogo ajami'i manunëremu gavare höjo. ⁴⁵ Ma-nunëremu gavare hö'iramu naro uë'ejöjo: Nasi öe iho ma-bise'lo jië'oho bogo ma avoharijohuro ëhuro na'lo bogo ma avohevarije höjo. ⁴⁶ Ëhi uë'iramu ë aribövioho sisëro va'oromo maior'io remu i'ue baeruomo'ajëjo. A'i aribövi mahuro maro va'oromo maior'io remu raromoruomo'ajëjo.

26

Iesu ano'i mevare jöhoje.

¹ Ëjöho majëhi barënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: ² Iae jemë'lo gavarujejo majae niö'i hesi uhure evare God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho rue'a'ajëjo. Rue'iramu aëro God-are A Maho na

guduamevoromo a masijo jabesi övore bojëmi'aruëjo korosire ano tae-mevoröhego.

³ Iesuro ëhi jövo'irögoro röhu evare priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'hu'o ëho jaburo priest börömo ihe Caiaphas-are osa börömore ë ro gagovareje. ⁴ Gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No diehi'oromo Iesu saginiëri guduamoromo ano'ëjarëjo. ⁵ Sörö majaroho bogo gudu-amo'ëjarëjo aëro göromo no'o muorovoruumojöëni.

Magonahehu ridi'e oso Iesuare simanore otehade jöhoje.

⁶ Ëhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hirono ie ijadeje. ⁷ Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ëhuono gagore ridi'e osoho jiadeje. Huonore oso imarue hesi manaho bövi mae jiadeje. Magonahohuro ë osoho barueromo Iesuare simanore otehadeje. ⁸ Simanore otehamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo dë vörönëgamu uarovareje: Osoho rabëni ëma otehö'öjajëjo. ⁹ Ae gö jabesi örire imo'ibejarëjo manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ëmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ëhi jië'o'ho iae mae jio'ibejajo. Röhu ëma otehö'öjade höjo. ¹⁰ Ëhi atamu hegorovo Iesuro göromo uvadeje: Ëhi jië'e jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojami-jarujëjo. Mu mabëhe nasi örire vaejevë'e höjo. ¹¹ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijihö'aruëjo mae vaejëvojöro. A'i naro jemë'o'ho bogo hibe juvo'ejöjo ëhi avohevojöro. ¹² Ëmagonahehu oso nasi sinore bamehade hesi bëhoho nasi sinoho avohade höjo ëhuro aëro hure mae bamevoröhego. ¹³ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijihö'aruëjo aëro hu mae uehorovoruumoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuare ijoraje 12 röhu gemu hesi ihe Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: ¹⁵ Naehu Iesu jemesi övore bojëmijë'o'ho jemë ijo baje dimino'e bojëmirejjo. Bojëmirejamu rueho jaburo ajivë'e ijo bajoho adahoromo 30 bojämijareje. ¹⁶ Bojämijamu evare Judas-ro aevoromo öre nahadeje Iesu jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹⁷ I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovamu gagorovo Iesuare ijorajoho jaburo rueromo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho avohaho'ëjarëjo. ¹⁸ Ëhi uavamu uëvadeje: Jerusalem amo börömo'huo va'oromo ë a hesi osaro va'oromo uarëjo: No röjahuijaje ahuro uvajëjo: Nasi majaho dunovajëjo. Ëhuni naro jasi osare ö'oromo God-hu Vörö Tugohade Söröho nasi ijorajoho jabu'o gemu mae i'ejöjo. Ëhi uarëjo. ¹⁹ Ëhi uarëjamu rue ijorajoho jaburo Iesuhu uëvadëhi ëhi ë'oromo söröho avohareje.

²⁰ Ëhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemuore hijadeje ë ioho i'irovo. ²¹ Hirono ioho ijë'i uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuejo. ²² Bojëmi'anuejamu hegorovo uehore gö gö böröme baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²³ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo.

²⁴ God-are surire jajivarēhi hesi A Maho na ēhi guomevo'ajējo. Rōhu na bijōnegarue aribōvi jabesi övore bojēmi'irōhe aho vaeve'oho sisērē'ajējo. Ēaho bogo raho'ibejajo ēhuro mae jio'ibejajo. ²⁵ Mae jio'ibejajamu Judas Iesu bijōnimarue a jabesi övore bojēmi'irōhe ahuro uavadeje: Na bogo ēhioho ē'ejōjo. Na mae-ējo. Na mae-ējamu uavadeje: Jero jasi jōvanuējo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jōhoje.

²⁶ Ēhi'amu ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribōvioho suvuorēmiromo uēvadeje: Baeromo ihējo. Aveho nasi sine hōjo. ²⁷ Ēhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojēmiromo uēvadeje: Jemē ae aho'obēhe enatuore jovoho baeromo ihējo. ²⁸ Aveho nasi kōe hōjo. Ae aho'o jemesi jōēni kōho rovevoromo guomevo'ajējo ēhuro sisēho mu'uvēhorōhego. Guomevo'iramu ēhuro God-hu muebejēvo'irōhe jōgoroho marē'ajējo. ²⁹ Rōhu aveho hehējo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejōjo hujeji ēho majaho rovego evare jemē'o na'o nasi Vavuehu muebejaje öri ari'ere raromoromo ö'i bajo jovo i'oho ue'ahorōhēni. ³⁰ Ēhi uēnugoromo God rajahijarue jōho ionugoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojomareje.

Peter-hu Iesu gavaje jō a subivēhorōhe jō Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Iojiomoromo Iesuro hesi aribōvioho uēvadeje: Jaruvo vahire ae aho'obēhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujējo. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho jajivoromo uvē'e hōjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejōjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajējo. God-are jō jiajēhi ēhi remo va'a'arujējo. ³² Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejōjo. Jemē ijore ö'a'arujējo. ³³ Ēhi uēvamu Peter-ro ri'öromu uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruējo rōhu na bogo ēhioho ē'ejōjo. ³⁴ Bogo ēhioho ē'ejōjamu Iesuro Peter uavadeje: Ēhi uevanuējo rōhu ave jōho na jō mae ua'iē'ajējo. Jaruvo vahire kōkōrōkoho bogo urimoho uvē'e jero urimo vae niō'i gemu ae uē'a'anuējo: Na Iesu bogo gavaje hōjo. ³⁵ Ēhi uē'a'anuējamu hegorovo Peter-ro uavadeje: O na bogo ēhioho ē'ejōjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'iē'iroho na bogo ēhioho majēhi'ejōjo. Bogo majēhi'ejōjamu ijorajo ioro'ioroho aho'o jabu'o ēhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ēninamijade jōhoje.

³⁶ Ēhi'amu Iesuro öri ari'o ihe Gethsemane hesi aribōviohu'o rovadeje. Rueromo uēvadeje: Avehuro raromohego na aruēre va'oromo God-are örire jōe jōvōjo. ³⁷ Ēhi uēnugoromo Peter'o Zebedee-are harihoho niō'i jabu'o sō ujuoho va'oromo huē vavaene bōrōme baeromo nurunurumadeje. ³⁸ Nurunurumoromo uēvadeje: Na sisē maro huē vavaene baejevajējo. Ēhuro guomevo hesi hōjo. Ēhuni nadi momorō'ö'i ma-nune jioromo avoho mueberovē'e raromohējo. ³⁹ Ēhi uēnugoromo rori'o va'oromo sa'are behumoromo nu ano'oho sa'are amoromo God ēninamiromo uavadeje: Apo jasi örire öre gö javē'oho i'ue huē vavaene nasi örire rovajoho ahego na bogo bae'irōjo. Rōhu naehu nimajoho nadi ē'i jaehu nimanuēhi ēhi ē'onējo.

⁴⁰ Ēhi ēninaminugoromo vuonorō'ö rueromo gavade hesi ae niō'i gemu momorō'ōjamu gēgorovo Peter uavadeje: Majae ma-bunemu nune jioromo na'o gemuoro mueberovē'e raromo'irarijoho jemē diehi'oromo bogo eni

jëvadjëjo. ⁴¹ Nune jioromo mueberomo ëninamihego God-ro ajëmego Satan-ro bogo dinëmego ëhuro bogo bejëvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'o ho u'uhë'e hëjo.

⁴² Èhi uënuqoromo rôhu maho va'oromo ëninamiromo uavadeje: Apo ôre gö bogojavo'i i'uehu huë vavaenehu nasirire rueurô nimë'o ho iae ëhi ë'onëjo. ⁴³ Èhi uanugoromo vuonorö'ö rueromo gavade jabumë nunëhimo'amo'ego momorö'öjamu gëgorovo ⁴⁴ rëmo'i vuonorö'ö va'oromo urimë'i vae niö'i ëninamijade jöe gemuoho rôhu maho ëninamijadeje. ⁴⁵ Èninaminugoromo rueromo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë diehi'oromo nuhoromo ma-momorö'öemu momorö'öjarujëjo. Gahëjo. Majaha mami'e rovë'e hëjo. Aëro God-are A Maho na bijönegarue aribövi jabetesi övore bojëmi'ië'ajëjo. ⁴⁶ Ri'öromo go va'ohego va'arëjo. Gahëjo. Na bijönegarue a bojëmi'iröhe aho rovadjëjo.

Iesu guduamare jöhoje.

⁴⁷ Èhi uëvamu gavë'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 rôhu Judas hu'o jabetesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obëhe mae siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo rëmö'öjë'ëro jië'ëro. ⁴⁸ Rôhu ë hesi urimo ë sareri'e aho Judas-ro ë aribövioho uëvadeje: Ga'irarije naro di aho dudöhamu gavë'o ho uvorëjo: Iae Iesu höromo guduamorëjo. ⁴⁹ Judas-ro ëhi uëvë'ëro huro rueromo ma-burëro ro Iesu uavadeje: Bada vaevë'ëromo dudöhadeje. ⁵⁰ Dudöhamu uavadeje: Isi jasi nimanue muoho vaejëjo. Èhi uavamu aëro rueromo Iesu guduamareje. ⁵¹ Guduamamu gagorovo ae gemu Iesuare bëhire namijadohuro hesi kaejöhö jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'o ho tariö'öjahadeje. ⁵² Tariö'öjahamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jasi kaejöhö sionoro vuonorö'ö ba'amëjo. Ae rahu kaejöhö o bijehu bunehu muorovë'o ho kaejöhuro bijohuro bunohuro muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ⁵³ O jaehu a ananue hesi bëhoho nani jero uvanuëjo: Nöröhu hesi Vavu ua gavë'o ho bogo ajamiromo anerae aho'obëhe mae gemuore jioruomajohö rëmö'ö'iramu rueruomoromo na ajemi'aruëromo ëhuni aho ananuëjo. ⁵⁴ Rôhu naro hu ua ga'ibejöhö God-are surire jajivarëhi muoho bogo ëhioho jio'ibejajo. Èhuni ajemi'iröhe jöhö Vavuho bogo ua ga'ejöhö.

⁵⁵ Iesuro ëhi uanugoromo ë rueruomade aribövioho uëvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jëvadjëjo. Jemë rabëni siravaho kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujëjo. Mami'e majae aho'o naehu God-are amo börömore hiromo God-are jö hesi öri a röhëhinövodohö jemë evarohö bogo guduamevarije hëjo. ⁵⁶ Rôhu avevejö'e vaejaruje mue aho'o hesi bëhoho urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro God-are surire jajivoromo uvare hëjo: Èhi jië'e muoho jio'a'ajëjo. Jabuhu jajivarëhi ëhi jioröhögo ëhuni ave muoho rovë'e hëjo. Èhi uëvamu hesi ijoraje aho'obëhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

Iesu Jew rajo a masijo jabetesi nunire namijade jöhoje.

⁵⁷ Èhi'amu gagorovo Iesu hu'irae rueromo priest böröme Caiphas-are osare rovarëje. Rueromo gavareje jögoru öri röhëhijarue ariböviohu'o a duvaho ömo'ömo'u'o ë gemuoro gagovë'e jiamu. ⁵⁸ Iesu priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo

priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hijadeje diehi'aruoho garöhëni. ⁵⁹ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje sarerivoromo ëma huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. ⁶⁰ Nahoromo bogo birohareje. Ae göëro göëro rueromo Iesure jö sarerivoromo majëhijaroho bogo eni jiobe va'ojuvo hujeji ae niö'iro rueromo ⁶¹ jöe gemuoho majëhiromo uëvareje: Ëiahuro uvavohijajo: God-are amo börömo dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'irodoho na eni jevajëjo. Ëjö sisëho uövuamu hejare höjo.

⁶² Ëhi majëhijamu hegorovo priest börömhuro ri'öromo Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶³ Mae o sarere höjamu Iesuro jörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömhuro uavadeje: God birivoromo hijaje a hesi nunoro ave jöho ma-maemu uevego na hejöjo. Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja God-are Harihe javajëjo. ⁶⁴ Javajëjamu uavadeje: Jaehu uevanuëhi iae ëhi jevajëjo. Röhu naro jemë ae aho'obëhe ave jöho uëvajëjo. U'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶⁵ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömhuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Huro God-are ihoho ijumajëjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. God-are iho ijumajoho jemë iae hejarujëjo. ⁶⁶ Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁷ Ëhi uanugoromo Iesure nu ano'ere sabëro ödivoromo övo mugö mugöëro anoruomadeje. O övo hitahiëro anoromo ⁶⁸ sivoromo uavareje: Jero uvanuëjo: Na böröme namiromo ajëmaje aho jevajëjo. Ëhi jië'e javaje jöho God-aro baeromo huruoho majahuiromo anagade a hesi ihoho uövuego no hejarëjo.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje

⁶⁹ Ëhi'amu Peter-ro amonö aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu gagorovo mu ajamijaje magonahe gemuëro rueromo uavadeje: Ja'o Galilee sa'a rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁷⁰ Javade höjamu Peter-ro ae aho'obëhe jabesi nunire magonahoho sareramiro mo uavadeje: Jaehu jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. ⁷¹ Ëhi uanugoromo aribövioho ë rëmo'i ojo bëhire va'adeje. Va'amu magonaho göëro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ave iahe Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae jiade höjo. ⁷² Jiade höjamu hejë'i Peter-ro röhu maho sareramadeje. Sareramiro mo uavadeje: God-are nuniro na mae uavajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷³ Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravarohuro ro Peter uavareje: Iae mae-ëjo Iesure aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Jasi huëre heromo ëhuni uavaruëjo. ⁷⁴ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmi jë'oho i'ue baejöëni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Ëaho na bogo gavaje höjo. ⁷⁵ Bogo gavaje höjamu gavë'i kökörökoho uvadeje. Uvavamu hegorovo Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

27

Pilate-are nunire namijöro Iesu bava'are jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohu'o Jew rajo a duvaho ömo'ömohu'o ë aribövioho aho'obëhe jaburo gagovoromo jöe mevoromo uarovareje: No ëhi ëhi ë'ëjarëjo Iesu guomoröhego. ² Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo gavana Pilate-are övore bamareje.

Judas-hu hesi arijo'arije anorovade jöhoje.

³ Ëhi'amu Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmade aho Judas-ro gavade Iesuare jöho court-roho bejë'e jiamu gagorovo uvadeje: Na mae ë'ajë'i sisë ë'ë'e jevajëjo. Sisë ë'ë'e jevajë uvonugoromo ajivë'e ijo baje aho'obëhe 30 ujuohadoho vuonorö'ö ujuoho va'oromo priest masijohu'o a duvahohu'o bojëmi'ië'adeje. ⁴ Bojëmi'ië'oromo uëvadeje: Naro mu sisë ë'ë'e jevajëjo. Naro a mahuni jemë hiruëmiromo hu jemesi övore bojëmijë'e jevajëjo anego guomoröhego. Ëhi uëvamu uavareje: Ëho bogo nosi muehu höjo. Jero jasi ganëjo. ⁵ Ëhi uavamu hejë'i ijo bajoho God-are osare bu'önugoromo jabumë rëmo va'oromo ö'ëro sönöre benugoromo vioruhirovoromo guomadeje.

⁶ Ëhi'amu priest masijohuro ijo bajoho ujuohoromo uarovareje: Ave ijo bajoho guomoröhe a hesi manaho höjo. Ëhuni God-ni moni bahijaruire ë bahijë'oho sisë höjo. ⁷ Jöho mevonugoromo eni jiamu gagorovo ijo bajoho ujuohoromo sa'aho imareje sa'a ioro'iorore jioromo rovare aribövioho vuovëvego ë guavo'amoröhëni sa'a ihoho Rama Avoho'amaje A Hesi Sa'aho jië'ëro. ⁸ A guomoröhe manaho baeromo ë sa'aho imë'ëro ëhuni ë sa'aho Kö Rovade Sa'aho jumuvaroho jaruvoho hesi ihoho ëhije.

⁹ Röhu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Jeremiah-hu Iesuare mana ujuohoromo sa'a imoruomoröhego urimo uëvadëhi ëhi ë'areje. Amo Jeremiah-ro uëvadeje: Jabumë ajivë'e ijo bajoho aho'obëhe 30 ujuohare höjo Israel rajohuro monie ëmino'e hu imoröhëni uvë'ëro. ¹⁰ Ijo bajoho ujuohoromo Badahu na uëvadëhi ëhi rama avoho'amaje a hesi sa'ahuni bu'öruomade höjo. Jeremiah-ro ëhi uëvadeje.

Pilate-hu jöe gö gö Iesu ua hejade jöhoje.

¹¹ Amo Iesuro gavanare nunire namijamu gavanaro uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo. ¹² Jövanuëjamu priest masijohu'o a duvahohu'o ëho jaburo Iesuare jö sisëho gavana huruoho majahijareje. Majahijamu Iesu bogo mana uavadeje. ¹³ Bogo mana uavamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Rueho jabuhu jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho na ja hejanuëjo o bogajo. ¹⁴ Bogajamu Iesuro jöho bogo mana majahijadeje. Bogo majahijamu rue a börömohuro tiö avohadeje.

Iesu anego guomojöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹⁵ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aribövioho di aho jiovo nugö'öjöro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ¹⁶ Röhu ae gemu hesi jö sisë ae aho'obëhe hemu hejaruoho ë aho savoji gagore hijadeje. Hesi ihoho Iesu Barabbas jiadeje. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego ë ariböviohuro dë vörönëgamu nasi övore bojëmijare höjo. Bojëmijare hö uvoromo gavade ae aho'obëhe gagovorovë'e jiamu gëgorovo uëvadeje:

Jemë nêgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Na na Iesu Barabbas jiovo nugö'ö'ejöjo. O na na Iesu göho Keriso hö uvarujoho jiovo nugö'ö'ejöjo. ¹⁹ Èhi uênugoromo röhu Pilate-ro court-re hiromo jöho hejama evare hesi vaborohuro jöe nugö'öromomo uavadeje: Èaho sisë rumo'e ae jiaje èhuni hesi öriroho nadi bövioho bise'oho è'onëjo. Jaruvo vahi'e naro niavoromo Iesu nia'ovoro garomo huë vavaene börömo bëhe baejode höjo.

²⁰ Jöho èhi rovamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o èho jaburo ae aho'obëhe birivoromo dinëmiromomo uëvareje: Jemëro uvohëjo: Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu anohëjo. ²¹ Èhi uëvamu Pilate-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Èae niö'ioho jemë nêgajoho na di aho jiovoromo bojëmi'ejöjo. Uavareje: Barabbas-ajo. ²² Barabbas-ajamu uëvadeje: Èhi jië'oho Iesu Keriso na diehi'ö'ejöjo. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ²³ Guomajamu uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjama ae aho'obëhe ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ²⁴ Èhi uvamu hegoroovo Pilate-ro gavade hu jö jövajoho bogo eni jio'i aribövioho muorovo'ia'amu gëgoroovo vuonugo'i jovoho baejadeje. Jovoho baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire övoho eguadeje. Övoho eguoromo uëvadeje: Na övo uno'e ae jevajëjo. Èia hesi kö rumo'e jevajëjo. Jemesi garëjo. ²⁵ Jew raje ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iae mae-ëjo. Nosi övore nosi ujo jabesi övore è ia hesi köho javuobe va'a'ajëjo. ²⁶ Köho javuobe va'a'ajëjamu Pilate-ro ejëhoromo Barabbas jiovo nugö'ö'ejöje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijöro ae uênugoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

²⁷ Guomajamu rue gavanare muorovo ariböviohuro hesi osa börömore Iesu bava'oromo muorovo a ioro'iorohu'o gagovoromo Iesu ruë numë numareje. ²⁸ Numonugoromo hesi niögohu jijövaho'i a masijehu kavuë'e niögu ègo io'amoromo mu vaejarue èhi jië'e niögohu ba'amahareje. ²⁹ Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue èhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avo-haho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahonugoromo a masijehu inömo ma-mabëhe ma'eno raromaruëhi jië'e inömoho övore bamahareje. Röhu bogo inömo maho bamaho'i ma-ijahemu övore bamahareje. Bamahoromo hesi nuninö ro ague aho raromoromo sivoromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ³⁰ Hijanuëromomo sabëro ödivoromo ijahoho baeniahiromomo hesi simanore anareje. ³¹ Èhi sivoruomoromo niögu ègohu jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

³² Bava'oromo örire va'ihö gavare Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon rovamu gagorovo övëro bijimö'öromomo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ³³ Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'oho simano gijo va'ëne sa'are è ajio suorovareje. ³⁴ Suorovonugoromo wine jovohu'o ajuo'e jovohu'o buaroharoho Iesu bojamiareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamiareje i garomo juahëmadeje.

³⁵ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögohu adovoromo ajajovoromo ujuohareje. ³⁶⁻³⁷ Röhu Iesuare jö sisë jajivaroho hesi simano namore korosire ano taemareje. Jajivoromo èhi uvë'e jiadeje:

Ave aho Iesu Jew rajo jabesi a börömoho höjo. Ëhi'onugoromo sa'are raromoromo hu muebejareje. ³⁸ Ëhi'o'irögoro röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje.

³⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo ⁴⁰ uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. Ëhi uvë'e javaje ëhuni ja God-are Harihe javë'o'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijego bogo guomavajo. ⁴¹ Jabuhu sivarëhi priest masijoho jögoru öri röjëhijarue aribövioho a duvaho ömo'ömoho ëho jabu'o ëhi sivoromo uarovareje: ⁴² Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'o'oho hu bogo eni höjo. Huro uövuade höjo: Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijego no garomo mae uehorovarëjo. ⁴³ Röhu ave jöhu'o huro uövuade höjo: God-ro na muebejevaje höjo. Hu uvaje höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhuni nadi'ego no ga'irarëjo God iaho nimoromo ajamijego o bogo ajamijego. ⁴⁴ Ëhi uarovamu gavë'i hesi bëhire vajiohu'e ae niö'i korosi'o amëvare aho jabu'o ëhi sivoromo jöe gemuoho uavareje.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu majae ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu ajivadeje. ⁴⁶ Majae huotorovoromo ajivamu Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eliajo. Eliajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'o'oho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo. ⁴⁷ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro Elia uvavamu hegorovo uarovareje: Elijah-ni uvajëjo. ⁴⁸ Ëhi uarovoromo ae gemuëro ma-burëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'l'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. ⁴⁹ Bojami'ia'amu a ioro'iorohuro uarovareje: Nadi'ego no ga'irarëjo Elijah-ro hu ajami'i rovego o bogo rovego. ⁵⁰ Ëhi uarovamu Iesuro röhu maho jö'e dadovoromo guomadeje.

⁵¹ Guomamu God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. Sa'aho hijiohijiovamu munëho arorovo'amadeje. ⁵² Arorovo'amamu huoho tögömoromo jiororovo'amamu God-are aribövie vuovëvade ioro'ioroho aho'obëhe i'ovo'amadeje. ⁵³ I'ovoromo suorovoromo Iesu ri'öjamu evare va'oromo God-are osa börömo jiaje amore va'o ae aho'obëhe jabesi nunire rueruomamu garuomadeje.

⁵⁴ Röhu Iesu guomamu gagorovo muorovo simano vaejaje ahu'o ë hesi ariböviohu'o riravoromo Iesu muebejarohuro gavare sa'aho hijiohijiovoromo mue gö gö jiamu garomo sisë maro juhuonivoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Ave aho iae God-are Harihe jiade höjo. ⁵⁵ Ëhi'amu magonahe aho'obëhe arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Urimoho ë magonahoho jaburo Galilee jioromo Iesu ajamibe hesi ijore ijore rovereje. ⁵⁶ Mary Magdalene o Mary göho James o Joseph jabesi vëmoho o Zebedee-are harihu jabesi vëmoho o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁷ Iae majae garobo'e bamamu bövie bise'e eni jië'e ae gemu hesi ihe Joseph-ro rovadeje. Hesi amoho Arimathea jio'i hu'o Iesuare ijoraje jiadeje. ⁵⁸ Èhi jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesuare sinoho bae'iröjo. Bae'iröjamu Pilate-ro ae uëvadeje: Va'o sinoho ave aho babojamego bava'irajo. ⁵⁹ Babojamamu Joseph-ro baeromo niögu i'ohuro numadeje. ⁶⁰ Numoromo Joseph guomego hesi sino bamo'iröhego uvadire Iesuare sinoho ë bamadeje munë gage i'e ubuvë'ëro jië'ëro. Bamoromo munë börömo höhö barueromo ojoho tugohonugoromo va'adeje. ⁶¹ Èhi'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o Iesu bamarire ë nunoho bamoromo èhi arijareje.

Iesu bamarire atovare jöhoje.

⁶² Èmajaho Friday jiadeje. Friday jiamu momorö'öjë'ëro sisonuvamugo Jew rajo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o rueromo Pilate'o gagov-oruomadeje. ⁶³ Gagovoromo Pilate uavareje: Gavanajo. Iesu hu sareri sareri'e ae jiade höjo. No uehorovoromo uvaruëjo: Mami'e hu bogo guomë'e hijadevare evare sareramuiromo uövuade höjo: Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ⁶⁴ Èhuni ae uëvego huoho tugohoromo majae niö'i gemu èhi atovo'irarëjo. Èhesi bëhoho no juhuoninaguajëjo Iesuare ijore ijore jijiharue ariböviohuro hure va'oromo hesi sinoho vajiohöro baeromo ae aho'o sarerëmiromo uëjöëni: Iaho guomoromo ri'öjë'e höjo. Èhi jië'e sareri'e jö atë'ohö èhuro urimo Iesuro mae uövuajëromo aribövioho ma-bisemu sisërërovaroho avevejö'ohö ri'öjade jöho mae höromo börömo bëhe sisërërovo avoho'aruëjo. Èhuni huoho avoho tugohojöro naguajëjo. ⁶⁵ Tugohojöro naguajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Muorovo aribövioho ujuoho va'ego atovo'irarëjo. Huoho diehi tugoho'i uehorovarujëhi èhi tugoho garëjo. ⁶⁶ Èhi uëvamu va'oromo tugohoromo sivaëro badihi taemareje. Taemoromo muorovo aho ë nugo'amareje huoho atovoröhego.

28

Iesu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo nuho majaho barëjamu nëröho hura börömo sisonuvo'ie'adeje. Sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene'o Mary göhu'o jaburo niö'iro Iesu bamaroho ga'i va'areje. ² Va'amu sa'aho hijiohijiovadeje. Èhesi bëhoho Badare anerae gemuëro ö'idöre jioromo ruvebiromo Iesu bamoromo ojo tugohare munëhö höhö bava'adeje. Bava'oromo ë munë döre hijadeje. ³ Amo anera hesi nu ano'ohö baderivoromo ajivajëhi èhi jiadeje. Hesi niögohö ajivoromo sa buso va'ëne jiadeje. ⁴ Èhi jiamu gagorovo muorovo aribövie munë muebejarohuro èho garomo juhuonivoromo butubutumoromo sa'are rireromoromo vuovë'e ahuro momorö'öjanovadeje.

⁵ Èhi'amu magonahöho jaburo rovamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Na gavajohö jemë korosire anamu guomade a hesi sinoho naharujëjo. ⁶ Hu avehö bogohöjo. Guomoromo ri'öröhëni uëvadëhi èhi è'ë'e höjo. Ro hesi sinehu raromade sionohö gahëjo. ⁷ Garomo ma-burëro va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohö uërëjo: Iesu guomoromo ri'öjë'e höre. Huro urimo Galilee sa'are va'iramü jemëro ijore ö'oromo ga'a'arujëre. Ave naehu uëvaje jöho uehorovorëjo. ⁸ Èhi uëvamu hegorovo

juhuonivë'i sisë maro nimorohoromo hure jioromo tutuvoromo Iesuale ijorajoho jöho majëhi'i va'areje.

⁹ Va'amu gavë'i Iesuro birohëvadeje. Birohëvoromo uëvadeje: Vaevë'e jëvajëjo. Vaevë'e jëvajëjamu rueromo hesi höroho guduamoromo rajahijareje. ¹⁰ Rajahijamu uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Va'oromo nasi ö ömo'ömoho uërëjo: Galilee sa'aro va'orëjo. Iae na ë ge'a'arujëjo. Èhi uërëjo.

Iesuale sino atovare ariböviehu priest jö majëhijamu priest jabuhu nijo'irajëvade jöhoje.

¹¹ Èhi uëvamu va'areje. Magonahoho jaburo va'irögoro muorovo a ioro'ioro Iesuale sino muebejarohuro amo börömore vuonorö'ö va'areje. Va'oromo priest masijoho uëvareje: No hu muebejaroho èhi èhi jiade höjo. ¹² Èhi majëhijamu hegorovo priest masijohuro uëvareje: Jew rajo a duvahohumë ro gagovohëjo. Gagovohëjamu gagovorovoromo jöho mevoromo avohonugoromo ijo bajo böröme muorovo aribövioho suvuorëmiromu ¹³ uëvareje: Jemëro ae majëhiromu uënövorëjo: Vahi'e noro momorö'ö'i bogo gavamu Iesuale ijore ijore jijiharue ariböviohuro sinoho vajiohëro bava'ë'ëro èhu'ëro Iesuale huoho gagemu höjo. ¹⁴ O momorö'öjarije jö gavanahu hej'oho noro hu sanuami'ëjarëjo. Sanuami'iramu hu huë vavaenoho jemesi öriroho bogo bojëmi'ajëjo. ¹⁵ Èhi uëvamu hegorovo rue muorovo ariböviohuro ijo bajoho ujuohoromo Jew rajo a masijehu ae majëhiröhego uëvarëhi èhi majëhibe jijihonövareje. Èhi majëhibe jijihonövë'ëro èhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe ë jöho atarueje.

Iesuhu hesi aribövi jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁶ Iae Iesuale ijoraje 11-ho jaburo Galilee sa'are va'oromo Iesuhu birohëvo'iröhëni uëvade dahorure ë iojio mareje. ¹⁷ Iojio moromo hu garomo rajahijareje. Röhu ijorajo ioro'iorohuro uvareje: Na aveho Iesu höjo o ae gö höjo. ¹⁸ Èhi'amu Iesuro bëhire rueromo uëvadeje: God-ro nasi örire daruge bojëmijë'e höjo mue aho'obëhe ö'idöre o sa'are jio'amajoho naru muebe'amo'irodego. ¹⁹ Èhuni sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo ae aho'obëhe ajëmibe jijihorego jabu'o nasi ijore ijore jijihö'irarëjo. Èhi ajëmiromu Vavu hesi ihoro Harihu nasi ihoro God-are Aru'aho hesi ihoro bapataeto vaejëvobe jijihorëjo. ²⁰ Bapataeto vaejëvoromo naehu mu rabe rabe bojëmodoho èho röjëhibe jijihorego jaburo nasi jöho ejehö'irarëjo. Èhi ë'iramu naru jemë'o gemu mae juvemu juvobe va'iramu sa'ae bövie bise'e barë'ajëjo.

MARK

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ God-are Harihe Iesu Kerisohu mu mae barovade jöho na jajivo'ie'e. Èmu ma aevadoho ëhi jiadeje. ² Mami gö'e hu bogo rovadevare evare jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë mu maehu sa'are rueröhe jöho God-are surire jajivadeje. God-hu Keriso-are örire jövade jöho jajivoromo uvë'eje:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ie'iroho naro hu urimo nugö'ö'iramu va'oromo ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogoro'iröhego.

³ Aëro a rumo'e sa'are hiromu ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁴ Èhi ë'iröhego Isaiah-hu jajivadëhi iae ëhi John-ro ijönö rueromo a rumo'e sa'are ro hijadeje. Hiromu aribövioho rueruomö'ego bapataeto vaejëvoromo jöe majëhinövadeje. Majëhiromu uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo. ⁵ Èhi'ego Jerusalem amo rajoho aho'obëhe o Judea sa'a ioro'iorore raromarue aribövioho aho'obëhe ëho jaburo rueruomonövadeje. Rueromo jabesi sisëho huruoho'ego John-ro Jordan jovore bapataeto vaejëvonövadeje.

⁶ Röhu John niöge camel mi uehu avohë'e niögu sisëho ruohoromo mi sinehu avohë'e götaho dë'ahore ba'amoromo juvonövadeje. O hesi ioho hu guajuguajue vuome ëhi ibe juvonövadeje. ⁷ Röhu hu jöho ëhi uënövadeje: Ae gö nasi ijönö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromu börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo uruho'amoromo hörü sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. ⁸ Na ma-jovëremu bapataeto vaejëvë'e jevajëjo. A'i ë ahuro God-are Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ie'ajëjo.

Iesu bapataeto vaejamu Satan-hu dinamijade jöhoje.

⁹ John-ro ëhi jië'e muoho vaejamu Iesuro Galilee sa'are Nazareth amore jioromo rovadeje. Rueromo uavamu John-ro ë Jordan jovore bapataeto vaejadeje. ¹⁰ Bapataeto vaejamu gagorovo Iesuro jovore jioromo rojõ ionire nami'i gavadeje ö'idöho arorovo'ego God-are Aru'ahe guaho va'ënohuro hesirire ruvebijamu. ¹¹ Ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Na ja garomo ëhuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

¹² Èhi uvamu gavë'i God-are Aru'ahohuro darugo'e jöho Iesure dë vövöbajo'ere bojamamu huro ri'öromu a rumo'e sa'a göre ajiomadeje. ¹³ Ajiomamu huro God-are jöho ahöjoro Satan-ro hesi dëho bijioho ga'i hijadeje. Bijioho ga'i hijamu je'o mi sisë jioruomajinö ë hijadeje röhu aneraëro ajamareje. Èhi'obe va'adoho majae 40 barëjadeje.

Iesuhu uëvamu visu suovarue ae 4 jabuhu aevoromo hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

¹⁴ Èhi'amu aëro John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Savoji gagore ba'amamu evare Iesuro Galilee sa'are ajiomoromo God-are jö

maho majëhinövadeje. ¹⁵ Majëhiromo uënövadeje: God-are maja börömo rovä'e höjo. Jemë iae ga'ië'arujëjo God-ro böröme namiromo muebejëvego. Èhuni uehoro sisëho vuonugo'i God-are jö maho mae uehorovohëjo.

¹⁶ Èhi'oromo iae Galilee e'u riröre juvadeje. Juvo'i gavadeje Simon'o Andrew'o ö'o ö'o visue suovarue aëro jëv'ëro viöho jovore ba'amamu. ¹⁷ Viöho jovore ba'amamu gëgorovo uëvadeje: Nasi ijoro ijoro ruehëjo naro röjëhijego jemëro bogo visuoho gagovo'i a'i ae magonahe gagovëvego nasinö jioruomoi'iröhe höjo. ¹⁸ Èhi uëvamu hejë'i jaburo viöho èhi vuonugo'i aëvoromo hesi ijore ijore jirehonövareje.

¹⁹ Èhi'amu Iesuro ma-bisemu va'anovo'i gavadeje Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o jabesi boat gagore arijamu. Ariromo jabesi viöho sigohijamu gëvë'i ²⁰ uvëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu hegorovo jaburo jabesi vavue Zebedee hesi mu vaejarue ariböviohu'o gemu mae boat-re hijajoho vuonugo'i aëvoromo Iesure ijore ijore jirehonövareje.

Satan-are aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

²¹ Èhi'oromo Iesumëro rue Capernaum amore va'areje. Va'oromo God-are nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho röjëhijadeje. ²² Röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e jö ma-mabëhe javavajëjo. Èhi uvoruomade hesi bëhoho Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviehu röjëhijarëhioho hu bogo èhioho majëhi'i a'i hesi birire baejë'ëro jöho majëhijadeje.

²³ Jabumëro èhi uvoruomamu röhu evare majare Satan-are a sisëhu dëre abuejë'e aho ë osare hijë'ëro ma-darugo'o uvadeje: ²⁴ Iesu Nazareth rajoho ja rabëni sihusihuaguo'i rovane höjo. Na ja ijumavuo'ië'anuëjo. Na iae ja gavajëjo. Ja God-aro jioromo rovä'e a ma-maemu jië'e ae javajëjo. ²⁵ Èhi uavamu hejë'i uavadeje: Jöho vuonugo'i höröjëjo. ²⁶ Höröjëjamu hejë'i uhure a sisëhuro ë a hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomadeje. Övo'o hörü'o ajiomamu a sisëhuro jö'e dadovoromo höröromo va'adeje. ²⁷ Höröromo va'amu ë aribövioho aho'o tiöjëvadeje. Tiöromo berohoromo uarovareje: Aveho mu rabe höjo. No bogo hejarue jöho jövajëjo. Èiaho daruge baejë'ëro èhu'ëro huhu jö bojëmijë'o aru'aho sisëho jabu'o ejaharue höjo. ²⁸ Èhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jöho ë Galilee sa'are raromaruoho aho'o hebe va'areje.

Iesuhu guomo guomo'e ae aho'obëhe ajëmade jöhoje.

²⁹ Èhi'amu Iesumëro God rajahijarue osare ë jioromo va'areje. Va'oromo Iesuro James'o John'o gemu mae va'oromo Simon'o Andrew'o arijarue osare rovareje. ³⁰ Röhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'oho vörö'iraejamu röhore raromë'e jiadeje. Raromamu Iesuro osare rovamu gavë'i ë ariböviohuro uavareje: Ave magonahoho guomo guome baejë'e höjo. ³¹ Baejë'e höjamu hegorovo Iesuro rueromo övore ma'enoromo banigojiomadeje. Banigojiomamu sino haho'ere vörö'iraejadoho u'uhadeje. Vöröho u'uhamu hegorovo magonahohuro ri'öromo iruno'e avohëhadeje.

³² Avohëhë'ëro majae beva'amu gagorovo aëro guomo guomo baejë'e aribövioho aho'o Satan-are a sisëhu dëre abue'amë'e aribövioho aho'o èhi ujuoho rueruomadeje. ³³ Amo rajë ae aho'obëhe rueromo Simon-are ojanore gagovoruomadeje. ³⁴ Gagovamu Iesuro guomo guome gö gö baejë'e ae aho'o jabesi sinoho avohëhoromo aru'aho sisëho aho'o a jabesi dëroho rarovö'öjëvonövadeje. Rarovö'öjëvoromo ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe

nugohëjo. Nadi nasi jöho huruohohëjo. Iesuhu ëhi jië'e jö jövade hesi bëhoho ë aru'aho sisëho jaburo gavë'ego hu ëhi jië'e ae jiamu garuomë'ego ëhuni jövadeje.

Iesuhu Galilee sa'are jö majëhibe juvade jöhoje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvo'i titimamugo Iesuro ri'öromo va'lo a rumo'e sa'are hiromo ë parie vaejadeje. ³⁶ Parie vaejamu Simon-mëro Iesu nahobe rovarëje. ³⁷ Nahobe rueromo bihoromo uavareje: Ae aho'obëhe ja nahavarüëjo. ³⁸ Nahavarüëjamu Iesuro uëvadeje: Ruehego no amo göre göre va'arëjo naro God-are jöho amo ioro'iorohu'lo majëhi'irode höjo. Ëhesi bëhoho na ëhi ë'irodëro rovode höjo. ³⁹ Ëhi uënogoromo va'oromo God-are jöho Jew rajehu God rajahjarue osare osare majëhibe Satan-are aru'aho sisëho a jabesi dëroho rarovö'öjëvobe ëhi'obe Galilee sa'ae bövioho juvo barëjadeje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu iae sino jomo'e ae gemuëro rueromo ague aho hiromo ëninamiromo uavadeje: Ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo. ⁴¹ Ajemi'anuejamu Iesuro huni vavaenimoromo övoho nugö'öromo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. ⁴² Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ⁴³ Barëjamu gavë'i Iesuro hu nugö'öromo darugo'e jöho uavadeje: ⁴⁴ Aveho hejëjo. Nadi aho uënëjo. A'i ma-va'iranoho jasi sinoho priest röjahëgo ga'irajo. Ëhi'ego Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvuoroho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ⁴⁵ Ëhi uavamu rue ahuro Iesure jöho bogo ejaho'i va'oromo Iesuhu ajamade jöho ae majëhibe juvadeje. Ae majëhibe juvamu ae aho'obëhe hebe va'amu Iesuro urimo ë'onövadëhi amore amore ma-va'orahoro juvo'ië'oromo gavade ae aho'lo hu ga'i tagavamu gëgorovo vuonugo'i a rumo'e sa'are va'lo hijadeje. Hi'ego ae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioromo hu ga'i ruenövareje.

2

Övo hörü'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae majae gemu niö'i barëjamu gagoro Iesuro Capernaum amore vuonorö'ö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hejare uvamu: Iesu hesi osare hijajë uvamu hegorovo ² rueromo ë gagovoruumadeje. Gagovoruomamu röhe aho'obëhe osaho ojanoho rarovalo barëjadeje. Rarovo barëjamu huro God-are jöho majëhijadeje. ³ Majëhijamu evare ae ëhi niö'i ëhi niö'i jaburo övo hörü'e vuovahë'e aho maratuore giojimo barue'i a ioro'iorohuro ma-namijëho rovarëje. ⁴ Rueromo Iesure bëhire rue'ië'oromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo röhoho rarovë'e jiamu gagorovo javu dönö ba'ojiomoromo Iesure simano namonö dadovareje. Dadovoromo maratuohu'lo ëhi nume osare ba'amareje. ⁵ Ba'amamu Iesuro gavade i'e rovare ariböviohuro hu mae uehorovoruumamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Harihëjo. Jasi sisëho uehorovoromo vuonogoromo mu'u barëjahë'e höjo. ⁶ Mu'u barëjahë'e höjamu hegorovo Jew rajo jögoru öri röjëhjarue a ioro'iorohuro ë raromoromo jabesi simanëro uehorovoromo uvorumadeje: ⁷ Asë'ëjo. Ave aho rabëni ëhi jië'e jöho jövajëjo. Ëhi jië'oho huro God-are ihoho ijumajëjo. Hu ma-ae höjo.

Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ⁸ Ëhi uehorovamu Iesuro hesi dë vövöbajö'ëro gëromo uvadeje: Jabumë ëhi uehorovaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ⁹ Jemë'o uehorovohëjo. Ave övo höru'e vuovahë'e aho nani ja ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo jasi maratuoho banigojiomoromo nami juvëjo hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagöjööni. ¹⁰ Röhu ë bogo ëma jövo'ibejane jöho iae na jövo'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë muoho garomo ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo höru'e vuovahë'e aho uavadeje: ¹¹ Naro ja uavajëjo: Ri'öromo raromanue maratuoho banigojiomoromo baeromo jasi osahuro va'ëjo. ¹² Va'ëjamu hejë'i ruehuro ri'öromo maratuoho ma-burëro banigojiomoromo baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire höröromo amonö va'adeje. Höröromo va'amu gagorovo ë ariböviohuro aho'obëhe tiö'i God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo. Ëhi jië'e mu börömoho urimoho no bogo gavare höjo.

Levi-hu Iesuarë ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu iae Iesuro amore jioromo va'oromo röhu maho Galilee jovo e'u riröre va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe ijore va'oromo hesi bëhire gagovoruomadeje. Gagovamu gagorovo jöho röjëhijadeje. ¹⁴ Röjëhi barënugoromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae hesi ihoho Levi Alphaeus-are harihoho hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. Juvonövonëjamu hegorovo ri'öromo aevoromo Iesuarë ijore ijore juvonövadeje.

¹⁵ Ëhi'amu Iesumëro Levi-are osare ie ue'ahamu evare tax baejarue ae aho'o sisë aribövie aho'o urimo Iesuarë ijore ijore jijihonövë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëho jaburo rueromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemuoro ioho ue'ahareje. ¹⁶ Ie ue'ahamu gëgorovo Pharisee aribövie Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro gavare Iesuro sisë ariböviohu'o tax baejarue ariböviohu'o ëho jabu'o gemu mae ie ijamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömohu'o uëvareje: Asë'ëjo. Hu rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho hiromo ioho ijajëjo. Ëhi jië'oho sisë höjo. ¹⁷ Ëhi jië'oho sisë hö uvavamu hegorovo Iesuro hu'o heromo ë Pharisee aribövioho uhu'e uëvadeje: Jemëhu nasi aribövi ëhi uëvarujoho röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo mae jëvë'e aribövioho bogajo. Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho nasinö jëvojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho bogajo.

Bëhoho rabëni Iesuarë ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae John-are ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo God uehorovo'i ioho vuonugareje. Ioho vuonugamu aëro rueromo Iesu uavareje: John-are jö o Pharisee jabesi jö hejarue ë aribövioho jaburo ioho vuonugarue höjo. Röhu jasi aribövioho rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjo. ¹⁹ Rabëni bogo ëhioho ioho vuonugarue höjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviehu i bogo vuonugarue hesi bëhoho naro uhu'e uë'ië'ajëjo. Na jemëro uvarujëjo: I'o masu'iröhe a hesi söröre rueromo aemo'aemëro ioho vuonugo'aruëjo. Bogo ëhioho jio'i a'i i'o masuröhe aehu jabu'o hijajevare

evare ioho ue'aho'aruëjo. ²⁰ Röhu majae ijonö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramu evare ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

²¹ Ëhi uënu goromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo niögu mami dadovadiroho niögu i'o hesi vituoho baeromo niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo i'ohuro duduhirovoromo mamioho ruho barovego dadovego gagoho böviraejöëni. ²² O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'io remu dadorovego jovoho rova'lo barë'ibejajo. A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo.

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

²³ Iae Jew rajo nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijarahö ömo'ömohuro ioho babovoromo ue'ahobe va'areje. ²⁴ Babovoromo ue'ahobe va'amu Pharisee ariböviëro Iesu uavareje: Asë'e jaruvoho nuho majae höjo. Jasi ijarahö ömo'ömehu i avoharuoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Jabumë rabëni ëhi jië'oho ë'aruëjo. ²⁵ Ëhi uëvamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o ie bogojëvoromo hömëvamu huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ²⁶ Abiathar priest böröme jiadevare evare David-ro God-are osa mare va'ade höjo. Va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuohoromo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho bogo aho ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ²⁷ Ëhi uënu goromo uëvadeje: God-ro nuho majaho bamë'e höjo ae ajamui'iröhëro. Bogo aho bamavuade höjo nuho maja hesi jöho e'iröhego. ²⁸ Ëhu'ëro God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho ëhu'o muebejaje höjo.

3

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Ëhi'amu iae Iesuro God rajahjarue osare rumo va'adeje. Amo ë osare övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ² Hijamu gagorovo aëro ë raromë'ëro Iesure jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu ë a hesi övo avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromo uë'ëjarëjo: Iesuro a ajamaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare huro ë a hesi övoho avohahego o bogo. ³ Ërimahamu Iesuro övo guomahë'e aho uavadeje: Ave a nunoro rovëjamu rovadeje. ⁴ Rovamu hu bijönimoromo ërimaharuoho uëvadeje: Nosi jögoroho diehi höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejëvo'ëjarëjo o sisë vaejëvo'ëjarëjo. I'ovëvo'ëjarëjo o muo'amo'ëjarëjo. Ëhi uëvamu rue ariböviohuro ma-jörumoraejareje. ⁵ Jörumoraejamu Iesuro uvadeje: Ëaribövioho hia'i biriri'e aribövie jioruo-majë uvoromo huë vavaeni böröme baeromo dë vörönimamu uherihoromo

ë aribövioho gëvadeje. Gënuogoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjêjo. Ëhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marëjadeje. ⁶ Marëjamu gagorovo rue Pharisee ariböviohuro suorovo va'oromo sa'are a böröme Herod nimarue ariböviohu'o gemu mae gagovoromo Iesu anoröhe jöho mevoruomadeje.

Ae aho'obëhe e'u riröre raromare jöhoje.

⁷ Ëhi'amu Iesuro hesi ijarahö ömo'ömohu'o gemu mae ë amore jioromo va'oromo Galilee e'u riröre abuejadeje. Abuejamu ae aho'obëhe mae Galilee sa'are jioromo hesi ijore rueruomadeje. ⁸ Rueruomamu rue Jerusalem amore Judea sa'a ioro'iorore jioromo arue Idumea sa'are jioromo ruhe Jordan jovo ioro'ioro gönö jioromo nume Tyre amo'o Sidon amo'o jiajinö ë ae aho'obëhe jioromo Iesuhu mu masijo vaejaje jöho hegorovo hesi örire rueruomadeje. ⁹ Rueruomamu gëgorovo Iesuro uvadeje: Ae aho'obëhe jioruomë'ëro nani jabumëro na tati-jioimevoruomajä uvoromo hesi ijarahö ömo'ömoho uëvadeje: Boat harihe avohehego na ë hi'iröjo. ¹⁰ Röhu Iesuro hu tatijiomoröhe jö uehorovade hesi bëhoho huro ae aho'obëhe avohëvamu mae jio'amë'ego guomo guomo'e aho aho'obëhe göëro gö bijimö'öbe iosiramirovobe rue'ië'areje hu rëhego mae jëvoröhego. ¹¹ O Satan-are aru'aho sisë a jabesi dëre raromaroho ëho jabuhu Iesu gavë'iroho hesi nuninö behumorovo'amoromo ma-darugo'o uvonövareje: Ja God-are Harihe javajëjo. ¹² God-are Harihe javajë'ego Iesuro ë aru'aho sisëho uënövadeje: Jöe nugohëjo. Na rahu jevajoho bogave aho huruoho majëhi'irarijêjo.

Iesuhu hesi ijarahö aho'o 12 baejëvade jöhoje.

¹³ Ëhi'onugoromo iae Iesuro dahorure ajiomoromo hesi baejëvo'i nimade aribövioho uëvadeje: Ruehëjo. Ruehëjamu rovareje. ¹⁴ Rovamu ae aho'obëhe 12 baejëvadeje hu'o gemu mae raromo jijihö'iröhego. O rëmö'öjêgo hesi jöho ae majëhibe jijihö'iröhego. ¹⁵ O Satan-are ariböviehu a dëre jioruomajoho uëvego suorovoromo va'oruomoröhego. ¹⁶ Röhu baejëvade aribövi jabesi ihoho ëhi jëvadeje. Simon baejadeje. Röhu Iesuro iho göho Peter jumuvadeje. ¹⁷ Röhu Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o ö'o ö'o baejëvadeje. Röhu Iesuro jabumë niö'i ihe Boanerges jumëgadeje. Jabesi jöho Boanerges iho bëhoho nosi jöho vajerehu anajëhi ëhi jëvë'e ae jëve. ¹⁸ Röhu Andrew Philip Bartholomew Matthew Thomas o Alphaeus-are harihe James o Thaddaeus o Simon ëhi baejëvadeje. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. ¹⁹ O Judas Iscariot hu'o baejadeje. Judas Iscariot hu ijonö Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamu rarovö'öjëvadoho hu bogo Satan-are darugoho baeromo ëhioho ë'adeje. Ëhesi jöhoje.

²⁰ Ëhi'onugoromo Iesu va'oromo hesi osare hijadeje. Hijamu ae aho'obëhe mae röhu maho hu ga'i ro gagovamu ëhuro Iesu'o hesi ijarahö ömo'ömohu'o i ue'aho'iröhoho bogo eni jëvadeje. ²¹ Bogo eni jëvamu hesi aganhuro ëho heromo uvareje: Nani Iesure simanoho sisërëjahë'e höromo hu guduamoromo hu'irae bava'i rovareje.

²² Ëhi'amu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro atoromo uvonövareje: Iesu hu Beelzebul aru'aho sisë dëre jiajêjo. Sisë a börömohuro vöröho bojamijêgo ëhuro a dëre aru'aho sisëho rarovö'ö'amaje höjo. ²³ Rarovö'ö'amaje höjamu hegorovo Iesuro

uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Majëhijöjamu rovamu uhu'e uëvadeje: Diehi'oromo Satan-ro hesi aru'aho sisëho rarovö'öjëvojöro uvarujëjo. ²⁴ Sa'ae gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho ë sa'aho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁵ O agane gemuehu adovoromo jabesi arijo'arije muorovë'o'ho ë agano'ho bogo biririvo'i barërovo'ajëjo. ²⁶ Èhuni Satan-ro ri'öromomo hesi ariböviohu'o muorovo'ibejajo hesi darugoho uehoroho muoho bogo biririvo'i barë'ibejajo.

²⁷ Röhu aehu darugo'e a hesi osare rumo va'oromo hesi mae sisë ujuohaho va'lië'iroho bogo ëma ujuohaho va'irögoro urimo darugo'e aho gudu-amoromo tövonugoromo evare hesi inömo inömoho ujuohaho va'a'ajëjo. Naro Satan ëhi ruahö'öjaje höjo.

²⁸ Ave jöho na jö mae uë'lië'ajëjo. Aehu mu sisë vaejë'o'ho God-are iho ijumarue jö sisë atë'o'ho aho'o God-ro uehorovoromo vuonugëho'ajëjo. ²⁹ A'i God-are Aru'aho hesi iho ijumë'o'ho ëhi jië'e jö sisëho God bogo mae bogo uehorovoromo vuonugoli ë mu sisë vaejë'o'ho ë hesi i'uoho ma-ioro'io'ore gemu baeruomo'ajëjo. ³⁰ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho ë ariböviohuro atoromo uvareje: Aru'aho sisëro Iesuare dëre abuejë'e höjo.

Iesuare vëmu ömo'öme ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

³¹ Èhi'amu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömohu'o rovareje. Rueromo amonö riravoromo Iesuro ruejöro jöe nugö'öjareje. ³² Jöe nugö'öjamu Iesu ririre hi'i ae aho'obëhe ruë numë raromo rova'o rojomë'ëro uavareje: Hë-ajo. Jasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o ja ga'i nimoromo amonö ro riravarujëjo. ³³ Riravarujëjamu uëvadeje: Jemë uehorovarujoho nasi vëmoho ö ömo'ömoho di aribövioho jioruomajëjo. ³⁴ Èhi uënugoromo uherihoromo ruë numë raromo rova'o rojomarue aribövioho gëromomo uëvadeje: Aveho gahëjo. Aruëroho nasi vëmohu'o ö ömo'ömohu'o jëvajëjo. ³⁵ Ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'o'ho ehuro ë aribövioho nasi öe ma'ine vëme jioruomajëjo.

4

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremado uhu jöhoje.

¹ Èhi'amu iae Iesuro röhu maho e'lu riröre va'o hiromomo jöho röjëhijadeje. Röjëhijamu ae aho'obëhe ro tagavamu Iesuro jovore boat gagore va'o hi'i ae aho'obëhe jovo riröre raromareje. ² Jovo riröre raromamu Iesuro uhu jöe majëhiromomo ehuro jöe aho'obëhe röjëhijadeje. Röjëhiromomo uëvadeje: ³ Jöe hehëjo. Iae ae gemuëro i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. ⁴ Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gavë'i ugëro ro i barëjare höjo. ⁵ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromoromo ma-burëro ri'amade höjo sa'aho munë döro ma-bisemu jië'ëro. ⁶ Riromomo dirumoho bogo ma io'amë'ëro majaëro rojomoromo anamu sahoriamade höjo. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro bibë'e resuohuro riromomo ujo maho baba'amade höjo. Baba'amamu maho bogo rae'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromomo ëgovoromo bajoho rae'amade höjo. Uje gemu gemu röhu ioro'ioroho baje 30 rae'amo'i ioro'ioroho 60 rae'amo'i ioro'ioroho 100 rae'amade höjo. ⁹ Èhi uënugoromo uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho bëhoho nahoromo birohönëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

¹⁰ Ĕhi uëvamu ijonoöho ae aho'obëhe bogojio'i Iesuro hesi ariböviohu'o gemu mae hijadeje. Hijamu hesi ijorajo 12-hu'o hesi bëhire raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo uhu jö hesi bëhoho ua gavareje. ¹¹ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ĕsubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ĕhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo. ¹² Jabuni ma-uhu jöemu rovaje hesi bëhoho ë jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God-ro nimade höjo ë ariböviohuro muoho ma-gaemu ga'i bogo avoho garuomoröhego.

O jöho ma-hemu he'i bogo avoho heröhego.

Garomo he'ibejarëjo jabumë huotorovoromo God-arinö va'ego ëhuro hu jabesi sisëho uehorovoromo vuonugo'ibejajo.

I ujo sa'are riremado uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹³ Ĕhi uënugoromo uëvadeje: Röhu naehu majëhijode uhu jöho jemë diehi'oromo bëhoho bogo hejarujëjo. Bogo hejarujoho diehi'oromo uhu jö ioro'ioro hesi bëhohu'o avoho herëjo. ¹⁴ Aehu mure ruruhö'öjade i ujo hesi bëhoho ëho God-are jö a majëhijajoho uëromo ë'ode höjo. ¹⁵ Ujo örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro ma-burëro rovaje höjo. Rueromo gavaje God-are jöho i ujonö'e jabesi dëre jiego garomo baeniëhiromo rori'o bu'öjaje höjo. ¹⁶ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromoromo riromo sahori'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo ma-burëro nimorohoromo jöho ejaharue höjo. ¹⁷ Ejahoromo jöho ma-döëremu baej'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo garöhe God-are jö uehorovaruohuni aehu sisë vaejëvamu gavë'oho o huë vavaene rovamu gavë'oho ma-burëro vuonugarue höjo. ¹⁸ O ujehu bibë'e resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heruomaje höjo. ¹⁹ Heromo ave sa'a hesi muohuni nurunurumoromo o sarerivoromo inöme börömo mae ujuoho'i o bövie bise'e ujuoho'i nimoromo ëhemu uehorovoromo ëho jabesi nuninö bamarue höjo. Bamoromo sa'arohemu uehorovaruohuro ëhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ²⁰ O ujehu sa'a mare rireromoromo baje 30 o 60 o 100 rae'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo ejahoromo rae avohoruomaje höjo ioro'iorohuro ioro'ioroho iosirëmiromo mu ma-mabëhe vaejarue höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

²¹ Röhu uhu jöe gö'o majëhi'ie'ajëjo. Jemë'o uehorovohëjo. Iro bunö'iraeromo osare barovarue hesi bëhoho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihi bamo'i va'orahoro bamo'iro ëhuni barovarue höjo. ²² Ĕho naro uëromo ë'ajëjo: Nasi jöe rabe rabe gurihiro jiaje naehu jövaje hesi bëhoho ma-va'orahoro jioröhego jövajëjo. O rabe rabe subivëhaje naehu uëvaje hesi bëhoho ma-samaro jioröhego uëvajëjo. ²³ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohönëjo.

²⁴ Ĕhi uënugoromo uëvadeje: Nasi jö hejarujoho avo'avoho uehorovonövorëjo. Uehore ma-bisemu bamë'oho ëhuro aji'e jöho ma-bisemu bae'a'arujëjo. O börömo bamë'ohuro ëhuro böröme bae'a'arujëjo. Röhu gö'o döre börömo bëhe bae'a'arujëjo. ²⁵ Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvaho'ajëjo.

I ujehu sa'are jioromo hesi ëma gurihiro rijaje uhu jöhoje.

²⁶ Röhu Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromu uëvadeje: I ujehu riromu raejajëhi God-ro böröme namiromu hesi öri ari'oho bövioho bise'oho ëhi muebejävaje höjo. Ejöho naru majëhi'ie'ajëjo. Mu arijo'ohuro nani ujoho sa'are suovo ruruhö'öbe va'a'ajëjo. ²⁷ Va'oromu vahioromu'iramu niavoromu sisonuvo'iramu ri'önövo'ajëjo. Ehi'obe va'iramu ë majae gemuore ujo suovo ruruhö'öjadohuro rëdijiomoromu ri'amo'ajëjo. Ehi'o'iramu mu arijo'ohuro ëho garomu dadivoromu uvo'a'ajëjo: Diehi'oromu ë'ajëjo. ²⁸ Ehi uvo'a'ajëjo röhu hesi sa'aëro rihuoho bojamego i ujoho riromu inovoromu maho raejaje höjo. ²⁹ Maho raeromu mavego evare arijo'ohuro ma-burëro tarivoromu gagovoromu avoho bahijaje höjo ë hesi bëhoho ë gagovarue majaho rovë'ego.

Ijo hisue mustard-hu ëgovaje uhu jöhoje.

³⁰ Röhu Iesuro jöe gö'o majëhiromu uëvadeje: God-hu böröme namiromu muebejävaje öroho naru uhu'e bu'öromu jemë'o na'o uehorovo'ejarëjo. ³¹ Ijo hisu ihe mustard ujehu börömororomu ëgovajëhi God-ro böröme namiromu ae gö'o gö'o ëhi gagovoromu muebejävobe va'a'ajëjo. Mustard uje gemu sa'are öjë'iroho bajo ioro'oro dinö'e dinö'e jio'amajoho ëho ma-jianovo'amo'i a'i ë mustard ujoho biseharihe höjo. ³² Ehi höjo röhu riromu ëgovoromu ijo hisu ioro'ioroho iosirami'amoromu ëho börömoho höjo. Börömororomu adoho ëgovo'amego ugëro rueromu gavarue sanu mae jiegorovo ijuoho ë vae'amarue höjo. Ehi uëvadeje.

³³ Ehi jië'e uhu jöho aho'obëhe Iesuro uëromu ehuro hesi jöho majëhinövadeje. Jabumë diehi jië'e jö bae'iröhoho eni jëvë'oho ëhi jië'e jöhuremu majëhinövadeje. ³⁴ Jöho bogo mae bogo samaroho majëhi'i ma-uhu'e gemu majëhinövadeje. Majëhiromu röhu hu'o hesi ariböviohu'o jabesi sivue raromë'iroho jöho aho'o huruoho majëhinövadeje.

Iesuhu uavamu jovo börömehu ruhosöjade jöhoje.

³⁵ Iesuro boat-re hiromu ëhi jië'e uhu jöho majëhinugoromu vö'öromamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Ruehego no aruhe e'u ioni gönö va'arëjo. ³⁶ Va'arëjamu hegorovo ë Iesure ariböviohuro ae aho'obëhe ë rëmo'i Iesuhu hijaje boat-re iojioromoru hu boat-re baeromu va'areje. Bava'amu boat ioro'ioroho eh'u'o gemu mae va'oruomadeje. ³⁷ Va'amu buru böröme e'ure rovadeje. Bure rovamu jovohuro hasaromu boat-re ro nemoromu ruahoromu abueromu irijioromoru diruvëvo'ie'adeje. ³⁸ Diruvëvo'ia'amu gavë'i ijorajoho jaburo gavare Iesu mami'e boat dejonö va'o raromoromu simano dövaejaruohuro simane dövaeromu niavë'e jiamu gagorovo ioromu uavareje: Tisa no vuovavuo'ie'ajëjo. Na ja nosi jöënioho bogo uehorovanuëjo. ³⁹ Uehorovanuëjamu Iesuro ri'öromu burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buroho ahö'ö'i jovoho u'uhoromu ma-jörume ruhijadeje. ⁴⁰ Ma-jörume ruhijamu gagorovo hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Urimë'i jemë bogo ma uehorovevobe rovarihoho na jemë jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'arujëjo. ⁴¹ Ehi gemuoho ë'arujëjamu sisë maro juhuonivoromu uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuoho ejaho'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

5

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo jabu'o Iesu'o va'aroho va'o e'u ioni gönö Gerasene rajo jabesi sa'are va'o baboro bejareje. ² Baboro bejamu gagorovo ae gemuëro guavo'amarue juju gagore jioromo rueromo Iesu birohadeje. Ëa hesi dëre Satan-are a sisëro abueruomamu simane huotorovë'e jiadeje. ³ Simane huotorovë'ëro guavo'amarue juju gago jio'amajire ë hinövadeje. Hi'ego aëro vajaëro ö'ëro rabëro tövo'ië'oromo gavare bogo eni jëvamu vuonugareje. ⁴ Urimoroho aëro vajaëro övore hörure tövo'ego övore ö'oho ruho tarivoromo hörure vajaho ano ahö'önövadeje. Ëhi'oromo vörö'irae'ego aehu guduamoromo hu'irae ro röhore nugo'iröhoho bogo eni jëvonövadeje. ⁵ Majae vahie jö'e dadovë'i munëro anorovë'i guavaruire hinövo dahorure ajio hinövadeje.

⁶ Ëhi'onövë'ëro ë ahuro rori'o öri ëgoböviro namiromomo Iesu garomo tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hiromomo ⁷ ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rovane höjo. Na God-are nuniro uavajëjo: Nadi huë sisëho vi'ehoho bojemëjo. ⁸ Vi'ehoho nadi bojemijë uvade hesi bëhoho urimë'i Iesuro hu uavadeje: Aru'aho sisëho jero ë a hesi dëre hijanuoho vuonugo'i va'ëjo. Ëhi uavë'ego ëhuni uvadeje. ⁹ Ëhi uvamu hegorovo Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Ëhesi bëhoho no aru'ahe aho'obëhe dëre javuë'ego ëhuni ëhi jumegë'e höjo. ¹⁰ Ëhi uaromo Iesu ua'i hijadeje: Aru'ahoho nadi uëvego jabumë ave sa'are jioromo va'irarëjo.

¹¹ Röhu mahe aho'obëhe aruhe dahoru ahore gemuoro gagovoromo ie ue'ahamu gagorovo ¹² dëre sisë ariböviohuro Iesu uavareje: Uövuego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. ¹³ Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i ë sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje. Mahe aho'obëhe 2,000 rabu'e ëhi vuovo'amadeje.

¹⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. ¹⁵ Iesuro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e hijamu. Urimoho ganövareje aru'aho sisë Siriehu Bimuvanovë'ohuro hesi dëre jioruomë'e ëhi hi'ego röhu evare majare gavareje ma-mae hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ¹⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade ahu'o mahohu'o ëhi jï'e muoho birohuruomohijajo. ¹⁷ Ëhi majëhijamu ae aho'obëhe heromo Iesu uavareje: Ave sa'aho vuonugo'i va'ëjo.

¹⁸ Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. Valia'amu gavë'i aru'aho sisë hesirire jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'oromo ja'o hi'i negajëjo. ¹⁹ Negajëjamu Iesuro uavadeje: Bogo rue'a'anuëjo. Sionëro jasi amëro va'oromo jasi aganoho uënëjo: Badaro huë baejevoromo ëhi mabëhe

ajemijamu rovode hōjo. ²⁰ Ēhi uavamu hegoroovo rue ahuro va'oromo hesi sa'a ihoho Ame 10 Jio'amaje Sa'aho ē sa'are majēhibe juvoromo uēnōvadeje: Iesuro ēhi mabēhe ajemamu rovode hōjo. Ēhi majēhijamu hegoroovo ae aho'obēhe jōe barējēvadeje.

Iesuhu magonahe niō'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajēmade jōhoje.

²¹ Ēhi'amu Iesuro boat-re va'oromo anume e'u ioni gōnō va'o ravo'amadeje. Ravo'amoromo e'u rirōre namijamu ae aho'obēhe ruē numē gagovo rova'oromo ēhi riravareje. ²² Riravamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-rovadeje. Jairus hu Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Rueromo Iesu garomo hesi hōru bēhire ague aho hiromo ²³ dinamiro mo uavadeje: Bēsu guomo'iē'ajējo. Rueromo jasi ōvoho hesi sinoro bamego i'ovoromo hijajo. ²⁴ Hijajamu hegoroovo Iesuro hu'o gemu mae va'adeje. Va'amu ae aho'obēhe tatijiomobe hu'o gemu mae ēhi va'oruomadeje.

²⁵ Va'oruomamu iae magonahe gemuēro jabu'o va'adeje. Ēmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barē'i ēhi jiemu jiobe va'adoho vadune aho'o 12 barējē'e jiadeje. ²⁶ Doctor aho'obēhe gēromo ēhuro vi'ehe sisē maro baenōvadeje. Vi'ehe baeromo hesi ijo baje bu'ō barē'i rōhu bogo marē'i sisērēbe va'onōvadeje. ²⁷⁻²⁸ Sisērēbe va'amu ē magonahohuro hejade uvoruomamu: Iesuro ae magonahe mabēhe ajamuijaje hō uvamu hejē'ero uehorovoromo uvadeje: Na Iesu ma-niōgohuremu rēhē'ohuro ēhuro marējevo'ajēromo ae aho'obēhe va'aruire ē va'oromo Iesure de-jonō rueromo niōgoho rēhadeje. ²⁹ Niōgoho rēhamu gavē'i magonahoho kō rovadoho ijoho bogo rovadeje. Ijoho bogo rovamu magonahohuro herovadeje mae jiavamu. ³⁰ Mae jiavamu Iesuro hejade a ajēmaje daruge gö hesirire jioromo va'ē'e jiavamu evare ma-burēro huotorovoromo ae aho'obēhe uēvadeje: Ja rahuaro nasi niōgoho rēhane hōjo. ³¹ Rēhane hōjamu hegoroovo hesi ijorajoho jaburo uavareje: Ja'o iae gavanuējo ae aho'obēhēro ja tatijiomavo'ego. Ēhi jiē'oho ja rabēni uōvuānuējo: Ja rahuaro na rēhevane hōjo. ³² Ēhi uēvamu Iesuro arua anumiae uherihadeje ga'i di ahuro o di magonahohuro hu rēhē'e jiego. ³³ Uherihoromo gēvamu rue magonahohuro iae mae garomo uvadeje: Huro na ajēmade hō uvoromo juhuonivoromo butubutumoromo rōhu ma-biririvoromo rueromo Iesure hōru bēhire ague aho hiromo diehi ē'ade jōho sama'e huruoho majahi barējadeje. ³⁴ Majahi barējamu Iesuro uavadeje: Abojējo. Jero na mae uehorovevamu ēhuro ja marējavē'e hōjo. Vaevē'e va'onējo. Jasi guomo guomoho barējavē'e jiaje ijonō mae jionējo.

³⁵ Iesuro ēhi uavamu gavē'i ae göēro göēro Jairus-are osare jioromo rueromo Jairus uavareje: Jasi abojoho mami'e guomē'e hōjo. Ēhu'oho rabēni ja tisaho u'uoho bojamijānuējo. ³⁶ U'uoho bojamijānuējamu hegoroovo Iesuro he bogo hejanovē'e Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i God mae uehorovonējo. ³⁷ Ēhi uanugoromo Peter James o James-are ōe John ēho jaburo hu'o va'ojōro uē'i a ioro'ioroho nijio'iraejēvadeje. ³⁸ Nijio'iraejēvonugoromo jaburo va'oromo Jairus-are osare rovareje. Rueromo Iesuro gavadeje ae aho'obēhe gagovorovē'ero garahōrō'e baeromo ma-darugo'o nierusuburu'e bamoruomamu. ³⁹ Ēhi'amu gagorovo osare va'oromo uēvadeje: Jemē rabēni garahōrō'e baeromo nierusuburu'e bamarujējo. Ēmagonaho harihoho bogo guomo'i ma-niavajējo. ⁴⁰ Ma-niavajējamu hegoroovo rueho jaburo Iesu sivoromo

ijo'ijahareje. Ijo'ijahamu gagorovo Iesuro ë aribövioho aho'obëhe amonö rarovö'öjëvonugoromo magonaho harihu hesi vëmu vavu'ohu'o hu'o rovere ae niö'i gemu jabu'o ëhi søjëgoromo magonaho harihehu raromaje osare va'adeje. ⁴¹ Osare va'oromo magonaho hesi övore ma'enoromo hesi jöëro uavadeje: Tarita kumajo. Ëjöho huotovë'o ho ëho uaromo ë'adeje: Bësu naro ja uavajëjo: Ri'öjëjo. ⁴² Ri'öjëjamu hejë'i rue magonahohuro ma-burëro ri'öromomo nami juvadeje hesi vadunoho aho'obëhe 12 jië'ëro. Juvamu gavë'i ae aho'obëhe hu garomo tiöjëvadeje. ⁴³ Tiöjëvamu gagorovo Iesuro ma-darugo'o uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho huruohorëjo. Ëhi uënuogoromo uëvadeje: Magonahoho ie bojamego ijajo.

6

Iesuare amo rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹ Ëhi'onugoromo Iesuro va'adeje. Va'oromo hesi amëro rue'i hesi ijorajoho jaburo hu'o gemu mae rovereje. ² Rueruomoromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo God-are jö bëhoho røjëhijadeje. Røjëhijamu ae aho'obëhe heromo tiöjareje. Tiöromomo uvoruomadeje: Ëiahuro jöho dinö'e hejë'ëro jövajëjo. Hu diehi'oromo ëhi jië'e simano maho baejade höjo. Darugo'e mu masijoho diehi'oromo vaejaje höjo. ³ Hu sarerivajëjo. Ma-ijo muemu vaejaje ae höjo. Hu Mary-are harihe höjo. Hu James-are Joses-are Judas-are Simon-are öe höjo. Hesi ma'ino ömo'ömoho aviae no'o gemu mae raromarue höjo. Ëhi uvoruomoromo nue huodivareje. ⁴ Nue huodivamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho dinö'e dinö'e va'ë'iroho aëro no mae uehorovavuarue höjo. A'i nosi sa'a rajoho aganoho osae gemuore raromaruoho jemëremu bogo ëhioho uehorovavuaruje höjo. ⁵ Ëhi uëromomo hu darugo'e mu vae'iröhoho bogo eni jiadeje. Huro guomo guomo'e ae ma-gemu gemu jabesi sinore hesi övoho bamëhoromo sinoho avohëvamu marëjëvadeje. Ëhemu ë'adeje. ⁶ Röhu hesi amo rajehu hu bogo ma uehorovarohuni ëhuni tiöjadeje.

Iesuare ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

Ëhi'onugoromo va'adeje. Va'oromo amore amore jöho røjëhibe juvadeje. ⁷ Røjëhibe juvoromo hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ruehëromomo rovamu uëvadeje: Naro jemë rëmö'ö'ie'ajëjo jemëro nasi jöho ae majëhibe jijihö'irarijogo. Jemë ae niö'i niö'i ame göro göro va'orëjo. Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë gö gö a dëre jio'amë'o ho rarovö'ö'irarijogo. ⁸ Röhu va'ie'iroho ma-guduodemu ujuohorëjo. Ioho esöho ijo bajoho bövioho bise'o ho bogavëjo. ⁹ O höru guduoho io'amoromo niöge ma-gemu gemu io'amo'i nadi niö'i niö'ioho io'amorëjo. ¹⁰ Ëhi uënuogoromo uëvadeje: Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromöjoro uëvamu va'o raromë'o ho ëhuremu raromonövorëjo ijönö ë amore jioromo va'ie'e jëvaje. ¹¹ O di amore ariböviehu jemesi örire nu huodëgoromo jö bogo ejëhë'o ho amoho nugo va'irögoro jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi höru hitahire jiajoho sa'aro riremomo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo.

¹² Ëhi majëhijamu hegorovo ijorajo ömo'ömohuro va'oromo jöe majëhibe jijihoromo uënövareje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baerëjo. ¹³ Ëhi jië'e jöho majëhibe Satan-are aribövi sisë aho'obëhe jabesi dëre

jëvajoho rarovö'öbe ose guomo guomo'e a jabesi sinore otehoromo sinoho avohëvobe ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihareje.

John bapataeto vaejaje a guomade jöhoje.

¹⁴ Ëhi jië'e mu masijoho vaebe jijihamu sa'a a böröme Herod-ro ë jöho hejadeje rabëni Iesuhu ë'aje jöho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e vaerovë'ëro jië'ëro. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Ëaho John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjê'e höjo. Ëhu'ëro darugo böröme baeromo mu masijoho vaejaje höjo. ¹⁵ A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomadeje: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'ioro jiarëhi hu ëhi jië'e aëro jië'ëro ë'ajëjo.

¹⁶ Ae göëro göëro Iesuare jöho gö gö atavamu hegoro Herod-ro ae uëvadeje: Ëaho hu John höjo. Urimo naro hesi sönöho tarijahode höjo röhu hu guomoromo ri'öjê'ëro hijajëjo. ¹⁷⁻¹⁸ Röhu ë jö hesi bëhoho urimë'i Herod-ro hesi öe Philip-are vabore hesi ihoho Herodias gohoniahijadeje. Gohoniahijamu John-ro ri'öromu ua'i hijadeje: Jasi vuoji baejanoho ëho bogo maehu höjo. Ëhi ua'i hijamu Herod-ro ë magonaho hesi jöëni ae uëvamu John guduamoromo tövoromo savoji gagore ba'amareje. ¹⁹ Ëhi'amu ë magonahohuro John nue huodivoromo ano'i nimadeje. Ëhi nimoromo röhu Herod-ro magonahoho ahamu ano'ië'adoho vuonugadeje. ²⁰ Herod-hu magonaho ahade hesi bëhoho huro uvadeje: John hu a ma-mabëhe hö uvoromo ëhuni John juhuonamiromo avoho mueberomo magonahoho ahadeje. Magonahoho ahoromo va'oromo henövadeje John-ro God-are jöe majahi'ego. Jöe majahi'ego Herod-ro nurunurumo'ego hesi jöho he'i nimonövadeje.

²¹ Ëhi'oromo John anojöëni magonahoho ahobe ruejuvo Herod rahade majaho rovamu evare magonahehu vae'i nimade majaho rovadeje. Ëhesi bëhoho Herod-ro söröe baeromo hu ajamiromo ë sa'a muebejarue aribövioho muorovo mu muebejarue aribövioho a masijo ioro'iore Galilee sa'are raromaruoho ë a masijoho uëvadeje: Ruehego na söröe bojëmi'iröjo. Bojëmi'iröjamu rueruomadeje. ²² Rueruomamu ë magonaho hesi abojohuro rueromo javavadeje. Javavamu gagorovo Herod'o hesi örire rueruomade ariböviohu'o ë magonahoho garomo vuëvorovoruomadeje. Vuëvorovoromo Herod-ro magonahoho uavadeje: Ja rabe rabe nimë'o ho uevego bojami'iröjo. ²³ Naehu muebejaje öri ari'o nimë'o ho iae ëhu'o ririre tarioromo vituoho bojami'ejöjo. God-ro ge'ego na mae uavajëjo. ²⁴ Ëhi uavamu ë magonahohuro va'oromo vëmoho uavadeje: Na rabe bae'ejöjo. Rabe bae'ejöjamu rue vëmohuro uavadeje: Uanëjo bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho baro bojëmëjo. ²⁵ Ëhi uavamu hejë'i rue abojohuro ma-burëro vuonorö'ö rueromo a börömoho uavadeje: Na negajoho avevejö'e ae uëvego bapataeto vaejaje ae John-are sönöho tarioromo simanoho hevö döre bamoromo baro bojëmarëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegoro rue a börömohuro huë vavaene böröme baejadeje. Iae hu huë vavaene baejadeje röhu urimo darugo'e jöho ë aribövi jabesi nuniro ë magonahoho mae uavë'ëro ëhu'ëro huotorovoromo nijio'iraeröhoho hu bijönimadeje. ²⁷ Bijönimamu evare ae gemu ma-burëro nugö'öromu uavadeje: Va'oromo John-are sönöho tarioromo simanoho baruenëjo. Baruenëjamu savoji gagore va'oromo sönöho tarioromo simanoho ²⁸ hevöre bamonugoromo

barueromo abojoho bojamadeje. Bojamamu huro bava'o vëmoho bojamadeje. ²⁹ Ëhi'amu John-are ijore ijore jijiharue ariböviohuro ë jöho heromo rueromo sinoho bava'oromo munë gagore bamareje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

³⁰ Iesuhare apostle ömo'ömohuro mu masije vaebe jijihë'ëro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No muoho ëhi ëhi vaeromo jöho ëhi ëhi majëhiromovare höjo. Ëhi jië'e jöho jabumëro Iesu majahi barëjareje. ³¹ Majëhi barëjamu gagorovo ruehuro gavade ae aho'obëhe rovë'i va'ë'i rovë'i va'ë'ëro hu'o hesi ariböviohu'o i ue'aho'iröhe o bövi bise'o vae'iröhe majahobogojiamu gagorovo uëvadeje: Ruehego no a rumo'e sa'are nosi sivue va'o raromoromo jemëro ëhuro ma-bisemu nuhorëjo. ³² Ëhi uënuigoromo jaburo boat-re ajio raromoromo a rumo'e sa'are jabesi sivue va'i va'areje.

³³ Va'i va'amu ae aho'obëhe gavare jabumë va'amu iae mae gëromovoruomadeje: Ëaribövioho Iesumëro boat-re va'aruë uvoromo amo göre göre jioromo sa'a hörëro ma-burëro va'oromo Iesu'o hesi ariböviohu'o boat-re va'aruoho iosirëmiromovoruomadeje. ³⁴ Urimo rovamu Iesuro ijonö ro höröromoravo'amoromogavade ae aho'obëhe tagavë'e jiamu gëgorovo uehorovoromovadeje: Vaevë'ëjo. Ëaribövioho vëmu vavu'o rumo'e ö mahu'ëro raromanovaruë uvoromovadeje. ³⁵ Jöe aho'obëhe röjëhijuvomajae beva'ia'amu gagorovohesi ijorajo ömo'ömohuro rueromovadeje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Omajae mami'e barëjë'e höjo. ³⁶ Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore ininore va'oromovie imo'amo'irarëjo ue'ahoröhe. ³⁷ Ue'ahoröhe höjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'ohoda'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Asë'ëjo. Dinö'e ioho baeromoda'uojëhijörovunuëjo. Na ja uvoromo ë'anuëjo: No 200 kina javuë'ëro noro ëhobava'oromobu'ö barëromioho imo'amoromoujuohorueromovadeje. ³⁸ Jövanuëjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Va'oromogahëjo. Va'oromogahëjamuva'oromoadahogaromovuonorö'ö rueromovadeje: No ie aho'obëhe övögö mine o visue niö'i ëhi javuajëjo.

³⁹ Ëhi uëvamu hegorovo ruehuro ae aho'obëhe uëvadeje: Va'oromohahaguhahagu gagovoromo ëhi garasihuro raromobe va'ohëjo. ⁴⁰ Va'ohëjamurue ariböviohuro va'oromoe 50 50 o 100 100 hahaguhahagu gagovoromoe ëhi garasi rövë'e mabëhire raromobe va'areje. ⁴¹ Raromobe va'amugagorovie övögö mine visue niö'i ujuohorovarohoe ëho Iesuro ujuohoromo ö'idöho siorohogaromo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromioho ato'atovoromohesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijadeje ae aho'obëhe suvuorëmijöro. Ëhi'oromovisue niö'i taritarivoromoi'imëmijadeje jaburo ëhu'o suvuorëmijöro. ⁴² Ëhi'amu ae aho'obëhe ë iohovisuohoue'ahamu da'uëgadeje. ⁴³ Da'uëgamugagorovie ijorajohojaburo i vitu vituohovisu vitu vituohoaegamu esöe aho'obëhe 12 irijiomovadeje. ⁴⁴ Ëhi'areje. Iesuro ie övögö mine visue niö'i ujuohoromovuvorëmijamuvadeje: Ie aho'obëhe 5,000 ë ioho ue'ahoruomadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu gavë'i Iesuro ijorajo ömo'ömohouëvadeje: Boat-oro ajio raromoromoe'u ionigönö Bethsaida amoro urimo va'ohëgo na a

ioro'ioroho rëmö'öjōjo. ⁴⁶ Ĕhi uëvamu hegoroovo hesi ijarahoho jaburo boat-re iojomoromo va'oruomamu Iesuro parie vae'i dahorunö ajiomadeje. ⁴⁷ Ajiomoromo parie vaejamu vahiromadeje. Vahiromamu nume ijarahoho jaburo öri ëgoböviro jovo döre va'oruomo'i Iesuro ruhe sa'are hesi sivue hijadeje. ⁴⁸ Hi'i gavadeje burëro jabesi nuninö rue'ego ijarahoho jaburo jovoho sisë'i sisë'i huo'öbe va'oruomamu. Ĕhi'ujuvo sisonuvo'ië'adeje. Sisonuvo'ia'amu Iesuro abueromo jovo döre hörëro va'adeje. Va'oromo jabumë iosirëmi'ië'adeje. ⁴⁹⁻⁵⁰ Iosirëmi'ia'amu ijarahoho jaburo gavareje hu jovo döre juvamu gagorovo uvareje: Aru'ahëro juvajëromo jiodudu'iraeromo jö'e dadovareje. Jö'e dadovamu hejë'i uëvadeje: Nadi juhuonivo'i biririvohëjo. Na jevajëjo. ⁵¹ Na jevajë uënuqoromo boat gagore ajiomoromo jabu'o gemu mae hijamu buroho barëjadeje. Buroho barëjamu ë aribövioho dadivëvadeje. ⁵² Ĕhesi bëhoho Iesuhu mami'e i da'uojëhade hesi bëhoho bogo avoho bæjareje jabesi uehoroho bogo eni jië'ëro.

Iesuhu Gennesaret sa'are hiromo guomo guomo aribövi ajëmade jöhoje.

⁵³ Ĕhi'amu e'u ioni gönö rueromo Gennesaret sa'are ravo'amoromo boat-oho ijo bunore be nugareje. ⁵⁴ Röhu ravo'amamu gavë'i evare ae aho'obëhe Iesu garomo uvoruomadeje: Iae Iesu hö uvoromo ⁵⁵ ë sa'ae börömoho ma-burëro jijihoromo aevoromo guomo guomo'e aribövioho giojimo ujuoho rueromo henövare uvavo'ego: Iesu ë dirö'ore hijajë'ego ë va'onövareje. ⁵⁶ Iesuhu amo masijore ininore o dinö'e dinö'e rovë'iroho guomo guomo'e aribövioho giojimo ujuohoromo aehu gagovarue öri ari'ere ë ro bahinövareje. Bahinugoromo Iesu ëninamiromo uanövareje: Guomo guomo'e aribövioho uëvego ja niögu vituohuremu rëhego ëhuro guomo guomoho barë'amajo. Ĕhi ua'ego ae rahu niögu rëhë'oho ëhuro marë'amonövadeje.

7

Pharisee ariböviehu God-are jö bogo avoho uehorovo'i jabesi a mami jö böröme hö uehorovare jöhoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro urimo Jerusalem jioromo rovë'ëro jië'ëro Iesu jiajire ro gagovoruomadeje. ² Gagovoromo gavareje Iesuarue ijaraho ömo'ömohuro Pharisee rajo jabesi jögoroho ahoromo jovoho övoho bogo otehodivorovoromo sisëho u'ovë'e ioho ma-ue'ahamu.

³ Ĕhesi bëhoho Pharisee ariböviohu'o Jew rajo a ioro'iorohu'o ioho bogo ëma ue'aharueje. A'i urimo Jew rajo a mamiehu jö bojëmibe rovarëhi ëhi'oromo jovëro övoho otehodivorovoromo uvoruomajeje: Nosi sinore sisëho u'ovahuë'ëro God-are nunire mae javuajëromo evare ioho ue'aharueje. ⁴ O i imo'amarue öri ari'ere jioromo ujuoho rovë'iroho uvoruomajeje: Sisë hörömo jovëro otehodivoromo u'o'amoromo uvoruomajeje: Avevejö'oho ë ioho iae mae u'ovë'e hörömo evare ue'aharueje. Ĕhi'oromo a mami ariböviehu bojëmibe rovarë jögoroho aho'obëhe jabumëro ejëhoromo enatue ramae gö gö [i ijarue röhe] ëhi u'o'amoromo uvoruomajeje: Ĕinömo inömo hesi sisëho u'o barë'ego God nimorohajëjo. Ĕhi'arueje.

⁵ Ĕhi'aruëro jië'ëro ë Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ri'öromo Iesu uavareje: Jasi ijaraho ömo'ömoho a mamiehu bojëmibe rovarë jöho bogo eromo jovoho övoho bogo otehodivorovë'e ioho

ma-ue'aharue hōjo. Rabēni ēhioho ē'arue hōjo. ⁶ Ēhi uavamu hegorovo Iesuro uēvadeje: Sareri sareri'e aribōvie jēvājējo. Jō God-aro baeromo majēhijade ae Isaiah-ro jemēhu ē'irarije jōho jajivoromo ēhi uv'e hōjo:

Ave aribōviahuro ma-jō'ēremu God na rajehi'i

dē vōvōbajo'oho bogo nasi gemuoroho jio'i ma-rori'o jioruomajējo.

⁷ Jabumē a jabesi jōgoroho ae rōjēhiromo uēruomaje hōjo: Ēho God-are jōe jiaje ejahuorējo.

Ma-a jabesi jōgoroho ēhi rōjēhiromo ēhuro ma-dōhemu God na rajehiruomaje hōjo.

Ējemesi jō Isaiah-hu jajivadoho iae mae hōjo. ⁸ God-hu bojēmade jōgoroho jemēro vuonugo'i aehu bojēmibe rovere jōgorohemu ma'enaruje hōjo.

⁹ Ēhi uēnugoromo uēvadeje: Sareri'e uehoroho baeromo ēhuro God-hu bojēmade jōho aharuje hōjo jemēhu a bojēmijaruje jōgoroho ma'eno'irarijēro. ¹⁰ Ēhesi bēhoho Moses-ro uēvade hōjo: Jasi vėmu vavu'oho mae uehorovėvonėjo. O jōe gō'o uēvade hōjo: Ae rahu jō sisė jōvoromo vėmu o vavu hesi iho ijumahė'oho anego guomo'irajo. ¹¹ Rōhu jemėro ē jōho ahoromo ae rōjēhiromo uēvaruje hōjo: Jaehu jasi vėmu vavu'o God-are nunire uēvė'oho: Nasi maho sisėho ujuohoromo ajėmi'ibejodoho rōhu aveho na God-are ihoro bamė'e jevajė uēvė'oho ¹² nadi rōhu maho huotorovoromo jasi vėmu vavu'oho ajėminėjo. Ajėmijė'oho sisė hōjo. Ēhi uēvaruje hōjo. ¹³ Vėmu vavu'o ajėmijė'oho sisė hō uēvarujohuro ēhuro vėmu vavu'o mae uehorovėvo'irarijego God-hu bojēmade jōho jemėro aharuje hōjo jemesi a mami jōho e'irovo. Ēhi jiė'e mu sisėho aho'obėhe rōjėhijaruje hōjo.

Bogo i ijaruohuro a'i uehoro sisė baejaruohuro ēhuro God-are nunire sisėrėjavuaje jōhoje.

¹⁴ Iesuro ēhi uēnugoromo ae aho'obėhe rōhu maho uēvadeje: Ro gemuoro gagovohėromomo ro gagovamu uēvadeje: Naehu ave uhu jō uė'iė'ajoho jemė ae aho'obėhe avoho heromo bėhoho baerėjo. ¹⁵ Rabe rori'o jiajehu jō'ore va'ė'oho bogo ēhuro aho sisėrė'amo'i a'i rabe dē vōvōbajo'ere jioromo suorovė'ohuro ēhuro aho sisėrė'amaje hōjo. ¹⁶ [Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javė'oho bėhoho nahoromo birohonėjo.]

¹⁷ Ēhi majėhinugoromo Iesuro ae aho'obėhe rėmo'i osare va'adeje. Osare va'amu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Uhu jō majahuijane hesi bėhoho huruohego no hejarėjo. ¹⁸ Hejarėjamu Iesuro uēvadeje: Ēhi jiė'oho na jemė'o uehoroho bogojėvājējo. Jemė rabēni bogo garomo uvarujėjo: Rabe rori'o jiajehu jō'ore va'ė'oho bogo ēhuro aho sisėrė'amaje hōjo. ¹⁹ Ēhesi bėhoho rabe jō'ore va'ė'oho vōvōbajo'eroho bogo abue'i dėre abuejaje hōjo. Dėre abueromo dėre jioromo suorovoromo bogo aho ijumėvė'e magua gagore va'aje hōjo. Ēhu'ėro aho God-are nuniroho bogo sisėrė'amaje hōjo. Iesuhu ēhi jōvadoho huro uōromomo ē'adeje: Jaruvoho ie aho'o ma-ue'ahė'oho God-ro uvaje hōjo: Iae mae hōjo. ²⁰ Rōhu Iesuro hesi jō vituoho majėhiromo uēvadeje: I ue'ahė'ohuro bogo ēhuro aho sisėrė'amo'i a'i dē vōvōbajo'ere jioromo rojomoromo suorovė'ohuro ēhuro aho God-are nuniroho sisėrė'amaje hōjo. ²¹ Uehoro sisėhuro dē vōvōbajo'ere jioromo rojomego ēhuro oėro jijihanovoruomaje hōjo. Vajiohėro ujuohoruomaje hōjo. Ae muo'amoruomaje hōjo. ²² Goho'amoruomaje hōjo. A jabesiroho ujuohoniėhi'i ganiganimoruomaje hōjo. Mu sisė rabe rabe vaeruomaje hōjo. Ae gō sarerėmiruomaje hōjo. A nunire javoji'e muoho vaeruomaje

höjo. A jabesi mu mahuni dē vörönëgaje höjo. A jabesi ihoho ijumoruomaje höjo. Sivue uehorovoromo jabesi ihoho döro bamoruomaje höjo. Simane sisë'i uehorovoruomaje höjo. ²³ Ëhi jië'e uehoro sisë aho'obëhe dē vövöbajo'ere jioromo rojomoromo suorovajohuro ëhuro aho God-are nunire sisërë'amaje höjo.

Israel rajo bogo a'i sa'a gö rajo magonahehu Iesu mae uehorovade jöhoje.

²⁴ Ëhi'onugoromo Iesuro ri'öromomo ë Jew rajo jabesi sa'aho vuonugo'i va'adoho va'o sa'a göre Tyre amo Sidon amo jiajinö sa'are ë rovadeje. Ruenugoromo osare va'oromo uëvadeje: Naehu ave rovodoho nadi huruohorëjo. Ëhi uëvadeje röhu hesi ihoho ë sa'aroho börömëro jië'ëro hu rovadoho bogo a subivëho varijënoho jiadeje. ²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro magonahe gemuëro ma-burëro hejadeje uvavamu: Iesu rovë'e höjo. Ëmagonahoho aboje gemu bise'e jiadeje. Satan-are a sisëro ë aboji hesi dëre abueromo simanoho huotovahë'e jiadeje. Hesi abojoho ëhi jië'ëro ë magonahohuro hejade uvavamu: Iesu rovë'e hö uvavamu hegoroovo rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hijadeje. ²⁶ Röhu ë magonahoho hu bogo Jew rajo magonahehu jioromo bogo Jew rajo jöehu jövaje magonahehu jio'i a'i hesi sa'a börömoho Syria jio'i hesi sa'a bise'oho Phoenicia jiadeje. Hu bogo Jew rajoho jië'e Iesu ëninamiromomo uavadeje: Ajemiromomo a sisë nasi aboji hesirire jiajoho rarovö'öjego va'irajo. ²⁷ Rarovö'öjego va'irajamu Iesuro uehorovoromo uvadeje: Vëmu vavu'ehu jabesi aboji harihu'o urimo ajëmijaruëhi naro nasi sa'a rajohemu ëhi urimo ajëmi'i rovode höjo. Ëhi uvoromo ë sa'a gö rajo magonahoho uhu'e uavadeje: O-ajo. Nadi'ego urimo aboji harihu'oho ie da'uojëhi'iröjo. Ëhesi bëhoho noehu aboji harihu'o jabesi i ujuohoromo ö harihu mio'amë'oho ëho bogo maehu höjo. ²⁸ Bogo maehu höjamu hegoroovo rue magonahohuro uehorovoromo uvadeje: Iae na bisemu ioniro sa'a gö raje jevo'ego ëhuni bogo ajëmi'i jöho jövajëjo. Röhu noehu bogo rarovego öehu i ugobajo'o ue'aharuëhi nani Iesuro na'o ëhi ejehoromo nasi abojoho ajami'ajëjo. Ëhi uvoromo mana uhu'e uavadeje: Bada iae mae-ëjo röhu i maratu aharire raromarue öho jabumëro aboji harihu'o jabesi i ugobajo'oho iae ue'aharue höjo. ²⁹ Ue'aharue höjamu Iesuro uavadeje: Iae mae uevanuëjo. Ëhuni va'onëjo. A sisëho jasi aboji hesi dëre jioromo iae mami'e höröromomo va'ë'e höjo. ³⁰ Ëhi uëvamu hegoroovo rue magonahohuro vuonorö'öromomo hesi osare va'oromo gavadeje a sisëho mami'e hörö va'i abojoho röhore raromamu.

Ae gemu hesi hia'e tugohoromo bitare tövë'e jiamu Iesuhu ajamade jöhoje.

³¹ Ëhi'amu Iesuro Tyre amonö jioromo va'oromo Sidon amonö rova'adoho va'o sa'a ihe Ame 10 Jio'amaje Sa'are ë va'oromo nume Galilee e'ure ruvebijadeje. ³² Ruvebijamu gagorovo aëro ae gemu hu'irae baeromo rovereje. Ëa hesi hia'oho tugohë'e o jöho a'o'a'ohë'e jövë'e ae jiadeje. Ëaho hu'irae baeromo rueromo Iesu ëninamiromomo uavareje: Jasi övoho hesi sinoro bamego hu mae jiajo. ³³ Ëhi uavamu Iesuro hu'irae baeromo ae aho'obëhe riravaruire jioromo va'oromo jabesi sivue rirarovoromo hesi övo namoho niö'i ë a hesi hia'i gagore rëmö'öjajadeje. Rëmö'öromomo jijönugoromo sabëro öromomo ë a hesi bitaroho rëhahadeje. ³⁴ Bitaroho rëhahonugoromo ö'idöho sioroho garomo ë ahuni hara'uoromo hesi jöëro uavadeje: Epatajo. Ëhesi bëhoho huotovë'oho: Hia'e dadovo'amëjo. ³⁵ Ëhi uavamu gavë'i ë a hesi hia'oho dadovaho'i bitaroho marëromomo jöho avoho

jövadeje. ³⁶ Jöho avoho jövamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Naehu mu vaejodoho nadi aho majëhirëjo. Iesuhu nijio'iraejëvo'i hijadoho bogo ejahoruomo'i ae ëma majëhibe va'areje. ³⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesure muoho garomo tiöruomadeje. Tiöromo uvoruomadeje: Mue bövie bise'e ma-mabëhe vaejë'e höjo. Mu masije gö gö vaeromo röhu hia'i tugohë'e bitaro tövë'e aribövioho jabu'o avohëvego marë'amoromo jöe heromo jöe atarue höjo.

8

Iesuhu ae aho'obëhe 4,000 i da'uojëhade jöhoje.

¹ Èhi'amu ae aho'obëhe röhu maho gagovë'ëro ie bogojëvadeje. Ie bogojëvamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehë uëromo rovamu uëvadeje: ² Ave ariböviohuni vavaenegajëjo. Jabumë na'o raromobe rovaroho majae niö'i gemu barëjë'ëro ëhu'ëro i ue'aho'iröhoho bogohöjo. ³ Naehu ma-dë gagëremu rëmö'öjamu jabetesirëro va'ë'oho nune öri'amobe va'oruomo'ajëjo jabumë ae gö gö öre ëgoro rueruomë'ëro jië'ëro. ⁴ Èhi uëvamu rue ijorajoho jaburo uavareje: Röhu diehi'oromo ë aribövioho ioho da'uojëhi'ëjarëjo. Aveho a rumo'e sa'ae höjo. ⁵ A rumo'e sa'ae höjamu uëvadeje: Ioho dimino'e jëvajëjo. Dimino'e jëvajëjamu uavareje: Ie övo gö mine övo göre niö'i javuajëjo.

⁶ Èhi uavamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Sa'aro raromohëjo. Raromohëromo ie övo gö mine övo göre niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo God huë mae uaromo ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijadeje jaburo suvuorëmijöro. I'imëmiamu ujuohoromo ae aho'obëhe suvuorëmijareje. ⁷ Èhi'o'i visu inine ma-gemu gemu Iesure ijorajo jabetesirire jiadeje. Jëvamu Iesuro ujuohoromo God huë mae uanugoromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave visuohu'o suvuorëmibe va'ohëjo. ⁸ Èhi ë'ë'ëro ae aho'obëhe ë ioho ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo i vitu vituoho gagovoromo esöe övo gö mine övo göre niö'i aegamu irijiomomadeje. Èhi'areje. ⁹ Röhu ë i visu ue'ahare aribövioho aho'obëhe 4,000 rabu'e jiadeje. Ue'ahoromo Iesuro rëmö'öjamu va'oruomadeje. ¹⁰ Va'amu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae boat-re ajiomoromo Dalmanutha sa'are va'adeje.

Pharisee ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejöro dinamare jöhoje.

¹¹ Èhi'amu iae Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu jö aho'ahamijareje. Jö aho'ahamiromo Iesu bijioho ga'i nimareje ga'i hu guaro beva'ego. Èhi nimoromo Iesu uavareje: God-are darugoho baeromo bogo gavarue muoho röjahuijego no gavarëjo huro ja ajamego muoho vaejanue javego o bogo. ¹² Èhi uëvamu hegorovo dë vövöbajo'o uhure sisë maro vavaenimoromo hara'uoromo uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë rabëni bogo gavarue muoho ga'i nimarujëjo. Na God-are ae jevego ga'i nadi ëhioho uehëjo. Ave jöho na jö mae majëhi'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho ëhi jië'e darugo'e muoho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ¹³ Èhi uënuoromo rëmö'ö'i Iesumëro va'oromo boat-re iojioromo jovo e'u ioni gönö va'i va'areje.

Pharisee aribövi o Herod-are aribövi jabesi i dë huaje oso hesi uhu jöhoje.

¹⁴ Va'oromo hesi ijorajoho jaburo rumonëgamu iruno'oho bogo gö'oho ujuohë'e jiareje. Ioho ma-bisemu urimo jiadohemu ëhuremu boat-re

jëvadeje. ¹⁵ Ie ma-bisemu jëvamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi o Herod-are i dë huo'amaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. ¹⁶ Rumorovo'ajëjamu rueho jaburo ë jöho mevoromo uarovareje: No ie bogojavuo'ego ëhuni jövajëjo. ¹⁷ Ëhi uarovamu Iesuro gëromo uvadeje: Jabumë ë jöho ataruëromo uëvadeje: Jemë rabëni i bogojavuaie jöho atarujëjo. Jemë rabëni avevejö'ohu'o bogo gavarujëjo. O rabëni bogo uehorovarujëjo. Na mu ma hesi uehoroho bogojëvë'ëro ëhu'ëro bogo gavarujëjo. ¹⁸ Jemë nuni'e hia'i'e jëvajëjo. Röhu rabëni bogo garomo bogo hejarujëjo. Jemë rabëni ave jö hesi bëhoho bogo uehorovarujëjo. ¹⁹ Naehu ie övo gö mine ujuohoromo ato'atovoromo ae aho'obëhe 5,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomol'amade höjo. Uëvareje: Esöe aho'obëhe 12 irijiomol'amade höjo. ²⁰ Ëhi uavamu uëvadeje: O naehu ie övo gö mine övo göre niö'i ato'atovoromo ae aho'obëhe 4,000 i'imëmodoho jemë ë i vitu vituoho aegamu esöe dimino'e irijiomol'amade höjo. Uavareje: Esöe aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ëhi irijiomol'amade höjo. ²¹ Irjijiomol'amade höjamu uëvadeje: Urimo nasi mu bëhi bogo gavarijoho jaruvohu'o jemë rabëni bogo avoho gevaruje höjo na diehi jië'e ae jevajoho.

Iesuhu nuni sisë'e a ajamamu öri ari'o ma-bisemu ma'e ma'e garomo röhu maho ajamamu avoho ga barëjade jöhoje.

²² Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëho jaburo Bethsaida amore rovaraje. Rovamu aëro nuni sisë'e ae gemu hu'irae baeromo rovaraje. Barueromo Iesu ëninamiromo uavareje: Ave iaho rëhego nunoho marëjajo. ²³ Marëjajamu Iesuro nuni sisë'e a hesi övore ma'enoromo amore jioromo hu'irae baeromo va'adeje. Hu'irae baeromo va'oromo ë a hesi nunoho sabëro ödivoromo övoho nunire bamëvoromo uavadeje: Na ja uherihoromo bövioho bise'oho gavanuëjo. ²⁴ Gavanuëjamu ruehuro nigerohoromo garomo uavadeje: Na sisë'i gavajëjo ae jijiho'i röhu jabesi nu ano'oho ijo va'ëne jio'amo'ego. ²⁵ Ëhi uëvamu ruehuro övoho nunire röhu maho bamëvadeje. Bamëvamu röhu maho uherihoromo avoho garomo bövie bise'e aho'o ma-mae gal'amadeje. ²⁶ Ma-mae gal'amamu uavadeje: Nadi arue amoho vuonorö'ö va'i o öre gö öre göho va'i ma-ahorirëro jasi osaëro va'ëjo.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jö Peter-hu jövade jöhoje.

²⁷ Ëhi ë'l'ëro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o va'areje. Va'oromo Caesarea Philippi amo börömo jiajinö amore amore suorovo'i iojiomareje. Örire iojiomë'i Iesuro uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoruomaje höjo. ²⁸ Diehi atoruomaje höjamu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarijohuro röhu jero gemuëro rovë'e javajëjo. ²⁹ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjamu Peter-ro ril'öromo uavadeje: Ja böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo. ³⁰ Javajëjamu uëvadeje: Ëjöho nadi aho huruoho majëhirëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

³¹ Ëhi'onugoromo Iesuro aevoromo hesi ijorajo ömo'ömoho röjëhiromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë

vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masi-joho jögoru öri röjehijarue aribövioho ëho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo. ³² Ejöho Iesuro bogo subivëho'i ma-sama'e röjehijadeje. Röjehijamu Peter-ro Iesu rori'o hu'irae bava'oromo uavadeje: Ehi jië'e jöho nadi jövëjo. ³³ Nadi jövëjamu Iesuro huotorovoromo hesi ijarahö ömo'ömoho gëromö Peter uavadeje: Satan rori'o va'ëjo. God-hu uehorovajëhioho ja bogo ëhioho uehorovo'i ma-aehu uehorovaruëhi jero ëhi uehorovoromo ëhuni ë jöho jövanuëjo.

³⁴ Ehi uënuqoromo Iesuro hesi ijarahö ömo'ömohu'o a ioro'ioroho aho'obëhe ëhu'o uëvadeje: Ruehë uëromö rovamü uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore jijihö'i nimë'ohö jasi sinehu nimajohö nadi uehorovo'i uvonëjo: Iesuare jöëni vi'ehë huë vavaene javöje rabe baeromö guomevë'ohö iae hesi hö uvoromö korosi hesi i'uohö banigojiomanovoromö nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ³⁵ Ja jasi sinöhuni uehorovoromö biririvoromö ave sa'are hi'i ëhemü uehorovë'ohö ijönöhö guomö öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni ö nasi jö ma hesi jöëni guomë'ohö ijönöhö marö hi'a'anuëjo. ³⁶ Jaehu are jöve sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu jasi arijo'arije ijumorovë'ohö na ja ëhuro mae javö'ajëjo. Bogajö. ³⁷ Arijo'arije ijumorovë'ohö diehi röhu mahö avohorovo'iramu mae javö'ajëjo. Öre bogöhöjo. ³⁸ Ehesi bëhohö ave jaruvore raromarue aribövioho sisë aribövierö jioruomë'ëro bogo God gemü uehorovo'i müe gö gö uehorovoruomajë höjo. Jabumë ae rahu nasi jöëni ö naehu majëhijajë jö hesi jöhuni javöjëgë'ohö u'emu God-are A Mahö narö maemu jië'e anera ömo'ömohu'o nasi Vavü hesi ajohu'o rue'iramu evare nani javöjimoruomade ariböviohuni javöjëgo'ajëjo.

9

¹ Ehi uënuqoromö uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujohö bogo vuovë'e raromoromö ga'a'arujëjo God-hu böromë namirömö hesi darugehu müebejajë ajohö rue'iramu.

Iesuare nu ano'ehu ajivoromö gorosovade jöhoje.

² Ehi'oromö majae aho'obëhe övö gö mine övö göre gemü barëjamü Iesuro Peter James John ëhi söromö dahorü ëgobövire ajiomoromö jabesi sivue hahagu raromareje. Raromoromö ë ijarahöhö jaburo gavareje Iesuare sino hahö'e gorosovoromö ³ niögöhö ajivo avohamü. Sa'are raromarue aribövioho norö niöge u'o'ibejo bogo ëhioho ajivo'ibejo. Iesuare niögöhuro ëhi ajivamü gavareje. ⁴ Ehi ga'i gavareje a mami ae niö'i Elijah'o Moses'o ëma jëvoromö jabu'o Iesu'o jöë atoruomamü. ⁵ Jöë atamü gëgorovö Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruohö iae mae höjo. Uövüego no javü harihe niö'i gemü vae'amarëjo jani gemü Moses-ni gemü Elijah-ni gemü. ⁶ Peter-hu ëhi uavade hesi bëhohö Peter James John ëho jaburo sisë marö juhuonirovë'ëro jö ma diehi jövö'iröhöhö Peter dadivamü ëhuni ëhi jövadeje. ⁷ Ehi jövoromö Iesuare ijarahöhö jaburo gavare suehuro Iesumë aegëhamü gagorovö hejareje sue uhure uvavamü: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Huhu jövajë jöho avohö herëjo. ⁸ Ehi uvamü hejë'i Iesuare ijarahöhö jaburo ruarohö numiarohö uherihö'i gavareje Moses'o Elijah'o bogojëvo'i Iesuro gemüëro ë jabesi bëhire namijamü.

⁹ Ehi'oromö dahorure ruvebijë'i Iesuro uëvadeje: Jemëhu gavarijohö nadi aho huruohö majëhirëjo. U'emu God-are A Mahö narö guomoromö ri'öjëgo

evaro majëhirëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jaburo iae ejahoromo Iesu gorosovamu gavare jöho subivëhobe va'areje. Röhu jabesi sivue atoromo uarovareje: Guomoromo ri'ö'iröhëro uövuaje jö hesi bëhoho rabe höjo.

John bapataeto vaejaje aehu rovadoho ëho Elijah-hu rovanovade jöhoje.

¹¹ Ëhi uarovoromo jabumëro Iesu uavareje: Jew rajo nosi jögoru öri röjahuijarue ariböviohuro uövuare höjo: God-are a börömoho bogo ëma rue'i hu rue'ië'iroho a mami ae Elijah God-arire va'adohuro vuonorö'ö rue'a'ajëjo. Rue'iramu God-are a börömoho ijore rue'a'ajëjo. Jögoru öri röjahuijarue aribövioho rabëni ë jöho majahuijarue höjo. ¹² Rabëni majahuijarue höjamu Iesuro uëvadeje: Io'ajo. Elijah-hu urimo rueromo bövi bise'o avoho'amo'iröhe jöho iae mae-ëjo. Röhu ave jöhu'o God-are surire jajivoromo uv'e höjo: Aëro God-are A Maho nörö nue huodivoromo sisë vae'iramu vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'a'ajëjo. Ëhi jajivë'e höjo. Ejöho bogo ëma jajivo'i iae mae jajivare höjo. ¹³ Röhu naro ave jöho jemë uhu'e uë'ië'ajëjo. Hehëjo. Elijah iae mami'e öre avoho'i rovide höjo. Rovamu jaburo diehi nimarëhi ëhi hesi örire sisë vaeruomade höjo. Ëhi ë'iröhe jöhu'o God-are surire jajivë'e höjo.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

¹⁴ Ëhi uënuoromo Iesu Peter James John ëho jaburo dahorure ruvebijareje. Ruvebiromomo Iesure ijorajo ioro'ioro jabesirire rue'i gavareje ae aho'obëhe jabesi bëhire gagovoromo riravo rova'o rojomo'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro Iesure aribövi jabesi jöho aho'ahëmijamu. ¹⁵ Ëhi jië'ëro ae aho'obëhe gavare Iesu rovamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesu ma-burëro bihororomo jejamiruomadeje. ¹⁶ Jëjamijamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabu jöe nasi ariböviohu'o atarujëjo. ¹⁷ Atarujëjamu ae gemuëro uavadeje: Tisa na nasi harihoho jasi örire barovode höjo. Ëhesi bëhoho Satan-are ae gemuëro hesi dëre abo hiroromo hesi bitaroho tövahë'e höjo. Ëhi jië'e aru'ahoho hesirire höjo. ¹⁸ Hesirire jië'ëro nasi harihu hesi simano huotovahë'iroho ijumahego jue'i sa'are behumorovaje höjo. Behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ane vuogigimoromo biriri'övaje höjo. Ëhi'ajego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ¹⁹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'o hibe va'ejöjo. Majae dimino'e jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uhevajëjo. Ëaharihoho barovego na gavöjo. ²⁰ Na gavöjamu rueho jaburo aharihoho hu'irae rovarëje. Rovamu uhure a sisëhuro Iesu garomo ma-burëro dë vövöbajo'oho ijumhamu simane sisërëromomo bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomoromo sa'are behumorovoromo jö'onö obohu tatogo'e rueromo ubiri'ubirivadeje. ²¹ Ubiri'ubirivamu gagorovo Iesuro vavuoho uavadeje: Divare aevoromo simanoho sisërëbe rovide höjo. Sisërëbe rovide höjamu uavadeje: Asisö'o jiadevare evare aevoromo ëhi jiobe rovide höjo. ²² Röhu uhure a sisëhuro majae aho'obëhe ijumo avoho'i nimego simane huotovahego vënire jovore ëma ravorovaje höjo. Röhu ja eni javë'oho nosi jöëni vavaenimoromo ajamuijëjo. O bogo eni javego ehuro vuonugëjo. Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: ²³ Ja rabëni uvanuëjo: Nani nörö bogo eni höjo. Ae rahu God mae uehorovë'o God-hu ëhi jië'e ariböviohuni bövi bise'o vae'iröhoho eni

höjo. ²⁴ Eni höjambu rue vavuohuro ma-darugo'o uvadeje: Iae na ma-bisemu mae uehorovajëjo. Ajemego na mae uehorovo avohöjo.

²⁵ Ëhi uavamu heromo Iesuro gavade rue ariböviohuro aho'obëhe tubijiohoromo ruë numë hu baba'amo'i rueruomamu gëgorovo uhure a sisëho birevoromo uavadeje: Aru'aho sisë a jabesirire abueromo bitaro tövëhoromo hia'i tugohëhanuoho naro ja uavajëjo: Höröromo va'ëjo. Ijoho bogave gemu vuonorö'ö abue'iranëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hegorovo rue uhure a sisëhuro jö'e dadovoromo aharihu hesi simanoho huotovahamu bijöbijövoromo sisë maro övo'o höru'o ajiomadeje. Sisë maro övo'o höru'o ajiomamu uhure a sisëhuro höröromo va'amu aharihoho guomo barëjë'e sinoho va'ëne raromadeje. Ëhi raromamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Ëiaho mami'e guomë'e höjo. ²⁷ Guomë'e höjambu Iesuro aharihoho övore ma'enoromo nigemamu ri'öjadeje.

²⁸ Ëhi'lamu Iesuro va'o osare hijambu hesi ijarahoho jaburemu hu'o raromoromo uavareje: Diehi'oromo noehu aru'aho sisë rarovö'öjaroho bogo eni javuade höjo. ²⁹ Bogo eni javuade höjambu Iesuro uëvadeje: Ëaharihu hesi dëre jiade ëhi jië'e a sisë ae gö hesi dëre jiajoho rarovö'ö'ië'iroho God-are örire ëninamijë'ohuro ëhuro rarovö'ö'amo'arujëjo. Öri göho bogo'e höjo.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

³⁰ Ëhi'onugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o ë sa'aho vuonugo'i va'areje. Va'oromo Galilee sa'are ma-saginiëri jijihoruomadeje aëro Iesu gajöëni. ³¹ Ëhesi bëhoho huro hesi aribövioho röjëhibe juvoromo uënövadeje: God-ro ëhi bamë'lëro hesi A Maho na a jabesi övore va'oromo anego'iramu guomo'ejöjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³² Jöho ëhi röjëhamu bëhoho bogo he'irögoro juhuoninëgamu bogo ua gavareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

³³ Ëhi'oromo Iesumëro Capernaum amore rovarëje. Rueromo osare va'o raromoromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabu jöe öriroho atobe rovarije höjo. ³⁴ Atobe rovarije höjambu jörumoraejareje ë hesi bëhoho örire rueromo atoromo uarovë'lëro: Iesuarë ijaraho ömo'ömoho di aho börömo javuajëjo. Ëhi uarovobe rovë'lëro jörumoraejareje. ³⁵ Jörumoraejamu Iesuro sa'aro hiromo hesi aribövi 12-ho jaburo ruejöro uëvamu rovarëje. Rovamu uëvadeje: Ae rahu a ioro'ioro iosirëmiromo nunire nami'i uehorovë'oho uvonëjo: Na a ioro'ioro jabesi dejonö namijajëromo jabesi muoho vaejëhonövonëjo. ³⁶ Ëhi uënugoromo Iesuro va'o aharihoho viëhi jabesi nunire baro gurasijio mo namiromo uëvadeje: ³⁷ Ae rahu aviëhi jië'e asisö'oho gemu nasi ihore rajahiro mo baejë'oho ëhuro na'o rajehiro mo baejevorumaje höjo. O ae rahu na rajehiro mo baejevë'oho ëhuro bogo na gemu rajehi'i remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje hesi jö Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavareje: Vuonugëjo. ³⁹ Vuonugëjamu Iesuro uëvadeje: Nadi ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu nasi iho uvoromo darugo'e mu vaejë'oho bogo burëroho huotorovoromo nasi jö sisëho aho majëhi varijënoho höjo. ⁴⁰ Ae rahu nosi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho nosi aemo'aeme

jioruomajëjo. ⁴¹ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu jemë gëromo uvë'o'ho: Jemë Keriso-are aribövie jëvajeromo ma-bisemu ajëmiromo enatuore jovo bojëmijë'o'ho jabu iae manaho ujuohoruomo'ajëjo.

God uehorovarue mu ijumëharue aribövi jabesi jöhoje.

⁴² Ae göëro asisö'onö'e jörume hirono nasi örire mae uehorovevo'ajëjo. Èhi'o'iramu ae göëro ë aho mu sisë röjahiromo ëhuro na mae uehorovevaje muoho ijumaho'ajëjo. Ijumahoromo i'u sisëho bae'a'ajëjo. Mu sisë bogo röjahijajevare evare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho ma-jianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ⁴³ O jasi övehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho övoho tariö'önëjo. Ja öve gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'o'ho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i öve niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu ravemu ravaje vënire va'ë'o'ho ëhuro sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁴ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁵ O jasi hörehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho höroho tariö'önëjo. Ja höre gemu javamu ijönö va'oromo mare hijë'o'ho ëhuro ja mae javo'ajëjo. A'i höre niö'i javamu ijönö God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'o'ho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁶ [Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë dirö'ore aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo.] ⁴⁷ O jasi nunehu mu sisë vaeromo God uehorovanue mu vuonugo'ië'iroho nunoho jahonëjo. Ja nune gemu javamu ijönö va'oromo God-are aharire hijë'o'ho ëhuro mae javo'ajëjo. A'i nune niö'i javamu God-hu ramö'öjamu vënire va'ë'o'ho ëhuro ja sisë bëhe javo'ajëjo. ⁴⁸ Ëdirö'ore huiniohuro bogo vuovo'i a sine ma-ue'ahemu ue'ahego vënoho bogo duorohego ë aho vi'ehoho ma-baemu baejarue höjo. ⁴⁹ Söëro ioho hu'ihego ëhuro ioho bogo sisërë'i mae jiaje höjo. Söëhu i hu'ihego i bogo sisërë'i mae jiajëhi ëhi ae aho'obëhe jemë vënëro ravëvanovoromo vi'ehe bae'a'arujëjo ëhuro jemesi dë vövöbajo'o'ho bogo sisërëjëho'i ma-mae jëvoröhego. ⁵⁰ Söho rihu'e mabëhe höjo. Röhu sö hesi rihu barëjë'o'ho röhu bogo maho avoho hesi höjo. Èhuni nasi rihu'e jöho ma'eno'i nadi boremi'örëjo. Nadi boremi'ö'i nadi iro muorovo'o'ho vae'i ma-huë baerovorëjo.

10

Vaboro'o baru'o gemuoho jëvaje jöhoje.

¹ Iesuro jöho ëhi majëhinugoromo ë sa'aho vuonugo'i va'adeje. Va'adoho va'o Judea sa'are va'oromo Jordan beromo ioni göre ajiomadeje. Ajiomamu gagorovo ae aho'obëhe hesi örire röhu maho ro gagovareje. Gagovamu huro urimo ë'ajëhi ëhi God-are jöe röjëhijadeje.

² Röjëhijamu Pharisee ariböviohuro rueromo Iesu guaro beva'ojöro uaruo-madeje: Vaboro nugö'ö'amo'iröhe jögoru hesi jöho no he'i naguajëjo. Aehu vaboro nugö'öjë'o'ho ëhi jië'o'ho na mae o sisë höjo. ³ Na mae o sisë höjamu Iesuro uëvadeje: Röhu Moses-hu jajivoromo bojëmade jögoroho diehi höjo. ⁴ Diehi höjamu uavareje: Moses-ro jajivoromo uövuë'e höjo: Nugö'ö'i nagë'o'ho nugö'ö'irane jöho suroro jajivoromo vaboroho bojamiromo evaro nugö'önëjo. ⁵ Èhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë hia'i biriri'e aribövie jëvobe rovë'ego ëhuni Moses-ro ë jögoroho jemëni jajivëhade höjo. ⁶ Röhu aevo'i God-hu bövi bise'o bamade majaroho bogo ëhioho jio'i ë hesi

jöho God-are surire ëhi uvë'e höjo: God-ro aevoromo ahu'o magonahohu'o bamëvade höjo. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'o ho rëmö'ö'i vaborohu'o gemu mae hi'a'ajëjo. ⁸ Vaborohu'o hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. Ëhi uvë'e höjo. Ëhu'ëro jië'ëro ë ahu'o magonahohu'o bogo hahagu hahagu jio'i ma-gemu jëvo'ajëjo. ⁹ God-hu mami'e gemuore havoromo muohadoho jemë ma-ae jëvaje nadi tarivorëjo.

¹⁰ Ëhi uënuqoromo hu'o hesi ijorajo ömo'ömo hu'o vuonorö'ö va'o osare raromoromo ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Vaboro nugö'ö'amarue jöho röhu maho majahuijago no hejarëjo. ¹¹ Hejarëjamu Iesuro uëvadeje: Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhuro vaboro maho ijumo'ajëjo. ¹² O vaborehu baru nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo maho masu'i goho'amarue muoho vae'a'ajëjo. Ëhi uëvadeje.

Iesuhu hesi övo asisö'ohu inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹³ Ëhi uëvë'ëro aëro asisö'oho sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömo'ömo huro birëgoromo uëvareje: Asisö'oho nadi aveho sö ruehëjo. ¹⁴ Ëhi birëgamu hegoro Iesuro dë vörönimamu hesi aribövioho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'ohu va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromuomaje höjo. ¹⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'ohu ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho ë God-are ahariroho bogo va'o raromo'aruëjo. ¹⁶ Ëhi uënuqoromo ë asisö'oho huohudë'amoromo övoho jabesi simanore bamëhoromo uëvadeje: God-ro huë mae bojëmi'ajëjo.

Bövi bise'ohu marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ri'öromo örire va'adeje. Va'amu ae gemuëro tutuvo rueromo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ioro'ioemuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁸ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo. ¹⁹ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi aho anonëjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Nadi sareri sarerioho ë'oromo vajiohu muoho vaenëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho ëhi höjo. ²⁰ Öroho ëhi höjamu uavadeje: Tisa iae mae-ëjo röhu na asisö'ohu ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'o ëhi gemuoho ë'aje höjo. ²¹ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro hu garomo hesi örire dë vövöbajo'e aho'ohu uehorovoromo uavadeje: Iae ëhi höjo röhu mue gemu bogo vaejë'ëro javë'ëro ëhu'ëro ja bogo eni javajëjo mae hiemu hi'iranoho. Va'oromo jasi inömo bövioho bise'ohu imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'ohu bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²² Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo vavaenimoromo nu ano'e sisërëromo va'adeje.

²³ Va'amu gagorovo Iesuro uherihoromo hesi ijorajo ömo'ömo gëromo uëvadeje: Bövi bise'ohu marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere

va'ë'oho anoji'e mae jio'a'ajëjo. ²⁴ Ëhi uëvamu rue ijorajoho jabu jöe barëjêvadeje. Jöe barëjêvamu Iesuro röhu maho uëvadeje: Aganomë God-hu muebejaje aji'e öri ari'ere va'iröhoho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugo gagore nugö'öjê'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'o marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁶ Ëhi jövamu heromo tiötiövoromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ejarejo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javajëjamu Iesuro ërimëhoromo uëvadeje: Io'ajo. Jemë aëro jëvë'ëro bogo eni jëvajëjo. A'i God-hu öri avohëhë'oho hu eni höjo hu mue aho'obëhe vaejê'oho eni jiajëro jië'ëro.

²⁸ Ëhi uëvamu hegoroovo Peter-ro ri'öromomo Iesu uavareje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu javue öe ma'ine vëme vavue aboji harihu'e o sa'ae vuonugo'i nasi jöëni va'oromo nasi jö ma a majëhijë'oho ³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. Javue aho'o ö ömo'öme aho'o ma'ino ömo'öme aho'o vëmu ömo'öme aho'o aboji harihu'e aho'o sa'ae aho'o bae'a'arujëjo. Ëhi bae'a'arujëjo röhu aëro nasi jöëni huë vavaenohu'o bojëmi'iramu bae'a'arujëjo. Röhu majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromoma'arujëjo. ³¹ Ëhi höjo röhu a ioro'iore aho'o nuninö jiaruoho dejönö jio'i a ioro'iore dejönö jiaruoho nuninö jioruomoma'ajëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³² Ëhi ë'ë'ëro Iesu'o hu'o va'arue ariböviohu'o ëho jaburo Jerusalem amo börömore ajiomoma'arujëjo. Iesuro urimo va'i hesi ijorajo ömo'ömohuro uehoro böröme baebe hesi ijore va'i a ioro'ioroho aho'obëhe jaburo jabesi ijore juhuonivobe va'oruomadeje. Va'oromo Iesuro hesi ijoraje 12-ho röhu maho rori'o sö va'oromo aehu hesi örire diehi jië'e mu vae'iröhe jöho majëhiromomo uëvadeje: ³³ Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio ë raromomomo God-ro hesi ëhi bamë'ëro hesi A Maho naro priest masijo jabesi övore Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a jabesi övore va'iramu baejevo'aruëjo. Baejevoromo nasi jöho mevo garomo uvoruomoma'ajëjo: Nörö sisë'e aego guomoma'ajëjo. Guomoma'ajëromomo na baejevoromo sa'a göre jioromomo rovere aribövi jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromomo ³⁴ sivegoromomo sabëro ödegoromomo hisuebijevevoromomo anego'iramu guomevoma'ajëjo. Guomomomo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo.

James'o John'o masije rirarovo'i Iesu ua gavare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro iae Zebedee-are harihe niö'i James'o John'o rueromomo Iesu uavareje: Tisa no naguajëjo noehu rabu jö ua ga'ie'aruëhi jero ëhi ë'iranego. ³⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Naro rabe ë'ëhojörö uevarujëjo. ³⁷ Rabe ë'ëhojörö uevarujëjamu uavareje: No naguajëjo jaehu jasi aji'e öri ari'ere hijë'iroho jero uövüego no ö'o jasi bëhire masije rirarovoromo noro göëro jasi övo manö göëro jasi övo adonö ëhi ari'iröhëro. ³⁸ Ëhi uavamu uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemëhu ue gevaruje jö hesi bëhoho jemë bogo gavë'e ëma uevarujëjo. Na gavajëjo ajuo'e jovo sisëhu ajuemanovo'iröhoho jioromomo nasi örire jövëro rovanovo hesi jio'ego. Ëhi jië'e huë vavaeni bae'irarijoho na jemë'o eni jëvajëjo. ³⁹ Eni jëvajëjamu uavareje: Iae no eni javuajëjo. Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae mae höjo. Na ajuemi'iröhe jovo sisëhuro

jemë'o ajuëmi'ajëjo. O nani rueröhe jovohuro jemëni rue'a'ajëjo. ⁴⁰ Röhu nasi bëhire övo manö o övo adonö ari'irarije jö uë'irodoho ëho bogo nasirehu höjo. Hesi God-hu a rahumëni uvoromo nugade röhoëho ë aho jaburemu nasi bëhiroho ari'a'aruëjo.

⁴¹ Ëhi'amu Iesuare ijorajo ioro'ioroho 10 jaburo hejareje uvavamu: James'o John'o Iesuare bëhire böröme rirarovo'i uvare höjamu hegoroovo jabesi örire dë vörönimoruomadeje. ⁴² Dë vörönimoruomamu gagorovo Iesuro hesi ijorajoho aho'obëhe uëvadeje: Ruehëromo rovamu uëvadeje: Iae jemë'o gavarujëjo. Sa'a ioro'ioro rajëro uvoruomaje höjo: Ëa masijohuro no muebejavuarue höjo. Ëhi höjo röhu ë a masijoho jaburo jabesi aribövioho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. O jabesi bëhire riravaruhuro ëhi taemëvoromo jöe bojëmijarue höjo. ⁴³ Sa'a ioro'ioro rajohuro ëhi ë'arue höjo. Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i jemesi ae gemu rahu bövie nami'i nimë'o'oho hu a ioro'ioro jemë ajëminövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁴ O jemesi ae gemu rahu nunire jio'i nimë'o'oho hu a ioro'ioro jemesi mu vaejëhonövo'iröhe ae jio'a'ajëjo. ⁴⁵ Ëhesi bëhoho God-are A Maho na'o ae ajëmi'i ëhuni rovode höjo. Naehu rovode hesi bëhoho bogo aëro na ajëmi'irarijego rue'i a'i naro ae ajëmiromo nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovoromo ëhuro ae aho'obëhe sisëhu tövëvajoho jiovo rëmö'ö'irodëni ëhuni rovode höjo.

Iesuhu Jericho amo vuonugoromo va'i nuni sisë'e a ajamade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'oromo Iesumëro va'aroho va'o Jericho amore suorovareje. Suorovë'ëro Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ëho jaburo Jericho amoho nugoromo va'i ë'areje. Röhu Timaeus-are harihe Bartimaeus öri ionire hijë'e jadeje. Hu nuni sisë'e aëro jjië'ëro hiromo maëni sisëni ëninëminövadeje. ⁴⁷ Ëahuro öri ionire hiromo hejade uvoruomamu: Rova'aje aho Nazareth amo raje Iesu hö uvamu hegoroovo ma-darugo'o uvo'i hijadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ⁴⁸ Vavaenimëjamu hegoroovo ae aho'obëhe jaburo birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i röhu maho darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁹ Ëhi uvo'i hijamu hegoroovo Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Uvohego rovajo. Rovajamu rueho jaburo ë nuni sisë'e aho uavareje: Iae mae höjo. Ri'öromo rovëjo. Arue ahuro uvajëjo jero ruejoro. ⁵⁰ Ëhi uavamu hejë'i ruehuro döre ba'amade niögoho jaho bu'öromo ma-burëro ri'öromo Iesuro va'adeje. ⁵¹ Va'amu Iesuro uavadeje: Naro diehi ajamijoro nagajëjo. Nagajëjamu rue nuni sisë'e ahuro uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁵² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: Iae mae höjo. Va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. Ëhi uavamu gavë'i ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo Iesuare ijore örire va'adeje.

11

Iesuhu Jerusalem mabëhe rovade jöhoje.

¹ Iae Iesumëro va'o Jerusalem bëhire va'oromo Olives Dahorure iojomoromo Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ë rovareje. Rueromo Iesuro hesi ijorajoho niö'i rëmö'öromo ² uëvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohëjo. Va'o hörö'i ga'a'arujëjo donkey harihe bise'ego aehu döre bogo hiromo va'aruoho benugë'e jio'iramu. Benugë'e jiego jiovoromo hu'irae ruerëjo. ³ O aehu uëvë'o'oho: Jemë rabëni jiovarujë uëvë'o'oho uërëjo:

Badaro ave mioho nimo'ego ëhuni jiovaruëre. Huro mu nimadoho vaeromo iae ma-burëro sionëro nugö'ö'ajëre.

⁴ Ëhi uëvamu va'oromo gavareje donkey harihoho öri börömore javue gemu namilego ë ojanore benugë'e jiamu. Benugë'e jiamu gagorovo jiovareje. ⁵ Jiovamu gëgorovo ë bëhire riravare aribövioho jaburo uëvareje: Jemë rabëni donkey harihoho jiovarujëjo. ⁶ Rabëni jiovarujëjamu Iesuhu uëvadëhi ëhi majëhijareje. Ëhi majëhijamu rueho jaburo uëvareje: Iae mae höjo. Bava'ohëjo. ⁷ Bava'ohëjamu hu'lirae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahijamu Iesuro ë ajio hijadeje. ⁸ Hiromu va'amu gavë'i ae aho'obëhe a ioro'iorohuro niögoho örire ahahobe va'i a ioro'iorohuro mure ijo rude tarivë'ëro ahahobe va'areje. ⁹ Va'oromo Iesuare nuninö va'oruomaduhu'o dejonö rueruomaduhu'o ma-darugo'o uvoruomadeje: God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

¹⁰ Nosi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo muebejavuo'ië'ajëjo.

No naguajëjo ë muoho mae tutuvoröhego.

God mabëhëjo.

¹¹ Ëhi rajahibe rovë'i Iesu'o Jerusalem rovareje. Iesuro Jerusalem ruenugoromo God-are amo börömore va'adeje. God-are amo börömore va'oromo bövioho bise'oho gabe juvonugoromo gavade mami'e vö'öromamu gagorovo huro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae Bethany amore sionëro va'adeje.

Mesehu bajo bogo raejöro Iesuhu uavade jöhoje.

¹² Bethany amore va'ë'ëro nërö ri'öromo ë jioromo vuonorö'ö rovareje. Örire rueromo Iesuro hejade hömamu hejë'i ¹³ rue'i gavadeje arue riribövire mesoho hano'e namijamu. Mesoho namijamu gagorovo ë bëhire va'adeje ga'i bösoho raejë'e jiego o bogo. Va'oromo gavadeje bajoho bogojio'i mahano rudu'emu jiamu hesi raejaje majaho bogo rovë'ëro jië'ëro. ¹⁴ Hano rudu'emu jiamu gagorovo mesoho uavadeje: Ijonöho nadi bajoho raenego aho ue'aho'irarëjo. Ëhi uavamu hesi ijorajoho jaburo hejareje.

Iesuhu God-are amo börömore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹⁵ Ëhi'oromo Iesumëro örëro ajiomoromo Jerusalem ajio suorovareje. Suorovoromo Iesuro God-are amo börömore va'adeje. Va'i gavade aëro bövie bise'e imo'amamu gëgorovo rarovö'öjëvadeje. Rarovö'öjëvoromo gavade aëro sa'a göre göre jioromo rovare aribövi jabesi ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho i'imëmamu gëgorovo jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhoromo ugo imo'amarue aribövi jabesi arëtohu'o huotovö'öjëhadeje. ¹⁶ Huotovö'öromo ae aho'obëhe ahëvadeje jabuhu inömo inömo ujuohoromo God-are amo ririre örörovaruoho vuonugojöro. ¹⁷ Ëhi uënugoromo God-are jö hesi öroho ae röjëhiromo uëvadeje: God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: God nasi osaho aëro uvoruomo'ajëjo: Ëosa hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviehu ro God-are örire jö atarue osaho höjo. Ëhi uvë'e höjo röhu jemëro mu sisë ë'l'ëro ëhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihivarue juju gagoho va'ëne höjo.

¹⁸ Ëhi uëvamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo ë jöho heromo gavare ae aho'obëhe Iesuhu röjëhijaje jöho heromo tiöruomamu gëgorovo uvareje: Nani ae aho'obëhe no ramuo'i Iesu gemu uehorovo'aruëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo öre nahareje Iesu anego guomoröhego.

19 Ĕhi'amu vö'öromamu gagorovo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem jioromo va'areje.

Iesuhu meso hesi uhu jö huruoho majëhijade jöhoje.

20 Va'ël'ëro sisonuvamu Iesu'o hesi ariböviohu'o örire vuonorö'ö rue'i gavareje mesoho mami'e sahori barëjë'e jiamu. 21 Sahori barëjë'e jiamu gagorovo Peter-ro Iesuhu urimo jövade jöho uehorovoromo uavadeje: Bada arueho gavëjo. Jaehu sahorijöro uavane mesoho iae sahorijë'e höjo.

22 Sahorijë'e höjamu Iesuro uëvadeje: God mae uehorovorëjo. 23 Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë bogo uehore niö'i bae'irögoro God gemu mae uehorovoromo uvë'oho: Na uvajëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo ave dahoru uavë'oho: Ri'öromo va'o jovo börömore bu'örovonë uavë'oho jemëhu uvarije muoho God-ro vaejëho'ajëjo. 24 Ĕhuni na uëvajëjo: Rabe rabe God ua gavë'oho mae uehorovoromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. God-ro iae bojemi'iramu bae'ejöjo. Ĕhi uvë'ohuro ëhuro iae bae'a'arujëjo.

25 O jemë döre riravoromo God-are örire ëninami'irögoro röhu ae göëni dë vörönëgë'oho ë a hesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Ĕhi ë'l'ë'oho ëhuro jemesi Vavue ö'idöre hijaje ahuro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. 26 [O jemëhu jabesi sisë bogo uehorovoromo vuonugë'oho jemesi Vavue ö'idöre hijaje aho hu'o jemesi sisëho bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.]

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

27 Ĕhi majëhinugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o Jerusalem röhu maho rovaraje. Jerusalem rueromo Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë juvadeje. Juvamu gagorovo priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohuo a duvaho ömo'ömohuro rueromo 28 Iesu uavareje: Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojämijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo.

29 Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. Jemëhu mana uevë'oho naro jemë uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo. 30 John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojämijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. Uehego na hejjo.

31 Hejöjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'oho: God-ro John darugoho bojämide hö uavë'oho Iesuro uö'a'ajëjo: Ĕhi jië'oho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. 32 O noehu Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'l'ade hö ua'iröhoho röhu ë jöho bogo ua'ejarëjo. Ĕhi uarovare hesi bëhoho ae aho'obëhe uvoruomadeje: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae höjo. Ĕhi uvoruomamu ë a masijehu ae aho'o jabesi jö aho'i jö gö Iesu ua'iröhoho juhuonivareje. Juhuonivo'i ëhuni Iesu ua'iröhoho: Ma-aëro John uavamu ë'l'ade hö ua'iröhoho bijönimareje. 33 Bijönimoromo Iesu uavareje: Jaehu uö gövuanue jö hesi bëhoho no dadivavuajëjo. Dadivavuajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ĕhi jië'oho jemëhu uevarije jöho na'o bogo uë'ejöjo: Na ëhi jië'e darugohuro muoho vaejaje höjo.

12

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

¹ Iesuro ëhi uënuqoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromomo uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivoromo ë muoho buore iromomo rova'o rojomoromo ö'i bajo sa'ijovoröhe guaho umoromo mu javue döro vaejade höjo hesi mu ahuro ajio ë hiromomo atovoröhego. Muoho ëhi avohoromo gavade eni jiamu gagorovo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomomo ö'i bajoho raeromomo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënuqoromo ri'öromomo va'o sa'a göro ë hijade höjo. ² Sa'a göro va'oromomo hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu gagorovo mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'iranoho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu ruehuro va'ade höjo. ³ Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho guduamoromomo anoromomo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ⁴ Övemu rovamu gagorovo rue a börömhuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho simanore anoromomo hesi örire mu sisë vaejare höjo. ⁵ Ëhi'amu mu arijo'ohuro mu vaejharue ae gö'o nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'oromomo höröjamu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anamu guomade höjo. Anamu guomamugo mu arijo'ohuro hesi mu vaejharue ae gö gö nugö'öbe rovade höjo. Nugö'ö'ego va'o mure hörö'ego ioro'ioroho ijahëro hisuebi'amo'i ioro'ioroho muo'amo barënövare höjo. ⁶ Ëhi'ojuvo hu'oho ae gemu jiade höjo. Ëaho hesi harihu mabëhoho jiade höjo. Ijo tugoholi mu arijo'ohuro uehorovoromomo uvade höjo: Arue mu muebejarue ariböviohuro hu garomomo uvo'a'aruëjo: Nöruare harihe hö uvoromomo ëhuni mae uehorovo'aruëjo. Ëhi uvoromomo nugö'öjamu mure va'ade höjo. ⁷ Va'o höröjamu gavë'i ë mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ⁸ Ëhi uarovonugoromomo ë aho guduamoromomo anoromomo guomamomo muro jiamu baeromomo rori'o bu'öruomade höjo. Ëhi'are höjo.

⁹ Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro diehi ë'a'ajëjo. Huro rueromomo mu muebejarue aribövioho i'ue bojëmiromomo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmi'ajëjo jaburo mueberöhego. ¹⁰⁻¹¹ Röhu ave uhu jöho God-are surire jajivoromomo uvë'e höjo:

Munë javue vae'irögoromo munë gemu bijönimoromomo vuonugare höjo.

Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromomo mae namijajëjo.

Hesi Bada God-ro ëhi ë'ade höjo.

Ëho noro garomomo uvarue höjo: God-ro mu mabëhe ë'ë'e höjo.

Ëjö God-are surire jajivamu adaharijoho jemë diehi'oromomo ë hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo.

¹² Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro garomomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromomo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromomo Iesu guduamomo bava'ië'oromomo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugo va'areje.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹³ Ëhi'amu aëro Pharisee aribövioho o Herod-are aribövioho rëmö'öjareje va'oromomo Iesu sareramego huro jöe sisë'i jövoromomo guaro berovoröhego.

¹⁴ Rëmö'öjamu va'oromomo Iesu sarerisareriamiromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja a mae javego. O aho bogo juhuonëmijego. Ëhesi bëhoho

jero no göromo ae böröme o bise'e javuajëromo jöe gö gö bogo röjahui'i God gemu uehorovoromo hesi örohemu mae röjahuijanue höjo. Ëhuni no jö harihe ua ga'ië'aruëjo tax jöho. Rome a börömohuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojamijarue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro Jew rajo nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. Na no bojami'ëjarëjo o bogajo. ¹⁵ Bogajamu Iesuro gëromo uvadeje: Arue ariböviohuro nasi örire ma-döemu mae ue ge'i a'i jabesi uhoho na ijumevo'i nimoromo majehijaruëromo uëvadeje: Jemë rabëni nasi dëho bijioho gevarujëjo ga'i na bejevego. Ajivë'e ijo baje gemu baruehego na gavöjo. ¹⁶ Gavöjamu barovareje. Barovamu garomo uëvadeje: Aveho rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ¹⁷ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. Ëhi uëvamu heromo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijönöho bogo ri'ö'amo'i maiorio'iore gemu vuovo'ajëjo. Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromo uavareje: ¹⁹ Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögoroho ëhi höjo. ²⁰ Ëhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ²¹ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. ²² Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovare höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho ë magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho mavuovëvobe rovade höjo. Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ²³ Ëhi ë'arohuni ëhuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ëhuni vuovë'e ariböviehu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ëgo uavaruëjo.

²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Bogajo. God-are surire jöhu'o huhu mu vaeröhe darugohu'o jemë bogo avoho gavarujëro sisë'i uehorovoromo ue gevarujëjo. ²⁵ Ëhesi bëhoho vuovë'ëro ri'öruomo'iröhe maja rovë'iroho vaboroho baruoho bogo masurovo'i aneraehu ö'idöre mararomaruëhi ëhi raromo'aruëjo. Ëhuni ë magonahehu di ahu'o hi'iröhe jö ue gevarujoho bëhi rumo'e höjo. ²⁶ Ëjöhö jemëro uvaruje höjo: Vuovë'e ariböviehu ri'ö'iröhe jöho sareri jöe höjo. Ëho bogo sareri jöehu jio'i jö mae höjo. Ëhesi bëhoho vuovoromo ri'ö'iröhe jöho Moses-ro God-are surire iae jajivë'e höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare God-hu jövade jöho jajivoromo ave jöhu'o uvë'e höjo: God na Abraham Isaac

Jacob ëhi muebejevaje ae jevajëjo. Jemë rabëni ë jö hesi bëhoho bogo avoho baejarije höjo. ²⁷ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejevaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejevaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëjê'e aribövioho muebejevö'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho iae muebejevaje höjo. Ëhuni ae vuovoromo ioro'ioemu barëjaje hö uvarujoho ëho sarerivarujëjo.

God-hu bojamuade jöho diho börömoho jiajoho aehu Iesu ua gavadohoje.

²⁸ Ëhi uëvamu Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro rueromo hejade Iesu'o Sadducee ariböviohu'o jö aho'ahamirovamu hejê'i röhu gavade Iesuro jö mae mana majëhijamu gagorovo Iesu uavadeje: Na ave jöho ua ga'ië'ajëjo. God-hu bojamuade jögore aho'o jio'amajoho di jöhuro jö ioro'ioroho iosirami'amoromo nuniroho höjo.

²⁹ Nuniroho höjamu Iesuro uavadeje: Nunire jö börömoho aveho höjo: Israel ariböviohumë ave jöho hehëjo. Bada nosi God hu gemu börömoho höjo. ³⁰ Jasi dë vövöbajo'e aru'ahe uehore daruge aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. ³¹ Ëjöhö nuniroho höjo. Röhu ë jö hesi bëhiroho aveho höjo. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. Jögoru ioro'ioroho ë jö niö'ioho bogo iosirëmiromo masijoho jio'amo'i ë jö niö'ioho börömo maho jëvajëjo.

³² Börömo maho jëvajëjamu hegorovo rue jögoru öri röjëhijaje ahuro Iesu uavadeje: Tisa ja jö mae jövanuëjo. Jaehu uevanuoho: God ma-gemu jio'i god gö gö bogohöjo. ³³ Noehu dë vövöbajo'e uehore daruge aho'obëhe ma-hu gemu bojamiromo röhu nosi arijo'arije rajahirovaruëhi nosi ae gemuoho ëhi rajahijë'oho ëho ma-mabëhe höjo. O mi vënire bueromo God-are örire bojamijë'oho o suvuore gö gö hu bojamijë'oho ëho ma-jianovajëjo.

³⁴ Ma-jianovajëjamu hegorovo Iesuro gavade rue aho simano mae uehorovoromo jövamu gagorovo uavadeje: Jaehu God-are aharire va'o hijego huhu muebejavö'iröhoho ja bogo rori'oho javo'i iae bëhiro javajëjo. Ëhi uavamu hegorovo ae aho'obëhe jöe gö gö ua ga'ië'aroho juhuonivoromo vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

³⁵ Vuonugamu Iesuro God-are osa börömore hiromo jögoroho röjëhijadeje. Röjëhiromo uëvadeje: Aveho hehëjo. Böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho jövo'ië'ajëjo. Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ëhioho uvoruomaje höjo. ³⁶ God-are Aru'ahohuro jöho David-are simanore bojamamu jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

³⁷ Ëhesi bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo. Ëhi uëvamu ae aho'obëhe huhu majëhijaje jöho heromo nimorohoruomadeje.

Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

³⁸ Ĕhi'amu Iesuro jŕho rŕjŕhijuvo rŕhu uŕvadeje: Jemŕro Jew rajo jŕgoru ŕri rŕjŕhijarue aribŕvioho gŕ avohorŕjo. Ĕhesi bŕhoho ŕ aribŕvioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niŕgu ŕgobŕvie hŕru'o utahŕ'o ho io'amoromo jiji-harue ŕhi jiŕ'e muoho nimarue hŕjo aŕro gŕromo rajŕhijŕro. O imo'amaruire va'ŕ'o ho jaburo nimarue hŕjo aŕro uvoruomorŕhego: Jabumŕ a masijŕro jijihajŕromo rajŕhiromo jejŕmiruomorŕhego. ³⁹ O God rajahijarue osare va'ŕ'o ho o sŕrŕ i'i va'ŕ'o ho a masijehu raromaruire ŕ va'o raromo'i nimarue hŕjo. ⁴⁰ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bŕvioho bise'o ho ŕma ujuohŕharue hŕjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ŕgobŕvie jaguvarue hŕjo aŕro gŕromo uvojŕro: Mu mae vaejaruŕjo. Ĕhi jiŕ'e sareri'e muoho vaejaruego ŕhuni God-ro i'u bŕrŕmo mae bojŕmi'ajŕjo.

Bŕvi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jŕhoje.

⁴¹ Ĕhi uŕnugoromo Iesuro God-are suvuro bahijarue bŕhire ŕ va'o hijadeje. Hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obŕhe ijo bajoho ŕ io'amamu. Bŕvi bise'o marohŕ'e mae jiŕ'e aribŕvie aho'obŕhe jaburo rueromo ijo baje bŕrŕme ba'amoromo va'onŕvareje. ⁴² Ĕhi'amu magonaho dorue gemuŕro rueromo rŕvŕ'e ijo baje niŕ'i ba'amŕvadeje. A'i ŕ monioho ma-bise'e jjadeje. ⁴³ Ba'amŕvamu Iesuro ŕho garomo hesi ijorajo ŕmo'ŕmohuro ruejŕro uvŕvadeje. Rovamu uŕvadeje: Ĕbŕvi bise'o marohŕ'e jiŕ'e aribŕviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jiŕ'e magonahohuro rŕvŕ'e ijo bajoho niŕ'i ba'amade hŕjo. Rŕhu God-ro ŕhi uvajŕjo: God-are suvuro io'amare a ioro'iorohuro bisemu bisemu io'amo'i ŕ bogo eni jiŕ'e magonaho doruohuro bŕvi mae ba'amade hŕjo. Na mae uŕvajŕjo. ⁴⁴ God-hu ŕhi uehorovaje hesi bŕhoho ŕ a ioro'iorohuro inŕmo marohŕ'e maŕro jiŕ'ŕro ma-vituohemu bojami'i ŕ magonahohuro inŕmo rumo'ŕro jiŕ'ŕro hesi i i'ibejade monioho aho'o bojami barŕjŕ'e hŕjo.

13

Aehu God-are amo bŕrŕmo dadovoruomo'irŕhe jŕ Iesuhu majŕhijadohoje.

¹ Ĕhi'onugoromo Iesuro God-are amo bŕrŕmore jioromo va'amu gavŕ'i hesi ijorajo ŕmo'ŕme rŕhu ae gemuŕro Iesu uavadeje: Tisa aruŕroho gavŕjo. God-are javu masijo vae'amarohu'o javu masijo hesi munŕhu'o mamabŕhe jio'amajŕjo. ² Ĕhi uavamu uavadeje: Ave munŕ javu masijoho na jemŕ gavarujŕjo. Ĕjavuho aho'obŕhe aŕro dadovoruomo'iramu munŕho ahoromo sa'aro ruvebi barŕ nahonahovo'ajŕjo.

Huŕ vavaeni bŕrŕmo ruerŕhe jŕ Iesuhu majŕhijadohoje.

³ Ĕhi uŕnugoromo Iesuro va'oromo Olives Dahorure ajio hiromo gavadeje God-are amo bŕrŕmoho anume jiamu. God-are amo bŕrŕmoho anume jiamu Peter James John Andrew ŕho jaburo sivue ajio Iesu'o raromoromo uavareje: ⁴ Ave jŕho majahuego hejarŕjo. God-are javu masijehu rireromo'irŕhego uŕvuanoho ŕho divare jio'a'ajŕjo. O no mu rabe garomo uvo'ejarŕjo: Ĕhi jiŕ'e muoho aho'obŕhe rue'iŕ'ajŕjo.

⁵ Rue'iŕ'ajŕjamu uŕvadeje: Gavŕ'iajo. Aŕro sarerŕmi'iramu guaro rireromŕvo va'a'ajŕjo. ⁶ Ae aho'obŕhe rueromo sarerŕmiromo uŕ'a'aruŕjo: Nŕruare ihoro rovajŕjo. God-hu uevŕ'ŕro bŕrŕme namiromo ajŕmi'irode aho na jevajŕjo. Ĕhi uŕromo ae aho'obŕhe sarerŕmi'iramu uvo'a'aruŕjo: Mae-ŕromo guaro rireromo'ajŕjo. ⁷ O he'irarije muorovo jŕ ruenŕvo muorovonŕvamu hejŕ'o ho nadi juhuonivorŕjo. ŕre gŕ bogojiŕ'ŕro ŕhi jiŕ'e

mu sisëho iae jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oho evaroho bogo barë'i ëho hesi majae göro jio'a'ajëjo. ⁸ Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e jiajoho hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojio'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho ruel'iramu mu sisëho bogo burëroho barë'i a'i magonahehu aevoromo raho'i hara'ujähëhi ëhi aho aevoromo huë vavaene börömo baebe va'oruomo'ajëjo.

⁹ Röhu gavë'i raromorëjo. Aëro guduamo ujuohëvo va'oromo jögoru muebejarue aribövi jabesi övore bojëmi'aruëjo. God rajahijarue osa göro göro ë hisuebijëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu nasi jöëni ë riravo'arujëjo nasi jöho huruoho majëhi'i. ¹⁰ Röhu God-are jö maho aëro sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe va'o barë'ajëjo. Ëmuoho urimoho jio hesi höjo. Bövi bise'o barë'iröhe majaho ë hesi ijonö jio'a'ajëjo. ¹¹ Röhu jabuhu guduamo ujuohëvo va'amu a masijo jabesi nunire riravë'oho nadi uvorëjo: Na rabu jöe majëhi'ejöromo nurunurumorëjo. Nadi ëhioho ë'i a'i a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja rovamu evare God-hu rabu jö jemesi simanore bojëmë'oho ë jöho majëhirëjo. Ëhesi bëhoho bogo jemëhu jöho majëhi'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jöho simanore bojëmi'iramu jemë ë jöho majëhi'arujëjo. ¹² Röhu öhuro öho ae gö jabesi örire bojëminövo'aruëjo muo'amojöro. Vavuohuro aboji harihu'ohu ri'öromo ae uë'iramu vëmu vavu'oho muo'amo'aruëjo. ¹³ O jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. Röhu ae rahu biririvoromo mae uehorovevobe va'ujuvo maja barë'iröhe maja rovë'iroho God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo.

Mu sisë bëhe rueröhe jöhoje.

¹⁴ Röhu jemë ga'a'arujëjo God-are osa ijumaje sisëhuro maehu jiaje röhore ëma nami'iramu. Ëjö Iesuhu majëhijadoho adahoromo avo'avoho gare. Amo Iesuro jö vituoho majëhiromo uëvadeje: Sisëhuro maehu jiajire ëma namijamu gavë'oho ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. ¹⁵ Ae rahu javu dönö haradare raromë'oho abueromo osare inömo nadi va'o ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁶ O mure raromë'oho nadi vuonorö'ö va'o niögoho ujuoho'i ma-huruomoromo va'orëne. ¹⁷ Röhu ë huë vavaeni ruel'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'oho diehi huruomoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu God ua garëjo huro ajëmego ëhuro aho niohijo majaroho bogo huruomo'iröhe höjo. ¹⁹ Rabëni hesi bëhoho evare majaroho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho ruel'a'ajëjo. Ëhi jië'e huë vavaenoho urimo God-hu sa'a bövi bise'o bamadevaroho bogojiohe ruejuvo ro jaruvo majahu'o ëhi jië'e huë vavaenoho bogohöjo. O ijonöhu'o bogojio'i ë majaho gemu börömo jio'a'ajëjo. ²⁰ Ëhuë vavaeni maja ëgobövi jiajoho God bogo tarioromo bunemuoho bamo'ibejajo aho bogo biririvoromo raromo'ibejajo. A'i God-ro hesi baejëvade aribövioho uehorovëvoromo ë majaho tarioromo bunemu bamo'i uvë'e höjo.

²¹ Ëhi jiamu ae göehu uëvë'oho: Aveho ro gahëjo. O arueho va'o gahëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho aviae o aruae hö uëvë'oho nadi maho uehorovorëjo. ²² Ëhesi bëhoho rabëniajo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uëbe va'a'aruëjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo o jö God-aro baeromo majëhijaje

ae jevajëjo. Sarerëmiromo ëhi majëhiromo bogo gavarue mu masi-joho vaenövo'aruëjo eni jëvego God-hu sÿjëvade aribövioho sarerëmego rireromo'iröhego. ²³ Röhu jemëro avoho mueberovorëjo. Ijonö jioröhe jöho na urimo majëhijë'e jevajëjo. Èhuni sareri'e jöho nadi maho uehorovorëjo.

God-are A Maehu rueröhe jöhoje.

²⁴ Röhu ë huë vavaeni majaho barë'iramu evare maja nunoho ramoramovoromo manaeroho duorohoromo ²⁵ jijoho sisërë'amoromo ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'o'amo'ajëjo. ²⁶ Èhi'o'iramu sa'are raromarue ariböviohuro ae aho'obëhe ga'a'aruëjo God-are A Maho naro darugo'o aji'o börömo mae baeromo suere ruvebi'iramu. ²⁷ Ruvebiromo nasi aneraho rëmö'ö'iramu ro God-hu sÿjëvade aribövioho gagovëvo'aruëjo. Arua anumiae sa'ae dinö'e dinö'e maja rojomajire beva'ajire jioruomajoho gagovëvo'aruëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁸ Röhu meso hesi uhu jöho heromo bëhoho avoho uehorovorëjo. Gavaruje mesoho gumutivoromo rahego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ²⁹ Èhesi bëhoho jemë ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvorëjo: Èmajaho iae rovajëjo. ³⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo vuovo barëjë'iro evare naehu uëvaje mue aho'obëhe rue'a'ajëjo. ³¹ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Iesuhu vuonorö'ö rueröhe maja no bogo gavarue jöhoje.

³² Röhu ë majaho divare jio'iröhoho aho bogo gavaruëjo. Ö'idöre raromarue anerahu'o Harihoho na'o bogo ga'i hesi Vavuohuro gemuëro gavajëjo. ³³ Avoho mueberovorëjo. Gavë'iajo. Jemë'o ë majaho bogo gavarujëjo. ³⁴ Èhesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo avoho he'irarijego. Ae gemuëro öre gö va'ië'ajëjo. Amore jioromo va'ië'iroho hesi mu vaejaharue aribövioho ae gö gö mue gö gö bojëmibe va'a'ajëjo jaburo simane vaeromo ë muoho muebejaho'iröhego. Bojëmibe va'oromo hesi osa ojo muebejaje aho ua'a'ajëjo: Ojoho avo'avoho muebenëjo. Osa arijo'ohuro ëhi ë'a'ajëjo. ³⁵ Èhesi bëhoho na ë osa arijo'oho va'ëne jevajëjo. Na divare vuonorö'ö rue'irodoho jemë bogo gavarujëjo. Nani vö'ö'e o vahi riri'e o sisonuvo'i titimo'iramu o sisonuvo'iramu rue'ejöjo. Jemë bogo gavarujëjo. Èhuni muoho avo'avoho mueberëjo. ³⁶ O bogo nuni jioromo mu avoho muebejë'oho nani na ma-majioho rue'i ga'ejöjo jemë momorö'ö uro'amë'e jëvo'iramu. ³⁷ Na jemë uëvajëhi ae aho'obëhe ëhi gemuoho uëvajëjo: Nune jioromo muoho avo'avoho mueberëjo.

14

Jew rajo a masijehu Iesu ano'i jö mevare jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö o I Dë Huaje Oso Rumo'e Sörö jiamëhi i'iröhoho jio'i röhu jaruvëhi priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohu'o ëho jaburo öre nahareje Iesu saginiëri gudu-amoromo ano'iröhëro. ² Öre nahoromo uarovareje: Sörö majaroho bogo guduamo'ejarëjo aëro göromo no'o muorovojëni.

Magonahe gemuehu ridi'e jovehu Iesuarë simanore otehodivade jöhoje.

³ Ĕhi'amu Iesuro Bethany amore rueromo sino jomo'e ae Simon-are osare ro hiromo ie ijadeje. Ie ijamu gagorovo magonahe gemuëro munë huono mabëhe baeromo rovadeje. Ĕhuono gagore ridi'e osoho jië'e jiadeje. Osoho bogo jovo'oho buarohë'e ma-oso maemu jiadeje. Oso ihoho nard jiadeje. Röhu hesi manaho bogo bise'o vadu'oho jiadeje. Magonahohuro ë munë gagore jiaje osoho barueromo munëho hahovoromo Iesure simanore otehadeje. ⁴ Simanore otehamu gagorovo ae göëro göëro dë vörönëgamu jö sisë atoromo uarovareje: Ĕmagonahoho rabëni osoho ëma otehö'öjajëjo. ⁵ Aro imo'ibejarëjo 300 kina iosiramijë'e manaho bövi mae bae'ibejarëjo. Ĕmanaho baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmi'ibejarëjo. Ĕhi jië'oho iae mae jio'ibejajo. Röhu huro ëma otehö'öjade höjo. Ĕhi uarovoromo magonahoho birevareje.

⁶ Birevamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ĕmagonaho birevarujoho vuonugohëjo. Jemë rabëni magonahoho huë vavaenoho bojamijarujëjo. Huro na mabëhe avohevë'e höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e ariböviohuro jemë'o raromobe jijih'o'aruëjo. Jemesi nimoromo jabumë ajëmijë'oho iae jemë eni jëvaje höjo. A'i naro jemë'oho bogo hibe juvo'ejöjo. Ijonö ëhi avohevo'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ⁸ Ĕmagonahohuro rabe eni jiadoho ëho nasi örire mae avohevade höjo. Mae avohevoromo oso nasi sinore otehade hesi bëhoho nasi sinoho avohehade höjo ëhuro nasi sinoho mae jevego aëro hure bamevoruomoröhego. ⁹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Sa'ae dinö'e dinö'e aehu nasi jö ma majëhibe jijihë'iroho ë magonahehu ë'ade jöhu'o majëhibe jijih'o'aruëjo aëro hu mae uehorovoromoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmade jöhoje.

¹⁰ Ĕhi'amu Iesure ijoraje 12 röhu gemuëro Judas Iscariot-ro va'oromo priest masijoho uëvadeje: Jemë nëgë'oho na Iesu jemesi övore bojëmi'ejöjo. ¹¹ Bojëmi'ejöjamu hegorovo nimorohoromo uavareje: Iae mae höjo. Ĕhi jië'oho no ijo baje mana bojami'ejarëjo. Ĕhi uavamu hegorovo Judas-ro öre nahadeje Iesu jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesumëhu ijare jöhoje.

¹² I Dë Huaje Oso Rumo'e I ibe va'iröhe majaho aevoromo rovadeje. Aevoromo rovaje majaho rue'ego Jew rajëro sheep harihoho muo'amonövareje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. Amo ë majaho rovamu gagorovo Iesure ijorajoho jaburo Iesu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avohaho'ejarëjo.

¹³ Avoho'ejarëjamu Iesuro hesi ijorajoho niö'i uëvadeje: Jerusalem amo börömorö va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. ¹⁴ Ro birohëvego va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ĕhi uarëjo. ¹⁵ Ĕhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvoromo vuahure ajiomoromo döre osa börömo rojëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ĕhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo jemë'o no'o ë i'iröhe.

¹⁶ Ĕhi uëvamu rue ae niö'iohuro ri'öromö Jerusalem va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi bövioho bise'oho ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

¹⁷ Ĕhi'amu vahiromadeje. Vahiromamu gagorovo Iesuro hesi ijoraje 12-ho jabu'o gemu mae rovadeje. ¹⁸ Rueromo ioho ijë'i Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. Ĕaho ja aviae na'o ie ijanuëjo. ¹⁹ Ie ijanuëjamu hegorovo jaburo uehore gö gö baeromo ae gemuëro gemuëro uavareje: Na bogo ëhioho ë'ejöjo. Na na mae uavajëjo. ²⁰ Mae uavajëjamu hegorovo uëvadeje: Ae aho'obëhe 12 röhu gemu naehu i hevöre ba'amo'ego hu'o gemuore ba'amaje ahuro ë mu sisëho vae'a'ajëjo. ²¹ God-are surire jajivarëhi hesi A Maho na ëhi guomevo'ajëjo. Röhu na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'o ho sisërë'ajëjo. Ĕaho bogo raho'ibejajo ëhuro mae jio'ibejajo.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

²² Ĕhi uënu goromo ioho ue'ahoromo Iesuro ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromo uëvadeje: Baehëjo. Aveho nasi sine höjo. ²³ Ĕhi'onugoromo enatuore jovoho baeromo God mae uanugoromo bojëmadeje. Bojëmamu ae aho'obëhe ë jovoho ibe rova'areje. ²⁴ Ibe rova'amu Iesuro uëvadeje: Aveho nasi köe höjo. Ae aho'o jemesi jöëni köho rovevoromo guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvo'iröhe jögoroho marë'ajëjo. ²⁵ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo hujeji ëho majaho rovego evare na God-hu muebejaje öri ari'ere hiromo ö'i bajo jovo i'oho i'irodëni. ²⁶ Ĕhi uënu goromo God rajahijarue jöho ioruomoromo suorovo va'oromo Olives Dahorure iojio mareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhoröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

²⁷ Olives Dahorure iojio moromo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë ae aho'obëhe nasi örire mae uehorovevarujoho vuonugo'i remo va'a'arujëjo. Ĕhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Sheep muebe'amaje aho God naro ano'ejöjo. Ano'iramu huhu muebe'amade sheep-oho jaburo arua anumiae va'o'amo'ajëjo. God-are jö jiajëhi ëhi remo va'a'arujëjo. ²⁸ Remo va'iramu guomoromo ri'önugoromo naro urimo Galilee va'ejöjo. Jemë ijore ö'a'arujëjo. ²⁹ Ĕhi uëvamu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Nani a ioro'ioroho jasi örire uehorovaruoho vuonugo'i ramo va'a'aruëjo röhu na bogo ëhioho ë'ejöjo. ³⁰ Bogo ëhioho ë'ejöjamu Iesuro Peter uavadeje: Ĕhi uevanuëjo röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ³¹ Ĕhi uë'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro ma-darugo'o uavadeje: O na bogo ëhioho ë'ejöjo. Aehu anegamu ja'o gemuore guomo'ië'iroho na bogo ëhioho majëhi'ejöjo. Bogo majëhi'ejöjamu Iesure aribövi ioro'ioroho aho'o jabu'o ëhi gemuoho Iesu uaruomadeje.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³² Ĕhi uanugoromo Iesu'o hesi ariböviohu'o va'oromo öri ari'o ihe Gethsemane rovareje. Rueromo Iesuro uëvadeje: Avehuro raromohëgo na aruëre va'oromo God-are örire jöe jövöjo. ³³ Ĕhi uënu goromo Peter James John ëhi sö ujuoho va'oromo hesi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene aho'o rovamu sisë maro nurunurumadeje. ³⁴ Nurunurumoromo uëvadeje: Na sisë maro huë vavaene baejevajëjo. Ĕhuro guomevo hesi höjo. Ĕhuni nadi momorö'ö'i ma-nune jioromo na'o gemuoro avoho mueberovë'e raromohëjo.

³⁵ Ĕhi uēnugoromo rori'o ēgo'o va'oromo sa'are behumoromo God ēninamijadeje ēhuro eni jiego vi'ehoho bogo bae'irōhēni. ³⁶ Ĕninamiromo uavadeje: Apo mue aho'o vae'iranoho ja eni javajējo. Ĕhuni i'ue huē vavaene nasi ōrire rovajoho ahego na bogo bae'irōjo. Rōhu naehu nimajoho nadi ē'i jaehu nimanuēhi ēhi ē'onējo.

³⁷ Ĕhi ēninaminugoromo vuonorō'ō rueromo gavade hesi ae niō'i gemu momorō'ōjamu gēgorovo Peter uavadeje: Simon-ajo. Rabēni niavanuējo. Majae ma-bunemu nune jioromo mueberovē'e hi'iranoho ja diehi'oromo bogo eni javajējo. ³⁸ Jemēro nune jioromo mueberomo ēninamihego God-ro ajēmego Satan-ro bogo dinēmego ēhuro bogo bejēvo'irajo. Jemesi aru'ahoho mu mae vae'i nimo'i jemesi sino haho'o u'uhē'e hōjo.

³⁹ Ĕhi uēnugoromo rōhu maho va'oromo urimo ēninamiromo uavade jōe gemuoho ēninamijadeje. ⁴⁰ Ĕninaminugoromo vuonorō'ō rueromo gavadeje jabumē nunēhimo'amo'ego momorō'ōjamu. Rueho jaburo momorō'ōjē'ēro ri'ōromo Iesuare ōrire jō mana ua'irōhoho dadivēvadeje.

⁴¹ Dadivēvamu Iesuro urimē'i vae niō'i va'oromo ēninamijadoho rōhu maho va'oromo ēninamijadeje. Ĕninaminugoromo rueromo uēvadeje: Jemē diehi'oromo ma-momorō'ōemu momorō'ōjarujējo. Iae mino'ējo. Iae barējajējo. Majaho mami'e rovē'e hōjo. Aēro God-are A Maho na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'iē'ajējo. ⁴² Ri'ōromo go va'ohego va'arējo. Gahējo. Na bijōnegarue aribōvi jabesi ōvore bojēmi'irōhe aho rovajējo.

Iesu guduamare jōhoje.

⁴³ Ĕhi uēvamu gavē'i Judas rovadeje. Iesuare ijoraje aho'obēhe 12 rōhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas rovamu ae aho'obēhe siravae kepatae ujuohoromo hu'o rueruomadeje priest masijohu'o Jew rajo jōgoru ōri rōjēhijarue aribōviohu'o a duvaho ioro'iorohu'o ēho jaburo rēmō'ōjē'ēro. ⁴⁴ Rōhu urimē'i ē sareri'e aho Judas-ro ē aribōvioho uēvadeje: Ga'irarije naro di aho dudōhamu gavē'oho uvorējo: Iae Iesu hōromo guduamoromo hu'iraeromo avoho muebebe va'orējo.

⁴⁵ Judas-ro ēhi uēvē'ēro huro rueromo ma-burēro ro Iesu jejamiromo Bada uavē'i dudōhadeje. ⁴⁶ Dudōhamu gavē'i ē aribōviohuro Iesu guduamareje. ⁴⁷ Guduamamu ae gemu Iesuare bēhire namijadohuro hesi kaejōho jijōromo priest bōrōmo hesi mu vaejaje aho anoromo hia'oho tariō'ōjahadeje.

⁴⁸ Ĕhi'amu Iesuro ē rueruomade aribōvioho uēvadeje: Aveho na bogo vajiohu'e anano'e aehu jevajējo. Jemē rabēni siravahe kepataho ujuohoromo guduamevo'i rovarujējo. ⁴⁹ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bōrōmore hiromo God-are jō hesi ōri a rōjēhinōvodoho jemē evaroho bogo guduamevarije hōjo. Rōhu jemēhu vaejaruje muoho ē hesi jō God-are surire jajivarēhi muoho ēhi jiorōhego ēhuni ave muoho rovē'e hōjo. ⁵⁰ Ĕhi uēvamu hesi ijoraje aho'obēhe hu nugo'i huruomoromo va'areje.

⁵¹ Va'amu a i'e gemuēro niōge hane gemu ruohē'e Iesuare ijore va'adeje. Iesuare ijore va'amu aēro guduamo'ia'amu ⁵² niōgoho jaho bu'ōnugoromo dē'ahobatēremu ju'ebiro mo va'adeje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jōhoje.

⁵³ Ĕhi'amu Iesu hu'irae rueromo priest bōrōmo hesi osare rovareje. Ĕsare priest masijoho a duvaho ōmo'ōmoho jōgoru ōri rōjēhijarue aribōvioho ē aribōvioho aho'obēhe jaburo ē gemuoro gagovareje. ⁵⁴ Iesu

priest börömo hesi osare barovamu Peter-ro arue riribövire Iesu rihromoromo priest börömo hesi osare rovadeje. Rueromo osare rumo va'oromo abo osa ririre ruë numë javue vae'i riroho ma-va'oraho nugarire ë va'oromo priest hesi mu vaeruomaje ariböviohu'o gemuore hiromo vënoho jurovadeje. ⁵⁵ Ëhi'amu priest masijohu'o a masijo ioro'iorohu'o ae nahareje jaburo huruoho majëhiromo uëröhego: Iesuro ëhi jië'e mu sisëho vaejamu gavare höjego heromo Iesu anego guomoröhego. Nahareje röhu jö sisëho bogo birohareje. ⁵⁶ Ae aho'o sarerëmiromo Iesure jö sisëho majëhiromo ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁵⁷ Ae göëro göëro jöe gö gö majëhijuvu a ioro'iorëro ri'öromo sarerëmiromo Iesure jö sisëho huruoho majëhiromo uëvareje: ⁵⁸ Ëahuro ëhi uvavohijajo: Ave God-are javu börömoho naro dadovo'ejöjo. Dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure javu i'oho vae'ejöjo. Urimore javuoho aëro övëro vaejare höjo. A'i ijore javuoho ëho bogo övehu vaejë'oho jio'a'ajëjo. Ëhi uvade höjo. ⁵⁹ Jöho ëhi majëhijareje röhu jabu'o jöe bogo gemuoho majëhi'i ae göëro göëro jöe gö gö majëhijareje.

⁶⁰ Jöe gö gö majëhijamu hegorovo priest börömohuro ri'öromo ae aho'obëhe jabesi nuninö va'o namiromö Iesu uavadeje: Na ja jö mana uö'iranoho bogojavajëjo. Aehu jasi jö sisë majahuijaruoho na ëho mae o sarere höjo. ⁶¹ Mae o sarere höjamu Iesuro jöho bogo mana ua'i majörume namijadeje. Jörume namijamu priest börömohuro röhu maho jöe gö bu'öromo bijioho garomo uavadeje: Böröme namiromo ajamuijanue aho na ja javajëjo. Na ja noehu rajahjarue A hesi Harihoho javajëjo. ⁶² Javajëjamu uavadeje: Iae na ë aho jevajëjo. Röhu u'emu jemëro ge'a'arujëjo God-are A Maho naro darugo eni jië'e A hesi övo manö hi'iramu. Ö'idöre jio'amaje suehu'o gemu mae ruvebi'iramu. ⁶³ Ëhi uavamu hegorovo rue priest börömohuro hesi niögoho dadovoromo uëvadeje: Iae eni jië'e höjo. A göho rabëni rueromo hesi jöho huruoho majahuijöräjo. Iae no eni hejë'e javuajëjo. ⁶⁴ God-are iho ijumajoho jemë'o iae hejarujëjo. Ëhuni jemë diehi uehorovarujëjo. Diehi uehorovarujëjamu uavareje: Jö sareri'e aego ano'iramu guomo'a'ajëjo.

⁶⁵ Ëhi uanugoromo a ioro'iorëro ri'öromo Iesu sabëro ödivoromo nunoho tugohahoromo övo mugö mugöëro anareje. Anoromo sivoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagare aribövi jabesi ihoho huruoho majahuijego hejarëjo. Ëhi uavamu Iesu atovarue ariböviohuro Iesu baeromo sisë maro ano'i arijareje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jöhoje.

⁶⁶ Ëhi'amu Peter-ro anume aehu raromaruire ë hijadeje. Hijamu priest börömo mu ajamijarue magonahoho röhu gemuëro rovadeje. ⁶⁷ Rueromo gavade Peter hiromo vëne jurovamu gagorovo ërimahoromo uavadeje: Ja'o Nazareth amo rajo ae Iesu'o gemu mae javade höjo. ⁶⁸ Javade höjamu Peter-ro magonahoho sareramiro mo uavadeje: Jaehu jövanue jö hesi bëhoho na bogo garomo bogo hejajëjo. Ëhi uanugoromo ojonö va'o namijadeje. [Namijamu kököröke uvadeje.]

⁶⁹ Amo Peter-ro ëhi namijamu gagorovo priest börömo mu ajamijaje magonahohuro Peter garomo hesi bëhire riravarue aribövioho uëvadeje: Ëaho Iesure aribövi jabesi ae gemuoho höjo. ⁷⁰ Iesure aribövi jabesi ae gemuoho höjamu Peter-ro röhu maho sareramiro mo uavadeje: Na bogajo.

Ëhi uavadoho ririvanovamu bëhire riravaroho jaburo Peter uavareje: Iae mae-ëjo. Iesuare aribövi jabesi ae gemuoho javajëjo. Ja'lo hu'lo Galilee sa'la raje jëvë'ego ëhuni uavaruëjo. ⁷¹ Uavaruëjamu Peter-ro uëvadeje: Na jemë sarerëmijë'oho i'ue baejööni ëhuni na jö mae uëvajëjo. Jemëhu uevaruje aho na bogo gavaje höjo. ⁷² Bogo gavaje höjamu gavë'i kököröko urimo vae gemu uvadoho röhu maho uvadeje. Uvamu hegoro Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O mami'e Iesuro uevade höjo: Kökörökoho bogo urimoho vae niö'i uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. Ëhi uehorovoromo sisë maro nivadeje.

15

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Iae sisonuvo'ia'amu gagorovo priest masijohuro a duvaho ömo'ömhuro Jew rajo jögoru öri röjëhjarue ariböviohuro jö mevarue a masijo ioro'iorohuro ëho jaburo gemuore gagovoromo jöe mevoromo uvoruomadeje: No Iesuare örire ëhi ëhi ë'ejarejo. Ëhi mevoromo eni jiamu gagorovo Iesu tövoromo bava'oromo Pilate-are övore bamareje. ² Bamamu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Javajëjamu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo.

³ Ëhi uavamu priest masijohuro Pilate sareramiromo Iesuare jö sisëho aho'obëhe huruoho majahijareje. ⁴ Majahijamu Pilate-ro Iesu röhu maho jöe ua garomo uavadeje: Jasi jö sisë aho'obëhe majehijaruoho ja hejanuëjo. Na ja jö mana majëhi'iranoho bogojavajëjo. ⁵ Bogojavajëjamu Iesu jöho bogo mana majëhamu Pilate-ro uvadeje: Diehi'oromo jöho bogo jövajëromo tiöjadeje.

Iesu anego guomojoro Pilate-hu uëvade jöhoje.

⁶ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raro-marue aribövioho di aho jiovo nugö'öjoro aehu uvoruomë'oho Pilate-ro ë aho jiovo nugö'önövadeje. ⁷ Röhu ae gemu hesi ihe Barabbas savoji gagore hijadeje. Urimë'i sa'are a masijohu'o muorovare majaho jiamu ae aho'lo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amareje. Ae muo'amë'ëro savoji gagore raromareje. Röhu ae gemu Barabbas jiadeje. ⁸ Barabbas savoji gagore hijamu amonö gagovoromo riravare aribövioho ae aho'obëhe jaburo rueromo Pilate uavareje: Savoji gagore raromaruoho noehu uavego jiovo nugö'öjahanuëhi ëhi ë'onëjo. ⁹⁻¹⁰ Ëhi ë'onëjamu Pilate-ro gëromo uvadeje: Iesuare ihoho bövie jië'ego priest masijohuro dë vörönëgamu nasi övore bojemijare hö uvoromo uëvadeje: Na jemë nëgajëjo naro Jew rajo jemesi a börömoho jiovo nugö'öjoro.

¹¹ Ëhi uëvamu priest masijohuro ae aho'obëhe biririvoromo dinëmijamu hegorovo jaburo uvoruomadeje: Iesu vuonugo'i Barabbas jiovo nugö'öjëjo. ¹² Ëhi uvoruomamu hegorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho jemëhu uvarujoho: Jew rajo nosi a böröme hö uvaruje ë aho na diehi'o'ejëjo. ¹³ Diehi'o'ejëjamu uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. ¹⁴ Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jië'e mu sisë vaejë'e höjo. Vaejë'e höjamu ma-darugo ma'e uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. ¹⁵ Guomajamu hegorovo Pilate-ro ë aribövioho aho'obëhe sanuëmi'i nimamu Barabbas jiovo nugö'öjadeje. Barabbas jiovo nugö'ö'i Iesu hisuebijoro uëngoromo uëvadeje: Ave aho bava'oromo korosioro anohego guomajo.

Muorovo ariböviehu Iesu sivare jöhoje.

¹⁶ Ëhi uëvamu rue muorovo ariböviohuro Iesu hu'irae bava'oromo gavanare osa börömore va'areje. Osa börömo hesi ihoho praetorium uvonövareje. Va'oromo jabesi muorovo ariböviohuni jöe nugö'öromo uëvareje: Jemë aho'o avehuro ro gagovohëjamugo ro gagovareje. ¹⁷ Gagovoromo Iesu sivo'irögoro sa'are a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amoromo mu vaejarue ëhi jië'e niögoho Iesu ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuohoromo huoromo simanore ba'amahareje. ¹⁸ Ëhi'onugoromo sivoromo jejamiromo uavareje: Jew rajo jabesi börömoho vaevë'e hijanuëjo. ¹⁹ Vaevë'e hijanuëromo ijahëro simanore anoromo sabëro ödivoromo ëma sarere ague aho raromoromo rajahijareje. ²⁰ Ëhi sivoruomoromo niögu ëgoho jijövaho'i hesi niögu maho io'amahoromo osare jioromo hu'irae bava'areje korosire ano taemo'i.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²¹ Bava'oromo örire va'ihö gavareje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro rovamu. Röhu Simon hu Cyrene sa'a rajo ae jiadeje. Hu Alexander'o Rufus'o jabesi vavue jiadeje. Amo Simon-ro örire rovamu gagorovo muorovo ariböviohuro hu garomo övëro bijimö'öromo uavareje: Ave a hesi korosioho baeromo va'ëjo. ²² Baeromo va'ëjamu ejëhoromo baeromo jabumë aho'o va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Golgotha nosi huëhu huotovë'o'ho simano gijo va'ëne sa'are ë ajio suorovareje. ²³ Suorovonugoromo wine jovohu'o myrrh osohu'o buaroharoho Iesu bojamareje hesi vi'ehoho bisemu u'uhoröhego. Bojamamu juahëmadeje. ²⁴ Juahëmamu korosire ano taemareje. Ano taemoromo hesi niögoho adovoromo ajajovareje ga'i di aho di niögoho bae hesi jiego. Ajajovonugoromo niögoho ujuohareje. ²⁵ Röhu Iesu korosire ano taemare majaho 9 o'clock sisonu'e jiadeje. ²⁶ O Iesuare jö sisëho jajivoromo ëhi uvë'e jiareje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁷ Röhu aëro anano'e vajiohu'e ae niö'i jabu'o korosire ano taemëvoromo göho ruëhi Iesuare övo manö göho viëhi övo adonö ëhi amëvareje. ²⁸ [Amëvamu Iesu ë a sisë niö'i jabesi ririre korosire iromadeje. A sisë jabesi ririre iromadohuro ëhuro ëhi ë'iröhego God-are surire jö aehu jajivadëhi iae ëhi jiadeje. God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo.]

²⁹ Ëhi'amu aëro rova'ë'i uvene hijiohijiovoromo sivoromo uvoruomonövadeje: Asë'e sareri ae javajëjo. Jero uvane höjo: Naro God-are osa börömoho dadovoromo majae niö'i gemu hesi uhure röhu maho vae barë'ejöjo. ³⁰ Ëhi uvë'e javaje ëhuni jasi sinoho ajamirovoromo korosire javajoho ruvebijëjo. Sivoromo ëhi uvoruomadeje.

³¹ Jabuhu sivarëhi priest masijohu'o jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëhi sivoromo uarovareje: Ëahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Ëhi uövuade höjo röhu hesi sino ajamirovë'o'ho hu bogo eni höjo. ³² Huro uövuade höjo: Böröme namiromo jemë ajëmaje aho na jevajëjo. Israel rajo jemesi börömoho na jevajëjo. Ëhuni nadi'ego hu korosire jioromo ruvebijëgo no garomo hu mae uehorovarëjo. Ëhi uarovamu ë ae niö'i hesi bëhire korosi'o amëvare aho jabu'o Iesu sivareje.

Iesu guomade jöhoje.

³³ Ëhi'amu maja ririre öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ujuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ³⁴ Majae huotorovoromo ajivamu gavë'i Iesuro Jew rajo jabesi jöëro ma-darugo'o uvadeje: Eloiajo. Eloiajo. Lema sabaktaniajo. Nosi jöehu huotovë'o ho God nasi Böviohajo. God nasi Böviohajo. Ja rabëni remo va'ane höjo.

³⁵ Remo va'ane höjamu bëhire riravare a ioro'iorohuro hejare uvavamu: Eloia uvamu heromo uarovareje: Ëho hehëjo. Elijah-ni uvajëjo. ³⁶ Ëhi uarovoromo ae gemuëro tutuvo va'oromo u'uhë'e inömoho barueromo nioga'i'e wine jovore ba'amoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bi-jiohoromo Iesu bojami'ië'adeje. Bojami'ië'oromo aribövioho uëvadeje: Nadi'ego no gavarëjo Elijah-ro God-arire jioromo ro Iesu juvo baruvebijego o bogo.

³⁷ Ëhi uëvamu Iesuro jö'e dadovoromo guomadeje.

³⁸ Guomamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovo ruvebijadeje. ³⁹ Ëhi'amu muorovo simano vaejaje ahuro Iesure nuninö namiromo gavade Iesu ëhi'oromo guomamu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ave aho God-are Harihe jiade höjo.

⁴⁰ Ëhi'amu magonaho ömo'ömohuro arue riribövire riravoromo Iesu diehi'aruoho garuomadeje. Mary Magdalene o Mary göho James a i'o o Joses jabesi vëmoho o Salome o magonaho ioro'ioroho ëhi jioruomadeje. ⁴¹ Urimë'i Iesu Galilee sa'are hijadevare evare ë magonaho ömo'ömohuro bövie bise'e ajamibe hesi ijore ijore jijihonövareje. Ëhi ë'ë'ëro ë magonahohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe Jerusalem amore hu'o gemu mae rovë'ëro ë riravoromo garuomadeje.

Iesure sino munë gagore bamare jöhoje.

⁴² Röhu ë majaho bövi bise'o avoho'amarue majae jiadeje nëröho nuhoromo God rajahi'iröhëro. Ëmajaho garobo'e bamadeje. ⁴³ Nuhu majae rue'ia'amu majae garobo'e bamamu gagorovo Arimathea amo raje ae gemu hesi ihe Joseph-ro va'adeje. Hu Jew rajo jabesi a duvahëro jië'ëro Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o hirono jöe mevonövadeje. Jöe mevo'ego ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovonövareje. Röhu ae göehu göehu ë'aruëhi hu'o ëhi muebejë'e hijadeje God-ro ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje. Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro biririvoromo va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesure sinoho bae'iröjo. ⁴⁴ Iesure sinoho bae'iröjamu Pilate-ro tiöromo uvadeje: Iesu diehi'oromo ma-burëroho guomade höjo. Ëhi uvoromo jöe nugö'öjamu Iesu muebejade muorovo ahuro rovadeje. Rovamu Pilate-ro uavadeje: Na Iesu mami'e guomë'e höjo. ⁴⁵ Guomë'e höjamu riehuro uavadeje: Iae guomë'e höjamu hegorovo Joseph uavadeje: Jaehu Iesure sino baejë'o ho iae mae höjo. ⁴⁶ Iae mae höjamu Joseph-ro va'oromo niögu mabëhe imoromo guomë'e sinoho baruvebiromo niögohuro numadeje. Niögohuro nomoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Bamoromo munë höhö barueromo ojoho tugohadeje. ⁴⁷ Ëhi'amu Mary Magdalene'o Joses-are vëmoho Mary'o jaburo niö'iro ariromo gavareje Iesu ë dirö'ore bamamu.

16

Iesuhu ri'öjade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho barëjadeje. Jew rajo jabesi nuho majaho barëjamu Mary Magdalene o Mary göho James-are vëmoho o

Salome ëho jaburo va'oromo ridi'e osoho imareje va'oromo Iesuare sinore otehoröhëro. ² Imë'ëro hura bërömore sue'lo majae rojomamu gagorovo ri'öromomo Iesuare sino bamarire va'areje. ³ Va'ë'i uarovareje: Raro ojo tugohare munëho rori'lo höhö baejahuo va'a'ajëjo. ⁴ Ehi uarovoromo avoho ga'i gavareje mami'e rori'lo bava'ë'e jiamu. Röhu ë munëho bëröme jiadeje. ⁵ Bava'ë'e jiamu gagoro va'lo munë gagore rumo va'oromo gavareje rue jabesi övo manö a i'e ajivë'e niögu ba'amë'o'ho ë hijamu. Hijamu gagorovo jiodudu'iraejareje.

⁶ Jiodudu'iraejumu gagorovo ruehuro uëvadeje: Nadi jiodudu'iraehejo. Nazareth rajo ae Iesu korosire anamu guomade a hesi sinoho jemë naruhëjo. Hu aveho bogohöjo. Guomoromo ri'öj'e höjo. Hesi sino bamare sionoho gahëjo. ⁷ Garomo va'oromo Peter'lo Iesuare ijorajo ioro'iorohu'lo uërëjo: Iesuro urimo Galilee va'iramumu mami'e uëvadire jemë ë ijore va'oromo ga'a'arujë uërëjo.

⁸ Ehi uëvamu ë magonaho ömo'ömohuro jiodudu'iraeromo butubutumoromo munë gagore jioromo suorovoromo huruomoromo va'areje. Va'oromo juhuonivo'i ë jöho aho bogo majëhijareje.

Iesuhu Mary Magdalene-are nunire rovade jöhoje.

⁹ [Iae hura bërömore sisonuvo'ia'amu Iesu guomadoho ri'öjadeje. Ri'öromomo aevo'ioho Mary Magdalene-are nunire rovadeje. Röhu urimo bogo guomade majare Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë 7 raro'v'omadeje. ¹⁰ Eëmagonaho hesi nunire rovamu gagorovo ë magonahohuro va'oromo gavade Iesuare aribövioho huë vavaene baeromo nivoruomamu gëgorovo uëvadeje: Iesu ri'öj'ëro hijamu gavode höjo. ¹¹ Hijamu gavode höjumu heromo bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje niö'i jabesi nunire rovade jöhoje.

¹² Bogo ma uehorovamu Iesuro Mary Magdalene-are nunire rovamu ijönö ae niö'iro amore jioromo va'i gavareje Iesu nu ano'e gorosovë'e rovamu. ¹³ Rovamu gagorovo jaburo niö'iro vuonorö'ö rueromo Iesuare aribövi ioro'ioroho Iesu gavare jöho majëhijumu bogo ma uehorovareje.

Iesuhu hesi ijoraje 11 jabesi nunire rovade jöhoje.

¹⁴ Bogo ma uehorovoromo Iesuare ijoraje 11-ho jaburo ie ue'ahamu evare ijö tugoho'i Iesu jabesi nuniroho rovadeje. Rueromo uehorovoromo uvadeje: Ave nasi ariböviohuro hejare ae göëro göëro uëvamu: Nörö ri'öj'ë'e jiamu noro gavare hö uëvamu heromo bogo ma uehorovare hö uvoromo birëgadeje. Birëgoromo uëvadeje: Jemë rabu hia'i birire ë'oromo naehu ri'öjode jöho bogo ma uehorovarije höjo. ¹⁵ Ehi birëgonugoromo uëvadeje: Sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo nasi jö maho ae aho'obëhe majëhi barërejo. ¹⁶ Ae rahu mae uehorovoromo bapataeto vaej'ë'ohu God-ro baejëvoromo manö bamëvo'ajëjo. Ae rahu bogo ma uehorovë'ohu God-ro uë'a'ajëjo: Jemë sisë jëvaje öri sisënö va'ohëjo. ¹⁷ O ae rahu mae uehorovë'ohu aviëhi jië'e bogo gavarue mu masijoho vaeruomom'ajëjo aëro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. Jemë jö mae atarujëjo. Nasi ihoho uvoromo Satan-are sisë aribövi a dëre jëvajoho raro'v'öruomom'ajëjo. Bogo hejarue jöëro atoruumom'ajëjo. ¹⁸ Vörö'e sigobu banigojiomë'ohu o oso sisë'e jovo ue'ahë'ohu bogo sisërëjëvo'ajëjo. O guomo guomo'e aribövi jabesi sinore övo bamëhë'ohu marëjëvo'ajëjo.

God-hu Iesu ajamamu ö'idöre ajiomade jöhoje.

¹⁹ Bada Iesuro ëhi jië'e jöho majëhiromo God-ro hu ajamamu huro ö'idöre ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ²⁰ God-are övo manö hijamu hesi ariböviohuro va'oromo jöho majëhibe dinö'e dinö'e jijihonövareje. Majëhibe jijihö'ego Badaro jabu'o bimuvoromo muoho ajëmi'ego bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje aëro ëho garomo jabsi jöho mae uehorovo'iröhego. Ëhi'areje. Ahia mino'e.]

LUKE

Luke-hu jajivade jö hesi bēhohoje.

¹⁻² O asē'e Theophilus naro ave jōho jasi ōrire jajivo'iē'e gane. Mu bōrōme nosirire rovē'eje. Ēmu aevadire aēro nunēro gabe rovē'ēro ē jōho ae majahuinōvareje. Majahuijamu ae aho'obēhe heromo ē jō gō gōho gemuoro gagovoromo jajivo gavareje. ³ Ēhuni ē muoho aho'o diehi diehi vaejaroho he avoho'i uē gēbe rovē'ēro naro jani avoho ahorirēro jajivo'amo'i uehorovodeje ⁴ ēhuro jero adahoromo mami'e hejane jōho mae uehorovo'iranego.

Bapataeto vaejaje ae John rahorōhego aneraehu majahijade jōhoje.

⁵ Iae Herod-hu Judea sa'a muebejadevare priest gemu ē hijadeje. Priest hesi ihoho Zechariah jiadeje. Abijah-are ujore priest ōmo'ōmoho Zechariah hu'o ae gemuoho jiadeje. Hesi vaboro hesi ihoho Elizabeth jiadeje. Elizabeth hu aevoli jiade priest Aaron-are uje jiadeje. ⁶ Vaboro'o baru'o jaburo niō'iro Badahu bojēmade jōgoroho bōvioho bise'o'ho aho'o avoho ejahoromo hesi nunire ma-mabēhe arijareje. ⁷ Jabumē aboji harihu'o rumo'e jēvadeje Elizabeth dē tiojē'e magonahēro jiē'ēro. Rōhu mami'e mavojiraejēv'e jiadeje. Jabumē ēhi jiē'e a magonaho'e jēvadeje.

⁸ Ēhi jēv'ēro Zechariah'o hu'o gemu mae priest mu vaejarue aribōviohu'o jabesi mu majaho rovamu evare Zechariah-ro priest muoho God-are nunire vaejadeje. ⁹ Muoho vaejamu Jew rajo priest-ehu vaejaruēhi jabumēro priest ihoho jajivo'amoromo gemuore buarohoromo gemu iareje ga'i di ahuro di muoho bae hesi jiego. Ihoho ioromo gavareje Badare osa bōrōmore rumo va'oromo ridi'e oso God-ni vēnehu buerōhe muoho Zechariah-ro baejē'e jiamu. Zechariah-ro ē muoho baenugoromo ose bue'i Badare osa bōrōmore va'irōgoro ¹⁰ a ioro'iorohuro aho'o amonō raromoromo God-are ōrire jōe atoruomadeje. ¹¹ God-are ōrire jōe atamu gavē'i Zechariah-ro osa bōrōmore muoho vae'i gavadeje Badare anerae gemu nume oso buejarue maratu ōvo manō ro namijamu. ¹² Aneraho ro namijamu gagorovo jiodudu'iraeromo juhuonivadeje. ¹³ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uavadeje: Zechariah nadi juhuonivējo. Jaehu God ēninamijanoho hu iae ejahē'e hōjo. Ejahē'ēro huro jasi vabore Elizabeth ajami'iramu huro jani harihoho raho'a'ajējo. Rahē'iroho hesi ihoho John jumuvonējo. ¹⁴ Jero sisē maro nimoroho'iramu ae aho'obēhe jabu'o uvo'a'aruējo: Mabēhe rahade hō uvoromo nimoroho'aruējo. ¹⁵ Hu Badare nunire a bōrōme jio'a'ajējo. Wine jove vōrō'e jove gō gō bogo i'a'ajējo. Hu hesi vēmu hesi dēre jio'irōhire aevoromo God-are Aru'ohohuro hesi dē vōvōbajo'ere simanore raro'ajējo. ¹⁶ Rarovo'iramu Israel raje ae aho'obēhe jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'iramu jabumēro Bada jabesi God-are ōrire avoho uehorovoruomo'ajējo. ¹⁷ Huro Elijah-are ōre daruge gemuoho baeromo ēhuro Badare jōho baeromo urimo va'a'ajējo. Va'oromo aribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'iramu vavu ōmo'ōmohuro aboji harihu'oho huē baejēvo'aruējo. Jō bijōnimarue aribōviohuro mu mae vaejarue aribōvi jabesi jō maho ejēhoruomo'ajējo. Ēhi ajēmi'iramu evare aribōvioho avoho raromoruomo'ajējo Bada maro ruerōhego.

¹⁸ Anerahuro ēhi majahijamu hegorovo Zechariah-ro uavadeje: Nasi vaboroho raho'a'ajē uevanuoho rōhu na mavoje jevoromo nasi vaborohu'o

mavoje höjo. Ëhi jië'ooho na diehi'oromo uvo'ejöjo: Ja jö mae uevanuëjo. ¹⁹ Uevanuëjamu anerahuro uavadeje: Na Gabriel jevajëjo. Na God-are nuninö namijaje höjo. Huro na remö'öjade höjo naro ja'o jöe jövoromo jaehu hejanue jö mabëhoho majahi'irodego. ²⁰ Ëhuni hejëjo. Jaehu nasi jö bogo ma uehorovanuohuni ëhuni ja jö jövanuoho bitaroho tövavo'iramu jörume hibe va'ojuvo naehu uavodëhi ëhi jio'iramu evare jöho jövo'anuëjo. Amo ë jöho bogo sareroho jio'i hesi majaho rue'iramu iae jio'a'ajëjo.

²¹ Ëhi'amu ae aho'obëhe Zechariah mueberomo uvoruomadeje: Hu rabe ë'oromo osa börömoroho hiromo örisanuovajëjo. ²² Örisanuovajëjamu Zechariah-ro amonö hörö rueromo jöho bogo majëhi varijënoho jiadeje. Jöho bogo majëhi varijënoho jiamu gagorovo rue ariböviohuro garomo uvoruomadeje: Hu God-are osa börömore hijadevare God-ro röjahamu nia'ovo'iraeromo mu böröme gav'ëro ëhu'ëro jöho bogo majahui varijënoho höjo. Röhu hu töv'ëro jië'ëro jöho bogo majëhi'i ma-öväremu majëhijadeje.

²³ Ëhi ë'ë'ëro God-are osare mu majaho barëjamu Zechariah-ro hesi amëro vuonorö'ö va'adeje. ²⁴⁻²⁵ Va'amu hesi vabore Elizabeth-ro dë'iraeromo uvadeje: Dë tioromo hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire javoji baebe rovodoho aviavejö'e Badaro huë baejevoromo ajemamu javojoho barëjevë'e höjo. Ëhi uvoromo osaremu hijamu manaere övo gö mine barëjajadeje.

Iesu rahoröhe jöhoje.

²⁶ Elizabeth dë'iraeromo manaere 5 barëromo röhu manaere 6-ho jiamu gavë'i God-ro anerae Gabriel nugö'öjamu Galilee sa'are Nazareth amore rovadeje ²⁷ aboride gemu jöe majahi'iröhëni. Ëaborido hesi ihoho Mary jiadeje. Hu o a juvije gemu jabu niö'ihu masurovo'iröhe jöho ae aho'obëhe jabesi nunire majëhijareje. A juvijo hesi ihoho Joseph jiadeje. Joseph hu Israel sa'are börömo vaenövade ae David-are uje jiadeje. ²⁸ Amo anerahuro rueromo Mary uavadeje: Vaevä'e javajëjo. God-hu huë baejavaje magonahe javajëjo. Badaro ja'o juvaje höjo. ²⁹ Ja'o juvaje höjamu hegorovo Mary-ro sisë maro nurunurumoromo uehorovoromo uvadeje: Bëhoho rabëni ëhi jië'e huë baejë'e jöho majehiromo jejemijajëjo. ³⁰ Ëhi uvamu anerahuro uavadeje: Mary God-ro jasi örire huë baejavë'e jiaje nadi juhuonivo'i ³¹ aveho gavëjo. Jero dë'iraeromo harihe rahoromo Iesu jumuvo'anuëjo. ³² Hu böröme jio'a'ajëjo. Huro ave ihoho bae'a'ajëjo Dö Mare Hijaje A hesi Harihe ë ihoho bae'a'ajëjo. Bada God-ro ë aho ua'a'ajëjo: Jasi hije David-are sionoho baeromo böröme namiromo Israel rajoho muebejëvonëjo. ³³ Muebejëvonë ua'iramu huro Jacob-are ujo ömo'ömoho ma-ioro'ioremu muebejëvonövo'ajëjo. Bogo vuonugo'i ëhi muebejëvobe va'a'ajëjo.

³⁴ Muebejëvobe va'a'ajëjamu Mary-ro aneraho uavadeje: Iae jö maeëjo. Röhu aho bogo masegë'e na ëma hijajëjo. Ëhi jië'ooho diehi'oromo na dë'iraejevo'ajëjo. ³⁵ Dë'iraejevo'ajëjamu anerahuro uavadeje: God-are Aru'ahohuro ruahö'öjavo'ajëjo. Dö mare hijaje A hesi darugohuro aegaho'ajëjo. Ëhuni raho'irane a ma hesi jöho God-ro uë'a'ajëjo: Hu nasi Harihe höjo. ³⁶ Röhu aveho gavëjo. Jasi agane Elizabeth mavoje höjo röhu hu'o harihe raho'irögoro ë'ajëjo. Ae aho'obëhe garomo uvoruomade höjo: Hu dë tjojë'e magonahe höjo. Röhu hu dë'iraejadoho manaere 5 barë'i aveho 6-ho höjo. ³⁷ Rahade hesi bëhoho mue bövie bise'e vae'iröhoho God hu eni jiajëjo.

³⁸ Eni jiajëjumu Mary-ro uavadeje: Iae mae höjo. Na Badare mu vaejaje magonahe jevajëjo. Ëhuni jaehu uevanue ëhi jië'e muehu nasi örire rovë'oho iae mae höjo. Ëhi uavamu anerahuro hu nugo'i va'adeje.

Mary-hu Elizabeth ga'i ajiomade jöhoje.

³⁹ Va'amu gagorovo Mary-ro ri'öromo dahorunörire Judea sa'are ë ma-burëro ajiomoromo amore höröjadeje. ⁴⁰ Hörönugoromo Zechariah-are osare va'oromo Elizabeth jejamijadeje. ⁴¹ Jecamijamu hejë'i Elizabeth-ro hejadeje hesi dëre aharihoho tiöjavamu. Tiö'ego God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere aho'obëhe rumorovavamu hegorovo ⁴² Mary-ni ma-darugo'o uvadeje: Ja huë mae baejë'e javajëjo. Magonaho ioro'ioroho iosirëmijë'e javajëjo. Jaehu raho'iranoho huë mae jiajëjo. ⁴³ Aveho na diehi'oromo huë mae baejevë'e höjo nasi Börömo hesi vëmehu nasi örire rovanoho. ⁴⁴ Ëhesi bëhoho jero jejemijamu hejë'i hejode höjo nasi dëre aharihohuro nimorohoromo tiöjavamu. ⁴⁵ Ja huë mae javajëjo Badahu uvadëhi ëhi jio'a'ajë uvanohuro.

Mary-hu jö ioromo God rajahijade jöhoje.

⁴⁶ Ëhi uavamu hegorovo Mary-ro uavadeje: Naro nasi dë vövöbajo'o uhure Bada mabëhe uavajëjo. ⁴⁷ God na ajemaje aho uehorovoromo na nimorohevajëjo. ⁴⁸ Na hesi mu magonahe ma-bise'e jevajëjo röhu huro nasi örire ue-horovevë'e höjo. Aviavejë'e aevoromo ae aho'obëhe uvonövo'aruëjo: Nörö huë mae baejë'e höjo. ⁴⁹ Darugo ma'e Ahuro mu böröme vaejehë'e höjo. Hesi ihoho gemu maemu höjo. ⁵⁰ Hu mae uehorovarue aribövi jabesi jöëni vavaenimaje höjo. Jabesi a ujo ömo'ömohuni hesi vavaenoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo. ⁵¹ Hesi darugo'e mu maho röjëhiromo a masije javuajë uvarue aribövioho rarovö'öjëvamu huruomë'e höjo. ⁵² Huro darugo'e a masijo jabesi ihoho sa'aro ba'obue'i iho rumo'e aribövioho banigojioëmëvë'e höjo. ⁵³ Vadunehu vuovë'e aribövioho iruno'o mahuro da'uojëhi'i bövi bise'o marohë'e aribövioho rëmö'öjamu ma-övemu va'oruomë'e höjo. ⁵⁴⁻⁵⁵ Huro hesi mu aribövie Israel raje no ajamuijë'e höjo. Nosi hijo miono'o uëvadëhi huro ëhi Abraham'o hesi ujo ömo'ömohu'o nosi jöëni vavaenimemu vavaenimobe rovë'e höjo. ⁵⁶ Ëhi jövonugoromo Mary-ro Elizabeth'o hiromo manaere niö'i gemu barëjumu hesi amëro vuonorö'ö abuejadeje.

Bapataeto vaejaje ae John rahade jöhoje.

⁵⁷ Iae Elizabeth-are majaho rovamu harihoho rahadeje. ⁵⁸ Rahamu hesi amo rajohu'o aganohu'o hejare uëvavamu: Badaro huë baeromo Elizabeth mabëhe ajamijade hö uëvavamu hegorovo jabu'o nimorohoruomadeje. ⁵⁹ Nimorohoromo rahadoho hurae gemu barëjumu gagorovo rueruomadeje garöhëni jabesi Jew rajo muoho vaeromo aharihu hesi sinoho tariojahego. Rueromo ihoho hesi vavu hesi ihe Zechariah ë ihe gemuoho jumuvo'ie'areje. ⁶⁰ Jumuvo'ia'amu gagorovo vëmohuro uëvadeje: Bogajo. Hesi ihoho John ua'ejarejo. ⁶¹ John ua'ejarejumu uavareje: Iae mae höjo röhu jasi aganoho ëhi jië'e ihoho bogohöjo. ⁶² Bogohö uanugoromo vavuoho övëremu ua gavareje: Harihu hesi ihoho rahuo jio'a'ajëjo. ⁶³ Rahuo

jio'a'ajëjamu vavuohuro övëremu uëvadeje: Ijo ha'osoho barovego na jajivöjo. Ijo ha'osoho baro bojamamu jajivoromo uëvadeje: Hesi ihoho John höjo. Hesi ihoho John hö uëvamu gagorovo rue aribövioho gövögövövereje. ⁶⁴ Èhi'amu evare Zechariah-are jö'oho bitaroho marëjamu God rajahijadeje. ⁶⁵ Rajahijamu gagorovo rue amo rajohuro ae aho'obëhe juhuonivoruomadeje. Juhuonivoromo ë mu börömo hesi jöho aho'o Judea dahorunörire sa'a börömore ë vaerovemu vaerovoruomadeje. ⁶⁶ Vaerovemu vaerovoromo ë jöho sisë maro uehorovoruumadeje. Uehorovoromo gavare Badaro aharihoho mae ajamamu gagoro uvareje: Èaharihoho hu diehi jië'e a mabëhe jio hesi höjo.

Zechariah-hu jö God-aro baeromo majëhijade jöhoje.

⁶⁷ Iae aharihu hesi vavue Zechariah-ro hejade God-are Aru'ahoho hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovoromo uehore bojamamu hegorovo ave jöho majëhiromu uëvadeje:

⁶⁸ Bada God Israel rajo muebejavuaje aho hu mabëhe höjo.

Huro uehoro ma-mae baeromo hesi aribövioho ajamui'i rovë'e höjo.

Rueromo sisë'i raromaroho maro bamavuë'e höjo.

⁶⁹ Huro darugo'e aho God-are mu vaenövade ae David-are ujoho bojamuijë'e höjo no baejavuoromo maro ramuo'iröhego.

⁷⁰ Huro ëhi ë'iröhëro mami gö'e hesi jö baejare aribövi maho ëhi hu ruoho'ego jabumëro ë jöho ae majëhinövare höjo.

⁷¹ Huro no'o muorovarue aribövioho ruahö'öjëvoromo no baejavuoromo maro ramuo'iröhëro no nu huodaguarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhiromu maro bamavuo'iröhëro ëhi uvade höjo.

⁷² Huro muebejavuobe va'iröhe jöho uehorovoromo nosi hijo miono'oho huë baejëvo'i uvade höjo.

⁷³ Huro nosi hije Abraham darugo'e jöho majahiromu uavade höjo

⁷⁴⁻⁷⁵ ajamuiromu no'o muorovarue aribövi jabesi övore javuego baeniëhi'iröhëro.

Baeniëhijego noro bogo juhuonivo'i ma-ioro'ioeremu hesi nuniro raromoromo

hu gemu uehorovoromo ae mae vaejëvoromo hesi muoho vaenövo'iröhego.

⁷⁶ Röhu jue'iajo. Dö mare hijaje Aho God-ro ave jöho majahiromu ua'a'ajëjo: Ja jö God nasiro baeromo a majëhijanue ae javajëjo.

Jero Badare jöho baeromo urimo va'a'anuëjo huhu rueröhe öroho avohahego maro rueröhego.

⁷⁷ Jero jöe majëhijego God-are ariböviohuro heromu uvoruomoröhego: God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo no baejavuoromo maro ramuajë hö uvoröhego.

⁷⁸⁻⁷⁹ Èhesi bëhoho God-ro noni vavaenimajohuro majaëro ö'idöre rojomanovoromo

ramoramore vuovo örire jijiharue aribövioho no ajivavuo'ajëjo.

Ajivavuoromo huë mae bae'iröhe öroho röjahui'a'ajëjo.

⁸⁰ Zechariah-ro ëhi jövë'ëro John-ro böviræbe hesi aru'ahoho dë vövöbajo'oho biririvobe va'adeje. Biririvobe va'oromo a rumo'e sa'are va'o hijadeje u'emu Israel rajo jabesi nunire muoho ma-va'orahoro vaeröhëni.

2

Iesu rahade jöhoje.

¹ Ëhi'amu evare Rome a böröme sa'ae aho'obëhe muebejaje a ihe Caesar Augustus-ro jöe nugö'öjadeje. Jöe nugö'öromo uëvadeje: Nasi aribövie sa'ae dinö'e dinö'e raromarujohe jemëro va'oromo jemesi ihoho census aribövioho bojëmirego jajivëho'irarëjo. ² Röhu evare majaho ëho iho aevoromo jajivo'amare majaho jiadeje. Evare majaroho Quirinius-ro bövie vaeromo Syria sa'aho muebenövadeje. ³ Amo ë jöho rovamu gagorovo ae gemu gemu amo göre göre va'o raromaroho jabesi amo mare vuonorö'ö rueruomadeje jabesi ihoho uëvego jajivojoro.

⁴ Rueruomamu Joseph-ro hu'o Galilee sa'are Nazareth amore hiromo vuonugoromo hu David-are ujëro jië'ëro David-hu aevo'i hijade amore Bethlehem ë rovadeje. ⁵ Rue'i Mary hu'irae rovadeje jabesi ihohu'o jajivëhojoro rabëni Mary huro masuröhe magonahego. Röhu hu dë'e jiadeje. ⁶ Bethlehem rueromo arijamu magonahehu rahoröhe majaho rovadeje. ⁷ Majaho rovamu gavare aehu nuharue osaho rarovamu gagorovo mi nugo'amarue osare va'o harihu murioho rahoromo niögëro numoromo mi jabesi i bahijarue röhore ë bamareje.

Aneraehu jö barovamu sheep muebejarue ariböviehu hejare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu gavë'i iae dirö'e gemuore aëro vahi'e sheep mure raromoromo sheep-oho muebe'amareje. ⁹ Sheep-oho muebe'i gavare Badare anerahuro ro nami'ego Badare ajohuro ajivëvamu gagorovo sisë maro juhuonivareje. ¹⁰ Juhuonivamu gagorovo anerahuro uëvadeje: Nadi juhuonivohëjo. Naehu rovaje hesi bëhoho na jö mae baeromo rovajëjo jemë'o jemesi a ioro'iorohu'o aho'obëhe heromo börömo bëhe nimoroho'irarijego. ¹¹ Aruëre David-hu hinövade amore jemë baejëvoromo mare bamëvo'iröhe aho jaruvo rahë'e höjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho höjo. Hu Bada höjo. ¹² Röhu jemëro va'oromo ga'irarije aharihoho niögëro numë'e mi jabesi i bahijarue röhore raromamu gavë'iroho uvorëjo: Nörö jö mae uövuade höjo.

¹³ Jö mae uövuade hö uëvamu gavë'i anerae aho'obëhe ö'idöre jioromo ma-majioho ruvebiruomoromo urimore rovade anerahu'o gemu mae rira-voromo God rajahiromo uvoruomadeje:

¹⁴ Dö mare hijaje aho God hu mabëhe höjo.

Sa'are raromarue aribövioho huhu huë baejëvajoho maro raro-moruomo'ajëjo.

¹⁵ Aneraho jaburo ëhi uvoruomoromo ö'idöre vuonorö'ö iojiomamu gagorovo nume sheep muebejarue ariböviohuro uarovareje: Rovego Bethlehem va'oromo Badahu uövuade muoho gavarëjo. ¹⁶ Ëhi uarovonugoromo ma-burëro rueromo nahoromo gavareje Mary'o Joseph'o ari'irögoro aharihoho miehu i ijarue röhore raromamu. ¹⁷ Ëhi ganugoromo aharihu hesi jö aneraehu uëvamu hejaroho Mary'o Joseph'o majëhijareje. ¹⁸ Majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe tiöjëvadeje. ¹⁹ Tiöjëvamu Mary-ro jöho avoho heromo hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovadeje. ²⁰ Ëhi'amu rue sheep muebejarue ariböviohuro aneraehu uëvadëhi ëhi jiamu gavë'ëro o jöho ëhi hejë'ëro God rajahibe mae uabe jabesirëro sionëro va'areje.

Iesu jumuvare jöhoje.

²¹ Iesu rahadoho hurae gemu barëjamugo Iesuare örire Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariö'öjahoromo urimo Mary bogo ma'enoröhë'e mahijadevare aneraehu iho uavadëhi ëhi Iesu jumuvareje.

Iesu osa börömore bava'oromo God-are örire bojamare jöhoje.

²² Mary-ro aharihoho rahoromo hijuvo gavade Moses-hu bojemade mu vaeromo jabesi sisë u'oröhe majaho rovamu gagorovo huro Joseph-mu niö'iro aharihe Iesu baeromo Jerusalem amore ajiomareje aharihoho Bada bojami'iröhëni. ²³ Ĕmu hesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Harihu murioho aho'obëhe God-are öroro i'imamego hesiremu jio'amo'irajo. Amo Mary'o Joseph'o aharihoho bava'areje ëhi jië'e muoho vaeröhëni. ²⁴ O jö göho Badare surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Ihititore niö'i o guaho harihe niö'i ëhi jië'e ugoho priest bojëmego God-ni vënëro muejëvo'irajo. Ĕmuohu'o vae'iröhëni jabumë aharihoho bava'areje.

²⁵ Röhu ae gemu Jerusalem amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Simeon jiadeje. Hu ae mae vaejëvoromo God-are muoho gemu uehorovaje aëro jië'ëro muebenövadeje God-ro Israel rajoho ajëmiromo jabesi huë vavaenoho tugohëroröhego. Röhu God-are Aru'ahohuro hu'o juvonövadeje. Hu ëhi jië'e ae jiadeje. ²⁶ Simeon hu ëhi jië'e ae jiamu God-are Aru'ahohuro røjahiromo uavadeje: Ja bogo avevejö'oho guomo'i Badahu uavë'ëro böröme namiromo ajëmi'iröhe aho rue'iramu ganugoromo evare guomo'a'anuëjo. ²⁷ Ĕhi uavë'ëro ijonö God-are Aru'ahohuro uehore bojamamu Simeon-ro God-are osa börömore rovadeje. Rovamu evare Iesuare vëmu vavu'ohuro aharihoho God-are osa börömore barovareje Jew rajo jögoru jiaje ëhi jië'e muoho vae'iro. ²⁸ Barovamu gagorovo Simeon-ro aharihoho övëro huohudëromomo God rajahiromo uavadeje:

²⁹ Bada jaruvo jero jasi nimoromo uevego na muoho vuonugo'i huë mae ö'iröjo jaehu uevanëhi ëhi jië'e jiaje.

³⁰ No maro bamavuo'iröhe aho nasi nunëro gavë'e jevajëjo.

³¹ Ĕaehu vaeröhe muoho jero avohane höjo sa'ae aho'o garöhego.

³² Avohane hesi bëhoho huro ajoho barovego ëhuro jasi jö bogo hejë'e aribövioho jasi öroho ga'i jasi aribövie Israel rajo nosi ihoho döro jioröhego.

³³ Simeon-ro ëhi jövamu hegorovo Iesuare vëmohu'o vavuohu'o tiöjëvadeje. ³⁴ Tiöjëvamu God-ro jabumë huë mae bojëmi'iröhego Simeon-ro God uanugoromo Iesuare vëme Mary uavadeje: Aveho hejëjo. Ave aharihoho God-ro bamade höjo huro muoho vaejego ëhuro Israel rajo a ioro'ioroho sa'are rirerömëvo'i ioro'ioroho döro ri'öröhego. God-ro bamade höjo huro hesi jöho barueröhego. Huro hesi jöho barue'iramu aëro ahoruomo'ajëjo. ³⁵ Ahoromo ëhuro ae aho'obëhe jabuhu diehi diehi uehorovaruoho va'orahoro jio'iramu ga'ejarëjo. Ĕhi'o'iramu jero jasi dë vövöbajo'o uhure huë vavaene börömoho bae'a'anuëjo.

³⁶ Simeon-ro Mary ëhi uavadeje. Röhu magonaho mavoje gemu ë hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Anna jiadeje. Hu jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jiadeje. Phaniel-are aboje jiadeje. Asher-are uje gemuoho jiadeje. Röhu hesi vadunoho aho'obëhe mae jiadeje. Urimë'i barue masuromo baru'o hijadoho vadune aho'obëhe 7 barëjamu ³⁷ baru guomamu doru hijadoho rahade vadunoho aho'obëhe 84 jiadeje. Ĕhu'ëro mavoji mae jiadeje. Röhu huro ë God-are osa börömoremu va'oromo majae vahie jene ioho vuonugo'i God gemu uehorovoromo hesi örire jöe jövoromo rajahinövadeje. ³⁸ Amo Mary'o Joseph'o God-are osa börömore arijamu ë magonahohuro jabesirire rovadeje. Rueromo aharihoho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uaromo va'oromo ganövade di ariböviohuro God-ro Jerusalem amo rajoho maro bamëvoröhego muebejarue ë aribövioho gëromomo aharihu hesi jöho majëhinövadeje.

Iesu Nazareth amore vuonorö'ö barovare jöhoje.

³⁹ Ehi'amu Mary'o Joseph'o Badare surire jiaje ehi jië'e muoho vae barënuogoromo Galilee sa'are vuonorö'ö rueromo ro jabesi amore Nazareth ë arijareje. ⁴⁰ Arijamu aharihoho böviraebe biririvobe va'adeje. Hu uehoro mabëhe hesi simanore jiadeje. God-ro hesi örire huë bae avohobe va'adeje.

A harihe Iesuhu God-are osare hiromo ë'ade jöhoje.

⁴¹ Ehi jië'ëro God-hu Vörö Tugohade Maja Börömoho rue'ego vadune göro göro Iesuare vëmu vavu'ohuro Jerusalem ajiomoromo ë hesi söröho inövareje. ⁴² Ehi'obe rovaroho Iesu vadune aho'obëhe 12 baejamu gagoro Iesuare vëmu vavu'ohuro ehi gemuoho ë'oromo Jerusalem amore ajiomareje. ⁴³ Ajiomoromo sörö majaho barëjamu vuonorö'öromo sionëro jabesi amëro rue'ië'areje. Röhu jabesi harihe Iesuro ë Jerusalem hi-jadeje. Hijamu vëmu vavu'oho dadivëvadeje. ⁴⁴ Dadivëvamu uehorovoromo uvareje: Evaho Iesu nosi a ioro'iorohu'o gemu mae rovajëromo rovaroho majae gemu barëjadeje. Majae gemu barëjamu agano ioro'ioerehu örire rovaruire Iesu nahobe jirehojuvo ⁴⁵ gavare Iesu bogojiamu gagorovo öri ahore vuonorö'öromo Jerusalem naho va'areje. ⁴⁶ Nahujuvo jiamëhi va'i gavareje Iesu God-are amo börömore hiromo God-are jö öri röjëhjarue aribövi jabesi jöho hejë'i hu'o mana uë gëvamu. ⁴⁷ Hejareje huro ehi'ego ae aho'obëhe tiöromo uvoruomamu: Rabu simano ma-mabëhe baejë'ëro jöho mana bu'öjajëjo. ⁴⁸ Ehi'amu vëmu vavu'ohuro Iesu garomo tiöromo vëmohuro uavadeje: Jue'i ja rabëni nosi öriroho ehioho ë'ane höjo. No jasi vavuohumu niö'iro nurunurumë'i nahavobe rovere höjo. ⁴⁹ Rovare höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë rabëni na nahevobe rovarije höjo. Jemë rabëni bogo uvarije höjo: Nörö hesi Vavuohuro nimo'ego hesi osare hijajëjo. ⁵⁰ Ehi uëvamu hegorovo vëmu vavu'oho Iesuhu uëvaje jö hesi bëhoho dadivëvadeje.

⁵¹ Dadivëvamu Iesuro vëmu vavu'ohu'o sionëro vuonorö'ö rovadoho jabesi amore Nazareth ë hiromo jabesi jöho ejëhë'e hinövadeje. Hijamu vëmohuro gavade hejade jöho hesi simanore bamoromo uehorovemu uehorovonövadeje. ⁵² Ehi'amu Iesuro simano mae jiobe daje böviraebe va'adeje. God o ae aho'obëhe jaburo hesi örire huë bae avohobe va'areje.

3

Bapataeto vaejaje ae John-hu jö majëhinövade jöhoje.

¹ Iae Tiberius Caesar-hu Rome amore bövie namiromo hesi sa'ae dinö'e dinö'e aevoromo muebejavuadoho vadune aho'obëhe 14 barë'i 15-ho jiadeje. Röhu Pontius Pilate-ro Judea sa'aho muebe'i Herod-ro Galilee sa'aho muebe'i Herod-are murie Philip-ro Iturea sa'ahu'o Trachonitis sa'ahu'o muebejëvo'i Lysanias-ro Abilene sa'aho muebejadeje. ² Annas'o Caiaphas'o jabumë niö'i Jew rajo jabesi priest böröme jëvadeje. E'sa'are a masijo'o priest masijo'o ehi jio'amade majare evare Zechariah-are harihe John-ro a rumo'e sa'are hijamu God-are jöhuro dëre abuejadeje. ³ Abuejamu hegorovo jöho majëhibe juvoromo Jordan jvonörire öri ari'oho juvo barëjadeje. Juvo barëromo majëhiromo uënövadeje: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaehego God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajo.

⁴ John-hu ehi ë'iröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro surire jajivoromo uvadeje: Aëro a rumo'e sa'are hiromo ma-darugo'o uvo'a'ajëjo:

Badahu rueröhe öroho avohorego hu maro rue'irajo.

Hesi öroho ahorrirëro vajivorego hu maro juvo'irajo.

⁵ Guoröte aho'obëhe huo'amo'iramu rojomo'amo'ajëjo.

Dahoru ëgohu'o bunohu'o aho'obëhe aho'amo'iramu ahorire jio va'a'ajëjo.

Tagu tagu'e öroho vajivo'iramu ahorrirëro jio'amo'ajëjo.

Abue ajiomë'e öroho avoho'iramu ahorrirëro jio va'a'ajëjo.

⁶ Ëhi'o'iramu ae aho'obëhe garuomo'ajëjo God-hu baejëvoromo mare bamëvajoho.

⁷ Ëhi jajivë'ëro jië'ëro iae John-ro gavade ae aho'obëhe mae huro bapataeto vaejëvojöro rueruomamu gëgorovo uëvadeje: Sigobu aboji harihu'e jëvanovajëjo. Jemë raro uëvade höjo: God-are vöröehu rue'iröhire jioromo huruomoromo manö va'irarijoho eni jëvo'ajëjo. Bogajo. ⁸ Ijehu bajo mae raejajëhi ëhi mu mae vaerego no garomo uvo'irarëjo: Iae jemë uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejë'e jëvajëjo. Röhu nadi uvorëjo: Abraham nosi bëhohuro jië'ëro ëhu'ëro no mae javuajëjo. Naro jemë uëvajëjo: Jemë Abraham-are ujo ömo'ömo jëvajoho ëho ma-bise'e höjo. God-ro nimo'ibejajo ave munëho ujuohoromo avohëvego araeromo Abraham-are ujo ömo'ömoho jio'amo'ibejajo. Ëhuni nadi nimorohë'ioho ëhioho atorëjo.

⁹ Röhu tonëro ijoho bëhi'o huo'ö'ie'ajëjo. Di ijohuro bajoho bogo ma raejë'e jiego huo'öromo vëniro huo'ie'ajëjo. ¹⁰ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego aëro uanövareje: Ëhi jië'oho no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. ¹¹ Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Ae rahu niöge niö'i jëvë'oho gö baeromo niögu rumo'e aho bojaminëjo. O ie jëvë'oho i rumo'e aho gö bojaminëjo. ¹² Ëhi uë'ego tax baejarue aribövioho jabu'o bapataeto vae'i ruenövareje. Rueromo uanövareje: Tisa no diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. ¹³ Vae'ëjarë'ego John-ro uënövadeje: Tax baejë'iroho sa'are a masijehu uëvaruëhi ëmino'e bae'i nadi gö'oho döroho jemesi ëma baerëjo. ¹⁴ Ëhi uë'ego muorovo aribövioho jabu'o uanövareje: Jabesi muoho ëhi höjo röhu nomë diehi jië'e muoho vae'ëjarëjo. Vae'ëjarëjamu uëvadeje: Jemëro va'oromo nadi ae gö jabesi monioho baeniëhirëjo o nadi sarerëmiromo uërëjo: Jemë mu sisë vaejë'e jëvaje monie mana bojamuihëjo. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo monioho ujuoho'i ma-uvorëjo: No suvuoro baejaruoho iae eni höjo.

¹⁵ Ëhi majëhijamu hegorovo ae aho'obëhe dë vövöbajo'ere uvoruomadeje: Nani mu börömëro rovajëjo. O nani John hu God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe ahuro jöe majahuijajëjo. ¹⁶ Ëhi uvoruomamu gagorovo John-ro uëvadeje: Naro jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu ae gö nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu na ma-bise'e jevajëjo. Naro ma-jovëremu bapataeto vaejëvaje höjo. Ëahuro God-are Aru'ahohuro o vënëro bapataeto vaejëvo'ajëjo. ¹⁷ Hesi ijo garanoho övore höjo. Ijo garanoho övore jië'ëro ioho tevoromo döro hijiohijiovoromo mevoromo i maho gagovoromo hesi iruno'e osare ë avoho bahi'i subueho sinoho ravemu ravaje vëniro huo'a'ajëjo. ¹⁸ Ëhi jië'e jöho o jöe gö gö John-ro majëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho ganövadeje. Ëhi'oromo God-are jö maho majëhinövadeje.

John savoji gagore ba'amare jöhoje.

¹⁹ Ëhi'amu gagorovo iae ë sa'a muebejaje a böröme Herod-ro hesi muri hesi vabore Herodias gohoniahiromo mu sisë gö gö vaejamu gagorovo

John-ro ri'öromo birevadeje. ²⁰ Birevamu Herod-ro mu sisë aho'obëhe vaejë'ëro röhu ave mu sisëhu'o vaejadeje. Huro ae uëvamu John guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje.

John-hu Iesu bapataeto vaejade jöhoje.

²¹ Röhu ë hesi urimo John-hu a bapataeto vaejövade majare huro ae aho'obëhe bapataeto vaejövonugoromo Iesu'o bapataeto vaejadeje. Bapataeto vaejamu Iesuro God-are örire jöe jövamu gavë'i ö'idöho arorovadeje. ²² Arorovamu God-are Aru'ahohuro sino haho'e jioromo guaho va'ënohuro Iesuro ruvebijamu gavë'i ae aho'obëhe hejareje ö'idöre uvavamu: Ja nasi Harihu mabëhe javajëjo. Naro ja garomo ehuro nasi dë vövöbajo'oho nimorohevajëjo.

Iesuare hijo miono'o jabesi iho jajivobe va'ade jöhoje.

²³ Röhu Iesuhu mu aevade majaho hu vadune aho'obëhe 30 rabu'e jiadeje. Ae aho'obëhe uvoruomadeje: Iesu hu Joseph-are harihe höjo. Röhu Joseph hu Heli-are harihe jiadeje. ²⁴ Heli hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. Levi hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Jannai-are harihe jiadeje. Jannai hu Joseph-are harihe jiadeje. ²⁵ Joseph hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Amos-are harihe jiadeje. Amos hu Nahum-are harihe jiadeje. Nahum hu Esli-are harihe jiadeje. Esli hu Naggai-are harihe jiadeje. ²⁶ Naggai hu Maath-are harihe jiadeje. Maath hu Mattathias-are harihe jiadeje. Mattathias hu Semein-are harihe jiadeje. Semein hu Josech-are harihe jiadeje. Josech hu Joda-are harihe jiadeje. ²⁷ Joda hu Joanan-are harihe jiadeje. Joanan hu Rhesa-are harihe jiadeje. Rhesa hu Zerubbabel-are harihe jiadeje. Zerubbabel hu Shealtiel-are harihe jiadeje. Shealtiel hu Neri-are harihe jiadeje. ²⁸ Neri hu Melchi-are harihe jiadeje. Melchi hu Addi-are harihe jiadeje. Addi hu Cosam-are harihe jiadeje. Cosam hu Elmadam-are harihe jiadeje. Elmadam hu Er-are harihe jiadeje. ²⁹ Er hu Joshua-are harihe jiadeje. Joshua hu Eliezer-are harihe jiadeje. Eliezer hu Jorim-are harihe jiadeje. Jorim hu Matthat-are harihe jiadeje. Matthat hu Levi-are harihe jiadeje. ³⁰ Levi hu Simeon-are harihe jiadeje. Simeon hu Judah-are harihe jiadeje. Judah hu Joseph-are harihe jiadeje. Joseph hu Jonam-are harihe jiadeje. Jonam hu Eliakim-are harihe jiadeje. ³¹ Eliakim hu Melea-are harihe jiadeje. Melea hu Menna-are harihe jiadeje. Menna hu Mattatha-are harihe jiadeje. Mattatha hu Nathan-are harihe jiadeje. Nathan hu David-are harihe jiadeje. ³² David hu Jesse-are harihe jiadeje. Jesse hu Obed-are harihe jiadeje. Obed hu Boaz-are harihe jiadeje. Boaz hu Shelah-are harihe jiadeje. Shelah hu Nahshon-are harihe jiadeje. ³³ Nahshon hu Amminadab-are harihe jiadeje. Amminadab hu Admin-are harihe jiadeje. Admin hu Arni-are harihe jiadeje. Arni hu Hezron-are harihe jiadeje. Hezron hu Perez-are harihe jiadeje. Perez hu Judah-are harihe jiadeje. ³⁴ Judah hu Jacob-are harihe jiadeje. Jacob hu Isaac-are harihe jiadeje. Isaac hu Abraham-are harihe jiadeje. Abraham hu Terah-are harihe jiadeje. Terah hu Nahor-are harihe jiadeje. ³⁵ Nahor hu Serug-are harihe jiadeje. Serug hu Reu-are harihe jiadeje. Reu hu Peleg-are harihe jiadeje. Peleg hu Eber-are harihe jiadeje. Eber hu Shelah-are harihe jiadeje. ³⁶ Shelah hu Cainan-are harihe jiadeje. Cainan hu Arphaxad-are harihe jiadeje. Arphaxad hu Shem-are harihe jiadeje. Shem hu Noah-are harihe jiadeje. Noah hu Lamech-are harihe jiadeje. ³⁷ Lamech hu Methuselah-are harihe jiadeje. Methuselah hu Enoch-are harihe jiadeje. Enoch hu Jared-are harihe jiadeje. Jared hu Mahalaleel-are harihe jiadeje.

Mahalaleel hu Cainan-are harihe jiadeje. ³⁸ Cainan hu Enos-are harihe jiadeje. Enos hu Seth-are harihe jiadeje. Seth hu Adam-are harihe jiadeje. Adam hu God-are harihe jiadeje.

4

Iesuhu mu sisë vaejoro Satan-hu bijioho gavade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hejade God-are Aru'ahohuro hesi dë vövöbajo'ere sino haho'ere rumorovavamu hegorovo Jordan jovoho vuonugo'irögoro God-are Aru'ahuhu uavajire a rumo'e sa'a göre ë va'o juvadeje. ² A rumo'e sa'are juvamu gagorovo Iesuro God-are jöho ahojoro Satan-ro hesi dëho bijioho gabe va'adoho majae aho'o 40 barëjadeje. Bijioho ga'i hijamu evare majaroho Iesuro ioho bogo ijë'e ma-hibe va'oromo ë majaho barëjamu vadunëro hömadeje.

³ Vadunëro hömamu Satan-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o'ho ave munëho uavego iraejajo. ⁴ Iraejajamu rühuro uavadeje: Röhu God-are jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aehu iemu uehorovë'o'ho bogo maho raromo'aruëjo.

⁵ Èhi uavamu Satan-ro Iesu hu'irae ba'o'jomoromo a masijehu dinö'e dinö'e raromoromo muebe'amarue öri ari'o'ho ëho ma-burëro röjahi barëjadeje. ⁶ Röjahiromo uavadeje: Èöri ari'o'ho aho'obëhe naro bojami barë'ejöjo jero mueberomo ë bövi bise'o maho ujuoho'iranego. Èhesi bëhoho ë öri ari'o'ho naro baejë'ëro jevë'ëro ae rahu bojëmi'i negë'o'ho iae bojëmaje höjo. ⁷ Èhuni jaehu uvene aho röjehijë'o'ho aho'obëhe jasi jio'amo'ajëjo. ⁸ Jasi jio'amo'ajëjamu Iesuro uavadeje: Röhu God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: Bada jasi God gemu rajahiromo hesi muohemu gemu vaejahonëjo.

⁹ Èhi uavamu Satan-ro Iesu Jerusalem hu'irae baeromo ajiomadoho ruhe God-are osa börömo hesi döre ba'o'jio ë nugamu namijadeje. Namijamu Satan-ro uavadeje: Ja God-are Harihe javë'o'ho avehuro nami'i jörö'örovëjo. ¹⁰ Èhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'e höjo: God-ro hesi aneraho uë'iramu ja avoho muebejavo'aruëjo. ¹¹ O hesi surire jö göho ëhi uvë'e höjo: Aneraho jaburo övore ma'enagonövo'aruëjo jasi hörure munëro bibejavo'jööni. Èhuni jörö'örovëjo. ¹² Jörö'örovëjamu uavadeje: Röhu God-are jöho ëhi uvë'e höjo: Nadi ri'öromo Bada jasi God hesi dëho ëma bijiohoromo uanëjo: God jero ëhi ëhi ë'ëjo. ¹³ Èhi uavamu Iesuro mue gö gö aho'o vaejoro Satan-ro hesi dëho bijioho ganugoromo vuonugo va'adeje majae eni jiego vuonorö'ö rueröhëro.

Iesuhu Galilee sa'are hiromo aevoromo mu vaejade jöhoje.

¹⁴ Va'amu iae Iesuro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo vuonorö'öromo Galilee sa'are va'adeje. Va'amu huhu rovade jöho ë sa'aho aho'obëhe heruomadeje. ¹⁵ Iesuro Jew rajehu God rajahjarue osare osare jöe röjëhibe juvamu ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu a mae höjo.

Iesuare ame Nazareth rajehu Iesu bijönimoruomade jöhoje.

¹⁶ Èhi'amu Iesuro jöe röjëhibe juvoromo urimë'i asisö'o'ere hiromo böviraejade amore Nazareth ë rovadeje. Rueromo nuho majae rovamu amo göre göre va'oromo ë'ajëhi ëhi huro God rajahjarue osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adaho'i ri'ö namijadeje. ¹⁷ Namijamu jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu jajivade jö'e suroho ae göëro

bojamijadeje. Bojamamu Iesuro baeromo jiovö'öromo ave jajivade jöho nahoromo bihoromo adahoromo ¹⁸ uvadeje:

Badare Aru'ahohuro nasi simanore rumorovevajëjo Badaro hesi Aru'ahoho nasirire bamë'ëro jië'ëro.

Huhu bamade hesi bëhoho naro hesi jö maho baeromo bogo eni jië'e aribövioho majëhi'irodego bamade höjo.

Huro na remö'öjade höjo naro va'oromo tövëvë'e aribövioho uë'irodego: Jiovo remö'ö'irode majaho rovë'e höjo.

Nuni tugorohëvë'e aribövioho uë'irodego: Nuni dadovëho'irode majaho rovë'e höjo.

Remö'öjade höjo sisëhu ruahö'öjëvë'e aribövioho naro manö bamëvo'irodego.

¹⁹ Naro ae uë'irodego: Badahu ajëmi'iröhe majaho iae rovë'e höjo.

²⁰ Ejöho adahonugoromo Iesuro suroho huhoho taemoromo osa muebejaje aho sionëro bojamiromo jö bëhoho röjëhi'i sa'aro hijadeje. Hijamu gagorovo ë osare raromare ariböviohuro ae aho'obëhe heli Iesu gemu ërimahareje. ²¹ Erimahamu uëvadeje: God-are jö adahamu hejarije ë hesi muoho aviavejë'e rovë'e höjo. ²² Iesuro ëhi jië'e jöho jövamu hegorovo ae aho'obëhe uvoruomadeje: Hu jö mae jövajëromo hesi huë ma jöho heromo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu uvoruomadeje: Eiaho bogo a börömehu jio'i hu Joseph-are harihe höjo. ²³ Ehi uvoruomamu Iesuro uëvadeje: Ave uhu jö atarujoho jemëro ëhi ue'a'arujëjo: Oso muebejanue aho jero jasi ajamirovego mae javajo. Ehesi bëhoho jemëro ueromo ë'arujëjo: Arue Capernaum amore mu vaejane ë hesi jö hejaroho ëhi jië'e muoho ave jasi amore vaejago no gavarejo. ²⁴ Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo ma uehorovavuarue höjo. Bogo mae bogajo. ²⁵ Röhu aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Elijah-hu hijade majaroho ave Israel sa'are magonaho dorue aho'obëhe jio'amade höjo. Evare majare ëni bogo mae bogo rovadoho vadune niö'i gemu röhu döre manaere 6 ëhi barëjël'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'obëhe majae ëgobövie vadune raromare höjo. Vadune raromamu evare ²⁶ magonaho dorue aho'obëhe ave Israel sa'are raromarohe God-ro Elijah hesi sa'a rajo magonaho doruoho bogo gemu vadu'e ajamijöro jabumënioho nugö'ö'i sa'ae gö Sidon amonörire sa'are Zarephath amore hijade magonaho doruohuni gemu nugö'öjade höjo ajami'iröhego. ²⁷ O jö God-aro baeromo majëhinövade ae Elisha-hu hijade majaroho ave Israel sa'are sino jomo'e ae aho'obëhe jio'amade höjo. Röhu Elisha-ro Israel raromarue jomo'e aribövi bogo ae gemu vadu'e jabesi sinoho avohëho'i Syria rajemu gemu a ihe Naaman hesi sinoho avohahade höjo. ²⁸ Ehi majëhijamu hegorovo ë God rajahijarue osare raromarue ariböviohuro heromo sisë maro dë vörönimoruomadeje. ²⁹ Dë vörönëgamu ri'öromo Iesu amore jiamu guduamo baeromo amo'e dahoru bönure iojiomoromo dahoru vösöre suorovareje barado döre riravo'i baba'amo'irovo. ³⁰ Ehi'o'i ë'oruomamu gëgorovo Iesuro jabesi ririre jioromo remö'öromo va'adeje.

Aru'aho sisë ae gemu hesi dëre jiamu Iesuhu rarovö'öjade jöhoje.

³¹ Va'oromo Iesuro abuejadoho abo Galilee sa'are Capernaum amore höröjjadeje. Höröromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahijarue osare va'oromo jöho röjëhijadeje. ³² Jöho röjëhijamu heromo tiöromo uvoruomadeje: Hesi jöho darugo'e ma-mabëhe javavajëjo. Ehi uvoruomade

hesi bēhoho hesi birire baejē'ero hu jōho majēhijadeje. ³³ Amo ē osare Satan-are a sisēhu dēre abuejē'e aho hijē'e jiadeje. Hijē'ero ma-darugo'o uvadeje: ³⁴ Hē-ajo. Iesu Nazareth rajoho ja rabēni sihusihuaguo'i rovane hōjo. Na ja ijumavuo'i ē'anuējo. Na iae ja gavajējo. Ja God-aro jioromo rovē'e a ma-maemu jiē'e ae javajējo. ³⁵ Ēhi uavamū hejē'i Iesuro uavadeje: Jōho vuonugo'i hōrōjējo. Hōrōjējamū hejē'i uhure a sisēhuro ē a hesi simanoho huotovahamu ē aribōvi jabesi nunire sa'are behumorovadeje. Sa'are behumorovamu uhure a sisēhuro ē a hesi sino haho'o'oho bogo ijumaho'i mahōrōromo va'adeje. ³⁶ Hōrōromo va'amu gagorovo ae aho'obēhe garomo tiōjēvamū uarovareje: Aveho rabu'e jōho hōjo. Darugo'e jōho jōvego a sisēhuro ma-burēro ejahoromo suorovo va'oruomaje hōjo. ³⁷ Ēhi'amu Iesuhu vaejaje mu hesi jōho ē sa'aho aho'obēhe he barējareje.

Iesuhu ae aho'obēhe jabesi sino avohēhade jōhoje.

³⁸ Rōhu a sisēho dēre jioromo hōrō va'amu Iesuro God rajahijarue osare jioromo va'adeje. Va'oromo Simon-are osare va'adeje. Rōhu Simon-are jure magonaho hesi sino haho'o'oho vōrō'irae avohē'e jiadeje. Vōrō'iraejamū Iesu uavareje: Na ja magonahoho ajaminējo. ³⁹ Ajaminējamū hegorovo Iesuro va'oromo bēhire ruaho'amo namiromo uavadeje: Vōrō'iraejanuoho u'uhējo. U'uhējamū sino haho'ere vōrō'iraejadoho u'uhadeje. U'uhamū hejē'i ri'ōromo iruno'e avohēhoromo i'imēmadeje.

⁴⁰ I'imēmamū majae beva'amu gagorovo ae rahu hesi ae guomo guome gō gō jiē'o'oho ujuoho rovamu Iesuro hesi ōvoho ae aho'obēhe jabesi sinore bamēho'ego marē'amonōvadeje. ⁴¹ Marē'amo'ego aru'aho sisē ae aho'obēhe jabesi dēre raromarohuro suorovo va'onōvareje. Suorovo va'iē'iroho ma-darugo'o uvonōvareje: Ja God-are Harihe javajē'ego heromo uēnōvadeje: Jōe nugohējo. Nadi nasi jōho huruohohējo. Iesuhu ēhi jiē'e jō jōvade hesi bēhoho ē aru'aho sisēho jaburo garomo uvareje: Hu bōrōme namiromo ae ajēmaje aho hōjo.

Iesuhu Judea sa'are jō majēhibe juvade jōhoje.

⁴² Ēhi ē'ē'ero sisonuvamugo Iesuro ri'ōromo va'oromo a rumo'e sa'are ē hijadeje. Hijamū ae aho'obēhe hu nahobe rovareje. Nahobe rueromo gavare ē hijamū gagorovo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i rueromo no'o hijējo. ⁴³ No'o hijējamū hegorovo uēvadeje: Iae mae uevarujējo rōhu God-hu bōrōme namiromo muebejēvaje jōho ē jōho amo ioro'iorohu'o majēhibe va'ejōjo ē hesi bēhoho God-ro ēhuni remō'ōjamū rovē'ero. ⁴⁴ Ēhi'onugoromo Judea sa'are God rajahijarue osare jōho majēhibe juvadeje.

5

Iesuale ijore ijore jijhorōhego Iesuhu aevoromo a uēvade jōhoje.

¹ Iae Iesuro Gennesaret e'u rirōre namijadeje. Namijamū ae aho'obēhe God-are jōho he'i tagavoromo bijimō'ōrovobe rueruomadeje. ² Rovamū Iesuro namiromo gavadeje boat niō'i e'u rirōre raromēvo'i visu suo-varue aribōvioho rori'o raromoromo viōho u'ovamū. ³ Ēhi ganugoromo boat gemū Simon-are boat-re ajio hiromo Simon uavadeje: Ave rirōre jioromo biduohō'ōjego rori'o va'ajo. Rori'o va'a uanugoromo gavade eni jiamū gagorovo boat-re ēhi hiromo jōho rōjēhijamū rue sa'are raromare aribōviohuro heruomadeje.

⁴ Heruomamū Iesuro hesi jōho jōvobe va'ojuvo barējamū Simon uavadeje: Ave jasi boat-oho baeromo e'u umahē'inō huo'ōbe va'oromo ja'o jasi

ariböviohu'o viöho ba'amorëjo ëhuro visue aho'o suovo'irarije höjo.
⁵ Suovo'irarije höjamu Simon-ro uavadeje: Tisa ëho iae mae höjo röhu no vahi bövie visu suovo'i ë'o gabe rovaroho gavare höjo bogo eni javuamu. Röhu jero uë'ego ëhuni viöho ba'amo'ejöjo. ⁶ Ëhi uanugoromo viöho ba'amoromo visue aho'obëhe suovamu viöho dadorovo'ië'adeje. ⁷ Dadorovo'ia'amu gagorovo Peter-mëro jabesi a ioro'iore boat göre ari-jaruoho övëro uëvareje: Ro ajamuihëjo. Ro ajamuihëjamu rueho jaburo rueromo ajëmiromomo visue aho'obëhe suovoromo ë boat niö'ire bahijamu irijiomoromo diruvëvo varijëne jiadeje. ⁸ Ëhi'amu gagorovo Simon Peter-ro Iesuare bëhire ague aho hiromomo uavadeje: Bada na remo va'ëjo. Na a sisë jevajëjo. ⁹ Peter-mëro visue aho'obëhe mae suovoruomoromo tiöjävë'ëro jië'ëro ëhu'ëro ëhi uavadeje. ¹⁰ Peter-më tiöjëvo'i James'o John'o jabu'o tiöjävadeje. Röhu James'o John'o jabumë Zebedee-are harihe jëvadeje. Jabumë Simon'o gemu mae muoho vaenövareje. Amo tiöjëvamu Iesuro Simon uavadeje: Nadi juhuonivonëjo. Aviavejö'e aevoromo ja bogo visuoho gagovo'i ae magonahe gagovëvo'iramu nasinö jioruomota'ajëjo. ¹¹ Ëhi jövamugo boat-re rueromo ravo'amoromo boat-oho jagu ömëvo va'o nie'uahore ötöjëvareje. Ötöjëvonugoromo jabesi muoho bövioho bise'oho vuonugo'i aevoromo Iesuare ijore ijore jijihonövareje.

Iesuhu sino jomo'e a ajamade jöhoje.

¹² Iae Iesuro amore hijadeje. Hijamu ae gemu sino haho'e jomemu jië'ohuro rueromo Iesu garomo ague aho hiromomo ëninamiromomo uavadeje: Bada ja nasi sino avoheho'iranoho ja eni javajëjo. Ëhuni jasi nimoromo ajemijë'ohuro iae ajemi'anuejo. ¹³ Ajemi'anuejamu Iesuro övoho nugö'öromomo sinoho rëhahoromo uavadeje: Iae na negajëjo ajami'iro. Marëjëjo. Marëjëjamu gavë'i jomoho rireromoromo hesi sinore sisë sisëho barëjadeje. ¹⁴ Sisëho barëjamu gagorovo Iesuro uavadeje: Naehu ëhi ë'odoho nadi aho huruoho majëhinëjo. A'i ma-va'oromo jasi sinoho priest röjahijego ga'irajo. Ëhi'oromo Moses-hu uövuade ëhi jië'e suvorocho God-are öroro bojamego aëro garomo uvo'irarëjo: Jasi sinore sisëho barëjë'ëro iae mae javajëjo. ¹⁵ Bogo aho huruoho majëhi'iröhego uavadeje röhu ë huhu vaejade mu jöho börömo mae rumorovamu ae gö gö hebe va'oruomadeje. Hebe va'oruomë'ëro ae aho'obëhe rueromo gagovoruomadeje hesi jöho heruomota'iro huro jabesi sino haho'oho ajëmego marëjëvo'iröhego. ¹⁶ Ro gagovoruomamu gëgorovo Iesuro a rumo'e sa'are va'o hiromomo God-are örire jöe jövadeje.

Övo höru'e vuovahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁷ Ëhi'oromo iae Iesuro aribövioho jöho röjëhijamu Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo hesi bëhire raromoruomadeje. Urimë'i ë aribövioho ioro'iorohuro ë Galilee sa'are amo göre göre jioromo ioro'iorohuro arue Jerusalem amore Judea sa'are amo ioro'iorore jioromo rueruomë'ëro ë raromoruomadeje. Raromamu Iesuro jöho röjëhiromomo Badare darugoho baejë'ëro guomo guomo'e a jabesi sino avohëho'iröhoho eni jiadeje. ¹⁸ Sino avohëho'iröhoho eni jiamu iae aëro övo höru'e vuovahë'e aho maratuoroho giojimo barovareje. Barueromo osanö bava'oromo Iesuare bëhire bamo'iröhe öroho nahareje. ¹⁹ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe tagavoromo ojanoho urahë'e jiamu gagorovo ba'oijiomoromo javuoho dönö dadovö'öromomo maratuohu'o nume osare riravarue aribövi jabesi ririre Iesuare bëhire ë ba'amareje. ²⁰ Ba'amamu

gagorovo Iesuro gavade i'e rovere ariböviohuro hu mae uehorovoruo-
mamu gëgorovo övo hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Isiajo. Jasi sisëho
uehorovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e höjo. ²¹ Mu'u barëjahë'e
höjamu hegorovo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o
uarovareje: Asë'ëjo. Sareri ae höjo. Huro God sivoromo ëhi jië'e jöho
jövajëjo. Hu ma-ae höjo. Röhu huro ë aho uavajëjo: Naro jasi sisëho ue-
horovoromo vuonugoromo mu'u barëjahë'e jevajëjo. Ëhi jië'e muoho hesi
God-ro gemuëro vaejaje höjo. Ma-aho bogajo. ²² Ëhi atamu gagorovo Iesuro
uëvadeje: Jemë rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ²³ Jemë'o uehorovohëjo.
Nani ja ae ëma ua'a'anuëjo: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e hö
ua'a'anuëjo. Ja ëhi ua'ibejanëjo aho nunoho bogo ga'ibejarëjo ja mae o
sarere jövë'e javego. Röhu ja bogo ëma ua'a'anuëjo: Ri'öromo nami juvëjo
hesi guomo guomoho bogo barëjago ja javojagojööni. ²⁴ Röhu ë bogo ëma
jövö'ibejane jöho iae na jövö'ejöjo huro ejehoromo ri'ö nami juvego jemëro ë
muoho garomo ëhuro ga'irarijago God-are A Maho naro sa'are hijajire evare
sisë mu'uvaje darugoho ëhu'o baejë'e jevego. Ëhi uënugoromo röhu övo
hörü'e vuovahë'e aho uavadeje: Naro ja uavajëjo: Jero ri'öromo raromanue
maratuoho banigojiomoromo baeromo jasirëro va'ëjo. ²⁵ Va'ëjamu hejë'i
ruehuro ae aho'obëhe jabesi nunire ri'öromo maratuoho banigojiomoromo
baeromo God rajahibe hesirëro va'adeje. ²⁶ Va'amu gagorovo ë aribövioho
aho'obëhe tiöjëvamu juhuonivoromo God rajahiromo uarovareje: Asë'ëjo.
No bogo gavarue muoho jaruvo gavë'e javuajëjo.

Levi-hu Iesure ijore ijore juvoröhego Iesuhu uavade jöhoje.

²⁷ Ëhi'amu gagorovo Iesuro ri'öromo va'adeje. Va'i gavade tax baejaje ae
hesi ihoho Levi hesi mu vaejaje osare hijamu gagorovo uavadeje: Rueromo
nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²⁸ Juvonövonëjamu hegorovo hesi muoho
aho'o vuonugo'i ri'öromo aevoromo Iesure ijore ijore juvonövadeje.

²⁹ Ëhi'oromo Levi-ro Iesu rajahi'i sörö böröme hesi osare bamoromo
Iesu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe uëvadeje: Rueromo söröe ihëjo. Ihëjamu
hegorovo tax baejarue ae aho'obëhe ëhi jië'e a ioro'iore aho'obëhe ëho
jaburo ro gemuoro raromoromo ie ue'ahareje. ³⁰ Ie ue'ahamu gëgorovo
Jew rajo jögoru öri röjëhijarue Pharisee ariböviohu'o Pharisee aribövi
ioro'iorohu'o ëho jaburo dë vörönëgamu Iesure aribövioho uëvareje: Jemë
rabëni tax baejarue ariböviohu'o sisë a ioro'iorohu'o gemuoroho ioho
jovoho ue'aharujëjo. Ëhi jië'o ho sisë höjo. ³¹ Sisë höjamu hegorovo Iesuro
uhu'e uëvadeje: Röhu guomo guomo'e ariböviohuremu doctor gavarue höjo
mae jëvë'e aribövioho bogajo. ³² Ëhesi bëhoho naro sisë aribövioho sisë
vaejaruoho vuonugojöro uë'i rovode höjo ma-döemu mae jëvë'e aribövioho
bogajo.

Bëhoho rabëni Iesure ariböviehu i bogo vuonugare jöhoje.

³³ Iae aëro Iesu uavareje: John-are jö hejarue ariböviohuro majae
aho'obëhe God uehorovo'i ioho vuonugoromo hesi örire jöe ato'i arijarue
höjo. O Pharisee jabesi jö hejarue aribövioho jabu'o ëhi jië'e muoho
vae'i arijarue höjo. Jabumëhu ëhi ë'aruoho iae mae höjo. Röhu jasi
aribövioho ioho bogo vuonugo'i ma-iemu jovemu ue'aharue höjo. Rabëni
ëhioho ë'arue höjo. ³⁴ Rabëni ëhioho ë'arue höjamu hegorovo Iesuro
uhu'e uëvadeje: I'o masuröhe a hesi söröre aemo'aemehu rueromo i
i'ie'iroho jemë tugohëvö'irarijoho na eni jëvajëjo o bogajo. Bogajo. ³⁵ Röhu
majae ijönö i'o masuröhe aho aëro guduamo bava'iramü evare majare

ioho vuonugo'aruëjo. Avevejö'oho naro jabu'o hijë'ego jabu ioho bogo vuonugo'aruëjo.

Jew rajehu gororovo'iröhe jögoru mamiohu'o Iesuhu barovade mu i'ohu'o bogo gemuore havo'iröhe jöhoje.

³⁶ Ëhi uënuGOROMO Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromO uëvadeje: Niögu i'ohu'o mamiohu'o bogo havo'anuëjo. Bogo havoromo dadovadiroho niögu i'oho baeromo bisemu tariö'öromO niögu mami hesi gagoroho bamoromo sigohi'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo niögu i'oho tariö'öjè'ëro ëhuro sisërë'ibejajo. O niögu mamioho ëho nu ano'e gö jio'i i'oho nu ano'e gö jioromo ëhuro niögu mamiohu'o sisërë'ibejajo. ³⁷ O wine jovo mi sino gagore bigu'ië'iroho jovo i'ohu'o mi sino mamiohu'o bogo gemuoroho havoromo jovo i'oho mi sino mamiroho bigu'anuëjo. Ëhi ë'ibejanëjo jovohuro gatovoromo ögohuro bibivoromo mi sinoho mamiëro jië'ëro tögömoromo ioro'ioRemu dadorovego jovoho rova'ibejajo. ³⁸ A'i jovo i'oho mi sino i'o hesi gagoremu bigu'anuëjo. ³⁹ Röhu jovo mami ue'ahë'oho aëro uvarue höjo: Mamioho mae höromO ëhuni i'oho bijönimarue höjo. ËJew rajehu Iesure mu i'o bijönimarue jöho Iesuro uhu'e ëhi majëhijadeje.

6

Jew rajehu nuharue maja hesi jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu gagorovo Iesumëro mure jijihareje. Jijihoromo hesi ijorajo ömo'öMohuro ioho babovoromo övëro uhiromO ue'ahobe va'oruomadeje. ² Ioho övëro uhiromO ue'ahobe va'amu gëgorovo Pharisee ariböviëro uëvareje: Jaruvoho nuho majae höjo. I avoharujoho ëho nuho maja hesi jögoroho aharuëjo. Rabëni ëhi jië'oho ë'aruëjo. ³ Ë'aruëjamu Iesuro uëvadeje: David nosi a böröme jionövade höjo. Röhu hu'o hesi ariböviohu'o hömëvamu hegorovo huhu ë'ade jö God-are surire adaharijoho ëho diehi'oromo bogo avoho uehorovarujëjo. ⁴ David-ro God-are osare va'oromo God-are nunire bahijare ioho ujuo-horomo vituoho i'i vituoho hesi aribövioho i'imëmamu ue'ahare höjo. Ëhi jië'e ioho aho bogo ue'aho'i hesi ma-priest-ëremu ue'aho'iröhe ie höjo. Röhu jabuhu ue'aharohuro ëhuro jögoroho ahare höjo. Röhu ë hesi jöho bogojiade höjo. ⁵ Ëhi uënuGOROMO uëvadeje: God-are A Maho naro nuho maja hesi jögoroho muebejaje höjo.

Övo guomahë'e a Iesuhu ajamade jöhoje.

⁶ Ëhi uëvë'ëro Jew rajo jabesi nuho majae gö'o rovadeje. Nuho majae gö'o rovamu Iesuro God rajahijarue osare va'oromo hesi jöho röjëhijadeje. Amo ë osare övo manörire övo hitahi guomahë'e aho hijë'e jiadeje. ⁷ Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesure jö sisëho nahoromo uvareje: Iesuhu guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëhë'oho noro a masijoho huruoho majëhiromO uë'ëjarëjo: Iesuro a ajëmaje muoho vaeromo nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhi uvoromo jabumëro ma-hu gemu ërimahareje ga'iro nuho majare hu guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho avohëhego o bogo. ⁸ Ërimahamu Iesuro gëromO uvadeje: Jabumë ëhi ëhi uehorovaruë uvoromo övo guomahë'e aho uavadeje: Ro ave nosi riroro namijëjo. Namijëjamu ro jabesi ririre namijadeje. ⁹ Namijamu hu bijönimoromo ërimaharuoho Iesuro uëvadeje: Na ave jöho uë gë'ië'ajëjo. Nosi nuho maja hesi jögoroho diehi

höjo. Nuho majaroho na ae mae vaejêvo'ejarejo o sisê vaejêvo'ejarejo. I'ovêvo'ejarejo o muo'amo'ejarejo. ¹⁰ Èhi uênugoromo uherihoromo ë aribövioho aho'obêhe gênugoromo övo guomahê'e aho uavadeje: Jasi övoho nugö'öjêjo. Èhi uavamu hegorovo övoho nugö'öjamu marêjadeje. ¹¹ Marêjamu rue ariböviohuro gavare Iesuro ë aho ajami'ego marêjamu gagorovo dë vörönêgo avohadeje. Dë vörönêgamu jöe atoromo uarovareje: No Iesuare öriroho diehi'o'ejarejo.

Iesuhu hesi apostle 12 baejêvade jöhoje.

¹² Èhi'o'irögoro Iesuro God-are örire jöe jövo'iro dahorure ajiomadeje. Ajio hiromo vahi bövie God-are örire jöe jövobe va'ojuvo èhi sisonuvadeje. ¹³ Sisonuvamu gagorovo hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro ruejöro uvêvadeje. Uvêvoromo rovamu ae aho'obêhe 12 hesi baejêvadeje. Baejêvoromo uêvadeje: Jemë nasi apostle jêvâjêjo. ¹⁴ Iesuro Simon baejadeje. Baeromo iho göho Peter jumuvadeje. O Peter-are öho Andrew baejadeje. O göho James John Philip Bartholomew ¹⁵ Matthew Thomas o James Alphaeus-are harihe o Simon aehu uvaruho Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimaje aho ¹⁶ o Judas James-are hariho o göho Judas Iscariot ë aribövioho baejêvadeje. Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromo a jabesi övore bojëmi'iröhe aho jiadeje.

Iesuhu a jabesi sino avohêhade jöhoje.

¹⁷ Èaribövioho baejêvonugoromo Iesuro jabu'o gemu mae abueromo enure ë namijadeje. Namijamu hesi aribövioho aho'obêhe mae o a ioro'iorohu'o arue Jerusalem amore jioromo Judea sa'a ioro'iorore jioromo nume Tyre amo Sidon amo jiajinö sö jovo bêhire sa'are jioromo ae aho'obêhe mae ë ro riravareje ¹⁸ Iesuare jöho heruomoi huro ajëmego jabesi sino haho'oho marêjêvo'iröhego. Ro riravamu a sisêhu dëre abuejêvê'ëro i'u baejarue aribövioho Iesuro ajëmamu marêjêvadeje. ¹⁹ Marêjêvamu ae aho'obêhe gavare Iesuare darugohuro rueromo guomo guomo'e ae aho'obêhe ajëmamu gagorovo Iesu rêho'i ë'o gavareje ehuro guomo guomoho barêjêvo'iröhego.

Huë mae baeröhe ariböviohu'o huë vavaene baeröhe aribövi jabesi jöhoje.

²⁰ Èhi'amu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho gëromo uêvadeje: Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë huë mae jêvâjêjo God-ro muebejêvego hesi aharire mae raromoi'ie'ëro. ²¹ Avevejö'e hómêvaje aribövioho jemë huë mae jêvâjêjo maja ijonöho eni da'uêgo'ie'ëro. Avevejö'e nierusuburu'e bamaruje aribövioho jemë huë mae jêvâjêjo maja ijonöho nimorohoi'ie'ëro. ²² Jemëhu God-are A Maho na uehorovevamu aehu gëromo bijönëgoromo nu huodëgoromo sivëgoromo jemesi ihoho sisê höromo vuonugêhê'oho huë mae jêvâje höjo. ²³ Jabuhu èhi sisê vaejêvê'iroho jemëro hirohiromoromo nimoroho avohorêjo God-hu suvuro jemëni ö'idöre bamêhajoho böröme jiê'e jiaje. Èaribövi jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majêhinövare aribövi jabesi örire èhi gemuoho sisê vaejêvonövare höjo. ²⁴ Ai bövi bise'o marohê'e mae jêvê'e aribövioho vaevê'e jêvâjêjo. Jemesi bövi bise'o maho ujuoho barêjê'ëro ijonöho bogo ujuoho hesi jêvâjêjo.

²⁵ Avevejö'e da'uêgê'e aribövioho vaevê'e jêvâjêjo. Maja viture vadunëro vuovêvo hesi höjo.

Avevejö'e nimoroharuje aribövioho vaevë'e jëvájëjo.

Maja viture huë vavaene baejë'i nierusuburu'e bae hesi jëvájëjo.

²⁶ Ae aho'obëhe jemesi jö ma-mabëhe atë'o'ho vaevë'e jëvájëjo. Ëaribövi jabesi hijo miono'ohuro God-are jö huotohuotovoromo majëhinövare aribövi jabesi örire ëhi gemuoho mae atonövare höjo.

Nu huodaguarue aribövi jabesi örire noehu huë baejëvo'iröhe jöhoje.

²⁷ Röhu jemë nasi jö hejaruje ariböviohumë ave jöho majëhi'ie'ajëjo. Jemë'o muorovarue aribövioho huë baejëvorëjo. Jemë nu huodëgarue aribövioho mae vaejëvorëjo. ²⁸ Jö sisë uëvarue aribövioho jö mae uërëjo. Sisë vaejëvarue ariböviohuni God-are öroro ëninamirëjo. ²⁹ Aehu a'isabi gönö anagë'iroho hunuorovego a'isabi gönöhu'o anago'irajo. Aehu niögu gö baeniahijë'o'ho nadi nijio'iraejego niögu göhu'o bae'irajo. ³⁰ Aehu jasi örire böviëni bise'ëni ëninamijë'o'ho bojämijëjo. Aehu jasi mae sisë baejahë'o'ho nadi uanëjo: Sionëro bojëmëjo. ³¹ Jemë ae göehu diehi vaejëvojöro nëgë'o'ho jemë'o ëhi jië'e muoho ae gö jabesi öroro vaejëvorëjo.

³² O jemë huë baejëvarue aganohemu huë baejëvë'o'ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o huë baejëvarue aganoho mana huë baejëvarue höjo. ³³ O jemë mae vaejëvarue ariböviohemu mae vaejëvë'o'ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o ëhi gemuoho ë'arue höjo. ³⁴ O uvë'o'ho: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövi bise'o ma-jahuri ae gö bojëmijë'o'ho rabëni uvorëjo: God-are nunire mabëhe javuajëjo. Sisë ariböviohuro jabu'o uvoruomaje höjo: Ëhi gemuoho vuonorö'ö bae'ejöromo ëhuni bövioho bise'o'ho ma-jahuri ae gö bojëmijarue höjo. ³⁵ A'i jemë nu huodëgarue aribövioho huë baejëvorëjo. Mae vaejëvorëjo. Nadi uvorëjo: Mana bojemi'aruë uvë'i jemesi bövioho bise'o'ho ma-bojëmirëjo. Ëhi ë'ë'o'ho God-ro jemë suvuro böröme bojëmi'ajëjo. Ëhuro God-hu dö mare hijaje a hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho God-ro gëvaje a sisë jioruomoi bogo mana mabëhe uavë'e suvure ëma baejarue aribövie jëvego gëgorovo huro ëma huë baejëvoromo ajëmijaje höjo. Huhu ë'aje ëhi jië'e mu vaejë'o'ho jemë hesi aboji harihu'o mae jëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhuni jemesi Vavuehu jemëni vavaenimajëhi ëhi ae göëni vavaenimorëjo.

Bogo döro bamorovoromo a jabesi sisë mevo'iröhe jöhoje.

³⁷ Nadi döroho bamorovoromo a jabesi sisëho mevorëjo. Jabesi sisë bogo mevä'o'ho God jemesi sisëhu'o bogo mevo'ajëjo. Nadi a jabesi sisëhunioho i'uoho bojëmirëjo. I'u bogo bojëmijë'o'ho God jemë'o i'uoho bogo bojëmi'ajëjo. A'i ae gö jabesi sisëho uehorovoromo vuonugorëjo. Ëhi ë'ë'o'ho God-ro jemesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugo'ajëjo. ³⁸ Ae suvurëmirëjo. Jemë ëhi ë'ë'o'ho God-ro jemë'o suvurëmi'ajëjo. Börömo mae suvurëmiromo jemëro övoho avoho'iramu sörö va'ëne ë bamëho'iramu övo duvahoho rarovoromo oteroho'alajëjo. Bogo bise'o vadu'o'ho suvurëmi'ajëjo. Jemë dimino'e bojëmë'ohuro ëhuro ë bojëmarije mino'e ëhi bae'a'arujëjo. Iesuro ëhi jövadeje.

³⁹ Röhu Iesuro röjëhi'iro ave uhu jöho uëvadeje: Nuni sisë'e a göhuro nuni sisë'e a göho diehi öroho röjahibe va'a'ajëjo. Bogajo. Röjahijë'o'ho jabumë niö'i guare bejëvo va'a'ajëjo. ⁴⁰ Jö hejaruje aribövioho jö röjëhijaje aho na bogo iosiremiromo jö maho bae'a'arujëjo. Jöho he barë'iramu evare jö röjëhijaje aho va'ëne jëvo'ajëjo.

⁴¹ Röhu ja diehi'oromo ijo ugobajo'e biseharihehu isiare nunire nami-jajoho ga'i ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavanuëjo. ⁴² Ijo börömehu jasi nunire namijavajoho bogo gavë'o'ho ëhu'o'ho ja rabëni jasi aemo'aemoho uanëjo: Isi è'ego na jasi nunire ijo ine namijavajoho jahahöjo. Sareri ae javajëjo. Jasi nunire ijo börömehu tugohavajoho jero urimo jahonëjo. Jahonugoromo evare avoho garomo ijo ino harihoho isiare nuniroho jahaho'anuëjo.

Aho mu vaejajire garomo uvarueje: Hu mae o sisë höjo. Èhesi uhu jöhoje.

⁴³ Ijo maho bajo sisëho bogo rae'i ijo sisëho bajo maho bogo raejaje höjo. ⁴⁴ Ijoho bajo garomo uvo'a'anuëjo: Eijoho mae höjo ëho sisë höjo. Meso böso uro'ië'iroho mesoremu uro'i bibë'e ijo sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Rihu'e grape bajo uro'ië'iroho ë ö'iremu uro'i bibë'e resu sisëroho bogo uro'a'anuëjo. Ijo sisëhuro bajo sisëho rae'amaje höjo. Ijo mahuro bajo maho rae'amaje höjo. ⁴⁵ Èhesi bëhoho a maho ijo maehu bajo mae raejajëhi ëhi jëvaje höjo. A maho uehoro maëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu maemu vaeruomaje höjo. A sisëho uehoro sisëremu jabesi dë vövöbajo'ere jëvë'ëro mu sisëmu vaeruomaje höjo. Aëro diehi jië'e uehorehu jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvajoho jabesi jö'ëro atarue höjo.

Simano ma'e ahu'o simano sisë'e ahu'o javu vaejare uhu jöhoje.

⁴⁶ Jemëro uevaruje höjo: Bada ja no mu bojamuijanue aho javajëjo. Ehi jië'o'ho jemë rabëni naehu bojëmaje muoho bogo vaejaruje höjo. ⁴⁷ Röhu ae rahu nasi örire rueromo nasi jö heromo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naru uhu'e majëhi'ejöjo. ⁴⁸ Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Javue vae'irögoro ëgobövie umo abuejuvo munë'e sa'aho birohogoro öboho ë ruhoromo javuoho vaejade höjo bibivoröhego. Javuoho vae barëromo hijamu jovo börömëro ruomoromo ë javuoho anade höjo. Anamu javuoho mae vaejë'ëro jië'ëro bogo orivo'i ma-bibivoromo namijade höjo. Nasi jö ejehaje aho ë bibivë'e javu vaejade aho va'ëne höjo. ⁴⁹ A'i ae rahu nasi jö heromo bogo ejehajoho ëhi jië'e a hesi jöho naru uhu'e majëhi'ejöjo. Ae gemuëro javue vae'ië'ade höjo. Röhu sa'aho bogo umo abueromo öboho ruho'i ma-sa'a döre vaejade höjo. Vaejë'ëro ë javuoho jövëro ro anamu dadorovo barë nahonahovade höjo.

7

Rome raje muorovo simano vaejaje a hesi mu vaejaje a guomo'ia'amu Iesuhu ajamade jöhoje.

¹ Iesuro hesi jöho ae aho'obëhe majëhinugoromo va'adoho va'o Capernaum amore hijadeje. ² Röhu Rome raje muorovo simano vaejaje ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Hu bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje jiadeje. Hesi muemu vaejahaje ahuro hu'o hijadeje. Hijamu rue simano vaejaje ahuro ë iaho mae uehorovo avohadeje. Mae uehorovo avohamu rue aho guomo guomo böröme baejë'ëro guomo'ië'adeje. ³ Guomo'ia'amu gagorovo rue simano vaejaje ahuro Iesuhu a ajëmaje jöho hegoro Jew rajo a ðuvaho ioro'ioroho uëvadeje: Va'oromo Iesu uarego rueromo nasi mu vaejehaje a hesi sinoho avohahego marë'irajo. ⁴ Ehi uëvamu hegorovo va'areje. Va'oromo Iesu ëninamiromo uavareje: Eaho ajaminëjo. Hu a maego jaehu ajamijë'o'ho iae mae höjo. ⁵ Hu sa'a gö raje höjo röhu huro ave sa'a rajoho no uehorovavuaje höjo. Uehorovavujëro jië'ëro huro ajamuiromo ae uëvade höjo noehu God rajahjarue osaho vaejahuoröhego.

⁶ Ĕhi uavamu Iesuro ri'ōromo jabu'o va'adeje. Va'oromo ě simano vaejaje a hesi osa bĕhire rovamu gavĕ'i rue simano vaejaje ahuro hesi aho uĕvadeje: Va'oromo Iesu bihoromo uarĕjo: Badajo. Nadi nasiroho rueromo u'uohe baejĕjo. Na ae ma-bise'e jevoromo sisĕ jevĕ'e jaehu nasi osare rovĕ'ohe bogo maehu hĕjo. ⁷ Ĕhuni na uehorovoromo uvode hĕjo: Na ō'irodoho rĕhu na bogo maehu jevajĕjo. Ĕhuni nadi rue'i ma-jĕ'ĕro jĕe jĕvego nasi mu vaejehaje aho marĕ'irajo. ⁸ Ma-jĕ jĕvego mu rovaje hesi ōroho iae na gavĕ'e jevajĕjo. Ĕhesi bĕhoho na nasi a masijo jabesi aharire jevĕ'ĕro jabesi jĕho ejĕhoromo muoho vae'i muorovo aribĕvioho nasi aharire jĕvĕ'ĕro nasi jĕho ejĕhoromo muoho vaejarue hĕjo. Naehu muorovo ae gĕ uavĕ'ohe: Va'ĕ uavĕ'iroho iae hu va'aje hĕjo. O muorovo ae gĕ uavĕ'ohe: Rovĕ uavĕ'iroho iae hu rovaje hĕjo. O nasi mu ajemaje a uavĕ'ohe: Mue ĕhi ĕhi vaejehĕ uavĕ'iroho iae hu ĕhi vaejaje hĕjo. Ĕhu'ĕro jĕ jĕvego mu rovaje hesi bĕhoho iae na gavĕ'e jevajĕjo. Ĕhuni uavajĕjo: Ma-jĕ'ĕro jĕe jĕvego marĕ'irajo. Ĕjĕho baeromo Iesu majahirego he'irajo. ⁹ He'irajamu simano vaejaje a hesi aribĕviohuro ĕ jĕho bava'oromo Iesu majahijareje. Majahijamu Iesuro heromo tiĕjadeje. Tiĕromo huotorovoromo hu rihomare aribĕvioho uĕvadeje: Hu mabĕhe uehorovevade hĕjo. Ĕhi jiĕ'e aho na bogo birohĕ'e jevajĕjo. Nosi Israel rajoho jabu'o bogo ĕhiohe mae uehorovevaruĕjo. Iae na mae jĕvajĕjo. ¹⁰ Ĕhi uĕvamu hegorovo rue aribĕviohuro vuonorĕ'ĕ rueromo simano vaejaje a hesi osare ro gavareje hesi mu vaejahaje aho mami'e marĕjĕ'e jiamu.

Magonaho doru hesi harihu guomo raromamu Iesuhu ajamamu i'ovade jĕhoje.

¹¹ Ĕhi'o'irĕgoro iae Iesuro Nain amore va'i va'adeje. Va'amu Iesure ijorajo ōmo'ōmohu'o a ioro'iorohu'o ae aho'obĕhe mae hu'o va'oruomadeje. ¹² Va'oromo amo rejo ojo bĕhire hĕrĕ'ia'amu suorov'o'ia'amu evare aĕro guomĕ'e a hesi sinohe amore jioromo guavo'i giojimo baeromo rovareje. Rĕhu vaevĕ'ohe guomĕ'e aho magonaho doru hesi harihu gemu'ohe jiadeje. Amo raje ae aho'obĕhe ĕ magonahohu'o ruoruomadeje. ¹³ Ruoruomamu Badaro magonahohu'o ganugoromo huni vavaenimamu uavadeje: Nadi nivonĕjo. ¹⁴ Nadi nivonĕromo rueromo sino bamare maratuohe rĕhadeje. Rĕhamu giojimo barovare aribĕviohuro ĕhi riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro a juvijoho uavadeje: Jue'iajo. Naro ja uavajĕjo: Guomanoho ri'ĕjĕjo. ¹⁵ Ri'ĕjĕjamu dĕro ri'ĕ hiromo aevoromo jĕe jĕvadeje. Jĕe jĕvamu gagorovo Iesuro harihoho vĕmu hesi ōvore bamadeje. ¹⁶ Ĕhi'amu gavĕ'i ae aho'obĕhe juhuonivoromo God rajahiroho uvoruomadeje: Asĕ'e jĕ God-aro baeromo majahuijaje a bĕrĕmohuro nosi ōrire rovĕ'e hĕ uvoromo God-ro hesi aribĕvi nosi jĕĕni vavaenimĕ'e hĕ uvoruomadeje. ¹⁷ Ĕhi'amu gagorovo ae aho'obĕhe Judea sa'ahu'o sa'a ioro'iore bĕhirohu'o Iesure jĕho ĕhi vaerovemu vaerovobe va'areje.

Bapataeto vaejaje ae John-hu ae rĕmĕ'ĕjamu rueromo Iesu jĕ ua gavare jĕhoje.

¹⁸ Iesuhu ĕhi jiĕ'e mu vaejade jĕho John-are ijore ijore jijiharue aribĕviohuro John majahijareje. ¹⁹ Ĕhi majahijamu hegorovo John-ro hesi aribĕvioho niĕ'iro ruejĕro uĕvamu rovareje. Rovamu uĕvadeje: Va'oromo Iesu ua garĕjo: No uvaruĕjo: God-ro ae nugĕ'ĕ'iramu nosi ōrire rue'a'ajĕjo. Na ja ĕ aho javajĕjo. O na no muebe'ĕjarĕjo ae gĕĕro ruerĕhego. ²⁰ Ĕhi uĕvamu hegorovo va'oromo Iesu uavareje: John bapataeto vaejavuaje

ahuro uövuamu rovere höjo. Huro uövuade höjo: Iesu uarëjo: No uvaruëjo: God-ro a böröme nugö'ö'iramu nosi örire rue'a'ajëjo. Na ja ë aho javajëjo. O na no muebe'ejarëjo ae göëro rueröhego. ²¹ Ehi uavamu hegoro evare Iesuro guome guome gö gö juhuonini'oho aho'aru'aho sisë'oho aho'o avoho'amadeje. Nuni tugorohë'e aribövioho aho'o jabesi nunoho dadovëhadeje. ²² Ehi'oromo John-are ae niö'ioho uëvadeje: Va'oromo diehi gavarijoho hejarijoho John majahirego he'irajo. Uarëjo: Nöröro ae nuni sisë'oho ajëmijego mae uheriharue höjo. Höru sisë'oho ajëmijego mae jijiharue höjo. Jomo'e aho ajëmijego marëjëvoromo jabesirire sisë sisëho barëjëhaje höjo. Hia'i sisë'oho ajëmijego hia'e dadovoromo jöe hejarue höjo. Vuovë'e aho ajëmijego i'ovarue höjo. Bogo eni jië'e aribövioho ajëmiromoma majëhijego God-are jö maho hejarue höjo. Va'oromo John ëhi majahirëjo. ²³ Röhu John o ae rahu birivoromo nasi örire mae uehorovevë'oho ë ahuro maho hi'a'ajëjo.

²⁴ Maho hi'a'ajëjamu John-are ae niö'iohuro vuonorö'öromoma va'areje. Va'amu gavë'i Iesuro ë hesi bëhire gagovare aribövioho John-are jöho majëhiromoma uëvadeje: Urimë'ioho jemë rabe ga'irögoro John-hu a rumo'e sa'are hijajiroho ëho va'onövarije höjo. Ijo rudu burehu huosihego arue anume va'aje ëhi uehorovaje aho na John ëhi jië'e ae jiamu jemë ga'i va'arije höjo. Bogajo. ²⁵ O diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na niögu mabëhe sanu'e io'amë'e ae jiego ga'i va'arije höjo. Röhu ëhi jië'e niögu ma io'amoromo bövi bise'o marohë'e ma baeromoma raromarue aribövioho bogo a rumo'e sa'arohoma raromoma i masijehuma raromarue osaremu raromarue höjo. ²⁶ Röhu diehi jië'e ae ga'i va'arije höjo. Na John jö God-aro baeromoma majëhijaje ae jiamu ga'i va'arije höjo. Io'ajo. John iae hu ëhi jië'e ae höjo. Röhu aveho hehëjo. Jö God-aro baeromoma majëhinövare a ioro'iorohoma iosirëmiromoma John hu börömohoma höjo. ²⁷ Iae ë a hesi jöho God-are surire jajivoromoma ëhi uvë'e höjo:

Ave aho God nasi jö bajuvaje aho höjo.

Ja va'ië'irohoma naru hu urimo nugö'ö'iramu va'oromoma ae uë'a'ajëjo jaehu va'irane öroho iogorahöhego.

Ehi jajivë'e höjo. ²⁸ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ave sa'are raromarue aho ae gemu vadu'ohoma John bogo iosiramimomoma börömohoma jië'e höjo. A'i God-hu böröme namimomoma muebejëvego hesi aharire raromarue a inino mahuro John iosiramimomoma dörohoma jioruomajëjo.

²⁹ Iesuro ëhi majëhijamu tax baejarue ariböviohu'o a ioro'iorohu'o aho'obëhe ë jöho heromoma uvoruomadeje: God hu mae höjo. Rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo ejahë'ëro. ³⁰ A'i Pharisee ömoma ömohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue a ömoma ömohu'o ë jöho heromoma jabuhu ë'ojöro God-hu nimaje muohoma juahovareje rabëni John-hu bapataeto vaeröhe jöho jaburo bijönimë'ëro.

³¹ Röhu Iesuro hesi jö vituohoma majëhiromoma uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövi jemesi jöho uhu'e majëhi'ië'ajëjo. ³² Amoma ririre raromomoma jö bijönimoromoma asisö'ohoma jëvanovajëjo. Amoma ririre raromomoma asisö'ohoma ioro'iorohoma ioro'iorohoma uvëvoruomajëjo: Noehuma aninivoromoma jemëni virikö huosihëharohoma jemëro bijönimoromoma bogo ejahuoromoma javavarije höjo. Noehuma aninivoromoma huë vavaeni'e jö iarohoma jemëro bijönimoromoma bogo ejahuoromoma nierusuburu'e bamarije höjo. ³³ Ehesi bëhohoma bapataeto vaejavuajaje ae John-ro rueromoma God uehorovoromoma mahi'i iohoma wine jovohoma bogo inövade höjo. Ehi'onövadohoma jemëro ë jö

bijönimarue asisö'oho va'ëne bijönëgamu John-are jöho bogo ejaho'i sisë'i uehorovoromo uvonövarije höjo: Aru'aho sisë dëre jië'ëro ëhu'ëro ioho jovoho bogo ijaje höjo. ³⁴ O God-are A Maho naro rueromo ioho jovoho ma-ijaje höjo. Ehi ë'ajoho jemëro ëhu'o bijönimoromo uvaruje höjo: Nörö gahëjo. Ioho mahunö'e iromo vörö'e jovemu ijaje höjo. Hu vajiohu'e tax baejarue ahu'o a sisë ioro'iorohu'o ëho jabesi aemo'aeme höjo. ³⁵ Jemëro John-are muohu'o nasi muohu'o bijönimaruje höjo röhu no God-are uehoro maho baejë'ëro muoho vaejarue höjo. E'mu nimarue aribövioho aho'o jaburo garomo uvoruomo'ajëjo: God-are uehoroho iae mae höjo. E'hu'ëro muoho vaejare höjo.

Iesuhu Pharisee ae gemu Simon-are osare hiromo ë'ade jöhoje.

³⁶ Ehi'amu Pharisee ae gemuëro Iesu uavadeje: Nasi osaro rovego no ie ijarëjo. Ie ijarëjamu ë a hesi osare va'oromo ie i'i sa'aro hijadeje. ³⁷ Röhu sisë magonahe gemuëro ë amore hijadeje. Hiromo hejade uvavamu: Iesuro Pharisee a hesi osare hiromo ie ijajë uvavamu hegorovo ridi'e ose munë huono mabëhiroho baeromo rovadeje. ³⁸ Barueromo Iesure dejonö höru bëhire hiromo nivoromo hesi nuni jovohuro Iesure hörure aho'amodivamu buejahoromo simano uohuro uhijahoromo höroho dudöhahoromo ridi'e jovohuro otehahadeje.

³⁹ Ehi'amu gagorovo ë Pharisee ae Iesu uavamu rueromo i ijade ahuro uehorovoromo uvadeje: Ave aho jö God-aro baeromo majahuijaje ae jio'ibejajo hu ga'ibejajo magonahehu ma'enajoho rahuo jio'i o diehi jië'e mue vaebe juvaje magonahe jiego ahego ehuro mae jio'ibejajo. Ehesi bëhoho hu magonaho sisë höjo. Röhu Iesuhu ë magonaho bogo avoho gavajoho ehuro hu bogo jö God-aro baeromo majahuijaje aehu höjo. ⁴⁰ Ehi uehorovamu gagorovo Iesuro Simon ë Pharisee a hesi ihoho Simon uavadeje: Simon na jö harihe majahi'ië'ajëjo. Majahi'ië'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Tisa iae mae höjo. Majehego hejöjo. ⁴¹ Hejöjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae niö'iehu ae gemu hesi örire moni mana sionehu bojami'iröhoho jëvade höjo. Göhuro 500 kina göhuro 50 kina ë a hesi örire bojami'iröhoho jiade höjo. ⁴² Röhu bogo eni jëvade höjo. Bogo eni jëvamu gagorovo moni bae'iröhe ahuro ë ae niö'iehu moni bojami'iröhoho uehorovoromo vuonugëhade höjo. Ehi jië'oho ë ae niö'ioho di ahuro ë moni bae'iröhe a hesi öriroho böröme rajahi'i di ahuro ma-bisemu rajahi'ajëjo. ⁴³ Rajahi'ajëjamu Simon-ro uavadeje: Na uehorovoromo uvajëjo: Moni böröme bojami'iröhe ahuro ë moni bae'iröhe aho böröme rajahi'ajëjo ë hesi bëhoho huro moni börömo mae uehorovoromo vuonugahë'ego. Rajahi'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja mae uevanuëjo.

⁴⁴ Ehi uaromo huotorovoromo magonahoho gavë'i Simon uavadeje: Ave magonahoho gavëjo. Naro jasi osare rovode höjo röhu ja bogo rajehi-romo jovoho bojemijane höjo nasi höroho u'ojöro. A'i ave magonahohuro rajehiromo hesi nuni jovohuro nasi hörure aho'amodegamu ehuro u'ovehade höjo. U'ovehoromo hesi simano uohuro uhijehade höjo. ⁴⁵ Ja bogo rajehiromo dudöhevë'e javajëjo. A'i ë magonahohuro naehu jasirire rovodevare evare aevoromo rajehiromo nasi höroho dudöhobe rovë'e höjo. ⁴⁶ Ja bogo rajehiromo ninugu'e jovoho nasi simanoroho oteheho'i ë magonahohuro rajehi avohoromo ridi'e jovo mabëhohuro nasi hörure otehehade höjo. ⁴⁷ Ehuni uavajëjo: E'magonahohuro na rajehi avohë'ëro ehü'ëro hesi sisë aho'obëhe jiadoho uehorovoromo vuonugë'e höjo. A'i

sisë ma-bisemu uehorovoromo vuonugëhë'oho ëhi jië'e aribövioho ma-bisemu rajehi'aruëjo. ⁴⁸ Ëhi uanugoromo magonahoho uavadeje: Jasi sisëho uehorovoromo vuonugahë'e höjo. ⁴⁹ Vuonugahë'e höjamu Iesu'o raromoromo i ue'aharue ariböviohuro jabesi uehorovoromo uvareje: Ëaho hu diehi jië'e aëro jië'ëro huro God-are muoho baeromo ae magonahe jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhaje höjo. Hu ëhi jië'e muohu'o vaejaje höjo. ⁵⁰ Ëhi uvamu Iesuro magonahoho uavadeje: Jero nasi örire mae uehorovevamu God-ro ja baejavoromo maro ramë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

8

Magonaho göehu göehu Iesu'o gemu mae jijihoromo Iesu ajaminövare jöhoje.

¹ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro va'adeje. Va'oromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jö maho baeromo ae majëhibe amo masijore ininore ë va'adeje. Röhu hesi ijoraje 12-ho jabu'o ² magonaho ömo'ömohu'o ëhi Iesu'o gemu mae va'areje. Ëmagonahoho ioro'ioroho urimo aru'aho sisëhu dëre abuejëvo'i ioro'ioroho guomo guomo baejëvadoho Iesuro ajëmijamu marjëvadeje. Ëmagonaho jabesi ihoho göho Mary aehu uvaruoho Mary Magdalene jiadeje. Iesuro ë magonaho hesi dëre jio'amaje aru'aho sisë ⁷ raro'v'amadeje. ³ O magonaho gö hesi ihoho Joanna jiadeje. Joanna hu Chuza-are vabore jiadeje. Chuza hu a böröme Herod-are bövi bise'o muebejahaje ae jiadeje. Röhu magonaho gö hesi ihoho Susanna jiadeje. Ëmagonaho ömo'ömohu'o magonaho ioro'iorohu'o aho'obëhe jaburo jabesi bövi bise'o jëvadohuro ëhuro Iesumë rabe rabe bogo eni jëvajoho ajëmibe va'onövareje.

Aehu i ujo sa'a mare sa'a sisëre riremade uhu jöhoje.

⁴ Ëhi'amu iae ae aho'obëhe amo göre göre jioromo gagovamu sa'aho rarovadeje. Rarovamu gagorovo Iesuro uhu'e majëhiromo uëvadeje:

⁵ Iae ae gemuëro hesi i uje ujuohoromo mure riremoli va'ade höjo. Riremobe va'amu ujo ioro'ioroho örire rireromade höjo. Rireromamu gagorovo aëro taemotaemovamu ugëro ro i barëjare höjo. ⁶ Ujo ioro'ioroho munë uhunö jië'e sa'are rireromade höjo. Rireromonugoromo rijamu sahori'amade höjo sa'aho jovo rumo'ëro jië'ëro. ⁷ Ujo ioro'ioroho bibë'e resu resu'e sa'are rireromade höjo. Rireromë'ëro ujo ma hesi gemuoro riromo baba'amade höjo. ⁸ Ujo ioro'ioroho sa'a mare rireromade höjo. Rireromoromo riromo maho aho'obëhe 100 100 ëhi rae'amade höjo. Uhu'e ëhi uënuigoromo ma-darugo'o uëvadeje: Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho bëhoho nahoromo birohonëjo.

Iesuhu rabëni uhu'e majëhinövade ë hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'amu Iesure ijorajo ömo'ömohuro uhu jö hesi bëhoho he'i ua gavareje. ¹⁰ Ua gavamu Iesuro uëvadeje: God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejaje jöho urimoho subivëhade höjo. Ësubivëhade jöho huro hesi suvuore jemë bojëmijë'e höjo jemëremu he'irarijego. Ëhu'ëro jemëro jö bëhoho he'i a'i a ioro'ioro jabesi öriroho ma-uhu jöemu rovaje höjo ëhuro nunëremu ga'i bëhoho bogo avoho ga'i hia'ëremu he'i bëhoho bogo avoho heruomoröhego.

I ujo sa'are riremade uhu jö Iesuhu huruoho majëhijade jöhoje.

¹¹ Röhu ë uhu jö hesi bëhoho aviëhi höjo. I ujo hesi bëhoho God-are jöe höjo. ¹² Ujehu örire rireromamu ugehu i barëjare jö hesi bëhoho aehu God-are jö hejamu gavë'oho Satan-ro rueromo jöho baeniëhiromomo rori'o bu'öjaje höjo ëhuro jabumë bogo ma uehorovoromo maroho va'oruomorohego. ¹³ O i ujehu munë uhunö jië'e sa'are rireromomomo riromomo sahoril'amade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho heromo nimorohoromo jöho ejaharue höjo. Ejahoromo jöho ma-döëremu baejë'ëro majae ma-bunemu mae uehorovoromo Satan-ro dinëmego evare vuonugarue höjo. ¹⁴ Ujehu bibë'e resu resu gemuore rireromade jö hesi bëhoho aëro God-are jöho hejarue höjo. Heromo röhu jabesi muohuni nurunurumomomo monie bövie bise'e uehorovoromo ave sa'a hesirohemu nimoronimorohoromo ëhi jië'e muohemu uehorovaruhuro God-are jö jabesi dëre jiajoho taemego jabumë bogo rae avoharue höjo. ¹⁵ Ujehu sa'a mare rireromade hesi bëhoho aëro jabesi dë vövöbajo'oho maëro jië'ëro God-are jöho heromo ejahoromo ma'eno titimoromo biririvobe va'o ijonö rae avohoruomaje höjo.

Iro bueromo va'orahore bahijarue uhu jöhoje.

¹⁶ Röhu iro bunol'iraejë'iroho bogo hevö gagoroho o maratu ahariroho gurihil'i ma-va'orahoro bamo'anuejo ae osare rovë'oho ajivëvoröhego. ¹⁷ Nasi jö bëhoho rabe rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe ma-va'orahoro jio'a'ajëjo. O rabe rabe subivëhajoho aho'obëhe ma-samaro jio'a'ajëjo.

¹⁸ Ehuni naehu jövaje jöho avo'avoho herëjo. Aji'e jö javë'oho God-ro gö'o bojamil'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho ma-döëremu baejanoho God-ro ë uehoroho mu'uvahol'ajëjo.

Iesuare vëmu ömo'öme o ö ömo'öme rahumë jëvaje jöhoje.

¹⁹ Ehil' uëvamu iae Iesuare vëmohu'o ö ömo'ömo'hu'o jaburo rovareje. Rueromo gavareje ae aho'obëhe tagavoromo öroho rarovë'ëro hu jiajiroho bogo rue varijënoho jëvamu. ²⁰ Bogo rue varijënoho jëvamu gagorovo aëro Iesu uavareje: Jasi vëmohu'o ö ömo'ömo'hu'o ja ga'i nimoromo amonö riravaruejo. ²¹ Riravaruejamu Iesuro ë aribövioho uhu'e uëvadeje: Iae hejajëjo. Röhu ae magonahe rahu God-are jö heromo ejahë'oho ëhuro ë aribövioho nasi vëme ö ömo'öme jioruomajëjo.

Iesuhu uavamu jovo böröme ruhosöjade jöhoje.

²² Ehil' ë'ë'ëro iae Iesuro hesi ijorajoho jabu'o gemu mae boat-re ajio hijadeje. Hiromomo uëvadeje: Ruehego no e'u ionil' gönö va'arëjo. Va'arëromomo ri'öromomo va'areje. ²³ Ri'öromomo va'arohomo va'oromomo Iesuro niavadeje. Niavamu gavë'i buru börömëro e'ure rovadeje. Bure rovamu jövëro hasaromomo boat gagore abueromomo irijiomomomo diruvëvo'ie'adeje. ²⁴ Diruvëvo'ia'amu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo va'o Iesu ioromomo uavareje: Asë'e Tisa vuovavuo'ie'ajëjo. Vuovavuo'ie'ajëjamu ri'öromomo burohu'o hasajaje jovohu'o uëvadeje: Vuonugohëjo. Vuonugohëjamu buru rovadoho barë'i jovoho u'uhadeje. ²⁵ U'uhamu gagorovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemë rabëni bogo ma uehorovevarujëjo. Ehil'amu rueho jaburo tiöromomo juhuonivoromomo uarovareje: Ave aho diehi jië'e ae höjo. Huhu uëvë'oho bogo aëremuohomo ejahol'i burohu'o jovohu'o jabu'o hesi jöho ejaharue höjo.

Satan-are a sisë aho'obëhe ae gemu hesirire jioruomamu Iesuhu rarovö'ö'amade jöhoje.

²⁶ Ehil'amu Iesumëro e'u dëre va'adoho va'o Gergesa sa'are va'o baboro bejareje. Galilee sa'aho nume e'u ionil' gönö jio'l'i Gergesa sa'aho ruhe ionil' gönö jiadeje. ²⁷ Gergesa sa'are va'o baboro bejamu gagorovo

amo raje ae gemuëro rueromo Iesu birohadeje. Ëaho aru'aho sisë aho'obëhëro dëre abue'amamu simane huotorovë'e jiadeje. Niögu rumo'e ma-dë'ahobatëremu majae ëgobövie hibe rovë'e jiadeje. Osaroho bogo hi'i guavo'amarue munë gagoremu hinövadeje. ²⁸ Hijë'ëro rueromo Iesu garomo jö'e dadovoromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromu ma-darugo'o uvadeje: Iesu ja God dö mare hijaje a hesi Harihe javajëjo. Ja rabëni sihusihuego'i rované höjo. Vuonugevëjo. Nadi huë sisëho vi'ehoho bojëmëjo. ²⁹ Vi'ehoho nadi bojëmijë uvade hesi bëhoho urimë'i aru'aho sisëhuro höröjoro Iesuro uavë'ego ëhuni uvadeje. Röhu urimoho ë aru'aho sisëhuro hu baenövadeje. Bae'ego aëro hu avoho mueberomo hesi övoho höröho tövaho'amonövareje. Tövaho'amo'ego ö'oho tarivo ruruhö'öromu aru'aho sisëhuro hesi uhure jië'ëro ua'ego a rumo'e sa'are va'onövadeje. ³⁰ Ëhi ë'onövë'ëro Iesuro uavadeje: Jasi ihoho rahuo höjo. Rahuo höjamu uavadeje: Nasi ihoho Siriehu Bimuvanovë'oho jevajëjo. Huhu ëhi uavade hesi bëhoho a sisë aho'obëhe siri va'ëne hesi dëre abue'amë'ëro jië'ëro ëhi uavadeje. ³¹ Ëhi'amu ë dë uhure sisë ariböviohuro Iesu ëninamiromu uaruomadeje: Nadi uönego no sisëroho revo'irarëjo.

³² Röhu mahe aho'obëhe aruhëre dahoru ahore gemuoro ie ue'ahamu gagorovo dëre sisë ariböviohuro Iesu uaruomadeje: Uövüego no suorovo va'oromo aruhe mahu jabesi dëre va'o abuejarëjo. Abuejarëjamu uëvadeje: Ëhuro va'ohëjo. ³³ Ëhuro va'ohë uëvamu hejë'i rue sisë ariböviohuro ë a hesi dëre jioromo suorovo va'oromo ruhe mahu jabesi dëre abueruomadeje. Abueruomamu ë mahohuro va'o baradore rireromoromo e'ure siö ruruhö'ö va'oromo jove ue'ahoromo vuovadeje.

³⁴ Vuovamu gavë'i mahu muebe'amarue ariböviohuro huruomoromo amo börömore amo ininore jöho majëhibe va'areje. ³⁵ Jöho majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe rueruomadeje ga'iro diehi jiego. Iesuaro rueromo gavareje aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade aho simanoho mae jio'ego niöge ba'amë'e Iesuare hörü bëhire hijamu. Ëhi gagorovo juhuonivoruomadeje. ³⁶ Juhuonivamu Iesuhu mu vaejamu gavare ariböviohuro uëvareje: Sisë ariböviehu dëre abue'amade aho Iesuro ëhi ajami'ego marëhijajo. ³⁷ Marëhijajamu Gergesa sa'a rajoho jaburo heromo sisë maro juhuonivë'ëro Iesu uavareje: Nosi sa'aho vuonugo'i va'ëjo. Vuonugo'i va'ëjamu Iesuro boat-re ajiomoromo sionëro vuonorö'ö va'ië'adeje. ³⁸ Va'ia'amu aru'aho sisëhu dëre jioromo suorovo va'oruomade ahuro Iesu uavadeje: Na ö'o ja'o hi'i negajëjo. Negajëjamu Iesuro ni-jio'iraeromo sionëro nugö'öromu ³⁹ uavadeje: Bogo rue'a'anüëjo. Sionëro jasi amoro va'oromo uënëjo: God-ro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo. Ëhi uavamu rue ahuro va'oromo amo börömo jöe majëhibe juvo barëjadeje. Majëhiromu uëvadeje: Iesuro ëhi mabëhe ajemijamu rovode höjo.

Iesuhu magonahe niö'i Jairus-are abojohu'o magonahe gö'o ajëmade jöhoje.

⁴⁰ Ëhi'amu Iesuro boat-re vuonorö'ö rueromo ve e'u ioni gönö rovadeje. Rovamu ae aho'obëhe hu muebejë'ëro gavare rovamu gagorovo nimorohoromo rajahiruomadeje. ⁴¹⁻⁴² Rajahiruomamu iae ae gemu hesi ihe Jairus-ro rovadeje. Jairus hu God rajahijarue osa muebejaje ae jiadeje. Röhu hu aboje ihevae gemu jiadeje. Abojoho vadune aho'obëhe 12 rabu'e jiadeje. Amo guomo'ië'adeje. Guomo'ia'amu gagorovo Jairus-ro rueromo Iesuare hörü bëhire ague aho hiromu dinamioromo uavadeje: Nasi osaro rueromo

nasi abojoho ajamëjo. Ajamijëjamu hegoroovo Iesuro hu'o va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe hu'o gemuore ëhi tatijiomobe va'areje.

⁴³ Tatijiomobe va'amu gagorovo iae magonahe gemuëro jabu'o va'adeje. Ëmagonahoho manaero garorovade guomo guomoho bogo barë'i ëhi jiemu jiohe va'adoho vadune aho'o 12 barëjë'e jiadeje. [Hesi ijo baje doctor jabesi örire bu'ö barëjadeje.] Röhu ajami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ëhi jiemu jiadeje. ⁴⁴ Ëhi jiemu jië'ëro ë magonahohuro Iesure dejonö rovadeje. Rueromo niögu vituoho rëhamu gavë'i kö rovadoho ijoho bogo rovadeje. ⁴⁵ Ijoho bogo rovamu Iesuro ae uëvadeje: Ja rahuaro rëhevane höjo. Rëhevane höjamu hegoroovo ae aho'obëhe uavareje: No bogo rëhavë'e javuajëjo. Rëhavë'e javuajëromu Peter-ro uavadeje: Tisa ja rabëni ëhioho uövuanuëjo. Ae aho'obëhe jasi bëhire jijihoromo tatijiomavaruëjo. ⁴⁶ Tatijiomavaruëjamu uëvadeje: Iae aëro rëhevade höjo. Na hejajoho nasi darugoho ae ajëmi'i gö va'ë'e jiavajëjo. ⁴⁷ Va'ë'e jiavajëjamu ë magonahohuro garomo uvadeje: Naehu Iesu niögure rëhodoho bogo subivo varijënoho jevajë uvoromo juhuonivadeje. Juhuonivoromo butubutumobe rueromo Iesure höru bëhire ague aho hijadeje. Ague aho hiromo ae aho'obëhe jabesi nunire Iesu uavadeje: Na ëhi marëjevojöro negamu ëhuni rëhavode höjo. Rëhavamu ëhuro ma-burëro marëjevade höjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro uavadeje: Abojëjo. Jero na mae uehorovevamu ëhuro marëjavë'e höjo. Vaevë'e va'onëjo.

⁴⁹ Iesuro ëhi uavamu gavë'i ae göëro Jairus-are osare jioromo rueromo uavadeje: Jasi abojoho mami'e guomë'e höjo. Ëhuni mino'e tisaho u'uoho bojamëjo. ⁵⁰ Mino'e u'uoho bojamëjamu Iesuro mu'öjahiromo Jairus uavadeje: Nadi juhuonivo'i mae uehorovonëjo. Ëhi jië'ohuro jasi abojoho i'ovo'ajëjo. ⁵¹ I'ovo'ajë uanugoromo Iesuro Jairus-are osare va'oromo Peter John James magonaho harihu hesi vëmu vavu'oho ëho jaburo hu'o va'ojöro uë'i a ioro'ioroho nijio'iraejëvadeje. ⁵² Nijio'iraejëvonugoromo osare va'oromo gavade ae aho'obëhe magonaho hesi jöëni nierusuburu'e bamoromo jabesi muo'amorovamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Nadi nierusuburu'e bamohëjo. Ëmagonaho harihoho bogo guomo'i manjavajëjo. ⁵³ Manjavajëjamu hegoroovo rueho jaburo garomo uvareje: Magonahoho iae mae guomë'e höromo Iesu sivoromo ijo'ijahareje. ⁵⁴ Ijo'ijahamu Iesuro va'oromo magonaho hesi övore ma'ënoromo madarugo'o uvadeje: Bësu ri'öjëjo. ⁵⁵ Ri'öjëjamu magonaho hesi aru'ahohuro vuonorö'ö rovamu hejë'i ma-burëro ri'öjëjadeje. Ri'öjamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Ie bojamego ijajo. ⁵⁶ Ëhi'amu vëmu vavu'oho tiöjëvadeje. Tiöjëvamu Iesuro uëvadeje: Naehu vaejode muoho nadi aho uërëjo.

9

Iesure ijoraje 12 jabuhu va'oromo mu vaeröhego Iesuhu rëmö'öjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho uëvadeje: Ro gemuoro gagovohëjo. Gagovohëromu rovamu uëvadeje: Jemëhu mu vae'irarijohuni nasi darugoho bojëmijajëjo ëhuro jemëro Satan-are a sisë a dëre jio'amë'oho rarovö'ö'amoromo guomo guomo'e aribövioho ajëminövo'irarijego. ² Ëjëho darugoho bojëmijë'e jevaje ëhuni va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe guomo guomo'e aribövioho ajëmibe jijihorëjo. ³ Ëhi uëromu uëvadeje: Va'ië'iroho bövioho bise'oho nadi ujuohorëjo. Ha'itoho esöho iruno'oho ijo bajoho nadi ujuohorëjo. Niögoho nadi göho ujuoho'i

ma-gemu ruohoromo jijihorëjo. ⁴ Amo göre göre va'oromo aehu di osare raromojöro uëvamu va'lo raromë'oho ëhuremu raromoromo va'onövorëjo. ⁵ O di amore ariböviehu jemesi örيره nu huodëgë'oho amoho nugo va'irögororo jabesi sa'a hesi tohotohe jemesi hörü hitahire jiajoho sa'aro riremo va'ego ë amo rajohuro garomo uvo'irarëjo: No sisë ë'ë'e javuajëjo. ⁶ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuare ijorajoho jaburo ri'öromomo va'areje. Va'oromo jö maho majëhibe guomo guomo'e aribövi jabesi sinoho ajëmibe ame aho'lo jijihareje.

Herod-hu Iesuare jö heromo dadivade jöhoje.

⁷ Iae Galilee sa'are a böröme Herod-ro hejade uvoruomamu: Iesumëro ëhi jië'e mu masije vae'amë'e hö uvavamu hegorovo Iesuare jöho uehorovoromo uvadeje: Diehi'oromo ë'ajëjo. Ëhesi bëhoho hu hejadeje a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu John bapataeto vaenövade ahuro guomoromo ri'öjë'e höjo. Ëhu'ëro ëhi jië'e muoho vae'amaje höjo. ⁸ O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Iesu hu mami'e hijade ae Elijah-ro rovë'ëro ë'ajëjo. O a ioro'iorohuro uvoruomamu: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho röhu gemuëro i'ovoromo ri'öjë'ëro ë'ajëjo. ⁹ Ae göëro göëro jöe gö gö ëhi atavamu hegoro Herod-ro dadivamu uvadeje: Nani ë aho bogo John-hu höjo. Mami'e na John-are sönöho tarijahode höjo. Röhu ë mu masijo vae'ego aehu garomo ato'ego na hejajoho ë iaho rahuo höjo. Ëhi uvoromo Iesu ga'i nimadeje.

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹⁰ Ëhi'lamu apostle ömo'ömohuro vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: No ëhi ëhi ë'oromo rovare höjo. Rovare höjamu Iesuro söjëvoromo Bethsaida amore jabesi sivue raromo'i va'areje. ¹¹ Bethsaida jabesi sivue raromo'i va'i va'amu ae aho'obëhe ë jöho heromo rueruomadeje. Rueromo birohuruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Iae mae rovë'e jëvajë uëngoromo God-hu böröme namiromomo muebejavuaje jöho majëhiromomo guomo guomo'e aribövioho ajëmijadeje.

¹² Ëhi'ojuvo majae garobo'e bamamugo hesi ijoraje 12-ho jaburo rueromo uavareje: Aveho a rumo'e sa'ae höjo. Ëhuni ave aribövioho rëmö'öjego ave bëhire amo masijore amo ininore va'oromo ie nahoromo ue'ahoromo momorö'ö'irarëjo. ¹³ Momorö'ö'irarëjamu uëvadeje: Bogajo. Jemëro iruno'oho da'uojëhirëjo. Da'uojëhirëjamu uavareje: Iae mae höjo röhu no ie övo gö mine visue niö'i ëhemu javuo'i gö bogojavuajëjo. O na ja uöromomo ë'anuëjo noro va'oromo ave ariböviohuni ie imo'amojöro. Ae aho'obëhe jië'ëro no bogo eni javuajëjo. ¹⁴ Ëhi uavare hesi bëhoho ama'e aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromë'ëgo ëhuni uavareje. Ëhi uavamu Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Uëvego 50 50 rabu'e hahagu hahagu gagovoromo ëhi raromobe va'arëjo. ¹⁵ Raromobe va'arëjamu rue ijorajoho jaburo uëvamu ae aho'obëhe ëhi raromobe va'oruomadeje. ¹⁶ Ëhi raromobe va'amu gagorovo ie övo gö mine visue niö'i ujuoho rovaroho ëho Iesuro ujuohoromo ö'idöho sioroho garomo God huë mae uavadeje. Huë mae uanugoromo ioho ato'atovoromo hesi ijorajo ömo'ömoho i'imëmijamu suvuorëmijareje. ¹⁷ Suvuorëmijamu ae aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadeje. Da'uëgamu gagorovo ijorajoho jaburo vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 aego'amareje.

Iesu hu ëhi jië'e ae jiaje jöho Peter-hu jövade jöhoje.

18 Ëhi'lamu Iesuro huro hesi sivue parie vaejumu evare hesi ijarahoho jaburo hu'o raromareje. Raromamu gagorovo uëvadeje: Na rahuo jevaje jöho ae aho'obëhe diehi atoromaje höjo. 19 Diehi atoromaje höjumu uavareje: A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja John bapataeto vaejavuonövane ahuro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Ja Elijah-ro rovë'e javajëjo. A ioro'iorohuro uvoruomaje höjo: Mami gö'e jö God-aro baeromo majëhinövarije aribövioho röhu jero gemuëro i'ovoromo rovë'e javajëjo. 20 Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemë nasi jöho diehi ataruje höjo. Diehi ataruje höjumu Peter-ro ri'öromo uavadeje: Ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijanue aho javajëjo.

Iesuhu huë vavaeni baeromo guomoröhe jö jövadohoje.

21 Javajëjumu Iesuro jöho darugo'o majëhiromo uëvadeje: Ëjöhö nadi aho huruoho majëhirëjo. 22 Ëhi uënugoromo uëvadeje: God-ro ëhi bamë'ëro ëhu'ëro hesi A Maho naro vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ejöjo. Jew rajo a duvaho ömo'ömoho priest masijoho Jew rajo jögoru öri röjëhjarue aribövioho ëho jaburo na bijönegoruomo'ajëjo. Bijönegoruomo'iramu aëro anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure i'ovoromo ri'ö'ejöjo.

23 Iesuro hesi ijarahoho ëhi majëhinugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Ae rahuaro nasi ijore ijore juvo'i nimë'oho jasi sinehu nimajoho nadi uehorovo'i vae majae uvonëjo: Iesure jöëni vi'ehe huë vavaene javoje rabe baeromo guomevë'oho iae hesi hö uvoromo korosi hesi i'uoho banigojimanovoromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. 24 Ja jasi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ëhemu uehorovë'oho ijonöho guomo öriro va'a'anuëjo. O ja nasi jöëni guomë'oho ijonöho maro hi'a'anuëjo. 25 Jaehu are jove sa'ae mae sisë aho'obëhe bae barë'i röhu arijo'arije ijumorovë'oho o sisërërovë'oho na ja ëhuro mae javo'ajëjo. Bogajo. 26 Ëhesi bëhoho ae rahu nasi jöëni o naehu majëhijaje jö hesi jöhuni javojëgë'oho u'emu God-are A Maho naro nasi ajohu'o nasi Vavu hesi ajohu'o anera maemu jië'e jabesi ajohu'o rue'iramu evare nani javojimoruomade ariböviohuni javojego'ajëjo. 27 Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë a ioro'iore ave riravarujoho bogo vuovë'e raromoromo God-hu böröme namiromo muebejaje ajoho ga'a'arujëjo.

Iesure nu ano'ehu ajivoromo gorosovade jöhoje.

28 Ëhi uënugoromo hurae gemu barëjumu Iesuro Peter John James ëhi söromo God-are örire jöe jövo'i dahorure ajiomadeje. 29 Ajiomoromo God-are örire jöe jövamu Iesure nu ano'oho gorosovoromo ma-mabëhe jio'i hesi niögöho majaehu bamajëhi ëhi ajivo avohadeje. 30-31 Ajivo avohamu gavë'i iae urimë'i arinövare ae niö'i Moses'o Elijah'o ma-majioho aji mare rirarovoromo jabu'o Iesu'o jöe atareje. Atoromo God-hu nimaje mu Iesuhu vaeromo Jerusalem guomoröhe jöho atareje. 32 Atoruomamu Peter-mëro nunëhëgamu momorö'ö uro'amareje. Momorö'ö uro'amë'ëro ri'ö'i gavareje Iesu aji'ere nami'ego ë ae niö'ioho jabu'o ë rirarovamu. 33 Rirarovoromo Moses'o Elijah'o Iesu nugo va'ia'amu gavë'i Peter-ro Iesu uavadeje: Tisa no ave raromaruoho iae mae höjo. Uövuego no javu harihe niö'i gemu vae'amarëjo jani gemu Moses-ni gemu Elijah-ni gemu. Peter-ro bëhoho bogo avoho uehorovë'e ë jöho ëma jövadeje. 34 Jövamu gavë'i suëro rueromo aegëhadeje. Aegëhamu Peter-mëro gavare Iesu Moses Elijah suëro numëvamu gagorovo juhuonivareje. 35 Juhuonivë'i hejareje sue uhure uvavamu: Ave aho nasi Harihe naehu baejode aho höjo. Huhu

jövaje jöho avoho herëjo. ³⁶ Ëhi uvavamu hejë'i gavareje Iesu hesi sivue namijamu. Ëhi gavë'ëro Peter-mëro rabe rabe gavaroho subivëhoromo aho bogo majëhijareje u'emu majëhi'iröhëro.

Iesuhu Satan-are a sisë aharihu hesi dëre jiamu rarovö'öjade jöhoje.

³⁷ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Iesu o hesi ae niö'i gemu dahorure abuejareje. Abuejamu gavë'i ae aho'obëhe rueromo Iesu birohорuomadeje. ³⁸ Ae aho'obëhe ro birohорomo röhu ae gemuëro ma-darugo'o uvadeje: Tisa huë baejevoromo nasi harihoho ro gavëjo. Na aboji harihu'e bogojevo'i avehuremu gemu jevajëjo. ³⁹ Röhu Satan-are a sisëro hesi dëre abueromo ijumahego aharihoho simane sisërëromo ma-majioho jö'e dadovoromo bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomoromo jö'onö obohu tatogo'e rovaje höjo. Obohu tatogo'e rovego a sisëhuro bogo burëroho hörö va'i sino haho'oho ijumahojuvo u'uhego evare höröromo va'aje höjo. ⁴⁰ Ëhi ë'i hijë'ego naro jasi ijorajo ömo'ömoho uëvode höjo: Aru'aho sisëho rarovö'öhego va'ajo. Ëhi uëvamu rarovö'ö'i ë'o gavaroho bogo eni jëvade höjo. ⁴¹ Bogo eni jëvade höjamu Iesuro uëvadeje: Asë'e ave jaruvore raromaruje aribövioho jemë bogo ma uehorovo'i jöe gö gö ëma uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Na majae dimino'e jemë'oho hiromo jemesi mu sisëho garomo ma-nunëro ga taemobe va'ejöjo. Jemesi uehoro sisëhuro na u'uhevajëjo. Jasi harihoho avehuro barovego na gavöjo. ⁴² Gavöjamu ë harihoho rovamu gavë'i Satan-are a sisë dëre hijadohuro dë vövöbajo'oho ijumahamu simane sisërëromo sa'are darugo'o behumorovoromo bijöbijövoromo övo'o hörü'o ajiomadeje. Övo'o hörü'o ajiomamu gagorovo Iesuro aru'aho sisëho rarovö'öjamu marëjadeje. Marëjamu Iesuro aharihoho baeromo vavuoho sionëro bojamijadeje. ⁴³ Bojamamu ae aho'obëhe God-are darugo börömo garomo jöe barëjëvadeje.

Iesuhu guomoröhe jö röhu maho majëhijade jöhoje.

Ae aho'obëhe Iesure mu masijoho aho'o uehorovoromo jöe barëjëvamu gavë'i Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho majëhiromo uëvadeje: ⁴⁴ Ave jöhuremu avoho hehëjo. God-ro ëhi bamë'ëro hesi A Maho na a jabesi övore va'iramu baejevoruomajëjo. ⁴⁵ Ëhi uëvamu hejareje röhu jö bëhoho dadivëvadeje. Subivëhë'ëro bëhoho bogo gavareje. O ua ga'iröhoho juhuonivareje.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromo böröme jiaje jöhoje.

⁴⁶ Ëhi'onugoromo ë ijorajoho jaburo jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Iesure ijorajo ömo'ömoho di aho börömo javuajëjo. ⁴⁷ Börömo javuajëjamu Iesuro jabesi uehoroho garomo aharihe gemu baro hesi bëhire nugamu namijadeje. ⁴⁸ Namijamu hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ae rahu aviëhi jië'e aharihoho nasi ihore rajahiromo baejë'oho ëhuro na'o rajehiromo baejevoruomaje höjo. O ae rahu na rajehiromo baejevë'oho ëhuro remö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo. Ëhesi bëhoho jemesirire di aho bise'o jiajoho God-hu gavajoho ëhi jië'e aho börömo höjo.

Ae rahu jemë'o bogo iro muorovo'e vaejë'oho jemë'o gemuore jiaje a hesi jö Iesuhu jövdohoje.

⁴⁹ Ëhi uëvamu John-ro ri'öromo uavadeje: Tisa no gavare höjo ae gemuëro jasi ihoho uvoromo aru'aho sisë a jabesi dëroho rarovö'öjëvamu. Rarovö'öjëvamu garomo röhu gavare hu bogo no'o juvaje aho jiamu gagorovo uavare höjo: Vuonugëjo. ⁵⁰ Vuonugëjamu Iesuro uavadeje: Nadi

ëhi jië'oho ë'orëjo. Ae rahu jemesi örire bogo bijönimë'oho ë aribövioho jemesi aemo'aeme jioruomajëjo.

Iesuhu Samaria sa'are amore ro hi'ia'amu amo rajehu hesi öri ahare jöhoje.

⁵¹ God-hu Iesu uavego ö'idöre ajiomo'iröhe majaho dunovamu gagorovo Iesuro uehore gemu baeromo uvadeje: Iae na Jerusalem ajiomo'ië'ajëjo. ⁵² Ëhi uvoromo ae rëmö'öromo uëvadeje: Jemëro urimo va'irarijoho Samaria sa'are amo göhuro va'oromo amo rajoho uënëjo: Nörö ö'a'ajëjo. Ö'a'ajëjamu hegoro rueho jaburo va'oromo amore suorovareje bövie bise'e Iesuni avohahoröhëro. ⁵³ Suorovamu ë amore ariböviohuro uvoruomadeje: Jerusalem amoho sisë jië'e Iesuro ë amore va'i rovajëromo ëhuni Iesuhu jabesi amore hi'iröhoho ahoruomadeje. ⁵⁴ Ahoruomamu gagorovo Iesure ijoraje James'o John'o jaburo Iesu uavareje: Tisajo. Na ja nagajëjo noro uavego vënëro ö'idöre jioromo ruvebiromo ë amo rajoho ravëvojöro. ⁵⁵ Ëhi uavamu hegoro Iesuro huotorovoromo James'o John'o uëvadeje: Bogave ëhioho uvo'irarijëjo. ⁵⁶ Ëhi uënugoromo ame göro va'areje.

A ioro'iorehu Iesure ijore ijore jijihö'ia'amu Iesuhu majëhijade jöhoje.

⁵⁷ Örire va'oruomoromo ae gemuëro Iesu uavadeje: Ja dinö'e dinö'e va'ë'iroho na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. ⁵⁸ Juvonövo'ejöjamu Iesuro uavadeje: Jero nasi ijore ijore juvo'i uevanuëjo röhu je'o majehu sa'a gagore röho avohoromo mare raromaruoho iae jiajëjo. Je'o ugehu iju vaeromo mare raromaruoho iae jiajëjo. A'i God-are A Ma naehu niavaje hijaje osaho bogojevajëjo. Nadi uvonëjo: Nörö'o hibe juvë'oho mae hibe juvo'ejöromo nasiriroho ruenëjo. ⁵⁹ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro ae gö uavadeje: Rueromo nasi ijoro ijoro juvëjo. Juvëjamu ruehuro uavadeje: Iae mae höjo röhu uevego na nimo vuonorö'ö va'oromo nasi vavuoho guavoromo hujeji evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶⁰ Juvo'iröjamu Iesuro uavadeje: O-ajo. Vuonugego vuovo örire jijiharue ariböviohuro jabesi aribövioho guavo'amo'irarëjo. A'i jero va'oromo God-hu böröme namiromo muebejëvaje jöho majëhibe juvonövonëjo. ⁶¹ Ëhi uavamu ae göëro Iesu uavadeje: Bada iae na jasi ijore ijore juvonövo'ejöjo. Röhu uevego na urimo va'oromo nasi aganoho jejëmiromo rueromo evare jasi ijore ijoroho juvo'iröjo. ⁶² Juvo'iröjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Röhu aehu aevoromo mu ravoromo vuonorö'ö uherihobe ravobe va'ë'oho hu muoho bogo avo'avoho ravaje höjo. Ëhesi bëhoho ja uehoro niö'i baejë'oho ëhuro God-are aji'e öri ari'o hesi mu vae'iranoho bogo eni javo'ajëjo.

10

Ae aho'obëhe 72 jabuhu va'oromo mu vaejöro Iesuhu rëmö'ö'irögoro jö majëhijade jöhoje.

¹ Ëhi ë'ë'ëro Badaro ae gö aho'obëhe 72 baejëvoromo rëmö'öromo uëvadeje: Naehu juvo'irode ë amoro amoro ëhuro jemëro ae niö'i niö'i urimo va'orëjo. ² Ëhi uënugoromo uhu'e uëvadeje: Ae aho'obëhe nasinö sö rue'iröhoho ëho mure iruno'e gagovo'iröhoho va'ëne höjo. Mure gagovo'iröhe iruno'oho bövi mae jio'i gagovarue aribövioho no ma-gemu gemu javuajëjo. Ëhuni mu Arijo'oho ëninamiromo uarego huro ae gö'o rëmö'öjego mure rueromo ajamuiromo iruno'oho gagovo'irarëjo. ³ Jemëro va'orëjo. Röhu gavë'iajo. Naro rëmö'öjego jemë vaevë'e sheep harihunö'e vörö'e miehu jioruomajire va'ië'arujëjo. ⁴ Monioho esöho höru sinoho

nadi ujuoho va'orëjo. Öriroho nadi ae gö gö jabesi öriroho jejëmibe va'oromo örisanuoho ë'orëjo. ⁵ Jemë ae gö jabesi osare va'ië'iroho urimo jejëmiromo uënövorëjo: Ave osare aribövioho huë mae baerëjo. ⁶ Huë mae baerë'iramu God-are huë ma bae'i nimaje aho ë osare hijë'o ho iae huë mae bae'a'ajëjo. O God-are huë ma baeröhoho bijönimoruomë'o ho uërëjo: God-are huë ma jö uëvodoho vuonugajëjo. Ehu'ëro bogo bae'a'arujëjo. ⁷ Nadi osa göroho göroho momorö'öbe va'i ma-osae gemuoro raromoromo ie jove rabe i'imëmijë'o ho ëho ue'ahorëjo. Jemëhu jabesi iruno'o o jovo ue'ahë'o ho iae mae höjo rabëni jemë jabesi mue vae'ië'ëro. Ehesi bëhoho ae rahu mu vaeromo mana baejë'o ho iae mae höjo. ⁸ Jemë di amore va'o suorovamu jabuhu huë baejëvamu gavë'ohuro ie rabe rabe i'imëmë'o ho ëho ue'ahorëjo. ⁹ Guomo guomo'e aribövie ë amore raromë'o ho ajëmirëjo. Amo rajoho jöe majëhiromo uërëjo: Avevejë'o ho God-ro böröme namiromo jemë muebejëvo'ië'ajëjo. ¹⁰ O jemë di amore va'o suorovamu jabuhu jemë bijönëgë'o ho amoho nugo va'irögoro amoro jijihoromo jöe majëhiromo uërëjo: ¹¹ Noro jemesi bövioho bise'o ho riremio'oromo jemesi amore sa'a hesi tohotohehu nosi hörure aegadoho no va'i ëhu'o riremio vae'jarëjo ehuro jemë garomo uvo'irarijego: No sisë aribövie javuajëjo. Röhu ave jöhu'o avo'avoho uehorovohëre. God-ro böröme namiromo aevoromo jemë mabëhe muebejëvo'ië'oromo vuonugë'e höre. Ame gö gö jemesi jö bijönimë'o ho ëhi majëhinövorëjo. ¹² Naro jemë uëvajëjo: God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Sodom amo rajo jabuhu i'u baeröhoho ëho ma-jianovo'i a'i jemesi jö bogo eruomaje aribövioho jaburo i'u börömo maho baeruomo'ajëjo.

Ame göehu göehu Iesu bogo ma uehorovare jö Iesuhu jövdohoje.

¹³ Chorazin'o Bethsaida'o amo rajohumë vaeve'o ho sisëro revo hesi jëvajëjo. Naro darugo'e muoho jemesi amore vaejego garomo röhu nasi jöho bijönimaruje höjo. Naehu darugo'e mu jemesi amore vaejedoho Tyre amore o Sidon amore vaejego ga'ibëjarëjo mami'e jabesi sisëni huë vavaene baeromo niögu sisë io'amoromo uonëro buerovoromo raromoromo uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeruomo'ibëjajo. ¹⁴ God-hu i'u bojëmi'iröhe maja rovë'iroho Tyre o Sidon rajo jabuhu i'u baeröhoho ma-jianovo'i jemëro i'u börömo maho bae'a'arujëjo. ¹⁵ Röhu Capernaum amo rajohumë jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvaruje höjo: Nosi ihoho ö'idöre ajiomo'ajëjo. Bogo ehioho jio'i sa'aro be'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu nasi ariböviohumë ae rahu jemesi jö ejëhë'o ho nasi jöhu'o ejeharue höjo. O ae rahu jemë juahëmijë'o ho na'o juahëmijarue höjo. Ae rahu na juahëmijë'o ho remö'öjamu rovode ahu'o juahëmijarue höjo. Hesi ae 72-ho ëhi uënuogoromo rëmö'öjamu va'areje.

Ae aho'obëhe 72 jabuhu Iesuarue mu vaenugoromo vuonorö'ö rovarue jöhoje.

¹⁷ Va'ë'ëro ë ae aho'obëhe 72-ho jaburo nimorohë'i vuonorö'ö rueromo Iesu uavareje: Bada mue aho'obëhe mabëhe vaebe jijihë'ëro rovaruëjo. No jasi ihore uëvamu Satan-are sisë ariböviohuro ejahuoromo suorovo va'oruomade höjo. Ehi jië'e muoho ëhu'o gavë'e javuajëjo. ¹⁸ Gavë'e javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Satan-are ariböviehu jemë ejëhare hesi bëhoho naro gavode höjo Satan-are vöröe barëromo baderehu baderivajëhi Satan ëhi ö'idöre jioromo berovamu. ¹⁹ Iae nasi mu vae'irarije darugoho bojëmijë'ëro ehuro jemëro vörö'e sigobohu'o niani'öhu'o hörëro taemo'amoromo Satan-are vöröho aho'obëhe ruahö'ö'amo'arujëjo. Ehi

ë'iramu bövioho bise'oho jemë bogo ijumëvo'ajëjo. ²⁰ Iae ëhi höjo. Röhu Satan-are ariböviehu jemesi jö ejëharuoho ma-jianovë'e jiaje nadi uehorovo'i a'i jemesi ihe ö'idöre jajivë'e jiajoho ëho uehorovoromo nimorohorëjo.

Iesuhu nimorohade jöhoje.

²¹ Ëhi uëromo evare majare Iesuro God-are Aru'aho hesi huë maho baeromo nimoroho avohadeje. Nimorohoromo God uavadeje: Apo ja ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejanue ae javajëjo. Naro jasi örire huë mae uavajëjo. Rabëni hesi bëhoho jero gavane nuni aji'e a masijohuro uvoruomamu: Nosi simanoho mae javuoromo bövie bise'e ga barëjë'e javuajë uvamu gëgorovo jero jasi jöho jabesi örire subivëhë'e javajëjo. A'i gavane bogo gavë'e ariböviohuro bogo döroho bamorovo'i jöho he'i nëgamu gëgorovo jero jasi jö bëhoho röjëhijë'e javajëjo. Apo iae mae höjo. Jero jasi nimoromo ë'ane höjo.

²² God ëhi uanugoromo ë aribövioho uëvadeje: Nasi Vavuohuro jöe aho'o bojemijë'e höjo muebe'irodego. Vavuohuro gemuëro Harihoho na avoho gevaje höjo. Harihoho naremuëremu Vavuoho avoho gavaje höjo. O Harihu naehu di aribövi röjëhi'i negë'ohuro ehuro ë ariböviohuremu röjëhijego jabu'o Vavuoho gavarue höjo.

²³ Ëhi uëvë'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o jabesi sivue raromoromo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jemë mu maho gavarujëro jëvë'ëro ëhu'ëro jemë mae jëvajëjo. ²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu gavaruje muoho o hejaruje jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövore ariböviohu'o sa'are a masijohu'o aho'obëhe jaburo nimoruomade höjo garomo he'iro. Röhu bogo garomo heruomade höjo. Röhu God-ro jemë ajëmijë'ëro ëho gavaruje höjo. Èhu'ëro jemë huë mae baejë'e jëvajëjo.

Sa'a gö rajehu sa'a gö rajo ajamade uhu jöhoje.

²⁵ Ëhi'lamu gagorovo Jew rajo jögoru öri röjëhijaje ae gemuëro Iesure dëho bijioho ga'irögoro ri'öromo uavadeje: Tisajo. Na diehi'oromo ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ²⁶ Maroho hi'ejöjamu Iesuro uavadeje: God-are surire jöho diehi jajivë'e höjo. Ja uehorovanuoho bëhoho diehi höjo. ²⁷ Bëhoho diehi höjamu ruehuro uavadeje: Jasi dë vövöbajo'e aru'ahë daruge uehore aho'obëhe Bada jasi God ma-hu gemu bojaminëjo. O jö göho jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ²⁸ Rajahinëjamu Iesuro uavadeje: Ja jö mae jövanuëjo. Ëhi ë'ë'oho ehuro ja maro hi'a'anuëjo.

²⁹ Hi'a'anuëjamu rue röjëhijaje ahuro hesi ihoho mae jiojöro nimamu Iesu uavadeje: Röhu nasi ae gemuoho rahumë höjo. ³⁰ Rahumë höjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae Jew raje ae gemuëro Jerusalem jioromo Jericho amore abue'ië'ade höjo. Örire abueromo nume vajiohu'e aribövi jabesi övoro va'ade höjo. Övoro va'amu guduamoromo niögoho maho sisëho vajiohëro ujuohahoromo sa'ijosa'ijovoromo gavare guomo'ia'amu gagorovo nugo va'are höjo. ³¹ Va'amu gagorovo priest-ëro ijönö örire ruvebijade höjo. Ruvebi'i gavade aho raromamu gagorovo iosiramiro mo öri ioni gönö va'ade höjo. ³² Ëhi'lamu Levi raje God-are mu ajamaje ahuro ëhi gemuoho ë'ade höjo. Ruvebiromo bëhire va'oromo aho ërimahonugoromo öri ioni gönö va'oromo iosirami va'ade höjo. ³³ Va'amu gagorovo sa'a gö raje ae gemuëro örire ruvebijade höjo. Hu Samaria sa'a raje jemëhu nu huodëgaruje sa'a raje ae gemuëro ruvebijade höjo. Èho rajëro ruvebiromo Jew rajoho

birohade höjo. Birohoromo gavade raromamu gagorovo huni vavaenimade höjo. ³⁴ Vavaenimamu va'lo garomo nemo'amade sagohore ninugu'e osohu'lo wine jovo osohu'lo otehahoromo muohaho'amade höjo. Muohahonugoromo banigojiomoromo hesi mi dejore bamonugoromo hu'irae ba'obuejadoho abo öri jijihoromo momorö'öjarue osare rovade höjo. Rueromo hiromu aho avoho ajamijade höjo. ³⁵ Ajamiromu diroharëro sisonuvamu gagorovo Samaria rajohuro ajivë'e ijo baje niö'li jabesi uhure aho'lo jië'oho baeromo osa muebejaje aho bojamiromu uavade höjo: Na va'ajëjo. Jero ave aho avoho muebenëjo. Monie gö'lo bu'öjë'oho vuonorö'ö rueromo naro jaehu bu'öjane ë hesi manaho bojami'ejöjo. Ëhi'ade höjo. ³⁶ Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ËJew rajohuro vajiohu'e aribövi jabesi övore va'oromo sisë birohade höjo. Sisë birohamu ae niö'li gemu ro hu gavare höjo. Göho priest-ëro göho God-are mu ajamijaje ahuro göho nu huodëgaruje sa'a gö rajohuro ëhi ro gavare höjo. Röhu di aho hesi ae gemuoho jiade höjo. ³⁷ Ae gemuoho jiade höjamu jögoru öri röjëhijaje ahuro uavadeje: Huë baeromo ajamijade aho hu hesi ae gemuoho jiade höjo. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Jero va'oromo ëhi jië'e muoho vaenövonëjo.

Iesuhu Martha'lo Mary'lo gö'li va'ade jöhoje.

³⁸ Ëhi uënugoromo iae Iesu'lo hesi ijorajoho jabu'lo va'aroho va'lo amore suorovareje. Suorovamu magonahe gemu hesi ihe Martha-ro Iesu uavadeje: Nasi osaro ro hijëjo.

³⁹ Hijëjamu Iesuro osare va'lo hijadeje. Hijamu Martha-are öe Mary-ro ro Badare hörü bëhire hiromu huhu jö röjëhijajoho hejadeje. ⁴⁰ Hiromu jöho hejamu gagorovo Martha-ro Iesuni bövie bise'e avohoromo bogo eni jiamu nurunurumoromo Iesu uavadeje: Bada nasi öho na remö'öjë'ëro nasi sivue mue vaejajëjo. Na ja nasi jöënioho bogo uehorovanuëjo. Uavego ro ajemajo. ⁴¹ Ajemajamu Badaro uavadeje: Asë'e Martha-ajo. Jero mue aho'obëhe uehorovo'lego ëhuro nurunuruagajëjo. ⁴² Röhu ja mue gemu bogo baejë'e javajëjo. A'li Mary-ro mu maho baejë'e höjo. Ëmuoho no bogo aho'ëjarëjo.

11

Noehu pari vae'iröhe öri Iesuhu röjëhijade jöhoje.

¹ Iae Iesuro hiromu God-are örire jöe jövadeje. Jöe jövoromo barëjamu gagorovo hesi ijorajoho gemuëro uavadeje: Bada God-are örire jö ato'iröhego John-hu hesi ijorajo ömo'ömo röjëhijadëhi jero no'lo ëhi ë hesi öroho röjahuijëjo.

² Röjahuijëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemëhu God-are örire jö atë'iroho ëhi uarëjo:

Apo ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho avohahuego ja gemu mae uehorovavo'irarëjo.

Jero böröme namiromu aho'obëhe muebejavuego no jasi aharire gemu raromo'irarëjo.

³ Vae majae ioho bojamuibe va'ego ue'ahëgo da'uaguo'irajo.

⁴ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugahuëjo no a jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëharue jiaje. Nadi vörö'eroho ramu'öjëgo rireromavuo'irajo.

⁵ Ëhi uënugoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömo uhu'e uëvadeje: Nani jemë ae gemuëro vahi riri'e aemo'aemo hesi osare va'oromo ua'a'anuëjo: Isiajo. Ie gö bojemëjo. ⁶ Nasi aemo'aeme gö örire juvë'ëro nasi osare

ro hijajëjo. Röhu i bojami'irodoho bogojevajëjo. ⁷ Bogojevajë'iramu nani jasi aemo'aemohuro osare raromoromo ua'a'ajëjo: Nadi nunëhoho iegëjo. Mami'e oje tugohoromo asisö'o'o na'o momorö'öjë'ëro na bogo ri'öromomo ajami'ejöjo. ⁸ Nani ëhi ua'a'ajëjo. Röhu naro jemë uëvajëjo: Nani hu bogo uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi aemo'aemego ri'öromomo ajami'ejö uvoromomo ajami'i röhu heröhe jero biririvoromomo ua ga'i hi'iramu evare hu ri'öromomo ja rabe rabe nimanuoho bojami'ajëjo.

⁹ Ëhuni na jemë uëvajëjo: Biririvoromomo God ua garëjo. Biririvoromomo ua gavë'ohomo ujuohorujëjo. Biririvoromomo nahorëjo. Nahë'ohomo birohorujëjo. Ojohomo ano'anovorëjo. Ano'anovë'ohomo God-ro jiovëho'ajëjo. ¹⁰ Ae rahu ua gavë'ohomo ujuohoromomo'ajëjo. Nahë'ohomo birohoromomo'ajëjo. Ano'anovë'ohomo ojohomo jiovëho'ajëjo. ¹¹ Nasi jö hejarujohomo ae gö vavumomo öm'ömo'e jëvajëjo. Jemesi harihehu uëvë'irohomo: Jovomome bojemegomomo na ijö uëvamomomo hejë'ohomo na jemë sareramimomomo sigobomomo sisëhomo bojamirëjo. ¹² O uëvë'irohomo: Ugomomo une bojemegomomo na ijö uëvamomomo hejë'irohomo na jemë sareramimomomo ögusurumomo une bojamirëjo. Bogajomomo. Jemë imomome i'iamimomomo'arujëjo. ¹³ Jemë sisë aribövimomomo jëvajëjoröhmomomo jemë abojimomomo harihumomomo avohomomo suvuorëmi'irarijemomomo öromomomo iae gavarujemomomo höjomomo. Jemë sisë jëvomomomo i'ö'idörëmomomo hijajemomomo jemesimomomo Vavuhomomomo mae jiajemomomo jemëromomomo uvorëjomomomo: Humomomo maëromomomo jjë'ëromomomo ae rahumomomo uagavë'ohomomomo nosimomomo Vavuhomomomo hesimomomo Aru'ahomomomo iae mabëhemomomo suvuoramumomomo'ajëjo.

Iesuhu Satan-are aribövi a dëre jio'amamumomomo rarovö'öjëvadohomomo humomomo bogo Satan-are darugohomomomo baeromomomo ëhiohomomomo ë'adejemomomo. Ëhesimomomo jöhojemomomo.

¹⁴ Ae gemomomomo aru'ahomomomo sisë dëremomomo jjë'ëromomomo bitaremomomo tövoromomomo jöemomomo bogomomomo jövë'emomomo hijadëjemomomo. Hijamomomomo Iesurumomomo aru'ahomomomo sisëhomo rarovö'öjadëjemomomo. Rarovö'öjamomomomo ë ahomomomo aevoromomomo jöemomomo jövadëjemomomo. Jöemomomo jövamomomomo gagorovomomomo aehomomomo obëhemomomo tiöjëvadëjemomomo. ¹⁵ Tiöjëvamomomomo a ioromomomo iorohurumomomo uarovarejemomomo: Beelzebul sisë a bërömhurumomomo vöröhmomomo bojamijegomomomo ëhurmomomo Iesurumomomo a dëremomomo aru'ahomomomo sisëhomo rarovö'ö'amajemomomo höjomomomo. ¹⁶ A ioromomomo iorohurumomomo nimarejemomomo Iesumomomo darugohomomomo ga'imomomo diehimomomo jjë'emomomo jjegomomomo. Ëhimomomomo nimoromomomo uavarejemomomo: Bogomomomo gavaruemomomo darugomomomo emomomomo muohomomomo röjahuijegomomomo nomomomo gavarëjomomomo God-ro jamomomo ajamegomomomo omomomo bogomomomo ajamegomomomo. ¹⁷ Ëhimomomomo uavamomomomo Iesurumomomo jabesimomomo sarerimomomo sareriomomomo gëromomomo uëvadëjemomomo: Sa'ae gemuehumomomo adovoromomomo jabesimomomo arijomomomo'arijemomomo muorovë'ohomomo barërovomomomo'ajëjo. O aganemomomo gemuehumomomo adovoromomomo jabesimomomo arijomomomo'arijemomomo muorovë'ohomomo sisërërovomomomo'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni Satan-ro ri'öromomomo hesimomomo ariböviohumomomomo muorovomomomo'ibëjajomomomo hesimomomo darugohomomomo uehorohomomomo muohomomo diehimomomomo oromomomo biririvoromomomo namimomomo'ibëjajomomomo. Jemëromomomo uvarujëjomomomo: Sisë a bërömhurumomomo nörö vöröhmomomo bojamegomomomo hesimomomo sisë ariböviohumomomomo rarovö'ö'ajemomomo höjomomomo. ¹⁹ Ëhimomomomo jjë'ohomomomo namomomo jemesimomomo ariböviohumomomomo sisë a bërömhomomomo hesimomomo vöröhmomomo baeromomomo rarovö'ö'amaruemomomo höjomomomo. O diehimomomomo oromomomo ë'aruemomomo höjomomomo. Jaburumomomo uë'a'aruëjomomomo: Sarerivarujëjomomomo. Ahomomomo bogomomomo sisë a bërömhomomomo hesimomomo vöröhmomomo baeromomomo ëhiohomomomo ë'aruemomomo höjomomomo. ²⁰ A'imomomo naramomomo God-are darugohomomomo baeromomomo rarovomomomo'amajemomomo höjomomomo. Ëhuni uvorëjomomomo: God-ro aevoromomomo bërömmomomomo namimomomomomo nosimomomo örimomomomo muebejavuajëromomomo jjë'ëromomomo ëhumomomomo'ëromomomo'ajëjo.

²¹ Biriri'emomomo aehumomomomo bijemomomomo tonemomomomo bahiromomomomo javuhomomomo avohomomomo muebejë'ohomomomo hesimomomo inömmomomo inömhomomomo ma-jiemomomomo jio'a'ajëjomomomo. ²² O aegöehmomomomo rueromomomomo javumomomomo arijomomomo'ohomomomo hesimomomo biririmomomomo iosiramijë'ohomomomo javumomomomo arijomomomo'ohurumomomo uvo'a'ajëjomomomo: Bijemomomomo tonemomomomo enimomomomo javajëromomomomo hi'iramumomomomo ruëhurmomomomo osaremomomomo rueromomomomo arijomomomo'ohomomomo gudumomomomomomo ruahoromomomomo bijohomomomomo tonohomomomo ujuohoniahiromomomomo inömmomomo inömmomomo ahomomomo ujuohomomomomo va'a'ajëjomomomo. Vajiohehumomomomo ujuohadohomomomo aehomomomo suvuorëmi'ajëjomomomo. Naramomomo Satan ëhimomomomo ruahö'ö'ajemomomo höjomomomo.

²³ Ae rahu bogo nasi a jië'oho ëho huro na'o muorovaje hõjo. O na bogo ajemiromo nasi aribõvi gagovë'oho ëho huro arua anumiae nugö'õ'amaje hõjo.

Satan-are a sisëhu a hesi dëre vuonorö'ö abueromo ijumahade uhu jö Iesuhu jövadohoje.

²⁴ Röhu Satan-are mu ajamaje aru'aho sisëhuro ae gemu hesi dëre hi'a'ajëjo. Hiromo hörö va'a'ajëjo. Va'oromo jovo rumo'e sa'are va'oromo hi'iröhe röhoho nahobe juvojuvo bogo birohogorovo uvo'a'ajëjo: Na vuonorö'ö va'oromo hijode sionore röhu maho ë hi'ejõjo. ²⁵ Ehi uvonugoromo vuonorö'ö va'oromo urimo hijade a hesi dëre abueromo ga'a'ajëjo dë vövöbajo'oho bibivoromo iogorë'e ma-mabëhe osa va'ëne jio'iramu. ²⁶ Ehi jio'iramu gagorovo va'oromo Satan-are aru'aho sisë aho'obëhe söromo rue'a'ajëjo. Eurimore ro hijade aru'ahoho a sisë hõjo. Ijore huhu sörovade ariböviohuro hu iosiramiro mo jabumë sisë bëhi mae jioruomajëjo. Ehu'ëro urimo sisë'i hijade aho ijonõho sisë bëhe hi'a'ajëjo.

Huë mae raromo'iröhe hesi jöhoje.

²⁷ Iesuro ehi uëvamu hejë'i magonahe gemuëro ae aho'obëhe jabesi ririre jië'ëro Iesu ma-darugo'o uavadeje: Ja rahavoromo amu bojamijade magonahohuro maroho hijaje hõjo. ²⁸ Maroho hijaje hõjamu uavadeje: Eho ma-jianovo'i a'i ae rahu God-are jö heromo ejahë'oho ë ariböviohuro maro maro raromarue hõjo.

Ariböviehu Iesu bogo ma uehorovoromo huhu darugo'e mu vaejõro dinamare jöhoje.

²⁹ Iae ae aho'obëhe Iesure bëhire ro tagavoruomadeje. Tagavoruomamu gëgorovo Iesuro uëvadeje: Ave jaruvore raromaruje aribövioho sisë aribövie jëvajëjo. Jemëro darugo'e muoho ga'i uevaruje hõjo ga'i God-ro na ajemego muoho vaejaje jevego o bogo. Na ehi jië'e muoho bogo vae'i a'i Jonah-hu God-are mu börömo røjëhijadëhi ehi jië'e muohuremu røjëhi'ejõjo. Mue gö gö bogajo. ³⁰ Nineveh amo rajehu mae uehorovoröhego Jonah-hu mu røjëhijadëhi God-are A Maho naro ehi jië'e muohemu røjëhi'ejõjo ave jaruvore raromaruje ariböviohuro mae uehorovevo'irarijeko.

³¹ God-hu mevoromo gëröhe majaho rue'iramu arue sa'a göre börömo vaenövade magonahohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire nami'a'ajëjo. Nami'iramu God-ro ë sa'a gö rajo magonaho hesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: E magonahehu vaejade ehi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ehuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ehesi bëhoho ë sa'are börömo vaenövade magonahohuro hesi sa'aho vuonugo'i öri ëgoböviro rovade hõjo a böröme Solomon-hu nuni aji'e jö jövajoho he'iro. Solomon-hu ae ma-bisemu börömo jioromo jö majëhijajoho ë magonahohuro he'i nimade hõjo. A'i naehu Solomon iosiramiro mo börömo mae jioromo jö majëhijajoho he'irarijoho jemë bijönëgajëjo. Ehu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisë'rëjëvo'ajëjo. ³² O ëho majaho rue'iramu ë sa'ae gö aribövie Nineveh amo rajohuro ave jaruvore raromaruje ariböviohu'o gemu mae ri'öromo God-are nunire riravoruomajëjo. Riravo'iramu God-ro jabesi mu maho garomo jemesi mu sisëho garomo jemë uë'a'ajëjo: Nineveh amo rajehu vaejare ehi jië'e mu maho bogo vaejë'ego ehuni na uëvajëjo: Jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ehesi bëhoho ë Nineveh amo rajohuro mu sisë vaeruomë'ëro hejare Jonah-ro God-are jöe

majëhijamu hegoroovo jabesi uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baejare höjo. Jonah ma-bise'o jioromo jö majëhijadoho Nineveh amo rajohuro hesi jöho ejahare höjo. A'i naehu hu iosiramiro mo böromo jioromo jö majëhijajoho jemë bogo ejarahuje höjo. Èhu'ëro jië'ëro mevo gëröhe majaho rue'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

Sino haho'o hesi iroho nuni jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

³³ Iro buno'iraejë'iroho bogo sa'a gagoroho hevö gagoroho gurihi'i ma-va'orahoro bamo'anuëjo ae ë osare rovë'o ho ajivëvoröhego. ³⁴ Jasi sino hesi iroho nunoho höjo. Jasi nuni mae jië'o ho èhuro aji maro hi'a'anuëjo. O jasi nuni sisë jië'o ho èhuro ja ramoramoro hi'a'anuëjo. Èhesi bëhoho naro uëromo ë'ajëjo: Jasi uehoro mae jië'ohuro God-are aji'e jöho baeromo aji maro hi'a'anuëjo. O uehoro sisë jië'ohuro nunoho ramoramovavo'iramu ramoramoro hi'a'anuëjo. ³⁵ Avo'avoho mueberovonëjo. Nani jasi uehoroho sisëremu jioromo ramoramoremu javajëjo. ³⁶ Röhu jasi nuni mae jiego ajire hijanuëhi ramoramoho bogojio'i ma-aje gemu jië'o ho èhuro aje aho'obëhe jasirire rueromo ja ajivavo barë'ajëjo. Irehu ajivavajëhi èhi ajivavo'ajëjo.

Pharisee ariböviohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesuhu birëgade jöhoje.

³⁷ Iesuro jöho majëhiromo barëjama gavë'i Pharisee ae gemuëro uavadeje: Nasi osaro rovego no i harihe gemuoro ijarëjo. Ijarëjama Iesuro va'oromo osare va'o hijadeje ie i'irovo. ³⁸ Hijamu rue Pharisee ahuro gavade Iesuro a mami muoho bogo vaeromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijamu gagorovo tiöromo uehorovoromo uvadeje: Iesu diehi'oromo övoho bogo eguë'e ioho ëma ijajëjo. Èhi jië'e muoho God hu bijönimaje höjo. ³⁹ God bijönimaje höjamu Badaro uavadeje: Övo eguo jö uvanuoho aveho hejëjo. Èhi jië'e muoho èho ma-döemu höjo. Pharisee aribövioho jemëro döre muohemu vaeromo hevöho enatuoho u'o'amoromo uvaruje höjo: God iae èhuni nimorohajëjo. Röhu jemesi uhoho vajiohu'e mu o mu sisë gö gö uehorovaru-johuro èhuro jemesi dë vövöbajo'oho irijiomëhë'e höjo. ⁴⁰ Simano sisërëjë'e aribövie jëvajëjo. Nani jemë uvarujëjo: Nunehu ga'amarue inömo hemu God-ro avoho'amo'i nosi dë vövöbajo'oho bogo avohade höromo èhuni öve hevöe enatue èhi jië'e inömo hesi va'inumohemu uehorovo'i dë vövöbajo'oho hesi sisëho bogo uehorovaruje höjo. ⁴¹ Röhu ae huë baejëvoromo jemesi enatu gagore jovoho hevö gagore ioho ae suvuorëminövorëjo. Èhi ë'ë'ohuro uvo'a'arujëjo: Inöme bövie bise'e ma-mae gemu jio'amajëjo.

⁴² Pharisee ariböviohumë vaevë'o ho jemë sisërëjëvo'ajëjo. Jemëro jemesi i jögoru e avohoromo i'o buarohoromo ijarue rihu'e oso harihu harihue gö gö garue gö gö mevoromo 10 10 bahibe va'oromo gemu gemu God suvuore bojamijaruje höjo. Èhi jië'e jögoru ininoho ejaho avoharuje höjo. Èhi jië'o ho iae mae höjo. Nadi vuonugorëjo. Röhu a mu ma-maemu vaejëvo'irarije muohu'o God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovo'irarije muohu'o rumonimaruje höjo. Nadi rumonimo'ibejarijëjo.

⁴³ Pharisee ariböviohumë vaevë'o ho sisërëjëvo'ajëjo. God rajahijarue osare va'ë'iroho jemëro jemesi sino hemu uehorovoromo èhuni a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimaruje höjo. O imo'amaruire va'ë'iroho jemë nimaruje höjo ae aho'obëhe uvoruomoröhego: Jemë a masijëro jijiharujëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego.

⁴⁴ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jemë ma-döhuremu mae jëvo'i uhoho sisë jëvajëjo. A guavoromo hure guodo sibiri'e bogo ruhë'oho jëvanovajëjo. Aëro sagohe sa'a uhure jiaje jöho bogo uehorovë'e ëma uvarue höjo: Ma-sa'a maemu höromo hu döre ë jijiharue höjo. Ehesi bëhoho ae göëro uvarue höjo: Jemë maemu jëvajëjo. Röhu uhoho ëhi sisë bëhe jëvajëjo.

⁴⁵ Iesuro ëhi majëhijamu hegoroovo Jew rajo jabesi jögoru öri röjëhijarue ae gemuëro ri'öromo uavadeje: Tisa jaehu ëhi jië'e jö jövanuoho ëho ja bogo Pharisee ariböviohemuoho agëvo'i jögoru öri röjëhijarue aribövioho aho'obëhe no'o agavuanuëjo. ⁴⁶ Agavuanuëjamu Iesuro uëvadeje: Iae mae uvanuëjo. Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho jemë'o sisërëjëvo'ajëjo. Aehu i'u'e inömo ujuoho va'oruomojöro buahore bahijëhoromo va'ego bogo ajëmiromo övo name gemu vadu'ehu vitu banigojiomëharuëhi jemëro ëhi ë'aruje höjo. Jemëro i'u'e muoho aho'o ae bojëmiromo bogo mae bogo ajëmi'i ma-nunëremu gëvaruje höjo.

⁴⁷ Vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. Muo'amë'ëro jemëro ëma uvaruje höjo: No God-are aribövioho uehorovëvaruëromomo jabesi sino guavo'amare huoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁸ Röhu jabesi hu avoharujoho ëho uöromomo ë'aruje höjo: Jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho nosi hijo miono'ehu muo'amaroho iae mae höjo. Naehu uëvaje hesi bëhoho jemesi hijo miono'ehu muo'amaroho jemëro jabesi sionoho avoho'amaruje höjo. ⁴⁹ Jemëhu a ano'irarije uehore ëhi jëvë'ëro God-are simano ma'e jöho ëhi uvë'e höjo: Jö nasiro baeromo majëhi'iröhe ariböviohu'o nasi apostle ariböviohu'o ëhi naro rëmö'ö'iramu a jabesi örire va'a'aruëjo. Va'iramu aëro a ioro'ioroho muo'amo'i ioro'ioroho huë vavaene bojëmi'aruëjo. Ehi uvë'e höjo. ⁵⁰ Ehu'ëro jië'ëro God-hu sa'a bamadevare evare aevoromo jemesi hijo miono'ehu jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi muo'amobe rovere ë hesi i'uocho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo. ⁵¹ Aevo'ioho aëro Abel anoromo God-are aribövi ioro'ioroho ëhi muo'amobe ruejuvo ro ijo tugoho'ioho Zechariah anare höjo. God-are suvuro bahijarue maratuoho ruhëhi jio'i God-are osa börömo numëhi jiamu Zechariah ë ririre anare höjo. Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are aribövi ëhi muo'amobe rovere ë hesi i'uocho ave jaruvore raromaruje aribövioho jemëni rue'a'ajëjo.

⁵² Jögoru öri röjëhijaruje ariböviohumë vaevë'oho sisërëjëvo'ajëjo. God-are mu ma hesi jöho jemëro bogo röjëhi'i aëro heruomojöëni jemëro ë hesi ojo jiovaruoho gurihi bamë'e jëvajëjo. Jemë ë mu ma hesi jöho bogo baejaruje höjo. O ae göëhu bae'ia'amu gëvë'oho ahëvaruje höjo.

⁵³ Iesuro ëhi majëhinugoromo va'adeje. Va'amu gavë'i Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o ëho jaburo Iesu'o va'oromo aevoromo hu nue huodivoromo dinamiromo jöe gö gö ua ga'i arijareje. ⁵⁴ Jöe gö gö ua ga'i ariromo mu'öjahareje he'i hu guaro berovoromo jöe sisë'i jövego.

12

Noehu bogo ma-döhemu mu mae vae'iröhe jöhoje.

¹ Iae ae aho'obëhe mae ro tagavoromo tatijiomorovoromo hörëro bijöëro vaerovamu hesi ijorajoho jaburo urimo hejöro Iesuro ëhi majëhiromo uëvadeje: Jemëro gavë'iajo. Pharisee aribövi jabesi i dë huaje osohuro jemesirire rumorovo'ajëjo. Jabuhu sareri'e mu vaejarue ëhi jië'e muohuro

jemesirire rumorovojöeni uëvájëjo. ² Jaruvoho Pharisee ariböviohuro jabesi mu sisëho gurihjarue höjo. Röhu mue rabe gurihiro jiajoho aho'obëhe va'orahoro jio'a'ajëjo. Rabe rabe saginiëri vaejaruoho aho'obëhe masamaro jio'a'ajëjo. ³ Èhu'ëro jië'ëro jemëhu jöe rabe vahile saginiëri atë'ocho ijonö maja'e ë jöho ma-va'orahoro heruomo'ajëjo. O osa gagore raromoromo saginiëri hia'ire majëhijë'ocho aëro amo ririre ë jöho madarugo'o majëhiruomo'ajëjo.

Noehu bogo a juhuonëmi'i God juhuonami'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

⁴ Röhu nasi ariböviohumë naro ave jöho jemesi örire majëhi'ie'ajëjo. Nadi uvorëjo: Èariböviohuro anagu'o'ajëromo juhuonëmiromo jabesi jöho uehorovorëjo. Jemesi sino haho'o muo'amë'ocho eni jëvájëjo. Röhu sino haho'o muo'amonugoromo ijonö mu sisë gö jemesi örire vaejëvë'ocho bogo eni jioruomo hesi höjo. Èhuni nadi ë aribövioho juhuonëmirëjo. ⁵ A'i juhuonami'irarije aho naro uë'ie'ajëjo. God juhuonamiromo hesi jöho uehorovorëjo. Èhesi bëhoho God-hu jemesi aru'aho baejëhego vuovëvego evare ijonö vëni'e öri ari'ere ujuoho ruruhö'öjëvo'iröhoho hu eni jiajëjo. Iae mae-ëjo. Jemë ë aho gemu juhuonamirëjo.

⁶ A'i aho bövioho bise'ocho nadi juhuonëmirëjo. Èhesi bëhoho God-ro uvajëjo: Jemë iae masije jëvájëromo avo'avoho muebejëvaje höjo. Monie ma-bisemu bu'öromo ugo inine övo gö mine imo'arujëjo. Röhu God bogo uvaje höjo: Ugoho ininego bogo muebe'amo'ejöjo. Bogo ëhioho uvo'i iae hu avo'avoho muebe'amaje höjo. ⁷ A'i jemë God-ro jemesi bövie bise'e aho'o muebejëhoromo röhu jemesi simano uoho èhu'o adahëhoromo avo'avoho muebejëhaje höjo. Èhuni nadi juhuonivorëjo uge aho'obëhe jio'amajoho èho ma-jianovo'i ae gemu gemu jemë masije jëvë'e jiaje.

Keriso-are jö a nunire huruoho majëhi'iröhe jöhoje.

⁸ Röhu ave jöho naro uëvájëjo. Ae rahu a nunire uvë'ocho: Na Iesuare ae jëvajë uvë'ocho God-are A Maho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Èho nasi ae magonahe höjo. ⁹ O ae rahu a nunire uvë'ocho: Na bogo Iesuare aehu jëvajë uvë'ocho naro God-are anera jabesi nunire uvo'ejöjo: Èho bogo nasi aehu magonahehu höjo.

¹⁰ O ae rahu God-are A Ma nasi jö sisë'i atë'ocho God-ro uehorovoromo vuonugo'ajëjo. A'i ae rahu God-are Aru'aho hesi jö sisë'i atë'ocho èho God bogo uehorovoromo vuonugo'ajëjo.

¹¹ O jemë nasi mu vaejamu gavë'ocho aëro uvo'a'aruëjo: Iesuare mu vaejarujoho èho mu sisë vaejaruje höromo jemë guduumëvoromo God rajahjarue osare mu vaejarue a masijo jabesi nunire o gavana jabesi o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmoruomo'ajëjo court vaejëvojöro. Èrëmë'iroho nadi uvorëjo: No diehi nosi jöho majëhi'ëjarëjo. O rabu jöe majëhi'ëjarëromo nurunurumorëjo. ¹² Èhesi bëhoho jemëhu jö majëhi'irarije majaho rue'iramu evare majare God-are Aru'ahohuro röjëhi'iramu garomo uvo'a'arujëjo: Iae no ëhi ëhi majëhi'ëjarëromo èhuni nadi nurunurumorëjo.

Bövi bise'o maröh'e aehu sisë'i uehorovade jöhoje.

¹³ Iae ae aho'obëhe jiareje röhu ae gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa nasi öho uavego nosi vavuehu guomo'i nughuadoho na gö bojemi'irajo. ¹⁴ Gö bojemi'irajamu Iesuro uavadeje: Raro uvade höjo naro jemesi muoho gavëhoromo jemesi inömo inömoho maho sisëho mevonövo'irodego. Èho

bogo nasi muehu höjo. ¹⁵ Ëhi uanugoromo ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavë'i avo'avoho mueberovorëjo. Jemesi sinohemu uehorovoromo bövie bise'e bae'i ëma nëgojööni uëvajëjo. Ja sa'ae jove inömo inöme rabe rabe bövi mae baejë'oho bogo ëhuro maroho hi'a'anuejo.

¹⁶ Ëhi uënuogoromo ave uhu jöho röjëhiromo uëvadeje: Iae bövi bise'o marohë'e ae gemuëro hijade höjo. Hijamu hesi sa'aroho iruno'oho mamabëhe ri'amade höjo. ¹⁷ Ma-mabëhe ri'amamu gagorovo huro hesi simanore uehorovoromo uvade höjo: Nasi iruno'oho börömo böröme jevajëjo. Ëhu'ëro nasi iruno'o avoho bahi'irode röhoho bogo eni jio'amajëjo bise'ëro jië'ëro. Ëhi jië'oho na diehi'o'ejöjo. ¹⁸ O iae na ëhi ë'ejöjo. Nasi i bahijaje osaho bise'e jio'amë'ëro naro dadovo'amo'i javu masijo masije vae'amo'ejöjo nasi iruno'e nasi bövie bise'e ë maro bahi'irodëni. ¹⁹ Vaenugoromo naro nasi uvo'ejöjo: Na eni jevë'e ae jevajëjo. Iruno'oho inömo inömoho bövi mae avoho bahijë'ëro vadune aho'obëhe eni jevobe va'a'ajëjo. Ëhuni na nuhoromo ma-hijë'i ie jove iromo nimoronimorohonövo'ejöjo. ²⁰ Nimorohonövo'ejöjamu God-ro uavade höjo: Ja simano sisë'i uehorovanue ae javajëjo. Jaruvo vahi'e naro jasi aru'ahoho baejaho'iramu guomo'a'anuejo. Guomo'iramu jaehu bahijane iruno'oho bövioho bise'oho raro bae'a'ajëjo. God-ro ëhi uavade höjo. ²¹ Ëæhu ë'ade mu hesi bëhoho ëhi höjo. Ae rahu hesi sinohemu uehorovoromo bövi bise'o marohë'e mae bahiromo uvë'oho: Ëhuro na eni jevajë uvamu röhu God-hu uvë'oho: Bogo ëhioho jio'i hu bogo eni jië'e hö uvë'oho ëhuro ë ahu'o hesi muohu'o be'a'ajëjo.

Bogo nurunurumo'i God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

²² Ëhi uënuogoromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Inömemu uehorovë'oho bëhi rumo'e jië'e jiaje ëhuni nadi uvorëjo: No i rabe ue'ahoromo bogo vuovo'i biririvoromo raromo'ëjarëjo. Uho niögu'o rabëro sino haho'oho riogivo'ëjarëromo nurunurumorëjo. ²³ Ëhesi bëhoho ioho bise'e jio'i jemëhu biririvoromo raromarujoho ëho börömo höjo. Uho niögu'oho bise'e jio'i sino haho'o jëvajoho ëho börömo höjo. ²⁴ Magugoho uehorovohëjo. Noehu ë'aruëhioho magugoho bogo ëhioho iruno'oho bivarue höjo o gagovarue höjo. I bahijarue osaho bogojëvajëjo. Röhu God-ro ë ugoho mio'amaje höjo. Röhu jabumë ma-bise'e jio'amo'i jemë masijo mae jëvajëjo. Ëhuni hu jemë'o avo'avoho muebejëvo'ajëjo. ²⁵ O jemëhu uvë'oho: No diehi'oromo ave sa'aroho majae ëgo'o raromo'ëjarë uvoromo nurunurumë'oho na ëhuro jemesi vuovo'irarije majaho iosiramiro mo ruëhi ma-bisemu gö'o raromobe va'orëjo. Bogajo. ²⁶ Ajamirovoromo bogo vuovo'i majae ëgo'o raromë'oho ëho mu bise'e höjo. Röhu nurunurumë'ohuro ëgo'o raromo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. Ëhu'oho rabëni mu göëni göënioho nurunurumaruje höjo. Bëhe bogohöjo. ²⁷ O je'ore resu resuehu diehi'oromo ri'amaruoho ëhu'o uehorovohëjo. Aehu mu vaeromo niögu avoharuëhioho resu resuoho bogo ëhioho ë'arue höjo. Bogo ëhioho ë'arue höjo röhu ave resu resuoho ma-mabëhe kavuego garomo nosi dëho vuëvavuaje höjo. Naro jemë uëvajëjo: A böröme Solomon niögu mamabëhe io'amonövadoho ëho ma-jianovo'i ave resu resuoho ma-mabëhe mae kavuo'amaje höjo. ²⁸ Jaruvëhi resu resuoho sa'are rijego nërëhi ëhi aëro jahoromo vëniro huo'amarue höjo. Röhu ëhi jië'e resu resuoho God-ro muebejogo marëromo kavuo'amaje höjo. Resu resuoho ma-bise'e jio'amo'i

jemë masijo mae jëvajújo. Èhuni uvorëjo: Hu no'o avo'avoho muebejavuoromo uhe niöge i'imamui'ajëjo. Nurunurumarujoho God bogo ma uehorovaruje aribövie jëvajújo. ²⁹ Röhu jemëro nadi uvorëjo: No i rabe jovo rabe i'ejarëromo nurunurumorëjo. ³⁰ God-are jö bogo hejë'e raromarue ariböviohuro ie jove bövie bise'e èhuremu uehorovoruomaje höjo. Röhu jemëro nadi èhioho è'orëjo. Jemesi Vavuohuro iae mae garomo uvajújo: Jemë iëro jovëro rabëro èhuro biririvoromo raromarujëjo. ³¹ Èhuni nadi èhemuoho uehorovo'i a'i God-hu böröme namiromo muebejëvaje muoho èho uehorovorëjo. Èhi è'è'o'oho God-ro jemesi aru'ahoho muebejëvoromo röhu ie jove niöge èhu'o romoromoro bojëmi'ajëjo.

Ö'idöre mabëhe ujuoho 'iröhe suvuro hesi jöhoje.

³² Jemë bogo ae aho'o jëvo'i God-are ö mahu'e ma-gemu gemu jëvajújo. Röhu nadi juhuonivorëjo. Jemesi Vavuohuro iae nimajújo hesi aji'e öri ari'e è hesi huë maho bojëmi'iröhëni. ³³ Röhu jemesi bövioho bise'o'oho imo'amoromo monioho baeromo bogo eni jië'e aribövioho suvorëmirëjo. Èhi è'è'o'oho jemesi bövioho bise'o'oho ö'idöre bahi'arujëjo. Èhuro bogo sisërëjëho'i vajiohu'e aho bogo bëhiroho va'oromo ujuohëho'i majo majoho bogo tarivëho'i a'i jemesi bövioho bise'o'oho marohë'e mae jiemu jiëho'ajëjo. ³⁴ Jemesi mae sisë dinö'e jiajire jemesi dë vövöbajo'o'oho è gemu jio'a'ajëjo.

Nosi a böröme Kerisohu rueröhego noehu muebe'iröhe jöhoje.

³⁵ Röhu jö göho ave muohu'o vaenövorëjo. Jemëro avohorovoromo uho niögu'e vaeromo iroho bueromo avoho raromorëjo. ³⁶ Avoho raromoromo mu ajamijarue ariböviehu jabesi börömehu rovego ajami'i muebejaruëhi èhi avoho raromoromo mueberëjo. Èhesi bëhoho mu ajamarue aribövi jabesi börömohuro aehu masu'iröhe söröre va'è'ëro vuonorö'ö rueromo ojore ano'anovo'iramu rueho jaburo heromo ojoho ma-burëro jiovaho'aruëjo. ³⁷ Ma-burëro jiovaho'iramu jabesi a börömohuro garöhe jabumë nune jioruomoromo eni jëvamu gëvë'o'oho huë mabëhe bojëmi'ajëjo. Huë mabëhe bojëmiromo hesi niögoho avoho ruahoromo jaburo sa'are raromojöro uëngoromo ioho jovoho i'imëmi'ajëjo. ³⁸ Èa börömehu bogo burëro rue'i vahi riri'e o vahi riri duvahoho iosiramiroho èhi ruëhi rueromo gëröhe jabumë eni jëvamu gëvë'o'oho huë mabëhe bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. ³⁹ Ave uhu jöhu'o avo'avoho uehorovohëjo. Vajiohu'e aehu rueröhe majaho osa arijo'o'oho bogo gavade höjo. Ga'ibejajo vajiohu'e a hesi öroho tugohahëgo osaho bogo dadovoromo inömo'oho ujuoh'o'ibejajo. ⁴⁰ Osa arijo'ohuro gavë'i hi'ibejajo mae jio'ibejajo. Jemë'o gavë'i raromorëjo. Jemë bogo uehorovë'e raromaruje majare evare God-are A Maho naru rue'ejöjo.

A börömo hesi mu aehu avoho o sisë'i mueberöhe jöhoje.

⁴¹ Èhi uëvamu hegoro'ovo Peter-ro Iesu uavadeje: Bada na ja jasi ijorajoho noremuëremu röjahui'i o ae aho'obëhe röjahui'i è uhu jöho majahuijanuëjo. ⁴² Majahuijanuëjamu Badaro uëvadeje: Naehu è jö majëhijaje hesi bëhoho aehu hesi a börömo hesi muohemu uehorovë'i simano mae uehorovoromo mu vaejajëhi jemëro èhi muoho vaenövo'irarijëgo uëvajújo. Èhi jië'e mu muebejaje a hesi a börömohuro ua'a'ajëjo: Na va'ië'ajëjo. Jero nasi mu vaejarue a ioro'ioroho muebejëvonëjo. Muebejëvoromo majae eni jiego jabesi iruno'o'oho i'imëminövonëjo. I'imëminövonë uanugoromo va'a'ajëjo. ⁴³ Va'o hijuvo röhu ijönö vuonorö'ö rueromo garöhe è ahuro hesi muoho avoho vaejaho'iramu gagorovo huë mabëhe bojami'ajëjo. ⁴⁴ Huë mabëhe bojamiromo ua'a'ajëjo: Ja mu mae vaejanohuni èhuni na mu börömore

bamavo'ejöjo. Jero bövie vaeromo nasi sa'ae inömo inöme bövie bise'le aho'o muebejehonëjo. Mu avo'avoho muebejë'oho iae hu ëhi ua'a'ajëjo. ⁴⁵ Al'i ë mu vaejahaje aho sisë jië'ohuro ëhuro uehorovoromo uvo'a'ajëjo: Nasi börömoho bogo burëroho rue'i örisanuovajëromo ri'öromo mu vaejarue aho magonahoho muo'amoromo ie jove iromo ëhuro simane sisërë'ajëjo. ⁴⁶ Ëhi'oromo bogo gavë'e uehorovë'e hi'iramu evare hesi börömoho ma-majioho rue'a'ajëjo. Rueromo sino haho'oho sisë maro ijumahoromo nugö'ö'iramu sisëro va'oromo jö aho'aho'e ariböviohu'o hi'a'ajëjo.

⁴⁷ A börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu heromo röhu jö bogo eja-horomo bövi bise'o bogo avoho'amë'oho ëhuro hesi a börömohuro rueromo sisë maro ano'ajëjo. ⁴⁸ O a börömehu nimajoho mu vaejahaje aehu bogo hejë'e mu sisë vaejë'ëro mana anoröhe bëhi jië'oho iae ma-bisemu ano'ajëjo. Röhu mu vae'irarije simano ma-mabëhemu o suvuoro gö gö bövi mae God-hu jemesi örire bojëmijë'oho huro uvo'a'ajëjo: Na böröme bojëmijë'ëro ëhuro mu böröme vaeruomö'ajëjo. O bogo vaeruomë'oho ëho sisë höjo.

Iesuhu rovë'ëro ëhu'ëro ae adovoromo göehu jöe gö göehu jöe gö ue-horovarue jöhoje.

⁴⁹ Naehu rovode hesi bëhoho sa'ae aho'obëhe vëninö'e ravëvo'i rovode höjo mu sisëho barë'i aho'obëhe ma-maemu jioröhego. Ëmuoho mami'e vae barë'ibejajo iae mae jevo'ibejajo. ⁵⁰ Röhu ë hesi urimo na vi'ehe huë vavaene bae'irodoho ëho nasi örire jovëro rovanovo hesi höjo. Ëho bapataeto vaejevanovo'ajëjo. Ëhuni naehu nurunuru börömo baejajoho hujeji ë huë vavaenoho baegorovo evare mae hi'ejöjo. ⁵¹ Nani jemëro uehorovoromo uvarujëjo: Nöröhu rovade hesi bëhoho nöröro ajamuego sa'ae aho'obëhe iro muorovo'oho vuonugo'i ma-huë baerovoromo gemuoro raromo'iröhego rovade höjo. Jemëro ëhi uvarujëjo röhu na bogo ëhunioho rovode höjo. Bogo mae bogajo. Al'i naehu rovode hesi bëhoho naro nasi jöho majëhijego aëro heromo adovoromo ae göëro jöe gö uehorovo'i ae göëro jöe gö uehorovo'irarijigo rovode höjo. ⁵² Ëhesi bëhoho nani agane gemuoho ae aho'obëhe övo gö mine osae gemuore huë mae raro-moromo röhu a ioro'iorohuro avevejö'e aevoromo nasi muoho nimo'i ioro'iorohuro bogo nimoromo ae niö'i gemu jaburo jöe gö uehorovo'i ae niö'iro jöe gö uehorovoromo ëhuro huë sisë baeromo bogo gemuoroho avoho raromo'aruëjo. ⁵³ Vavuohuro uehore gö baeromo harihoho nue huodivo'i harihohuro uehore gö baeromo vavuoho nue huodivo'ajëjo. Vëmohuro uehore gö baeromo abojoho nue huodivo'i abojohuro uehore gö baeromo vëmoho nue huodivo'ajëjo. Ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'i ajohuro uehore gö baeromo ajoho nue huodivo'ajëjo. Ëhi jiobe va'a'ajëjo.

Iesuhu mu masijo vaejade majae ë hesi bëhoho ariböviehu bogo avoho gavare jöhoje.

⁵⁴ Ëhi uëngoromo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jemëro gavaruje anumëhi sue rojomego uvaruje höjo: Iae ënëro rue'ië'ajëjo. Rue'ië'ajëjigo evare ënoho rovaje höjo. ⁵⁵ O jemëro gavaruje aruëhi bure rovego uvaruje höjo: Birebire böröme jio'ië'ajëjigo iae ëhi birebire böröme jiaje höjo. ⁵⁶ Jemë sareri sareri'e ae jëvajëjo. Jemëro sa'aho ö'idöho uherihoromo sue bure rabe rabe garomo uvaruje höjo: Ëhesi bëhoho iae ëhi jio'ië'ajëjo. Röhu ave jaruvore rovaje muoho garomo ë hesi bëhoho bogo avoho garomo

uvarujëjo: Iae God-are mu börömoho rovajëjo. Diehi'oromo bogo avoho gavarujëjo.

Aehu nosi jö sisë majahuijego noehu ma-burëro ahorire vae'iröhe jöhoje.

⁵⁷ Röhu jemë rabëni bogo avoho mevoromo gavaruje höjo di muoho mae jiego. ⁵⁸ Ae göehu jasi jö sisë hesirire jië'ëro ja baejavoromo court-re va'ie'iroho jemë niö'iro örire va'arujevero jero hu'o jöho mevoromo ahorire vae ganëjo. Bogo ahorire vaejë'oho huro guduamavoromo court gavaje a hesi övore bojami'ajëjo. Bojami'iramu court gavaje ahuro police bojami'iramu savoji gagore ba'amavo'iramu ë hi'a'anujëjo. ⁵⁹ Ehi hiemu hijuvo moni bojami'iranoho aho'obëhe bojami barë nahonahovo'anujëjo. Iae na mae uavajëjo.

13

Uehoro sisë bogo vuonugë'oho sisërëjëvo'iröhe jöhoje.

¹ Ehi uëvamu gavë'i ë raromarohuro Iesu uavareje: Galilee sa'a raje ae göëro God-ni mie bahi'irögoro muo'amare höjo. Muo'amoromo köe otehamu gavë'i Pilate-are muorovo ariböviohuro ro ë aribövioho muo'amamu ehuro jabesi köhu'o God-are mi köhu'o gemuore buarohë'e höjo. ² Buarohë'e höjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Na jemëro uvarujëjo: EGalilee rajohuro Galilee rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhe jioruomë'ëro ehü'ëro ehi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ³ Hesi bëhoho bogo ehioho höjo. Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ehi i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo. ⁴ O Jerusalem raje ae aho'obëhe 18 vuovëvade jöho uehorovohëjo. Jerusalem amore Siloam jovo bëhire javu egoböviohuro ahoromo ae aho'obëhe 18 jabesi döre ruvebiromo taemo'amade höjo. Na jemëro uvarujëjo: Taemo'amade Jerusalem amo rajohuro Jerusalem amo rajo ioro'ioroho iosirëmiromo sisë bëhi mae jioruomë'ëro ehü'ëro ehi jië'e huë vavaenoho baeromo vuovade höjo. ⁵ Bogo mae bogajo. A'i jemëhu uehoro sisë bogo vuonugo'i God mae uehorovë'oho jabumë vuovëvadëhi ae aho'obëhe jemë'o ehi jië'e i'uoho mana baeromo vuovëvo'ajëjo.

⁶ Ehi uëngoromo ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: Ae gemu hesi ö'i bajo mure mesoho ri'öjë'e jiade höjo. Ri'öjë'e jiamugo rueromo böse nahoromo gavade höjo bogojiamu. ⁷ Bogojiamu gagorovo mu arijo'ohuro mu ajamijaje aho uavade höjo: Aveho gavëjo. Na aviae rueromo böse nahoromo ga'i hijode höjo mesoho bajoho bogo raejë'e jiamu ga'i hijodoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjë'e höjo. Ehi jië'e jiaje mesoho uejëjo. Rabëni ëma nugo'iramu sa'a rihuoho barë'ajëjo. ⁸ Ehi uavamu hegoroovo mu ajamaje ahuro uavade höjo: Iae mae höjo röhu vuonugego vadune gemu gö'o namijego naro bëhire vo'onöe umo rova'oromo mi dëho ë bahijego ehuro rihue bae'iröhe höjo. ⁹ Rihu baebe va'oromo vadune gemu barëjamu bajoraejë'iroho ëho iae mae jio'a'ajëjo. O bogo raejë'oho uevego na mesoho ue'iröjo.

Magonahe gemu hesi deju gurorovë'e nuho majare Iesuhu ajamade jöhoje.

¹⁰ Iae Jew rajo jabesi nuho majae jiamu gagorovo Iesuro God rajahijarue osare hiromo jöho röjehijadeje. ¹¹ Röhu ë osare magonahe gemu hijë'e jiadeje. Satan-are a sisë hesi dëre abuejë'ëro ehü'ëro hesi sino haho'o sisërëjadoho vadune aho'obëhe 18 barëjadeje. Sisërëromo hesi dejoho gurorovë'ëro ahorire nami'iröhoho bogo eni jiadeje. ¹² Ehi jiamu gagorovo

Iesuro magonahoho garomo uvamu rovadeje. Rovamu uavadeje: Ma'ino ja marëjavë'e höjo. ¹³ Marëjavë'e hö uaromo övoho sinore bamahamu gavë'i ahorire namiromo God huë mae uavadeje. ¹⁴ Èhi'amu God rajahijarue osa muebejaje ahuro gavade nuho majare Iesuro magonahoho èhi ajamamu gatorovo dë vörönimadeje. Dë vörönimamu ae aho'obëhe uëvadeje: Mu vaejarue majaho majae aho'o övo gö mine övo göre gemu èhi höjo. Èmajaro rovego hu jemesi sinoho ajëmi'irajo. Nosi nuho majaroho nadi ruerego hu ajëmi'irajo. ¹⁵ Èhi uëvamu hegoroovo Badaro ë osa muebejaje aho uavadeje: Jemë sareri sareri'e aribövie jëvájëjo. Nuho maja jië'iroho jemë ae aho'obëhe mue vaeromo jemesi ö mahu'oho jiovo'amoromo jovore sö ujuoho va'aruje höjo jove ue'ahojöro. Na mae-ëjo. ¹⁶ Jemëro jemesi ö mahu'oho nuho majare èhi ajamijaruje höjo. Röhu ave magonahoho bogo ö mahu'ehu jio'i hu Abraham-are ujëro jië'ëro èhu'ëro God-ro huë baejaje magonahe höjo. Röhu Satan-hu hu tövahadoho vadune aho'obëhe 18 barëjajëjo. Èhi jië'oho naro rabëni nuho majaroho bogo ajamego bogo marëjöräjo. ¹⁷ Èhi uëvamu hegoroovo Iesu bijönimoruomade aribövioho aho'obëhe javoje böröme bae'i a ioro'iorohuro aho'obëhe uvoruomadeje: Iesuro mu mabëhe aho'obëhe vaejaje hö uvoromo nimorohoruomadeje.

Ijo hisue mustard-hu ëgovade uhu jöhoje.

¹⁸ Èhi'amu Iesuro jöe gö majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öroho naro uhu'e bu'öromo jemë'o na'o uehorovo'ëjarëjo. ¹⁹ Ijo hisu ihe mustard ujehu riromo ëgovoromo börömo rijajëhi God-ro böröme namiromo ae gö'o gö'o èhi gagovoromo muebejëvobe va'a'ajëjo. Ae gemuëro mustard ijo hisu uje gemu baeromo hesi mure öjade höjo. Öjamu riromo ijo va'ëne ëgovoromo börömorijade höjo. Börömorijamu ugëro rueromo hesi adore ijue vae'amare höjo.

I dë huaje osehu ire rumorovade uhu jöhoje.

²⁰ Èhi uëngoromo jö göho majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejëvaje öri ë hesi uhu jö göho naro majëhi'ie'ajëjo. ²¹ I dë huaje osehu ire rumorovajëhi God-hu böröme namiromo muebejëvaje muohuro sa'ae aho'o èhi rumorovobe va'aje höjo. Magonahe gemuëro ie aho'obëhe gagovoromo i dë huaje osoho i gemuore bamoromo iohu'o buarohade höjo. Buarohamu ë ioho aho'obëhe rumorovo barëjade höjo.

Ojo harihure va'iröhe ë hesi uhu jöhoje.

²² Èhi'onugoromo Iesuro Jerusalem va'iröhëni amo masijore amo ininore jöho röjëhibe va'adeje. ²³ Va'amu ae gemuëro uavadeje: Bada naehu jö ua ga'ie'ajoho hejëjo. Na ae ma-gemu gemu ehemu vuovoromo sisëroho bogo va'i God-are öri ari'eroho va'oromo maroho raromo'ëjarëjo. O diehi jio'a'ajëjo. Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: ²⁴ Sivohe mu sivohoromo ojo harihoro rumo va'o garëjo èhuro ijonö God-are öri ari'ere va'irarije. Naro jemë uëvájëjo: Ae aho'obëhe rumo va'ie'iroho bogo eni jëvo'ajëjo.

²⁵ Röhu jemë ojo harihure bogo rumo va'ë'oho majae ijonö ë osa ar-ijohuro ri'öromo ojoho tugoho titimo'ajëjo. Ojoho tugoho titimo'iramu jemëro amonö riravoromo aevoromo ojoho ano'anovoromo osa arijo'oho ua'a'arujëjo: Bada oje jiovahuego ö'arëjo. Ö'arë'iramu huro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoromo ojoho jiovëhojöro uvarujëjo. Ojoho na bogo jiovëho'ejöjo. ²⁶ Ojoho na bogo jiovëho'ejö'iramu jemëro ua'a'arujëjo:

Röhu no ie jove ja'o gemu mae inövare höjo. Nosi amoroho jero jöho röjahuinövane höjo. ²⁷ Röjahuinövane hö'iramu rue osa arijo'ohuro uë'a'ajëjo: Jemë a rabëro rueruomoro o joho jiovëhojoro uvarujëjo. Jemë mu sisë vaejaruje aribövie jëvaje rori'o va'ohëjo. ²⁸ Va'ohë'iramu jemëro ga'a'arujëjo jemesi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob o jö God-aro baeromo majëhinövare ae aho'obëhe God-are öri ari'ere ë raromo'i jemë babu'öjëvo'iramu gagorovo nierusuburu'e bamoromo ane ja'ihö vuogigimo'arujëjo. ²⁹ Röhu maja rojomajire beva'ajire arua anumiae jioromo ae aho'o God-are öri ari'ere va'oromo ie ue'ahoruomo'ajëjo. ³⁰ Ue'aho'iramu a ioro'iore dejonö jiaruoho nuninö jioruomo'i a ioro'iore nuninö jiaruoho dejonö jioruomo'ajëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

Iesuhu Jerusalem amo rajëni vavaenimade jöhoje.

³¹ Iesuro ëhi uëvamu gavë'i Pharisee ae göëro rueruomoro uavareje: Ri'öromo öre gö va'ëjo. Ave sa'a muebejaje ae Herod-ro anago'ië'ajëjo. ³² Anago'ië'ajëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Herod hu sareri'e mu vaejaje ö sisëho va'ëne ae höjo. Va'oromo hu uarëjo: Ave jöho hejëjo. Nörö hirono Satan-are aru'aho sisë aribövi jabesi dëre jio'amajoho rarov'öjëvobe a jabesi sinoho avohëvobe va'ojuvo evare nasi muoho barë'ajëjo. Ëhi uarëjo. ³³ Röhu iae na ave sa'aho vuonugoromo örire juvobe hibe va'ojuvo evare Jerusalem hörö'ejöjo nasi muoho ëhi jië'ëro. Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhijarue ae aho'obëhe ë amoremu muo'amamu vuovëvobe rovë'e höjo. Ëhuni na'o ë amore va'iramu anego'iramu guomo'ejöjo.

³⁴ Vaevë'e Jerusalem amo rajohumë jemëro jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho muo'amaruje höjo. God-hu jemëni rëmö'öjaje aribövioho munëro vajëmijaruje höjo. Kököröko vëmehu harihu vivoju uhure nugo'amoromo diehehu aegëharuëhi naro jemë ëhi gagovëvoromo gemuore rëmo'i nimo'i hijode höjo röhu jemëro bijönimarije höjo. ³⁵ Ëhuni ave jöho hehëjo. God-ro jemesi amoho vuonugego jemesi sivue jëvo'ië'ajëjo. Naro jemë'o hirono va'iramu jemë nasi nu ano'oho bogo ga'a'arujëjo hujeji na vuonorö'ö rue'iramu evare avoho geromo ue'a'arujëjo: Bada God-are ihore rovanuoho mabëhe rovanuëjo. Ëhuremu uehorovorëjo.

14

Övo hörü'e huë'e a Iesuhu nuho majare ajamade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu Iesuro Pharisee a böröme gemu hesi osare ie i'i va'adeje. Osare va'amu gagorovo Pharisee ariböviohuro ë raromoromo Iesu ga'i muebejareje hu mu sisë o rabe ë'ego. ² Röhu ë osare ae gemu hijë'e jiadeje. Hesi övo hörü'e aho'obëhe huo'amë'e jiadeje. ³ Huo'amë'e jiamu gagorovo Iesuro ri'öromo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ariböviohu'o uëvadeje: Nuho majare a jabesi sino ajëmijë'oho na ëhuro no nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ⁴ Bogajamu rueho jaburo jörumoraëjareje. Jörumoraëjamu Iesuro aho baeromo sinoho avohahoromo nugö'öjamu va'adeje. ⁵ Va'amu gavë'i Iesuro uëvadeje: Nuho majare jemesi harihoho o mioho jovo'e guare beva'ibejajo na jemë burëro io barojomo'ibejarijëjo o bogajo. Iae jemë ëhi ë'ibejarijëjo. ⁶ Ëhi ë'ibejarijëjamu jö mana uaröhoho bogojëvadeje.

Nosi arijo'arije ba'obuerovo'iröhe jöhu'o inömo rumo'e aribövi ajëmi'iröhe jöhu'o ë jöho niö'i jëve.

⁷ Jöe bogojëvamu Iesuro gavade ë ruenugade ariböviohuro röho ma-mahemu baeromo raromamu gëgorovo uhu'e uëvadeje: ⁸ Aehu ja uavë'oho: Rueromo masuröhe sörö inë uavë'iroho nadi jasi sivuoho uehorovoromo va'lo a masijo raromaruiroho hinëjo. Ja ëhi ë'ë'oho nani ae gö jasi iho iosiramijë'ohuro söröre rue'a'ajëjo sörö arijo'ohuro mami'e uavë'ëro. ⁹ Rovë'oho ja'lo a börömohu'lo ruejörö uëvade ahuro rueromo ja ua'a'ajëjo: Röhe bojamego hu ë hijajo. Ëhi uavë'oho ja javoje baeromo rori'lo va'lo hi'a'anuëjo. ¹⁰ A'i aehu ja sörö ro ijörö uavë'iroho va'loromo ma-rori'lo hinëjo. Ëhi ë'ë'oho ro ijörö uavade ahuro rueromo ua'a'ajëjo: Isio döro ajio hijëjo. Ajio hi'iramu gagorovo sörö ue'aharue ariböviohuro uehorovavoromo uvo'a'aruëjo: Ja a böröme javajëjo. ¹¹ Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivue uehorovoromo döre bamorovë'oho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'oho hesi ihoho döro ajiomö'ajëjo.

¹² Ëruenugade aribövioho Iesuro ëhi uënuogoromo huotorovoromo ro i ijörö uavade aho uavadeje: Jaehu i harihu maja'e o jeni'e bamo'ië'iroho nadi jasi aemo'aemoho ö mueno'oho bövi bise'lo marohë'e mae jië'e bëhire raromarue aribövioho nadi ëhi jië'e ariböviohemuoho uëvego ro ioho ue'ahoirarëjo. Uëvë'oho jabumëro ijonö mana bojami'iramu jasi suvuroho bae barë'anuëjo. ¹³ A'i jaehu i bamo'ië'iroho bövi bise'lo bogo eni jië'e aribövioho övo hörü sisë'e o nuni sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho uëvego rue'irarëjo. ¹⁴ Ëhi ë'ë'oho ë ariböviehu mana bojami'iröhoho bogo eni jëvë'ëro ja huë mabëhe bae'a'anuëjo. Hujeji mu mae vaejarue aribövioho vuovë'ëro i'ovoromo ri'öruomo'iramu evare God-ro jasi manaho bojami'ajëjo.

Sörö bamamu aehu juahamare uhu jöhoje.

¹⁵ Ëhi uavamu hegorovo Iesu'lo raromoromo i iruomade ae gemuëro Iesu uavadeje: Ariböviehu ri'öromo God-are öri ari'ere va'lo raromoromo i ue'ahoiröhoho no huë mae bae'ejarëjo. ¹⁶ Huë mae bae'ejarëjamu Iesuro uhu'e uavadeje: Iae ae gemuëro sörö böröme baeromo ae aho'obëhe uëvade höjo: Rueromo söröe i'a'arujëjo. ¹⁷ Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu hesi mu vaejahaje aho nugö'öjamu sörö anue va'loromo ae uëbe juvoromo uëvade höjo: Söröho eni jiajëjo. Evaro ruehëjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe mae juahamare höjo. Ae göëro ri'öromo uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na sa'ae i'e imë'ëro ë va'loromo ga'ejëjo. ¹⁹ Ae göëro uavade höjo: O asë'ëjo. Na ö'ibejodoho röhu na mu vaejaje mioho aho'obëhe 10 imë'ëro ëhuni ë va'loromo ga'ië'ajëjo gë'i mae ë'oruomego. ²⁰ Ae göëro uavade höjo: Na magonahe masuvë'e jevë'ëro ëhuni bogo ö'ejëjo. ²¹ Ëhi'amu rue ahuro vuonorö'ö rueromo hesi a börömoho uavade höjo: Ëhi ëhi uevare höjo. Ëhi uevare höjamu rue osa arijo'ohuro vörö'iraeromo hesi aho uavade höjo: Ma-burëro va'iranoho amo'e öri masijoho ininoho aho'obëhe juvo barënëjo. Juvo barëromo bogo eni jië'e aribövioho sino sisërëjë'e aribövioho nuni sisë'e aribövioho hörü sisë'e aribövioho ëhi jië'e aribövioho ujuoho ruenëjo. ²² Ëhi uavamu ejahoromo ëhi ë'ë'ëro jië'ëro rueromo hesi börömoho uavade höjo: Ja uevanëhi iae na ëhi ë'ë'e jevajëjo. Röhu röhe iae jiajëjo. ²³ Röhe iae jiajëjamu rue börömohuro uavade höjo: Mu öroro je'lo öroro va'iranoho dinëmiromo uëvego ae aho'obëhe rueruomö'irajo ëhuro nasi osaho irijiomö'iröhe höjo. ²⁴ Na jemë ae aho'obëhe uëvajëjo: Na urimo uëvamu juahemijare aribövioho nasi i sörö'oho bogo i'a'aruëjo. Bogo mae bogajo.

Bèhoho uehorovo avohoromo evare Iesuare ijore ijore jijihō'irōhe jōhoje.

²⁵ Iae ae magonahe aho'obēhe siri va'ēne Iesu'o gemu mae örīre jijī-horuomonövadeje. Jijihōjuvo Iesuro huotorovoromo uēvadeje: ²⁶ Jemēhu nasiro rovē'oho jemesi vēmu vavu'e vabore aboji harihu'e öe ma'ine nadi ē aribövīoho nuninōho bamo'i na dejonōho remorējo. Röhu avehu'o gemuoho hōjo. Jemēhu ave sa'are raromo'irarijoho nadi ēho nuninōho bamo'i na dejonōho remorējo. Jemēhu bövie bise'e göemu göemu nuninō bamē'oho nasi ijore ijoroho bogo jijihō'arujējo. ²⁷ O ae rahu ja bogo uvē'oho: Iesuare jōēni vi'ehe huē vavaene javoje rabe baeromo guomevē'oho iae hesi hō uvoromo bogo korosi hesi i'u banigojiomanovoromo nasi ijore ijore juvē'oho ja bogo nasi ijorajoho javo'ajējo.

²⁸ Nasi ijore ijore jijihō'iē'iroho ēho mu bōrōme jiaje nadi ēma jī-jihō'i urimo uehorovo avohoromo evaro nasi ijore ijoroho jijihorējo. Ēhesi bèhoho ae rahu ja javu ēgobōvi vae'iē'iroho bogo ēma vae'i urimo sa'aro hiromo javu vae'irane monioho adaho ga'a'anuējo ga'i vae barē'irane monioho eni jiego o bogo. ²⁹ Ja bogo adaho gavē'oho ēhuro nani sa'ahemu vaeromo ga'a'anuējo monioho barē'iramu vituoho vuonugo'anuējo. Vuonugo'iramu ae aho'obēhe ēho garomo ja sivagoromo uvoruomo'ajējo: ³⁰ Ēsareri'e aho javu ēgobōvie vae'iē'oromo bogo eni jiamu vituoho vuonugade hōjo.

³¹ O uhu jō göho bëhe gemuoho hōjo. Sa'are a bōrōmo göehu sa'a a bōrōmo göhu'o muorovo'iē'iroho hu bogo ēma muorovo'i urimo sa'aro hiromo uehorovoromo uvo'a'ajējo: Rue a bōrōmo göhuro muorovo ae aho'obēhe 20,000 ae aho'obēhe mae sō ujuoho rovajējo. Na muorovo ae aho'obēhe 10,000 ma-vevino'e ēhemu jevajējo. Naehu hu'o muorovē'oho na na eni jevo'ajējo o bogo eni jevo'ajējo. ³² Ēhi uvonugoromo uvē'oho: Bogo eni jevo hesi hō uvē'oho muorovo'i rovaje a bōrōmoho bogo bëhiroho rovē'e evare ve hijaje a bōrōmo göhuro hesi aho rēmō'ō'iramu va'oromo rue rovaje a bōrōmo göho sanuamiromo jō mae majahiromo ua'a'aruējo: No diehi'oromo muorovoho tugohoromo avoho raromo'ejarējo. ³³ Ēuhu jō hesi bëhoho jemēhu jemesi sa'ae inōmo inōme bövie bise'e uehorovarujoho bogo vuonugē'oho bogo nasi ijorajo ömo'ömoho jēvo'ajējo.

Rihu rumo'e sō hesi uhu jōhoje.

³⁴ Nasi ijore ijore jijiharujoho jemē sō va'ēne jēvajējo. Sōho rihu'e mabēhe hōjo. Röhu sō hesi rihu barējē'oho röhu bogo maho avoho hesi hōjo. ³⁵ Ēhu'ēro ē hesi muoho bogohōjo. Bogo muroho ruruhō'ōjego muoho rihuvo'i bogo mi dēhu'o buarohoromo bahijego muoho marē'i a'i ēhi jīē'e sōho ma-ruruhō'ōjarue hōjo. Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho bëhoho nahoromo birohōnējo.

15

Sheep subirō'ōjamu nahoromo birohade uhu jōhoje.

¹ Iae vajiohu'e tax baejarue aribövīo'ho sisē aribōvi ioro'iorohu'o ēho jaburo Iesuare jōho he'i rueruomadeje. ² Rovamu gagorovo Pharisee aribövīo'ho Jew rajo jōgoru öri rōjēhijarue aribövīo'ho uarovareje: Ēsareri'e ahuro sisē aribövīo'ho rajēhiromo jabu'o gemuoro ie ijaje hōjo. ³ Ijaje hōjamu Iesuro uhu'e uēvadeje:

⁴ Jemē ae gemu sheep aho'obēhe 100 javo'i gemu subirō'ōjē'oho ja diehi'onējo. Ja sheep ioro'ioire mure raromaruoho ēhi nugo'amō'i va'oromo

ë sheep gemu'oho nahobe juvojuvo hujeji vae göro biroho'anuëjo.
⁵ Birohonugoromo nimorohë'i babuariromo amëro rue'a'anuëjo.
⁶ Rueromo jasi amo rajoho aganoho uë'a'anuëjo: Nasi sheep subirö'öjadoho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ⁷ Ëhesi bëhoho naro uë'ië'ajëjo. Ö'idöre raromarue ariböviohuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroho avoharue höjo. O gavarue ae aho'obëhe jabesi sivue uehorovoromo uvamu: No mae javuë'ëro ëhu'ëro mu sisë vuonugo'iröhoho bogojavuajë uvamu gevë'oho bogo ëhioho nimoroharue höjo.

Subirö'öjë'e ijo bajo nahoromo birohade uhu jöhoje.

⁸ O uhu jö göho hehëjo. Magonahe gemu ajivë'e ijo baje aho'obëhe 10 jiajoho gemu subirö'öjë'oho hu diehi ë'a'ajëjo. Iroho buenugoromo ari sisuoho bibivë'i ma-avoho nahobe juvoromo hujeji vae göro biroho'ajëjo.
⁹ Birohonugoromo hesi amo rajoho aganoho uë'a'ajëjo: Subirö'öjade ijo bajoho birohë'e jevaje ëhuni ruehego no gemuoro nimoroharëjo. ¹⁰ Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. God-are anerahuro gavarue ae gemu öri sisëre juvajoho vuonugo'i huotorovoromo öri mare juvamu gavë'oho nimoroharue höjo.

Ijorajo subirö'öromo vuonorö'ö rovamugo vavuehu hu rajahi'i muriehu bijönimade jöhoje.

¹¹ Ëhi uënugoromo Iesuro uhu jöe gö'o majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemu harihe niö'i jëvade höjo. ¹² Harihe niö'i jëvë'ëro ijorajohuro ri'öromo vavuoho uavade höjo: Apo ja guomavego naehu ujuoh'irodego uevane bövioho bise'oho avevejö'e bojemëjo. Bojemijëjamu rue vavuohuro hesi bövioho bise'oho adovoromo harihu göho ioni göho bojami'i harihu göho ioni göho bojamijade höjo. ¹³ Bojamamu majae ma-gemu niö'i barëjamu rue ijorajohuro huhu ujuohadoho imo'amo barëromo monioho baeromo va'ade höjo. Va'adoho va'ojuvo öri ëgoböviro sa'a göro va'oromo nimoronimorohë'i hiromo hesi maho sisëho ma-bu'önövade höjo. ¹⁴ Ëhi bu'öbe va'amu hesi bövioho bise'oho barëjahade höjo. Barëjahamu ë sa'are iruno'oho aho'o barëromo ë sa'are aribövioho vadunëro vuovamu ë aho huë vavaene böröme baejë'e hijade höjo. ¹⁵ Ëhi hiromo va'oromo ë sa'aho raje ae gemu uavade höjo: Ja mue javë'oho uevego na ë jasiro mue vaejöjo. Mue vaejöjamu ruehuro uavade höjo: Mahu muohuro va'oromo mahe mio'amonëjo. ¹⁶ Mahe mio'amonëjamu ë Jew rajehu sisë hö uvarue muoho baeromo va'oromo mahoho mueberomo hömamu uvade höjo: Raro mahu ioho babojemego na ijego da'uego'irajo. Ëhi uvade höjo röhu a vadu'oho ioho bogo bojamare höjo. ¹⁷ Bogo bojamamu hiromo ijonö avoho uehorovoromo uvade höjo: O apare mu aribövioho ie aho'obëhe jëvë'ëro i barë'iröhoho bogo eni jëvajëjo. Na aviae harihoho jevajëjo röhu vadunëro guomevo'ië'ajëjo. ¹⁸ Ëhuni naro ri'öromo aparö va'oromo ua'ejöjo: Apo naehu God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. ¹⁹ Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. A'i jasi muoro bamevego na muoho vaejahoromo manaho bae'iröjo. ²⁰ Ëijorajohuro ëhi uvonugoromo ri'öromo hesi vavuehu hijajire va'i va'ade höjo.

Va'i va'amu vavuohuro gavade höjo arue riribövire hesi harihoho rovamu. Ganugoromo vavaenimoromo tutuvo va'oromo guduumoromo dudöhade höjo. ²¹ Dudöhamu rue harihohuro uavade höjo: Apo naehu

God-are örire jasi örire huë vavaeni bojëmodoho ëho naro mu sisë vaejë'e jevajëjo. Na a sisë jevë'ego ëhuni ja bogo na harihoho ue'a'anuëjo. ²² Ëhi uavamu hejë'i rue vavuohuro harihoho bogo ejaho'i hesi mu vaejaharue aribövioho uëvade höjo: Ma-burëro va'oromo niögu maho jaegoho hörü guduoho ëhi jue'ini ujuohaho rueromo sinoro övo gaenoro höroro io'amahohëjo. ²³ Jemëhu ma-je i muoharue sanuovë'e mioho baro anohego no i sörö'e iromo nimoronimoroharëjo. ²⁴ Urimoho naro uvode höjo: Nani nasi harihoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni ë'ego no nimoroharëjo. Ëhi uëvë'ëro söröe iromo nimoro nimore bamare höjo.

²⁵ Ëhi'lamu gavë'i iae muriohuro muro hijade höjo. Muro hiromo amo bëhire rue'i hejade höjo javavo'ego jajoho hëgöho rovavamu. ²⁶ Jajoho hëgöho rovavamu hegorovo mu vaejarue ae gemuëro ruejöro uaromo rovamu uavade höjo: Rabëni ë'aruëjo. ²⁷ Rabëni ë'aruëjamu ruehuro uavade höjo: Jasi ijorajohuro rovamu jasi vavuohuro gavade hesi harihoho raboho raboho bogo ë'ë'e hesi örire ma-mae rovamu gagoro ma-je i muoharue sanuovë'e mioho huni anahade höjo. ²⁸ Anade höjamu rue muriohuro dë vörönimamu osare va'iröhoho bijönimade höjo. Bijönimamu vavuohuro amonö hörö rueromo uavade höjo: Nadi juahovo'i osaëro rueromo ioho ma-ijëjo. ²⁹ Ijëjamu rue muriohuro uavade höjo: Aveho hejëjo. Jasi jöho na bogo gemu vadu'oho ahaho'i vadune vadune na jasi muohemu vaejahobe rovë'e jevajëjo. Iae ëhi höjo röhu mi mae o mi sisë ëhu'o bogo bojemijane höjo ëhuro naehu nasi aemo'aemohu'o iromo nimoroho'irodoho. Bogo mae bogajo. ³⁰ Nasi öriroho bogo bojemi'i jasi harihoho magonaho sisëho ga'amoromo ëhuro jasi maho sisëho i barëjë'ëro rovamu gavë'i jero sanuovë'e mi mabëhoho anoromo hesi örire bojamane höjo. ³¹ Bojamane höjamu rue vavuohuro uavade höjo: Jue'i ja majae ëhi na'o gemu mae hijanue höjo. Nasi sa'ae are inömo inöme ie bövie bise'e aho'o ma-jasiremu höjo. ³² Ëhi höjo röhu urimoho naro uvode höjo: Nani jasi ijorajoho guomë'e höjo. Nani diehi ë'ë'e höjo. Avevejö'oho na gavajoho hu iae hijajëjo. Urimoho öri ari'e göro subirö'öjade höjo. Avevejö'oho iae birohë'e jevajëjo. Ëhuni noehu huë mae baeromo nimoronimorohë'oho iae mae höjo.

16

Ae gemuehu hesi a börömo hesi mu sisë'i muebejahoromo röhu uehoru mae birohade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uhu'e uëvadeje: Iae moni marohë'e jië'e ahuro hesi mu muebejahaje ahuro jaburo niö'iro arijare höjo. Ariromo eni jië'e ahuro hejade höjo uavamu: Jasi mu vaejahaje ahuro jasi inömo inömo ma-bu'öjahaje höjo. ² Ma-bu'öjahaje höjamu hegorovo ë iahuni uvoromo rovamu uavade höjo: Jaehu ë'anuoho na hejë'e jevajëjo. Nasi mu muebejanuoho vuonugo'anuëjo. Ëhuni nasi mu suri surioho ujuoho ro memego na gavöjo ja nasi mu diehi muebejanoho. ³ Ëhi uavamu rue mu muebejaje ahuro uehorovoromo uvade höjo: Nasi a börömhuro uevajëjo naro muoho vuonugojöro. Ëhuni na diehi'o'ejöjo. Sa'a umoromo o ëhi jië'e i'u'e mu gö vae'irodoho darugoho bogo eni jevajëjo. Ae gö jabesi örire ëninëmi'irodoho na javojegajëjo. ⁴ O iae na uehorovajëjo. Na ae ajëmiromo

ëhi ë'ejöjo ëhuro nasi börömohuro remö'öjego na va'ego jabumë ae göëro göëro ueruomoröhego: Nasi osaro rovëjo.

⁵ Ëhi uvonugoromo ae rahu rahu inömo inöme rabe rabe hesi a börömo bojami'iröhohuni jöe nugö'öromo uëvade höjo ae gemu gemu ruejoro. Urimore ahuro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Nasi a börömo hesi örire mana bojami'iranoho dimino'e javajëjo. ⁶ Dimino'e javajëjamu uavade höjo: Jovo'e rama masije aho'obëhe 100 bojami'irodoho javajëjo. Bojami'irodoho javajëjamu uavade höjo: Ja dimino'e bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baejëjo. Baeromo ma-burëro sa'aro hiromu ramae 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo ramae aho'obëhe 50 bojami'iranoho jajivëjo. ⁷ Ëhi ë'ë'ëro ae göëro rovamu mu vaejaje ahuro uavade höjo: Ja'o bojami'iranoho dimino'e javajëjo. Dimino'e javajëjamu uavade höjo: I esöe aho'obëhe 100 bojami'irodoho javajëjo. Jevajëjamu uavade höjo: Ja bojami'irane jöho jië'e jiaje ave suroho baeromo esöe 100 bojami'irane jöho mu'u'i ba'obueromo esöe aho'obëhe 80 bojami'iranoho jajivëjo. Ëhi'obe va'ade höjo. ⁸ Ëhi ë'ade jöho hejë'ëro a börömohuro hesi mu sisë'i muebejaje aho uavade höjo: Ja uehoro mabëhe mae rovavamu ëho ë'ane höjo. Ëhi rajahijade hesi bëhoho ave sa'a hesi muohemu uehorovarue ariböviohuro uehoro mabëhe birohoromo jabesi muoho vaeruomaje höjo. A'i God-are aji'e mu uehorovarue ariböviohuro simane sisë'i sisë'i uehorovoromo muoho vaeruomaje höjo.

⁹ Ëhesi bëhoho na uë'ejöjo. Jemëro ave sa'a hesi monioho baeromo ëhuro mu mae vaeromo jemesi agane baejëvorëjo. Ëhi ë'ë'ohö ëhuro vuovëvo'iramu moni hesi bëhoho barë'iramu God-ro uë'a'ajëjo: Nasi amoro rueromo ma-ioro'ioemu raromohëjo. ¹⁰ Ae rahu mu inino avoho muebejë'ohuro mu masijohu'o avoho mueberuomajëjo. Ae rahu mu inino sisë'i muebejë'ohuro mu masijohu'o sisë'i mueberuomajëjo. ¹¹ Ëhuni jemë ave sa'a hesi inömo sisë'i muebejë'ohö God rabëni ö'idö hesi inömo maho bojëmi'ajëjo jemëro muebejëro. ¹² O jemëhu ae gö hesi bövi bise'o bogo avoho muebejahë'ohö God rabëni bövioho bise'ohö i'imëmi'ajëjo jemesi ujuohojöro.

¹³ Ae niö'i börömohö gemuohö jëvajëromö jabesi mu gemuore havoromö vaejë'ohö bogo eni javo'ajëjo. Ja göho nue huodivo'i göho rajahi'anuejo. O göho mae uehorovo'i göho bijönimo'anuejo. Ëhesi bëhoho God'lo moni'lo niö'i börömohö gemuohö jëvajëromö gemuore havoromö mu vaejë'ohö bogo eni javo'ajëjo.

Iesuhu jö masije gö gö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Iesuro ëhi uëvamu hejë'i Pharisee ariböviohuro moniemu uehorovoruumë'ëro Iesu sivareje. ¹⁵ Sivamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Jemë ma-döëremu mu maho vaejaruje höjo aëro jemë gëromu uvojöro: Ëaribövioho mu mae vaeruomaje aribövie jioruomajëjo. Röhu jemesi dë vövöbajö'ohö diehi jiajohö God iae gë barëjaje höjo. Huhu jemesi dë vövöbajö'ohö gëvë'ohö aehu gëvaruëhioho hu bogo ëhioho gëvaje höjo. Ëhesi bëhoho aehu sarerivoromö uvarujohö: Mabëhe hö uvarujohö God-hu gavajohö sisë bëhe höjo.

¹⁶ Urimë'i Moses-hu surire jajivade jögorohu'lo jö God-aro baeromö majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'lo aehu hebe rovarohö evare John rovade höjo. John rovamu evare God-hu böröme namiromö ae aho'obëhe muebejëvaje ë hesi huë ma jöho aevoromö rovë'e höjo. Aevoromö rovë'ego

ae aho'obêhe daruge aho'o bojamirovoromo biririvoromo öroho jiovoruo-
maje höjo ëhuro God-ro muebejëvego hesi aharinö jëvoröhego. ¹⁷ Ëhi jië'e
mu i'oho rovë'e höjo röhu God-hu urimo bojëmade jögoroho bogo barë hesi
höjo. Ö'idö'o sa'a'o sisërëjë'oho ëho samae höjo. A'i God-are jögoroho gö
bogo bisemu vadu'oho sisërë hesi höjo.

¹⁸ Röhu jö göhajo. Baruehu vaboro nugö'ö'i gö masuvë'oho ëho bogo
masuvë'e muoho jio'i goho'amarue muoho höjo. O aehu nugö'öjë'e
magonaho masuvë'oho bogo hesi vaboro maho masu'i ëho goho'amarue
muoho höjo.

Inömo ma'e ahu'o Lazarus'o jabu niö'ihu ë'are jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Iae ae gemuëro hijade höjo. Hesi inömo inöme are sa'ae bövie mae
jiade höjo. Niöge sanuovë'e kavuë'e mabêhe io'amonövade höjo. Iruno'e
aho'obêhe sörönö'e iromo nimoronimorohonövade höjo. Majae aho'o
ëhi gemu ëhi'obe rovade höjo. ²⁰ Ëhi'ego inömo'e a hesi ojanore bövi
bise'o bogojië'e ahuro ë raromonövade höjo. A ihoho Lazarus jiade höjo.
Lazarus-are sino haho'oho ma-sagohemu jië'e jiade höjo. ²¹ Sagohemu
jio'ego Lazarus-ro nimonövade höjo eni jië'e a hesi i vitu vituoho i'irovo
ëhuro da'uomöjoro. Röhu vaevë'oho öëro rueruomoromo hesi sagohoho
sëhahonövare höjo. ²² Ëhi'öjuvo iae ë bövi bise'o bogojië'e aho guomade
höjo. Guomamu aneraëro hesi aru'ahoho bava'amu nosi bêhe Abraham-
are guruto mare avoho hijade höjo. Hijamu ë eni jië'e ahu'o guomade höjo.
Guomamu guavare höjo. ²³ Guavamu vuovarue ariböviehu raromaruire
va'o hijade höjo. Hiromo vi'ehi sisë bêhe baejë'ëro nunëro ga avoho'i
gavade höjo Abraham arue riribövire hi'i Lazarus Abraham-are guruto
mare hijamu. ²⁴ Ëhi gënuGOROMO ma-darugo'o uvade höjo: Saso Abraham-
ajo. Nani vavaenimoromo Lazarus nugö'öjego huro hesi övo namoho jovore
ba'amoromo rueromo nasi bitaroho rëhoromo sanuoveho'irajo. Na vëniro
jevë'ëro sisë maro vi'ehëgavajëjo. ²⁵ Vi'ehëgajëjamu Abraham-ro ri'öromo
uavade höjo: Sasajo. Aveho uehorovëjo. Sa'are hijë'i ja huë ma-mabêhe
birohane höjo. Lazarus hu hijë'i ma-huë sisëmu birohade höjo. Röhu
jaruvoho Lazarus-ro sanue baeromo hijajëjo. Jero vi'ehi bëröme baeromo
hijanuëjo. ²⁶ Röhu jö göho ëhu'o hejëjo. No aviae javuo'i jemë aruae
jëvajëjo. Röhu ririre hahe guoröte jië'ëro ëhuro ave jioromo jemesirire
ö'ë'oho bogo eni jio'i jemesirire jioromo ave rovë'oho bogo eni jiajëjo.
²⁷ Bogo eni jiajëjamu uavade höjo: Saso ëhi jië'oho huë baejévoromo Lazarus
nugö'öjego huro nasi aganehu raromaruire va'ajo. ²⁸ Na öe aho'obêhe
övo gö mine jevë'e jiaje uavego Lazarus-ro va'oromo nasi ö ömo'ömoho
jögore majëhi'irajo ëhuro ave vörö'eroho bogo rueruomoröhe höjo. ²⁹ Ëhi
uavamu Abraham-ro uavade höjo: Röhu jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire
jöho mami'e gavarue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro
jabesi surire jöhu'o gavarue höjo. Ehuni nadi'ego jabumëro jabesi jöho
ejëho'irarëjo. ³⁰ Ejëho'irarëjamu uavade höjo: Saso Abraham iae ëhi höjo.
Röhu surire jöho bogo eruomo'ajëjo. A'i vuovoromo ave ro raromajire aehu
ë jioromo ri'ö va'oromo jö majëhijamu hejë'iroho iae jabu huotorovoromo
mae uehorovo'aruëjo. ³¹ Mae uehorovo'aruëjamu Abraham-ro uavade
höjo: Bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Jasi ö ömo'ömoho Moses-are surire jöho
bogo ejaharue höjo. Jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi
surire jöho bogo ejëhobe rovë'ëro he'iröhe
ae gö guomoromo ri'öromo jö majëhijamu hejë'oho hesi jöhu'o bogo ma
uehorovo'aruëjo.

17

Mu sisë hesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Göehu gö bijioho gavego sisë vaeröhe muoho iae ruenövo'ajëjo. Iae ëhi jio'a'ajëjo röhu ae rahu ë mu barovë'oho vaevë'oho sisërë'ajëjo. ² Asisö'onö'e jörume raromarue ae gemu mu sisë röjahijamu bejë'oho mu sisë bogo röjahijajevare ë mu sisë röjahijaje a hesi sönö'ahore aëro i'u'e munë hitahiohuro tövoromo sö jovore ba'amego e'ure beva'oromo guomo'ibejajo ëho majianovo'ibejajo. A'i ë mu sisë röjahi'iröhe ë hesi i'uoho börömo bëhe bae'a'ajëjo. ³ Ëhuni avo'avoho mueberovorëjo.

Jasi öehu jasi örire sisë vaejavë'oho ahonëjo. Ahamu huhu huotorovoromo uehoro mae baejë'oho ëhuro jero hesi sisëho uehorovoromo vuonugonëjo. ⁴ O majae gemu röhu mu sisë gö'o gö'o vae 7 vaejavo'i hiromö röhu vae 7 ro ua'i hijë'oho: Iae naro mu sisëho vaejë'ëro jevë'ëro vuonugo'ejö ua'i hijë'oho jero uehorovoromo vuonugaho'i hinëjo.

God mae uehorovoromo ëhuro mu masijo vaeröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uëvamu Iesuare apostle ömo'ömohuro ri'öromö Bada uavareje: Iae no jasi darugoho ma-bisemu mae uehorovarue höjo. Röhu jero ajamuego no mae uehorovo avoho'irarëjo. ⁶ Mae uehorovo avoho'irarëjamu huro uhu'e uëvadeje: Mustard bajoho inino mae jio'amajëjo. Mustard baje gemu ma-bise'o jiajëhi ëhi uehoro mae ma-bisemu baeromö God mae uehorovo'ibejarijëjo ave namijaje ijo börömo uo'ibejarijëjo: Jasi jahorovëjo. Jahorovoromö va'oromö sö jovohuro jasi ba'amorovë ua'ibejarijëjo ë ijohuro jemë ejëho'ibejajo. Mae uehorovo'ibejarijëjo ëhi jië'e muoho vae'ibejarijëjo.

A börömo hesi mu vaejarue uhu jöhoje.

⁷ Röhu jö göho jemë nasi jö hejaruje aribövioho nani ja ae gemu jasi muemu vaejaje ae javajëjo. Nani huro jasi muro hiromö sa'aho avohaho'ajëjo o ö mahu'oho muebejaho'ajëjo. Mu vaeromö rovë'oho na ja hu uanëjo: Ro hiromö ie ijëjo. Ja bogo ëhi jië'e jöho ua'i ⁸ a'i ua'a'anuëjo: Nasi ioho avohehoromö jasi niögöho avoho ruohoromö ro ioho jovoho i'imemego na i'iröjo. Na ijego evaro ja'o inëjo. ⁹ Jaehu mu jö ëhi bojamamu hu ejahoromö mu vaejë'oho na ja uanëjo: Mabëhe huë baejevoromö ajemijane höjo. Bogo ëhioho ua'a'anuëjo hu jasi muemu vaejajego. ¹⁰ Ëuhu jö hesi bëhoho jemë God-are muemu vaejaruje aribövie jëvajëjo. God-hu jemë bojëmaje mu jemë vae barëjë'iroho uvorëjo: No mu aribövi sisë sisë javuajëjo. Ëho nosi muego ë'are höjo.

Iesuhu ae 10 ajëmamö ae gemuehu God huë mae uavade jöhoje.

¹¹ Iae Iesuro Jerusalem amore va'ë'i va'ë'i Galilee sa'a vituohu'o Samaria sa'a vituohu'o birorohadinö ëhunö va'adeje. ¹² Va'oromö ë dirö'ore amore hörö'ia'amu gavë'i sino jomö'e ae aho'obëhe 10 rueromö rori'o riravareje. ¹³ Riravoromö ma-darugo'o uvoruomadeje: Iesujajo. Badajajo. Noni vavaenimoromö ajamuijëjo. ¹⁴ Ajamuijëjamu Iesuro gëromö uëvadeje: De va'irarijoho arue priest ömo'ömoho röjëhirego jabumëro morijëgo gë'irarëjo. Morijëgo gë'irarëjamu örire va'amu gavë'i marëjëvadeje. ¹⁵ Marëjëvamü gagorovo ae gemuëro vuonorö'öromö ma-darugo'o God mabëhe uabe rovadeje. ¹⁶ Rueromö Iesuare höru bëhire ague aho hiromö rajahijadeje. Röhu ë aho bogo Jew rajehu jio'i Samaria raje jiajeje. ¹⁷ Rovamu gagorovo Iesuro uavadeje: Jomö'e ae aho'obëhe 10 marëjëvade

höjo. Na mae-ëjo. Röhu a ioro'iore 9-ho diehi'oromo bogo rovere höjo. ¹⁸ Diehi'oromo nosi Jew rajoho bogo rueruomo'i ave sa'a gö rajohuremu God mae ua'i vuonorö'ö rovade höjo. ¹⁹ Ehi uanugoromo ë Samaria rajoho uavadeje: Ri'ö va'ëjo. Jero God mae uehorovamu ehuro marëjavë'e höjo.

God-hu aevoromo hesi aji ma röjahuiromo böröme namiromo muebejavuo'iröhe jöhoje.

²⁰ Ehi'amu Pharisee a ioro'iorero ri'öromo Iesu uavareje: God divare aevoromo böröme namiromo muebejavuo'iramu no hesi ahariremu raromo'ëjarëjo. Raromo'ëjarëjamu Iesuro uëvadeje: God-hu böröme namiromo aho'obëhe muebejëvajo vörö'e muoho jemesi nunoho bogo garomo uvo'a'arujëjo: God-ro aevoromo muebejavuo'ego no hesi ahariremu raromaruëjo. ²¹ O ja bogo aho uë'a'anuëjo: Aveho gahëjo. God-ro ave dirö'oremu böröme namiromo muebejavuajëjo. O arueho gahëjo. God-ro ë dirö'oremu böröme namiromo muebejëvajëjo. Bogo ehioho uë'a'anuëjo ë hesi bëhoho God-ro jemesirire böröme namiromo muebejëvajëro jië'ëro.

²² Ehi uëugoromo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Majae ijönö jemëro God-are A Maho ge'i nimo avohoromo uvo'a'arujëjo: Majae ëgobövie bogo gavë'ëro nörö majae ma-bisemu ga'ibejarëjo mae javuo'ibejajo. Röhu bogo ge'a'arujëjo. ²³ Bogo ge'iramu aëro jemë sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Gahëjo. Nörö aruae höjo. O nörö aviae höjo. Ehi uëvë'oho nadi ejëhoromo ge'i jabu'oho va'orëjo. ²⁴ Ehesi bëhoho naehu rue'irode majaho rue'iramu na bogo dirö'e gemuoroho ro hi'i a'i baderehu ö'idöre baderivoromo ö'idöe aho'o ajivo barëjego ae aho'obëhe ga barëjaruëhi God-are A Maho naro ehi rue'iramu ge'a'arujëjo. ²⁵ Iae ehi jio'a'ajëjo röhu urimoho na vi'ehe huë vavaene bövie bise'e bae'ëjjo. Ave jaruvore raromarue ariböviohuro na bijönegoruomo'ajëjo.

²⁶ Röhu God-are A Ma naehu a nunire rue'ieß'iroho a mami ae Noah-hu hijade majare jiadëhi ehi gemuoho jio'a'ajëjo. ²⁷ Noah hijadevare evare aëro ie jove ue'ahobe masurovobe ehi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo evare Noah-mëro boat börömore rumo va'amu gavë'i jovo börömëro ro-jomoromo a ioro'ioroho baeniagëgamu vuovo barë nahonahovade höjo. ²⁸ O a mami ae Lot-hu hijade majare jiadëhi God-are A Ma naehu a nunire rue'ieß'iroho ehi gemuoho jio'a'ajëjo. Lot hijade majare evare ae aho'obëhe ie jove ue'ahobe bövie bise'e imobe i'o mu'e vaebe javue vaebe ehi jië'e muohemu uehorovobe va'ojuvo ²⁹ evare Lot-ro Sodom amore jioromo mae va'amu gavë'i vënëro girosijiomë'e munëhuro rireromo ruvebiromo a ioro'ioroho bijuëmamu vuovo barë nahonahovade höjo. ³⁰ God-are A Ma naehu rue'ieß'iroho aëro ehi gemuoho ë'obe va'ojuvo evare ë majaho majioho rue'a'ajëjo.

³¹ Eëmaja rovë'oho ae rahu javu dönö haradare raromo'i jabesi inömo inömo osanö jië'oho nadi inömoho ujuho'i abo osaroho rumo va'i o mure raromë'oho jabu'o nadi inömoho ujuho'i uehorovoromo vuonorö'ö rue'i ma-huruomo'irarëjo. ³² Lot-are vaborehu hesi inömo uehorovoromo vuonorö'ö'ia'amu i'uehu hesi örire rovade jöho avoho uehorovorëjo. ³³ Ae rahu hesi sinohuni uehorovoromo biririvoromo ave sa'are hi'i ehemu uehorovë'oho vuovo öriro va'a'ajëjo. O ae rahu hesi sinëni bogo uehorovo'i nasi jöhuremu uehorovoromo ma-guomorovë'oho ë ahuro maro hiemu hi'a'ajëjo. ³⁴ Röhu na avehu'o uëvajëjo. Naehu rue'irode vahire evare ae niö'iro röhe gemuore diroho'aruëjo. Diroho'iramu God-ro göho bae'i göho

ë vuonugo'ajëjo. ³⁵ Magonahe niö'iro gemuoro ariromo ioho sa'ijovoromo avoho'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo. ³⁶ [Ae niö'iro mure ari'iramu God-ro göho bae'i göho ë vuonugo'ajëjo.] ³⁷ Ëhi uëvamu rue ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Bada ja di öri ari'ere vuonorö'ö ruenëjo. Ru-enëjamu uhu'e uëvadeje: Sagohe dinö'e jiajire ë ugoho gagovoruomo'ajëjo.

18

Magonaho doruehu jö mevaje a hesi örire biririvoromo ëninamijamu ajamade uhu jöhoje.

¹ Iae Iesuro uhu jöe gö majëhijadeje aëro heromo uvoröhego: No bogo u'uholi biririvoromo parie vae'i ari'ejarejo. ² Majëhiromo uëvadeje: Iae ae gemuëro hijade höjo. Hu jö heromo mevaje a böröme jiade höjo. Hu God bogo ma uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo ma uehorovonövade höjo. ³ Hu bogo mae uehorovë'e ae jio'i röhu magonaho doruëro ë ame gemuore hijade höjo. Hiromo ë jö mevaje a hesi örire rueromo ua'i hinövade höjo: Ajemego sisë vaejevaje aho iosirami'iröjo. ⁴ Ëhi ua'ego bogo ejahonövade höjo. Ëhi'o'i arijuvo ë jö mevaje ahuro hesi uehorovoromo uvade höjo: Na God bogo uehorovoromo a jabesi örirohu'o bogo uehorovaje höjo ⁵ röhu ave magonaho doruohuro dinemi'i hi'ego na bijönego'ego ëhuni na hesi öroho avohaho'ejöjo huro ro ue'i hijego na he'i hijego u'uvevojöeni. ⁶ Badaro ë uhu jöho ëhi majëhinugoromo jö bëhoho uëvadeje: Ëjö mevaje a sisëhu diehi jövadoho uehorovorëjo. ⁷ A'i God-ro diehi ë'a'ajëjo. Hesi aribövi maehu vahie sisone jene hesi örire ëninami'i arijaruoho na hu jabesi mu öroho bogo avohëho'ajëjo. Na hu majae ëgobövie örisanuovo'i bogo burëroho ajëmi'ajëjo. ⁸ Iae hu ma-burëro ajëmi'ajëjo. Röhu God-are A Ma naehu sa'are rovë'iroho na na ga'ejöjo aëro biririvoromo God mae uehorovo'iramu o bogo.

Ae döemu mae jiajohu'o a sisë'o pari vaejare uhu jöhoje.

⁹ Iae Iesuro gëvadeje ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvamu: Nore-muëremu maho javuajëromo a ioro'ioro jabesi jöho bogo uehorovoroumamu gëgorovo jabesi örire ave uhu jöho majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Iae ae niö'iro God-are osa börömore parie vae'i ajiomare höjo. Göho Pharisee ae jiade höjo. Göho vajiohu'e tax baejaje ae jiade höjo. ¹¹ Ajiomoromo Pharisee ahuro va'oromo namiromo parie vaeromo ëhi uavade höjo: God-ajo. Na jasi örire huë mae uavajëjo rabëni a ioro'ioroho jabu anano'e vajiohu'e goho'amarue mu vaeruomajëhi naehu bogo ëhi ë'ajohuni. O aruëre tax baejaje ae jiajëhi na bogo ëhi jevajohuni. ¹² A'i hurae gemu gemu hesi uhure majae niö'i jasi jöeni na ioho bogo ijaje höjo. Inöme rabe ujuohë'o 9 nasi bahi'i gemu jani bamahobe va'aje höjo. ¹³ Ëhi ua'irögoro rue tax baejaje ahuro rori'o namiromo javojimamu nunoho bogo ö'idöho sioroho'i vineboho övëro ano'anovoromo God uavade höjo: Na a sisë jevaje nani vavaenimëjo. Ëhi'are höjo. ¹⁴ Naro jemë uëvajëjo: Tax baejaje aho God-ro hesi sisëho uehorovoromo vuonugamu God-are nurire mae namijë'ëro hesi osare vuonorö'ö abuejade höjo. A'i rue Pharisee aho bogo ëhioho maho abuejade höjo. Ëhesi bëhoho ae rahu hesi sivu uehorovoromo döre bamorovë'o ho hesi ihoho abue'a'ajëjo. O ae rahu ba'obuerovë'o ho hesi ihoho döro ajiomoma'ajëjo.

Iesuhu hesi övo asisö'o inino jabesi sinore bamëhade jöhoje.

¹⁵ Ëhi uëvamu aëro asisö'lo ininoho ëhu'lo sö ujuoho rueruomadeje Iesuro öve jabesi sinore bamëhojoro. Ujuoho rovamu gëgorovo Iesure ijorajo ömo'ömohuro birëgareje. ¹⁶ Birëgamu hegoro Iesuro asisö'oho ujuoho ruejoro uvoromo hesi ijorajoho uëvadeje: Nadi ahëvo'i uëhego rueruomajo. Ëhi jië'e asisö'lo va'ëne jörume raromë'e aribövioho God-ro böröme namiromo muebejëvego hesi ahariremu raromoruomaje höjo. ¹⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Asisö'lo ininehu bogo sivu uehorovo'i God-hu muebejavuajoho mae hö uvaruëhi ae rahu bogo ëhi uvë'oho God-are ahariroho bogo va'lo raromo'aruëjo.

Bövi bise'lo marohë'e a hesi jöhoje.

¹⁸ Ëhi'amu iae Jew rajo a böröme gemuëro ri'öromo Iesu uavadeje: Tisa ja a mae javajëjo. Na diehi'oromo ma-ioro'ioremuoho maroho hi'ejöjo. ¹⁹ Maroho hi'ejöjamu uavadeje: Jero na uevanuëjo: Ja a mae javajëjo. Iae mae höjo röhu hesi God gemu a maho höjo. ²⁰ Röhu mae hi'iranëro ue gevanuoho ja God-are jögoroho iae gavanue höjo. Nadi goho'amonëjo. Nadi aho anonëjo. Nadi vajiohoho baenëjo. Nadi sareri'e jöho aho majëhinëjo. Jasi vëmoho vavuoho mae uehorovëvonëjo. Mae hi'irane öroho ëhi höjo. ²¹ Öroho ëhi höjamu uavadeje: Iae mae-ëjo röhu na asisö'ere aevoromo jö ebe rovodoho jaruvohu'lo ëhi gemuoho ë'taje höjo. ²² Ëhi gemuoho ë'taje höjamu hegorovo Iesuro uavadeje: Iae mae ë'anue höjo röhu mue gemu bogo vaejë'e javajëjo. Jasi bövioho bise'oho imo'amoromo monioho baeromo inömo bogo eni jië'e aribövioho suvuorëminëjo. Ëhi ë'ë'oho bövie bise'e maho maho janioho ö'idöre jiaho'ajëjo. Ëhi'oromo rueromo nasi ijoro ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi uavamu hegorovo ruehuro hesi uehorovoromo uvadeje: Na bövie bise'e börömo mae jevë'ëro suvuorëmi'irodoho na bogo eni jevajëromo huë vavaene böröme baejadeje.

²⁴ Huë vavaene baejamu Iesuro hu garomo a ioro'ioroho uëvadeje: Bövi bise'lo marohë'e mae jië'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'ë'oho anoji'e mae höjo. ²⁵ Mi börömo anugo gagore nugö'öjë'oho ja bogo eni javo'ajëjo. Röhu ëhi ë'ë'oho samae jianovo'i a'i bövi bise'lo marohë'e ariböviehu God-hu muebejaje öri ari'ere va'iröhoho ëho anoji'e mae höjo. ²⁶ Ëhi jövamu heromo uavareje: Ëhi jië'oho no diehi'oromo maroho va'ëjarëjo. No ae aho'obëhe bogo eni javuajëjo. ²⁷ Bogo eni javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Iae ëhi höjo röhu jemë ma-aëro jëvë'ëro mu vaejë'oho bogo eni jëvajoho ëho God hu eni jiajëjo.

²⁸ Ëhi uëvamu Peter-ro ri'öromo Iesu uavadeje: Aveho gavëjo. Noro bövie bise'e nosiroho vuonugo'i jasi ijore ijore jijihë'e javuajëjo. ²⁹ Jijihë'e javuajëjamu Iesuro uavadeje: Ëho iae mae höjo. Aveho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu God-hu muebejëvo'iröhe mu uehorovoromo ëhuni javue vabore ö ömo'öme vëmu vavu'e aboji harihu'e vuonugo'amë'oho ³⁰ ëhi jië'e aribövioho jemë jemesi bövioho bise'oho ëho ma-bise'e vuonugarije höjo röhu avevejö'e ave sa'are bövi mae bae'a'arujëjo. O majae ijönö jemë ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo.

Iesuhu guomoröhe jö urimo vae niö'i majëhijadoho ijönö röhu maho majëhijade jöhoje.

³¹ Iae Iesuro hesi ijoraje 12-ho rori'lo sö va'oromo uëvadeje: Aveho hehëjo. No Jerusalem amore ajiomaruëjo. Ajio raromo'iramu evare urimo jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jö jajivo'amarëhi ëhi jië'e muoho Jerusalem rajëro God-are A Ma nasi örire vaejevo'aruëjo. ³² God-ro hesi

ëhi bamë'ëro naro sa'a göre jioromo rovere aribövi jabesi övore va'ejöjo. Va'iramu jaburo baejevoromo sivegoromo ijumevoromo sabëro ödegoromo ³³ hisuebijevoromo anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegorovo hesi ijarahoho jabu bogo mae bogo hejareje. Bëhoho subivëhë'ëro hesi jöho bogo avoho baejareje.

Iesuhu Jericho amore rueromo nuni sisë'e ae ajamade jöhoje.

³⁵ Ëhi'amu iae Iesuro va'adoho va'o Jericho amore hörö'iro ë'adeje. Röhu nuni sisë'e ae gemuëro ë öri ionire hiromo maëni sisëni ae ëninëmijadeje. ³⁶ Ae ëninëmiromo hejade ae aho'obëhe mae rova'avamu hejë'i ae uëvadeje: Jabumë rabë'i rova'aruëjo. ³⁷ Rabë'i rova'aruëjamu aëro uavareje: Iesu Nazareth rajohuro rova'ego ëhuni ë'aruëjo. ³⁸ Ëhi uavamu hegorovo nuni sisë'e ahuro ma-darugo'o uvadeje: David-are ujoho böröme javaje Iesu jero nani vavaenimëjo. ³⁹ Vavaenimëjamu hegorovo rue urimo va'are ariböviohuro birevoromo uavareje: Jöe vuonugëjo. Jöe vuonugëjamu hejë'i ma-darugo ma'o uvo'i hijadeje: Hë David-are ujoho nani vavaenimëjo. ⁴⁰ Ëhi uvo'i hijamu Iesuro va'adoho vuonugo'i ë namiromo uëvadeje: Nuni sisë'e aho hu'irae baruehëromo barovamu nuni sisë'e aho uavadeje: ⁴¹ Naro diehi ajamijöro nagajëjo. Nagajëjamu uavadeje: Bada ajemego na nune dadovoromo uherihöjo. ⁴² Uherihöjamu Iesuro uavadeje: De nune dadovoromo uherihëjo. Jero God mae uehorovamu ëhuro marëjavë'e höjo. ⁴³ Ëhi uavamu ma-burëro uherihadeje. Uherihoromo God huë mae uabe Iesure ijore ijore va'adeje. Va'amu ae aho'obëhe garomo God rajahiruomadeje.

19

Zacchaeus-hu Iesu ga'i nimamu ëhi ë'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro Jericho amore rovë'ëro amo ririre rova'adeje. ² Röhu ë amore ae gemu hijë'e jadeje. Hesi ihoho Zacchaeus jadeje. Hu tax baejaje a böröme jadeje. Hesi bövioho bise'oho marohë'e mae jadeje. ³ Amo Iesuro rueromo va'ia'amugo Zacchaeus-ro Iesu ga'i sivohoromo röhu ae aho'obëhe tagavoromo urahë'ëro bunosirivamu bogo avoho gavadeje. ⁴ Bogo gagorovo uvadeje: Iesuro ë örire va'a'ajë uvoromo urimo tutuvo va'oromo öri bëhire ijo duvahore ajio hijadeje Iesu rovego niromo'amo ga'iro. ⁵ Ajio hijamu Iesuro hu jiaji'ere ruegoro namiromo sioroho garomo uavadeje: Zacchaeus-ajo. Ma-burëro ruvebijego va'arëjo jaruvoho na jasi osare hi'ië'e jevaje. ⁶ Ëhi uavamu hejë'i Zacchaeus-ro nimorohoromo ma-burëro abueromo Iesu hu'irae baeromo hesi osare va'oromo rajahijadeje. ⁷ Rajahijamu ae aho'obëhe gavare Iesuro Zacchaeus-are osare va'amu gagorovo bijönimoromo uarovareje: Asë'e Zacchaeus a sisë höjo. Iesu rabëni ëhi jië'e a hesi osaroho niavo'i va'ajëjo. ⁸ Ëhi uarovamu Zacchaeus-ro ri'öromo Bada uavadeje: Bada aveho hejëjo. Nasi bövioho bise'oho ririre tarioromo vituoho bae'i vituoho bogo eni jië'e aribövioho suvuorëmi'ejöjo. Naehu a rahuare inömo sarerëmiromo vajiohehu ujuohodoho iae na ëhi niö'i ëhi niö'i ëhi mana vuonorö'ö bojëmibe va'ejöjo. ⁹ Bojëmibe va'ejöjamu hegorovo Iesuro ae aho'obëhe uëvadeje: Jaruvo ave osare raromarue aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhë'ëro mae jëvqjëjo. Ëhesi bëhoho Zacchaeus hu'o Abraham-are ujëro jië'ëro ëhu'ëro God-hu huë baejaje ae höjo. ¹⁰ Zacchaeus va'ëne ëhi subirö'ö'amë'e aribövi ioro'ioroho

naho'amoromo sö rueromo maro nugo'amo'irodëni ëhuni God-are A Maho na rovode höjo.

A böröme gemuehu hesi mu aribövi ijo bajo bojëmiromo avoho muebejehorë uëvade uhu jöhoje.

¹¹ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe hejareje. Heromo uvareje: Iesu Jerusalem hörö'i dunovajëjo. Hörö'iramu gavë'i no aevoromo ga'ejarëjo God-ro böröme namiromo no muebejavuo'iramu. Ëhi uvoruomamu gëgorovo Iesuro hesi jöho uhu'e majëhiromo uëvadeje: ¹² Iae a böröme gemuëro hijade höjo. Hiromo öre ëgoböviro sala göro va'ië'ade höjo hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rue'iröhëni. ¹³ Va'irögoro hesi mu vaejहारue ae aho'obëhe 10 jaburo ruejöro uvëvoromo rueruomamu ae gemu gemu 20 kina 20 kina ëhi bojëmibe va'ade höjo. Bojëmibe va'oromo uëvade höjo: Ave monioho baeromo muoho ma-vaemu vaeromo monie gö'o döro baejehorego evare na vuonorö'ö rueromo bae'iröjo. ¹⁴ Ëhi uëvë'ëro va'amu gagorovo ë a börömoho hesi sa'a rajohuro nue huodivë'ëro ae gö rëmö'öjamu a börömo hesi ijore va'are höjo. Va'oromo ë sa'a göre suorovoromo a masijoho uëvare höjo: Ëaehu böröme namiromo nosi sa'a muebejavuo'iröhoho no bijönaguajëjo.

¹⁵ Ëhi'amu ë ahuro hesi sa'a mueberöhe darugoho baeromo vuonorö'ö rovade höjo. Rueromo jöe nugö'öromo hesi moni bojëmide mu aribövioho uëvade höjo: Ruehego na gëvöjo monioho dimine dimine gö'o döroho baejehë'e jëvego. ¹⁶ Ëhi uëvamu ae gemuëro urimo rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojemijanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 200 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁷ Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Mabëhëjo. Ja mu mae vaejanue ae javajëjo. Ja mu bise'oho mabëhe muebejehobe rovanohuni ëhuni naro darugoho bojami'ejöjo jero ame aho'o 10 muebejeho'iranego. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jaehu 20 kina bojemanohuro ëhuro na mue vaeromo gö'o döre 100 kina baejahë'e jevajëjo. ¹⁹ Baejahë'e jevajëjamu ruehuro uavade höjo: Jero ame 5 muebenëjo. ²⁰ Muebenëjamu gavë'i mu vaejaje a göhuro rueromo uavade höjo: Jasi 20 kinaho aviae höjo. Niögëro numoromo avoho bamahë'e jevajëjo. ²¹ Ëhesi bëhoho naro ja juhuonamijode höjo ja vörö'e ae javë'ego. Ae göehu ba'amaroho bivaroho ja ma-ijanue höjo. ²² Ëhi uavamu hesi börömohuro uavade höjo: Ja mu sisë vaejanue ae javajëjo. Jaehu jasi jö'ehu jövanue jöe gemuoho ëho naro baeromo vuonorö'ö ja mana majahi'ië'ajëjo jero heromo uvo'iranego: Ojo'e na sisë ë'aje ae jevajëjo. Jero uvane höjo: Nörö vörö'e aëro jië'ëro ae göehu ba'amaroho bivaroho ma-ijaje höjo. ²³ Ëhi uvanoho röhu ja rabëni nasi ijo bajoho bogo baeromo avoho bahijarue aribövi jabesi övoroho bamane höjo na rueromo nasiroho baeromo gö'o döre bamaroho ëhu'o bae'irode. ²⁴ Ëhi uanugoromo ë bëhire riravarue aribövioho uëvade höjo: Ëia hesi 20 kina baeniahiromo 200 kina baejade aho bojami'hëjo. ²⁵ Bojami'hëjamu rue ariböviohuro uavare höjo: Iae mae höjo röhu mami'e iae hu 200 kina baejade höjo. ²⁶ Baejade höjamu ruehuro uëvade höjo: Na aveho uëvajëjo. Mu vae'irane suvuore javë'oho God-ro gö'o bojami'iramu bae'a'anuejo. O bogojavë'oho bisemu baejanoho God-ro baeniahi'ajëjo.

²⁷ Röhu na nu huodegarue aribövi jabesi jöho uë'ië'ajëjo. Naro böröme namiromo muebejëvo'ia'amu bijönimare jiaje ëhuni guduamo ujuoho rueromo nasi nunoro muo'amego vuovajo.

Iesuhu Jerusalem mabêhe rovade jôhoje.

²⁸ Ēaribövioho ēhi uēnugoromo Iesuro urimo Jerusalem hörö'i ajiomamu gavē'i ē ariböviohuro ijore rihimareje. ²⁹ Ēhi'oromo Iesuro Olives Dahorure Bethphage amo o Bethany amo jiajinö ē ajio höröjadeje. Hörönugoromo hesi ijorajoho niö'i rēmö'ōromo ³⁰ uēvadeje: Arue jemesi nuninörire amohuro va'ohējo. Va'o hörö'i ga'a'arujējo donkey harihe bise'ego aehu dōre bogo hiromo va'aruoho benugē'e jio'iramu. Benugē'e jiego jiovoromo hu'irae ruerējo. ³¹ O aehu uēvē'oho: Jemē rabēni jiovarujē uēvē'oho uērējo: Badaro ave mioho nimo'ego ēhuni jiovaruēre. ³² Ēhi uēvamu va'oromo gavareje Iesuhu uēvadēhi ēhi jiamu. ³³ Ēhi jiamu gagorovo jaburo donkey harihoho jiovamu gavē'i ē mi arijo'oho jaburo gēromo uēvareje: Jemē rabēni donkey harihoho jiovarujējo. ³⁴ Rabēni jiovarujējamu rueho jaburo uēvareje: Badaro ave mioho nimo'ego jiovaruējo. ³⁵ Ēhi uēromo jiovoromo hu'irae barueromo jabesi niögoho mi dejore ruaho'amo bahiromo Iesu ma'enamū ajio dōre hijadeje. ³⁶ Hiromo va'amu gavē'i ae aho'obēhe niögoho örire ahahobe va'areje. ³⁷ Ahobe va'amu Iesuro ē va'oromo Olives Dahorure ajiomoromo hojire höröromo Jerusalem hörö'i abue'iē'adeje. Abue'ia'amu Iesuare aribövie aho'obēhe Iesuro mu masije aho'o vaejamu garuomē'ero ma-darugo'o God mae uabe nimorohobe abueruomadeje. ³⁸ Abuejē'i uvoruomadeje:

Ave aho a bōrōmehu Badare ihore rovajoho mabēhējo.

Ö'idōre aribövioho huē maro raromaruējo.

Aje aho'o God-aremu hōjo.

³⁹ Ae aho'obēhe hu'o gemuore va'oruomadeje rōhu Pharisee a ioro'iorohuro Iesu uavareje: Tisa jasi aribövioho uēvego ja rajahijaruoho vuonugarējo. ⁴⁰ Vuonugarējamu Iesuro uēvadeje: Bogajo. Na aveho uēvajējo. Nasi ariböviehu rajehijaruoho vuonugo'ibejarējo ē munēho jaburo aēro ē'anovoromo nasi örire rajehiruomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ibejajo.

Iesuhu Jerusalem amo rajēni nivade jôhoje.

⁴¹ Ēhi uēnugoromo Iesuro va'adoho Jerusalem amo bēhi mare va'adoho va'o amoho garomo vavaenimoromo ⁴² nivē'i uvadeje: Vaevē'oho jemē jaruvo ga'ibejarijējo jemē diehi ē'oromo ma-mae raromo'irarije öroho ēhi jiego ga'ibejarijējo mae jēvo'ibejajo. Rōhu jaruvo ga'ibejarijoho tugohē'ero bogohōjo. ⁴³ Majae ijoho rue'iramu jemē'o muorovarue ariböviohuro rueromo sa'ae babaenemi rova'oromo tugohoromo ruē numē numēvo barē'aruējo. ⁴⁴ Numēvoromo jemē ujuoho sa'are behumēvo'amo'aruējo jemē'o jemesi asisö'ohu'o. Munē javu vaeromo babaenemibe ajiomaroho jaburo dadovo'iramu ahoromo sa'aro ruvebi barē nahonahovo'ajējo. Rabēni hesi bēhoho God-ro jemē ajēmi'i rovamu jemēro ēho bogo uehorovē'ego ēhuniajo.

Iesuhu God-are amo bōrōmore va'oromo diehi ē'ade jôhoje.

⁴⁵ Iesuro nivē'i ēhi uvoromo God-are amo bōrōmore ajiomoromo bövie bise'e imo'amarue aribövioho osare jēvamu rarovö'öjēvadeje. ⁴⁶ Rarovö'öjēvoromo uēvadeje: God-are surire jōho ēhi uvē'e hōjo: God nasi osaho nasi örire jō ato'irarije osae hōjo. Ēhi uvē'e hōjo rōhu jemēro mu sisē ē'ē'ero ēhuro ave osaho vajiohu'e ariböviehu gurihiovarue juju gagoho va'ēne hōjo.

⁴⁷ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro majae ëhi God-are osare hiromo jöho röjëhinövadeje. Röjëhijamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Iesu ano'iröhe öroho naho'i amo rajo a masijoho jabu'o ëhi ë'areje. ⁴⁸ Öroho nahoromo gavare ae aho'obëhe Iesure jöhuremu he'i hia'e avohamu gëgorovo uvareje: No Iesu anë'o ho ë aribövioho jaburo diehi'avuo'aruëjo. Ëhi jië'ëro Iesu anoröhe öroho bogo birohareje.

20

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovoromo darugoho dinö'e baejane hö uavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro God-are amo börömore hiromo ae magonahe hesi jö maho majëhiromo hesi öroho röjëhijadeje. Röjëhijamu gavë'i Jew rajo priest masijohu'o jabesi jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo a duvaho ömo'ömohu'o gemu mae rueruomadeje. ² Rueromo Iesu uavareje: Ave jöho uövuego no he'irarëjo. Jaehu God-are amo börömore hiromo mue gö gö vaejanuoho diehi jië'e daruge javoromo o raro darugoho bojämijë'ëro ëhi jië'e muoho vaejanue höjo. ³ Vaejanue höjamu Iesuro uëvadeje: Nasi darugo hesi jö ue gevarujoho na'o jemë jöe gemu uë gë'ië'ajëjo. ⁴ John-hu bapataeto vaejavuonövadoho na God-ro o ma-aëro darugoho bojämijë'ëro ëhioho ë'onövade höjo. ⁵ Ë'onövade höjamu rue a masijohuro Iesu diehi mana ua'iröhe jöho jabesi mevoromo uarovareje: Noehu uavë'o ho: God-ro John darugoho bojämide hö uavë'o ho Iesuro uö'a'ajëjo: Ëhi jië'o ho jemë rabëni John bogo ma uehorovarije höjo. ⁶ O noehu Iesu uavë'o ho: Ma-aëro John uavamu ë'ade hö uavamu hejë'o ho ae aho'obëhe munëro vajamui'aruëjo ë hesi bëhoho jaburo uvoruomë'ëro: John hu jö God-aro baeromo majahuinövade ae hö uvoruomë'ëro. ⁷ Ëhi uarovoromo Iesu uavareje: No dadivavuajëjo John darugoho dinö'e baeromo muoho vaejade höjo. ⁸ Vaejade höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhi jië'o ho jemëhu uevariye jöho na'o bogo uë'ejöjo: Ëhi jië'e darugohuro na muoho vaejaje höjo.

Mu ariböviehu a börömo hesi ö'i bajo mu mueberomo sisë ë'are uhu jöhoje.

⁹ Iesuro ëhi uënuigoromo ë Jew rajo aribövi jabesi jö sisëho uhu'e majëhiromo ae aho'obëhe uëvadeje: Iae ae gemuëro mure grape ö'oho bivo'amade höjo. Bivonugoromo ae uëvade höjo: Na va'ejöjo. Jemëro nasi muoho muebejehorëjo. Mueberomo ö'i bajo ho raeromo mavego nasiroho bahi'i ioro'ioroho jemesi ujuohorëjo. Ëhi uënuigoromo ri'öromo sa'a göro va'oromo majae ëgobövie ë hijade höjo. ¹⁰ Hijuvo gavade ö'i bajo urarue majaho rovamu mu vaejharue aho gemu uavade höjo: Va'irano ho mu muebejarue aribövioho uënego ö'i baje gö i'imamego ujuoheho ruenëjo. Ujuoheho ruenëjamu riehuro va'ade höjo. Va'o mure höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹¹ Övemu rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'o höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro ë aho anoromo hesi örire mu sisë vaeromo sihö'öjamu sionëro övemu rovade höjo. ¹² Rovamu gagorovo mu arijo'ohuro mu vaejahaje a göho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'amu gavë'i mu muebejarue ariböviohuro ë aho anojuvo gavare hesi sino haho'oho ma-köëremu rumorovoromo rövamu rori'o babu'öjare höjo. ¹³ Ëhi'amu gagorovo mu arijo'ohuro uehorovoromo uvade höjo: Ëhi jië'o ho na diehi'oromo ö'i bajo ho ujuoho'ejöjo. Iae na nasi harihu mabëhoho nugö'ö'ejöjo. Nugö'ö'iramu

va'iramu rue ariböviohuro hu garomo uvoruomo'ajëjo: Nöruare harihe hö uvoromo ëhuni nani hu mae uehorovoruomo'ajëjo. ¹⁴ Ëhi uvoromo hesi harihoho nugö'öjamu mure va'ade höjo. Va'ö höröjamu gavë'i rue mu muebejarue ariböviohuro uarovare höjo: Arue rovaje ahuro hesi vavu hesi sionoho bae hesi höjo. Ëhuni ë'ego ano bamarëjo ëhuro ave muoho noro baeröhe höjo. ¹⁵ Ëhi uarovoromo ë aho guduamoromo mure jiamu rori'ö bijimo bu'öromomo anamu guomade höjo. Ëhi'are höjo.

Ëhi jië'oho mu arijo'ohuro ë mu muebejarue aribövioho diehi'ëvo'ajëjo. ¹⁶ Huro rueromo i'ue bojëmiromomo muo'amo'i ë muoho ae gö bojëmil'ajëjo jaburo mueberöhego. Ae gö bojëmil'ajëjamu hegorovo ae aho'obëhe bëhoho uehorovoromo uvareje: Mu muebejare ariböviehu sisë ë'oromo i'u bae-jarëhi nosi a masijo ëhi jëvoröhoho no bijönaguajëromomo Iesu uavareje: Asë'e ëhi jië'oho mu sisë höjo. ¹⁷ Mu sisë höjamu hegoro Iesuro jabumë ërimëhoromo uëvadeje: Jemesi a masijehu ëhi jië'e mu sisë vaeromo i'u baeröhoho jemë bijönëgajëjo röhu ave uhu jö God-are surire jajivadoho bëhe gemuoho höjo:

Munë javue vae'irögoromo munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo. Vuonugaroho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Röhu aehu ë munë döre bejë'oho ahoro ahoro bae'a'ajëjo. O ë munëhu a döre berovë'oho aho sa'ijovo barë'ajëjo.

Iesuhu guaro berovojöro aehu tax jö ua gavarohoje.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue Jew rajo jögoru röjëhijarue ariböviohu'o priest masijohu'o ëho jaburo garomo uvareje: Iesuro a masijoho no biraguoromo ëhuni uhu jöho jövajëjo. Jövajë uvoromo evare Iesu guduamo bava'ie'oromo ae aho'obëhe juhuonëmiromomo vuonugareje. ²⁰ Vuonugonugoromo Iesu garomo muebejuvo majae eni jiamu gagorovo ae uëvareje: Va'irarijoho Iesu sareramijego huro uvo'irajo: Jemë a mae jëvajëjo. Ëhi'oromo hesi öroro jöe ua gavego huro jöe sisë'i jövoromomo guaro berovo'irajo. Berovego evare no guduamo bava'oromo gavanare övore bojami'iröhe höjo. ²¹ Ëhi uëvamu hegorovo jaburo va'oromo Iesu sarerisareriamromomo uavareje: Tisajo. Iae no gavarue höjo ja jö maemu jövoromomo mu maemu röjahuijego. Jero no göromomo ma-gemu uehorovavuoromomo God-are örohemo mae röjahuijanue höjo. ²² Ëhuni jö harihe ua ga'ie'aruëjo tax jöho. Rome a börömhuro nosi sa'aho muebejego noro hu tax bojami'arue höjo. Noehu ëhi ë'aruoho na ëhuro nosi jögoroho aharue höjo o bogajo. ²³ Bogajamu Iesuro gëromomo uvadeje: Naehu io'a o boga uëvë'oho ijumevo'i nimiruëromomo uëvadeje: ²⁴ Ijo baje gemu röjehihego na gavöjo. Röjahijamu uëvadeje: Rahuare nu ano'ohu'o ihohu'o jajivë'e höjo. Jajivë'e höjamu uavareje: Rome a börömo hesi höjo. ²⁵ Rome a börömo hesi höjamu Iesuro uëvadeje: Ëhuni Rome a börömo hesiroho ëho hesi öroro bojami'i God-aroho ëho God-are öroro bojaminövorëjo. ²⁶ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesure jö sisë nahare ariböviohuro uvareje: Noro uvare höjo: Noro Iesu bijioho ga'iramu huro tax jöho sisë'i jövoromomo a nuniro be'a'ajë uvaroho röhu hu bogo bejade höjo. Ëhi uvoromomo jöe barëjëvamu jörumoraejareje.

Iesuhu guaro berovojöro vuovë'e ariböviehu ri'öruomo'iröhe jö Sadducee ariböviehu hu ua gavarohoje.

²⁷ Jörumoraejamu iae Jew rajo a masijo ioro'iorohuro rovareje. Jabumë Sadducee jö uehorovarue aribövie jioruomadeje. Sadducee ariböviohuro

uehorovoromo uvoruomajeje: A vuovë'oho ijonöho bogo ri'ö'amoli ma-ioro'iore gemu vuovo'ajëjo. ²⁸ Ëhi uvoruomaje ariböviohuro rueromo Iesu guaro berovojöro sarerisareriamiromu uavareje: Tisajo. Moses-ro jögore jajivoromo uövuë'e höjo: Aboji harihu'o rumo'e a vuovego diehi ë'iröhe öroho aviëhi höjo. Aehu vaboro masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruehu guomo'i vaboro nugë'oho hesi öhuro vuojiroho masuromo ëhuro guomade ö hesi ihoro ujoho vaejaho'ajëjo. Moses-are jögorohe ëhi höjo. ²⁹ Ëhi jië'ëro iae ma-ö ömo'ömëremu ae aho'o 7 raromare höjo. Raromoromo muriohuro magonahoho masuvade höjo. Masuromo vaboroho aboji harihu'oho bogo vaejë'e baruoho guomade höjo. ³⁰ Guomamu hesi vaboroho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. ³¹ Masuromo guomade höjo. Guomamu hesi vaboroho röhu maho dorue hijamu gagorovo ö göhuro vuojiroho masuvade höjo. Masuromo guomade höjo. Ö ömo'ömo ioro'iorohu'o ëhi gemuoho ë'obe rovere höjo. Ö ömo'öme 7 jabuhu ë magonahe gemuoho masube rovaroho magonahoho aboji harihu'oho bogo vaejë'e aho ma-vuovëvobe rovade höjo. ³² Vuovobe ruejuvo barëjamu ijo tugoho'ioho ë magonahoho hu'o guomade höjo. Ëhi'are höjo. ³³ Ëhi ë'arohuni ehuni ave jöho no ua ga'ië'aruëjo. Jero uvanue höjo: Vuovoromo ri'ö'ëjarëjo. Ehuni vuovë'e aribövieuhu ri'öruomoröhe majaroho ë magonahoho di ahu'o hi'a'ajëjo. Barue aho'o 7 masuvë'ego ehuni uvaruëjo.

³⁴ Uvaruëjamu uëvadeje: Bogajo. Ave sa'are raromarue aribövioho masurovarue höjo. ³⁵ A'i God-hu uvë'oho: Mae jëvë'ego vuovoromo ri'öromo maja i'ore raromo'aruë uvë'oho ë aribövioho evaroho bogo masurovo'aruëjo ³⁶ bogo röhu maho vuovëvo'ië'ëro. Ehese bëhoho ëhi jië'e aribövioho vuovoromo ri'ö'amë'ëro jabumë God-are aboji harihu'e jëvoromo anera va'ëne jëvo'ajëjo. ³⁷ Röhu vuovë'e aribövieuhu ri'ö'iröhoho ë jöho Moses-ro röjëhijade höjo. Ijo hisu vënehu ravade jö jajivadevare evare surire jajivoromo uvë'e höjo: Bada God-hu Abraham Isaac Jacob ëhi muebejëvaje ae höjo. ³⁸ God-hu Abraham Isaac Jacob muebejëvaje jö hesi bëhoho jabumë vuovoromo bogo ioro'ioemuoho barë'i va'o raromego God-ro muebejëvaje höjo. God bogo vuovoromo ioro'ioemu barëjë'e aribövioho muebejëvo'ibejajo. A'i hu vuovoromo va'o raromarue aribövioho muebejëvaje höjo. God gavaje höjo vuovë'e o bogo vuovë'e aribövioho bogo barë'i raromego muebejëvaje höjo. ³⁹ Ëhi uëvamu hegoroovo Jew rajo jögoru öri röjëhijarue aribövi ioro'iorohuro uavareje: Tisa ja mae uvanuëjo. ⁴⁰ O Iesu bijönimare ariböviohuro Iesuarë dëre bijioho garöhe jöho ua ga'ië'aroho juhuonivoromo ioro'ioemu vuonugareje.

Böröme namiromo ajamuaje a hesi jö Iesuhu röjëhi'i uë gëvadohoje.

⁴¹ Vuonugamu Iesuro uëvadeje: Aëro atoromo uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho hu ma-David-are uje jio'a'ajëjo. Rabëni ehioho uvoruomaje höjo. ⁴² David-ro Psalms jajivo'amare surire jajivoromo uvë'e höjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade höjo: Nasi övo manö rojo hijego

⁴³ ja'o muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

⁴⁴ Ehese bëhoho böröme namiromo ajëmi'iröhe a hesi jöho David-ro jajivoromo uvë'e höjo: Bada höjo. Bada hö uvadoho ëhu'oho rabëni uvoruomaje höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho ma-David-are uje höjo.

Jew rajo jögoru öri röjehjarue ariböviohu sareri'e mu vaejaruëhi aehu bogo ëhi ë'iröhego Iesuhu jövadohoje.

⁴⁵ Ma-David-are uje höjamu rue Jew rajo jögoru öri röjehjarue ariböviohuro jöho bogo mana uavareje. Bogo mana uavamu ae aho'obëhe riravoromo mu'öjahijamu gavë'i Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: ⁴⁶ Jew rajo jögoru öri röjehjarue aribövioho gë avohorëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho jaburo jabesi sinohemu uehorovoromo niögu ëgobövie höru'o utahë'oio io'amoromo jijiharue ëhi jië'e muoho nimarue höjo aëro gëromo rajëhijöro. O imo'amaruire va'ë'oio jaburo nimarue höjo aëro uvoruomoröhego: Jabumë a masijëro jijihajëromo rajëhiromo jejëmiruomoröhego. O God rajahjarue osare va'ë'iroho o sörö i'i va'ë'iroho a masijehu raromaruire ë va'o raromo'i nimarue höjo. ⁴⁷ Raromo'i nimoromo magonaho doru jabesi bövioho bise'oio ëma ujuohëharue höjo. Ujuohoromo sarerivoromo pari ëgobövie jaguvarue höjo aëro gëromo uvojöro: Mu mae vaejaruëjo. Ëhi jië'e sareri'e muoho vaejaruego ëhuni God-ro i'u börömo mae bojëmi'ajëjo. Ëhuni avoho mueberovo'i nadi ëhi jië'e muoho vaerëjo.

21

Bövi bise'o rumo'e magonaho doruehu God-ni suvuro ba'amade jöhoje.

¹ Ëhi uëngoromo Iesuro avoho uheriho'i gavadeje bövi bise'o marohë'e mae jië'e aribövioho God-are amo börömore riravoromo God-are suvuro bahijaruire ë va'oromo jabesi suvuroho io'amamu. ² Io'amamu gëvë'i gavadeje bövi bise'o rumo'e magonaho dorue gemuëro rueromo rövë'e ijo baje niö'i ë gemuore ba'amëvamu. ³ Ba'amëvamu gagorovo Iesuro ae uëvadeje: Ëbövi bise'o marohë'e jië'e ariböviohuro ijo baje aho'o io'amo'i arue bogo eni jië'e magonahohuro rövë'e ijo bajoho niö'i ba'amade höjo. Röhu God-ro ëhi uvajëjo: Ëmagonaho hesi suvurohuro a ioro'ioro jabesi suvuroho iosirami'amoromo börömo mae höjo. Na mae uëvajëjo. ⁴ God-hu ëhi uehorovaje hesi bëhoho ë a ioro'iorohuro inömo marohë'e maëro jië'ëro ma-vituochemu bojami'i ë magonahohuro inömo rumo'ëro jië'ëro hesi i i'ibejade monioho bövioho bise'oio aho'o bojami barëjë'e höjo.

Aehu God-are amo börömo dadovoruomo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

⁵ Ëhi'amu aëro God-are amo börömo hesi jöho atareje. Munë mabëhëro iromë'ëro God-ni suvuro nu ano'e mabëhe ë amore bahijë'ëro ëhu'ëro ë amo hesi nu ano'e mabëhe jiajoho ë hesi jöho atareje. Ëhi atamu hegorovo Iesuro uëvadeje: ⁶ Jemë ave aho'o gavarujoho majae ijonö ë munë javuoho aho'obëhe aëro dadovoruomo'iramu munëho ahoromo sa'aro ruvebi barë nahonahovo'ajëjo.

Huë vavaeni börömo rueröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

⁷ Ëhi uëvamu rue ariböviohuro uavareje: Tisa jaehu uövuanue muoho ëho divare jio'a'ajëjo. O mu rabe garomo uvo'ëjarëjo: Iae ë majaho rue'ië'ajëjo.

⁸ Rue'ië'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Gavë'iajo. Aëro sarerëmi'iramu jemë rireromëvo va'a'ajëjo. Ae aho'obëhe rueromo sarerëmiromo uë'a'aruëjo: Nöruare ihoro rovajëjo. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jevajëjo. O uë'a'aruëjo: Jemëhu muebejaruje majaho iae aviae rovajëjo. Ëhi jië'e jö uëvamu hejë'oio jabesi ijore ijoroho nadi jijihorëjo. ⁹ O he'irarije sa'ae göehu sa'a göhu'o muorovarue jöhu'o sa'a gemuehu arijo'arije muorovamirovarue jöhu'o hejë'oio nadi juhuonivorëjo. Öre gö bogojië'ëro ëhi jië'e mu sisëho iae urimo jio'a'ajëjo. Röhu sa'aho bövioho bise'oio

evaroho bogo barë'i hesi majae göro jio'a'ajëjo. ¹⁰ Èhi uënegoromo röhu ave jö börömo'u majëhiromu uëvadeje: Sa'ae göëro göhu'o muorovonövo a masijo ioro'iorohuro ioro'iorohu'o muorovonövo'aruëjo. ¹¹ Sa'ae darugo'o hijiohijiovo'amo'ajëjo. Sa'ae gö gö iruno'e bogojioromo guomo guomo sisë rue'a'ajëjo. Bogo gavarue vörö'e mu masijoho ö'idöre jio'a'ajëjo.

¹² Röhu ë mue aho'o ë hesi urimo aëro na bijönegoromo jemë guduamëvoromo sisë vaejëvo'aruëjo. Ujuohëvo va'oromo God rajahijarue osae göre göre court vaejëvoromo savoji gagore io'amëvo'aruëjo. Gavana o sa'are a masijo gö gö jabesi nunire rëmo'iramu ë riravo'arujëjo. ¹³ Jabesi nunire riravo'iramu ëhuro jemëhu nasi jö huruoho majëhi'irarije öroho jiovëho'ajëjo. ¹⁴ Nasi jö majëhi'irarije öroho jiovëho'ië'aje jiaje ëhuni a masijo jabesi nunire riravo'irarije maja ë hesi urimo uehore gemu baeromo uvorëjo: Noehu jabesi nunire riravë'iroho no bogo uvo'ëjarëjo: Diehi mana uë'ëjarëromo nurunurumo'ëjarëjo. ¹⁵ Èhesi bëhoho Iesu naro jemesi jö'e simane sasohëho'iramu jöho majëhi'arujëjo. Majëhi'iramu jemë nu huodëgarue aribövioho jemesi jöho heromo röhu ahëhoromo jö mana majëhi'iröhoho bogo eni jioruomo'ajëjo. ¹⁶ Bogo a göho gemu a'i jemesi vëmu vavu'ëro ö ömo'ömëro aganëro aemo'aemëro jabu'o jemë guduamëvoromo ujuohëvo va'oromo a masijo jabesi övore bojëmi'iramu baejëvoruomo'ajëjo. Baejëvoromo a ioro'ioroho jemë muo'amëvo'iramu vuovëvo'ajëjo. ¹⁷ Jemëhu na uehorovevarujohuni ae aho'obëhe jaburo jemesi örire nue huodëgoruomo'ajëjo. ¹⁸ Röhu jemesi aru'ahoho bogo ëhi ëhi'o'i ma-mabëhe jëvo'ajëjo. ¹⁹ Biririvë'ohuro ëhuro mae raromo'irarije öroho biroho'arujëjo.

Aehu rueromo Jerusalem dadovo'iröhe jö Iesuhu majëhijadohoje.

²⁰ Röhu jemëro ga'irarije muorovo ariböviehu rueromo amo numamu gavë'iroho uvorëjo: Jerusalem ijumo barë'iröhe majaho iae rovajëjo. ²¹ Èhi uvoromo ave Judea sa'are raromaruje aribövioharo huruomoromo dahoru'ero iojiomorëne. O Jerusalem raromaruje aribövioharo rori'o va'orëne. O mure je'ore raromaruje aribövioharo nadi amo börömoroho va'orëne. ²² Huruomo va'o jö uëvaje hesi bëhoho i'ue mana ave sa'are rueröhego God-are surire jajivare jöho ë i'uoho aho'obëhe evare majare rue barë'ajëjo. ²³ Èhuë vavaeni rue'iröhe majaroho dë'e magonahohu'o aboji harihu'o inino jio'amë'e magonahohu'o jabumë vaevë'o'ho jëvo'ajëjo. God-ro ave aribövi jabesi örire dë vörönimoromo i'ue nugö'ö'iramu huë vavaene sisë mae ave sa'are rue'a'ajëjo. ²⁴ Huë vavaene ave sa'are rue'iramu muorovo ariböviohuro bibe bune baeromo sa'ae göro jioromo rueromo jemesi a ioro'ioroho muo'amo'iramu vuovo'i a ioro'ioroho guduamoromo tövo'amoromo sa'ae göro göro ujuoho va'oruomo'ajëjo. O sa'a göre göre jioromo rueröhe ariböviohuro Jerusalem ijumo barëromo ave sa'aho jabesi baeromo sisë'i muebejëvobe va'ojuvo hujeji God-hu bamade majaho rue'iramu evare jabesi vöröho barë'ajëjo.

God-are A Mae Kerisohu sa'are rueröhe jöhoje.

²⁵ Röhu majare manaerore jijire mujörure vörö'e muoho jio'iramu aëro sioroho garuomo'ajëjo. O sa'aroho sa'a gö gö rajëro he'iröhe sö jovoho ma-darugo'o hasajavo'iramu hegorovo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Rabëro ë'ajëromo juhuonivoromo huë vavaene böröme baeromo'ajëjo. ²⁶ Garöhe ö'idöre inömoho aho'o arua anumiae va'iramu gagorovo nune örijanovoromo dë vövöbajo'e butubutumoromo uvoruomo'ajëjo: Sa'aho diehi diehi jio'ië'ajëjo. ²⁷ Èhi uvoromo garuomo'ajëjo God-are A Maho naro

darugo'o aji'o böröme baeromo suere ruvebi'iramu. Ëhi jio'a'ajëjo. ²⁸ Röhu ëhi jië'e mu aevoromo jië'iroho döro riravoromo sioroho garomo uvorëjo: God-ro nosi i'u'e muoho tugoholi hesi sasohë'e muoho röjahui'irögoro ë'ajëjo.

Mesehu gumutivego Jew rajo jabesi vama maja dunovaje uhu jöhoje.

²⁹ Iesuro ëhi uënuoromo ave uhu jöho uëvadeje. Mesohu'o ijo ioro'iorohu'o uehorovohëjo. ³⁰ Gavaruje hane gumutivego garomo evare jemë uvaruje höjo: Jew rajo nosi vama majaho iae dunovajëjo. ³¹ Ëhesi bëhoho ga'irarije naehu uëvodëhi mue gö gö rovamu gavë'iroho uvo'a'arujëjo: No ga'ie'aruëjo God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejavuego.

³² Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Ave jaruvore raromaruje aribövioho bogo vuovëvo barëjë'iro naehu uëvaje muoho aho'obëhe rue'a'ajëjo.

³³ Ö'idöe sa'ae bövie bise'e barë'i nasi jöho gemu bogo barë'ajëjo.

Avoho mueberovo 'iröhe jöhoje.

³⁴ Röhu gavë'i raromorëjo. Nadi nimoronimorohoromo iruno'emuoho uehorovoromo vörö'e jovemuoho ue'ahoromo simanoho sisërëvorëjo. O ave sa'a hesi muohemu nadi uehorovoromo nurunurumorëjo. Ëhi ë'ë'oho jemëhu bogo uehorovo'irarije majare evare nasi majahuro mamajiohëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'ehu mahu mi'e ma-majioho baejajëhi majae höröjjaire beva'ajire aëro ma-raromo jijiholi ga'a'aruëjo nasi majaho ëhi ma-majioho rue'iramu. ³⁶ A'i jemëro nune jioromo muebenövorëjo. Mueberomo God uanövorëjo: Ëhuë vavaeni maja rovë'iroho jero ajamuego no mae biririvo'irarëjo ëhuro mae javuobe va'oromo jasi A Ma hesi nunire mae riravo'iröhe höjo.

³⁷ Iesuro ëhi majëhijadeje. Röhu hesi muoho aviëhi jionövadeje. Sisonuvo'ego God-are amo börömore hiromo God-are jöho ae röjëhiromo vahiromo'ego va'oromo ajio Olives Dahorure ë hinövadeje. ³⁸ Ëhi ë'ego sisonu sisonu'e ae aho'obëhe rueromo God-are amo börömore gagovonövareje Iesuhu jövaje jöho he'iro.

22

Iesu anoröhe öri nahare jöhoje.

¹ Jew rajehu Dë Huaje Oso Rumole I Ue'aharue Söröho dunovadeje. Sörö hesi iho göho God-hu Vörö Tugohade Söröhoje. ² Amo sörö majaho dunovamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëharue ariböviohu'o ëho jaburo Jew rajo a ioro'ioroho juhuonëmiromo öre nahareje Iesu ma-saginiëri baeromo anego guomoröhego.

Judas-hu Iesuni Jew rajo a masijo hiruëmijade jöhoje.

³ Öre nahamu Judas hesi iho göho Iscariot-ro rovadeje. Iesure ijoraje ae aho'obëhe 12 röhu Judas hu jabesi gemuoho jiadeje. Judas hu Iesure ijorajo jabesi gemuoho jiamu Satan-ro hesi dëre abueromo jöe bojamideje. ⁴ Jöe bojamamu Judas-ro va'oromo priest a masijohu'o osa börömo muebejarue ariböviohu'o jöe jövadeje hu diehi'oromo Iesu ë aribövi jabesi övore bojëmego guduamo'iröhoho. ⁵ Jöe jövamu hegorovo rueho jaburo nimorohoromo Judas uavareje: Iae mae höjo. Ëhi jië'oho no monie mana bojami'ejarëjo. ⁶ Bojami'ejarëjamu Judas-ro uëvadeje: Ëhi jië'oho iae mae

höjo. Iae mae hö uëromo va'oromo öre nahadeje ae aho'o bogojëvego evare Iesu a masijo jabesi övore bojëmi'iröhëro.

God-hu Vörö Tugohade Sörö Iesuhu i'iro bövi bise'o avohade jöhoje.

7 Ëhi'amu iae Oso Rumo'e I Ue'aharue Sörö majaho rovadeje. Röhu ë maja rovë'iroho Jew rajëro sheep harihoho bijuëmarueje God-hu Vörö Tugohade Söröho i'iro. 8 Sörö majaho rovamu Iesuro Peter'o John'o nugö'öjëvoromo uëvadeje: Va'oromo söröho avohorego no ue'aho'irarëjo. 9 Ue'aho'irarëjamu uavareje: Ja nagajoho no dinö'e va'oromo söröho avoho'ejarëjo. 10 Avoho'ejarëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho hehëjo. Jerusalem amo börömoromo va'orëjo. Va'i ga'a'arujëjo aëro jovo'e ramaho simanëro baeromo ro birohëvo'iramu. Ro birohëvego hesi ijoro ijoro va'orëjo. Va'oromo ga'irarije hu di osare rumo va'ego gagorovo jemë'o ë osaro va'orëjo. 11 Osaro va'oromo osa arijo'oho uarëjo: Tisahuro jani uvade höjo: Osaho dinö'e höjo naehu nasi ijorajoho jabu'o gemu mae sörö i'irodoho. Ëhi uarëjo. 12 Ëhi ua'iramu osa arijo'ohuro jemë hu'iraejëvo ajiomoromo döre osa börömo röjëhi'a'ajëjo. Röjëhi'iramu ga'a'arujëjo maratue bövie bise'e eni avohoromo bahijë'e jio'iramu. Ëhi jiamu gavë'iroho ë dirö'oro söröho avohorëjo. 13 Ëhi uëvamu rueho jaburo va'areje. Va'oromo gavare Iesuhu uëvadëhi ëhi jiamu gagorovo söröho avohareje.

Sino'o kö'o aevoromo ijare jöhoje.

14 Ëhi ë'ë'ëro sörö majaho rovamu Iesuro hesi apostle ömo'ömohu'o gemuore hijadeje ie i'irovo. 15 Hiromu uëvadeje: Na nego avohajëjo God-hu Vörö Tugohade ë hesi Ioho jemë'o i'irovo ijönö vi'ehe baeromo guomevoröhego. 16 Ëhesi bëhoho na uë'ië'ajëjo. Na ijoho ë ioho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro a nunire böröme namiromu aho'obëhe muebejëvo'iramu sörö bëhoho va'orahoro jio'iramu evare i'ejöjo. 17 Ëhi uënuogoromo enatuore jovoho baeromo God mae uaromo hesi aribövioho uëvadeje: Aveho jemë ae gemu gemu ba ibe göëro göho bojamibe va'orëjo. 18 Aveho hehëjo. Na ijoho ö'i bajo jovoho bogo i'ejöjo. Hujeji God-ro rueromo a nunire böröme namiromu aho'obëhe muebejëvo'iramu evare i'ejöjo. 19 Ëhi'onugoromo ioho baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho suvuorëmiromu uëvadeje: Aveho nasi sine höjo. [Na nasi sinoho God-are örire bojamiromu i'ë'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. 20 Ëhi ë'ë'ëro ioho ue'ahonugoromo enatuore jovoho baeromo ëhi jië'e mue gemuoho vaeromo hesi aribövioho uëvadeje: Ave enatuore jovo hesi bëhoho iae nasi köho jemëni rovevo'ajëjo ëhuro God-hu muebejëvonövoröhe jögoru i'oho marë'iröhego.]

21 Iae ëhi höjo. Röhu gahëjo. Aehu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro na'o ie ijajëjo. 22 God-hu bamadëhi hesi A Maho na iae ëhi guomevo'ajëjo röhu na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'iröhe aho vaevë'oho sisërë'ajëjo. 23 Ëhi uëvamu hesi ariböviohuro uarovareje: Di aho noro ëhi jië'e mu sisëho vae'ejarëjo.

Di aehu a ioro'ioro iosirëmiromu börömo jiaje jöhoje.

24 Ëhi'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömohuro jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Di aho a nuniroho a börömo javuajëjo. 25 Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Sa'a ioro'ioro rajohuro jabesi sa'a rajoho ruahö'öjëvoromo jabumëremu masije riravarue höjo. Riravoromo röhu

jabesi jumuvorovoromo jabesi sa'a rajoho uëvarue höjo: Uönövorëjo: Sa'a aribövi ajamuijaruje a masije jëvajëjo. ²⁶ Röhu jemë'o nadi ëhioho döroho bamorovorëjo. A'i ae rahu a börömo börömo jië'o ho ë aho jero ijarahonö'e jionövonëjo. O ae rahu simano vaejë'o ho ë aho jero ae gö ajëmi'irane ae jionövonëjo. ²⁷ Röhu jemë diehi uehorovarujëjo. Di aho böröme jio'i di aho bise'e höjo. Na hiromomo i ijaje aho börömoho höjo o ajëmiromomo jabesi i ujuoho mëmijajoho börömoho höjo. Hiromomo i ijaje aho iae börömoho höjo. O ajëmijaje aho ma-bise'e höjo. Na mae-ëjo. Röhu Iesu na ajëmiromomo i ujuoho mëmijaje aho va'ëne jëvajëjo.

²⁸ Na i'ue bövie bise'e bae'ego jemëro biririvoromo na'o jijihobe ruenövarije höjo. ²⁹ Nasi Vavuohuro darugoho bojëmijade höjo naro böröme namiromomo nasi aribövioho muebejëvo'irodego. Huhu ë'adëhi naro ëhi jemesi örire daruge bojëmijajëjo masije riravo'irarijego. ³⁰ Naro böröme namiromomo nasi aribövioho muebejëvo'iramomo jemëro na'o raromoromo ioho jovoho ue'aho'arujëjo. Ioho ue'ahoromo jemë ae aho'obëhe 12 na'o gemu mae arëto göro göro raromoromo Israel rajo nosi agane gö gö 12 jabesi muoho mevo ga'a'arujëjo ga'i mae o sisë jiego.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëho'iröhe jö Iesuhu majahijadohoje.

³¹ Röhu Simon-ajo. Ave jöho hejëjo. Satan-ro God ua gavë'e höjo jemë baejëvoromo jemesi dëre bijëho'irohëni. Ehuni aehu i hijiohijiovoromo garuomaje diho mae jiego diho sisë jiego gavaruëhi Satan-ro ëhi jemesi dëre bijëho gë'a'ajëjo gë'i rahuo darugo'o ho jio'i rahuo darugo rumo'o ho jiego. Amo Satan-ro ëhi ua gavamu God-ro jemë hesi övore bojëmijë'e höjo. ³² Ehni jie röhu Simon naro jani parie vaejë'e jëvajëjo jero bogo uehorovevoromo vuonugo'iranego. Röhu ijonö Satan-hu jasi dë bijioho garomo barëjamu jaehu huotorovoromo nasi örire avoho uehorovevë'iroho jasi aganoho ajëmego biririvo'irarëjo. ³³ Biririvo'irarëjamu Peter-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu na ja'o gemu mae juvoromo ja'o savoji gagore va'ë'o ho o ja'o guomevë'o ho iae na eni jëvajëjo. ³⁴ Eni jëvajëjamu Iesuro uavadeje: Peter röhu nasi jöho hejëjo. Jaruvo vahi'o ho kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

Iesuarie ariböviehu monie esöe muorovo'iröhe kaejoe ujuoho'iröhego Iesuhu majëhijadohoje.

³⁵ Iae Iesuro hesi ijarahajo ömo'ömo uëvadeje: Urimoho naro rëmö'öromomo uëvode höjo: Monioho esöho bövioho bise'o ho nadi ujuoho va'orëjo. O höru sinoho nadi io'amoromo va'orëjo. Röhu na jemë bövi bise'o nimarijoho eni baejarije höjo o bogajo. Bogajamu uavareje: Iae no eni baejare höjo. ³⁶ Eni baejare höjamu Iesuro uhu'e uëvadeje: Urimoho aëro ajëmamomo ëhi baejarije höjo röhu avevejë'o ho bogo ëhioho jio'a'ajëjo. Ehuni monie o esöe jëvë'o ho ujuohoromo va'orëjo. O muorovo'irarije kaejö ëge bogojëvë'o ho jemë döre io'amaruje niögoho imo'amoromo monie mana ujuohoromo kaejö ëgoho imo'amorëjo. ³⁷ Ehësi bëhoho hehëjo. God-ro ëhi bamade höjo hesi surire jö jajivarëhi ëhi jioröhego. God-are surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: Aëro uvoruomë'e höjo: Hu jö ahoruomaje ariböviohu'o gemuore höjo. Nasi jöho ëhi uvë'e höjo. God-are surire jö jajivarëhi iae ëhi jio'irögoro ë'ajëjo. ³⁸ Ehni jio'irögoro ë'ajëjamu ijarahajo jaburo uavareje: Bada gavëjo. Aviaie kaejö ëge niö'i javuajëjo. Kaejoe niö'i javuajëjamu uëvadeje: Ehni jië'e jöho iae mino'ëjo.

Iesuhu Gethsemane sa'are hiromomo God-are örire ëninamijade jöhoje.

³⁹ Ĕhi'oromo Iesuro ě osaho vuonugo'i Olives Dahorure mami'e va'onövadire röhu maho ě va'adeje. Va'amu hesi ijorajoho jaburo hu rihromareje. ⁴⁰ Rihromoromo va'o suorovoromo Iesuro uĕvadeje: Ĕninamihego God-ro ajĕmego Satan-ro bogo dinĕmego ĕhuro bogo bejĕvo'irajo. ⁴¹ Ĕhi uĕnugoromo rori'o va'adeje. Munĕ bu'ĕjogo va'o bejaje ĕmino'e va'oromo ague aho hiromomo parie vaeromo uavadeje: ⁴² Apajo. Ja nagĕ'o'oho i'ue huĕ vavaene nasi ĕrĕre rovajoho ahego na bogo bae'irĕjo. Röhu naehu nimajoho nadi ĕ'i jaehu nimanuĕhi ĕhi ĕ'onĕjo. ⁴³ [Ĕhi'amu gavĕ'i anerae gemuĕro ĕ'idĕre jioromo rueromo Iesu ajamamu biririvadeje. ⁴⁴ Biririvoromo röhu huĕ vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo pariĕho ma'eno titimoromo vaemu vaejadeje. Parie vaemu vaejamu nu ano'ere jĕho kĕe direjohijĕ'ehu sa'are ahajĕhi ĕhi aho'amadeje.]

⁴⁵ Parie vaenugoromo dĕro ri'ĕjadeje. Ri'ĕromomo vuonorĕ'ĕ va'oromo gavadeje ijorajoho jabumĕ huĕ vavaene bĕrĕme baejĕ'ĕro momorĕ'ĕjamu. ⁴⁶ Momorĕ'ĕjamu gĕgorovo uĕvadeje: Jemĕ rabĕni momorĕ'ĕjarujĕjo. Ri'ĕromomo ĕninamihĕjo. Satan-ro dinĕmi'iramu bejĕvo'ajĕjo.

Iesu guduamare jĕhoje.

⁴⁷ Ĕhi uĕvamu gavĕ'i ae aho'obĕhe Judas-ro ĕroho rĕjĕhiromomo sĕ ujuohoromo rovamu rueruomadeje. Iesuare ijoraje aho'obĕhe 12 röhu Judas hu'o jabesi ae gemuoho jiadeje. Judas-ro rueromo Iesu dudĕho'i bĕhire rovadeje. ⁴⁸ Dudĕho'i rovamu Iesuro uavadeje: Judas-ajo. Na God-are A Maho jevajĕjo. Ja diehi'oromo ma-dĕĕremuoho rajehiromomo dudĕhevanuĕjo arue aribĕvĕohuro guduamo baejevo va'ojĕro. ⁴⁹ Ĕhi uavamu Iesuare aribĕvie hesi bĕhire riravaroho jaburo gavare a ioro'iorohuro mu sisĕ vae'ia'amu gĕgorovo uavareje: Bada na no kaejĕ ĕgobĕvĕioho jĕjĕromomo muo'amo'ĕjarĕjo o diehi'o'ĕjarĕjo. ⁵⁰ Ĕhi uaromo Iesuare ae gemuĕro priest bĕrĕmo hesi mu vaejaje aho anoromo ĕvo manĕrĕre hĕa'oho tariĕ'ĕjahadeje. ⁵¹ Tariĕ'ĕjahamu Iesuro uavadeje: Ĕhi jĕ'e muoho vuonugĕjo. Vuonugĕ'i ĕ anade a hesi hĕa'i sionoho rĕhamu marĕjadeje.

⁵² Marĕjamu priest masijohuro God-are osa bĕrĕmo atovarue aribĕvĕohuro a duvahohuro Iesu guduamo bava'i rovĕ'ĕro riravareje. Riravamu gagorovo Iesuro uĕvadeje: Aveho na bogo vajĕohu'e anano'e aehu jevajĕjo. Jemĕ rabĕni siravaho kepataho ujuohoromo rovarujĕjo. ⁵³ Mami'e majae aho'o naehu God-are amo bĕrĕmore jemĕ'o hinĕvodoho jemĕ evaroho bogo guduamevarĕje hĕjo. Röhu jaruvoho jemesi majae hĕjo. Ramoramo'e mu muebejaje a hesi vĕrĕho rovĕ'e hĕjo.

Peter-hu Iesu gavaje jĕ a subĕvĕhadohoje.

⁵⁴ Ĕhi uĕvamu Iesu guduamo barueromo priest bĕrĕmo hesi osare rovarĕje. Priest hesi osare rue'irĕgoro Peter-ro arue rirĕbĕvĕre Iesu rihromoromo ijore rovadeje. ⁵⁵ Osare rueromo gavade aehu raromaruire vĕne huĕ'ĕro ravo'ego ae uono bĕhire raromamu. Ae uono bĕhire raromamu gagorovo jabu'o gemu mae hijadeje. ⁵⁶ Hijamu gagorovo mu ajĕmĕjarue magonahe gemuĕro gavade Peter uono bĕhire hi'ego nu ano'oho vĕnĕro ajĕvĕ'e jĕamu. Ajĕvĕ'e jĕamu gavĕ'i Peter ĕrimahĕ'i ĕ aribĕvĕioho uĕvadeje: Ave iaho hu'o Iesu'o gemu mae juvonĕvade ae hĕjo. ⁵⁷ Juvonĕvade ae hĕjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuĕjo. Na ĕ iaho bogo mae bogo gavaje hĕjo. ⁵⁸ Bogo gavaje hĕjamu majae ma-bunemu jioromo barĕjamu ae gĕĕro Peter garomo uavadeje: Ja'o Iesuare ae javajĕjamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuĕjo. Na bogojevajĕjo. ⁵⁹ Bogojevajĕjamu hour gemu

rabu'e barëjambu ae göëro biririvoromo ë aribövioho uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na gavajëjo ave aho Iesu'o juvonövade ae höjo. Hu'o Galilee sa'a raje höjo. ⁶⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Sarerivanuëjo. Ja jövanue jöho na dadivevo avohajëjo. Dadivevo avohajëjambu kökörökoho uvadeje. ⁶¹ Kökörökoho uvamu Badaro huotorovoromo Peter gavadeje. Gavamu gavë'i Peter-ro uehorovoromo uvadeje: O Badaro mami'e uevade höjo: Jaruvo vahire kökörökoho bogo urimoho uvë'e jero urimo vae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo. ⁶² Ëhi uevade hö uvoromo Peter-ro amonö hörö va'oromo sisë maro nivadeje.

Aehu Iesu sivare jöhoje.

⁶³ Ëhi'amu iae Iesu mueberuomaje ariböviohuro Iesu sivoromo sino haho'ere ano'anovareje. ⁶⁴ Ano'anovoromo nu ano'e niögëro tugohahoromo uavareje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajë uövuanue javaje ëhuni anagade a hesi ihoho huruoho majahuijago no hejarëjo. ⁶⁵ Ëhi jië'e jö sisë gö gö aho'obëhe atoromo Iesu sivareje.

Iesu Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

⁶⁶ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu Jew rajo a duvaho ömo'ömohuro priest masijohuro Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohuro gagovorovoromo ae uëvareje: Iesu hu'irae barovego no court vaejarëjo. ⁶⁷ Barovamu rue a masijohuro Iesu uavareje: Na ja God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo. Ja ë aho javë'o'ho uövuego no hejarëjo. Hejarëjambu Iesuro uëvadeje: Na uëvë'o'ho röhu jemë bogo ma uehorovo'arujëjo. ⁶⁸ O na jö uë gevë'o'ho jemë bogo mana ue'a'arujëjo. ⁶⁹ Röhu majae dunovo'iramu evare God-are A Maho naro börömëro jevë'ëro ajiomoromo God darugo eni jië'e A hesi övo manö ëhi hiemu hi'ejöjo. ⁷⁰ Hi'ejöjambu rue a masijohuro uavareje: Ëhi jië'o'ho na ja God-are Harihe javajëjo. Uëvadeje: Iae mae-ëjo. Jemëro jemesi uevarujëjo: Ja ëhi javajëjo. ⁷¹ Ëhi javajëjambu rue a masijohuro uarovareje: Iesuro hesi jö'ëro hesi jö sisëho majahuijambu iae mami'e hejë'e javuajëjo. Ëhuni rabëni ae gö uë'ejarëjo: Gavarije o hejarije jöho majahuijago no hejarëjo. Court-oho iae barëjajëjo.

23

Iesu Pilate-are nunire namijade jöhoje.

¹ Ëhi uarvonugoromo ë a masijo ömo'ömohuro ri'öromo Iesu hu'iraeromo Pilate-are nunire va'areje. ² Va'oromo Pilate-are nunire riravoromo Iesure jö sisëho aevoromo huruoho majahijareje. Majahiromo uavareje: Iae no hejare höjo ë iaho sareri'e jöe majëhijavamu. Ëhi majëhijë'ëro ëhu'ëro nosi sa'a rajohuro sa'are a masijo jemesi jöho bogo eruomo hesi höjo. No hejare höjo Iesuro uvavamu: Rome a börömoho tax-oho nadi ijoho bojamirëjo ë hesi bëhoho sa'are a börömoho na jevë'e jiaje. God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho Keriso na jevajëjo. ³ Keriso jevajëjambu Pilate-ro Iesu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a börömoho javajëjo. Börömoho javajëjambu Iesuro uavadeje: Ëjöho jero jasi jövanuëjo. ⁴ Jövanuëjambu Pilate-ro priest masijohu'o a ioro'iorohu'o uëvadeje: Ave aehu i'u baeröhe hesi sisëho bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu hegorovo ae aho'obëhe biririvoromo uavareje: Ëiahuro Galilee sa'are aevoromo jö sisë ae röjëhiromo muorovojöro simane huotovëhobe Judea sa'aho aho'o juvoromo avehu'o rovë'e höjo.

Iesu Herod-are nunire namijade jöhoje.

⁶ Ëhi uaruomamu hegoro vo Pilate-ro uëvadeje: Na ë iaho Galilee sa'a raje höjo. ⁷ Galilee sa'a raje höjamu rue ariböviohuro uavareje: Io'ajo. Io'ajamu hegoro vo Pilate-ro uehorovoromo uvadeje: Herod hu Galilee sa'a muebejaje ae höjo. Röhu hu aviae Jerusalem rovë'e höjo. Rovë'e hö uvoromo Iesu nugö'öjamu aëro bava'areje Herod-ro court vaeröhego. ⁸ Iesu bava'amu Herod-ro garomo uehorovoromo uvadeje: Na mami'e Iesuhu mu vae'amade jöho hejë'ëro ga'i nimobe rovë'e jevajëjo. Nani huro darugo'e muoho vaejeho'iramu na ga'ejö uvoromo Iesu garomo nimoroho avohadeje. ⁹ Nimorohoromo jöe aho'obëhe Iesu ua gavadeje. Ua gavamu jöho bogo mana uavadeje. ¹⁰ Bogo mana uavamu priest masijohu'o Jew rajo jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o ëho jaburo Herod-are nunire riravoromo Iesuarë jö sisëho darugo'o huruoho majahijareje. ¹¹ Majahijamu Herod-ro heromo hu'o hesi muorovo ariböviohu'o Iesu nue huodivoromo sisë vaeromo sivareje. Sivoromo Iesu niögu ëgo mabëhëro ba'amahoromo nugö'öjamu sionëro Pilate-aro bava'areje. ¹² Bava'amu evare majae gemuore Herod'o Pilate'o urimo nu huodivorovaroho vuonugo'i huë baerovoromo ma-mae arijareje.

Iesu anego guomajöro Pilate-hu uëvade jöhoje.

¹³ Iesu barueruomamu gëgorovo Jew rajo priest masijoho ë sa'are a masijoho a ioro'ioroho ëho jabumëni Pilate-ro uvadeje gagovoromo raromajöro. ¹⁴ Gagovamu gëgorovo Pilate-ro uëvadeje: Ëiaho jemëro barueromo uevarije höjo: Huro sareri'e jöho majëhijë'ëro ae aho'obëhe sa'are masijo nosi jöho bogo e hesi jëvajëjo. Jemëro ëhi uevamu hejode höjo. Röhu naro jemesi nunire namiromo Iesuarë jöho morijovoromo gavode höjo Iesuarë jö sisëho uevarijoho bogojiamu. ¹⁵ O Iesu mae jiajoho Herod-ro hu'o gavade höjo. Ëhi gagorovo sionëro nosi örire nugö'öjade höjo. Ëhuni aveho hehëjo. Hu mu sisë vaejë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. ¹⁶ Ëhuni naro ae uë'iramu hisuebiromo jiovo nugö'ö'iramu va'a'ajëjo. ¹⁷ [Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rovë'iroho savoji gagore raromarue aho gemu Pilate-ro Jew rajo ariböviohuni jiovo nugö'ö'jëhonövadeje hu bojamare muoho ëhi jjë'ëro.] ¹⁸ Muoho ëhi jiamu ae aho'obëhe ma-gemu mae uvoruomadeje: Ëiaho anëjo. Barabbas jiovahuëjo. ¹⁹ Röhu Barabbas savoji gagore hijade hesi bëhoho urimë'i a masijohu'o amo börömoromo muorovare majaho jiamu hu'o muorovoromo ae anamu police ariböviohuro hu guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. ²⁰ Röhu Pilate-ro Iesu jiovo nugö'ö'i nimamu jöe gö'o majëhijadeje. ²¹ Majëhijamu hejë'i ae aho'obëhe uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. ²² Guomajamu Pilate-ro urimo vae niö'i röhu maho uëvadeje: Rabëniajo. Diehi jjë'e mu sisë vaejë'e höjo. Na gavajoho mu sisë ë'ë'ëro mana anego guomoröhe bëhoho bogohöjo. Ëhuni hisuebiromo jiovo nugö'ö'ejöjo. ²³ Jiovo nugö'ö'ejöjamu ae aho'obëhe birivoromo dinamiro mo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Korosioro anego guomajo. Ëhi uvamu jabetesinö marëjadeje. ²⁴ Marëjamu jabuhu uvarëhi Pilate-ro jöho ëhi majëhijadeje. ²⁵ Urimo Barabbas-ro a sisë ioro'iorohu'o gemuoro bu'öromomo sa'are a masijohu'o muorovoromo ae muo'amadeje. Ëhi ë'ë'ëro savojire raromadeje. Ëhi jjë'e a sisë jiadeje röhu Pilate-ro hejade Jew rajohuro Barabbas nimoromo uvo'i arijavamu hegoro vo hesi mu aribövioho uëvadeje: Barabbas jiovo nugö'ö'i jaburo nimë'e jiarue Iesu anohëjo.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

²⁶ Anohëjamu aëro Iesu court-re jioromo ano'i bava'areje. Bava'oromo örire va'i gavareje Cyrene amo raje ae gemu hesi ihe Simon muro jië'ëro Jerusalem rovamu. Rovamu gagorovo övëro ma'enoromo korosioho hesi dejore bamoromo uavareje: Baeromo Iesuare ijoro va'ëjo. Va'ëjamu Simon-ro Iesuare korosioho bava'adeje.

²⁷ Bava'amu iae ae aho'obëhe Iesu rihiromareje. Rihiromoromo magonaho ioro'iorohuro muo'amorovë'i nierusuburu'e bamobe rovereje. ²⁸ Nierusuburu'e bamobe rovamu gagorovo Iesuro hunuorovoromo uëvadeje: Jerusalem magonaho ömo'ömomuhë nadi nanioho vavaenimoromo nierusuburu'e bamo'i jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o uehorovoromo nivo'amirovorëjo. ²⁹ Huë vavaene bogo bise'o vadu'oho rue'iramu aëro uvoruomo'ajëjo: Dë tiojë'e magonahoho aboji harihu rumo'e raromarue magonahoho huë mae jëvajëjo. ³⁰ Èhi uvoromo juhuonivoromo uvoruomo'ajëjo: Dahoru masijoho ininoho jemëro ahoromo taemavuorëjo. Èhi uvoruomo'ajëjo. ³¹ Na ijo ma va'ëne jëvajëjo röhu ije uejevanovaruëjo. A'i jemë ijo sahonö'e huo'öjëvoromo baradore siö'öjëvo'amo'aruëjo.

³² Iae mu sisë vaejare ae niö'ioho guduamo ömëvo va'areje Iesu'o gemu mae vuovëvoröhego. ³³ Va'aroho ajiomoromo sa'a ihe Simano Gijo ajio suorovareje. Suorovoromo Iesu baeromo korosire ano taemareje. Iesu ano taemo'i ë a sisëho niö'li jabu'o ano taemëvareje. Ano taemoromo ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a sisë göho ruëhi Iesuare övo manö amo'i göho viëhi övo adonö amareje. ³⁴ Amamu Iesuro uavadeje: Apajo. Aehu nasi örire mu sisë vaejevaruoho uehorovoromo vuonugëjo. Jabumë ë mu hesi bëhoho dadibijiohajëjo.

Dadibijiohajëjamu rue muorovo ariböviohuro Iesuare niögoho adovoromo ajajovoromo ae gemu niöge gemu ëhi baebe rovereje. ³⁵ O ae aho'obëhe riravoromo ërimahareje. Èrimahamu a masijohuro sivoromo uarovareje: Èahuro uövuade höjo: Naro a ioro'ioroho ajëmego marëjëvaje höjo. Èhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovego hu mae jiajo. Huro uövuade höjo: God-hu uevë'ëro böröme namiromo ajëmi'irode aho na jëvajëjo. God-hu nimoromo baejevade aho na jëvajëjo. Èhuni nadi'ego hu hesi arijo'arije ajamirovajo. ³⁶ A masijohuro ëhi sivamu muorovo ariböviohuro jabu'o Iesu sivareje. Sivoromo rueromo nioga'i'e wine jovoho bojami'ië'areje. ³⁷ Bojami'ië'oromo uavareje: Jew rajo jabesi a börömo javë'oho èhuro jasi ajamirovego mae javajo. Sivoromo ëhi uavareje. ³⁸ Röhu Iesuare simano namore ijo viture jajivoromo uvë'e jiadeje: Ave aho Jew rajo jabesi a börömoho höjo.

³⁹ Iae korosire iromë'e a sisë göhuro Iesu sivoromo uavadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'irane aho ja javajëjo. Na mae-ëjo. Èhi jië'oho jasi arijo'arije ajamirovoromo no'o ajamuego mae javuajo. ⁴⁰ Èhi uavamu a sisë göhuro uavadeje: Nadi ëhi jië'e jöho jövëjo. Ja'o i'ue gemuoho baejanuëjo. Èhi jië'oho ja diehi'oromo God bogo juhuonamijanüëjo. ⁴¹ No niö'iro mu sisë vaejë'ëro èhu'ëro iae mae no i'ue baeromo ë'aruëjo. A'i ë iaho mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ⁴² Bogo vaejë'e hö'i Iesu uavadeje: Iesujajo. A muebejavuo'irane darugo barueromo böröme namijë'iroho nasi öroro uehorovevonëjo. ⁴³ Uehorovevonëjamu Iesuro uavadeje: Aveho na jö mae uavajëjo. Jaruvoho ja'o na'o gemu mae Paradise-re ari'ëjarëjo.

Iesu guomade jöhoje.

⁴⁴ Iae majae ririre jiadeje. Majae ririre jiamu öri ari'e aho'o ramoramovadeje. Ramoramovobe va'ojuvo majae huotorovamu gavë'i ajivadeje. ⁴⁵ Ajivamu gavë'i God-are osa börömo ojo göho gagonö jiajoho niögehu tugoharoho arorovadeje. ⁴⁶ Arorovamu gavë'i Iesuro God madarugo'o uavadeje: Apajo. Naro nasi aru'ahoho jasi övo döre nugajëjo. Nugajëromo evare nugo'amadeje. ⁴⁷ Nugo'amamu muorovo a börömëro gavade ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo uvadeje: Iae mae-ëjo. Ëaho iae a mae jiade höjo. Ëhi uvamu ëhuro God-are ihoho mae jiadeje. ⁴⁸ Ae aho'obëhe urimo ë mu börömo ga'i gagovarohuro gavare ëhi jië'e mue gö gö ë'amu gagorovo vuonorö'öromo vavaenimoromo vinebe anobe va'areje. ⁴⁹ Va'amu Iesure ariböviohu'o Galilee sa'are jioromo Iesure ijore ijore rovarë magonaho ömo'ömohu'o ëho jaburo rori'o riravoromo gavareje ëhi jië'e mue gö gö ë'amu.

Iesure sino munë gagore bamare jöhoje.

⁵⁰ Ëhi'amu ae gemu hesi ihe Joseph-ro iae hijadeje. Hu Arimathea amo raje jiadeje. Hu Jew rajo jabesi a ðuvahëro jië'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo jöe mevonövadeje. Hu a mabëhe God-are jöho avoho ejahaje ae jiadeje. ⁵¹ A maëro jië'ëro ëhu'ëro a masijo ioro'iorohu'o hiromo hejade uvoruomamu: Ë'ego no Iesu ano'irarë uvoruomamu hegorovo bogo ejëhadeje. Bogo ejëhoromo gavade jaburo Iesu anamu gëgorovo uvadeje: Ëhi jië'oho sisë höjo. Röhu huro muebejë'e hijadeje God-ro böröme namiromo aho'obëhe muebejëvoröhego. Joseph ëhi jië'e ae jiadeje. ⁵² Ëhi jië'e aëro jië'ëro huro va'oromo Pilate uavadeje: Uevego na Iesure sinoho bae'iröjo. ⁵³ Sinoho bae'iröjamu Pilate-ro ejahamu va'oromo sinoho baruvebiromo niögu maëro nomoromo munë ubuvarire ë bamadeje. Ëmunë gagoho ae gö bogo bamë'e Iesu ë bamadeje. ⁵⁴ Ëmajaho Friday jië'ëro Jew rajehu nuharue majaho rue'ie'adeje.

⁵⁵ Joseph-hu Iesure sino bava'oromo bamadevare evare Galilee sa'are jioromo Iesu'o gemuore rovarë magonaho ömo'ömohuro Joseph-are ijore rueromo ubuvarë munëho garomo gavareje Iesure sinoho ë avoho bamamu. ⁵⁶ Iesure sinoho ë avoho bamamu gagorovo vuonorö'ö va'oromo ridi'e ose gö gö avoho'amareje Iesure sinore bahi'iröhëro. Avohoromo nuho majaho rovamu Jew rajo jögoroho eromo ma-nuhareje.

24*Iesu ri'öjade jöhoje.*

¹ Nuhë'ëro hura börömore sue'o sue'o ë magonaho ömo'ömohuro ri'öromo ridi'e oso avoharoho ujuohoromo Iesu bamarire ë vuonorö'ö va'areje. ² Iesu bamarire va'i gavareje munë gago tugohare munë börömoho rori'o höhö bava'ë'e jiamu. ³ Höhö bava'ë'e jiamu gagorovo munë gagore rumo va'areje röhu Bada Iesure sinoho bogo birohareje. ⁴ Bogo birohogoro ë riravoromo uehore gö gö baejareje. Uehore gö gö baejamu gavë'i ae niö'iro ma-majioho rovarëje jabesi niögoho majaehu bamanovë'e ëhi ajivë'e niögoho io'amë'ëro. Rueromo ë magonaho jabesi bëhire rirarovareje. ⁵ Bëhire ro rirarovamu gëgorovo rue magonahoho jaburo juhuonëmiromo uruho'amo riravareje. Uruho'amo riravamu gavë'i rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemë rabëni i'ovë'e aho guomë'e a sino bamaruiroho naharujëjo. ⁶ Iesu aveho bogohöjo. Hu mami'e ri'öjë'e höjo. Ri'öröhe jö Galilee sa'are

hiromo majëhijadoho uehorovohëjo. ⁷ Huro jemë uëvade höjo: Aëro God-are A Maho na baejevoromo a sisë jabesi övore bojëmi'iramu baejevoromo korosire ano taemevoruomo'ajëjo. Ano taemevo'iramu guomoromo majae niö'i gemu hesi uhure ri'ö'ejöjo. Nasi muoho God-ro ëhi bojëmë'e höjo. Iesuro ëhi uëvamu hejarije höjo. ⁸ Hejarije höjamu rue magonahoho jaburo ë jöho uehorovareje. ⁹ Uehorovoromo Iesu bamarire jioromo vuonorö'ö va'areje. Va'oromo rabe rabe gavare hejare jöho majëhijamu Iesuare ijoraje 11-ho jabu'o Iesuare aribövi ioro'iorohu'o ë jöho heruomadeje. ¹⁰ Röhu ë jö majëhijare magonaho jabesi ihoho Mary Magdalene o Joanna o James-are vëme Mary ëhi jëvadeje. Ëmagonahohu'o magonaho ioro'iore jabu'o gemu mae jijiharohu'o ëho jaburo ë jöho apostle aribövioho majëhijareje. ¹¹ Majëhijamu hegorovo rue apostle ariböviohuro uvareje: Ëmagonahoho jaburo ë jöho ëma ataruëromo bogo ma uehorovareje. ¹² Bogo ma uehorovoromo röhu Peter-ro ri'öromo sino bamarire tutuvoromo ë va'adeje. Va'oromo munë gagoho hohitohoromo gavadeje Iesu numare niögohemu jio'amamu. Niögohemu jiamu gagorovo uehorovoromo uvadeje: Aveho diehi'ade hö uvoromo hesirëro vuonorö'ö va'adeje.

Emmaus amore va'i örire diehi ë'are jöhoje.

¹³ Va'ë'ëro jeniromamu Iesuare ae niö'iro Emmaus amore va'irögoro örire va'areje Jerusalem jioromo Emmaus va'iröhe öri hesi vahuoho 11 kilometre jië'ëro. ¹⁴ Örire va'oromo mu rabe rabe jiade jöho jörovobe va'areje. ¹⁵ Jöho jörovoromo berohobe va'amu Iesuro birohëvoromo jabu'o gemu mae va'adeje. ¹⁶ Va'amu ë ae niö'i jabesi uehoroho tugohëhamu bogo avoho garomo uvareje: Ëho Iesu höjo. ¹⁷ Bogo avoho gavamu Iesuro uëvadeje: Jemë diehi jië'e jöho jörovobe jireharujëjo. Jireharujëjamu rueho jaburo jireharoho vuonugo'i nu ano'e sisë'irërovoromo rirarovareje.

¹⁸ Rirarovoromo ae gemu hesi ihe Cleopas-ro uavadeje: Ae aho'obëhe Jerusalem raromaruohuro avevejö'e rabe hu ë'adoho iae garuomo'i ja gemu diehi'avo'ego bogo gavanuëjo. ¹⁹ Bogo gavanuëjamu Iesuro uëvadeje: Diehi jië'e muohajo. Uavareje: Nazareth raje Iesuare örire vaejare jöho uavaruëjo. Iesu hu jö God-aro baeromo no majahuijaje ae jiade höjo. Ëhi jië'e aëro jië'ëro God-are nunire o ae aho'obëhe nosi nunire namiromo biriri'e muoho vaenövo biriri'e jöho jövonövade höjo. ²⁰ Iesu hu ëhi jië'e ae jiade höjo. Röhu nosi priest masijohu'o nosi a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Rome aribövi jabesi övore bojëmijare höjo ëhuro ëho jaburo court vaeromo Iesu ano'iröhe jöho uëröhego. Rome aribövi jabesi övore bojëmamu ëhuro Iesu korosire ano taemare höjo. ²¹ Röhu noro uehorovoromo uvare höjo: Ëaho nani God-ro nugö'öjade höjo rueromo no ajamuiromo Israel rajo nosi i'u'e muoho ahavuo'i hesi sasohë'e muoho röjahuiröhego. No ëhi uehorovare höjo. Röhu jöe gö'o ë mu sisë vaeruomadoho majae niö'i barëjamu röhu aveho majae göho rovë'e höjo. ²² Iae ëhi höjo röhu no'o gemu mae Iesuare ijore ijore jijiharue magonahohuro ave jö börömohe majahuijamu hegoro no tiöjavuade höjo. Jaburo jaruvo sue'o ri'öromo Iesu bamarire va'are höjo. ²³ Va'oromo gavare höjo Iesuare sinoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uövuare höjo: No va'oromo nia'ovo'iraejanovoromo garomo hejare höjo aneraho jaburo uövuamu: Iesu bogo guomo'i i'ovë'e höjo. Magonahoho jaburo ëhi uövuamu hejare höjo. ²⁴ Jöho henugoromo nosi ae göëro göëro Iesu bamarire va'oromo gavare höjo magonahehu uövuadëhi ëhi jiamu. Röhu Iesu bogo gavare höjo.

²⁵ Iesu bogo gavare höjumu Iesuro ri'öromo ë ae niö'ioho uëvadeje: Asë'e jemë simane i'uhëgo'ego God-are jöho bogo ma-burëroho baejarujëjo. Ëhu'ëro jië'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jöho bogo maho uehorovarujëjo. ²⁶ Jemë diehi'oromo ave jöho bogo uehorovarujëjo. God-ro bamade höjo böröme namiromo ajëmi'iröhe aho vi'ehi böröme baeromo guomojoro röhu ijönö aji'ere ajio hiröhego. ²⁷ Ëhi uënuqoromo Iesuro hesi jöe God-are surire jajivo'amadoho huruoho majëhi barëjadeje. Moses-hu jajivade jöho aevo'i majëhiromo jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iohehu jajivo'amade jöhu'o huruoho majëhijadeje. Majëhijamu rue ae niö'iohuro hebe va'areje.

²⁸ Hebe va'aroho va'i nimare amore hörö'ie'areje. Hörö'irögoro Iesu öre ëgo'o va'o hesi jiamu gagorovo ²⁹ rueho jaburo nijio'iraeromo uavareje: Nadi va'i no'o hijëjo. Majae mami'e barëjël'ëro vahiro-mavuo'ie'ajëjo. Vahiro-mavuo'ie'ajëjumu ejëhoromo jabu'o va'oromo osare hijadeje. ³⁰ Hiromo jabu'o ie i'irögoro sa'aro hiromo ie baeromo God mae uaromo ato'atovoromo i'imëmamu rueho jaburo baejareje. ³¹ Baeromo God-ro jabesi simanoho jiovëhamu evare Iesu avoho garomo uvareje: Ojo'e ë aho Iesu höjo. Iesu hörömo ga'i gavareje Iesu ëma bogojio va'amu. ³² Va'amu gagorovo uarovareje: Ja'o uehorovëjo. Ëahuro no'o jöe jövoromo God-are suri bëhoho huruoho majahuipe örire rovamu heromo nosi dë vövöbajo'oho sasohavuoromo ri'öjavuo avohade höjo.

³³ Ëhi uarovoromo ma-burëro sionëro vuono bu'öromo Jerusalem amore va'areje. Jerusalem va'oromo gavare Iesure ijoraje 11-hu'o jabesi a ioro'iorohu'o gagovoromo raromë'e jiamu. ³⁴ Raromë'ëro jaburo ë ae niö'ioho uëvareje: Bada iae ri'öjë'e höjo. Ri'öromo Simon-are örire rovamu huro gavade höjo. ³⁵ Gavade höjumu rue ae niö'iohuro uëvareje: Noro niö'iro örire jirehoromo ëhi ëhi gavare höjo. Ëhi uëromo uëvareje: Iesuro ie ato'atovoromo i'imamumu evare no avoho garomo uvare höjo: Iae Bada höjo.

Iesuhu hesi ijorajo jabesi nunire rovade jöhoje.

³⁶ Bada höjumu gavë'i Iesuro ro ma-majioho jabu'o gemu mae nami-jadeje. Namiromo uëvadeje: Aganomë vaevë'e raromarujëjo. ³⁷ Vaevë'e raromarujëjumu juhuonivoromo jiodudu'iraeromo uvareje: No aru'ahe gavaruëjo. ³⁸ Aru'ahe gavaruëjumu uëvadeje: Jemë rabëni juhuonivarujëjo. Rabëni uehore gö gö baejarujëjo. ³⁹ Ave nasi övoho höröho geromo uvorëjo: Nörö höjo. Ma'enegro heromo uvorëjo: Nörö bogo aru'ahemuoho jio'i a mae höjo. Aru'ahoho sine ijo'ahe bogohöjo. Röhu jemë iae gevarujëjo na sino'e ijo'aho'e jevo'ego. ⁴⁰ Ëhi uënuqoromo övohu'o höröhu'o röjëhijamu gavareje. ⁴¹ Garomo uehorovemu uehorovo'i arijareje. Uehorovoromo uvareje: Aveho mu ma-mabëhe jië'e nani noro sisë'i gavaruëromo bogo ma uehorovareje. Bogo ma uehorovamu gavë'i Iesuro uëvadeje: Na jemë iohe jëvájëjo o bogojëvájëjo. ⁴² Ëhi uëvamu visue vënire buejë'oho babojamareje. ⁴³ Babojamumu Iesuro baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire ijadeje.

⁴⁴ Iromo uëvadeje: Urimo naehu jemë'o hiromo majëhijamu hejarije jöho iae avevejö'e röhu maho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Na uëvode höjo: Nasi jöho aho'obëhe Moses-hu jajivadoho jö God-aro baeromo majëhinövare a ioro'iohehu jajivaroho Psalms jö jajivaroho nasi jöe aho'obëhe God-are surire jajivarëhi iae ëhi jio'a'ajëjo. Öre gö bogohöjo. Ëhi uëvamu hejarije höjo. ⁴⁵ Hejarije hö uëromo jabesi simanoho huotovëhamu God-are surire

jö bēhoho avoho gavareje. ⁴⁶ Avoho gavamu huro uēvadeje: God-are surire jajivoromo ēhi uvē'e hōjo: God-ro bamē'ēro bōrōme namiromo ajēmijaje aho nōrō vi'ehi bōrōme baeromo guomoromo majae niō'i gemu hesi uhure ri'ō'a'ajējo. ⁴⁷ Ri'ō'iramu aēro nōruare ihore jōe majēhiromo ae uē'a'aruējo: Ae aho'obēhe ōri sisēre jijiharujoho vuonugohējo. Mu sisēho vuonugo'i avoho uehorovoromo mu mae vaehego God-ro jemesi sisēho uehorovoromo vuonugajo. Ēhi jiē'e jōho Jerusalem amore aevoromo majēhiromo maja rojomajire beva'ajire sa'are sa'are majēhibe jijihō'aruējo. God-are surire jōho ēhi uvē'e hōjo. ⁴⁸ Rōhu ēhi jiē'e muoho jemē gavē'e jēvaje ēhuni ē jōho majēhibe jijihorējo. ⁴⁹ Rōhu aveho hehējo. Urimo nasi Vavuehu hesi Aru'aho suvuorēmi'i mae uēvadēhi naro ē Aru'aho suvuoroho jemēni nugō'ō'iramu bae'a'arujējo. Ēhuni ē hesi urimo jemēro va'oromo Jerusalem amohuremu raromorego hujeji God-are darugohuro ruvebiromo ruahō'ōjēvo'irōhe hōjo. God-are darugohuro ruvebiromo ruahō'ōjēvo'iramu evare va'oromo nasi muoho vae'a'arujējo.

Iesu ō'idōre ajiomade jōhoje.

⁵⁰ Ēhi uēnugoromo sō ujuohoromo Bethany amonō va'adeje. Va'oromo ōvoho nigemēvoromo uēvadeje: God-ro jemē huē mae bojēmi'ajējo. ⁵¹ God-ro jemē huē mae bojēmi'ajē uēromo God-ro uavamu jabumē ē rēmo'i huro ō'idōre ajiomadeje. ⁵² Ajiomamu gagorovo rue Iesuare aribōviohuro hu rajahiromo bōrōmo bēhe nimorohobe Jerusalem vuonorō'ō va'areje. ⁵³ Va'oromo raromoromo God-are osa bōrōmore va'oromo majae aho'o God rajahinōvareje. Ahia mino'e.

JOHN

God-are Jö Jövaje Aehu God-arire jioromo sa'are rueromo mu ma barovade jöhoje.

¹ Ni'iivade majaroho ae gemu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'oho iae hijë'e jiadeje. Hu God'o gemu mae hi'i hu'o God jiadeje. ² Ni'iivadire ë aho God'o gemu mae hijë'e jiadeje. ³ God-ro uavamu huro sa'ae bövie bise'e bamadeje. Bogo bamo'ibejo bövioho bise'oho bogo mae bogojio'ibejo. ⁴ Darugoho aho'o hesirire gemu jioromo rovadeje. Rueromo ae aho'o ajoho bojamuadeje. ⁵ Eajohuro ramoramore ajivajeje. Ramoramoho ajoho bogo tugohë'eje.

⁶ Ae gemu God-ro nugö'öjamu rovadeje. Hesi ihoho John jiadeje. ⁷ Hu rovadeje aji hesi bëhi gavadoho huruoho majahui'iröhëro. Majahuijego ae aho'obëhe hesi jöho heromo mae uehorovo'iröhego. ⁸ Hu bogo ajoho jiadeje. A'i huro aji hesi bëhoho majahui'i rovadeje. ⁹ Eajoho iae aji maho jiohijo. Evare majare ë aje ae aho'obëhe ajivavuajohuro sa'are ruehijo.

¹⁰ Amo God-are Jö jumuvade ahuro ave sa'are hijadeje. Urimë'i God-ro uavamu ave sa'aroho avoho'amadeje röhu ave sa'are ariböviohuro hu bogo avoho garuomadeje. ¹¹ Hu hesiro rovadeje röhu hesi aribövi mahuro hu bijönimoruomadeje. ¹² Röhu hesi a ioro'iorohuro hu nimoromo mae uehorovoruumadeje. Mae uehorovoruumamu ëhuni uëvadeje: Avevejö'e jemë God-are aboji harihu'e raejëvajëjo. ¹³ God-are aboji harihu'e raejëvade hesi öroho bogo aehu nimoromo baejëvamu i'orohe rahëvo'i a'i God-ro baejëvë'ëro ëhuro hesi aboji harihu'e jëvadeje.

¹⁴ Röhu God-are Jö jumuvë'e ahuro sino haho'e baeromo ro God-are jöho mae röjahui avohoromo huë baejavuo avohoromo no'o gemu mae hibe juvadeje. Hi juvamu no hesi ajoho gavareje ë ajoho hesi Vavu hesi Harihe hu gemu'ëro jië'ëro baejë'ëro.

¹⁵ Ehi'amu gagorovo John-ro ë a hesi jöho ae huruoho majëhijadeje. Majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Naehu uëvode aho aviae höjo. Na mami'e uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Ehi höjo röhu ë ahuro na iosiremiromo hu börömohe höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ehi uëvadeje.

¹⁶ Iae hu huë baejavuo avohë'ëro ëhu'ëro huë mae no ae aho'obëhe bojamuiromo döre döre bojamuibe rovë'eje. ¹⁷ Mu vae'iröhe jögoroho God-ro uavamu Moses-ro bojamuadeje. A'i God-ro uavamu Iesu Kerisoro huë baejavuoromo God-are bëhoho maemu röjahuijadeje. ¹⁸ Aho God bogo mae bogo gavë'e javue. God Harihoho gemu Vavu hesi bëhi mare hijaje aëro jië'ëro huro God röjahuijë'eje.

John bapataeto vaejaje aehu a jö majëhijadohoje.

¹⁹ Röhu Jerusalem raromarue Jew rajo a masijohuro priest ömo'ömohe'o priest ajëmijarue a ömo'ömohe'o uëvareje: Va'irarijoho John uarëjo: Ja rahuo javajëre. Ehi uëvamu va'oromo ë jöho ua gavamu huro aviëhi jië'e jöho majëhijadeje. ²⁰ Hu bogo jöho subivëho'i sama'e huruoho majëhiromo uëvadeje: Na bogo böröme namiromo ajëmi'irode aho jevajëjo. ²¹ Uavareje: Ehi jië'oho na ja Elijah javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. Uavareje: No muebejaruëjo a börömohe'o jöe God-aro barueromo majahui'iröhego. Na ja

ë aho javajëjo. Uëvadeje: Bogajo. ²² Uavareje: Ëhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Majahuijego no va'oromo ramuö'ojamu rovare aho majëhi'iröhe höjo. Jasi jöho ja diehi jövanue höjo. ²³ Diehi jövanue höjumu John-ro uëvadeje: Na a rumo'e sa'are hiro mo aviëhi jië'e jöho ma-darugo'o majëhijaje ae jevajëjo.

Badahu rueröhe öroho ahorirëro vajivahorego hu maro rue'irajo. Urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-ro ë jöho jajivadeje. Ëho John-ro uëromo ë'adeje: Isaiah-hu jajivade jö hesi muoho iae na vaeromo ë'ajëjo.

²⁴ Ëhi jövamu rueho jaburo Pharisee a masijohuro rëmö'ojamu rovë'ëro ²⁵ uavareje: Ja bogo böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo bogo Elijah javajëjo bogo jö God-aro baeromo majahuijanue a börömoho javajëjo röhu ja diehi'oromo aho bapataeto vaejëvanue höjo. ²⁶ Vaejëvanue höjumu John-ro uëvadeje: Naro jovëro bapataeto vaejëvaje höjo. Röhu jemëhu bogo gavaruje aho jemesi ririre namijajëjo. ²⁷ Huro nasi ijonö rue'ie'ajëjo röhu huro na iosiremiromo börömoho höjo. Naehu hesi mu bise'o vaejahoromo hesi höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho na ma-bise'e jevajëjo. John-ro ëhi uëvadeje. ²⁸ John'o Jerusalem jioromo rovare ariböviohu'o jö ëhi vaerovaroho ëho Bethany jiadeje. Bethany amoho Jordan jovo ruhëhi jiadeje. Ësa'are Jordan jovore John-ro ae bapataeto vaejëvonövadeje.

Iesu God-are Sheep Harihu jiaje jöhoje.

²⁹ Nërö John-ro gavade Iesu rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Sheep harihu muo'amamu God-hu mu sisë rori'o babu'öjadëhi ëhi ë ahuro sa'ae gö gö aho'obëhe nosi sisëho rori'o babu'ö'ajëjo. ³⁰ Ëa hesi jöho na mami'e majëhijode höjo. Majëhiromo uëvode höjo: Naro urimo rovë'e jevajëjo. Ae gemuëro nasi ijonö rue'ie'ajëjo. Ëhi höjo röhu huro na iosiremiromo hu börömoho höjo na bogo rahevadevare hu jiobe rovë'ëro jië'ëro. Ëhi majëhijode höjo. ³¹ Mami'oho na hu bogo avoho gavode höjo. Röhu naehu rueromo jovehu bapataeto vaejëvode hesi bëhoho ëho naro hu röjëhijego Israel aribövioho jemëro ga'irarijego ëhuni ë'ode höjo.

³² O ave jöho John-ro gavë'ëro huruoho majëhiromo uëvadeje: Naro gavode höjo God-are Aru'ahë guaho va'ënohuro ö'idöre jioromo ë a hesi simano namore ruvebiromo gerejamu. ³³ Mami'e na hu bogo gavode höjo röhu naehu jovehu bapataeto vaejëvojöro uevadohuro uevade höjo: Ga'irane Aru'ahohuro ruvebiromo di a hesi simanore gerejamu gavë'oho uvonëjo: Ëahuro God-are Aru'aho Mahuro ëhuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Vavuohuro ëhi uevamu hejë'ëro ijonö gavode höjo Aru'ahoho ruvebiromo ë a hesi simanore gerejamu. ³⁴ Ëho nasi nunëro gavode höjo. Gavë'ëro naro jemë uëvajëjo: Arue aho God-are Harihe höjo.

Iesuhu aevoromo ae uëvamu hesi ijore ijore jijihare jöhoje.

³⁵ Ëhi uëvë'ëro nërö John-ro röhu maho ë rueromo hesi ijorajoho niö'i jabu'o gemu mae namijadeje. ³⁶ Nami'i gavade Iesu rova'amu gagorovo ijorajo niö'ioho uëvadeje: Arueho gahëjo. God-are Sheep Harihoho iae jiajëjo. ³⁷ Ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo John nugo'i Iesuare ijore va'areje. ³⁸ Iesuare ijore va'amu huro huotorovoromo gëvade ë ae niö'ioho hesi ijore rovamu gëgorovo uëvadeje: Jemë rabe naharujëjo. Rabe naharujëjamu jabesi huëro uavareje: Rabae ja dinö'e hijanue höjo. Röhu Rabae uavaroho ëho uaromo ë'areje: Röjahuijanue a börömohajo. ³⁹ Rabae

ja dinö'e hijanue hö uavamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Rueromo gahëjo. Gahëjamu hegorovo majae garobo'e bamamu hu'o va'oromo hu hijaje osaho gavareje. Garomo hu'o arijuvo vahiromamu va'areje.

⁴⁰ Ae niö'iohuro John-are jöho hejë'ëro Iesuare ijore rovere a gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öho jiadeje. ⁴¹ Andrew-ro ma-burëro hesi öho Simon naho va'oromo birohoro uavadeje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho noro birohë'e javuajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Greece huëhu huotovë'o ho Kerisoje. ⁴² Böröme namiromo ajamui'iröhe aho birohë'e javuajëromu Simon hu'irae baeromo Iesu ga'iro rovadeje. Rovamu Iesuro hu garomo uavadeje: Ja Simon John-are harihe javajëjo. Jasi ihoho Cephas jio'a'ajëjo. Hebrew huëhu Cephas huotovë'o ho Greece huëho Peter-je. Ëiho hesi bëhoho munëje.

Iesuhu Philip'o Nathanael'o uëvamu hesi ijore ijore jirehare jöhoje.

⁴³ Ëhi ë'ë'ëro nërö Iesuro uvadeje: Jaruvo na Galilee sa'are ajiomo'ejöjo. Ajiomo'ejö uvonugoromo ajiomadoho ajio Philip birohadeje. Philip birohoro uavadeje: Nasi ijoro ijoro rovëjo. ⁴⁴ Röhu Philip hu Bethsaida amo rajo ae jiadeje. Andrew'o Peter'o jabu'o ame gemuoho jëvadeje. ⁴⁵ Ëhi'amu Philip-ro Nathanael naho va'oromo birohoro uavadeje: Urimë'i Moses-ro hesi jögoru surire uövuade höjo: Ijonö a böröme rue'a'ajëjo. O jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jöe gemuoho jajivoromo uönövare höjo. Èrueröhego jajivoruomade aho iae no birohë'e javuajëjo. Hesi ihoho Iesu höjo. Hu Joseph-are harihe höjo. Hesi amo ihoho Nazareth höjo. ⁴⁶ Nazareth höjamu Nathanael-ro uavadeje: Asë'e a maho ëhi jië'e amoroho bogo rue hesi höjo. Bogo rue hesi höjamu Philip-ro uavadeje: Ja'o ro gavëjo.

⁴⁷ Ëhi'amu Iesuro gavade Nathanael rovamu gagorovo ae uëvadeje: Arueho gahëjo. Israel rajo a ma-maëro rovajëjo. Hesi uhuroho sareri'e jöho bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uavamu Nathanael-ro uavadeje: Ja diehi'oromo na gevanue höjo. Gevanue höjamu Iesuro uavadeje: Jaehu ruejöro Philip-hu uavade hesi urimo ja meso gurutore hijamu gavode höjo. ⁴⁹ Gavode höjamu Nathanael-ro uavadeje: Tisa ja God-are Harihe javajëjo. Ja böröme namiromo Israel rajo muebejavuanue aho javajëjo. ⁵⁰ Muebejavuanue aho javajëjamu Iesuro uavadeje: Na uavode höjo: Ja meso gurutore hijamu gavode höjo. Ëmu harihu vaejode jöho uavamu hejë'ëro jero mae uehorovevanuëjo. Röhu u'emu mu masijo maho ga'amo'anuëjo. ⁵¹ Ëhi uanugoromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë iae ga'a'arujëjo ö'idöho arorovo'i God-are A Ma naehu jiajire God-are anerahuro iojiomoromo ruvebi'i ari'iramu.

2

Iesuhu Cana amore hiromo masurovare sörö iromo bëhi'e mu börömo vaejade jöhoje.

¹ Majae niö'i gemu hesi uhure iae masurovo'iröhe söröho Cana amore Galilee sa'are avohareje. Avohamu Iesuare vëmohuro ë hijadeje. ² Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o söröre ruejöro uëvë'ëro ë ro raromareje. ³ Raromoromo sörö'e ariböviohuro wine jovoho ue'aho barënuogoromo vëmohuro Iesu uavadeje: Wine jovoho barëjë'e höjo. ⁴ Barëjë'e höjamu uavadeje: Mamajo. Rabëni ajëmijöro uevanuëjo. Nasi maja börömoho bogo rovë'e höjo. ⁵ Bogo rovë'e höjamu hegorovo vëmohuro mu ajëmijarue aribövioho uëvadeje: Ëaehu diehi uëvamu hejë'o ho ëhi ë'orëjo.

⁶ Röhu Jew rajëro God uehorovoromo jabesi sine inöme u'o'amarue jögoroho enövareje. Ëhuni jovo hevöe munëhu ubovoromo avoho'amaroho aho'obëhe övo gö mine övo göre gemu ë momorö'öjadeje. Jovo bövi mae 80 o 120 litre gemu gemu oteho'amo'ego irijiomo'amonövadeje. ⁷ Ëhi jië'e jië'ëro Iesuro mu aribövioho uëvadeje: Ëmunë hevöro jovo maho oteho'amego irijiomo'amo'irajo. Ëhi uëvamu irijiomo'amo barëjareje. ⁸ Ëhi'amu uëvadeje: Jove gö ë hevöro vuoromo ujuoho va'oromo söro muebejaje aho i'imamirëjo. I'imamirëjamu ujuoho va'oromo i'imamijareje. ⁹ I'imamamu rue söro muebejaje ahuro i heromo hejadeje jovoho rihu'e jiamu ë jovo maho mami'e wine-rëjë'ëro jië'ëro. Röhu ë wine jovoho dinö'e jioromo ujuoho rovaroho bogo ga'i hesi jovo vuare mu ariböviohuro gavareje. Amo hejade rihu'e jiamu hegoro i'o masuvade aho uvamu rovadeje. ¹⁰ Rovamu rue söro muebejaje ahuro uavadeje: Ae aho'obëhe wine jovo mabëhoho urimo bahijëharue höjo. Bahijëhonugoromo aëro jovo bövi mae ue'ahëgo ijonö jove ma-bisemu sisëho bahijëharue höjo. A'i jero wine jovo maho avoho runo'e bamane höjo aviavejö'e i'iröhohuni.

¹¹ Iesuro Cana amore Galilee sa'are hiromo bëhi'e mu börömo aëvo'i ëhi vaejadeje. Vaeromo ëhuro hesi aji maho röjëhijamu gagorovo hesi ijorajoho jaburo hu mae uehorovareje.

¹² Ëhi'amu Iesu o hesi vëmoho o ö ömo'ömoho o ijorajo ömo'ömoho ëho jaburo Capernaum amore abuejareje. Abueromo ë raromaroho majae gemu niö'i rabu'e barëjadeje.

Iesuhu God-are amo börömore ajiomoromo inömo imo'amarue aribövi rarovö'öjëvadejöheje.

¹³ God-hu Vörö Tugohade Söro Jew rajehu ijarue majaho dunovadeje. Söro majaho dunovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ¹⁴ Ajiomoromo God-are amo börömore va'oromo gavadeje a ioro'ioroho cow-ho Sheep-oho guaho va'ëne ugoho ëhi imo'amo'i o a ioro'ioroho mu maratu bëhire raromoromo ijo bajoho ujuoho'i amo börömo hesi ijo bajoho mana i'imëmijamu. ¹⁵ Ëhi gënuhoromo ö'e ujuohoromo baduno'e ö'oho huadeje ëhuro hisuebi'amoröhëni. Huonugoromo ë aribövioho aho'obëhe God-are amore jioruomamu hisuebijëvoromo rarovö'öjëvoromo sheep-ohu'o cow-hu'o rarovö'ö'amadeje. Ijo bajo mu vaeruomaje aribövi jabesi mu maratuoho huotovö'öjëhamu ijo bajoho rireromoromo arua anumiae va'adeje. ¹⁶ Guaho va'ëne ugo imoruomaje aribövioho uëvadeje: Ave inömo inömo rori'o ujuoho va'ohëjo. Nadi aveho imohëjo. Nasi Vavu hesi amoho bogo bövi bise'o imarue amoho höjo. ¹⁷ Bogo bövi bise'o imarue amoho höjamu hegorovo Iesure ijorajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Huhu ë mu vaejaje hesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Vavuohe jasi osa hesi mu nimajohuro ëhuro vëninö'e nasi dë vövöbajohere ravevajëjo.

¹⁸ Röhu Jew rajo a masijohuro gavare Iesu ëhi'amu uavareje: Rabëni ëhioho ë'anuëjo. Bogo gavarue darugo'e muoho röjahuijego no garomo uvarëjo: God-ro uavë'ëro ë'anuëjo. ¹⁹ E'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Ave God-are amoho dadovorëjo. Dadovë'oho majae niö'i gemu hesi uhure naro röhu maho vae barë'iramu mae nami'a'ajëjo. Ëhi jië'e darugo'e muohemu röjëhi'ejöjo. ²⁰ Röjëhi'ejöjamu Jew rajohuro uëvareje: Sarerivanuëjo. Ave amo vaebe rovaroho vadune aho'obëhe 46 barëjë'e höjo. Ëhuni dadovë'oho röhu ja diehi'oromo majae niö'i gemu hesi uhuroho vae barë'iramu maho nami'a'ajëjo.

²¹ Jaburo uvareje: Nani God-are amo börömoho dadovo barējego huro vae barē'i jövajėjo. Röhu bogo amo hesi jöho jövo'i hesi sino haho'ehu guomoromo röhu maho ri'öröhe jöho jövadeje. ²² Èhu'ëro jië'ëro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadevare evare hesi ijarajoho jaburo uehorovoromo uvareje: Iesuro mami'e uönövade höjo: God-are amoho naro avoho vae'iramu nami'a'ajëromomo evare Iesu ri'ö'iröhe jö God-are surire jajivare Iesuhu majëhijadoho èho mae uehorovareje.

Iesuhu ae aho'obëhe gö barējaje jöhoje.

²³ God-hu Vörö Tugohade Sörö majare Iesuro Jerusalem amo börömore hi-jamu evare ae aho'obëhe gavare hu mu masije vaejamu gagorovo hesi örire mae uehorovoruomadeje. ²⁴ Mae uehorovamu Iesuro uvadeje: Èaribövioho ma-döëremu uehorovevaruëromomo jabetesi öriroho bogo ma uehorovëvadeje ae aho'obëhe mami'e gëvë'ëro jië'ëro. ²⁵ Iae hu ae aho'obëhe jabetesi dë vövöbajo'oho gë barënovadeje. Èhu'ëro ae gö jabetesi jö Iesure örire majahi'iröhe bëhoho bogojiadeje.

3

Iesuhu Nicodemus'o jö jövade jöhoje.

¹ Iae Jew rajo a böröme gemuëro hijadeje hesi ihoho Nicodemus. Hu Pharisee ae jiadeje. ² Vahie gemu huro Iesu ga'i va'adeje. Va'oromo Iesu uavadeje: Tisa no ja garomo uvarue höjo: God-hu ramö'öjamu röjahui'i rované ae javajėjo. Rabëniajo. God a'oho bogo hi'ibejajo jaehu vaejanue èhi jië'e mu masijo vaejè'oho bogo eni javuo'ibejajamo. ³ Bogo eni javuo'ibejajamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajėjo. Ae mami'e rahadoho röhu maho bogo raho'amè'oho God-hu muebejaje öri ari'o garuomoröhoho bogo eni jioruomom'ajėjo. ⁴ Bogo eni jioruomom'ajëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu aho mavojiraejè'oho diehi'oromo röhu maho raho'amom'iröhoho eni jioruomom'ajėjo. Vëmu jabetesi dëre vuonorö'ö rumo va'oromo suorovonövè'oho bogo eni höjo. ⁵ Bogo eni höjamu Iesuro uavadeje: Ave jöho na jö mae ua'ië'ajėjo. Jovohu'o God-are Aru'ahohu'o bogo ajëmijamu röhu maho rahè'oho God-are öri ari'ere va'iröhoho bogo eni jioruomom'ajėjo. ⁶ Sino haho'o'e aëro sino haho'o'e harihoho baerumom'i a'i God-are Aru'ahohuro iae aru'aho'e harihoho avoho'amaje höjo. ⁷ Na uavode höjo: Jemë mami'e rahëvadoho röhu maho rahëvè'oho èhuremu mae jëvo'ajë jöho hejanuoho nadi tiönëjo. ⁸ Buroho dinö'e dinö'e va'i nimè'oho hesi èma va'aje höjo. Ja he'a'anuëjo rovavo'iramu röhu bogo ga'a'anuëjo dinö'e jioromom rovajoho o dinö'e va'ajoho. God-are Aru'ahëhu a rahu ajëmamumu röhu maho rahè'oho jabetesi öroho iae èhi dadivavo'iramu bogo ga'a'anuëjo.

⁹ Bogo ga'a'anuëjamu Nicodemus-ro uavadeje: Röhu èhi jië'e muoho diehi jio'a'ajėjo. ¹⁰ Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Ja Israel rajo röjahuijanue a böröme javajėjo. Röhu ja diehi'oromo èhi jië'e muoho bogo gavanue höjo. ¹¹ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajėjo. Simane javuë'ëro è jöho no atarue höjo. Nunehu gavë'e jöho huruoho majëhijarue höjo. Majëhijego jemëro bogo ejahuaruje höjo. ¹² Sa'a hesi mu jö majëhijodoho jemë bogo maho uehorovevaruje höjo. Èhuni ö'idö hesi mu jö majëhijè'oho jemë diehi'oromo mae uehorovevorëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo ö'idöroho ajio raromoruomade höjo. God-are A Maho ö'idöre jioromom ruvebijodoho naro gemuëro èho hijode höjo. ¹⁴ Röhu urimë'i Moses-ro a rumo'e sa'are hiromom sigobu va'ëne inömoho ma-mabëhe avohoromom ijore bamoromom a

jabesi nunire banigojiomade höjo aëro ëho garomo mae raromonövoröhego. Sigobu va'ëne inömo banigojiomadëhi God-ro bamë'ëro aëro ëhi hesi A Maho na a jabesi nunire banigojiomevo'aruëjo ¹⁵ ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'oho i'e rahanovoromo ma-ioro'ioremu maro raromo'iröhego.

¹⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuadeje. Uehorovavuoromo hesi Harihu gemu'oho bojamuijadeje ëhuro ae rahu Harihu mae uehorovë'ohuro ëhuro bogo sisëroho va'i ma-ioro'ioremu maro raromoröhego. ¹⁷ God-hu hesi Harihu sa'are nugö'öjade hesi bëhoho bogo nosi sisëho garomo sisëroho bamavuo'i a'i ajamuiromu maro ramuo'iröhego ëhuni nugö'öjadeje.

¹⁸ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho bogo sisëroho va'o hesije. O bogo ma uehorovë'oho mami'e sisënö bamë'eje ë hesi bëhoho hu God-are Harihu gemu'oho bogo ma uehorovë'ego. ¹⁹ A sisënö bamëvaje hesi öroho aviëhije. Ajohuro sa'are rovë'eje. Rovë'e jiamu aëro ajoho bijönimo'i ramoramoho nimoruomadeje mu sisëmu vaejaruëro jië'ëro. ²⁰ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ajoho garomo bijönimoromo bogo bëhiroho rovajeje hesi mu sisëho va'orahoro jiojöeni. ²¹ A'i ae rahu mu ma vaejë'ohuro aji bëhire rovajeje huhu God-are jö ejahoromo mu vaejajoho ëho samaro jioröhego.

John-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

²² Ëhi'amu Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o ëho jaburo Judea sa'are va'areje. Va'oromo huro jabu'o hiromo ae bapataeto vaejëvonövadeje. ²³ Bapataeto vaejëvo'i John-ro Aenon sa'are Salim amo bëhire hiromo hu'o bapataeto vaejëvonövadeje ë dirö'oho jove aho'obëhe jië'ëro. Bapataeto vae'ego ae aho'obëhe ë rueromo vaenövareje ²⁴ ë hesi bëhoho John bogo guduamoromo savoji gagoroho ba'amë'ëro ijönö ba'amo'iröhego.

²⁵ John-ro bapataeto ëhi vaejëvamu hesi ijorajo ömo'ömo'hu'o Jew rajo ae gö'o jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Jovehu sisë u'o'iröhe öroho ëhi ëhi höjo. ²⁶ Jöho ëhi aho'ahamirovoromo John-are ijorajohuro va'oromo John uavareje: Tisa Jordan jovo ioro'iorore ja'o hijamu jaehu hesi jö majahuijanoho ë ahuro jasi muoho vajiohunö'e baeromo bapataeto vaejëvego jabu ae aho'obëhe hesirire va'oruomaje höjo. ²⁷ Va'oruomaje höjamu John-ro uëvadeje: Röhu aehu nosirire rueruomë'oho o muehu o rabehu rabehu rovë'oho bogo ëma rovego bae'i a'i God-ro bojamuijago baejarue höjo. ²⁸ Jemë mami'e hejarije höjo naro jemë uëvamu: Böröme namiromo ajëmi'irode aho bogo naehu jevajëjo. A'i God-ro na urimo remö'öjamu rovë'e jevajëjo ë ahuro ijore rueröhego. ²⁹ Ëa hesi jöho uhunö'e majëhi'ië'ajëjo. I'o masuröhe aho huro gemuëro vaboroho bae'a'ajëjo. O ë a hesi aemo'aemohuro namiromo mu'öjamiromo heröhe masuröhe aho jöe jövavamu hejë'oho nimoroho'ajëjo. Nimoroho'iröhëhi jemëhu uevaruje a hesi mu jöho heromo na nimorohevo avohajëjo. ³⁰ God-ro ëhi nimo'ego ë a hesi ihoho ajiomo'i nasi ihoho abuejajëjo.

Iesuhu ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro jö börömo majahuijaje jöhoje.

³¹ John-hu majëhijadëhi iae ëhije. Döre jioromo ruvebijade ahuro ae aho'obëhe iosiramuiromu börömo'hoje. Bogo döre jioromo ruvebi'i a'i ma-sa'are rahëvare aribövioho jabumë ma-sa'aremu raromarue ariböviero jëvë'ëro sa'a hesi jöhemu majahuijarueje. O ö'idöre jioromo ruvebijade ahuro aho'obëhe iosiramuiromu hu börömo'hoje. ³² Börömo'ho jië'ëro garomo hejade jöho huro ae majëhijajeje. Majëhijago hesi jöho aho bogo ejaharueje. ³³ Röhu ae rahuro hesi jö ejahë'oho ëhuro uvarueje: Iae

mae-ëjo God mae höjo. ³⁴ Èhesi bëhoho God-hu nugö'öjade ahuro God-are jöhuremu jövajeje. Rabëni hesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojami avohego dë vövöbajo'e raro vahego jöho jövajeje. ³⁵ Vavuohuro Harihoho rajahijajeje. Rajahiromo bövie bise'e hesi övore bamë'eje. ³⁶ Ae rahu Harihu mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu maro hijajeje. O ae rahu Harihu bogo ejahë'oho bogo maroho hi'i God-ro hesi örire dë vörönimemu vörönimajeje.

4

Iesuhu Samaria rajo magonahohu'o jö jövadohoje.

¹ Iae Pharisee ariböviohuro hejareje aëro uvoruomamu: John rinëgoromo bapataeto vaejävobe rovaje aho ma-jianovo'i Iesuhu rinëgoromo bapataeto vaejävobe rovaje aho börömoho höjo. ² Èhi hejareje röhu Iesu bogo hesi övoho bapataeto vaejävö'i a'i hesi ijorajoho jaburo ë'areje. ³ Amo Iesuro hejade uvavamu: Huhu ë'aje muohuro John hesiroho iosiramijë'e jöho Pharisee ariböviohuro hejë'e hö uvavamu hegorovo Judea sa'aho vuonugo'i vuonorö'öromu Galilee sa'are ajiomo'i va'adeje. ⁴ Galilee ajiomo'irögoro Samaria örëro va'adeje hesi muëro jië'ëro.

⁵ Va'oromo Samaria sa'are ajiomoromo amo ihe Sychar ë rovadeje. Röhu Sychar amo bëhire jiaje sa'aho urimë'i a mami ae Jacob-ro hesi harihoho Joseph bojamijadeje. Èsa'anö Iesu rovadeje. ⁶ Rueromo maja ririvanovë'iro öri ëgoböviro rovë'ëro u'uvamu hegoro Jacob-mëhu jövëni umare gua bëhire hijadeje.

⁷⁻⁸ Hesi ijorajoho jabu ie imo'i amore va'ë'ëro hesi sivue hijadeje. Hijamu iae Samaria sa'a rajo magonahe gemuëro jove vuo'i rovadeje. Rovamu gatorovo Iesuro uavadeje: Jove vuo bojemego na ijöjo. ⁹ Jove bojemego na ijöjamu rue magonahohuro uavadeje: Ja Jew raje javo'i na Samaria rajo magonahe jevajëjo. Èhu'oho rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. Èmagonahehu èhi uavade hesi bëhoho Jew rajohuro uvoruomajeje: Samaria rajo jabesi ano sabo'e hevöho enatuoho unoho ioho bogo i'ejarëjo. Jew rajehu èhi uvoromo ömaruëhi Iesu bogo èhioho ömë'ëro èhu'ëro magonahohuro uavadeje: Rabëni jovo jöho ue gevanuëjo. ¹⁰ Ue gevanuëjamu hegorovo Iesuro uavadeje: God-hu a bojëmijaje suvuoroho jero bogo gavanuëjo. O naehu jovo bojëmijöro ua gavaje aho jero bogo gevanuëjo. Ge'ibejanëjo ja ue ge'ibejanëjo naro a i'ovëvaje jovoho bojami'ibejöjo iromo maro hi'iranego. ¹¹ Bojami'ibejöjamu magonahohuro uavadeje: Iae mae höjo röhu jovo vuoromo bojemi'irane hevöho bogojavajëjo. Röhu jovo vuo'irane guaho ëgobövi mae jio abuejajëjo. Èhi jië'oho ja diehi'oromo a i'ovëvaje jovoho vuo bojeminëjo. ¹² Nosi hije bövi mae Jacob-ro ave jovo vuarue guaho bojamuijade höjo. Hu'o hesi harihu ömo'ömo'u'o èho jaburo ave guare rueromo jovoho vuoromo ue'ahë'i jabesi mioho mio'amonövare höjo. Na jero Jacob iosiramiro mu börömoho javajëromu èhu'ëro jero a i'ovëvaje jovoho bojemi'i uevanuëjo. ¹³ Uevanuëjamu uavadeje: Ae rahu ave jovo ue'ahë'oho huë girihëvo'iramu röhu maho gö'o i'i nimonövo'arujëjo. ¹⁴ O naehu jovo mëmamu ue'ahë'oho huëho bogo girihëvo'i ioro'iore gemu ma-maemu jioruomajëjo. Èhesi bëhoho naro jovoho bojemi'iramu nasi jovo mahuro jabesi dë vövöbajo'ere jövëro bubujivanovo rojomëvo'iramu ma-ioro'iore gemu maro raromo'aruëjo. ¹⁵ Raromo'aruëjamu magonahohuro uvadeje: Mae jovo jöe jövajëromu uavadeje: Iae mae höjo. Èhi jië'e jovoho bojemego na ijöjo. Iromo ijönöho huëho bogo girihevego aveho bogo rueromo jovoho vuo'irode höjo.

16 Bogo vuo'irode höjamu Iesuro uavadeje: Va'oromo jasi baruoho uaromo hu'irae baruenëjo. 17 Baruenëjamu rue magonahohuro uavadeje: Baru rumo'e jevajëjo. Baru rumo'e jevajëjamu uavadeje: Iae mae uevanuëjo: Baru rumo'e jevajëjo. 18 Urimo baru masu nugobe rovanoho aho'obëhe övo gö mine höjo. Avevejö'e garomo hijanuoho ëho bogo jasi baruoho höjo. Ëhuni ja mae uevanuëjo. 19 Mae uevanuëjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajoho ja jö God-aro baeromo majahuijanue ae javajëjo. 20 Ëhuni ave jöho uevego na hejöjo. Nosi Samaria hijo miono'o ömo'ömohuro rue dahorure iojiomoromo God rajahibe rovë'e höjo. Röhu Jew rajoho jemëro uvaruje höjo: Jerusalem amohuremu rojomoromo God rajahinövorëjo. Di öri ari'oho maho höjo. 21 Maho höjamu uavadeje: Röhu ave nasi jöho mae uehorovëjo. Majae ijonöho aho bogo rue dahoruroho o Jerusalem amoroho Vavuoho rajahiruomo'ajëjo. 22 Samaria rajoho jemëhu rajahijaruje bëhoho bogo gavë'e ëma ë'aruje höjo. Röhu Jew rajo noehu rajahijaruoho noro avoho garomo ë'arue höjo. Rabëni hesi bëhoho God-hu a manö babamëvo'iröhe muoho Jew rajo nosirire aevë'ëro jië'ëro ëhu'ëro noro öroho avoho garomo God rajahijaruje höjo. 23 Majae gö rue'ië'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare aehu uhohu'o God rajahijë'oho God-are Aru'ahoho baeromo Vavuoho avoho uehorovoromo ëhi rajahi'aruëjo. Vavuohuro iae nimajëjo ëhi jië'e ariböviohuro hu rajahinövoröhego. 24 God hu aru'ahe höjo. Ëhuni ae rahu God rajahijë'iroho hesi Aru'ahoho baeromo God avoho uehorovoromo rajahi'aruëjo. Öre gö bogohöjo. 25 Bogohöjamu rue magonahohuro uavadeje: Iae na gavajëjo. Böröme namiromo ajamui'iröhe aho Keriso iae rue'a'ajëjo. Rueromo jöe aho'obëhe huruoho majahui barë'ajëjo. 26 Majahui barë'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jaehu uvanue aho iae na aviae jevajëjo ja'o jö jövajoho.

27 Ëhi uavamu gavë'i Iesuare ijorajoho jaburo vuonorö'ö rovarereje. Rue'i gavare Iesuro magonaho'o jöe jövamu gagorovo tiöjëvadeje. Tiöjëvamu röhu aho Iesu bogo uavareje: Ja rabe nagajëjo. O bogo uavareje: Ja rabëni hu'oho jöho jövanuëjo. 28 Ëhi'amu magonahohuro ri'öromo jovo'e hevöho ë nugo'i amëro va'adeje. Va'oromo ae uëvadeje: 29 Rueromo ae gemu gahëjo. Naehu bövi bise'o ömode jöho huro majehijamu hejë'e jevajëjo. Na ë aho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo o rahuo höjo. 30 Ëhi uëvamu amoho vuonugo'i Iesu ga'i örire rueruomadeje.

31 Ëmagonahohuro ëhi ë'irögoro Iesuare ijorajoho jaburo ioho imë'ëro uavareje: Tisa ie ijëjo. 32 Ijëjamu Iesuro uëvadeje: Iae nasi ie jiajëjo. Röhu jemë bogo gavarujëjo. 33 Bogo gavarujëjamu rueho jaburo uarovareje: Na aëro ioho ba ro bojamijare höjo. O dinö'e baejade höjo. 34 Ëhi uarovamu Iesuro uëvadeje: Ëho na bogo i jöho uë'iro a'i Vavuehu sa'are remö'öromo nimaje jöho naro ejahoromo huhu bojemade muoho vae barëjego ëhuro inö'e da'uegaje höjo.

35 Jemë'o uehorovohëjo. Jemë atoromo ëhi uvaruje höjo: Manaere ëhi niö'i ëhi niö'i mueberomo iruno'oho mavo'iramu evare gagovo'ëjarëjo. Röhu aveho hehëjo. I'o mu'oho ruë numë uherihoromo gahëjo. Iruno'oho iae mavo'amë'e höjo gagovo'amo'iröhego. Ëhi uëvade jö hesi bëhoho bogo iruno'o jöho jio'i a'i Samaria raje ae aho'obëhe magonahohuro uëvë'ëro Iesu ga'i örire rueruomade jöhoje. 36 Röhu uhu jö hesi vituoho majëhiromo uëvadeje: Gagovarue ariböviohuro aviavejö'e jabesi suvuroho ujuhoromo aribövioho iruno'o va'ëne gagovëvaruëjo jaburo ma-ioro'ioremu

maro raromoröhego. Ëhu'ëro iruno'e bamarue ariböviohu'o gagovarue ariböviohu'o ma-gemuoro nimorohoruomo'ajëjo. ³⁷ Röhu ave jöhu'o atoromo uvarue höjo: A ioro'iorohuro iruno'oho bamego a ioro'iorohuro gagovarue höjo. Ëjöho iae mae höjo. ³⁸ Naro jemë rëmö'öjode höjo i'u'e mu bogo vaejarijire ë va'oromo ma-gagovo'irarijigo. Hesi a ioro'iorohuro i'u'e muoho ë vaejamu jemëro jabesi mu vituoho baejë'ëro ae magagovëvo'ië'arujëjo nasinö jëvojöro.

³⁹ Ëhi'amu Samaria sa'a rajo aribövie ë amore raromaruohuro hejare magonahoho uëvamu: Naehu bövi bise'o ömode jöho majehijamu hejë'e jevajë uëvamu hegorovo ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. ⁴⁰ Mae uehorovoromo rueromo Iesu uavareje: Ro nosi amoro no'o hijëjo. Hijëjamu Iesuro va'oromo majae niö'i jabu'o hijadeje.

⁴¹ Hijamu urimo ae aho'o magonaho hesi jöho heromo mae uehorovë'ëro hejare Iesuro jöe majëhijamu hegorovo ae gö gö aho'obëhe mae uehorovareje. ⁴² Mae uehorovoromo magonahoho uavareje: Urimoho jasi jöho heromo Iesu mae uehorovare höjo. Jaruvoho bogo ëhunioho mae uehorovo'i a'i nosi hia'ëro hejare Iesuro jöe majahuijamu hejë'ëro ëhu'ëro noro mae garomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Ëaho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho manö babamavuaje aho höjo.

Gavamen mu vaejaje a hesi harihu hesi sino Iesuhu ajamamu marëjade jöhoje.

⁴³ Ëhi uavamu Iesuro ë amore hiromo majae niö'i barëjamu gagorovo va'adeje. Va'oromo Galilee sa'are ajiomadeje. ⁴⁴ Urimë'i Iesuro ae majëhiromo uëvadeje: Jö God-aro baeromo majëhijarue aribövioho ëhi jïë'e aribövioho nosi sa'a rajohuro bogo masijoho höromo maho uehorovavuoruomaje höjo. ⁴⁵ Röhu va'oromo Galilee sa'are rovamu gagorovo ë sa'a rajohuro hu rajahiruomadeje ë hesi bëhoho mami'e söröho i'i Jerusalem va'oromo gavare Iesuro darugo'e mu masijoho vaejamu gavë'ëro.

⁴⁶ Rajahijamu Iesuro Galilee sa'are hiromo röhu maho va'oromo Cana amore höröjadeje. Urimë'i huro ë amore hiromo jovo maho baeromo avohamu wine-rëjadeje. Ëamore röhu maho rovadeje. Röhu gavamen mu vaejaje aëro ë sa'ae gemuore hijë'e jiadeje. Sa'ae gemuore Capernaum amore hi'i hesi harihoho guomo guome baeromo hu'o hijadeje. ⁴⁷ Hijamu vavuohuro hejade uvavamu: Iesuro Judea jioromo Galilee ro hijajë uvamu hegorovo ajio Cana höröromo Iesu uavadeje: Nasi harihoho guomeho'ië'ajëjo. Ëhuni na'o ruvebiromo anume Capernaum amoro ajamego mae jio'irajo. ⁴⁸ Mae jio'irajamu Iesuro uavadeje: Na jemë nasi darugo'e mu masijoho garomo mae uehorovevo'i ëhuni na bogo maho uehorovevaruje höjo. ⁴⁹ Uehorovevaruje höjamu rue vavuohuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu ruvebiromo ajamijëjo. Jue'i guomo'ië'ajëjo. ⁵⁰ Guomo'ië'ajëjamu Iesuro uavadeje: Va'ëjo. Jasi harihoho iae i'ovoromo hi'ië'ajëjo. Hi'ië'ajëjamu hegorovo rue vavuohuro jöho mae uehorovoromo abuejadeje. ⁵¹ Abuejamu gagorovo hesi mu vaejajarue ariböviohuro rueromo örire birohoro uavareje: Jasi harihoho iae i'ovoromo hijajëjo. ⁵² Hijajëjamu uëvadeje: Maja raburo jue'i i'ovade höjo. I'ovade höjamu uavareje: Nëri jeni'e majae huotorovamu gavë'i evare hesi sino dajo'e vörö'iraejadoho u'uhade höjo. ⁵³ U'uhade höjamu rue vavuohuro uehorovoromo uvadeje: O majae ëhi gemuoho jiamu gavë'i Iesuro uevade

höjo: Jasi harihoho iae i'ovoromo hilië'ajëromu hu'o hesi ö mueno'e aho'obëhe jabu'o mae uehorovareje.

⁵⁴ Röhu urimë'i Iesuro Judea sa'are jioromo Galilee rueromo evare bëhi'e mu börömo gö vaejadoho avevejö'e jö jövamu a börömo hesi harihu i'ovadoho ëho bëhi'e mu göho jiadeje.

5

Iesuhu jovo riröre va'oromo a hesi sino ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Èhi'amu Jew rajehu God uehorovoromo sörö ijarue majaho gemu rovadeje. Sörö majaho rovamu Iesuro Jerusalem ajiomadeje. ² Röhu Jerusalem amo börömo oje gemu hesi ihoho Sheep Ojohoje. Èjojo hesi bëhire jovo e'ue gemu ruhijë'eje. Èjovo hesi ihoho Hebrew huëhu uvaruoho Bethzatha-je. Röhu ë jovo hesi ruhëhi numëhi ionire ionire ririre javu ëge övo gö mine jio'ame. Javuoho bogo iromë'e ma-döhemu vaeromo ëhi magagemu nugo'amë'ejö ë raromonövoröhëni. ³ Èjavuore guomo guomo'e ae aho'obëhe raromonövareje. Nuni sisë'e höru sisë'e övo höru'o tövë'e ëhi jië'e aribövioho ë raromoromo [muebejareje jovocho avadu'avaduvoröhëgo. ⁴ Èhesi bëhoho Badare anerae gemuëro majae gö gö ë jovore abueromo jovocho huotohuotovo'ego avadu'avaduvonövadeje. Avadu'avaduvo'ego guomo guomo'e aribövioho di aho urimo jovore abuejadoho marënövadeje.]

⁵ Iae ae gemuëro ë raromadeje. Guomo guomo maminö gö'e baeromo ëhi jiobe rovadoho vadune aho'obëhe 38 barëjë'e jiadeje. ⁶ Èraromamu Iesuro hu gavadeje. Garomo uvadeje: Èaho guomo guomo baejadoho majae ëgobövie barëjë'e höromu uavadeje: Na ja marëjavojöro nagajëjo. ⁷ Marëjavojöro nagajëjamu rue guomo guomo'e ahuro uavadeje: Na aemo'aeme bogojevë'ëro jovo avadu'avaduvë'iroho bogo baejevoromo jovoroho ba'amevarue höjo. O na jovore abue'ië'iroho ae göëro na iosiremiromu urimo abuejaje höjo. ⁸ Urimo abuejaje höjamu uavadeje: Ri'ö namiromu raromanue suhoho banigojiomoromo baeromo juvëjo. ⁹ Juvëjamu ë aho ma-burëro marëjadeje. Marëjamu hesi suhoho banigojiomoromo baeromo juvo va'adeje.

Èhi ë'adeje röhu ë majaho Jew rajehu mu bogo vae'i nuharue majaho jiadeje. ¹⁰ Nuharue majaho jiamu gagorovo Jew rajo a masijohuro gavare ë ahuro suhoho bava'amu gagorovo uavareje: Jaruvo nosi nuho majae höjo. Èhuni ja suhi baeromo juvanuoho ëho jero nosi jögoroho ahanuëjo. ¹¹ Ahanuëjamu uëvadeje: Röhu ajemamu marëjevade ahuro uevade höjo: Jasi suhoho banigojiomoromo baeromo juvë uevadohuni ëhuni baeromo juvajëjo. ¹² Baeromo juvajëjamu uavareje: Raro ëhioho uavade höjo. ¹³ Èhi uavamu röhu dadivamu bogo uëvadeje rabëni ae aho'obëhe jovo riröre tagavamu Iesuro ajamiromu va'ë'ëro jië'ëro.

¹⁴ Èhi ë'l'ë'ëro Iesuro God-are amo börömore va'oromo ë aho birohoro mu uavadeje: Hejëjo. Iae mami'e marëjavë'e jiaje ijoho nadi mu sisëho vaenëjo. Urimo huë vavaene ma-bisemu baejanoho röhu ijönöho börömo bëhe bae'a'anuëjo. ¹⁵ Èhi uavamu hegorovo rue ahuro va'oromo Jew rajo a masijoho uëvadeje: Ajemamu marëjevade aho Iesu höjo. ¹⁶ Iesu hö uëvamu hegorovo Jew rajo a masijohuro uvareje: Iesuro ë muoho nuho majaro ömade hö uvoromo dë vörönimoromo aevoromo Iesu huë vavaene bojami'i arijareje.

¹⁷ Huë vavaene bojami'i arijamu Iesuro uëvadeje: Nasi Vavuoho bogo nuho'i a'i ma-muemu vaemu vaejego na'o ëhi ë'aje höjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hegorovo rue a masijohuro uvareje: Nuho maja hesi jögoroho ahë'e höjo. Röhu göho hu uvajëjo: God nasi Vavu mae höjo. Ëhu'ëro hu uvoromo ë'ajëjo: Na God'o gemuoho jevajëjo. Ëhi uvoromo ëhuni jaburo uehore aho'o magemu baeromo uvareje: Iaho ano'ejarëjo.

God-are Harihehu God-are darugo baeromo mu vaejaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁹ Ëhi uvamu Iesuro jöe majëhiromo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are Harihu naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. A'i Apohu vaejego gavaje muohemu vaejaje höjo. Apohu vaejajëhi Harihoho naro ëhi gemuoho vaejaje höjo. ²⁰ Ëhesi bëhoho Aporo Harihoho na uehorovevoromo huhu mu bövi bise'o vaejajoho ëho röjehijaje höjo. Röhu ë mu röjehijajoho u'emu iosiramiro mo masijo maho röjehi'a'ajëjo naro vaejego jemëro garomo tiöromo uvo'irarijego: Mabëhe ë'ajëjo. ²¹ Vavuehu vuovë'e aribövi ajëmijego i'ovaruëhi ëhi Harihoho na'o vuovë'e ae rahu ajëmi'i negë'oho ajëmego i'ovarue höjo. ²² Vavuohuro aho bogo mevoromo gëvaje höjo mae o sisë jio'amego a'i mevoromo mae o sisë jëvego gë'iroado muoho Vavuohuro Harihu nasi övore bamo barëjë'e höjo naro ë muoho vae'iroadego. ²³ Naro vaejego ae aho'obëhe Vavu rajahijaruëhi Harihoho na'o ëhi rajehiruomoröhego. Ae rahu Harihoho bogo rajehijë'oho ëhuro Vavue remö'öjadohu'o bogo rajahijarue höjo.

²⁴ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö heromo sa'are remö'öjade aho mae uehorovë'oho ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe örire jijihoruomaje höjo. Mae raromo'iröhe örire jijihobe va'ojuvo mevoromo gë'iroado majaho rue'iramu God-are i'uoho bogo baeruomo'ajëjo vuovo örire jijiharoho mami'e vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëro jië'ëro. ²⁵ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Majaho rue'a'ajëjo. Röhu mami'e rovanovë'e höjo. Evare majare vuovëvë'e aribövie göëro göëro he'a'aruëjo God-are Harihoho naro uvavo'iramu. Ae rahu Harihu naehu uvamu hejë'oho vuovo örire jijiharuoho vuonugo'i i'ovo örire jijiharuëjo. ²⁶ Vavuehu ae uëvego i'ovaruëhi huro na ajëmijë'ëro Harihoho na'o ëhi uëvego i'ovarue höjo. ²⁷ Vavuohuro ëhi ajëmiromo röhu jöho bojëmijade höjo naro ae mevëvoromo gë'iroadego mae o sisë jëvego rabëni na hesi A Maho jevë'ego. ²⁸ Ëjö hejarujoho nadi tiörëjo. Majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe hure raromaruohuro heröhe naro uvavo'iramu ²⁹ hegorovo hure jioromo suorovoruomo'ajëjo. Suorovoromo mu ma vaejare ariböviohuro ri'öromo ma-ioro'ioremu maro raromo'irögoro mu sisë vaejare ariböviohuro ri'öromo naro mevëvo gëromo i'ue mana bojëmi'iramu sisëro va'oruomo'ajëjo.

Rabe rabe garomo heromo ëhuni uvo'ejo: Iesu mae höjo. Ëhesi jöhoje.

³⁰ Naehu nasi sivu mu vae'iroadoho bogo eni jevajëjo. Vavuehu uevego hejajëhi na ëhi mevëvoromo gëvaje höjo ae mae o sisë jëvego. Bogo ëma mevëvo'i a'i mae mevëvoromo gëvaje höjo rabëni hesi bëhoho nasi nimajoho bogo uehorovo'irögoro a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajoho uehorovajëro jië'ëro. Iae ëhuni avoho mevëvoromo gëvaje höjo.

³¹ Naro nasi sivue nasi jöho huruoho majëhijego he'ibejarijëjo nani aëro uvo'ibejarijëjo: Sarere höjo. ³² Röhu bogo nasi sivuoho jövo'i ae gö na ömego gevajohuro jövo ajëmiromo uëvaje höjo: Nörö jö mae jövaje höjo. Iae na

gavajoho ë aho hu jö maemu jövaje höjo nasi Vavuohuro jië'ëro. ³³ Mami'e jemëro jemesi ae rëmö'öjamu John-are örire va'are höjo. Va'oromo hejare höjo huro jö ma hesi jöho mae majëhijamu. ³⁴ Ehesi bëhoho nasi jöho majëhijade höjo. Na ëhi uëvaje hesi bëhoho bogo aëro nasi jöho ajemiromo majëhijöro nego'ego uëvajëjo. A'i ëhi uëvaje hesi bëhoho jemëro ejehoromo bogo sisëroho va'i maro va'irarijego ëhuni uëvajëjo. ³⁵ Röhu John-ro irehu höduvoromo ajivavuajëhi huro ëhi ajivëvonövade höjo. Eëhi'amu majae ma-bunemu nimarije höjo hesi ajire raromogoro nimoroho'irovo. ³⁶ John-hu nasi jö majëhijamu hejarijoho iae mae höjo röhu ëho ma-jianovo'i Vavuehu bojemego vae'amaje muoho ëho masijoho höjo. Eëho garomo uvo'ibejarijëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro nörö nugö'öjamu rovë'e höjo. ³⁷ Röhu Vavue na sa'are rëmö'öjade ahuro hu'o ajemiromo nasi jöho majëhijë'e höjo. Hesi huëho jemë bogo heromo nu ano'ocho bogo gavë'e jëvajëjo. ³⁸ Hesi jöho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo'e höjo rabëni huhu rëmö'öjamu rovode aho na bogo ma uehorovevarujëro jëvë'ëro. ³⁹ Röhu jemëro uehorovoromo uvaruje höjo: God-are surire jö adahë'ocho noehu ma-ioro'ioremu mae raromo'iröhe öroho biroho'ëjarëromo ë hesi öroho naho'irögöro suroho adaho avoharuje höjo. Röhu nasi jöho jemëhu adaharuje surire iae ë jajivë'e höjo. ⁴⁰ Nasi jöe ë surire jajivare höjo röhu jemëhu ë jö eromo nasirire rueromo ëhuro mae raromo'irarijoho bijönimaruje höjo.

⁴¹ Ma-aehu nasi iho döre bameho'irarijoho ëho na bogo uehorovoromo jövajëjo. ⁴² Röhu jemesi dëho iae na gëvajëjo. God-are öriroho jemesi dë vövöbajo'eroho bogo uehorovaruje höjo. ⁴³ Naro nasi Vavu hesi ihore rovode höjo. Röhu jemëro bogo ejeharuje höjo. Ae göehu hesi ëma rovë'ocho ëma ejëho'arujëjo. ⁴⁴ Jemë nimarujejo jemesi ariböviëro jemesi ihoho döro bamëhojöro. A'i God gemu eni jië'e aehu jemesi iho döre bamëhoröhe ë hesi öroho bogo naho gavaruje höjo. Bogo naho gavë'ocho jemë diehi'oromo na mae uehorovevorëjo. ⁴⁵ Röhu nadi uvorëjo: Nöröro hesi Vavu hesi örire nosi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Na bogo ëhioho ë'ejöjo. A'iro Moses-ro jemesi jö sisëho huruoho majahi'ajëjo. Jemë uvaruje höjo: Moses-ro ajamui'iramu mae raromo'ëjarë uvaruje höjo röhu hesi jöho bogo ejaharuje höjo. Eëhuni huro huruoho majahi'ajëjo. ⁴⁶ Ehesi bëhoho jemëro Moses-are jöho ejaho'ibejarijëjo nasi jöhu'o ejeho'ibejarijëjo. Huro nasi jöho jajivë'ego ëhuni uëvajëjo. ⁴⁷ Röhu huhu jajivo'amade jö bogo ejaharujoho jemë diehi'oromo nasi jöho ejehorëjo.

6

Iesuhu ae aho'obëhe 5,000 da'uojëhade jöhoje.

¹ Eëhi'onugoromo Iesumëro boat-re ajio raromoromo Galilee e'u döre e'u hesi iho göho Tiberias e'u ioni göre ë va'areje. ² Va'amu ae aho'obëhe mae Iesuro darugo'e muoho vaeromo guomo guomo'e ae ajëmamu mami'e gavë'ëro Iesu ijore rihimoromadeje. ³ Amo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho söjëvo ujuohoromo dahorure ajiomoromo jabu'o ë hijadeje. ⁴ Eëmajaho God-hu Vörö Tugohade Majaho Jew rajo jabsi söro majaho dunovadeje. ⁵ Evare majare Iesuro dahorure hiromo uheriho'i gavadeje ae aho'obëhe ijore rojomoromamu. Rojomamu gëgorovo Philip uavadeje: No dinö'e ioho imoromo ë aribövioho aho'o da'uojëho'ëjarëjo. ⁶ Hu mami'e gavadeje rabe ë'iröhoho. Röhu huro Philip uavadeje he'i Philip-ro diehi uavego. ⁷ Amo ëhi ua gavamu Philip-ro uavadeje: Monie aho'obëhe 200 kina röhu döre gö'o bu'öromo ie imoromo i'imëmi'ibejarëjo ae aho'o jië'ëro

ma-bisemu bisemu ue'ahoruomo'ibejajo. ⁸ Ëhi uavamu Iesuare ijoraje ae gö hesi ihoho Andrew Simon Peter-are öhuro uavadeje: ⁹ Aharihe gemu iae höjo. Hu ie aho'obëhe 5 visue niö'i ëhi jiajëjo. Röhu ja'o uehorovëjo ëho bogo eni höjo ae aho'obëhe jië'ëro. ¹⁰ Ëhi uavamu hegoroovo Iesuro hesi aribövioho uëvadeje: Ae aho'obëhe uëvego sa'are raromarëjo. Röhu ë dirö'oho ma-garasiemu jië'e jiadeje. Ëhi'amu ae aho'obëhe 5,000 rabu'e ë raromareje. ¹¹ Raromamu Iesuro ë aharihehu ujuoho rovade ioho ujuohoromo God mae uaromo raromarue aribövioho i'imëmadeje. Ëhi'oromo visuohu'o ujuohoromo ëhi gemuoho ë'adeje. Ëhi'amu ë ariböviohuro dimino'e i'i nimarëhi ëhi ue'ahareje. ¹² Ue'ahoromo da'uëgamu gagorovo Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: I vitu vituoho gagovorego bogo mae bogo mu'u'irajo. ¹³ Ëhi uëvamu ie aho'obëhe 5 ue'ahare ë hesi vitu vituoho gagovoromo esöe aho'obëhe 12 irijiomu'amareje.

¹⁴ Irijiomu'amamu Iesuhu bëhi'e mu börömo vaejadoho ae aho'obëhe garomo uarovareje: No muebejarue höjo jö God-aro baeromo majahuijaje a börömhuro sa'are rueröhego. Ëaho jiajëjo. ¹⁵ Ëhi uvoromo rueromo Iesu ëma guduamoromo ua'irögoro ë'areje: Jero nosi börömo jionëjo. Ëhi ë'ia'amu gëgorovo Iesuro va'adeje. Va'oromo dahorure vuonorö'ö ajiomoromo hesi sivue hijadeje.

Iesuhu e'u döre hörehu va'ade jöhoje.

¹⁶ Majae beva'ia'amu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro e'u riröre abuejareje. ¹⁷ Abueromo boat-re ajio raromoromo Capernaum amore va'i jovo döre va'areje. Va'amu vahiomëvadeje. Röhu Iesu evarohe jabetesiroho bogo rovë'e jiadeje. ¹⁸ Bogo rovamu gavareje buru börömohe rue'ego jovoho hasajamu. ¹⁹ Jovoho hasajamu jovo döre huo'öbe va'aroho 5 o 6 kilometre ëmino'e va'aroho va'ihö gavare Iesuro jovo döre juvobe jabesi bëhire rovamu gagorovo juhuonivareje. ²⁰ Juhuonivamu uëvadeje: Na jevajëjo. Nadi juhuonivohëjo. ²¹ Nadi juhuonivohëjamu hegoroovo jaburo nimareje Iesuro boat gagore rojomöjoro. Ëhi'oromo dinö'e va'i nimarire ë ma-burëro va'areje.

Ae aho'obëhe Iesu biroho'i nahoruomade jöhoje.

²² Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o ëhi jovo ioni gönö va'i a'i i'o visu'o ue'ahare aribövie aho'obëhe mae jovo ioni gönö ëhi raromareje. Raromë'ëro nërö gavareje Iesu bogojiamu. Bogojiamu uvoruomadeje: Nëröho boat gemuëro ave jovo riröroho nami'i boat gö gö bogojiohijajo. Röhu Iesu ë boat-roho bogo va'i hesi ijorajohuremu va'oruomade höjo. ²³ Ëhi uvoromo gavareje boat gö gö Tiberias amore jioromo rueromo Bada Iesuhu Vavu mae uavamu i ue'aharinö ë ro riravamu. ²⁴ Boat gö gö ro riravamu gagorovo gavare Iesu'o hesi ijorajo ömo'ömohu'o bogojëvamu gëgorovo arue boat göre göre iojiomoromo Iesu naho'irögoro Capernaum amore va'oruomadeje.

Iesu i va'ëne jië'ëro i'ovavuo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Va'aroho jovo ioni gönö va'o baboro beromo Iesu birohuruomadeje. Birohoromo uaruomadeje: Tisa ja divare aveho rovane höjo. ²⁶ Divare aveho rovane höjamu hegoro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemëhu na nahevaruje hesi bëhoho jemë bogo uehorovoromo uvarije höjo: Nöröro bëhi'e mu masijoho röjahuijë'e hö uvoromo ëhunioho nahevo'i a'i jemë ie aho'obëhe ue'ahamu da'uëgadohuni ëhuni nahevarujëjo. ²⁷ Röhu

muduroho'iröhe iënioho nadi muoho vae'i a'i jiemu jioröhe iohuremu uehorovoromo muoho vaerego ehuro ma-ioro'ioemu maro raromo'irarije höjo. Eïoho God-are A Maho naro suvuorëmi'ejöjo rabëni God Vavuo-huro a nuniro uevë'ego: Jasi muoho mae höjo. ²⁸ Ehi uëvamu uaruomadeje: Ehi jië'oho no diehi jië'e muoho vaeromo ehuro God-hu nimaje muoho vae'amo'ejarëjo. ²⁹ Vae'ejarëjamu uëvadeje: God-hu nimaje mu vae'irarijoho aviëhi höjo huhu sa'are remö'öjade aho na jemëhu mae uehorovevo'irarijoho. Iae ehi ë'orëjo. ³⁰ Ehi ë'orëjamu uaruomadeje: Röhu ja'o ja mu rabe vaenëjo. Diehi jië'e darugo'e muoho ömo'iramu no garomo mae uehorovo'ejarëjo ³¹ Iae urimë'i nosi hijo miono'ohuro darugo'e muoho iae gavare höjo. A rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna ue'ahoruomade höjo. God-are surire uvë'e höjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho huro i'imëmade höjo jaburo ue'ahoröhego. ³² Ehi uavamu Iesuro uëvadeje: Iae jemë uevarujëjo: Ö'idöre jioromo ruvebijade ioho Moses-ro nosi hijo miono'oho i'imëmade höjo ue'ahoröhego. Röhu aveho na jö mae uëvajëjo. Ejö hesi bëhoho avoho uehorovoromo uvorëjo: Bogo Moses-hu mami'e bojëmade jöho jio'i a'i nöruare Vavuehu avevejö'e ö'idöre i ma bojamuijaje jöho höjo. ³³ God-hu bojëmaje iohuro ö'idöre jioromo ruvebiromo birire bojëmego sa'ae dinö'e dinö'e i'ovoromo maro raromarue höjo.

³⁴ Maro raromarue höjamu uvareje: I ma hesi jöho jövajëromo uavareje: No naguajëjo jero majae ehi ë ioho bojamuinövo'iranego. ³⁵ Ehi uavamu uëvadeje: Röhu ë i hesi bëhoho na i'ovëvajoho jevajëjo. Ae rahu nasinö rovë'oho ijoho bogo hömo'ajëjo. Mae uehorovevë'oho ijoho bogo huëho giriho'a'ajëjo. ³⁶ Röhu na mami'e uëvode höjo: Jemë na gevë'e jëvajëjo röhu bogo ma uehorovevaruje höjo. ³⁷ Nasi Vavuehu ae rahu bojëmijë'oho ë ariböviohuro nasi örire rueruomaje höjo. Ae rahu nasi örire rovë'oho na bogo mae bogo uë'ejöjo: Rori'o va'ohëjo ³⁸ rabëni naehu ö'idöre jioromo ruvebijode hesi bëhoho bogo nasi nimaje muoho ömo'i a'i sa'are na remö'öjade aehu nimajohemu ömo'irodëni rovë'ëro. ³⁹ Hu nimajëjo huhu bojëmade aribövioho na bogo ae gemu vadu'oho boremi'ö'i a'i muebejëvojuvo ijo tugoho'i majare naro ajëmego vuovoromo ri'öruomoröhego. ⁴⁰ Nasi Vavuohuro aveho nimaje höjo ae rahu Harihu na geromo mae uehorovevë'oho ma-ioro'ioemu maro raromoruomoröhego. Eäribövioho ijo tugoho'i majare naro i'ovëvo'iramu jabumë ri'öromo raromo'aruëjo.

⁴¹ Röhu Iesuhu ö'idöre jioromo inö'e rueromo a i'ovëvaje jöho ehi majëhijamu hegorovo Jew rajo ariböviohuro dë vörönëgamu jöe sisë'i atoruumadeje. ⁴² Jöe sisë'i atoromo uarovareje: Ave iaho Joseph-are harihe höjo. Hesi vëmu vavu'oho iae no gëvarue höjo. Röhu hu rabëni uvajëjo: Na ö'idöre jioromo ruvebijë'e jevajëjo. ⁴³ Ehi uarovamu uëvadeje: Nadi nasi jöho sisë'ioho atohëjo. ⁴⁴ Aho bogo jabesi ëma rueromo na'oho raromo'i a'i nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro rinëgamu ehuro nasirire rueruomë'oho eni jëvaje höjo. A ioro'ioroho bogajo. Rovë'oho naro ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu vuovoromo ri'öruomo'ajëjo. ⁴⁵ Mami'e jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivoromo uvare höjo: God-ro ae aho'obëhe röjëhi'iramu hesi jöho heruomo'ajëjo. Ehi jajivë'e höjo. Röhu Vavuehu hesi jö röjëhijamu ae rahu heromo ejahë'oho nasi örire rueruomaje höjo. ⁴⁶ Ehi höjo röhu aho Vavuoho bogo gavë'e höjo. God-arire jioromo ruvebijode aho naremuëremu Vavuoho gavë'e jevajëjo. ⁴⁷ Ave jöho

na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu mae uehorovevë'oho mami'e aevë'lëro ma-ioro'ioremu maro raromaruje höjo. ⁴⁸ A i'ovëvaje ioho na jevajëjo. ⁴⁹ Jemesi hijo miono'ohuro a rumo'e sa'are raromo jijihoromo bogo ijarue i mabëhi hesi ihe manna inövare höjo. Inövare höjo röhu vuovëvade höjo. ⁵⁰ A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje ioho ae rahu ijë'oho ëhuro bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵¹ Ö'idöre jioromo ruvebijë'ëro a i'ovëvaje ioho na jevajëjo. Ae rahu ë i ijë'oho ma-ioro'ioremu maro raromo'arujëjo. Naehu bojëmi'irode ioho ëho nasi sine höjo. Ëhesi bëhoho nasi sinoho bojamirovo'ejöjo sa'ae aho'obëhe vuovëvadoho i'ovoromo mae raromo'irarijego.

⁵² Ëhi majëhijamu hegorovo Jew rajohuro dë vörönëgamu jö aho'ahamirovoromo uarovareje: Ëaho diehi hesi sinoho bojamui'iramu i'ëjarëjo. ⁵³ I'ëjarëjamu uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. God-are A Ma nasi sinohu'o köhu'o bogo ijë'oho darugoho bogo bae'i vuovëvo'ajëjo. ⁵⁴ Ae rahu nasi sino kö ijë'oho ma-ioro'ioremu maro raromaruje höjo. Raromojuvo ijo tugoho'i majare i'ovëvo'iramu ri'ö'a'aruëjo. ⁵⁵ Ëhesi bëhoho nasi sinoho iae i mae jio'i nasi köho iae jovo mae jië'ëro ëhu'ëro ijë'oho mae raromo'aruëjo. ⁵⁶ Ae rahu nasi sinohu'o köhu'o ijë'oho na'o gemu mae jio'i na jabu'o gemu mae jevaje höjo. ⁵⁷ Vavue daruge eni jië'ëro hijajohuro na sa'are remö'öjade höjo. Remö'öjë'ëro darugoho bojemijego na hijaje höjo. Naehu hesi darugo baeromo hijajëhi ae rahu na ijevë'oho nasi darugoho ëhi baeromo raromo'aruëjo. ⁵⁸ Ëhu'ëro jië'ëro ö'idöre jioromo ruvebijade i hesi jöho na majëhijë'e jevajëjo. Jemesi hijo miono'e jabesi i mabëhe ue'ahare höjo röhu vuovëvade höjo. O naehu uëvaje ioho bogo ëhioho jio'i ae rahu ijë'oho bogo vuovëvo'i ma-ioro'ioremu maro raromo'aruëjo. Ahia mino'ëjo. ⁵⁹ Iesuhu Capernaum hiromo God rajahijarue osare jö röjëhijadevare evare hu ë jöho majëhijadeje.

Iesuhu jövaje jö baejë'oho ëho darugo baejarue ë hesi jöhoje.

⁶⁰ Ëhi majëhijamu hegorovo Iesuarë ijore ijore jijiharue a ioro'ioroho ae aho'obëhe uarovareje: Ëhi jië'e jöho i'u ma'e höjo. Nomë diehi'oromo bae'ëjarëjo. ⁶¹ Bae'ëjarëjamu Iesuro hesi simanore garomo uvadeje: Nasi ijore ijore jijiharue ariböviohuro nasi jöho bijönimoromo sisë'i ataruëromo uëvadeje: Naehu ö'idöre jioromo ruvebijode jö hejarijoho jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë nëgajëjo na'o jijiharujoho vuonugo'i. ⁶² Röhu jemë gevë'oho God-are A Ma naehu urimo hijodire sionëro ajiomamu gevë'oho jemë diehi uehorovorëjo. ⁶³ Hesi God-are Aru'ahohuro darugoho bojëmi'iramu i'ovoromo mae raromo'arujëjo. Jemesi sino hesi biriroho baeromo arijo'arije ajamirovo'ië'iroho bogo eni jëvo'ajëjo. Röhu naehu jövaje jö ejahë'ohuro ëhuro Aru'aho daruge baeromo i'ovoromo mae raromo'arujëjo. ⁶⁴ Röhu a ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e huhu urimo ijorajo gagovëvade majare aevoromo gëromo uvobe rovadeje: Ëaribövioho bogo ma uehorovevo'iröhoho höjo. O ë aho a hiruëmiromo na baejevoromo jabesi övore bojëmi'iröhoho höjo. Ëhi gëromo uvobe rovë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. ⁶⁵ Röhu hesi jö viture uëvadeje: A ioro'ioroho jemëro bogo ma uehorovevaruje höjo. Ëhuni uëvode höjo: Aho nasi öriroho bogo ëma rueruomaje höjo bogo eni jëvë'ëro. Ma-Vavuehu uëvë'ohuremu rueruomaje höjo.

⁶⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Iesuarë ijore ijore jijiharue aribövi ioro'ioroho ae aho'obëhe hu nugo va'oruomadeje ijönöho hu'oho bogo gemuoroho

jijihoruomoröhëni. ⁶⁷ Va'amu gëgorovo Iesuro gëvade hesi ijoraje 12-ho ëhi raromamu gëgorovo uëvadeje: Röhu jemëjo. Na jemë'o na remo va'orëjo. ⁶⁸ Remo va'orëjamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada no rahuare örire va'ojörajo. Jero jöho jövego ëhuro no darugoho baeromo ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. ⁶⁹ Iae no garomo mae uehorovoromo uvarue höjo: God-hu baejavade A Mahuremu ja javajëjo. ⁷⁰ Ja javajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë'o uehorovohëjo. Naro jemë ae aho'obëhe 12 baejëvode höjo. Röhu jemesirire ae gemu hu Satan höjo. ⁷¹ Ëhi uëvadeje. Röhu Satan hö uëvade hesi bëhoho Judas Simon Iscariot-are harihu hesi jöho uëromo ë'adeje. Iesuare ijoraje aho'obëhe 12 jio'amajoho Judas hu'o ë ae gemuoho jiadeje. Röhu huro ijönö ae hiruëmiromo Iesu jabesi övore bojëmadeje. Iae ëhuni Iesuro Satan hö uëvadeje.

7

Iesuare ö ma jabuhu hesi örire bogo ma uehorovare jöhoje.

¹ Ëhi'amu Iesuro garomo uvadeje: Jew rajohuro anego'i nimiruëromo Judea sa'aroho bogo hi'i Galilee sa'aremu hibe juvadeje. ² Galilee sa'are hibe juvamu Jew rajo jabesi sörö maja börömoho dunovadeje. Sörö hesi ihoho Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Söröhoje. ³ Ësörö majaho dunovamu Iesuare ö maho jaburo ri'öromo Iesu uavareje: Ave amoho nugo'i Judea sa'ahuro va'oromo jasi mu masijoho röjëhijego jasi ijore ijore jijiharue aribövioho jaburo garuomö'irajo. ⁴ Ae aho'obëhe jabuhu nosi iho hejörö noehu nimë'ooho bogo gurihiroho muoho vaejarue höjo. Ëhuni ja mu masije vaejanue javaje jero va'oromo ma-va'orahoro muoho vaenego ae aho'obëhe garuomö'irajo. ⁵ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë Iesuare ö ömölöme jëvadeje röhu hesi öriroho bogo ma uehorovë'ëro ëhuni ëhi uavareje. ⁶ Ëhi uavamu uëvadeje: Nasi majaho bogo rovë'e höjo ijönö rue'iröhëro. Jemëhu söröro va'irarije majaho majae aho'obëhe höjo. ⁷ Sa'are mu sisëmu uehorovoruomaje aribövioho jemesi öriroho bogo nu huodëgo varijënoho höjo bëhe bogojio'ego. Al'i nasi örire iae nue huodegarue höjo. Rabëni hesi bëhoho naro majëhiromo uëvaje höjo: Jemë mu sisë vaejaruje hö uëvego ëhuni nue huodegarue höjo. ⁸ Jemesi iojiomoromo maja börömoho vaerëjo. Nasi majaho bogo rovë'ego söröroho bogo ajiomö'ejöjo. ⁹ Ëhi uënugoromo Galilee sa'are ëhi hijadeje.

Iesuhu Jerusalem ajiomoromo Amo Harihu Ma-Jahuri Vae'amë'e Sörö garomo jö röjëhijade jöhoje.

¹⁰ Hijamu hesi ö ömölömhuro iojiomareje maja börömoho vaeröhëro. Iojiomamu evare Iesuro hu'o ajiomadeje. Bogo va'orahoroho ajiomö'i masaginiëri ajiomadeje. ¹¹ Saginiëri ajiomamu Jew rajo a masijohuro sörö ririre Iesu nahoromo uvoruomadeje: Ëaho dinö'e höjo. ¹² Ëhi atoromo ae aho'obëhe gemuore gagovë'ëro göëro göho saginiëri majahirovoromo Iesuare jöho uarovareje. Uarovoromo a ioro'iorohuro uvareje: Ëaho a mae höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Huro ae aho'obëhe sareramuijaje höjo. ¹³ Ëhi atoromo Jew a masijoho juhuonëmiromo aho bogo va'orahoroho Iesuare jöho ato'i ma-saginiëri atoromadeje.

¹⁴ Ëhi'amu Iesuro sörö maja hesi ririre God-are amo börömore ajiomoromo ae jöe majëhijadeje. ¹⁵ Jöe majëhijamu hegorovo Jew rajohuro tiöromo uvareje: Ae gö hu bogo röjahijë'e höjo. Ëhi jië'ooho hu diehi'oromo nuni aji'e jioromo jöho majahuijajëjo. ¹⁶ Jöho majahuijajëjamu Iesuro

uëvadeje: Naehu röjêhaje jôho bogo naehu uehorovoromo röjêhi'i sa'are na remö'øjade ahuro bojëmijë'ëro röjêhijaje höjo. ¹⁷ Ae rahu God-hu nimaje mu vae'i nimë'o'oho ë ariböviohuro garomo uvoruomo'ajëjo: Nörö bogo hesi simanëremuoho jôho ëma röjahui'i a'i God-ro jôho bojämijego röjahuijaje höjo. ¹⁸ Ae rahu jabesi simanëremu jö majêhijë'o'oho jö majêhijarue hesi bëhoho jaburo nimoruomaje höjo jabesi ihoho döro jiojôro. O noehu naguë'o'oho ramuö'øjamu rovere a hesi iho döro jiojôro naguë'o'oho ëhi javuë'e aribövioho sareroho bogojavuo'i ma-maemu javuaje höjo. ¹⁹ Jemë'o uehorovohëjo Moses-ro God-are jögoroho jemë bojëmijade höjo. Röhu jemë bogo ae gemu vadu'o'oho jögoroho ejaharuje höjo. Jemë rabëni ë jôho ahoromo anego'iro ë'arujëjo. ²⁰ Ëhi uëvamu ae aho'obëhe uaruomadeje: Sarerivanuëjo. Sisëhuro baejavë'ëro simane sisërëromo jövanuëjo. Raro ja anago'ië'ego uvanuëjo. ²¹ Uvanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro mue gemu vaejamu jemë ae aho'obëhe tiöromo uehore gö gö baejë'e jëvajëjo. ²² Röhu Moses-ro aharihu jabesi sino tarivëho'irarije muoho bojëmijade höjo. Bogo huro aevoromo bojëmi'i a'i urimore jemesi a mamiohuro aevoromo bojëmijare höjo. Bojëmijë'ëro ëhu'ëro jemëro nuho majaro mue vaeromo aharihu jabesi sinoho tarivëharuje höjo. ²³ Nuho majaro jemëro a sino tarivëharuje muoho vaejaruje höjo Moses-are jögoroho ahojööni. A'i nuho majare naro a hesi sinoho avohahamu marë barëjade höjo. Ëhi jië'o'oho röhu jemë rabëni uvarujëjo: Nöröro nuho maja hesi jögoroho ahade höromo nasi öriroho dëho vörönimarujëjo. ²⁴ Ëhi'oromo jemë nasi muoho ma-döemu garomo mevoromo nasi öriroho dëho vörönëgajëjo. Nadi ëhioho ë'i nasi mu öroho ma-avoho garomo mevorëjo.

Ariböviohuro uarovareje: Na böröme namiromo ajamui'iröhe aho Iesu höjo o bogajo. Ëhi uarovare jöhoje.

²⁵ Ëhi uëvamu gagorovo Jerusalem amo rajo a ioro'iorohuro uarovareje: Ëaho nosi a masijehu ano'ië'arue aho höjo. Na mae-ëjo. ²⁶ Röhu gahëjo. Hu a nunire jöe jövajëjo röhu nosi a masijohuro hesi öriroho jôho bogo ua'i ma-nunëremu gavaruëjo. Na jabumë garomo uvaruëjo: Ëaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höromo ëhioho ë'aruëjo. ²⁷ Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho hu di amore jioromo rueröhoho no dadivavuo'ajëjo. A'i ë aho di amore jioromo rovadoho iae no gavaruëjo. Ëhuni hu bogo ë aho höjo.

²⁸ Ëhi atamu Iesuro hejadeje. Heromo God-are amo börömore hiromo jôho majëhiromo ma-darugo'o uvadeje: Jemëro uvarujëjo: Noro nörö iae mae gavaruëjo. Di amore jioromo rovadoho ëhu'o gavaruëjo. Röhu jemë bogo avoho gevaruje höjo. Na bogo nasi ëma rue'i Vavuohuro remö'øjamu rovode höjo. Ëaho hu mae höjo. Röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ²⁹ Naro hu gavaje höjo naro hu'o jiamu huro na remö'øjamu rovë'ëro jevë'ëro. ³⁰ Ëhi uëvamu hegoroivo guduamo'ië'oromo hesi majaho bogo rovë'e jiamu vuonugareje. ³¹ Vuonugamu a ioro'ioroho aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo uarovareje: Böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho na huro ave aho iosiramiroho bëhi'e mu masijoho vae'a'ajëjo. Bogajo. Ëhuni nani hu ë rueröhe a börömoho höjo.

Iesu guduamo'iröhego atovarue aribövi rëmö'øjamu rueruomade jöhoje.

³² Jö ëhi vaerovobe rovaruoho Pharisee ariböviohuro hejareje. Heromo jabu'o priest masijohu'o ëho jaburo jabuni atovarue aribövi ioro'ioroho

rëmö'öjareje va'oromo Iesu guduamo barueröhego. ³³ Èhi'amu Iesuro ae uévadeje: Majae ma-bunemu jemë'o hiromo remö'öjamu rovode a hesirire vuonorö'ö va'ejöjo. ³⁴ Va'iramu jemëro na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. Naehu hi'irodire jemëhu ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ³⁵ Ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajë uëvamu Jew rajo a masijohuro uarovareje: Èaho dinö'e va'ego no bogo biroho'iröhego uövuajëjo. Na hu Jew rajehu sa'a göre va'o raromaruire ë va'oromo God rumo'e aribövioho jöe röjëhi'iröhëni uvajëjo o dinö'e va'i uvajëjo. ³⁶ Hu uvajëjo: Jemë na nahevoromo bogo birohevo'arujëjo. O naehu hi'irodire jemëhu ö'irarijoho jemë bogo eni jëvo'ajëjo. Èhi jië'e jöho hu diehi jövoromo ë'ajëjo.

A i'ovëvaje jovo hesi jö Iesuhu jövdohoje.

³⁷ Èhi'amu sörö maja böröme jiobe ruejuvo ijo tugoho'i maja börömo maho rovadeje. Rovamu evare Iesuro döre ri'ö namiromo ma-darugo'o uvadeje: Jovo ue'aho'i nëgë'iroho nasi öroro rueromo irëjo. ³⁸ Ae rahu na mae uehorovevë'oho God-are surire jö jajivoromo uvarëhi ëhi jëvo'ajëjo. Èhesi bëhoho ae rahu mae uehorovevë'oho a i'ovëvaje jovohuro jemesi dë vövöbajö'ere jioromo rojomoromo suorovo va'iramu aho i'ovëvo'ajëjo. ³⁹ Èjovo jö hesi bëhoho God-are Aru'aho hesi jöho jövoromo ë'adeje Iesu mae uehorovarue ariböviohuro ijonö ëho bae'iröhego. Iesuhu ëhi jövade majaroho Aru'ahoho bogo sa'aroho nugö'öjë'e jiadeje ë hesi bëhoho Iesu ö'idöroho bogo ajiomoromo ajoho baejë'ëro.

Iesure jö ae göehu gö uehorovo'i ae göehu gö uehorovare jöhoje.

⁴⁰ Èhi jövamu hegorovo a ioro'ioroho ae aho'obëhe uvareje: Èaho iae jö God-aro baeromo majahuijaje a börömoho rueröhego muebejaruoho höjo. ⁴¹ A ioro'iorohuro uvareje: Èaho böröme namiromo ajamui'iröhe aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Hu bogo ë aho höjo. Hu Galilee rajo ae höjo. Röhu böröme namiromo ajamui'iröhe aho bogo Galilee sa'aroho jioromo rue'a'ajëjo. ⁴² A'i God-are surire jajivoromo uvë'e höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho David-are ujoho jië'ëro David-hu hijade ame Bethlehem ë raho'a'ajëjo. A'i Iesu Galilee rajëro jië'ëro ëhu'ëro hu bogo ë uehorovarue a börömoho höjo. ⁴³ Èhi atoromo ae aho'obëhe Iesure jöho jöe gö gö uehorovareje. ⁴⁴ A ioro'iorohuro Iesu guduamo'i nimareje. Röhu aho hesi sinoroho övoho bogo bamareje.

Jew rajo a masijehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

⁴⁵ Èhi'amu Pharisee ömo'ömohuni priest masijohuni atovarue ariböviohuro mami'e Iesu guduamo barue'i va'ë'ëro övemu vuonorö'ö rovamu gëgorovo jabesi masijohuro uëvareje: Jemë rabëni hu bogo guduamo barovarije höjo. ⁴⁶ Barovarije höjamu uëvareje: Urimë'i aehu bogo ëhi jië'e jö ma jövamu hejaroho ë iahuro jö maho jövamu hegoro ëhuni vuonugare höjo. ⁴⁷ Vuonugare höjamu Pharisee ariböviohuro uëvareje: Na hu jemë'o sarerëmiromo jaguvëvade höjo. ⁴⁸ Jemë gavarujoho di a masijohuro o di Pharisee ahuro hesi öriroho maho uehorovë'e javuajëjo. Bogo'e höjo. ⁴⁹ Hesi ma-raromo jijihole vaejarue ariböviohuremu Iesu mae uehorovarue höjo. Jabumë Moses-are jögoroho bogo hejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'uoho baeruomo hesi höjo. ⁵⁰ Pharisee ömo'ömohuro ëhi uënugoromo jabesi ae gemu Nicodemus-ro mami'e Iesu ga'i va'adohuro ri'öromo uëvadeje: ⁵¹ Èjöhö bogo maehu höjo. No aho bogo ëma uavarue höjo: Sisëro va'ëjo. Nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Urimo huro hesi jö'ëro

jöho jövego heromo huhu rabe rabe ë'adoho heromo evare uavarue höjo: Ja i'ue baej'e javajëjo. ⁵²⁻⁵³ Ëhi uëvamu sivoromo uavareje: Sareri ae javajëjo. Na ja Iesuare sa'ae gemuoho Galilee rajëro javë'ëro ëhuni ja hesi öroho avohanuëjo. Röhu ja'o God-are surire jöho avoho adahoromo ganëjo jö God-aro baeromo majahuijarue aehu Galilee sa'are jioromo rueröhe jöho bogojiajoho.

8

Magonahehu a goho'amamu garomo Iesuare nunire barovare jöhoje.

¹ [Ëhi'amu ae gemu gemu jabesi osaëro osaëro va'irögoro Iesuro aruhe Olives Dahorure ajiomadeje. ² Ajiomoromo niavë'ëro sue'o ri'öromomo God-are amo börömore vuonorö'ö rovadeje. Rueromo gavade ae aho'obëhe hesi bëhire rueruomamu gëgorovo sa'aro hiromo aevoromo jöho röjëhijadeje. ³ Jöho röjëhijamu gagorovo Moses-are jögoru öri röjëhijarue ariböviohu'o Pharisee ömo'ömohu'o ëho jaburo masuvë'e magonahe gemu hu'irae baeromo rovareje mami'e ë magonahohuro ae gö'o niavamu aëro garomo guduamë'ëro. Hu'irae barueromo ae aho'obëhe jabesi nunire nugareje. ⁴ Nunire nugoromo Iesu uavareje: Tisa ave magonahohuro ae gö'o niavamu aëro gavare höjo. ⁵ Röhu mami'e Moses-ro jögoroho jajivoromo uövuade höjo ëhi jje'e magonahoho munëro vajami'iröhego. Röhu ja diehi uehorovanuëjo. ⁶ Ëhi uavare hesi bëhoho jabumë nimareje Iesuro jöe sisë'i jövego jöho jaburo court-re huruoho majëhi'iröhëro. Ëhuni ëhi uavareje. Ëhi uavamu hegorovo Iesuro jöho bogo uëvë'e ma-uruho'amoromo övo namëro sa'are jajivadeje. ⁷ Sa'are jajivamu jö ua ga'i arijaroho bogo mana uëvë'e ma-sa'are jajivojuvo hujeji ijönö ririrohoromo uëvadeje: Jemë di aharo sisë rumo'e javego aevoromo munëro vajamijëjo. ⁸ Munëro vajamijëromomo röhu maho uruho'amoromo sa'are jajivadeje. ⁹ Sa'are jajivamu huhu jövade jöho heromo ë ariböviohuo va'oruomadeje. Ama'i mavojoho jaburo aevoromo huruomoromo gemu gemu ri'ö va'ojuvo ijore a i'oho va'amu barëjjadeje. Barëjamu Iesu hesi sivue jio'i magonahoho hesi nunire ë namijë'e jiadeje. ¹⁰ Namijë'e jiamu Iesuro ririrohoromo magonahoho uavadeje: Ma'ino aribövioho dinö'e jioruomajëjo. Na jasi sisë mevoromo i'u bojami'iröhe aho bogohöjo. ¹¹ Uavadeje: Bada ae bogohöjo. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jje'oho na'o jasi jö sisëho bogo jövoromo i'uoho bojami'ejöjo. Va'oromo nadi ijoho ëhi jje'e muoho vaenëjo.]

Iesuhu sa'ae aho'obëhe ajivavuaje jö huhu jövadohoje.

¹² Ëhi'ë'ëro Iesuro röhu maho jöe majëhiromomo uëvadeje: Na ajoho jevë'ëro sa'ae dinö'e dinö'e ajivëvaje höjo. Ae rahu nasi ijore ijore jijihë'iroho bogo mae bogo ramoramorohe jijihö'i ajoho baeromo maro raromo'aruëjo. ¹³ Maro raromo'aruëjamu Pharisee ömo'ömohuro uavareje: Röhu jero jasi sivue jasi jöho majahuiromomo uövuanuëjo: Nasi jöho mae höjo. Ëhi jje'oho no jasi jöho diehi maho uehorovo'ëjarëjo. Öre bogohöjo. ¹⁴ Öre bogohöjamu uëvadeje: Iae mae-ëjo. Iae na nasi sivue jöho majëhijajëjo. Röhu nasi jöho iae mae höjo. Rabëni hesi bëhoho na dinö'e jioromo rovodoho o dinö'e va'irodoho naro gavaje höjo. Jemë ëho bogo gavaruje höjo. ¹⁵ Jemëro ma-sa'a hesi uehore baeromo ae magonahe sisëro bahijaruje höjo. Na bogo aho sisëroho bahijaje höjo. ¹⁶ Röhu na sisëro bahi'i uehorovo'ibejöjo sareri'e jöho bogo uehorovo'i ma-mae ë'ibejöjo. Rabëni hesi bëhoho na bogo nasi sivuoho mevoromo jöho jövo'i na'o Vavue remö'öjadohu'o noro

niö'iro mevoromo jöho majëhijarue höjo. ¹⁷ Èhesi jöho jemesi jögoru surire ave jöho jajivoromo uvë'e höjo: Ae niö'iehu mu garomo ajamirovoromo jöe gemuoho majëhijamu gavë'oho uvorëjo: Jabesi jöho iae mae höjo. Èhi jajivë'e höjo. ¹⁸ Naro nasi jöho majëhijego nasi Vavue sa'are remö'öjadohuro hu'o nasi jöe gemuoho majëhijaje höjo. Èhuni nasi jöho iae mae höjo. ¹⁹ Mae höjamu uavareje: Röhu jasi Vavuoho dinö'e höjo. Dinö'e höjamu Iesuro uëvadeje: Jemë na'o nasi Vavuohu'o bogo gövuaruje höjo. Jemë na ge'ibejarijëjo nasi Vavuohu'o ga'ibejarijëjo.

²⁰ Iesuro God-are amo börömore hiromu God-ni suvuoro bahijarue osare jö röjëhijadevare evare ë jöho majëhijadeje. Majëhijamu aho hu bogo guduamo bava'areje hesi majaho bogo rovë'ëro jië'ëro.

Iesuro uëvadeje: Naehu va'irodire jemë'o ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Èhesi jöhoje.

²¹ Èhi ë'ë'ëro iae Iesuro jöe gö Jew rajoho majëhiromu uëvadeje: Naro öre gö va'ejöjo. Va'iramü jemëro nahevo'arujëjo. Nahevo'iramü röhu mu sisë'e jëvoromu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramü naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. ²² Bogo eni jëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uarovareje: Huro uövuajëjo: Naehu va'irodire ë ö'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Hu diehi uöromu jövajëjo. Na hu anorovo'i jövajëjo. O diehi ë'iro jövajëjo. ²³ Diehi ë'iro jövajëjamu Iesuro uëvadeje: Jemë ave sa'are sisë'i raromaruje aribövie jëvo'i na aruhe döre jioromu ruvebijë'e jevajëjo. Jemë ave sa'aho raje jëvo'i na bogo ave sa'a rajehu jëvo'i dö raje jevajëjo. ²⁴ Èhuni uëvajëjo: Jemë sisë'e jëvoromu vuovëvo'ajëjo. Jemë bogo ma uehorovevoromu uvë'oho: Nöröhu uëvaje ë aho hö uvë'oho sisë'e jëvoromu vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Vuovëvo'ajëjamu uavareje: Èhi jië'oho ja rahuo javajëjo. Ja rahuo javajëjamu uëvadeje: Na aevoromu uëbe rovode ë aho jevajëjo. ²⁶ Jemesi mu sisë jöho aho'obëhe nasiriro jiajëjo jövo'irodoho. Röhu remö'öjade aehu uevamu hejode jöho na èhuremu jövaje höjo sa'are raromaruje aribövioho jemëro hejoro rabëni hesi bëhoho remö'öjade aho jö maemu jövajëro jië'ëro.

²⁷ Èhi uëvamu jaburo bogo avoho uehorovoromu uvareje: Remö'öjade hö uövuaje aho Vavuoho höjo. ²⁸ Bogo èhiöho uvoruomamu Iesuro uëvadeje: God-are A Maho na banigojiomevoromu döre nugevë'iroho evare jemë avoho garomo uvo'a'arujëjo: Nöröhu uëvaje ë aho höjo. Evare jemë garomo uvo'a'arujëjo: Na bogo nasi simanoho muoho vae'i Vavuehu röjehijade jöhuremu jövaje höjo. ²⁹ Remö'öjade ahuro bogo vuororemiromu va'i na'o hijaje höjo hu nimaje muoho naro majae èhi vaejajego. ³⁰ Èhi uëvamu hegoroovo ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovareje.

Sisë hesi darugore raromaruoho Iesuhu jiovëho'i uvade jöhoje.

³¹ Jew rajo ioro'iorohuro Iesuro jöho mae uehorovamu gagorovo uëvadeje: Jemë nasi jö ejehonövë'oho nasi ijorajo mae jëvo'ajëjo. ³² Èhi jëvo'iramü jö maho ga'a'arujëjo. Jö maho garomo èhuro ijönöho i'u'e mu hesi uhure jëvajoho barëjëvo'i ma-sasohë'e mu hesi aharire jëvo'ajëjo. ³³ Jëvo'ajëjamu uavareje: Iae èhi höjo röhu no Abraham-are ujo ömo'ömëro javuë'ëro avare i'u'e mu hesi uhuroho bogo raromobe rovë'e javuajëjo. Èhi jië'oho ja diehi uöromu ë'anuëjo: I'u'e müe jëvajoho barëjëvo'ajëjo.

³⁴ Barëjëvo'ajëjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu sisë vaejaruoho mu sisë hesi uhure jioruomajëjo. ³⁵ I'u'e mü vaemu vaejarue ariböviohuro aganohu'o ma-jahuri raromö'i harihu ömo'ömhuro aganohu'o ma-ioro'iohemu raromarue höjo. ³⁶ Jemë i'u'e mü hesi uhure

jëvamu Harihu naehu tugohëhë'oho ëhuro iae mu ma hesi aharire jëvo'ajëjo. ³⁷ Iae na garomo uvajëjo: Jëmë Abraham-are a uje jëvajëjo. Röhu nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni anego'ië'arujëjo. ³⁸ Nasi Vavuehu röjehijamu gavode jöho naro jövaje höjo. A'i jemëro jemesi vavuehu uëvamu hejarije jöho ejahoromo ömaruje höjo.

³⁹ Ömaruje höjamu uavareje: Röhu nosi aevo'i jiade vavuoho Abraham jio'i no hesi ujo ömo'ömoho javuajëjo. Hesi ujoho javuajëjamu uëvadeje: Iae ëhi jëvajëjo röhu jemë Abraham-are ujo mae jëvo'ibejajo huhu mu ma vaejade ëhi jië'e mu maho vae'ibejarijëjo. ⁴⁰ God-hu uevamu hejode jö maho majëhibe rovode höjo röhu jaruvoho jemëro na anego'ië'arujëjo. Abraham ëhi jië'e muoho bogo vaenövade höjo. ⁴¹ Jemesi vavuehu sisë'i ë'adëhi ëhi ë'arujëjo. Ëhi ë'arujëjamu uavareje: Asë'e no bogo öbiehu javuo'i God gemu nosi Vavuoho höjo. No hesi ujo mahuremu javuajëjo.

⁴² Ujo mahuremu javuajëjamu Iesuro uëvadeje: Jëmë ëhi uvarujëjo röhu jemesi Vavuoho God jio'ibejajo nasi örire rajehi'ibejarijëjo. Rabëni hesi bëhoho na God jiajire jioromo rovodoho aviae jëvajëjo. Bogo nasi ma-rue'i God-ro na remö'öjamu rovode höjo. Röhu jemëhu bogo rajehijarujohuni ëhuni God bogo jemesi Vavuehu höjo. ⁴³ Jëmë rabëni nasi jö bëhoho bogo avoho hejarujëjo. Nasi jöho bijönëgo'ego ëhuni ë'arujëjo. ⁴⁴ Jëmë jemesi vavu hesi agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemesi vavuoho Satan höjo. Jemesi vavuehu nimajëhi ëhi ömo'i nimaruje höjo. Ni'i'ivadire Satan-ro aevoromo ae muo'amobe rovë'e höjo. Hu ma-sareri'e jöemu uehorovajëro ëhuni hu jö maho bogo ajamijaje höjo. Hu sareri'e jö jövë'iroho hesi muoho ëhi jië'ëro ëhu'ëro hu ëhi gemu muoho vaejaje höjo rabëni sareri'e mu hesi bëhoho hu jië'ëro sareri'e jöhemu uehorovajëro jië'ëro. Jëmë'o ëhi gemuoho jëvajëjo. ⁴⁵ Naehu jö ma jövajoho ëho bijönimoromo jemë nasi jöho bogo ma uehorovaruje höjo. ⁴⁶ Di aho ja nasi sisë garomo huruoho'iranoho eni javajëjo. Nasi sisëho bogojië'ëro jemë huruoho'irarijoho bogo eni jëvajëjo. Naehu jö ma majëhijajoho jemë rabëni nasi öriroho bogo maho uehorovevarujëjo. ⁴⁷ God-are aganoho hesi jöho hejarue höjo. Röhu jemë bogo God-are agane gemuoho jëvë'ëro ëhu'ëro hesi jöho bogo hejaruje höjo.

Iesuro uëvadeje: Abraham bogo rahadevaroho evaroho naro hibe rovode höjo. Ëjöhö Iesuhu jövadohoje.

⁴⁸ Ëhi uëvamu Jew rajohuro Iesu birevoromo uavareje: Iae no mae uavare höjo: Ja sareri'e Samaria rajo va'ëne javanovajëjo. Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. ⁴⁹ Jiajëjamu uëvadeje: Satan-are aho nasi dëroho bogohöjo. A'i naro nasi Vavu hesi ihoho banigojiomego döro jiaje höjo. Röhu jemëro nasi ihoho sisë vaejeharujëjo sa'aro jiehojöro. ⁵⁰ Röhu nasi ihehu döro jioröhoho ëho bogo naehu uehorovo'i a'i A Göhuro iae uehorovaje höjo. Ëho uehorovoromo huro böröme namiromo nasi jöho mae mevehaje höjo. ⁵¹ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu nasi jö ejehë'oho ijönöho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵² Bogo vuovëvo'ajëjamu rue Jew rajohuro uavareje: Avejë'o'oho iae no gavaruoho Satan-are a sisëho jasi dëre jiajëjo. Abraham'o jö God-aro baeromo majahuinövare a masijohu'o mami'e vuovobe rovë'e höjo. Röhu jero uövanuëjo: Ae rahu nasi jö ejehë'oho bogo mae bogo vuovëvo'ajëjo. ⁵³ Nosì aevo'i jiade vavuoho Abraham guomade höjo. Na jero uvanuëjo: Na Abraham iosiramijë'e a böröme jëvajëjo. O jö God-aro baeromo majahuinövade aribövioho vuovobe rovë'e höjo. Diehi jië'e aharo nimoronimorohë'i jövanuëjo. ⁵⁴ Jövanuëjamu Iesuro uëvadeje: Naro nasi ihoho banigojiomo'ibejajo ëho bëhe bogojio'ibejajo. Röhu nasi Vavuohuro

nasi ihoho banigojiomehego döro jiaje höjo. Ēaho jemëro uvaruje höjo: God nosi Börömoho höjo. ⁵⁵ Röhu jemë hu bogo gavë'e jëvajëjo. Naro iae hu gavaje höjo. Na uë'ibejjo: Na hu bogo gavaje hö uë'ibejjo jemë jö sareri'e ae jëvajëhi na ëhi jië'e ae jevo'ibejajo. Röhu iae naro hu garomo hesi jöho ejahaje höjo. ⁵⁶ Jemesi aevo'i jiade vavuoho Abraham-ro naehu hijode maja ga'iröhohuni ëhuni nimoroho avohade höjo. Nimorohë'ëro naehu hijode majaho iae hu gavamu dë sasohade höjo. ⁵⁷ Dë sasohade höjamu rue Jew rajoho jaburo uavareje: Sarerivanuëjo. Hu mami gö gö'e guomadoho ja vadune aho'obëhe 50-ho bogo baejë'e javajëjo. Ēhi jië'oho ja diehi'oromo Abraham gavane höjo. ⁵⁸ Gavane höjamu Iesuro uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Abraham bogo rahadevaroho na urimoho jevë'e jiade höjo. ⁵⁹ Ēhi jövamu hejë'i vajami'irögoro munëho ujuohareje. Ujuohamu Iesuro gurihirovë'ëro God-are amo börömoho nugo'i va'adeje.

9

Iesuhu nuni ramoramovë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Iae Iesuro juvo va'adeje. Va'ihö gavadeje nuni sisë'e ae gemu hijamu rahade majare aevoromo hesi nunoho sisërëjävë'ëro jië'ëro. ² Ēaho ë hijamu gagorovo Iesure ijorajo ömo'ömohuro uavareje: Tisa rahuare sisëro ëhuro nuni sisë'oho rahade höjo. Na hesi sisëro o hesi vëmu vavu'o jabesi sisërajo. ³ Ēhi uavamu uëvadeje: Bogo hesi sisëhuro o bogo hesi vëmu vavu'o jabesi sisëhuro ëhuro nunoho sisërëjade höjo. A'i sisërëjade hesi bëhoho jemë ga'irarijigo God-ro hesi darugohuro diehi ajamego mae jiajoho iae ëhuni nuni sisë'oho jiade höjo. ⁴ Aji maja jiajevare evare sa'are remö'öjädë aehu nimaje muoho no vaenövo'ëjarëjo. Vahiromavuo'ië'ajëjo. Evaroho aehu mu vae'iröhoho bogo eni jio'a'ajëjo. ⁵ Na ave sa'are hijajevare evare na ajoho jevë'ëro sa'ae aho'obëhe ajivëvaje höjo.

⁶ Ēhi uëngoromo sabëro sa'aho ödivoromo tevoromo övëro hatohatovoromo nuni sisë'e a hesi nunoho buejahadeje. ⁷ Buejahoromo uavadeje: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho eguëjo. Röhu Siloam nosi jöehu huotovë'oho nugö'öjädë jöhoje. Nu ano'oho eguëjamu hegorovo rue nuni sisë'e ahuro va'oromo nu ano'oho eguoromo mae uherihoromo vuonorö'örovadeje.

⁸ Rovamu hesi amo rajohu'o a ioro'iorohu'o böviëni bise'ëni ëninëmi'ëgo ganövë'ëro jaburo uarovareje: Ave iaho urimë'i hiromo noehu ajamijöro ëninamuinövade aho höjo. Na mae-ëjo. ⁹ Na mae-ëjamu a ioro'iorohuro uvareje: Io'ajo. Iae ë aho höjo. A ioro'iorohuro uvareje: Bogajo. Ae gö ë iaho va'ëne höjo. Ēiaho va'ëne höjamu rue ahuro uëvadeje: Na bogo ae göehu jevo'i jemesi örire ëninëmijode aho jevajëjo. ¹⁰ Ēninëmijode aho jevajëjamu uavareje: Ēhi jië'oho diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. ¹¹ Marëjahade höjamu uëvadeje: Ae gemu hesi ihe Iesu ë ahuro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunoho buejehoromo uevade höjo: Siloam jovo e'uoro va'oromo nu ano'oho eguëjamu naro va'oromo eguoromo evare mae uherihode höjo. ¹² Mae uherihode höjamu uavareje: Röhu hu dinö'e höjo. Dinö'e höjamu uëvadeje: Hesi nani'ajo.

¹³ Ēhi uëvamu ë urimo nuni sisë'e jiade aho ë ariböviohuro hu'irae baeromo Pharisee aribövi jabesirire va'areje. ¹⁴ Röhu mami'e Iesuhu busasovë'e sa'a hatohatovoromo ë ia hesi nuni dadovahade majaho Jew rajehu mu bogo vae'i ma-nuharue majaho jiadeje. ¹⁵ Ma-nuharue majare Iesuro nunoho dadovahë'ëgo Pharisee aribövioho jabu'o jöe gemuoho

uavareje: Diehi'amu jasi nunoho marëjahade höjo. Marëjahade höjamu uëvadeje: Huro busasovë'e sa'aho hatohatovoromo nunire buejhamu naro va'oromo nu ano'oho egü'ëro ëhu'ëro mae uherihaje höjo. ¹⁶ Mae uherihaje höjamu Pharisee aribövi ioro'iorohuro uvareje: O ë ahuro nunoho dadovahoromo ëhuro nuho maja hesi jögoroho ahade höjo. Ëhu'ëro ë aho bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjo. Bogo God-hu nugö'öjamu rovë'e aho höjamu Pharisee a ioro'iorohuro uvareje: Iae ëhi höjo röhu hu a sisë jio'ibejajo hu diehi'oromo ëhi jië'e mu masijoho vae'ibejajo. Ëhi uarovoromo Pharisee ariböviohuro jöe gö gö uehorovo'amareje. ¹⁷ Jöe gö gö uehorovoromo urimo nuni sisë'e jiade aho röhu maho jöe majahiromo uavareje: Jero uövuaniuëjo: Huro nasi nunoho dadovehade höjo. Ëhi jië'oho ja uehorovanuoho hu diehi jië'e ae höjo. Diehi jië'e ae höjamu uëvadeje: Hu jö God-aro baeromo majahuijaje ae höjo.

¹⁸ Röhu rue Jew rajohuro uvareje: Nani sareramuiromo uövuariuëjo: Avevo'i nuni sisë'e jiadoho avevejö'oho gavajëromomo ae uëvareje: Uëvego ave a hesi vëmu vavu'ohuro rue'irarëjo. ¹⁹ Jabumë rovamu uëvareje: Na ave aho jemesi harihe höjo. Jemë uövuarije höjo: No ave harihu baejare majare evare hu aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Na mae o sarerëjo. Mae jië'oho diehi'ë'ëro jaruvoho hu mae uherihajëjo. ²⁰ Mae uherihajëjamu rue vëmu vavu'ohuro uëvareje: No gavaruoho ave aho iae hu nosi harihe höjo. No hu baejarevare evare aevoromo nuni sisë'e jiade höjo. Ëjöhö iae no gavaruëjo. ²¹ Röhu rahuhu diehi ajamamu nuni dadovadoho no bogo gavë'e javuajëjo. Jue'io ua garego huro hesi jö'ëro majëhi'irajo hu bövie jiaje. ²² Röhu vëmu vavu'ehu ë jö uëvare hesi bëhoho jaburo ë Jew rajo masijoho juhuonëmijareje. Urimë'i ë a masijohuro jöe mevoromo ae aho'obëhe uëvareje: Ae rahu huruoho majahuiromo uövuë'oho: Böröme namiromo ajamuijaje aho Iesu hö uövuë'oho ëhi jië'e aribövioho noro ahëvo'iramu ijönöho nosi osa börömoroho bogo rueromo God rajahinövo'aruëjo. Ëjöhö uehorovoromo vëmu vavu'ohuro juhuonëmijareje. ²³ Juhuonëmiromo ëhuni uëvareje: Ëaho bövie jiaje ëhuni jemëro hu ua garëjo.

²⁴ Hu ua garëjamu hegoroovo rue a masijohuro jöe nugö'öjareje urimo nuni sisë'e jiade ahuro vuonorö'ö rueröhego. Jöe nugö'öromomo rovamu Iesuare jöho atoromo uavareje: God-are nunoro jöe ma-maemu jövego no hejarëjo. No gavaruoho ë aho a sisë höjo. ²⁵ A sisë höjamu uëvadeje: Na'o bogo gavajëjo. Nani hu a sisë höjo o bogajo. Röhu jöe gemu iae na gavajëjo urimo nuni sisë'e jevadoho jaruvoho mae uherihevo'ego. ²⁶ Ëhi uëvamu uavareje: Hu diehi'avade höjo. Hu diehi nunoho dadovahade höjo. ²⁷ Dadovahade höjamu uëvadeje: Na mami'e uëvamu jemëro bogo ejeharije höjo. Rabëni röhu maho he'i nëgajëjo. Nani jemë'o hesi ijore ijore jijihö'i nëgo'ego o rabëni ue ge'i arijarujëjo. ²⁸ Ue ge'i arijarujëjamu sivoromo uavareje: Ja ë ia hesi ijore ijore juvanue ae javajëjo. No bogajo. No Moses-are jögoru ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. ²⁹ No iae garomo uvarue höjo: God-ro Moses jöe bojamamu majahuijade höjo. A'i ë a gö hesi bëhoho no bogo gavaruëjo. ³⁰ Bogo gavaruëjamu rue nuni sisë'e jiade ahuro uëvadeje: Asë'e jemë diehi'oromo hesi bëhoho bogo gavaruje höjo. Iae huro nasi nunoho dadovehade höjo röhu jemë hu bogo gavaruje höjo. ³¹ No gavaruoho God a sisë jabesi jöho bogo ejëhaje höjo. O aehu God uehorovoromo huhu nimaje mu vaejë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro ejëhaje höjo. ³² Ni'i'ivadire jioromo ëhi ro avevejö'oho bogo hebe rovë'e javuajëjo uvavamu: Vëmu dëre jioromo nuni sisë'e raharoho aëro nunoho

dadovèhade hõjo. ³³ God bogo nugõ'õjego rue'ibejajo èhi jiè'e darugo'e mu vaejajoho hu bogo mae bogo eni jio'ibejajo. ³⁴ Bogo eni jio'ibejajamu uavareje: Jasi vèmu hesi dère jioromo mu sisèmu vaebe rov'e javajèjo. Èhi javajèjo rõhu ja diehi'oromo jõgoroho bojamuijanuèjo. Èhi uanugoromo jabesi osa bõrõmoroho rarovõ'õjamu va'adeje.

Ae gö dè vövõbajo'e ramoramovè'e raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

³⁵ Èrarovõ'õjamu va'ade jõho aëro atamu Iesuro hejadeje. Heromo è aho birohoromo uavadeje: Na ja God-are A Ma hesi õriroho mae uehorovanuèjo. ³⁶ Mae uehorovanuèjamu uavadeje: Rõhu God-are A Maho rahuo hõjo. Uevego na hesi õrire mae uehorovõjo. ³⁷ Mae uehorovõjamu Iesuro uavadeje: God-are A Maho jero mami'e gavane hõjo. Rõhu aviavejõ'e ja'o jõe jövajèjo. Iae na jevajèjo. ³⁸ Na jevajèjamu uavadeje: Bada naro jasi õrire mae uehorovavajèjo. Mae uehorovavajèromo ague aho hiromo rajahijadeje.

³⁹ Rajahijamu Iesuro uèvadeje: Naro sa'are rovode hõjo mae o sisè aribõvie mevèvo'irodèni. Nuni ramoramo'e aribõvioho nune dadovèho'i ma-dõhemu nuni ma'e aribõvioho nune tugohèho'irodèni èhuni sa'are rovode hõjo. ⁴⁰ Èhi uèvamu Pharisee a ioro'iore bèhire raromarohuro è jõho heromo uavareje: Na ja nosi jõho jõvoromo è'anuèjo. No bogo nuni ramoramo'e aribõviehu javuajèjo. ⁴¹ Javuajèjamu Iesuro uèvadeje: Jemè nuni ramoramo'e jèvo'ibejajo jö sisèho bogojèvo'ibejajo. Rõhu jemè èma uvaruje hõjo: Iae no mae gavarue hõjo. Èhuni jemesi sisèho iae jèvajèjo.

10

Sheep-ehu raromarue amo hesi uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro uhu'e uèvadeje: Ave jõho na jö mae uè'iè'ajèjo. Ae rahu sheep jabesi amore va'iè'iroho bogo ojoroho va'i buoru iromaroho ruahoromo va'amu gavè'oho uvo'a'anuèjo: Èhi jiè'e aho anano'e vajiohu'e ae hõjo.

² O ae rahu ojore va'amu gavè'oho uvo'a'anuèjo: Èho sheep muebe'amaje aho hõjo. ³ Sheep muebe'amaje aho sheep amore va'ia'amu gavè'iroho ojo muebejaje ahuro ojoho jiovahego è va'aje hõjo. O sheep-ohuro hesi huèho heruomaje hõjo. Hejego hesi sheep gemu gemu hesi ihoho uvoromo sõ ujuohoromo va'o amonõ hörõjaje hõjo. ⁴ Sõ ujuoho va'o barènugoromo evare jabesi nuninõ va'ego sheep-ohuro ijore va'oruomaje hõjo hesi huèho heruomajèro jiè'èro. ⁵ A ioro'ioro jabesi huèho bogo hejaruèro jiè'èro jabesi ijoroho bogo va'i huruomoromo va'oruomo'ajèjo.

⁶ Èjõho Iesuro uhu'e uèvamu è jö hesi bèhoho bogo avoho hejareje.

Sheep muebe'amaje a maho hu Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

⁷ Bogo avoho hejè'èro Iesuro uèvadeje: Ave jõhu'o na jö mae uè'iè'ajèjo. Na sheep-ehu va'oruomaje ojoho va'ène jevajèjo. ⁸ Urimo rueruomade aribõvioho anano'e vajiohu'e a va'ène jèvobe rovadoho nasi sheep mahuro jabumè bogo ejèhare hõjo. ⁹ Na ojo va'ène jevajèjo. Ae rahu nasirire ruaho rovè'oho maro jioruomajèjo. Maro jioromo ruaho rueromo osare jioromo ruaho va'oromo va'orahonõ ioho birohoromo ue'aho'aruèjo. Èhi gemu è'onõvo'aruèjo. ¹⁰ Rõhu anano'e vajiohu'e ahuro rueruomaje hõjo vajiohèro ujuoho'i bijuèmo'i ijumo'amo'irovo. Naro rovode hõjo nasi sheep õmo'õmohuro i'ovoromo ma-marõ raromorõhego.

¹¹ Sheep muebe'amaje a maho na jevajèjo. Sheep muebejaje a mahuro uvaje hõjo: Naehu sheep jabesi jöèni nasi arijo'arije bojamirovoromo

guomorovë'oho iae mae höjo. ¹² O ma-moniemu nimoromo ae gö hesi sheep muebejahaje aho ëho bogo sheep jabesi vavuoho jio'i ma-muebe'amajëro jië'ëro ga'iröhe vörö'e mioho rovamu gavë'iroho sheep-oho rëmö'öromo ju'ebiromo va'aje höjo. Ju'ebiromo va'ego miohuro ro sheep-oho umi ujuoho va'ego sheep ioro'iorohuro huruomoromo arua anumiae va'aje höjo. ¹³ Amo a hesi sheep muebejahajohuro moniemu nimë'ëro sheep-oho bogo huëho baejävaje höjo. Ëhu'ëro huruomaje höjo. ¹⁴⁻¹⁵ A'i na sheep muebe'amaje a maho jevajëjo. Vavuohuro na ge'i naehu Vavu gavajëhi ëhi naro nasi sheep-oho ga'amaje höjo. O nasi sheep-ohuro na geruomaje höjo. Ëhi jië'ëro naehu sheep jabesi jöëni nasi arijo'arije bojamirovoromo guomorovë'oho iae mae höjo. ¹⁶ Röhu sheep ioro'ioroho iae jevajëjo. Jabumë ave sheep amoroho bogo raromarue höjo. Bogo raromaruoho jabu'o sôjëvo rue'ejöjo. Rueromo jöe majëhi'iramu ejehonövo'aruëjo. Ëhu'ëro jië'ëro sheep aho'obëhe ma-gemuoro jio'i sheep muebejaje aho ma-gemu jëvo'ajëjo.

¹⁷ Vavuehu na rajehijaje hesi bëhoho naro guomorovo'ejöjo i'ovoromo röhu maho hi'irodëni. ¹⁸ Aho bogo ma-anego'i nasi nimoromo bojamirovo'iramu anego'iramu guomevo'ajëjo. Naehu bojamirovamu anegamu guomevë'oho iae mae höjo. O ajamirovoromo i'ovoromo röhu maho hijë'oho ëhu'o iae mae höjo ëhi guomoromo röhu maho ri'ö'irodoho nasi Vavuohuro uevamu hejë'ëro jëvë'ëro.

¹⁹ Ëhi uëvamu hegoroovo rue Jew rajohuro röhu maho jöe gö gö uehorovareje. ²⁰ A ioro'ioroho aho'obëhe jaburo atoromo uarovareje: Satan-are a sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejël'ëro simane sisë'i uehorovoromo jövajëjo. Jëmë rabëni hesi jöho hejarujëjo. ²¹ A ioro'iorohuro uarovareje: O huhu jö jövajoho bogo Satan-are a hesi dëroho abuejël'ëro jöho jövajëjo. Ëhesi bëhoho Satan-are a sisëhuro nuni sisë'e aho diehi ajamego mae jio'ibejajo. Bogajo. Ëhi atoromadeje.

Jew rajo ariböviehu Iesuarë örire bijönimoruomade jöhoje.

²² Iae Jerusalem amore maja börömo ro vadeje. Ëmaja börömo hesi bëhoho Jew rajo ömo'ömohuro uehorovoromo uvonövareje: Evare majare nosi a mamiohuro God-are amo börömo hesi ojoho jiovoromo God-are örire ma-ioro'ioremu bojamare höjo hesi baeröhego. Ëmaja börömo runoni majae jië'iro evare ro vadeje. ²³ Ëmaja börömo rovamu Iesuro God-are amo börömo hesi haradare juvadeje. Harada hesi ihoho Solomon-are Haradae jiadeje. ²⁴ Juvamu gagorovo Iesu ririre jio'i Jew rajohuro ruë numë riravo rova'oromo uavareje: Ja divare jö subivahuanuoho vuonugo'iramu ëhuro bogo dadivavuo'ajëjo. Ma-sama'e majahuijego hejarëjo. Na ja böröme namiromo ajamui'irane aho javajëjo o bogajo. ²⁵ Ëhi uavamu Iesuro uëvadeje: Naro mami'e uëvode höjo. Röhu jemë bogo ma uehorovevaruje höjo. Naro nasi Vavu hesi ihore mu masijoho vaejaje höjo jemëro ë muoho garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö iae a mae höjo. ²⁶ Röhu jemëhu na bogo ma uehorovevaruje hesi bëhoho jemë bogo nasi sheep-oho jëvajëjo. ²⁷ Nasi sheep-ohuro nasi huëho heromo ejehoruomego naro jabumë gëvaje höjo. Gëvego jaburo nasi ijore ijore jijihoruomaje höjo. ²⁸ Nasi ijore ijore jijihoruomego naro jabu ajëmëgo ma-ioro'ioremu maro raromarue höjo. Ëhu'ëro jië'ëro jabumë bogo mae bogo sisëroho va'oruomo'ajëjo. O nasi övo döre raromaruoho aho bogo baeniehi'aruëjo. ²⁹ Nasi Vavue jabumë baejëvoromo nasi örire bojemade ahuro aho'obëhe iosirëmi'ë höjo. Ëhuni

Vavu hesi övo döre raromaruoho aho bogo baeniahi'aruëjo. ³⁰ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjo.

³¹ Na'o nasi Vavuohu'o no gemuoho javuajëjamu hegoroovo Jew rajo-huro urimo munëhu vajami'ië'aroho röhu maho munëho ujuohareje vajami'irovo. ³² Munëho ujuohamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Vavuohuro na ajemamu mu mae aho'obëhe vae'amamu gavarije höjo. Di mu vaejamu gavarijohuni munëho vajemi'ië'arujëjo. ³³ Munëho vajemi'ië'arujëjamu uavareje: Bogo mu ma hesi jöënioho munëho vajami'ië'aruëjo. A'i jero God-are ihoho ijumo'ego ëhuni ë'aruëjo. Ja ma-ae javajëjo. Röhu jero uvanuëjo: Na God jiaje gemuoho jevajë uvanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. ³⁴ Ijumanuëjamu Iesuro uëvadeje: Röhu jemesi jögoru surire jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naro uëvajëjo: Jemë god ömo'öme jëvajëjo. ³⁵ Ëhi jajivë'e höjo. God-are surire jöho ioro'ioremu jioröhe jöho höjo. Ësurire jajivoromo uvë'e höjo: God-are jö baejare aribövioho jabumë god ömo'öme jio'amajë uvë'e höjo. ³⁶ Röhu na bogo ma-God-are jöho bae'i a'i Vavuohuro na baejavoromo sa'are remö'öjamu rovë'ëro uëvajëjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni uevarujëjo: Jaehu uövuanuoho: Na God-are Harihe jevajë uövuanuohuro ëhuro God-are ihoho ijumanuëjo. Ëhi jië'oho bogo maehu höjo. ³⁷ Röhu nasi Vavuehu bojemade muoho na na vaejaje höjo o bogo vaejaje höjo. Bogo vaejaje jevamu gavë'oho nadi maho uehorovevorëjo. ³⁸ Röhu Vavuehu bojemade muohuremu iae na vaejaje höjo. Nani jemëro na bogo ma uehorovevo'arujëjo röhu nasi muoho ëhuro garomo uvorëjo: Iae mae-ëjo. Vavuohuro ajamamu vaejade höjo. Jemë ëhi uehorovë'oho ëhuro avoho ga barëromo uvo'a'arujëjo: Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jio'i naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jiaje höjo.

³⁹ Ëhi jövamu hegoroovo rueho jaburo röhu maho Iesu guduamo'ië'areje. Guduamo'ia'amu garaedëgoromo va'adeje.

⁴⁰ Va'adoho va'o Jordan jovoho beromo ioni gönö va'oromo John-hu aevoromo bapataeto vaejëvadire ë va'o hijadeje. ⁴¹ Va'o hijamu gagorovo ae aho'obëhe rueruomadeje. Rueromo uarovareje: John bogo darugo'e mu masijoho vaenövade höjo. Röhu ave a hesi jö John-hu majahuijamu hejaroho ë jöho aho'obëhe iae mae uövüade höjo. ⁴² Ëhi uarovoromo ae aho'obëhe Iesu ë öri ari'ere mae uehorovoruomadeje.

11

Lazarus guomade jöhoje.

¹ Iae guomo guomo'e ae gemu hesi ihoho Lazarus Bethany amore hijadeje. Röhu hesi ma'ine niö'i Mary'o Martha'o jabesi amoho gemuoho jiadeje. ² Röhu Mary hu majae ijönö hiromo Badare hörure ridi'e jovehu otehodivoromo simano uehu uhijaho'iröhe magonahoho jiadeje. Amo ë magonaho hesi ma'ine Lazarus-ro guomo guome baeromo hijadeje. ³ Hijamu Lazarus-are ma'ine niö'iro jöe nugö'öromo Iesu uavareje: Bada jaehu huë baejanue aho guomo guome baejë'e höjo. ⁴ Guomo guome baejë'e höjamu hegoroovo Iesuro uëvadeje: Ëguomo guomo baejade hesi bëhoho hu bogo ioro'ioremuoho guomo'irögoro God-are ihoho döro jioröhego. Hu guomo guome baejë'ëro ëhu'ëro God-ro ajemi'iramu hesi Harihe nasi ihohu'o dö maro jio'a'ajëjo. ⁵ Röhu Iesuro ö'o ö'o Martha'o Mary'o jabesi ma'ine Lazarus'o ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvadeje. ⁶ Amo hejade uavamu: Lazarus guomo guome baejë'e hö uavamu heromo bogo Judea sa'aroho va'oromo Lazarus ga'irögoro ëhi hijamu majae niö'i barëjëvadeje.

⁷ Majae niö'i barëjëvamu gagorovo hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Ruehego no Judea sa'are vuonorö'ö va'arëjo. ⁸ Va'arëjamu ijorajoho jaburo uavareje: Tisa iae mae höjo röhu avevejö'e Jew rajoho jaburo ja munëro vajami'ie'are höjo. Ëhi jië'oho ja rabëni ë sa'aroho vuonorö'ö va'ie'anuëjo. ⁹ Va'ie'anuëjamu Iesuro uëvadeje: Aveho aji majaromëro jië'ëro va'ejöjo. Jemë'o uehorovohëjo. Majae höröromo hour aho'obëhe 12 barëjego evare beva'aje höjo. Ëhu'ëro ae rahu maja'e jijihë'oho ave sa'ae aho'o hesi ajire jijihoromo ëhuro bogo biberovarue höjo. ¹⁰ O vahi'e jijihë'oho ajoho bogojëvë'ëro ëhuro biberovarue höjo. ¹¹ Ëhi uëromo ijönö uëvadeje: Nosi aemo'aemoho Lazarus niavë'e höjo. Ëhuni na va'oromo io'ejöjo. ¹²⁻¹³ Io'ejöjamu hesi ijorajoho jaburo uvareje: Nani Iesuro uöromo ë'ajëjo: Lazarus ma-niavajë uövuajëromo uavareje: Bada hu niavë'oho iae marë'ajëjo. Röhu Iesu bogo ëhioho uë'i a'i uëromo ë'adeje: Lazarus hu guomë'e höjo. ¹⁴ Ëhuni Iesuro huruoho majëhiromo uëvadeje: Lazarus guomë'e höjo. ¹⁵ Guomamu naehu bogo hu'o hijodohuni ëhuni jemesi jöëni nimorohajëjo ëhuro jemëro nasi muoho garomo mae uehorovo'irarijego. Röhu ruehego no hesirire va'arëjo. ¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Thomas hesi ihoho aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho huro ijorajo ioro'ioroho uëvadeje: Go va'öhego no'o va'oromo Iesu'o gemu mae vuovo'irarëjo.

Iesuhu vuovë'e aribövi ajëmego i'ovoromo ri'öromo mae raromarue jö Iesuhu jövadohoje.

¹⁷ Ëhi'amu Iesuro va'oromo Bethany amore hörö'irögoro hejade uavavamu: Lazarus mami'e guomamu guavaroho majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'e höjo. ¹⁸ Röhu Bethany amoho Jerusalem bëhire jië'ëro 3 kilometre rabu'e jiadeje. ¹⁹ Ëhu'ëro Jew raje ae aho'obëhe jaburo Jerusalem jioromo Bethany rovë'ëro ë raromareje Martha'o Mary'o jabesi ma'inoho guomë'ëro huë vavaeni baejaruoho sanuëmiröhëro.

²⁰ Ëhi'amu Martha-ro hejade uvavamu: Iesu rovajëjamu hegorovo osare jioromo höröromo Iesu biroho'i rovadeje. Rue'irögoro Mary-ro ëhi osare hijadeje. ²¹ Hijamu Martha-ro rueromo Iesu birohoromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ²² Nasi ma'inoho iae guomë'e höjo. Röhu jaruvohu'o God-hu diehi ajamijöro Iesu jaehu ua gavë'oho iae ajami'ajëjo. ²³ Ajami'ajëjamu Iesuro uavadeje: Jasi ma'inoho iae i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. ²⁴ Ri'ö'a'ajëjamu Martha-ro uavadeje: Iae na garomo uvajëjo: Ijo tugoho'i rueröhe majaho rue'iramu evare ae aho'obëhe i'ovoromo ri'öruom'iramu hu'o ri'ö'a'ajëjo. ²⁵ Ri'ö'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Vuovoromo i'ovoromo ri'öromo mae rarom'irarije darugo hesi bëhoho na jevajëjo. Ëhu'ëro ae rahu nasi örire mae uehorovevë'ohuro daruge baeromo mae rarom'aruëjo. Nani vuovo'ajëjo röhu iae i'ovëvo'ajëjo. ²⁶ Ae rahu i'ovoromo raromoromo nasi örire ma uehorovevë'oho bogo sisëroho va'i mae raromemu rarom'aruëjo. Na ja ë jöho mae uehorovanuëjo. ²⁷ Mae uehorovanuëjamu uavadeje: Bada io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Böröme namiromo ajamui'irane aho God-are Harihoho ja javajëjo. Ave sa'are rue'iranego God-hu uövuade aho ja javajëjo.

Iesuhu nivade jöhoje.

²⁸ Martha-ro Iesu ëhi uanugoromo va'adeje. Va'oromo osare va'o hesi öho Mary saginiëri uavadeje: Tisae rovë'e höjo. Rovë'ëro uvajëjo jero ruejöro. ²⁹ Ruejöro uvajëjamu hejë'i ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i

va'adeje. ³⁰⁻³¹ Ma-burëro ri'öromo Iesu biroho'i va'amu gagorovo Jew raje Mary'o osare raromoromo sanuamijarohuro uvareje: Nani Lazarus-are sino bamarire nivo'i va'ajëromo rihromareje. Rihromamu Iesuro amo maroho bogo rueli Martha-hu birohadiire ë hijë'ëro Mary-ro ë biroho'i rovadeje.

³² Rueromo Iesu garomo hesi bëhire ague aho hiromo uavadeje: Bada ja ave hi'ibejanëjo nasi ma'inoho bogo guomo'ibejajo. ³³ Ëhi uaromo nivamu Jew raje hu'o gemu mae rovarohu'o nivoruomamu gëgorovo Iesuro hesi dë vövöbajo'o uhure hara'uoromo vavaenimo avohadeje. ³⁴ Vavaenimoromo uëvadeje: Jemë sinoho dinö'e bamarije höjo. Bamarije höjamu uavareje: Bada rueromo gavëjo. ³⁵ Rueromo gavëjamu Iesuro nivadeje. ³⁶ Nivamu gagorovo rue Jew rajohuro uarovareje: Aroriaho gahëjo. Hu Lazarus-are örire hesi dë vövöbajo'ere bogo bisemuoho uehorovë'ëro ëhuni nivajëjo. ³⁷ Nivajëromo ae göëro göëro uvareje: Ëahuro nuni sisë'e aho ajamamu marëjade höjo. Ëhuni nani huro Lazarus mami'e ro ajami'ibejajo hu bogo guomo'ibejajo.

Iesuhu Lazarus ajamamu guomoromo i'ovoromo ri'öjade jöhoje.

³⁸ Ëhi uarovamu hegorovo Iesuro röhu maho hara'uoromo vavaenimamu sino bamarire va'adeje. Va'oromo gavadeje juju gagoho munëro tugohë'e jiamu. ³⁹ Tugohë'e jiamu gagorovo uëvadeje: Munëho rori'o bava'ohëjo. Bava'ohëjamu guomë'e a hesi ma'ine Martha-ro uavadeje: Bada iae ëhi höjo röhu majae ëhi niö'i ëhi niö'i barëjë'ëro jië'ëro usihövajëjo. ⁴⁰ Usihövajëjamu Iesuro uavadeje: Iae ëhi höjo röhu na mami'e uavode höjo: Jaehu mae uehorovë'oho God-are aji maho ga'a'anuëjo. Naehu uavode jöho na ja ëho uehorovanuëjo o bogajo. ⁴¹ Ëhi uavamu hegorovo rueho jaburo munëho bava'areje. Bava'amu Iesuro sioroho garomo uavadeje: Apo naro jasi örire huë mae uavajëjo rabëni jero nasi jöho ejehë'ëgo. ⁴² Iae na garomo uvajëjo: Jero majae ëhi ejehanue höjo. Röhu naro ave jöho uavajëjo arue aribövi jabesi jöëni ëhuro jaburo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. ⁴³ Ëhi uanugoromo ma-darugo'o uvadeje: Lazarus va'orahonö hörö rovëjo. ⁴⁴ Hörö rovëjamu guomamu bamare ahuro i'ovoromo hesi övo hörü'oho nu ano'oho niögëro muoho taemo'amë'e juju gagore jioromo hörö rovadeje. Rovamu gagorovo Iesuro uëvadeje: Niögoho jiovahohego va'ajo.

Jew rajo a masijehu Iesu ano'iro jö atare jöhoje.

⁴⁵ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe Mary ga'i rovarohuro gavare Iesuro Lazarus ëhi ajami'ëgo i'ovoromo ri'öjamu gagorovo hesi örire mae uehorovareje. ⁴⁶ A ioro'iorohuro bogo ma uehorovo'i va'oromo Pharisee aribövioho huruoho majëhiromo uëvareje: Iesuro ëhi jië'e muoho vaejade höjo. ⁴⁷ Ëhi majëhijamu hegorovo priest masijohu'o Pharisee ömo'ömo'u'o ëho jaburo Jew rajo a masijo ioro'ioroho uëvareje: Gagovohego no jöe mevarëjo. Jöe mevarëromo gagovamu uëvareje: No ave a hesi öriroho diehi'o'ëjarëjo. Huro darugo'e mu masijoho aho'obëhe vaejaje höjo. ⁴⁸ Ëhi jië'e mu masijoho vaemu vaejamu noehu bogo tugohë'oho ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoruomo'ajëjo. Mae uehorovo'iramu gagorovo Rome ariböviohuro rueromo nosi amo börömo'u'o sa'ahu'o ijumavuo barë'ajëjo. ⁴⁹ Röhu ae gemu hesi ihoho Caiaphas hu jabu'o jiadeje. Evare vaduniroho hu priest böröme namijë'e jiadeje. Ëahuro ri'öromo uëvadeje: Jemë ave muoho bogo avo'avoho gavarujëjo. ⁵⁰ Jemë diehi'oromo bogo

uehorovarujëjo ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'o'ho ëhuro jemë marëjëvo'ajëjo. Ëhi jië'o'ho nosi sa'aho aho'obëhe bogo barëjavuo'ajëjo. Caiaphas-ro ëhi jövadeje. ⁵¹ Ëjôho bogo hesi ëma jövo'irögoro evare vaduniroho hu priest bërömëro jië'ëro ijönö jioröhe jôho God-ro bojamamu majëhijadeje. Majëhijade jö hesi bëhi huruoho majëhijë'o'ho Iesu guomo'a'ajëjo Jew raje aho'obëhe ajëmi'iröhëro. ⁵² Röhu bogo Jew rajo jabesi jöëni ëhemuoho guomo'i a'i guomoromo ëhuro God-are aboji harihu'e aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho gemuoro gagovo'iröhego Caiaphas-ro jö bëhoho bogo uehorovë'e ëhi ma-jövadeje. ⁵³ Iesu guomoröhe jôho ëhi atoromo evare majare aevoromo öroho nahoromo avohobe rovarëje hu anoröhëro. ⁵⁴ Ëhi'amu Iesuro Judea sa'are va'orahore juvadoho vuonugo'i va'adeje. Va'oromo a rumo'e sa'a hesi bëhire amo ihe Ephraim ë va'oromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae hijadeje.

⁵⁵ Hijamu Jew rajo jabesi maja bërömoho dunovadeje. Maja bërömo hesi ihoho God-hu Vörö Tugohade hesi Majaho jiadeje. Ëmaja bërömoho dunovamu ae aho'obëhe amo harihu harihure jioromo Jerusalem amo bërömore iojiomareje Moses-are jögoroho ejahoromo jabesi sisëho avohorovo'i sörö majaho rovego avoho ue'ahoröhëni. ⁵⁶ Iojiomoromo Iesu nahoromo God-are amo bërömore gagovoromo uarovareje: Jemë diehi uehorovarujëjo. Na jemë uehorovarujôho Iesu sörö bërömoroho rue'a'ajëjo o bogajo. Nani bogajo. ⁵⁷ Röhu mami'e priest masijohuro Pharisee ömo'ömohuro ae aho'obëhe jöë bojëmiromomo uëvareje: Iesu dinö'e hijajôho ae rahu gavë'o'ho ro huruoho majahuirego no heromo va'oromo hu guduamo'irarëjo.

12

Magonaho göehu ridi'e oso baeromo Iesuarë hörure otehodivade jöhoje.

¹ Ijönö majae aho'obëhe 6 barëjëgo God-hu Vörö Tugohade Sörö maja rue'iröhoho jiadeje. Rue'iröhoho jiamu evare Iesuro Bethany amore Lazarus-hu hijajire ë ajiomadeje. Lazarus guomamu Iesuhu ajamamu ri'öjade aho jiadeje. ² Amo Iesuro ë ajiomamu ariböviohuro i harihe avohoromo Iesu bojamijareje. Bojamiromomo Martha-ro ajëmiromomo ie i'imëmamu Lazarus-ro ie i'i Iesumë'o ro hijadeje. ³ Ëhi ro raromamu Mary-ro ridi'e osoho bisemu bövie barovadeje. Osoho bogo jovo'o'ho buaröhë'e ma-oso maemu jiadeje. Hesi manaho bogo bise'o vadu'o'ho jiadeje. Ësoho Mary-ro barueromo Iesuarë hörü döre otehodivoromo simano uohuro höröho uhijahadeje. Uhijahamu ridohuro osae aho'obëhe rumorovo barëjadeje. ⁴ Rumorovo barëjamu Iesuarë ijorajo ömo'ömohu'o ae gemu hesi ihe Judas Iscariot Iesuni hiruëmiromomo a jabesi övore bojëmi'iröhe ahuro uëvadeje: ⁵ Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo 300 kina rabu'e baeromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmiijare höjo. Ëhi jië'o'ho iae mae jio'ibejajo. ⁶ Ëhi uëvade hesi bëhoho Judas Iscariot-ro bövi bise'o rumo'e ariböviohunioho bogo uehorovoromo jövo'i a'i vajiohu'e aëro jië'ëro ëhi jövadeje. Ëhesi bëhoho huro Iesumesi moni'e esöho muebenövadeje. Muebejë'i gö vajiohëro baenövadeje. Vajiohëro baenövë'ëro ëhu'ëro uëvadeje: Ridi'e osoho rabëni bogo aroho imëvoromo bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmiijare höjo. ⁷ Bövi bise'o rumo'e aribövioho suvuorëmiijare höjamu hegoroovo Iesuro uavadeje: Bogave magonahoho vavaenoho bojami'iranëjo. Huro nimade höjo osoho avoho mueberomo guomevego otehodegoromo guavevo'iröhëni. ⁸ Bövi bise'o rumo'e aribövioho jemë'o

jiemu jioruomo'i na bogo jemë'oho hiemu hi'ejöjo. Ëhuni hu iae mae otehodegade höjo.

Jew rajo priest masijehu Lazarus ano'i jö atarohoje.

⁹ Ëhi'amu Jew raje ae aho'obëhe hejare uvavamu: Iesuro Lazarus'o gemuore hijajë uvamu hegoroovo rueruomadeje Iesu ga'irovo. Röhu bogo Iesu gemu ga'i rue'irögoro Lazarus'o ga'i rovereje Iesuro ajamamu i'ovë'ëro jjië'ëro. ¹⁰ Lazarus ga'i rueruomaje jöho hegoro priest masijohuro jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego Lazarus'o ano'irarëjo. ¹¹ Lazarus ano'i atare hesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe uvareje: Iesuro Lazarus mabëhe ajami-jade höromo priest masijo jabesi jöho vuonugo'i Iesu mae uehorovareje. Ëhuni ano'i atareje.

Iesuhu Jerusalem mae rovamu gavë'i aehu mabëhe rajahiruomade jöhoje.

¹² Ëhi'amu nërö sörö i'i rovare aribövioho aho'obëhe hejareje uvavamu: Iesu Jerusalem rojomajëjo. ¹³ Rojomajëjamu hegoroovo ijo rude ujuohoromo Iesu biroho'irögoro uvobe va'oromo uvoruomadeje: God mabëhëjo.

Ave aho Badare ihore rovajoho mabëhëjo.

Israel rajo nosi bërömo mabëhëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu Iesuro donkey harihe baeromo hesi döre ajio hijadeje. Donkey döre hijego Jerusalem amo rajehu garuomo'iröhe jöho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje:

¹⁵ Zion rajomë nadi juhuonivo'i arueho gahëjo.

Jemesi bërömhuro donkey harihu döre hiromo rovajëjo.

Ëhi jajivë'eje. Röhu mami'e God-are surire jajivadëhi Iesuro ëhi ë'adeje.

¹⁶ Urimoho Iesure ijorajo ömo'ömohuro ë surire jö hesi bëhoho bogo avoho uehorovareje. Röhu ijönö Iesuro döre ajiomoromo aje baeromo bëröme namijamu evare ë jöho uehorovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. Iesure jö God-are surire jajivarëhi no hesi örire ëhi vaejahare höjo.

¹⁷ Röhu ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomade hesi bëhoho urimë'i Lazarus guomamu Iesuro huni uvamu i'ovoromo munë gagore jioromo hörö rovamu evare ae aho'obëhe Iesu'o raromoromo ë muoho gavareje. Gavë'ëro ë jöho majëhibe jijihareje. ¹⁸ Ëbëhi'e mu bërömo hesi jöho majëhijamu hejë'ëro ëhuni ae aho'obëhe Iesu biroho'i rueruomadeje. ¹⁹ Iesu biroho'i rueruomamu gëgorovo Pharisee ariböviohuro uarovareje: Jemë'oho gahëjo. Ëa hesi mu tugohë'oho bogo eni javuo hesi höjo. Iae ae aho'obëhe mae hu gemu uehorovoromo hesi ijore ijore jijihoruomajëjo.

Greece sa'a rajo a ioro'iohehu Iesu ga'i nimoruomade jöhoje.

²⁰ Ëhi'amu ae aho'obëhe Jerusalem rojomamu Greece raje ae gö gö jabu'o rojomareje sörö majaho rovego God rajahi'iröhëro. ²¹ Rojomoromo Philip ga'i rovereje. Philip hu Galilee sa'a raje Bethsaida amo raje jiadeje. Jaburo Philip ga'i rueromo uavareje: No naguajëjo Iesu ga'irovo. ²² Ëhi uavamu hegoroovo Philip-ro va'oromo Andrew uanugoromo jaburo niö'iro va'oromo ë jöho Iesu majahijareje. ²³ Majahijamu Iesuro uëvadeje: God-are A Ma nasi iho döre jioröhe majaho iae rovë'e höjo. ²⁴ Ave naehu ë'irode jöho uhu'e majëhi'ie'ajëjo. Ëhesi bëhoho iae jö mae ma-gemuohemu höjo. I ujo gemu sa'are beruvebiromo sisërë'ajëjo. Sisërëjë'ëro ëhu'ëro tögömoromo ëgovoromo baje aho'o rae'amo'ajëjo. Bogo sisërë'ibejajo ëhi ma-gemu jio'ibejajo. Sisërëjë'ohuro ëhuro bogo sivuoho jio'i aho'o jio'amo'ajëjo. Na

ëhi sisërëjevo'iramu ëhuro ae aho'o gemuore jio'a'ajëjo. ²⁵ Ae rahu jabesi sinohemu uehorovë'oho ijumorovarue hõjo. O ave sa'are raromoromo sinehu nimaje mu bogo uehorovë'oho ëhuro ioro'ioire gemu raromo'aruëjo. ²⁶ Ae rahu nasi mu vae'i nimë'oho nasi ijore ijore jijih'o'aruëjo. Na din'o'e hijë'iroho nasi mu aribövioho jabu'o ë raromonövo'aruëjo. Ae rahu nasi mu vaejehë'oho nasi Vavuohuro jabesi ihoho döro bamo'ajëjo.

Iesu guomoröhe jö huhu jövadohoje.

²⁷ Avevejö'oho na dë vövöbajo'ere vavaenegavajëjo. Ëhuni na diehi ua'ejöjo. Na na ua'ejöjo: Apajo. Ave vavaeni maja rueröhoho tugohehego bogo bae'iröjo. Bogajo. Na bogo ëhioho ua'ejöjo rabëni na ë vavaenoho bae'i rovë'ëro. ²⁸ Ëhuni bogo tugoho jöho ua'irögoro a'i ua'ejöjo: Apo jasi aji'e muoho röjëhijego aëro garomo uvarëjo: Jasi ihoho böröme hõjo. Jasi ihoho böröme hõ uanugoromo hejadeje ö'idöre uvavamu: Na mami'e nasi aji'e muoho röjëhijë'e jevajëjo. Röhu maho röjëhi'ejöjo aëro uvoruomoröhego: God nasi ihoho böröme hõjo.

²⁹ Ëhi uvavamu hegorovo ae aho'obëhe bëhire riravarohuro a ioro'iorohuro uvareje: Varurëro anavohijajo. A ioro'iorohuro uvareje: O aneraëro Iesu jöe majahiromo uvavohijajo. ³⁰ Ëhi atoruumamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ëjö uvavamu hejarijoho bogo nasi jöënioho uvo'i jemesi jöëni uvade hõjo. ³¹ Jaruvoho ave sa'are mu sisë vaeruomaje aribövioho God-ro mevëvo'irögoro ë'ajëjo. Jaruvoho ave sa'are mu sisë simano vaejaje aho God-ro ruahö'ö'irögoro ë'ajëjo. ³² Na sa'are jevajoho aehu banigojiomevë'oho evare naro ae aho'obëhe rinëgo'iramu nasinö rueruomo'ajëjo. ³³ Aehu hu banigojiomo'iröhe jö majëhijadoho huro uëromo ë'adeje: Aëro ëhi korosire banigojiomevo'iramu guomo'ejöjo. ³⁴ Ëhi uëvamu hegoro rue ariböviohuro uaruomadeje: Guomo'irane jö uövuanuoho röhu no hejë'e javuajëjo nosi jögoru surire adahoromo uövuumu: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho nosirire rovë'iroho hu bogo guomo'i ma-ioro'ioiremu hi'a'ajëjo. Ëhi jië'oho ja diehi uöromo ë'anuejo: Aëro God-are A Maho na banigojiomevo'aruëjo. God-are A Maho ja diehi jië'e aëro javë'ëro ja guomo'i uvanuëjo. ³⁵ Guomo'i uvanuëjamu hegorovo Iesuro uëvadeje: Ajoho naro majae ma-bunemu jemë'o hiromo ajivëvo'ejöjo. Jemë'o hiromo ajivëvego ajiro jijihorëjo ëhuro bogo ramoramovëvo'iröhe hõjo. Ramoramore jijihë'oho öroho sidövëvo'ajëjo. ³⁶ Ëhi jië'e jiaje aji naehu jemë'o hijajevaro evaro ajoho na mae uehorovevorëjo. Mae uehorovevë'oho aji'e aribövie jëvo'ajëjo.

Jew rajo ariböviehu Iesu bogo ma uehorovare jöhoje.

Ëhi uënuogoromo va'adeje. Va'oromo gurihiorovoromo dirö'o göro hijadeje jaburo gajöëni. Ëhi'adeje. ³⁷ Urimo Iesuro Jew rajohu'o hiromo bëhi'e mu masije aho'obëhe jabesi nunire vaebe rovadeje. Röhu jabumëro hesi öriroho bogo maho uehorovareje. ³⁸ Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo majëhinövade ae Isaiah-hu maminö gö'e jajivadëhi ëhi jioröhego ëhuni Iesu bijönimareje. Isaiah-ro God-are surire jajivoromo uvadeje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e hõjo. Badare darugo'e mu hesi bëhoho rahuro avoho gavë'e hõjo. Isaiah-ro ëhi jajivadeje ijönö jioröhego. Huhu jajivadëhi jaburo ëhi ë'oromo Iesu bogo ma uehorovareje. ³⁹ Iesu mae uehorovo'iröhoho bogo eni jëvadeje. Bogo eni jëvade hesi bëhoho Isaiah-ro ave jöhu'o surire uhunö'e jajivadeje. Jajivoromo uvadeje:

⁴⁰ God-ro uvajëjo: Naro jabesi nunoho tugohëhoromo uehoroho ijumëhë'e jevajëjo ëhuro nunoho ramoramovëvoromo uehoroho bogojëvoröhego. Uehoroho bogojëvego bogo huotorovoromo nasi öriroho bogo rovego naro bogo i'ovëvego bogo mae jëvoröhego.

⁴¹ Isaiah-hu ëhi jajivade hesi bëhoho huro uehore God-aro baeromo Iesuhu baeröhe ajoho garomo huhu vaeröhe jöho jövadeje. ⁴² Iae a ioro'ioroho Iesu bogo ma uehorovareje röhu a ioro'ioroho aho'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o iae hu mae uehorovareje. Mae uehorovoromo röhu uvareje: Pharisee ömo'ömohuro uö'a'aruëjo: Iesu mae uehorovarujohuni God rajahjarue osaroho nadi ijoroho ruerë uö'a'aruëromo ëhuni Pharisee juhuonëmiromo Iesu mae uehorovare jöho subivëhareje. ⁴³ Uvareje: God-hu no rajahui'iröhoho ëho ma-jianovo'i aehu no rajahuijaruoho iae mae höjo.

Iesuhu majëhijade jö bijönimë'ohuro sisëro va'iröhe jöhoje.

⁴⁴ Iae Iesuro ma-darugo'o uvadeje: Ae rahu na mae uehorovevë'ohoho bogo nasi öriroho gemu uehorovevo'i sa'are remö'öjade ahu'o mae uehorovarue höjo. ⁴⁵ Ae rahu na gevë'ohoho sa'are na remö'öjade ahu'o gavarue höjo. ⁴⁶ Naro sa'are rovë'ëro aho'o ajivëvaje höjo ëhuro ae rahu na mae uehorovevë'ohoho ë aribövioho bogo ramoramoroho raromoröhego. ⁴⁷ O ae rahu nasi jö heromo bogo ejehë'ohoho na bogo jabesi jöho mevoromo sisëroho bamëvo'ejöjo. Sa'ae aho'o bogo sisëroho bamëvo'i maro bamëvo'i rovode höjo. ⁴⁸ Röhu na'o nasi jöhu'o bijönimë'ohoho sisëre va'iröhe bëhoho iae jiajëjo. Bëhoho ëho naehu majëhibe rovode jöho höjo. Hujeji ijo tugoho'i majaho rue'iramu ë jöho bijönimë'ëro ëhu'ëro sisëro va'a'aruëjo. ⁴⁹ Rabëni hesi bëhoho naehu majëhibe rovode jöho bogo nasi ëma jövo'i Vavue sa'are remö'öjadohuro jöho bojëmijade höjo naro ëhuremu jövo'irodego. ⁵⁰ Röhu naro garomo uvaje höjo: God-hu bojëmijade jö aehu ejahë'ohuro ëhuro ma-ioro'ioeremu maro raromarue höjo. Ehu'ëro jië'ëro naehu jövaje jöho Vavuehu uevadëhi iae ëhi gemuoho höjo.

13

Iesuhu hesi ijorajo ömo'ömo jabesi höru hitahi u'ovëhade jöhoje.

¹ Iae God-hu Vörö Tugohade Sörö majaho nërëhi jio hesi jiadeje. Nërëhi jio hesi jiamu Iesuro garomo uvadeje: Naehu sa'a nugo'i Vavu hesi örire va'irode majaho iae rovë'e höjo. Röhu hesi aribövi maho ave sa'are raromaruoho mami'e dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvobe rovadoho bogo vuonugo'i uehorovëvobe va'adeje ëhi ma-guomoröhego.

² Iae Satan-ro mami'e Simon Iscariot-are harihe Judas-are simanoho ijumahadeje huro Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhego. Ehi jië'ëro Iesu'o hesi ijorajoho jabu'o raromoromo i harihe ue'ahareje. ³ Ie ue'ahoromo Iesuro garomo uvadeje: Vavuohuro daruge aho'obëhe nasi övoro bamehë'e höjo. Na God-arire jioromo rovodoho hesi örire vuonorö'ö va'ejöjo. ⁴ Hesi örire vuonorö'ö va'ejöromo Iesuro ie ijë'ëro ri'öromo döre niögoho jijöromo uhirovarue niögoho dë'ahore muohorovadeje. ⁵ Muohorovoromo jovoho hevöre otehoromo aevoromo hesi ijorajo jabesi höroho eguëhoromo muohorovade niögoho baeromo höroho uhijëhadeje. ⁶ Ehi'obe va'oromo Simon Peter-hu hijajire rovadeje. Rovamu uavadeje: Bada na ja nasi hörohu'o eguehonëjo. ⁷ Eguehonëjamu uavadeje: Naehu ömaje hesi bëhoho jaruvoho ja bogo gavanuëjo. U'emu ga'a'anuëjo. ⁸ Ga'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Nasi höroho

bogo egueho'anuëjo. Bogo mae bogajo. Bogajamu uavadeje: Naehu jasi höru bogo eguahë'oho ijonöho ja bogo nasi ae gemuoho javo'ajëjo. ⁹ Javo'ajëjamu hegoroovo Simon Peter-ro uavadeje: Ëhi jië'e jiaje nadi höremuoho egueho'i a'i övohu'o simanohu'o ëhu'o eguehëjo. ¹⁰ Eguehëjamu Iesuro uavadeje: Rabëni övoho simanoho eguahojörajo. Bëhoho bogohöjo. Ae rahu jabesi sino haho'o jovo eguoromo u'o barëjë'oho röhu maho bogo eguoruomo'i jabesi hörohemu eguonövo'aruëjo. Röhu jemesi sisëho mami'e u'ovëhë'ëro mae jëvajëjo. Mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo. ¹¹ Iesuhu ëhi uëvade hesi bëhoho huro garomo uvadeje: Judas-ro na bijönegarue a jabesi övore bojëmi'ajëjo. Ëhuni uëvadeje: Jemë mae jëvo'i sisëho jemesi ae gemu hesiriremu höjo.

¹² Ëhi uëromo ijarahö jabesi höroho eguëhonugoromo niögu jijö bamadoho röhu maho ba'amoromo va'o hesi röhore hinugoromo uëvadeje: Naehu jemesi örire ömode mu hesi bëhoho na jemë gavarujëjo o bogajo. ¹³ Bëhoho iae na majëhi'ie'ajëjo. Jemëro uevaruje höjo: Tisajo o Badajo. Iae mae uevaruje höjo na ëhi jevë'ego. ¹⁴ Na jemesi Bada'o Tisa'o jevajëjo röhu na bogo uvode höjo: Böviëro jevë'ëro höroho bogo eguëho'ejö uvo'i ma-eguëhode höjo. Ëhuni jemë'o nadi bövie javuajë uvo'i göëro göho huë baerovoromo höroho eguahorovorëjo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho naro mu mae röjëhijë'e jevajëjo ëhuro naehu jemë ajëmijodëhi jemë'o ëhi huë baerovoromo ajamirovo'irarijego. ¹⁶ Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Mu ariböviohuro o anue jijiharue ariböviohuro jabesi a börömoho bogo iosiramiromomo masije riravarue höjo. ¹⁷ Ëjöhö mae jio'ego jemë iae gavarujëjo. Ëhuni nadi na iosiremiromomo uvorëjo: No masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejarë uvo'i ma-ajamirovorëjo. Ëhi ë'ë'oho huë mae jëvo'ajëjo.

¹⁸ Huë mae jëvo'ajë uëvaje jöho ëho bogo ae aho'obëhe jemesi jöho uëromo ë'ajëjo. Jemë diehi jië'e aribövie baejëvodoho iae na gëvaje höjo. Mami'e God-are surire jöho jajivoromo uvë'e höjo: Na'o gemu mae i ijajohuro huotorovoromo na'o muorovo'i nimade höjo. Ëhi jioröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi jië'e mu sisëho jio'a'ajëjo God-are surire jöho bogo bejajëro jië'ëro. ¹⁹ Ëmu sisëho bogo vejö'oho jio'i u'emu jio'a'ajëjo. Röhu aviavejë'e uëvajëjo jemëro ga'irarijego ë mu sisëho rovego garomo uvo'irarijego: Iae mae-ëjo. Nörö jiemu jiaje A Börömoho höjo. ²⁰ Röhu ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Naehu rëmö'öjego rovarue aribövioho ae rahuu ë aribövi rajëhiromomo baejëvë'oho ëhuro na'o rajëhiromomo baejeveruomaje höjo. O ae rahu na rajëhiromomo baejëvë'oho ëhuro rëmö'öjamu rovode ahu'o rajahiruomaje höjo.

Judas-hu Iesu bijönimarue a jabesi övore bojëmi'iröhejö Iesuhu jövadohoje.

²¹ Ëhi uëromo hesi dë vövöbajo'ere huë vavaene böröme baejadeje. Huë vavaene böröme baeromo ma-sama'e majëhiromomo uëvadeje: Ave jöho na jö mae uë'ie'ajëjo. Jemesirire jiaje ae gemuëro na bijönegarue aribövi jabesi övore bojëmi'anuëjo. ²² Ëhi uëvamu hegoroovo hesi ijarahö jaburo nuniro garoro garoro baeromo uvareje: Rahuare jöho uöromo ë'ajëjo. ²³ Röhu Iesuare ijarahö ae gemuëro Iesuare bëhi mare hijë'e jiadeje. Iesuro ë aho hesi dë vövöbajo'e aho'o rajahinövadeje. ²⁴ Ëaho Iesuare bëhire hijë'e jiamu Simon Peter-ro ë a hesi örire uvenëro uavadeje: Ua gavëjo: Rahuare jöho uöromo ë'anuëjo. ²⁵ Uöromo ë'anuëjamu ë ijarahöhuo Iesu hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja rahuare jöe uöromo ë'anuëjo. ²⁶ Uöromo ë'anuëjamu Iesuro uavadeje: Naro ioho baeromo ijo bajo nemarire ba'amoromo ioromo

ae gemu bojami'ejöjo. Bojamijego garomo uvonëjo: Iae ë ahuro ëhi sisë vaejevo'ajëjo. Ëhi uanugoromo ie gemu baeromo ba'amoromo ioromo Simon Iscariot-are harihoho Judas bojamijadeje. ²⁷ Bojamamu Judas-ro baeromo ijamu gavë'i Satan-ro ë a hesi dë vövöbajo'ere abuejadeje. Abuejamu Iesuro uavadeje: Jaehu vae'i ë'anue muoho ma-burëro va'oromo vaejëjo. ²⁸ Vaejëjamu hegorovo raromoromo i ijarue ariböviohuro bëhoho rabëni Iesuhu Judas ëhi uavajoho bogo avoho hejareje. ²⁹ Bogo avoho he'irögoro a ioro'iorohuro uvareje: Judas-ro moni bahijaruoho muebejajego ëhuni nani Iesuro uaromo ë'ajëjo: Va'oromo söröëni ie imahuëjo. O va'oromo inömo rumo'e aribövioho monioho gö suvuorëmijëjo. Ëhuni uaromo ë'ajëjo. ³⁰ Röhu Judas-ro Iesuhu bojamijade ioho baeromo ma-burëro höröromo ramoramore va'adeje.

Göehu gö rajahirovo'iröhe jö i'ohoje.

³¹ Judas va'amu gagorovo Iesuro uëvadeje: Avevejö'oho God-are A Ma nasi aji'e muoho röjëhijë'e höjo. God-ro daruge bojëmijë'ëro hesi aji'e muohu'o röjëhijë'e jevajëjo. ³² Naro God-are ajoho ae röjëhi'iramu evare God-ro hesi A Ma nasi ihoho banigojiomeho'ajëjo. Hu ma-burëro iae ëhi ë'ië'ajëjo. ³³ Nasi harihu ömo'ömohumë na jemë'oho majae ma-bunemu hi'ejöjo. Hiromu va'iramu nahevo'arujëjo. Röhu Jew rajo masijo mami'e uëvodëhi jemë'o ëhi uë'ië'ajëjo: Naehu va'irodire jemë ë ö'irarijoho bogo eni jëvajëjo. ³⁴ Röhu jögoru i'e bojëmi'ië'ajëjo. Göëro göho rajahirovorëjo. Naehu jemë rajëhibe rovodëhi jemë'o ëhi gemuoho ë'orëjo. ³⁵ Jemë rajahirovë'oho ëhuro ae aho'obëhe gëromo uvoruomo'ajëjo: Jemë nöruare ijore ijore jijiharuje aribövie jëvajëjo.

Peter-hu Iesu gavajoho subivëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

³⁶ Ëhi uëvamu Simon Peter-ro uavadeje: Bada röhu ja dinö'e va'onëjo. Dinö'e va'onëjamu uavadeje: Naehu va'irodire avevejö'e ë ö'iranoho bogo eni javajëjo. U'emu ö'a'anuëjo. ³⁷ Ö'a'anuëjamu hegorovo Peter-ro uavadeje: Bada röhu avevejö'e naehu jasi ijore ö'ë'oho rabëro bogo eni jevajëjo. Naehu ajamiromo jani guomevë'oho iae mae höjo. ³⁸ Iae mae höjamu Iesuro uavadeje: Peter jero uvanuëjo: Naro nöro ajamiromo guomorovo'ejöjo. Röhu ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Kökörökoho bogo uvë'e jero majae niö'i gemu ae uë'a'anuëjo: Na Iesu bogo gavaje höjo.

14

Vavu hesirire va'arue öroho Iesu jiaje jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Nadi nurunurumoromo uehore gö gö bae'i a'i God-are öroro mae uehorovoromo nasi örohu'o ëhu'o mae uehorovorëjo. ² Ëhesi bëhoho nasi Vavu hesi osare röhoho aho'obëhe jio'amajëjo. Ëhuni na ë va'oromo jemëhu raromo'irarije röhoho avohëho'ejöjo. Naehu jövaje jöho bogo maehu jio'ibejajo bogo uë'ibejöjo. ³ Va'oromo jemesi röhoho avohëhonugoromo vuonorö'ö rueromo söjëvoromo nasirëro va'ejöjo ëhuro naehu hijajire jemë'o ë raromo'irarijogo. ⁴ Naehu va'oromo hi'irode öroho jemë iae gavaruje höjo. ⁵ Gavaruje höjamu Thomas-ro uavadeje: Bada jero ëhi uövuanuëjo röhu jaehu dinö'e va'o hi'iranoho no bogo gavaruëjo. Ëhi jië'oho ja diehi'oromo uövuanuëjo: Öroho iae gavaruje höjo. ⁶ Gavaruje höjamu Iesuro uavadeje: Mare va'irarije öroho na jevajëjo. Jö ma ga'irarije öroho na jevajëjo. Darugo bae'irarije öroho na jevajëjo. Vavuohu'o gemu mae

jëvojöro nëgë'iroho öroho na gemu jevajëjo. ⁷ Jemë na gevë'e jëvë'ëro nasi Vavuohu'o ga'a'arujëjo. Jaruvoho aevoromo jemë ë A hesi bëhoho uehore baeromo gabe va'a'arujëjo.

⁸ Gabe va'a'arujëjamu Philip-ro uavadeje: Vavuoho røjahuijego no gavarëjo. Gavë'oho ëhuro no mae javuo'ajëjo. ⁹ Mae javuo'ajëjamu uavadeje: Philip na majae ëgobövie jemë'o hijë'e jevajëjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo bogo avoho gevanuëjo. Ae rahu na gevë'oho nasi Vavuohu'o garuomaje höjo. Ëhu'oho ja diehi'oromo uevanuëjo: Vavuoho røjahuijego no gavarëjo. ¹⁰ Ja diehi'oromo bogo uehorovoromo uvanuëjo: Nöröro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nöruare dë vövöbajo'ere jiajëjo. Naehu jemë uëvaje jöho bogo nasi ëma uehorovoromo uë'i a'i Vavue nasi dë vövöbajo'ere hijajohuro huro hesi muoho nasi dë vövöbajo'ere vaejego na vaejaje höjo. ¹¹ Na uëvode höjo: Naro Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i Vavuohuro nasi dë vövöbajo'ere jiajëjo. Ëjöho heromo uvorëjo: Iae mae-ëjo. O jemë uvë'oho: Nöruare jöho bogo eni hö uvë'oho naehu vaejaje mu masijoho uehorovoromo uvorëjo: Nöruare jöho mae höjo. ¹² Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Ae rahu na mae uehorovevë'oho naehu vaejajëhi jië'e darugo'e muoho vae'a'arujëjo. Röhu naehu vaejaje darugo'e muoho ma-jianovajoho u'emu jemëro darugo'e mu masijo maho vae'a'arujëjo rabëni naro Vavu hesi örire va'iramu. ¹³ O jemë rabe rabe Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho naro ëhi vaejëho'ejöjo ëhuro Harihu nasi muoho garomo uvo'irarijego: Vavuoho böröme höjo. ¹⁴ No nöruare aribövie javuajë uvoromo rabe rabe ue gevë'oho iae na vaejëho'ejöjo.

God-hu hesi Aru'aho mëmi'iröhe jö Iesuhu jövodohoje.

¹⁵ Jemë na rajehijë'ohuro nasi jögoroho ejeho'arujëjo. ¹⁶ Ejeho'iramu naro Vavuoho ua'iramu Ajëminövo'iröhe A göho bojëmi'ajëjo huro rueromo jemë'o ma-ioro'ioremu hi'iröhego. ¹⁷ Ajëminövo'iröhe Aho iae jö maemu barovaje Aru'ahoho höjo. Sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ë Aru'ahoho bogo uehorovoromo simanoho bogo avoho gavaruëro jië'ëro ëhuni bae'iröhoho bogo eni jëvajëjo. A'i jemëro hu avoho gavaruje höjo. Avevejö'e hu jemë'o hijajoho u'emu jemesi dëre abo hibe va'a'ajëjo. Iae ëhuni jemë gavaruje höjo.

¹⁸ Naro jemë rëmo va'iramu jemë bogo sivuoho öbioho raro-manovo'arujëjo. A'iro na vuonorö'öromo jemesirire rue'ejöjo. ¹⁹ Majae ma-bunemu barë'iramu sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro bogo geruomajëjo. Röhu jemëro iae ge'a'arujëjo. Na hiemu hijajohuro ëhuro jemë'o daruge baeromo raromajëjo. ²⁰ Ëho majaho rue'iramu jemë garomo uvo'a'arujëjo: Nörö hesi Vavu hesi dë vövöbajo'ere jio'i no nöruare dë vövöbajo'ere javuo'i nöro nosi dë vövöbajo'ere jiajëjo.

²¹ Ae rahu nasi jögoru baeromo ejehë'oho ëhi jië'e ariböviohuro rajehiruomaje höjo. Rajehijë'oho nasi Vavuohuro jabumë rajëhi'ajëjo. Rajëhi'iramu na'o ë aribövioho rajëhiromo va'orahoro røjahirovo'ejöjo geruomoröhego. ²² Ëhi uëvamu Judas-ro bogo Judas Iscariot a'i Judas göhuro Iesu uavadeje: Bada ja diehi'oromo nosi örire gemu jasi ar-ijö'arije røjahirovo'i sa'arohemu uehorovarue aribövi jabesi öriroho bogo røjahirovo'ië'anuejo. ²³ Bogo røjahirovo'ië'anuejamu uavadeje: Ae rahu na rajehijë'oho ë ariböviohuro nasi jöho ejehoruomajëjo. Ejeho'iramu nasi Vavuohuro jabumë rajëhiromo hu'o na'o ö'oromo jabu'o gemu mae ari'ejarëjo. ²⁴ O ae rahu bogo rajehijë'oho nasi jöho bogo ejehoruomaje

höjo. Jemë hejaruje jöho bogo nasirehu jio'i a'i Vavuehu remö'öjamu rovode a hesi jöho höjo.

²⁵ Na jemë'o hijë'i ë jöho majëhijë'e jevajëjo. ²⁶ O Vavuohuro jemë Ajëminövo'iröhe Aho ë hesi bëhoho Vavu hesi Aru'ahoho nasi ihore nugö'ö'iramu huro jemë bövioho bise'oho rjëhiromomo simanoho huotövëho'iramu naehu majëhijode jöho uehorovo barë'arujëjo.

²⁷ Nasi huë maho jemesi örire bojëmijajëjo rëmo va'ië'ëro. Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu huë ma bojëmijaruëhioho na bogo ëhioho bojëmi'i uhohu'o bojëmijajëjo. Nadi nurunurumomomo juhuonivorëjo. ²⁸ Mami'e jemë hejarije höjo naro uëvamu: Na va'ejöjo. Röhu na vuonorö'öromomo jemesire rue'ejöjo. Jemë na avoho rajehi'ibejarijëjo nasi Vavu hesire va'irode jöho heromo nimoroho'ibejarijëjo Vavuehu na iosiremiromomo böromomo jiajohuni. ²⁹ Avevejö'oho ë muoho bogo vaejë'e röhu urimo na ma-majëhijë'e jevajëjo ëhi'lego garomo evare mae uehorovo'irarijëjo. ³⁰ Röhu na bogo majae ëgo'oho jemë jöho majëhi'ejöjo ave sa'are Sisë A Böromoho rue'ego ëhunivo. Röhu hu bogo nasi bövioho jië'ëro hu jöho bogohöjo. ³¹ Röhu na nege sa'ae aho'o jaburo garomo uvoruomorohego: Nöröro Vavuoho iae rajahiromomo Vavuehu jö bojämijadëhi nöröro ëhi ë'aje höjo. Ahia mino'ëjo. Ri'öhego no va'arëjo.

15

Iesu grape bajo rae'amaje ö'i mae jiaje uhu jö Iesuhu jövadohoje.

¹ Iae Iesuro hesi ijorajo ömo'ömocho jö viture uhu'e uëvadeje: Grape bajo rae avohaje ö'oho na jevajëjo. Ö'i muebejaje aho nasi Vavuoho höjo. ² Na'o bimuvaruje aribövioho ëho ö'i ado sirino'oho jio'amajëjo. Ö'i muebejaje ahuro garöhe di adoho bajoho bogo rae'amamu gavë'oho duvahore tarivromomo ruruhö'öjaje höjo. O garöhe di adoho bajoho raejamu gavë'oho iogororomo sirino sirino harihu sahori'amë'oho tarivo ruruhö'ö'i mahemu nugaje höjo ëhuro ë adohuro bajoho rae avohoröhego. ³ Röhu naehu majëhijode jöho ejehë'ëro ëhuro jemë adonö'e mami'e iogorëvë'e höjo. ⁴ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromarujoho ëhi raromorëjo. O naro jemë'o gemuore bimuvoromo hijajoho ëhi hi'ejöjo. Jemëhu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho bogo rae avoho hesi jëvajëjo. Ö'i adehu aho najore bogo bimuvë'ëro sisërëromomo bajo bogo ma raejajëhi ëhi jëvo'ajëjo.

⁵ Ö'i bëhoho na jëvo'i jemë ado sirino'oho jëvajëjo. Ae rahu na'o gemuore bimuvoromo raromö'i naehu jemë'o gemuore bimuvoromo hijë'ohuro ëhuro rae avoho'arujëjo. O na'o gemuore bogo bimuvë'oho i'o muo vaejë'oho bogo mae bogo eni jëvo'ajëjo. ⁶ Ae rahu na'o bogo gemuore bimuvoromo raromë'oho ado suaromo ruruhö'öjëgo sisërëjajëhi ëhi jëvo'ajëjo. Ehi jië'e adoho gagovoromo vënire huego ravo'amaje höjo. ⁷ Röhu jemë na'o gemuore bimuvoromo raromë'oho o nasi jö jemesi dë vövöbajore jië'oho ëhuro jemë rabe rabe God ua ga'i nëgë'oho uarëjo. Ua gavë'oho iae bae'a'arujëjo. ⁸ Jemë bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi Vavu hesi ihoho döro jiaje höjo. O bajo rae avohë'ohuro ëhuro nasi ijore ijore jijiharuje aribövi mae jëvo'ajëjo. ⁹ Iae Vavuehu na rajehijadëhi naro ëhi jemë rajëhijë'e jevajëjo. Naro ëhi rajëhijë'e jevaje ëhuni na'o gemu mae ëhi raromorego na rajëhiemu rajëhinövo'iröjo. ¹⁰ Jemëhu nasi jögoru ejehë'oho ëhuro na'o gemu mae raromö'iramu ëhuro na rajëhinövo'ejöjo. Naehu nasi Vavu hesi

jögoru ejahë'ëro hu'o hijego huhu rajehijajëhi jemëro ëhi na'o raromo'iramu rajëhinövo'ejöjo.

11 Naehu jö ëhi jövaje hesi bëhoho naehu nimorohajëhi jemë'o na'o gemu mae nimoroho'irarijego bogo bisemuoho nimoroho'i nimoroho avoho'irarijego. 12 Ave jögoroho naro bojëmi'ië'ajëjo. Naehu jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajëhi jemëro göëro göho ëhi uehorovëvorëjo. 13 Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovëvarue mu börömoho aviëhi höjo nosi aganoho ajëmi'i vuovorovo'ejarëjo. Mu ioro'ioroho ma-jianovajëjo. 14 Nasi jögoru ejehë'o ho jemë nasi agane jëvaje höjo. 15 Urimoho na bogo aganoho uë'i a'i uënövode höjo: Nasi mu vaejaruje aribövie jëvajëjo. Ae gö jabesi mu vaejarue ariböviohuro jabesi masijehu vaejarue mu hesi bëhoho bogo garuomaje höjo. Ëhuni avevejö'o ho na bogo nasi mu vaejaruje aribövioho uë'i a'i agane uëvajëjo ë hesi bëhoho nasi Vavuëhu rabe rabe uevamu hejode jöho naro röjëhijamu jemë gavë'ego. 16 Jemë na bogo baejevo'i a'i naro jemë baejövode höjo. Baejëvoro muro bamëvode höjo jemëro va'oromo ioro'ioremu jioröhe bajoho rae avoho'irarijego. Ëhi jië'e bajo rae avohë'o ho ehuro jemëhu Vavu hesi örire rabe rabe ihore ua gavë'o ho iae huro bojëmi'ajëjo. 17 Ëhu'ëro jië'ëro ave jögoroho naro bojëmijajëjo. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvorëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruomaje ariböviehu Iesuarë aribövi nu huodaguo'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

18 Sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jemë nu huodëgaruoho uvorëjo: Urimo ëhi jië'e ariböviohuro nöro nue huodivoruomade höjo. 19 Jemë'o sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëvo'ibejajo ë ariböviohuro uvoruomo'ibejajo: Jemë nosi aribövie gemuoho jëvajëromo rajëhi'ibejarëjo. A'i jemë sa'arohemu uehorovarijoho naro baejövode höjo nasinö jëvoröhego. Baejëvë'ego jemë bogo jabu'o ho havoromo ave sa'a hesirohemuoho uehorovaruje höjo. Ëhuni ë ariböviohuro jemë nue huodëgarue höjo. 20 Jemë'o uehorovohëjo. Naro mami'e uëvode höjo: Mu ariböviohuro jabesi a masijoho bogo iosirëmiromo masijoho riravarue höjo. Ëjjo hesi bëhoho jemesi börömoho na sisë vaejevë'ëro ëhu'ëro sa'ae aho'o jaburo mu vaejaruje aribövioho jemë'o sisë vaejëvo'aruëjo. O nasi jö ejehë'o ho jemesi jöhu'o ejëho'aruëjo. 21 Jemëro nasi ihoho baejë'ego ëhuni ëho jaburo jemesi örire ëhi sisë vaejëvoruomo'ajëjo rabëni hesi bëhoho sa'are na remö'öjade aho jabumë bogo gavaruëro jië'ëro. 22 Na bogo sa'aroho rueromo jöho jabesi öriroho majëhi'ibejajo jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. Röhu nasi jöho majëhijamu hejare höjo. Hejë'ëro bogo uö'a'aruëjo: Noehu mu sisë vaejaroho bogo gavë'e ëma ë'are höjo. 23 Na nu huodegë'o ho nasi Vavuohu'o nue huodivoruomaje höjo. 24 Ae göehu bogo vaejarue ëhi jië'e darugo'e mu masijoho naro jabesi nunire vaenövode höjo. Jabesi nuniroho ëhi jië'e muoho bogo vae'ibejajo ehuro jabesi jö sisëho bogojio'ibejajo. O avevejö'o ho jabumë nasi muoho iae gavare höjo röhu na'o nasi Vavuohu'o nue huodaguoruomaje höjo. 25 Jabuhu nu huodaguarue hesi bëhoho urimë'i jabesi jögoru surire jajivoromo uvë'e höjo: Na sisëho bogo ömë'e jabumë ëma nue huodegare höjo. Röhu nue huodego'iröhe jö jajivadëhi ëhi nue huodegarue höjo God-are jöho bogo bejajëro jië'ëro.

26 Röhu jemë Ajëminövo'iröhe Aho jö maemu barovaje Aru'ahohuro jië'ëro Vavuohu'o gemu mae hijaje höjo. Ëhi hijajëro jië'ëro naro

nugö'ö'iramu Vavu hesirire jioromo jemesi örire ruvebi'ajëjo. Ruvebiromomo nasi jöho huruoho majëhi'ajëjo. ²⁷ O jemë'o nasi jöho huruoho majëhi'arujëjo aevo'i na'o raromobe rovë'ëro jëvë'ëro.

16

¹ Ëjöho naro uëvajëjo jemë mae uehorovevarujoho vuonugojöëni. ² Jew rajehu God rajahijarue osare osare jemëhu gagovoromo God rajahijarujoho aëro ahëvoruomö'ajëjo. O majae ijonö aehu jemë muo'amëvë'iroho uvoruomö'ajëjo: Noehu Iesuare aribövi muo'amaruoho ëho God-are muevaejaruëjo. ³ Ëhi jië'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire vaejëvo'aruëjo ë hesi bëhoho Vavuohu'o na'o bogo gövuaruëro jië'ëro. ⁴ Röhu naro ë jöho uëvajëjo ëhuro naehu ëhi uëvode huë vavaeni majaho rovego jemëro uehorovoromo uvo'irarijago: Nöröro uövuade höjo: Ëhi jië'e mu sisëho rue'a'ajëjo.

God-are Aru'ahuhu mu vaejaje jö Iesuhu jövdohoje.

Ëhi jië'e jöho na bogo aevo'ioho uëvode hesi bëhoho na urimë'i jemë'o hibe juvoromo ëhuni bogo uëvode höjo. ⁵ Röhu avevejö'oho na jemë'oho bogo hi'i a'i na remö'öjamu sa'are rovode a hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo. Jemë bogo ae gemu vadu'oho uevarujëjo: Ja dinö'e va'ië'anuejo. ⁶ Röhu na va'i uëvodohuni ëhuni jemë sisë maro vavaenimarujëjo. ⁷ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Na bogo va'ibejöjo bisemu sisë jëvo'ibejajo. O na va'ë'ohuro ëhuro maho jëvo'ajëjo. Ëhesi bëhoho na bogo va'ibejöjo ëhuro God-are Aru'ahuhu Ajëminövo'iröhoho jemesi öriroho bogo rue'ibejajo. O va'ë'ohuro ëhuro naro Aru'ahoho jemëni nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. ⁸ Aru'ahohuro rueromo sama'e röjëhi'a'ajëjo ae aho'o ga'irarijago sa'arohemu uehorovarue aribövioho jaburo mu sisë hesi öroho mu ma hesi öroho sisë mevëho'iröhe hesi öroho bogo avoho uehorovoruomego. ⁹ Mu sisë hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho jabumë nasi öriroho bogo maho uehorovevoruomaje höjo. ¹⁰ Mu ma hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho naro Vavu hesi örire maro va'iramu ijonöho bogo ge'a'arujëjo. ¹¹ Sisë mevëho'iröhe hesi öri bogo avoho uehorovarue hesi bëhoho ave sa'are Sisë A Börömo hesi muoho mami'e mevamu bejë'e höjo.

¹² Naehu jemë jöe aho'obëhe majëhi'irodoho avevejö'e simanore uehorovo'irarijoho jemë bogo eni jëvajëjo. ¹³ Iae ëhi höjo röhu jö mae barovaje Aru'ahohuro rovë'iroho huro mu ma hesi öroho röjëhi barë'ajëjo. Hu bogo hesi ëma uehorovoromo jöho jövo'i a'iro jöe rabe rabe hejë'oho ëho jövoromo röhu u'emü jioröhe mu jöho huruoho majëhi'ajëjo. ¹⁴ Naro jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë huruoho majëhi'iramu ëhuro nasi ihoho döro jio'a'ajëjo. ¹⁵ Vavuehu jövaje jöho aho'o nasirohu'o gemuoho höjo. Iae ëhuni na uëvajëjo: Naro God-are jöe jövo'iramu Aru'ahohuro nasi jöho baeromo jemë majëhi'ajëjo.

Iesuare ariböviehu huë vavaeni baeromo barëjago huë mae bae'iröhe jö Iesuhu jövdohoje.

¹⁶ Majae ma-bunemu barë'iramu jemë na bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'o majae ma-bunemu barë'iramu evare röhu maho ge'a'arujëjo. ¹⁷ Ge'a'arujëjamu hegorovo hesi ijorajo ioro'iorohuro uarovareje: Iesuro no uövuajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo geromo röhu majae ma-bunemu barë'iramu ge'a'arujëjo. Hu diehi uöromomo jövajëjo. O uövuajëjo: Na bogo ge'irarije hesi bëhoho na Vavu hesi örire va'ië'ajëjo. Ëhu'o hu

diehi uöromo ë'ajëjo. ¹⁸ Majae ma-bunemu uvaje jö bëhoho rabe höjo. Hu rabu jö jövajoho no dadivavuajëjo. ¹⁹ Ëhi uarovamu Iesuro garomo uvadeje: Arue aribövioho ue ge'i nimaruëromo uëvadeje: Na uëvajëjo: Majae ma-bunemu barë'iramu bogo ge'a'arujëjo. Bogo geromo röhu va'ö majae ma-bunemu barë'iramu röhu maho ge'a'arujëjo. Na jemë ë jö hesi bëhoho naho'i atarujëjo. ²⁰ Ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë sisë maro nierusuburu'e bamo'arujëjo. A'i ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro nimoroho avoho'aruëjo. Jemë huë vavaene bae'a'arujëjo röhu huë vavaeni bae'irarijoho barëromo dë mae jëvo'iramu nimoroho'arujëjo. ²¹ Magonahehu raho'ië'iroho hejaje höjo vi'ehimavego huë vavaene baejaje höjo. Huë vavaene baeromo harihoho rahonugoromo uvaje höjo: Iae harihoho mabëhe baejë'e jevajëromo nimorohaje höjo. Nimorohego ëhuro hesi vi'ehoho rumonimaje höjo. ²² Magonahehu huë vavaeni rumonimajëhi jemë'o huë vavaeni baejarujoho ëhi rumonimo'arujëjo. Avevejö'oho jemë nasi jöëni huë vavaene baejarujëjo. Huë vavaeni baejarujoho u'emu naro röhu maho ro gë'iramu nimoroho'arujëjo. Jemëhu nimoroho'irarijoho aho bogo ahëvo hesi höjo.

²³ Ëmajaho rue'iramu jemë bogo nasi öriroho ue ge'a'arujëjo naro ajëmijöro. Röhu ave jöho na jö mae uë'ië'ajëjo. Jemë rabe nëgamu Vavuoho nasi ihore ua gavë'oho hu iae ajëmi'ajëjo. ²⁴ Urimoho nasi ihoroho bogo uabe rovarijoho röhu aevoromo nasi ihoro ua ganövorëjo. Ëhi jië'oho jemë ua ga'irarijoho iae baeromo nimoroho avoho'arujëjo.

Sa'are mu sisë uehorovoruumaje aribövi jabesi mu sisë Iesuhu ruahö'öjëho'iröhe jö Iesuhu jövadohoje.

²⁵ Na uhu'e jöe gö gö jövoromo ëhuro nasi jöho majëhijajëjo. Röhu ijönö majaho rue'iramu evare uhu'oho bogo majëhi'i Vavu hesi jöho ma-sama'e majëhi'ejöjo. ²⁶ Ëho majaho rue'iramu jemë Vavuoho nasi ihore ua ganövo'arujëjo huro ajëmi'iröhego. Ua ga'irarijoho na bogo uëvajëjo: Naro jemesi jöëni hu ua ga'ejöjo ²⁷ rabëni hesi bëhoho Vavuhuro iae hesi dë vövöbajo'e aho'o jemë uehorovëvajëro jië'ëro. Ëhuni jemesi jöënioho na bogo ua ga'i jemesi ua ganövo'arujëjo. Vavuehu jemë uehorovëvaje hesi bëhoho jemëro na rajehiromo mae uehorovoromo uvaruje höjo: Nörö Vavu hesirire jioromo rovade höjo. ²⁸ Iae mae-ëjo. Iae na Vavu hesirire rovë'ëro ave sa'are hijajëjo. Hijajëro ave sa'aho nugo'i Vavu hesi örire vuonorö'ö va'ië'ajëjo.

²⁹ Va'ië'ajëjamu hesi ijorajoho jaburo uavareje: Asë'e avevejö'oho ja bogo uhu'oho jövo'i ma-sama'e jövanuëjo. ³⁰ Avevejö'oho no garomo uvaruëjo: Ja bövie bise'e ga barëjë'e javajëjo. Ja bogo ae gö uö gövuanue höjo: Jö rabe ue ge'i nëgajëjo. Uö gö'irane bëhoho bogohöjo jero mami'e gövuë'ëro. Ëhuni no mae uehorovoromo uvaruëjo: Ja God-arire jioromo rovane höjo. ³¹ Rovane höjamu Iesuro uëvadeje: Na jemë jaruvoho mae uehorovarujëjo. ³² Majae ijönöho majae ma-bunemu jio'iramu jemëro na remö'ö barëromo jemesi osare osare huruomo va'iramu sivue jevo'ajëjo. Röhu na bogo sivuoho jevo'i Vavuoho na'o jiaje höjo. ³³ Ëjöhö na majëhijajëjo ëhuro jemë heromo nasi ae gemuohuro jëvë'ëro juhuonoho bogojëvo'i huë mae jëvo'iröhego. Sa'are jiaje mu sisëro jië'ëro ëhuro sa'are raromoromo huë vavaene bae'a'arujëjo. Ëhi höjo röhu naro mu sisëho ruahö'öjë'e jevaje ëhuni biririvorëjo.

17

God-hu Iesuare aribövi ajëmiröhego Iesuhu ëninamade jöheje.

¹ Iesuro hesi aribövioho ëhi uënegoromo ö'idöre siorohoromo uavadeje: Apajo. Majaho rovë'e höjo. Na jasi Harihe jevaje nasi ihoho döro banigojiomehonego naro jasi ihohu'o döro banigojiomaho'iröjo. ² Jero jöho bojemijane höjo naro döro namiromomo ae aho'obëhe muebejëvo'irodego. Muebejëvoromo ëhuro jaehu bojemijane aribövioho naro darugoho bojëmego jaburo ma-ioro'iolemu maro raromomo'iröhego. ³ Aehu ma-ioro'iolemu maro raromarue hesi bëhoho ëho God ja gavarue höjo ja gemu maho javego. O jaehu remö'öjamu ave sa'are rovode aho Iesu Keriso na gevarue höjo. Ma-ioro'iolemu maro raromarue hesi bëhoho iae ëhi höjo. ⁴ Naro ave sa'are hiromomo jaehu bojemane muoho vae barëromomo ëhuro jasi ihoho döro banigojiomë'e jevajëjo. ⁵ Röhu Apo avevejö'e na ja'o hijajoho jero nasi ihoho döro banigojiomehonëjo. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamanëvare evare naro ja'o hijamu nasi ihoho dö maro jiade höjo. Ehi jië'e ihe gemuoho bojemego na bae'iröjo.

⁶ Ave sa'a hesirohemu uehorovarue aribövioho God jero a ioro'ioroho baejëvoromomo nasi örire bojemamu baejëvode höjo. Baejëvoromomo ja diehi jië'e ae javajoho naro röjëhijode höjo. Jabumë jasinö jiaroho jero na bojemamu baejëvode höjo. Baejëvamu jabumë jasi jöho ejahë'e höjo. ⁷ Ejahë'ëro avevejö'oho jaburo garomomo uvarue höjo: Jaehu bojemijane jöho muoho bövioho bise'oho jasi örire jioromomo rovë'e höjo. ⁸ Jabuhu ëhi uvarue hesi bëhoho jaehu röjëhijane jöho naro jabesi örire röjëhijë'e jevajëjo. Röjëhijamu heromomo baejare höjo. Baejë'ëro garomomo uvarue höjo: Iae mae-ëjo. Nörö jasi örire jioromomo rovade höjo. Ehi uvoromomo mae uehorovoromomo uvarue höjo: God jero nörö ave sa'are nugö'öjane höjo.

⁹ Na jabumëni ëninamijajëjo. Na bogo uavajëjo jero sa'arohemu uehorovarue aribövioho ajëmi'i a'i jaehu bojemane aribövioho ajëmi'iranego jasinö jëvë'ëro. ¹⁰ Ae bövie bise'e na'o jiaruoho jasirohu'o jioruomajëjo. O ae bövie bise'e ja'o jiaruoho nasirohu'o jioruomajëjo. Nasi iho börömojabumëro ae ma-va'orahoro röjëhijë'e höjo. ¹¹ Na jasirire ö'ië'ajëjo. Ave sa'arohomo bogo ëgo'oho hi'i a'i jabumë ave sa'are ëhi raromonövo'aruëjo. Sa'are raromomo hesi jioruomë'e jiaje ehuni Apo maemu javajoho jero jasi darugohuro avoho muebejëvonëjo. Eëdarugoho jero na bojemane höjo. Eëdarugo gemuohuro jabumë muebejëvego ehuro ja'o na'o ma-gemu jiaruëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhe höjo. ¹² Naro jabu'o hijodevare jaehu bojemijane darugohuro ehuro avoho muebejëvonövode höjo rireromëvojöëni. Muebejëvoromomo nasi gurutore rëmmamu aho sisëroho bogo va'ë'e höjo. Sisëro va'iröhe ahuremu sisëro va'ë'e höjo jasi surire jö jiajëhi ëhi jioröhego. ¹³ Aviavejö'e naro jasi örire ö'ië'ajëjo. Röhu naro ave sa'are hiromomo ave jöho jasi örire uavajëjo ehuro naehu nimorohajëhi jabu'o ëhi nimoroho avoho'iröhego. ¹⁴ Naro jasi jöho jabesi örire röjëhijamu baeruomë'e höjo. Baeruomomomo sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro jabesi örire nue huodëgoruomë'e höjo. Rabëni hesi bëhoho naehu bogo sa'arohemu uehorovajëhioho ehioho nasi aribövioho jabu'o bogo sa'arohemuoho uehorovaruego ehuni nue huodëgë'e höjo. ¹⁵ Röhu na bogo ëninamiromomo uavajëjo: Sö va'ëgo ave sa'arohomo bogo raromomo'irarëjo. A'i naro uavajëjo: Avoho muebejëvego A Sisëho bogo baejëvo'irajo. ¹⁶ Naehu sa'arohemu bogo uehorovajëhioho ehioho jabu'o sa'arohemuoho bogo uehorovarue höjo. ¹⁷ Jero jabumë baejëvego jö mahemu ejahoromomo ehuro jasi ariböviumu

jio'amo'irajo. Jö mahemu uavaje ë hesi bëhoho aviëhi höjo. Jaehu jövanue jöho höjo. ¹⁸ Jaehu na sa'are remö'öjanëhi ëhi naro jabumë remö'öjë'e jevajëjo sa'are ariböviohu'o raromoromo mue vaeröhego. ¹⁹ Rëmö'öjë'ëro jabesi jöëni uehorovoromo naro nasi arijo'arije jasi örire bojamirovajëjo naro jabumë ajëmijego ëhuro jabu'o jasi gemu jioruomoröhego.

²⁰ Na'o raromarue aribövi jabesi jöëni ëhi ëninamijajëjo. Bogo jabesi jöënioho gemu uehorovo'i u'emu nasi jö majëhijego heromo na mae uehorovevo'iröhe aribövi jabesi jöhu'o uehorovajëjo. ²¹ Uehorovoromo ëninamijajëjo ëhuro jabumë ae aho'obëhe ma-gemu jioröhego. Apajo. Na negajëjo jaehu na'o bimuvo'i naehu ja'o bimuvajëhi jaburo ëhi no'o gemuoro bimuvoröhego. Bimuvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro nörö nugö'öjamu sa'are rovade höjo. ²² Jaehu nasi iho banigojiomoromo aji bojemijanëhi naro ëhi jië'e ajoho bojëmë'e jevajëjo ëhuro ja'o na'o ma-gemu javuajëhi jabu'o ëhi ma-gemu jioruomoröhego. ²³ Naehu jabu'o bimuvo'i jaehu na'o bimuvanëhi ëhi jabu'o bimuvoromo ma-gemu jëvego sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro ëho garomo uvoruomoröhego: God-ro nörö nugö'öjamu rovade höjo. O God-hu nörö rajahijadëhi huro hesi ariböviohu'o ëhi rajëhijaje höjo.

²⁴ Apajo. Na negajëjo jaehu bojemijane ariböviohuro nasinö ö'oromo na'o gemu mae raromoruomoröhego. Raromoromo nasi aji maho garuomoröhego. Ëajoho jero na bojemane höjo rabëni mami gö'e sa'a bövi bise'o bogo bamanevare evare jaehu na rajehinövanohuni. ²⁵ O Apo ja mu maemu vaejanue ae javajëjo. Sa'arohemu uehorovarue aribövioho ja bogo gavarue höjo. A'i naro iae ja gavaje höjo. O ave nasi ariböviohuro iae garomo uvoruomaje höjo: Jero nörö nugö'öjamu rovade höjo. ²⁶ Ja diehi jië'e ae javajoho naro nasi aribövioho röjëhijë'e jevajëjo. Iae na ëhi röjëhinövo'ejöjo ëhuro jaehu na rajehijanuëhi jaburo ëhi göëro göho rajahirovego naro jabu'o gemu mae juvo'irodëro.

18

Judas-hu Iesu bijönimarue aribövi ajëmiromo Iesu jabesi övore bojëmade jöhoje.

¹ Iesuro ëhi ëninaminugoromo hesi ijorajo ömo'ömohu'o gemu mae va'adeje. Va'oromo Kidron dodure abueromo iojiomoromo aehu ijo bivare öri ari'ere ë va'o raromareje. ² Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas ë öri ari'oho iae gavadeje mami'e Iesuro hesi ijorajoho jabu'o ë ro hinövë'ëro. ³ Judas-ro ë öri ari'oho gavë'ëro ae söjëvo ujuohoromo rovadeje. Muorovo aribövioho söromo God-are amo börömo atovarue aribövie priest masijohu'o Pharisee ömo'ömohu'o jabuhu remö'öjamu rovaroho sö ujuohoromo rovamu bijo bunu'oho ujuohoromo iroho gae ujuohoromo rueruomadeje. ⁴ Rovamu gëgorovo diehi jië'e muehu hesi örire rue'iröhoho Iesu iae ga barëromo ro birohëvoromo uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. ⁵ Rahuo naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. Naharuëjamu uëvadeje: Ëuvaruje aho iae na aviae jevajëjo.

Röhu Iesuni hiruëmade aho Judas jabu'o gemu mae namijadeje. ⁶ Jabu'o gemu mae namijamu gagorovo rueho jaburo hejare Iesuro uëvamu: Na jevajë uëvamu hegorovo dejonö va'oromo sa'are rireromareje. ⁷ Ëhi'amu Iesuro röhu maho uëvadeje: Jemë rahuo naharujëjo. Naharujëjamu uavareje: Iesu Nazareth rajoho naharuëjo. ⁸ Naharuëjamu uëvadeje:

Na mami'e uëvode höjo: Iae na aviae jevajëjo. Jemë na nahevogoro ave nasi aribövioho rëmö'öjego ma-va'arëjo. ⁹ Ëhi uëvade hesi bëhoho mami'e Iesuro Vavuoho uavadeje: Jaehu bojemane aribövioho naro bogo ae gemu vadu'oho nugö'öjamu sisëroho va'ë'e höjo. Hu Vavu uavadëhi hesi aribövioho ëhi mae jio'amoröhego ëhuni guduamo'i rovere aribövioho uëvadeje: Nasi aribövioho rëmö'öjego va'arëjo. ¹⁰ Ëhi uëvamu Simon Petero kaejõe gurihi bamë'ëro jië'ëro jijöromo priest börömo hesi mu vaejaje a ihe Malchus anoromo övo manörire hia'oho tariö'öjahadeje. ¹¹ Hia'oho tariö'öjahamu Iesuro Peter uavadeje: Kaejõho sionoro ba'amëjo. Naehu i'u baejõro Vavuehu uevajõho rabëni bogo baejõrajo.

Aehu Iesu Annas-are nunire bava'o nugare jõhoje.

¹² Ëhi'amu gagorovo muorovo ariböviohu'o jabesi a börömohu'o Jew rajo atovarue ariböviohu'o ëho jaburo Iesu guduamoromo tövonugoromo ¹³ hu'irae baeromo urimo Annas ga'i rovereje. Annas hu Caiaphas-are vaboro hesi vavue jiadeje. Ëvaduniroho Caiaphas hu priest böröme jiadeje. ¹⁴ Caiaphas-ro urimë'i Jew rajo a masijõho uëvadeje: Ae gemuehu ae aho'obëhe noni guomë'oho iae mae höjo. Ëhi jövade a hesi juroho Annas ga'irögororo Iesu hu'irae bava'areje.

Peter-hu Iesu gavaje jö a subivëhade jõhoje.

¹⁵ Hu'irae bava'amu Simon Peter'o ijoraje gö'o jaburo niö'iro Iesu rihromareje. Rihromoromo priest börömo hesi amo reje iromare ojore rovereje. Rueromo göhuro Iesuhu va'ajire ë va'adeje priest börömoho ë aho mami'e gavajego. Huro ë va'i Peter-ro reje ojore viëhi amonö namijadeje. ¹⁶ Ojore viëhi amonö namijamu Iesure ijorajo göho priest börömehu gavaje ahuro sionëro ojore rueromo ojo muebejaje magonahoho uanugoromo Peter ojore namijajõho osanö hu'irae bava'adeje. ¹⁷ Bava'amu ë ojo muebejaje magonahohuro Peter uavadeje: Na mae ja'o ë ia hesi ijoraje javajëjo. Ijoraje javajëjamu uavadeje: O na bogajo. ¹⁸ Ëhi uanugoromo va'oromo gëvade mu ariböviohu'o atovarue ariböviohu'o runonëgamu vëni muraege biho'amë'ëro bëhire riravoromo jurovoruomamu gëgorovo va'oromo jabu'o gemu mae namiromo vënoho jurovadeje.

Iesu priest börömo hesi nunire namijamu jõe gö gö ua ga'i hijade jõhoje.

¹⁹ Ëhi'amu priest böröme Annas-ro Iesu uavadeje: Jasi ijore ijore jijiharue aribövioho rahumë höjo. Ja diehi jië'e jõho aho røjëhianue höjo. Ëjõho majehijego hejõjo. ²⁰ Majehijego hejõjamu uavadeje: Na bogo gurihoromo jõho majëhi'i ma-va'orahoro sama'e majëhinövode höjo ae aho'obëhe heruomoröhego. God rajahijarue osare osare o God-are amo börömore ë røjëhibe jvonövode höjo Jew raje aho'obëhe ë gagovaruëro jië'ëro. ²¹ Ëhu'oho ja rabëni nasi öriroho ue gevanuëjo. Nasi jö heruomade aribövioho jabumë uë gënego majahiruomolirajo. Naehu majëhijode jõho jabumë iae gavarue höjo. ²² Ëhi jövamu hejë'i evare atovarue ae gemu Iesure bëhire namijaduhuro Iesu övo hitahiëro anoromo uavadeje: Hë ja rabëni priest börömoho ëhioho uavanuëjo. ²³ Uavanuëjamu hegorovo uavadeje: Naehu jö sisë majahamu hejanoho huruoho majahuego no ae aho'obëhe hejarëjo. O naehu jö mae majahamu hejanoho röhu rabëni na aneganuëjo.

²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Annas-ro Iesu tövare ö'oho bogo jiovahë'e ëhu'oho ëhi nugö'öjadeje va'oromo priest böröme Caiaphas-are nunire namiröhego.

Peter-hu Iesu gavaje jö röhu maho subivëhade jõhoje.

²⁵ Ĕhi'lamu Simon Peter-ro Ĕhi namiromo vĕnoho jurovadeje. Jurovamu gagorovo aĕro uavareje: Na mae ja'o hesi ijoraje javajĕjo. Ijoraje javajĕjamu uĕvadeje: O na bogajo. ²⁶ Ĕhi uavamu priest bĕrĕmo hesi mu vaejarue rĕhu ae gemu Peter-hu anoromo hial'i tariĕ'ĕjahade ĕ a hesi agane gemuohuro Peter uavadeje: Iae na gavode hĕjo ijo bivare ĕri ari'ere ja Iesu'o gemuore namijamu. Na mae-ĕjo. ²⁷ Ĕhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bogajo. Bogajamu gavĕ'i evare kĕkĕrĕkoho uvadeje.

Iesu barovamu Pilate-are nunire namijade jĕhoje.

²⁸ Ĕhi'lamu Iesu Caiaphas-are nunire namijĕ'ĕro sisonuvamu aĕro hu hu'irae baeromo sa'a muebejaje a bĕrĕmo hesi osare rovareje. Rueromo rĕhu uvareje: Osare va'ĕ'oho no sisĕ baeromo God-hu Vĕrĕ Tugohade Sĕrĕho bogo avoho i'ejarĕ uvoromo bogo osaroho va'i ma-ojanore riravareje. ²⁹ Ojanore riravamu Pilate-ro hĕrĕ rueromo uĕvadeje: Ave ia hesi sisĕho rabe jiamu baeromo rovarije hĕjo. ³⁰ Baeromo rovarije hĕjamu uĕvareje: Ĕiaho bogo mu sisĕ vaejaje aho jio'ibejajo no bogo barueromo jasi ĕriroho bojami'ibejarĕjo. ³¹ Bogo bojami'ibejarĕjamu Pilate-ro uĕvadeje: Jemĕro jemesi bava'oromo court vaeromo jemesi jĕgoroho atoromo hesi muoho mevo garĕjo mae o sisĕ jiego. Ĕhi uĕvamu Jew rajo masijohuro uavareje: Iae ĕhi hĕjo rĕhu aehu mu sisĕ vaejarohuni noehu uĕvego vuovorĕhe darugoho nosi ĕriroho bogohĕjo. ³² Uĕvego vuovorĕhe darugoho nosi ĕriroho bogohĕ uavare hesi bĕhoho God-ro nimadeje Iesu korosire anego guomorĕhe jĕho Iesuhu mami'e jĕvadĕhi ĕhi jiorĕhego. Ĕhuni uavareje: Ĕhi jiĕ'e darugoho bogojavuajĕjo. ³³ Bogojavuajĕjamu Pilate-ro hesi osa bĕrĕmore vuonorĕ'o va'adeje. Va'oromo Iesuni uvoromo rovamu uavadeje: Na ja Jew rajo jabesi a bĕrĕmoho javajĕjo. ³⁴ Bĕrĕmoho javajĕjamu Iesuro uavadeje: Na jasi ĕma uehorovoromo uevanuĕjo. O na ae gĕĕro nasi jĕho uavĕ'ĕro uevanuĕjo. ³⁵ Uevanuĕjamu Pilate-ro uavadeje: Asĕ'e na bogo Jew rajehu jevajĕjo. Jasi sa'a rajohu'o jasi priest masijohu'o ĕho jaburo baejavoromo ro nasi ĕvore bojemare hĕjo. Ja diehi'lamu baejavo rovere hĕjo. ³⁶ Rovare hĕjamu uavadeje: Ave sa'are masije riravarue aribĕvi jabesi muoho gĕ jio'i naehu bĕrĕmo namijaje muoho gĕ hĕjo. Nasi muoho sa'are jiaje mue gemuoho jio'ibejajo nasi mu aribĕviohuro muorovoromo ahĕvo'ibejarĕjo ĕhuro Jew rajohuro bogo guduamevorĕhego. Rĕhu bogo ĕhioho hĕjo. Naehu bĕrĕmo namijaje muoho bogo ave sa'are vaejarue mue gemuoho hĕjo. ³⁷ Ĕhi uavamu Pilate-ro uavadeje: Ĕhi jiĕ'oho na ja bĕrĕme namiromo ae muebejĕvanue ae javajĕjo. Javajĕjamu Iesuro uavadeje: Naehu bĕrĕmo namijajoho jero jasi jĕvanuĕjo. Rĕhu na sa'are ruvebijamu rahevade hesi bĕhoho jĕ mahuremu majĕhi'irodĕro ruvebijamu rahevade hĕjo. Ae rahu jĕ mahuremu nimiruoho nasi jĕe ejeharue hĕjo. ³⁸ Ejeharue hĕjamu Pilate-ro uavadeje: Rĕhu jĕ ma hesi bĕhoho diehi hĕjo.

Iesu anego guomorĕhego Pilate-hu majĕhijade jĕhoje.

Jĕ ma hesi bĕhoho diehi hĕ uaromo amonĕ rĕhu maho hĕrĕ va'oromo Jew rajoho uĕvadeje: Ave aehu i'u baerĕhe hesi sisĕho bogo birohĕ'e jevajĕjo. ³⁹ Rĕhu ave sĕrĕ majaho rovego evare naro savoji ojoho jiorovomo jemĕni ae gemu nugĕ'ĕjĕhego hu mae va'aje hĕjo jemesi muoho ĕhi gemu jiove rovĕ'ego. Ĕhi jiĕ'oho na jemĕ nĕgajĕjo naro Jew rajo jemesi bĕrĕmoho jiovo nugĕ'ĕjĕhego mae va'ojĕro. ⁴⁰ Ĕhi uĕvamu hegorovo jĕ'e dadovoromo uvoruomadeje: Bogo ĕ iahajo. A'i Barabbas-ajo. Ĕhi uvoruomadeje. Jaburo Barabbas jiovahego va'ojĕro nimareje rĕhu hu vajiohu'e anano'e ae jiadeje.

19

¹ Iae Pilate-ro uëvamu muorovo ariböviohuro Iesu bava'oromo hisuebijareje. ² Hisuebiromomo a masijehu bosö didi'arue ëhi jië'e bosöho Iesuare simanore didi'ahareje. Röhu bogo inömo maho baeromo bosöho avohaho'i bibë'e ijo hisuoho ujuoho huoromo simanore ba'amahareje. Ba'amahoromo a masijehu kavuë'e niögu ëgo io'amarue ëhi jië'e niögoho ba'amahoromo ³ ro sivoromo ua'i arijareje: Jew rajo a börömoho vaevë'e hijanuëjo. Ëhi uaromo övo hitahiëro ano'i arijareje.

⁴ Ëhi'amu gagorovo Pilate-ro osare jioromo röhu maho hörö rueromo ë gagovare aribövioho uëvadeje: Jöe hehëjo. Naro ë iaho hu'irae barue'ië'ajëjo jemëro garomo uvo'irarijago: I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁵ Ëhi uëvamu gavë'i Iesuro bibë'e bosöho simanore didi'ë'e kavuë'e niögoho ba'amë'e hu'o höröjajedeje. Höröjamu gagorovo Pilate-ro uëvadeje: Gahëjo. Ëiaho aviae höjo. ⁶ Iesu ganugoromo priest masijohuro God-are osa atovarue ariböviohuro uvoruomadeje: Korosioro anego guomajo. Korosioro anego guomajo. Guomajamu Pilate-ro uëvadeje: Jemëro jemesi bava'oromo korosioro anohego guomajo. I'u bojami'irode bëhoho na bogo birohë'e jevajëjo. ⁷ Bogo birohë'e jevajëjamu rue Jew rajohuro uaruomadeje: Röhu jögoru börömoho nosi örire jiajëjo. Ëiahuro ë jöho ahoromo uövuade höjo: Na God-are Harihe jevajëjo. Ëjöguru ahadohuni ëhuni guomo'a'ajëjo.

⁸ Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro urimo juhuonivadoho ë jabesi jöho hegoro evare juhuonivo avohadeje. ⁹ Juhuonivo avohoromo Iesu hu'irae baeromo rue osa börömore vuonorö'ö va'oromo uavadeje: Ja dinö'e jioromo rovane höjo. Rovane höjamu Iesu bogo mana ua'i majörumoraejadeje. ¹⁰ Jörumoraejamu Pilate-ro uavadeje: Ja diehi'oromo jöho bogo mana majehijanuëjo. Aveho uehorovëjo. Na jiovo ramö'ö'irode darugoho korosire ano taemavo'irode darugoho iae na jevajëjo. ¹¹ Jevajëjamu uavadeje: Iae ëhi höjo röhu God darugoho bogo bojami'ibejajo nasi örire mae o sisë vae'irane darugoho bogojavo'ibejajo. A'i God-ro bojamijë'ëro ëhu'ëro iae eni javajëjo. Ëhi jië'ëro jasi övore bojamamu ja baejevane a hesi jö sisëhuro jasiroho iosiramiro mo bövi mae höjo. ¹² Ëhi uavamu hegorovo Pilate-ro öre nahadeje Iesu jiovo nugö'ö'irovo. Jiovo nugö'ö'i öre nahamu Jew rajohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Jaehu hu jiovo nugö'öj'ë'o ho ëho ja bogo Rome a börömo nimanue aho javo'ajëjo. Ae rahu uvë'o ho: Na böröme namijaje ae jevajë uvë'o ho ë iahuro Rome a börömo hesi muoho ahaje höjo. ¹³ Ahaje höjamu hegoro Pilate-ro va'o Iesu hu'irae baeromo amonö ro hörönugoromo va'adoho munëhu ahare öri ari'ere Hebrew huëhu huotovë'o ho Gabbatha ë va'oromo jö mevarue arëto börömore hijadeje.

¹⁴ Röhu God-hu Vörö Tugohade Sörö iröhe majaho nërëhi jio'i röhu evaroho majae ririre jio'iro ë'adeje. Evare majare Pilate-ro arëto börömore hiro mo Jew rajoho uëvadeje: Jemesi a börömoho gahëjo. ¹⁵ Gahëjamu hejë'i rue ariböviohuro ma-darugo'o uvoruomadeje: Anëjo. Anëjo. Korosioro anego guomajo. Pilate-ro uëvadeje: Na na jemesi börömoho korosiroho ano'ejöjo. Ano'ejöjamu priest masijohuro uaruomadeje: Rome a börömoho ëhemu nosi börömoho jiajëjo. Ae gö bogohöjo. ¹⁶ Ae gö bogohöjamu Pilate-ro ë aribövioho ejëhoromo muorovo a jabesi övore Iesu bojëmadeje jaburo bava'oromo korosire anego guomojöro. Bojëmamu Iesu baeruomadeje.

Iesu korosire ano taemare jöhoje.

¹⁷ Iesu baerumamu huro korosioho banigojiomoromo dejore bamoromo baeromo va'adoho ajio ë'o ihe Simano Gijo Va'ëne Ë'oho Hebrew huëhu huotovë'oho Golgotha ë ajio suorovareje. ¹⁸ Suorovonugoromo ë dirö'ore korosire ano taemareje. Röhu ae niö'i jabu'o ano taemëvareje u'emu ujuoho nigemo'amoromo Iesu ririre amo'i a göho ruëhi amo'i göho viëhi amo'iröhëro. ¹⁹ Ëhi'o'i röhu urimo Pilate-ro Iesuare jöho jajivoromo ae bojëmijadeje bava'oromo Iesuare simano namore korosire ano taemego aëro garuomoröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'e jiadeje: Iesu Nazareth raje Jew rajo jabesi a börömoho höjo. ²⁰ Ëjöho Jew raje ae aho'obëhe adahoruomadeje Iesuhu korosire iromadoho amo börömo bëhiro jië'ëro. Ëjöho Hebrew jöëro Rome jöëro Greece jöëro jajivo'amë'e jiadeje. ²¹ Jajivë'e jiamu gagorovo Jew rajo priest masijohuro va'oromo Pilate uavareje: Nadi ëhioho jajivoromo uvo'ibejanëjo: Jew rajo jabesi a börömoho höjo. A'i jajivoromo uvonëjo: Ave iahuro hesi ëma uvade höjo: Na Jew rajo jabesi börömoho jevajëjo. ²² Börömoho jevajëjamu Pilate-ro uëvadeje: Bogajo. Na jajivodoho hesi ëhi jiemu jio'a'ajëjo.

²³ Ëhi'amu muorovo ariböviohuro Iesu korosire ano taemonugoromo hesi niögohu adovoromo muorovo ae ëhi niö'i ëhi niö'i jië'ëro gemu gemu ujuohareje. Röhu hesi niögu ëgobövioho ëhu'o baejareje. Baeromo gavareje bogo niögu göho göho gemuoroho bimuvoromo sigohijë'e jio'i ma-böröme gemu jiamu gagorovo ²⁴ uarovareje: Ë'ego no niögohu bogo arororomo gemu gemu bae'irögoru a'i ajajovoromo gavarëjo raro baejago. Jabuhu ëhi ë'are hesi bëhoho mami'e God-are surire jajivoromo uvë'eje: Nasi uho giva'oho adovoromo ujuohare höjo. Nasi niögohu ajajovoromo ae gemuëro baejade höjo. Surire jajivadëhi ë muorovo ariböviohuro ëhi ë'areje.

²⁵ Ëhi'amu Iesuare vëmoho o vëmu hesi öho o Mary Clopas-are vaboroho o Mary Magdalene ëho jaburo korosi bëhire riravareje. ²⁶ Riravamu gagorovo Iesuro gavadeje aruëre hesi vëmohu'o hesi ijoraje huhu dë vövöbajole aho'o rajahijajoho jabu niö'iro rirarovamu. Rirarovamu gëgorovo vëmoho uavadeje: Mamajo. Ave iahuro harihëro muebejavanovo'ajë ua'i ²⁷ ijorajoho uavadeje: Ave magonahoho vëmunö'e muebenëjo. Ëhi uavë'ëro rue ahuro magonahoho hu'irae bava'amu hesi osare hijadeje.

Iesu guomade jöhoje.

²⁸ Ëhi ë'ë'ëro Iesuro garomo uvadeje: God-hu nimade muoho mami'e barëjë'e höjo. Mami'e barëjë'e höromo diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi ë'i nimamu uvadeje: Na jove i'i negajëjo. ²⁹ Jove i'i negajëjamu ramaho roriae jiadeje. Nioga'i'e wine jovëro ë ramaho irijiomë'e jiadeje. Ëhi jiamu aëro u'uhë'e inömoho jovore ba'amonugoromo rumorovamu ioromo ijaho viture bijiohonugoromo nigemoromo hirore bamahadeje. ³⁰ Bamahamu jovoho sunuohonugoromo uvadeje: Iae barëjajëjo. Ëhi uvoromo simanoho uruhoromo aru'ahoho nugö'önugoromo guomadeje.

Muorovo aehu Iesuare ionire bijehu bijiohade jöhoje.

³¹ Guomamu majaho Friday jië'ëro Jew rajohuro uvareje: Nëröho nuho majae sörö maja börömoho jio'ië'ëgo ëhuni vuovë'e sinehu korosire nuho majare rae'amo'iröhoho no bijönaguajëromo iae va'areje. Va'oromo Pilate uavareje: Uëvego korosire rae'amaje aribövioho aëro va'o höroho aho'amëhego vuovëvo'irajo. Vuovëvego evare korosire jiajoho ujuoho ruvebi'irarëjo. ³² Ruvebi'irarëjamu Pilate-ro ejëhamu muorovo ariböviohuro

va'oromo va'o Iesu'o gemu mae ano taemare a gö hesi hörohu'o gö hesi hörohu'o ahëhoromo ³³ Iesuaro va'oromo gavare mami'e guomë'e jiamu gagorovo höroho bogo ahahareje. ³⁴ Bogo ahaho'irögoro muorovo ae gemuëro bijohuro Iesuare ionire bijiohamu gavë'i kö'o jovo'o rovadeje. ³⁵ Kö'o jovo'o rovamu gavade ahuro majahuijë'eje jemëro heromo mae uehorovo'irarijego. Hesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae maeje. Huro mae garomo uvajeje: Naehu majëhijode jöho iae mae höjo. ³⁶ Röhu Iesuare höru bogo ahahare hesi bëhoho mami'e diehi ë'iröhego God-are surire jö jajivadëhi ëhi jioröhego. Jöho jajivoromo ëhi uvë'eje: Hesi ijo'ahe gemu vadu'oho bogo ahö'öjaho'aruëjo. ³⁷ O Iesuare ionire bijiohade hesi bëhoho mami'e God-are surire jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje: Bijëro bijiohoromo ë aho nunëro garuomo'ajëjo. Diehi ë'iröhego God-are surire jajivadëhi iae ëhi bijiohadeje.

Iesuare sino munë gagore bamare jöhoje.

³⁸ Èhi'amu Joseph Arimathea amo rajohuro rovadeje. Joseph hu Iesuare ijore ijore juvaje ae jiadeje. Röhu Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo bogo huruoho majëhi'i ma-saginiëri Iesu uehorovobe juvadeje. Èahuro rueromo Pilate uavadeje: Uevego na va'oromo Iesuare sinoho bava'iröjo. Bava'iröjamu Pilate-ro ejahamu Iesuare sinoho bae'i va'adeje. ³⁹ Röhu Nicodemus-ro hu'o gemu mae va'adeje. Nicodemus hu urimë'i vahi'e Iesu ga'i rovade aho jiadeje. Hu'o hesi ariböviohu'o ridi'e osoho ujuohoromo Joseph'o va'areje. Èsoho ridi'e ije niö'i jabesi siva buaroharoho ë hesi i'uooho 40 kilo rabu'e ëhi jiadeje. ⁴⁰ Èsoho ujuoho va'oromo Iesuare sinoho baeromo Jew rajehu sino guavo'i ë'aruëhi Joseph'o Nicodemus'o ëhi niögohu'o ridi'e osohu'o ujuohoromo ehuro sinoho avohahoromo numareje. ⁴¹ Röhu Iesu korosire anare ë hesi bëhoho mue jiadeje. Èmure munë gage gemu bogo aho bamë'e ëma uno'e jië'e jiadeje. ⁴² Uno'e jië'ëro Iesuare sinoho numonugoromo uvareje: Nëröho Jew rajo nosi nuho majae jio'a'ajëromo munë gagoho bëhiro jië'ëro ë dunemu bamareje.

20

Iesu i'ovoromo ri'öjë'ëro hesi sino bamariroho bogojiade jöhoje.

¹ Iae hura börömoho bogo ajivë'e i'o ma-sisonuvo'ia'amu Mary Magdalene-ro Iesu bamarire va'adeje. Va'i gavadeje ojo tugohare munëho rori'o bava'ë'e jiamu. ² Bava'ë'e jiamu gavë'i ë magonahohuro tutuvoromo va'adoho Simon Peter'o ijoraje Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahinövade ë ahu'o uëvadeje: Badare sinoho munë gagoroho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho no dadivavuajëjo. ³ Dadivavuajëjamu gagorovo Peter'o Iesuare ijorajo göhu'o ri'öromo Iesu bamarire va'areje. ⁴ Jaburo niö'iro tutuvo va'oromo ijorajo göhuro Peter iosiramiro mo munë bëhire urimo rovadeje. ⁵ Urimo rueromo hohitohoromo sino numo'amare niögoho ga'amadeje. Ga'i munë gagoroho bogo rumo va'adeje. ⁶ Bogo rumo va'amu Simon Peter-ro ijore rovadoho ro munë gagore va'adeje. Va'oromo gavadeje sino numo'amare niögoho momorö'ö'i ⁷ Iesuare simano numare niögoho hesi hahagu huhohë'e raromamu. ⁸ Èhi gavamu gavë'i urimo rovade Iesuare ijorajo göhuro hu'o rumo va'oromo nunëro garomo mae uehorovadeje. ⁹ Jaburo niö'iro Iesuhu guomoromo ri'ö'iröhe God-are surire jajivare jöho bogo uehorovareje. ¹⁰ Bogo uehorovë'ëro Iesuare ijoraje niö'iro sionëro jabesirëro va'areje.

Iesuho Mary Magdalene-are nunire rovamu gavade jöhoje.

¹¹ Iesuare ijoraje niö'iro va'irögoro Mary-ro sino bamare ojo behire namiromo nivadeje. Nivoromo hohitohoromo sino bamarire uherihadeje. ¹² Uheriho'i gavadeje anerae niö'i ajivë'e niögoho io'amë'e Iesuare sino bamare sionore göho simano bamarinö hi'i göho hörü bamarinö hijamu. ¹³ Ehi gëvamu gagorovo rue aneraho jaburo uavareje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rabëni nivanuëjamu rue magonahohuro uëvadeje: Aëro nasi Badare sinoho bava'ë'e höjo. Bava'oromo dinö'e bamaroho na bogo gagoro ehuni nivajëjo. ¹⁴ Ehuni nivajëromo huotorovo'i gavade Iesu namijamu gagorovo uvadeje: Nani hesi ae gö höjo. ¹⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro uavadeje: Ma'inoho ja rabëni nivanuëjo. Ja rahuo nahanuëjo. Ja rahuo nahanuëjamu magonahohuro uvadeje: Nani ave mu muebejaje aho hörömo uavadeje: Jero sinoho bava'ë'e javego röjehego na va'o baejjo. ¹⁶ Baejjamu ruehuro uavadeje: Mary-ajo. Mary-ajamu magonahohuro huotorovoromo Hebrew jöëro uavadeje: Raboniajo. Rabonia uavade hesi behoho uaromo ë'adeje: Tisajo. ¹⁷ Rabonia uavamu uavadeje: Nasi Vavu hesi öriroho bogo ajiomë'e jevaje ma'eneganuoho vuonugëjo. Vuonugo'i va'oromo nasi ö ömo'ömoho uënëjo: Nörö God-are örire ajiomö'ie'ajëjo. God hu nöruare Vavue jioromo jemesi Vavue höjo. Hu nöruare God jioromo jemesi God höjo. ¹⁸ Ehi uavamu Mary Magdalene-ro va'oromo Iesuare ijorajo ömo'ömoho uëvadeje: Na Bada gavë'e jevajëjo. Gavamu huro jöho ehi ehi majehade höjo.

Iesuho hesi ijorajo jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹⁹ Evare majare hura börömore vahiomamu Iesuare ijorajo ömo'ömohuro Jew rajo a masijoho juhuonëmiromo osare gagovoromo ojoho tugoho titimë'ëro ë raromareje. Raromamu gavë'i Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁰ Huë mae raromohë'i hesi övohu'o ionohu'o röjehijadeje. Röjehijamu gagorovo uvareje: Iae Bada hö uvoromo nimorohareje. ²¹ Nimorohamu röhu maho uëvadeje: Huë mae raromohëjo. Nasi Vavuehu na remö'öjamu sa'are rovodëhi ehi naro jemë rëmö'öjajëjo jemëro va'oromo nasi muoho vaebe jijihö'irarijego. ²² Ehi uënu goromo nu öge ahodëgoromo uëvadeje: God-are Aru'ahoho baerëjo. ²³ Jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho uehorovoromo vuonugajë uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho uehorovoromo ma-ioro'io remu vuonugo'ajëjo. O jemëhu ae rahuare örire uavë'oho: God-ro jasi sisëho majae ehi uehorovaje hö uavë'oho God-ro ë a hesi sisëho majae ehi uehorovo'ajëjo.

Iesuho Thomas-are nunire rovamu gavade jöhoje.

²⁴ Ehi'amu ijoraje ae gemu bogojie'ëro Iesu rovajoho bogo gavadeje. Eijorajo hesi ihoho Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Ahoje. ²⁵ Thomas Iesu bogo gavë'ego Iesuare ijorajo ioro'iorohuro Thomas uavareje: No Bada gavë'e javuajëjo. Bada gavë'e javuajëjamu uëvadeje: Hesi övore vio'uehu ano taemo'amare sionoho naehu bogo garomo nasi övo namehu bogo rëhë'oho o hesi ionia'ahore bijehu bijiohadire nasi övo bogo nugö'öjë'oho ehuro bogo ma uehorovoromo bogo uvo'ejjjo: Iesu ri'öjë'e höjo.

²⁶ Röhu urimo Iesuho jabesi nunire rovadoho hurae gemu barëjamu hesi ijorajoho jaburo röhu maho osare raromareje. Raromamu Thomas-ro jabu'o hijadeje. Ojoho tugoho titimoromo osare raromamu gavë'i

Iesuro jabesi ririre ëma ro namiromo uëvadeje: Huë mae raromohëjo. ²⁷ Ëhi uënu goromo Thomas uavadeje: Jasi övo namoho barueromo ave nasi övoho gavehëjo. Jasi övoho barueromo nasi ioni'ahoro nugö'ö gavëjo. Ëhi'oromo naehu ri'öjode jöho mae o sarere hö uvanuoho vuonugo'i ma-avoho uehorovonëjo. ²⁸ Avoho uehorovonëjamu Thomas-ro uavadeje: Nasi Bada nasi God ja javajëjo. ²⁹ Nasi God ja javajëjamu Iesuro uavadeje: Jero na gevë'ëro ëhu'ëro mae uehorovanuëjo. Röhu bogo gevë'e ëma mae uehorovë'o ho ëhi jië'e aribövioho huë mae bae'a'aruëjo.

Ave surire jö jajivade hesi bëhoho ëhi jiaje jöhoje.

³⁰ Iae Iesuhu bëhi'e mu masije aho'o hesi ijore ijore jijiharue aribövi jabesi nunire vae'amadoho ave suriroho ë jöho bogo jajivo'amë'eje. ³¹ Ëhi jie röhu naehu ave jö jajivobe rovode hesi bëhoho jemëro adahoromo uvo'irarijago: Iae mae-ëjo. Iesu hu böröme namiromo ajamuaje aho höjo. Hu God-are Harihe höjo. Ëjöhö uehorovoromo hesi darugoho baeromo ëhuro i'ovoromo maro raromo'irarijago ëhuni jajivë'e jeve.

21

Iesuhu hesi ijoraje 7 jabesi nunire rovamu gavare jöhoje.

¹ Ëhi'amu ijönö röhu maho Iesuro hesi ijorajo jabesi nunire rovadeje. Evare majaroho Tiberias e'u riröre ë rovadeje. Rueromo huhu ë'ade jöho na jajivo'ië'e. ² Iae Simon Peter o Thomas aehu uvaruoho Huodi'e Rahade Aho o Nathanael Galilee sa'a raje Cana amo rajoho o Zebedee-are harihe niö'i o ijoraje gö'o niö'i ëho jaburo gemuore gagovoromo raromareje. ³ Raromoromo Simon Peter-ro ri'öromo a ioro'ioroho uëvadeje: Na visu maje va'ië'ajëjo. Va'ië'ajëjamu jaburo uavareje: No'o ö'ië'aruëjo. Ö'ië'aruëromö va'oromo boat gagore ajiomoromo jovo döre va'oromo vahi bövie visuëni viöe jovore ba'amoromo io gabe jijihoromo visuoho bogo birohë'e gavareje sisonuvamu.

⁴ Sisonuvamu gavë'i gavare arue Iesu jovo riröre namijamu gagorovo jaburo hu garomo uvareje: Nani hesi ae gö höjo. ⁵ Hesi ae gö höjamu Iesuro jabumë gëromö uvëvadeje: Aganomë na jemë visuoho suovë'e jëvajëjo. Suovë'e jëvajëjamu rueho jaburo uvareje: Visuoho no bogo suovë'e javuajëjo. ⁶ Bogo suovë'e javuajëjamu uvëvadeje: Boat-re viöho ioromo övo manö ba'amohëjo visue suovo'irarije. Ëhi uëvamu viöho ba'amoromo gavareje visue aho'obëhe ro abuejë'ëro viö barojomo'iröhoho bogo eni jëvamu. ⁷ Bogo eni jëvamu gagorovo Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajohuro Peter uavadeje: Iae Bada höjo. Bada höjamu hegorovo Peter-ro döre ba'amaje niögöho mami'e jijövë'ëro röhu maho ba'amoromo avoho ruohoromo jovore jörö'öromo Iesu biroho'i va'adeje. ⁸ Peter-ro jovore jörö'öromo va'irögoro ijorajo ioro'iorohuro boat gagore raromoromo viöre visuoho ioninö jagu baeromo rovareje jovo riröho bogo ëgöho jio'i ma-90 metre rabu'e ëhi jië'ëro.

⁹ Rueromo sa'are ravo'amoromo gavareje vëni muraege biho'amë'ëro visuoho ë mue'i ioho ë bëhire momorö'öjamu. ¹⁰ Ëhi'amu Iesuro uëvadeje: Avevejö'e suovarije visuoho gö ujuoho ruehëjo. ¹¹ Ujuoho ruehëjamu Simon Peter-ro va'oromo boat-re ajiomoromo viöho sa'are jagu barovadeje. Röhu viöre visu masijoho aho'obëhe 153 jië'ëro ëhuro irijiomë'e jadeje. Visuoho aho'obëhe jadeje röhu viöho bogo dadorovadeje. ¹² Viöho barovamu Iesuro uëvadeje: Ro ie ihëjo. Ro ie ihëjamu rue ijorajoho jabu bogo biririvoromo

uavareje: Ja rahuo javajëjo. Jabumë iae garomo uvareje: Iae hu Bada höjo. ¹³ Ëhi'amu Iesuro rueromo ioho ujuoho i'imëmiromo visuohu'o ëhi gemuoho ë'adeje. ¹⁴ Urimë'i Iesuro guomoromo ri'önugoromo urimo vae niö'i hesi ijorajo jabesi nunire rovadoho evare majare röhu maho jabesi nunire rueromo iohu'o visuohu'o ëhi suvuorëmijadeje.

Iesuhu Peter'o jö jövade jöhoje.

¹⁵ Suvuorëmiromo ue'ahamu gagorovo Iesuro Simon Peter uavadeje: Simon John-are harihoho na jero ave aribövioho iosirëmiromo na rajehi avohanue höjo. Ëhi uavamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep harihoho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁶ Da'uomo'amo'ira uanugoromo röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Rajehijanue höjamu Peter-ro uavadeje: Bada io'ajo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho muebejehonövonëjo. ¹⁷ Muebejehonë uaromo urimo vae niö'i uavadoho röhu maho uavadeje: Simon John-are harihoho na jero na rajehijanue höjo. Vae niö'i gemu ë jöe gemuoho ëhi ua'i hijamu hegorovo Peter vavaenimadeje. Vavaenimoromo uavadeje: Bada jero bövioho bise'oho gavanue höjo. Jero na gevanue höjo naro ja rajahijego. Ëhi uavamu Iesuro uavadeje: Ëhi jië'oho jero nasi sheep-oho mio'amego jabesi aru'ahoho da'uomo'amo'irajo. ¹⁸ Ave jöho na jö mae ua'ië'ajëjo. Urimo ja a i'o javadevare evare jasi arijo'ëro niögoho ruoho titimoromo dinö'e juvo'i nagadire ëma juvonövane höjo. Röhu ijönö ja mavojirae'irane majare evare jero jasi öve niö'i ahorire vae'iramu ae göëro jasi övoho muoho titimëvoromo ja ë dirö'ore va'ë'oho bijönagajire ë baejavo va'a'ajëjo.

¹⁹ Ëhi uavade hesi bëhoho hu Peter röjahiromo ë'adeje huro heromo uvoröhego: Aëro ëhi ëhi'oromo na anego'iramu guomevo'ajëjo. Guomevo'iramu ehuro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Amo Iesuro ë jöho uanugoromo Peter uavadeje: Nasi ijoro ijoro juvonövonëjo.

Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöhoje.

²⁰ Juvonövonëjamu Peter-ro huotorovo'i gavade Iesuhu dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajoho ijore rovamu. Urimë'i ë ahuro Iesure bëhire ie iromo va'o hia'iro saginiëri uavadeje: Bada ja bijönagarue a jabesi övore bojami'iröhe aho rahuo höjo. Ëhi ua gavade ae gemuohuro rovamu Peter-ro huotorovoromo gavadeje. ²¹ Garomo uavadeje: Bada ave iahto diehi jio'a'ajëjo. ²² Diehi jio'a'ajëjamu Iesuro uavadeje: Hesi jöho ëho bogo jasi muehu höjo. Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Jero nasi ijoro juvonövonëjo. ²³ Ëhi jövë'ëro Iesuhu Peter ëhi majahijade jöho Iesure aribövioho jaburo jabesi ëma vaerovemu vaerovoromo uvoruomadeje: Ejö hesi bëhoho ë iahto bogo guomo'i ma-hiemu hi'iröhe jöho höjo. Ëhi uvoruomadeje röhu Iesuro Peter bogo uavadeje: Iahto bogo guomo'a'ajë ua'i a'i uavadeje: Na negë'ohuro hu biririvoromo ëhi hiemu hi'iramu na vuonorö'ö rue'ejöjo ëho bogo jasi muoho höjo. Iesuro dë vövöbajo'e aho'o rajahijaje ijorajo hesi jöho ëhi jövadeje.

²⁴ Röhu ë adaharije mu hesi jöho ë ijoraje gemuohuro garomo hejë'ëro na majahuijajeje. Röhu ë jöho huro surire jajivë'ëje. Noro garomo uvarueje: Hu iae jö mae majahuijaje höjo.

²⁵ Rōhu ē mu jō jajivadoho Iesu bogo ē muohemuoho vae'i mue aho'obēhe vae'amadeje. Rōhu na uehorovoromo uve: Iesuhu vaejade muoho aho'obēhe aēro mue gemu gemu surire jajivo'amo va'o barē'ibejajo suri bahi'irōhe rōhoho sa'ae dinō'e dinō'e jio'amajoho nani bogo eni jio'ibejajo. Ahia mino'e.

ACTS

God-hu hesi Aru'aho mēmi'iröhēni mae uēvade jö Iesuhu jövade jöhoje.

¹⁻² O asē'e Theophilus ave jöho naro jajivo'iē'e. Urimē'i Iesuhu mue rabe rabe vaejade jöho naro jajivo barējamu ja adahaneje. Huro muoho aevo'i vaenugoromo mue vaebe jöe röjēhibe ēhi'obe ruejuvo God-ro uavamu ö'idöre ajiomadeje. Urimore jöho na ēhi jajivodeje. Röhu Iesuro ö'idöre ajiomo'irögoro God-are Aru'aho hesi darugohuro jögoroho apostle ömo'ömoho bojēmijadeje jabumē mami'e hesi baejēvē'ero. ³ Guomoromo ri'öjē'ero majae aho'obēhe 40 hesi uhure jabesi nunire rueromo hesi arijo'arije röjahirovo'i hinövadeje. Röjahirovamu jaburo garomo uvareje: Iae hijajējo. Huro jabesi nunire rueromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje ē hesi jöho majēhi'ego henövareje. ⁴ Hejamu huro jabu'o hiromo uēvadeje: Naro mami'e uēvode höjo: Vavuohuro suvuoroho mēmi'ajējo. Ēhuni Jerusalem va'irarijoho nadi nugo va'i ē amoremu raromoromo ē suvuoroho mueberējo. ⁵ Suvuoro hesi bēhoho ēhi höjo. Urimē'i John jovēro bapataeto vaejēvade höjo. Bogo majae ēgoho baebe va'ē'iro God-ro hesi Aru'ahoho mēmiromo ēhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejēvo'ajējo.

Iesuhu ö'idöre ajiomade jöhoje.

⁶ Ēhi'amu iae apostle ömo'ömohuro Iesu'o gemuore jioruomē'ero uavareje: Bada na ja avevejō'e ajamu'iramu Israel rajoho nomēro urimo ē'arēhi ēhi masije riravoromo sa'a ioro'ioroho muebejēvo'ejarējo o bogajo.

⁷ O bogajamu uēvadeje: Ēhi jiē'e muoho bövioho bise'oho divare majare jio'amoröhoho hesi Vavuohuro bamē'ero ēhu'ero bogo ga'a'arujējo. ⁸ Iae ēhi höjo röhu God-are Aru'ahohuro jemesirire ruvebi'iramu darugoho bae'a'arujējo. Baenugoromo naehu diehi diehi ē'amu gavarije jöho ē jöho Jerusalem amore majēhibe Judea sa'ae bövioho majēhibe Samaria sa'ae bövioho majēhibe sa'ae gö gö majēhibe jijihō barē'arujējo. ⁹ Ēhi uēvamu hegoro gavareje hu ö'idöre ajiomamu God-ro uavē'ero. Ajiomamu suēro riogivē'ero hu bogo gavareje.

¹⁰ Röhu ajiomamu bogo gavē'e ö'idöho ēma ērimahamu gavē'i ae niö'i ajivē'e niögu io'amē'oho jaburo ma-majioho rueromo bēhire rirarovareje.

¹¹ Rirarovoromo uēvareje: Asē'e Galilee rajomē jemē rabēni riravoromo ö'idöho ērimaharujējo. Ēaho Iesu jemesirire jioromo ö'idöre ajiomē'ero sionēro ruvebi'ajējo. Sue uhure ajiomamu gavarijēhi ēhi rue'a'ajējo.

Judas-are siono baeromo apostle jioröhe a baejare jöhoje.

¹² Ēhi majēhijamu hegoroovo apostle ömo'ömohuro Olives Dahorure jioromo öri dunonö 1 kilometre rabu'e vuonorö'ö va'oromo abo Jerusalem va'o suorovareje. ¹³ Suorovonugoromo va'oromo urimo raromonövre döre osa gagore ē iojiomareje. Ēapostle jabesi ihoho Peter John James Andrew Philip Thomas Bartholomew Matthew o Alphaeus-are harihe James o Simon. Röhu Simon hu Jew rajehu jabesi mueberovo'i nimade aho jiadeje. O apostle gö James-are harihe Judas jiadeje. Apostle jabesi ihoho ēhi jio'amadeje. ¹⁴ Ēaribövioho aho'obēhe ē iojiomoromo Iesuarē ö ömo'ömoho hesi vēmē Mary magonaho ioro'ioroho ē ariböviohu'o gemu mae raromoromo God-are örire jöe ato'i arinövareje.

¹⁵ Ëhi'oromo majae vemino'e barëjumu evare Iesu mae uehorovarue aribövioho 120 rabu'e ëho jaburo gemuore gagovorovë'ëro Peter-ro ri'öromo uëvadeje: ¹⁶ Ö mueno'ohumë Judas-hu ë'ade jöho God-are surire jajivarëhi öre gö bogojië'ëro iae ëhi jiade höjo. Urimë'i God-are Aru'ahohuro David uavamu Judas-hu majae ijönö vaeröhe jöho jajivade höjo. Judas hu aehu Iesu guduamojoro öri röjehijade ae jiade höjo. ¹⁷ Hu no'o gemu mae hi juvonövade höjo. Huro no'o bimuvoromo mue gemu vaeröhego ëhuni Iesuro hu baejade höjo.

¹⁸ Peter-ro ëhi jövadeje röhu hesi jö bëhoho Judas-hu mu sisë vaeromo ujuohade ë ijo bajohuro ëhuro sa'aho imadeje. Imoromo ë sa'are beruvebiromomo dëho tögömamu dë hötöre suoro suoro baeromo guomadeje. ¹⁹ Guomamu ë jöho Jerusalem raje ae aho'obëhe jaburo henugoromo ë sa'aho jabesi jöëro Akeldama jumuvareje. Akeldama huotovë'e hesi bëhoho Kö Rovë'e Sa'ahoje.

²⁰ Amo Peter-ro Judas-are jö vituoho majëhiromomo uëvadeje: David-ro Judas-are jöho Psalms surire jajivoromo uvë'e höjo:

Hesi amoho a rumo'e jioröhe höjo.

Nadi a göho ëho hi'irajo.

O jö göho uvë'e höjo: Ae göëro hesi sionoho baeromo mue bae'a'ajëjo.

²¹⁻²² Ëhi uvë'ego na negajëjo ae gemuëro Judas-are sionoho baeromo no'o gemu mae juvoromo Bada Iesu ri'öjë'ëro hijamu nunehu gavade jöho ae majëhinövoröhego. Na negajëjo Iesuhu no'o hibe juvo'ego John-hu bapataeto mu vaejamu aevo'i no'o hibe ruejuvo Iesu ö'idöre ajiomamu ëhi hiemu hibe rovade ëhi jië'e ae jio'iröhego.

²³ Peter-ro ëhi uëvamu hegorovo rueho jaburo ae niö'i jabesi ihoho uvareje Judas-are sionoho baeröhego. A gö hesi ihoho Joseph jiadeje. Ëa hesi iho göho Barsabbas jio'i iho göho Justus jiadeje. Hesi ihoho niö'i gemu jiadeje. O a gö hesi ihoho Matthias jiadeje. ²⁴ Ëae niö'i jabesi ihoho uvonugoromo God-are örire ëninamiromomo uavareje: Bada ae aho'obëhe nosi dë vövöbajo'oho jero gövuanue höjo. Ëhuni ae niö'i röhu di aho gemu nimanuoho jero röjahuijego no bae'irarëjo ²⁵ ëhuro hu Judas-are sionoho baeromo apostle muoho vae'iröhe höjo. Ëhesi bëhoho urimë'i Judas apostle jië'ëro röhu muoho vuonugo'i guomoromo hesi röho sisëre va'ade höjo. ²⁶ God ëhi uanugoromo munë inine ömëvonugoromo ë ae niö'i jabesi ihoho ë munë jabesi döre jajivoromo hevö gagore ba'amoromo hijiohijiovareje ga'iro di aho bae'iröhoho jiego. Hijiohijiovoromo gavareje bae'iröhe aho Matthias jiamu gagorovo uavareje huro Iesure apostle 11-ho jabu'o gemuore juvonövoröhego.

2

God-are Aru'ahehu ruvebijade jöhoje.

¹ Ëhi'amu Pentecost majaho rovamu Keriso mae uehorovarue ariböviohuro aho'obëhe osae gemuore raromoruomadeje. ² Raromoromo ma-majioho hejareje buru börömonö'e ö'idöre jioromo ruvebiromomo jabuhu raromarue osaho aho'o huosihuosihavamu. ³ Huosihavamu hejë'i gavareje vëni hödu va'ëne bitaroho rumorovoromo ae gemu gemu jabesi simano döre jiorovamu. ⁴ Jiorovamu gagorovo God-are Aru'ahohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'ere abueromo rarovadeje. Rarovoromo bitaroho ajëmijamu aevoromo huë göëro göëro jöe vaerovobe va'areje.

⁵ Röhu Jew rajo ae göëro göëro Jerusalem amore ë raromoruomadeje God mae uehorovaruëro jië'ëro sa'ae göre göre jioromo rueruomë'ëro. ⁶ Jerusalem raromoromo hejare Iesuare ariböviohuro atavavamu hegorovo ae aho'obëhe gemuore rueromo gagovoromuomadeje. Gagovoromo ae gemu gemu hejare jaburo jabetesi huë göëro göëro vaerovavamu hegorovo hire görö'öjévadeje. ⁷ Hire görö'öjëvamu ri'öromo uvoruomadeje: Jabumë bogo nosi sa'ae gemuoho jio'i Galilee rajemu jioruomajëjo. ⁸ Èhi jië'o diehi'oromo nosi huë göëro göëro ato'ego no hejaruëjo. ⁹ No Parthia sa'a raje javuajëjo. Media raje Elam raje Mesopotamia raje Judea raje Cappadocia raje Pontus raje Asia raje ¹⁰ Phrygia raje Pamphylia raje Egypt raje javuajëjo. Cyrene amo bëhire Libya sa'a raje javuajëjo. Rome amo raje javuajëjo. ¹¹ Rome amo rajo a ioro'ioroho Jew rajo ae javuajëjo. A ioro'ioroho bogo Jew aehu javuo'i röhu Jew rajo jabetesi muoho noro ijonö bæjë'e javuajëjo. Crete sa'a raje javuajëjo. Arabia sa'a raje javuajëjo. No sa'ae gö gö èhi javuajëjo. Röhu no ae aho'obëhe hebe rovaruëjo God-hu mu masije gö gö ë'ade jöho ë aribövioho jaburo ae gemu gemu nosi jöëro atavavo'ego. ¹² Èhi uvoromo ae aho'o tiöromo uehore gö gö baeromo uarovareje: Diehi'ego èhioho ë'aruëjo. ¹³ A ioro'ioroho bogo èhioho uvo'i a'i ma-sivëgoromo uarovareje: Èaribövioho rihu'e jovo sisë ue'aho avohë'ëro simane huotovëho'ego ë'aruëjo.

God-are Aru'ahuhu rovamu Peter-hu Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁴ Èhi'amu Peter-ro apostle ioro'iore 11-ho jabu'o gemu mae jië'ëro ri'öromo ae aho'obëhe ma-darugo'o uëvadeje: Jew raje Jerusalem raromaruojumë ae aho'obëhe naehu jö jövo'ië'ajoho avo'avoho hehëjo. ¹⁵ Jemëro uvarujëjo: Ave aribövioho simane sisërëjë'ëro ë'aruëjo. Bogo èhioho höjo rabëni majae rojomanovego vörö'e jovoho aho bogo ue'ahoruomajëro jië'ëro. ¹⁶ Èhuni bogo èhioho jio'i a'i ë mu hesi bëhoho urimë'i Joel-ro ave jöho God-aro baeromo jajivoromo uvade höjo:

¹⁷ God-ro uövuavohijajo: Ijo tugoho'i majaho rue'iramu naro ave muoho vae'ejöjo.

Naro nasi Aru'ahoho jovonö'e otehëho'iramu ae magonahe aho'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu jemesi ujo ömo'ömoho a'o magonaho'o nasi jöho huruoho'aruëjo.

Jemesi a i'ohuro nasi muoho nia'ovoro ga'a'aruëjo.

Jemesi a mavojohuro momorö'öromo mue gemuoho ga'a'aruëjo.

¹⁸ Èho majaho rue'iramu nasi Aru'ahoho otehëho'iramu nasi mu vaejarue aho magonahoho jabu'o rumorovo'ajëjo.

Rumorovo'iramu nasi jöho huruoho'aruëjo.

¹⁹ Ö'idöre vörö'e muoho vae'ejöjo.

Sa'are darugo'e muoho ömo'ejöjo.

Sa'are ömo'iramu köemu jioromo vëne ravoromo u'e ajiomo'ajëjo.

²⁰ Ö'idöre vae'iramu majaho ramoramovoromo manaeroho kö'e jio'a'ajëjo.

Badare aji'e maja börömo rueröhe ë hesi urimo èho jio'a'ajëjo.

²¹ Evare ae rahu Badani uvë'oho maro jëvo'ajëjo.

²² Röhu Israel rajomë ave jöho hehëjo. Naro Nazareth raje Iesuare jöho majëhi'ië'ajëjo. God-ro Iesu ajamijamu bogo gavarue darugo'e muoho vae'amade höjo èhuro jemëro tiöromo ma-sama'e uvo'irarijego: Iesu bogo ëma rue'i God-ro nugö'öjamu rovade höjo. Èmuoho jemesirire vaejë'ëro

jemë'o iae gavaruje hōjo. ²³ Ēaho jemesi övore rovade hōjo God-ro ēhi nimoromo uvë'lëro. Jemesi övore rovamu jemëro baeromo sisë aribövioho uëvamu korosire anare hōjo. Jemesi sisë hōjo. ²⁴ Röhu vavaene baeromo guomo raromoromo God-ro hesi vavaenoho avohahamu ri'øjade hōjo bogo ioro'ioremu guomoröhe ahuro jië'lëro. ²⁵ Ēhi ri'ö'iröhe jōho urimë'i David-ro God-are surire jajivoromo uvë'e hōjo:

Naro gavode hōjo Badaro na'o gemu mae juvo'i hijamu.

Huro nasi bëhire juvo'ego na bogo juhuonivo'ejōjo.

²⁶ Ēhuro dë vövöbajo'oho sasohevaje hōjo. O bitarohuro nimorohë'i jōe jövaje hōjo.

Iae nasi sino haho'oho guomo hesi hōjo. Röhu na mae hiromomo muebe'ejōjo hujeji God-ro ajemi'iröhego.

²⁷ Ēhesi bëhoho guomevo'iramu vuovoromo raromaruiroho God ja nasi aru'ahoho ëho bogo nugeho'iramu bogo ioro'ioremuoho ëho hi'a'ajëjo.

Na jasi aëro jevë'ëro ëhu'ëro jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohori-jevo'ajëjo.

²⁸ Naehu hiemu hi'irode öroho jero röjehijë'e javajëjo.

Jero na'o gemu mae juvo'ego ëhuro na nimorohevo avoho'ajëjo.

Iesuhu ëhi ë'iröhe jōho David-ro jajivade hōjo.

²⁹ Aganomë naro nosi hijo miono'e David-are jōho jemesi örire huruoho majëhi'ejōjo. David guomamu guavare hōjo. Hu guavare huoho jaruvohu'o aviaie jiajëjo. Ēhuni hesi sinoho bogo sagohori'iröhe jōho hu bogo jövo'i Iesuarë jōho jövade hōjo. ³⁰ Ēhesi bëhoho David-ro jö God-aro baeromo juvaje aëro jië'lëro ijönö jioröhe jōho gavade hōjo. Ēhu'ëro hu garomo uvade hōjo: God-ro na jōe darugo ma'e majehiromomo uevë'e hōjo: God naro jasi uje gemu baeromo böröme bamo'ejōjo David jaehu öri ari'e muebejanuëhi ëhi ë'iröhego. ³¹ God-hu Keriso böröme bamoröhe jōho David-ro gavë'ëro ëhuni Kerisohu ri'öröhe jōho jajivoromo uvade hōjo:

Vuovoromo raromaruiroho God ja hesi aru'ahoho ëho bogo nugahamu bogo ioro'ioremuoho ëho hijade hōjo.

Jero hu ajamamu hesi sinoho bogo sagohorijahade hōjo.

³² Röhu ë aho Iesu God-ro ajamijamu ri'öromomo röhu maho hijade hōjo. Hijamu hesi aribövioho aho'o no iae nunëro gavë'e javuajëjo. ³³ Ri'ö hiromomo God-ro böröme bamamu ajiomoromo hesi övo manö hijë'e hōjo. Hiromomo Vavuehu uavadëhi ëhi hesi Aru'ahoho bojamamu baeromo jvonö'e ote-hahuë'ëro jemë garomo hejaruje muoho nomëro vaejaruëjo. ³⁴ Röhu Iesuhu God-arire ajiomade jōho iae mae jio'ego röjëhi'ejōjo. Iesuhu ajiomadëhiho David God-ariroho bogo ëhiho ajiomade hōjo. David hu bogo ajiomade hōjo röhu God-are surire jajivoromo uövuade hōjo:

Bada God-ro nasi Bada uavade hōjo:

Nasi övo manö rojo hijego

ja'o muorovarue aribövioho ³⁵ naro ruahö'öjëvego

hörëro vijuvo taemo'amo'irane hōjo.

Bada Iesuhu ajio God-are övo manö hi'iröhe jōho David-ro ëhi jajivade hōjo.

³⁶ Ēhuni Israel aribövioho aho'obëhe jemëro ave jōho avoho hehëjo. Jemëhu korosire anarije aho Iesu ë aho God-ro böröme bamë'ëro hu Bada hōjo. Böröme namiromomo ajamuijaje ae hōjo.

³⁷ Peter-ro ëhi majëhijamu hegorovo ë aribövioho jaburo juhuone bëröme baeromo Peter'o apostle ioro'iorohu'o uëvareje: Ö ömo'ömoho no diehi ë'ëjarëjo.

³⁸ Diehi'o'ëjarëjamu Peter-ro uëvadeje: Jemë ae gemu gemu uehoru sisëho vuonugo'i uehoru mae baeromo Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejago God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugo'irajo ëhuro God-ro hesi Aru'ahoho suvuore mëmego bae'irarije höjo. ³⁹ Èhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho jemë'o jemesi aboji harihu'ohu'o mëmi'i uvade höjo. Ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada God-hu uvamu ejahë'oho hesi Aru'ahoho mëmi'i uvade höjo.

⁴⁰ Peter-ro ëhi uënuogoromo ëhi jië'e jö göho aho'obëhe majëhiromu uëvadeje: Sisëho vuonugo'i avoho raromohago ave sisë ariböviehu i'u bae'iröhoho jemë bogo ëhioho bae'irarije höjo. ⁴¹ Peter-ro ëhi majëhamu hegorovo hesi jö ejahare ariböviohuro bapataeto vaeruomadeje. Vaejë'ëro ëhu'ëro evare majare ae aho'obëhe 3,000 ëhi aevoromo Iesuare aribövi ioro'iorohu'o gemu mae jijihonövareje. ⁴² Gemu mae jijihoromo apostle jabesi jöho heromo agane vaerovoromo gemuoro ie ue'ahoromo God-are örire jöe atonövareje. Èhi jië'e muohuremu uehorovonövareje.

Iesuare ariböviehu gemuore raromo jijihoromo aviëhi jië'e mu vaejare jöhoje.

⁴³ Èhi'o'ëgo God-ro apostle-ho ajëmi'ëgo bogo gavarue darugo'e muoho vaenövareje. Vae'ëgo ae aho'obëhe ëho gagorovo tiöromu uvonövareje: O mu mabëhe barueromo röjahuijaruëjo. ⁴⁴ Èhi'o'ëgo Iesu mae uehorovarue aho jaburo agane gemuoho va'ëne gemuoro raromo jijihoromo bövie bise'e bogo sivu sivuoho bae'i ma-gemuoro bahinövareje. ⁴⁵ Jabesi sa'ae inömo inöme bövie bise'e imo'amoromo ijo baje ujuohoromo ae gö rabe rabe bogojië'oho suvuorëminövareje. ⁴⁶ Majae ëhi God-are amo bërömore gagovorovonövareje. O osare osare gemuoro raromoromo nimorohë'i huë baerovë'i ie ue'ahonövareje. ⁴⁷ Ue'ahoromo God rajahiromu a ioro'ioro jabesiro huë mae baenövareje. Èhi'o'ëgo Badaro ae gö gö baejëvoromo maro bamëvoromo ekaresia gemuore bimuvëvonövadeje.

3

Peter'o John'o hörü sisë'e a ajamamu marëjade jöhoje.

¹ Majae sanuovamu Jew rajehu pari vaejarue majare Peter'o John'o jaburo niö'iro ruhe God-are amo bërömore hörö'i ajiomareje. ² Ajiomoromo amo bërömo hesi reju oju bëhire rovareje. Èjo hesi iho jumubaroho Oju Mabëheje. Ruel'i gavareje ae gemu ë hijamu mami'e hörü sisë'e ëhi rahë'e jië'ëro. Hörü sisë'ëgo majae ëhi hesi ariböviohuro barueromo oju bëhire ë bamonövareje. Oju bëhire bamo'ëgo ae gö gö osa bërömore va'ie'iroho jaburo hu ijo baje bojämijöro ëninëminövadeje. ³ Èhi ë'öjuvo hiromu gavade Peter'o John'o jabu'o osare rova'ia'amu gëgorovo ëninëmadeje. ⁴ Èninëmamu hegorovo rueho jaburo hu ërimahoromo Peter-ro uavadeje: No gövuëjo. ⁵ Gövuëjamu hegorovo rue ahuro uvadeje: Jaburo suvuore memi'i uevaruëromu gëvadeje. ⁶ Gëvamü Peter-ro uavadeje: Iju baje bogojevajëjo. Röhu nasi örire jevajohuro ëhuro ajami'ëjöjo. Naro Nazareth amo raje Iesu Keriso-are ihore ja uavajëjo: Ri'öromu juvëjo. ⁷ Ri'öromu juvëromu hesi övo manö ma'ënoromo nigemadeje. Nigemamu gavë'i hejade hesi

höru hitahioho öbinajoho mae jjavamu hegoroovo ⁸ döro majioho ri'öromo namiromo hesi hörëro juvadeje. Hesi hörëro juvoromo tiöbe God rajahibe jabu'o gemu mae God-are osare va'adeje. ⁹ Èhi'amu ae aho'obëhe garuomadeje huro God rajahibe juvamu gagorovo ¹⁰ gavare Ojo Mabëhi hesi bëhire hiromo ijo bajëni ëninëmaje aho jiamu garomo tiöjëvamu uvareje: Diehi'oromo höroho marëjël'ëro juvajëjo.

Peter-hu God-are osa börömore namiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹¹ Èhi uvoromo gavare ë aho Peter'o John'o jabesi övoro jiorovoromo jabu'o ëhi juvamu God-are amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë juvamu garomo tiöjëvamu tutuvoromo ë gemu va'oromo gagovoruomadeje ga'irovo. ¹² Gagovamu gëgoroovo Peter-ro uëvadeje: Israel rajomë jemë ave aho garomo rabëni tiöjarujëjo. Jemë rabëni John'o na'o ërimahuarujëjo. Bogave uvo'irarijëjo: No vörö'e aëro javuë'ëro o mu maemu vaejaruëro ëhu'ëro noro ajami'ego marëromo juvajëjo. Bogo ëhioho höjo. ¹³ A'i hu marëjade hesi bëhoho aviëhi höjo. God-hu Abraham Isaac Jacob nosi hijo miono'o ioro'ioro muebe'amaduhuro hesi mu vaejaje aho Iesuare ihoho döro nigemahade höjo. Èaho jemëro guduamoromo a masijo jabesi övore bojëmijarije höjo baeromo sisë vaeröhego. Bojëmiromo hejarije Pilate-ro uvavamu: È'ego naro Iesu jiovo nugö'ö'irö uvamu hegoroovo jemëro Pilate-are nunire Iesu bijönimarije höjo. ¹⁴ Iesu hu God gemu uehorovoromo mu maemu vaenövade höjo röhu jemëro hu bijönimoromo Pilate uavarije höjo huro a muo'amaje aho jemëni jiovo nugö'öjëhego va'iröhego. ¹⁵ A muo'amaje aho jiovo nugö'öjëhojoro ua'i a i'ovavujaje aho Iesu anojöro uavarije höjo. Èhi'amu guomoromo God-ro ajamamu ri'öromo hijamu nosi nunëro gavë'ëro ë jöho majëhijarue höjo. ¹⁶ Èaho Iesu mae uehorovaduhuro ëhuro hesi daruguhuro ajamamu ave höru sisë'e a jemë gavarujoho biriroho baejade höjo. Èaho Iesu mae uehorovamu ëhuro marëjadoho jemë ae aho'obëhe iae gavarujëjo.

¹⁷ Aganomë iae ëhi höjo röhu na gavajoho jemë'o jemesi a masijohu'o bëhoho bogo avoho gavë'ëro Iesu anarije höjo. ¹⁸ Röhu jemëhu vaejarije mu sisë hesi bëhoho urimë'i God-ro jöho nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare ariböviohuro surire jajivoromo uöbe rueruomade höjo: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aho vi'ehe baeromo guomo'a'ajëjo. God-ro mami'e jö bamoromo uövuadëhi öroho ëhi avohamu Iesu guomade höjo. ¹⁹ Èhi jië'e jiaje ëhuni öri sisëre jijiharujoho vuonugo'i God-are öroro jijihego huro jemesi sisëho mu'uvëho'irajo. ²⁰ Èhi ë'ë'oho Badaro jemesi aru'ahoho biririvëho'ajëjo. Biririvëhoromo Iesu nugö'ö'iramu jemëni rue'a'ajëjo. Iesu böröme namiromo ajëmi'iröhe aho ë aho God-ro jemesi jöëni baejade höjo. ²¹ Baejë'ëro huro ö'idöre hijuvo hujeji God-ro sa'ae bövie bise'e röhu maho i'e avoho'iramu evare rue'a'ajëjo. Èhi jië'e jöho mami gö'e nugö'öjamu jö hesiro baeromo majëhinövare aribövi mahuro surire jajivobe rovare höjo. ²² Iesuare jöho Moses-ro God-are surire jajivoromo uövuade höjo: Jemesi a bövie God-hu na remö'öjamu rovodëhi huro jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Jö rabe uëvë'oho ejahonövorëjo. ²³ Ae rahu hesi jö bogo ejahë'oho ë aribövioho rori'o sö va'oromo ijumëvo'aruëjo. Iesuare jöho ëhi jajivë'e höjo. ²⁴ Èhi jajivamu jö God-aro baeromo majahinövare a ioro'ioroho Samuel-arire aevoromo hesi ijore rueromo jö majëhijare ae aho'obëhe ëho jaburo jaruvore mu rabehu rovaje jöho

majëhibe rovere höjo. ²⁵ Röhu jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni ë ariböviohuro jöho God-aro baeromo majëhiromu uënövare höjo: Huro mu mabëhe nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Jemë'o huë mae bae'irarijego ëhuni God-ro jemesi hijo miono'oho darugo'e jögoroho bojëmiromu uëvade höjo: Iae naro muebejëvonövo'ejöjo. Huro ëhi jië'e jögoroho Abraham bojamiromu uavade höjo: Naro jasi a ujoho mae avohëvo'iramu ëhuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohu'o huë mae baeromo'ajëjo. ²⁶ Ëhi uavë'ëro huro hesi mu vaejaje aho Iesu baeromo urimo jemesirire nugö'öjade höjo huro rueromo jemë huë mae bojëmiromu dë vövöbajo'oho huotovëhego jemë ae aho'obëhe mu sisëho vuonugo'irarijego.

4

Peter'o John'o Jew rajo a masijo jabesi nunire rirarovare jöhoje.

¹⁻² Peter'o John'o jaburo jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo a masijohuro rueruomadeje. Priest ömo'ömhuro God-are amo börömo atovarue jabesi a böviohuro Sadducee ömo'ömhuro ëho jaburo hejare Peter'o John'o ae uëvamu: Iesu guomoromo ri'öjël'ëro ëhu'ëro vuovarue ae aho'obëhe no'o ri'ö'ejare uëvamu hegoroovo uvareje: Jö sisë ae majëhijaruëromo dë vörönëgamu rovereje. ³ Rueromo Peter'o John'o guduamo ömëvo va'oromo majae barëjamu gagorovo savoji gagore ba'amëvareje hujeji nërö rueromo jabesi nunire rirarovoröhego. ⁴ Amo ae aho'obëhe Peter'o John'o majëhijare jöho heromo Iesu mae uehorovoruomadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro Iesu mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe 5,000 rabu'e jiadeje.

⁵ Peter'o John'o savoji gagore ba'amëvamu momorö'öjël'ëro sisonuvamu gagorovo council a masijohuro a duvaho ömo'ömhuro jögoru öri röjëhijarie ariböviohuro ëho jaburo Jerusalem rueromo gemuore gagovoruomadeje. ⁶ Gagovoruomamu priest böröme Annas-ro Caiaphas-ro John-ro Alexander-ro priest börömo hesi agano ioro'iorohuro ëho jaburo a masijo ioro'iorohu'o gemuoro gagovareje. ⁷ Gagovoromo Peter'o John'o hu'iraejëvo ruejöro jöe nugö'öjamu rueromo jabesi nunire ë rirarovareje. Rirarovamu gëgorovo uëvareje: Jemë diehi'oromo hörü sisë'e aho ajamijamu marëjade höjo. Diehi jië'e vöröho baeromo rahuare ihoro uvoromo ë'arije höjo.

⁸ Ëhi uëvamu God-are Aru'ahohuro Peter-are dë vövöbajo'oho rarovamu ri'öromo uëvadeje: Jew rajo a masijohu'o a duvahohu'o nasi jöe hehëjo. ⁹ Noehu hörü sisë'e a ajamamu marëjade jöho evaho nani jemë he'i nëgamu ëhuni noro jemesi nunire rirarovojöro atë'ëro uö gövuarujëjo. ¹⁰ Ëhi jië'oho na negajëjo jemë'o Israel a ioro'iorohu'o ae aho'obëhe jemëro ave jöho he'irarijego. Ave aho jemesi nunire marëjë'e namijaje hesi bëhoho Nazareth rajë Iesu Keriso hesi darugohuro ëhuro ajamamu marëjë'e höjo. Ëaho Iesu jemë korosire anamu guomamu God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. ¹¹ Ëaho Iesuare jöho God-are surire uhunö'e jajivoromo uövuë'e höjo:

Jemë munë javue vae'iröggoro munë gemu bijönimoromo vuonugarije höjo. Vuonugarijoho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo. ¹² Iesuro huro gemuëro ajamuijego i'uoho bogo bae'i marëjavuajë höjo. Ëhesi bëhoho God-ro Iesuare ihe gemu sa'ae dinö'e dinö'e bojamuijë'e höjo aho bogo sisëroho va'i mae javuoröhego. Iho göho bogohöjo.

¹³ Ëhi uëvamu hegoroovo rue Jew rajo a masijoho jaburo gavare Peter'o John'o bogo nuni aji'e aho jëvo'i ëma uno'e ae jëvë'e bogo juhuonivo'i

biririvoromo jöho majëhijamu gagorovo tiöruomadeje. Tiöromo evare garomo uvareje: Ëaho jaburo niö'iro Iesu'o gemu mae jirehonövä'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. ¹⁴ Ëhi uvoromo gavare höru sisë'e aho mami'e marëjë'ëro Peter'o John'o jabesi gemuore namijamu gagorovo jabesi jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje. ¹⁵ Bogo eni jioruomamu aëro Peter'o John'o hu'iraejëvoromo gagovarue osaho vuonugo'i rori'o va'ojöro uënu goromo jabesi sivue jöho mevoromo uarovareje: ¹⁶ Noro ave ae niö'ioho diehi'ëvo'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho Jerusalem raromarue ae aho'obëhe hejare uvamu: Ëae niö'iohuro bogo gavarue mue gö vaejë'e hö uvamu hejë'ëro ëhu'ëro subivo'iröhoho bogo eni javuajëjo. ¹⁷ Röhu ae göëro göëro hebe va'ojöëni ë'ego no jögore bojëmiromomo uë'irarëjo: Bogave ijoho Iesuare ihoroho jöho majëhi'irarijëjo.

¹⁸ Ëhi uarovoromo ae uëvamu Peter'o John'o osaëro hu'iraejëvo rovareje. Hu'iraejëvo rovamu uëvareje: Bogave gemu Iesuare ihoroho jöho majëhiromomo röjëhi'irarijëjo. ¹⁹ Ëhi uëvamu hegorovo rue ae niö'iohuro uëvareje: Jemëhu uövu arujoho nadi Iesuare ihoroho jöho majëhirë uövu arujoho iae no hejaruëjo. Röhu na no jemesi jöho ejëho'ëjarëjo o God-are jöho ejaho'ëjarëjo. Jemesi garëjo God di muoho nimego. ²⁰ Iesuhu ë'amu noehu garomo hejare jöho diehi'oromo vuonugojörajo. ²¹ Ëhi uëvamu rue Jew rajo a masijohuro Peter'o John'o i'u bojëmi'ibejaroho röhu uvareje: Höru sisë'e aho marëjamu gavë'ëro ae aho'obëhe God rajahiruomajëromomo i'u bojëmi'iröhe öroho bogo birohogoro vuonugo'i jöe gö'o darugo ma'e majëhiromomo jiovo rëmö'öjëvamu va'areje. ²² Amo ae aho'o God rajahijare hesi bëhoho ë höru sisë'e aehu hijade hesi vadunoho aho'o 40 ëmino'le iosiramirromomo ruëhi jië'ëro bogo marë hesi jiadoho röhu Peter'o John'o Iesuare daruge baeromo ajamamu marëjadeje.

God-hu ajëmego bogo juhuonivë'e ma-biririvoromo jö majëhi'iröhëro Iesuare ariböviehu ëninamare jöhoje.

²³ Iae jiovo rëmö'öjëvamu va'oromo Peter'o John'o ma-burëro vuonorö'ö va'oromo jabesi aribövioho uëvareje: Jew rajo priest masijohu'o a duvahohu'o jaburo no uövuare höjo: Iesuare ihoroho nadi ijoho jöho majëhirëjo.

²⁴ Ëhi uëvamu hegorovo rue Iesuare ae aho'obëhe jaburo uehore gemu baeromo God uaruomadeje: O asë'e nosi A Börömoho ö'idöe sa'ae jove bövie bise'e jero bamavuane höjo. ²⁵ Urimë'i jero ave jöho bojamamu jasi Aru'ahohuro jasi mu vaejaje ae David nosi hije David-are simanore bojamamu huro jajivade höjo. Jajivoromo uövuë'e höjo: Sa'a ioro'ioro rajoho rabëni jovëro gatovanovoruomade höjo.

Sa'ae göre göre aribövioho rabëni simano rumo'le muoho vae'i öroho naho garuomade höjo.

²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue a masijohuro muorovo'i avohorovare höjo.

Sa'are simano vaejarue ariböviohuro gagovorovare höjo Bada God'o muorovo'i God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuaje ahu'o muorovo'i.

²⁷ David-hu ë jö jajivadëhi ëhi ave amore iae gagovoruomade höjo Iesu'o muorovo'irovo. A masije niö'i Herod'o Pontius Pilate'o ëho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o Israel rajohu'o gemuoro gagovare höjo Iesu'o muorovo'irovo. Iesu jasi muohuremu vaejaje aho höjo. Jero hu uavane höjo huro böröme namiromomo ajamui'iröhego. Ëahu'o muorovo'i gagovoruomade höjo. ²⁸ Ëmuoho vae'i gagovare höjo. Röhu urimë'i ëhi jië'e

muoho jioröhego God jero darugo'ëro javë'ëro jasi nimoromo ëhi bamane höjo. ²⁹ Bada röhu jaruvoho ë ariböviehu uövuaroho Iesuare jö majëhijë'oho i'ue bae'a'arujë uövuaare jöho jero ëho heromo uehorovoromo no jasi mu vaejarue aho ajamuinego bogo juhuonivo'i biririvoromo jasi jöho masama'e majëhinövo'irarëjo. ³⁰ Jasi muemu vaejaje ae Iesuare jöëni ri'öromoguomo guomo'e aribövioho ajëmiromodarugo'e mue gö gö vaejago aëro garomo jöho mae uehorovo'irarëjo. Ahia mino'ëjo.

³¹ God-are örire ëhi atamu gagorovo jabuhu raromaruoho hijiohijiovamu God-are Aru'aho hesi darugohuro ae aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'oho rarovamu bogo juhuonivo'i biririvoromo God-are jöho atobe va'areje.

Iesuare ariböviehu huë baeromo ajamirovonöväre jöhoje.

³² Ëhi'amu iae Iesu uehorovarue aribövioho aho'obëhe uehore gemu dë vövöbajo'e gemu baeromo bogo uvonövareje: Nasi höromo sivu sivue bahi'i a'i uvonövareje: Ae aho'obëhe nosi höromo ma-gemuoro bahinövareje. ³³ Apostle ömo'ömohuro darugo ma'o ae majëhiromouënövareje: Bada Iesu guomoromo ri'öjël'ëro hijamu nosi nunëro gavë'le javuajëjo. Ëhi'o'ego God-are huë mahuro ë aribövioho aho'o ruahö'öjëvonövadeje. ³⁴ Ruahö'öjëvo'ego Iesuare aribövioho aho'obëhe i runo'le bövie bise'le eni jëvonövadeje. Ëhesi bëhoho ae rahu sa'ae o javue majio'amë'oho imo'amoromo monioho ujuohoromo rueromo ³⁵ apostle jabesi övore bahinövareje. Bahi'ego apostle-ho jaburo ganövare Iesuare ae gö gö rabe bogojiamu gavë'oho suvuorëminövareje.

³⁶ Suvuorëmijamu iae ae gemu hesi ihoho Joseph-ro mue gemuoho vaejadeje. Joseph-are iho göho apostle ömo'ömohuro Barnabas jumuvareje. Barnabas huotovë'le hesi bëhoho biriri bojëmaje ahoje. Hesi agano ihoho Levi raje jiadeje. Cyprus sa'are jioromo rovadeje. ³⁷ Rovë'ëro hiromosa'ae gö imoromo monioho barueromo apostle jabesi övore bojëmajeje ae suvuorëmiröhego.

5

Ananias'o Sapphira'o sareri sareri'e jö majëhijare jöhoje.

¹ Ëhi jië'le mu maho vaejamu röhu ae göëro mu sisëho vaejadeje. A hesi ihoho Ananias jio'i hesi vaboro ihoho Sapphira jiadeje. Ananias-ro mu sisëho vaeromo jabesi sa'aho gö imoromo ² subivëhoromo moni vitu hesi tario bamadoho vaborohuro iae gavadeje. Vituoho hesi tario bamo'i vituoho apostle ömo'ömoho i'imëmiromosarerëmiromouëvadeje: Sa'a imode hesi ijo bajoho iae bojëmi barëjë'le jevajëjo. ³ Bojëmi barëjë'le jevajëjamu Peter-ro uavadeje: Ananias Satan-hu dinamijadoho ja rabëni ejahoromo hesi jöho baejane höjo. Nadi God-are Aru'ahoho sareramiromsa'a moni vituoho subivëhoromo tario bamoromo uö'ibejanëjo: Na sa'a hesi monioho iae bojëmi barëjë'le jevajëjo. ⁴ Sa'a bogo imane majaroho ëho jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo imavego o bogo. O sa'a imanevare monioho aho'o jasi jiade höjo. Jero jasi ga'ibejanëjo ae bojëmavego o jasi ma'enavego. Röhu ja rabëni ëhioho ë'i uehorovane höjo. Ëhi ë'anohe ja bogo ma-aemuoho sareramui'i God'o sareramijane höjo. ⁵ Jöho ëhi majahijamu hejë'i Ananias sa'are beromo guomadeje. Guomamu ae aho'obëhe ë jöho hegorovo sisë maro juhuonivareje. ⁶ Amo guomamu a i'o ömo'ömohuro rueromo sinoho niögëro numoromo bava'oromo guavareje.

⁷ Guavamumajae 3 hours rabu'le barëjamu gagorovo vaborohuro hesi baru guomade jöho bogo hejë'le ma-rovadeje. ⁸ Rovamu gagorovo Peter-ro

uavadeje: Ave jöho uevego na hejjo. Sa'aho imoromo na jemë monioho avemino'e baejarije höjo o gö'o döre baejarije höjo. Baejarije höjamu sareramiro mo uavadeje: Iae ëmino'e baej'ëro jemesi örire bojëmi barëj'ële javuajëjo.

⁹ Bojëmi barëj'ële javuajëjamu hegoro vo Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi baruohu'o jemë rabëni uvarije höjo: Nani Badare Aru'ahohuro bogo göromo i'uo ho bojamui'ajëromo ëma sareramuijarije höjo. Nadi ëhioho ë'ibejarijëjo. Aveho gavëjo. Aribövioho jasi baruohu guav'ëro aruëre ojanore rovaruohu hejjo. Jasi sinohu'o bava'oromo guavo'aruëjo. ¹⁰ Èhi uavamu gavë'i vaborohuro Peter-are bëhire ma-majioho beromo guomadeje. Guomamu rue a i'ohuro osare rueromo gavare vaborohu mami'e guomë'e jiamu gagorovo amonö bava'oromo hesi baru hesi bëhire guavareje. ¹¹ Èhi'amu ekaresiae aho'obëhe o a ioro'iorohu jabu'o ë jöho hegoro sisë maro juhuonivoruomadeje.

Apostle ömo'ömehu noehu bogo gavarue darugo'e mu vaenövare jöhoje.

¹² Èhi ë'ë'ëro iae God-ro ajëmi'ego apostle ömo'ömohuro bogo gavarue darugo'e muohu aho'obëhe vae'ego ae aho'obëhe ganövareje. Èhi'o'ego Iesuare ariböviohuro God-are amo börömore iojiomoromo amo börömo hesi harada ihe Solomon-are haradare ë gemuoro gagovorovonövareje. ¹³ Gagovo'ego a ioro'iorohu jaburo Iesuare aribövioho mae uehorovëvo'i röhu juhuonivoromo bogo ëma gemuorohu va'o raromonövareje. ¹⁴ Bogo ëma gemuorohu raromo'i röhu ae magonahe gö'o gö'o aho'obëhe Bada mae uehorovoromo Iesuare ariböviohu'o aevoromo gemu mae raromo jijihonövareje. ¹⁵ Èhi jië'e mu masijohu rov'ëgo aëro guomo guomo'e aribövioho örire ujuohu ruenugoromo momorö'öjarue röhu nu ano'e göre göre ë bahinövareje Peter rova'ego hesi övehu bogo ajëmij'ë'ohu röhu hesi maja aru'ahohuro bamëvego marë'iröhego. ¹⁶ Èhi'o'ego ae aho'obëhe Jerusalem-nörire amo göre göre raromarue aribövioho jaburo guomo guomo'e ariböviohu'o aru'aho sisëhu simano sisë vaej'ëhe'e ariböviohu'o ujuohu rue'ego apostle ömo'ömohuro jabumë aho'obëhe ajëmiromu avohëvonövareje.

Jew rajo a masijehu Iesuare apostle aribövi sisë vaej'ëvare jöhoje.

¹⁷ Èhi'amu gagorovo iae Jew rajo priest börömo hu'o hesi aemo'aeme Sadducee ariböviohu'o ëho jaburo apostle jabesi mu maho garomo dë vörönimareje. ¹⁸ Dë vörönimoromo ri'öromo apostle aribövioho guduamëvoromo ujuohu va'oromo savoji gagore io'amamu sisë ariböviohu'o gemuore raromareje. ¹⁹ Savoji gagore raromamu vahiromamu gagorovo Badahu nugö'öjade anerahuro rueromo ojohu jiovëhoromo apostle aribövioho söjëvo va'oromo amonö höröjadeje. Höröromo uëvadeje: ²⁰ Va'irarijohu God-are amo börömore riravoromo Iesu uehorovoromo mae raromo'iröhe öri hesi jöho majëhirego ae aho'obëhe he barë'irarëjo. ²¹ He barë'irarëjamu hegoro vo va'oromo sisonuvamu gagorovo God-are amo börömore ajio riravoromo aevoromo Iesuare jöho majëhijareje.

Èhi'amu Jew rajo priest börömo hu'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo rueromo Jew rajo a duvahohu aho'obëhe jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo a masijohu aho'obëhe ro gemuoro gagovorego no jöe mevo'irarëjo. Mevo'irarëromo jöe nugö'öromo police-ohu uëvareje: Savoji gagore aribövioho sö ujuohu ruehëjo. ²² Sö ujuohu ruehëjamu hegoro vo va'oromo gavare savoji gagorohu apostle aribövioho bogojëvamu gagorovo vuonorö'ö

rueromo Jew rajo a masijoho uëvareje: ²³ Noro va'oromo gavare höjo savoji gago hesi ojoho tugoho titimo'amë'ëro muebejarue aribövioho ojore ojore atovoromo riravoruomamu gëgorovo ojoho jiovoromo osare va'ihö gavare höjo Iesuale aribövioho bogojëvamu. ²⁴ Ëhi uëvamu hegoroovo God-are amo börömo atovaje police böviohu'o priest masijohu'o uvareje: Diehi jië'ëro bogo'e höjo. ²⁵ Bogo'e höjamu ae gemuëro rueromo uëvadeje: Jöe hehëjo. Savoji gagore io'amarije aribövioho jaburo God-are amore riravoromo ae aho'obëhe jöe rjöhijaruëjo. ²⁶ Rjöhijaruëjamu hegoroovo rue police böviohu'o hesi bëhire raromarue ariböviohu'o ëho jaburo apostle ömo'ömoho sö ujuoho rue'i va'areje. Va'oromo uvareje: Noehu jabumë guduamëvë'oho ae aho'obëhe no göromo bijönimoromo munëro vajuamui'aruëromo juhuonivoromo apostle bogo guduamëvë'e ma-sö ujuoho rovareje.

²⁷ Ujuoho rueromo Jew rajo a masijo jabesi nunire rëmamu ë riravareje. Riravamu gagorovo priest börömohuro uëvadeje: ²⁸ Noro darugo'e jöho mami'e bojëmiromomo jemë uëvare höjo: Iesuale ihoroho bogave gemu aho jöho rjöhë'i'irarijëjo. Röhu jemëro jemesi jö sisëho rjöhë'i'arijamu Jerusalem amo rajoho ae aho'obëhe heruomë'e höjo. Ëhi'oromo nimarujëjo Iesu anamu guomade mu hesi i'uocho noro bae'iröhego.

²⁹ Ëhi uëvamu hegoroovo Peter'o apostle ioro'iorohu'o jaburo uëvareje: Iae no hejaruëjo röhu jemesi jöho gö jio'i God-are jöho gö jio'ego ëhuni nomë God-are jöho ejaho'ëjarëjo a jöho bogajo. ³⁰ God nosi hijo miono'o muebe'amonövade ahuro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo jemëro hu ijore ano taemamu guomë'ëro. ³¹ Ri'öjamu God-ro hesi ihoho döro bamoromo uavade höjo: Rojo nasi övo manö hijëjo. Hiromomo ae aho'obëhe jabesi böröme namiromomo maro bamëvo'irane aho jionëjo. Ëhi jioromomo öroho jiovëhego Israel rajoho jaburo uehoro sisëho vuonugego God naro jabesi sisëho dejonö bu'öjëho'irode höjo. ³² God-ro ëhi jië'e muoho vaejamu nosi nunëro gavë'ëro ë hesi jöho ae majëhijaruë höjo. Röhu bogo no gemu majëhi'i God-are Aru'ahohu'o ajamuiromomo ae majëhijaje höjo. Ae rahu God-are jö ejahë'oho Aru'ahoho God-aro baejarue höjo. Amo hu'o ajamuiromomo ae majëhijaje höjo.

³³ Ëhi uëvamu hegoroovo rue Jew rajo a masijohuro vörö'iraeromomo apostle ömo'ömoho muo'amojoro uvoruomadeje. ³⁴ Uvoruomamu jabesi ae gemuëro jöe jövo'i ri'öjadeje. Ëa hesi ihoho Gamaliel jiadeje. Hu Pharisee ae jiadeje. Hu Jew rajo jögoru öri rjöhëhijaje ae jiamu ae aho'obëhe hesi örire mae uehorovoromomadeje. Ëaho Gamaliel-ro ri'öromomo a masijo ioro'ioroho uëvadeje: Ëaribövioho rori'o sö va'ego na jö harihe majëhijego evaro sionëro sö ruerejo. ³⁵ Sö ruerejamu sö ujuoho va'amumu evare uëvadeje: Israel rajomë rue Iesuale aribövi muo'amo'i uvarujoho o jabesi örire rabe rabe vae'i uehorovë'oho nadi nuni rumo'oho ma-vae'i uehorovo avohoromomo vaerëjo.

³⁶ Ëhesi bëhoho rabëni ma-bisemu urimo ae gemu hesi ihoho Theudas-ro rovide höjo. Rueromomo ae uënövade höjo: Na a böröme jevajëjo. Ëhi uë'ego ae aho'obëhe 400 rabu'e hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Hesi ijore ijore jijihojuvo aëro Theudas anamu guomamu hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaie va'oruomamu hesi muoho sisërë barëromomo bogojiade höjo. ³⁷ Ëhi ë'ë'ëro sa'are a jabesi iho baeruomade majare ae gö hesi ihe Judas Galilee sa'a rajohuro rovide höjo. Rueromomo jöe majëhiromomo jabesi simanoho huotovëhë'ëro ae aho'obëhe hesi ijore ijore jijihonövare höjo. Jijihamu aëro Judas'o anamu guomamu ë hesi aribövioho aho'obëhe arua anumiaie va'o

barējade hōjo. ³⁸ Va'lo barējē'ego ēhuni naro ave jōho majēhiromo uēvajējo: ĒIesuare aribōvioho ma-nunēremu gēromo vuororēmirejo. Ēhesi bēhoho rabēni jabuhu vae'i nimoruomaje muoho ma-a jabesi mu jiajoho Theudas'lo Judas'lo jabesi muehu sisērējadēhi Iesuare aribōvi jabesi muohu'lo ēhi sisērē'ajējo. ³⁹ O God-hu bojēmade mu vaejaruohuro jemē jabumē bogo iosirēmi varijēnoho jēvajējo. Iosirēmi'iē'ohu uvo'a'arujējo: Nani no ae gō'lo muorovaruē'i ga'a'arujējo God'lo muorovēvo'iramu.

Jōho ēhi majēhamu hegorovo ē Jew rajo a masijohuro ejahoruomadeje. ⁴⁰ Ejahoromo ae uēvamu apostle aribōvioho osaēro sō rovereje. Sō rovamū gagorovo hisuebijēvojōro uēromo apostle-ho uēvareje: Ijoho bogave Iesuare ihoroho jōho aho majēhi'irarijē uēnugoromo jiovo rēmō'ōjareje. ⁴¹ Rēmō'ōjamu uvareje: God-ro no mae uehorovavuē'ēro ēhuni hu uvajējo: Noehu Iesuare jōēni i'u baejaruoho iae eni javuajēromo nimorohobe Jew rajo a masijehu jiaruire jioromo va'areje. ⁴² Va'ē'ēro Iesuare jō mae majēhinōvaroho bogo vuonugo'i majae ēhi God-are amo bōrōmore va'oromo jabesi osare osare va'oromo ae uēnōvareje: God-hu uavē'ēro bōrōme namiromo ajamuaje aho iae Iesu hōjo. Jōho ēhi majēhiromo ē hesi ōroho rōjēhinōvareje.

6

Ae aho'obēhe 7-hu ekaresia ajēmiromo moni mu muebejēhorōhego ekaresiaehu baejēvare jōhoje.

¹ Ēhi'amu ae magonahe aho'lo ro Iesuare aribōvi gemuoro havobe va'amu bōrōmoraejadeje. Bōrōmoraejamu Greece huēhu atarue Iesuare aribōviohuro dē vōrōnēgamu jōe atoromo uvareje: Ijo bajo magonaho doru majae ēhi suvuorēmijaruoho nosi Greece huēhu atarue magonahoho ijo bajoho bogo avoho baejarue hōjo. ² Ēhi atamu hegorovo apostle aho'lo 12-ho jaburo Iesuare ae magonahe aho'obēhe gemuoro gagovojōro jōe nugō'ōjareje. Jōe nugō'ōjamu ro gemuoro gagovamu gagorovo uēvareje: Apostle nosi muoho God-are jō majēhijaruoho hōjo. Noehu God-are jō majēhijaruoho bogo avoho ma'eno'i moni suvuorēmijarue muohu'lo vaejē'ohu ēho bogo maho hōjo. ³ Aganomē bogo maho jiē'e jiaje ēhuni ga'irarije di aho ae aho'obēhe uvarujoho: God-are Aru'ahohuro dē vōvōbajo'ere rarovē'ēro jabumē simano mae uehorovarue aribōvioho hō uvarujoho ēhi jiē'e aho aho'obēhe 7 ěmino'e jabesi ihoho uōvuego noro ē moni muro bamēvego jabumē ēho muebe'irarējo. ⁴ Ēaribōvioho 7 jaburo suvuorēmi'irōhe muoho muebe'iramū noro ē muoho vuonugo'i God-are ōrire jōe atoromo hesi jōho majēhinōvo'ejarejo. Ēhuremu uehorovonōvo'ejarejo.

⁵ Apostle-ho jaburo ēhi majēhijamu hegorovo ae magonahe aho'obēhe uvareje: Jō mae hōjo. Jō mae hō uvoromo ejēhoromo Stephen baejareje. Stephen Iesu mae uehorovo avohamu God-are Aru'ahēro rumorovē'e ae jiadeje. Stephen baeromo Philip Prochorus Nicanor Timon Parmenas Nicolaus ēho jabu'lo baejēvareje. Nicolaus mami'e Antioch amore jioromo rovadeje. Urimoho bogo Jew rajo jiadoho ijonō Jew rajo muoho baejadeje. ⁶ Ēaribōvioho 7 baejēvonugoromo sō ujuoho va'oromo apostle jabesi nunire rēmareje. Jabesi nunire rēmamu apostle-ho jaburo jabesi jōēni God-are ōrire jōe atoromo ōve simanore bamēvareje ē ijo bajo suvuorēmireho muoho vaerōhego.

⁷ Ēhi ē'ē'ēro God-are jōho Jerusalem ame bōvioho rumorovamu Iesuare ae magonahe Jerusalem raromaruoho ae aho'obēhe jiohe va'adeje. Ae

aho'obëhe jiobe va'ujuvo Jew rajo priest ae aho'obëhe Iesuare jöho aevoromo ejahareje.

Jew rajo a masijehu uëvamu Stephen guduamare jöhoje.

⁸ Ëhi'amu iae God-ro Stephen mabëhe ajamiromo darugoho bojami'ego ëhuro bogo gavarue darugo'e mu masije gö gö ae aho'obëhe jabesi nunire vaenövadeje. ⁹ Mu masijoho vaejamu Jew rajo a ioro'iorohuro ri'öromo Stephen-are jöho aho'ahamijareje. Jö aho'ahamijare aribövioho ioro'iorohuro Cyrene amore Alexandria amore jioromo rovël'ëro Jerusalem raromoromo Jew rajehu God rajahijarue osae gemuore gagovoromo God rajahinövareje. Ëosa hesi ihoho Jiovo Rëmö'öjê'e Aribövi Jabesi Osaho jiadeje. O ioro'iorohuro Cilicia sa'are Asia sa'are jioromo rovël'ëro raromareje. Ëaribövioho jabu'o Stephen-are jöho aho'ahamareje. ¹⁰ Aho'ahami'ego God-are Aru'ahohuro Stephen simano mae bojami'ego huhu jövaje jö ahoröhoho bogo eni jëvonövadeje.

¹¹ Bogo eni jëvamu gagorovo jabumëro a ioro'ioroho ijo bajoho bojëmiromo uëvareje: Jemëro ae aho'obëhe sarerëmiromo uërëjo: Noro hejare höjo Stephen-ro Moses'o God'o jabesi jöho sisë'i jövavamu. ¹² Ëhi majëhiromo Jew rajo a duvaho jabesi o jögoru öri röjëhijarue aribövi jabesi o ae magonahe aho'obëhe jabesi dë vövöbajo'o ho huotovëhamu dë vörönimoruomadeje. Dë vörönimoruomoromo rueromo Stephen guduamo bava'oromo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugareje. ¹³ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugoromo a ioro'ioroho sö rovereje jaburo ë a masijo jabesi nunire Stephen-are jöho sarerëmiröhego. Sö rovamu ëho jaburo Jew rajo a masijoho sarerëmiromo uëvareje: Ave iahuro God-are osa börömoho sivoromo Moses-hu bojamuijade jögorohu'o sivemu sivaje höjo. ¹⁴ Ëhesi bëhoho noro hejare höjo Stephen-ro uvamu: Nazareth rajoho Iesuro God-are osa börömoho dadovoromo Moses-hu bojamuijade muoho aho'o tugoho'i mu i'e bojamui'ajëjo. Stephen-ro ëhi jië'e jö sisëho jövamu hejare höjo. ¹⁵ Sarerëmiromo ëhi majëhijamu hegorovo rue Jew rajo a masijohuro Stephen gemu ërimahoromo gavareje hesi nu ano'o ho anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu.

7

Israel rajehu God-are jö bijönimobe rovere jö Stephen-hu majëhijadohoje.

¹ Anera jabesi nu ano'o va'ëne jiamu gagorovo priest börömohuro Stephen uavadeje: Jasi jö sisë uövuaruoho ë jöho na ma jöe o sareri jöe höjo.

² Mae o sareri jöe höjamu hegorovo Stephen-ro uëvadeje: A duvahohu'o agano ioro'iorohu'o naehu jö harihu majëhi'ie'ajoho hehëjo. Urimë'i God-ro nosi hije Abraham-are nunire rovade höjo. U'emu Abraham-ro Haran sa'are va'iröhëro ë hesi urimo Mesopotamia sa'are hijamu evare God aji'ere hijaje ahuro hesi örire rovade höjo. ³ Rueromo uavade höjo: Jasi aganoho sa'aho vuonugo'i naehu röjahi'irode sa'ahuro ëhuro va'onëjo. ⁴ Ëhi uavamu hegorovo Chaldea sa'aho vuonugo'i Haran sa'are va'oromo ë hijade höjo. Hiromo hesi vavuoho guomamugo God-ro uavamu ave jemëhu raromaruje sa'are ro hijade höjo. ⁵ Rueromo hijamu evare majaroho God-ro sa'aho bogo gö bisemu vadu'o ho bojamade höjo. Bogo bojami'i a'i mae majahiromo uavade höjo: U'emu bojëmi'ejöjo ja'o jasi ujohu'o ave sa'aho bae'irarijego. Abraham harihu rumo'e jië'e röhu God-ro ëhi jövade höjo. ⁶ Ëhi uaromo uavade höjo: Jasi ujo ömo'ömoho sa'ae

göro va'lo raromoruomo'ajëjo. Raromo'iramu ë sa'a rajohuro i'u'e mue huë vavaene bojëmi'iramu jabesi darugoremu raromoromo huë vavaene baebe va'ojuvo vadune aho'obëhe 400 barë'ajëjo. ⁷ Barë'iramu jemesi ujo ömo'ömehu vaejoro i'u'e mu bojëmaje aribövioho God naro gëromo i'ue mana bojëmi'ejöjo. I'ue bojëmi'iramu evare jasi ujo ömo'ömohuro ri'öromo ë sa'are jioromo rueröhoho ro ave dirö'ore na rajehiruomo'ajëjo. ⁸ Èhi mae uanugoromo uavade höjo: Jasi a jabesi sinoho tarivo'amobe va'onövorëjo. Èhuro na uvo'irode höjo: Nasi aribövie jëvajeromo muebejëvo'irode höjo. Ja'lo jasi ujo ömo'ömohu'lo jemëro ëhi ë'onövorëjo. Èhi uavë'ëro ijönö Abraham-ro harihoho Isaac baeromo hurae gemu barëjamu gagorovo sinoho tariojahamu God-are harihuraejade höjo. Èhi'amu ijönö Isaac-ro harihoho Jacob baeromo hesi sinoho ëhi tariojahade höjo. Èhi'amu ijönö Jacob-ro hesi harihe aho'obëhe 12 nosi hijo miono'lo jabesi sinoho ëhi tarivëhobe rovade höjo.

⁹ Èhijo miono'ohuro masijoraeromo Joseph-are mu mahuni dë vörönëgamu hu ae gö imëvoromo mana baejare höjo. Mana baejamu rue imare ariböviohuro Joseph baeromo Egypt sa'are abuejare höjo. Abuejamu God-ro Joseph'lo gemu mae juvade höjo. ¹⁰ Joseph'lo gemu mae juvoromo Joseph-ro vavaene bae'ego gagoro ajami'ego mae hinövade höjo. Mae hijamu God-ro hu ajamiromo huë mae uehoro mae bojami'ego mu mae vaenövade höjo. Mu mae vaejamu gagorovo Pharaoh Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are muoho garomo rajahiromo uavade höjo: Nasi Egypt sa'aho o bövie bise'le avoho muebejehonëjo. ¹¹ Èhi uavamu muebebe va'ë'ëro iruno'e bogojiego ëma raromarue majaho rovamu ae aho'obëhe nume Egypt sa'are ave Canaan sa'are raromaruohuro huë vavaeni döro raromare höjo. Raromoromo nosi hijo miono'ohuro ie nahoromo gavare höjo bogojiamu. ¹² Ie bogojiamu gagorovo Jacob-ro hejade uvavamu: Nume Egypt sa'are iruno'e iae jiajëjamu hegorovo hesi harihu ömo'ömoho uëvade höjo: Egypt sa'aro abueromo iruno'e imoromo ujuoho ruerëjo. Ruerëjamu aevoromo Egypt abuejare höjo. ¹³ Abuejë'ëro vuonorö'öromo Canaan sa'are rojomareje. Rojomë'ëro röhu maho Egypt abuejamu gagorovo Joseph-ro huruohoromo uëvade höjo: Na jemesi öe jevajëjo. Èhi uëvamu Egypt sa'are simano vaejaje ahuro Joseph-are agano jabesi jöho hejade höjo. ¹⁴ Hejamu Joseph-ro jöe nugö'öromo vavuoho uavade höjo: Ja'lo agano ioro'iorohu'lo Egypt sa'aro ruerëjo. Èaganoho aho'obëhe 75 ëmino'e jiade höjo. ¹⁵ Jöe nugö'öjamu hegorovo Jacob'lo hesi aganohu'lo Egypt abueruomade höjo. Abuejë'ëro ë vuovëvade höjo. ¹⁶ Vuovëvamu jabesi sinoho vuonorö'ö ujuoho rojomoromo Shechem amore ë guavare höjo mami'e jabesi hije Abraham-ro Hamor rajo aribövioho monie bojëmiromo ë sa'aho imë'ëro.

¹⁷ Guavamu nosi hijo miono'e Egypt raromaruohuro ae aho'obëhe jiobe ruejuvo God-hu mami'e hesi ujo ajëmi'i Abraham uavadëhi ëhi ajëmi'iröhe majaho dunovade höjo. ¹⁸ Dunovamu gagorovo sa'are simano vaejaje ae gö Joseph bogo gavadohuro ri'öromo Egypt sa'aho muebejade höjo. ¹⁹ Egypt mueberomo nosi aribövioho sarerëminövade höjo. Sarerëmiromo nosi hijo miono'oho sisë vaejëvoromo uëvade höjo: Jemesi harihu ininoho amonö bahiromo ëhuro vuonugo'amego vuovëho'irajo. Uë'ego ëhi ë'onövore höjo. ²⁰ Èhi'amu Moses rahade höjo. Aharihu hesi nu ano'oho mabëhe jiade höjo. Nu ano'oho mae jiamu hesi vëmu vavu'ohuro jabesi osare muohojuvo manaere niö'li gemu barëjade höjo. ²¹ Manaere niö'li gemu barëjamu gagorovo amonö banugare höjo. Banugamu gagorovo sa'are simano

vaejaje a hesi abojohuro rue'i gavade Moses raromamu gagorovo baeromo va'lo hesi muohade höjo. Muohamu böviraejade höjo. ²² Böviraejamu Egypt rajohuro jabesi mu mae jö mae bövie bise'e röjahijamu bae barëjade höjo. Bae barëjè'ëro jö börömo jövoromo mu masijo vae'amaje ae jiade höjo.

²³ Ëhi'ojuvo Moses vadune aho'obëhe 40 barëjamu gagorovo huro uehorovoromo uvade höjo: Jaruvoho na va'oromo nasi Israel rajo aribövioho gë'ejöjo gë'i diehi raromego. ²⁴ Ëhi uvonugoromo va'i gavade Egypt raje ae gemuëro Israel raje ae gemu hesi örire mu sisë vaejamu gagorovo Israel rajoho ajamiromo Egypt rajoho i'ue mana bojamiromo ano bamade höjo. ²⁵ Ano bamoromo uvade höjo: Nani nasi ariböviohuro uehorovoromo uvarue höjo: God-ro nörö ua'iramu nöröro no ajamui'iramu avare darugore raromaruoho vuonugo'i va'lo mae raromo'ejarëjo. Ëhi uvarue hö uvadoho bogo ëhioho jiade höjo. ²⁶ Ëhi'ë'ëro nörö Moses-ro gavade höjo Israel raje niö'iro muororovamu. Muororovamu gëgorovo ahëvë'i uëvade höjo: A niö'imë agane gemuoho jëvajëjo. Röhu jemë rabëni muorovarujëjo. ²⁷ Ëhi uëvamu hegorovo mu sisë vaejade ahuro ri'öromo Moses övëro rori'o biduohö'öromo uavade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho garomo ahavuanuëjo. ²⁸ Ja nëri Egypt rajo ananëhi na ja ëhi anego'iro ë'anuëjo. ²⁹ Ëhi uavamu hejë'i Moses-ro Egypt sa'are jioromo ju'ebiro mo va'adoho va'lo Midian sa'are ë hijade höjo. Ëhiromo harihe niö'i ömëvade höjo.

³⁰ Harihe niö'i ömëvoromo hijuvo vadune aho'obëhe 40 barëjamu Moses-ro a rumo'e sa'are Sinai dahoru bëhire nami'i gavade höjo ijo hisue vënehu ravo'ego anerae gemu ririre hijamu. ³¹ Ëhijamu gagorovo tiöromo avoho ga'i bëhire va'ihö hejade höjo Badaro uavavamu: ³² Na jasi hijo miono'e Abraham Isaac Jacob muebejëvaje aho God jevajëjo. God jevajëjamu hegorovo Moses-ro avoho ga'ië'adoho juhuonivoromo butubutumoromo bogo avoho gavade höjo. ³³ Bogo avoho gavamu Badaro uavade höjo: Ave sa'aho nasi sa'ae jiaje na mae uehorovevoromo höru guduoho jijövëjo. ³⁴ Naro iae gëvode höjo nasi ariböviohuro Egypt sa'are sisë'i raromamu gavë'i hejode höjo jabumë hara'uavavamu. Ëhuni na ruvebijë'e jevajëjo jabumë ajëmego sisë'i raromaruoho vuonugo'i mae raromoröhego. Ëhi jië'e jiaje ri'öjego na ramö'öjego Egypt sa'aro va'ëjo. God-ro Moses-are örire ëhi uavade höjo.

³⁵ Ëaho iae Moses höjo. Urimë'i Israel rajo ariböviohuro ë ae gemuoho bijönimoromo uaruomade höjo: Ja raro ua'ego böröme vaeromo nosi muoho gavanuëjo. Israel rajo ariböviohuro Moses ëhi bijönimoruomamu God-ro hu baejade höjo. God-ro hu baeromo mu börömoho bojamade höjo. Ëhesi bëhoho God-ro uavamu vënehu ravade ijo hisu ririre hijade anerahuro Moses nugö'öjamu Egypt sa'are abueromo a böröme namiromo Israel rajo aribövioho vavaene jëvamu baejëvoromo maro bamëvade höjo. Ëhi jië'e mu börömoho God-ro Moses bojamade höjo. ³⁶ Ëae gemuoho Moses-ro Egypt sa'are hiromo bogo gavarue vörö'e muoho vae'amoromo Israel rajoho Egypt sa'are jioromo söjëvo va'adoho va'lo jovo e'ure jovo ihe Kavüë'e Jovore darugo'e muoho vaeromo söjëvo va'adoho va'lo a rumo'e sa'are darugo'e muoho vae'amobe va'ojuvo vadune aho'obëhe 40 barëjade höjo. ³⁷ Ëae gemuoho Moses-ro Israel rajoho uëvade höjo: God-hu na remö'öjamu rovodëhi jö hesiro baeromo majëhi'iröhe a göhu'o huro ëhi nugö'ö'iramu rue'a'ajëjo. Hu jemesi sa'a raje jio'a'ajëjo. Ëhi uëvade höjo. ³⁸ Ëae

gemuoho Moses Israel rajehu a rumo'e sa'are gagovoromo raromaruire hu'o ë gemuore hijade höjo. Hu Sinai dahorure hiromo anera hesi jöho baeromo anumiae abo hijo miono'oho majëhinövo numeho jabesi jöho aruhiae ajio aneraho majahinövade höjo. A i'ovëvo'iröhe jöho God-aro baejade höjo nosi örire bojamui'iröhëro.

³⁹ Ëhi ë'amu nosi hijo miono'ohuro Moses-are jöho bogo ejahare höjo. Bogo ejaho'irögoro a'i Moses juhamiromo Egypt sa'are vuonorö'ö va'irögoro ë'are höjo. ⁴⁰ Va'irögoro Aaron uaruomade höjo: Inömoho avoho'amego no ëho masije hö uvoromo jabesi ijore ijore jijihö'irarëjo. A'i Moses söjavuo rovade aho no bogo gavaruëjo hu dinö'e höjo. ⁴¹ Ëhi atonugoromo cow harihu nu ano'o va'ëne inömoho avohoromo uvare höjo: Ave inömoho darugo'ego ma-hu gemu uehorovonövo'ejarëjo. Ëhi uvoromo mie muo'amoromo vëniro mueromo rajahiromo bahijahare höjo. Jabumë övehu avohare inömoho ëho uvare höjo: Börömoho höromo hesi ihoro söröho ijare höjo. ⁴² Ëhi'amu gagorovo God-ro jabesinö dejoho bu'öromo uëvade höjo: Jemëro jije mujöre ëho rajëhibe va'orëjo. Jemëhu nëgajëhi ëhi ë'orëjo. Ëhesi jöho jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo: God-ro uëvajëjo: Israel rajomë mie muo'amoromo vëniro mueromo bahibe a rumo'e sa'are vadune aho'o 40 jijiharije höjo. Na jemë na rajehi'i ë'arije höjo. Bogajo. ⁴³ A'i ae gö jabesi god ihe Moloch ë hesi niögu javuoho baeromo jijiharije höjo. Ae gö jabesi god ihe Raphan hesi jiji nu ano'oho baeromo jijiharije höjo. Ëinömo sisëho jemesi övëro avoho'amarije höjo uvene aho röjahi'irarijëro. Ëhuni na jemë rëmö'ö'ejöjo öre ëgoro va'oromo Babylon iosiramiro rori'o va'o raromo'irarijego. God-are surire jöho ëhi jajivë'e höjo.

⁴⁴ Nosi hijo miono'ehu a rumo'e sa'are raromo jijiharevare evare God-are niögu javu börömoho jabesi örire jiade höjo jaburo ëho garomo uvoröhego: God-ro no'o gemu mae juvaje hö uvoröhego. Ëjavu vaeröhe hesi öroho God-ro röjahijamu Moses-ro ëho garomo ae uëvamu ëhi vaejare höjo. ⁴⁵ Vaejamu nosi hijo miono'ohuro baejare höjo. Baejë'ëro vuovëvamu jabesi ujoho jaburo baejare höjo. Baeromo Joshua-are ijore va'oromo ave sa'are rueromo gavare höjo urimore raromare aribövioho God-ro bisihö'öjëvamu gagorovo ave sa'aho baeromo javu börömoho ë bamare höjo. Bamamu javuoho ë jiobe ruejuvo David-ro böröme namiromo Israel muebejëvade höjo. ⁴⁶ Muebejëvoromo mu mae vaeromo God-ro hu mae uehorovamu uvade höjo: Na negajëjo javu maho vaejego Jacob muebenövade aho God-ro ë hiröhego. ⁴⁷ Röhu hu bogo a'i Solomon-ro God-ni javu maho vaejahade höjo.

⁴⁸ Ëhi ë'ade höjo röhu God dö mare hijajëro aehu övehu vaejharue osaroho bogo hijaje höjo. Osare bogo hijaje jöho jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro jajivoromo uvë'e höjo:

⁴⁹ Badaro uvavohijajo: Na hijajoho ö'idöre höjo.

Höroho sa'are bamaje höjo.

Ëhi jië'oho diehi jië'e javue nanioho vaerëjo.

Nuho'irode osaho dinö'e avohorëjo.

⁵⁰ Jemë bogo eni jëvo'ajëjo naro nasi övëro ave inömoho aho'obëhe bamë'ëro jevë'ëro.

God-are surire ëhi jajivë'e höjo.

⁵¹ Sareri hia'i biriri'e aribövie jëvajëjo. Dë vövöbajo'oho gö gö uehorovaruje aribövie jëvajëjo. Hia'e tugohë'e aribövie jëvajëjo. Jemesi hijo

miono'ehu ë'onövarëhi ëhi ë'aruje höjo. God-are Aru'ahoho bijönimobe rovaruje höjo. ⁵² God-are jö majëhijarue aribövioho jemesi hijo miono'oho rabu'e aribövioho bogo sisë vaejëvare höjo. Mami gö'e God-ro ae rëmö'öjamu jaburo ae majëhiromo uëbe rovare höjo: God-are mu ma vaejaje aho rue'a'ajë uëvare höjo röhu jemesi hijo miono'ohuro muo'amare höjo. O avevejö'e jemëro God-are mu ma vaejaje aho a sisë jabesi övore bojëmamu anare höjo. Ëho jemesi sisë höjo. ⁵³ Jemesi jöëni aneraëro jö börömoho God-aro baeromo bojëmare höjo. Röhu jemëro bogo ejaharije höjo.

Stephen munëhu vajamiromo ano bamare jöhoje.

⁵⁴ Stephen-ro jöho ëhi majëhijamu hejë'i Jew rajo ariböviohuro hesi örire dë vörönëgamu vörö'iraeromo ane vuogigimoromadje. ⁵⁵ Ane vuogigimamu God-are Aru'ahohuro hesi darugohuro Stephen-are dë vövöbajo'ere rarovamu ö'idöre sioroho gavadeje God ajivo'ego Iesuro God-are övo manö namijamu. ⁵⁶ Iesu ë namijamu gagorovo uëvadeje: Arueho gahëjo. Na gavajëjo ö'idöho arorovo'ego God-are A Mahuro hesi övo manö nami'ego.

⁵⁷ Ëhi uëvamu hejë'i rueho jaburo jö'e dadovoromo hia'e övo hitahiëro tugohoromo ma-darugo'o tutuvo rueruomoromo Stephen ruë numë baba'amoromo riravareje. ⁵⁸ Riravoromo jagu bava'oromo rori'o nugaromo munëro vajamiruomadje. Munëro vajami'irögoro urimo utaho'amojöëni niögoho jövo bahiruomadje a i'e gemu Saul-ro muebejëhoröhego. ⁵⁹ Niögoho bahinugaromo munëro vajamemu vajamijamu Stephen-ro uavadeje: Bada Iesu nasi aru'ahoho baejehego jasi örire ö'iröjo. ⁶⁰ Ëhi uanugaromo ague aho hiromo ma-darugo'o uvadeje: Bada ave aribövi jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhëjo. Ëhi uvoromo guomadje.

8

¹ Stephen guomamu gagorovo Saul-ro uvadeje: Stephen anaroho iae mae höjo.

Saul-hu ekaresia sisë vaejëvobe juvade jöhoje.

Ëhi'amu evare majare aëro aevoromo ekaresiae Jerusalem raromaruoho mu sisë bëhe vaejëvonövareje. Vaejëvamu Iesuarue aribövioho aho'obëhe Jerusalem jioromo huruomoromo adovoromo va'o Judea sa'are Samaria sa'are dirö'e göro göro raromobe va'areje. Apostle ömo'ömohuremu ëhi ë Jerusalem raromareje. ² Amo God uehorovarue a ioro'iorohuro Stephen-are jöëni darugo'o nierusuburu'e bamoromo hesi sinoho guavareje.

³ Guavamu Saul-ro ekaresiae aho'obëhe ijumëvo'i ë'onövadeje. Ijumëvo'irögoro osare osare va'oromo Iesuarue aho magonahoho guduamo'amoromo ruho ujuoho rueromo savoji gagore io'amonövadeje.

Philip-hu Iesuarue jö bava'oromo Samaria sa'a rajo majëhijade jöhoje.

⁴ Iae huruomoromo va'are ariböviohuro dirö'e göro göro Iesuarue jöho majëhibe va'onövareje. ⁵ Ëhi majëhibe va'oromo iae Philip-ro Samaria rajo jabesi amo börömore va'adeje. Va'oromo majëhiromo uëvadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho iae Iesu höjo. ⁶ Ëhi jië'e jöho majëhi'ego Samaria raje ae aho'obëhe jaburo hesi jöhuremu avoho henövareje. Hesi jöho heromo ganövareje Philip-ro darugo'e muoho vae'amo'ego. ⁷ Vae'ego aru'aho sisëhuro jö'e dadovoromo a dëre jioromo suorovo va'onövareje. Övo höru'e vuovëhë'e höru sisë'e ëhi jië'e aribövioho marë'amonövadeje. ⁸ Ëhi'o'ego Samaria aribövioho nimorohëvo avonövadeje.

⁹ Nimorohamu ae gemuëro ë amore hijadeje. Ëa hesi ihoho Simon jiadeje. Simon-ro iro oso'e vaebe rovamu Samaria sa'a raje ae aho'obëhe garomo jöe barëjëvadeje. Jöe barë'ego huro uënövadeje: Na a böröme jevajëjo. ¹⁰ Ëhi uë'ego amo raje ae aho'obëhe ininore va'o masijore avoho heromo uvonövareje: Nani Simon hu God-are vörö röjahuijaje ae hesi ihoho Vörö'e A Börömoho höjo. ¹¹ Iro oso'e majae ëgobövie vaebe rovë'ëro ëhuni ë sa'a rajoho jöe barëjëvo'ego hesi jöhuremu avoho henövareje. ¹² Hesi jöhuremu hejë'ëro hejareje Philip-ro jö maho majëhiromo uëvamu: God-hu böröme namiromo muebejavuaje majaho rovë'e höjo. Iesu Keriso-are ihoho böröme höjo. Ëhi jië'e jö maho Philip-ro majëhi'ego Samaria rajo a'o magonaho'o mae uehorovoromo bapataeto vaenövareje. ¹³ Röhu iae Simon hu'o mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo bapataeto vaeromo Philip'o gemu mae juvonövadeje. Juvoromo ganövade Philip-ro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'ego garomo tiönövadeje.

¹⁴ Ëhi'amu apostle ömo'öme Jerusalem raromaruohuro hejare uvavamu: Samaria rajohuro God-are jöho ejaharuëjamu hegorovo Peter'o John'o rëmö'öjëvareje Samaria va'oröhego. ¹⁵⁻¹⁶ Rëmö'öjëvamu Peter'o John'o va'aroho va'o Samaria höröjareje. Hörönugoromo gavare God-are Aru'ahoho Samaria rajo jabesi öriroho bogo ruvebijë'e jabumë Bada Iesuare ihoro ma-bapataeto vaejë'e jiamu gagorovo God ëninamiromo uavareje Iesuare ariböviohuro Aru'ahoho baeruomoröhego. ¹⁷ Ëninamiromo simane öve taemëhamu God-are Aru'ahoho baeruomadeje.

¹⁸ Simane öve taemëho'ego Aru'ahoho baeruomamu gëgorovo Simon-ro ri'öromomo Peter'o John'o uëvadeje: Naro ijo baje bojëmi'ejöjo. ¹⁹ Ëhuni jemëro daruge bojemego na'o bae'iröjo ëhuro ae rahuare rahuare simanore öve bamego God-are Aru'ahoho baeruom'o'iröhe höjo.

²⁰ Ëhi uëvamu Peter-ro uavadeje: Ja'o jasi moniohu'o vënëro ravëvo'ajëjo. Jero uvanuëjo: Naro monie bojamiromo ëhuro Aru'aho ae gö bojëmi'irode darugoho bae'ejöjo. Röhu ëhi jië'e darugoho hesi God-are suvuore höjo. ²¹ God-are nuniroho jasi dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ego ja bogo no'oho havo'anuëjo. ²² Ëhuni sisë uehorovanuoho vuonugo'i Bada uavego mae jië'oho jasi uehoro sisëho uehorovoromo vuonugaho'irajo. ²³ Iae na gavajoho jero ganiganimoromo mu sisë uehorovo'i hi'ego ëhuro jasi dë vövöbajo'oho ma-sisëremu rarovavë'e höjo. ²⁴ Ëhi uavamu hegorovo Simon-ro Peter'o John'o uëvadeje: Jemëro Badare öroro ëninamego huro ajemego jemëhu uevarije i'uoho bogo bae'iröjo.

²⁵ Ëhi'amu Peter'o John'o Badahu mu rabe vaejamu gavare jöho majëhinugoromo vuonorö'öromomo Iesuare jö maho Samaria rajo jabesi amore amore majëhibe va'aroho va'o Jerusalem höröjareje.

Philip-hu Iesuare jö majahijamu Ethiopia sa'a rajehu heromo mae uehorovade jöhoje.

²⁶ Ëhi'amu Badare anerahuro Philip uavadeje: De ri'öromomo va'iranoho arue Jerusalem jioromo anume Gaza abuejarue öroro hörönëjo. A rumo'e sa'are va'arue öroho uavajëjo. ²⁷ Ëhi uavamu hegorovo ri'öromomo va'adeje. Va'ihö gavadeje Ethiopia sa'a raje aho örëro rova'amu. Ëaho Ethiopia sa'are simano vaejaje magonaho Candace uvaruoho ë magonaho hesi mu vaejahaje a börömëro jië'ëro huro ë magonaho hesi inömo inömoho aho'obëhe muebejahonövadeje. Hesi muoho ëhi jiadeje. Urimë'i God rajahi'i Jerusalem va'ë'ëro ²⁸ vuonorö'öromomo maratu

döre hiromo miohuro jaguvamu va'èli suri surire jöho adahobe va'adeje. Surire jöho èho Isaiah God-are jö majëhinövade aehu jajivade jöho jiadeje. ²⁹ Surire jöho adahobe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro Philip uavadeje: Va'oromo arue maratuore hiromo va'aje aho birohoro aho hu'o hiromo va'onëjo.

³⁰ Hiromo va'onëjamu hegoroovo Philip-ro tutuvo va'oromo hejade rue Ethiopia rajohuro Isaiah-are surire jöho adahamu hegoro uavadeje: Èjö adahanuoho na ja hejanuëjo o bogajo. ³¹ Ruehuro uavadeje: Aehu bëhi bogo rëjehijë'oho na diehi hejëräjo. Rojomoromo na'o hijego va'arëjo. ³² Èhi uavamu hegoroovo Philip-ro aho hu'o hijadeje. Hiromo gavadeje Ethiopia rajohuro ave jöho adahamu.

Vaevë'oho sheep ano'i hu'irae va'aruëhi èhi bava'are höjo.

Sheep harihu u tarivahego bogo uë'uëvë'e namijajëhi èhi jörume namijade höjo.

³³ Aëro hesi iho mu'uvahamu aho bogo ajamiromo hesi jö maho jövade höjo. Raro hesi aboji harihu'o jabesi jöho majahui'ajëjo.

Aboji harihu'o rumo'e ave sa'are hijadoho iae barëjë'e höjo.

³⁴ Èjöho adahoromo rue Ethiopia rajo a börömohuro Philip uavadeje: Ave jöho na uevego hejjo. Jö God-aro baeromo majëhinövade ahuro rahuare jöe jajivë'e höjo. Na hesi jöe o ae gö hesi jöe jajivade höjo. ³⁵ Èhi uavamu hegoroovo Philip-ro è adahade jöho aevoromo Iesuare jö maho majahijamu Ethiopia rajohuro hejadeje. ³⁶ Heromo örëro va'ihö gavare jove jiamu gagorovo rue a börömohuro Philip uavadeje: Èhuro gavëjo jove jiego. Naehu avevejö'e bapataeto vaejë'oho na mae höjo o sisë höjo. ³⁷ [Mae o sisë höjamu Philip-ro uavadeje: Ja jasi dë vövöbajo'e aho'o mae uehorovë'ohuro bapataeto vaejë'oho iae mae höjo. Iae mae höjamu ruehuro uavadeje: Io'ajo. Iae na mae uehorovoromo uvajëjo: Iesu Keriso iae God-are Harihe höjo.] ³⁸ Èhi uanugoromo maratu jagu bava'ajoho èhi namijöro uavadeje. Namijamu Philip'o è a börömohu'o jaburo niö'iro jovore abueromo Philip-ro è aho bapataeto vaejadeje. ³⁹ Bapataeto vaeromo jovore jioromo rojomareje. Rojomamu gavë'i Badare Aru'ahohuro Philip ma-majioho hu'irae baeromo va'adeje. Va'amu Ethiopia rajo a börömohuro ijoho hu bogo gavadeje. Bogo ga'irögoro maratuore aho hiromo nimorohobe va'adeje. ⁴⁰ Va'amu Philip-ro gavadeje mami'e Ashdod amore rovë'e jiamu. Ashdod rueromo amore amore höröbe jö maho majëhibe ruejuvo Caesarea amore höröromo è hijadeje.

9

Saul-hu aevoromo Christian vaejade jöhoje.

¹ Èhi'amu Saul-ro bogo vuonugo'i Badare aribövioho muo'amo'i mavöröëremu jövonövadeje. Ma-vöröëremu jövë'ëro Jerusalem ajiomoromo va'oromo Jew rajo priest börömoho uavadeje: ² Na negajëjo jero surire jajivoromo i'imemego na Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajehu God rajahijarue osare osare i'imëmego jaburo garomo uvo'iröhego: Nörö priest börömo hesi ihero rovë'e höjo. Jabuhu èhi uvë'oho ue'iramu naro gë'irode ae o magonahe Iesuare örire jijihamu gavë'oho naro gudumëvoromo Jerusalem amore vuonorö'ö ujuoho rue'ejjo.

³ Èhi è'è'ëro iae va'adeje. Va'adoho va'o Damascus amore hörö'i gavade ajoho ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo hu ajivamu gavë'i ⁴ sa'are

behumorovoromo hejadeje ëhi uvavamu: Asë'e Saul ja rabëni sisë vaejevanue höjo.

⁵ Sisë vaejevanue höjumu uavadeje: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjumu uavadeje: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajëjo. ⁶ Röhu ri'öromo va'oromo rue Damascus amore hinëjo. Hiromo he'a'anuëjo ae gemuëro ua'iramu: Jero ëhi ëhi ë'ëjo.

⁷ Ëhi uavamu Saul'o va'are ariböviohuro aho bogo ga'i ma-huëhemu heromo ma-jörume riravareje. ⁸ Ma-jörume riravamu Saul-ro sa'are raro-maduhuro ri'öromo nune dadovo'i röhu öri ari'oho bogo gavadeje. Öri ari'oho bogo gavamu gagorovo rueho jaburo övëro ma'eno bava'oromo Damascus amore suorovareje. ⁹ Suorovonugoromo Saul-ro öri ari'oho bogo gavë'e ioho jovoho bogo ijë'e ma-hijuvo majae niö'i gemu barëjadeje.

¹⁰ Majae niö'i gemu barëjumu Iesuare ae gemu hesi ihe Ananias Damascus amore hiromo nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Ananias-ajo. Ëhi uavamu ruehuro uavadeje: Bada na aviae jevajëjo. ¹¹ Na aviae jevajëjumu Badaro uavadeje: De ri'öromo öri ihe Ahorirehu Va'arue Öroro va'onëjo. Va'oromo Judas-are osaro höröromo uënëjo: Tarsus amo rajo a ihe Saul na ëho jiajëjo. Na hu ga'i rovode höjo. Ëhi uënëjo. Iae hu parie vaejajëjo. ¹² Urimë'i huro nia'ovo'iraeromo gavade höjo ae gemu Ananias-ro rueromo hesi övoho sinore bamamu nunoho marëjoro. Ëhuni va'oromo gavëjo. ¹³ Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro uavadeje: Bada iae mae höjo röhu na hejode höjo ae aho'obëhe Saul-are jö sisëho uevamu hejode höjo. Jaburo uevare höjo: Huro Jerusalem amore hiromo jasi aribövioho mu sisë bëhe vaejëvo'i hijade höjo. ¹⁴ Mu sisë vaejëvë'ëro Jerusalem priest masijo jabesi darugoho baeromo aviae rovë'e höjo ëhuro ae rahu ja uehorovavë'oho guduamo ujuoho va'o barërohëro. ¹⁵ Ëhi uavamu Badaro uavadeje: O-ajo. Va'ëjo. Ëhesi bëhoho naro ë iaho baejë'e jevajëjo huro nasi muoho vaeröhego. Huro nasi jöho bava'oromo sa'a ioro'ioro rajo aribövioho jabesi a masijoho Israel rajo aribövioho huruoho majëhibe juvego ae aho'obëhe heruomoröhego ëhuni na Saul baejode höjo. ¹⁶ Baejë'ëro naro hu röjahi'ejöjo huro garöhego huhu nasi jöëni vi'ehe huë vavaene rabe bae'iröhoho diehi jïë'e jiego garöhego.

¹⁷ Ëhi uavamu hegorovo Ananias-ro va'adoho osare rumo va'oromo övoho Saul-are sinore bamoromo uavadeje: Öho Saul-ajo. Badaro remö'öjumu rovode höjo. Ja ave amore rue'irögoro örire gavane aho Iesuro remö'öjade höjo naro rueromo ajamego jasi nunoho marë'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'ere abueromo rarovavo'iröhego. ¹⁸ Ëhi uavamu gavë'i hiobaro ginioru nu ano'o va'ënoho Saul-are nunire jioromo sa'are rireromo rovamu nunoho marëjadeje. Marëjumu ri'öromo bapataeto vaejadeje. ¹⁹ Bapataeto vaenugoromo ie inugoromo röhu maho biririvoromo mae hijadeje.

Saul-hu Damascus amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

Mae hijë'ëro Iesuare ariböviohu'o Damascus hijumu majae ma-gemu niö'i barëjadeje. ²⁰ Hiromo ma-burëro aevoromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare Iesuare jöho majëhibe juvadeje. Majëhiromo uënövadeje: Iesu iae God-are Harihe höjo.

²¹ God-are Harihe hö uevamu heromo tiöromo uarovareje: Asë'e ë aho Saul na ae gemuoho höjo o ae gö höjo. Ëhesi bëhoho Saul Jerusalem hiromo bogo ëhioho ë'onövade höjo. A'i Iesu uehorovarue aribövioho muo'amonövade höjo. Muo'amë'ëro huhu ave rovade hesi bëhoho Iesuare

aribövioho guduamo ujuoho va'oromo Jew rajo priest masijoho l'imëmeho baejëvo'iröhego ëhuni rovade höjo. Ëhi jië'oho hu diehi'oromo Iesuare jöho majahuijajëjo.

²² Ëhi uarovamu Saul-ro biririvo avohoromo jöho jövobe va'oromo majëhiromomo uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuijaje aho Iesu höjo. Ëhi uëromomo ë jö bëhoho avoho garomo hejë'ëro darugo'o majëhijamu hegorovo Jew raje Damascus amore raromaruoho jabuhu Saul-are jö aho'iröhoho bogo eni jioruomadeje.

²³ Bogo eni jioruomamu ëhi'ojuvo majae aho'obëhe barëjamu Jew rajohuro gagovoromo Saul ano'i atareje. ²⁴ Ano'i atamu ë jöho heromomo ae göëro Saul majahijadeje. Röhu jene vö'öe majae vahie Jew rajo ariböviohuro Damascus amo rejo ojore ojore atovo raromareje Saul hörö rovego ano'iro. ²⁵ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji vahie gemu evare Saul-are aemo'aemohuro uavamu niomoniomomo bojö gagore abo hijadeje. Abo hijamu ö'ëro beromomo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma-u'emumu ba'amamu je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromomo va'adeje.

Saul-hu Jerusalem amore va'oromo ë'ade jöhoje.

²⁶ Va'oromomo Jerusalem höröjjadeje. Höröromomo Iesuare ariböviohu'o gemu mae juvo'i ë'o gavadeje. Juvo'ia'amu gagorovo rue ariböviohuro uvareje: Nani Saul bogo Iesuare aehu jio'i ma-sareramuijajëromomo juhuonamiruomadeje. ²⁷ Juhuonamijamu gagorovo Iesuare ae gemu Barnabas-ro Saul ajamiromomo hu'irae baeromomo apostle jabesi örire rovadeje. Rueromomo uëvadeje: Saul urimomo mu sisë vaenövadëhioho bogo ëhioho vae'i a'i Damascus örire va'ihö gavade höjo Badaro birohoromomo jöe ëhi ëhi majahijamu. Jöe ëhi ëhi majahijamu hegorovo Damascus va'oromomo darugo'o maëro Iesuare jöho majëhibe juvade höjo. Ëhuni jaruvohoho Saul hu a mae höjo. ²⁸ Ëhi'lamu gagorovo Saul-ro Iesuare ariböviohu'o gemu mae hi juvadeje. Hi juvoromomo biririvoromomo Badare jöho Jerusalem ame bövioho majëhibe juvadeje. ²⁹ Majëhibe juvoromomo Jew rajehu Greece huëhu atarue ariböviohu'o Iesuare jöho jövoromomo jö aho'ahamirovareje. Jö aho'ahamirovoromomo rueho jaburo Saul ano'irögoromo ë'areje. ³⁰ Ano'ia'amu gagorovo Iesu uehorovarue ö mueno'o ömo'ömohuro Saul hu'irae baeromomo Caesarea amore abuejaroho abo nugö'öjamu hesi amëro Tarsus va'adeje.

³¹ Va'amu Judea sa'are Galilee sa'are Samaria sa'are jioruomaje ekaresia ariböviohuro huë vavaeni'e raromarooho barë'i mae raromareje. Mae raromomamu God-are Aru'ahohuro ekaresiaho ajëmamu Bada mae uehorovoromomo biririvobe va'amu ae aho'obëhe jövobe va'adeje.

Peter-hu Lydda amore Joppa amore va'o hiromomo ë'ade jöhoje.

³² Ëhi'ego Peter-ro amore amore juvonövadeje. Juvoromomo iae God-are aribövioho gë'iro Lydda amore abueromomo ë hijadeje. ³³ Hiromomo gavadeje ae gemu hesi ihe Aeneas övo hörü'e vuovahë'ëro maratuoeromomo raromomamu. Mami'e aevoromomo raromobe rovadoho vadune aho'obëhe 8 barëjë'e jiadeje. ³⁴ Raromomamu gagorovo Peter-ro uavadeje: Aeneas Iesu Kerisoro jasi sinoho avohahajëjo ëhuro mae javojöro. Ëhuni ri'öromomo jaehu raromanue maratuooho avoho bamëjo. Ëhi uavamu hejë'i ma-burëro ri'öjjadeje. ³⁵ Ri'öromomo juvamu Lydda amo rajohu'o Sharon sa'a rajohu'o ae aho'obëhe Aeneas garomomo aevoromomo Badare ijore ijore jijihadeje.

³⁶ Ëhi'lamu Iesuare magonahe gemu hesi ihe Tabitha Joppa amore hijadeje. Hesi ihoho Greece huëhu uvaruoho Dorcas-je. Dorcas iho bëhoho

mi ihe deer-je. Huro hiromo huë baejë'e muoho vaeromo ae ajëminövadeje. ³⁷ Ae ajëmiromo ijönö guomo guome baeromo guomadeje. Guomamu hesi sinoho u'oromo baeromo javu döre osare ajio bamareje. ³⁸ Bamamu Iesuare ariböviohuro hejareje uvavamu: Peter-ro Lydda amore hijajë uvamu hegoro öroho bogo ëgoho jië'ego ae niö'i uëvareje: Va'irarijoho Peter uavego ma-burëro rue'irajo. Rue'irajamu va'o majahijareje. ³⁹ Majahijamu hegoro Peter-ro ri'öromo jabu'o rovamu hu'irae baeromo döre osare iojionareje. Iojiomamu magonaho doru ömo'ömohuro nierusuburu'e bamë'i Peter-are bëhire ro ruë numë gagovo rova'o rojomoromo Dorcas-hu jabu'o hijë'i sigohi'amade niögoho Peter-ro gajöro röjahijareje. ⁴⁰ Röjahijamu huro jabumë aho'obëhe ë döre osare jëvamu rëmö'öjamu va'o barëjadeje. Va'amu Peter-ro ague aho hiromo God-are örire ëninamiromo huotorovoromo sinoho garomo uavadeje: Tabitha ri'öjëjo. Ri'öjëjamu Tabitha-ro nune dadovoromo Peter garomo ri'öromo döre hijadeje. ⁴¹ Hijamu gagorovo Peter-ro öve nugö'öromo ma'enoromo nigemamu namijadeje. Namijamu Peter-ro uvëvadeje magonaho doru ömo'ömo'u'o Iesuare ae magonaho ioro'iorohu'o ruejëro. Rovamu Peter-ro uëvadeje: Ave magonahoho i'ovoromo mae hijaje gahëjo. ⁴² Èhi'ade jöho Joppa amoho aho'o uarovo barëjadeje. Jöho uarovamu hegoro ae aho'obëhe Bada aevoromo mae uehorovoruomadeje. ⁴³ Mae uehorovamu Peter-ro majae aho'obëhe Joppa amore baeromo mí sino mae avohaje a hesi osae gemuore hijadeje. A ihoho Simon jiadeje.

10

Peter-hu Jew raje jiadeje röhu sa'a gö raje Cornelius ga'i va'ade jöhoje.

¹ Peter-ro Simon'o gemuore hijamu iae ae gemuëro arue Caesarea amore hijë'e jiadeje. Hesi ihoho Cornelius jiadeje. Cornelius bogo Jew rajoho jio'i hu muorovo simano vaejaje aëro jië'ëro muorovo aribövi ioro'ioroho ma-gemuoro bu'öromo hijë'ëro ëhi muebejëvonövadeje. Èmuorovo aribövi gemuore bu'öjare jabesi ihoho Italy muorovo aribövie jiadeje. ² Röhu Cornelius God mae uehorovaje ae jiadeje. Hu'o hesi agane aho'o jaburo God rajahinövareje. Huro Jew rajo aribövioho huë baejëvoromo ajëminövo God-are örire jöe jövonövadeje. Èhi jië'e ae jiadeje.

³ Èhi jië'e aëro jië'ëro iae majae sanuovamu gagoro Cornelius-ro nia'ovo'iraeromo ma-samaro gavadeje God-are anerae gemuëro rovamu. Rueromo uahijo: Cornelius-ajo. ⁴ Cornelius-ajamu hegoro Cornelius-ro aneraho juhuonamiromo ërimahoromo uavadeje: Ja diehi uehorovoromo rovanuëjo. Rovanuë'ego anerahuro uahijo: Jaehu God-are örire jö jövanuoho ae gö huë baejëvanuoho ëho God-ro ejahoromo ja mae uehorovavajëjo. ⁵ Èhuni ae gö rëmö'öjago rue Joppa amore va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ⁶ Simon Peter-ro Simon göhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajëjo. Hesi javuoho sö jovo bëhire jiajëjo. ⁷ Anerahuro ëhi majahinugoromo va'amu gagorovo Cornelius-ro hesi osa muebejharue ae niö'iro o muorovo ae gemuëro ëhi ruejëro jöe nugö'öjadeje. Èmuorovo aho God mae uehorovoromo Cornelius hu'o gemu mae juvoromo ajamijaje ae jiadeje. ⁸ Èaho niö'i gemu rueruomamu Cornelius-ro diehi ë'amu gavade jöho majëhiromo rëmö'öjamu Joppa amore va'areje.

⁹ Nërö ë ariböviohuro örëro va'oromo Joppa suorovo'i rovarëje. Suorovo'i rovamu gavë'i majae ririre rabu'e jiamu gagorovo evare Peter-ro ruhëre

javu döre ajiomoromo hitavël'ëro raromaruire ë hijadeje God-are örire jöe jövo'irovo. ¹⁰ Hiromu hömamu hegoroovo ae uëvadeje: Ie avohoromo bojemirego na i'iröjo. I'irö uëvamu hegoro ioho avohahareje. Ioho avohahamu hu nune jioromo nia'ovo'iraegadeje. ¹¹ Nia'ovo'iraeromo gavadeje ö'idöho arorovo'ego niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'oho hesi bëhire ruvebi raromamu. ¹² Raromamu gavë'i gavadeje sa'are jijihaje maje gö gö sigobe je'o uge rabe rabe niögu va'ëne inömo hesi döre jio'amamu. ¹³ Jio'amamu gagorovo hejadeje uavavamu: Peter jero ri'öromu muo'amoromo ijëjo. ¹⁴ Ijëjamu hegoroovo Peter-ro uavadeje: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahojööni. ¹⁵ Peter-ro ëhi uanugoromo hejadeje röhu maho uavavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁶ Vae niö'i gemu ëhi jië'e muoho Peter-ro ga'i hijuvo evare gavadeje ë inömo sionëro ö'idöre ba'ojiomamu.

¹⁷ Ba'ojiomamu gagorovo Peter-ro hesi uehorovoromo uvadeje: Nia'ovo'iraeromo gavode hesi bëhoho rabe höjo. Hesi bëhoho rabe hö uvamu iae nume Cornelius-are ariböviohuro Simon-are osaho dinö'e jiaje jöho hejël'ëro ë osa hesi ojanore ro riravareje. ¹⁸ Riravoromo ma-darugo'ö uvareje: Na ae ihe Simon Peter ëho jiajëjo.

¹⁹ Ëhi uvamu iae Peter-ro nia'ovo'iraeromo gavade mu hesi bëhoho uehorovë'e hijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro hu uavadeje: Hejëjo. Ae niö'i gemu jaburo ja nahavaruëjo. ²⁰ Ri'ö abue'i nadi uvonëjo: Sa'ae gö raje jëvo'ego bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Naro rëmö'öjamu rovere höjo. ²¹ Ëhi uvamu hegoroovo Peter-ro abueromo nume rovere aho uëvadeje: Jemë nahevarujoho na aviae jevajëjo. Jemë rabe nëgamu rovarije höjo. ²² Rovarije höjamu uvareje: Muorovo simano vaejaje ae Cornelius-ro uövuamu rovere höjo. Hu a mae God mae uehorovaje ae höjo. Ëhuni Jew raje ae aho'obëhe jaburo hesi örire mae uehorovarue höjo. Ëhi jië'ego God-are anerae gemuëro rueromo Cornelius uavade höjo: Jero uavego Peter rue'irajo jöe majahijego he'irane höjo. Ëhuni rovere höjo. ²³ Ëhuni rovere höjamu hegoroovo Peter-ro uëvadeje: Osaro ro raromoromo vahiromego momorö'örëjo.

Ëhi ë'ë'ëro nëröho Peter-ro ri'öromu jabu'ö va'adeje. Röhu Joppa raje Iesuare ö mueno'ö ioro'iorohuro hu'ö va'areje. ²⁴⁻²⁷ Va'aroho va'ö nëröho Caesarea amore suorovareje. Amore suorovoromo Cornelius-are osare va'ia'amu Cornelius-ro Peter bihoromo uvadeje: Peter God va'ëne höromo hesi bëhire sa'are ague aho hiromu Peter rajahijadeje. Rajahijamu gagorovo Peter-ro Cornelius banigojiomoromo uavadeje: Nadi ëhioho ë'i ma-ri'öromu döro namijëjo. Na bogo God jevo'i ma-ae jevajëjo. Ma-ae jevajë uanugoromo hu'ö Cornelius'ö jöe jörovobe osare va'oromo Peter-ro gëvade Cornelius-are agane aemo'aeme ruejöro uëvadoho ae aho'obëhe gagovoromo gemuore raromoromo muebejamu. ²⁸ Muebejamu gëgorovo uëvadeje: Iae jemë'ö gavarujëjo Jew rajo noehu sa'a ioro'ioro rajo jemë'ö gemu mae jijihö'iröhoho o jemesi osare va'iröhoho nosi öroho tugohahuë'e höjo. Ëhi höjo röhu God-ro na röjehiromu uevë'e höjo: Jero nadi uvonëjo: Sa'a ioro'ioro rajoho o rahuo rahuo sisëgo gorëvo'iröhe aribövioho jio'amajëjo. ²⁹ Ëhuni naro ruejöro jero jöe nugö'öjamu hegoroovo na bogo uvode höjo: Ja sa'a gö raje javajëromu nue gö gö uehorovo'i ma-burëro rovode höjo. Ëhi jië'öho rabëni ruejöro uevane höjo.

³⁰ Uevane hōjamu Cornelius-ro uavadeje: Naehu uavode hesi bēhoho urimo rirōhe majae sanuovamu jaruvo jiajēhi naro nasi osare hiromo God-are ōrire jōe jōvode hōjo. God-are ōrire jōe jōvē'i gavode hōjo ae gemuēro niōgu aji mabēhe ba'amē'e nasi ōrire rovamu. ³¹ Rueromo uevavohijajo: Cornelius jaehu God-are ōrire jō jōvanuoho God-ro ejahoromo jaehu ae gō huē baejēvanuoho huro ēhu'o uehorovajējo. ³² Ēhuni ae rēmō'ōjego Joppa va'arējo ae gemu Simon hesi iho gōho Peter-ro ruerōhe hōjo. Simon Peter-ro Simon gōhu'o mi sino mae avohaje a hesi osae gemuore ma-jahuri hijajējo. Hesi javuoho sō jovo bēhire hōjo. ³³ Ēhi uevamu hejē'i naro ma-burēro jōe nugō'ōjode hōjo jero ruejōro. Rōhu ja rovanoho iae mabēhe ē'ane hōjo. Ēhu'ēro no ae aho'obēhe aviae God'o gemuoro raromoromo muebejaruējo he'i Badaro diehi diehi jōho bojamē'ēro jero majahuijego.

Peter-hu Cornelius-mesi ōrire majahijade jōhoje.

³⁴ Ēhi uavamu hegoroovo Peter-ro jōho majēhiromo uēvadeje: Iae na gavajoho God bogo Jew rajohemu nimo'i sa'a ioro'ioro rajoho bijōnimo'i ³⁵ a'i ae aho'obēhe sa'ae dinō'e dinō'e raromoromo God uehorovoromo mu mae vaejaruoho no aho'o huro ēhi ma-gemu uehorovavuoromo ejahuaje hōjo. ³⁶ Iae jemē'o gavarujējo God-ro Israel rajo nosi ōrire ave jō maho majahuiromo uōvuade hōjo: God na'o jemē'o hahagu hahagu javuadoho jaruvoho Iesu Kerisoro gagovavuē'e hōjo. Rōhu huro bōrōme namiromo sa'ae dinō'e dinō'e muebejavuaje ae hōjo. ³⁷ Jemē'o gavarujējo Iesuare mu bōrōmoho Judea sa'ae bōvioho rumorovade hōjo. Bapataeto vae'irōhe jōho John-ro majahuijamu evare ē mu bōrōmoho Galilee sa'are aevoromo Judea sa'ae bōvioho rovade hōjo. ³⁸ Nazareth rajo ae Iesu hesi jōho jemē'o iae hejaruje hōjo. God-ro Iesu muro bamo'irōgoro hesi Aru'ahohu'o darugohu'o bojamiromo muro nugade hōjo. Muro nugē'ēro hu'o gemu mae juvo'ego Iesuro ae mae vaejēvobe Satan-are darugoro raromarue aribōvioho aho'o ajēmibe ēhi ē'obe ē sa'ae bōvioho juvonōvade hōjo. ³⁹ Juvoromo Jew rajo nosi sa'are o Jerusalem amore mu rabe rabe vaejadoho iae nosi nunēro gavē'e javuajējo. Aēro hu korosire anamu guomade hōjo. ⁴⁰ Guomamu majae niō'i gemu hesi uhure God-ro uavamu ri'ōjē'ēro hijamu gavare hōjo. ⁴¹ Ae aho'obēhe Iesu bogo gavare hōjo. Noehu hu garomo a majēhirōhego God-hu mami'e baejavuade aribōvioho noremuēremu hu gavare hōjo. Hu guomoromo ri'ōjade hesi ijore hu'o i jovo ue'ahare aribōvioho noremuēremu gavare hōjo. ⁴² Noro hu gavamu Iesuro uōvuade hōjo noro hesi jōho ae majēhiromo uēnōvorōhego: God-ro Iesu gemu uavade hōjo ae aho'obēhe vuovē'oho o bogo vuovē'oho hesi nunire riravego mevēvorōhego. Ēhi uēnōvorōhego Iesu majahuijade hōjo. ⁴³ Rōhu ē a hesi jōho jō God-aro baeromo majēhinōvare ae aho'obēhe avoho majahuiromo jajivobe rovere hōjo. Jajivoromo uōvuare hōjo: Ae rahu ē a mae uehorovē'oho God-ro hesi jōēni nosi sisēho uehorovoromo vuonugahuo'ajējo.

Sa'a ioro'ioro rajehu aevoromo God-are Aru'aho baejare jōhoje.

⁴⁴ Peter-ro ēhi majēhijamu gavē'i God-are Aru'ahohuro ruvebiromo jō hejarue aribōvie aho'o jabesi dē vōvōbajo'ere abue'amadeje. ⁴⁵⁻⁴⁶ Abue'amamu gagoro Jew raje Iesu mae uehorovē'i Peter'o rovere aribōvihuro hejare ē sa'a ioro'ioro rajohuro bogo hejarue huē gōero gōero atoromo God bōrōme hō uvavamu hegoroovo tiōjēvadeje. Tiōjēvamu uehorovoromo uvareje: Asē'e God-ro hesi Aru'ahoho bogo Jew rajohemu bojamui'i sa'a ioro'ioro rajohu'o bojēmijade hōjo. Bojēmijade hōjamu Peter-ro ri'ōromo uēvadeje: ⁴⁷ Jew rajo noehu God-are Aru'aho baejarēhi ave sa'a

ioro'ioro rajo ariböviohu'o God-are Aru'ahoho ëhi baejare höjo. Ëhi jië'o ho no rabëni ahëvo'iramu bogo bapataeto vae'a'aruëjo. Bëhe bogohöjo. ⁴⁸ Ëhi uënu goromo hesi aribövioho uëvadeje: Iesu Keriso-are ihoro bapataeto vaejëvohëjo. Ëhi ë'l'ë'ero Cornelius-mëro Peter uavareje: Nadi ma-burëroho va'i majae ëgo'o no'o hiromo va'onëjo. Ëhi uavamu jabu'o hijadeje.

11

Sa'a ioro'ioro rajehu bapataeto vaejare jö Peter-hu majëhijamu Jerusalem ekaresia ariböviehu hejare jöhoje.

¹ Iae apostle ömo'ömohu'o Keriso-are ö mueno'o ioro'iorohu'o Judea sa'are röhu ë sa'ae gemuore dirö'e göre göre raromaruohuro hejareje uvavamu: Bogo Jew rajoho gemu a'i sa'a gö rajohu'o God-are jöho baejare höjo. ² Ëhi uvamu hegoroovo Jew rajo a ioro'iorohu'o Jew rajehu ë'aruëhi sa'a gö rajo jabesi sino tarivëhoröhego nimoruomaje ariböviohuro gavare Peter Jerusalem rovamu gagorovo birevoromo uavareje: ³ Jew rajo nosi sino tarivahuaruëhioho aho jabesi sinoho bogo ëhioho tarivëhare höjo röhu jero jabesi osare va'oromo jabu'o gemu mae hiromo ioho ijane höjo.

⁴ Ëhi uavamu Peter-ro ri'öromu huhu sa'a gö rajohu'o hiromo vaejade mu hesi bëhoho huruoho majëhi barëjadeje. ⁵ Majëhiromo uëvadeje: Naehu vaejode mu hesi bëhoho na anumiae Joppa amore hijode höjo. Hiromo God-are örire jöe jövode höjo. Jöe jövë'i nia'ovo'iraeromo gavode höjo niögu va'ëne inömo böröme veneguöruvë'o ho nasi bëhire ruvebi raromamu. ⁶ Raromamu ga'i gavode höjo amo maje je'o maje sigobe uge rabe ëhi ë inömo hesi döre jio'amamu. ⁷ Hejode höjo uevavamu: Peter ri'öromu muo'amoromo ijëjo. ⁸ Ijëjamu hegoro naro uavode höjo: Bada bogajo. Jew rajo noehu bogo ijarue i sisëho bogo mae bogo ibe rovë'e jevajëjo jögore ahöjëni. ⁹ Ëhi uanugoromo hejode höjo ö'idöre röhu maho uevavamu: O-ajo. God-hu sisë barëjë'e hö uvoromo jiovëhë'e mioho raboho ëho nadi uvorëjo: Sisë höjo. ¹⁰ Ëhi uevamu ëhi jië'e muoho vae niö'i gemu naro ga'i hijuvo evare gavode höjo ë inömo ho aho'o sionëro ö'idöre ba'ojiomë'e jiamu. ¹¹ Ëhi'amu gavë'i ae niö'i gemu naehu hijaje osare ö'are höjo Caesarea amore jioromo rëmö'öjë'ëro jië'ëro. ¹² Ö'amu God-are Aru'ahohuro uevade höjo: Nadi uvonëjo: Sa'a gö raje jëvo'lego nani na jabu'oho bogo va'ejö uvo'i ma-va'onëjo. Ëhi uevamu ave raromaruë Iesuare ö ömo'ömoho övo gö mine övo göre gemu ëho jaburo na'o gemu mae ri'öromu ë rovere ariböviohu'o gemuore va'oromo Cornelius-arire suorovoromo hesi osare va'are höjo. ¹³ Noro hesi osare va'amu Cornelius-ro uövuade höjo: Na gavode höjo anerae gemuëro rueromo uevavamu: Ae rëmö'öjëgo Joppa va'arëjo ae gemu Simon hesi iho göho Peter-ro rueröhe höjo. ¹⁴ Huro rueromo jöe majëhi'ajëjo ja'o jasi aganohu'o heromo bogo sisëroho va'i maro raromo'irarijëgo. ¹⁵ Cornelius-ro ëhi uövuamu hegoroovo naro aevoromo jöho majëhijamu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabesi örire ruvebijade höjo. Urimë'i Jew rajo nosi örire ruvebijadëhi ëhi ë'ade höjo. ¹⁶ Ruvebijamu gagorovo naro uehorovoromo uvode höjo: O Badaro mamie uövuade höjo: Urimë'i John jövëro bapataeto vaejëvade höjo. U'emu God-ro hesi Aru'ahoho mëmiromo ëhuro jovoho bogo a'i Aru'ahohuro bapataeto vaejëvo'ajëjo. Iesuro ëhi uövuade höjo. ¹⁷ Amo urimë'i noehu Bada Iesu Keriso mae uehorovamu God-hu hesi Aru'aho suvoro mamuijadëhi ëhi

sa'a gö ariböviohu'o mēmade hōjo. God-hu ēhi sa'a gö rajo ajēmijadoho ēhu'oho na rabēni God-are öroho tugohojōrajo.

¹⁸ Peter-ro ēhi uēvamu hegoro rue Jew rajohuro Peter birevaroho vuonugo'i God rajahiromo uavareje: Ēhi jiē'oho God-ro sa'a ioro'ioro rajo jabesi öroho jiovēhē'e hōjo ehuro jabu'o dē vövöbajo'e huotorovoromo mae raromo'iröhego.

Antioch amo rajehu aevoromo Keriso mae uehorovare jōhoje.

¹⁹ Urimē'i Jew rajēro Stephen anonugoromo Iesu mae uehorovarue aribövioho sisē vaejēvamu gagorovo huruomoromo sa'are sa'are va'o raromareje. Va'aroho ioro'iorohuro ma-bisemu dunoro va'o raromo'i ioro'iorohuro öri ēgobövie va'oromo Phoenicia sa'are o Cyprus sa'are o Antioch amore ē va'o raromoruomadeje. Raromoromo Jew rajohemu Iesuare jōho majēhinövareje. ²⁰ Röhu Iesu mae uehorovarue a ioro'ioroho Cyprus sa'a rajohu'o Cyrene amo rajohu'o ēho jaburo Antioch amore va'o raromareje. Raromoromo bogo Jew rajohemu a'i sa'a gö ariböviohu'o Bada Iesuare jō maho aevoromo majēhijareje. ²¹ Sa'a gö ariböviohu'o jōho majēhijamu Bada God-ro daruge ajēmijamu Antioch amo raje ae aho'obēhe Bada Iesu mae uehorovoromo aevoromo hesi örire jijihareje.

²² Hesi örire jijihamu Jerusalem ekaresiahuro ē jōho hejareje. Heromo Barnabas nugö'ojamu Antioch rajoho gē'i va'adeje. ²³ Va'oromo gavade God-ro mae ajēmijē'e jiamu gēgorovo nimorohoromo uēvadeje: Ae aho'obēhe jemēro birivoromo jemesi dē vövöbajo'e aho'o Bada gemu uehorovorējo. ²⁴ Ēhi uēvade hesi bēhoho Barnabas hu a mae jiadeje. God-are Aru'ahohuro hesi dē vövöbajo'oho aho'o rarovamu huro God mae uehorovo avohadeje. Ēhi'amu ae aho'obēhe aevoromo Badare örire jijihareje.

²⁵ Ae aho'obēhe Badare örire jijihamu gagorovo Barnabas-ro ri'öromo Tarsus amore va'adeje Saul naho'irovo. ²⁶ Nahoromo birohonugoromo hu'irae baeromo sionēro Antioch rovadeje. Rueromo Barnabas'o Saul'o jaburo niö'iro Antioch ekaresiahu'o gemu mae ariromo ae aho'obēhe rōjēhibe va'aroho vadune gemu barējadeje. Ēhi'amu Antioch amore ē dirö'ore aēro Keriso-are aribövioho gēromo aevoromo uvareje: Jabumē Christian aribövioho jēvajējo. Urimoho ēhi jiē'e ihoho bogojēvadeje.

²⁷ Röhu evare majare jō God-aro baeromo majēhijarue a ioro'iorohuro Jerusalem jioromo Antioch rovareje. ²⁸ Rueromo ae gemu hesi ihoho Agabus-ro jōe God-are Aru'aho hesiro baeromo ri'öromo uēvadeje: Ijonö i bogojio majaho sa'ae aho'obēhe rue'a'ajējo. Huhu uēvadēhi ijonö Claudius Rome a börömo jiadevare evare ē i bogojio majaho rovadeje. ²⁹ Amo Agabus-ro ē jōho majēhijamu hegoro Antioch amore raromarue Keriso-are ariböviohuro uvareje: No ae gemuēro gemuēro ga'iröhe no ijo bajo bövie baejē'e javuamu gavē'oho bövie tarioromo bise'e baejē'e javuamu gavē'oho bisemu tarioromo baro gemuoro bamoromo Christian agane Judea sa'are raromaruohuni nugö'öjēho'ejarejo. ³⁰ Ēhi uvonugoromo suvorocho gagovoro Barnabas'o Saul'o i'imēmijareje jaburo niö'iro ujuoho va'oromo Jerusalem ekaresia a duvaho jabesi övo döre bahijēhoröhego.

12

Peter savojire ba'amare jōhoje.

¹ Evare majaroho Judea sa'are börömo vaeromo hijaje a böröme Herod-ro ri'öromo jōe nugö'öjadeje aēro ekaresia a ioro'ioroho ijumēvoröhego.

2 Huro ae uëvamu jaburo John-are öho James guduamoromo siravaëro anareje. 3 Anamu Herod-ro gavade Jew rajo ariböviohuro ëhi nimoruomamu gëgorovo ae uëvamu Peter'lo guduamo bava'areje. I Dë Huaje Oso Rumole Jew rajehu Ue'aharue Maja börömo jiadevare evare ëhi ë'areje. 4 Peter guduamo bava'oromo savoji gagore ba'amareje. Ba'amamu muorovo aëro 4 aevo'ioho Peter muebejareje. Muebejamu muorovo ae 4 gö'lo ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'lo ro jabesi sionoho baejareje. Röhu ae 4 gö'lo ro jabesi sionoho baejareje. Ëhi ë'onövareje. Urimoroho va'ego ae göëro ro sionoho baenövareje. Ëhi ë'ë'ëro Herod-ro uvadeje hujeji God-hu Vörö Tugohade Söröho barëjego evare Peter ae aho'obëhe jabesi nunire barueromo court vaeröhego. 5 Ëhi uvamu Peter-ro savoji gagore ëhi hijadeje. Hi'ego ekaresiaho jaburo birivoromo God uanövareje hu ajamiröhego.

Aneraehu Peter ajamamu Peter-hu savoji gagore jioromo hörö va'ade jöhoje.

6 Ëhi'ojuvo nërö Herod-ro Peter ae aho'obëhe jabesi nunire bava'i uvë'iro röhu jaruvéhi a göhuro ruëhi hi'i göhuro viëhi hiromo Peter muebe'i Peter ririre ö'e niö'iro tövë'ëro niavë'e jiadeje. Ae göëro savoji ojoho muebejareje. 7 Muebejamu iae Badare anerae gemuëro ma-majioho rovamu savoji gagoho ajivadeje. Ajivamu gavë'i anerahuro Peter-are ionire anoromo ioromo uavadeje: Ma-burëro ri'öjëjo. Ëhi uavamu gavë'i övore muohahare ö'ohuro jiovo bu'öromomo sa'are bejadeje. 8 Bejamu anerahuro uavadeje: Jasi götaho ruoho bibivo'i hörü guduoho io'amëjo. Io'amëjamu Peter-ro götaho ruoho bibivoromo hörü guduoho io'amadeje. Io'amamu uavadeje: Niögoho ba'amoromo nasi ijoro rovëjo. 9 Nasi ijoro rovëjamu savoji gagoroho höröromomo hesi ijore va'adeje. Va'oromo uvadeje: Aneraehu ömajoho nani bogo maho ga'i na nia'ovo'iraejajë'i va'ojuvo 10 va'oromo urimo mueberomo riravaruire rova'oromo ijore mueberomo riravaruire rova'oromo suorovoromo amo börömore va'arue biriri'e ojore ë rovereje. Rue'i gavare ojoho hesi ëma jiororovamu gagorovo va'orahonö va'oromo örire jirehareje. Jirehoromo anerahuro ma-majioho va'adeje.

11 Va'amu gagorovo Peter-ro uehorovo avohoromo uvadeje: Avevejö'ohö iae na garomo uvajëjo: Iae mae-ëjo. Badaro hesi aneraho nugö'öjamu Herod-are övore jevadoho baeniahi baejevo rovë'e höjo. Baeniahi baejevo rovë'ëro Jew rajo ariböviohuro bövi bise'lo vaejevo'i uvaroho ëhi ë'oröhoho bogo eni jëvo'ajëjo.

12 Peter-ro ëhi uehorovonugoromo John Mark-are vëme Mary-arire va'adeje. Röhu Iesuare ae aho'obëhe Mary-are osare raromoromo ëninamijareje God-ro Peter ajamijöro. 13 Ëninamamu gavë'i Peter-ro rueromo oje jiovahojöro ano'anovadeje. Ano'anovamu hegoro magonaho aboride gemu hesi ihoho Rhoda-ro ojoho jiovaho'i rovadeje. 14 Rueromo Peter-are huëho hegoro nimorohoromo ojoho bogo jiovo'i ma-burëro vuonorö'ö va'oromo osare aribövioho uëvadeje: Peter mami'e rovë'e aviae ojanore namijajëjo. 15 Namijajëjamu uvoruomadeje: Nani Peter savoji gagore hijajëromomo magonahoho uavareje: Simane huotorovoromo ëma uövuanuëjo. Ëma uövuanuëjamu magonahohuro uëvadeje: O-ajo. Na mae uëvajëjo. Hu iae rovë'e höjo. Uavareje: Peter bogo rue'i ma-hesi aru'ahohuremu rueromo namijajëjo.

16 Ëhi'amu gagorovo ojo jiovahojöro Peter-ro ojore ano'anovo'i hijadeje. Ano'anovo'i hijamu va'lo ojoho jiovoromo Peter gavamu jöe barëjëvadeje.

¹⁷ Jöe barëjêvamu Peter-ro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Na savoji gagore jevamu Badaro ëhi ëhi ë'oromo hu'irae baejevo rovade höjo. Ëhi jîë'e jöho majëhinugoromo uëvadeje: Jemëro va'oromo James'o agano ioro'iorohu'o nasi jöho majëhirego he'irarëjo. Ëhi uënugoromo öre gö va'adeje.

¹⁸ Öre gö va'ë'ëro sisonuvamu savoji gago muebejarue ariböviohuro gavare Peter bogojiamu gagorovo tiöromo juhuonivoromo uehoroho bogojëvamu ma-jöe gö gö atoromo uvareje: Peter dinö'e va'ë'ëro bogojiajëjo.

¹⁹ Bogojiajëjamu Herod-ro uëvamu hesi ariböviohuro Peter nahemu nahujuvo gavareje bogojiamu. Bogojiamu gagorovo Herod-ro Peter atovarue aribövi jabesi jöho heromo jöe mevoromo hesi ariböviohuro atovarue aribövioho muo'amojöro uëvadeje. Ëhi'onugoromo Herod-ro Judea sa'are jioromo abuejadoho abo Caesarea amore ë hijadeje.

Herod guomade jöhoje.

²⁰ Caesarea hiro mo Herod-ro Tyre o Sidon amo rajo jabesi örire sisë maro dë vörönimadeje. Dë vörönimamu gagorovo rue amo rajohuro uvareje: Noehu ijarue iruno'oho Herod-hu muebejaje sa'are jioromo rovaje höjo. Ioro'ioremu tugohojöëni ëhuni Herod ga'i gemuore ruenugadeje. Rueromo Herod-are osa muebejaje aho Blastus jabesi jöho ajëmiromo Herod sanuamijöro dinamiro mo jöe nugö'öromo Herod uavareje: Noni vavaenimoromo ajamuijego ja'o no'o huë baerovoromo raromo'irarëjo.

²¹ Ëhi'amu Herod-ro majaho bojëmadeje ë majare rueruomoröhego. Ëmajaho rovamu gagorovo Herod-ro hesi niögu ma-maho io'amadeje. Io'amoromo hu bövi namiromo hijaje röho mare hiro mo ae aho'obëhe jöe majëhijadeje. ²² Jöe majëhijamu hejë'i rue ariböviohuro uvoruomadeje: Asë'e jö böröme höjo. Bogo ma-aehu jöho majahui'i a iosiramuiromo dö mare jîë'e aru'ahohuro jöho majahuijajëjo. ²³ Ëhi uvoruomamu gavë'i Badare anerahuro Herod anamu huiniëro hesi uhoho ijahamu guomadeje. Anade hesi bëhoho hu God-are iho bogo nigemadohuni ëhuni anamu guomadeje.

²⁴ Röhu God-are jöho ejahoruomamu aro rumorovobe va'adeje.

²⁵ Ëhi'amu Barnabas'o Saul'o Jerusalem va'oromo monioho ekaresia jabesi a duvahoho i'imëmijë'ëro John hesi iho göho Mark hu'irae baeromo Antioch amore vuonorö'ö va'areje.

13

Barnabas'o Saul'o va'oromo God-are jö majëhibe jirehoröhego Antioch ekaresia ariböviehu baejëvoromo rëmö'öjare jöhoje.

¹ Iae Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'o Iesuarue öri röjëhijarue ariböviohu'o jëvadeje. Ëaribövi jabesi ihoho Barnabas o Simeon iho göho Niger o Cyrene amo raje Lucius o sa'a a böröme Herod'o gemu mae bövi raejade aho Manaen o Saul ëhi jio'amadeje. ² Ëhi jio'amamu ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God ma-rajahiemu rajahijamu gagorovo hesi Aru'ahohuro uëvadeje: Jemëro Barnabas'o Saul'o baejëvoromo nani rëmohëjo jabuhu ë'ojöro baejëvode muoho vaenövoröhe höjo. ³ Ëhi uëvamugo ekaresiaho jaburo ioho bogo ijë'e God-are örire jöe atonugoromo Barnabas'o Saul'o jabesi simanore öve bamëhoromo rëmö'öjamu va'areje.

Barnabas'o Saul'o Cyprus sa'are va'oromo Keriso-are jö majëhijare jöhoje.

⁴ God-are Aru'ahohuro Barnabas'o Saul'o ëhi rëmö'øjadeje God-are muohuremu vaeröhego. Rëmö'øjamu abuejaroho abo Seleucia amore höröjareje. Höröromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho Cyprus ruë numë sö jovemu jië'e sa'are ë va'o ravo'amareje. ⁵ Cyprus sa'are ravo'amoromo Salamis amore höröromo Jew rajehu God rajahjarue osare osare God-are jöho majëhibe jirehareje. Röhu John Mark hu'irae baeromo hu'o jirehareje huro ajëmego jaburo muoho vaebe jirehoröhëro.

⁶ Jirehoromo Salamis amoho nugo va'oromo Cyprus sa'aho jirehobe numëhi va'o viture juvö'öromo Paphos amore höröjareje. Höröromo sareri sareri'e iro oso'e ae gemu birohareje. Hesi ihoho Bar-Iesu jiadeje. Hu Jew rajëro jië'ëro aribövioho sarerëmiromo uënövadeje: Na jö God-aro baeromo majëhijaje ae jevajëjo. ⁷ Bar-Iesu ë sa'are a börömo hesi ae jiadeje. Ësa'are a börömo hesi ihoho Sergius Paulus jiadeje. Hu uehoro ma'e ae jiadeje. Uehoro ma'e aëro jië'ëro jöe nugö'öromo Barnabas'o Saul'o uëvadeje: Rueromo God-are jöho majehirego na he'iröjo. ⁸ Na he'iröjumu rueromo God-are jöho majahijamu hejë'i ë iro oso'e aho Bar-Iesu röhu iho göho Greece jöehu uvaruoho Elymas-ro jabesi jöho aho'ahovadeje. Elymas-ro Barnabas'o Saul'o jabesi jöho aho'ahovoromo ë sa'are a börömoho nijio'irae gavadeje Iesuare jöho ejahojöeni. ⁹ Nijio'irae gavamu Saul hesi iho göho Paul-are dë vövöbajo'e aho'o God-are Aru'ahohuro rarovamu gagorovo Paul-ro Elymas gemu ërimahoromo ¹⁰ uavadeje: Ja Satan-are ae javajëjo. Sareri sareri'e muohemu vaejanue mu maho bövi bise'o maho ijumanue ae javajëjo. Badare jö ma huotohuotovo jövanuoho divare vuonugonëjo. ¹¹ Ëhuni Badahu i'u mana bojami'ië'ajoho gavëjo. Jasi nunoho sisërëjavo'ië'ajëjo. Sisërëjavo'iramu majaehu ajivajoho majae ëgo'o bogo uherihoromo ga'a'anuëjo.

Ëhi uavamu gavë'i hesi nunoho sisërëjumu ramoramoro hijadeje. Ramoramoro hiromo övëro morijovobe juvadeje aëro övëro ma'eno bava'ojöro. ¹² Ëhi'amu ë sa'are a börömohuro gavade Paul-ro jöe jövo'ego ë a hesi nunoho sisërëjumu gagorovo tiöromo uvadeje: Badare jö Paul-hu majahuijajoho iae jö böröme hö uvoromo Iesuare örire mae uehorovadeje.

Barnabas'o Paul'o Pisidia sa'are Antioch amore va'oromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹³ Ëhi'amu Paul'o hesi ariböviohu'o ëho jaburo Paphos amore boat-re iojiomoromo jovo döre va'oromo Pamphylia sa'are Perga amore ë ravo'amareje. Ravo'amonugoromo John Mark-ro jabumë rëmoromo Jerusalem vuonorö'ö va'adeje. ¹⁴ John va'irögoro Barnabas'o Paul'o jaburo niö'iro Perga amore jioromo va'oromo Pisidia sa'are Antioch amore ro arijareje. Ariromo Jew rajo jabesi nuho majaho rovamu God rajahjarue osare va'o arijareje. ¹⁵ Arijumu aëro Moses-hu bojëmade jögoru surire jöho adaho jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviehu jajivare surire jöho adahamu evare God rajahjarue osa muebejarue ariböviohuro Barnabas'o Paul'o jöe nugö'öromo uëvareje: Jew rajo aganomë jemë jögore jëvë'o ho majahuijeho no heromo biririvoromo God mae uehorovo'irarëjo.

¹⁶ Ëhi uëvamu hegorovo Paul-ro ri'öromo jaburo hejëro övëro tugohëvoromo uëvadeje: Israel rajomë God mae uehorovaruje a ioro'iorohumë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Hehëjo. ¹⁷ God Israel rajo aribövi muebejavuajohuro nosi hijo miono'o ho hesi baejëvade höjo. Baejëvë'e jiamu jabumëro Egypt sa'are abueromo ma-jahuri raromamu God-ro ajëmijamu ae aho'obëhe jëvobe va'ade höjo. Aho'obëhe jëvobe

va'amu God-ro hesi darugëro ajëmiromo Egypt sa'are jëvamu sÿjëvo ujuoho rovide höjo. ¹⁸ Sÿjëvo ujuoho rovamumu vadune aho'obëhe 40 a rumo'e sa'are mu sisë vaebe juvo'ego ma-nunëremu gë taemoromo ajëminövade höjo. ¹⁹ Èhi'ojuvo jabumëro Canaan sa'are rueruomamu evare ë sa'a uhure ëne aho'obëhe 7 mamirovoromo raromonörovare aribövioho God-ro muo barëromo jabesi sa'aho nosi Jew rajo hijo miono'o ho mëmijade höjo jabesi sionoho baeröhego. ²⁰ Röhu God-ro Israel rajo baejëvadoho aevoromo Egypt sa'are abo raromujuvo a rumo'e sa'are raromobe jijihujuvo ro Canaan sa'are raromaro ho vadune aho'o 450 èhi barëjade höjo. Vadune 450 barëjamu gagoro God-ro a mevëvarue a masijoho bojëmibe rovide höjo nosi hijo miono'o ho muebejëvonövoröhego. A mevëvarue a masijoho bojëmibe ruejuvo evare Samuel jö God-aro baeromo majëhijaje ahuro hijo miono'o ho muebejëvade höjo. ²¹ Samuel-ro muebejëvamumu evare Israel rajo ariböviohuro ri'öromo God ua gavare höjo huro böröme namiromo muebejëvo'iröhe aho bojëmijöro. Ua gavamu God-ro jabesi örire Kish-are harihe Saul bojëmijade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. Saul hu Benjamin rajo ae jiade höjo. Saul bojëmijamu muebejëvojuvo vadune 40 barëjade höjo. ²² Vadune 40 barëjamu God-ro Saul rori'o babu'ö'i David Saul-are sionore nugade höjo böröme namiromo muebejëvoröhego. David nugoromo uëvade höjo: Jesse-are harihe David iae na garomo nego avohajëjo. Huro naehu nimaje bövioho bise'o ho vae'a'ajëjo. David-are jöho èhi uëvade höjo. ²³ Èhi uëromo va'ojuvo majae ijonö David-are ujoho gemu Iesu God-hu Israel rajo uëvadëhi èhi bojamuede höjo no Israel aribövioho manö bamavuoröhego. ²⁴ Iesu rue'ia'amumu John-ro Israel raje ae aho'obëhe majahuiromo uövuade höjo: Uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeromo bapataeto vaerëjo. ²⁵ Èhi jië'e jöho majahuijuvo muoho barë'ia'amumu uövuade höjo: Jemëro uvarujëjo: Na rahuo jevajëjo. Na bogo ro ajëmi'irode a muebejarujoho jevajëjo. Röhu gahëjo. Èahuro nasi ijonö rue'ië'ajëjo. Na hesi mu bise'o vaejahoromo höru sino jiovaho'ibejodoho o mu bise'o bise'e rabe vaejaho'ibejodoho röhu hu böröme jio'i na ma-bise'e jevajëjo.

²⁶ Röhu aganomë Abraham-are ujo ömo'ö mohumë o sa'a gö raje God mae uehorovarujohumë God-hu ajamuiromo manö bamavua je jöho ë jöho nosi jöëni rovë'e höjo. ²⁷ Èhesi bëhoho Jerusalem raromarue ariböviohu'o jabesi a masijohu'o èho jaburo Iesuare bëhoho bogo avoho garomo bogo uvare höjo: Iesu iae ajamuiromo manö bamavua je aho höjo. Bogo avoho garomo röhu Jew rajo nosi nuho majaho rue'ego henövare jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi surire jöho adahoromo uvo'ego: U'emu a börömëro rueromo ajamui'ajë'ego dadivëvo'ego uvonövare höjo: Èa börömo ho bogo Iesuhu jio'i ae gö jio'a'ajëjo Iesuare bëhoho bogo avoho gavë'ëro. Bogo gavë'ëro aehu Iesuare örire vaeruomoröhego ë surire jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi ë'oromo Iesu court vaeromo uaruomade höjo: Sisë ae javë'ëro guomo'a'anuëjo. ²⁸ Guomo'a'anuë uanugoromo nahoromo gavare guomoröhe bëhoho bogojiamu gavë'i Pilate ëma uaruomade höjo: Uëvego ano'irarëjo. ²⁹ Amo Iesuare örire bövi bise'o sisë'i vaeröhego God-are surire jö jajivarëhi Jerusalem raromarue ariböviohuro èhi vae barënugoromo Iesu ijore jiamu baruvebiromo hure bamare höjo. ³⁰ Hure bamamu God-ro ajamijamu ri'öjade höjo. ³¹ Ri'öjamu Galilee sa'are jioromo Jerusalem Iesu'o gemu mae urimo rovide a jabesi nunire rue'i hijadoho majae aho'obëhe barëjade höjo. Rue'i hijamu hu gavare ariböviohuro

jaruvoho Israel rajo jabesi örire hesi jöho ma-mae majëhijarue höjo. ³² Iae noro jö maho majëhiromo uëvaruëjo: God-hu nosi hijo miono'o uëvadëhi ³³ no jabesi ujëro javuë'ëro ëhi ajamuijade höjo. Ajamuiromo nosi jöëni Iesu ajamijamu guomoromo ri'öjade höjo. Èhesi bëhoho God-hu Iesu ajamego ri'ö'iröhe jöho God-are surire Psalm 2-re jajivoromo uvë'e höjo:

Ja nasi Harihoho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

³⁴ O God-are surire jö göho huhu ajamego Iesu ri'öjago ijonö bogo guomoromo sino sagohori'iröhe jöho jajivoromo ëhi uvë'e höjo: God naehu David uavodëhi iae ëhi ma-maemu ajëmi'ejöjo jemë mae jëvo'iröhego. ³⁵ O God-are surire jö göho jajivoromo uvë'e höjo: Jasi aëro jevë'ëro God jero ajemi'iramu nasi sinoho bogo sagohori'jevo'ajëjo. ³⁶ Iae David-hu hijade majare God-hu nimade muoho vaebe juvojuvo guomade höjo. Guomamu hesi hijo miono'o guavarire sionore guavamu hesi sinoho sagohorijade höjo. Èhuni hesi sino bogo sagohori'iröhe jöho David-ro bogo jajivo'i ³⁷ a'i Iesuarue jöho jajivade höjo. Èhesi bëhoho God-ro ajamamu guomoromo ri'öj'ë'ëro ëhu'ëro hesi sinoho bogo sagohorijade höjo. ³⁸⁻³⁹ Aganomë ëhu'e jiaje ave jö hesi bëhoho ga avohohëjo. Iesuarue jöëni God-hu mu sisë uehorovoromo vuonugo'iröhe öroho jemesi örire majëhijë'e höjo. O ae rahu Iesu mae uehorovë'o ho mu sisë vaejarije hesi i'uoho iae barëjaje höjo. Moses-hu bojamuade jögoru ejahë'o ho bogo ëhuro mu sisë hesi i'uoho barë'i a'i Iesu mae uehorovë'o ho iae barëjaje höjo. ⁴⁰ Èhuni avoho mueberovohëjo ëhuro jö God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jajivare i'uoho bogo bae'irarije höjo. ⁴¹ Èhesi bëhoho God-are jöho jabesi surire jajivoromo uvë'e höjo:

God-ro uëvajëjo: Nasi jö ahoromo sivaruje ariböviohumë nasi muoho garomo tiöromo vuovorëjo.

Èhesi bëhoho jemë bogo vuovo'i raromaruje majare evare naro vörö'e mu börömoho vae'ië'ajëjo.

I'u'e mu börömëro jië'ëro aëro jemë sama'e röjëhi'ibejarëjo röhu bogo avoho heromo mae uehorovo'ibejarijëjo.

Èhi uvë'e höjo. Èhuni avoho uehorovohëjo.

⁴² Paul-ro ëhi uënu goromo hu'o Barnabas'o höröjamu gëvë'i rue ariböviohuro uëvareje: Ruëre hura gö hesi nuho majaho rovego vuonorö'ö rueromo ëhi jië'e jöho majahuirego no he'irarëjo. ⁴³ Èhi uëruomoromo suorovoromo Jew raje ae aho'obëhe o sa'a ioro'ioro rajehu jabesi mu vuonugo'i Jew rajo mu baeromo God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi ijore va'areje. Ijore va'amu gëgorovo jaburo niö'iro jabesi örire jögore mëmiromo uëvareje: Biririvoromo uvorëjo: Hesi God-ro huë baeromo ajamui'ajëromo muoho vaenövorëjo.

⁴⁴ Èhi ë'ë'ëro hura gö hesi nuho majaho rovamu amo raje ae aho'obëhe Badare jöho he'i ë osare gemu gagovoruumadeje. Ae gemu gemu bogo rovarëje. ⁴⁵ Amo raje ae aho'obëhe gagovamu gëgorovo Jew rajoho jaburo Paul'o Barnabas'o jabesi mu mahuni dë vörönëgo avohamu Paul-are jöho aho'ahovoromo jö sisë atareje.

⁴⁶ Jö sisë atamu hegorovo Paul'o Barnabas'o bogo juhuonivo'i mabiririvoromo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro nimade höjo Jew rajo jemëro hesi jöho urimo hejëro. Èhi höjo röhu jemë ë jöho heromo bijönimarujëjo. Bijönimoromo ëhuro jemëhu ioro'io remu maro

raromo'irarije öroho tugohë'e jëvadjëjo. Èhuni no huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajoho jöho majëhinövo'ëjarëjo. ⁴⁷ Èhesi bëhoho rabëni Badaro jöe bojамuïromо uövuë'e höjo:

Naro ja bamavode höjo jero sa'a ioro'ioro rajoho ajivëvo'iranego.

Ajivëvego ae aho'obëhe majae beva'ajire majae hö'öjajire maro raromo'iröhego.

⁴⁸ Èhi uëvamu hegorovo sa'a ioro'ioro rajohuro nimorohoromo uvoroumadeje: Badare jöho iae mae höjo. Èhi uvoromo ioro'ioëmu raromo'iröhego God-hu uvade ariböviohuro Iesu mae uehorovoruomadeje.

⁴⁹ Mae uehorovamu Badare jöho ë sa'ae bövioho uarovobe va'adeje.

⁵⁰ Uarovobe va'irögoro a'i rue Jew rajoho jaburo God uehorovarue mago-naho masijohu'o amore a masijohu'o ë aribövi jabesi dëho iëhamu ri'öromo Paul'o Barnabas'o sisë vaejëvoruomadeje. Sisë vaejëvoromo Antioch sa'anö jëvamu rëmö'öjëvoruomadeje. ⁵¹ Rëmö'öjëvamu gagorovo va'irögoro höru tohotoho'e jëvamu riremoromo va'areje amo rajohuro sisë vaejaruoho gajöro. Va'oromo Iconium amore höröjareje. ⁵² Amo Antioch raromarue Keriso-are aribövi jabesi dë vövöbajo'oho aho'o sasohëvoromo God-are Aru'ahohuro rarovëhadeje.

14

Paul'o Barnabas'o Iconium amore ariromo God-are jö majëhijare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Iconium amore hörönugoromo urimo Antioch ë'arëhi ëhi Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Iesuarë jöho majëhijareje. Jöho majëhijamu ëhuro Jew raje ae aho'obëhe sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovoruomadeje. ² Mae uehorovamu gëgorovo Jew raje jö bogo ma uehorovarue ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ue-horo sisëho bojëmiromo jabesi dë iëhamu jaburo Keriso-are aribövioho nue huodëgoruomadeje. ³ Nue huodëgamu Paul'o Barnabas'o majae ëgobövie ariromo bogo juhuonivo'i ma-biririvoromo Badare jöho majëhijareje. Majëhiromo Badaro ajëmamamu ëhuro bogo gavarue darugo'e mue gö gö vae'amareje ae aho'obëhe garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu huë baeromo ajamuijaje jöho mae hö uvoröhego. ⁴ Èhi'amu amo rajo ariböviohuro jöe gö gö uehorovareje. A ioro'iorohuro Jew rajo jabesi dönö jio'i a ioro'iorohuro Paul'o Barnabas'o jabesi dönö jëvadeje. ⁵ Èhi'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o ëho jaburo jabesi masijohu'o gemu mae ri'öromo Paul'o Barnabas'o ijumëvoromo munëro vajëmi'i atareje. ⁶ Munëro vajëmi'i atamu Paul'o Barnabas'o ë jöho heromo ju'ëbiromo va'areje. Va'oromo Lycaonia sa'are Lystra amo Derbe amo jiajinö ë va'areje. ⁷ Va'oromo ë sa'are aribövioho Iesuarë jö maho majëhibe jirehareje.

Paul'o Barnabas'o Lystra amore ariromo God-are jö majëhiromo huë vavaeni bihoromo ju'ëbiromo Derbe amore va'are jöhoje.

⁸ Jirehoromo Lystra amore ro arijareje. Röhu höru sisë'e ae gemuëro ë hijë'e jiadeje. Urimë'i vëmehu rahadire aevoromo höru sisë'e jioë rovë'ëro ëhu'ëro bogo mae bogo juvadeje. ⁹ Bogo juvë'ëro hejadeje Paul ae jöe majëhijamu. Paul-ro jöho majëhiromo gavade ë aho hu'o jöho hejamu gagorovo ma-hu gemu ërimahoromo gavade hu mae uehorovo'ëgo marë'iröhoho eni jiamu gagorovo ¹⁰ ma-darugo'o uavadeje: Döro ri'öromo avoho namijëjo. Namijëjamu hejë'i ma-burëro döro ri'öromo aevoromo juvadeje.

11 Juvamu ae aho'obēhe gavare Paul-ro ē hōru sisē'e aho ēhi ajamamu gagorovo simane sisē'i uehorovoromo uvoruomadeje: Paul-hu ē hōru sisē'e aho ajamamu aevoromo juvade hesi bēhoho Paul'o Barnabas'o bogo ma-aehu jēvo'i a'i aru'aho bōrōmoho niō'iro araeromo rueromo jabesi darugoho bōrōmēro jēv'ēro ēhu'ēro Paul-ro ē iaho ajamade hōjo. Simane ēhi sisē'i uehorovoromo ri'ōromo jabesi Lycaonia jōero ma-darugo'o uvoruomadeje: O aveho bogo ma-aehu rue'i a'i muebejavuarue aru'aho bōrōmoho niō'iro araeromo nosi ōrire ruvebijē'e hōjo. 12 Aru'aho bōrōmoho niō'i ruvebijē'e hōromo Barnabas jabesi sareri'e god hesi ihe Zeus jumuvoromo Paul-are jōho sarerivoromo uvoruomadeje: Nani ē aho nosi god Hermes jō bajuvaje aru'ahoho hōromo Paul Hermes jumuvoruomadeje Paul jōgoru jōvaje aego. 13 Zeus aru'aho bōrōme hōromo rajahijarue osaho amo bēhiro jiē'ēro Zeus rajahijarue mu muebejaje ahu'o uvadeje: Nani iae mae-ējo. Nosi aru'aho bōrōme Zeus-mē amore rovē'e hōromo cow ano'oho ujuohoromo ijino inovaroho ujuohoromo amo bōrōmore rejo ojo bēhire rovadeje. Rueromo hu'o a ioro'iorohu'o ēho jaburo Paul'o Barnabas'o aru'aho bōrōme jēvajēromo uvene aho rōjēhiromo ē mioho muo'amoromo vēniro mueromo i'imēmi'irōgoro ē'oruomadeje.

14 Ēhi ē'irōhe jōho henugoromo Barnabas'o Paul'o ē apostle-ho niō'iro uvareje: Ēhi jiē'oho mu sisē bēhe hōromo jabesi niōgoho dadovo'amareje ae gōero garomo uvorōhego: Jaburo nosi muoho bijōnimoromo ē'aruējo. Niōgoho dadovoromo ma-ba viēhi jiaroho rue ae aho'obēhe jabesi ririre rirarovoromo ma-darugo'o uvareje: 15 Asē'e jemē rabēni ēhioho ē'aruējo. No bogo aru'aho bōrōmoho javuo'i no ma-ae jemē va'ēne javuajējo. No jō maho majēhi'i rovare hōjo ēhuro ēhi jiē'e darugo rumo'e inōmo ēma rajēhijarujoho vuonugo'i darugo jiē'e aho God uehorovo'irarijego. God-ro ō'idōe sa'ae jove bōvie bise'e no bamavuade hōjo. 16 Urimē'i sa'a gōre gōre raromaruje aribōvioho jemesi nimaruje nimaruje muoho vae'ego huro ma gē taemonōvade hōjo. 17 Iae ēhi jiade hōjo rōhu God-ro hesi muoho aho'o bogo gurihi'i a'i jemē mae avohēvoromo hesi muoho rōjēhibe rovade hōjo jemēro garomo uvo'irarijego: Iae mae-ējo. Hu ēhi jiē'e a bōrōme hō uvo'irarijego. Huro ēne nugō'ōromo i majaho rovego uvaje hōjo: Iēro tagavējo. Ioho tagavego uēvaje hōjo: Jemēro i avohego da'uēgo'irajo. Nimoronimorohego dē vōvōbajo'e sasohēvo'irajo. Huro hesi muoho ēhi rōjēhibe rovē'e hōjo. 18 Biririvoromo ēhi jiē'e jōho majēhiromo dē vōvōbajo'e huotovēho'i ē'o gavaroho mi suvuro vēnire bueromo bamēho'i ē'aroho bogo vuonugo varijēnoho jiē'e ēma vuonugareje.

19 Vuonugamu iae Jew rajo a ioro'iorohuro Antioch amore Iconium amore jioromo rueruomadeje. Rueromo Lystra amo rajoho jabesinō jioruomajōro mu sisē jōho biririvoromo majēhijareje. Majēhijamu Lystra amo rajoho jaburo ejēhoromo ajēmiromo Paul munēro vajamiruomadeje. Vajamiromo uvoruomadeje: Paul guomē'e hōromo amoro jiamu rori'o ruho baeromo va'oruomadeje. 20 Bava'amu Keriso-are aribōviohuro ro Paul-are bēhire gagovoromo riravo rova'areje. Riravo rova'amu Paul-ro ri'ōromo rue amo bōrōmore vuonorō'ō va'adeje. Va'oromo nērōho Barnabas-mu niō'iro ri'ōromo va'aroho va'o Derbe amore hōrōjareje.

Paul'o Barnabas'o Syria sa'are Antioch amore vuonorō'ō va'are jōhoje.

21 Derbe hōrōromo Iesuare jō maho majēhijamu ae aho'obēhe aevoromo Iesuare ijore ijore jijiharue aribōvie jioruomadeje. Ēhi'amu gagorovo Paul'o Barnabas'o jaburo vuonorō'ōromo Lystra Iconium Antioch amore ekaresiae

ajëmibe va'areje. ²² Ajëmiromo jabesi dë vövöbajo'o ho biririvëhoromo uënövareje: Biririvoromo Iesuare jöhemu mae uehorovonövorëjo. Èhesi bëhoho God-are aji öri ari'ere va'i naguë'o ho no vavaene böröme baebe va'ojuvo evare va'ejarëjo. ²³ Èhi uëbe a duvahe ekaresia jabesi simano vaeröhoho nugo'amobe ie bogo ijë'e ma-pariemu vaeromo uëbe va'areje: Jemë Bada mae uehorovaruje a hesi övo döre rëmaruëjo. Ekaresiaho èhi ajëmibe va'areje. ²⁴ Va'oromo Pisidia sa'aho jireho barënu goromo Pamphylia sa'are rovareje. ²⁵ Pamphylia rueromo Perga amore ariromo Iesuare jöho majëhinu goromo va'o Attalia amore abuejareje. ²⁶ Attalia amore abo ariromo boat-re ajiomoromo jovo döre va'aroho va'o sionëro Antioch amore rovareje. Urimoho Antioch ekaresiaho jaburo Paul'o Barnabas'o God-are övo döre rëmareje huro ajëmego mu mae vaebe jireho'iröhego. Jaruvoho ë muoho barëjë'ëro Paul'o Barnabas'o sionëro rovareje. ²⁷ Rueromo ekaresiaho uëvareje: Gagovohego jöe majëhijarëjo. Majëhijarë uënu goromo gagovamu uëvareje: God-ro ajamuijamu èhi jië'e muoho vaeromo rovare höjo. Huro öroho sa'a ioro'ioro rajohuni jiovëhamu jaburo Iesu mae uehorovare höjo. Èhi'ade höjo. ²⁸ Èhi majëhiromo Keriso-are ariböviohu'o gemu mae majae ëgobövie ë arijareje.

15

Ekaresia jabesi a masijehu Jerusalem gagovoromo Moses-hu bojëmade jögoru ë hesi jö mevare jöhoje.

¹ Paul'o Barnabas'o Antioch amore arijamu iae ae göëro Judea sa'are jië'ëro rueromo Keriso-are aribövioho majëhiromo uënövareje: God-arire mae va'i nëgë'iroho Moses-hu Jew rajo nosi jögoru jajivadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë'o sinoho èhi tarivëhego God-are aribövie jëvo'irajo. Sino bogo tarivëhë'o ho bogo maroho va'a'arujëjo. ² Bogo maroho va'a'arujëjamu hegorovo Paul'o Barnabas'o jaburo ri'öromo irovoromo darugo'o jö aho'ahëmiromo i'e rovare aribövioho uëvareje: Sa'a ioro'ioro rajoho nadi èhi jië'e jöho majëhirëjo. Majëhirëjamu Antioch ekaresiaho jaburo Paul Barnabas Antioch amore ekaresia a ioro'ioroho èhi baejëvareje jaburo Jerusalem amore va'oromo apostle ömo'ömohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o sino tarivo'iröhe jöho mevo'iröhego.

³ Baejëvoromo rëmö'öjamu Paul'o Barnabas'o jaburo a ioro'iorohu'o gemu mae ae jöe majëhibe Phoenicia sa'are Samaria sa'are va'areje. Majëhiromo uënövareje: Sa'a ioro'ioro rajoho iae aevoromo God mae uehorovoruo-mohijajo. Èhi uë'ego Christian aganoho aho'obëhe ë jöho heromo böröme bëhe nimorohonövareje. ⁴ Amo èhi jië'e jöho majëhibe rueromo Jerusalem suorovareje. Suorovamu gëgorovo apostle ariböviohuro ekaresia a duvaho ömo'ömohuro ekaresia a ioro'iorohuro èho jaburo jejëmiruomadeje. Jejëmijamu rueho jaburo jöho majëhiromo uëvareje: God-ro èhi ajamuamu muoho vaeromo rovare höjo. ⁵ Èhi majëhijamu Pharisee aribövie Iesu mae uehorovarue a ioro'iorohuro ri'öromo uëvareje: Iae èhi höjo röhu sa'a ioro'ioro rajo jabesi sinoho tarivëhoromo jöe majëhiromo uë'ejarëjo: Moses-hu bojamuade jögoroho ejahonövorëjo. Èhuremu mae höjo.

⁶ Èhi uëvamu hegoro apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ioro'iorohu'o ë jöho mevo'i gagovareje. ⁷ Jöho mevojuvo Peter-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë jemë'o gavarujëjo urimë'i God-ro na jemesi ririre baejevade höjo naro hesi jö maho majëhijego sa'a ioro'ioro rajoho jaburo heromo Iesu mae uehorovoröhego. ⁸ Jaburo mae uehorovamu God-hu hesi

Aru'aho Jew rajo Keriso-are aribövi mamuadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi mëmade höjo ëhuro noro garomo uvoröhego: God ae aho'o nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro hesi Aru'ahoho sa'a ioro'ioro rajoho mëmijë'ëro ëhuni huro jabu'o mae uehorovëvadjëjo. ⁹ God-ro Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o bogo gö gö uehorovavuo'i ma-gemu uehorovavuade höjo. Ëhesi bëhoho sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso mae uehorovamu God-ro jabesi sisëho u'ovëho barëjade höjo. ¹⁰ Moses-hu bojamuade jögoroho i'u ma'ëro jië'ëro no'o nosi hijo miono'ohu'o vaeromo mare va'iröhoho bogo eni javuade höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni nëgajëjo sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi jië'e i'u'e muoho bojëmi'iro. Jemë rabëni God-are dëho bijioho ga'i nëgajëjo. ¹¹ Bogajo. No mae uehorovoromo uvarue höjo: Bogo noehu mu vaejaruohuro a'i hesi Bada Iesuhu huë baeromo ajamuijajohuro iae ëhuro Jew rajoho no maro raromo'ëjarëjo. Sa'a ioro'ioro rajo jabesi öri jiajëhi noehu maro raromo'iröhe öroho gemuoho höjo.

¹² Peter-ro ëhi majëhijamu Barnabas'o Paul'o ri'öromo uëvareje: God-ro ajamuamu noro darugo'e mu gö gö ëhi ëhi vaeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmibe jirehare höjo. Ëjöho he'iro ae aho'obëhe jörumoraejareje. ¹³ Jörumoraejamu Barnabas'o Paul'o jöho majëhi barëjamu hegorovo James-ro ri'öromo uëvadeje: Aganomë nasi jöhu'o hehëjo. ¹⁴ God-hu sa'a ioro'ioro rajo aevoromo uehorovëvoromo a ioro'ioro hesi baejëvade jöho Simon-ro ë jöho majahuijamu no hejare höjo. ¹⁵ Ëjöho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejëvoröhe jöho urimë'i jö God-aro baeromo majëhinövare ariböviohuro jajivare höjo. Jabesi ae gemuëro David-are ujo gagovëvoröhe jöho uhu'e huotovoromo jajivoromo uvë'e höjo:

¹⁶ Badaro uvavohijajo: Ëhesi ijönö naro vuonorö'ö rueromo David-are javu dadorovadoho evare avoho vae'ëjjo.

Sisërëjadoho naro avoho'iramu urimë'i namijadëhi ëhi nami'a'ajëjo.

¹⁷ Nami'iramu sa'a göëro göëro Bada na birohevo'i nahevo'aruëjo.

Nasi jö bogo henövare ariböviehu nasi iho baejarohuro ëhi ë'a'aruëjo.

Badaro ëhi uvajëjo. ¹⁸ Mami gö'e huro ë jöho aevoromo majëhadoho hebe rovë'e javuajëjo.

Ëhi jajivë'e höjo.

¹⁹ Ëhuni na ëhi uehorovajëjo. Sa'a ioro'ioro rajehu huotorovoromo God mae uehorovë'ohu no nosi i'u'e muoho jabesi öriroho bogo bojëmi'i ²⁰ a'i masuriro jöho nugö'öromo uë'ëjarëjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho uvorëjo: Sisë höromo nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'ohu jijihorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Ëjöhemu jajivo'ëjarëjo. ²¹ Ëhi jië'e jögoru jajivo'iröhe ë hesi bëhoho Moses-hu ëhi jië'e jö bamadoho mami'e ame aho'obëhe majëhibe rovë'e höjo. O hesi jöho Jew rajo nosi nuho majaho rovego noehu God rajahijarue osare osare Moses-are jöho adahego jaburo hejarue höjo. Ëhuni ëhi jië'e mu gororovo'iröhe jöho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'ö'ëjarëjo.

Jerusalem ekaresia a masijehu suri suri jajivoromo sa'a ioro'ioro rajehu Keriso mae uehorovarue aribövi jabesi örire bamëhare jöhoje.

²² James-ro ëhi uëvamu hegoro apostle-ho jabu'o ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o ëho jaburo jöe mevoromo uvareje: Ë'ëgo no nosi a ioro'ioro baejëvego jaburo Paul'o Barnabas'o gemu mae Antioch amore va'irarëjo. Ëhi majëhijamu ekaresiae ae aho'obëhe uvareje: Ëhi jië'ohu iae mae höjo. Ëhi uvoruomoromo Judas hesi iho göho Barsabbas'o Silas'o jabumë niö'i

baejëvareje ekaresiaho jaburo ë ae niö'li jabesi örire mae uehorovaruëro jïë'ëro.

²³ Baejëvoromo suroho jajivoromo bava'ojöro bojëmijareje. Surire jajivare jöho ëhi uvë'e jiadeje: O asë'e Jew rajoho bogo a'li sa'a ioro'ioro rajoho Antioch amore Syria sa'a ioro'iore Cilicia sa'are raromaruje ariböviohumë apostle ariböviohu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömo'u'o jemesi ö mueno'ëro javuë'ëro noro jemesi örire jejëmaruëjo. ²⁴ Röhu no hejare höjo uvavamu: A ioro'iorohuro nosirire jioromo ö'are höjo. Ö'oromo jöe gö majëhiromo jemesi simanoho sisëvojëhamu uehore gö gö baejarije höjo. Röhu ëho bogo noehu uëvamu ë'are höjo. ²⁵ Ehuni no ae aho'obëhe gemuoro gagovoromo jöe mevoromo uehore gemuoho baeromo uvare höjo: Noro ae gö baejëvo'ëjarëjo jemesi örire rëm'öjëvego jaburo nosi aemo'aeme Barnabas'o Paul'o gemu mae ö'iröhego. ²⁶ Barnabas'o Paul'o vuovëvoröhe jöho bogo uehorovë'e ma-biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso-are muohuremu uehorovë'e arijare höjo. ²⁷ Röhu Judas'o Silas'o jabu'o gemu mae rëm'öjëvaruëjo jaburo ö'oromo noehu jajivarue jöe gemuoho majëhijego he'irarijego. ²⁸ God-are Aru'ahohu'o no'o jöe gemuoho uehorovoromo uvaruëjo: Jew rajo nosi i'u'e mue gö gö bogo bojëmi'i ave jögorohuremu bojëmi'ëjarëjo. ²⁹ Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo. Ehü jïë'e mu gororovë'oho ehuro mae jëvo'ajëjo. Ahia mino'ëjo. Surire jöho ëhi jajivoromo bojëmijareje bava'oröhego.

³⁰ Bojëmiromo rëm'öjëjumu Paul Barnabas Judas Silas ëho jaburo va'aroho va'lo Antioch amore surovareje. Suorovonugoromo Christian aribövioho aho'obëhe gagovëvoromo suroho bojëmijareje. ³¹ Suroho bojëmamü ekaresiae ae aho'obëhe hejare adahoromo uvavamu: Jew rajo nosi i'u'e muoho sa'a ioro'ioro rajoho bogo bojëmi'ëjarëjumu hegorovo uvareje: Sasohë'e mu maho rovë'e höromo nimorohoruomadeje. ³² Ehü'amu Judas'o Silas'o jö God-aro baeromo majëhijarue aëro jëvë'ëro majae ëgobövie jöe majëhiromo Christian agano jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhareje. ³³ Ehü'oromo majae ëgo'lo Antioch arijamu evare ë Christian aganhuro rëm'öjëvoromo uëvareje: Huë mae baeromo va'orëjumu jaburo Jerusalem jioromo rëm'öjëvumu rovare ë aribövi jabesirire sionëro va'areje. ³⁴ [A'li Silas-ro ëhi hi'i uvadeje.]

³⁵ Iae Paul'o Barnabas'o jaburo Antioch majae ëgo'lo arijareje. Ariromo jabu niö'li o a ioro'ioroho aho'obëhe ëho jaburo Badare jöho ekaresiae majëhiromo bëhoho röjëhinövareje.

Paul'o Barnabas'o jö aho'ahamirovoromo gemuore jireharoho vuonugo'li öre gö öre gö va'are jöhoje.

³⁶ Ehü'ojuvo iae Paul-ro Barnabas uavadeje: No urimo Badare jöho majëhibe amo göre göre dinö'e dinö'e jireharire ë'ego no ë vuonorö'ö va'oromo gëvarëjo Christian aganhoho diehi diehi muoho vaeruomego. ³⁷ Ehü uavamu hegoro Barnabas-ro uavadeje: Iae mae höjo röhu na negajëjo John Mark-ro no'o ö'ojöro. ³⁸ Ehü uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. John Mark-hu no'o ö'ë'oho bogo maehu höjo. Ehësi bëhoho urimë'i mue ajamuibe juvoromo Pamphylia sa'are ramuö'ö'li sionëro rovade höjo. Ehü jïë'e a bava'ë'oho na bijönegajëjo. ³⁹ Bijönegajë uaromo Paul'o Barnabas'o

irorovoromo göëro öre gö va'i göëro öre gö va'adeje. Va'iro Barnabas-ro Mark hu'irae baeromo boat-re ajiomoromo Cyprus sa'are va'adeje. ⁴⁰ Cyprus va'irögoro Paul-ro Silas uavadeje: Rovego ja'o na'o muoho vaebe jireho'irarëjo. Jireho'irarëjamu Silas-ro uavadeje: Iae ëhi'o'ejarëjamu Christian agano ömo'ömohuro Paul'o Silas'o Badare övo döre rëmareje huro ajëmege mu mae vaebe jirehoröhego. Rëmamu Paul-ro Silas hu'iraeromo va'adeje. ⁴¹ Hu'iraeromo va'adoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are ekaresia aribövioho jöe majëhiromo ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho biririvëhobe va'adeje.

16

Timothy-hu aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae juvade jöhoje.

¹ Va'oromo Paul-ro va'adoho va'o Derbe amore ro hiromo va'adoho Lystra amore rovadeje. Röhu Keriso uehorovaje ae gemuëro ë hijadeje. Hesi ihoho Timothy jiadeje. Hesi vëmoho Jew raje Iesu mae uehorovaje magonahe jiadeje. A'i hesi vavuoho Greece raje jiadeje. ² Christian agane Lystra amore Iconium amore raromaruohuro uvoruomadeje: Timothy hu mu mae vaejaje ae höjo. ³ Paul-ro nimadeje Timothy hu'irae va'ego hu'o juvoröhego. Hu ëhi nimoromo röhu uvadeje: Jew raje ave sa'are röhu dirö'e göre göre raromaruohuro garomo uvaruëjo: Timothy-are vavuoho bogo Jew rajoho jië'ero sinoho bogo tarijahë'e höjo. Ëhi uvoromo Timothy-are sinoho bogo tarijahego Jew rajëro hesi jöho bogo ejahojöëni Paul-ro uëvadeje Jew rajehu ë'aruëhi Timothy-are sinoho tarijahojöro. Ëhi ë'ë'ero hu'irae baeromo va'adeje. ⁴ Va'oromo Paul'o Silas'o amore amore jöe majëhibe va'areje. Majëhiromo Keriso-are aribövioho uënövareje: Apostle-ho jabu'o Jerusalem ekaresia a duvaho ömo'ömohu'o ëhi jië'e jögoroho uehorovë'ero bojëmijare höjo jemëro ejëhonövo'irarijego. Ëjöhö ejëhonövorëjo. ⁵ Ëhi jië'e jöhö majëhibe va'ego ekaresia ariböviohuro biririvoromo Keriso mae uehorovobe va'areje. O majae ëhi ekaresiae aho'obëhe marohëvobe va'adeje.

Paul-hu Troas amore va'oromo nia'ovo'iraeromo gavade jöhoje.

⁶ Paul'o Silas'o jöhö majëhibe va'amu gavë'i God-are Aru'ahohuro jabumë tugohëvadeje Asia sa'arohö jöhö bogo majëhiröhego. Tugohëvë'ego Phrygia sa'a'o Galatia sa'a'o birorohade ënire ë jireho va'areje. ⁷ Va'arohö va'o Mysia sa'a viture va'arohö Bithynia sa'are va'ia'amu Iesuare Aru'ahohuro uëvadeje: Nadi ë sa'aho va'ohëjo. ⁸ Ëhi uëvamu Bithynia sa'arohö bogo va'i Mysia sa'aremu rova'oromo abuejarohö abo Troas amore höröjareje. ⁹ Troas hörönugoromo vahiromamu Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Macedonia raje ae gemuëro namiromo dinamiro mo uavamu: Macedonia sa'aro rueromo ajamuinëjo. ¹⁰ Nia'ovo'iraeromo ëhi ganugoromo Paul-ro Silas-ro naro evare uvareje: God-ro uöromo ë'ajëjo: Macedonia sa'a rajohö Iesuare jö maho majëhihë uövuajë uvoromo ma-burëro va'iro bövioho bise'oho avohareje.

Paul'o hesi ariböviohu'o Philippi amore ro jö atamu hegorovo Lydia-hu mae uehorovade jöhoje.

¹¹ Ëhi'onugoromo Troas jioromo boat-re iojiomoromo ma-ahorirëro jovo döre va'arohö va'o Samothrace sa'are suorovë'ero nëröhö jovo döre va'arohö Neapolis amore suorovareje. ¹² Neapolis suorovonugoromo örëro va'arohö Philippi amore suorovareje. Ëämohö Macedonia sa'are jiadeje. Macedonia sa'a börömohö röhu ë sa'aho taritarivë'e ihe gö gö jiadeje. Röhu

sa'a dirö'le gemu börömoho jiadeje. Ēdirö'ore sa'are Philippi amoho jiadeje. Rome amo rajohuro rueruomoromo ě amoho aevo'i ioromo raromobe rovë'le jiareje. Amo noro ro Philippi amore suorovoromo majae gemu niö'i ě raromareje.

¹³ Raromoromo iae Jew rajo nuho majaho rovamu noro uvareje: Nani Jew rajo ariböviohuro God-are örire jöe ato'i nume jovo riröre abo raromarue höromo amore jioromo ě abuejareje. Abueromo ě raromoromo gagovoromo raromarue magonaho ömo'ömoho Iesuare jöho majëhijareje. ¹⁴ Jöe majëhijamu magonahe gemu hesi ihoho Lydia-ro ě hiromo hejadeje. Lydia hu Thyatira amo rajo magonahe jiadeje. Hu kavü'e niögu maho imo'amaje magonahe jiadeje. Hu bogo Jew rajo magonahehu jiadeje röhu Jew rajo ariböviohu'o gemuore God rajahinövadeje. Röhu Badaro Lydia-are dë vövöbajo'o ho jiovahë'ëro huro hejade Paul-ro Iesuare jöho majëhijamu hegoroovo jöho ejahadeje. ¹⁵ Ejahoromo hu'o hesi osare raromarue ariböviohu'o bapataeto vaejareje. Vaenugoromo ě magonahohuro uövuadeje: Jemë uvarujoho: Iae mae-ëjo. Nöröro Bada mae uehorovajë uvarujoho jemëro rueromo nasi osaro raromohëjo. Ēhi uöromo dinamuijamu ejahareje.

Philippi amo rajo jabesi a masijehu Paul'o Silas'o savoji gagore ba'amëvare jöhoje.

¹⁶ Ēhi ë'ë'ëro iae noro God-are örire jö ataruire va'i va'amu gavë'i magonaho aboride gemuëro örire birohavuadeje. Ēmagonahoho hesi ma-a masijo jabesi muemu vaejëhaje magonahe jiadeje. Röhu Satan-are aru'aho sisë gemuëro hesi dë vövöbajo'ere abuejamu simanoho sisërëjë'ëro ëhu'ëro rabe rabe ijönö jioröhe jöho iae hu ae huruoho majëhinövadeje. Majëhiromo monie mana baenugoromo hesi a masijo ömo'ömoho i'imëmi'ego rueho jaburo moni börömo mae baenövareje. ¹⁷ Amo ě magonahohuro simanoho sisërëjë'ëro Paul'o no'o rihromavuatoromo darugo'o uvobe rovadeje: Ēaribövioho jabumë God dö mare hijaje hesi mu aribövie jëvavëjo. Jemëhu sisëroho bogo va'i maro va'irarije öroho röjëhijarue höjo. ¹⁸ Ējöe gemuoho majae aho'o rihromavuatoromo uvobe ruenövadeje. Ēhi'öjuvo Paul-ro he'i hiromo vörönimamu hegoroovo huotorovoromo magonaho hesi dëre aru'aho sisëho uavadeje: Iesu Keriso-are ihoro naro ja uavavëjo: Aruëre magonaho hesi dë vövöbajo'eroho hörö va'ëjo. Va'ëjamu gavë'i evare höröromo va'adeje. ¹⁹ Höröromo va'amu ě magonaho hesi a masijohuro garomo uvareje: Aru'ahoho magonaho hesi dëre rarovö'öjahë'ëro jïë'ëro ě magonahoho rabe rabe ijönö jioröhe jöho bogo majëhiromo ëhuro monie gö'o bogo baeromo bojamui'iramu bae'ëjarëromo Paul'o Silas'o guduamëvoromo amo ririre jagu baejëvo rovareje amore a masijo jabesi nunire rëmoröhëro. ²⁰ Jagu baejëvo rueromo Rome rajehu court mevarue a jabesi nunire rëmonugoromo Paul'o Silas'o jabesi jö sisëho majëhiromo uëvareje: Ave aho Jew raje aëro jëvë'ëro nosi amore mu sisë barueromo ijumavuaruëjo. ²¹ Ēhesi bëhoho Rome nosi jögoroho ahoromo jabesi muoho röjahuijaruëjo. No Rome rajëro javuë'ëro jabuhu röjahuijarue mu ejëhoromo vaejë'o ho bogo maehu höjo. ²² Bogo maehu höjamu hegoro rue amo raje ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ajëmiromo anëgo'ia'areje. Anëgo'ia'amugo amore a masijohuro Paul'o Silas'o jabesi niögoho ma'eno dadovëhoromo jijövëhoromo police uëvareje: Hisuebijëvohëjo. ²³ Hisuebijëvohëjamu hisuebijëvo'i arijuvo hisuebijëvonugoromo baejëvo va'o savoji gagore ba'amëvoromo savoji muebejaje aho uavareje:

Ave ae niö'ioho avoho muebejevönëjo. Ju'ebi'aruëjo. ²⁴ Ëhi uavamu hegorovo baejëvo va'oromo savoji osa ririro avoho ba'amo rëmoromo hõroho ijo dirõ'ore bahijëhoromo evare i'u'e ijo ha'osi göho baro havoromo muoho taemëvamu ëhi ariemu arijareje.

²⁵ Ariromo vahi riri'e jiamu Paul'o Silas'o God-are örيره jõe majahiromo hu rajahiromo jõe iareje. Rajahiromo jõe iavavamu savojire a ioro'iorohuro heruomadeje. ²⁶ Ëhi'amu gavë'i sa'aho ma-majioho hijiohijiovamu savoji gagoho aho'obëhe ë javu vaejare munë sa'a uhure jio'amajohu'o sisë maro hijiohijiovadeje. Hijiohijiovamu gavë'i evare oje aho'obëhe jiororovoromo ae aho'obëhe tövëvare ö'oho jiororovo'amadeje. ²⁷ Jiororovo'amamu iae savoji muebejaje ahuro niavë'ëro ri'öromo gavade ojoho aho'o jiororovo'amë'e jiamu gagorovo uvadeje: Huruomë'e hõromo kaejõ ëgoho jijõromo hesi arijo'arije anorovo'ië'adeje. ²⁸ Hesi anorovo'ia'amu gavë'i Paul-ro ma-darugo'o uavadeje: Ëhi jië'oho vuonugëjo. No ae aho'obëhe aviae javuajëjo.

²⁹ Aviae javuajëjamu uvadeje: Iroho gae ujuoho ruehego gavõromo ma-burëro rovadeje. Rueromo juhuonivoromo butubutumoromo Paul'o Silas'o jabesi bëhire behumorovadeje. ³⁰ Behumorovë'ëro hu'irae ömëvoromo amonö va'oromo uëvadeje: Na diehi ë'ejõjo ëhuro maja ijoho na sisëroho bogo va'i maro va'irode.

³¹ Diehi ë'ejõjamu uavareje: Bada Iesu mae uehorovonëjo. Mae uehorovë'oho God-ro ja manö bamavo'iramumu maro va'a'anuejo. Ja'o jasi osare raromaruohu'o ëhi jëvo'ajëjo. ³² Ëhi'onugoromo Badare jõho majëhijamu rue savoji muebejaje ahuro hesi osare raromaruohu'o jaburo hejareje. ³³ Henugoromo evare majaroho vahiromë'iro Paul'o Silas'o hu'irae ömëvo va'oromo sinore nemo'amadoho u'ovëho'amoromo hu'o hesi osare raromaruohu'o ma-burëro bapataeto vaejareje. ³⁴ Bapataeto vaenugoromo Paul'o Silas'o hu'irae ömëvoromo osare ajiomoromo ie i'imëmijadeje. Ie i'imëmiromo hu'o hesi osare raromaruohu'o God mae uehorovë'ëro nimoroho avohareje.

³⁵ Ëhi ë'ë'ëro sisonuvamu gagorovo Rome rajehu court mevarue a masijohuro police-oho jõe bojëmiromo rëmö'õjamu va'oromo savoji muebejaje aho uavareje: Savoji gagore arijarue ae niö'ioho ojoho jiovëhego va'irarëjo. ³⁶ Va'irarëjamu hegorovo savoji muebejaje ahuro Paul uavadeje: Court mevarue ariböviohuro jõe nugö'õjë'e höjo naro rëmö'õjego Silas'o ja'o hörõromo va'irarijego. Ëhuni hörõromo mae va'orëjo.

³⁷ Mae va'orëjamu Paul-ro ri'öromo police-oho uëvadeje: Röhu nosi sisë bogo birohë'e a nuniro ëma hisuebijavuare höjo. Ëho bogo maehu höjo no Rome rajëro javuë'ëro. Ëhi'oromo savoji gagore ba'amavuare höjo. Ëhi ë'are höjo röhu jaruvoho jabumë diehi'oromo saginiëri ramuö'ö'ië'aruëjo noro va'ojõro. Bogo ëhioho höjo. Nadi'lego court mevarue ariböviohuro rueromo jabesi övëro baejavuego hörõromo va'irarëjo.

³⁸ Ëhi uëvamu hegorovo police-ohuro jõho bava'oromo court mevarue aribövioho majëhijareje. Majëhijamu hegorovo hejare Paul'o Silas'o Rome raje ae jëvamu hegorovo juhuonivareje. ³⁹ Juhuonivoromo rueromo Paul'o Silas'o sanuëmiromo savoji gagore jëvamu hu'irae ömëvo rueromo uëvareje: Jemëro nosi amoho vuonugo'i va'orëjo. ⁴⁰ Va'orëjamu Paul'o Silas'o jaburo savoji gagore jioromo hörõromo Lydia-are osare va'areje. Va'oromo Christian agano ömo'ömocho gëromo jögore mëmiromo va'areje.

17

Paul'o Silas'o Thessalonica amore va'oromo huë vavaeni baejare jöhoje.

¹ Va'oromo Paul'o Silas'o Amphipolis amore va'aroho Apollonia amore va'aroho va'o Thessalonica amore höröjareje. Höröromo gavareje Jew rajehu God rajahjarue osaho ë jiamu. ² Jew rajehu God rajahjarue osaho jiamu gagorovo Paul-hu amore amore juvoromo God rajahjarue osare va'onövadëhi ëhi ë osare va'adeje. Va'oromo God-are surire jöho adahoromo ë jö hesi bëhoho Jew rajo ariböviohu'o gemu mae mevadeje jabesi simane huotovëho'i. Nuho majae niö'i gemu rue'ego ëhi ë'onövadeje. ³ Bëhoho røjëhiromo uënövadeje: God-are surire jö urimë'i jajivare hesi bëhoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamui'iröhe aehu rovë'iroho huro huë vavaene baeromo guomoromo i'ovoromo ri'ö'a'ajëjo. Surire jö hesi bëhoho ëhi höjo. Röhu naehu majëhijaje aho Iesu hu iae ë böröme namiromo ajamuijaje aho höjo. ⁴ Ehi jië'e jöho majëhijamu Jew rajo a ioro'iorohuro uvareje: Iae jö mae höjo. Jö mae hö uvoromo aevoromo Paul'o Silas'o gemu mae jijihareje. Greece rajehu God mae uehorovarue aho aho'obëhe magonaho masijoho aho'obëhe jabu'o Paul'o Silas'o gemu mae jijihoruomadeje.

⁵ Ae aho'obëhe Paul'o Silas'o gemu mae jijihamu gëgorovo Jew rajoho ëhuni dë vörönëgadeje. Dë vörönëgamu örire ëma jijiharue a sisëhu mu sisë vaejoro gemuoro gagovëvareje. Gemuoro gagovëvoromo muorovo jöho madarugo'o atamu amo raje ae aho'obëhe heromo muorovo'i ë'oruomadeje. Muorovo'i ë'oromo ri'öromo Jason-are amoho ro juhiromo osare va'oromo Paul'o Silas'o nahëvareje guduamëvoromo amonö baejëvo rueromo ae aho'o jabesi nunire rëmo'iro. ⁶ Jason-are osare va'oromo gavare Paul'o Silas'o bogojëvamu gagorovo jaburo Jason o Christian agane gö gö guduamoromo jagu ujuoho va'oromo amore a masijo jabesi nunire bamëvoromo madarugëremu uëvareje: Majae hö'öjajire nume beva'ajire huë sisë öri røjëhibe jijihaje aribövioho ave nosi amohu'o rovë'e höjo. ⁷ Nosi amohu'o rovamugo Jason-ro uëvade höjo: Ro nasi osaro arihëjo. Huro ëhi uëvamu hesi osare arijë'ëro Rome a börömehu bojamuijade jöho ahoromo sareramuiromo uövuarue höjo: A ioro'ioro iosiramuiromo börömo namijaje aho bogo Rome hiromo böröme namiromo no muebejavuaje aho jio'i a'i hesi ae gö höjo. Hesi ihoho Iesu höjo. ⁸ Ehi majëhijamu hegorovo amore ae aho'obëhe o jabesi masijoho aho'o vörö'iraeruomadeje. ⁹ Vörö'iraeromo amore a masijohuro Jason'o Christian a ioro'iorohu'o uëvamu monioho bojëmijamu ëhuro rëmö'öjamu va'areje.

Paul'o Silas'o Berea amore va'oromo ë'are jöhoje.

¹⁰ Ehi'oromo vahiromamu gavë'i Christian aganohuro Paul'o Silas'o Thessalonica amore jëvamu rëmö'öjëvareje Berea amore va'iröhego. Rëmö'öjëvamu va'oromo Berea amore höröjareje. Höröromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Iesure jöho majëhijareje. ¹¹ Jöho majëhijamu Berea amo rajohuro Thessalonica amo rajoho iosirëmiromo simano mae uehorovë'e aribövie jioruomadeje. Simano mae uehorovë'ëro God-are jöho he'i nimo avohareje. Heromo God-are surire jöho adaho'i arijareje ga'iro Paul-hu majëhijade jöho jö mae o sareri jöe jiego. ¹² Mae o sareri jöe jiego ga'i adahonugoromo Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovareje. Jew rajëro mae uehorovo'i Greece rajo magonaho masijohu'o Greece rajo ama'i'o ae bogo bise'o vadu'oho Iesu mae uehorovoruomadeje. ¹³ Ehi'amu Jew

raje rue Thessalonica amore raromaruoho jaburo hejare uvavamu: Paul-ro God-are jöho Berea amore majëhijë'e jiajëjumu hegoro Berea rueromo amo raje ae aho'obëhe jabesi dëho iëhareje jaburo vörö'iraeromo Paul'o muorovo'iröhego. ¹⁴ Ëhi'amu gavë'i Christian aganohuro Paul nugö'öjumu abuejadoho abo sö jovore höröjadeje. Ëhi'o'irögoro Silas'o Timothy'o Berea amore ëhi arijareje. ¹⁵ Arijamu Paul namijaho va'are ariböviohuro hu'irae bava'oromo Athens amore suorovoromo ë nugareje. Paul ë nugaromo Berea vuonorö'ö va'ia'amu gagorovo Paul-ro uëvadeje: Va'irarijoho Silas'o Timothy'o uërego ma-burëro rue'irarëjo. Ëhi uëvamu hegorovo va'areje.

Paul-hu Athens amore hiromo Iesuare jö majëhijade jöhoje.

¹⁶ Va'amu gagorovo iae Paul-ro Athens amore hiromo Silas'o Timothy'o muebejëvadeje. Hiromo muebejëvoromo gavade aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue inömoho aho'obëhe amore jiorovamu gagorovo uvadeje: Amo rajoho God-are jöho bogo hejarue höromo ëhuni dë vövöbajo'e aho'o vavaenimadeje. ¹⁷ Vavaenimoromo Jew rajehu God rajahjarue osare va'oromo Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajehu God mae uehorovarue ariböviohu'o Iesuare jöho mevoromo jabesi simane huotovëho'iro vae majae imo'amarue öri ari'ere va'o namiromo ganövade ae rue'ego jabu'o Iesuare jöho mevonövadeje jabesi simanohu'o huotovëho'iro. ¹⁸ Jöho mevo'ego Epicurus-are jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o Stoic jö hesi ijore ijore jijiharue ariböviohu'o ëhi jië'e ariböviohuro God-are jöho bogo hejaruëro jië'ëro Paul-are örire rueromo jö aho'ahaminövareje. Jö aho'ahamiromo a ioro'iorohuro uarvonövareje: Simano bogojië'e aho rahuro rajahijöro jöho jövajëjo. Rabu jöe jövo'i ë'ajëjo. A ioro'iorohuro uarvonövareje: Nani sa'a gö rajehu böröme hö uehorovarue aru'aho jabesi jöho huro majahuiromo ë'ajëjo. Jabuhu ëhi uarovare hesi bëhoho Paul-ro Iesuare jöhu'o aehu vuovoromo ri'öjarue jöhu'o majëhijumu hejë'ëro ëhuni uarovareje: Sa'a gö rajo aru'aho jabesi jöho majahuijajëjo. ¹⁹ Ëhi uarovoromo Paul uavareje: Rovego no Areopagus dahorure ajiomarëjo ëhuro ë gagovarue a masijo jabesi nunire jasi jöho jövego heröhe höjo. Ëhi uanugaromo hu'irae bava'oromo Areopagus a masijo jabesi nunire nugaromo uavareje: Jö i'e jaehu baeromo rovanuoho no he'i nagujajëjo. ²⁰ Jaehu jövanue jöho bogo hejaruëro jië'ëro ëhuni no nagujajëjo avoho he'iro. ²¹ Ëhi uavare hesi bëhoho Athens amo rajohu'o sa'a ioro'iorore jioromo ro Athens raromarue ariböviohu'o ëho jaburo jö i'e ëhemu atemü atoromo hemu henövareje. Ëhi jië'e muohemu uehorovonövareje.

²² Ëhi'amu Paul-ro ë a masijo jabesi nunire ri'ö namiromo uëvadeje: Athens amo rajomë na jö harihe majëhi'ië'ajëjo. Na gëvajoho jemë aru'ahe gö gö mae uehorovëvaruje aribövie jëvajëjo. ²³ Ëhesi bëhoho na jemesi amore juvode höjo. Juvoromo jemëhu aru'aho rajëhijaruje öri ari'oho gabe juvo'i gavode höjo munë maratue hitavoromo sehoromo jajivoromo uvë'e jiamu: Ave maratu hesi bëhoho hesi iho bogo hejarue aru'ahohuni ave maratuoho ëma hitavo nugaruëjo. Ëhi uvë'e jiamu gavë'ëro jemë hesi iho bogo hejë'e ëma rajahijaruje aru'aho hesi jöho iae na röjëhi'irögoro ë'ajëjo. ²⁴ Ëaru'ahoho iae God höjo. God-hu sa'a bövi bise'o bamade aho höjo. Huro böröme namiromo ö'idörohu'o sa'arohu'o muebejavuaje höjo. Ëhuni ma-aehu hu rajahi'i vae'amare osaroho hu bogo ëho hijaje höjo. ²⁵ Hu eni jië'e aego no bogo hunioho vavaenimoromo bövioho bise'oho avohoromo hu i'imami'ëjarëjo. Ëhesi bëhoho huro gemuëro no ae aho'o birire bojamuego

nue ahoromo daruge bövie bise'e baeromo raromarue höjo. ²⁶ Huro ae gemu bamade höjo. Bamoromo ë aho baeromo ëhuro sa'ae aho'obëhe raje avohëvobe rovë'e höjo jaburo sa'ae dinö'e dinö'e va'oromo raromoröhego majae hö'öjajire beva'ajire. A bogo bamadevare evare huro uvade höjo: Aribövioho ë majare raromo'i ë majare rireromobe va'oromo ë sa'are ë sa'are raromobe va'a'ajëjo. ²⁷ Huhu bamëvade hesi bëhoho aëro God ga'i nahobe va'iröhego. Nahobe va'ojuvo nani birohöröhego. Röhu God bogo ëgoroho jio'i ae gemu gemu no'o hi juvaje höjo. ²⁸ Èhesi bëhoho noro hesi darugoro raromo jijihö'e vaejarue höjo. Èjöö gemuoho jemesi gavë'e ariböviohuro jajivoromo uvë'e höjo: Iae no ae aho'obëhe hesi aboji harihu'e javuajëjo. Èhi uvare höjo.

²⁹ No God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro ëhuni no bogo uehorovoromo uvo'ëjarëjo: God hu aehu gold silver munë gö gö ujuohoromo övo sasohoromo simano sasohoromo sehoromo avohö'amare inömoho va'ëne höjo. No bogo uvo'ëjarëjo: God hu ëhi höjo. ³⁰ Urimoho aehu God-are jö bogo hejare majare God-ro gëvade aëro ëhi jië'e inömoho aru'aho'e höromo uvene aho röjëhi'ego gëromo ma-gë taemonövade höjo. A'i avevejö'oho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruje aribövioho uëvqjëjo: Uehoro sisëho vuonugo'i nasi öroro ruehëjo. ³¹ Èhi uëvaje hesi bëhoho huro majaho bamë'e höjo sa'are ae aho'obëhe hesi court-re riravo'iröhego. Riravo'iramu huhu uavade ahuro hesi ihore court vaejëvoromo ae aho'o jabesi jöho avoho mevoromo gë'a'ajëjo gë'i ae mae o sisë jëvego. Aëro ma-samaro uvoröhego: Èahuro mevo gö'a'ajë uvoröhego ëhuni hu ajamamu guomoromo ri'öjade höjo.

³² Guomoromo ri'öjade jöho heruomoromo a ioro'iorohuro sivareje. A ioro'iorohuro uavareje: Jasi jöho röhu maho u'emu he'ëjarëjo. ³³ Èhi'amu Paul-ro gagovaruire jioromo va'adeje. ³⁴ Va'amu a ioro'iorohuro aevoromo hu'o gemu mae jijihö va'oromo Iesu mae uehorovareje. Areopagus dahorure gagovaje a böröme gemu hesi ihe Dionysius o magonahe gemu hesi ihe Damaris o ae gö gö ëho jaburo mae uehorovareje.

18

Paul-hu Corinth amore va'oromo ë'ade jöhoje.

¹ Èhi'amu gagorovo Paul-ro Athens amore jioromo va'adoho va'o Corinth amore höröjajedeje. ² Corinth höröromo Jew rajo a ihe Aquila birohadeje. Aquila hu Pontus amore rahade ae jiadeje. Rahë'ëro ijonö va'o Italy sa'are hijadeje. Hiromo Rome a böröme Claudius-ro Jew rajo ariböviohuro Rome jëvamu va'o barëjörö uëvamu gagoro hu'o hesi vabore Priscilla'o Rome jioromo Corinth amore aviavejö'e rovareje. Corinth aviavejö'e rovamu Paul-ro jabumë gë'i va'adeje. ³ Va'oromo Paul o Aquila o Priscilla mue gemuoho vaeromo niögu javue vaejaruëro jië'ëro Paul-ro jabu'o hiromo ë muoho gemu mae vaeromo ijo bajoho mana baenövareje. ⁴ Èhi'oromo Jew rajo nuho majaho rue'ego Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Jew rajohu'o Greece rajohu'o jabu'o jöe mevoromo jabesi dë vövöbajö'oho huotovëho'i ë'o ganövadeje jaburo aevoromo Iesuare örire jijihöröhego.

⁵ Èhi'ojuvo Silas'o Timothy'o jaburo niö'iro Macedonia sa'are arijë'ëro Corinth amore rovareje. Corinth amore rovamu gagorovo Paul-ro mue gö gö vuonugo'i Iesuare jöhuremu ae majëhijadeje. Majëhiromo Jew rajoho uënövadeje: God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho

iae Iesu hōjo. ⁶ Ēhi majēhijamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro jō aho'ahamiromo Paul-are jō sisēho atamu hegorovo huro niögure uono'uonoho jabesi nunire hijiovo rōjēhijadeje jaburo garōhego hu jabesi muoho bijōnimego. Rōjēhiromo uēvadeje: Jemē i'u baejē'oho ēho jemesi mue hōjo. Bogo nasi muehu hōjo. Ijoho naro Jew rajoho jemē vuonugēvo'i va'oromo sa'a ioro'ioro rajoho jōho majēhinōvo'ejōjo. ⁷ Ēhi uēnugoromo Jew rajehu God rajahijarue osaho vuonugo'i va'oromo ruēre osa göre Titius Justus-are osare va'o hijadeje. Titius Justus bogo Jew rajo aho jiadeje rōhu Jew rajoho jabu'o God rajahijaje ae jiadeje. ⁸ Ēhi'amu gagorovo Crispus Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje aho Crispus'o hesi osare raromarue aribövioho aho'obēhe jabu'o aevoromo Bada mae uehorovareje. Mae uehorovamu Corinth amo raje ae aho'obēhe Iesuare jōho heromo mae uehorovoromo bapataeto vaeruomadeje.

⁹ Ēhi'amu vahiromamu gagorovo Paul-ro nia'ovo'iraeromo gavadeje Badaro rueromo uavamu: Nadi juhuonivo'i jōho jōvonōvonējo. Bogave vuonugo'iranējo. ¹⁰ Ēhesi bēhoho na ja'o hi juvaje hōjo. Aho bogo anago'aruējo ave amore nasi aribövioho bōrōmo mae jiē'ero. ¹¹ Ēhi uavamu Paul-hu ē amore hiromo God-are ōri rōjēhibe va'adoho vadune gemu manaere 6 ēhi barējadeje.

¹² Vadune gemu manaere 6 ēhi barējamu Gallio-hu Greece sa'a Rome jabesi ihore muebejēvadevare evare Jew rajoho jaburo gagovoromo Paul guduamoromo court-ro bava'oruomadeje. ¹³ Paul court-ro bava'oromo ē a bōrōmoho Gallio uavareje: No ave a barovare hesi bēhoho huro aribōvi jabesi dē vōvōbajo'oho huotovēho'i ē'ajējo jaburo God sisē'i sisē'i rajahirōhego. God ēhi rajahijē'oho jōgoroho ahoruomo'ajējo.

¹⁴ Ahoruomo'ajējamu Paul-ro hesi jōho majahi'ia'amu gavē'i Gallio-ro uēvadeje: Jew rajomē ave aho vajiohu'e anano'e muoho vae'ibejajo naehu ma-taemorovoromo jemesi jō hejē'oho iae mae jio'ibejajo. ¹⁵ Rōhu bogo ēhi jiē'e jōho barovarije hōjo. A'i jemesi jō bēhi iho bēhi mu jōgoru bēhi rabe rabe Jew rajo jemēhu atoromo berohemu beroharujoho ēhi jiē'e jōhemu court-ro barovē'e jēvaje ēhuni jemēro jemesi gahējo. Ēhi jiē'e mu ōri mevē'oho na bijōnegajējo. ¹⁶ Ēhi uēnugoromo hesi aribövioho uēvamu sihō'ōjēvareje. ¹⁷ Sihō'ōjēvoromo ae aho'obēhe ri'ōromo Jew rajehu God rajahijarue osa muebejaje a hesi ihoho Sosthenes guduamoromo court a masijo jabesi nunire baro anoromo kōe bojamareje. Kōe bojamamu gēgorovo Gallio-ro ma-nunēremu gēvadeje.

Paul-hu Antioch amore vuonorō'ō va'ade jōhoje.

¹⁸ Ēhi'amu Paul-ro Corinth amore Christian aganohu'o gemu mae hijamu majae ēgobōvie barējadeje. Majae ēgobōvie barējamu huro aribövioho ē rēmo'i Cenchreae amore abuejadeje. Abueromo hörōromo mue vaerōhēni God-are nunire mae uanugoromo aēro simano uoho tar-
iojahōjōro uavadeje hujeji muoho barējēgo evare ijōnō aēro rōhu maho tar-
iojahōrōhego. Simanoho tar-
iojahōjamu Paul-ro Priscilla'o Aquila'o gemu mae boat-re ajiomadeje Syria sa'are va'orōhēni. ¹⁹ Va'adoho va'o Ephesus amore hörōjadeje Aquila'o Priscilla'o ē amore rēmo va'iē'ero. Hörōromo huro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo Iesuare jōho Jew ra-
johu'o mevadeje jabesi simanoho huotovēho'i. ²⁰ Mevamu hegorovo rue ariböviohuro uavareje: Avehuro majae ēgo'o hiromo u'emu va'onējo. U'emu va'onējamu bogo ejēhadeje. ²¹ Bogo ejēhoromo va'irōgoro uēvadeje:

God-hu nimë'ohuro na vuonorö'ö rueromo gë'ejöjo. Ëhi uënuqoromo boat-re ajiomoromo Ephesus amoho vuonugo'i va'adeje. ²² Va'adoho Caesarea amore ravo'amoromo ajiomadoho ajio Jerusalem amore höröromomo ekaresia aho magonahoho jejëminugoromo va'adoho va'o Antioch amore höröjajedeje.

²³ Antioch majae ëgo'o hiromomo va'adoho Galatia sa'a'o Phrygia sa'a'o birorohade ënire Keriso-are aribövioho aho'o jöe majëhiromomo ëhuro jabesi dë vövöbajö'ohoho biririvëhobe juvadeje.

Apollos-hu Ephesus amore ro hiromomo va'oromomo Corinth amore hiromomo ë'ade jöhoje.

²⁴ Ëhi'amu iae Jew rajae ae gemu hesi ihoho Apollos-ro Ephesus amore rovadeje. Hu Alexandria amore rahade ae jö'e sasohoromomo jöe jövajae ae God-are surire jöho ga avohë'e ae jiadeje. ²⁵ Ae göëro Badare öroho Apollos röjahijamomo hejë'ëro hesi dë vövöbajö'e aho'o ri'öromomo Iesuare jöho majëhiromomo ma-ahorirëro röjëhinövadeje. Ëhi jiadeje röhu Iesuare ihore bapataeto vaeröhe jöho bogo he'i John-hu bapataeto vaejëvade jöhemu hejë'ëro jöho jövonövadeje. ²⁶ Amo Apollos-ro Ephesus amore rueromomo Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromomo aevoromomo God-are jöho biririvoromomo majëhijadeje. Majëhijamomo Priscilla'o Aquila'o hejare Apollos-ro God-are jö vituoho he'i vituoho bogo ma hejë'ëro jöho majëhijamomo hegorovo jabesi osare hu'irae bava'oromomo avoho röjahiromomo uavareje: God-are mu öroho ëhi höjo.

²⁷ Ëhi'amu Apollos-ro uvadeje: Na Greece sa'are va'ejöjo. Va'ejöjamomo Ephesus amore Keriso-are ariböviohuro hu ajamiromomo suroho jajivoromomo bojamijareje huro bava'ego Greece sa'are raromarue Keriso-are ariböviohuro adahoromomo hu rajahiromomo baerumoröhego. Suroho bojamamomo baeromomo va'o Greece sa'are höröjajedeje. Höröromomo jöho majëhadeje. Majëhiromomo God-hu huë baejëvoromomo jabesi simano huotovëhë'e Keriso mae uehorovarue aribövioho ë aribövioho Apollos-ro mabëhe ajëmijadeje. ²⁸ Ëhesi bëhoho huro biririvoromomo Jew rajo jabesi jöho a nunire aho'ahëmiromomo God-are surire jöho adahoromomo avoho röjëhijadeje jaburo garomomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-hu uavë'ëro böröme namiromomo ajamuijaje aho iae Iesu höjo.

19

Paul-hu Ephesus amore hiromomo ë'ade jöhoje.

¹ Apollos-ro Corinth amore hijamomo evare majae gemuore Paul-ro sa'a ririre va'adoho va'o Ephesus amore höröromomo ë hijadeje. Hiromomo Keriso-are aribövi ioro'iorohoho birohëvadeje. ² Birohëvoromomo uëvadeje: Jemë Iesu mae uehorovarijevorohoho na jemë God-are Aru'ahoho baejarije höjo o bogajo. O bogajamomo uavareje: O-ajo. God-are Aru'ahoho hesi jöho no bogo hejë'e javuajëjo. ³ Bogo hejë'e javuajëjamomo uëvadeje: God-are Aru'ahoho hesi jö bogo hejë'ohoho jemëhu bapataeto vaejarijohoho bëhoho diehi jiade höjo. Uavareje: John-hu bapataeto hesi bëhi majëhinövadoho bëhe gemuoho jiade höjo. ⁴ Bëhe gemuoho jiade höjamomo Paul-ro uëvadeje: Iae mae höjo röhu John-hu a bapataeto vaejëvade hesi bëhoho aëro uvoröhego: Ëaribövioho uehoro sisëho vuonugo'i uehoro i'e baejë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Röhu bapataeto vaejëvoromomo uënovade höjo: Nasi ijore rueröhe aho rovego ë a hesi öroro mae uehorovorëjo. Ëhesi bëhoho Iesu mae uehorovo'iröhe jöho uëromomo ë'ade höjo. ⁵ Ëhi uëvamomo hegoro ë Ephesus amomo rajohuro Bada Iesuare ihoro bapataeto vaejareje. ⁶ Bapataeto vaejamomo Paul-ro öve simane taemëhamo

God-are Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'ere ro abuejadeje. Aru'ahohuro abueromo jabesi simanore ajëmiromo huotovëho'ego jöho bogo hejarue huë göëro göëro atonövo jöe God-aro baeromo huruoho majëhinövareje. ⁷ Ae aho'obëhe 12 rabu'e jaburo ëhi jië'e muoho vaejareje.

⁸ Ëhi'amu Paul-ro Jew rajehu God rajahijarue osare va'oromo biririv-
oromo ë ariböviohu'o jöe mevoromo jabesi uehoroho aho'o huotovëho'i
ë'o gavadeje jaburo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro böröme namiromo
ëhi muebejavuaje höjo. Ëhi'obe va'ojuvo manaere niö'i gemu barëjadeje.
⁹ Manaere niö'i gemu barëjamu a ioro'iorohuro biriri'övoromo jöho bogo
ejahoromo Badare mu öri hesi jöho ae aho'o jabesi nunire sisë'i atareje.
Jöho sisë'i atamugo Paul-ro ri'öromomo ë Jew rajehu God rajahijarue osare
aribövioho rëmo'i Keriso-are aribövioho sö ujuohoromo va'adeje. Va'oromo
Tyrannus-hu jö majëhijaje osa börömore va'oromo majae ëhi Iesuare jöho
jövönövadeje. ¹⁰ Ëhi'obe va'ojuvo vadune niö'i barëjamu Asia sa'are
raromarue ae aho'obëhe Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ëho jaburo
Badare jöho hejareje.

Sceva-are harihu ömo'ömehu sareri sareri ë'are jöhoje.

¹¹ Ëhi'ë'ego God-ro Paul ajami'ego bogo gavarue darugo'e mu masijoho
vaenövadeje. ¹² Mu masijoho vae'ego Paul-are sinore rëho'amade niögoho
aëro ujuohoromo guomo guomo baejë'e aribövi jabesi örire va'ego jabesi
guomoho barënövo Satan-are a sisë dëre jië'o ho suorovo va'onövareje.

¹³ Va'ego iae Jew rajo a ioro'iorëro sisë aribövi dëre jioruomajoho suorovo
va'ojöro uvobe jijihonövareje. Jijihoromo ma-sarerivoromo Bada Iesuare
ihoho uvo ganövareje suorovoromo va'ojöro. Uvo garomo aru'aho sisëho
uënövareje: Paul-hu majahuijeho hejarue aho Iesu ë a hesi ihore uëvaruëjo:
A dëre jiarujoho suorovoromo va'ohëjo. ¹⁴ Jew rajo priest böröme gemu
Sceva-are harihe 7 ëho jaburo ëhi jië'e sareri'e muoho vaejareje. ¹⁵ Ëhi jië'e
muoho vae'i ë ö ömo'ömo 7-ho jaburo aru'aho sisë hesi dëre abuejë'e ae
gemu hesi osare va'areje. Va'oromo sarerivoromo Paul-are ihohu'o Iesuare
ihohu'o ëma jöho majahiromo aru'aho sisëho sarerami'i ë'o gavareje.
Sarerami'i ë'o garomo uavareje: Paul-hu majahuego hejarue aho Iesu
ë a hesi ihore noro uavaruëjo: Ëa hesi dëre jianuoho höröromomo va'ëjo.
Höröromomo va'ëjamu hejë'i rue aru'aho sisëhuro uëvadeje: Jemë Iesuare
jöhu'o Paul-are jöhu'o majehijarujëjo. Iesu iae na gavaje höjo o Paul-
are jöho iae na hejë'e jevajëjo. Röhu jemë rahumë jëvajëjo. ¹⁶ Rahumë
jëvajëjamu hejë'i aru'aho sisë dëre jië'e ahuro ri'öromomo ë ö ömo'öme 7-ho
darugo'o muo'amoromo jabesi darugoho ruahö'öjëhoromo jabesi niögoho
jaho'amoromo ruruhö'öjëhamu dë'ahobatëremu ma-köemu jië'e hesi osare
jioromo huruomoromo va'areje.

¹⁷ Huruomoromo va'amu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Ephesus
raromaruohuro ë jöho heruomadeje. Heromo ae aho'obëhe juhuonibijio-
hamu Bada Iesuare ihoho ma-döro jiadeje. ¹⁸ Ma-döro jiamu Iesu mae
uehorovarue ae aho'obëhe mu sisë gö gö gurihiromo vaejaroho sama'e
huruoho majëhijareje. ¹⁹ Majëhiromo röhu ae gö gö urimo iro oso'e mu
vaenövarohuro uvoruomadeje: Nosi iro oso'e muoho sisë hö uvoromo
jabesi iro oso'e mu hesi suri surioho ujuoho rueromo gemuoro gagovoromo
ae aho'o jabesi nunire vëniro huareje. Vëniro huoromo suri suri hesi
manaho adahoromo gavareje ajivë'e ijo baje 50,000 ëhi vëniro ravë'e jiamu.
²⁰ Ëhu'ëro jië'ëro ae aho'obëhe Badare jöho hebe mae uehorovobe va'areje.

Ephesus amo rajehu muorovo'irōgoro vōrō'iraeruomade jōhoje.

²¹ Ēhi'amu Paul-ro uehorovoromo uvadeje: Macedonia sa'are Greece sa'are juvo va'onugoromo evare ajiomoromo Jerusalem amore hörōromo ě hi'ejōjo. Hiromo hujeji evare na Rome amoho va'o ga'ejōjo. ²² Ēhi uvonugoromo hu ajamijarue aho niō'i Timothy'o Erastus'o rēmō'ōjēvamu Macedonia sa'are va'areje. Va'irōgorovo huro Ephesus amore Asia sa'are ěhi hijadeje.

²³ Hijamu evare aēro Badare ōroho bijōnimoromo iro muorovo'o ho Ephesus amore vaejareje. ²⁴ Ēhesi bēhoho ae gemu Demetrius-ro Ephesus hijadeje. Hu silver-ehu inōmo avoho'amaje ae jiadeje. Silver-ehu inōmo avoho'amaje aēro jiē'ēro Artemis rajahijarue javu bōrōmo hesi nu ano'o va'ēne inōmo ininoho silver-ēro avohoromo imo'amonōvadeje. Ēhesi bēhoho ě amo raje ae aho'obēhe sarerivoromo uvonōvareje: Artemis aru'aho magonahe hōromo rajahi'irōgoro huni javu bōrōme vaejahareje. Vaejē'ēro ě javu hesi nu ano'o va'ēnoho javu inino avohoromo imo'amarue muoho Demetrius-ro muebenōvadeje. Muebe'ego hesi mu ajamarue aribōvioho ijo bajo bōrōme baenōvareje.

²⁵ Ēhu'ēro jiē'ēro Demetrius-ro hu ajamijarue aribōviohu'o ěhi jiē'e mu vaejarue aribōvi ioro'iorohu'o ěho jabuni jōe nugō'ōromo uēvadeje: Gagovoro vego no jōe ato'irarējo. Ēhi uēvamu gemuoro gagovareje. Gagovamu uēvadeje: Ae aho'obēhe nasi jōho hehējo. Jemē'o uehorovarujējo. Noehu Artemis-are javu va'ēne inino avohoromo imo'amaruohuro ěhuro no ijo bajo bōvie baejarue hōjo. ²⁶ Ijo bajo bōvie baejarue hōjo rōhu ě a sisē Paul-hu diehi jiē'e mu vaejajoho jemēro jemesi nunēro garomo jemesi hia'ēro hejaruje hōjo. Huro uōvuaje hōjo: Aehu ōvehu avoho'amaje vōrō'e inōmoho ěho vōrō rumo'e jio'amajējo. Ēhi uōromo Ephesus amo rajohu'o Asia sa'arajo ioro'iorohu'o jabesi simanoho huotovēhamu ae ma-vemino'e bogo e'i a'i ae aho'obēhe ěma sarerivoromo uvoruomē'e hōjo: Paul jō mae jōvājējo. ²⁷ Ēhi uehorovoromo nani jaburo uvoruomo'ajējo: Noehu Artemis-are javu inino avohoromo imo'amaruoho mu sisē vaejarue hōjo. Rōhu gō'o ae aho'o jaburo nani uvoruomo'ajējo: Artemis nosi aru'aho magonaho bōrōmo hu rajahijarue javu bōrōmoho iho rumo'e hōjo. Ēaru'aho magonahoho ae aho'obēhe Asia sa'are sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōviohuro hu gemu bōrōmo bēhe rajahijarue hōjo. Rōhu jabumē Paul-are jō ejahē'ohuro ěhuro ijōnoho ě magonahoho bogo bōrōmoho uehorovo'iramu hesi ihoho bogojio'ajējo.

²⁸ Demetrius-ro ěhi uēvamu hegorovo ae aho'obēhe dē vōrō'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu bōrōme hōjo. ²⁹ Ēhi uvo'i arijamu hegorovo ě amoho muorovo'i vōrō'iraebe va'oruomadeje. Vōrō'iraebe va'oromo ae aho'obēhe jaburo Macedonia raje ae niō'i Paul'o gemu mae jireharuoho jabesi ihoho Gaius'o Aristarchus'o ě ae niō'ioho guduamēvoromo hu'iraejēvoromo tutubijiohoromo jabuhu gagovarue ōri ari'ere va'oromo gemuoro gagovorovareje. ³⁰ Gagovorovamu Paul-ro ě ōri ari'ere va'oromo ae aho'obēhe jabesi nunire namiromo jōe jōvo'i nimamu gagorovo Keriso-are aribōviohuro ahoromo uavareje: Vuonugējo. ³¹ Vuonugējamu Asia sa'are a masijo ioro'iorohuro Paul mae uehorovē'ēro jōe nugō'ōromo uavareje: Nadi ě ōri ari'eroho va'ego ae aho'obēhe ja ga'irarējo. ³² Ēhi'amu jō ataroho sisērējamu gagovare hesi bēhoho ae ma-gemu gemu ga'i ae aho'o bogo gagoro ae gōero gōero jōe gō gō ěma ma-darugo'o uvoruomadeje. ³³ Uvoruomoromo a ioro'iorohuro

gavare Jew rajëro Alexander nuninö nugoruomamu gagorovo uvareje: Nani Alexander-are jöëni gagovare höjo. Gagovare höjamu Alexander-ro övëro tugohëvoromo hesi jöho hesi arijo'arije ajamirovoromo majëhi'i ë'o gavadeje. ³⁴ Majëhi'i ë'o gavamu rue ariböviohuro ae aho'obëhe gavare Alexander Artemis bogo ma uehorovaje aehu jio'i Jew raje jiamu gagorovo gemu mae uvemu uvareje: Ephesus nosi aru'aho magonahoho Artemis hu böröme höjo. Ëhi gemu uvo'i arijuvo 2 hours barëjadeje. ³⁵ 2 hours barëjamu amo rajo a böröme gemuëro ahëvo gabe va'oromo gavade jörumoraë barëjamu gagorovo uëvadeje: Ephesus rajomë jemëro nasi jöho hehëjo. Ae aho'obëhe iae gavarue höjo Ephesus rajoho no aru'aho magonaho böröme Artemis-are osa muebejarue aribövie javuego. O hesi vörö'e munë ö'idöre jioromo beruvebijadoho muebejarue aribövie javuego. ³⁶ Aho ë jöho bogo aho'a'aruëjo. Ëhi jië'e jiaje nadi uehoro rumo'e muoho vae'i ma-sanuovorëjo. ³⁷ Ave ae niö'i ma-baejëvo rovarijoho jabumë bogo nosi aru'aho jabesi javu masijoroho va'oromo vajiohoho ujuohare höjo. Nosi aru'aho magonaho hesi jöho bogo sisë'ioho atare höjo. ³⁸ Ëhu'ëro jië'ëro Demetrius-hu o hesi mu ajamijarue ariböviehu ae gö jabesi jö sisë huruoho majëhi'i nimë'ocho court vaejarue majae iae jiajëjo. Court vaejarue aribövie iae jioruomajëjo. Ëhuni ë va'oruomoromo jö sisëho majahirovo'aruëjo. ³⁹ Röhu jemë jöe gö jëvë'ocho amo rajo a masijehu gemuore gagovoromo atarue majaho rovego evaro jemesi jöho bu'öjego jaburo heromo avoho mevëho'irarëjo. ⁴⁰ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho noehu jaruvo vaejarue mu hesi jö hejë'ocho nani ave sa'are a masijohuro no uö'a'aruëjo: Jemëro rabëni muorovo sisëho barovarije höjo. Ëhi uövuë'ocho no rabu jöe mana majëhijöëni ma-hia'ëremu he'ejarëjo. ⁴¹ Ëhi uënugoromo uëvadeje: Iae barëjajëjo. Va'ohëjo.

20

Paul-hu Macedonia sa'are va'oromo jö majëhibe juvoromo Greece sa'are va'ade jöhoje.

¹ Iro muorovo'ocho barëjamu gagorovo Paul-ro jöe nugö'öjadeje Keriso-are ariböviohuro gagovorovoröhego. Gagovorovamu ajëmiromo jögoroho bojëmiromo jejëmiromo Macedonia sa'are va'adeje. ² Macedonia va'oromo Christian aribövioho ajëmiromo jögore aho'o bojëmibe va'adeje. Va'onugoromo Greece sa'are rovadeje. ³ Greece sa'are ro hijadoho manaere 3 barëjadeje. Manaere 3 barëjamu gagorovo Syria sa'are jovo döro va'ië'iro evare hejade uvavamu: Jew rajo ariböviohuro ja anago'i saginiëri jöe ataruë uvamu hegorovo uvadeje: Ëhi jië'ocho na bogo jovo döroho va'i vuonorö'öromomo Macedonia örëro va'ejöjo. ⁴ Ëhi uvamu Pyrrhus-are harihe Berea amo raje Sopater-ro Paul'o ë va'adeje. Röhu Thessalonica amo raje ae niö'i Aristarchus'o Secundus'o Derbe amo raje ae Gaius-ro Timothy-ro Asia sa'a raje ae niö'i Tychicus'o Trophimus'o ë aribövioho jaburo Paul'o gemu mae va'areje. ⁵ Va'aroho jabumëro urimo Troas amore va'oromo raromoromo muebejavuareje no ijore va'oröhego. ⁶ Muebejavuamu noro Philippi amore ariromo Jew rajehu I Dë Huaje Oso Rumo'e I ijarue majaho barëjamu evare boat-ëro baejavuoromo va'adoho majae övo gö mine barëjamu Troas amore ravo'amoromo no muebejavuarue aribövioho birohëvareje. Birohëvoromo ë raromaroho hurae gemu barëjadeje.

Paul-hu Troas amore hiromo ë'ade jöhoje.

⁷ Hurae gemu barëjambu hura bise'ore vahiromamu gagorovo no gagov-
 orovareje ie gemuoro ue'aho'irovo. Gagovorovamu gagorovo Paul-ro ë
 amo rajo aribövioho jöe majëhibe va'adoho vahi riri'e jiadeje sisonuvego
 va'oröhëro. ⁸ Röhu ë javu döre osare noehu gagovarire ire aho'obëhe
 bue'amë'e jiadeje. ⁹ Bue'amë'e jiamu iae a i'e gemu hesi ihe Eutychus-
 ro döre ahë'e ojo arëtore hijadeje. Hijamu Paul-ro jöho ma-jövemu jövobe
 va'amu gavë'i Eutychus nunëhimobe va'ujuvo nunëhimamu niavamu döre
 jioromo amonö beva'adeje. Osa uhure ririre döre ëhi jiobe ajiomë'e
 döre javu hesi osare jioromo amonö beva'adeje. Beva'amu ruhe döre
 ariböviohuro abueromo banigojiomoromo gavareje mami'e guomë'e ji-
 amu. ¹⁰ Guomë'e jiamugo Paul-ro abueromo Eutychus bu'ö taemoromo
 huohudëromomo no uövuadeje: Nadi huë vavaenoho baehëjo. Hu bogo
 guomë'e iae hijajëjo. ¹¹ Èhi uönugoromo ajiomoromo ie ato'atovoromo
 iromomo ë aribövioho jöe majëhibe va'ujuvo va'o sisonuvadeje. Sisonuvamu
 gagorovo va'adeje. ¹² Röhu a i'oho bogo guomë'e hijamu gagorovo Keriso-
 are ariböviohuro hu bava'oromo huë mabëhe baejareje.

Paul-hu Troas jioromo Miletus amore va'ade jöhoje.

¹³ Èhi'amu iae Paul-ro uövuadeje: Jemëro urimo boat baeromo Assos
 amoro va'ego na ijore sa'aëro ö'iröjo jemë'o na'o ë jioromo boat-re gemu
 mae va'oröhe. Èhi uövumugo boat-re va'areje. ¹⁴ Va'oromo Assos rueromo
 Paul hu'irae baeromo jovo doremu va'onövojuvo va'o Mitylene amore
 rovarereje. ¹⁵ Mitylene rovë'ëro nërö jovo doremu va'ujuvo Chios sa'a
 bëhire rovë'ëro nërö va'aroho Samos sa'are rovë'ëro nërö va'aroho Ephesus
 amoho iosirami va'oromo hujeji Miletus amore ë ro suorovareje. ¹⁶ Ephesus
 amo iosiramijare hesi bëhoho Paul-ro ëhi iosirami'i nimadeje ëhuro bogo
 Asia sa'aroho ëgoho hi'i ma-burëro evare Jerusalem va'oromo eni jië'oho
 Pentecost majaho rovego Jerusalem höröröhëni.

*Paul-hu Ephesus ekaresia muebejëvarue a duvaho jabesi örire jögoru
 majëhijade jöhoje.*

¹⁷ Miletus amore suorovoromo ë ravo'amoromo Paul-ro Ephesus
 amore jöe nugö'öjadeje ekaresia a duvahohuro ruvebiruomoröhëgo.
¹⁸ Ruvebiruomamu uëvadeje: Naehu urimo Asia sa'are rovodevare evare
 naehu diehi diehi mu vaebe rovodoho jemë iae uehorovarujëjo. ¹⁹ Jew
 rajëro ijumevo'i ato'i ari'ego na huë vavaene baeromo nivë'i bogo döroho
 bamorovo'i ma-taemo hiromomo Badare muohuremu vaejahonövode höjo.
²⁰ Jemë ajëmi'irode jöho na bogo subivëho'i ekaresiae ae aho'obëhe jemesi
 nunire ekaresiae ae gemu gemu jemesi osare osare jöho majëhi barëromomo
 öroho röjëhi barënovode höjo. ²¹ Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemesi
 örire darugo'o majëhiromomo uënövode höjo: Jemëhu öri sisëre jijiharujoho
 vuonugo'i God-are öroro jijihoromo nosi Bada Iesu mae uehorovorëjo.

²² Röhu avehu'o hehëjo. Avevejö'oho God-are Aru'ahohuro ue'ego na
 Jerusalem va'ajëjo. Va'o höröjëgo diehi'evoruomoröhohoho na bogo gavajëjo.
²³ Na aviëhi jië'e muohuremu gavajëjo. Ame göre göre hibe rue'ego
 God-are Aru'ahohuro uebe ruehijajo: Ja Jerusalem hörö'iramu savoji
 gagore ba'amavo'iramu huë vavaene gö gö bae'a'anuëjo. ²⁴ Èhi uevade
 höjo röhu na nasi sinohunioho bogo uehorovaje höjo ëhuro Bada Iesuhu
 bojemade muoho aho'o vae barë'irodëni. Èmu hesi bëhoho God-hu no huë
 baejavuoromo ajamuijaje jöho a majëhibe juvo'irodoho höjo.

²⁵ God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho ae aho'o jemesirire jövobe juvë'e jevajëjo. Röhu iae na gavajëjo. Ijonöho ae gemu vadu'oho na bogo ge'a'arujëjo. ²⁶ Ëhuni avevejö'oho naro darugo'o majëhiromo uëvajëjo: Jemë ae gö gö sisëre val'ë'oho ëho bogo nasi sisëhu höjo. ²⁷ Ëhesi bëhoho rabëni God-hu uvaje jöho na bogo subivëho'i na majëhi barëjë'e jevajëjo. ²⁸ Jemesi dë vövöbajo'oho mueberovorëjo. O God-are Aru'ahëhu jemë bojëmijade aribövioho aho'o muebejëvorëjo. Ëaribövioho God-are sheep-nö'e jio'amajëjo. Hu hesi Harihu mae nugö'öjamu guomadohuro ëhuro jabumë hesi baejëvade höjo. Ëhuni hesi ekaresiaho sheep-nö'e mio'amoromo muebejëvorëjo. ²⁹ Ëhesi bëhoho na gavajoho na va'iramu vörö'e miehu rueromo sheep ijumo'amaruëhi a sisë göëro göëro jemesirire rueromo sareri sareri'e jöho majëhiromo ekaresia jemesi uehoroho ijumëho'aruëjo. ³⁰ Röhu gö'o jemesi a ioro'iorohuro ri'öromo sareri sareri'e jöho ato'a'aruëjo Keriso-are aribövioho jemëro jabsinö va'irarijego. ³¹ Ëhuni gavë'i raromorëjo. Uvorëjo: Nöröro muoho bogo vuonugo'i majae jene vahie vö'öe sisone huë vavaene baeromo nivë'i no ae gemu gemu röjahuibe ruejuvo vadune aho'obëhe 3 barëjade höjo.

³² Röhu jaruvoho na negajëjo God-ro jemë muebejëvego huhu no huë baejavuoromo ajamuaje jöho jemëro uehorovego ma-mae jëvoröhego. Jemëhu hesi jö uehorovë'oho ëhuro jemëro biririvobe va'oromo God mae uehorovo'iramu God-hu hesi aribövie aho'o mae avohavuajëhi jemë'o ëhi avohëvo'ajëjo. ³³ Röhu jemesi ijo bajënioho niögënioho na bogo ganiganiegade höjo. ³⁴ A'i jemë'o iae gavarujëjo na'o nasi ariböviohu'o no huë vavaene javuadoho ave nasi övohuro muoho vaeromo hesi manaho baeromo ëhuro bövioho bise'oho ujuohonövode höjo. ³⁵ Muoho ëhi vaeromo ëhuro naro jemë röjëhijode höjo jemëro garomo uvo'irarijego: Mu rabe rabe rovë'oho Paul-hu ë'adëhi no'o ëhi biririvoromo muoho vaeromo ëhuro darugo u'uhë'e aribövioho ajëminövo'ëjarëjo. Uehorovoromo uvorëjo: Bada Iesuro huro hesi uövuade höjo: Suvuoro ma-baejë'oho ja ma-bisemu vuëvavo'ajëjo. A'i suvuorëmijë'ohuro ëhuro vuëvavo avoho'ajëjo.

³⁶ Paul-ro ëhi uëngoromo a duvahoho aho'o jabu'o gemu mae ague aho hiromo God-are örire jöe jövadeje. ³⁷ Jöe jövamu jabumë aho'obëhe nierusuburu'e bamë'i Paul guduamoromo dudöhoromo jejamareje. ³⁸ Uvareje: Huë vavaeni jö gö hejaroho ma-jianovo'i a'i noehu ijonö hu bogo ga'iröhe jöho ëho börömo ho höromo sisë maro vavaenimareje. Ëhi'oromo Paul boat-re hu'irae bava'areje.

21

Paul-hu Jerusalem va'ade jöhoje.

¹ Hu'irae bava'amu Paul'o no'o boat-re iojioromo Ephesus aribövioho ë rëmo'i va'areje. Jovo döremu va'onövojuvo ahorirëro va'aroho va'o Cos sa'are rovereje. Rovë'ëro nërö va'aroho Rhodes sa'are rova'aroho va'o Patara amore ë suorovareje. ² Patara amore suorovonugoromo gavare boat göho Phoenicia sa'are va'i ë namijamu gagorovo noehu rovere boat-oho vuonugo'i ë boat gagore iojioromo va'areje. ³ Va'aroho gavare Cyprus sa'aho arue nosi övo adonö jiamu iosiramioromo viëhi rova'aroho Syria sa'are rueromo Tyre amore ravo'amareje jabumëro inömo inöme suovo bahi'iro. ⁴ Ravo'amoromo noro Keriso-are aribövioho nahëvojuvo birohëvoromo jabu'o raromamu hurae gemu barëjadeje. Jabu'o raromamu God-are Aru'ahohuro ë Keriso-are a jabsi örire uehore bojëmi'ego Paul

uanövareje: Jerusalem bogave va'iranëjo. ⁵ Ëhi uavamu noro jabu'lo raro-moromo nosi majaho barëjamu ri'öromo va'areje. Va'ia'amugo rue Keriso-are aribövioho ae aho'obëhe jabesi vaborohu'lo aboji harihu'ohu'lo no sö ujuohavuoromo amore jioromo va'areje. Va'oromo sö jovo riröre jabu'lo no'lo ague aho raromoromo God-are örire jöe atareje. ⁶ Atonugoromo göëro göho jejamirovonugoromo noro boat gagore iojiomo'i jaburo vuonorö'ö amëro va'areje.

⁷ Va'iro noro Tyre amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'lo Ptolemas amore ro ravo'amareje. Ravo'amoromo Christian aganoho jejëmiromu jabu'lo majae gemu raromareje. ⁸ Majae gemu raromë'ëro nërö noro ri'öromo va'aroho va'lo Caesarea amore suorovareje. Suorovonugoromo Iesuale jö ma majëhijaje ae Philip-are osare va'oromo ë raromareje. Ëaho Philip urimë'i Jerusalem ekaresiahuro hu'lo a ioro'iorohu'lo 6 ëhi baejëvareje ijo bajo a suvuorëmi'iröhe muoho muebenövo'iröhego. ⁹ Röhu Philip-are abojoho aho'lo 4 jaburo bogo masuvë'ëro jöho God-aro baeromo ae huruoho majëhinövareje.

¹⁰ No majae gemu niö'i Philip'lo gemu mae raromamu ae gemuëro Judea sa'are jioromo ruvebijadeje. Hesi ihoho Agabus jiadeje. Hu jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijaje aëro jië'ëro ¹¹ ri'öromo Paul-are götaho jijövahonugoromo baeromo hesi övo hörü'oho tövorovo'amadeje. Tövorovoromo Paul uavadeje: God-are Aru'ahohuro uvavohijajo: Ave göta arijo'ohuro Jerusalem ajiomo'iramu gagorovo Jew rajohuro ë aho ëhi tövonugoromo sa'a ioro'ioro rajo jabesi övore bojëmi'aruëjo.

¹² Agabus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo ë amore Christian ariböviohu'lo no'lo Paul dinamiromu ua'i arijareje: Ëhi jië'oho bogave Jerusalem ajiomo'iranëjo. ¹³ Bogave ajiomo'iranëjamu Paul-ro uövuadeje: Jemë rabëni nierusuburu'e bamoromo nasi uehoroho aheho'ego na huë vavaenoho baejajëjo. Ëhi jië'oho vuonugohëjo. Naehu Jerusalem ajiomo'iramu Bada Iesuale jöhuni tövavo'aruë uevarujoho iae eni jiajëjo. O anegamu guomevë'oho ëhu'lo iae eni jiajëjo. ¹⁴ Ëhi uövuamu noro gavare bogo ejahuamu gagorovo dinamijaroho vuonugo'i uavareje: Ëhi jië'oho no naguajëjo Badahu nimaje muoho jioröhego.

¹⁵ Ëhi'amu gagorovo inömo inömo avohoromo Jerusalem amore io-jiomo'iro ë'areje. ¹⁶ Iojiomo'irögoro Caesarea amo rajo Keriso-are a ioro'iorohuro söjavuo va'oromo a ihe Mnason-are osare rovareje noro hu'lo raromo'iröhego. Röhu Mnason hu Cyprus sa'a raje jiadeje. Hu mami gö'le aevoromo Keriso mae uehorovadeje.

Paul-hu Jerusalem ajiomoromo ekaresia muebejëvaje ae James ga'i va'ade jöhoje.

¹⁷ Iojiomoromo Jerusalem suorovamu nosi Christian ö mueno'ohuro jabesi dë vövöbajo'e aho'lo jejamuijareje. ¹⁸ Jejamuijë'ëro nërö Paul-ro no'lo gemu mae James ga'i va'adeje. Va'oromo gavadeje ekaresia a duvahoho aho'obëhe jaburo James'lo gemuore raromoruomamu. ¹⁹ Raromamu gëgorovo Paul-ro jejëmijadeje. Jejëmiromu uëvadeje: Naehu Keriso-are jö majëhibe juvodohuro ëhuro God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ëhi ëhi ajëmijade höjo. Ëhi jië'le jöho Paul-ro majëhi barëjadeje.

²⁰ Majëhijamu hegorovo rueho jaburo God rajahijareje. Rajahiromu Paul uavareje: Öho röhu Jerusalem amoroho diehi jiego ja gavanue höjo. Ëhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe Iesu mae uehorovarue höjo. Mae

uehorovoromo röhu jabumë ae aho'o Moses-are jögoroho nimo avoharue höjo. ²¹ Moses-are jögoru nimaruoho hejare höjo sareri'e jöho uvavamu: Paul jero sa'a göre göre va'oromo Jew rajoho aho'obëhe jöe bojëmibe juvoromo uëvanue höjo: Moses-are jögoroho vuonugohëjo. Moses-are jöho vuonugoromo jemesi harihu jabesi sino tarivëharujoho vuonugoromo Jew rajo nosi mu ioro'iorohu'o vuonugohëjo. ²² Jaehu ëhi majëhijane sareri jö ave raromarue aribövioho hejaroho he'a'aruëjo uvavo'iramu: Jero Jerusalem rovane höjo. Ëhuni ja diehi'oromo Jew rajoho röjëhi'iramu garomo uvoruomo'ajëjo: No sareri jöe hejare höjo. Moses-are jögoroho ja bogo vuonugë'e javajëjo. ²³ Jaehu diehi ë'irane jöho no ua'ië'aruëjo. Ae aho'o 4 jabu no'o raromaruëjo. Iae urimo ë ariböviohuro Jew rajo nosi muoho aevoromo vaeromo God uavare höjo: God jasi nunëro jero gö'ego no muoho ëhi ëhi vae'ejarejo. ²⁴ Jabumë ëhi jië'e Jew rajo muoho vaejë'e jioruomaje ëhuni jero jabumë söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae bimuvoromo sisë barëjëho'iröhe muoho vaeromo eni jiego ë ae 4 jabesi jöëni monie bojëmego mie imoromo God-ni suvuore bahijahego ëhuro jabesi simano uoho tariojëho'irarejo. Jaehu ëhi Jew rajo mu ajëmiromo vaejë'o ho ëhuro Jew raje Christian ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'ajëjo: Paul jaehu Moses-are jögoru vuonugane jö hejaroho ëho ma-sareri'e jöe höjo. A'i Moses-hu uövuade jöho iae ja ejahë'e hijanue höjo. Jabumëro ëhi uvoruomo'ajëjo. ²⁵ Iae Jew raje noro Moses-are jöho ëhi ma'eno'ejarejo. Röhu sa'a ioro'ioro raje Iesu mae uehorovarue ariböviohuni urimë'i noro jöe gö uehorovoromo jajivoromo nugö'öromo uëvare höjo: Aehu sareri'e god göëni göëni bahijë'e mioho nadi ue'ahorëjo. Mi hesi köho nadi ue'ahorëjo. Huë ahahë'e mioho kö'e jiaje nadi ue'ahorëjo. Nadi önö'oho jijihorëjo.

²⁶ Ëhi uavamu hegorovo Paul-ro ejëhë'lëro nërö ë Jew raje ae 4-ho söjëvo va'oromo ajëmiromo jabu'o gemu mae Jew rajo muoho vaejadeje jabesi sisëho barë'iröhego. Ëhi'onugoromo Paul-ro God-are osa börömore va'oromo priest aribövioho uëvadeje: Majae ëmino'e barë'iramu evare ë ae 4 jabesi o nasi sisëho barë'ajëjo. Barë'iramu evare ae gemu gemu nosi jöhuni God-ni mi suvuore bahi'ejarejo.

Paul-hu God-are osa börömore hijamu Jew rajehu guduamo bava'oruomade jöhoje.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu va'o huhu uëvade majae 7 barë'ië'adeje. Barë'ia'amu evare Asia sa'are jioromo rovare Jew rajo a ioro'iorohuro gavareje Paul God-are osa börömore jiamu. Paul osa börömore jiamu gagorovo ri'öromo iro muorovo'e vae'iro jöe darugo'o atamu ae aho'obëhe heromo uehoro sisë baeruomadeje. Uehoro sisë baeruomamu Asia jioromo rovare ariböviohuro Paul guduamareje. ²⁸ Guduamoromo ma-darugo'o uvareje: Israel rajoho jemëro ro ajamuihëjo. A sisëho aviae höjo. Huro Jew rajo nosi ihoho Moses-are jögoroho ave God-are amo börömo ho ë hesi jöho ijumo'amoromo ae aho'o jabesi örire sisë'i röjëhibe sa'ae dinö'e dinö'e juvaje höjo. Jaruvoho huro sa'a gö rajo aho söromo ave God-are osare rovamu ëhuro osa maho ijumë'e höjo. Ëmu sisëhu'o ë'ë'e höjo. ²⁹ Ëhi uvare hesi bëhoho urimo jaburo gavare Ephesus amo rajo ae Trophimus Paul'o gemu mae Jerusalem jiamu gavë'lëro uvareje: Nani Paul-ro God-are osare hu barovë'e höromo ëhuni darugo'o uvareje: Paul-ro sa'a gö rajo ae aviae barovë'e höjo.

³⁰ Ëhi uvamu hegorovo Jerusalem amo raje ae aho'obêhe ri'öromo vörö'iraeromo tutubijiohoromo gemuoro gagovoromo Paul God-are osare jiamu guduamo bava'areje. Bava'amu gavë'i God-are javuoho ojoho tugoho'amareje. ³¹ Tugoho'amamu ae aho'obêhe jaburo Paul guomojoro ano'ia'amu gavë'i aëro jöe bava'oromo Rome muorovo a börömoho uavareje: Jerusalem muorovo'irögoro ë'oruomajëjo. ³² Muorovo'irögoro ë'aruëjamu hejë'i rue muorovo a börömohuro hesi bëhire muorovo simano vaejarue ariböviohu'o muorovo a ioro'iorohu'o söjëvoromo ma-burëro tutuvo ruvebijadeje muorovo'i ë'aruoho ahëvo'i. Ruvebijamu ae aho'obêhe gavare muorovo a börömohu'o muorovo a ioro'iorohu'o rovamu gëgoro Paul anaroho vuonugareje. ³³ Vuonugamu muorovo a börömohuro rueromo Paul guduamoromo ae uvëvadeje: Ö'e niö'i barueromo tövohë uëvamu tövareje. Tövamu gagorovo muorovo a börömohuro uëvadeje: Ave aho rahuo höjo. Rabe ë'ego ëhuni anarujëjo. ³⁴ Anarujëjamu ae aho'obêhe ri'öromo jöe gö gö mana ma-darugo'o uvoruomadeje. Amo ëhu'ëro jöjöje böröme jiamu a börömoho Paul-are jöho bogo avoho hejadeje. Bogo avoho hejë'ëro hesi aribövioho uëvadeje: Ave aho hu'iraeromo aruhe muorovo a nosi osaro iojiomohëjo. ³⁵⁻³⁶ Iojiomohëjamu hu'irae bava'oromo vuahure iojiomo'irögoro gavare ae aho'obêhe vörö'iraeromo gemuoro tatijiomobe Paul anojöro uvobe ijore jijihoruomamu gëgorovo Paul döro nigemo baeromo iojiomareje.

Paul-hu ae aho'obêhe jabesi nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo jö majëhijade jöhoje.

³⁷ Iojiomoromo muorovo osare bava'ia'amu gagorovo Paul-ro a börömoho uavadeje: Naehu jasi örire jö majahijë'o'oho na mae höjo. Na mae höjamu rue a börömohuro uavadeje: O-ajo. Ja Greece a jabesi jöëro jövanuëjo. ³⁸ Naro uvode höjo: Ja Egypt sa'a rajo ae javajëjo. Na uehorovoromo uvode höjo: Jero urimë'i muorovo jöho barueromo vörö'e aribövioho 4,000 gagovoromo a rumo'e sa'are sö va'ane höjo Rome a masijohu'o muorovo'iro. Ja ë aho javajë uvode höjo röhu nani ja ae gö javajëjo. ³⁹ Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. Na Jew raje jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevade höjo. Nasi amo hesi ihoho böröme höjo. Röhu na negajëjo jero uevego na ae aho'obêhe jabesi örire jö harihe majëhi'iro. ⁴⁰ Ëhi uavamu rue a börömohuro Paul uavadeje: Iae mae höjo. Jöho jövëjo. Jövëjamu hegorovo Paul-ro vuahure namiromo ae aho'obêhe övëro tugohëvadeje. Tugohëvoromo jörumoraejamu jabesi Hebrew jöëro majëhijadeje.

22

¹ Majëhiromo uëvadeje: Nasi a duvahohu'o ö mueno'o ioro'iorohu'o nasi jö harihu majëhi'ië'ajoho hehëjo. Na mu sisë rabe rabe bogo ömë'ëro i'uo'ho bogo bae'irodëro ë hesi jöho majëhi'ië'ajëjo. ² Majëhi'ië'ajëjamu ae aho'obêhe urimo jö vuonugaroho hejare Paul-ro jabesi Hebrew jöëro majëhijavamu hegorovo jörumorae barëjareje. Jörumorae barëjamu Paul-ro uëvadeje: ³ Na Jew rajo ae jevajëjo. Cilicia sa'are Tarsus amore rahevë'ëro Jerusalem rovode höjo. Rovamu Gamaliel-ro röjehijamu Jew rajo muoho hebe rovode höjo. Nosi hijo miono'ehu röjahuibe rovare jögorohuremu he avohoromo jemëhu God-are muemu uehorovarujëhi na'o ëhi gemuoho uehorovonövode höjo. ⁴ Ëhi gemuoho uehorovoromo ganövode aëro Iesuarë örire jijihö'ego gëgorovo huë sisë bojëminövode

höjo. O aëro jabu muo'amego vuovëvojöro uënövode höjo. Aho magonahoho guduamo'amoromo savoji gagore io'amonövode höjo. ⁵ Priest börömo'u'o Jew rajo a masijo ioro'loroho aho'o nasi muoho gavë'ëro jemë uë'a'aruëjo: Nöröro mae uëvájëjo. Èhesi bëhoho urimë'i ë a masijoho jaburo Christian a guduamo'amo'irode jö'e suri surioho i'imemijare höjo naro Damascus amore ujuoho va'oromo Jew rajo nosi ö ömo'ömoho i'imëmi'irodego. I'imemamu naro ujuohoromo ë va'ode höjo Christian aribövioho guduamoromo tövo ujuohoromo Jerusalem vuonorö'ö rovego i'ue baerumoröhego.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majëhijade jöhoje.

⁶ Örire va'ujuvo maja ririre jiamu Damascus amore hörö'i gavodeje aji börömo'u ma-majioho ö'idöre jioromo ruvebiromo ajivevamu. ⁷ Ajivevamu gavë'i sa'are behumorovoromo hejodeje uevavamu: Asë'e Saul ja rabëni na sisë vaejevanue höjo. ⁸ Sisë vaejevanue höjamu uavode höjo: Bada ja rahuo javajëjo. Rahuo javajëjamu uevade höjo: Na Nazareth rajoho Iesu jaehu sisë vaejevanue aho jevájëjo. ⁹ Èhi uevamu na'o jijihare ariböviohuro ajohemu ga'i huëho bogo hejare höjo. A'i naremuëremu huëho hejode höjo. ¹⁰ Heromo uavode höjo: Bada na diehi ë'ejöjo. Diehi ë'ejöjamu uevade höjo: Ri'öromo va'oromo rue Damascus amoro hinëjo. Hiromo jaehu vae'irane mu God-hu uvadoho aho'o he'a'anuëjo. ¹¹ Èhi uevamu aji börömo'u gavë'ëro nasi nunoho sue'iraejehade höjo. Nunoho sue'iraejehamu nasi ariböviohuro övore ma'eno baejevo va'oromo Damascus amore suorovare höjo. ¹² Röhu ë amore ae gemu hesi ihe Ananias hijë'e jiade höjo. Hu Jew rajo nosi jögoroho avoho eromo God rajahijaje aëro jië'ëro Jew raje Damascus raromarue aho aho'obëhe jaburo hesi jöho mae uehorovare höjo. ¹³ Èaho Ananias-ro rueromo bëhire namiromo uevade höjo: Öho Saul nunoho dadovahego röhu maho avoho uherihëjo. Uherihëjamu gavë'i nunoho ma-burëro dadovehamu hu gavode höjo. ¹⁴ Gavamu uevade höjo: God nosi hijo miono'e muebejevobe rovade ahuro ja baejavade höjo jero huhu nimaje muoho baeromo hesi A Maho nunëro garomo A Ma hesi huëho he'iranego. ¹⁵ Èhesi bëhoho hesi jö majëhijanue ae javo'ajëjo jaehu garomo hejane jöho ma-maemu majëhijego ae aho'obëhe heruomo'iröhego. ¹⁶ Röhu rabëni gö'oho muebenëjo. Ri'öromo bapataeto vaeromo Badare ihoho uvego jasi sisëho u'ovaho'irajo.

God-hu Paul uavamu Jew rajo jabesi sa'are bogo a'i sa'a ioro'loro rajo jabesi sa'are va'oromo ajëmade jö Paul-hu majëhijadohoje.

¹⁷ Èhi'amu naro vuonorö'öromo Jerusalem rovode höjo. Rueromo God-are osa börömore va'oromo hesi örire jöe jövoromo nia'ovonö'e gavode höjo ¹⁸ Bada Iesuro ro uevamu: Ma-burëro Jerusalem amoho vuonugo'i va'ëjo. Èhesi bëhoho jaehu nasi jö majëhijë'oho ave amo rajoho bijönëgo'ajëjo. ¹⁹ Bijönëgo'ajëjamu uavode höjo: Iae mae höjo röhu naehu diehi jië'e mu vaenövodoho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. Naro Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo ja mae uehorovavarue aribövioho guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövo hisuebijëvonövode höjo. ²⁰ O aëro jasi jö majëhijaje ae Stephen anamu gagorovo na ë jevë'ëro uvode höjo: Jabuhu Stephen anaruoho iae mae ë'aruëromo jabesi niögu jövo bahijaroho muebejëhode höjo. Èjöho ave ariböviohuro iae mae gavarue höjo. ²¹ Mae gavarue höjamu Badaro uevade höjo: O va'ëjo. Naro öre ëgoböviro ramö'ö'ejöjo jero sa'a ioro'loro rajoho nasi jöho

majëhi'iranego. ²² Paul-ro ëhi majëhijamu ae aho'obëhe hebe rueruomë'ëro hejare uëvavamu: Sa'a ioro'ioro rajoho majëhi'iranego ramö'ö'ejö uëvamu hegoroovo hejaroho vuonugo'i vörö'iraeromo ma-darugo'o uvo'i arijareje: Ëaho anohëjo. Huhu ave sa'are hijajoho sisë höjo. ²³ Ëhi ma-darugo'o uvoruomë'i niögoho jövoromo hijiohijiovë'i tohotohoho döro ruruhö'ö'i arijareje. ²⁴ Ruruhö'ö'i arijamu gagorovo rue muorovo a börömohuro hesi aribövioho uëvadeje: Jemëro ave iaho nosi osahuro hu'irae bava'oromo hesi dëho bijioho ga'i hisuebiromomo uarëjo: Rabëni anagojöro uvaruëjo. ²⁵ Uvaruëjamu Paul osare bava'oromo hisuebi'irögorovo tövamu Paul-ro gavade a börömo ajamiromomo mu simane vaejaje ae gemu aruëre namijamu gagorovo uavadeje: Na Rome raje jevajëjo. Röhu bogo court vaejevë'e ëma hisuebijevo'iro ë'arujëjo. Rome rajo nosi jögoroho bogo ëhioho höjo. Ëhi jië'oho jemë rabëni ëma hisuebijevo'ië'arujëjo. ²⁶ Ëhi uavamu hejë'i rue simano vaejaje ahuro va'oromo muorovo a börömoho uavadeje: Ja rabë'i ë'anuëjo. Ëaho Rome raje höjo. ²⁷ Ëhi uavamu hegoroovo rue a börömohuro rueromomo Paul uavadeje: Uevego na hejëjo. Na ja Rome raje javajëjo. Javajëjamu Paul-ro uavadeje: Io'ajo. ²⁸ Io'ajamu a börömohuro uavadeje: Naro moni böröme bu'öjë'ëro ëhu'ëro na Rome raje jevajëjo. Jevajëjamu Paul-ro uavadeje: Röhu na monioho bogo bojëmi'i a'i nasi vëmu vavu'ohuro baejevamu evare na Rome raje jevade höjo. ²⁹ Ëhi uavamu hejë'i evare Paul hisuebijë'i ua ga'ië'are ariböviohuro huruomomo va'o rori'o riravareje. Rori'o riravamu rue a börömohuro uehorovoromomo uavadeje: Rome raje tövë'e jevajëromomo juhuonivadeje.

Paul Jew rajo a masijo jabesi nunire namijade jöhoje.

³⁰ Muorovo a börömohuro juhuonivë'ëro nërö uavadeje: Nume Jew rajo ariböviohuro Paul-are jöho rabu jö sisë majahui'ië'aruëromomo ae gö uëvadeje: Paul tövare ö'oho jiovahohë'i ae gö uëvadeje: Abueromomo uëvego Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo masijo ioro'iorohu'o gagovorego na jabesi jöho he'iröjo. Ëhi ë'ë'ëro Paul hu'irae ba'obueromomo Jew rajo a masijo jabesi nunire nugadeje.

23

¹ Jew rajo a masijo jabesi nunire nugamu Paul-ro gë avohoromomo uëvadeje: Aganomë God-are nunire na sa'are hiromomo rabe rabe ë'obe rovodoho na nasi herovajoho na ma-mae jevajëjo. ² Ma-mae jevajëjamu hegoroovo priest böröme Ananias-ro Paul-are bëhire riravare aribövioho uëvadeje: Paul jö'oro anohëjo. ³ Anohëjamu hegoroovo Paul-ro ri'öromomo priest börömoho uavadeje: God-ro ja'o anago'ajëjo döhemu ajivavë'e aego. Ja aviae hijanuëjo mevoromomo ga'iranëro na nosi jögoroho mae ejë'e jevego o bogo ejë'e jevego. Röhu jero ë jögoroho ahoromomo uëvanuëjo: Paul anohëjo. ⁴ Paul anohëjamu Paul-are bëhire riravare ariböviohuro Paul uavareje: Asë'e jero God-are priest börömoho aganuëjo. ⁵ Aganuëjamu Paul-ro uëvadeje: Aganomë naro uvode höjo: Ëaho bogo priest börömehu höromomo jövode höjo. Na uehorovo'ibejëjo na bogo ëhioho jövo'ibejëjo. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho jajivoromomo ëhi uövuë'e höjo: Jasi aribövi muebejëvaje aho nadi agonëjo.

⁶ Ëhi uënuogoromomo Paul-ro gavade ë a masijo ioro'ioroho Sadducee aribövie jioruomomo'i a ioro'ioroho Pharisee aribövie jioruomomomo gëgorovo ë a masijo jabesi nunire ma-darugo'o uëvadeje: Aganomë na Pharisee ae jevajëjo. Nasi vëmu vavu'oho Pharisee aribövie jëvade höjo. Na court-re namijaje

hesi bēhoho Pharisee aribōvi noehu uehorovaruēhi naro ēhi uehorovoromo uvaje hōjo: Vuovē'e aribōviohuro i'ovoromo rōhu maho ri'ōruomo'ajējo.

⁷ Ēhi uēvamu hejē'i Pharisee aribōviohu'o Sadducee aribōviohu'o irovoromo uehore gö gö baeruomadeje. ⁸ Uehore gö gö baeruomade hesi bēhoho Sadducee aribōviohuro uvoruomajeje: Vuovē'e aribōvioho bogo i'ovo'aruējo. O anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o bogohōjo. A'i Pharisee aribōviohuro uvoruomajeje: Vuovē'e aribōvioho iae i'ovo'aruējo. Anerahu'o aru'aho ioro'iorohu'o iae jioruomajējo. Iae ēhuni Sadducee aribōviohu'o Pharisee aribōviohu'o Paul-are jōho heromo irovareje. ⁹ Irovoromo darugo'o uvobe rueromo Jew rajo jabesi jōgoru ōri rōjēhijarue ahuro Pharisee aēro jēvē'ēro ri'ōromo ma-darugo'o uēvareje: No gavaruoho ave aho sisē rumo'e ae hōjo. Nani mae-ējo. Nani aneraēro o aru'aho göēro hesi ōrire jōe majahijē'ēro jōvajējo. ¹⁰ Ēhi uēnugoromo irovoromo bōrōmo bēhe vōrō'iraeruomamu gēgorovo rue muorovo a bōrōmohuro juhuonivadeje Jew rajohuro Paul-are ōvore duruajore ruhamirovego tariorovojōeni. Juhuonivoromo va'o hesi muorovo aribōvioho uēvadeje: Abo nume ae aho'obēhe jiaruoro ēhuro Paul baeniēhiromomo hu'irae ba'ojiomoromo muorovo a nosi osaro nugorējo.

¹¹ Ēhi'amu vahiomamu gagorovo Badaro rueromo Paul-are bēhire namiromomo uavadeje: Nadi juhuonivo'i ma-biririvoromo hinējo. Ja nasi jō Jerusalem ma-mae majēhijanēhi Rome amoho ēhu'o va'oromo nasi jōho ēhi ma-maemu majēhi'anuējo.

Jew rajo ae göehu göehu Paul ano'i uvoruomade jōhoje.

¹² Ēhi uavē'ēro sisonuvamu gagorovo Jew rajo aribōviohuro gagov-orovoromo jōe atoromo uarovareje: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarējo hujeji Paul anogoro evare irōhēro. ¹³ Ēhi uarovare aribōvioho ae aho'obēhe 40 iosirēmiromomo ruēhi jiadeje. ¹⁴ Ēhi uarovoromo va'oromo priest masijohu'o a duvaho ioro'iorohu'o uēvareje: Noro darugo'e jōe atoromo uarovare hōjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarējo hujeji Paul anogoro evare irōhēro. ¹⁵ Ēhuni ave muoho vaenējo. Jemē'o Jew rajo nosi a masijo ioro'iorohu'o Rome muorovo a bōrōmohuni jōho nugō'ōromo sareramimomo uarējo: Paul rōhu maho hu'irae baruvebijego jō mevarue aribōviohuro hesi jōho he avoho'irarējo. Jōe nugō'ōromo ēhi uarējo. Rōhu muorovo aribōviohuro jemesi jōho eromo Paul hu'irae barovamu gavē'oho noro ōrire atovoromo ruel'iramu ano'ejarējo.

¹⁶ Ēhi majēhijamu Paul-are ma'ino hesi harihohuro Paul anorōhe jōho hejadeje. Heromo ruhe muorovo aehu raromarue osare ajiomoromo Paul huruoho majahijadeje. ¹⁷ Majahijamu hegorovo Paul-ro muorovo simano vaejaje ae gemuēni uvadeje: Rovego na jōe majahijōromo rovamu uavadeje: Ave a i'oho muorovo a bōrōmo hesi ōroro hu'irae va'ego hesi jōho majahi'irajo. ¹⁸ Majahi'irajamu hu'irae bava'oromo muorovo a bōrōmoho uavadeje: Ave a i'o naehu barovode hesi bēhoho ē hisiehu tövē'e aho Paul-ro hesirire va'ojōro uvevonugoromo naro va'amu uevade hōjo: Ave a i'oho bava'ego hesi jōho a bōrōmoho majahi'irajo. Ēhuni barovode hōjo. ¹⁹ Barovode hōjamu rue a bōrōmohuro a i'oho ōvore ma'eno bava'oromo va'o rori'o jabesi sivue ariromomo uavadeje: Rabu jōe majehi'iē'anuējo. ²⁰ Majehi'iē'anuējamu a i'ohuro uavadeje: Jew rajo aribōviohuro uarovare hōjo: Nēri muorovo a bōrōmoho sareramimomo ua'ejarējo: Paul baruvebijego Jew rajo jō mevarue a masijohuro hesi jōho he avoho'irarējo. ²¹ Ēhi uarovē'e jiaje ēhuni Jew rajehu nēri jō majahijē'oho

nadi ejëhoromo Paul Jew rajo a masijo jabesi öriroho hu'irae ba'obue'li ave osaro nugonëjo. Èhesi bëhoho Jew raje ae aho'obëhe 40 iosirëmiromo ruëhi ëmino'e gurihirovoromo atovo'aruëjo Paul rovego anoröhëni. Èhesi bëhoho urimë'li uarovare höjo: God-ro gö'ego no ioho jovoho bogo i'ejarëjo hujeji Paul anogoro iröhëro. Èhi uarovare höjo. Röhu jaruvo jabumë bövie bise'e avohë'ëro jië'ëro raromo muebejaruëjo hujeji nëri jasi jöho he'iröhëro. ²² Èhi majahijamu hegoroovo rue a börömohuro a i'oho uavadeje: Jaehu majehanue jöho bogave aho majëhi'iranëjo. Èhi uanugoromo nugö'öjamu va'adeje.

Muorovo a börömehu Paul nugö'öjamu Jerusalem jioromo Caesarea amore va'ade jöhoje.

²³ Va'amu gagorovo rue muorovo a börömohuro hu ajamiromo simano vaejarue aho niö'i uëvadeje: Ruehego na jöe majëhijöjo. Rovamu uëvadeje: Kaejö ëgehu muorovarue aribövioho 200 o horse-re jijihoromo muorovarue aribövioho 70 o bijehu muorovarue aribövioho 200 ëho gagovëvego jaburo vahi'e 9 o'clock evare va'irarëjo. ²⁴ O horse gö avoho'amego Paul-ro jabesi döre hiromo va'onövo'irajo. Eni romoromo jiego evaro va'oromo Paul avoho hu'irae baeromo muebebe va'orego ëhuro bogo anego guomo'i sa'a muebejaje a böröme Felix-arire mae va'irajo. ²⁵ Èhi uënuoromo muorovo a börömohuro jöho surire jajivoromo uavadeje: ²⁶ O asë'e Felix ja a börömego Claudius Lysias naro jasi örire jejamijajëjo. ²⁷ Ave nugö'öjaje aho Jew rajo ariböviohuro gudumoromo ano'ië'are höjo. Ano'ia'amu naro hejode uvavamu: Hu Rome raje hö uvamu hegoroovo naro nasi muorovo ariböviohu'o gemu mae va'oromo gëvode ano'ia'amu gëgoro baeniëhiromo hu'iraeromo rovode höjo. ²⁸ Rueromo he'li negade höjo uevego: Èhi ëhi ë'amu noro Paul ano'iro ë'are höjo. Ano'iro ë'are jöho he'li negamu naro Paul hu'iraeromo Jew rajo jabesi jö mevarue a masijo jabesirire abuejode höjo jö bëhoho he'iro. ²⁹ Hu'iraeromo abueromo bëhoho hejode höjo. Ano'ië'are bëhoho Jew rajo ariböviohuro uevare höjo: Paul-ro Jew rajo nosi jögoroho ahade höjo. Èhi jië'e jöhuni ano'ië'are höjo. Röhu na gavode höjo mu sisë vaejago mana anaruëhi jië'e mu sisëho o mu sisë vaejago savoji gagore ba'amaruëhi jië'e mu sisëho ëhi jië'e muoho Paul bogo vaejë'e jiamu. ³⁰ Èhi gavë'ëro va'o ijonö hejode ae göëro huruoho majehiromo uevamu: Jew rajëro Paul ano'i örire atovo'aruë uevamu hejë'ëro na maburëro Paul Felix jasi örire nugö'öjajëjo. Hu jasi örire nugö'öromomo Jew rajo aribövioho uë'irögoro ë'ajëjo jaburo Felix jasi örire ö'oromo Paul-are jö sisëho majahego jero he'iranego. Ahia mino'ëjo.

³¹ Èhi jajivoromo vahiromamu gagorovo muorovo ariböviohuro jabesi a börömoho ejahoromo Paul hu'irae va'oromo Antipatris amore ë suorovareje. ³² Amore suorovoromo sisonuvamu gagoro muorovo a ioro'iorohuro jabesirëro va'irögoro horse-re jijihoromo muorovarue ariböviohuro ri'öromomo Paul hu'iraeromo va'areje. ³³ Va'aroho va'o Caesarea amore ë suorovareje. Caesarea amore suorovoromo Paul barovare jö hesi suri surioho sa'a a börömoho bojamiromo uavareje: Aveho Paul höjo. ³⁴ Aveho Paul höjamu sa'a a börömohuro suri surioho adahoromo Paul uavadeje: Ja di sa'aho raje javajëjamu Paul-ro uavadeje: Cilicia sa'a raje jevajëjo. ³⁵ Cilicia sa'a raje jevajëjamu a börömohuro uavadeje: Jasi jö sisë atarue aribövioho rue'iramu evare na jasi jöho he'ejöjo. Èhi uanugoromo

hesi aribövioho uëvadeje: Paul hu'irae va'oromo Herod-hu vaejade osa börömore nugego atovarue ariböviohuro ë muebe'irarëjo.

24

Paul sa'a muebejaje a böröme Felix-are nunire namijamu Jew rajo a ömo'ömehu Paul-are jö sisë majahijare jöhoje.

¹ Paul osare nugamu majae övo gö mine barëjamu gagorovo priest böröme Ananias-ro Jew rajo a duvaho ioro'iorohu'o jabesi court jö majëhijaje ae gemu Tertullus hu'o ë aribövioho sÿjëvoromo Caesarea amore ë ruvebijadeje. Ruvebiromu sa'a a böröme Felix hesi nunire riravoromo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje. ² Majahijamu Tertullus-ro jöho majahijöro Felix-ro uavamu hegoro Tertullus-ro ri'öromu Paul-are jö sisëho majahiromu uavadeje: Na jö majahi'ië'ajoho henëjo. Ja a böröme javajëjo. Jero avoho muebejavuë'ëro majae ëgobövie no iro muorovo'oho bogo vae'i ma-mae raromobe rovë'e javuajëjo. O mue rabe rabe bogo eni javuobe rovë'oho jero ajamuego nosi sa'aho mu maëremu ri'öjogo no huë mae raromarue höjo. ³ Èhuni Felix jaehu vaejanue muoho dirö'e aho'o majae aho'o mae hö uvoromo dë vövöbajo'e aho'o jasi örire rajahijarue höjo. ⁴ Röhu na jasi mu majaho bogo anahoromo jö ëgoho majahi'i ma-bunemu majahi'ië'ajëjo. Èhuni uavajëjo: Huë baejavuoromo nosi jö harihoho avoho henëjo.

⁵ No gavë'e javuajëjo ave aho Paul a sisë bëhe jiamu. Hu jö sisë jövobe sa'ae dinö'e dinö'e juvoromo Jew rajo jabesi dë iëhego muorovo'i vörö'iraeruomaje höjo. Iesu Nazareth rajo a hesi sisë aribövi jabesi simano vaejarue aho Paul hu'ojë. ⁶ Èhi jië'e aëro jië'ëro huro God-are osa börömore ijumo'iro ë'amu gagorovo noro guduamare höjo. [Guduamo bava'oromo noro court vaeromo Jew rajo nosi jögoroho uehorovoromo hesi jö sisëho ga'irögoro ë'amu ⁷ muorovo a böröme Lysias-ro ö'oromo ma-darugo'o baeniahuromu ruho bava'ade höjo. ⁸ Bava'onugoromo huro Jew rajoho no uövuade höjo noro Caesarea ruvebiromu Paul-are jö sisëho huruoho majëhijego Felix jero he'iranego.] Röhu jaehu Paul ua gavë'oho hesi jö sisë noehu majahijaruoho jasi hia'ëro he barë'anuëjo. Ahia mino'ëjo. ⁹ Èhi majahijamu hejë'i Jew raje ae aho'obëhe jaburo hu ajamiromu uavareje: Tertullus-ro jö mae jövajëjo. Paul hu ëhi jië'e ae höjo.

Paul-hu Felix-are nunire namiromu hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹⁰ Èhi majahiruomamu rue sa'a a börömore huro uvene aho röjahijadeje Paul-ro garomo evare hesi jöho jövojöro. Èhi'amu gagorovo evare Paul-ro majahiromu uavadeje: Iae na gavajëjo jaehu jö mevanue mu hesi öri muebebe rovanoho vadune aho'obëhe barëjë'e javajëjo. Èhuro na dë mae jevo'ego nasi jöho majahi'ië'ajëjo jero heromo uvojöro: Paul mu sisëho bogo vaejë'e höjo. ¹¹ Naehu majëhi'ië'ajë jöho jasi nagë'oho ae uë henëjo mae o sarere jiego. Naehu God rajahi'i Jerusalem ajiomodoho maja ëgoho bogo barë'i majae 12 ëhuremu barëjë'e höjo. ¹² Jerusalem hijodevaroho nasi jö sisë majahijarue aribövioho na mu sisë vadu'oho bogo vaejamu jabumë gevë'e höjo. God-are amo börömore hiromu na ae gö'oho bogo jö aho'ahoho ë'ode höjo. Jew rajehu God rajahijarue osare osaroho o Jerusalem uhure dinö'e dinö'e na bogo mu sisëho vaeromo jö sisëho majëhijode höjo aëro iro muorovo'e vaejöro. Na ëhi jië'e mu sisëho bogo vaejamu jabumë

gevë'e höjo. ¹³ Bogo vaejamu gevë'ëro jö bëhi ja majahijego heromo mae uehorovo'iranoho jabesi öriroho bogohöjo. Bogojië'e nasi örire ëma nibejeharuëjo. ¹⁴ Ruëroho numëroho na bogo ömo'i ave ömaje jöhemu huruoho majëhi'irodoho jevajëjo. Na Iesuarë öri i'ore juvaje höjo. Röhu ave Jew rajoho jaburo uevarue höjo: Eëroho sisë öriro juvanue höjo. Eërire iae na ë juvoromo ëhuro nosi hijo miono'o muebejëvobe rovade aho God rajahijaje höjo. Iae na ëhi ë'aje höjo röhu Jew rajehu ë'aruëhi Moses-hu bojamuade surire jögorohu'o jö God-aro baeromo majahuinövare a jabesi surire jöhu'o na'o ëhi mae uehorovo avohaje höjo. ¹⁵ O ave Jew rajehu ë'aruëhi na'o ëhi gemuoho God mae uehorovoromo uvaje höjo: God-ro vuovë'e aribövioho a mahu'o a sisëhu'o i'ovavuo'iramu ri'ö'ëjarëjo. ¹⁶ Eëhi uehorovoromo God-are nunire o ae aho'o jabesi nunire mae namijego dë mae jevo'iröhohuni ëhuni na ömo gavaje höjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo.

¹⁷ Eëhi jië'e aëro jevë'ëro öre gö hiromu vadune gö gö barëjamu evare ijo bajoho ujuohoromo Jerusalem rovode höjo nasi aribövioho suvuorëmi'irodëro. O rovode höjo Jew rajo muoho vaeromo bijuëmare mioho God-are örire suvuorami'irodëro. ¹⁸ Jerusalem ro hiromu ëhi jië'e muoho vaejamu evare Jew rajohuro ro gevare höjo na God-are osare jevamu. Röhu na urimo Jew rajo muoho vaejamu sisëho barë'i ma-mae jevë'ëro ëhu'ëro na God-are osare jevadoho iae mae jiade höjo. Röhu göho jabuhu gevare majare ae aho'o na'oho bogojio'i iro muorovo'e jöjöje rabe rabe bogojiade höjo. ¹⁹ Na ëhi mae hijamu jaburo gevare höjo. Röhu Jew raje Asia sa'are jioromo rovarohuro ë osae gemuore jiare höjo. A'i jabumë aveho bogo rovare höjo. Eëaribövioho jabumë nasi jö sisë jëvo'ibejajo rueromo jasi örire majahi'ibejarëjo iae mae jio'ibejajo. Röhu bogo rovë'e höjo. ²⁰ O na Jew rajo jö mevarue a masijo jabesi nunire namijodevare jabuhu nasi mu sisë rabe gavaroho nadi'ego ave ariböviohuro majahijego hejëjo. Röhu nasi sisëho bogo birohare höjo. ²¹ Ave jöhuremu hejare höjo. Na jabesi nunire namiromu ma-darugo'o uvode höjo: Jemëhu jaruvo court vaejevoromo uvarujoho: Paul-are ihoho sisë hö uvaruje hesi bëhoho naru mae uehorovoromo uvaje höjo: Vuovë'e aribövioho i'ovoromo ri'ö'ëjarëjo. Eëjöhuremu hejare höjo. Ahia mino'ëjo.

²² Paul-ro ëhi majahijamu hegorovo Felix-ro Iesuarë öri hesi jöho mae hejë'ëro uëvadeje: U'emu muorovo a böröme Lysias ruvebi'iramu evare na jemesi jöho gö'o heromu uë'ëjöjo: Paul-are jöho mae höjo o bejë'e höjo. Eëhi uëngoromo court-oho tugohadeje. ²³ Tugohoromo muorovo simano vaejaje aho uavadeje: Jero Paul muebejëgo bogo rori'oho va'i ë bëhiremu hi juvo'irajo. O hesi aganehu ö'oromo ajami'ië'iroho nadi nijio'iraejëvonëjo.

Paul-hu Felix'o hesi vabore Drusilla'o jabesi nunire namiromu jö jövade jöhoje.

²⁴ Eëhi'oromo majae gemu niö'i barëjamu Felix-ro hesi vaborohu'o gemu mae Paul ga'i va'adeje. Vaboro hesi ihoho Drusilla jiadeje. Hu Jew rajo magonahe jiadeje. Felix-ro va'oromo Paul-ro hesirire ruejöro jöe nugö'öjajadeje. Jöe nugö'öjajamu Paul-ro rueromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho majahijamu Felix-ro hejajadeje. ²⁵ Hejamu Paul-ro mu maemu vaeröhe jöho ma-taemo raromo'iröhe jöho u'emu God-are nunire riravoröhe jöho ëhi jië'e jöho jövobe va'amu Felix-ro heromu juhuonivadeje. Juhuonivoromo Paul uavadeje: Va'ëjo. Majae eni jevo'iramu jöe nugö'ö'ëjöjo jero sionëro ruejöro. ²⁶ Eëhi uaromo huro sareri'e muoho vae'i uehorovoromo uvadeje:

Nani Paul-ro ue'a'ajëjo: È'ego na ja ijo bajo harihe saginiëri bojamego jero ëho bae'i na ëma jiovo remö'öjëjo. Felix-ro uehorovoromo uvadeje: Paul-ro ëhi ue'a'ajëromo ëhuni Paul-ni jöe nugö'ö'i hijadeje. Nugö'ö'i hiromo rue'ego huro Paul'o jöe jövonövadeje.

²⁷ Èhi'ojuvo vadune niö'i barëjamu Felix-ro sa'a muebejaje muoho vuonugo'i Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojöro Paul savoji gagore ëhi nugoromo va'adeje. Va'amu Porcius Festus-ro rueromo hesi sionoho baejadeje.

25

Paul-hu Rome va'oromo a böröme Caesar-are nunire namiromo court avo'avoho vaeröhëro jöe jövade jöhoje.

¹ Hesi sionoho baeromo Festus-ro sa'aho muebe'i rovadeje. Rueromo majae niö'i gemu barëjamu Caesarea amore jioromo Jerusalem ajiomadeje. ² Ajiomamu Jew rajo priest masijohu'o Jew rajo a masijo ioro'iorohu'o ëho jaburo Paul-are jö sisëho huruoho majahijareje Festus-ro hejöro. Paul-are jö sisëho majahinugoromo Festus uavareje: ³ Jero huë baeromo ajamuiromo va'o Paul nugö'öjego Jerusalem rojomo'irajo. Èhi ua gavare hesi bëhoho urimë'i Paul öri ahore ano'i saginiëri atë'ëro ëhuni uavareje: Nugö'öjego Jerusalem rojomo'irajo. ⁴ Rojomo'irajamu Festus-ro uëvadeje: O-ajo. Paul Caesarea amore savoji gagore jië'ëro rojomo'iröhoho bogo eni jiajëjo. Röhu na aviae vejö'e vejö'e Caesarea vuonorö'ö'ejëjo. ⁵ Èhuni jemesi masijohuro Caesarea amoro na'o ö'oromo Paul-are jö sisë rabe rabe jië'oho court vaeromo majehijego na he'iröjo.

⁶ Èhi uënugoromo Festus-ro Jerusalem hiromo majae gö'o 8 o 10 rabu'e barëjamu Caesarea amore vuonorö'ö' abuejadeje. Abuejë'ëro nërö court vaeromo Paul hu'irae riejöro uvadeje. ⁷ Paul hu'irae rovamu Jew raje mami'e Jerusalem jioromo ruvebjaroho jaburo Paul-are bëhire gagovo rova'oromo sareri'e jö masijoho aho'obëhe Festus majahiromo uavareje: Paul-ro ëhi jië'e ëhi jië'e mu sisëho vaejade höjo. Paul-are jö sisëho ëhi majahiromo röhu jö bëhi majahego mae uehorovo'iröhoho jabesi öriroho bogojadeje. Bogojië'e ma-nibejahareje. ⁸ Ma-nibejahamu Paul-ro Festus uavadeje: Na sisëho bogo vaejë'e jevajëjo. Jew rajo nosi jögoroho God-are osa börömoho Rome a börömehu no muebejavuajoho na jabesi jöho bogo ahoromo jabesi muoho bogo ijumëhë'e jevajëjo. ⁹ Èhi majahijamu gavë'i Festus-ro Jew rajo ariböviohuro hu mae uehorovojöro nimamu Paul uavadeje: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo ë amore nasi nunire namiromo jasi jö sisë jabuhu ataruoho mevo'iro. ¹⁰ Èhi uavamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Na aviae Rome a börömo hesi court-re namijajëjo. Èhuremu gemu iae maho höjo. Ja'o iae gavanuëjo Jew rajo aribövioho na bogo sisë vaejëvode höjo. ¹¹ Na mu sisë vaejë'ëro guomevoröhe bëhoho jio'ibejajo na bogo nijio'iraejëvego jabesi anegego guomevo'ibejajo. A'i ë Jew rajo ariböviehu nasi jö sisë ëma barueromo nibejehiromo uavaruoho: Paul-ro ëhi ë'ade hö uavaruoho aho Jew rajo jabesi övoroho bogo ëma bojëmi'arujëjo court vaejevoromo i'ue bojemi'iröhego. Èhuni na negajëjo Rome va'oromo muebejavuaje a börömo hesi nunire nami'iro. ¹² Èhi uavamu Festus-ro hesi jö ajamiromo mevarue aribövi jabesi jöho heromo Paul uavadeje: Jero uevanuëjo: Na negajëjo Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'iro. Èhuni iae va'oromo hesi nunire nami'a'anuëjo.

Paul-hu a böröme Agrippa'o Bernice'o ma'ino'o ma'ino'o jabesi nunire namiromo jövade jöhoje.

¹³ Ëhi'amu va'o ririvanovamu evare a böröme Agrippa'o Bernice'o jaburo niö'iro Festus jejami'i rovareje. ¹⁴ Rueromo majae bisemu ëge hu'o ari-jareje. Arijamu Festus-ro Paul-are jöho Agrippa majahiromo uavadeje: Ae gemu aviae höjo mami'e Felix-ro savoji gagore ba'amoromo nugo va'ë'ëro. ¹⁵ Na Jerusalem ajio hijodevare evare Jew rajo jabesi priest masijohu'o a duvaho ömo'ömohu'o ëho jaburo hesi jö sisëho huruoho majehiromo uevare höjo naro hu i'ue bojami'irodego. ¹⁶ Ëhi uevamu uëvode höjo: Rome aribövioho no ëhi jië'e muoho bogo vaejarue höjo. No bogo aho a jabesi övoroho ëma bojëmijarue höjo i'ue bojëmi'iröhego. A'i urimo iho sisë'e ahu'o hesi jö sisë majahuijarue ariböviohu'o gemuore jio'iramu jaburo hesi jö sisëho majahui'iramu huro mana hesiroho majahui'ajëjo. Hujeji hesi jöe bejë'ohuro ëhuro i'uoho bojami'ejarejo. ¹⁷ Ëhi uëvode höjo. Röhu ë Jew rajo ariböviohuro Paul-are jö sisëho huruoho majehi'i ruvebijamu gëgorovo na bogo örisanuovo'i nëröho nasi aribövioho uëvode höjo: Paul hu'irae ruehego court vaejjo. ¹⁸ Ëhi uëvamu hu'irae rovamu Jew rajo ariböviohuro ri'öromo Paul-are jö sisëho majahuijare höjo. Majahuijamu naro uvode höjo: Nani jaburo Paul-hu mu sisë bëhe vaejade jöho majahui'aruëjo. Röhu bogo ëhioho majahuijare höjo. ¹⁹ A'i Jew rajehu jabesi beroharue jöhuremu Paul'o jö aho'ahamirovare höjo. Jö aho'ahamirovoromo jabesi sareri'e aru'aho hesi mu jöhu'o guomë'e a hesi ihe Iesu ë a hesi jöhu'o jö aho'ahamirovoromo Paul-ro uëvade höjo: Ëaho Iesu bogo guomë'e iae hijajëjo. Ëhi jië'e jöhuremu court-re barovare höjo. ²⁰ Ëhi barovamu hegorovo naro uvode höjo: Ëhi jië'e jöho bogo avoho hejë'ëro na bogo mevo varijënoho jevajëjo. Bogo mevo varijënoho jevajëromo ëhuni Paul uavode höjo: Na ja nagajëjo Jerusalem ajiomoromo Jew rajo jabesi nunire namijego jaburo ë jöho mevo'iröhego. ²¹ Ëhi uavamu Paul-ro uevade höjo: Na bogo ajiomo'ejöjo. Na negajëjo jemëro na muebejevego hujeji na Rome amore va'ego muebejavuaje a börömohuro nasi jöho mevo'iröhego. Ëhi uevamu naro nasi muorovo aribövioho uëvode höjo: Paul avoho muebejejo bogo rori'oho va'irajo hujeji naro Paul nugö'öjego va'o Rome rajo a börömo hesi nunire nami'iröhe höjo. ²² Festus-ro jöho ëhi majahijamu hegorovo Agrippa-ro uavadeje: Paul-ro jöho jövego na'o nasi hia'ëro he'i negajëjo. He'i negajëjamu uavadeje: Jöho nëri jövo'iramu he'a'anuëjo.

²³ Ëhi uavë'ëro nërö Agrippa'o Bernice'o rovamu ae aho'obëhe jaburo ri'öromo jabesi ihoho döro bamoromo rajëhijareje. Rajëhijamu gavë'i jaburo niö'iro muorovo a masijohu'o amo rajo a masijohu'o gemu mae gagovarue osa börömore rueruomadeje. Rovamu gagorovo Festus-ro ae uëvamu Paul hu'irae rovareje. ²⁴ Hu'irae rovamu Festus-ro jöe majëhiromo uëvadeje: Agrippa a börömohajo. O a ioro'iore ave gemuore gagovarijohumë ave aho Paul aviae nami'ego gavarujëjo. Ëa hesi jö sisëho Jew raje ae aho'obëhe ave raromaruohu'o Jerusalem raromaruohu'o ëho jaburo nasi örire majehijarue höjo. Majehiromo jö'e dadovoromo ma-darugo'o ueruomaje höjo: Ave sa'are ëgo'o ma-hijë'oho bogo maehu höjo. ²⁵ Jabuhu ëhi uevarue höjo röhu anego guomoröhe hesi bëhoho bogo birohë'e jevajëjo. Röhu Paul-ro hesi uevade höjo: Remö'öjego naro Rome va'ego ë a börömohuro nasi jöho mevo'irajo. Ëhi uevamu ëhuni uvode höjo: Naro Paul nugö'ö'ejöjo Rome a börömo hesirire va'iröhego. ²⁶ Iae na nugö'ö'ejöjo röhu Paul-are mu sisë jö jajivoromo a börömo hesi örire nugö'ö'irodoho bogojevajëjo. Bogojevë'ego

ëhuni naro uëvode höjo Paul hul'irae rovego huro ae aho'obëhe jemesi nunire o Agrippa jasi nunire namijego noro hesi jöho heromo mevoromo bëhoho garomo eni jiego evare jöho jajivoromo nugö'ö'irodëro. ²⁷ Èhesi bëhoho naro uvode höjo: Tövë'e a hesi jö sisë bogo jajivë'e ma-nugö'öjé'oho ëhi jië'oho bogo maehu höjo.

26

Paul-hu Agrippa-are nunire namiromo hesi arijo'arije ajamirovoromo majahijade jöhoje.

¹ Èhi uëvamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Jasi jöho majahuego no hejarëjo. Hejarëjamu Paul-ro jöe jövo'irögoro öve nigemoromo uëvadeje: ² Agrippa a börömohajo. Na jö harihe majahi'ie'ajëjo. Jew rajehu nasi jö sisë rabe rabe majëhiruomego naehu aho'i jaruvo jasi nunire namijajoho na uvajëjo: Iae huë mae baejë'e jevajëjo. ³ Huë mae jevaje hesi bëhoho aveho börömoho höjo. Jew rajehu mu diehi vaeromo jö rabe beroharuoho Agrippa jero mae gavanuego ëhuni Paul naehu jasi nunire namijajoho iae mae höjo. Èhuni na negajëjo jero ma-taemorovoromo nasi jöhemu he'iranego.

⁴ Na asisö'lo jevadire aevoromo nasi sa'a rajohu'lo gemuore hibe o ro Jerusalem amo rajohu'lo gemuore naehu diehi hibe rovodoho Jew raje ae aho'obëhe mae gavë'e höjo. ⁵ Jew rajëro mami'e gabe rovë'ëro jaburo iae mae geromo uvarue höjo: Pharisee aribövi jabesi jöho mami'e aevoromo ebe rovode höjo. Jew rajo ioro'ioroho Jew rajo nosi jögoru ejaruoho majianovo'i a'i Pharisee ariböviohuro e avoharue höjo. Naehu ëhi eromo vaebe rovodoho ave Jew rajohuro nimë'oho ua'a'aruëjo: Paul jö mae jövajëjo. ⁶ Röhu avevejö'e naehu jasi nunire namijaje hesi bëhoho aveho höjo. Naro mae uehorovoromo uvaje höjo: Iae mae-ëjo. God-hu nosi hijo miono'lo uëvadëhi huro ëhi ajamui'iramu ma-mabëhe raromo'ejarejo. ⁷ Nosi Jew rajo anie aho'obëhe 12-ho jabumë ae aho'obëhe vae majae God rajahiemu rajahiromo naehu uehorovajëhi jabu'lo ëhi gemuoho uehorovoromo uvarue höjo: God-ro uövuadëhi ijönö nosi örire ajamui'iramu mae raromo'ejarejo. Agrippa jabuhu uehorovaruëhi na'lo ëhi gemuoho uehorovaje höjo röhu ë jöhuni Jew rajohuro nasi jö sisëho huruoho majëhi'ego naro jasi nunire namijajëjo. ⁸ Röhu Iesu guomamu God-hu i'ovadoho jemë bogo maho uehorovarujëjo. Jemë rabëni uvarujëjo: God-hu vuovë'e aribövi i'ovo'amaje jö uehorovo'iröhoho no bogo eni javuajëjo.

⁹ Urimë'i na'lo uvonövode höjo: Naehu bövi bise'lo vaeromo ëhuro Nazareth raje Iesuare iho ijumë'oho ëhi jië'oho ëho nasi mu maho höromo ¹⁰ ëhuni Jerusalem hiromo hesi muoho ijumo'i ë'ode höjo. Èhi'oromo naro priest masijo jabesi jöho baeromo God-are aribövioho aho'obëhe guduamo ujuoho va'oromo savoji gagore io'amonövode höjo. O Jew rajo a masijo ioro'iorohuro Iesuare aribövi jabesi jöho mevoromo vuovëvojöro uë'ego na'lo ajëmiromo uënövode höjo: Iae mae uëvarujëjo. Jabumë vuovë'oho iae mae höjo. ¹¹ Èhi'oromo majae aho'obëhe Jew rajehu God rajahijarue osare osare va'oromo Iesuare aribövi jabesi örire i'ue bojëmijöro uënövode höjo. I'ue bojëmijöro uëromo uënövode höjo: Uöhëjo: Noehu Iesu mae uehorovaroho avevejö'oho vuonugë'e javuajëjo. O naro jabumë muo'amëvo'i vörö'iraeromo ëhuni nasi sa'aho vuonugo'i sa'a göre göre amo göre göre va'onövode höjo sisë vae'amo'iro.

Paul-hu aevoromo Keriso mae uehorovade jö majahijadohoje.

¹² Iesuare aribövioho sisë vaejêvo'irögoro êhuni jabumë guduamo ujuoho rue'irodego nosi Jew rajo priest masijehu jajivare jöho naro baeromo Damascus va'ode höjo. ¹³ Röhu Agrippa naro örire va'oromo majae ririre jiamu va'ihö gavode höjo ajoho ö'idöre jioromo ruvebiromo na'o na'o gemu mae ö'arue ariböviohu'o ajivavuamu. Maja nuni hesi ajoho ma-jianovo'i êho aji bëhe jiamu gavode höjo. ¹⁴ Ajivavuamu gagorovo no ae aho'obêhe sa'are behumorovoromo naro hejode höjo nasi Hebrew jöero uevavamu: Asê'e Saul-ajo. Ja rabëni sisë vaejevanuêjo. Naro ja min'ö'e sihavamu jero na ijumevo'i höromo jasi ijumorovê'e javajêjo. ¹⁵ Êhi uevamu naro uavode höjo: Bada ja rahuo javajêjamu uevade höjo: Jaehu sisë vaejevanue aho Iesu na jevajêjo. ¹⁶ Röhu de jero ri'öromo jasi hörëro döro namijêjo. Naehu jasi nunire rovode ë hesi bëhoho naro ja nasi baejavego jero nasi muoho vaejehoromo jaehu na gevanue jöhu'o u'emu naehu röjahijego ga'irane jöhu'o ae majêhibe juvonövo'iranego êhuni rovode höjo. ¹⁷ Majêhibe juvo'iramu naro ja ajami'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ja bogo anago'aruêjo. Iae na sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire ramö'ö'ejöjo. ¹⁸ Ramö'ö'iramu jero va'oromo ajëmiromo jabesi nunoho dadovêho'iramu ramoramo'e muoho vuonugo'i ma-ajiro raromo'aruêjo. Satan-are vörö hesi uhure raromaruoho vuonugo'i God-are aharire raromo'aruêjo. God-are aharire raromoromo nasi örire mae uehorovevê'ëro God-ro jabesi sisêho uehorovoromo vuonugoromo jabesi röhoho bojëmi'iramu God-hu baejêvade aribövi ioro'iorohu'o gemu mae raromo'aruêjo.

Paul-hu Keriso-are mu vaebe rovade jö jövadohoje.

¹⁹ Röhu King Agrippa Iesuro ö'idöre hiromo êhi ajoho röjehiromo jöho majehijamu garomo hejode höjo. Heromo na bogo bijönimode höjo. ²⁰ Bogo bijönimo'i a'i huhu uevadêhi êhi vaeromo urimo Damascus amore ijönö Jerusalem amore Judea sa'ae bövioho sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'are êhi Iesuare jöho majêhibe juvoromo uënövode höjo: Uehoro sisêho vuonugo'i God mae uehorovoromo mu maemu vaenövorêjo. Mu mae vaejê'oho êhuro noro gëromo uvo'ëjarêjo: Iae mae-êjo. Jemëro mu i'oho mabêhe baejê'e jëvajêjo. ²¹ Naro êhi jiê'e jöho majêhibe juvê'ego êhuni Jew rajo ariböviohuro God-are osa börömore guduamevoromo anego'iê'are höjo. ²² Anego'ia'amu God-ro na ajemibe rovê'ëro êhu'ëro jaruvoho iae na aviae jevajêjo. Aviae jevê'ëro naro namiromo nasi jö maho majêhi'lego jemë a ininore va'o a masijore êhi hejarujêjo. Nasi jöho iae mae höjo. Êhesi bëhoho ijönö jioröhe mu jöho urimê'i jö God-aro baeromo majêhinövere aribövi jabesi surire o Moses-are surire jajivarêhi naro êhi majêhijaje höjo. ²³ Jabuhu jajivarêhi naro êhi majêhijaje höjo. Jaburo jajivoromo uvonövere höjo: Böröme namiromo ajamui'iröhe aho huë vavaene böröme baeromo guomo'a'ajêjo. Guomo'iramu a ioro'ioroho taemëvo'i huro urimo ri'ö'a'ajêjo. Ri'öromo hesi aji'e jöho majêhi'iramu Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o heruomo'ajêjo.

²⁴ Paul-ro hesi jöho êhi majêhijuvo evare Festus-ro ri'öromo ma-darugo'o uavadeje: Paul ja simane sisêrêjavo'lego êhi jiê'e jöho jövanuêjo. Ja böröme gavê'e aëro javê'ëro êhu'ëro jasi simanoho sisêrêjahê'e höjo. ²⁵ Sisêrêjahê'e höjamu Paul-ro uavadeje: Bogajo. Nasi simanoho bogo sisêrêjehê'e höjo. Na simano maëro jevê'ëro jö maemu jövajêjo. ²⁶ Röhu naro Agrippa hesi örire jöho bogo subivaho'i ma-sama'e majahijajoho iae mae höjo. Iae hu bëhoho gavaje höjo. Iesuare örire mu diehi diehi rovadoho o huhu mu diehi diehi vaejadoho bogo gurihiroho vae'i ma-va'orahoro vaejê'ëro na

uehorovajëjo iae Agrippa ë jöe aho'o garomo uehorovë'e höjo. ²⁷ Agrippa-jo. Jö God-aro baeromo majahuinövare ariböviehu jajivare jöho na ja mae uehorovanuëjo o bogajo. Iae na gavajoho ja mae uehorovanue höjo. ²⁸ Mae uehorovanue höjamu Agrippa-ro Paul uavadeje: Asë'e jero uvanuëjo: Naro Agrippa'o majae ma-bunemu jöe jövoromo dinami'iramu hu Christian vae'a'ajëjo. Röhu bogajo. ²⁹ Bogajamu Paul-ro uavadeje: Majae ma-bunemu o majae ëgo'o baeromo Christian vaejë'oho iae mae höjo. Röhu naro God-are örire uavajëjo huro ja ajamijego bogo ja gemu ae aho'obëhe nasi jö jaruvo hejarujoho ajëmego na jevajëhi jemë'o ëhi jëvoröhego. Röhu ö'ehu tövevarëhi jemë'o ëhi tövëvo'iröhoho na bogo ëho uëromo ë'ajëjo.

³⁰ Paul-ro ëhi majëhijamu hegorovo Agrippa Festus Bernice a ioro'ioroho ëho jaburo ri'öjareje. ³¹ Ri'öromo suorovoromo uarovareje: Ëaho mu sisë vaejë'ëro guomoröhe o savoji gagore hi'iröhe hesi bëhoho bogohöjo. ³² Ëhi uarovoromo Agrippa-ro Festus uavadeje: Ëaho Rome va'oromo a börömo hesi nuniroho bogo nami'i uvo'ibejajo jaehu jiovo nugö'öjë'oho iae mae jio'ibejajo.

27

Paul-hu Rome amore va'iröhëro boat baeromo sö jovo döre va'ade jöhoje.

¹ Ëhi'amu a böröme Festus-ro uvadeje ë majare noro boat-re ajiomoromo Italy sa'are va'oröhego. Ëuvade majaho rovamu aëro Paul'o savoji'e a ioro'iorohu'o ujuohoromo ae gemu hesi örire bojamareje huro jabumë avoho muebejëvego boat-ohuro aegoromo va'oröhego. Ëmuebe'amoröhe a hesi ihoho Julius jiadeje. Hu Rome raje muorovo a ioro'ioro magemuore bu'öromo muebejëvobe juvaje ae jiadeje. Gemuore bu'öjare muorovo aribövi jabesi ihoho Rome A Börömo Hesi Muorovo Aribövioho jiadeje. Julius-ro ë aribövioho muebejëvonövadeje. ² Julius-are örire Paul'o savoji'e aribövi ioro'iorohu'o bojamamu Julius Paul na a ioro'ioroho no ae aho'obëhe boat-re iojiomareje. Ëboat-oho Adramyttium amore jioromo rovë'ëro röhu vuonorö'öromo Asia sa'are jio'amaje amore amore höröbe va'irögoro ë'adeje. Va'ia'amu noro ë boat-re iojiomareje. Ajio raromamu evare boat-oho ri'öromo va'adeje. Röhu ae gö hesi ihe Aristarchus-ro no'o ö'adeje. Aristarchus hesi sa'a ihoho Macedonia jio'i amo ihoho Thessalonica jiadeje. ³ Boat-ëro aegavuoromo va'aroho nërö Sidon amore suorovareje. Suorovoromo Julius-ro Paul huë baeromo uavadeje: Ja nagë'oho va'oromo jasi aganoho gëvego rabe rabe bogo eni javajoho i'imamego ujuohoromo vuonorö'ö ruenëjo. ⁴ Ëhi'amu boat-ohuro aegavuoromo Sidon amore jioromo va'areje. Va'ihö gavare bure boat nuninö rovamu gagorovo Cyprus sa'aho viëhi nugo'i ruëhi va'areje sa'ahuro buroho urahego mae va'oröhëro. ⁵ Sö jovo döre va'aroho Cilicia sa'aho iosiramiro mo va'aroho Pamphylia sa'aho iosiramiro mo va'aroho va'o Lycia sa'are Myra amore ro suorovareje. ⁶ Suorovoromo ravo'amoromo Julius-ro gavade boat gö Alexandria amore jioromo rovë'ëro Italy sa'are va'i namijamu gagorovo söjavuoromo ë boat-re ajiomadeje. ⁷ Boat-re iojiomoromo va'amu burëro taemoromo unovamu ma-u'emu va'ojuvo majae gemu niö'i rabu'e ëhi barëjamu evare Cnidus amo bëhire boat-oho ro namijadeje. Namijamu gavare burëro darugo'o nuninö ro taemo'ego bogo va'o hesi javuamu huotorovoromo ruëhi dirö'o gönö va'areje. Va'aroho Crete sa'a vitu jovore ba'amade sa'a vösö hesi ihe Salmone iosiramiro mo va'aroho Crete sa'aho viëhi nugo'i ruëhi sa'a bëhire va'areje sa'ahuro

buroho urahego mae va'iröhëro. ⁸ Ioni bëhi mare va'adoho unamuibe va'ojuvo Lasea amo bëhire jiaje osore ro namijadeje. Oso hesi ihoho Boat Mae Riravaje Osoho jie.

⁹ Boat Mae Riravaje Osore namiromo majae ëgobövie ë raromareje. Raromojuvo buru majae boat bogo jijiharue majaho dunovadeje Jew rajehu i bogo ijarue maja börömoho mami'e barëjëlëro. Buru majaho dunovamu Paul-ro ri'öromo boat-re raromarue aribövioho jöe majëhiromo uëvadeje: ¹⁰ Aribövi jöe hehëjo. No boat-re röhu maho aevoromo va'ë'oho na gavajoho sisërëjavuo hesi höjo. Inömohu'o boat-ohu'o ijumo'amo'ajëjo. Röhu bogo ëhemuoho ijumo'i no ae gö vuovavuo hesi höjo. ¹¹ Vuovavuo hesi höjamu hegorovo Julius-ro Paul-are jöho bogo ejaho'i boat baeromo juvaje ahu'o boat arijo'ohu'o jabesi jöho ejëhoromo uvadeje: Ë'ego no ma-va'arëjo. ¹² Röhu göho buru maja rovë'iroho boat ë dirö'ore namiromo gurihi'iröhoho ë osoho bogo eni jio hesi jiamu gagorovo ae aho'obëhe uvareje: Ë'ego no ma-sivoho gabe va'oromo mae javuë'oho Phoenix osore suorovoromo buru maja jië'oho ë gurihi raromobe va'irarëjo. Ëhi uvareje. Röhu Phoenix ëho Crete sa'are osohoje. Maja beva'ajire röhu viënöho ruënöho bogo tugohë'e ma-va'orahoreje. Ëdirö'ore va'i nimoruomadeje.

Paul-mëhu sö jovo döre va'oromo buru börömehu rueromo boat anamu huë vavaeni baejare jöhoje.

¹³ Phoenix va'i nimoromo gavare buru burue aruëhi rovamu gagoro boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Phoenix va'ë'oho iae no mae va'ejarëromo boat i'uhoromo namijöro be ba'amarue inömoho barojo dönö bamoromo evare va'areje. Va'oromo Crete sa'a bëhi mare va'areje. ¹⁴ Ma-bisemu va'anovamu gavë'i evare buru börömoho Crete sa'anö jioromo rovadeje. Ëburu hesi ihoho uvarueje: Maja Rojomajinö Röhu Bisemu Aruëhi Rovaje Buroho höjo. ¹⁵ Ëburohuro rueromo boat simanonö darugo'o anamu gagorovo buru rovajinö va'iröhoho bogo eni javuamu gagoro sivoho garomo vuonugo'i huotorovoromo burëro dirö'o göre bava'amu ëma va'areje. ¹⁶ Va'aroho va'o sa'a bise'o hesi ihoho Cauda ruëhi nugo'i viëhi va'ihö gavare ë sa'ahuro buroho urahë'ëro ma-bisemu u'uhamu gagorovo noro sivohojuvo nosi boat bise'o ruho bava'aruoho ma'eno titimareje. ¹⁷ Ma'eno titimoromo boat muebejarue ariböviohuro ë boat bise'oho io barojomoromo börömo hesi döre avoho bamareje. Bamonugoromo biriri'e ö'oho ujuohoromo boat börömoho avoho tövo rova'o rojomareje bibivego jovoho bogo dadovoröhego. Avoho tövo rova'o rojomoromo uvareje: Boat baejavuoromo öri ëgoböviro Libya sa'a bëhire va'iramu sa'a hurihuriro iorovoromo diruvavuo'ajëromo juhuonivoromo burehu namijaje niögoho muotohoromo baruvebiromo bamamu burohuro boat-ohu'o baejavuoromo ëma va'adeje. ¹⁸ Ëma va'oromo gavare buru böröme ma-darugo ma'o rovadoho bogo barëjamu gagorovo boat i'uhoromo diruvo'ajëromo boat-ehu ujuoho va'aje inömoho nërö aevoromo ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ¹⁹ Ruruhö'öjë'ëro nërö boat mu vaejarue hesi inömoho ëhu'o jabesi övëro ujuohoromo jovore ruruhö'öjareje. ²⁰ Ruruhö'öromo va'aroho no majae bogo gavë'e jije bogo gavë'e ëhuro öroho dadivavuoromo ëma va'aroho buru börömo bëhe ruemu ruejuvo majae aho'obëhe barëjamu gagorovo uehorovoromo uvareje: Bogo i'ovo'i vuovavuo hesi höjo.

²¹ Vuovavuo hesi höjamu boat muebejarue aribövioho ioho bogo ue'ahë'e ma-muemu vaejuvo majae ëgobövie barëjamu gëgorovo Paul-ro ri'öromo uëvadeje: Aribövija. Mami'e nasi jöho ejeho'i Crete sa'aho bogo nugo

rue'ibejarijëjo bövioho bise'oho bogo ëhioho sisërëjahuo'ibejajo. ²² Iae ëhi hõjo röhu naro uëvájëjo: Biririvohëjo. Jemë ae gemu vadu'oho bogo guomévo'ajëjo. Boat-ohemu dadorovo'i jemë mae raromo'arujëjo. ²³ Naehu ëhi uëvaje hesi bëhoho God-are aëro jevë'ëro naro hu rajahijaje hõjo. Ëa hesi anerahuro jaruvo vahi'e ro nasi bëhire namiromo ²⁴ uevade hõjo: Paul nadi juhuonivëjo. Ëhesi bëhoho jasi muëro jië'ëro ja va'oromo Rome a börömo hesi nunire nami'a'anuëjo. Ëhuni bogo öriroho guomo'a'anuëjo. Röhu ave jõhu'o hejëjo. God-ro jasi örire huë baejavë'ëro ëhi ajami'ajëjo. Huro jasi jöëni uehorovoromo ja'o boat-re jijiharue aribövioho aho'obëhe ajëmi'iramu bogo vuovëvo'ajëjo. ²⁵ Ëhi jië'e jö maho anerahuro uevë'e jiaje ëhuni jemëro biririvohëjo. Ëhesi bëhoho naro God mae uehorovoromo uvájëjo: Aneraehu uevadëhi iae ëhi mae javuo'ajëjo. ²⁶ No mae javuo'i röhu burëro boat-oho baeromo va'iramu sa'a motumoture iorovo'ajëjo.

²⁷ Paul-ro ëhi majëhijamu majae aho'o 13 barë'i vahie 14 vahiromadeje. Vahie 14 vahiromamu Mediterranean sö jovore ëma va'areje. Va'aroho vahi riri'e jiamu gagorovo boat muebejarue ariböviohuro uvareje: Nani no sa'a bëhiro rovaruëjo. ²⁸ Sa'a bëhiro rovaruëromo jovo vahuoho diehi jiego ga'irögoro vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 40 metre ëmino'e jiamu. Vahuvo ganugoromo rori'o va'oromo röhu maho vahuvo garomo gavareje jovo hesi ëgoho 30 metre jiamu. ²⁹ 30 metre jiamu gagorovo uvareje: Nosi boat-oho va'o munë masijoro va'o titimo'ajëromo juhuonivareje. Juhuonivoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amarue inömoho 4 ëhi boat dejonö jovore be io'amoromo vahie ëgobövie jiamu uvareje: Ma-burëro sisonuvego no öri ari'e gavarëjo. ³⁰ Ëhi'ojuvo boat muebejarue ariböviohuro boat bise'ore huruomo va'i nimoromo sareramuiromo uövuareje: Boat börömoho avoho namijöro i'u'e inömoho boat nuninö be io'amo'i ëhuni boat bise'oho ba'obueromo jovo döre ba'amaruëjo ë raromoromo muoho vae'iro. Ëhuni ë'aruëromo boat bise'oho baba'amareje. ³¹ Baba'amë'ëro ë abueromo huruomo va'ia'amu gëgorovo Paul-ro muorovo a börömoho Julius'o hesi muorovo ariböviohu'o uëvadeje: Nume boat muebejarue aribövioho ave boat börömore bogo raromo'i huruomo va'ë'oho sa'are va'irarijoho bogo eni jëvo'ajëjo. Vuovëvo'ajëjo. ³² Ëhi majëhijamu hegorovo muorovo ariböviohuro boat muebejarue ariböviehu huruomo'iröhe öroho tugoho'i boat bise'o tövare ö'oho tariö'öjumu boat bise'ohuro a rumo'e magagëremu va'adeje.

³³ Ma-gagëremu va'amu sisonuvo'ia'amu gagorovo Paul-ro ae aho'obëhe uëvadeje: Ie ihëjo. Jemë nurunuruëgamu ioho bogo ijë'e ma-dë gagëremu raromo jijiharijoho majae aho'o 14 barëjë'e jëvájëjo. ³⁴ Ëhuni uëvájëjo: Ie ihëjo ehuro jemesi dajoho bogo ma-ruhorovo'i biririvo'irarije hõjo. Ëhesi bëhoho jovoho raboho bogo anëgo'i jemesi sino haho'oho aho'o ma-mae jëvo'ajëjo. ³⁵ Ëhi uënuigoromo ie baeromo ae aho'obëhe jabesi nunire God-are örire mae uaromo ioho atoromo ijadeje. ³⁶ Ijamu gagorovo ae aho'obëhe biririvoromo jabu'o ie ue'ahareje. ³⁷ Röhu no ae aho'obëhe 276 ëmino'e boat-re raromareje. ³⁸ Ae aho'obëhe ie ue'ahoromo da'uëgamu hegorovo wheat iruno'oho suevoromo jovore ruruhö'öjumu boat-oho sasohoromo ma-döro hetebe va'adeje.

Burehu rueromo jovehu boat anamu dadorovade jöhoje.

³⁹ Hetebe va'ojuvo sisonuvamu boat muebejarue ariböviohuro sa'aho garomo uvareje: No ari rahu rovere hõjo. Ari rahu rovere hö'i uherihoromo

gavareje osore nie'uahe jiamu gagorovo uvareje: No eni javuë'oho boat-oho baeromo ë nie'uahore va'ejarëjo. ⁴⁰ Ëhi uvonugoromo boat i'uhoromo namijöro be io'amare inömo ë hesi ö'oho tarivamu i'u inömo'hu'o ö'ohu'o jovore rireromo va'amu boat-oho sasohadeje. Sasohamu boat hunuovarue ijo be nugare ö'oho jiovo nugareje ëhuro ijo damuoho ma'enoromo hunuovobe va'oröhëro. Jiovo nugoromo burehu ro namiromo boat bava'aje niögoho boat simanonörire ijo namore ba'o'jomoromo be nugareje ëhuro boat-oho nuninö darugo'o va'oröhego. Boat-oho ëhi avohonugoromo eni jiamu gagorovo nie'uahore va'i va'areje. ⁴¹ Va'ihöromo boat-oho nie'u hurihuri'ere iorovadeje. Iorovamu boat simanonöho nie'ure diruvë'ëro unovamu da'irinöho jovo vöröhuro ano dadovo'amadeje.

⁴² Dadovo'amamu gagorovo muorovo aribövioho jaburo jöe mevoromo uarovareje: Ë'ego no savoji'e aribövioho muo'amarëjo. Sövöe muoromo va'oruomo'ajëjo. ⁴³ Ëhi uarovamu jabesi börömhuro Paul bogo guomo'i ma-mae hijöro nimoromo ahëvadeje. Ahëvoromo no uövuadeje: Ae rahu sövö'e jëvë'oho urimo jovohuro revoromo sövöe muoromo va'o ravojiomorëjo. ⁴⁴ A ioro'ioroho jemëro ijo ha'ose o boat dadorovade ijo vitu vituho ujuohoromo jovo döro va'oromo va'o ionoro ravojiomorëjo. Ëhi uövuadeje. Ëhi uöromo no ae aho'obëhe ëhi'oromo va'o ari mare ravojio mo barëjareje.

28

Paul-hu Malta motumoture hijade jöhoje.

¹ Ari mare ravojiomonugoromo hejareje uvavamu: Ave motumotu hesi ihoho Malta höjo. ² Ëhi hejamu ë sa'a arijo'e ariböviohuro huë mabëhe bojamuijareje. Huë mabëhe bojamuiromo gavare ëne rueromo runone rovamü gagorovo vëne huoromo bövie bise'e ajamuijareje. ³ Ajamuijamu Paul-ro ijo vëne gagovoromo huduamo va'oromo vënoho huamu gavë'i sigobohuro vëni vöröho juhuonamiromo höröromo Paul-are övore ja'ihö titimadeje. ⁴ Sigobohuro hesi övore ja'ihö titimoromo ëhi iromë'e jiamu ë sa'a rajohuro garomo uarovareje: Sigobehu ja'ihaje hesi bëhoho iae no gavaruëjo. Hesi bëhoho ë ahuro ae anë'ëro ë'ajëjo. Ëahuro ae anade höjo röhu ë hesi manaho bogo baeromo sö jovoho iromo guomade höjo. Bogo mana guomadohuni ëhuni i'u bojamuaje aru'ahohuro ë sigoboho uavamu rueromo ja'ihade höjo mana guomöjoro. ⁵ Ëhi uarovamu gagoro Paul-ro övoho hijiohijiovamu sigobohuro Paul bogo ja'ihö avohë'e ma-juvo bu'öromo vënire ravorovadeje. ⁶ Vënire ravorovamu gagorovo ë sa'a rajo ariböviohuro uvareje: Sigobëro ja'ihë'ëro nani ë a hesi sinoho huo'a'ajëjo. O ma-majioho sa'are beromo guomo'a'ajëromo raromoromo muebejareje Paul guomoröhego o diehi ë'oröhego. Muebebe va'öjuvo gavare bogo ëhi ëhi'amu gagorovo uehore gö baeromo uvareje: Nani hu bogo ma-aehu jio'i hu aru'aho böröme anö'e rovë'ëro ëhu'ëro hu mae höjo.

⁷ Iae sa'are a börömo hesi sa'aho no raromarue bëhire jiadeje. Ëa börömo hesi ihoho Publius jiadeje. Publius-ro no uövuadeje: Nasi osaro ro raromöhëjo. Raromöhëjamu va'areje. Va'amu huro huë mae bojamuiromo ajamuiibe va'öjuvo majae niö'i gemu barëjadeje. ⁸ Huë mae ajamuamu ë a hesi vavuoho guomo guome baeromo raromadeje. Guomo guome baeromo raromoromo hesi sinoho vörö'iraeromo dë sirövadeje. Ëhi jiamu gagorovo Paul-ro ë guomo guomo a hesi osare va'oromo God-are örire

uanugoromo övoho hesi sinore bamamu guomo guomoho barëjadeje. ⁹ Barëjamu gagorovo guomo guomo baejë'e a ioro'ioroho rueruomamu Paul-ro ajëmamu mae jëvadeje.

¹⁰ Mae jëvamu rajahuiromo suvuore aho'o i'imamuijareje. I'imamuijë'ëro röhu ijönö noro va'iro ë'amu gagorovo inöme rabe rabe no bogojavuajoho ujuohoromo noni boat-re bahijahuareje.

Paul-hu rueromo Rome amore hijade jöhoje.

¹¹ Manaere niö'i gemu barëjamu boat göre iojionareje. Eboat hesi ihoho Huodi'e Rahëvade Aru'aho Jabesi Boat jiadeje. Eboat-oho urimë'i Alexandria amore jioromo rueromo buru börömo hesi majaroho ë namijuvo buroho barëjamu evare va'iro ë'adeje. Va'iro ë'amu evare no iojionoromo va'areje. ¹² Va'aroho va'o Syracuse amore suorovoromo ë raromoromo majae niö'i gemu barëjadeje. ¹³ Majae niö'i gemu barëjamu ë amoho vuonugo'i boat-re va'aroho va'o Rhegium amore suorovoromo ë raromareje. Raromoromo nërö gavare burohuro no va'iro ë'aruinö ë va'amu gagorovo noro ri'öromo boat-oho baeromo va'amu burohuro nosi dejönö boat-oho bijimobe ö'amu evare va'areje. Va'aroho nërö Puteoli amore rueromo sa'are ravo'amareje. ¹⁴ Puteoli amore ravo'amoromo va'oromo Christian aganoho birohëvareje. Birohëvoromo uövuamu jabesi osare va'o raromoromo hurae gemu baejareje. Hurae gemu baeromo Rome amore va'i va'areje. ¹⁵ Va'amu Rome raromarue Christian aganohuro noehu va'arue jöho hegoro nahavuo'i rovareje. Rueromo a ioro'iorohuro Appius örire bövi bişe'o imo'amaruire ro birohavuo'i a ioro'iorohuro nuharue osae niö'i gemu jiajire ë ro birohavureje. Birohavuamu gëgorovo Paul-ro God huë mae uavamu hesi dë vövöbajo'oho sasohadeje.

¹⁶ Dë vövöbajo'oho sasohamu noro va'oromo Rome amore suorovareje. Suorovamu gavamen a masijëro osae bojamamu Paul-ro hesi sivue hijamu muorovo ae gemuëro hu muebe hijadeje.

Paul-hu Rome amore hiromo Keriso-are jö majëhijadohoje.

¹⁷ Ehi'amu majae niö'i gemu barëjamu Paul-ro Jew rajo a masije bëhire raromaruohuni jöe nugö'öromo uëvadeje: Ro gagovorego no jöe ato'irarëjo. Jöe ato'irarëjamu ro gemuoro gagovareje. Gagovamu gagorovo uëvadeje: Jew rajo ö ömo'ömomë nasi jöho hehëjo. Na nosi Jew rajo aganoho bogo sisë vaejëvode höjo. Jew rajo nosi a mami muoho bogo ahëvode höjo. Ehi höjo röhu Jerusalem amore Jew rajo ariböviohuro ëma guduamevoromo Rome rajo jabesi övore bojëmare höjo baejavoromo court vaejavoröhego. ¹⁸ Bojëmamu Rome ariböviohuro baejavoromo court vaejavoromo gavare höjo na mu sisë vaejë'ëro guomo'irode bëhoho bogojiamu. Bogojiamu gagorovo jiovo remö'ö'irögoro ë'are höjo. ¹⁹ Jiovo remö'ö'ia'amu Jew rajo ariböviohuro nijio'iraejëvoromo uëvare höjo: Nadi ehi jië'oho ë'ohëjo. Nadi ehi jië'oho ë'ohëjamu naro gavode mae va'irode öri göho bogojiamu gagorovo uëvode höjo: Iae na Rome va'oromo a börömo hesi nunire nami'ejöjo. Na ehi uëvode höjo. Röhu na Jew rajo agano jabesi jö sisëho bogojevë'ëro na bogo ehunioho Rome a börömo hesi nuniroho nami'i uvode höjo. ²⁰ Ehi jië'ëro ehuni jemëni jöe nugö'öromo uëvode höjo: Ruehego na gëromo jemë'o jöe jövöjo. Röhu ave ö'ehu tövevare hesi bëhoho aji mu börömo rueröhego Israel aribövi ioro'iorehu muebejarujëhi na ehi gemuoho muebejajëro jië'ëro ehuni na ave ö'ohuro tövevë'e höjo.

²¹ Paul-ro ehi uëvamu hegorovo rue Jew rajo ariböviohuro uavareje: Jew rajo Judea sa'are raromarue aribövioho jasi jöho bogo suriroho jajivoromo

nugö'öjamu baejë'e javuajëjo. O nosi Jew rajo aganoho Judea sa'are jioromo rovarevaroho jasi jö sisë jöho o jaehu rabe rabe ë'ane jöho bogo majahuijare höjo. ²² Röhu jasi uehoroho diehi jiajoho no he'i naguajëjo. Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruohuro uvoruomaje höjo: Jaehu uehorovanuëhi ëhi uehorovarue aribövi jabesi öroho sisë höjo.

²³ Ëhi uanugoromo majaho bojamiromo uavareje: No ë majare rue'ejarëjo. Ëhi uavë'ëro ë bojamare majaho sisonuvamu Jew raje ae aho'obëhe Paul-are osare rovareje. Rovamu sisonu'e aevoromo Paul-ro jöe majëhiemu majëhibe va'ojuvo va'o vahiromadeje. Majëhiromo uëvadeje: God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi öroho ëhi höjo. Ëhi majëhiromo Moses-are jögoru surire jöhu'o God-are jö baeromo majëhinövare a ioro'ioro jabesi surire jöhu'o adahoromo bëhoho röjëhiromo ëhuro jabesi simanoho huotovëho gavadeje jaburo Iesu mae uehorovo'iröhego. ²⁴ Ëhi'amu hegoro a ioro'ioroho mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovareje. ²⁵ Ëhi'oromo va'oromo Paul-hu jövamu hejare jöho berohemu berohoromo amonö suorovo va'oromo göëro mae uehorovareje göëro bogo. Röhu bogo va'oruomë'iro Paul-ro ave jöhuremu majëhiromo uëvadeje: God-are Aru'ahohuro jemesi jöho iae mae jövade höjo. Ëhesi bëhoho Isaiah jö God-aro baeromo majëhinövade a hesi simanore God-are Aru'ahohuro jöe bojamijade höjo huro jemesi hijo miono'o'oho uëröhego. ²⁶ Jöe bojamiromo uavade höjo:

Val'oromo ë aribövioho ëhi uënëjo:

Jemë hemu he'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho he'a'arujëjo.

Jemë gaemu ga'a'arujëjo röhu bëhoho bogo avoho ga'a'arujëjo.

²⁷ Ëaribövi jabesi dë vövöbajo'oho i'uhëgaje höjo.

Hia'oho tugohëhë'e höjo.

Nunoho sigohijëhë'e höjo.

Bogo ëhioho jëvo'ibejajo nunëro ga'ibejarëjo.

Hia'ëro he'ibejarëjo.

Dë vövöbajo'oho sasohoromo jöho bae'ibejarëjo

ëhuro jabumë huotorovoromo rue'ibejarëjo naro avohëvego mae jëvo'ibejajo.

Ëjöhö God-are Aru'ahohuro iae mae jövade höjo.

²⁸ Ëhuni ave jöho majëhi'ië'ajëjo jemëro hejöro. God-hu maro ramuaje jö naehu majëhijajoho sa'a ioro'ioro rajo jabesi örire nugö'öjë'e höjo. Jemëhu ma-he taemaruajoho jabumëro iae he'a'aruëjo. ²⁹ [Paul-ro ëhi uëvamu rue Jew rajoho jaburo darugo'o jö aho'ahamirovobe va'areje.]

³⁰ Ëhi'amu vadune niö'i hesi uhure Paul-ro osae gemu ma-jahuri hiromo monioho mana bojëmibe va'onövadeje. Ëösare hiromo gënövade aëro hu ga'i rue'ego huë mae bojëminövadeje. ³¹ Huë mae bojëmiromo God-hu böröme namiromo muebejavuaje jöho majëhibe Bada Iesu Keriso-are öroho röjëhibe va'onövadeje. Röhu jö majëhinövadoho aho bogo ahonövareje. O hu'o bogo juhuonivë'e aho jöho ma-sama'e majëhinövadeje. Ahia mino'e.

ROMANS

Paul-hu apostle mu hesi bëhi jajivade jöhoje.

¹ Paul naro ave jöho jajivo'irögoro ë'e. Na Iesu Keriso-are mu vaemu vaejahaje ae jeve. Na apostle jeve ë hesi bëhoho God-ro uevë'ëro. Huro na baejevoromo bamevadeje huhu bojamuade jö mahuremu naro ae majëhinövo'irodego.

² Ejö maho urimoroho huro hesi jö majëhijarue aribövioho bojëmi'ego jabumëro hesi surire jajivobe rueromo uvonövareje: God-ro iae ëhi ëhi ajamui'ajëjo. ³ Röhu ë jö maho iae God-are Harihu hesi jöhoje. Hu araeromo a daje baejadire hu David-are uje jiadeje. ⁴ Röhu guomamu God-ro hu i'ovoromo hesi Aru'aho Maho bojami avohë'ëro uavadeje: Jaruvo ja nasi Harihe darugo baejë'e ae javajëjo. Eäho hu Iesu Keriso nosi Badaje. ⁵ Eäho God-ro uavamu huro Paul na huë baeromo ajëmiromo apostle muoho bojëmiromo uevadeje: Nasi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje aho'obëhe mae uehorovoromo jöho ejeho'irarëjo ehuro Keriso nasi ihoho döro jioröhe. Eämuoho bojëmamu naro baejë'ëro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmijajeje. ⁶ Röhu Rome aribövime jemë'o iae ëhi jië'e aribövie jëvo'ego jemë'o ajëmi'irodoho jëve. God-ro jemë'o uevë'ëro ehü'ëro Iesu Keriso-are aribövie gemuoho jëve.

⁷ Ehuni Rome amo rajo God-hu rajëhiromo hesi baejëvade aribövime naro jëmesi örire jajive. Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Rome va'oromo amo rajo gë'i nimade jöhoje.

⁸ Urimoho naro Iesu Keriso-are ihore God mabëhe uave ae aho'obëhe jëmesi jöëni. Ehesi bëhoho ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e hejarueje atoromo uvoruomavego: Rome aribövioho jaburo Keriso mae uehorovarue höjo. Ehuni jëmesi jöëni mabëhe uave. ⁹ Iae ave jöho na jö mae jövo'ië'e God-are nuniro. God hu nasi börömohoje. Ehuni God-are nuniro ave jöho jemë mae majëhi'ië'e. Na bogo vuonugo'i majae ëhi jemëni uehorovëvoromo ¹⁰ parie vaejajeje. Urimë'i jemë bogo gënövë'ëro ehuni God-are örire uavajeje huro hesi nimoromo nasi öroho avohehego naro ma-maro ö'oromo gë'irodëni. ¹¹ Ehesi bëhoho na jemë gë'i nego avohe ehuro naro jemë ajëmijego God-are Aru'ahehu bojamuijaje suvuoroho jemëro baeromo biririvo'irarijego. ¹² Na negajoho jemë'o na'o Keriso mae uehorovë'ëro ehü'ëro ajamirovo'iramu mae javuo'ë'e. Na ëhi nege.

¹³ Nasi ö mueno'e na nege ave jöho ga'irarijego. Na majae göro göro ö'ië'oromo müëro böviëro bise'ëro ma'enegro'i hijamu bogo ö'odeje. Na negadeje sa'a ioro'ioro rajo jabumë ajëmibe juvajëhi na jëmesirire ö'oromo ëhi jemë'o ajëmiromo ae gö Keriso-arinö ujuohëvo rue'irodëro. ¹⁴ Sa'ae aho'o Keriso-are jöho majëhibe juvo'ejo. Amore raromarue je'ore raromarue gav'e bogo gav'e ëhi jië'e aribövioho aho'o jöho majëhibe juvo'ejo God-ro muoho ëhi bojëmijë'ëro. ¹⁵ Ehuni na nego avohe Rome amore ö'oromo Keriso-are jö maho jemë'o majëhi'irodëni.

Keriso-are jö mae uehorovë'o God-hu no i'ovavuaaje darugo röjahuiromo ajamuaaje jöhoje.

¹⁶ Ejö ma hesi jöhuni röromo na javojoho bogojevo'i ma-mae jeve. Rabëni ë jö maho ae rahu heromo Keriso mae uehorovë'o God-ro i'ovavuaaje öroho

no rōjahuiromo ajamuiromo öri sisënö javuajoho baejavuoromo öri manö ramuajeje. Urimo Jew rajoho ëhi ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajohu'o ajëmijego maro raromarueje. ¹⁷ Ejö uehorovoromo maro raromarue hesi bëhoho God-ro ë jöe gemuoho bojamuiromo ëhuro hesi muoho rōjahuijego no garomo uvarueje: God-hu nosi sisë mu'uvahuo'iröhe öroho aviëhi höjo. Noehu Keriso mae uehorovë'ohuro iae ëhuro God-ro nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Öre gö bogohöjo. Ehi uvarueje. Röhu God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravë'oho ë aribövioho iae maro raromo'aruëjo.

Ae aho'obëhe God-are i'ue hesi uhure raromobe rovere jöhoje.

¹⁸ Röhu God-ro ö'idöre hiromo rōjahuego no garomo uvarueje: Hu sisë aribövioho aho'obëhe jabesi jöëni dë vörönimoromo i'ue mana bojëmaje höjo. Ehi jië'e ariböviohuro God bijönimoromo ae sisë vaejëvoruomajeje. Mu sisë vaeromo ëhuro mu ma hesi öroho subivëho'i ë'o garuomajeje. ¹⁹ God-hu diehi jië'e ae jiajoho vituoho gavarueje vituoho bogo. Röhu gavarue vituoho ë sisë ariböviohuro iae va'orahoro garuomajeje God-ro rōjëhijë'e jiego. ²⁰ No bogo nunoho gavarueje God diehi jië'e jiego. Röhu God-hu sa'a bövi bise'o bamadevare evare aëro aevoromo gabe rovereje sa'ae jove bövie bise'e God-hu bamadoho jio'amamu. Ehi jiamu gagorovo ëhuro uvobe rueruomadeje: Bövie bise'e aho'o bamë'ëro ëhuni hu bogo ma-aehu jio'i hu gemu böröme jio'i hu gemu eni jië'ëro ëhi jiemu jiobe rovadoho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo. Ehi uvobe rueruomë'ëro jabumë God bogo mana uaruomo hesije: O no ja bogo gavë'ëro jië'ëro ëhuni mu sisëho vaejare höjo. Ehi jië'e jöho bogojio'ë'e. ²¹ Jabumë iae God jabesi simanëro gabe rueruomadeje. Röhu bogo uvareje: God gemu börömoho hö uvoromo rajahijareje. Suvuoro gö gö bojëmadoho bogo huë mae uavë'e ëma ujuohareje. Ehi'oromo God bogo uehorovo'i a'i sisë'i sisë'i uehorovobe nu ano'e ramoramovobe simane sisë maro sisërërovobe rueruomadeje. ²² Uvobe rueruomadeje: No simano ma'e aribövie javuajë'i simane sisërëbe rueruomadeje. ²³ Simane sisërërovë'ëro ëhu'ëro bogo uvareje: God hu ioro'ioremu aji'e hijaje ae jio'i ave sa'are aribövioho nomë ma-jahuri raromarue aribövie javuajë uvo'i a'i God ioro'ioremu jiaje aho bijönimo'i ma-jahuri raromarue aribövi no va'ëne inömoho avohoromo ëhi rajahi'amobe rovereje. A va'ëne ugo va'ëne majo va'ëne sigobu va'ëne ëhi jië'e inömoho avohoromo rajahi'amobe rovereje.

²⁴ Ehi jië'e simano rumo'e muoho vaejë'ëro ëhuni God-ro jabu ma-nunëremu gëromo rëmö'öjajede jabesi nimarue muoho vae'iröhego. Rëmö'öjamu jabesi nimoromo öëro jijihanovoromo göëro göho mu gö gö vaeromo jabesi dajoho ijumorovobe rovereje. ²⁵ God hu diehi jië'e a jiaje uehoro maho vuonugo'i sareri'e muohemu uehorovobe rovereje. God-hu avoho'amade bövioho bise'oho God höromo uvene aho rōjahi'amobe rovereje. Bövi bise'o avohade ë aho bogo uehorovareje. Röhu hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

²⁶ Jaburo God bogo uehorovë'ëgo huro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu öëro jijihanovobe rovereje. Iae magonahohuro ama'i'o masurovarue muoho vuonugo'irögoro magonahohuro jabesi arijo'arije sihamirovobe rovereje. ²⁷ O ama'ohuro ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaeromo vaboro masëgarue muoho vuonugo'i dëre ri'öromo öëro jijihanovoromo a'o a'o sihamirovobe rovereje. Ehi jië'e javoji'e mu sisëho vaerovë'ëro ëhu'ëro i'ue mana baebe rovereje.

²⁸ Jabumë uvareje: God uehorovë'oho bëhi rumo'e hö uvoruomamu ëhuni God-ro ma-nunëremu gëromo rëmö'öjamu jabesi uehoroho ihesi ma'e sisërëromo bogo ë'o varijëne muoho vaebe rueruomadeje. ²⁹ Bogo mu maho vaejamu mu sisë göëro göëro jabesi dëho irijiomëhë'eje. Mu sisë uehorovarueje. Bövie bise'e ma-bae taemarueje. Mu gö gö vaejarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönëgajeje. Ae muo'amarueje. Iro muorovo'e vaejarueje. Sareri sareri'e muoho vaejarueje. Nue huodëgarueje. Ëhi jië'e uehoro sisëhuro jabesi dë vövöbajo'ere irijiomëvë'eje. O ae gö jabesi jö sisëho saginiëri atarueje. ³⁰ A göëro gö hesi ihoho ijumarueje. God nue huodivarueje. A ioro'ioro jabesi ihoho ijumarueje. Döro bamorovarueje. Nimoronimorohë'i atarueje. Mu gö gö barovarueje. Vëmu vavu'o jabesi jöho bogo ejëharueje. ³¹ Uehoro maho mu maho huë maho dë maho bövi bise'o maho bogojëve. ³² Iae garomo uvarueje: Ae rahu ëhi jië'e mu sisë vaejë'oho vuovo hesi höjo God-are jögoroho ëhi jië'ëro. Iae ëhi uvarueje röhu jabumë ëhi jië'e muoho vaejarueje. Röhu bogo jabesi ëma vae'i a'i garöhe ae gö ëhi jië'e mu sisë vaejamu gavë'oho uëvarueje: Iae mu mae vaejarujëjo.

2

God-hu ae aho'obëhe avoho mevavuo'iröhe jöhoje.

¹ Nani jero döro bamorovoromo uvo'a'anue: Ëaribövioho sisëgo sisëro va'ë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvo'a'anue röhu jabuhu vaejaruëhi ëhi jië'e mu sisë gemuoho ja'o vaejanueje. Ëhuni God-ro uvajeje: Jero uvanue höjo: Ësisë aribövioho sisëro va'a'aruë uvanuoho ëhuro ja'o i'ue gemuoho bae hesi javajëjo. Ëhu'ëro ja jö God mana ua'iranoho bogojavo'ë'e. ² Iae no garomo uvarueje: Ëhi jië'e mu sisë vaejarue aribövioho God-hu i'u mana bojëmijë'oho iae mae höjo. ³ Ae gö jabesi sisëho mevanueje röhu ja'o iae ëhi jië'e mu sisë gemuoho vaejanueje. Na ja uvanueje: God-hu bojamuijaje i'u'oho na bogo bae'ejöjo. ⁴ God-ro huë baejavuo avohoromo nosi sisëho garomo bogo burëroho i'uoho bojamui'i ma-göromu hesi vöröho nimo ëhi taemajeje. Iae ëhi jie röhu na jero uehorovoromo uvanueje: Iae hesi höjo. Röhu huro jasi öriroho bogo ëma huë baejavo'i a'i huhu huë baejavaje hesi bëhoho hu nime jasi dë vövöbajo'oho huotovahego jasi sisëho vuonugoromo hu mae uehorovo'iranego. Röhu ëho ja rabëni bogo avoho uehorovanueje. ⁵ Röhu jero mu sisë vaejanuoho bogo vuonugo'i a'i hia'e biriri'övoromo ma-vaemu vaebe va'ego ëhuro God-ro gö'o gö'o döre dë vörönimobe va'ojuvo hujeji hesi maja börömoho rue'iramu evare i'uoho sisë maro mana bojami'iramu bae'a'anue. Ëmaja börömoroho huro a nuniro namiromo jabesi sisëho avoho mevoromo ae aho'obëhe hesi dëre vöröho baeromo evare i'ue bojëmi'ë'e. ⁶ Aehu diehi jië'e mu vaejaruoho evare majare huro ëhi jië'e manaho ae gemu gemu bojëmi'ë'e. ⁷ Ae göëro biririvoromo mu mae vaeromo nimarueje hujeji God-ro hesi aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëvego ma-ioro'ioremu God'o raromo'iröhëro. Ëhi jië'e aribövioho God-ro ajëmi'iramu ma-ioro'ioremu maro raromo'ë'ö. ⁸ O ae göëro jabesi sinohemu uehorovoromo God-are jö maho bijönimoromo öri sisëro jijihoruomajeje. Ëhi jië'e ariböviohuni God-ro dë vörönimo'iramu i'ue sisë maro bojëmi'ë'e. ⁹ Mu sisë vaejë'oho ae aho'o vi'ehe huë vavaene bae'ë'ö. Jew rajohuro urimo bae'iramu röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o gemuoho bae'ë'ö. ¹⁰ O mu mae vaejë'oho ëhi jië'e ae aho'o God-ro aji maho bojëmiromo jabesi ihoho mae uëromo ajëmi'iramu huë mae raromo'ë'ö. Jew rajoho urimo ajëmiromo röhu sa'a ioro'ioro rajoho jabu'o ëhi gemuoho

ajëmi'ë'e. ¹¹ God-ro ae aho'obëhe ma-gemu göromo sisë bojamuibe mae bojamuibe va'ajeje.

¹² Sa'a ioro'ioro rajohuro Moses-are jögoroho bogo hejë'e mu sisëho ma-vaeruomajeje. Hesi jöho bogo hejë'e mu sisë ma-vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijönö God-ro Moses-are jöho bogo majëhijë'e ma-uë'ë'e: Sisë jëvaje sisëro va'ohëjo. O Jew rajohuro Moses-are jögoroho iae hejarueje. Heromo röhu sisë vaeruomajeje. Heromo röhu mu sisë vaejaruëro jië'ëro ëhuni ijönö God-ro jabesi örire Moses-are jöho majëhiromo uë'ë'e: Jemëro hesi jögoroho ahë'e jëvaje sisëro va'ohëjo. ¹³ Èhesi bëhoho bogo jögoru hejarue aribövioho a'i jögoru ejahoromo mu vaejarue ariböviohuro God-are nunire mae riravo'ë'ö. ¹⁴ Sa'a ioro'ioro rajoho Moses-are jögoroho bogo hebe rovë'eje. Röhu hesi jögoru jiajëhi ëhi jië'e muoho vae'ë'ö. Vaejë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho bogo he'i a'i jabesi uehororo jië'ëro ë muoho vaejarueje. ¹⁵ Èhi vaejego noro garomo uvarueje: God-are jögoru jiajëhi jië'e mu vaeröhe hesi uehoroho huro jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëhë'e höjo. Jabesi dëre herovarueje jabesi arijo'ëro mu mae o sisë vaejë'e jiavego. Jabesi uehore gö gö rovego uvarueje: No sisë vaejë'e javuajëjo o nani majae gö uvarueje: Mae vaejë'e javuajëjo. ¹⁶ Röhu ëho majaho ruel'iramu iae ëhi jio'ë'e. Naehu Keriso-are jö mae majëhiromo ae uëvajëhi God-ro ëhi ë'oromo Iesu Keriso ua'iramu huro ae aho'o jabesi uehoro gurihi taemarohe mevo'ë'e ga'i mae o sisë jiego.

Mu vaeröhe jögoru Moses-hu bojëmamu Jew rajehu bogo ejahare jöhoje.

¹⁷ Röhu nani jero ae uëvanueje: Na Jew rajëro jevë'ëro iho mabëhe jevajëjo. Jero uvanueje: Na Moses-are jögoru ijore ijore juvaje aëro jevë'ëro ëhu'ëro God-are nunire mae nami'ejöjo. Jero sivue döro bamorovoromo ae uëvanueje: Na God-are a maëro jevë'ëro ëhu'ëro ma-mabëhe jevajëjo. ¹⁸ Iae maeje. God-hu rabe rabe nimajoho jero uehorovanueje. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro jero gavanueje di muoho maho jiego. ¹⁹ Jero biririvo avohoromo uvanueje: Nuni tugorohë'e jabesi öri röjëhijaje aho na jevajëjo. Ramoramo'ere raromarue aribövi jabesi ojo jiovëhaje aho na jevajëjo ajivëvo'irodoho. ²⁰ Simano bogojië'e aribövi röjëhijaje aho na jevajëjo. Asisö'o röjëhijanovaje aho na jevajëjo. Moses-are jögoroho hejë'ëro ëhu'ëro na nuni aji'e jö maho ga barë nahonahovë'e jevajëjo. Na ëhi jië'e ae jevajëjo. Nani jero ëhi uvanueje. ²¹ Iae maeje. Jero a ioro'ioroho jöho röjëhanueje. Röhu ja rabëni jasi arijo'arijoho bogo röjahirovanueje. Jero a ioro'ioroho majëhiromo uëvanueje: Nadi vajiohoho ë'orëjo. Iae mae uëvanueje röhu na ja vajiohoho ë'anueje. ²² O jero a ioro'ioroho uëvanueje: Nadi goho'amorëjo. Röhu na ja goho'amanueje. O jero uehorovoromo uvanueje: Sareri vörö'e inömoho sisë bëhe jio'amajëjo. Röhu na ja ë inömo uehorovarue osaroho rumo va'o'amoromo vajiohoho ujuohoromo ë inömo hesi sisëho baejanueje. ²³ Jero uvanueje: Na God-are jögoroho hejë'ëro mae jevajëjo. Iae ëhi jie röhu na ja God-are jögoroho ahoromo hesi ihoho ijumanueje. ²⁴ God-are iho ijumanue jöho iae hesi surire ëhi gemuoho uvë'eje: Jew rajë jemëro sisë vaejego ëhuni sa'a ioro'ioro rajohuro God-are ihoho sisë'i uvarue höjo.

²⁵ Jew rajehu ë'aruëhi ëhi jasi sinoho tariojahë'eje. Ja God-are jögoru ejahamu sino ëhi tariojahë'oho ëhuro mae javo'ë'e. O God-are jögoru bogo ejahamu sino ëhi tariojahë'oho bogo ëhuro maho javo'ë'e. ²⁶ Ave jöhu'o uehorovore. Sa'a ioro'ioro rajoho Jew rajo muoho bogo vaeromo sinoho bogo tarivo'amarueje. Röhu jabumë ae rahu God-are jögoru ejahë'oho

ëhuro God-ro uvo'ë'e: Ëaribövioho sa'a gö raje jio'i röhu Jew rajo jabesi sino tariøjëharuëhi jië'e aribövie jëvë'ëro ëhu'ëro jabu'o nasi aribövi mae jio'amajëjo. ²⁷ Sa'a ioro'ioro raje ae göëro göëro sinoho bogo tarivo'amë'e God-are jögoroho iae ejaharueje. God-ro jabesi mu maho garomo Jew rajoho ja ua'ë'e: Ja nasi surire jöho baejë'e javajëjo. Nasinö javojöro jasi sinoho tariøjahë'e höjo. Röhu sa'a ioro'ioro rajehu ë'arëhioho ja rabëni jögoroho bogo ebe rovane höjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho ja Jew rajo iho javo'i Jew rajehu ë'aruëhi jasi sino tariøjaho'i röhu God bogo uhohu'o uehorovë'o ho ja ma-döhemu Jew rajoho javë'ëro ëhu'ëro ja bogo God-are a maho javajeje. ²⁹ Döremu Jew rajo javë'o ho ëho bëhi rumo'e javo'i a'i Jew rajehu God uehorovaruëhi ëhi uhure uehorovë'o ho ëho börömohoje. Ëhesi bëhoho bogo jasi sinoho tarioromo avohaho'i a'i jasi dë vövöbajo'o ho avohahë'eje. Bogo ma-jajivë'e jögoru ejahoromo aehu jasi sinoho tariøjaho'i a'i God-are Aru'ahohuro jasi dë vövöbajo'o ho avohahë'eje. Dë vövöbajo'o ho avohaho'iramu bogo aehu ja rajahi'i God-ro rajahi'ë'e.

3

¹ Ëhi jië'o ho na Jew rajo ariböviohuro sa'a ioro'ioro rajoho iosirëmiromo God-are mu maho baejë'ejö o bogo. O Jew rajo mu vaeromo sino tari-varuho na ëhuro mae baejë'ejö o bogo. ² Io'o mue aho'o iae mae baejë'ejö. Aevo'i jöho aviëhije. God-ro Jew rajo jabesi övore hesi jögoroho bamadeje jaburo mueberöhego. ³ Jabesi övore bamamu röhu Jew rajo a ioro'iorohuro ë jögoroho bogo avoho ejaho'i vuonugareje. Vuonugarohuni na ëhuni God-ro huhu uëvade muohu'o vuonugo'i jö göho uehorovë'ë'e o bogo. ⁴ God bogo mae bogo ëhioho ë'ë'e. Ëhesi bëhoho God bogo sareri'o ho jio'i hu ma-maëremuje. Ae aho'obëhe sareri sareri'e javuë'o ho röhu God hu'o bogo ëhioho jio'i hu ma-maemu jio'ë'e. God-are surire jöhu'o ëhi gemuoho uvë'eje:

No gavarue höjo God jasi jöho ma-maemu majahuijego.

Aëro uvoruomo'ajëjo: God jasi muoho sisë hö uvoruomo'ajëjo röhu iae ga'ëjarëjo jasi muoho mae jio'iramu.

⁵ Röhu noehu mu sisë vaeromo God-are mu mahu'o gemuore havoromo gavë'o ho ëhuro hesi mu maho ma-va'orahoro jio'ë'e. Ëhuni nani aëro ëho garomo sarerivoromo ave sa'are ariböviehu uvaruëhi ëma uvo'ë'ö: Noehu sisë vaejamu ëhuro God-are mu ma va'orahoro jië'o ho noehu mu sisë vaejego huhu i'u mana bojämui'iröhoho ëho sisë höjo. ⁶ Röhu bogo ëhiohoje. God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho sisë jio'ibejo hu diehi'oromo sa'a raje aho'obëhe göromo mevavuo'ibejo mae o sisë javuego. Röhu huro ae aho'obëhe iae mevavuo'ë'e. Ëhuni God-hu a sisë i'u mana bojëmi'iröhoho iae maeje.

⁷ O nani aëro ëma uehorovoromo uvo'ë'e: Naehu jö sareri jövë'ohuro ëhuro God-are jö maho va'orahoro jio'a'ajëjo. Ëhi jië'ëro God-are ihoho döro jio'a'ajëjo. Nasi sisëhuni hesi ihoho döre jië'o ho God-hu na ue'iröhoho: Ja sisë javaje sisëro va'ë ue'iröhoho ëho sisë höjo. Röhu aehu ëhi jövë'o ho ëho sisëje. ⁸ Ëhi jië'e jöho aviëhi jianove. Ruehego no mu sisë vaejarëjo ëhuro God-are ihoho mae jio'iröhe höjo. Iae aëro Paul nasi ihoho ijumoromo ëma uëvarueje: Nöröro ëhi jië'e jö sisëho jövaje höjo. Ëhi ataruëro jië'ëro sisëro va'oruomë'o ho iae maeje.

Ae aho'obëhe sisë javuaje jöhoje.

⁹ Röhu Jew raje noro God-are mu mabêhe baejë'e javue. Mu mabêhe baejaroho na êhuro noro sa'a ioro'ioro rajoho mue aho'o iosirëmiromo mae javue o bogo. Bogo. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o no aho'o mu sisë darugo hesi uhuremu javue. Êjôho na mami'e jajivodeje ga'irarijego.

¹⁰ God-are surire jôhu'o êhi gemuoho uvê'eje:

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho maho hôjo.

¹¹ Aho bogo simano maho uehorovoromaje hôjo.

God birohare öroho bogo nahoruomaje hôjo.

¹² Ae aho'obêhe öri maho nugö'ö'i je'oro va'oruomê'e hôjo.

Ae aho'obêhe sisë mae sisërërovê'e hôjo.

Bogo mae bogo ae gemu vadu'oho mu maho vaejaje hôjo.

¹³ Jö sisë ataruohuro êhuro sisë bêhe jëvájëjo.

Ae guavoromo bogo duho'i ma-nugego usihövo rojomajëhi jabesi huë gagore êhi rojomanovaje hôjo.

Jö'ëro jö sareri sareri'e atoromo jovëro rovanovaje hôjo.

Bitaro vuodovê'ohuro bitaro gagore sigobu vörö va'ënoho rojomaje hôjo.

¹⁴ Jö'ore ajuo'e rojomego nu huë'e jöemu atarue hôjo.

¹⁵ Hörohuro tutuvo va'oromo ae muo'amarue hôjo.

¹⁶ Dinö'e va'ë'iroho bövie bise'e ijumobe ae huë vavaene bojëmibe va'arue hôjo.

¹⁷ Huë mae bae'iröhe öroho bogo gavê'e hôjo.

¹⁸ Simanohuro God bogo uehorovê'e ma-jijiharue hôjo.

God-are surire jögoroho êhi uvê'eje.

¹⁹ Êmu sisë vaejarue jôho iae no gavarueje. God-hu ë jö bojamuijade hesi bêhoho êhuro Moses-are jögoru hesi uhure raromarue ariböviohuro heromo jabumê'o sa'a ioro'ioro rajohu'o ae aho'obêhe jö mana uaröhoho bogojavuego jö'e tugorohoromo hesi nunire gövögövövê'e riravo'iröhego ae aho'obêhe maja hö'öjajire beva'ajire. ²⁰ Gövögövövê'e riravo'iröhe hesi bêhoho aehu mu vaeröhe jögoru heromo ijore ijore va'ë'oho bogo êhuro God-are nuniroho maho riravo'i a'i ma-uvarueje: Noro ë jögoroho bogo avoho ejaruëro javuë'ëro sisë javuajëjo.

Keriso mae uehorovaruhuro êhuro God-are nunire mae riravarue jöhoje.

²¹ Iae êhi sisë javue röhu jaruvoroho noehu hesi nunire mae riravo'iröhe öroho God-ro röjahuijê'eje. Moses-are jögoru surire o jö God-aro baeromo ae majëhinövare aribövi jabesi surire ë hesi öroho iae jajivê'eje. Röhu ë öroho bogo jögoru heromo mu vaeröhe örehu jio'i a'i öroho aviëhije. ²² Aehu Iesu Keriso mae uehorovê'ohuro êhuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugego hesi nunire mae riravarueje. Ae aho'obêhe mae ae rahu Keriso mae uehorovê'oho êhi ajamuijajeje. God-ro gövuajeje no ae aho'obêhe bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. ²³ No ae aho'obêhe sisë vaejë'ëro God-are ajî'e muoho vae'iröhoho bogo eni javuego ma-raromarueje. ²⁴ Röhu God-ro hesi uehorovoromo no huë mae bojamuiromo Iesu Keriso noni guomöjro sa'are nugö'öromo êhuro sisë hesi darugore javuadoho baeni-ahijê'ëro no hesi nunire mae riravarueje. ²⁵ God-ro Keriso nugö'öjadeje hesi köho rueromo guomego noro ë muoho mae uehorovego God-ro nosi sisëho dejonö bu'öjego hesi dë vörönimadoho barê'iröhego. God-ro nosi sisëho êhi ajamuijade hesi bêhoho röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Êhesi bêhoho mami'oho aëro sisë vae'ego God-ro ma-taemorovoromo nunëremu gëbe ruenövadeje. ²⁶ Avevejö'oho nosi sisëho bogo ma-nunëremu gö'i a'i Keriso nosi sisëni nugö'öjahuadeje. Hu nimadeje

röjahuijego noro garöhego hu maemu vaejaje ae jiego. Noro garöhego hu mu maemu vaejajoho o Iesu mae uehorovarue aribövi nosi sisë mu'uvahuego hesi nunire mae riravaruoho.

²⁷ Ëhi jië'oho no diehi nimorohë'i uvo'ejo: Nosi birirohuro God-are nunire mae javuajëjo. Ëhi jië'e jöho bogoje. Ëhesi bëhoho rabëni no bogo ëhioho uvo'ejo. Na nosi birirohuro mu vaeröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni no bogo nimorohë'ioho atarueje. Bogo ëhiohoje. Nosi biriroho bogo a'i God-are birire mae uehorovo'iröhe jögoroho baejë'ëro ëhuni bogo ëhioho ato'ejo. ²⁸ Ëhesi bëhoho rabëni. Noro uehorovoromo uvarueje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru ijore ijore va'ë'oho bogo ëhuro God-are nuniroho maho riravarue hö uvo'i a'i Keriso mae uehorovë'oho ëhuro God-are nunire mae riravarue höjo. ²⁹ Jew rajo mu vaejë'ohuro ëhuro maro javuo'ibejo no uvo'ibejo: God hu ma-Jew rajohemu muebe'amaje höjo. Röhu hu bogo jabumëremu muebejëvo'i a'i sa'ae aho'o muebe'amajeje. ³⁰ Iae God hu ma-gemuje. Huro Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o mae riravoröhe öre gemuoho röjëhijajeje. Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jabumë Keriso mae uehorovë'ohuro ëhuro ajëmijego mae riravarueje. ³¹ Keriso mae uehorovo'iröhe jöho baejë'ohuro na no ëhuro God-are jögoru mamioho aharueje. Bogo aho'i a'i ëho ma'eno titimarueje.

4

Abraham bogo aehu hesi sino tariojaharohuro bogo ëhuro God-are nunire mae nami'i a'i huhu God mae uehorovadohuro ëhuro God-are nunire mae namijade jöhoje.

¹ Bëhe vaeromo jiade Jew rajo nosi hijoho Abraham jie. Röhu Abraham-hu gavade God-hu diehi ajamamu gavade jöho no uehorovo'ejo. ² Nani aëro uvo'ë'ö: Abraham-hu God-are nunire mae nami'i'adevaroho huro mu mae vaeromo ëhuro God-are nunire mae namijade höjo. Ëhuni döro bamorovoromo nimorohë'i uvo'ibejajo: Naro nasi biririvoromo ëhuro God-are nunire mae namijaje hö uvo'ibejajo ëho iae mae jio'ibejajo. Nani ëhi uvo'ë'ö. Röhu God-hu gavajoho Abraham-hu döro bamorovo'iröhoho bëhoho bogoje. ³ God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁴ Röhu göehu gö hesi mu vaejahamu ë hesi mana bojamamu gavë'oho uvarueje: Ëaho bogo ëma vavaenimoromo suvuroho bojami'i a'i mu vaejadohuni hesi manaho bojamade höjo. ⁵ O ae göehu mu mae bogo vae'i ma-uvë'oho: Iae mae-ëjo. No a sisë javuë'ego God-ro nosi sisëho mu'uvahuego hesi nunire mae riravarue höjo. Ëhuni hesi huro na'o ajemi'iramu mae jevo'ajë uvë'oho God-ro uvajeje: Ëahuro na mae uehorovevë'ëro ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ⁶ David-ro jöe gemuoho jajivadeje. Aehu bogo hesi biririvoromo mu mae vae'i ma-God mae uehorovego God-hu vavaenimoromo ajamego hesi nunire mae namiromo huë mae baejaje jöho David-ro God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

⁷ O asë'e mabëhëjo.

Aehu God-are jö ahamu huhu uehorovoromo vuonugahuë'oho mu sisë vaejamu u'ovahuë'oho no huë mae baejarue höjo.

⁸ Noehu sisë vaejaroho Badahu bogo ijonö jö majahuijë'oho ëhuro no huë mae baejarue höjo.

Ēhi uvë'eje.

⁹ Röhu ë huë ma baejarue aribövioho rahumëje. Na ma-Jew rajo mu vaeromo sino tarivo'amarue ariböviohuremu God-are nuniroho maho riravoromo huë maho baejarueje. O na sa'a ioro'ioro rajohu'o ëhi gemuoho huë mae baejarueje. Bogo Jew rajohuremuoho a'i Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivo'amarue aribövioho jabu'o ë huë maho baejarueje. Ēhesi bëhoho urimë'i naro ave God-are surire jöho adahoromo jajivë'e jeve. Jajivoromo uëvë'e jeve: Abraham-ro God-are örire mae uehorovoromo uvade höjo: Hesi God-ro ajemi'ajëjo. Huro mae uehorovamu gagorovo God-ro huni vavaenimoromo uvade höjo: Na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ¹⁰ Röhu rabu'e majare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. Na hu sino tariojahare maja hesi urimo o ijonö evare uvadeje. Sino tariojahare maja hesi urimo evare God-ro uvadeje: Abraham hu mae höjo. ¹¹ Abraham mae hö uvonugoromo ijonö God-ro sino tarivoröhe muoho Abraham bojamadeje ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Urimë'i sino bogo tariojahare majare Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae namijade höjo. Ēhu'ëro jië'ëro Abraham-hu ë'adëhi Jew rajo mu bogo vaeromo sino tarivo'amë'e ma-God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarue aribövioho ë aribövi jabetesi bëhoho iae Abraham-je. ¹² Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivare aribövie gö gö nosi bëhoho iae Abraham gemuje. Ēhesi bëhoho Abraham ë'adëhi nosi sinohu'o tarivahuë'eje. Röhu ëho ma-jianovo'i a'i Abraham sino bogo tariojahë'e ma-hijade majare huhu God mae uehorovadëhi Jew raje ae rahu ëhi gemuoho God mae uehorovë'o ho ëhuro Abraham hu nosi bëhohoje.

Noehu jögoru ejaruohuro bogo ëhuro God-are huë maho nosiroho rue'i a'i noehu God mae uehorovoromo hesi nunire mae riravaruohuro ëhuro God-are huë mahuro nosirire rovajeje. Ēhesi jöhoje.

¹³ God-ro Abraham uavadeje: Ave jöho na mae uavajëjo. Naro ja'o jasi ujohu'o sa'ae aho'o bojëmi'iramu bae barë'arujëjo. Rabëni baeröhego God-ro uavadeje. Bogo Abraham-hu mu vaeröhe jögoru ejahadohunioho bogo ehunioho God-ro mana uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. A'i Abraham-ro God mae uehorovoromo uvadeje: Hesi God-ro ajemi'ajë uvadohuni ehuni God-ro uvadeje: Na gavajoho Abraham-are sisëho barë'ego hu mae hö uvadohuni ehuni uavadeje: Sa'ae aho'o bae barë'arujëjo. ¹⁴ O God-ro uö'ibejo: Ave jöho na mae uëvajëjo. Jemëhu jemesi birivoromo mu vae'irarije jö ejehë'ohuro ehuro na sa'ae aho'o bojëmi'ejöjo. O bogo ejehë'oho bogo bojëmi'ejö uö'ibejo no mae uehorovoromo uvaruoho: Hesi God-ro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvaruoho ë hesi bëhe bogojio'ibejo. O nosi biriroho bogo eni javuë'ëro huhu bojamui'i uövuadoho bogo bae'ibejo. Röhu bogo ehiohoje. Mu vaeröhe jögoru ejaharuohunioho God-ro bogo ehunioho ajamui'i a'i noehu hesi örire mae uehorovaruohuni ehuni ajamua-jeje. ¹⁵ Mu vaeröhe jö God-hu bojamuadoho no bogo ejahego mae javuo'i a'i ahego God-ro no göromo dë vörönimego i'ue bojamua-jeje. O mu vaeröhe jögoroho bogojio'ibejo bogo aho'ibejo.

¹⁶ Ēhu'ëro jië'ëro God-hu no ajamui'i Abraham uavadoho ëho no bogo mu vaeröhe jöho ejahoromo bae'i a'i God mae uehorovoromo ëhuro baejarueje. Ēhu'ëro God-ro bogo nosi muoho garomo huhu Abraham uavadëhi ëhi mana ajamui'i a'i hesi ëma nimoromo huhu Abraham uavadëhi iae hu ëhi ajamuego ehuro Abraham-are ujoho no ae aho'obëhe iae baejarueje. Bogo Moses-are jögoru ejaharue aribövie gemuohemuoho bae'i a'i ae rahu

Abraham-hu ë'adëhi God mae uehorovë'oho iae bae'ejo ë hesi bëhoho God mae uehorovarue aribövioho aho'obëhe nosi bëhoho Abraham jië'ëro. ¹⁷ Abraham nosi bëhi jio'iröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo ëhi uv'eje: God naro ja ajami'iramu ëhuro sa'a gö gö raje aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhu'ëro jië'ëro noehu God mae uehorovarue aribövie aho'obëhe nosi bëhoho Abraham-je hu God-are nunire ëhi jië'ëro. God gemu Abraham-ro mae uehorovadeje. God hu vuovë'e aho ajamuijigo i'ovavuae ahoje. God-hu uvego urimo bogojio'amë'e bövi bise'o ëma jio'amaje ahoje. God hu ëhi jië'e a jiajoho Abraham-ro hu mae uehorovadeje. ¹⁸ Mae uehorovamu God-ro uavadeje: Sa'ae gö gö aho'obëhe jabesi hijoho ja javo'ajëjo. Ëhi uavamu Abraham-ro uvadeje: Diehi'oromo bae'ejöjo. Öroho bogohöjo. Iae ëhi uvadeje röhu huro God mae uehorovoromo uvadeje: Iae hesi höjo. God-hu uevadëhi iae ëhi jio'a'ajë uvoromo hiromu muebejadeje. God ëhi mae uehorovoromo muebejë'ëro ëhu'ëro Abraham sa'ae gö gö aho'obëhe nosi bëhoho jië'eje. Nosi bëhi jioröhe jö God-hu Abraham uavadoho God-are surire ëhi uv'eje: Abraham jasi ujoho aho'obëhe jiji va'ëne jiobe va'a'ajëjo. Surire jö jiadëhi iae ëhije. ¹⁹ Röhu Abraham vadune aho'obëhe 100 rabu'e bae'irögoro ë'ë'ëro ëhu'ëro hesi sino haho'e u'uhoromo guomanovë'e jiadeje. O hesi vaboroho Sarah dë tøjë'e magonahe jiadeje. Baruhu'o vaborohu'o ëhi sisërejëvë'e jiadeje. Röhu Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: Iae ëhi höjo röhu God-ro iae uje bojemi'iramu ëhuro aho'obëhe jieho'ajëjo. Abraham-ro ëhi birivoromo God mae uehorovobe rovadeje. ²⁰ God mae uehorovadoho hu bogo vuonugoromo uvadeje: Na God-hu uevadëhi ëhi jio'a'ajëjo o bogajo. Bogo ëhioho uvo'i a'i biririvo avohoromo God mae uehorovobe rovadeje. Mae uehorovobe rueromo God-are örire rajahiromo ²¹ uvadeje: Iae mae-ëjo. God-hu uevadëhi ëhi ajemi'iröhoho iae hu eni jiajëjo. ²² Ëhi mae uehorovoromo uvamu gagorovo God-ro Abraham-ni uehorovoromo uvadeje: Ëhu'ëro na gavajoho hesi sisëho barë'ego iae hu a mae höjo. ²³ Röhu ë jöho bogo Abraham-nioho gemu jajivo'i ²⁴ ae aho'obëhe nosi jöhu'o jajivë'eje. God-hu no ae rahu mae javuajë uvoromo baejavuade aribövi nosi jöhoje ë hesi bëhoho no Iesu nosi Bada i'ovade ae God hesi örire mae uehorovaruëro jië'ëro. ²⁵ Röhu God-ro Iesu a övore bojëmadeje baeromo anego nosi sisëhuni guomoröhego. Guomamu God-ro hu ajamijamu i'ovoromo ri'öjadeje ëhuro noro God-are nunire mae riravo'iröhego.

5

God-are nunire mae riravaruëro jië'ëro hu'o huë mae baeromo nimoroharue jöhoje.

¹ Noro Keriso mae uehorovamu God-ro nosi sisëho mu'uvahuamu hesi nunire mae riravë'ëro javuë'ëro ëhu'ëro God'o no'o gemuoro mae raromarueje nosi Bada Iesu Kerisoro buore vaejavuë'ëro. ² Buore vaejavuoromo ajamuijë'ëro ëhuro no God-are huë maho birohoro birivoromo hesi nunire mae riravarueje ë hesi bëhoho noro hesi örire mae uehorovë'ëro javuë'ëro. Hesi nunire mae riravoromo noro uvarueje: Noro God-are aji mare raromo'ejare uvoromo ehuni noro nimorohë'i muebejarueje. ³ Röhu göho no huë vavaeni bövi bise'o baejë'iroho ëhu'o nimoroharueje. Rabëni hesi bëhoho no uvarueje: Huë vavaeni baejë'ohuro ëhuro birire baeromo God mae uehorovobe va'arue höjo. ⁴ Birivoromo God mae uehorovobe va'ë'ohuro ëhuro God-ro uvajeje: Jemë ruahö'öjë'e

jävajë uvajohuro ëhuro no dë ma-mabëhe jioromo muebejarueje ijönö huro ajamuego ma-mabëhe javuoröhego. ⁵ No mabëhe javuo'iröhego muebejaruoho ëho bogo sarerivoromo ë'arueje. Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho no bojamuij'ëro no dë vövöbajo'ere herovarueje God-ro no mabëhe uehorovavuo avohego.

⁶ God-hu no uehorovavuae öroho aviëhije. Urimoho nosi arijo'arije ajamirovë'ocho bogo eni javuadeje. Bogo eni javuobe rovamu God-hu ni-made majaho rovamu evare Kerisoro guomadeje hu bijönimarue aribövioho ajamui'iro. ⁷ O noro garöhe ae gö mae jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gagorovo hu ajami'i vuovorovë'ocho ëho juhuoni'e muego nani no hu bogo ajami'ejo. O ga'iröhe ae gö huë bae avohaje a mabëhe jië'e hu ëma vörö'ere hijamu gavë'ocho hesi nani'o. Nani no hu ajami'i birivoromo vuovorovo'ejo nani bogo. ⁸ A'i Kerisoro gavade no sisë aribövie javuamu evare huro no ajamui'i guomorovadeje. No sisë aribövie javuamu evare guomë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-ro no röjahuij'eje noro garomo uvoröhego: God-ro no uehorovavuo avohaje höjo. ⁹ No ae sisë javuamu evare Kerisoro noni guomë'ëro ëhu'ëro no God-are nunire mae riravarueje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Kerisoro mami'e ajamuij'ëgo majae ijönöho God-hu bojamui'iröhe i'uoho no bogo bae'ejärëjo. ¹⁰ Hu'o no'o gororamirovarue aribövie javuamu evare hesi Harihoho noni guomamu ëhuro hesinö ramuadeje. Ëmuoho i'u'e mae jiadeje. Ëhuni biririvo avohoromo uvo'ejo: God-ro mami'e hesinö ramuë'ëro jië'ëro hesi Harihe birivoromo hijajohuro ëhuro God-ro baejavuoromo maro bamavuo'iramu mae javuo'ajëjo. ¹¹ Iae u'emu mae javuo'ë'e röhu avevejö'ohu'o no God rajahiromo nimoroharueje nosi Bada Iesu Keriso-are jöëni ë hesi bëhoho huro mami'e vöröho tugohahuoromo God-arinö ramuë'ëro.

Adam-hu mu sisë vaejumu vuovarue muehu rue'i Kerisohu mu mae vaejumu i'ovarue muehu rovade jöhoje.

¹² Ëhi jië'ëro urimoho ae gemuëro aevoromo mu sisëho vaejadeje. Ae gemuëro mu sisëho vaejumu ëhuro mu sisëho sa'are rovadeje. Sisëho rovamu ëhuro aevoromo aho vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ëhuro no ae aho'obëhe vuovavuobe rovajeje ae aho'obëhe mu sisë vaej'ëro. ¹³ Urimë'i Moses-hu God-are jögoru bogo barovadevare evare mu sisëho iae sa'are jiobe rovadeje. Röhu Moses-are jögoroho bogojiamu aribövioho ëho bogo heromo ahë'ëro ëhuni God-ro mu sisëho gemu gemu garomo bogo adaho'i ma-nunëro gëbe rovadeje. ¹⁴ Mu sisëho bogo adaho'i ma-nunëremu gëbe rovamu röhu Adam-hu mu sisë vaejadevare evare ae aho'obëhe aevoromo vuovobe rovadoho röhu evare Moses rovadeje. Ëaribövioho Adam-hu God-are jö heromo ahadëhioho bogo ëhioho heromo ahobe rovë'e jabu'o vuovëvobe rovadeje.

Röhu Adam hu God-aro jioromo ijönö sa'are rovade aho Keriso va'ëne ëhi jianove. ¹⁵ Iae ëhi jie röhu Adam'o ijönö sa'are rovade ahu'o ae niö'i jabesi muoho bogo gemuoho jio'irögoro gö gö jiadeje. Gö gö jië'ëro God-are suvuorohuro Adam-hu sisë ë'adoho iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho Adam hu ma-gemu jiadeje. Huro God-are jöho ahamu ëhuro ae aho'o vuovëvobe rovë'eje. Iae ëhi jie röhu Iesu Keriso hu'o ma-gemuje. Röhu God-ro no huë baejavuoromo ë aho uavamu nosi sisëho ajamuij'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi huë maho bae avohobe maro raromobe rovë'e javue. ¹⁶ Ae gemuëro sisë vaej'ëro ëhu'ëro no'o sisë javue röhu God-are suvuorohuro ë muoho

iosiramijë'eje. Ëhesi bëhoho huro mu sisë gemu vaej'ëro ëhu'ëro God-ro no uövuajeje: Jemë'o sisë'e aribövie jëvajejo. A'i noehu mu sisë aho'obëhe vaejaruoho God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo uövuajeje: Jemesi sisëho iae mu'uvëhë'e höjo. ¹⁷ Ae gemuëro mu sisë vaej'ëro ëhu'ëro a vuovavuaje muoho bërömoraej'ëje ae gemuëro huro ëhi sisë ë'ë'ëro. Ëhuni no biririvo avohoromo uvo'ejo: Ae gemu Iesu Kerisoro ajamuij'ëro ëhu'ëro ae rahu God-are suvuro mabëhe baeromo aevoromo hesi nunire mae rirav'ëho ëhi jië'e aribövioho noro bogo vuovo'i Keriso-are darugoho baeromo masije riravo'ëjarëjo.

¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro mu sisë gemu jië'ëro ëhuro ae aho'o God-are nunire sisë'e javue. A'i ae gemuëro mu maho vaej'ëro ëhuro ae aho'obëhe nosi sisëho mu'uvahuë'ego no God-are nunire mae jioromo hu'o maro raromo'ejo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ae gemuëro God-are jöho ahamu ae aho'obëhe sisërej'javuadeje. A'i ae gemuëro hesi jöho ejahë'ëro ëhu'ëro ae aho'obëhe hesi nunire marëjavuo'ë'e.

²⁰ Moses-are jögorehu ijönö rovade hesi bëhoho aëro ëho heromo biriri'övoromo jöho ahobe va'ego mu sisë bërömo bëhe ma-va'orahoro jioröhego. Mu sisë bëröme jio'amadeje röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo bogo bise'o vadu'oho ajamuiromu nosi sisëho iosirami'amoromo hesi mu bërömo röjahuijadeje. ²¹ Ëhu'ëro urimoho mu sisëho bërömo jiadeje. Mu sisë hesi uhure javuë'ëro vuovavuonövadeje. Jaruvoho God-hu huë baejavuade muoho bërömoheje. God-are huë ma hesi uhure javuë'ëro hesi nunire mae riravarueje. Mae riravoromo ma-ioro'iore gemu maro raromo'ejo nosi Bada Iesu Kerisoro ajamuij'ëro.

6

Noehu Keriso'o bimuvoromo hu'o vuovanovoromo uehoro mami vuonugo'i i'ovoromo uehoro i'e baejarue jöhoje.

¹ God-hu hesi nimoromo huë baejavuoromo nosi sisëho ajamuij'ëho no diehi uvo'ejo. Na no uvo'ejo: Ë'ego no ëhi ma-mu sisëmu vaebe va'ego nosi sisëho aho'o jiego God-ro no huë baejavuo avohoromo mu'u'amajo. ² Bogo mae bogo ëhioho uvo'ejo. Mu sisë uhure javuadoho no vuovaruëhi ëhi jianovoromo iae barëjahuë'eje. Ëhi jië'ëho no diehi vuonorö'öromu mu sisë hesi uhuroho birivoromo raromonövo'ejo. No bogo ëhioho ë'ejo. ³ Ave jöho jemë'o uehorovo'ibejarije. Ae rahu bapataeto vaejamu Iesu Keriso'o gemuore bimuvavuë'ëho ëhuro hu'o gemuore bimuvoromo vuovavuë'eje. ⁴ Ëhuni no bapataeto vaejamu ëhuro Keriso'o bimuvoromo vuovoromo hu'o gemuore sa'a gagore raromareje ëhuro Vavuehu hesi aji'e darugohuro ajamamu Kerisohu guomadoho i'ovoromo ri'öjadëhi ëhi no'o mu i'ore raromo jijihonövoröhego.

⁵ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu guomadëhi no'o ëhi vuovaru-huni ëhuni iae no Keriso'o gemu mae bimuvoromo hu i'ovadëhi no'o ëhi i'ovoromo mu i'e bae'ejo. ⁶ Ave jöho iae no gavarueje. No Keriso'o gemu mae bimuvoromo korosire ano taemavuoromo hu'o vuovavuade hesi bëhoho sisëhu nosi uehorore dajore biririvobe rovadoho barëjahuego ëhuro mu sisë hesi darugore javuadoho ijönöho bogo vaenövoröhego. Ëhuni no Keriso'o gemu mae vuovavuë'eje. ⁷ Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro sisë uhure javuadoho iae barëjahuë'eje. ⁸ No Keriso'o gemu mae bimuvoromo vuovavuë'ëro ëhuni no mae uehorovoromo uvarueje:

Iae no i'ovoromo hu'o gemu mae raromonövo'ejarëjo. ⁹ No ëhi uehorovarue hesi bëhoho no gavaruoho God-ro ajamamu Keriso guomoromo ri'öjè'ëro hiromo röhu maho bogo guomo'e'e hu guomoröhe hesi vöröho ruahö'öjè'ëro. ¹⁰ Keriso urimo guomadeje. Ëhesi bëhoho hu guomoromo ëhuro sisëho ioro'iore gemu taemadeje. O jaruvoho iae hu hije ë hesi bëhoho hu God'o gemu mae hijajëro jìè'ëro. ¹¹ Ëhuni jemëro uvore: No'o vuovavuamu ëhuro ma-ioro'ioremu mu sisëho taemë'e javuajëjo. Röhu no i'ovoromo Iesu Keriso'o gemuore javuë'ëro iae God'o gemu mae raromaruëjo.

¹² Ëhuni mu sisë uehoro sisë jemesi vuovëvoröhe sinehu nimajoho ëho nadi ejahorego ëhuro sisëho jemë bogo ruahö'öjèvo'iro. ¹³ O jemesi öve höre simane rabe sisë öriroho nadi bojamirovoromo mu sisëho vaere. A'i uvore: No i'ovoromo mu i'e baejè'e aribövie javuajë uvoromo jemesi dë vövöbajo'e aho'o ma-God gemu bojamirovoromo jemesi öve höre simane rabe ëhu'o hesi öroro bojamirovoromo mu mae vaere. ¹⁴ Mu sisëho jemë bogo ruahö'öjèvo'e'e. Ëhesi bëhoho God-are jögoru aharuje ë hesi i'uoho bogo bae hesi jëve. God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugëhajeje. Jemë ëhi maro raromarujeje.

Mu ma hesi darugoremu raromarue jöhoje.

¹⁵ Jögoru aharuje hesi i'uoho bogo bae'i God-are nimoro nosi sisë uehorovoromo vuonugahuë'o ho na no ëhunioho mu sisëho vae'ejo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ejo. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemë ae gö hesi jöhemu ejahoromo hesi muohemu vaejaho'i nëgamu jemesi arijo'arije bojamirovë'o ho ëhuro jemë ë a hesi darugoremu raromo'aruje. Jemë mu sisëmu vae'i nëgamu bojamirovë'o ho ëhuro jemë sisë hesi darugoremu raromoromo vuovoromo sisëro va'o hesi jëve. O God-are jö ejahoromo hesi muemu vaejaho'i nëgamu bojamirovë'o ho ëhuro hesi darugoremu raromoromo hesi nunire mae jëvajeje. ¹⁷ Röhu na God mabëhe uave. Ëhesi bëhoho urimoho jemë mu sisë hesi darugoremu raromonövarijeje röhu avevejö'o ho jemë God-are jö diehi diehi röjèhijamu hejarijoho ë jöho jemesi dë vövöbajo'e aho'obëhe ejaharujeje. ¹⁸ Mu sisë hesi darugoremu raromarijoho God-ro jiovëhadeje. Ëhu'ëro ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi ëhi jemëro mu ma hesi darugoremu raromarujeje. ¹⁹ Ae göehu gö hesi darugoremu hijajëhi jemëhu mu ma hesi darugoremu raromaruje jö naehu uëvaje hesi bëhoho nasi jöho sama'e huruohë'e jioröhego jemesi uehoroho u'uhëvego bogo avoho hejööni. Urimoho jemëro jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovarijeje ëhuro va'inumi'e mu o mu sisë gö gö hesi darugoremu raromoromo ëhi jìè'e muohemu vaenövo'irarijëro. O avevejö'o ho ëhi jemesi öve höre simane rabe aho'o bojamirovoromo mu ma hesi darugoremu raromoromo God-are mu mahemu vaenövore.

²⁰ Urimë'i jemë mu sisë hesi darugoremu raromarijevaroho evaroho mu ma hesi darugoroho bogo raromo'i ma-raromarijeje. ²¹ Ma-raromoromo mu sisë vaejarijoho uehorovoromo javojëge. Röhu evare majare ëhi jìè'e mu sisë vaejarijoho ë hesi maho rabe baejarijeje. Bogojiadeje. Ëhi jìè'e mu sisë vaejè'o ho ëhuro ma-vuovoromo sisëro va'arujeje. ²² O avevejö'o ho God-ro ajëmamu mu sisë hesi darugoremu raromarijoho vuonugo'i God-are darugoremu raromë'e jëve. Ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëvoromo ëhuro ma-ioro'ioremu maro raromo'aruje. ²³ Noro mu sisë vaejëgo ë hesi manaho baeromo vuovoromo sisëro va'arujeje. O God-ro hesi huë

baejavua je suvuoroho bojamuego ehuro no ma-ioro'iore gemu maro raro-marueje Iesu Keriso nosi Badare ae gemuohuro javu'ero.

7

God-are jogoru ahoromo vavaeni'ere raromaro ho vuonugo'i Keriso-are aribövie javua je johöje.

¹ Aganomë sa'a a masijo jakesi mu vae'irarije jogoru hesi öroho jemë gavarujëro jëv'ëro ehuni ave johö iae ga'a'aruje. Ja sa'are hijë'oho sa'a hesi jogoru uhure hibe va'ujuvo guomavo'iramu jogoru uhuroho bogojavo'ë'e. ² Bëhoho ëhi jianove. Baru hijë'oho vaborohuro hu gemu gabe va'ë'e jogorure ëhi uövu'ëgo. A'i baru guomë'oho magonahoho ë jogorehu nijio'iraejadoho iae barëj'ëje. ³ Ehi jië'ëro baru hijamu sionoho ioro bamë'oho aëro uvo'ë'ö: E magonahoho önö'e ma-juvë'e magonahe höjo. A'i baru guomë'oho jogorehu nijio'iraejadoho barëj'ëgo hesi nimoro ae gö baeromo hu'o gemuoro hijë'oho bogo önö'e ma-juvë'e magonahe jio'ë'e. ⁴ Baru mamioho guomamu magonahohuro baru i'e baeromo gemu mae hijajëhi jemë'o ëhi jëvanove. Jemë Keriso-are sinohu'o gemuore bimu-vorovoromo vuovëv'ëro ehü'ëro jogoru aharuje hesi i'uoho ma-ioro'iore gemu barëj'ëhe'je ehuro guomoromo ri'öjade ahu'o gemuoro jemëro raromoromo God-hu nimaje muoho vae avoho'irarijego. ⁵ Röhu urimë'i nosirire jiaje sisëhemu uehorovarevare evare mu vaeröhe jogoroho no uehorovoromo dë iahuo'ëgo mu sisëmu vae'i nimonövareje. Ehi nimoromo sisëho dajo hahö'ëro vaeromo ehuro vuovoromo sisëro va'o hesi javuadeje. ⁶ Avevejö'oho mu vaeröhe jogorehu no nijio'iraejavuadoho Keriso'o gemu mae vuovavuanovë'ëro ma-ioro'io remu barëj'ahuë'je. Ehuro ë jogoru aharue hesi i'uoho bogo bae hesi javue. Ehü'ëro ijonöho no öri mamioho bogo va'oromo ma-surire jajivë'e jogoroho adahobe God-are muoho masivohö gabe va'i a'i öri i'ore va'oromo God-are Aru'aho hesi darugohuro hesi muoho vaejarueje.

Mu vaeröhe jogoru adahoromo ehuro mu sisë hesi bëhi gavarue johöje.

⁷ E surire jajivë'e jogoru hesi uhure javuadoho iae barëj'ëje. Ehuni no diehi uvo'ëjo. Na no ëma uvo'ëjo: E jogoroho sisë höjo. Bogo mae bogo ehioho uvo'ëjo. E jogoroho bogojio'ibejo Paul na bogo ga'ibejo mu sisë hesi öroho diehi jië'e jiego. Ehesi bëhoho jogore gemu jajivoromo ëhi uvë'ëje: Nadi ae gö hesi böviëni bise'ënioho ganiganimonëjo. Bogo ehioho jajivo'ibejo naro uvo'ibejo: Ganigani muoho nani mae höjo. ⁸ Röhu ganigani hesi jogoroho iae jajivë'ëje. Jajivë'ëro naro garomo uvodeje: E ganigani muoho God-ro bijönimaje hö uvamu nasi dë ihamu sisëhuro börömo mae rojomamu avare böviëni bise'ëni ganiganiego avohadeje. O surire jajivë'e jogoroho bogojio'ibejo uehoro sisëho bogo ehioho rojomö'ibejo. ⁹ Urimohö ë jogoroho bogo hejë'e ëma hibe rueromo uvodeje: Nani na mae jevajëjo. A'i ganigani jogoroho hejamu mu sisëhuro baejevamu naro biriri'övoromo jogoroho ahoromo ¹⁰ uvodeje: Ehü'ëro na guomo örire jevajëjo. Röhu mami'e God-hu ganigani jogoru bamade hesi bëhoho ehuro no mae raromö'iröhego. Röhu ë ganigani jogoroho jië'ëro ehü'ëro sisëhuro baejevamu na guomo örire jevadeje. ¹¹ Guomo örire jevade hesi bëhoho surire jajivë'e jogoroho na hejë'ëro ehü'ëro ë mu sisëhuro sareremiromo dë ihamu naro jogoroho ahamu ehuro guomo örire jevadeje.

¹² Röhu ë surire jajivë'e jögoroho aho'obëhe God-aro jioromo rovë'eje. Ëhesi jöe gö gö God-ro bamadeje noro mu mae vaejogo marëjavuoröhego. Ëhu'ëro ë jöho iae maeje. ¹³ Mae jië'oho na no ëma uvo'ejo: Jö mahuro ëhuro na ijumevamu guomo örire jevade höjo. Bogo ëhioho uvo'ejo. A'i uehoro sisëhuro ëhuro ë'adeje. Uehoro sisëhuro ë jö maho huotovoromo ijumevamu guomo örire jevadeje. Ëhesi bëhoho God-ro nimadeje no samaro garöhego sisë hesi bëhoho i'u'e mae jiego. Hu nimadeje jögoroho jioromo ëhuro mu sisëho börömoräeröhego.

Uehoro ma'o uehoro sisë'o umogirohaje ë hesi jöhoje.

¹⁴ Röhu no gavaruoho God-are jögoroho hesi Aru'ahohuro bojamuaje jöjeje. Röhu na bogo hesi Aru'aho ejahaje aho jevo'i sino hesi mu sisë eromo hesi darugoremu hijaje ae jeve. ¹⁵ Ëhuni na uvajeje: Naro diehi ë'ego ë'aje höjo. Mu mae negajoho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëma vaejajeje. ¹⁶ Röhu naehu mu sisë vaeromo God-are jögoru ahajoho bijönegego ëhuro na uvajeje: God-hu bojamuade jögoroho iae maho höjo. ¹⁷ Ëhi jië'ëro bogo naehu nimoromo sisëho vae'i a'i uehoro sisëro dëre rojomego ëhuro vaejajeje. ¹⁸ Na gavajoho uehoro maho nasiroho bogo mae bogoje. Ëhesi bëhoho nasi dëre uehoro mami jiobe rovadoho ëho sisëmuje. Na ëhi gavaje hesi bëhoho na mu mae vae'i negajoho bogo vae hesi jeve. ¹⁹ Mu mae vae'i negajoho ëho bogo vae'i a'i mu sisë bijönegajoho ëho iae na vaejajeje. ²⁰ Na bijönegaje muoho ëma vaej'ëro ëhuro bogo naehu nimoromo vae'irögoru uehoro sisëhuro nasi dëre rojomego ëhuro vaejajeje.

²¹ Ëhu'ëro na gavajeje aviëhi jië'e muoho jiego. Na mu mae vae'i negë'iroho mu maho bogo rue'i mu sisëhuremu nasirire rovajeje. ²² Nasi dë vövöbajo'ere God-are jögoroho negajeje. ²³ Röhu na gavajoho uehoro göhuro nasi sino haho'e ruahö'öjevajeje. Ruahö'öjevoromo God-are jögoru simanehu nimajohu'o umogihorovajeje. Umogihorovoromo ëhuro sino haho'ere jiaje sisëhuro na ruaho'amoniagegajeje. ²⁴ Asë'e vaevë'e jevaje. Sisëhu sino haho'e ruahö'öjevo'ego guomevo hesi jevajoho raro ajemi'iramu maho jevo'ë'e. ²⁵ Röhu na God mabëhe uave. Huro ua'iramu Iesu Keriso nosi Badaro ajemi'iramu mae jevo'ë'e.

Ëhu'ëro jië'ëro na ëhi jeve. Naro nasi uehoroho bojamirovoromo God-are jögoroho ejahajeje. Röhu sisë nasirire jiobe rovadohuro mu sisë hesi jöhu'o ejahajeje.

8

God-are Aru'aho baeromo ëhuro mae raromarue jöhoje.

¹ Röhu jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho mu sisë hesi i'uoho bogo bae hesi javue. ² Urimoho ja mu sisëmu vaeromo guomo örirejuvonövaneje. Jaruvoho ja Iesu Keriso-are ae gemuoho javë'ëro i'ovavuaaje Aru'ahohuro ja ajamiromo ë sisëhu ruahö'öjavadoho bisihö'öjamu mae javë'eje. ³ God hu eni jië'ëro hesi Harihu Maho nugö'öjadeje araeromo sino haho'e baeromo no a sisë javuajëhi hu ëhi jioromo rueromo sisëni guomoröhego. Ëhi'amu ëhuro nosirire jiaje sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Noehu mu vaeröhe jögorohuro bogo ëhuro sisë hesi darugoho barëjahuadeje. Sisë nosirire jië'ëro jögoru hesi biriroho bogojiadeje. ⁴ Röhu God-hu sisë hesi darugo ëhi tugohahuade hesi bëhoho hu nimadeje noro God-are jögoru hesi mu maho aho'obëhe vaeröhego sino hesi sisëhu nimajoho no bogo e'i God-are Aru'ahuhu nimajëhi ëhi vaejaruëro javuë'ëro.

⁵ Sinehu nimaje sisë ejë'oho ë hesi muohuremu uehorovarueje. O God-are Aru'ahehu nimajëhi vaejë'oho Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovarueje. ⁶ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho ëhuro no vuovoromo sisëro va'arueje. A'i God-are Aru'ahehu uövuajohuremu uehorovë'oho ëhuro ma-ioro'ioire gemu huë mae raromarueje. ⁷ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovego vuovavuaje hesi bëhoho ëhi jië'e uehoro sisë baejë'oho God-are jögoroho bogo ejaharueje. Ejaho'iröhoho bogo eni javuajeje. Ëhuro God'o muorovarue aribövie javuajeje. ⁸ Nosirire jiaje sisëhuremu uehorovë'oho God-hu nimaje muoho bogo biroho hesi javuajeje.

⁹ Röhu jemë bogo ëhioho ë'arujeje. Jemë sinehu nimaje sisëho bogo e'i a'i God-are Aru'ahehu nimajëhi ëhi vaejarujeje God-are Aru'ahoho jemesi dë vövöbajo'ere mami'e abo gemu mae hijë'ego. Ae rahu Keriso-are Aru'aho dë vövöbajo'ere bogojië'oho hu bogo Keriso-are ahoje. Röhu hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ego ëhuni huhu nimaje jöho iae ejaharueje. ¹⁰ Keriso jemesi dë vövöbajo'ere jie. Ëhu'ëro jemë sisë vaejarujohuro jemesi sino haho'oho iae vuovëho hesije röhu jemë God-are nunire mae riravarujohuro jemesi aru'ahoho biririvëhego raromarueje. ¹¹ Röhu God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjadeje. Ëhuni hesi Aru'ahoho jemesirire jië'ëro God-hu Keriso ajamamu guomoromo i'ovadëhi jemesi vuovo sinohu'o ëhi ajëmi'iramu i'ovëvo'ë'e God-are Aru'ahohuro jemesi dëre abo hijë'ëro.

¹² Ëhi jië'ëro noehu mu vae'iröhoho iae jiahue. Röhu nosi sinehu nimaje mu sisëho ëho bogo nosi muehuje. ¹³ Ëhi jië'e sisë vaejë'ohuro ëhuro jemë ioro'ioiremu vuovëvo'ë'e. A'i God-are Aru'aho hesi birire baeromo jemesi sino hesi mu sisë mu'uromo bogo gavanovë'oho ëhuro jemë ma-ioro'ioiremu raromo'arueje. ¹⁴ Ae rahu God-are Aru'aho ejahobe va'ë'oho ë aribövioho God-are aboji harihu'e jio'ame. ¹⁵ God-are Aru'aho baejarijohuro jemë bogo tövo rëmo'ego röhu maho sisëroho raromoromo juhuonibijioho'irögoro a'i God-are Aru'ahohuro jemë ajëmijë'ëro hesi aboji harihu'e jëve. Ëhuni no God-are örire uavarueje: Asë'e Apajo. ¹⁶ Noehu ëhi uavarue hesi bëhoho God-are Aru'ahohuro nosi aru'ahoho ajamuiromo uövuajeje: Jemë iae God-are aboji harihu'o mae jëvájëjo. ¹⁷ No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro no God nosi Vavu hesi maho bae hesi javue. Kerisohu baejajëhi no'o ëhi bae'ëjo. No Keriso'o huë vavaene baejaruëro jië'ëro ëhuro hu'o gemuore aji maho bae'ëjo.

U'emu God-are aji ma baeröhe jöhoje.

¹⁸ Na uve: Huë vavaene jaruvo baejaruoho ma-bise'e jio'ego bogo uehorovo'i a'i God-hu röjahujjigo garöhe aji mabëhoho ëho börömo mae höjo. ¹⁹ Röhu vaevë'oho sa'ae mie bövie bise'e God-hu bamadoho bogo eni jiobe ruejuvo God-ro hesi aboji harihu'oho va'orahoro bamavuo'iramu ëho ma-marö jio'amo'ë'e. ²⁰ Ëhesi bëhoho God-ro uvadeje: Sa'ae bövie bise'e sisërë'amo'ajëjo. Bogo hesi ëma sisërë'amobe rue'i God-ro hesi nimoromo sisërëjörö uvadeje hujeji avohego marë'amoröhego. ²¹ God-hu bamade bövioho bise'oho jaruvoho ëhi ma-sagohoriemu sagohoribe va'ajeje. U'emu God-ro avoho'amo'iramu ëhi jiobe va'ajoho iae barë'irögoro huro i'ovo'amo'iramu hesi aboji harihu'e ma-marö javuoröhëhi ëhi huhu bamade bövioho bise'oho marö jio'amo'ë'e. ²² Vaevë'oho iae no gavö God-hu bamade bövioho bise'oho sisërëbe rovë'e jio'ego ijonö mae jio'amo'ië'ëro. ²³ Sa'ae bövie bise'e bogo ëhemuoho sisërë'i röhu huhu hesi Aru'aho aevo'i suvuoramumu baejare aribövioho no'o sisë'i huë vavaeni'e raromë'ëro hara'uë'i mueberomo raromö ijonö God-ro hesi aboji

harihu'oho no avohavuoromo nosi sino haho'e aho'obêhe i'ovavuego ma-maemu javuoröhego. ²⁴ Ëhi mae javuoröhoho êho noro muebejëro God-ro ajamuiromo maro bamavuê'eje. Mue gö gö no avevejö'e nunehu ga'amaruoho êho bogo ga'amo'i muebejarueje iae mami'e gavaruëro. ²⁵ A'i mae javuo'iröhoho nunoho bogo ga'i ma-raromoromo muebejaruëro jië'ëro êhuni ga'irögoro biririvoromo raromoromo muebebe va'arueje.

²⁶ Röhu no u'uhavuê'ego God-are Aru'ahohuro nosirire rueromo ajamuijajeje. Êhesi böhoho God-are örire diehi avoho ato'iröhoho no dadivavue. Dadivavuego God-are Aru'ahohuro hesi ajamuiromo nosi jöëni huë vavaene börömo bêhe baeromo sisë maro hara'uoromo êhuro God-are örire êninamijajeje. Huhu hara'uoromo êninamijaje jöho aho ë jöho bogo ato hesi javue. ²⁷ Röhu God-hu dë vövöbajo'ere bijioho gövuajohuro hesi Aru'aho hesi uehorohu'o iae gavajeje rabëni God-hu nimajëhi hesi Aru'ahohuro êhi jië'e uehoroho baeromo hesi aribövi nosi jöëni êninamijajejo.

²⁸ No gavaruoho ae rahu God rajahijë'iroho mu mae mu sisë huë mae huë sisë jabesi örire rovego röhu God-ro jabumë ajëmiromo huë mahu'o huë sisëhu'o aho'obêhe avohêhajeje êhuro ijonö jabumë mae jëvo'iröhego hesi nimadëhi rinëgade ariböviero jëvë'ëro. ²⁹ Êaribövioho urimë'i God-ro söjëgo'irögoro uehorovëvadeje. Uehorovëvoromo hesi simanëro mevoromo uvadeje: Hujeji ë aribövioho naro tarioromo baejëvo'ejöjo êhuro nasi Harihu ma va'ëne jëvoröhego. Ëhi jië'oho jabumë ijoraje aho'obêhe jëvo'i nasi Harihoho murioho jio'a'ajëjo. Mevoromo êhi uvadeje. ³⁰ Êaribövie gemuoho mevoromo röhu hesinö rinëgadeje. Rinëgoromo röhu jabesi jö sisëho uehorovoromo vuonugëhamu hesi nunire mae riravareje. Hesi nunire mae riravamu huro baejëvoromo aji mare rëmadeje.

God-hu dë vövöbajo'ere no uehorovavuaje muoho êho a göehu o mu göehu bogo aho'iröhe jöhoje.

³¹ God-hu êhi ajamuijadoho no diehi uehorovo'ejo. Iae no êhi uvo'ejo: God nosi dönö jiajoho raro no bisihö'öjavuo'ajëjo. ³² God bogo uvadeje: Nasi Harihoho maego bogo bojëm'ejö uvoromo nijio'irae'i a'i Harihoho nugö'öjadeje ae aho'obêhe nosi jöëni huë vavaene baeröhego. Hesi Harihoho êhi bojamuijë'ëro êhuni noro biririvoromo uvarueje: Hesi suvuro börömoho mami'e bojamuijë'ëro êhuni suvuro ioro'iorohu'o iae bojamui barë'ajëjo. ³³ God-hu baejavuade aribövi nosi jö sisëho raro jövo'ë'e. Jövoröhe aho bogoje. Rabëni God-ro nosi sisëho avohahuë'ëro uvajeje: Jemë mae jëvajëjo. ³⁴ O raro uö'ë'e: Sis'e jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi uö'iröhe aho bogoje. Rabëni hesi böhoho Iesu Kerisoro guomadeje. Guomoromo röhu ri'öromo ajiomë'ëro God-are övo manö hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajeje. ³⁵ Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuoromo ajamuijajeje. Uehorovavuoromo ajamuijaje öroho raro tugohahuo'ë'e. Aho bogo. Huë vavaeni bövi bise'o rovë'oho ae göehu ijumavuë'oho ie o niögu suhi'e bogojavuë'oho vörö'ere va'ë'oho aehu bijuëmavuamu vuovë'oho bogo êhuro tugohahuo'ë'e. ³⁶ Iae êhi jië'e mu sisëho nosi örire rovajeje. Êjöhö God-are surire êhi uvë'eje:

God no jasi ariböviero javuë'ëro êhuni aëro vae majae muo'amavuo'ië'ego no vöröre ma-raromarue hjöjo.

Sheep rinovoromo bijuëmo'ië'aruëhi aëro nosi örire êhi ë'arue hjöjo.

³⁷ Iae no êhi javue. Röhu rabe rabe rovë'iroho Kerisoro no uehorovavuoromo ajamuijago êhuro no ruahö'ö avohoromo ma-mae javuajajeje. ³⁸ Êhesi böhoho na mae uehorovoromo uvajeje: Huhu dë vövöbajo'e

aho'o uehorovavuoromo ajamuijaje öroho mu gö gö rovë'ooho bogo tugo-hahuo'ajëjo. Vuovavuë'ooho o ave sa'are raromë'ooho anerae maja aru'ahe vörö'e mue gö gö rovë'ooho mu rabu rabu jaruvo o u'emu rovë'ooho ³⁹ noehu dö mare ajiomë'ooho o sa'a gago ëgobövire abuejë'ooho bövie bise'e dinö'e dinö'e jiajoho rovë'ooho God-hu uehorovavuaaje öri Iesu Keriso nosi Badarire röjahuijajoho ëho bogo tugohahuo'ajëjo.

9

God-hu hesi nimoromo Israel rajo hesinö baejëvade jöhoje.

¹ Na Keriso-are ae gemuohuro jevë'ëro jö mae majëhi'ië'e sareri'e jöho bogo. God-are Aru'ahohuro nasi dë vövöbajo'ooho ajemiromo avoheho'ego herovoromo na jö mae majëhi'ië'e. ² Huë vavaene na bogo bise'o vadu'ooho baeromo majae ëhi vavaenegajeje. ³ Nasi sa'a raje ö mueno'e gemuoho jëvanovo'ego jabesi jöëni vavaene baeje. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo mae uehorovoruomajeje. Röhu jabesi aru'ahohuni na böröme uehorovevo'i nasi sinoho ma-bisemu uehorovajeje. Ëhuni na uve: God-ro sisë bojemiromo Keriso-are bëhiroho rori'o babu'öjevego nasi sa'a rajohuro aevoromo Keriso mae uehorovoruomol'ibejajo ëhuro iae mae jevo'ibejajo. Jabesi jöëni ëhi dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo vavaenimajeje. ⁴ Nasi sa'a rajoho Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huë mabëhe God-are örire baeromë'eje. Jabumë Israel rajo God-hu baejëvade aribövie jioruome. Huro jabumë hesi aboji harihu'e vaejëvadeje. Hesi aji maho röjëhijadeje. Hesi jögoru maho bojëmiromo uëvadeje: Iae na jemë muebejëvo'ejöjo. Mu vaeröhe jögoroho bojëmadeje. Osa börömore rueromo hu rajahi'iröhe öroho röjëhijadeje. Ijonö mae ajëmi'iröhe jöho bojëmadeje. ⁵ Jabesi hijo miono'ooho God-are a masije jëvadeje. Böröme namiromo ajamuaje aho Keriso jabesi sa'a raje gemuoho jiadeje. Keriso hu bogo ma-aehu jio'i hu God jië'ëro sa'ae bövie bise'e muebejajego ëhuni noro hesi örire rajahiemu rajahibe va'ejo.

⁶ Iae Israel-are ujo ömo'ömoho noro ëhi jië'e mu maho baejë'e javue. Röhu hesi ujoho ma-ae gemuëro gemuëro Keriso mae uehorovo'i a ioro'ioroho bogo ma uehorovarueje. Bogo ma uehorovarueje röhu Israel-are ujo muebejavuoröhëro God-hu uvade jöho bogo barëjë'eje. Ëhesi bëhoho Israel-are siono baeromo mu ma bövi bise'o baejarue ariböviohuremu God-ro muebejavuo'i uvadeje. Röhu ëhi jië'e aribövioho bogo aho'ooho jio'i magemu gemu javue. God-hu Israel-are mu ma baejarue aribövi muebejavuo'i uvadëhi ëhi muebejavuajeje. Ëhuni Israel-are ujo muebejavuoröhëro uvade jöho bogo barëjë'eje. ⁷ Göho Abraham-are ujoho aho'obëheje röhu ujo ioro'ioroho hesi mu maho bövioho bise'ooho bogo baeromë'eje. Ëhesi jöho God-hu Abraham uavadoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Jasi harihe Isaac'o hesi ujohu'o ë ariböviohuremu jasi sionoho baeromo bövioho bise'ooho baebe va'i jasi ujo ioro'ioroho bogajo. Ëhi uvë'eje. ⁸ Ëjö hesi bëhoho bogo Abraham hesi arijo'ëro ëma nimoromo baejade harihohu'o ë harihu hesi ujohu'o God-are aboji harihu ömo'ömehu jio'i a'i God-hu Abraham bojami'i uavade ujo ömo'ömoho ëho jaburo Abraham-are sionoho baejarueje. ⁹ God-ro Abraham harihe bojami'i majahiromo uavadeje: Evare majare na vuonorö'ö rue'iramu Sarah harihe raho'a'ajëjo. Ëhi uvë'eje.

¹⁰ Abraham-are harihu göhuremu Abraham-are sionoho bae'iröhego ëhi uvadeje röhu bogo ëhemu jio'i a'i ijonö Rebecca harihe niö'i huodi'e dëre jëvadeje. Harihu niö'i jabesi vavuoho gemu jiadeje. Hu nosi hijo miono'e Isaac jiadeje. ¹¹⁻¹² Röhu harihe niö'i bogo rëhëvë'e dëre jëvamu mu maho

o mu sisëho bogo vaejë'iro evare majare God-ro jabesi vëmoho Rebecca uavadeje: Naro ijarahohemu ajami'iramu böröme jio'iramu muriohuro bise'e jioromo ijaraho hesi muoho vaejahonövo'ajëjo. Mu ma o mu sisë bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvade hesi bëhoho ëhuro huhu nimadëhi ëhemu uehorovoromo ae baejëvoröhëni hu bogo aehu mu ma vaejaruoho gëromo rinëgo'i hesi nimoro ëma rinëgajëro jië'ëro. Iae ëhuni mu bogo vaejare majare harihe gemu ajami'i uvadeje. ¹³ God-hu ijaraho Jacob ajami'i murie Esau bogo ajamijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Na Jacob nego'i Esau bijönegade höjo. God-ro ëhi uvë'eje.

¹⁴ Ëhi jië'ocho no diehi uvo'ejo. Na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu a sisëro jië'ëro sisë'i uehorovoromo ëhioho ë'ade höjo. Ëhi jië'ocho jö sisëgo bogo ëhioho uvo'ejo. ¹⁵ Ëhesi bëhoho God-ro Moses uavadeje: Di aribövi sisë jëvajokho huë baejëvo'i negë'ocho ë aribövioho huë baejëvo'ejöjo. O di ariböviohuni na vavaenimo'i negë'ocho ë ariböviohuni vavaenimo'ejöjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro God-hu hesinö rinaguaje hesi bëhoho bogo noehu nimoromo birivoromo muoho vae'i a'i huro noni vavaenimoromo rinaguajeje. ¹⁷ God-hu sisë a börömo Pharaoh-are örire jö majahijade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: God naehu ja böröme vaejavoromo döro bamavode hesi bëhoho naro jasi sisë hesi i'uoho bojamiromo ëhuro nasi vöröho ae röjëhijego sa'ae göre göre raromarue aribövioho aho'obëhe nasi ihoho hebe va'oröhego. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro God hesi nimë'ocho a ioro'ioro jabumëni vavaenimoromo hesinö javuojöro gagovavuo'i a ioro'ioroho marëmajeje jabesi nimoromo biriri'övoromo mu sisëhemu vaenövoröhego.

God-hu dë vörönimoromo i'u bojamuibe noni vavaenimobe va'aje jöhoje.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro nani jero ae gö jö sisë uehorovoromo nasi jöho ahoromo sarerivoromo ue'a'anue: God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro noro biriri'övoromo mu sisëho vaejarue höjo. Noehu mu sisë vaejaruoho ëho bogo nosi sisëhu jio'i God-hu nimade muoho höjo. Hesi nimade muoho bogo aho varijënoho javuego ëhuni no mu sisëho vaejarue höjo. Ëhuni God-ro sarerivoromo ëma uövuaje höjo: Jemëhu mu sisë vaejarujoko jemesi sisë höjo. Ëho bogo nosi sisëho jio'i God-ro hesi nimoromo ramuë'ëro ëhu'ëro no mu sisëho vaejarue höjo. ²⁰ Jaehu ëhi jië'e sarerile jö majehijë'ocho naro ja ua'ejo: Ja ma-ae javajëjo. Ja ma-a javë'ocho röhu ja rabëni biriri'övoromo God-are öriroho ëhi jië'e jö sisëho jövanuëjo. No sa'aehu rama avoharuëhi ëhi javuo'i God hu rama avoho'amaje aho va'ëne jië'ego ëhuni no bogo ri'öromo ua'ejarejo: Ja rabëni no ëhioho avohavuane höjo. Bogo ëhioho ua'ejarejo. ²¹ Ja'o uehorovone. Rama avoho'amarue ariböviehu sa'a mugöru baeromo jabesi nimoromo avohë'ocho iae maeje. Nimë'ocho sa'a mugöre gemu baeromo röhu ramae niö'i avohëvo'ë'e rama göho maego maja börömohuni runo'e bamo'irögoro göho sisëgo majae ëhi ë nemonövo'iröhëro.

²² Ëhu jö hesi bëhoho God no avohavuaje aeje. No avohavuaje aëro jië'ëro ëhu'ëro jië'ëro hu hesi nimoromo ë'ë'ocho iae maeje. Hu nimadeje huhu a i'u bojëmi'iröhe vöröhu'o darugohu'o ae aho'obëhe röjëhi'iröhëni. Ëhuni huhu dë vörönimego sisërërohe aribövi jabesi öriroho i'uoho bogo burëroho bojëmi'i ma-birivoromo gë taemobe rovadeje ijonö i'uoho bojëmi'iröhëni.

²³ Ma-gë taemobe rovade hesi bëhoho hu nimadeje hesi aji mabëhe nosi örire röjahui avoho'iro rabëni hu noni vavaenimaje aribövie javuë'ego. Noehu hesi aji baeröhego huhu huë baeromo avohavuade aribövie javuë'ego.

²⁴ Jew rajo ioro'ioroho no hesinö javuojöro rinaguade aribövie uëve. Röhu

bogo Jew rajoho gemu rinaguoi a'i sa'a gö gö raje a ioro'iorohu'o rinëgë'eje.
²⁵ God-hu sa'a ioro'ioro rajo hesinö jëvojöro rinëgoröhe jöho urimë'i Hosea-ro God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God-ro uvajëjo: Ëaribövioho bogo nasi aribövie jëvajoho

ijonö naro uë'ejöjo: Ëho nasi aribövie jioruomajëjo.

Ëaribövioho bogo nasi huë baejëvaje agane jëvajoho

ijonö naro uë'ejöjo: Naehu huë baejëvaje agane jioruomajëjo.

²⁶ Di sa'are ariböviohuro henövare God-ro uë'ego: Jemë bogo nasi ariböviehu jëvajë'ego henövaroho

ë aribövioho naro uë'ejöjo: God darugo'o hijaje a nasi aboji harihu'e jëvajëjo.

²⁷ God-hu sa'a ioro'ioro rajo rinëgade hesi jöho ëhi jio'i röhu Israel rajo jabesi jö Isaiah-hu darugo'o uvade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Nani Israel rajoho nie'u va'ëne ae jëvo'ajëjo röhu ae ma-vemino'e i'uoho bogo bae'i mae jioruomajëjo. ²⁸ Ëhesi bëhoho God-ro sa'ae aho'o jabesi sisëho ma-burëro mevoromo i'uoho ma-ioro'ioremu bojëmilajëjo. ²⁹ O

Isaiah-ro ave jöhu'o jajivoromo uvadeje:

Jögoru eni jië'e ae Bada God-ro noni a uje gemu gemu bogo vuonugahuo'ibejajo

Sodom amo barëjadëhi no'o ëhi barëjavuo'ibejajo.

Gomorraah amo sisërëjadëhi no'o ëhi sisërëjavuo'ibejajo.

Isaiah-hu urimo uvadëhi avevejö'oho Israel rajoho no ëhi ae ma-gemu gemu God-are aribövi mae javue.

Israel rajehu Keriso bogo ma uehorovarue jöhoje.

³⁰ Ëhi jië'oho no diehi uvo'ejo. No ëhi uvo'ejo: Israel rajoho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajoho bogo sivoho gabe rovere höjo God-are nunire mae riravoröhoho. Ëhi höjo röhu jabumëro Keriso-are örire mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae baejë'e höjo. ³¹ Sa'a

ioro'ioro rajohuro baejare höjo a'i Israel rajohuro uvare höjo: No God-are jögoru ejahë'oho ëhuro hesi nunire mae riravo'ejarëromo God-are jöho ejaho'i sivoho gabe rovaroho mae riravo'iröhe öroho bogo baejare höjo.

³² Bogo baejare hesi bëhoho bogo uvareje: Kerisoro gemuëro ajamui'iramu mae javuo'ajë uvo'i a'i ömo gavareje ga'i avohorovë'ëro God-are nunire mae riravo hesi jëvego. Ëhi jië'e öroho nahoromo bogo biroho'i God-are munë Iesu bijönimoromo hesirire munëro biberovanovareje. ³³ Keriso munë va'ëne jiaje jöho uhu'e jajivoromo ëhi uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo.

Aëro hesirire ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

A'i ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

10

¹ O asë'e aganomë nasi dë vövöbajö'oho aho'o nimo avohoromo God-are örire ëninamijajeje nasi Israel sa'a rajohuro God-are i'uoho bogo bae'i mamaro va'iröhego. ² Ëhesi bëhoho naro jabesi muoho garomo uëve: God-are muoho nimo avohoruomaje höjo. Röhu bogo ma garomo ë'oruomaje höjo. ³ God-hu nosi iho avohahuaje öroho bogo gavanovo'i sarerivoromo uvoruomë'eje: No mu mae vaejë'oho God-ro göromo nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iramu hesi nunire mae riravo'ejarëromo jabesi birivoromo God-are jögoroho ejaho'i ë'o gavë'eje. Ëhi'oromo God-hu nosi

sisë avohahuego hesi nunire mae riravo'iröhe jöho bijönibijiohë'eje. ⁴ Ëhesi böhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: No God-are jögoru ejahoromo mu mae vaejë'oho ëhuro hesi nunire ma-mae riravo'ejarëjo. Ëhi uvoruomajeje. Röhu ae rahu Keriso mae uehorovë'oho ijönöho bogo ëhioho uvo'i a'i uvarueje: Hesi Kerisoro ajamui'iramu God-are nunire riravo'ejarëjo.

Israel rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso mae uehorovego God-hu baejavuoromo maro bamavuaje jöhoje.

⁵ Jögoru ejahoromo God-are nunire mae riravo'iröhe ë hesi jöho Moses-ro jajivoromo uvë'eje: Ae rahu jögoru e barëjë'oho ëhuro maro raro-moruomo'ajëjo. ⁶ Röhu God-are jögoru ejahoromo hesi nunire mae riravo'iröhe ë hesi darugoho bogo nosirehu jio'i a'i Keriso mae uehorovoromo God-are nunire mae riravo'iröhe öroho iae nosirire jie. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Nadi jemesi simanoho uehorovoromo uvorëjo: No diehi'oromo ö'idöroho iojiomo'ejarëjo. Ësurire jö hesi böhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo iojiomo'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae baeromo vuonorö'ö ruvebijego huro no ajamui'iröhego. ⁷ O jö göho nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo. Ësurire jö hesi böhoho uöromo ë'adeje: Nadi uvorëjo: No diehi'oromo vuovë'e ariböviehu raromaruiroho abue'ejarëjo ëhuro Keriso hu'irae barojomego ajamui'iröhego. ⁸ Keriso-are muoho bogo rori'ohoje. A'i God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God-are jöho iae jemesirire höjo.

Hesi jöho dë vövöbajo'ere jëvë'ëro jemesi jö'ehu ato'irarijoho höjo.

God-are jö hesi böhoho Keriso mae uehorovoröhego noehu majëhijarue jöho uöromo ë'adeje. ⁹ Jaehu dë vövöbajo'ere mae uehorovoromo uvë'oho: God-ro Iesu ajamamu guomoromo ri'öjade hö uvoromo röhu mae uehorovanue jö jasi jö'ehu a huruoho majëhiromo uëvë'oho: Iesu gemu Bada hö uëvë'oho bogo sisëroho va'i maro hi'a'anue. ¹⁰ Dë vövöbajo'o o jö'o jabesi böhoho dë vövöbajo'ere noro Iesu mae uehorovoromo ëhuro God-are nunire mae riravarueje. O jö'ëro no Iesuarë jöho ae huruoho majëhiromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi javue. ¹¹ Ëhi jië'e jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ae rahu ë aho mae uehorovë'oho bogo javojimo ga'a'ajëjo. ¹² Ësurire jöho sa'ae aho'obëhe aribövi nosi jöhoje. Jew rajo ariböviohu'o sa'a ioro'iorohu'o bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javue. Badaro gemuëro böröme namiromo ae aho'obëhe muebejavuoromo göröhe di ahuro huro ajamijöro ua gavamu gövuë'oho no ae aho'obëhe mabëhe ajamuijajeje. ¹³ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje: Ae rahu Badaro ajamijöro ua gavë'oho ajëmi'iramu bogo sisëroho raromo'i maro raromo'aruëjo.

¹⁴ Ëhi jie röhu aehu Bada Iesu bogo ma uehorovë'oho ajamijöro diehi ua ga'ë'ö. Ua ga'iröhe öroho bogoje. O hesi jö bogo hejë'oho diehi mae uehorovo'ë'ö. Mae uehorovo'iröhe öroho bogoje. O aehu hesi jö bogo majëhijë'oho diehi he'ë'ö. He'iröhe öroho bogoje. ¹⁵ O God-hu a bogo rëmö'öjamu rovë'oho hesi jöho diehi majëhi'ë'ö. Majëhi'iröhe öroho bogoje. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Jö ma barovarue aribövioho mabëhe rovego gëvarue höjo. ¹⁶ Mabëhe rovego gëvarue hö jajivadeje röhu Jew raje ae aho'o bogo a'i ma-gemuëro gemuëro Iesuarë jö maho ejahë'ejö. Urimë'i Isaiä-ro jöe gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bada rahuro nosi jöho mae uehorovë'e höjo. Ae vemino'ëro ejahuë'e höjo. ¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho majahuijego ëhuro no hejarueje. Heromo ëhuro no mae uehorovarueje.

¹⁸ Ĕhi jie röhu naro uëve: Na Israel rajoho hejë'e höjo o bogajo. Iae jabumë hejareje. God-are jö hejaroho iae hesi surire jajivoromo Ĕhi uv'e'ej:

Jabesi huëho sa'a viture viture he barëjë'e höjo.

Jabesi jöho maja rojomajire maja beva'ajire rërirae barëjë'e höjo.

¹⁹ Röhu ave jöhu'o uë g'e'ej. Na Israel rajoho God-are jö bëhoho gavare höjo o bogajo. Iae jabumë bëhoho gavareje röhu bogo ejareje. Urimo Moses-ro God-are surire jajivoromo uv'e'ej:

Jabesi sivu sivue raromarue aribövioho God naro ajëmi'iramu

Jew rajoho jemëro gëromo dë vi'ehëgo'iramu uvo'a'arujëjo:

God-ro rabëni jabumë ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo.

O God na bogo avoho gevarue aribövioho naro ajëmi'iramu

Jew raje jemëro jabumë gëromo dë vörönimo'arujëjo.

Ĕhesi bëhoho Israel rajohuro God-are jöho iae hejareje röhu bogo ejahareje.

²⁰ Ĕhi jië'e jöe gemuoho Isaiah-ro ma-sama'e huruoho jajivoromo uv'e'ej:

Bogo birohevo'i nahevare ariböviohuro God na birohevare höjo.

Nasi jöëni bogo uë gëvare aribövioho naro jabesi örire röjahirovamu gevare höjo.

²¹ Sa'a ioro'ioro rajehu God biroho'iröhe jöho Ĕhi jajivo'i a'i Israel rajo jabesi jöho jajivoromo Ĕhi uv'e'ej: Jaburo nasiro ruejoro na vae majae öve nugö'öbe rovë'e jevajëjo röhu jabumë jöe bogo e'i biriri'övoruomaje aribövie jioruomajëjo.

11

God-hu Israel raje ae aho'obëhe bogo vuonugëvo'i a vituohuni vavaeni-moromo ajëmibe rovade jöhoje.

¹ Israel rajoho Ĕhi jië'e hia'i biriri'övë'e aribövie jioruomë'ego Paul naro uëve: Na Ĕhuni God hesi aribövioho ioro'ioemu vuonugëvë'e höjo. Bogo mae bogo vuonugëvë'eje. Paul na'o Israel raje jeve. Na Abraham-are uje jeve. Na Abraham-are uje Benjamin hesi uje gemuoho jeve. ² Urimë'i God sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare Israel aribövioho hesi baejavuo'i uvë'ëro Ĕhu'ëro ijonöho bogo ramuö'öjë'eje. Elijah-hu ë'ade jöho jemë'o iae gavarujeje. Elijah-ro Israel rajo jabesi jö sisëho God majahiromo uavade höjo: ³ Bada jani suvuro vënire buejहारue maratuoho Israel rajohuro dadovo'amë'e höjo. Jö jasiro baeromo majëhijarue aribövi ioro'ioroho muo'amë'e höjo. Vaevë'e na gemu jevajëjo. Röhu na'o anego'i nimiruëjo.

⁴ Elijah-ro God Ĕhi uavade höjo. Ĕhi uavamu God-ro Elijah mana diehi uavade höjo. Huro Ĕhi uavade höjo: Ja uvanuoho: Na gemu jevajë uvanuoho röhu na Israel raje ae aho'obëhe 7,000 avoho nugo'amë'e jevajëjo. Ĕhu'ëro jabu'o na bogo vuonugevo'i sareri'e god gö Baal ague aho raromoromo rajahiruomë'e höjo. God-ro Ĕhi uavade höjo. ⁵ God-hu Israel rajo ioro'ioro avoho nugo'amadëhi avevejö'oho Ĕhi gemuohoje. God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo Israel rajo a vituoho avohoromo maro ramuë'eje. ⁶ Avoho ramuade hesi bëhoho noehu vaejarue muoho bogo uehorovë'e hesi ëma nimoromo huë baejavuoromo ajamuijadeje. O noro mu mae vaejeho huro Ĕho garomo avoho ramuo'ibejo Ĕho bogo hesi ëma nimoromo huë baejavuaje muoho jio'ibejo.

⁷ Ĕhu'ëro jië'ëro Israel rajohuro God-are nunire mae riravoröhe öri nahobe rovaroho bogo birohareje. Ae ma-gemu gemu God-ro hesinö baejavuë'ëro ë öroho birohareje. Israel rajo a ioro'ioroho God-ro marëmamu jabesi biriri'övoromo mu sisëho vaebe jijihadeje. ⁸ God-are surire

jöho ähi gemuoho jajivoromo uvë'eje: God-ro jabetes öroho tugohëhamu momorö'ö uro'amë'ëro God-are muoho jabetes nunoho bogo garomo hesi jöho jabetes hia'oho bogo hebe rovaroho jaruvohu'o ähi gemuoho höjo. ⁹ Röhu Israel rajo jabetes jöho David hu'o God-are surire jajivoromo uvë'eje: God jero ähi'onego jabumëro uvo'irarëjo: No mae javuajëromomo söre ijanovego evare gvaevëro jiomëvanovoromo buorëro taemëvanovoromo guaro rireromëvanovoromo ähi'oromo ehuro jabetes i'uocho mana baerumoröhe. ¹⁰ God jero jabetes nunoho tugohëhonego ramoramovëhego bövioho bise'oho bogo garuomö'irajo. I'u börome bojëminego baeromomo ma-ioro'iore gemu deje gurorovë'e jijihö'irajo. David-ro ähi jajivë'eje.

God-hu sa'a ioro'ioro rajo baejavuoromomo mare bamavuaje jöhoje.

¹¹ Ehuni na üeve: Israel raje rireromëvadoho na ehuro ioro'ioremu sisërëjëvo hesi höjo. Bogo mae bogo. A'i Israel raje Keriso bijönimë'ego ehuro sa'a ioro'ioro raje sisë'i jëvajocho God-ro baejëvoromomo maro bamëvë'eje. Baejëvoromomo maro bamëvade hesi bëhoho ehuro Israel rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: God-ro diehi'oromomo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i no bogo ajamuijaje höjo. ¹² Israel rajohuro Keriso bijönimoromomo God-hu ajëmaje muoho boremi'öjamu ehuro sa'a ioro'ioro raje dinö'e dinö'e raromaruohuro Keriso-are mu maho baerumë'eje. Ehuni jemë'o uehorovore. Israel raje aribövie aho'obëhe vuonorö'öromomo God-are örire avo'avohoho uehorovö'iramu ehuro sa'a ioro'ioro rajohuro Keriso-are mu maho bae avohoruomö'ë'e.

¹³ Röhu sa'a ioro'ioro rajomë naro jemesi örire ave jöho üë'ië'e. Kerisoro na remö'öjë'ëro na hesi jö baeromomo sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhibe juvaje ae jeve. Naro uvajeje: E'muoho börome hö uvoromomo nimorohë'i Keriso-are jöho jemesi örire majëhijajeje. ¹⁴ Keriso-are jöho sa'a ioro'ioro rajo jemesi örire majëhiromomo na nime nasi sa'a rajohuro dë vi'ehëgego uvoruomoröhego: Sa'a ioro'iorehu mu ma baeruomajëhi rabëni no'o bogo ehiocho baejare höjo. Jabuhu ähi uvë'oho nani naehu ajëmi'irodoho eni jevo'ë'e. Ehuro jabumë Keriso uehorovoromomo bogo sisëroho va'i maro va'oruomö'ë'e. ¹⁵ God-ro Israel rajoho rori'o rëmö'öjë'ëro ehü'ëro sa'ae aho'o jemë'o buore vaeromomo hu'o jemë'o gemu mae raromarujeje. Ehü'ëro jï'ëro God-ro Israel rajoho sionëro baejëvo'iramu ehuro ajï'e mu göëro urimore muoho iosiramioromomo böromomo bëhe rue'ë'e. Eho vuovoromomo i'ovanovë'e muoho jianovo'ë'e.

¹⁶ Röhu i mugöru vitu harihoho urimomo atoromomo God bojamijë'iroho i mugöru vitu göhu'o ehü'o hesije. O ijo dirume God bojamijë'iroho ijo mahu'o ehü'o hesije. Ehü jö hesi bëhoho Israel rajo hijo mionö'e God-are ariböviero jëvë'ëro ehü'ëro ijore jiohe rovaje hijo mionö'ohu'o jabetes ujohu'o God-are aribövie javue. ¹⁷ Röhu uhu jö göho olive ije gö amore bivaroho gö je'ore ëma rijadohoje. Israel rajoho no amore bivare ijoho va'ëne javue. O sa'a ioro'ioro rajoho jemë je'ore ëma rijade ijoho va'ëne jëve. Röhu God-ro amore ijo hesi ade gö tarivo'amoromomo rori'o bahi'i je'ore ijo hesi adoho ujuohoromomo sionore bijiocho nugo'amadeje. Ehü'ëro jï'ëro je'ore ijo adohuro amore ijo hesi rihuoho baeromomo sirihioromomo mamabëhe gemuoro iojiojëmë'eje. Ehü jö hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro raje jemë Israel rajohu'o gemuore bimuvëvamomo jemë'o God-are mu maho baejarijeje. ¹⁸ Tarivoromomo rori'o bahijade ijo adoho garomomo nadi uvore: Noro jabumë iosirëmiromomo mamabëhe javuoromomo jabetes sionoho baejë'e javuajëjo. Jemë ähi uvë'oho avo'avohoho uehorovoromomo uvore: No ma-ijo

ado va'ëne javuajëjo. No ijo bëhoho bogo rihuoho bojëmijarue hõjo. A'i ijo bëhohuro no rihuoho bojamuijaje hõjo. Èhu'ëro no bogo masijoho javuajëjo.

¹⁹ Rõhu nani jero ue'a'anue: Iae mae hõjo rõhu ë ijo adoho tariv'e hõjo ëhuro naro jabesi sionoho bae'irodego. Èhu'ëro naro jabumë iosirëmiromo ma-mabëhe jevajëjo. ²⁰ Iae mae uevanue rõhu jabumëro Keriso-are jõho bogo ma uehorovamu ëhuni tariv'eje. Rõhu jero Keriso mae uehorov'ëro ëhuro biririvoromo sirihirromo namijanue. Èhuni nadi jasi sivuoho uehorovoromo uvone: Na bõrõme namijajëjo. Nadi ëhioho uvo'i a'i juhuonivone. ²¹ Israel rajo ijo ado ma va'ëne jëvadoho rõhu God-ro jabesi sisëho bogo ma-nunëremuoho gë'i tarivoromo rori'o ruruhõ'õjadeje. Èhi jië'e jiaje ëhuni je'ore ijo adoho jero nadi uvone: Na sisë vaej'ëho hu ma-nunëro ge'a'ajë uvo'i a'i uvone: Na sisë vaej'ëho ë Israel aribõvi i'u bojëmadëhi God-ro ëhi jië'e i'uoho na'o bojëmi'ajëjo. ²² Èhuni ave jõhuremu uehorovone. God hu huë baejavuajaje aeje. Rõhu hu i'ue bojamuijaje aeje. Sa'are rireromare aribõvi jabesi õrيره i'ue bojëmi'ajëje. O jasi õrيره huë baejavajaje. Huhu huë baejavajaje muoho jaehu mae uehorovobe va'ë'oho iae huë baejavonõvo'ë'e. O bogo mae uehorov'ëho huro ja'o tariõ'õjavõ'ë'e. ²³ O Israel rajoho Keriso bogo mae uehorovarueje. Rõhu ë mu sisëho vuonugo'i Keriso mae uehorov'ëho God-ro ë aribõvioho tariõ'õjëvadoho ujuohoromo rõhu maho sionore bimuvëvo'ë'e ëhi jië'e mu vae'irõhoho God hu eni jië'ëro. ²⁴ Èhesi bëhoho sa'a gö rajo ae javajoho ja je'ore ijoho va'ëne javadeje. Èhi javamu rõhu God-ro ja je'ore ijo adoho va'ëne tariojavoromo amore ijo gemuore bimuvavadeje. Èhi jië'e anoji'e muoho vaej'ëro ëhu'ëro noro biririvo avohoromo uvarueje: God-hu Israel rajo ë amore ijo ado tarivoromo rori'o bahijadoho ujuoho sionore bimuvëvanov'ëho ëho masamae jio'a'ajëjo.

God-hu ae aho'obëhe nosi jõëni vavaenimoromo maro bamavuo'irõhe jõhoje.

²⁵ Aganomë ave jõho urimë'i God-hu gurihijadoho avevej'õho rõjahuij'ëje. Èjõho na nege jemëro avoho ga'irarijego jemëro jemesi sivue uehorovoromo uvojõëni: Nosi simanoho mabëhëro javu'ëro mae raromarue hõjo. Èjõho na majëhi'ië'e. Israel rajo a ioro'iorohuro hia'le biriri'õvaroho bogo ioro'ioemuoho ëhioho jëvobe va'i hujeji sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe God-arinõ rueruomo'iramu evare barë'ë'e. ²⁶ Sa'a ioro'ioro rajohuro rueruomo'iramu evare Israel rajoho ae aho'obëhe sisëre jëvajoho God-ro baejëvoromo maro bamëvo'ë'e. God-hu Israel rajo baejëvoromo mare bamëvo'irõhe jõho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uv'eje: Bada God-ro uvajëjo:

Ajëmi'irõhe ahuro nasi dahorure Zion jioromo ruvebi'ajëjo.

Ruvebiromo God bijõnimarue mue aho'o Jacob-are ujo õmo'õmehu vaejaruoho rori'o babu'õ barë'ajëjo.

²⁷ Jabesi sisë u'ovëho'irode majare evare ëhi jië'e ioro'ioemu jiorõhe jõgoroho naro bojëmi'ejõjo.

Israel rajo jabesi jõho ëhi jajiv'eje.

²⁸ Israel rajehu Keriso-are jõ ma bijõnimaruohuro ëhuro jabu rori'o tario rëmaje aribõvie jëve ë hesi bëhoho God-ro sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'i nimë'ëro. A'i God-hu Israel rajo nimoromo baejëvadohuro ëhuro jabumë God-hu huë baejëvaje aribõvie jëve ë hesi bëhoho God-ro Israel rajo jabesi hijo miono'o jabesi ujoho ajëmi'i uv'ëro jië'ëro. ²⁹ Èhesi bëhoho God-hu di

aribövi hesinö jioruomoröhego uëromo hesi mu ma suvuoro bojëmijë'oho huro bogo jö göho uehorovo'i ëhi gemuoho uehorovëvobe va'ë'e. Ëhuni Israel rajoho bogo vuonugavuo'ë'e. ³⁰ Urimoroho sa'a ioro'ioro rajoho jemëro God-are jöho bogo ejahonövarijeje. Bogo ejahamu God-ro gavë'ëro röhu jaruvoho gavade Israel rajohuro hesi jöho bogo ejahamu gëgorovo huotorovoromo sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni vavaenimë'eje. ³¹ God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemëni vavaenimoromo ajëmijë'ëro Jew rajehu avevejö'e God-are jö bogo ejaharuoho ijonö God-ro jabesi jöëni ëhu'o vavaenimo'iramumu maro jëvo'ë'e. ³² God-ro ae aho'o jögoru aho'iröhe hesi darugo uhure ramuë'eje ëhuro ijonö ae aho'obëhe no huë baejavuo'iröhëro.

³³ Asë'e God-are huë maho bogo bise'lo vadu'ohoje. Hesi simano maho nuni aji maho börömo maeje. Huhu uehoro mae baejaje hesi bëhoho rahuro biroho'ibejo. Huhu diehi ë'aje öroho rahuro ga'ibejo. ³⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mami'ajëjo.

³⁵ Raro suvuoroho bojämijë'ëro ëhu'ëro

God-ro mana vuonorö'ö bojami'ajëjo.

³⁶ Ëhesi bëhoho God-ro bövioho bise'oho hesiremu javuoröhego avohavü'ëro huro döre hiromu aho'obëhe muebejavuajëje. Ëhuni hesi ihoho gemu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

12

Noehu God-are örire dë vövöbajo'e aho'o bojamiromu hesi mu vaenövoröhe jöhoje.

¹ Aganomë God-ro ëhi noni vavaenimë'ëro ëhuni na nege jemëro jemesi sino haho'e dë vövöbajo'e aho'o baeromu God-are örire gemu bojamirovo'irarijego. Ëhi bojamirovë'oho ëhuro Jew rajehu vuovë'e mi suvuoro God-ni bahijaruoho bogo ëhioho jio'i nune jië'e suvuore jio'ë'e. Ëhi jië'e suvuoroho God-aremu jio'iramumu ëhuro hu nimo avoho'ë'e. Jemesi ar-ijo'arije God-are örire ëhi bojamirovë'oho ëhuro jemë simano mae jioromu God avoho rajahi'aruje. ² O ave sa'arohemu uehorovarue aribövieuho nunire bahijaruemu mu sisëho nadi ejëhoromo vaenövore. A'i nugego God-ro jemesi uehore aho'o huotovëho'iro ëhuro jemesi dë vövöbajo'ere God-are aji mahemu baebe va'irarije. Ëhi ë'ë'oho God-hu diehi diehi jië'e mu nimajoho jemë ga'a'aruje. Ga'a'aruje diehi jië'e muoho sisëho bogojio'i God-are nunire ma-maemu jio'iramumu.

³ Röhu God-ro hesi nimoromu huë baejevoromu apostle mu hesi darugoho bojëmijë'ego ëhuni ave jöhu'o majëhilejo jemë ae aho'obëhe he'irarijego. Nadi jemesi sivuoho uehorovoromu uvore: No a masije javuajëjo. A'i jemë ae gemu gemu avoho uehorovoromu uvore: Naro hesi örire mae uehorovoromu mu vaejöro God-hu ajemadëhi naro hesi örire ëhi mae uehorovoromu ëhi jië'e muoho vaenövo'ejöjo. ⁴ No sino haho'e gemu gemu javuo rove. Röhu öve höre nune ëhi jië'e inömoho aho'obëhe javuë'ëro inöme göëro mue gö vaejarueje inöme göëro mue gö vaejarueje. ⁵ Ëhesi bëhoho ekaresiaho no ae aho'obëhe javue. Ëhi javue röhu Keriso-are ae gemuoho javuë'ëro ëhuro aho'o sino haho'e gemuoho javue. Ëhi javuë'ëro no ae aho'obëhe gemuore bimuvorovë'e javue. Nosi sino haho'o bimuvorovarëhi ëhi gemuoho javue.

⁶ Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ae gemu gemu suvuoro gö gö bojamuijamu baebe rovareje. Ëhuni suvuoro diehi baejare ëhi jië'e muoho vaebe va'ejo. Jö God-aro baeromo a majëhi'iröhe suvuoro baejê'oho mae uehorovoromo uvo'ejo: God-are jöho ëhi röjahuijê'e hö uvaruëhi ëhi jië'e jöhemu ae majëhibe va'ejo. ⁷ O ae gö a ajëmi'iröhe suvuoro baejê'oho iae no ae ajëmime va'ejo. O God-are öri röjëhijarue ae javuë'oho iae no ae röjëhibe va'ejo. ⁸ O jögoru bojëmijarue ae javuë'oho iae no jögore bojëmime va'ejo. O ae suvuorëmiarue ae javuë'oho iae no öve sasohavuo'iramu suvuorëmime va'ejo. O masijo riravoromo muebejëvarue ae javuë'oho ëhuremu uehorovoromo muebejëvobe va'ejo. O huë baejarue ae javuë'oho daje nimorohoromo huë baeromo ajëmime va'ejo.

⁹ Ae gö rajëhijê'iroho nadi ma-döhuremuoho rajëhi'i jemesi uhohu'o rajëhibe va'ore. Mu sisë rovajoho bijönimoromo nadi gavanovo'i mu maemu ma'enobe va'ore. ¹⁰ Göero göho Christian ö mueno'e hö uvoromo huë baerovore. A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo rajëhi avohore. ¹¹ Muoho nadi bijönimo'i biririvoromo vaebe va'ore. Jasi dë vövöbajo'e aho'o Badare öroro gemu bojamirovoromo hesi muoho vaejahobe va'ore. ¹² Uvore: Ijonö God-ro mae ajamui'iramu aji maro raromo'ejarëromo nimorohobe va'ore. Huë sisë rovë'iroho biririvoromo riravobe va'ore. Majae ëhi God-are öroro jöe atoromo ë muohuremu uehorovobe va'ore. ¹³ God-are aribövie huë vavaene jëvë'oho suvuorëmiromo ajëminövore. Aehu vejö'e i'e rovë'oho nihudëgonövore.

¹⁴ Aehu sisë vaejëvo'i arijë'oho jemëro God uavego huro jabumë huë mae bojëmi'iro. Nadi uavego huro sisëho bojëmi'i a'i uavego mae bojëmi'iro. ¹⁵ Ae nimorohë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo nimorohore. Ae vavaenimë'oho jemë'o gemuoro bimuvoromo vavaenimore. ¹⁶ Jemë aho'obëhe ma-gemu uehorovoromo huë baerovore. Nadi uvore: No masijëro javuë'ëro mu ininoho bogo vae'ejarë'i mu böröme o bise'e ma-vaere. Nadi sivuoho uehorovoromo uvore: No simano ma'e ae javuajëjo. ¹⁷ Ae göehu sisë vaejëvë'oho nadi mana sisë vaejëvore. Ae aho'obëhe uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho vae'i ë'lo gare. ¹⁸ Huë mae hesi örohuremu uehorovoromo ë hesi muohuremu vaeromo ae aho'o jabu'o gemu mae raromo gare. ¹⁹ Aganomë aehu sisë vaejëvë'oho nadi mana i'uoho bojëmi'i ma-ga taemorego hesi God-ro vörö'iraeromo i'uoho bojëmi'iro. Ëjöhö God-are surire uvë'eje: Badaro uövuajëjo: I'u bojëmi'irodoho nasi mue höjo. Naro mana bojëmi'ejöjo. ²⁰ Ëhi uvë'e jiaje nadi mana bojëmi'i a'i God-are surire jöho uvë'e jiajëhi ëhi vaere. Ëjöhö ëhi uvë'eje: Ja'o muorovaje aho hömë'iroho ioho ma-bojaminëjo. O jovo i'i nimë'iroho jovoho ma-bojaminëjo. Ëhi ë'ë'oho ruehuro ëho garomo tiöromo gövögövövoromo avo'avoho uehorovo'ajëjo. ²¹ Mu sisë rovë'iroho nadi ejahorego jemë ruahö'öjëvego bejëvo'i a'i mu mae vaeromo ëhuro ë sisë rovajoho ruahö'öre.

13

Sa'are a masijehu bojamuaje mu noehu vaeröhe jöhoje.

¹ Ae gemu gemu aho'obëhe ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhore. Sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo masijo vaejarue aribövi jabesi darugoho bogo ëma ri'ö'i God-ro darugoho bojëmiromo uëvadeje: Ëmuoho vaerëjo. ² Ëhuni ae rahu ave sa'are a masijo jabesi jö ahë'oho ëhuro God-hu bamade muohu'o mu'uvajeje. God-hu bamade mu mu'uvë'oho ëhuro i'uoho mana bae'ë'e. ³ Sa'are a masijo jabesi mu bëhoho mu ma vaejarue ariböviohuro

bogo juhuonivo'i a'i mu sisë vaejarue ariböviohuro juhuonivo'iröhego. Jabesi mu bëhoho ëhije. Ëhuni ja sa'are a börömo bogo juhuonami'ië'oho mu mahemu vaene. Mu ma vaejè'oho huro jasi ihoho mae ua'ë'e. ⁴ Sa'are a börömo God ajamiromo mu vaejaje aeje ëhuro ja mae javo'iröhego. A'i jaehu sisë vaejè'iroho juhuonamine. Rabëni i'u bojamui'iröhe vöröho ave sa'are a börömo bogo ëma bae'i a'i God-are mue vaeromo mu sisë vaeruomaje aribövioho God-are vörö'e i'uoho mana bojëmijajeje. ⁵ Ëhuni jero ave sa'are a masijo jabesi jöho ejëhone. Ejahë'oho ëhuro i'uoho bogo bae'a'anue. Röhu göho jasi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'a'anue: Na mu mae vaejè'e jevajëjo.

⁶ Iae ëhuni ave muohu'o vaejarujeje. Jemëro jabumë tax-oho bojëmijarujeje rabëni ave sa'are a masijohuro God-are muoho vaeromo avoho muebejaruëro jië'ëro ë hesi bëhohuni. ⁷ A masijo jabesi örire diehi jië'e mu vae'irarijoho ëhi vaere. Tax ihe gö gö bojëmi'irarijoho ëhi bojëmire. Mae uehorovo'irarije aribövioho mae uehorovore. Rajëhi'irarije aribövioho rajëhire.

Göehu gö hesi örire diehi jië'e mu vaeröhe jöhoje.

⁸ Suvuore rabe a mana bojëmi'irarijoho ma-burëro mana bojëmirego ë muoho barë'iro. A'i ave muohuremu jiemu jiobe va'ë'e dë vövöbajo'e a bojëmi'irarije muohoje. Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o bojamijë'oho ëhuro God-hu bojamuade jögoroho e barë'aruje. ⁹ Rabëni hesi bëhoho God-hu bojamuade jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi goho'amonëjo. Nadi ae anonëjo. Nadi vajiohe ë'onëjo. Nadi ae gö hesi böviëni bise'ëniho ganiganimonëjo. Ëjöhu'o jögoru ioro'iorohu'o ë hesi bëhoho ëhi uvë'eje: Jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁰ Jasi ae gemuoho dë vövöbajo'ehu rajahijë'oho hesi öriroho mu sisëho bogo vae'a'anue. Ëhuni göehu gö rajahirovë'oho ëhuro God-are jögoroho e barë'anue.

¹¹ Ëhi jië'e muoho vaenövore rabëni hesi bëhoho jaruvoho diehi jië'e maja jiajoho jemë iae gavaruje. Momorö'öjarujoho ri'ö'irarije majaho rovë'eje. Ëhesi bëhoho aevo'i Keriso mae uehorovare majare evare noehu God'o maro raromo'iröhe majaho ëgo'o jiadeje. Jaruvoho ë majaho dunove. ¹² Vahioho barë'i Badahu rueröhe majaho sisonuvo'irögoro ë'e. Ëhuni ramoramo'e muoho vuonugo'i muorovo'iröhe inömo inömo ujuoho'ejo aji'e majare muorovo'iröhëro. ¹³ Aehu majare avoho raromo jijiharuëhi noro ëhi ë'ejo. O gemuore gagovoromo mahunö'e uruvoromo tiöromo jijihë'oho bogo. Jovo iromo simano sisërëjë'oho bogo. Öehu jijihanovoromo mu gö gö vaejè'oho bogo. Ire muorove bogo. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimë'oho bogo. ¹⁴ A'i jemëro Bada Iesu Keriso-are darugoho baeromo ëhuro sinehu sisë nimajoho nadi eromo hesi muoho vaere.

14

Noehu bogo masije riravoromo uvo'iröhe: Christian ö mueno'oho sisë hö uvo'iröhe jöhoje.

¹ A ioro'iorohuro Keriso mae uehorovarueje. Röhu bogo avo'avoho uehorovo'i ma-juhuoni juhuonie mae uehorovarueje. Ëhi jië'e ariböviehu ekaresiae jemë'o bimuvo'i nimamu gëvë'iroho jemesi baejëvore. Röhu nadi uvore: Jabumë rue'iramu noro jabesi jöho aho'ahovo'ëjarëromo baejëvore. ² Ae göëro biririvoromo Keriso avoho uehorovoromo uvo'ë'e: I mi bövi bise'o ijë'oho iae mae höjo. Ae göëro juhuoni juhuonie uehorovë'ëro mioho

bogo i'i ma-iemu i'ë'e. ³ Röhu mi bövi bise'o ijanue aharo nadi sivoromo uvone: Mi bövi bise'o juahovaje aho ma-asisö'o va'ënëro jië'ëro juahovaje höjo. Nadi ëhioho uvone. O mi juahovanue aharo nadi uvone: Bövi bise'o ijaje aho vajamirovajëjo. Nadi ëhioho uvone. God-ro ë aho hesinö baejë'e höjo. ⁴ Ae gö hesi mu ajamaje aho jaehu garomo sisë hö ua'iranoho ëho bogo jasi muehuje. God hesi böviohuremu ga'ë'e hesi mu ajamijaje aho mae nami'iramu o be'iramu. Röhu hu iae nami'ë'e. Rabëni hesi bëhoho. Hesi Bövioho ajami'iröhoho eni jië'ëro ëhuro hu ajami'iramu biririvoromo mae nami'ë'e. ⁵ Ae göëro uvajeje: Ëmajaho ë majaho börömege ëhuni ë majaroho no God mae uehorovoromo raromo'ëjarëjo. O maja ioro'ioroho ma-mu majaemu höjo. Ae göëro uvajeje: O bogo ëhioho jio'i a'i majae aho'obëhe God-are majae jië'ëro no God uehorovë'i muoho vae'ëjarëjo. Ëhi jië'e uehoroho niö'i jëve. Röhu ae gemu gemu di uehoroho mae hö uvanuoho ë uehoroho gemu ma'enoromo hi juvone. ⁶ Ae rahu uvë'iroho: Ëmajaho böröme hö uvë'iroho huro Bada mae uehorovoromo ëhuni ë majaho uehorovajeje. O ae rahu mie rabe ijë'iroho huro uvajeje: God-ro suvoro mae bojemijë'e höromo ijajeje. Ëhu'ëro Bada mae uehorovoromo ijajeje. O ae rahu mie rabe juahovë'iroho Bada mae uehorovoromo ëhuni juahovajeje. Juahovoromo röhu i rabe ijajohuni God huë mae uavajeje. ⁷ Ëhesi bëhoho no ave sa'are raromë'iroho bogo nosi jöënioho gemu raromarueje. O vuovë'iroho bogo nosi jöënioho gemu uehorovoromo vuovo'i ⁸ a'i raromë'oho Badare jöëni uehorovoromo raromarueje. O vuovë'oho Badare jöëni uehorovoromo vuovarueje. Ëhu'ëro jië'ëro raromë'oho o vuovë'oho no Badare javue. ⁹ Kerisohu guomoromo röhu ri'öromo hijade hesi bëhoho vuovë'e ariböviohu'o ave sa'are raromarue ariböviohu'o nosi Bada jioromo muebejavuo'iröhëni. Ëhu'ëro no Keriso-aremu javue. ¹⁰ Ja rabëni jasi öehu mu ë'ajoho garomo sisë höromo aganueje. O ja rabëni öho juhuoni'e ae höromo sivanueje. Hujeji God-are majaho rue'iramu no aho'obëhe hesi nunire riravo'ejo hesi huro mevavuoröhego. ¹¹ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badaro ëhi uövuajëjo: Na daruge jioromo hijajoho iae mae jio'ego ave jöhu'o mae majëhi'ië'ajëjo. Ae aho'obëhe God nasi jöëni gemu ague aho raromo'aruëjo. Ae aho'obëhe jö'ëro huruohoromo uvo'a'aruëjo: Nörö God höjo. ¹² Noehu God-are nunire gemu riravo'iröhe jöho ëhi jajivë'ëro ëhuni no ae aho'obëhe gemu gemu God-are nunire riravoromo mu vaebe rovere bëhoho huruoho majahi'ejo huro heröhego.

No mue gö gö nosi Christian ö mueno'o jabesi nunire bogo vaejego jabuhu no göromo nosi döre bogo ö'oromo mu sisë vaejego rireromëvo'iröhe jöhoje.

¹³ Ëhuni ë'ego no ijonöho bogo uvo'iro: Ëaho mi ijajoho o ëhi jië'e mu vaejajoho ëhuro mu sisëho vaejaje höjo. Ë'ego no bogo ëhioho uvo'i. A'i uvore: Noro mue gö gö agano jabesi nuniroho bogo vae'ëjarëjo jaburo no göromo nosi döre ö'oromo mu sisë vaejego rireromëvojöëni. ¹⁴ Na Bada Iesuarue ae gemuohuro jevë'ëro ëhu'ëro na ma-mae garomo uvajeje: Ijarue ioho mioho bövioho bise'oho God bogo ahavuaje höjo. Iae ëhi jie röhu aehu uvë'oho: God-ro ahavuade hö uvoromo ë uvade aehu ijë'oho sisëje. ¹⁵ Ëhesi bëhoho mae höromo jaehu ie mie jasi Christian ae gö hesi nunire ijamu ë ahuro garomo uvë'oho: O God-hu ahavuade ioho ijane höjo. Ëhuni na'o God-are jöho ahoromo i'ejö uvë'oho jaehu hesi nunire ijanoho ëho bogo maho ë'aneje. Jero hesi örire bogo uehorovë'e ma-ijaneje. Ëa hesi

jöeni Kerisoro guomë'e jiaje ëhuni nadi ioho mioho ëma iromo ëhuro hu ijumone. ¹⁶ Jemëhu uvarujoho: Ie mie jove bövie bise'e ijë'oho mae hö uvarujoho gavë'i ue'ahore. Ae göëro gëromo jemesi mu ma hesi jöho sisë'i ato'ë'ö. ¹⁷ God-hu böröme namiromo muebejavuaje hesi bëhoho bogo ie jove ue'aharuoho jio'i a'i mu mae vaeromo huë baerovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o sasohavuego raromaruohoje. ¹⁸ Ëhi jië'e mu ma vaeromo Keriso-are mu vaejahë'oho God-ro ëhi jië'e aho nimo'iramu ae aho'obëhe uvoruomö'ë'e: Ëahuro mu maho ömaje höjo.

¹⁹ Ëhu'ëro jië'ëro no ave muohemu ë'lo ga'ejo. Noro gemuoro avoho huë mae raromoromo ajamirovo'ejo ëhuro avoho biririvoromo riravo'iröhëni. ²⁰ Jemëro nadi iemuoho miemuoho uehorovoromo God-hu ae gö jabesi dë vövöbajo'ere mu vaejajoho ijumë'hore. Ie aho'obëhe God bogo tugohë'eje. Röhu jemëhu i ue'ahamu ae göehu gëromo jabu'lo ue'ahoromo God-are jö ahë'oho ëhuro jemëhu ue'aharujoho sisë jio'ë'e. ²¹ A'i aveho mu mahoje. Jaehu mi ijamu wine jove ijamu o mu rabe vaejamu jasi Christian aganehu ja garomo döre ö'oromo rireromö'iröhe ëhi jië'e muoho gorone. ²² Jaehu uvanuoho: Na ie mie bövie bise'e ijë'oho iae mae hö uvanuoho jero ine. Röhu jasi sivue God-are nunoro ine. Jaehu uvë'oho: Ave muoho iae mae hö uvë'oho röhu ë muoho vaeromo he'irane dë vövöbajo'oho mae jiavamu hejë'oho huë mae javajeje. ²³ A'i jaehu i i'ie'iroho uehore niö'i baeromo röhu ë i ëma ijë'oho God-are nunire mu sisë vaejanueje ë hesi bëhoho ja bogo herovoromo uvaneje: Iae mae-ëjo. God-ro ëhi jië'e muoho nimajë uvë'e ëma ijë'ëro. Jaehu bogo uvë'oho: Iae God-ro ë muoho nimajë uvë'e mu ëma vaejë'oho ëho mu sisë vaejanueje.

15

Nosi sino bogo uehorovo'i a ioro'ioro jabesi jöhu'lo uehorovoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹ No biririvoromo Keriso avoho uehorovarue aribövioho noro aviëhi jië'e muoho vae'ejo. Noro garöhe ae göehu ma-juhuoni juhuonie uehorovamu gëvë'oho nosi sinehu nimajoho bogo uehorovë'e ma-u'emu sanuovoromo ajëminövo'ejo. ² Nosi Christian aganehu uvaruoho: Ëmuoho mae hö uvaruoho ëhi jië'e muoho no ae gemu gemu vaenövo'ejo ajëmego jaburo avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iröhego. ³ Keriso'o hesi sinehu nimajoho bogo uehorovadeje. A'i huhu ë'ade jöho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje: Aehu jö sisë rabe rabe God ja bojamaroho na'lo ë i'uoho baejode höjo. ⁴ Röhu urimë'i God-are surire jö diehi diehi jajivo'amare hesi bëhoho ëhije röjahuego noro ë surire jöho adahoromo dë sanuovahuego biririvoromo ëhuro muebebe va'ego God-ro ajamuijego mae javuoröhego. ⁵ Röhu avevejö'oho God-ro ajamuijajeje ëhuro no dë sanuovahuego biririvobe va'oröhego. Ëhuni na nege huro jemë ajëmijego Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi gemuoho uehorovoromo jemë aho'obëhe simane gemuoho uehorovo'irarijego. ⁶ Simane gemuoho uehorovë'oho ëhuro jöe gemuoho atoromo gemuore bimuvoromo God rajahi'aruje hesi ihoho böröme jioröhego God hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömoho o hesi Vavuoho jië'ëro.

God-hu bogo Jew rajemuoho a'i sa'a ioro'ioro rajohu'lo ajamuaje jöhoje.

⁷ Ëhuni Kerisohu jemë rajëhiromo baejëvadëhi jemë'lo göëro gö rajahivororomo baerovorego ëhuro God-are ihoho böröme jio'iro. ⁸ Ëhesi bëhoho majëhi'ie'e. Kerisoro Jew rajoho no ajamui'i rovadeje. Jew rajo no ajamui'i

rovade hesi bēhoho God-ro nosi Jew rajo hijo miono'oho uēvadeje: Ijonō naro ēhi'oromo jemesi ujoho ajēmi'ejōjo. God-ro ēhi uēvē'ero Kerisoro ijonō rueromo nimadeje God-hu Jew rajo jabesi ujo ajamui'i uēvadēhi Jew rajoho ēhi ajamui'iro ēhuro noro garōhego God hu jō maemu majahuijaje aho jiego. ⁹ O sa'a ioro'ioro rajohuro uvorōhego: God-ro noni vavaenimoromo no'o mabēhe ajamuijē'e hō uvoromo hesi ihoho dōro bamo'irōhego. Ēhesi jōho God-are surire ēhi uvē'eje:

Ēhuni naro sa'a ioro'ioro rajohu'o hiromo God jasi ōrire huē mae ua'ejōjo. Na jōe ioromo jasi ioho rajahi'ejōjo.

¹⁰ O God-are surire jō gōho uvē'eje: Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro God-are aribōviohu'o gemu mae nimorohorējo. ¹¹ O surire jō gōho ēhi uvē'eje:

Sa'a ioro'ioro rajoho jemēro ae aho'obēhe Bada mabēhe uarējo.

Sa'ae dinō'e dinō'e raromarujoho ae aho'obēhe hesi ōroro rajahirējo.

¹² O Isaiāh-ro Keriso-are mu diehi jiorōhe ōroho jajivoromo uvē'eje:

A mami ae Jesse bēhoho jiade hōjo.

Rōhu sahorijadoho hujeji bunohuro sirinohiromo ri'ō sionore nami'a'ajējo.

Ēhi'oromo bōrōme namiromo sa'a ioro'ioroho muebejēvo'ajējo.

Muebejēvo'iramu jaburo uvo'a'aruējo: Iae ē ahuro ijonōho no ajamuinōvo'ajējo.

Ēhi uvē'eje.

¹³ Iae God-ro nosi dē vōvōbajo'e avohahuego ēhuro no uvarueje: Ijonōho huro ajamui'iramu mae javuo'ajējo. Ēhuni na nege huro ēhi ajēmijego jemēro hesi ōrire mae uehorovoromo ēhuro huē vavaenoho juhuonoho bogo bae'irōgoro ma-nimorohoromo mae raromo'irarijego. Ēhi jiē'oho God-are Aru'ahohuro hesi darugoho bojēmi'iramu jemēro ma-mabēhe biririvoromo muebebe va'a'aruje hesi aji maho bae'irarijēro. Ēhi jiē'oho iae na nege.

Paul-hu rabēni Rome aribōviēni biririvoromo jajivade hesi bēhohoje.

¹⁴ Aganomē iae na mae garomo uve: Jemesi muoho iae ma-maemu jiajējo. Uehoro maho jemesi simanēro eni baejē'e jēvajējo. Nuehu uehorovoromo rōjahirovarujoho eni jēvajējo. Iae na ēhi uve ¹⁵ rōhu naehu jō jajivodoho na ma-bisemu biririvanovoromo majēhijodeje jemēro garomo avoho uehorovo'irarijego. Naehu ēhi jajivode hesi bēhoho God-ro huē baejevoromo muoho bojemadeje ¹⁶ naro Iesu Keriso-are muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemē ajēmi'irodego. Ēhuni naro jemē ajēmiromo priest-ehu vaejarue ēhi jiē'e muoho vaeromo God-are jō maho majēhijajeje ēhuro priest-ehu suvuro ujuohoromo God-are ōrire bojamego nimorohajēhi naro sa'a ioro'ioro rajoho jemē ēhi ujuohēvoromo God-are ōrire suvuore bojamijego hesi Aru'ahohuro jemesi dē vōvōbajo'oho avohēvego maemu jēvego God-ro baejēvoromo nimoroho'irōhego.

¹⁷ Ēhu'ero jiē'ero na Iesu Keriso-are ae gemuohuro jev'ero God-are mu vaejahajohuro ēhuro na mae jeve. ¹⁸⁻¹⁹ Ave jōhuremu biririvoromo jōvo'ejo jō gōho bogo. Kerisoro uev'ero naro hesi jōho majēhibe hesi muoho vaebe darugo'e mu masijoho rōjēhibe hesi Aru'aho hesi darugoro biririvobe juvamu ēhuro sa'a ioro'ioro rajohuro God-are jōho ejahē'eje. Ējōhemu jōvo'ejo. Naro Keriso-are jō maho baeromo ruhēhi Jerusalem amoho numēhi Illyricum sa'aho rōhu ē rirohu'o aho'o majēhibe juv'eje jeve. ²⁰ Na negadeje Keriso-are jō bogo hejē'e aribōviohuremu majēhibe

juvo'irodëni ae göëro mami'e vaejë'e naro maho döre vaejëëni. ²¹ Ëjëho God-are surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

God-are jö bogo majëhijamu hejare ariböviohuro iae garuomo'ajëjo.

Bogo hejare ariböviohuro iae jö bëhoho baeruomo'ajëjo.

Ëhi jioröhego negamu bogo heruomë'e aribövioho majëhibe juvë'e jeve.

Paul-hu Rome amore va'i uehorovade jöhoje.

²² Ëhi jië'e muoho vaebe juvoromo ëhuro na ö'i ë'ohijodoho bogo eni jevonövohijo. ²³ Röhu avevejö'oho ave sa'anörire mu vae'irodoho iae barëje. Barëjë'ëro vadune aho'obëhe ö'i nimobe rovodohuni ²⁴ ëhuni na uehorovoromo uve: Spain sa'are va'ië'iroho ö'oromo gë'ejöjo. Gëromo jemë'o ma-bisemu hiromo huë mae jevo'iramu evare jemëro ajemi'iramu ëhuro na Spain sa'are mae va'ejöjo. Na ëhi nege. ²⁵ Röhu avevejö'oho na Jerusalem amore va'ië'e God-are aribövioho ajëmiromo suvuro harihe i'imëmi'irodëro. ²⁶ Ëhesi bëhoho God-are ariböviohu Macedonia sa'are Greece sa'are raromaruohuro jabesi nimoromo uvareje: Ë'ego no suvuro gagovoromo Jerusalem raromaruue ariböviohuni nugö'öjëho'irarëjo God-are aribövi bövi bise'o rumo'oho jaburo ujuohoröhe höjo. ²⁷ Jabesi nimoromo ëhi uvareje. Röhu Jerusalem ekaresia ajëmi'iröhoho ëho jabesi mueje. Rabëni. Jew rajo ekaresiahuro sa'a ioro'ioro rajoho aru'aho muoho ajëmiromo Keriso-are jöho majëhijë'ëro ëhuni Jew rajo jabesi örire sino hesi muoho mana ajëmiromo ijo bajo nugö'öjëhë'oho iae maeje. ²⁸ Naro jabesi suvuroho bava'oromo ekaresia jabesi övore bamëhoromo barë'iramu evare ö'oromo jemë gëromo Spain sa'are va'ejöjo. ²⁹ Röhu na gavajoho ö'ë'iroho Kerisohu ajamuijaje darugoho bövi mae baeromo ö'oromo ajëmi'ejöjo.

³⁰ Röhu na aveho nimo avohoromo uë'ië'e. Jemëro nosi Bada Iesu Keriso uehorovoromo God-are Aru'ahehu dë vövöbajö'ere huë ma bojamuijajoho uehorovore. Ëho uehorovoromo na'o bimumvoromo biririvoromo nasi jöëni God-are öroro ua ganövore. ³¹ Ua garomo uare: God jero Paul ajaminego huro Judea sa'are va'oromo Keriso bogo uehorovarue a jabesi övoroho bogo va'irajo. Bogo va'i Paul-hu Jerusalem amore hiromo bogo eni jëvaje aribövi ajëmijë'iroho jero hu ajaminego God-are ariböviohuro uvo'irarëjo: Paul-ro mabëhe ajamuijade höjo. ³² Ëhi ua gavë'oho God-ro hesi nimoromo ajemi'iramu naro nimorohë'i jemesi örire ö'oromo jemë'o hi'ejöjo. Hi'iramu daje sasohevo'ë'e. ³³ Huë mae bojamuajaje aho God-ro ae aho'o jemë'o hi'ë'e. Iae mae.

16

Paul-hu a jejëmijade jöhoje.

¹ Röhu ave magonahoho Phoebe nosi Christian ma'ineje. Hu Cenchreae amore ekaresia ajëmijaje magonaheje. Hu magonaho maeje. ² Ëhuni God-are ariböviohu a rajëhiromo baejëvaruëhi ëhi nosi Badare ihoro hu'o rajahiromo baere. O huë vavaene rabe jië'oho ajamire rabëni hu ae aho'obëhe ajëmiromo na'o ajëmijë'e jiaje ëhuni.

³ O Prisca'lo Aquila'lo jejëmijode höre jabu'lo na'lo havoromo Iesu Keriso-are mu vaejarue a magonaho'ego. ⁴ Na bogo guomevoröhego jaburo niö'iro vörö'ere va'areje. Ëhuni naro jabesi örire huë mae jevajeje. Bogo naremuëremuoho a'i sa'a ioro'ioro rajo ekaresiae ae aho'obëhe jabu'lo jabesi örire huë mae jioruomajeje. Ëhuni jejëmijode höre. ⁵ O jabesi osare gagovarue ekaresiahu'lo jejëmijode höre.

O nasi aemo'aeme Epaenetus jejamijode höre Asia sa'aroho huro aevo'ioho Keriso mae uehorov'ego. ⁶ O Mary jejamijode höre mu böröme biririvoromo jemesirire vaejè'ego. ⁷ O Andronicus'o Junias'o jejemijode höre nasi Jew rajo aganego. Jaburo niö'iro na'o savoji gagore arijareje. Apostle jabumëro è ae niö'i jabesi ihoho mae hebe rovarueje. Urimo è ae niö'ioho jaburo Keriso'o gemuoro bimumamu naro jabesi ijore bimumodeje.

⁸ O Ampliatus jejamijode höre. Hu'o na'o Badare ae gemuohuro javuë'ëro èhu'ëro naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovajeje. ⁹ O Urbanus no'o gemuore havoromo Keriso-are muoho vaejajego jejamijode höre. O Stachys naro hu dë vövöbajo'e aho'o uehorovajëro jevë'ëro jejamijode höre. ¹⁰ O Apelles hu biririvoromo Keriso gemu uehorovego no ae aho'obëhe gavaruëro jì'ëro jejamijode höre. O Aristobulus-are aganoho jejemijode höre. ¹¹ O Herodion jejamijode höre nasi Jew rajo aganego. O Christian ö mueno'e Narcissus-are aganoho jejemijode höre.

¹² O Tryphaena'o Tryphosa'o jabesi örire jejemijode höre è magonaho niö'iohuro Badare muoho biririvoromo vaejaruego. O magonaho göho Persis jejamijode höre. Naro hesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'i huro Badare muoho biririvoromo bövi mae vaejajego. ¹³ O Rufus jejamijode höre hu Badare a ma-mabëhego. O Rufus-are vëmoho jejamijode höre nasi vëmu maehu è'anovajohuni. ¹⁴ Röhu Asyncritus Phlegon Hermes Patrobas o Hermas èhi jejemijode höre. Jabu'o gemu mae raromarue Christian aganoho èhu'o jejemijode höre. ¹⁵ O Philologus'o Julia'o niö'i o Nereus'o hesi ma'inohu'o niö'i o Olympas o God-are aribövie aho'o jabu'o raromaruoho èhi jejemijode höre.

¹⁶ God-are ariböviehu jejamirovaruëhi jemë'o èhi rajahirovoromo jejamirovore. Röhu Keriso-are ekaresiae aho'obëhe jemesi örire jejemiruomadeje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁷ Aganomë ave jöhuremu uehorovore. Gavë'i raromore Keriso-are jö majëhijamu hejarijoho nani aëro ö'oromo ahoromo jöe gö majëhi'ë'ö. Jöe gö majëhiromo jemesi mu maho ijumo'iramu jemëro jöe gemuoho bogo ato'i jöe gö gö ato'a'aruje. Èhi jì'e aribövi ö'amü gevë'oho jabesi jöho nadi ejëhore. ¹⁸ Èhi jì'e aribövioho nosi Bada Keriso-are muoho bogo vaejaho'i jabesi sinehu nimaje muohemu vaejarueje. Jabesi sinehu nimaje muohemu vaeromo ae sanusanuëmiromo ma-döëremu jö mae majëhijego ae göëro mu sisë jöho bogo uehorovo'i ma-heromo uvarueje: Jö mae majahuijaruëromo ejëharueje. ¹⁹ A'i jemëro jabesi mu sisëho garomo nadi ejëhore. Naehu èhi uëvaje hesi bëhoho jemëhu God-are jö mae ejaharuje jöho ae aho'obëhe hejë'ejö. Èhuni na nimorohe. Röhu na nege jemëro mu sisëho bogo uehorovo'i ma-mu mahemu uehorovo'irarijego. ²⁰ Majae dunovo'iramu huë mae bojamuaje aho God-ro Satan-are muoho ruahö'ö'iramu jemesi hörëro vijuvo taemo'aruje.

Nosi Bada Iesuro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e.

²¹ Röhu na'o havoromo mu vaejaje ae Timothy-ro jemesi örire jejemije. O Lucius o Jason o Sosipater èho jaburo jemesi örire jejemijö jabumë nasi Jew rajo aganëro jioruomë'ëro.

²² Tertius naro Badare ihore jejemije. Paul-ro ue'ego naro hu ajamiromo ave surire jöho jajivahe.

²³ Röhu Gaius-ro jemë jejemije. Èa hesi osare Paul naro hijego huro muebejevajeje. O ekaresiae ae aho'o hesi osare gagovoromo God rajahi'i

raromarueje. Röhu ave amo hesi ijo bajo muebejaje aho Erastus'o nosi Christian agane Quartus'o ëho jaburo niö'iro jemë jejëmiijö. ²⁴ [Nosi Bada Iesu Kerisoro jemë ae aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Iae mae.] ²⁵ Röhu God hu mabëhego rajahi'ejo. Ëhesi bëhoho hu eni jië'ëro ajëmi'iramu jemë biririvoromo naehu majëhijaje jö maho Kerisohu ajamuaje jöho mae uehorovo'aruje. Keriso-are jöho God-ro urimo subivahuobe rovadoho ²⁶ jaruvoho ma-sama'e huruohoromo röjahuijë'eje. Ijonö jioröhe jö God-are surire jajivare hesi bëhoho noro garomo ë subivahuade jöho baejarueje. Baeromo ioro'ioremu hijaje aho God-ro uövuë'ëro noro ë jöho ae majëhibe jijiharueje sa'ae aho'obëhe raromarue ariböviohuro mae uehorovoromo ejahoruomoröhego.

²⁷ God hu gemu simano mae uehorovaje ahoje. Ëhuni noro Iesu Keriso-are ihore hu rajahiemu rajahibe va'ejo. Iae mae.

1 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth amo rajo ekaresia jejëmiromo jabesi jöëni God mae uavade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujohumë God-ro jemë uëvë'ëro ëhu'ëro jemë God-are aribövi mae jëve jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro. Jemë God-are aribövie jëve röhu ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo nosi Bada Iesu Keriso-are iho uvaruoho jabu'o jemë'o God-are aribövie gemuoho jëve Keriso hu jabesi o nosi börömohuro jië'ëro. Röhu Paul na Iesu Keriso-are apostle jeve God-ro nimë'ëro. Nosi öe Sosthenes-mu niö'iro jemesi örire jejëmö. ³ No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

⁴ Naro majae ëhi jemëni uehorovoromo nasi Böröme God-are örire mabëhe uavajeje rabëni huro jemë huë mae bojëmiromo Iesu Keriso uavamu huro jemë ajëmijë'ego. ⁵ Jemë Keriso'o gemuoro jëvë'ëro ëhu'ëro mabëhe baejë'e jëve. Simano mae jö mae o ëhi jië'e suvure gö gö aho'obëhe baejë'ëro ëhu'ëro jemë God-are jöho mabëhe uehorovoromo atarujeje. ⁶ O Keriso-are jö noehu majëhijaruoho ëho jemesi dë vövöbajo'ere ma-mae uehorovoromo biririvoromo ma'enujeje. ⁷ Ëhu'ëro jië'ëro mue gö gö vae'irarije suvuroho gö bogo vuonugo'i aho'obëhe bae barëjë'e jëve. Ëhi jëvë'ëro muebejarujeje nosi Bada Iesu Kerisoro va'orahoro rovego ga'irarijëro. ⁸ Jemëhu hu muebejarujoho huro jemë ajëmi'iramu biririvobe va'ojuvo va'o ijo tugoho'i majare nosi Bada Iesu Kerisoro göromo mevavuo'iramu evare jemë hesi nunire ma-maemu riravo'aruje ⁹ ë hesi bëhoho God hu maëro jië'ëro. Huro uëvamu jemë aevoromo hesi Harihe Iesu Keriso nosi Bada'o bimuvë'ëro hu'o jemë'o gemuoro jëve. Ëhi ajëmade aho God-ro iae jemë ajëmi'iramu biririvobe va'a'aruje.

Ekairesia ariböviehu bogo jöe gemuoho uehorovo'i jöe gö gö uehorovoruo-made jöhoje.

¹⁰ Nasi ö mueno'ohumë ave jöho na Bada Iesu Keriso-are ihore majëhi'ië'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemuoho atore. Nadi sivu sivuoho jöe gö gö ato'i o uehore gö gö bae'i a'i uehore gemu baeromo raromore. ¹¹ Nasi ö mueno'e naehu ëhi jajivaje hesi bëhoho here. Chloe-are agano ioro'iorohuro rueromo jemesi jö sisëho huruoho majehiromo uevareje: Corinth rajo ariböviohuro jö aho'ahamirovarue höjo. Ëhi majehijamu hejodeje. ¹² Ëhi ë'arujoho na uë'ië'e. Jemë ae göëro göëro jöe gö gö atarujeje. Ae göëro uvanueje: Paul börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Paul bogajo. A'i Apollos börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Apollos bogajo. A'i Peter börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Keriso börömego na hesi ijore ijore juvaje ae jevajëjo. Jemë bogo ëhioho ë'aruje höjo. Jemëro ëhi atarujeje. ¹³ Nani sarerivoromo uvarujeje: Keriso-are sino haho'oho tariö'ö tariö'ö jië'e höjo. No ioro'ioroho Keriso-are javuo'i ioro'ioroho bogo Keriso-aroho javuajëjo. Ëhioho bogojië'e jiaje nadi ëhioho uvore. Keriso gemu börömoho jio'i apostle aribövioho no bogo masijehu javue. Jemesi jöënioho bogo Paul naro guomodeje. Jemë bogo Paul nasi ihoroho bapataeto vaejëvareje. Ëhu'ëro na bogo börömehu jeve.

¹⁴ Na bogo nasi övoho jemë bapataeto vaejëvonövodeje. Crispus'o Gaius'o èhemu bapataeto vaejëvo'i a ioro'ioroho jemë bogo bapataeto vaejëvodeje. Èhuni na God huë mae uave. ¹⁵ Na nasi övoho jemë bogo bapataeto vaejëvë'ëro èhuni bogo uvo'a'aruje: Paul-ro bapataeto vaejavuamu noro hesi ihero bapataeto vaejë'ëro èhu'ëro hesi aribövie javuajëjo. Jemë bogo èhioho uvo'a'aruje. Èhuni naehu bapataeto bogo vaejëvodoho na mae jeve. ¹⁶ O iae na uehorovajoho jemesi ae Stephanus-are aganoho jabu'o naro bapataeto vaejëvodeje. Röhu na uehorovoromo uve: Na na jemesi aribövi ioro'ioroho bapataeto vaejëvode höjo o bogajo. Nani bogajo. ¹⁷ Röhu na ae ma-vevino'e bapataeto vaejëvode hesi bëhoho èhije. Kerisoro remö'öromo na bogo uevadeje: Bapataeto vaejëvobe va'onëjo. A'i remö'öromo uevadeje: Nasi jö maho majëhibe va'onëjo. Kerisoro nimadeje ave sa'are ariböviehu simano ma'e jöe höromo ataruèhioho na bogo èhioho jövoromo hesi jöho aho majëhi'irodego ae aho'obëhe èhi jië'e jöho heromo èhuro Kerisohu korosire guomade jöho bogo avoho heromo dë vövöbajo'o ho bogo marëjëvojöeni. Èhi jio'ibejo è jöho daruge bogojio'ibejo.

God-are uehoro darugo röjahuijaje ae Keriso-are jöhoje.

¹⁸ Kerisohu korosire guomade jöho sisëre va'arue ariböviohuro heromo uvarueje: Èho simano rumo'e jöe höjo. O God-hu ajamuego mare va'arue aribövioho noro è jöho heromo uvarueje: Keriso guomadohuro èhuro God-hu no ajamuijaje öroho jiovahu'e höjo. Èhuro God-hu no ajamuaje darugoho iae no gavarue höjo. ¹⁹ God-are surire jajivoromo èhi uvë'eje: Aëro ave sa'a hesi uehorohemu baeromo èho simano ma'e jöe hö uvoruomaje höjo.

Röhu God naro è jöho mu'u'ejöjo.

Noro nuni aji'e jöho baejë'e javuajë uvoruomaje höjo.

Röhu naro èho rori'o babu'ö'ejöjo.

²⁰ Èhi jië'o ho ave sa'arohemu uehorovarue aribövioho simano ma'e aribövi jabesi uehoroho diaje. Nuni aji'e aribövi jabesi uehoroho diaje. Jö'e sasohoromo darugo'e majëhijarue aribövi jabesi uehoroho diaje. God-ro röjahuijë'eje jabesi uehore aho'o bogojiajoho noro garöhego. ²¹ Èhesi bëhoho God-ro hesi simanoho maëro jië'ëro uvadeje: Aëro sa'arohemu uehorovoromo uvoruomaje höjo: Nosi simanoho mae höjo. Èhi uvarue höjo röhu bogo jabesi simanoho uehorovoromo God na ge'a'aruëjo. A'i jaburo uvoruomaje höjo: Kerisohu guomade jöho Paul-mëhu majahuijaruoho èho simano rumo'e jöe höjo. Èhi uvoruomaje höjo röhu è jöho ae rahu mae uehorovë'o ho God naro baejëvoromo maro bamëvo'ejöjo. God-ro èhi uvadeje. ²² Jew rajo ariböviohuro uvoruomajeje: Darugo'e muoho röjahuijego garomo uvo'irarëjo: God-are muoho rovë'e höjo. O Greece rajo ariböviohuro uvoruomajeje: Ave sa'a hesi simano ma'e jöhuremu he'i naguajëjo. ²³ Röhu no bogo èhi jië'e muoho jöho röjëhi'i a'i noro ave jöhuremu ae majëhiromo uëvarueje: Kerisoro noni korosire guomade höjo. Èhi majëhijarueje röhu Jew rajo ariböviohuro è jöho bijönimarueje. O sa'a ioro'ioro rajohuro uvarueje: Èjöho simano rumo'e jöe höjo. ²⁴ Jaburo èhi uvo'i a'i God-hu uövüë'ëro hesi aribövie javuajoho Jew rajohu'o sa'a ioro'iorohu'o noro uvarueje: Keriso guomadohuro èhuro God-ro hesi darugohu'o hesi simano mahu'o röjahuijë'e höjo. ²⁵ Èhesi bëhoho aëro sa'arohemu uehorovoromo God-hu Keriso sa'are nugö'öjamu rueromo korosire guomade jöho heromo uvoruomajeje: Èho God-ro simano rumo'e

darugo rumo'e muoho vaejade hōjo. Rōhu a nosi simano maho ēho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue simano rumo'e mue hō uvaruoho ēho bōrōmo mahoje. A nosi darugoho ēho ma-jianovo'i God-hu vaejaje mu jabuhu uvarue darugo rumo'e mue hō uvaruoho ēho bōrōmo mahoje. ²⁶ Nasi ō mueno'e God-hu jemē uēvamu aevoromo hesi aribōvi jēvadevare jemē diehi jiē'e aribōvi jēvadoho ēhuremu uehorovore. Ave sa'a hesi simano ma'e aribōvioho jemē ae ma-gemu gemu jēvadeje. O darugo ma'e aribōvioho o iho dōre jiē'e aribōvioho ēho ae ma-gemu gemu jēvadeje. Ēhi jiē'e aribōvioho ma-gemu gemu God-ro baejēvadeje. ²⁷ Rōhu God-ro uvadeje: Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue simano rumo'e darugo rumo'e ae jioruomajē uvaruoho rōhu ēhi jiē'e aribōvioho God naro baejēvo'ejōjo. Ēhi jiē'e aribōvioho baejēvo'iramu ēhuro sa'are simano ma'e aribōviohu'o sa'are darugo ma'e aribōviohu'o ēhi jiē'e aribōviohuro uvoruomo'ajējo: Noro uvare hōjo: No simano ma'e darugo ma'e aribōvie javuajējo. Ēhi uvare hōjo. Rōhu God-ro no bogo baejavuo'i simano rumo'e darugo rumo'e aribōvioho baejēvade hōjo. Ēhu'ero no gavaruoho nosi uehoroho bogo maehu jioromo nosi darugoho bogo eni jiē'e hōjo. Ēhi uvoruomo'ajējo. ²⁸ Aehu ma-sa'arohemu uehorovoromo uvarue a inine iho rumo'e bēhi rumo'e jioruomajē uvarue aribōvioho ēhi uēvarue aribōvioho God naro baejēvo'ejōjo. Baejēvo'iramu ēhuro ae aho'obēhe ga'a'aruējo sa'are mu hesi bēhoho bogojio'iramu. ²⁹ Ēhi jiē'e aribōvioho God-ro baejēvē'ero jiē'ero ēhu'ero aho God-are nuniroho bogo riravoromo nimorohē'i uvoruomo'ē'e: No a masije javu'ego ēhuni God-ro no baejavuē'e hōjo. Bogo ēhioho uvo'ē'ō. ³⁰ Rōhu jemē bogo jemesi arijo'arijoho ajamirovo'i a'i God-ro jemē ajēmiromo baejēvē'ero ēhu'ero Iesu Keriso'o gemuoro jēve. God-ro ēhi bamē'ero ēhu'ero Kerisoro sisēhu tōvavuadoho jiovahuoromo uehoro maho nosirire barueromo nosi ihoho God-are nunire avohahuoromo mu mahuremu rōjahuijajeje. ³¹ Ēhu'ero jiē'ero God-are surire jajivoromo uvē'eje: Nimoronimorohē'i ato'iē'iroho Badahu ē'ade jōho ēhuremu nimorohē'i atorējo.

2

Kerisohu korosire guomade jōhoje.

¹ Nasi ō mueno'e naehu jemesi ōrire ō'oromo God-are jō urimo gurihijahuadoho huruoho majēhijodevaroho na bogo sine nimorohoromo ave sa'a hesi simano ma'e jōho bō'oromo bitare sasohoromo ave sa'a hesi vuēvo'e jōho majēhijodeje. ² Ēhesi bēhoho naro nasi nuēro uehorovoromo uvodeje: Naro jemē'o hiromo jō ioro'ioroho vuonugo'i Iesu Kerisohu korosire guomade jōho bōrōmego ēhuni hesi jōhuremu uehorovoromo majēhinōvo'ejōjo. ³ Naro ēhi uvoromo ō'oromo jemē'o hiromo na daruge bogojevoromo juhuoninegoromo butubutuego avohadeje. ⁴ Naehu majēhijode jōho o naehu jō majēhijode ē hesi ōroho na bogo sine nimorohoromo sanusanuēmiromo ave sa'a hesi simano ma'e jōho jōvoromo ēhuro jemesi simanoho jaguvēho ga'i a'i God-are Aru'aho hesi darugoho jemē rōjēhiromo Keriso-are jōho majēhijodeje ⁵ ēhuro jemēro bogo ave sa'a hesi simano ma'e jōho heromo Keriso mae uehorovo'i a'i God-are darugoho baeromo ēhuro Keriso mae uehorovo'irarijego.

God-are Aru'ahuhu hesi uehoro ma rōjahuijaje jōhoje.

⁶ Iae ëhi jie röhu simano ma'e jöho iae no majëhijarueje God-are jö heromo mae biririvë'e ariböviohuro heruomoröhego. Simano ma'e jöho iae majëhijarueje röhu ë jöho göje o ave sa'a hesi jöho göje. Aehu ave sa'arohemu uehorovoromo ë jöho simano ma'e höromo ataruëhioho no bogo ëhioho majëhijarueje. O ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijehu jö mae höromo jö ataruëhioho nosi jöho bogo ëhiohoje ë a masijoho rireromo barë'ië'ego. ⁷ Ëhi jië'e aribövi jabesi simano ma'e jöho no bogo ato'i a'i God-are simano ma'e jöho urimo gurihijahuë'e jiadoho ëho huruoho majëhijarueje. Urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare God-ro uvadeje noro ë jöho heromo aji maho baeröhego. ⁸ Noehu aji baeröhe jöho ave sa'a hesi muohemu muebejarue a masijoho jabu bogo mae bogo garuomadeje. Jabumë garuomö'ibejo Bada hesi iho döre jië'e aho uehorovoromo korosiroho bogo ano taemoruomö'ibejo. ⁹ Röhu jabumë bogo gavareje. Bogo gavare hesi jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje:

Nunehu bogo garomo hia'ehu bogo heromo

aehu nosi dë vövöbajo'ere bogo uehorovaroho ëhi jië'e ajoho God-ro avohahuade höjo

hu rajahijarue aribövioho noro baeröhego.

Ëhi uvë'eje. ¹⁰ Ëaji baeröhe jöho sa'a hesi muohemu muebejarue aribövioho bogo garuomadeje. Röhu God-ro uavamu hesi Aru'ahohuro ë jöho nosi örire röjahuijë'eje. Aru'ahuhu röjahuijade hesi bëhoho huro aho'obëhe ga barëromo God-hu hesi dë vövöbajo'ere uehorovajoho ëhu'o iae ga barëjajeje. ¹¹ No ae gemu gemu diehi uehorovaruhoho ae göho bogo ga'i nosi aru'ahohuremu sivue gavajeje. God-are Aru'ahoho ëhi gemuhoje. God-are Aru'ahohuremu God-are uehoroho gavajeje. No bogo gavarueje. ¹² Aji baeröhe jö God-are Aru'ahuhu no röjahuijaje hesi bëhoho no bogo ave sa'a hesi jö uehorovaje aru'ahoho bae'i a'i God-hu nugö'öjade Aru'ahoho baejë'e javue ëhuro God-hu bojamuade suvuore bövie bise'e aho'obëhe huro röjahuijeho garöhëro.

¹³ Ëhu'ëro jië'ëro aehu ave sa'arohemu uehorovoromo jö röjëhijaruëhioho no bogo ëhioho jöho röjëhi'i a'i God-are Aru'ahuhu röjahuijajëhi ëhi majëhijarueje. Majëhiromo God-are Aru'aho hesi jö bëhoho huruoho majëhijarueje Aru'aho baejë'e ariböviohuro heruomoröhego. ¹⁴ Röhu God-are Aru'aho bogo baejë'e ariböviohuro uvoruomajeje: God-are Aru'aho hesi jöho simano rumo'e jöe höromo bogo eruomajeje. Jö bëhoho bogo garuomajeje. Bogo garuomaje hesi bëhoho ëhi jië'e jöho God-are Aru'ahohuremu ajamuego avoho mevoromo gavarueje mae jiego. Röhu God-are Aru'ahoho jabumë bogojëvë'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahoho jö bëhoho bogo röjëhijeho ëhuro bogo garuomajeje. ¹⁵ A'i God-are Aru'aho baejë'e aribövioho noro jöe aho'obëhe garomo mevarueje. Röhu noehu God-are Aru'aho baejaroho a ioro'ioroho bogo avoho mevavuarueje gö'i mae o sisë javuego. ¹⁶ Bogo mevavuarue hesi bëhoho Kerisohu diehi uehorovajoho God-are Aru'aho rumo'e ariböviehu mevo'iröhoho bogo eni jëve. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Rahuro Badare uehoroho gavë'e höjo.

Hesi öriroho rahuro jögoroho mamì'ajëjo.

Ëhi uvë'eje. Ëhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho Keriso-are uehoroho bogo garuomajeje. Röhu huhu uehorovajëhi no'o uehorovaruhöro jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'aho rumo'e aribövioho nosi uehorohu'o bogo garomo bogo avoho mevavuoruomajeje.

3

God-are mu vaeromo ekaresia ajëmarue aribövioho bogo masijehu jio'amo'i God gemu böröme jiaje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e urimë'i naro gavodeje jemë God-are Aru'aho hesi jöho bogo avoho uehorovo'i ave sa'arohemu uehorovamu. Jemë ave sa'arohemu uehorovamu gëgorovo Christian jö aevoromo röjëhijarue ëhi jië'e jöhemu röjëhijodeje. ² Asisö'lo i mi bogo mëmi'i ma-amu rihu mëmijaruëhi na God-are jöho amu rihunö'e bojëmibe rovodeje. Ëhesi bëhoho Keriso-are jö aevoromo sama'e röjëhijaruohuremu ëhuremu jemesi örire röjëhijodeje. Ijore röjëhijarue jö börömoho bogo röjëhijodeje. Ëhesi bëhoho ijore röjëhijarue jö hejë'oho jemë bogo eni jëvadeje. Jemë bogo eni jëvobe rovadoho röhu jaruvohu'lo bogo eni jëve. ³ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarijoho ëho bogo vuonugë'e jëve. Bogo vuonugo'i a'i jemë göëro gö hesi muoho garomo dë vörönimoromo iro muorovo'e vaejarujeje. Jemë ëhi ë'arujohuro ëhuro ave sa'arohemu uehorovaruje aribövie jëve. God rumo'e aribövi jabesi muoho baeromo ëhi raromo jijiharujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho jemë ae göëro uvanueje: Na Paul-are ae jevajëjo. Ae göëro uvanueje: Na Apollos-are ae jevajëjo. Ëhi jië'e jö gö gö atarujohuro ëhuro jemë God rumo'e aribövioho va'ëne jëve.

⁵ Röhu Apollos-are muoho diehi jio'i Paul nasi muoho diehije. No bogo a masijehu javuo'i no God-hu bojamuade muohemu vaejarue ae javue. Hesi muoho vaeromo jöho majëhijamu jemëro aevoromo Keriso mae uehorovarijeje. No ëhi jië'e ae javue. Badahu ae gö gö mue gö gö bojamuibe rovadoho ëho no vaejarujeje. ⁶ Mue gö gö vaeromo naro ujane bivëvanovodeje jemë aevoromo Keriso-are aribövie jëvoröhego. O Apollos-ro ijore ö'oromo ujanore jove otehanovadeje sanuovëvego marë'irarijigo. Noro ëhi jië'e muoho vae'i God-ro hesi sivue avohëvamu marëromorö'irarijeje. ⁷ Ujonö'e bivëvaje ahu'lo jovehu sanuovëvaje ahu'lo no mabise'e javuo'i God avohëvego rö'jaruje aho hu börömohoje. ⁸ O ujonö'e bivëvaje ahu'lo jovehu sanuovëvaje ahu'lo no bogo göho böröme göho bise'e javuo'i ma-gemuoho javue. No diehi jië'e mu vaejë'oho God-ro manaho ëhi bojamui'ë'e. ⁹ Iae no God'lo gemu mae mu vaejarue ae javue. Jemë God-are i'lo mu'lo va'ëne jëve. Röhu uhu'e jöe göho. Jemë God-are javu va'ëne jëvanove. Ëjöhu'lo uehorovo'ejo. ¹⁰ God-ro na huë baejevoromo muoho bojemamu ëhuro aehu javu ma vaejaruëhi naro aevoromo jemë vaejëvoromo sa'a uhure umoromo biriri'oho bamëhodeje ëhuro jemëro döre javu va'ëne ëhi biririvoromo mae riravo'irarijigo. Ëhi vaejëvë'ëro ae göëro javue döre vaeruome. Javue döre vaejaruoho ae gemu gemu gavë'i javuoho ma-avoho vae'iro. ¹¹ Ëhesi bëhoho God-ro aevoromo Iesu Keriso bamë'eje munënö'e bibivoromo namiromorö'irarijigo. Javu uhure gö gö bogojio'i Iesu Keriso gemuje. Aho munë göho bogo bamo'ë'ö javuoho biririvoröhego. ¹²⁻¹³ Javu uhure Iesu Keriso jio'i döre aëro javue vaejarujeje. Javu döre vaejaruoho ae gemu gemu diehi diehi vaejaruoho ijönö va'orahoro jio'ë'e. Munë ma-mabëhe gold silver oho inajo'e ujuohoromo munë mae gö gö oho inajo'e ujuohoromo avoho vae'i o ma-jahuri javu vaejarue inömo ijo ö'e sare oho inajo'e ujuohoromo sisë'i vaejaruoho ëho va'orahoro jio'ë'e. God-are maja rovë'iroho vëni börömëro rueromo ë javuoho ravo ga'ë'e. Vënëro ravo'iramu no ga'ejo di ahuro biriri'oho vae'i di ahuro sisë'ioho vaejë'e jio'iramu. ¹⁴ Mami'e vaejare muoho vënehu ravamu biririvoromo namijë'oho ë javu vaejare

aribövioho suvuore mana baeruomo'è'e. ¹⁵ O mu mami'e vaejaroho ravo barëjë'oho ëhuro ë javu vaejare aribövioho suvuoroho bogo baeruomo'è'e. Röhu jabumë bogo sisëroho va'i iae mae raromoruomo'è'e. Raromoromo röhu uvoruomo'è'e: Ravavuo'ie'ajëromu huruomare höjo. Röhu vaevë'e nosi muoho ravo barëjahuoromo sisërëjahuë'e höjo. Ëhuni ae aho'obëhe gavë'i javuoho ma-avoho vaeruomo'iro.

¹⁶ Jemë iae gavaruje ekaresiaho jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ego God-are Aru'ahëhu jemesirire hijajoho. ¹⁷ Jemë God-hu hijaje javuoho va'ëne jëvë'ëro ëhu'ëro God-are javu hesiremu jiajëhi jemë ëhi hesi ariböviemu jëve. Jemë hesi ariböviemu jëvë'ëro ae rahuu mu sisë jemë röjëhiromu ijumëvë'oho ëhi jië'e aribövioho God-ro mana ijumëvo'è'e. ¹⁸ Nadi jasi arijo'arijoho sareramirovone. Ja ae rahuaro nimorohoromo uvë'oho: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano ma'e ae jevajë uvë'oho ëhi jië'e uehoroho vuonugone. Vuonugo'i uvone: Ave sa'arohemu uehorovarue a jabesi nunire na simano rumo'e ae jevë'oho iae mae höjo. Ja ëhi uvë'oho God-are nunire ja simano ma'e ae javo'ajëjo. ¹⁹ Ëhesi bëhoho ave sa'arohemu uehorovarue simano ma'e jöho ëho God-hu gavajoho simano rumo'e jöeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ave sa'arohemu uehorovarue ariböviohuro sareri sarerie ë'oromo uvoruomaje höjo: No simano mae baeromo jijiharuëjego evare aevenëro mie jiomëvanovaje höjo. ²⁰ O jöe gö'o jajivoromo uvë'eje: Badaro gavaje höjo simano ma'e a jabesi uehoroho bogo maehu jiego. ²¹ Ëhu'e jiaje a nosi ihoho nadi döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atoromo uvorëjo: Paul o ae gö börömego no jabesi ijore ijore jijiharue aribövie javuajëjo. Ëhesi bëhoho ae inöme bövie bise'e God-hu bamavuadoho ëho noehu ajëmi'iröhoho javue. ²² Paul na Apollos Peter ëho no jemë ajëmi'iröhe aho javue. Sa'ae bövie bise'e ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Jemë birivoromo raromë'oho o vuovëvë'oho ë bövioho bise'oho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. Rabe rabe avevejö'e jio'amajoho ijonö jio'amo'iröhoho ëhu'o jemë ajëmi'iröhoho jio'ame. ²³ Ëho aho'obëhe jemesi javue. Röhu jemë Keriso-are jëve. O Keriso hu God-areje. Ëhuni nadi a nosi ihoho döroho bamoromo nimoronimorohë'ioho atore.

4

Corinth ariböviehu apostle ömo'ömo bogo gö nimo'i gö bijönimo'iröhe jöhoje.

¹ Ëhu'e jiaje ëhuni uvore: Paul-më ëhi jië'e aribövie jëvajëjo. Jabumë Keriso-are mu vaejarue aribövie jëvajëjo. God-are jö mami'e subivahuade hesi mu muebejहारue aribövie jëvajëjo. Ëhi uvore. ² Ae rahu ae gö hesi mu muebejahë'oho birivoromo muoho avoho ma'enobe va'arueje. Ëhuremu maeje. Ëhu'ëro no'o ëhi ë'ejo. ³ Naro uvajeje: Jemë o ae gö ave sa'a hesi uehore baeromo nasi mu mae o sisë jiego mevo gavarujoho ëho ma-bise'e höjo. Iae na'o nasi arijo'arijoho bogo mevorovajeje ga'i na mae o sisë jevego. ⁴ Ëhesi bëhoho naehu mu sisë vaejode jöho na bogo uehorovoromo döroho juhuoninege. Iae ëhi jie röhu bogo ëhuro na God-are nuniroho maho namije. A'i Badaro gemuëro na gevajeje nasi muoho mae o sisë jiego. ⁵ Ëhuni nadi sarerivoromo masijoho riravoromo ae gö nosi muoho mevo gavahuore ga'i no mae o sisë javuego. Mevo gö'iröhe majaho bogo rovë'eje. Hujeji Badaro rueromo nosi mue rabe rabe gurihijë'e bogo gavaruoho o noehu

uhure ma-uehorovo taemaruoho va'orahoro bamoromo evare mevo gö'ë'e. Mevo göromo evare God-ro ae gemu gemu nosi mu diehi vaejare atoro huë maho ëhi ajiomë'e o abuejë'e mamui'ë'e.

⁶ Nasi ö mueno'e ë jöho naro jemë majëhiromo ae gö jabesi jöhu'o majëhiromo Apollos-mu nosi ihore jajivodeje röjëhijego jemëro garomo ave jögoru hesi bëhoho avoho uehorovo'irarijego. Jögoroho ëhi uvë'eje: Nadi aruëroho anumëroho jijihö'i God-are surire jöhuremu ëhuremu uehorovobe jijihorëjo. Ejëgoru hesi bëhoho avoho uehorovoromo nadi jemesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo nimorohë'ioho uvore: Eä masijoho ëho nego'i ëho bijönegajëjo. ⁷ Raro uë'ego masijoho riravö. Inömoho raboho na ëma baejarijeje. Bogo. Hesi God-ro bojëmadeje. Ehi jië'oho jemë rabëni uvarujeje: Bövie bise'e nosi biririvoromo baejare höromo nimorohë'i atarujeje.

⁸ Sareri aribövie jëve. Nani jemë uvarujeje: Mami'e God-are jöho no da'uaguë'e höjo. Mami'e hesi ajoho bae barëjë'e javuajëjo. No masije riravoromo bövie bise'e muebe'amarue höjo. Apostle-ho no bogo ëhioho masijoho javuë'e jemëro jemesi sivue uehorovoromo ëma uvarujeje: Noremuëremu masije javuajëjo. Ehi uvarujeje röhu jemë bogo ëhioho jëve. Jemë mae masije riravo'ibejarije ehuro na nimorohevo'ibejo. Ehesi bëhoho jemë mae masije riravo'ibejarije ehuro no'o jemë'o gemuoro masije riravo'ibejo. Ehi jië'oho mae jio'ibejo. ⁹ A'i avevejö'oho na uehorovoromo uve: God-ro apostle nosi ihoho sa'aro bamë'e höjo. Aehu i'u baeromo a nuniro guomo'ië'ego hesi iho sa'are jiajëhi nosi ihoho ëhi sa'aro jiego ae anerae aru'ahe dinö'e dinö'e raromaruohuro apostle nosirire ë gemu nunoho bamoromo ërimahuarue höjo. Na ëhi uehorove. ¹⁰ Nosi ihoho sa'aro jië'ëro aëro nosi jöho uehorovoromo ëma uvoruomajeje: Paul-mëro Keriso mae uehorovo'ego ehuro simano rumo'e aribövie jëvajëjo. Röhu jemëro jemesi jöho ëma uvarujeje: Keriso'o gemuore javuë'ëro Corinth rajoho nomë simano mabëhe javuajëjo. Aëro apostle nosi jöho ëma uvoruomajeje: Paul-mesi muoho darugo rumo'e höjo. Röhu jemëro jemesi jöho ëma uvarujeje: Corinth rajo nosi muoho darugo ma'e höjo. Jemëro uvarujeje: Nosi ihoho dö mare höjo. Röhu apostle nosi ihoho sa'aroje. ¹¹ Io'o apostle no iëni jovëni vuovavuobe rovadoho jaruvohu'o iae ëhi javue. Niögu sisëmu io'amarueje. Aëro anaguo'i arijarueje. Amo ari'e bogojavuë'ëro ëma jijiharueje. ¹² Nosi övëro biririvoromo i'u'e muoho vaeromo ioho ë ijarueje. Aehu nosi örire agavuë'iroho no ma-jö maemu mana majëharueje. Aehu nosi örire huë vavaeni bojamuijë'oho no ma-biririvoromo raromaruëje. ¹³ Aehu nosi iho ijumoromo jö sisë atë'oho no ma-u'emu jöe sanu'e mana majëhijarueje. Sa'ae dinö'e dinö'e raromaruë aribövi jabesi nuniroho no sisë javuego musisinö'e bu'öjavuarue aribövie javue. Sa'osa'ëro ruhijanovë'e aribövie javue. Nosi ihoho ëhi jiobe rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuohoje.

¹⁴ Ejö naehu jajivaje hesi bëhoho bogo jemëro adahoromo javoje bae'irarijego ehunioho jajive. A'i naro uve: Jemë nasi aboji harihu'o mae jëvajëromo öroho röjëhiromo jajive. ¹⁵ Nani Keriso-are mu röjëhijarue aribövie marohë'e mae jëve. Röhu jemesi vavuoho na gemu jeve. Ehesi bëhoho jemë'o na'o Keriso-are aëro javuë'ëro ehü'ëro jemesi vavuoho na jeve rabëni naro aevoromo Keriso-are jö maho majëhijë'ëro. ¹⁶ Jemesi vavue jevë'ego ehuni uëve: Na negajëjo naehu mu vaejajëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ¹⁷ Ehi nego'ego Timothy jemesi örire nugö'ö'ië'e. Hu nasi huë baejaje harihu maeje. Hu Badare muemu uehorovaje aeje. Eäho nugö'ö'iramu

huro ö'oromo uë'ë'e: Nöröro ëhi jië'e jöho ejahoromo Iesu Keriso-arire juvoromo hijaje höjo. O ë jöe gemuoho ekaresiae aho'obëhe dinö'e dinö'e jioruomajoho röjëhibe juvaje höjo. Ëhi jië'e jöho huro majëhi'iramu jemë röhu maho uehorovo'aruje.

¹⁸ Röhu jemë a ioro'iorëro uvarujeje: Nörö nosiroho bogo rue'a'ajëromo jemëro jemesi ihoho döro bamorovë'e jëve. ¹⁹ Röhu God-hu nimë'ohuro iae na ma-burëro ö'ejo. Ö'oromo nasi ga'ejo simano bövi'e aribövioho diehi jëvo'iramu. Na bogo jabesi jö huhu jöhemu he'i ö'i a'i ö'ejo ga'i jabumë God-are darugoho bæjë'e jioruomego o bogo. ²⁰ Ëhesi bëhoho God-hu böröme namiromo no muebejavuajoho ëho bogo ma-jö ataruoho jio'i a'i darugo'e muohoje. ²¹ Röhu jemë di muoho nimö. Na na ha'ite bö'oromo hisuebijëvo'ejo o huë bæjëvoromo jö sanu'e majëhi'ejo.

5

Masuarue jögoru ahade a hesi jöhoje.

¹ Röhu jemesi jö sisëho na hejë'e jeve. Aëro atoromo uvoruomohijo: Corinth rajo ekaresia jabesirire öehu jijihanovarue muoho jiajëjo. Ae gemuëro vavu hesi vaboroho vajiohëro baeromo niö'iro gemu mae arijarue höjo. Ëhi jië'e muoho sisë bëheje. God-are jö bogo hejë'e aribövioho jabu bogo ëhi jië'e muoho vaeruomajeje. A'i jemesi aëro ëhi jië'e muoho vaejajeje. ² Ëhi jëvë'eje röhu jemëro jemesi ihoho ëma döro bamorovarujeje. Nadi ëhioho ë'ibejarije. A'i huë vavaene böröme baeromo ëhi jië'e mu vaejaje aho jemesirire jiajoho nugö'ö'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu bogo nugö'öjarijeje. ³ Nasi sino haho'oho bogo jemë'oho jie. A'i nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ehuro na jemë'o jevanove. Jemë'o jevanovoromo hesi sisëho mevoromo nosi Bada Iesuarë ihore uvë'e jeve: Hu mu sisë bëhe vaejajëro i'ue bæ'a'ajëjo. ⁴ Ehuni jemëro gemuoro gagovorovoromo nasi uehorohu'o nosi Bada Iesuarë vöröhu'o jemë'o jiego ⁵ ë iaho rori'o nugoromo Satan-are öroro bojamego ehuro hesi sinore jiaje mu sisëho barë'iro ehuro Badare majaho rovego ë ia hesi aru'ahoho bogo sisëroho va'i mae hiröheje.

⁶ Röhu jemëhu jemesi mu uehorovoromo iho döre bamorovarujoho ëho sisëje. Ave uhu'e ataruoho jemë'o iae uehorovaruje. I dë huaje oso biseharihoho ehuro ie aho'obëhe rumorovego dë huaje höjo. ⁷ Edë huaje oso jemesirire jiajoho bu'öjego ma-i mahemu jëvo'i. Ëhesi bëhoho ë mu sisë jemesirire jiajoho ahego bogo rumorovoli a'i barë'iro ehuro jemë i ma va'ëne aribövie jëvo'iröhe. Röhu jemë iae i ma va'ëne aribövie jëve. Rabëni hesi bëhoho naro majëhi'ie'e. God-hu Vörö Tugohade Söröho Israel rajehu ue'ahë'iroho dë huaje oso rumo'e iohemu ue'aharueje. Ue'ahoromo röhu ave muohu'o vaejarueje. God-are jöëni sheep harihoho bijuëmarueje. Röhu Keriso sheep harihu va'ëne anamu guomë'eje ehuro God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhego. God-ro jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro ehuro jemë i ma va'ëne jëve. ⁸ Nosi sisëho uehorovoromo vuonugë'ëro jië'ëro ehuni Jew rajehu i dë huaje osoho sisë höromo vuonugoromo evare God-hu Vörö Tugohade Sörö ijaruëhi no ëhi jië'e muoho vaeromo nu huohue mu sisë gö gö vuonugoli God-hu vörö tugohahuade muoho uehorovoromo maemu raromo'ejo.

⁹ Röhu urimëli naro jöho jajivoromo majëhiromo uëvodeje: Öehu jiji-
 jihanovarue ariböviohu'o nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. ¹⁰ Ëjö ja-
 jivodoho na bogo uëromo ë'odeje: God-are jö bogo hejë'e ariböviohu'oho
 nadi gemuoroho jijihorëjo. Na bogo uëromo ë'odeje: Ga'irarije God-are jö
 bogo hejë'e aho önö'e mahunö'e mu vaebe vajiohu'e mu vaebe jijihamu
 God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e
 ariböviohu'oho nadi gemuoroho raromo jijihorëjo. Naehu uëvode jö hesi
 bëhoho bogo ëhioho jiadeje. Nasi bëhoho ëhi jio'ibejo jemëro ejeho'ibejarije
 God-are jö bogo hejë'e ariböviohu bogo gë vadë'ibejarije. Ëhuni God-
 are jö bogo hejë'e ariböviehu ëhi jië'e mu sisë vaejamu jemëhu jabu'o
 gemu mae raromo jijihë'oho iae maeje. ¹¹ Röhu jajivode hesi bëhoho
 aviëhije. He'irarije aëro jemë'o raromoromo uëvamu: No Christian ae
 javuajë uëvamu hejë'iroho röhu ga'irarije jabumë önö'e mahunö'e jijihamu
 gëvë'iroho God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijamu gëvë'iroho ae
 gö jabesi jö sisë atobe jijihamu hejë'iroho jovo ue'ahoromo simano sisërëbe
 bövi bise'o ujuohoniëhibe jijihamu gëvë'iroho ëhi jië'e ariböviohu'oho nadi
 gemuoroho ioho ue'ahore o raboho raboho ë'ore.

¹² Naro rabëni God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho garomo
 mevojöro. Ëho bogo nasi muehuje. A'i Christian agano jabesi muoho
 ëho garomo mevore. ¹³ God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi muoho
 hesi God-ro sivue garomo mevo'ë'e. No bogo mevarueje. A'i God-are jö
 hejarue aribövi jabesi mu jemëhu garomo mevo'irarije jöho God-are surire
 jajivoromo uv'eje: A sisë jemesirire jiajoho nugö'öregö va'irajo. Ëhi uvë'e
 jiaje ë a sisëho nugö'öregö va'iro.

6

*Corinth ekaresiaehu Christian agano bogo court-re sö va'ego God-are jö
 bogo hejë'e ariböviehu mevoröhe jöhoje.*

¹ Röhu aviëhi jië'e muoho jemë rabëni biriri'övoromo ë'arujeje. Ja'o
 Christian a göhu'o jemë niö'i jö sisë jëvë'oho jemë God-are jö bogo hejë'e
 aribövi jabesi nunire va'o rirarovoromo jemesi jö sisëho majëhijarujeje
 jaburo mevëhojöro. Bogo ëhioho ë'i a'i God-are aribövi jabesi nunire
 riravoromo jöho ato'ibejarije iae mae jio'ibejo. ² Jemë diehi'oromo bogo
 uehorovoromo uvö: God-are majaho rue'iramu God-are ariböviohu noro
 sa'ae aho'obëhe jabesi muoho garomo mevo'ëjarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae
 mae jio'ibejo. Röhu jemë majae ijonö mu böröme vaeromo ae aho'obëhe
 jabesi muoho garomo mevo'ië'ëro jëvë'ëro ëhu'ëro avevejö'e jö bise'o
 bise'o mevë'oho jemë iae eni jëve. ³ Jemë'o iae gavaruje Keriso-are
 ariböviohu no majae ijonö anera gëromo jabesi mu masijo mevëho hesi
 jëvajoho. Iae ëhuni uvore: Ave sa'are mu ininoho garomo mevë'oho iae
 no eni javuajëjo. ⁴ Ave sa'a hesi jö inino mevo'irarijoho jëvë'oho jemë
 diehi'oromo ë jöho bava'oromo God-are jö bogo hejarue aribövi jabesi
 nuniroho riravoromo majëhijarujeje mevëhoröhego. Jabesi ihoho Keriso-
 are ekaresia jemesiroho bogojië'e jiaje jemesi jö sisëho jabesiroho nadi
 bava'ore. ⁵ Jemesi arijo'arije javojimorovohe. Christian agano jemesi jöehu
 umogihego mevo'irarijoho na jemesiroho simano ma'e aho bogojië'ego
 ëhuni dirö'e göro va'oromo jemesi jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e
 ariböviohu mevëhoröhego. Röhu simano ma'e ariböviohu jemesirire iae
 jio'ame. ⁶ Röhu Christian agane göëro göho dirö'e göro bava'oromo jemesi
 jöho majëhijarujeje God-are jö bogo hejë'e ariböviohu mevëho'iröhego.

⁷ Röhu jemë göëro göhu'o iro muorovo'e vaeromo court-re va'arujoho ëhuro jemesi Christian muoho mami'e bejë'eje. Jemë court-roho bogo va'i uvo'ibejarije: Sisë vaejevadoho o vajiohehu baejehadoho iae hesi hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ⁸ Röhu jemë bogo ëhioho uvo'i jemëro ri'öromo göëro gö hesi örire sisë vaejarujeje. O vajiohëro baejëharujeje. Bogo God-are jö bogo hejë'e a jabesi örire gemu ë mu sisëho vae'i a'i jemesi Christian aganoho jabu'o ëhi'ëvarujeje. ⁹ Jemë iae gavarujeje sisë aribövie God-are aji'e öri ari'ere bogo va'o hesi jioruomajoho. Nadi sareramirovore. Önö'e jijiharue aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. God dejonö bamo'i bövi bise'o nuninö bahijarue aribövioho bogo va'ë'ö. Goho'amarue aribövioho mu gö gö barueromo a'o a'o sihorovarue aribövioho bogo va'ë'ö. ¹⁰ Vajiohu ë'arue aribövioho mahunö'e ë'arue aribövioho jovo iromo simano sisërëjarue aribövioho ae gö jabesi jö sisë atarue aribövioho bövi bise'o ae gö ujuohoniëhijarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho God-are öri ari'eroho bogo va'ë'ö. ¹¹ Urimoho jemë a ioro'ioroho ëhi jië'e sisë aribövie jëvadeje. Jaruvoho jemesi sisëho u'ovëhë'eje. Jemë God-are aribövie jëve. Jemë God-are nunire mae riravaruje. Ëhesi bëhoho God-ro Bada Iesu Keriso-are ihore hesi Aru'ahoho nugö'öjamu jemëni rueromo dë vövöbajo'oho avohëhë'ëro ëhu'ëro mae jëve. Ëhuni mu sisëho vuonugo'i ma-raromore.

Sino haho'ehu mu maemu vaejogo God-are iho dö mare jioröhe jöhoje.

¹² Jemë ae göëro uvarujeje: Noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae mae höjo. Ëhi uvarujeje. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'oho bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani noehu mue aho'obëhe vaejë'oho iae maeje röhu mu göehu göehu ruahö'öjevo'iröhoho na bijönego'ego ëhuni ëhi jië'e muoho na bogo vae'ëjo. ¹³ Röhu jemëro uvarujeje: I hesi bëhoho dëre abuejajëjo. Dë hesi bëhoho ioho baejajëjo. Iae ëhi jie röhu God-ro uvo'iramu iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Dë hesi bëhoho ioho baeje röhu nadi uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho öëro ë'anovajëjo. A'i uvore: Nosi sino haho'o hesi bëhoho Badare örire bojamijaruëjo. O Badare bëhoho nosi sino haho'oho muebejajëjo. ¹⁴ Iohu'o dëhu'o barë'ë'e. Röhu Bada guomoromo bogo barë'i God-ro daruge bojamamu ri'öjadeje. Ri'öjël'ëro no'o ëhi daruge bojamui'iramu vuovoromo ri'öjavuo'ë'e. Ëhuni nosi sino haho'oho ma-Badaremuje.

¹⁵ Jemë'o uehorovore. Jemesi sino haho'oho Keriso-are övo duruajo'e jëve. Ëhi jië'oho na no öëro jijihanovoromo Keriso-are övo duruajo'oho baeromo ö va'ëne magonaho sisëhu'o gemuoroho havoromo momorö'ö'ëjo. Bogo mae bogo ëhioho ë'ëjo. ¹⁶ Ae rahu magonaho sisëhu'o gemuore havoromo momorö'öj'ë'ohuro ëhuro sine dë vövöbajo'e gemuoho javuo'ë'e. Ëhuremu uehorovore. Ëjöho God-are surire ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ¹⁷ Jabumë gemu jiajeje röhu Bada'o bimuvë'ohuro ëhuro Iesu'o no'o Aru'ahe gemuoho javue. Ëhuni magonaho sisëhu'o bogo gemuoroho momorö'ö'ëjo.

¹⁸ Önö'e muoho gorore. Mu sisë ioro'iorohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho bogo sisë vaerovo'i a'i öehu jijihanovë'ohuro ëhuro sinoho dë vövöbajo'oho sisë vaerovarueje. ¹⁹ Ave jöhu'o avo'avoho uehorovore. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho God-are Aru'aho hesi osa maho jëvanove. Ëhesi bëhoho God-are Aru'ahohuro God-are örire jioromo jemesi sinore dë vövöbajo'ere rovë'ëro jemesi uhure ë hijajeje. Jemesi sinoho dë vövöbajo'oho aho'obëhe bogo jemesirehu jio'i God-areje. ²⁰ God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihohe nugö'öromo huë vavaene sisë maro

baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni jemesi sino haho'oho mu maemu vaerego hesi ihoho dö maro jio'iro.

7

Masubarue mu hesi jöhoje.

¹ Röhu jemëhu jajivoromo ue gevarije jöho na majëhi'irögoro ë'e.

Aehu magonaho bogo masuvë'oho iae maeje. ² Röhu ae aho'obëhe önö'e jijiharue jiaje ëhuni ae gemu gemu magonahe masure o magonahe gemu gemu ae masure. ³ Baruaharo jasi vaborehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. O vaboroharo jasi baruehu ja'o niavo'i uavë'oho ejahone. ⁴ Ëhesi bëhoho vaboroho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi baru hesije. O baruoho jasi sino haho'oho bogo jasirehu jio'i jasi vaboro hesije. ⁵ Ëhuni vaboroharo nadi baruoho juahami'i baruoharo nadi vaboroho juahami'i ma-ejahorovore. Röhu nani jemë gemu mae jöe jörovoromo uarovo'aruje: Ë'ego no gemuore niavarue muoho majae ma-bisemu vuonugo'i God-are örire jöe jövojuvo va'o majae eni jiego vuonugo'irarëjo. Ëhi jië'oho iae maeje. Röhu ëhi ë'ë'oho God-are örire jö jövo'irarije majaho barëjego ijonö röhu maho sionëro gemuoro niavore. Bogo ëhi ë'ë'oho nani jemëro bogo avo'avoho biririvo'iramu Satan-ro bijëho gë'ë'e.

⁶ Röhu jemëhu masurovo'irarije jö jajivajoho na bogo uëromo ë'e: Jemëhu bogo masurovë'oho sisë hö uë'i a'i na uëromo ë'e: Jemë nëgë'oho ëhi'orëjo.

⁷ Röhu naehu vaboro bogo masuvë'e ma-hijajëhi ae magonahe aho'obëhe ëhi jëvo'ibejo ëhuro Paul na mae jëvo'ibejo. Röhu bogo ëhioho jio'ë'e. A'i ae magonahe gö gö diehi jië'e mu vaeröhe suvuoroho mami'e God-ro bojamuibe rovë'eje. Ae göëro suvuore gö ae göëro suvuore gö ëhi baebe rovë'e javue. Ëhi jië'ëro ae magonahe gö gö masurovo'i göëro bogo masurovo'amë'eje.

⁸ Röhu magonaho doruohu'o bogo masuvë'e aribövi ioro'iorohu'o ave jöho na jemesi örire majëhi'ië'e. Naehu ë'ajëhi jemë vabore o barue bogo masuvë'oho iae maeje. ⁹ Röhu biririvoromo avoho taemo raromo'irarijoho bogo eni jëvamu masurovo'amë'oho iae maeje. Ëhesi bëhoho jemesi dë vövöbajo'ere simanore uehoro gö gö baejë'oho ëho sisëje. Ëhuni masurovo'amore.

¹⁰ Röhu masurovë'e aribövioho jemë na ave jöho bojëmi'ië'e. Bogo naehu uehorovoromo majëhi'i a'i Badaro bojamuijë'e jio'ego na majëhi'ië'e. Vaboroharo baruoho nadi nugö'öromo va'o rori'oho hine. ¹¹ O nugö'öromo va'o rori'oho hijë'oho nadi ae göho masu'i ma-hine. O vuonorö'ö rueromo jasi baruohumu huë baerovoromo avoho arire. Röhu baruoharo ja'o vaboroho nadi nugö'öne.

Vaboro'o baru'o göehu Keriso mae uehorovo'i göehu bogo ma uehorovë'oho ëhuro ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Röhu a ioro'ioro jemesi örire ave jöho majëhi'ië'e. Bogo Badaro ave jöho jövo'i a'i naro nasi uehorovoromo jajive. Baruaharo ja bogo Keriso uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje magonaho masuromo hiromo evare ijonö Keriso mae uehorovo'i jasi vaborehu bogo ma uehorovoromo ja uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹³ O vaboroharo Keriso bogo uehorovanevare jaehu Keriso bogo ma uehorovaje a masuromo hiromo evare ijonö Keriso mae uehorovo'i jasi baruehu bogo ma uehorovoromo uavë'oho: Iae na ja'o hinövo'ejö uavë'oho nadi nugö'öne. ¹⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo uehorovaje aho

Christian vaborohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ëhuro iae hu God-are aeje. O Keriso bogo uehorovaje magonahoho Christian baruohu'o niö'iro gemuoro arijë'ëro ëhuro iae hu God-are magonaheje. Bogo ëhioho jio'ibejo jemesi aboji harihu'oho God rumo'e aboji harihu'e jioruomo'ibejo. Röhu bogo ëhioho jio'i jabumë iae God-are aribövie jioruome. ¹⁵ Röhu ga'irane Keriso bogo ma uehorovaje jasi baruëro o jasi vaborëro ramö'öromo va'o rori'o hi'ia'amu gavë'oho nadi uehorovoromo uvore: No mami'e mae masurovë'ego hu va'ë'oho God-ro bijönimo'ajëromo nijio'irae'i ma-uane: Va'i nagego va'ëjo. O nijio'iraeromo gemuore arijë'oho huë vavaene baejë'e ari'a'aruje. Röhu God bogo ëhioho nimo'i a'i uëvadeje jemë hesi aribövie jioromo huë baerovoromo gemuoro raromo'irarijego. ¹⁶ Röhu Christian vaboroho ja bogo gavanue. Nani jero baruoho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e. O Christian baruoho ja bogo gavanue. Nani jero vaboroho ajami'iramu hu Keriso mae uehorovoromo bogo sisëroho va'i Keriso'o maro hi'ë'e.

God-hu ae gemu gemu mu bojëmibe va'ego mu vaeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu Badahu ae gemu gemu mevoromo mure bamobe rovade muoho o jemëhu mu diehi vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muohemu vaere. Naro ekaresiae aho'obëhe ë jögore gemuohemu bojëmibe va'ajeje. ¹⁸ Ae gö urimë'i Jew rajehu ë'aruëhi hesi sino tarijahamu hu hijuvo röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi sino tarijare muoho mu'ure. O ae gö Jew rajehu ë'aruëhioho hesi öriroho bogo ëhioho ë'amu hu hijamu röhu God-hu hesinö rinovë'oho nadi uarego Jew rajo jabesi muoho vaeromo hesi sinoho tarijaho'iro. ¹⁹ Jew rajehu ë'aruëhi jemesi sino tarivëhë'oho o bogo tarivëhë'oho iae hesije. A'i God-are jöe gö gö ejahë'oho ëho börömohoje. ²⁰ Röhu ae gemu gemu jemëhu diehi jië'e mu vaebe rovamu evare God-hu hesinö rinëgadoho ëhi jië'e muoho vaenövore. ²¹ Nani ja a börömo hesi darugore javë'ëro hesi muohuremu vaejahë'iro evare God-ro ja hesinö rinagadeje. Nadi ëhunioho nurunurumo'i ë muohuremu vaenövone. Röhu jaehu ë a hesi darugore hijanuoho vuonugo'i va'oromo jasi nimanue mu öri birohë'ohuro va'o ë muoho vaene. ²² Röhu jaehu ae gö hesi darugoremu hiromo bogo nurunurumo'irane ë hesi bëhoho a börömo gö hesi muohuremu vaejahamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja döho jasi börömo hesi darugoremu hi'i jasi uhoho jasi nioromo Badare mu vaejanue ae jave. O ja jasi nimanue muohemu vaejamu evare Badahu hesinö rinagë'oho ja Keriso-are darugoremu hiromo hesi muohemu vaejanue ae jave. ²³ God-ro jemë bogo ëma baejëvo'i a'i hesi Harihoho nugö'öromo huë vavaene sisë maro baejë'ëro ëhu'ëro jemë hesi baejëvadeje. Ëhuni nadi ae gö jabesi darugoremuoho raromoromo ma-muemu vae'i uehorovo'i a'i God-are muoho uehorovore. ²⁴ Nasi ö mueno'e ja ae gemu gemu diehi jië'e mu vaebe rovamu God-hu hesinö rinagadoho ë aho jero God-are nunoro juvoromo ëhi jië'e muohuremu vaenövone.

Bogo masurovë'e o ma-doru raromarue aribövi jabesi jöhoje.

²⁵ Röhu bogo masurovë'e aribövioho jemesi jöho na majëhi'ië'e. Ave jöho bogo Badaro uövuë'ëro majëhi'i a'i naehu uehorovaje jöho majëhi'ië'e. Iae naehu uehorovaje jöho na majëhi'ië'e röhu Badaro huë vavaene baeromo uehoroho bojëmijë'ëro ëhu'ëro nasi jöho heromo uvo'a'aruje: Iae jö mae höjo.

²⁶ Na uehorovoromo uve: Jaruvoho huë vavaeni majaho nosi örire rovë'ego ëhuni aehu raromaruëhi ëhi raromë'oho ëho iae maho höjo.

²⁷ Ĕhesi bēhoho nani jemē vabore masuvē'e raromarujeje. Ĕhi jiē'oho nadi nugō'ō'i uehorovore. O nani jemē bogo masuvē'e ma-raromarujeje. Ĕhi jiē'oho vaboro nadi nahore. ²⁸ Rōhu a juvijehu o magonaho aboridehu masuvē'oho bogo sisē'ioho ē'arujeje. Rōhu masuvē'ohuro ēhuro nurunurue uehore gō gō bae'a'aruje. Rōhu na bijōnege ēhi jiē'e huē vavaenehu jemesi ōrire ruerōhoho. Ĕhuni uēve: Vaboro nadi nahorējo.

²⁹ Nasi ō mueno'e nasi bēhoho ēhije. God-ro majae ma-bunemu bamē'eje hesi majaho ruerōhego. Ĕhi jiē'e jiaje ave majare aevoromo raromobe va'ē'iroho masuvē'e aribōvioharo masuvarije muoho barē'iē'e jiaje nadi masuvarije muohemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. ³⁰ O huē vavaeni baejē'e aribōvioharo ave sa'a hesi huē vavaeni muoho barē'iē'e jiaje nadi huē vavaeni baejarujoho ēhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O nimorohē'e aribōvioharo ave sa'a hesi nimorohē'e muoho barē'iē'e jiaje nadi nimoroharujoho ēhemuoho uehorovo'i God-are muohu'o uehorovore. O inōme rabe rabe imo'amaruje aribōvioharo inōme bōvie bise'e barē'iē'e jiaje uvore: Noehu imaroho bogo nosirehu jio'i hesi God-are hōjo. ³¹ Ave sa'are bōvie bise'e jiego gavaruoho barē'iē'e jiaje ēhuni ave sa'a hesi mue bōvie bise'e vaejē'iroho nadi ēhuremuoho uehorovoromo vae'i God uehorovē'i muoho vaere.

³² Rōhu na nege jemē bogo ave sa'a hesi muohuni uehorovoromo nurunurumo'irarijego. Bogo masuvē'e aribōviohuro Badare muohemu uehorovarueje ēhuro Bada dē mae jiorōhego. ³³ A'iro vaboro masuvē'e aribōviohuro ave sa'a hesi muoho bōrōme uehorovarueje ēhuro jabesi vaboro dē mae jioruomorōhego. ³⁴ Ĕhu'ēro Badare muohu'o ave sa'a hesi muohu'o gemuoro havoromo vaejego anoji'e jiajeje. Rōhu magonaho aboridohu'o bogo masuvē'e magonaho ioro'iorohu'o jaburo Badare muohemu uehorovarueje jabesi sino haho'ohu'o aru'ahohu'o God-are ōrire gemu bojamirovorōhēro. A'i baru masuvē'e magonahohuro ave sa'a hesi muoho uehorovarueje jabesi baruo dē mae jioruomorōhego.

³⁵ Na jō majēhijaje hesi bēhoho ēho bogo jemēhu masurovo'irarije ōroho tugohēho'i a'i jemē ajēmijego mae jēvorōhego majēhije. Avo'avoho raro-moromo Badare muohuremu uehorovo'irarijego ēhuni vabore o barue bogo naho'irarije jōho majēhije.

³⁶ Rōhu a juvijo'o magonaho aborido'o aemo'aemo'o jēvoromo rōhu uvē'oho: No bogo masurovo'ejarē uvoromo ēhi uehorovobe va'ojuvo rōhu aehu magonaho masu'iro nimo avohoromo ēhuni uvē'oho: Naro nasi magonaho hesi ōriroho muoho bogo maho vaegoro masu'iē'ajē uvoromo masuvē'oho iae maeje. Hesi nimoromo masurovoromo gemuore ari'ē'ō. Ĕhi jiē'oho bogo sisēhu jio'i maeje. ³⁷ O aehu biririvoromo hesi dē vōvōbajo'ere mae uehorovoromo uvē'oho: Ĕmagonahohu'o na'o no aemo'aemēro javuē'ēro bogo masurovo'i ma-aemo'aeme vaejē'ēro bogo niavo'i ma-aribe jireho'ejarē uvoromo hesi dē vōvōbajo'ere nimajoho bogo uehorovo'i hesi nimajoho taemorovoromo bogo masuvē'oho hu mae ē'ajeje mami'e biririvoromo uehorovē'ēro jiē'ēro. ³⁸ Ĕhu'ēro jiē'ēro aehu hesi aemo'aemo masuvē'oho iae maeje. O bogo masuvē'oho ēho ma-mabēheje.

³⁹ Rōhu masuvē'e magonahoho baru hijē'iroho baru'o gemu mae hi'ē'e. God-are jōho ēhije. O baru guomē'iroho magonahohuro di a nimē'oho ēho bae'ē'e. Rōhu Bada mae uehorovaje ahuremu masu'ē'e ae gō bogo. ⁴⁰ Rōhu hu baru bogo bae'i ma-doru hijē'oho iae hu huē mabēhe hi'ē'e. O baru i'o baejē'oho ma-bisemu bogo ēhioho huē maho hi'ē'e. Nasi uehoroho

ëhije. Röhu nasi uehoroho bogo sisëhujë. Ëhesi bëhoho naro uvajeje: God-are Aru'ahohuro bogo ae gö jabesi simanoho gemu huotovëho'i Paul nasi simanohu'o huotovehego ëhuro na uehoro mae baeromo jajivaje höjo.

8

Aehu inömo sisëni bahijare mi hesi vitu Christian ariböviehu i'iröhe o bogo i'iröhe jö Corinth ariböviehu ua gavamu Paul-hu mana jajivade jöhoje.

¹ Röhu jö göho na jajivo'ië'e. Övehu avohoromo uvene aho röjahjarue inömhuni mie anoromo aho'o bamëhoruomajeje sisëhuro baeröhego. Sisëni bamëhë'e mi vituho na jemë ma-dajumo ue'ahore o uvore: Aru'aho sisëni bahijëhë'ego juahovo'ejarejo. Ëmioho i'irarije o juahovo'irarije di muoho mae jiajoho ëho no uehorovo'ejo. Jemëhu ë'arujëhi aehu uvë'o'ho: Aru'aho mue bövie bise'e eni ga barëjë'e jevajë uvë'o'ho ëhuro hesi ihohemu döro bamorovajeje. O aehu ae gö jabesi örire uehorovëvë'o'ho ëhuro hu ekaresia muoho nigemajeje. ² Ja uvë'o'ho: Na mue eni ga barëjë'e jevajë uvë'iroho ma-döhemu ga'i bogo avoho gavanueje. ³ O jaehu God uehorovë'o'ho huro ja mae gavajeje.

⁴ Röhu naehu urimo uëvode jöho inömo sisë hesi mi i'irarije o juahovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Iae no garomo uvarueje: Ëhi jïë'e inömo bëhi rumo'e höjo. God gemu jio'i gö bogohöjo. ⁵ Iae God-are jö bogo hejë'e ariböviohuro sarerivoromo uvoruomajeje: Ö'idöre jio sa'are jïë'e aribövi noehu bogo gëvaruoho uvene aho röjëhi'iröhoho höjo. Iae ëhi jie. Aëro uvarueje: God gö gö aho'obëhe no bogo gavarue darugo'e a masijoho aho'obëhe jio'amajëjo. ⁶ Röhu Christian aribövioho no bogo ëhioho uehorovo'i God gemu Vavuoho mae uehorovarueje. Huro sa'ae bövie bise'e bamavuë'ëro noro hesi jöhemu uehorovoromo raromo jijiharueje. O Darugo'e A Böröme gemu Iesu Keriso mae uehorovarueje. God-ro uavamu Kerisoro bövie bise'e bamavuadeje. Bamavuoromo ajamuamu no vuovo öroho vuonugo'i darugoho baejë'ëro mae raromarueje.

⁷ Iae no garomo uvarueje: God gemu A Böröme Keriso gemu ëhi jëvajëjo. Röhu Keriso-are aribövi ioro'ioroho bogo ëhioho gavarueje. A'i urimë'i God-are jö bogo hejare majare uvonövareje: Inöme gö aru'aho'e höromo ëho rajëhinövareje. Majae ëgobövie ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro jabumë inömëni bamëhare mi vitu i'ie'iroho uvoruomajeje: Ëmioho iae aru'aho sisë hesi mie höjo. Ëhi uvoromo ëma ijë'ohuro ëhuro herovoromo uvarueje: Nani no sisë ijaruëromo juhuonivarueje mu öroho bogo avo'avoho gavë'ëro. ⁸ Jabumë uvarueje: No sisë ijaruëromo juhuonivarueje röhu i ijë'o'ho bogo ëhuro God-are bëhiroho va'ejo. I juahovë'o'ho God-are nuniroho bogo sisëho javuo'ë'e. O ijë'o'ho God-are nuniroho bogo maho javuo'ë'e. ⁹ Jemë i ijë'o'ho o juahovë'o'ho God-ro uvajeje: Ëho jemesi mue höjo. Röhu gavë'i ë mioho ue'ahore. Nani bogo avoho biririvë'e Christian aribövioho jaburo jemë gëromo sisëro rireromo'ë'ö. ¹⁰ Ëhesi bëhoho ja iae garomo uvanueje: I ijë'o'ho o juahovë'o'ho hesi höjo. Röhu ë jöho Keriso-are ae göëro bogo avoho uehorovë'ëro jïë'ëro juhuonivoromo uvo'ë'e: Sisë ariböviohuni bahijare mioho naehu ijë'o'ho sisë höjo. Nani ë ahuro garöhe jero inömo sisë rajëhijarue osare hiromo ie i'iramu gagorovo uvo'ë'e: Ëaru'aho sisë hesi mi vitu aehu ijë'o'ho ëho God bijönimajë uvoromo röhu ja gavë'i hu'o ëma i'ë'e. ¹¹ I'iramu ë biriri rumo'e a hesi aru'ahoho sisë'rë'ë'e. Jasi öhuni Kerisoro uehorovoromo guomadeje. Röhu jero uvaneje: Mi hesi öroho na ga barëjë'e jevajëromo ë a hesi nunire mioho ijamu huro ja gavë'i

iro mo sisërëjadeje. ¹² Èhi jìè'e mu vaejè'o ho jemëro jemesi Christian agano jabesi dë vövöbajo'o ho biriri rumo'ëro jìè'ëro ijumëhoromo jabesi örìre sisë vaejèvarujohuro èhuro Keriso'o sisë vae'a'aruje. ¹³ Èhi jìè'ego naehu mi ijamu nasi aganehu geromo nasi döre rueromo sisërërovo'ia'amu gavè'o ho naro mi ijajoho ioro'io re gemu vuonugo'ejo nasi agano ho sisërëjòèni.

9

Paul-hu bogo apostle jevajë uvoromo bövi bise'o maho hesi nijio'irae'i a'i a gö jabesi jòèni uehorovoromo vuonugonövade jòhoje.

¹ Jemë'o uehorovore Paul na bogo a jabesi darugoremuo ho hi'i nasi nimoromo hijajeje. Na apostle ae jeve. Na nosi Bada Iesu nunëro gavè'e jeve. Naehu Badare mu vaejodohuro iae èhuro jemë hesi aribövìe jève. ² Èhuni ame göehu göehu na bijönegoromo uvè'o ho: Nörö bogo apostle-hu hö uvè'o ho hesije röhu jemë bogo èhio ho uvo'i uvo'a'aruje: Paul iae apostle höjo hesi örìre noro Keriso-are muo ho baejè'ëro.

³ Röhu naehu vaejaje mu aehu garomo uevè'o ho: Paul ja rabëni èhi jìè'e muo ho vaejanue hö uevè'o ho na ave jòho mana majèhijajeje. ⁴ No God-are jö majèhiromo ie jove mana i'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁵ O Peter'o apostle ioro'iorohu'o Bada Iesuare ö ömo'ömohu'o è'aruèhi no'o vabore masuromo sö ujuo ho jireho'ibejo na mae o sisë jio'ibejo. Iae mae jio'ibejo. ⁶ O nani jemëro èma uvarujeje: Nosi ekaresia ajamuijarue a ioro'iorohuro God-are muo ho vaeromo ekaresia no ajamuiromo è muohuremu vae'iramu no mana bojèmi'ejarèjo. Röhu Paul'o Barnabas'o jabumèremu bogo èhio ho mana bae'i God-are muo ho vaeromo no ajamuiromo jabesi övëro mue gö ionire vaeromo manaho baenövo'aruèjo. ⁷ Jemë nani èhi uehorovaruje röhu muorovo aribövìo ho na jabumë jabesi övëro mu gö ionire vaeromo mana baeromo ioho ue'aharueje. Bogo. Jabumë muorovo muohemu vaeromo baejarueje. O iruno'e ba'amo bivo'e vaejarue aribövìo ho na jabumë è iruno'o ho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje. O mi muebejarue aribövìo ho na jabumë è mi hesi amo rihuo ho ue'aharueje o bogo. Iae ue'aharueje.

⁸ Aehu mu vaeromo mana baejarue jòho jajivè'e jeve jemëro heromo uvo'irarijego: God-are ekaresia muebejavuoromo mana baejè'o ho iae mae höjo. Röhu God-are jòho èhi gemuho jajivè'eje. ⁹ Moses-hu jajivade jögoru surire èhi uvè'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvè'o ho hesi jò'o ho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituho ibe juvo'irajo. Èhi jìè'o ho miohuro èho hesi manae bae'a'ajèjo. God-are jòho èhije. Röhu God bogo miohemuho uehorovoromo è jòho bojamui'i ¹⁰ a'i nosi jòho uehorovoromo bojamuadeje. Èhesi bëhoho iruno'o mu muebejè'iroho sa'a ato'atovarue aribövìo ho i sa'ijovarue aribövìo ho jabesi muo ho vaejè'i uehorovoromo uvoromajeje: No i mu vaejaruohuni èhuni u'emu è ioho ue'aho'ejarèjo. Èhi uvè'o ho iae maeje. ¹¹ Röhu no iruno'o bivarue aribövìo ho va'ène javue. Noro God-are jòho jemesi örìre majèhijè'e javue èhuro God-are jö majèhijaroho muro iruno'e bivanovè'e javue. No èhi jìè'e aru'aho muo ho jemëni vaejèhè'ëro èhuni ave sa'a hesi inöme ie rune mana baejè'o ho bogo sisèhu jio'i maeje. ¹² Jemesi ekaresia muebejèvarue a ioro'io rehu jemesi örìre mana bae'i uehorovè'o ho maeje jabumëro jemë bisemu ajëmijè'ego. Röhu no jemë böröme ajëmijè'e javuè'ëro èhuni no birivoromo uvo'ejo: No mana baejè'o ho iae mae höjo.

Röhu nosi nimoromo manaho bogo bae'i a'i no biririvoromo huë vavaene bövie bise'e baejë'e javue aëro uvojöeni: Paul-mëro nosi monioho bae'i nimoromo ekaresiaho muebejavuaje höromo Keriso-are jö maho bogo eruomöjöeni. ¹³ Jew rajehu God-are amo börömo hesi mu vaejë'o'ho God-are amore bahijare ioho jabesi manaego ujuohoromo ue'aharueje. O God-are maratuore mi bamoromo vënehu bue'öjarue ariböviohuro ë mi vituoho jabesi manaego ue'aharueje. Ëho na jemë uehorovö o bogo. ¹⁴ O Keriso-are mu vaejarue aribövioho ëhi gemuoho ë'arueje. Badaro uövüë'eje hesi jö majëhijarue aribövioho noro mana baeromo raromo jijihonövoröhego.

¹⁵ Ëhi uövüë'eje röhu na manaho bogo baejë'e jeve. O naehu avevejö'e jajivaje jö hesi bëhoho bogo ëhuro jemëro bojemi'irarijego. Naehu guomë'o'ho iae hesije. A'i naehu Keriso-are jö ma majëhiromo ëhuni mana baejë'o'ho ëho bogo maehuje. Na bijönege ae göëro mana bojemiromo ëhuro naehu nimorohë'i jövaje jö hesi bëhoho tugoh'o'iröhoho. ¹⁶ Naehu Keriso-are jö ma a majëhijë'o'ho nimorohë'i jövo'irode bëhoho bogoje God-ro ë muoho bojemi'jë'ego. Hesi jö bogo majëhijë'o'ho na i'ue bae'ejo. ¹⁷ Naehu nasi nimoromo Keriso-are jö majëhijë'o'ho suvuore mana baejajeje. A'i na bogo negë'e Keriso-are jö ëma majëhijë'o'ho God-hu bojemade muoho ma-vaejajeje. ¹⁸ Röhu naehu baejaje suvuoroho rabeje. Keriso-are jö majëhijë'o'ho na ave sa'a hesi mana baejë'o'ho maeje. Röhu ëho bogo uehorovoromo manaho bogo baejë'e hesi jö ëma majëhijajoho ëhuro dë vuëevajeje. Ëho nasi suvuoreje.

¹⁹ Na bogo ae gö jabesi darugoremuoho hiromo jabesi muohemu vaejëhaje aehu jevo'i a'i naro nasi mueberovoromo nasi nimoro muoho vaebe juvajeje. Röhu na bogo nasi nimaje muoho vae'i a'i ae aho'obëhe jabuhu diehi namaruoho ëho vaejajeje ëhuro ae aho'obëhe baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. ²⁰ Jew rajo jabu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho Jew rajehu raromaruëhi na'o ëhi hibe juvajeje ëhuro Jew rajoho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. O Moses-are jögoruremu raromaruë ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'o'ho jabuhu Moses-are jö ejaharuëhi na'o ëhi ejahajeje ëhuro Moses-are jögoruremu raromaruë aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Moses-are jögoroho iae na ejahajeje röhu bogo hesi jögoruremuoho hijajeje. ²¹ O Jew rajo jögoru bogo hejë'e ariböviohu'o hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu Jew rajo jögoru bogo ejaharuëhi na'o ëhi ë'ajeje ëhuro Jew rajo jögoru bogo hejë'e aribövioho baejëvoromo Keriso-arire rëmo'irodëro. Iae na Jew rajo jögoroho bogo ejahajeje röhu na God-are jögoroho bogo vuonugo'i Keriso-are jögoruremu hiromo God-are jöho ejahajeje. ²² O juhuoni juhuoni mu vaejarue ariböviohu'o gemuore hiromo God-are jö majëhijë'iroho jabuhu raromaruëhi na'o ëhi hijajeje ëhuro ë aribövioho baejëvo'irodëro. Ëhu'ëro di ariböviohu'o hijë'o'ho jabuhu mu vaejaruëhi na'o ëhi hibe juvoromo öre aho'obëhe ë'o gavajeje ëhuro a ioro'ioroho maro va'iröhego.

²³ Ëhi jië'e mu vaejaje hesi bëhoho aëro Keriso-are jö maho heromo jabu'o na'o huë mae baeröhëro ëhuni ë'ajeje. ²⁴ Jemë'o iae gavaruje tutuvoromo ae göehu gö iosirëmi'ië'iroho ae aho'obëhe biririvoromo tutubijioharueje röhu ae gemuëro iosirëmiromo urimo ma-burëro tutuvoromo suvuoro baejajoho. Jabuhu ë'aruëhi jemë'o ëhi jemesi uehoroho darugoho aho'o bojamiromo Keriso-are muohuremu biririvoromo vaere hujeji jemesi suvuoroho bae'irarije. ²⁵ Röhu tutuvoromo aehu a ioro'ioro iosirëmi'ië'iroho urimë'i biririvoromo dajoho avoho mueberovobe va'oruomajeje ëhuro

darugo ma'ëro tutuvoromo suvuoroho baeröhëni. Ësuvuoroho ijino in-ovoromo simanore didi'aharuoho jië'ëro ëhu'ëro ma-burëro sisërë hesi jiajeje. Röhu ë sisërëröhe suvuoroho baeröhëro ëhuni ë ariböviohuro biririvoruomajeje. Röhu Christian aribövioho no bogo ëhi jië'e suvuoroho bae'i a'i ioro'ioremu jioröhe suvuoroho baeröhëni ëhuni Keriso-are muoho vaejarueje. ²⁶ O Paul naro ioro'ioremu jioröhe suvuoroho bae'irodëni ëhuni aehu övo mugö mugöehu ano'irögoro övo aruëre anumëre ma-bu'öjaruëhioho na bogo ëhioho Keriso-are muoho sisë'i sisë'ioho vaejajeje. A'i aehu ma-ahorirehu biririvoromo tutuvaruëhi na ëhi Keriso-are muoho ma-ahorirëro biririvoromo vaejajeje. ²⁷ Keriso-are muoho vaeromo nasi dajehu nimajoho ma-taemorovajeje ëhuro biririvevoröhego. Ëhi'oromo nasi dajoho nasi mueberovoromo ahorrirëro va'ajeje naro ae gö jabesi örire jögore majëhijajëro röhu Kerisoro uejöëni: Paul jasi muoho bogo eni jio'ego jasi suvuoroho bogo bae'a'anuë uejöëni.

10

Aehu övehu avohare inömo bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho uehorovo'irarijigo nosi Jew rajo hijo miono'ehu ë'are jöho. Nosi Jew rajo hijo miono'oho aho'obëhe God-are suehuro riogëgoromo öroho röjëhi'ego ë örire jijihö va'onövareje. Jabumë ae aho'obëhe jovo ihe Kavuë'e Jovoho beromo mae iojomareje. ² Jovo beruomamu suehu aegëhadoho ëho noehu bapataeto vaeromo Keriso'o bimuvaruëhi jabu'o ëhi bisemu gemuoho vaejanovareje. Ëhesi bëhoho jovo beruomamu suehu aegahadoho ëho Moses'o bimuvarohöje. ³ Röhu jabumë ae aho'obëhe ie gemuoho ue'ahareje. Ue'ahoromo ëhuro God-are Aru'aho hesi darugoho baejareje. ⁴ Jabumë ae aho'obëhe jove gemuoho ue'ahareje. Ëjovoho munë gagore jovo mae surovajoho ue'ahareje. Röhu ë jovoho bogo jovo maemuoho jiadeje. Ëhesi bëhoho munënö'e aehu jabu'o gemuore va'onövadoho ë ahuro aru'aho'e jovohu'o bojëmamu jaburo jovo maho iromo ëhuro aru'aho hesi birirohu'o baejareje. Ëmunënö'e aho ëho Keriso jiadeje. ⁵ Jew rajo hijo miono'e ae aho'obëhe ëhi jië'e huë maho baeruomamu röhu ae ma-gemu niö'i jabesi muoho God-ro garomo nimorohadeje. A ioro'iorohunioho bogo nimoroho'i jabesi örire bijönimadeje. Bijönimamu a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'adeje.

⁶ Mu sisë ëhi vaeromo vuovare jöho ëho God-are suriroho bogo ëma jajivo'i a'i noni jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho uehorovo'iröhëgo. Ëhi jië'oho jabuhu mu sisë nimarëhioho no bogo ëhioho nimo'ejo. ⁷ O jabumë a ioro'iorehu inömo aru'aho'e höromo rajahi'amarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Jabuhu ë inömo sisë aru'aho'e höromo rajahi'amo'irögoro nimorohare jöho God-are surire jajivoromo ëhi uövuë'eje: Ariböviohuro sa'aro raromoromo jovoho ioho mahunö'e ue'ahoromo ri'öromo mu sisë'o vaemarumijë'i ajajovare höjo. ⁸ Röhu jabumë a ioro'iorehu öehu ë'anovarëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Öëro ë'anovë'ëro ae aho'obëhe 23,000 majae gemuore rireromoromo vuovëvadeje. ⁹ Röhu jabumë a ioro'iorohuro mu sisë vaebe va'oromo ëhuro Badare dëho bijioho garuomadeje ga'iro hu ma-nunëremu gëbe muebejëvobe va'ego o bogo. No ëhi jië'e muoho bogo vae'ejo. Röhu jabumë ëhi ë'ë'ego sigobëro umijëvamu vuovëvadeje. ¹⁰ Röhu jabumë a ioro'iorohuro huë sisë barueromo nurunuruëgamu God-are örire jöe sisë'i atoruumadeje. Ëhi jië'oho no bogo ë'ejo. Jabumë ëhi ë'ë'ego a muo'amego vuovavuae anerahuro rueromo muo'amamu vuovëvadeje.

11 Ēhi jië'e i'uoho aho'obëhe nosi hijo miono'o jabesi örire rovadeje ëhuro no ae aho'obëhe uehorovo'iröhego. Jabuhu mu sisë vaeromo i'u mana baejare jöho iae God-are surire jajivë'eje noro garomo adahoromo avo'avoho raromo'iröhego jaruvore maja barë'iröhoho mami'e dunovo'ego.

12 Ēhu'e jiaje ja ae rahuaro uvë'o'oho: Na bibivoromo namijajë uvë'o'oho gavë'i va'one. Bejavo'ë'e. 13 Röhu uehoro sisë gö gö jemesi örire rovajeje. Iae ëhi jie röhu diehi jië'e uehoro sisëhu rueromo jemesi dëre bijëhë'o'oho ëhi jië'e uehoro sisëho bogo jemesiroho gemu rue'i ae aho'obëhe nosi dëre ro bi-jahuajeje. Röhu God-hu no ajamui'i uövuadëhi iae hu ëhi ajamuijajëro jië'ëro ëhu'ëro huro garöhe biriri ma'e uehoro sisëhu jemesi örire rue'ia'amu jemë nijio'iraerovo'irarijoho bogo eni jëvamu gavë'iroho hu bogo manunëremuoho gë'ë'e. A'i uehoro sisë jemesi örire bijëho'i rovë'iroho huro öroho röjëhi'ë'e jemëro ë jijihoromo uehoro sisëho vuonugo'i birivoromo maro va'irarijeho.

14 Nasi ö mueno'e ëhi jië'e jiaje ëhuni inömoho god höromo rajëhijarue muoho gororomo rori'o va'ore. 15 Röhu jemëro jemesi simanoho avo'avoho uehorovarujego ëhuni ave jöho majëhi'ië'e. Mevoromo gare jö hesi bëhoho diehi jiego. 16 Jemë'o uehorovore. Enatuore wine jovohuni God huë mae uaromo hesi suvuoro baeromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are köho gemu mae baejarueje. O i ato'atovoromo ijë'iroho ëhuro no Keriso-are sinoho gemu mae baejarueje. 17 No ae aho'obëhe ie gemuoho ma-gemuoro ijë'ëro ëhu'ëro no ae aho'obëhe javue röhu ae gemuoho javue ie gemuoho ijë'ëro.

18 Röhu Israel rajo jabesi muohu'o uehorovore. Jaburo mioho tarioromo vituoho God-ni hesi maratuore bahi'i vituoho ijarueje. Iromo ëhuro ë mure bimubarueje. O inömo sisë hesi öroho gemuohoje. Noehu inömo sisë hesi i vitu ijë'ohuro ë mure bimubarueje. 19 Nani ë jöho adahoromo uvo'a'aruje: Paul-ro uöromo ë'ajëjo: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu rajëhijarue inömoho darugo'e jio'amajëjo. O inömo sisë bojëmijë'e mioho bëhi'e höjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu na bogo ëhioho uëve. 20 A'i na uëromo ë'e: God-are jö bogo hejë'e ariböviehu inömohuni i bamëhë'o'oho bogo God-ni bahijaho'i Satan-are aru'aho sisëho jabuni bahijëharue höjo. Ēhuro aru'aho sisë jabesi mure bimubarue höjo. Röhu jemëhu Satan-are aru'aho sisëhu'o gemuore bimuvë'o'oho na bijönegajëjo. 21 Jemëhu Badare enatuore jovohu'o Satan-are aru'aho sisë jabesi enatuore jovohu'o gemuore havoromo ijë'o'oho bogo maehuje. O Badare maratuore iohu'o aru'aho sisë jabesi maratuore iohu'o gemuore havoromo ijë'o'oho bogo maehuje. 22 O noehu biriri'övoromo Satan-are aru'aho sisë jabesi i jovo iromo jabu'o bimuvë'o'oho God-ro uvo'ë'e: Jemë bogo na gemu rajëhijarujëromu ëhuni dë vörönimo'ë'e. Ēhi jië'o'oho na no aru'aho sisëhu'o bimuvo'ejo. Bogo. O ëhi jië'e mu vaejë'o'oho nani no sisë'i uehorovoromo uvarueje: God-are darugoho bise'e höjo nosiroho böröme höjo. Ēhu'ëro no hesi i'uoho bogo bae'ëjarëjo. Ēhi uehorovë'o'oho sisëje. No aru'aho sisë'o bimuvë'o'oho iae no i'ue bae'ëjo.

Ave jö masijoho uehorovoromo inömo sisëni bahijare mi gororovo'iröhe ë hesi jö vituohoje.

23 Jemë ae göëro uvarueje: Mue aho'obëhe vaejë'o'oho iae mae höjo. Iae ëhi jie röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ëhuro marëjavuo'ë'e. Nani mue aho'obëhe vaejë'o'oho iae maeje röhu mu ioro'ioro vaejë'ohuro bogo ëhuro ajamirovarueje avoho birivoromo Keriso mae uehorovobe

va'iröhëro. ²⁴ No bogo nosi sinohemuoho uehorovo'i ae gö jabesi sinohu'o uehorovo'ejo.

²⁵ Market-re imarije mioho aho'o ma-dajumo ue'ahore. Nadi juhuoniv-
oromo uvore: Na ave mioho aru'aho sisëni bamëhare mioho höjo o gö hö
uvo'i ma-ue'ahore. ²⁶ Èhesi bëhoho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Sa'ae
iruno'e bövie bise'e aho'obëhe Badare höjo.

²⁷ O God bogo ma uehorovarue aehu jemë uëvë'o: Ruerego no i harihe
gemuoro i'irarë uëvamu jabu'o ie i'i nëgë'o va'oromo ga'irarije ie rabe
rabe i'imëmamu gavë'o ma-dajumo ue'ahore. Nadi dë vövöbajo'eroho
uehorovoromo uvore: Na ave mi ue'ahë'o mae o sisë höromo mi hesi jöho
uë gë'i ma-ue'ahore. ²⁸ Röhu ae göehu jemë uëvë'o: Ave mioho aru'aho'e
inömëni bamahë'e mie hö uëvë'o nadi ue'ahore. Uvore: No ue'ahë'o
ë jö majahuijade ahuro garöhe noehu ue'ahamu gavë'o uvo'a'ajëjo:
Èho God bijönimajëromo juhuonivo'ajëjo. Èhuni no'o vuonugo'ëjarëjo.
Èhi uvore. ²⁹ Na uëve: Jemë ë mi juahovo'irarije hesi bëhoho ë jö
majëhijade ahuro juhuonivoromo uvojöëni: Èmi ue'aharujoho sisë hö
uvojöëni uëve. Na bogo uëve jemëro juhuonivoromo uvojöro: Sisë höromo
juahovo'irarijego. Nani jemëro na ue'a'aruje: Röhu God-ro uövü'e höjo:
Ie rabe rabe i'i nëgë'o irëjo. Èhi jië'o no rabëni juhuoni'e a hesi jöho
uehorovoromo ë mioho juahovo'ëjarëjo. ³⁰ O no God-are örire huë mae
uaromo mi ue'ahë'iroho rabëni ae göho uö'a'aruje: Jemë sisë ue'aharujëjo.
Röhu ë miöhuni no mami'e God mae uaromo ue'ahare höjo. Nani èhi
ue'a'aruje.

³¹ Iae èhi jie röhu ie jove ue'ahë'o o mue bövie bise'e vaejë'o
God uehorovoromo vaenövore hesi ihoho döro jioröhe. ³² Jew rajoho
o sa'a ioro'ioro rajoho o ekaresia aribövioho èho jabesi jöëni jemëro
uehorovoromo nadi mue gö gö vaejego jaburo èho gavego jabesi aru'ahoho
sisërejëho'iro. ³³ Röhu na'o mu rabe rabe vaejë'iroho avo'avoho vaejajeje
ae aho'obëhe na gevego mae jëvoröhego. Nasi sinoho bogo uehorovo'i
ae aho'obëhe jabesi sinoho uehorovoromo muoho vaejajeje jaburo maro
va'oruomoröhego.

11

¹ Naehu Keriso-are mu garomo vaejajëhi jemë'o nasi muoho garomo èhi
vaenövore.

*Magonahehu God rajahiruomotië'iroho simano nomorovo'amoröhe
jöhoje.*

² Röhu naro jemesi örire rajëhije. Èhesi bëhoho jemë majae èhi nasi örire
uehorovevoromo naehu jöe rabe hejëlëro bojëmijodoho ejeharujeje. Èhuni
naro jemesi örire rajëhije. ³ Röhu na nege jemëro garomo uvo'irarijego:
A nosi simanoho Keriso höjo. No hesi uhure javuajëjo. Vaboro hesi
simanoho baruho höjo. Vaboroho baru hesi uhure höjo. Keriso-are
simanoho God höjo. Èhi uvore. ⁴ Èhi jië'ëro God rajahi'i gemuore
gagovë'iroho ama'e o asë rahu simano nomorovoromo pari vaejë'o o
God-are jö a majëhijë'o èhuro no Keriso bogo avoho uehorovarueje ë
hesi bëhoho Keriso nosi simanoho jië'ëro. ⁵ O magonahe rahu simano bogo
numorovë'e pari vaejë'o o God-are jö a majëhijë'o baruho bogo avoho
uehorovarueje ë hesi bëhoho baruho jabesi simanoho jëvë'ëro. Simano
bogo nomorovë'o u seho barëjë'e magonahoho gemuoho jëvanove.
⁶ Magonahehu simano bogo nomorovë'o simano uoho tario'ibejo iae

mue gemuoho jio'ibejo. Röhu magonahehu simano u tariojë'o ho o simano u seho barëjë'o ho ëho javoji'e muohoje. Ëhuni magonahehu simano nomorovë'o ho iae maeje. ⁷ God-ro aho bamavuoromo hesi aru'ahoho ajoho bojamuijë'ëro God jiajëhi aho ëhi javue. Ëhuni simano nomorovë'o ho bogo ama'i nosirehuje. O God-ro a ijo'ahe baeromo magonahoho avohoromo a nosi ajoho magonahoho bojëmijadeje. Ëhuni magonahehu simano nomorovë'o ho iae maeje. ⁸ Aevo'ioho God bogo magonahoho baeromo ëhuro ama'o ho avoho'i a'i ama'e baeromo ëhuro magonahoho avohadeje. ⁹ O God bogo ama'o ho magonaho jöënioho avoho'i a'i magonahoho ama'i jöëni avohadeje. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro magonaho jabuhu simano nomorovë'o ho iae maeje ëhuro aneraho jaburo gëromo uvoröhego: Ëmagonahoho jaburo baru jabesi aharire raromarue höjo. ¹¹ Iae ëhi jie röhu a'o magonaho'o Bada'o gemuoro javuë'ëro ëhu'ëro magonahoho bogo a rumo'o ho riravo'i ama'o ho bogo magonaho rumo'o ho riravo'ë'ö. ¹² Ae jië'ëro ëhuro God-hu magonaho avohadëhi ëhi magonahe jio'amë'ëro jië'ëro ëhuro aho rahavuajeje. Röhu God-ro aho'obëhe bamavuë'ëro ëhuro aho magonahoho bövioho bise'o ho javue.

¹³ Röhu jemesi uehorovore. Magonahehu ekaresiae aho'obëhe jabesi gemuore raromoromo simano bogo nomorovë'e ma-pari vaejë'o ho na mae o sisëje. Ëho sisëje. ¹⁴ No ae magonahe aho'obëhe dinö'e dinö'e raromaruoho uehorovoromo uvarueje: A nosi simano u ëgo jië'o ho sisë höjo. ¹⁵ Röhu magonaho jabesi simano u ëgo jië'o ho iae ma-mabëhe höjo. Ëhesi bëhoho God-ro magonahoho simano u ëgobövioho bojëmijadeje ëhuro simanoho riogivoröhego. ¹⁶ Ae göehu nasi jö aho'ahovo'ië'iroho röhu God-are ekaresiae dinö'e dinö'e raromaruohu'o no'o ëhi jië'e muohuremu vaejarueje.

Badare i jovo avoho ue'aho'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu na bogo jemë rajëhiromo ave jöho majëhi'irögoro ë'e. Jemesi ekaresia gagovë'iroho ëhuro jemë bogo marojëvo'i a'i sisërëjëvajeje. ¹⁸ Ëhesi bëhoho aevo'ioho na hejodeje uevamu: Corinth rajo ekaresia jabumë gemuore gagovorovë'iroho Christian ariböviohuro uehoroho bogo gemuoho bae'i ae göëro uehore gö ae göëro uehore gö baejarue höjo. Ëhi jië'e jöho hejë'ëro na uehorovoromo uve: Ëjöho nani bogo sareroho jio'i mabisemu jö mae jië'ëro Corinth ekaresiaho jemëro nani ëhi jië'e mu sisëho vaejarueje höjo. ¹⁹ Röhu jemëhu hahagu hahagu uehorovë'o ho ëho a jabesi mueje. Öre göho bogoje. Hahagu hahagu uehorovë'ëro ëhuro uhohu'o mae uehorovarue aribövioho va'orahoro jio'amo'ë'e. ²⁰ Amo jemëhu gemuore gagovorovë'iroho jemë bogo uvarueje: Noehu i'iröhe ioho wine-o ho ëho Badare hö uvo'i ma-ue'aharujeje. ²¹ Ëhesi bëhoho ë i jovo ue'ahë'iroho jemë a ioro'ioroho bogo uehorovë'e sivu sivue jemesi ioho jovoho ëma ue'aharujeje. Ioho jovoho ëma ue'ahoromo a ioro'ioroho hömëvo'i a ioro'ioroho vörö'e jovo böröme iromo simane sisërëjarueje. ²² Na jemë osaho bogojëve ë raromoromo iruno'e jove i'irarijoho ëhuni gemuoro gagovoromo Badare ioho jovoho sisë'i ijarueje. O na jemë God-are ekaresiaho bijönimoromo ëhuni iruno'o rumo'e aribövi jabesi örire javoje bojëmiromo ioho jabesi nunire ëma ue'aharujeje. Jemë ëhi ë'arujoho na diehi jië'e jöho jövo'ejo. Na na jemesi muohuni rajëhi'ejo. Na bogo rajëhiromo jövo'ejo.

²³ Röhu ave jöho Badaro bojëmijë'ëro naro jemë bojëmodeje. Bada Iesu a sisë bojëmi'iröhe vahire evare huro ioho baejade höjo. ²⁴ Ioho

baeromo God mae uanugoromo ato'atovoromo hesi aribövioho uëvade höjo: Aveho nasi sine höjo. Na nasi sinoho bojamirovo'ië'ajëjo jemë mae jëvoröhego. Aviëhi jië'e muoho vaenövorëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁵ Ioho inugoromo röhu i baejadëhi ëhi enatuore jovoho baeromo uëvade höjo: Ave enatuore jovo hesi bëhoho hehëjo. Na köe rovevoromo guomevo'ië'ajëjo. Guomevo'iramu ëhuro God-hu jemë muebejëvoröhe jögoru i'oho ioro'ioemu marë'ajëjo. Ëhuni jemë jovo ijë'iroho irëjo ëhuro na uehorovevo'irarije höjo. ²⁶ Bada Iesuhu ëhi jövade jö hesi bëhoho ë i o ë enatuore jovo ijë'iroho ëhuro huhu guomade jöho röjëhibe va'ojuvo va'o hu rue'ë'e.

²⁷ Ëhu'ëro jië'ëro aehu Badare i o enatuore jovo bogo mae uehorovë'e ma-ijë'oho Badare sinoho köho ijumë'ëro ëhuro sisë jëve. ²⁸ Ëhuni ae aho'obëhe gemu gemu jasi dë vövöbajo'oho mevo avohoromo gare diehi diehi uehorovëvego. Ëhi ga avohoromo evaro ioho jovoho inövore. ²⁹ Badare sino bogo uehorovë'e ma-iemu jovemu ijë'oho ë ioho jovoho iromo ëhuro i'ue mana bae'a'aruje. ³⁰ I'ue baeromo jemesi a ioro'ioroho aho'obëhe sine u'uhëvoromo guomo guome gö gö baejë'ejö. A ioro'ioroho vuovëvë'eje. ³¹ Röhu nosi dë vövöbajo'oho urimo mevo avohoromo ga'ibejo ëhi jië'e i'uoho bogo bae'ibejo. ³² O Badahu i'u bojamuijë'oho ëho röjahuiromo bojamuijajeje ëhuro noro avoho uehorovoromo sisë ariböviohu'o gemuoroho sisëroho bogo va'iröhego.

³³ Nasi ö mueno'e Badare i jovo i'i gagovë'iroho göëro göho mueberovoromo gemu mae ire. ³⁴ Röhu hömëvë'oho jemesi osaro osaro raromoromo ire. Ëhi jië'oho gagovoromo God-are i'uoho bogo bae'a'aruje. Röhu jö ioro'ioroho naehu ö'ë'iroho avohëho'ejo.

12

Mu vaeröhe suvuore gö gö God-are Aru'ahehu bojamuajje jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are Aru'ahehu suvuoro bojamuijaje jöho na majëhi'ië'e. Ëhesi bëhoho na nege jemëro ë jöho avoho ga'irarijego. ² Iae jemë'o gavaruje jemë God bogo ma uehorovarije majaroho aëro jemë sarerëmi'ego jö mae höromo ejëhoromo ëma jijihonövarijeje. Jijihoromo ëhuro jöromo'e momorö'öjë'e inömo inömoho vörö'e höromo ëma uvene aho röjahinövarijeje. ³ Ëhuni ave jöho uehorovore. God-are Aru'ahehu jö bojëmë'oho aho bogo uë'ë'ö: Iesu sisëgo sisëro va'a'ajëjo. God-are Aru'ahoho bogo ëhi jië'e jöho bojamuijajeje. Al'i hesi God-are Aru'ahohuremu uehoroho bojamuijego uvarueje: Iesu böröme namijë'ëro iae Bada höjo. O God-are Aru'ahehu uehoro bogo bojamuijë'oho nosi sivuoho ëhi jië'e jöho bogo vaerovo hesi javue.

⁴ Mu vaeröhe suvuoroho gö gö jiorove. Röhu Aru'ahe gemuëro ë suvuoroho bojamuibe va'ajeje. ⁵ Christian muoho gö gö jiorove. Röhu Badare muoho gemu noro vaejharueje. ⁶ Mue gö gö vaejë'oho eni javue. Röhu God-ro gemuëro darugoho bojamuego no ae aho'obëhe ë muoho vaebe va'aruje. ⁷ No ae gemu gemu God-are Aru'ahëro suvuore bojamuijego ëhuro hesi muoho röjahirovarueje ekaresiae ae aho'obëhe marëjavuoröhego. ⁸ Ae gö God-are Aru'ahëro hesi suvuore bojamuijego uehoro mae jië'e jöho atarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro aji'e jöho bojamuijego ae röjëhijarueje. ⁹ Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego no birivoromo God mae uehorovoromo ëhuro mu bövi mae vaejarueje. Ae gö Aru'ahe gemuohuro ajamuijego guomo guomo'e a jabesi sinoho

avohëharueje. ¹⁰ Ae göëro darugo'e muoho vae'amarueje. Ae göëro jö God-aro baeromo ae huruoho majëhijarueje. Ae göëro gavarueje di muoho God-are Aru'ahëro vaejë'e jiego di muoho bogo. Ae göëro bogo hejarue huë göëro göëro ëma atarueje. Ëma atego ae göëro ëhi jië'e jöho huotovoromo nosi jöëro majëhijarueje aëro hejëro. ¹¹ Ëhi jië'e muoho aho'obëhe bogo aru'aho göho göho vae'amoi ma-gemuëro vae'amajeje. God-are Aru'ahehu diehi nimë'oho ae gö gö hesi suvuore gö gö bojamuibe va'ajeje.

No Keriso-are sine gemuoho javue röhu no hesi öve duruaje gö gö javuo'amaje jöhoje.

¹² Röhu no ae gemu gemu sino haho'oho ma-gemu javue röhu öve höre nune hia'e bövie bise'e aho'o javue. Iae öve nune höre gö gö aho'o javuo'ame röhu sino haho'oho ma-gemu javue. Sino haho'o jiajëhi ëhi Keriso-are aribövioho no aho'o sinoho ma-gemu javue. ¹³ No ae aho'obëhe Jew rajoho sa'a ioro'ioro rajoho a jabesi darugoremu raromarue aribövioho nosi nimoro mu vaejarue aribövioho God-are Aru'ahe gemuohuro bapataeto vaejavuoromo sine gemu bamavuë'eje. Ae aho'obëhe Aru'ahe gemuoho jvonö'e bojamuamu ijë'e javue.

¹⁴ Röhu sino haho'o hesi öve höre nune bövie bise'e bogo gemuoho jio'i aho'obëhe javuo'ame. ¹⁵ Röhu hörohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo övoho jevajëjo. Na bogo övoho jevë'ëro ëhuni sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu ëho hesi jio'ibejo bogo ëhuro höroho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁶ O hia'ohuro jöe jövoromo uvo'ibejo: Na bogo nunoho jevë'ëro ëhuni na sino haho'oho hahagu jevajëjo. Iae ëhi uvo'ibejo röhu bogo ëhuro hia'oho sino haho'oho hahagu jio'i sino haho'e gemuoho jio'ibejo. ¹⁷ Sino haho'oho ma-nuni'emu javuo'ibejo no diehi he'ibejo. O sino haho'oho ma-hia'emu javuo'ibejo no diehi ridamui'ibejo. ¹⁸ Röhu bogo ëhiohoje. God-ro diehi nimadëhi öve duruaje nune gö gö baeromo havo'amoromo ëhuro sino haho'e gemu bamavuadeje. ¹⁹ Öve duruaje nune gö gö bogojavuo'ibejo ëhuro sino haho'e bogojavuo'ibejo. ²⁰ Röhu öve duruaje nune gö gö aho'obëhe javuo'i röhu sino haho'oho ma-gemu javue.

²¹ Ëhi jië'ëro nunohuro jöe jövoromo övo hesi örire ua'ibejo: Ja bëhi rumo'e javo'ego na ja bogo negajë ua'ibejo ëho sisë jio'ibejo. O simanohuro jöe jövoromo höroho uë'ibejo: Jemë bëhi rumo'e jëvo'ego na jemë bogo negajë uë'ibejo ëho sisë jio'ibejo. ²² Röhu sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Jabesi darugoho u'uhë'e höjo. Ëhi uvo'ejo röhu ëho bogojio'amo'ibejo bogo eni javuo'ibejo. ²³ O sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ma-nine jio'amajëjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i mueberovo avoharueje. Sino haho'ere inöme gö gö jio'amajoho ga'amoromo uvarueje: Ëho javoji'e inömoho höjo. Röhu ëho bogo sisëho hö uvo'i ma-mabëhe avoho riogivorovarueje. ²⁴ O javoji rumo'e inömo no ma-mae ga'amaruoho ëho no bogo ëhioho avoho riogivorovarueje. Röhu God-ro nosi sino haho'oho havo'amoromo gemuoro avohahuadeje ëhuro noro garöhego di inömoho javoji'oho jiego o darugo rumo'oho jiego ëho avo'avoho muebe'amoröhego. ²⁵ Ëhu'ëro jië'ëro nosi sino haho'oho gemuoho javuë'ego ë hesi inömo göhuro göho bogo sisë vae'i a'i uvo'ejo: Gemuoho javuajëromo huë baerovoromo ma-ajamirovo'ejo. ²⁶ Sino haho'o hesi inöme gö vi'ehimë'oho sino haho'e aho'o ë vi'ehoho herovajeje. O sino haho'o hesi inöme gö hesi iho döre jië'oho sino haho'e aho'obëhe gemuoro nimorohajeje.

²⁷ Röhu jemë ae aho'obëhe Keriso-are sino haho'e jëve. Jemë ae gemu gemu sino haho'ere höre nune bövie bise'e jëve. ²⁸ God-ro hesi ekaresiaho aho'obëhe gemuoro havoromo avoho bamavuadeje. A ioro'ioroho apostle bamavuadeje rue nuni maroho javuoröhego. Ehesi bëhire jö God-aro baeromo a majëhijarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi bëhire Keriso-are öri röjëhijarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi bëhire darugo'e mu vaejarue aribövioho bamavuadeje. Ehesi bëhire darugo baeromo guomo guomo'e a jabesi sino avohëharue aribövioho bamavuadeje. O a ajëmarue aribövioho ekaresia muebejëvarue aribövioho o no bogo hejarue jö göehu göehu atarue aribövioho ëhi bamavuadeje. ²⁹ Na no ae aho'obëhe apostle javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe jö God-aro baeromo majëhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe Keriso-are öri röjëhijarue aribövie javue. Bogo. Na no ae aho'obëhe darugo'e muoho vaejarueje. Bogo. ³⁰ O na no ae aho'obëhe daruge baeromo guomo guomo'e aribövi jabesi sino avohëharueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo jö göëro göëro atarueje. Bogo. Na no ae aho'obëhe God-are Aru'aho suvuoroho baeromo huë göehu majëhijarue jöho huotovoromo sama'e majëhijarueje. Bogo. ³¹ Jemëro uvarujeje: Aru'aho suvuoro mabëhe bae'ië'ajëromo bae gavarujeje. Röhu öri maho naro röjëhi'ejo göehu gö uehorovëvo'irarije öroho.

13

Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Noehu bogo hejarue huë göehu göehu naehu jövo'irodoho eni jevë'oho o anera jabesi huëhu ëhu'o jövo'irodoho eni jevo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bitare garaegaraevanovoromo jöho ëma jövo'ejo. ² O naehu suvuoro God-aro baeromo hesi jö ma-mae majëhijë'oho o huhu subivahuade jöho aho'o nuni aji'e jöho aho'o ga barëjë'oho o biririvo avohoromo hesi örire mae uehorovoromo ëhuro dahoru ujuohoromo rori'o bahijanovobe va'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'oho na bëhi rumo'e ae jeve. ³ O naehu a ajëmi'irögoro nasi bövi bise'o bojëmi barëjë'oho o nasi sinohu'o bue'öjevojöro bojamirovo'i röhu a dë vövöbajo'ehu bogo uehorovëvë'e ma-sino döhuremu ëhi ajëmijë'oho ëhuro bogo maroho jevo'ë'e.

⁴ Jaehu a dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro biririvoromo ma-ga taemo'anue. Ae huë baejëvo'anue. A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro ae gö hesi mu mahunioho bogo dë vörönago'ë'e. Bogo nimoronimorohë'ioho jövo'anue. Bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovo'anue. ⁵ Bogo ma-mahu urejonö'oho juvo'a'anue. Bogo jasi sinohemu uehorovo'anue. Bogo uehore gö gö baeromo vörönimo'anue. Bogo ae gö jabesi sisëho uehorovemu uehorovo'anue. ⁶ Mu sisë garomo bogo ëhunioho nimoroho'anue. Jö maemu heromo ëhuro nimoroho'anue. ⁷ A dë vövöbajo'ehu uehorovëvë'oho ëhuro huë vavaene rovë'oho magavë'i hinövo'anue. Mae uehorovonövo'anue. Mae jio'a'ajë uvoromo muebenövo'anue. Biririvoromo naminövo'anue.

⁸ A dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muoho bogo barë'i ëhi ma-jiemu jiajeje. Jöe gö gö God-aro baeromo majëhijarue suvuoroho iae barë'ë'e. Noehu bogo hejarue huë göehu göehu atarue suvuoroho iae bogojio'ë'e. A ioro'ioro iosirëmiromo God-are jö mae gavarue suvuoroho iae barë'ë'e. ⁹ Ehesi bëhoho jaruvoho God-are mu vituoho gavarueje. Vituoho bogo. Jö

vituoho God-aro baeromo majëhijarueje. Vituoho bogo. ¹⁰ Hujeji aji mamabëhe rue'iramu evare jõe mue gö ga'i gö bogo gavarue ë muoho iae barë'ë'e.

¹¹ Èhesi jöho uhu'e uë'ië'e. Na asisö'e jevade majaroho asisö'ehu ataruëhi ëhi jövonövodeje. Asisö'ehu nimaruëhi ëhi nimonövodeje. Asisö'ehu uehorovaruëhi ëhi uehorovonövodeje. A'i ma'e jevade majare evare asisö'o uehoroho vuonugo'i ma-mae uehorovodeje. ¹² Èhesi bëhoho jaruvoho no sisë'i sisë'i aririro gavanovarueje. Majae ijonöho avoho ga'ejo. Jaruvoho jö vituoho naro gave. Jö vituoho bogo gave. A'i evare majaroho God-hu na gevajëhi na'o ëhi muoho ga barë'ejo. ¹³ Èhu'ëro ave muoho ma-jiemu jio'amobe va'ë'e. Göho God mae uehorovarue muohoje. Göho no uvarue: God-ro ajamui'iramu mae javuobe va'a'ajë uvarue muohoje. Göho a dë vövöbajo'ehu uehorovëvarue muohoje. Èhi jië'e muoho niö'i gemu ëhi jiemu jiobe va'ë'e röhu a uehorovëvarue muoho ëho böviohoje.

14

God-are Aru'aho hesiro baejarue suvuore niö'i God-are jö ae huruoho majëhijarue suvuorohu'o bogo hejarue huë göehu atarue suvuorohu'o ë suvuoro jabesi jöhoje.

¹ Èhuni göehu gö dë vövöbajo'ehu uehorovëvo'irarije muoho vae'i ëhuremu ömo gare. Röhu aru'aho suvuore gö gö bae'i nimore. Jö God-aro baeromo a huruoho majëhi'irarije suvuoroho ëho börömo bëhe nimore. ² Aehu aru'aho suvuoro baeromo bogo hejarue huëhu jövë'oho ëho bogo aho he'i ma-God-remu hejörö jövajeje. Huë göehu jövë'oho suvuore Aru'aho hesiroho baeromo gurihijë'e jöho jövego aho bogo hejarueje. ³ A'i jö God-aro baeromo a huruoho majëhijë'oho aëro hejörö jövajeje heromo birire baeromo muoho avoho ma'enoröhego o huë vavaeni jëvadoho mae jëvoröhego. ⁴ O bogo hejarue huëhu jövë'oho hesi dë vövöbajo'ohemu ajamirovajeje. A'i God-are jö huruoho majëhijë'oho ekaresiaho ajëmajeje. ⁵ Jemë ae aho'obëhe huë göehu atë'oho iae na nego'ibejo. A'i jemë jö God-aro baeromo huruoho majëhi'irarijoho ëho iae na nego avoho'ibejo. Jö God-aro baeromo a majëhijë'oho ëho mu börömeje. O huë göehu atë'oho ë muoho ma-bisemu bise'eje. Röhu huë göehu atamu ae göehu jö huotovë'oho ekaresiae ae aho'obëhe he'iramu mae jëvo'ë'e. Èhi jië'oho mu börömeje.

⁶ Nasi ö mueno'e na ö'oromo subivëhë'e jö bogo huruoho majëhi'i nuni aji'e jö bogo majëhi'i bogo jö God-aro baeromo majëhi'i mu öri bogo röjëhi'i a'i bogo hejarue huë göëremu naehu jövë'oho jemë heromo bogo marëjëvo'ë'e. ⁷ O hesi ëma momorö'öjaje inömo inömoho viriköe o gita ëhi jië'e inömoho uehorovore. Aruëre anumëre ëma huë'oho o bejë'oho ëhuro huëho bogo avoho hejarueje rabu jö huajoho o bejajoho. ⁸ O muorovo jöhu'o uehorovore. Hëgö sisë'i huë'oho bogo avoho heromo avoho raromo'ë'ö muorovo'iröhëni. ⁹ Èjö hesi bëhoho no bogo hejarue huë göehu jemëhu atoromo sisë'i majahuijë'oho no bogo avoho he'ejo. Jemë jöho ma-bu'ö'a'aruje. ¹⁰ Sa'ae aho'obëhe huë gö gö atoromajeje. Röhu huë aho'obëhe bëhi'oje. ¹¹ Röhu na ave huë bogo baejë'oho jö jövaje ahuro uvo'ë'e: Nörö huë gö ae höjo. O naro uvo'ejo: Hu huë gö ae höjo. ¹² Huë göehu atë'oho jemë ëhi jëvo'ë'e. Huë göehu ato'irarijoho nadi ëhemu nimo'i a'i jemë suvuore God-are Aru'aho hesiro bae'i nëgë'e jiaje ëhuni ekaresia ajëmi'irarije suvuoroho baeromo ë hesi muoho avoho vae'i nimore.

¹³ Ĕhuni ja huë göehu jövë'oho God uavego ajami'iro ĕhuro jöho huruoho majëhi'irane. ¹⁴ Naehu bogo hejaje huë göehu pari vaejë'oho nasi aru'ahoho parie vae'i simanoho uehore bogojio'ë'e. ¹⁵ Ĕhi jië'oho na diehi ë'ejo. Nasi aru'ahohuro parie vaeromo röhu nasi simanohu'o uehorovoromo parie vae'ejo. Nasi aru'ahohuro ĕhuro jöho io'ejo. Röhu nasi simanohu'o uehorovoromo jöho io'ejo. ¹⁶ Jemë'o uehorovore. Jemesi simanoho bogo uehorovë'e bogo hejarue huë göehu ma-arua'ahohuremu atoromo God mae uavë'iroho suvuro bogo baejë'e ahuro jemesi gemuore rueromo jöho heromo bëhoho bogo he'ë'e. Bogo heromo dadivo'iramu bogo uvo'ë'e: Iae mae-ëjo. ¹⁷ Ja God mae uavane jöho nani mae jövaneje. Röhu ë ahuro bogo avoho hejë'ëro ĕhu'ëro dë vövöbajo'oho bogo maho jio'ë'e.

¹⁸ Röhu Paul naro suvuore God-are Aru'aho hesirire baeromo jemë iosirëmiromomo majae aho'o huë göëro göëro jövajeje. Ĕhuni na God mae uave. ¹⁹ Ĕhi jie röhu na uehorovoromo uve: Ekaresia gemuore jevë'oho jö ëgobövie huë göehu jövë'oho ma-jianovo'i aëro God-are jöho avoho heruomöjoro jö biseharihe ma-sama'e jövë'oho ĕho bërömojoro.

²⁰ Nasi ö mueno'e asisö'o ininehu mu sisë bogo uehorovaruëhi jemë'o ĕhi gemuoho uehorovore. Röhu mu ioro'ioro asisö'ehu uehorovaruëhioho nadi ĕhioho uehorovo'i a'i a duvahëro uehorovanovore. ²¹ God-are surire jöho ĕhi uvë'eje: Badaro uvajëjo:

Naehu ave aribövi jö majëhi'ië'iroho

huë göehu atarue aribövioho uë'iramu nasi jöho bava'oromo bojëmi'aruëjo. Sa'a gö rajoho röjëhi'iramu nasi jöho bava'oromo majëhi'aruëjo.

Röhu bogo ĕhuro ave aribövioho ejeho'aruëjo.

²² Ĕhuni suvuore Aru'aho hesiro baeromo huë göehu atarue muoho ĕho God bogo ma uehorovarue ariböviohuremu heromo uehore baeröhego. O jö God-aro baeromo huruoho majëhijarue muoho ĕho God mae uehorovarue ariböviohuremu heromo huë mae jëvoröhego.

²³ Jemë'o uehorovore. God-are ekaresiae ae aho'obëhe gemuore gagovoromo ae aho'obëhe bogo hejarue huë göehu göehu atamu ekaresia mu bogo gavë'e ariböviehu o Keriso bogo ma uehorovarue ariböviehu rovë'iroho jaburo heröhe bogo hejarue huë göehu ĕhi atamu hejë'oho uehorovoromo uvo'ë'ö: Ĕekaresia ariböviohuro simane sisërëromomo ĕhuro jöjövuvoromajëjo. Jemëhu huë göehu atë'oho ĕhi jio'i ²⁴ a'i ekaresiae ae aho'obëhe jö God-aro baeromo huruoho majëhijamu Keriso bogo ma uehorovaje aehu o ekaresia mu bogo gavë'e aehu rovë'iroho huro heröhe jemëro God-are jöho majëhi'iramu hegorovo uehorovoromo uvo'ë'e: Nasi jö sisëho iae ataruëjo. Na sisë jevajëjo. Ĕhi uvo'ë'e. ²⁵ Ĕa hesi uehoro sisë gurihjadoho jaburo ato'iramu va'orahoro jio'ë'e. Va'orahoro jio'iramu sa'are ague aho hiromomo God rajahiromomo uë'ë'e: God jemë'o jiajëjo.

Gagovoromo God rajahijë'oho ma-avoho rajahi'iröhe jöhoje.

²⁶ Nasi ö mueno'e naehu jajivaje jö hesi bëhoho uehorovore. Ekaresia gagovë'iroho ae göëro uë'ë'e: Ĕ'ëgo no ave jöho iarëjo. Ae göëro Keriso-are öroho röjëhi'ë'e. Ae göëro gurihijë'e jöho huruoho majëhi'ë'e. Ae göëro bogo hejarue huë göëro jövo'ë'e. Ae göëro ë jö hesi bëhoho huotovoromo majëhi'ë'e. Röhu ë muoho aho'obëhe avoho vaerego ĕhuro ekaresiae aho'o birire baeromomo'i. ²⁷ Röhu bogo hejarue huë göehu ato'ië'iroho ae niö'iro o ae niö'i gemuëro ato'i a ioro'ioroho nadi atore. Röhu bogo majae gemuoroho ae aho'o ato'i ae gemuëro gemuëro jövobe va'ore. Jövobe va'ëgo

ae gemuëro ë jöho huotovoromo aho majëhine. ²⁸ O jö huotovo'iröhe a bogojië'oho huë göehu jövaje ahuro ekaresia gemuore jörume hiromo hesi arijo'arije majahirovë'i God-are örيره jöe jövo'ë'e. ²⁹ O jö God-aro baeromo majëhi'ië'iroho ae niö'iro o niö'i gemuëro jöho majëhire. Majëhijego a ioro'ioroho jemëro jöho heromo mevo gare jöho mae o sisë jiego. ³⁰ O ae göehu jö majëhijamu röhu ae göehu sa'are hiromo hejë'iroho God-are jöehu hesi dë vövöbajo'ere rovamu hegorovo jö jövo'ië'iroho urimo jövane aharo vuonugonego ijore ahuro jöho jövo'iro. ³¹ Èhi'o'iramü jemë ae aho'obëhe röhu ae gemuëro gemuëro God-hu bojëmijaje jöho majëhibe va'a'aruje ëhuro ae aho'obëhe jöho he avohoromo birire baerumoröhego. ³² Nadi ma-majioho majëhi'i a'i ma-taemorovoromo majae eni jiego evaro majëhinövore. ³³ Èhesi bëhoho God bogo uövüajeje noro garatöhuritövë'e raromo'i ma-avoho taemo raromöjoro uövüajeje.

Röhu God-are aribövi ioro'iorehu gagovoromo vaejaruëhi jemë'o ëhi gemuoho vaere. ³⁴ Ekaresia jemëhu gemuore gagovë'iroho jemesi magonahohuro jörume raromö'iro. Jabumë jöho nadi majëhi'iro. God-are surire jiajëhi ëhi magonahohuro nadi masijoho riravo'i ma-jöemu ejëhobe jijihö'iro. ³⁵ Jabumë God-are jö avoho he'i nimoruomë'oho jabesi osaro raromoromo baruoho üë gë'iro rabëni ekaresiae gemuore raromoromo jöe atë'oho bogo maehu jië'e jiaje.

³⁶ Röhu nani jemë sarerivoromo uvarujeje: Corinth rajo aribövioho noro aevoromo God-are jöho majëhibe va'are höjo. O nani uvarujeje: God-are jöho bogo sa'a göroho va'i ma-nosiriremu rovë'e höromo ëhuni jemë gemuore gagovë'oho jemesi sivue uehorovoromo magonahoho jabu'o God-are jöho atoromajeje. ³⁷ A'i jemë ae rahu uvë'oho: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajë uvë'oho o no God-are Aru'ahëhu uehoro ma bojamuego jö atarue ae javuajë uvë'oho uvore: Paul bogo ma-jajivo'i a'i Badaro jöho bojamamu jajivade höjo. ³⁸ Ae rahu nosi jö bogo uehorovë'oho nadi jabesi öriroho uehorovore.

³⁹ Nasi ö mueno'e ëhu'e jiaje jöe God-aro baeromo huruoho majëhi'i nimo avohore. O suvuro God-are Aru'aho hesiro baeromo bogo hejarue huë göehu ataruoho ëhi jië'e muoho nadi ahore. ⁴⁰ Röhu ekaresiae gemuore gagovoromo vaejaruje muoho aho'obëhe ma-avoho vaere.

15

Kerisohu guomoromo ri'öjade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are jö maho na majëhi'ejo jemë röhu maho uehorovo'irarijego. Èjöho naro mami'e majëhijamu jemëro heromo ejë'ëro ëhuro mae biririvoromo riravarujeje. ² Na majëhamu hejarije ë jöho biririvoromo ma'enë'ohuro ëhuro maro raromarujeje. O ma-döhuremu uehorovë'oho bogo ëhioho maho jëvajeje.

³ Jö börömo böröme hejë'ëro jemesi örيره majëhijodoho röhu maho majëhi'ië'e. Kerisohu guomo'iröhe jöho God-are surire jajivarëhi ëhi huro nosi sisëni guomade höjo. ⁴ Guomoromo guavamü raromoromo majae niö'i gemu hesi uhure God-ro i'ovamu ri'öjade höjo. Èhi jië'e mü vaeröhe jöho God-are surire jajivo'amare höjo. ⁵ Röhu Kerisoro ri'önugoromo Peter-are nunire rueromo evare apostle aho'obëhe jabesi nunire rovadeje. ⁶ Ijonö hesi ijorajo ömo'ömoho 500 iosirëmiromo ruëhi jië'e majae gemuore jabesi nunire rovadeje. Jaruvoho ë aribövioho ma-gemu gemu vuovëvo'i röhu

aho'obēhe biririvoromo raromoruome. ⁷ Ēhi jiē'ero James-are nunire ruenugoromo apostle ae aho'obēhe jabesi nunire rovadeje.

⁸ Rueromo ijo tugoho'i nasi örire rovamu na'o nasi nunero gavodeje. Apostle ioro'iorehu Keriso aevoromo uehorovarēhioho na bogo ēhioho aevoromo hu mae uehorovo'i a'i mu sisē bēhe vaeromo ma-majioho mae uehorovodeje. Ēhu'ero jiē'ero vēmehu sisē'i rahego harihehu ma-majioho rovajēhi na ēhi jevanove. Na urimo ramoramo'ere hirono ma-majioho Keriso-are ajire rovodeje. ⁹ Apostle a ioro'iorohuro na iosiremiromo a masije jio'i na ma-bise'e jeve. Urimē'i naro God-are ekaresiae huē sisē bojēmi'i hijē'ero ēhu'ero apostle iho baejodoho na bogo maho jeve. ¹⁰ Ēhi jie röhu God-ro hesi nimoromo huē baeromo ajemijē'ero ēhuro na mae jeve. Huro ajemijē'ero na bogo ēma hi'i a'i naro apostle ioro'ioroho iosirēmiromo muoho darugo'o vaejē'e jeve. Röhu bogo nasi biriroho baeromo ēhuro muoho vae'i hesi God-ro nimoromo huē baeromo ajemijē'ero vaejodeje. ¹¹ Ēhu'ero jiē'ero Keriso-are jö naehu majēhijē'oho o apostle ioro'iorehu majēhijē'oho Kerisohu guomoromo ri'öjade jöe gemuoho no majēhijarueje. Röhu ē jöho jemē iae mae uehorovarijeje.

Noehu vuovoromo ri'ö'iröhe jöhoje.

¹² Kerisohu guomoromo ri'öjade jöho noro majēhibe jijiharueje. Ējö majēhibe jijihē'oho jemē a ioro'ioroho diehi'oromo atoromo uvarueje: Aho vuovoromo röhu bogo maho ri'ö'ejarējo. Nadi ēhioho atore. ¹³ Aho vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁴ Keriso bogo ri'ö'ibejo no ma-imo jöho majēhijego jemero ma-imo mae uehorovo'ibejarije. ¹⁵ Röhu aviēhi jiē'e mu sisē gö'o döre jio'ibejo. No bogo ri'ö hesi javuo'ibejo God-hu Keriso ajamamu ri'öjade jö noehu majēhijaruoho sareri'e jöe jio'ibejo ēhuro nomē God-are jöho a nuniro sareri'e majēhi'ibejo. ¹⁶ Vuovē'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo ēhuro Keriso hu'o bogo ri'ö'ibejo. ¹⁷ Röhu Keriso bogo ri'ö'ibejo jemero Keriso-are örire ma-imo uehorovo'ibejarije God jemesi sisēho bogo uehorovoromo vuonugo'ibejo ēhuro sisē jēvadoho avevejö'ohu'o ēhi gemuoho jēvo'ibejo. ¹⁸ O Keriso mae uehorovoromo vuovē'e aribövioho sisero va'oruomo'ibejo. ¹⁹ No vuovoromo sisero va'o hesi javuo'ibejo no uvo'ibejo: Kerisoro ajamui'iramu ave sa'arohemu maroho raromo'ejarējo. Ijonöho bogo maroho javuo'ajē uvo'ibejo ēhuro a ioro'ioro jabesi vavaenoho bise'e jio'i Keriso-are aribövi nosiroho börömo mae jio'ibejo.

²⁰ Röhu bogo ēhioho jio'i a'i Keriso guomoromo iae ri'öjē'eje. Ri'öjē'ero ma-ioro'ioremu hijajeje. Ēhu'ero no garomo uvarueje: Vuovavuae aribövi ioro'ioroho no'o ri'ö'ejarējo. ²¹ Ave sa'are hijade ae gemuero aevoromo mu sisē vaeromo guomē'ero ēhuro vuovavuobe rovajeje. Röhu ave sa'are hijade a göho aevoromo ri'öjē'ero ēhu'ero vuovoromo ri'ö'ejo. ²² Ēhesi bēhoho ae aho'obēhe Adam-are ae gemuohuro javuē'ero ēhu'ero vuovavuaejeje. Röhu ae aho'obēhe Keriso-are ae gemuohuro javuē'ero ri'öromo raromo'ejo. ²³ Ae gö gö aho'obēhe jabesi majaho rovego ri'öjarueje. Urimē'i Kerisoro ri'öjadeje. Ijonö Keriso rue'iramu evare hesi aribövioho no'o ri'ö'ejo. ²⁴ Ri'ö'iramu evare jaruvore majaho iae barē'ē'e. Jaruvore majaho barē'iramu evare Kerisoro vörö'e sisē aribövie gö gö ruahö'öjēvo bareromo öri ari'e aho'obēhe God Vavu hesi övore bojami'ē'e huro mueberöhego. ²⁵ O avevejö'oho God-ro nimo'ego Kerisoro böröme namiromo öri ari'e aho'o muebejuvo hujeji ijonö God-ro a sisēho mu sisēho ruahö'ö'amo barē'ē'e Kerisoro hörero vijuvo taemego barē'iröhego. ²⁶ Huro mu sisē

ioro'ioroho urimo ruahö'ö barë'nugoromo a vuovavuaje öroho ijo tugoho'i ruahö'ö'iramu barë'ë'e. ²⁷ Èhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: God-ro ae mue bövie bise'e aho'obëhe bahijahamu huro hörëro taemë'e höjo. Kerisohu ë'aje jöho ëhi jajivë'eje. Èhuni no uvarueje: Vuovavuaje örohu'o huro hörëro taemo'iramu iae barë'ajëjo. Röhu aho'obëhe Keriso-are aharinö jiaje hesi bëhoho God bogo a'i a ioro'ioroho aharinö jioruomajeje. Èho samaeje. Rabëni God-ro bövie bise'e Keriso-are aharinö bahijadeje huro mueberöhego. Èhuni God bogo Keriso-are aharinöho jio'ë'e. ²⁸ Röhu bövie bise'e Keriso-are aharinö bahi barë'iramu evare God-are Harihohuro God börömo mae jiaje hesi aharire va'o hi'ë'e God-ro aho'obëhe Keriso-are aharinö bahijahë'ëro jië'ëro. Èhu'ëro jië'ëro God-ro gemuëro böröme namiromo bövie bise'e aho'o muebejavuo barë'ë'e.

²⁹ Röhu jemë'o uehorovore. A ioro'ioroho bapataeto vaejëvarueje mami'e vuovë'e aribövioho ajëmi'iröhego. Röhu vuovavuë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo bëhoho rabëni vuovë'e aribövi jabesi jöëni bapataeto vaejëvarueje. ³⁰ Röhu no diehi javuaje jöhu'o uehorovore. Noro Keriso-are jöho majëhijego aëro bijönimoruomoromo huë sisë bojamuego ehuro majae ëhi vörö'ere raromarueje. Vuovoromo bogo ri'ö hesi javuo'ibejo vörö'ere raromaruoho bëhi rumo'e jio'ibejo. ³¹ Nasi ö mueno'e Paul na majae ëhi vörö'ere jevë'ëro guomevo'ië'ajeje. Na mae uëve. Jemë'o na'o nosi Bada Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro naro jemesi jöho uehorovoromo nimorohajeje. Èjöho iae maeje. Röhu guomevo'ië'aje hö uëvaje jöho ehui'o iae jö maeje. ³² Na Ephesus hirono ave sa'a hesi suvuorohemu uehorovo'ibejo na Keriso-are jöënioho vörö'e miroho bogo va'oromo jabu'oho muorovanovoromo vavaenoho bae'ibejo. A'i vuovë'e aribövioho bogo ri'ö hesi javuo'ibejo aehu atarue jöho ejëhoromo uvo'ibejo: Ioho jovoho ma-ue'ahë'e raromo'ëjarëjo ruëroho no ma-vuovo va'ië'ëro.

³³ Ae gö jabesi sareri sareri'e jö uehorovarujoho vuonugore. Vuonugoromo ave a mami jögoroho uehorovore. Sisë ariböviohu'o gemuore buarohë'oho ehuro nosi mu maho ijumahuaje höjo. ³⁴ Mu sisëho vuonugo'i avo'avoho uehorovore. Jemë ae gö gö God bogo mae bogo gavarujeje. Jemë javoje baejöro ehuni uëve.

Noehu vuovoromo ri'öjego nosi sino haho'oho nu ano'e gö javuoröhe jöhoje.

³⁵ Ae göëro ue'a'anue: Röhu vuovë'e aribövioho diehi'avuo'iramu ri'ö'ëjarëjo. O diehi jië'e sino haho'e jioromo rue'ëjarëjo. ³⁶ Ja simane garaejë'ëro ëhi jië'e jöho majehi'anue. Ja ujo öjë'iroho bogo ëma ri'ö'ë'e. Su'oho sagohori'iramu röhu i'e rëdijiomoromo ri'ö'ë'e. ³⁷ O ja iruno'e ö'ië'iroho ahohu'o hanohu'o u'emu jioröhoho bogo ö'i a'i ma-ujohemu ö'a'anue. Nani wheat uje o rabe ö'a'anue. ³⁸ Ö'iramu i'e rëdijiomomoromo God-hu nimadëhi ëhi nu ano'e gö gö jiobe va'ë'e.

³⁹ Röhu göho amore je'ore jovore raromarue aho majoho bövioho bise'oho nosi sino haho'oho bogo gemuoho javuo'i nu ano'e gö gö javue. A nosi nu ano'oho gö javuo'i sa'are majo hesi nu ano'oho gö jio'i ugo hesi nu ano'oho gö jio'i jovo majo hesi nu ano'oho göje.

⁴⁰ Röhu ö'idö inömoho sa'a inömoho iae jiorove. Röhu ö'idö inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'amo'i sa'a inömoho nu ano'e mabëheje röhu gö jio'ame. ⁴¹ Maja hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Manaero hesi nu ano'oho mabëhe röhu göje. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö jio'ame. Jiji mujöru'o jabesi nu ano'oho mabëhe röhu gö gö jiorove.

⁴² Ējō uhu'e majēhijode hesi bēhoho ēhije. Sa'are inōme ō'idōre inōme bōvie bise'e gō gō jio'amajēhi ēhi sa'are guavarue sinohu'o ri'ō'irōhe sinohu'o gō gō jio'amajeje. Sa'are guavarue sinoho sagohori'irōhe sine jio'i ri'ō'irōhe sinoho bogo sagohori'irōhe sinohoje. ⁴³ Sa'are guavarue sinoho nu ano'e bogo maehu jio'i ri'ō'irōhe sinoho nu ano'o ma-mabēhe ri'ō'ē'e. Sa'are guavarue sinoho darugo rumo'e jio'i ri'ō'irōhe sinoho darugo ma'e ri'ō'ē'e. ⁴⁴ Sa'are guavarue sinoho sa'are raromoromo mu vaejarue sinoho jio'i ri'ō'irōhe sinoho God-arire raromoromo aru'oho mu vaerōhe sinoho javuo'ē'e. Sa'are mu vaejarue sino haho'e javuē'ēro ēhu'ēro uvarueje: Aru'aho muemu vaerōhe sino haho'e iae jiaje hōjo. ⁴⁵ Ēhesi jōho God-are surire jajivē'eje. Nosi urimore aevo'i jiade bēhoho Adam-are jōhoje. Jajivoromo uvē'eje: Ēahuro aevoromo darugoho baeromo ave sa'are hijade hōjo. Ēhi jajivē'eje. Rōhu nosi ijore aevo'i jiade bēhoho Keriso-are jōho uvarueje: Hu ijore rovade Adam jianovajējo. Ēahuro aevoromo aru'aho'e muoho vaeromo nosi aru'ahoho darugoho bojamuadeje. ⁴⁶ Aru'aho hesi darugoho bogo urimoho baeromo raromo jijihō'i a'i ave sa'a hesi darugoho urimo baeromo raromo jijiharueje. Evare ijōnō aru'aho hesi darugoho baeromo raromo jijiharueje. ⁴⁷ Rōhu urimore jiade aho sa'aēro avohē'ēro sa'a sine jiadeje. Ijore jiade aho ō'idōre jiē'ēro ruvebijadeje. ⁴⁸ Sa'a sino a jiadēhi no'o sa'a sino javuobe rovajeje. Ō'idōre jioromo rovade a jiajēhi u'emu ō'idō aribōvioho no'o ēhi javuobe va'ē'e. ⁴⁹ Rōhu sa'a sino a hesi nu ano'o baebe rovaruēhi u'emu ō'idō a hesi nu ano'oho ēhi baeruomo'ejo.

⁵⁰ Nasi ō mueno'e naehu jajivaje jō hesi bēhoho ave sa'a hesi sinoho no bogo ēhu'o baeromo va'o God-are ōri ari'eroho raromo'ejo. O sagohori'irōhe sinoho bogo ioro'ioemuoho javuo'ē'e.

⁵¹ Gurihijē'e jōho na huruoho majēhi'iē'e here. A ioro'ioeroho bogo vuovavuo'ē'e. Rōhu ae aho'obēhe nosi sinoho gorosovoromo ajoho bae'ejo. ⁵² Ijo tugohō'i majare hēgōe huō'iramu baderivanovo'iramu evare ga'ejo sinoho mami'e gorosovavuē'e jio'iramu. Hēgōe huō'iramu vuovē'e aribōvioho ri'ōruomo'ē'e ijōnōho bogo vuovo'i ma-oro'ioemu raromōrōhēro. Ri'ōruomo'irōhoho no aho'obēhe gorosovavuo'ē'e. ⁵³ Ēhesi bēhoho God-ro nimē'ēro ave sagohori'irōhe sinoho gorosovoromo ēhuro bogo sagohori'i ma-jiemu jio'be va'orōhe sinoho javuo'ē'e. Vuovo'irōhe sinoho gorosovoromo ēhuro bogo vuovo'i ma-jiemu jio'be va'orōhe sinoho javuo'ē'e. ⁵⁴ No ēhi gorosovo'iramu evare ave God-are surire jō jajivarēhi ēhi jio'ē'e. Jajivoromo uvē'eje:

Vuovavuae ōroho God-ro ruahō'ōromo mu'u barējē'e hōjo.

⁵⁵ Vuovavuae ōri hesi darugoho dinō'e hōjo.

Guomavuae ōri hesi vōrōho diae hōjo.

⁵⁶ Vuovavuae vōrō hesi bēhoho no mu sisē vaejēgo vuovavuaeje. O mu sisēhu ruahō'ōjavuae hesi bēhoho God-are jōho aharueje. ⁵⁷ Iae ēhi jie rōhu God-are ōrire mabēhe ua'ejo. Huro nosi Bada Iesu Keriso uavē'ēro huro vuovavuae ōrohu'o mu sisē ioro'iorohu'o ruahō'ō'amajeje ēhuro no mae javuorōhego.

⁵⁸ Nasi ō mueno'e vuovavuae ōroho barē'iē'e jiaje ēhuni nami bibivoromo God-are muohuremu avoho vaenōvore. Ēhesi bēhoho jemē garomo uvarueje: I'u'e mu Badare ihore vaejaruoho ēho no bogo ma-imo'i vaejarue hōjo.

16

Jerusalem ekaresia ajëmi'i Corinth rajo ariböviehu ijo bajo gagovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are aribövi Judea sa'are bogo eni jëvajohuni jemëhu ijo bajo gagovo'irarije jöho na majëhi'ië'e. Naehu Galatia sa'are God-are ekaresia mu bojëmibe juvodëhi jemëro ëhi jië'e muoho vaere. ² Hura börömo jië'iroho jemë ae gemuëro gemuëro ga'irarije ijo baje bövie baejë'e jëvego bövie tario bamore. O bise'e baejë'e jëvego bisemu tario bamore. Ëhi jië'oho na ö'iramu jemë ijo bajoho bogo naho'i ma-burëro baeromo bojemi'aruje. ³ Röhu ö'ë'iroho naro suri surire jajivoromo Jerusalem ekaresia a masijoho uë'ejo: Ave aribövi jabesi muoho ëhi höjo. Ëhi jajivonugoromo ë suri suriohu'o jemesi suvuorohu'o jemëhu baejëvarije aribövi jabesi örire i'imëmiromo rëmö'ö'ejo ujuohoromo Jerusalem amore va'oröhego. ⁴ O na'o Jerusalem va'irodoho mae hö uvë'oho jabumë na'o gemu mae ö'ë'ö.

Paul-mëhu diehi ë'i uehorovare jöhoje.

⁵ Röhu Macedonia sa'are va'o juvoromo evare ö'ejo Macedonia sa'are juvo'ië'ëro jevë'ëro. ⁶ Ö'oromo nani majae bisemu ëgo'o jemë'o hi'ejo. Hesi nani'o nani buru majaho hi va'oromo barë'iramu na dinö'e va'irodire va'iramu jemëro ajemi'iramu mabëhe va'ejo. ⁷ Avevejö'e ö'oromo ma-burëro gëromo va'ë'oho na bijönege. A'i na nege Badahu nimë'ohuro ëhuro na majae ëgobövie jemë'o gemu mae hi'irodëro.

⁸ Röhu avevejö'oho ave Ephesus amoremu hibe va'ejo Pentecost majaho rueröhego. ⁹ Ëhesi bëhoho nasi öroho jiovehë'eje naro aviae hiromo i'o mu'e vae'irodego. Röhu ae aho'obëhe nasi muoho aho'ië'ö. Ëhuni hiromo muebe'ejo.

¹⁰ Röhu jö göho Timothy ö'ë'iroho avoho mueberego hu bogo juhuonivo'i jemë'o gemuoro mae hi'iro. Ëhesi bëhoho naehu Badare mu vaejajëhi hu'o ëhi jië'e muoho vaejajego ëhuni uëve. ¹¹ Nadi uvore: Hu ma-asisö'e hörömo nue huodivo'i a'i ajamiromo nugö'öregö nasi örire mae vuonorö'ö rue'iro. Rabëni na hiromo muebeje Christian ö ömo'ömo rue'iröhire hu'o ë rueröhego.

¹² Röhu nosi öe Apollos-are jöho gare. Na Apollos dinamiromo uavodeje: Christian ö ömo'ömo ioro'iorehu Corinth amore va'ë'iroho ja'o va'onëjo. Ëhi uavodeje röhu avevejö'e jemesirire ö'iröhoho hu bogo mae bogo nimadeje. Röhu garöhe majaho eni jio'iramu gagorovo evare ö'ë'e.

Paul-are ijo tugoho'i jöhoje.

¹³ Röhu nadi momorö'ö'i öre uherihë'i raromoromo birivoromo Keriso mae uehorovore. Nadi juhuonivo'i a duvahonö'e daruge baeromo riravore. ¹⁴ Mu bövi bise'o vaejë'iroho ae dë vövöbajö'ëro uehorovëvoromo muoho vaere.

¹⁵ Nasi ö mueno'e na negaje jö göhu'o uë'ië'e. Stephanus'o hesi aganohu'o jabesi jöho jemë iae gavaruje. Greece sa'a rajöho jabumëro aevol'ioho Keriso-are jöho mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro jaburo God-are aribövi jabesi örire dë vövöbajö'e aho'o uehorovëvoromo ajëmiarueje. ¹⁶ Ëhuni ëhi jië'e aribövi jabesi jöho ejëhoromo ae rahu mue gemuoho ajëmiromo birivoromo vaejë'oho jabesi jöhu'o ejëhore.

¹⁷ Jemë rueromo na'o jio'irarijoho bogo eni jëvamu Stephanus Fortunatus Achaicus ëho jabuhu jemë'o röromo rovarohuro ëhuro na nimoroheve.

¹⁸ Ĕariböviohuro jemesi dē vövöbajo'oho sasohëhoromo nasirohu'o sasohehë'ejö. Ĕhuni ëhi jië'e aribövi jabesi öroro mae uehorovëvore.

¹⁹ Röhu God-are ekaresiae aho'obëhe Asia sa'are raromaruoho jaburo jemesi örire jejëmijö. O Aquila'o Priscilla'o Badare ihore dē vövöbajo'e aho'o jejëmijö. Jabesi osare gagovarue ekaresiaho jabu'o ëhi gemuoho ë'ö.

²⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe jemesi örire jejëmijö. God-are ariböviehu jejamirovaruëhi ëhi rajahirovoromo jejamirovore.

²¹ Ave jöho naro nasi övëro jajivo'ië'e. Paul naro jemesi örire jejëmije.

²² Ae rahumë Bada bogo ma uehorovë'oho sisëro va'ë'ö. Bada jero ma-burëro ruene.

²³ Bada Iesuro huë baeromo jemë ajëminövo'ë'e.

²⁴ Jemë'o na'o Iesu Keriso-are agane gemuohuro javuë'ëro naro nasi dē vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmije. Ahia mino'e.

2 CORINTHIANS

Paul-hu Corinth ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are ekaresiae Corinth amore raromarujo God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jemë jejëmiromo God-are aribövi Greece sa'a ioro'iorore raromarujo jemë'o jejëmijö.

² No nague God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu huë vavaeni baeromo barëjë'ëro God rajahijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho hu noni vavaenimo avohaje Vavuohoje. Hu sanuamuiromo ajamui avohaje A Börömohoje. ⁴ Huro gövuaje no huë vavaeni bövi bise'o baejamu gövuë'iroho sanuamuego biririvavuajeje ëhuro huë vavaeni bövi bise'o baejë'e aribövioho no'o sanuëmijë'oho eni javuoröhego. Sanuëmego jabu'o birire baeröhego. Huhu no sanuamuijadëhi no'o ëhi ë'oromo a ioro'ioroho sanuëmego mae jëvoröhego. ⁵ Kerisohu baejade ëhi jië'e huë vavaeni jovehu ruomanovoromo nosi örire rovajëhi ëhi Kerisohu nosi örire bojamuaje biriroho jovëro ruomanovajeje. ⁶ Noehu huë vavaeni baejarue ë hesi bëhoho jemesi jöëni baejarueje ëhuro jemë biririvëvego maro va'irarijego. O God-hu sanuamuego biriri baejarue ë hesi bëhoho gemuohoje. Jemesi jöëni baejarueje noehu baejarue ëhi jië'e huë vavaeni baejë'iroho ëhuro biririvëvego baberumi riravo'irarijego. ⁷ Röhu noro uvarueje: Noehu huë vavaeni baejarue gemuoho jemë'o baejarujëhi ëhi noehu biriri baejarue gemuoho jemë'o baejaruje hö uvoromo ëhuni uvarueje: Iae mae-ëjo. Jemë iae biririvo'arujëjo.

⁸ Röhu nasi ö mueno'e noehu Asia sa'are raromoromo huë vavaeni baejare jöho no nague jemëro avoho ga'irarijego. Huë gage marijamuiromo ijo'aho rumorëjavuoromo uehoroho barëjavuamu uvareje: Noehu vuovavuo hesi höjo. ⁹ Nosi herovoromo uvareje: Vuovavuo'iröhe jöho court-re majahuijamu hejanovë'e javuajëjo. Ëhi herovareje. Röhu ëhi herovare hesi bëhoho God-ro nimadeje noro uehorovoromo uvoröhego: Nosi sivuoho bogo eni javuo'i God-ro vuovë'e aribövioho ajëmego ri'ö'amajëro jië'ëro ëhu'ëro hesi huro ajamui'ajëjo. ¹⁰ Sisë döro vuovavuo'i höjadoho God-ro ujuohavuoromo maro ramuadeje. God-hu mare ramuadoho u'emu sisëro javuë'oho maro ramuo'ë'e. No hesi örire mae uehorovoromo uvareje: U'emu sisëro javuo'iramu röhu maho maro ramuo'ajëjo. ¹¹ Jemëro ajamuiromo nosi jöëni God ua'iramu huro iae ëhi ajamui'ë'e. Ae aho'obëhe ëninam'iramu nosi örire huë baejavuoromo ajamui'ë'e. Ëhuni ae aho'obëhe nosi jöëni hesi örire mabëhe uaruomo'ë'e.

Paul-hu Corinth amore va'i uëromo röhu bogo va'ade ë hesi jö bëhi Paul-hu majëhijadohoje.

¹² Ave jöho no uehorovoromo nimoroharueje. Herovoromo uvareje: Iae mae-ëjo. God-ro ajamuego no bogo ma-döëremuoho muoho vae'i nosi dë vövöbajo'o uhohu'o ma-va'orahoro a jabesi örire röhu jemesi örirohu'o vaejëvarue höjo. Bogo aehu ëma uvaruoho: Simano ma'e uehore hö uvaruoho bae'i a'i God-hu huë baejavuoromo bojamuaje darugoho ëho no

baeromo muoho vaejarue höjo. ¹³ Èhesi bēhoho jemēhu sama'e adahoromo mae hejaruje jōhemu no jajivarueje. ¹⁴ Jemēro nosi bēhoho ma-bisemu hejarujeje rōhu na nege jemē he avohoromo uvo'irarijego: Bada Iesuare majaho rue'iramu Paul-mēhu nosi jōēni nimorohē'i uehorovo'irōhēhi noehu Paul-mesi jōēni ēhi nimorohē'i uehorovē'o'oho iae mae jio'a'ajējo.

¹⁵ Iae na mae uehorovoromo uvodeje: No ēhi mae garorovarue hō uvodohuni ēhuni uvodeje: Naro jemesi ōrīre urimo ō'ejōjo ēhuro vae niō'i ō'ego huē mae bae'irarijego. ¹⁶ Urimo ō'oromo jemesirire hiromō Macedonia sa'are va'ejōjo. Macedonia va'oromo vuono bu'ōromō jemesi ōrīre rōhu maho ō'ejōjo. Ō'iramu jemēro bōvie bise'e ajemiromō remō'ō'iramu na mae va'oromo Judea sa'are hi'ejōjo. ¹⁷ Na ēhi ē'iro uehorovodeje rōhu bogo ō'odeje. Èhuni nani jemē ēma uvaruje: Nōrō sareri'e aēro jīē'ero bogo rovade höjo. Nani ēhi uvaruje rōhu na bogo ēhi jīē'e aho jeve. O naehu ēhi ēhi ē'irode muoho uehorovē'o'oho bogo nasi sinohemu uehorovoromo jōho huotuhuotovoromo uēvajeje: Io'ajo. Iae na ē'ejō uēvē'i uēvajeje: Bogajo. Na bogo ē'ejōjo. Na bogo ēhioho jōho huotuhuotovoromo jōvajeje. ¹⁸ God-hu bogo uehore gō gō bae'i ma-gemu uehorovajēhi no'o jemē jō majēhijaruoho bogo uēvarueje: Io'a uēvē'i boga uēvarueje. ¹⁹ Èhesi bēhoho God-are Harihe Iesu Keriso-are jōho noro baeromo jemē majēhijareje naro Silas-ro Timothy-ro. Noehu jō majēhijare aho Keriso hu bogo uvē'eje: Io'a uvē'i uvē'eje: Bogajo. Keriso bogo ēhioho uvē'eje. A'i Kerisohu diehi ajamuirōhego God-hu uavadēhi huro io'a gemu uvoromo ēhi ēhi ajamuibe rovē'eje. ²⁰ Keriso bogo rovade majare God-ro mae uvobe rovadeje: Naro nasi aribōvioho ēhi ēhi mae vaejēvo'ejōjo. Mae vaejēvo'ejō uvē'ego Kerisoro uvadeje: Io'a uvoromo God-hu uvade mu maho vae barējē'eje. Èhuni Keriso-are ihoro noro God-are ōrīre uavarueje: Jaehu mu vaejahuo'i mae uvanēhi Kerisohu ēhi vaejahuadoho iae mae-ējo. Iae mae-ē uavaruohuro ēhuro God-are ihoho bōrōmeje. ²¹ Rōhu no jemē'o gemu mae baejavuoromo Keriso'o gemuore ioro'ioeremu bimuvavuoromo hesi mure bamavuade aho iae God-je. ²² Huro no hesinō ioro'ioeremu baejavuoromo hesi Aru'ahoho nosi dē vōvōbajō'ere bojamuijē'eje noro uvorōhego: Hu aevoromo hesi Aru'ahoho suvuore bojamuijē'ero ēhu'ero hesi suvuoro vituohu'o ijonō iae bojamui'ajējo. God-ro ēhi ioro'ioeremu ajamuijē'eje. Èhi jīē'ero na'o bogo jōho huotuhuotovoromo jōvajeje. Amo bogo ēhunioho ō'i uēvodoho vuonugo'i hijodeje.

²³ A'i ave jōho God-ro ge'ego na mae jōve. Naehu Corinth amore ō'iē'oromo vuonugode hesi bēhoho naro ō'oromo i'ue bojēmego baejōēni ēhuni bogo ō'odeje. ²⁴ Iae na i'u bojēmi'irode jōho uēve rōhu nosi mu hesi bēhoho bogo masijoho riravoromo jemesi ōrīroho darugo'e jōhuremu bojēmiromō uē'irōhēro: Èhi ēhi God mae uehorovohējo. A'i no jemē'o havoromo ajēmijarue ae javue jemē dē sasohēvonōvorōhego ē hesi bēhoho jemē iae eni biririvoromo God mae uehorovarujego.

2

¹ Amo ō'iē'oromo vuonugo'i hijode hesi bēhoho naro nasi uvodeje: Na bogo rōhu maho ō'oromo i'uoho huē vavaenoho bojēmi'ejōjo. ² Na jemesi ōrīre i'u huē vavaeni bojēmijē'o'oho rahumēro na huē maho bojemi'l'ē'ō. Jemēremu huē maho bojemi'ibejarijoho rōhu huē vavaene jēvo'ibejo aho bogo huē maho bojemi'ibejarije. ³ Na bogo vejō'oho ō'irōgoro a'i urimo jemēhu avo'avoho uehorovo'irarije jōgoru jajivoromo nugō'ōjode hesi

bèhoho na bijönegadeje ö'oromo jemesi mu sisë garomo huë vavaeni bae'irodoho. Jemesi jöëni huë maemu baejë'oho iae maeje. Èhuni huë vavaeni jemesi jöëni baejë'oho na bijönegamu suri surioho jajivodeje. Èhesi bèhoho naro jemë ae aho'obèhe mae uehorovëvoromo uvodeje: Jemë'o na'ö mu mae gemuoho nimo avohoromo èhuro huë mae baejarue höjo. ⁴ Röhu na jajivodevare huë vavaene böröme baejë'i nurunurumë'i sisë maro nivë'i jemesi örire jajivodeje bogo èhuro jemë huë vavaenoho bae'i a'i ga'irarijeho naro jemesi örire uehorovëvo avohaje jevego. Iae èhuni jajivodeje.

Mu sisë vaejade a hesi sisë Corinth ariböviehu uehorovoromo vuonugo'iröhego Paul-hu uëvade jöhoje.

⁵ Röhu huë vavaene nasi örire barovade aho hu bogo nasi öriroho è'i a'i ekaresiae ae aho'ö jemesi örire ma-bisemu huë vavaene barovanovadeje. I'u jö uë'irodoho na bijönege. ⁶ Jemë ae aho'ö è a i'u bojamarijoho iae eni jië'eye. ⁷ I'uoho mino'e bojami'i hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo ma-ajamiromo biririvo'iröhe jö ma-sanu'oho majahire. Jemë bogo èhi è'è'oho nani hu huë vavaene böröme bae'iramu jovëro ruomoromo taemanovo'è'e. ⁸ Èhuni na nege jemëhu hu huë baejarujoho röjahi avohego hu garöhego. ⁹ Rabëni na urimo jöho ave hesi bèhohuni jajivodeje gë'irodëro jemë nasi jöho aho'ö ejehë'e jëvego o bogo. ¹⁰ Ae rahuare sisë jemëhu uehorovoromo vuonugë'oho na'ö gemuoho è'ajeje. Mu sisë rabe na uehorovoromo vuonugodoho mu sisë uehorovoromo vuonugo'irode jië'oho Keriso-are nuniro namiromo jemesi jöëni na uehorovoromo vuonugë'e jeve ¹¹ Satan-ro sareramuiromo baejavuojöëni iae no hesi sareri sareri'e muoho mami'e gavaruëro jië'ëro.

Paul-hu Troas amore hiromo nurunurumade jöhoje.

¹² Röhu naro Troas amore va'odeje Keriso-are jö maho majëhi'irodëni. Va'oromo gavodeje Badaro nasi mu öroho mabëhe jiovehë'e jiamu. ¹³ Èhi jiamu ga'irögoro röhu gavode nasi öho Titus jemesirire ö'adoho bogo rovë'e jiamu gagorovo uehore böröme baejodeje. Uehore böröme baeromo amo rajoho jejëmiromo rëmo va'odeje Macedonia sa'are va'ie'ëro.

No Keriso-are gemuore javuë'ëro mu sisë huë vavaene ruahö'öjarue jöhoje.

¹⁴ Röhu no God mabëhe ua'ejo. Rabëni Kerisoro mu sisë'o no'ö ruahö'öjavuë'ëro jië'ëro èhu'ëro God-ro uvajeje no Keriso'ö gemu mae javuajë uvoromo söjavuo ujuoho va'ego nimorohë'i jijiharueje. Èhi'oromo huro Keriso-are jöho no bojamuijë'ëro noro ae majëhibe va'ego ridi mabëhëro rumorovanovobe va'ajeje. Rumorovanovobe va'ego aëro heruomajeje God èhi jië'e ae jiajoho. ¹⁵ Noro Keriso-are jöho èhi baeromo jijihago God-ro uvajeje: Èho Kerisoro nasi örire ridi'e suvore bojemijanovajë uvoromo vuëvajeje. Vuëvego no Keriso-are jöho ridi manö'e baeromo va'ego mare va'iröhe o sisëre va'iröhe ariböviohuro heruomajeje. ¹⁶ Sisëre va'iröhe ariböviohuro Keriso-are jöho bogo ejahego è jöhuro ridi sisënö'e ridëmego sisërëjëvo hesije. A'i mare va'iröhe ariböviohuro heromo ejahego jöhuro ridi maëro i'ovëvanovego èhuro maro raromo hesi jëve. Asë'e èhi jië'e mu börömo vae'iröhoho rahuo eni javue. ¹⁷ Ae göehu göehu aho'obèhe è'aruëhioho no bogo èhioho sarerëmiromo uëvarueje: No eni javuajëjo. Èhi jië'e ariböviohuro ijo bajemu uehorovoromo God-are jöho sareri sareri'oho majëhibe jijiharueje. Iae èhuni uvarueje: No eni javuajëjo. Röhu no bogo èhioho è'i a'i uhohu'ö maemu javuego God-ro uövuë'ëro Kerisohu nimaje muohemu vaeromo God-are nuniro atarueje.

3

Paul-mëhu God-are jögoru i'o hesi mu vaejarue jöhoje.

¹ Ëjöho garomo nani jemëro ëma uvo'a'aruje: Paul-ro hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo ë'ajëjo noro uvoröhego: Paul-më God-are mu vae'iröhoho eni jëvájëjo. O ëma uvo'a'aruje: A ioro'iorehu nimaruëhi Paul-mëro nimaruëjo jabesi mu eni jiaje jöho ae göëro jajivego no suroho garomo uvoröhego: Paul-më eni jëvájëjo. O noro Paul-mesi jöho jajivego a ioro'iorohuro suroho garomo uvoruomoröhego: Paul-më eni jëvájëjo. Nani ëhi uvo'a'aruje röhu nomë bogo ëhi jië'e suri surioho nimö. ² Ëhi jië'e suri suriohu'o röromo iae jemë jëve. Kerisoro jemesi ihoho nosi dë vövöbajo'ere jajivahuë'ëro ëhu'ëro no jemesi örire börömo mae uehorovëvarueje. Börömo mae uehorovëvaruëro javuë'ëro ëhuni uvarueje: Nosi mu eni jiaje jö jajivë'e suroho bogo naguajëjo aëro adaho garomo uvoröhego: Paul-më mu mae vaejarue höjo. Ae aho'o suroho bogo adaho ga'i a'i jemesi muohuremu garomo uvoruomo'ë'e: Corinth ariböviehu mu mae vaejarue hesi bëhoho Paul-mëro eni ajëmijë'ëro ëhu'ëro ë'aruëjo. Ëhuni Paul-mesi muoho iae eni jiajëjo. ³ Iae ae aho'obëhe gavö jemë Kerisohu jajivade suri surire jöho va'ëne jëvo'ego. Ëjöho noro bö'areje. Röhu Keriso jöho bogo barigoho jajivo'i a'i God darugo bojamuaje a hesi Aru'ahohuro ëhuro jajivë'eje. O Moses-hu God-are jögoru munë hitahi döre jajivadëhioho bogo ëhioho rori'oho munë döroho jajivo'i a'i jemesi dë vövöbajo'ere jajivë'eje.

⁴ Noro ëhi ajëmijë'ëro Keriso-are mu jemesirire jiajohuni ëhuni God-are nunire riravoromo Keriso-are jöëni biririvoromo uehorovoromo uvarueje: Jemë noehu mu vaejarue suri ma va'ëne jëvájëjo. ⁵ Bogo nosi simanohuro darugohuro God-are mu vae'iröhoho no eni javuo'i a'i hesi God-ro avohavuë'ëro ëhuro eni javue. ⁶ Huro no avohavuë'ëro ëhu'ëro no hesi jögoru i'o hesi öroho avoho röjëhi'iröhoho no eni javue. Ëjögoru i'oho bogo jajivë'e jögoroho jio'i a'i God-are Aru'ahehu bojamuaje jögorohoje. Jajivë'e jögoroho ahoromo vuovarueje. A'i Aru'ahohuro i'ovavuajeje.

⁷ Munë hitahire sehoromo jajivë'e jögoru ë hesi muoho rovego aëro ë jöho ahoromo vuovajeje röhu ë jögoru barovade majare evare God-are aji böröme a nunire rovadeje. Rueromo vuorövobe va'adeje röhu Israel rajoho Moses-are nu ano'o hesi ajoho bogo ga avoho'i ma-ga burutimoruomadeje.

⁸ Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: God-are Aru'aho hesi muoho rovë'ëro ëhu'ëro ë mu hesi ajohuro aji mamioho iosiramiromo bogo bise'o vadu'oho ruenövo'ajëjo. ⁹ Jögoru mami hesi muoho rovego aëro heromo ë jöho ahoromo jö sisë God-are nunire baejarueje. Röhu ë hesi muoho aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Jögoru i'o hesi muoho rovego aëro ë jöho ejego jabesi jö sisëho barëjëhajëro jië'ëro ë mu hesi ajohuro mu mami hesi ajoho iosiramiromo bövi mae höjo. ¹⁰ Aji mamioho börömo ajivadoho jaruvoho bogojanove aji i'ohuro rueromo börömo mae ajivoromo ruahö'öjë'ëro. ¹¹ Vuorövobe va'oröhe muoho iae aji'e jiadeje. Ëhuni biririvoromo uvo'a'anue: Ioro'iohemu jioröhe mu hesi ajoho börömo mae höjo.

¹² Mu i'ehu ioro'ioere gemu jioröhego dë sasohoromo uvaruohuni ëhuni no biririvo avohoromo jöho ma-samae majëhijarueje. ¹³ Samae majëhiromo Moses-hu hesi aji gurihijadëhioho no bogo ëhioho nosi aji'e jöho gurihijarueje. Ëhesi bëhoho Moses-ro hesi nu ano'oho niögëro riogivorovoromo gurihijadeje Israel rajoho jaburo bogo muebe'öromo garöhego

ajoho vuorövo va'oromo baräjego. ¹⁴ Röhu Israel rajoho hia'i biririro jabesi simanoho sisëräjehadeje. Jaruvohu'o ëhi gemuohoje. Jögoru mami adahamu hejë'iroho Moses-hu hesi nu ano'o hesi aji riogivorovadëhi jabesi uehoroho ëhi riogivorovobe rovë'ejö. Ëhesi bëhoho jabumë Keriso bogo ma uehorovarueje röhu huro gemuëro riogivahuajoho jiovahuajeje. ¹⁵ Io'o. Jaruvohu'o Moses-are jögoru adahë'iroho jabesi uehoroho riogivë'e maeje. ¹⁶ Röhu jabumë ae rahu huotorovoromo Bada mae uehorovë'iroho evare uehoro riogivëhadoho iae jiovëho'ë'e. ¹⁷ Röhu Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uave. Badare Aru'ahëhu dinö'e dinö'e jië'iroho öri mare jijihö'iröhoho iae jiovahuë'ejë. ¹⁸ Ëhu'ëro jië'ëro no Christian ae aho'obëhe nosi nu ano'oho bogo riogivahuë'ëro majaehu aririre bijiohego gavaruëhi ëhi Badare ajoho aririro gavanovoromo ëho uehorovo avohoromo gorosovoromo hu jiajëhi ëhi javuobe hesi ajoho gö'o gö'o baebe va'arueje. Badaro ëhi ajivavuajeje. Bada hesi bëhoho God-are Aru'ahoho uaromo ë'e.

4

Aji mu mabëhe baejë'ëro ëhuni Paul-mëhu biririvoromo mu vaejare jöhoje.

¹ Ëhi jië'e aji'e muoho God-ro noni vavaenimoromo bojamuijë'ejë. Ëhuni bogo u'uhoromo vuonugo hesi javue. ² Gurihijë'e javoji'e mu sisëho bijönaguego bogo vaejarueje. Sareri'e muoho bogo vaeromo God-are jöho huotohuotovoromo majëhijarueje. A'i God-are jö maho sama'e huruoho majëhiromo hesi nunire riravoromo mue vaeromo nosi arijo'arije ae aho'obëhe röjahirovarueje jabesi uhure uehorovoromo uvojöro: No ma-mae javuajëjo. ³ Keriso-are jö maho noro iae sama'e majëhijarueje röhu ë jö hesi bëhi tugohëhë'oho sisëre va'iröhe aribövi jabesi örohëmu tugohëhë'ejë. ⁴ Ëhesi bëhoho Keriso bogo ma uehorovarue aribövioho ave sa'a hesi börömohuro jabesi uehoroho tugohëhë'ejë jö ma hesi ajohuro ajivëvego Keriso-are ajoho garuomöjëni Keriso hu God jiajëhi ëhi jië'ego. ⁵ Bogo nosi jöho majëhi'i a'i ae majëhiromo uëvarueje: Iesu Keriso hu Bada höjo. Nomë Iesuare jöëni jemesi mu vaejëharue aribövie javuajëjo. ⁶ Keriso-are jö majëhijarue hesi bëhoho ni'i'ivadiroho God-ro uvade höjo: Ramoramoho ajivëjo. Ëhi uvade ahuro nosi dë vövöbajo'oho ajivavuadeje noro hesi aji mahëmu Keriso-are nu ano'ere garuomörohëgo.

Paul-mësi sino haho'e u'uhëvadeje. Huë vavaene baejareje röhu God mae uehorovë'ëro biririvoromo mue vaejareje. Ëhesi jöhoje.

⁷ ËGod-are aji maho nosirire u'uhë'e rama gagore jianovajeje ëhuro noro garöhego daruge aho'o bogo nosirehu jio'i hesi God-are örire jioromo rovego. ⁸ Majae ëhi huë vavaene böröme bae'i arijarueje. Röhu bogo ijumavuo barëjë'ejë. Öre nahoromo uehore gö gö bae'i arijarueje. Röhu öroho iae biroharueje. ⁹ Ae aho'obëhe sisë vaejavuoruomajeje. Röhu God bogo vuororamuijë'ejë. Aëro anaguö'i arijarueje. Röhu bogo ma anaguë'ejë. ¹⁰ Iesuhu vi'ehi baeromo guomadëhi majae ëhi no'o sa'a sinore ëhi vi'ehi baeromo vuovo'ië'obe va'arueje God-ro nimë'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sinore jiego. ¹¹ Majae ëhi ave sa'are raromaruevare evare Iesuare jöëni vuovo'iröhëro raromarueje God-ro nimë'ëro noro garöhego Iesuare darugoho nosi sa'a sinore jiego. ¹² Ëhu'ëro jië'ëro noehu Keriso-are jö majëhijaruoho vuovo öriro muoho vae'i a'i jemë ë jöho heromo i'ovo örire jëvajeje.

¹³ Röhu God-are surire jajivoromo uövuë'etje: Na mae uehorovode höjo. Ëhuni jöho jövode höjo. Ëaehu jajivadëhi no'o ëhi gemuoho mae uehorovë'e raromarueje. Mae uehorovoromo ëhuni jöho atarueje. ¹⁴ Atarue hesi bëhoho no garomo uvarueje: Bada Iesu ajamamu ri'öjade aho God-ro no'o ëhi ajamui'iramu ri'ö'ejarëjo Iesu'o gemu mae javuë'ëro. Ri'ö'iramu jemë'o gemu mae hesirire söjavuo va'a'ajëjo. ¹⁵ Ëmuoho aho'obëhe nosirire rovaje hesi bëhoho ëhuro God-ro ae aho'o huë baeromo ajëmiromo dë vövöbajo'e huotovëhobe va'ego ae aho'o hu rajahi avohego hesi ihoho dö maro jioröhego.

¹⁶ Ëhuni no bogo u'uhoromo muoho vuonugo hesi javue. Nosi sino haho'oho sisërëjavuobe va'irögoro a'i nosi aru'ahoho majae ëhi i'ovavuobe va'ajeje. ¹⁷ Nosi huë vavaenoho ma-bisemu baeromo ma-burëro barë'iröhoho jio'i röhu ë huë vavaenohuro ëhuro ijönö aji ma-mabëhe ioro'ioremu bae'ejo. Huë vavaenoho ma-bise'ego bogo uehorovo'ejo. A'i ajoho börömo mae jio'ë'e. ¹⁸ Nunehu ga'amaruoho bogo nuroho vae'i a'i nunehu bogo ga'amaruoho nuro vaejë'e raromarueje rabëni hesi bëhoho nunehu ga'amaruoho ëho majae ma-bunemu jioromo barë'i a'i bogo ga'amaruoho ëho jiemu jio hesi jië'ego.

5

Vuovavuë'oho no maro raromo'iröhe jöhoje.

¹ Iae no garomo uvarueje: Nosi sa'a sinoho ma-jahuri raromarue javu va'ënoho ëho sisërë barëjë'oho God-hu nugahuade javu maho nosi jio'a'ajëjo. Bogo aho övoho avoho'i hesi God-ro bamahuë'e höjo noro ëho baeromo ö'idöre ioro'ioremu raromo'iröhego. ² Avevejö'oho vavaenimoromo hara'uë'i muebejarueje ö'idöre jiaje javuoho baeromo ëhuro niögunö'e aegorovo'iröhëni. ³ Niögunö'e aegorovë'oho bogo niögu rumo'oho ëma raromo jijihanovo'ejo. ⁴ Sa'are ma-jahuri raromarue nosi javuore raromaruevare evare vavaenimo avohoromo hara'uarueje. No vavaenaguaje hesi bëhoho bogo niögu mamioho boremi'ö'i naguajohunioho bogo ëhunioho vavaenimo'i a'i God-hu bojamui'iröhe niögu i'ohuro döre aegorovego ëhuro raromemu raromo'iröhe muohuro sisërëjavuobe va'aje muoho ruahö'öjego barë'i i'e javuoröhego. Ëhuni vavaenimarueje. ⁵ Röhu hesi God-ro no avohavuadeje noro ëhi i'e baeröhego. Avohavuoromo hesi Aru'aho maho suvuore bojamuij'etje noro uvoröhego: Iae mae-ëjo. Hesi Aru'aho bojamuijadëhi suvuro vituoho ëhi bojamui'iramu ma-mabëhe bae'ejarëjo.

⁶ Ëhuni majae ëhi no dë sasohoromo biririvarueje. Rabëni no gavaruoho nosi sino haho'ere raromaruoho ëhuro Bada'o gemuoroho bogo raromarueje. ⁷ Bada mae uehorovoromo raromo jijiharuoho bogo hu garomo ëhioho ë'arueje. ⁸ Amo noro dë sasohoromo biririvarueje. Dë sasohoromo biririvë'i uvarueje: Nosi sinoroho bogo raromo'i Bada'o gemu mae raromë'oho ëho iae maho höjo. ⁹ Röhu no sinore raromë'oho o bogo raromë'oho ëho bogo uehorovo'i a'i nosi uehoroho ë gemu bamarueje noro muoho avoho vaejego Badaro göromo nimorohoröhego. ¹⁰ Huhu nimorohoröhego vaejarue hesi bëhoho no ae aho'obëhe Keriso-are nunire riravo'ejo no ae gemu gemu sinehu raromoromo mu mae o sisë vaejarue ëhi jië'e manaho baebe va'iröhëni.

Kerisohu no buore vaejavuoromo God-are gemuore bamavuade jö Paul-mëhu a majëhinövare jöhoje.

¹¹ Hesi nunire riravo'iröhohuni ehuni Bada juhuonamiromo a jabesi simanoho huotovëho gavarueje jaburo hu mae uehorovoröhego. No ehi mae e'aruoho God-ro no gö barëjê'eje. Röhu na uehorovoromo uve: Nani jemë'o jemesi dë vövöbajo'ëro ma-va'orahoro gövuaruje höjo. Ehi jië'oho iae na nege. ¹² Noehu mae e'lego God-hu gövuaje jöho uëve röhu nadi uvore: Paul hesi arijo'ëro hesi ihohu'o hesi aribövi jabesi ihohu'o mami'e nigemadoho röhu maho ëma nigemoromo e'ajëjo noro uvoröhego: God-are mu vae'iröhoho eni jëvajëjo. A'i e jöho jajivode hesi bëhoho ehuro jemë nosi jöëni nimoroho'irarijego. Nimorohoromo he'irarije aehu nosi jö sisë atoruomamu hejë'oho jö mana uë'irarijoho jemesi örire jioröhego. Nosi jö sisë atoruomaje aribövioho dë vövöbajo'oho bogo nimorohë'e ato'i a'i ma-sinoremu nimorohë'i atoromo nosi jö sisëho atoruomajeje. ¹³ Aehu uvaruoho: Paul-mëro simane sisërëromo muoho vaejarue hö uvaruoho no God-ni ehi jië'e muoho vaejarueje. O simano mae javuego mu vaejaruoho eho jemesi jöëni ehioho vaejarueje. ¹⁴ Ehesi bëhoho Kerisoro no dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuajeje. Ehuremu no uehorovoromo bogo nosi jöënioho a'i God-are o aribövi jemesi jöëni uehorovoromo muoho vaejarueje. Iae no uehorovoromo uvarueje: Ae gemuëro ae aho'obëhëni guomade höjo. Urimo ae aho'obëhe no mu sisëmu uehorovaroho röhu Kerisohu guomadohuro ehuro ae aho'obëhe no'o ehi vuovavuanovamu nosi mu sisëho barëjahuë'e höjo. ¹⁵ Kerisohu ae aho'obëhëni guomade hesi bëhoho no ave sa'are raromarue ariböviohuro ijönöho bogo nosi sinemuoho uehorovoromo raromo jijih'o'i noni guomoromo ri'öjade aho uehorovoromo raromo jijih'o'iröhego. Iae ehuni hu guomade höjo.

¹⁶ Ehi jië'ëro aehu uehorovaruehioho no ijönöho bogo ehioho uehorovoromo uvo'ejo: Eaho mae o sisë höjo. Urimoho aehu jabesi ma-uehorovaruehi no'o ehi uehorovoromo uvonövareje: Iae Keriso ehi ehi jië'e ae höjo. Röhu jaruvoho no bogo ehioho uehorovarueje. ¹⁷ Ehu'ëro jië'ëro ae rahu Keriso-are ae gemuoho javuë'oho no i'e javuajeje. Mu mamioho barëjahu'o'i mu i'e rovë'eje. ¹⁸ Emuoho aho'obëhe hesi God-ro avohahuadeje. Huro Keriso nugö'öromo ehuro buore vaejavuoromo hu'o no'o aevoromo maro raromareje. O mue bojamuadeje buore vaejavuade jöho majëhijego aëro heromo ejahoruomoröhego. ¹⁹ Jöho aviëhije. God-ro Keriso-are dë vövöbajo'o uhure jioromo mue ajamiromo ehuro ae aho'obëhe nosi sisë hesi i'uoho bogo uehorovahu'o'i buore vaejavuade höjo. Buore vaejavuoromo buore vaejavuade jöho bojamuade höjo noro majëhibe jijihoröhego. ²⁰ Ehu'ëro jië'ëro no Keriso'o röromo jö majëhijarue aribövie javuë'ego God-ro jöho bojamuiromo uövuego no ae dinëmarueje. Keriso-are jöëni ae uëvarueje: Buore vaejavuade jöho eromo God'o gemuoro huë mae raromohëjo. ²¹ Keriso hu mu sisëho bogojiadeje. Röhu God-ro nosi sisëho hesi örire bojamamu baejadeje ehuro no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro God-ro nosi ihoho avohavuego hesi nunire ma-mae riravoröhego.

6

¹ No God'o gemu mae mue vaejaruëro javuë'ëro no naguaje jöho jemesi örire majëhi'irögoro e'ö jemëro ehi e'irarijego. God-hu huë baeromo bojëmade jö maho mu maho nadi ëma baeromo boremi'ö'i ma-avoho ma'enore. ² God-are surire jöho jajivoromo ehi uvë'eje: God naehu huë baejëvo'irode majaho rovamu evare na jemesi jöho ejëhode höjo.

Jemë maro bamëvo'irode majaho rovamu evare na ajëmijode höjo.

God-ro ëhi majahuijadeje. Röhu ë hesi bëhoho gare. God-hu huë baejëvo'i uvade majaho jaruvoje. Maro bamëvo'i uvade majaho jaruvoje.

³ Paul na'o nasi ariböviohu'o noehu God-are mu vaejaruoho ë muoho iho sisë hö uvë'oho no bijönague. Ëhuni nosi muoho bogo sisë'ioho vaejarueje aëro ëho garomo sisë'i uehorovoromo rireromojöeni. ⁴ A'i God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi ëhi mue aho'o a nunire avoho vaejarueje. Huë vavaene mu sisë gö gö rovë'oho biririvo avohoromo riravarueje. ⁵ Aehu hisuebijavuë'oho savoji gagore io'amavuë'oho muorovamui'i juhijavuë'oho ma-biririvarueje. Noehu i'u'e mu vaejë'oho röho dere bogo momorö'öjë'oho i bogo ue'ahë'oho ma-biririvarueje. ⁶ Biririvoromo mu mahemu uehorovoromo Keriso-are jöho mae garomo a jabesi mu sisëho ma-ga taemoromo ae huë baejëvoromo God-are Aru'ahoho baeromo ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ⁷ God-are jö maho majëhiromo hesi darugoho röjëhijarueje. Ëhi'oromo God-are mu vaejarue ariböviehu ë'aruëhi no ëhi a nunire mae vaejarueje. Mu mae vaeromo ëhuro Satan-hu no'o muorovë'oho övo göhuro tugohë'i övo göhuro mana muorovamijarueje. ⁸ Aëro rajahuinövo sivaguonövarueje. Nosi ihoho ba'obuenövo ba'ojiomonövarueje. Aëro ma-uvarueje: Paul-më sareri'e aribövie jëvájëjo röhu ma-jö maemu atarueje. ⁹ Aëro uvarueje: Paul-më iho rumo'e aribövie jëvájëjo röhu ae aho'obëhe nosi ihoho iae heruomajeje. Aëro uvarueje: Vuovëvo'ie'ajëjo röhu bogo vuovo'i iae biririvoromo raromarueje. Aëro uvarueje: Sisëni i'uoho baejarue höjo röhu bogo vuovavuaeje. ¹⁰ Aëro uvarueje: Huë vavaene baejarue höjo röhu majae ëhi nimoroharueje. Aëro uvarueje: Bövi bise'o rumo'e jëvájëjo röhu noro ae aho'o ajëmijego Keriso-are bövi bise'o maho baejarueje. Aëro uvarueje: Rabe rabe bogojëvájëjo röhu bövie bise'e aho'o nosi örire eni jië'eje.

¹¹ Corinth amo rajomë nosi simanore dë vövöbajo'ere jöho ma-sama'e huruoho majëhijë'e javue. Nosi dë vövöbajo'e aho'o jemesi örire bojëmijë'e javue. ¹² No jemesi öriroho bogo uehorovëvoromo vuonugë'e jemëro nosi örire uehorovavutoromo vuonugavuanovë'e jëve. ¹³ Vavuehu aboji harihu'e jö majëhijaruëhi ëhi naro jemë uëve: Jemëro mana ëhi dë vövöbajo'e aho'o nosi öroro bojamuirëjo.

Christian ariböviehu God rumo'e aribövi jabesi uehoro bogo baeromo jabu'o bimuvorovo'iröhe jöhoje.

¹⁴ God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o gemuoroho nadi bimuvoromo uehore gemuoho baere. Jabesiroho hahagu jio'i jemesiroho hahaguje. Na mu mahu'o mu sisëhu'o mu gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Na ajohu'o ramoramohu'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. ¹⁵ Na Keriso'o Satan'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. Na God mae uehorovarue ariböviohu'o God bogo ma uehorovarue ariböviohu'o jöe gemuoho uehorovarueje o hahagu hahagu uehorovarueje. Hesi hahagu hahagu uehorovarueje. ¹⁶ Na God-are osa börömo'u'o sareri'e vörö'e inömo'u'o gemuohoje o hahagu hahaguje. Hesi hahagu hahaguje. Röhu no God darugo'o hijaje a hesi osa börömo'u'o va'ëne javue. Ëhesi bëhoho God-are surire jöho ëhi uvë'eje:

God naro jabesirire hiromo jabu'o juvo'ejëjo.

Na jabesi Börömo'u'o jevo'i jabumë nasi aribövie jioruomö'ajëjo.

17 Ĕhuni Badaro uvajęjo: Jemęro jabumę goręvoromo jemesi hahagu raro-mohęjo.

Sisęho nadi gavanovohęjo.

Ĕhi ę'ę'oho naro jemę rajęhiromo baejęvo'ęjęjo.

18 Baejęvo'iramu na jemesi Vavue jevo'i jemę nasi aboji harihu'e jęvo'ajęjo. Bada mu bęvi bise'o eni jię'e ahuro ęhi uęvajęjo.

7

1 Nasi ę mueno'e God-hu ęhi mae vaejavuoröhęni uęvuadohuni ęhuni mu sisę aho'obęhe vae'amego ęhuro sino haho'o dę vęvębajo'o sisęręjavuajoho ę'ęgo no ęho goro'i God gemu bęręmoho hę uehorovoromo mu mae gemu vaeromo avoho raromo'iro.

Corinth ekaresiaehu mu mae vaejamu Paul-hu heromo nimorohade jęhoje.

2 Jemesi dę vęvębajo'e aho'o nosi ęroro bojamuire. Nomę aho bogo sisę'ioho vaejęvę'e javue. Aho bogo ijumęvę'e javue. Jemesi bęvioho bise'oho bogo sarerisarerięmiromu ujuohęhę'e javue. 3 Ĕjęho na bogo uęromu ę'e: Jemę a sisę jęvajęjo. Na mami'e uęvodeje: Jemę nosi dę vęvębajo'ere jęvajęjo ęhuro no biririvoromo raromę'oho o vuovavuę'oho jemę'o no'o gemuro javuoręhego. 4 Na jemesi ęrire mae uehorovęvo avohajeje. Jemesi jęęni sisę maro nimoroheve. Iae no huę vavaene aho'o javue ręhu na herove nasi dę vęvębajo'ere huę sanue rue avohoromo sasohevo'ęgo.

5 Iae no Macedonia sa'are rueromu uvareje: Nosi dę vęvębajo'oho sanuovavuo'ajęjo ręhu bogo. A'i huę vavaene aho'o nosi ęrire ruenęvohijo. Gahijo anaguo biraguo'e vae'i ari'ęgo. Nosi uhure juhuone rojomohijo. 6 Ręhu God-hu huę vavaeni sanuamuijaje ahuro jię'ęro Titus nugę'ęjamu rovadohuro ęhuro no sanuamuamu biririvavuadeje. 7 Ręhu bogo huhu rueromu sanuamuijadohuremu jio'i a'i Titus-hu jemesi ęrire huę sanu baejade jęho no hejamu ęhuro God-ro nosi dęho sanuamuijadeje. Huro rueromu uęvuadeje: Corinth aribęviovuro nęrę ga'i nimohijajo. Jabesi sisęni vavaenimohijajo. Nęruare ęrire ajami'i nimohijajo. Iae ęhuni aveveję'oho na nimorohevo avohe.

8 Naro urimę'i uru'ę jęho jajivoromo nugę'ęjamu jemęro garomu huę vavaene baejarijeje. Iae ęhi ę'odeje ręhu na bogo uehore gę baeromu uvareje: Uru'ę jęho rabęni jajivode hęjo. Ręhu urimu na uvodeje: Na rabęni jajivode hęjo. Na gavajoho jemę huę vavaeni baejarijoho ęho majae ma-bisemu baeromu baręjadeje. Ĕhi jie ręhu iae baejarijeje. 9 A'i jaruvo na ję jajivodoho dę mae jeve bogo vavaeni bojęmijodohuni a'i jemęhu vavaeni baeromu ęhuni huotorovoromo avoho uehorovarijohuni. God-hu nimaje ęhi jię'e vavaenoho baejarijeje. No bogo ęhuro jemę sisę vaejęvareje. 10 Ae rahu God-hu nimaje ęhi jię'e vavaeni baeję'ohuro ęhuro ja huotorovoromo avoho uehorovoromo maro hi'a'anue. Avoho uehorovoromo avoho hiję'oho bogo ę hesi jęęnioho vavaenimo'anue. A'i sinemu uehorovoromo vavaeni baeję'ohuro ęhuro ma-guomo'a'anue.

11 Ręhu gare. God-hu nimaje ęhi jię'e vavaeni baejarijohuro ęhuro ave mu maho rovadeje. Jemesire jiade mu sisę ma-nunęremu gavarijoho vuonugoromo aho'i uehorovarijeje. ęvo uno'e ma-maemu jęvajoho ręjehi'i nimarijeje. Mu sisęhuni dę vęręnęgadeje. Ĕhesi i'uohuni juhuonivarijeje. Nasi jęęni vavaenimarijeje. Muoho avoho'i nimarijeje. Sisę vaejade aho

i'ue mana bojami'i nimarijeje. Iae no gavö jemë ë mu sisë avoharijoho mabëhe jio'ego.

¹² Ëhu'ëro jië'ëro iae na uru'ö jöho jemëni jajivodeje röhu na mu sisë vaejade aho bogo uehorovoromo sisë baejade aho bogo uehorovoromo jajivo'i a'i naehu jajivode hesi bëhoho jemëro God-are nunire riravoromo garomo uvo'irarijogo: Iae no Paul-mesi jöëni uehorovo avoharue höjo. ¹³ Jemëhu nosi jöëni uehorovarujohuro ëhuro no sanuamuijamu birire baejë'e javue.

Birire baeromo gavare Titus nimorohamu gagorovo no'o nimoroho avohareje ë hesi bëhoho jemë ae aho'o hu ajamamu hesi dë sasohahadohuni. ¹⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i naro jemesi jöëni nimorohë'i jöe bisemu Titus-are örire majahiromo uavodeje: Corinth aribövioho mu mae vaejarue höjo. Ëhi uavamu hegoroovo Titus-ro ö'oromo gavade jemë mu mae vaejamu gagorovo vuonorö'ö rueromo uevadeje: Paul ja Corinth amo rajo jabesi jöho mae uevane höjo. Jaehu uevanëhi Corinth aribövioho ëhi jië'e mu maho vaejamu gëvode höjo. Ëhi uevamu hegoroovo na javojoho bogo bae'i mae jevadeje. Noehu Corinth amo rajo jemesi örire jöe aho'o ma-maemu majëhinövarëhi ëhi Titus-are örire jö mae majahijareje. ¹⁵ O Titus-ro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhesi bëhoho hu jemë gëromo simanoro vaejë'ëro uvajeje: Naro Corinth amore va'amu amo rajohuro juhuonivoromo butubumoromo jejemiromo ae aho'obëhe nasi jöho gemu ejarahue höjo. ¹⁶ Ëhu'ëro jië'ëro na uvajeje: Naehu nimaje muoho ae aho'obëhe jemëro majae ëhi vaejaruje hö uvoromo nimoroheve.

8

Corinth ekaresiaehu rabëni öve sasohoromo bövie bise'e a bojëmi'iröhe hesi jö bëhi Paul-hu jajivadohoje.

¹ Röhu nosi ö mueno'e no nague Macedonia sa'a rajo ekaresia jabesi jöho jemëro ga'irarijogo. Macedonia sa'are ekaresia God-hu huë baeromo ajëmamu jabuhu ë'are jöho no majëhi'ië'ö. ² Macedonia ekaresiaho jabumë huë vavaene börömo böröme baeromo sisë'i raromareje. Iae sisë'i raromareje röhu evare majare nimoroho avohareje. Nimorohoromo ëhuro bövie bise'e biseharihe jëvadoho röhu öve sasohëvamu suvuore bogo bise'o vadu'oho God-are örire i'imamijareje. ³ Jaburo rabe rabe jëvajokho i'imamiromo röhu gö'ö döre mamareje. Ëhi'amu gëvë'ëro na ë jöho jemë majëhije. Jabesi nimoromo ri'öromo ⁴ dinamuiromo uövuareje: Uövüego no jemë'o bimuvoromo God-are aribövio Judea raromaruoho ajëmi'irarëjo. Ëhi uövüë'oho huë mae javuo'ajëjo. ⁵ Noro uehorovoromo uvareje: Jabumë ma-moniemu i'imamui'ajëjo. Ëhi uvareje röhu bogo ëhemuoho ë'areje. A'i urimo jabesi dë vövöbajo'oho Badare örire bojamirovoromo evare God-hu nimajëhi nosi örire bojamirovareje. ⁶ Ëhi'amu gagorovo noro Titus uavareje huhu jemë'o hiromo mu aevadëhi huro röhu maho ö'oromo ëhi ajëmego jemëro ë huë baejarije mu mabëhoho röhu maho vaeromo barë'irarijogo. ⁷ Röhu jemë mue aho'obëhe vae avoharujeje. Jemë God mae uehorovo avoharujeje. Jöho mae ato avoharujeje. Simanëro mae ga avoharujeje. Mue bövie bise'e ajamui'i nimo avoharujeje. Nosi örire uehorovavuo avoharujeje. Ëhuni no nague jemëro ë huë bae'irarije muoho ëhu'o vae avoho'irarijogo.

⁸ Na bogo darugo'e jögoroho jemesi öriroho bojëmi'i a'i aribövi ioro'ioerehu ajëmi'i nimo avohare jöho naro majëhiromo jajivodeje ga'irodëni jemë ma-döhemu ae uehorovëvego o uhohu'o uehorovëvoromo huë baeromo ajëmijego. ⁹ Nosi Bada Iesu Kerisohu huë baeromo ajamuade jöho iae jemë'o uehorovarujeje. Hesi örire börömo mae jiadeje röhu jemesi jöëni vuonugoromo rueromo bövi bise'o rumo'e hijadeje ëhuro hu bövi bise'o rumo'ëro jië'ëro ëhu'ëro jemëro aru'aho'e mue bövie bise'e bae avoho'irarijego.

¹⁰ Nasi uehoroho jemë diehi ë'ego marëjëvo'iröhe öroho aviëhije. Vaduni göho jemëro urimo ë suvuro muoho aevoromo vaejamu a ioro'iorohuro ijonö aevareje. Jemëro urimo ë muoho vae'i nimamu a ioro'iorohuro ijonö nimareje. ¹¹ Jaruvoho ë mu vituoho vae barëre. Jemëhu mu aevo'i börömo bëhi nimarijëhi ëhi vae barë'i nimo avohore. Nimoromo jemë rabe övore jëvajoho ëho bojamire. ¹² Jemë bojami'i nimoromo övore jëvamu bojamijë'oho God-ro uvajeje: Ëho suvuro mae höjo. Övore bogojëvë'oho God bogo uëvajeje: Bojemihëjo.

¹³ Na bogo uve jemëro bövi mae bojëmiromo ëhuro bogo eni jëvego huë vavaeni'e raromego a ioro'iorohuro ma-samae baeromo nimorohoröhego. Na bogo ëhioho nego'irögoro na nege ae aho'obëhe ma-gemuoho jëvoröhego. ¹⁴ Avevejö'oho jemë moni böröme jëvo'i jabumë bogojëvë'ëro jemëro jabumë ajëmi'aruje. Ëhi jië'oho ijonöho jabumë moni böröme jëvo'i jemë bogojëvë'iroho jabumëro jemë ajëmi'ë'ö. Ëhi jië'oho jemë'o jabu'o gemuoho jëvo'ë'e.

¹⁵ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje: Bövie gagovade aho i vituoho bogo rune vaejade höjo. Bisemu gagovade aho hu ie eni jiade höjo.

Titus o ae gö niö'i Corinth amore va'oromo ajëmiromo suvuore gagovo'iröhe jöhoje.

¹⁶ No God-are örire huë mae uavö. Rabëni hesi bëhoho huro Titus-are dë vövöbajo'oho huotovahë'ëro noehu jemë ajëmi'i nimaruëhi Titus'o ëhi ajëmi'i nimajeje. ¹⁷ Nimë'ëro huro jemë ajëmijöro noro ua gavamu hegorovo ejahuadeje. Ejahuoromo röhu ajëmi'i nimo avohamu ëhuni hesi uvadeje jemesirire ö'iröhëni. ¹⁸ Röhu Titus'o gemu mae va'iröhego nosi ö göho nugö'öjö. Ëahuro God-are jö maho ma-mae majëhibe juvajeje. Ëhuni ekaresiae dinö'e dinö'e jio'amajohuro hesi örire rajahiruomajeje. ¹⁹ Röhu gö'o ekaresia ariböviohuro ë aho baeruomadeje bövi bise'o bogojië'e aribövi jabesi suvuoroho noro baejëhoromo va'ego evare huro no'o gemu mae ö'oröhego. Ësuvuro mu hesi bëhoho Badare ihoho ma-mabëhe jio'i o ae aho'obëhe göröhego nomë huë baejëvo'i naguego. ²⁰ Huhu Titus'o va'iröhego noehu nugö'öjarue hesi bëhoho aëro uvojöëni: Moni böröme sisë'i muebejarujëjo. ²¹ Iae no nague muoho Badare nuniro avoho vaeromo röhu ëhi a nuniro avoho vae'iröhego.

²² Titus'o ë ö göhu'o rëmö'öromö ö göhu'o nugö'öjö ë ae niö'iohu'o gemu mae ö'oröhego. Urimë'i ë ahuro Keriso-are muoho ajëmi'i nimo'ego no gabe ruenövareje. Röhu jaruvoho hu börömo bëhe ave muohu'o jemë ajëmi'i nimajeje jemesi örire mae uehorovëvë'ëro jië'ëro. ²³ Titus hu na'o bimuvoromo jemëni mu vaejaje aeje. O nosi ö niö'ioho jabumë ekaresiaehu rëmö'öjare aho jëve. A maëro jëvë'ëro Keriso-are ihoho dö maro ajio jië'eje. ²⁴ Ëhuni ë ariböviohuro ö'ego jemëro mae rajëhijego jaburo uvo'i: Corinth aribövioho huë baejë'e aribövie jioruomajëjo. Ëhu'ëro Paul-mëro jabesi jöho mae nimoronimorohë'i majahuijare höjo. Jabumë ëhi uehorovë'oho

ekaresiae aho'obêhe jemesi jôho heromo uvoruomo'ë'ö: Paul-mëro Corinth aribövi jabesi jôho mae atare höjo.

9

Christian ioro'ioro jabesi örire huë baejëvoromo moni bojëmi'iröhe jôhoje.

¹ God-are aribövi ajëmi'irarije muoho iae jemë gavarujeje röhu na diehi jië'e jôho jajivoromo majëhijego gare. ² Na gëvajeje jemëro ajëmi'i nimego. Èhuni bogo jajivo'ejo. Jemë nimarujoho naro Macedonia sa'a rajo jabesi örire nimorohë'i jövoromo uëbe rovë'e jeve: Greece sa'a rajoho jaburo mami'e vaduni göre aevoromo bövi bise'o avoharoho ëhi jëvobe rovë'e höjo. Jemesi jôho ëhi uëvamu hegorovo Macedonia sa'a raje ae aho'obêhe uvareje: Corinth ariböviohuro ajëmi'i nimarue uvoromo jabu'o ri'öromomo ajëmi'i nimoreje. Èhuni ajëmi'irarije jôho na bogo jajivoromo majëhi'ejo. ³ A'i naro ö mueno'oho rëmö'öje jaburo ö'oromo ajëmego naehu Macedonia rajo uëvodëhi ëhi bövie bise'e eni avoho'irarijego noehu jemesi jö nimorohë'i majëhijaroho bëhi rumo'e jianovojöëni. ⁴ Na juhuoninege ijonö Macedonia sa'a rajehu na'o ö'ë'oho ö'oromo gëvego monioho bogo gagovë'ëro ëhu'ëro ajëmi'irarijoho jemë bogo eni avohë'e jëvego na javoje baejöëni rabëni monioho gagovo'arujë uvoromo mae uehorovëvë'ëro. Jemesi javoji jôho bogo majëhi'ejo. ⁵ Èhuni na uvodeje: Nasi muoho ëhi höromomo ö mueno'oho uëvodeje: Corinth amoro urimo va'irarijoho jabuhu bojëmi'i uövuare suvuoroho avohorego naro ijonö ö'oromo ga'iröjo suvuoroho gagovë'e jiego. Èhesi bëhoho suvuoro urimo ajëmiromomo gagovamu eni jië'oho na ö'oromo jemesi öriroho bogo dinëmi'iramu jemëro bogo övoho i'uho'i dë vövöbajo'ere nimo avohoromo öve sasohoromo suvuoroho bojamui'aruje.

⁶ Bëhoho aviëhije. Öve i'uhoromo suvuore ma-bisemu bamë'oho i uje bisemu öjël'ëro bisemu gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi bisemu bae'a'anue. Ö öve sasohoromo suvuoro böröme bamë'oho i ujo böröme öromomo i böröme gagovaruëhi suvuoro manaho ëhi böröme bae'a'anue. ⁷ Èhu'e jiaje jemë ae gemuëro gemuëro bojëmi'i dë vövöbajo'ere uehorovar-ijëhi ëmino'e ëhi bojëmire. Suvuoro muoho nadi uvore: I'u'e höromomo bijöni bijönioho vaere. Aehu nimorohoromo huë baeromo bojëmi'iröhoho ëhi jië'e aribövioho God-ro nimajeje. ⁸ Huhu bövi mae ajëmi'iröhoho iae eni jië'eje. Ajëmego ëhuro majae ëhi jemë bövie bise'e eni jëvego huë bae'irarije muoho aho'o vae avoho'irarijego. ⁹ Èhi jië'oho suvuoro'e aribövi jioruomajëhi jemë ëhi jëvo'ë'e. Suvuoro'e aribövi jabesi jôho God-are surire ëhi uvë'eje: Huro suvuoroho öve sasohoromo bövi rumo'e a jabesi örire i'imëmibe va'aje höjo.

Huhu mu ma vaejaje jôho ëhi jiemu jiobe va'a'ajëjo.

Jemë ëhi jëvo'ë'e.

¹⁰ Iruno'o ujo ö'ïë'iroho God-ro suvuoramuijego öjarueje. Iruno'o ue'aho'ïë'iroho God-ro suvuoramuijego gagovoromo ue'aharueje. Iruno'o ujohu'o iruno'ohu'o suvuoramuijaje aho God-ro jemë'o aru'aho muoho bövioho bise'oho suvuorëmi'iramu rae avohëvo'iramu jemesi mu maho bövi mae jiëho'ë'e. Huro ëhi ajëmi'ë'e. ¹¹ Ajëmiromomo mae sisë rabe rabe suvuorëminövo'ë'e ëhuro ae huë vavaeni jëvamu gëvë'oho jemëro öve sasohoromo i'imëmi'irarijego. Èhi jië'oho jemëro suvuoroho nosi örire i'imamui'iramu noro ujuoho va'oromo suvuorëmi'iramu ae aho'obêhe ujuohoromo God-are örire huë mae uaruomo'ë'e. ¹² Iae jemëhu ajëmiromomo mae sisë i'imëmijë'oho ëhuro ë God-are ariböviohuro rabe bogo eni

jëvajoko eni ujuohoromo'e'e. Ujuohoromo röhu ëhuro ae aho'obëhe God mabëhe hö ua avohoromo'e'e. ¹³ Jemëro ëhi ajëmi'iramu jaburo jemesi suvuoroho ujuohoromo ga'ë'ö jemë uhohu'o mae jëvo'iramu. Ëhi gëromo uvoromo'e'e: O Corinth amo rajohuro Keriso-are jö maho bogo majö'ëremuoho ejaho'i dë vövöbajo'o uhohu'o ejaharue höjo. Ejahoromo huë baeromo öve sasohoromo suvuoroho nosi örire i'imamuiromo ae aho'o jabesi örire i'imëmiarue höjo. Jemesi jöho ëhi uvoromo God-are ihoho döro bamoruomo'e'e. ¹⁴ God-are ihoho döro bamoromo uvoromo'e'e: God-ro Corinth aribövioho huë mae bojëmi avohoromo dë vövöbajo'o huotovëhamu öve sasohoromo ajamuiruomade höjo. Ëhi uvoromo jemesi jöëni vavaenimoromo God uaruomo'e'e huro jemë ajëmiröhego. ¹⁵ Asë'e God hu mabëheje rabëni huro huë baejavuoromo hesi Harihoho nosi örire suvuore börömo bëhe bojamuijë'ëro jië'ëro. Suvuoro börömo bëhe jië'ego no ë hesi jöho bogo ato varijënoho javue.

10

A göëro sarerivoromo uvareje: Paul hu ma-u'uhoromo Keriso-are muoho vaejaje höjo. O hesi sinohemu uehorovoromo vaejaje hö uvamu Paul-hu jabesi jö mana ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Röhu Paul naro nasi jöho uë'ie'e. Jemëro avo'avoho here. Keriso ma-taemorovoromo sanu'e mu vaenövade a hesi ihore jöho majëhi'ie'e. Aëro jemesi amore raromoromo nasi jö sisë sareri'e atoromo uvoruomajeje: Nöröro rueromo Corinth hijë'oho juhuoni juhuonie hi'i öre gö hijë'oho Corinth aribövi jemesi örire biriri'övoromo darugo'e jöho surire nugö'öjaje höjo. Nörö ëhi jië'e ae höjo. ² Ëhi jië'e ae jiajë uvoruomaje aho naro jemesi örire ave jöho uëve. Avo'avoho uehorovego na ö'oromo Corinth hijë'iroho bogo biriri'övoromo darugo'e jöho majëhi'iro. Darugo'e jö majëhi'irodoho na bijönego'i röhu majëhi'irodoho iae na eni jeve. Ae rahumë nasi jö sarerivoromo uëvë'oho: O Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue hö uëvë'oho ëhi jië'e aribövi jabesi örire naro biririvoromo darugo'e jöho majëhi'irodëro uehorove. ³ Jabumëro uëvarueje: Paul-më ma-sa'a hesi muohuremu uehorovoromo muoho vaejarue höjo. Iae mae. Iae no sa'are raromo jijiharueje röhu sa'a hesi muoho bogo uehorovë'e Satan'o muorovarueje. ⁴ No muorovë'oho bogo ave sa'a hesi bijo bunu'oho ujuohoromo muorovarueje. A'i God-are jöëni bijo bunonö'e hesi darugoho baeromo Satan-are rejoho dadovo'amarueje. Hesi sareri'e jöho mu'uvaharueje. ⁵ Uehore rabe rabe simanore rovego ëhuro döre bamorovoromo God bogo avoho gavarue ëhi jië'e uehoro aehu baro bu'öjë'oho noro aho'amarueje. Ahoromo vöröe aho'o bojamiromo a ioro'ioro jabesi simanoho huotovëharueje Keriso-are jöhemu ejaho'iröhego. Ëhi'oromo Satan'o muorovarueje. ⁶ O jemëro Keriso-are jöho ejaho barë'iramu evare ae rahu jemesirire raromoromo Keriso-are jö bogo ejahoruomaje ëhi jië'e aribövioho noehu i'u bojëmi'iröhoho eni javuo'e'e.

⁷ Bogo gurihijë'e jemesi nunire jiajoho avo'avoho gare. Aehu hesi uehorovoromo uvajoho: Na Keriso-are mu ajamijaje ae jevajë uvajoho ë'ego ëhi jië'e ahuro uehorovo avohoromo uvo'iro: Na bogo nasi sivuoho Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'i a'i na Keriso-are ae jevajëhi Paul-më jabu'o ëhi jëvajëjo. ⁸ No Keriso-are aribövie javue röhu göho Badaro darugoho bojamuijë'eje hesi muoho vaeröhego. Darugo hesi bëhoho bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmëgo jemëro avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijëgo. Ëhuni ë mu hesi darugo hesi jöhu'o naehu nimorohë'i jövë'oho

ëhu'o jö maëro jië'ëro ijonöho bogo javojego'ë'e. ⁹ Röhu nasi darugo hesi jöho na bogo uë'ëjo jemëro uehorovoromo uvojöëni: Juhuoninaguojöro jero ëma jajivane höjo. ¹⁰ Ehesi bëhoho aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-hu jö jajivoromo majahuijë'iroho darugo ma'o majahuijaje höjo. O rueromo no'o hijë'o'ho hu ma-u'uhë'e aëro jië'ëro bëhi rumo'e jöho jövego hejarue höjo. ¹¹ Ehi sarerivoromo uvoruomaruoho nadi'ego jabumë avoho uehorovoromo uvo'iro: Paul-mëhu öre gö raromoromo darugo'e jö jajivaruëhi jaburo rueromo no'o raromoromo muoho ehi darugo'o vae'iramu gë'ëjarëjo.

¹² Röhu aëro sarerivoromo uvoruomajeje: Paul-më juhuoni'e aribövie jëvájëjo. Iae mae. Iae no juhuoni'e ae javue. Juhuoni'e aëro javuë'ëro bogo biriri'övoromo uë'ëjo: Jabesi sivu uehorovoromo jabesi iho nigemarue ariböviohu'o no jabu'o masije gemuoho javuajëjo. No bogo ehioho uë'ëjo. Eho jaburo göëro gö hesi muoho garomo jabesi arijo'arije mevorovoruomajeje ga'i mae o sisë jëvego. Ehi jië'o'ho simane sisë'i uehorovoruomajeje. ¹³ Röhu no bogo ehioho ë'ëjo. Nosi mu maho no bogo iosiramiro ruëroho numëroho ëma nimoronimorohë'ioho ato'ëjo. No bogo sarerivoromo uvo'ëjo: Eho God-hu bojamuade muoho höromo nimoronimorohë'ioho ato'irögoro a'i huhu no bojamuade ë muohuremu nimorohë'i ato'ëjo. Röhu ë muoho bogo öri göremuoho jio'i jemë'o ö'o baejëvë'e javue. ¹⁴ No jemë bogo baejëvë'e javuo'ibejo noehu jemë ajëmijaruohuni nimoroharuoho God-hu bamahuade ënoho iosiram'i'ibejo. Röhu bogo iosiramijë'e javue. Ehesi bëhoho Keriso-are jöho noro aevo'ioho ö'oromo majëhijareje. Ehuni no nimoroharuoho iae maeje. ¹⁵ Ae göëhu mu vaejaroho garomo no bogo uvarueje: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'i atarueje bogo noehu vaejare muoho jië'ëgo. Röhu no uvö: Jemëro avoho biririvoromo Keriso mae uehorovo'iramu evare God-hu bamahuade ëni jiajëhi ehi nosi muoho jemesirire tutuvoromo börömo bëhe ri'ö'a'ajëjo. ¹⁶ Ri'ö'iramu noro va'o jemesi dejonörire sa'a ioro'ioro rajohu'o Keriso-are jö maho majëhibe jijihö'ëjarëjo. Majëhibe jijihë'iroho God-hu ae gö mu bojëmamu vaejare öri ari'eroho no bogo va'oromo jabuhu mu börömo vaejaroho garomo uvo'ëjo: Noro vaejare höromo nimoronimorohë'ioho ato'ëjo. A ioro'io'erehu nimoronimorohë'i ataruëhioho no bogo ehioho ë'ëjo.

¹⁷ A'i God-are surire jöho ehi uvë'ëje: Nimorohë'i ato'ië'iroho Badare jöhemu nimorohë'i atorëjo. ¹⁸ Ehesi bëhoho ae rahu jabesi sivu uehorovoromo ae uëvë'o'ho: No eni javuajë uëvë'o'ho bogo ehuro God-are nuniroho maho jioruomö'ë'e. A'i ae rahu Badahu uëvë'o'ho: Jabumë eni jëvájë uëvë'ohuro ë ariböviohuremu God-are nuniroho maho jioruomajeje.

11

Corinth ekaresiaëro sarerivoromo uvareje: Nani Paul hu bogo apostle maho jio'i ae gö i'o rovaroho eho apostle maho jio'amajë uvoruomamu Paul-hu jabesi uehoro ahëhoromo jajivade jöhoje.

¹ Na bisemu simano rumo'e jöho jajivanovo'ië'e. Röhu na nege jemëro nasi jöho bogo bijönimo'i ma-taemorovoromo he'irarijigo. Matamorovoromo here. ² Jemëhu he'irarije hesi bëhoho sisëhu jemë baejëvojöëni God-hu avoho muebejëvájëhi naro ehi jemë muebejëvajeje. Ehesi bëhoho naro vavunö'e jemë muebejëvajeje. Ae gemuehu masuröhego uaromo vavuehu aboji muebejajëhi naro ehi ë'ajëje jemë Keriso-are övore bojëmego hesi aribövi mae jioromo hu gemu mae uehorovo'irarijigo.

³ Keriso gemu mae uehorovo'irarijego muebejëve röhu na juhuoninege jemë Keriso gemu uhohu'o uehorovarijoho vuonugo'i sareri'e jöho ejëhoromo simane sisërëjëvego rori'o va'ojöëni. Urimë'i sigobehu rueromo Eve sareri sareri'e jö majahijamu mae höromo ejahadëhi jemesi simanoho ëhi sisërëjëvego Keriso vuonugojöëni uëve. ⁴ Naehu ëhi juhuonivaje hesi bëhoho ae göehu ö'oromo Iesuare jö noehu majëhijaroho huotuhuotovoromo majëhijego jemë bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. O God-are Aru'aho baejarijëhioho bogo ëhioho rue'i hesi aru'aho göëro ö'ego bogo bijönimarujeje. O jemë jö mae hejarijëhioho ae göëro bogo ëhioho majëhi'i hesi jöe gö majëhijego jemë ëhu'o bogo bijönimo'i ëho mabëhe ë'oromo ejarujeje. Jabesi sareri'e jö ejëharujohuni ëhuni nasi jöhu'o nadi bijönimo'i a'i ma-taemorovoromo here.

⁵ Ehesi bëhoho jemëro sarerivoromo uvarujeje: Eï'o rovere aribövioho apostle masijo masije jioruomo'i nöruare ihoho bogohöjo. Ehi uvarujeje röhu na uehorovoromo uve: Jabesi ihohuro nasiroho bogo iosiramiro mo taemehë'e höjo. ⁶ Jemë uvarujeje: Nörö ave sa'a hesi vuëve'e jöe gö gö jövo'iröhoho hu dadivaje höjo. Nani na bogo ëhi jië'e jö jövaje aho jeve röhu na nuni aji'e jöho baejë'e ae jeve. Eñuni aji'e jöho aho'o noro röjëhi'ego jemë ma-samabëhe ganövarijeje.

⁷ O nani aveho uvarujeje sisë höjo. Naro manaho bogo baejë'e God-are jö maho jemesi örire ëma majëhiromo ehuro nasi ihoho ba'obuejë'e jeve ehuro jemesi ihoho nigemë'e jioröhego. ⁸ Ekaresiae gö gö jabesi ijo bajoho ujuohëhoromo ehuro hinövodeje jemë ajëmi'irodëni. ⁹ Na jemë'o hiromo gavë'oho nasi mae sisë rabe rabe bogo eni jevamu gavë'oho na bogo jemesi öriroho huë vavaenoho bojëmiromo uë gënövodeje. Rabëni hesi bëhoho rabe rabe bogo eni jevajoho Christian ö mueno'ëro Macedonia sa'are jioromo ujuohëhoromo jemesi amore rueromo ajeminövareje. Ehi jië'ëro na jeme-sirire jiaje maho sisëho bogo ëninëmi'i avo'avoho mueberovonövodeje huë vavaene bojëmijöëni. Ehi gemuoho ë'onövo'ejo. ¹⁰ Keriso-are jö maho nasi dëreje. Ehu'ëro na aveho jö mae uëve. Naehu jemesi maho sisëho bogo ujuohëhë'ëro naehu nimorohë'i jövajoho Greece sa'are raromaruje aribövioho ae gemu vadu'oho bogo ahevo'anue. ¹¹ Na rabëni ëhi jië'e jöho uëve. Na na jemë bogo uehorovëvoromo ehuni jöve. Röhu God-hu gevajoho iae narö jemesi örire uehorovëvajeje.

¹² Jemë ajëmijajohuni na manaho bogo ujuohajëro ijonöhu'o bogo ujuohëho'ejo. Ehesi bëhoho i'o ö'are ariböviohuro nimö a ioro'iorohuro ëma uvoröhego: Jabuhu nimorohë'i atarue jöho iae mae höjo. Jabu'o Paul-më'o masije gemuoho jëvajëjo. Ehuni i'o ö'are ariböviehu jemesi bövi bise'o ujuohëharuëhioho na bogo ëhioho ë'ejo a ioro'iorohuro uvoröhego: Eäriböviohu'o Paul-më'o hahagu hahagu jëvajëjo. ¹³ Eäribövioho bogo apostle maho jioruomo'i ma-sareri'e apostle jioruome. Sareri'e mu vaejarue aribövie jioruome. Huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejarujeje aëro gëromo uvoröhego: Iae Keriso-are apostle jëvajëjo. ¹⁴ Ehi jië'e sareri'e mu vaejaruoho gëromo no bogo majiohavue. Ehesi bëhoho Satan'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejego aëro uvoruomajeje: Aji'e aneraëro ë'ajëjo. ¹⁵ Ehuni Satan-are mu vaejeharue ariböviohu'o huotorovoromo ma-döhemu mu mae vaejaruoho ëho bogo börömehuje. Jabumë ë sisë vaejaruëhi ëhi sisëro va'o hesi jioruome.

Paul apostle jioromo huë vavaeni baebe juvaje jö huhu nimorohë'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Röhu urimë'i jajivodëhi iae na ëhi gemuoho majëhi'ie'e. Nadi ae gemu vadu'oho uvore: Paul simano rumo'e ae höjo. Röhu jemëhu uvë'oho: Nörö ëhi jië'e ae hö uvë'oho iae hesije. Simano rumo'e ae höromo ma-baejevego na'o ma-bisemu rajahirovë'i jajivo'iro. ¹⁷ Na avevejö'e jajivo'ie'aje jöho bogo Badahu nimajëhi jië'e jöho jajivo'i a'i simano rumo'e aehu ataruëhi ëhi jajivo'ie'e rajahirovo'irode bëhoho na jevajë uvë'ëro jevë'ëro. ¹⁸ Ae aho'obëhe sine rajahirovë'i ataruohuni ëhuni na'o ëhi gemuoho jajivo'ejo.

¹⁹ Röhu jemë uvë'oho: Nörö simano rumo'e ae hö uvë'oho nasi jöho ma-baere. Ehesi bëhoho jemë uvarujeje: No simano ma'e javuajëromo ë i'ö'are simano rumo'e aribövioho mae höromo iae rajëhijë'i baejëvarujeje. ²⁰ Jemëhu jabesi darugore raromojöro rëmaruoho jemesi mae sisë ijëharuoho sarerisareriëmiromo jemë baejëvaruoho jemë taemëvaruoho nu ano'ere hirimijëvaruoho ëhi jië'e aribövioho jemëro baejëvarujeje. ²¹ Iae mae nomë darugo rumo'ëro javuë'ëro jabuhu ë'aruëhioho no bogo ëhioho ë'arueje. E'huni na javojego'ego uëve.

Jabuhu biriri'övoromo rajahirovë'i ataruëhi na'o biriri'övoromo ë'ejo. Na simano rumo'e aëro jöho jövevanove. ²² Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Hebrew sa'a raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: Nomë Israel raje javuajëjo. Röhu na diho raje jeve. O uëvarueje: No Abraham-are ujo ömo'öme javuajëjo. Röhu iae na'o ëho raje jeve. ²³ Jemëro jabumë rajëhijöro uëvarueje: Nomë Keriso-are mu vaejahaerue ae javuajëjo. Röhu naro jabumë iosirëmiromo Keriso-are mu maho vaejajeje. Simano sisërëjë'e ahuro jövevanove. Jabumë iosirëmiromo mu bövie vaejë'e jeve. Iosirëmiromo Keriso-are jöëni savoji gagore hi'i hijë'e jeve. Majae aho'o hisuebijevoe rovë'ejö. Röhu jabumë bogo ëhioho hisuebijëvë'ejö. Iosirëmiromo vörö'ere va'amu guomevo'i höjë'eje. ²⁴ Jew rajehu vae aho'obëhe 39 hisuebijevo'i arijaroho ëho majae övo gö mine ëhi'obe rovë'ejö. ²⁵ Majae niö'i gemu Rome rajëro na hisuebijevo'i arijë'ejö. Majae gemu munëro vajemijë'ejö. Majae niö'i gemu boat-re hiromo va'amu dadorovo'amadeje. Boat dadorovamu na majae gemu vahie gemu jovo ririre ijo ha'osi döre hetejodeje. ²⁶ Majae aho'o öre göre göre juvodevare evare jövëro baejevo'i höjë'eje. Vajiohu'e aëro ijumevo'i höjë'ejö. Nasi sa'a rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Sa'a ioro'ioro rajëro ijumevo'i höjë'ejö. Amore hijamu ijumevo'i höjë'ejö. Örire juvamu ijumevo'i höjë'ejö. Sö jovore juvamu ijumevo'i höjë'eje. Ma-döëremu agane vaejevaruohuro ijumevo'i höjë'ejö. ²⁷ Mue vaeromo u'ue baenövodeje. Röho deroho bogo avoho niavonövodeje. I rumo'e jovo rumo'e ma-hinövodeje. Ioho bogo uehorovë'i hinövodeje. Javu rumo'e niögu rumo'e ma-hinövodeje. ²⁸ Ehi jië'e huë vavaeni ioro'ioroho bogo uë'i ave jöhemu uë'ejo. Majae ëhi ekaresiae dinö'e dinö'e jioruomajohuni na uehorovëvoromo nurunuruego avohe. ²⁹ Ae gö dë vövöbajo'e u'uhë'iroho na'o gemuoho herovajeje. Ae göehu gö hesi dëre bijiohamu sisëre beva'ë'iroho huë vavaene sisë maro jevajeje.

Paul-ro Damascus jioromo ju'ebijadeje. Ejöho Paul-ro jajivadeje noro uvoröhego: Hu darugo rumo'e jiade höjo. Ehesi jöhoje.

³⁰ Öre gö bogojevë'ego nasi jöho ëma nimorohë'i jövo'ejo. Röhu rabu muehu nasi örire rovadoho aehu heromo uvaruoho: Paul darugo rumo'e hö uvaruoho ëhi jië'e jöhemu nimorohë'i jajivo'ejo. ³¹ Naehu jö jajivo'ie'ajoho

Bada Iesuare Börömoho o göho hesi Vavue God-ro geve na bogo sarerëmi'ego. Hesi ihoho ma-mabëhe jiemu jiobe va'ë'e. ³² Na Damascus amore hijodevare ë sa'a muebejaje ae Aretas-are uhure bamare ahuro ë amo börömo rejo hesi ojore ojore ae nugo'amadeje na va'ego guduamevoruomoröhego. ³³ Ëhi'amu niomonio mo bojöre arirovodeje. Arirovamu ö'ëro beromo ma-saginiëri ö'ire ma'enë'i amo rejo sigagure ö'oho a'ohö'öjë'i ma'u'emu ba'amevamu rue je'onö ruvebi sa'are ravo'amoromo ju'ebidëgodeje.

12

God-hu mu mabëhe röjahi'ego Paul-hu nia'ovo'iraeromo ganövade jöhu'ohuë vavaeni'e hijade jöhu'oje.

¹ Röhu öre gö bogojevë'ego gö'o nimoronimorohë'i jajivo'ejo. Nimoronimorohë'i jajivë'oho bogo ëhuro marëjevo'ë'e. Ëhi jie röhu Badahu ajemi'ego nia'ovo'iraeromo ga'amonövode jöho mu masije gö gö röjehi'ego nia'ovonö'e ga'amonövode jöho ëhi jië'e jöho iae na jajivo'ie'e. ² Na Christian ae gö gavë'e jeve. Ëaho God-hu baejamu aruhe ö'idö mare ajiomadeje. Ajiomoromo vuonorö'ö ruvebijadoho vadune aho'obëhe 14 barëjë'eje. Nani hu sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ³ Naehu gavajoho ë aho God-ro baejamu Paradise-re ajiomadeje. Röhu maho uë'ejo. Nani sinohu'o ajiomadeje o nani sine diboromo ajiomadeje. Na'o bogo gave. Hesi God-ro gemuëro gave. ⁴ Hu ajiomoromo hejadeje jö mabëhe hesi jöho bogo ato'iröhe jöho uvavamu. Hejade jö ma-ae hu atë'oho sisëje. ⁵ Ëhi jië'e a hesi jöho nimoronimorohë'i jövo'ejo. Röhu nasi jöho bogo jövo'ejo. Majae göro göro na bogo eni jevaje ë jöhemu nimorohë'i jövo'ejo. ⁶ Röhu nasi jöho nimoronimorohë'i jövo'ibejo ëho bogo simano rumo'e jöho jio'i ma-jö mae jio'ibejo. Röhu bogo nimorohë'ioho jövo'ejo jemëro ma-nasi jöhemu heromo uvojöëni: Paul a böröme höjo. Ëhi jië'oho sisëje. O nasi mu jemesi nunehu garomo nasi jö jemesi hia'ehu heromo nörö mae hö uehorovë'oho ëhemu iae maeje.

⁷ Röhu ae gö ö'idöre ajiomoromo Paradise garomo ruvebijade ë hesi jö majëhijode hesi bëhoho nasi jöho majëhiromo ë'odeje. Röhu ëhi jië'e mu masijo masijoho God-ro röjehijamu ga'amë'ëro na sisë'i uehorovoromo döre bamorovojöëni ëhuni huro huë vavaeni'ere bamevë'ëro huë vavaene gemuëro nasi sino uhure bibëro namijevanovajeje. Ëbibëho Satan-hu nugö'öjadohoje na sisë vaejevonövoröhego. Röhu ë vavaeni rovade hesi bëhoho naro bogo sisë'ioho uehorovoromo döroho bamorovo'irodego. ⁸ Bibëro namijevanovamu hegorovo vae niö'i gemu Bada ëninami'i hijodeje rori'o babu'öjehoröhego. ⁹ Ëninami'i hijamu uevadeje: Bogo ë'ejöjo. Naehu huë baejavoromo darugo bojamajohuro ëhuro ja eni javajëjo. Ëhesi bëhoho ae u'uhëvë'oho nasi darugohuro ëhuro biririvëvo avohaje höjo. Ëhi uevë'ëro ëhuni rabe rabe bogo eni jevë'oho ëhi jië'e jöhuremu na nimoronimorohë'i jövo'ejo. Ëho nimoronimorohë'i jövë'oho nasi dë vövöbajo'ohu uhure mamabëhe jevo'ë'e ëhuro Keriso-are birirohuro na aegehoröhego. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöëni u'uhevë'oho o aehu sivegë'oho o naehu vörö'ere va'ë'oho o aehu sisë vaejevë'oho o huë vavaeni bövi bise'ohu baejevë'oho iae na huë mae jevajeje. Ëhesi bëhoho u'uhevë'oho iae evare na daruge baeromo biririvevajeje.

Paul-hu Corinth aribövi jabesi jöeni börömo bëhe uehorovoromo ëhuni jajivade jöhoje.

¹¹ Nasi arijo'ëro nasi jöho nimoronimorohë'i jövoromo ëhuro na simano rumo'e aëro jajivanovë'e jeve. Jëmëro na bogo ajemijë'ëro ëhu'ëro na öre gö bogojevadeje. Bogo naehu a'i jemëro uvo'ibejarije: Paul mu mae vaejaje hö uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. Röhu jemë bogo ëhioho uvarijeje. Ëhuro öre gö bogojevadeje. Ëhesi bëhoho jemëro uvarujeje: Ëi'o rovere aribövioho apostle masijo masije jioruomö'i nöruare ihoho bogohöjo. Ëhi uvarujeje. Iae na bise'e jeve röhu jabesi ihohuro nasi ihoho bogo iosiramiro mo masijoho jioruomë'eje. ¹² Na jemë'o hijodevare evare apostle-ehu vaeruomaje ëhi jië'e mu masijoho bogo gavarue darugo'e mue gö gö u'urume vaenövodeje jemëro garomo uvo'irarijago: Nörö apostle höjo. ¹³ Naro jemesi öriroho diehi sisë'i ajemijë'ëro jemë uvarujeje: Paul ekaresia ioro'iorohuremu ajëmi'i no bogo ajamuijade höjo. Jemë nani ëma uvarujeje: Paul-hu nosi mana bogo baeromo huë vavaeni bogo bojamuinövadoho ëho sisë höjo. Ëhi jië'oho nasi sisëho uehorovoromo vuonugore.

¹⁴ Röhu aveho gare. Urimë'i vae niö'i ö'oromo hijodoho iae na röhu maho ö'ië'e. Ö'ë'oho bogo huë vavaenoho bojëmiromo jemesiroho mu hesi manaho bae'ejo. Ëhesi bëhoho na jemesi maho sisëho bogo uehorovo'irögoro jemë uehorovëve. Jemë nasi aboji harihu'o va'ëne jëvanove. Aboji harihu'oho bogo vëmu vavu'o jabesi jöënioho maho sisëho gagovoromo bahijëhoruomö'i a'i vëmu vavu'ohuro aboji harihu'ohuni gagovoromo bahijëhoruomajeje. ¹⁵ Naehu jemë ajëmi'irodëni nasi mae sisë bojëmi barëromo nasi arijo'arije ëhu'o bojamirovë'oho na mae jeve. Naro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Na ëhuni jemëro na bogo börömo uehorovevarujeje.

¹⁶ Nani jemë uvarujeje: Ja jö mae jövanuëjo. Jasi arijo'ëro nosiroho mu hesi manaho bogo baeromo huë vavaenoho bogo bojamuijane höjo. Iae mae-ëjo röhu ja sareri sareri'e aëro javë'ëro sareramuiromo nosi ijo bajoho ujuohahuane höjo. ¹⁷ Ëhi uvarujoho na jemëro uvö: Paul-ro sarerivoromo hu'o röromo ae gö nugö'öjade höjo huro ö'oromo nosi maho sisëho vajiohuvodaguojöro. ¹⁸ Röhu na Titus sisë maro uavodeje: Corinth amoro va'onëromo Christian ö göho nugö'öjodeje Titus'o gemu mae ö'oröhego. Ëhi ë'odeje. Titus-ro ö'oromo na huro sarerëmiromo jemesi inömo ho vajiohëro ujuohëhadeje. Bogo. Jemë'o uehorovore. Hu'o na'o uehore gemuho mue gemuho baeromo jireharueje.

¹⁹ Ave noehu jajivarue jöho nani jemëro adahobe va'oromo uvonövo'aruje: O Paul-mëhu jajivare hesi bëhoho jabumëro jabesi ihoho nosi nunire avohoröhëni ëhuni jöho jajivare höjo. Röhu no bogo jemesi nuniroho riravoromo jajivo'i Keriso-are aëro javuë'ëro God-are nunire riravoromo jöho jajivë'e javue. Nosi ö mueno'e noehu jö jajivëhë'oho o mu rabe vaejëhë'oho ë hesi bëhoho bogo nosi ihoho avohorovo'i a'i jemë ajëmëgo biririvëvoröhego ë'arujeje. ²⁰ Na juhuoninege naro ö'oromo gëjöëni jemë ëhi mae jëvojöro negajoho gö jëvego o jemëro na gëjöëni jemë na sanu'e ae jëvojöro nëgajoho gö jëvego. Na juhuoninege gëjöëni jemë iro muorovo'e vaejago o a jabesi mu mahuni dë vörönëgego o vörö'iraeromo muorovego o jemë sivu sivue uehorovego o jemëro ae göëro gö sivego o ae göëro gö hesi sisëho saginiëri atëgo o sivue döro bamorovego o jemesi nimarujohemu ëma vaejago. Ëhi jië'e mu sisëho jemëro vaejago gëjöëni ëhuni juhuoninege.

²¹ Na juhuoninege röhu maho ö'ëgo nasi Börömo ho God-ro javoje bojëmëgo

jemesi nunire baejööni. Èhesi bëhoho na gëjööni ae aho'obëhe jemesirire mami'e mu sisë vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Biriri'övoromo öehu jijihanovoromo bövi bise'o ëma vaejaroho bogo vuonugë'e jioruomego. Èhi garomo huë vavaene böröme baejööni ëhuni juhuoninego'ego jöho jajive ajëmi'irodëro.

13

Corinth rajehu avoho raromoröhego Paul-hu majëhiromo jögoru mëmade jöhoje.

¹Urìmo vae niö'i ö'odoho röhu maho ö'ejo. Èhi jië'o ho vae niö'i gemu ö'ë'e jevo'ë'e. God-are surire jöho ëhi uvë'eje: Ae rahumëhu ae gö hesi sisë court-re majëhijë'o ho ae niö'i o niö'i gemu mu sisë gavarijohuro jöe gemuoho ajamirovoromo huruoho majëhi'iramu hesi jö sisëho jio'a'ajëjo. God-are surire jöho ëhi uvë'eje. Èhuni jemë bogo avoho raromë'o ho naro ö'oromo jemesi jö sisëho majae niö'i gavodoho röhu maho gavëho'iramu jemesi sisëho va'orahore huruohëhë'e jio'ë'e. ²Urimë'i na ö'oromo rueromo röhu maho ö'ode majare evare jögore bojëmiromo uëvodeje: Mu sisë urìmo vaejarije ariböviohu'o a ioro'iorohu'o naehu röhu maho rovë'o ho bogo vuororëmi'i i'ue bojëmi'ejöjo. Jemë'o hiromo ëhi uëvodoho öre ëgo'o hiromo röhu maho ëhi gemuoho uëve. ³Naehu jemë i'u bojëmi'irode hesi bëhoho jemë uvarujeje: È'ego no ga'irarëjo Kerisoro Paul jöe bojamego o bogo bojamego huhu no majahuijajoho. Iae naro Keriso-are darugoho baeromo ö'oromo i'ue bojëmi'iramu ga'a'aruje Kerisohu na jö bojemajoho. Kerisoro bogo ma-u'uhoromo jemesi öriroho muoho vae'i a'i darugo ma'o vaejajeje. ⁴Iae Keriso-are sino u'uhamu korosire anamu guomadeje röhu avevejö'o ho hu God-are darugoho baeromo biririvoromo hijajeje. Keriso-are aribövie gemuohuro javuë'ëro no'o ëhi u'uhavuajeje. Röhu God-are darugoho baeromo Keriso'o gemu mae raromoromo biririvoromo jemesi örire ajëmi'ejo.

⁵Nasi öriroho nadi bijeho ge'i a'i jemesi arijo'arije garorovoromo gare jemë Keriso uhohu'o mae uehorovëvego o ma-döëremu mae uehorovëvego. Jemë iae garomo uvarujeje: Iesu Keriso Corinth rajo nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. O na jemë ma-döëremu muoho vaejarujeje. ⁶Röhu naro uve: Jemëro garomo uvo'a'arujëjo: Paul-më bogo ma-döhemuoho muoho vaejarue höjo. Na nege jemëro ëhi uvo'irarijago. ⁷Noro God-are örire uavarueje huro ajëmego jemë bogo rireromëvo'iröhego. Èhesi bëhoho bogo ae aho'obëhe uvo'irarijago: Paul-mesi darugoho ruahö'öjë'e hö uvo'irarijago bogo ëhunioho no uavarueje. A'i no uavarue hesi bëhoho jemëro mu maemu vae'irarijago ëhuni God uavarueje. Röhu jemë mu mae vaejamu noehu i'u bojëmi'iröhe darugo bogo röjëhijamu aehu uvë'o ho: Paul-mesi darugoho bogohö uvë'o ho iae hesije. ⁸God-are jö ma aho'iröhoho no bogo eni javuo'i ma-nigemo'iröhoho eni javue. Èhuni jemëhu mu mahemu ejamu gëvë'o ho no i'u bojëmi'iröhe darugoho bogo röjëhi'ejo. ⁹Jemëhu Keriso-are darugo baeromo biririvë'o ho o noehu Keriso-are darugo jemë bogo röjëhiromo i'u bogo bojëmamu a nunire u'uhavuë'o ho iae nimoroharueje. Jemëro avo'avoho uehorovo'irarijago ëhuni noro God-are örire ua gavarueje. ¹⁰Èhu'ego na öre ëgo'o hiromo ave jö jajivaje hesi bëhoho na ö'oromo jemë'o hiromo nasi darugoho bogo baeromo vörö'e i'uo ho bojëmi'irodëni. Èdarugoho Badaro bojemadeje bogo jemë ijumëvo'i a'i ajëmego avoho biririvoromo mae uehorovobe va'irarijago.

Paul-hu ijo tugoho'i jejëmijade jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Mae raromore. Avo'avoho uehorovoromo nasi jöho ejehore. Uehore gemu baeromo huë mae baerovore. Ëhi ë'ë'oho God huë ma o sanu'e jö bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

¹² Christian ö mueno'ehu jejamirovaruëhi ëhi jejamirovore.

God-are aribövie aho'obëhe jemesi örire jejëmijö.

¹³⁻¹⁴ Bada Iesu Kerisoro huë baejëvoromo jemë aho'o ajëminövo'i God-ro jemë aho'o uehorovëvonövo'i God-are Aru'aho Mahuro ae aho'o jemë'o gemu mae hi juvo'ë'e. Ahia mino'e.

GALATIANS

Paul-hu Galatia aribövi jejëmade jöhoje.

¹ O asë'e Galatia ekaresiaho Paul naro jemesi örire jajive. Na apostle jeve. Èhesi bëhoho bogo ma-aehu hesi uehorovoromo uevamu apostle muoho bae'i bogo God-ro ae uavamu ë ahuro rueromo uevamu apostle muoho bae'irögoro a'i Iesu Keriso'o God Vavuohu'o jaburo uevamu apostle muoho baejodeje. Iesu Keriso'o God Vavuehu Iesu ajamamu ri'öjade ë ahu'o ëho jaburo niö'iro uevamu muoho baejë'ëro ëhu'ëro na apostle jeve. Èhuni naehu majëhi'ië'aje jöho avo'avoho here. ² Röhu na'o gemuore arijarue Christian aganoho aho'obëhe na'o gemuore havoromo jemë jejëmijö ekaresiae aho'obëhe Galatia sa'are dinö'e dinö'e jëvajoho. ³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego. ⁴ Kerisoro God nosi Vavu hesi jöho ejahoromo nosi sisëni guomorovadeje ëhuro avevejö'e jiaje mu sisë hesi darugore javuajoho baeniahiwego maro javuoröhego. ⁵ Èhuni God-are ihoho noro mabëhe uabe va'onörovo'ëjo. Iae mae.

God-are jö mae ma-gemu jio'i gö gö bogojiaje jöhoje.

⁶ Röhu jemë diehi diehi sisë'i ë'arujoho na heromo jöe barëjeve. Èhesi bëhoho God-ro Keriso-are huë mae röjëhiromo ëhuro hesinö rinëgadeje. God-hu ëhi ë'adoho jemë rabëni ma-burëroho hu vuonugo'i jö göho God-are jö maho hëromomo ejëhoromo baejö. ⁷ Èjöho bogo God-are jö maehuje Keriso-are jö maho gemu jio'i gö gö bogojie'ëgo. Al'i aëro jemesi simanoho sisë vaejëhoromo Keriso-are jö maho huotohuotovo majëhi'i nimö. ⁸ Noro urimë'i God-are jö maho majëhijareje. Noehu majëhijare jöho ae rahu vuonugo'i sarerëmiromo jöe gö majëhiromo jemë ëma uëvë'o'ho: Aveho God-are jö mae hö uëvë'o'ho God-are i'u börömoho baeruomo'ë'e. Naehu ëhi sareri sareri ë'ë'o'ho o aneraehu ö'idöre jioromo ruvebiromo ëhi sareri sareri ë'ë'o'ho o ae rahu ëhi ë'ë'o'ho no God-are i'u börömoho bae hesi javue. ⁹ No mami'e jemë'o ariromo ëhi jïë'e darugo'e jö majëhijaroho röhu jaruvo na jöe gemuoho majëhi'ëjo. Jemëhu baejarije jö maho ae rahu vuonugo'i jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Ave jö göho God-are jö mae hö uëvaruoho God-are i'u börömoho bae hesi jioruome.

¹⁰ Naehu avevejö'e jajivaje jöho na na ma-aëro mae uehorovevojöro ë'e o na na God-ro mae uehorovevojöro ëhuni jajive. Na na ma-aëro rajehijöro jajive. Naehu ë'odëhi na ma-aëro rajehijöro jöho majëhi'ibejo ëhuro na bogo Keriso-are mu ajamijaje aho jevo'ibejo.

Paul-hu a majëhijaje jö maho ë jöho bogo aroho bae'i Iesuaro baejade jöhoje.

¹¹ Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho avo'avoho he'irarijego. Keriso-are jö ma naehu majëhijamu hejarijoho bogo ma-aehu jabesi ma-uehorovoromo na majehare jöhoje. ¹² Bogo aehu aevoromo jöho majehiromo bëhoho huruoho majehi'irögoro a'i Iesu Kerisoro huro jöho majehijamu baejodeje.

¹³ Iesu Kerisoro majehi'i bogo Keriso-are ariböviehu majehijamu hejodeje. Jemë'o uehorovore. Naehu bogo Christian vaejë'e Jew rajo a mami mu vaeromo God rajahinövode majare evare naehu diehi diehi hi juvonövode

jöho mami'e hejarijeje. Evare majare naro biririvoromo God-are ekaresiae aho'obëhe sisë vaejövobe mu'u'amo'i ë'o gabe rovodeje. Ëhuni Keriso-are jöho bogo jabesi öriroho hejodeje. ¹⁴ A'i vadune gemuore jioruomade ë aribövioho nasi Jew raje gemuoho aho'o naro iosirëmiromo Jew rajo nosi hijo miono'o jabesi jögoroho nimoromo nosi Jew rajo muoho bae avohodeje.

¹⁵ Ëhi jië'e ae jevadoho röhu urimo mamu na bogo rahevë'e ma-dëre jevamu evare God-ro hesi jevojöro nijio'iraejevë'ëro ijonö huë bae-jevoromo hesinö ringadeje. ¹⁶ Ringoromo huhu nimadëhi hesi Hariho röhijadeje naro garomo Jew rajo nosi sa'aroho bogo a'i sa'a ioro'ioro rajo jemesirire Keriso-are jö maho majëhibe juvonövo'irodego. Röhu God-ro hesi Harihu röhijadevaroho evaroho na bogo ë amoro hiromo a jö'oroho baeromo ¹⁷ bogo Jerusalem amo börömoreho ajiomoromo urimo riravare apostle ömo'ömohu'oho jöho atoromo jö maho ë bae'irögoro a'i na ma-burëro öre gö va'oromo Arabia sa'are hijodeje. Hijë'ëro Damascus amore vuonorö'öromo rovodeje. ¹⁸ Amo röhu God-hu na hesi Harihu röhijadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu barëjamu evare na Peter'o jöe jörovo'i Jerusalem amore ajiomodeje. Röhu majae ma-bisemu hurae niö'i rabu'e ëhi hu'o hiromo va'odeje. ¹⁹ Peter iae naro garomo röhu Bada Iesuare öho James hu'o gavodeje. Röhu apostle ioro'ioroho bogo gevë'e ma-va'odeje.

²⁰ Naehu jemesi örire jajivaje jöho God-hu gevajoho na bogo sarerëmije.

²¹ Apostle ioro'ioroho bogo gevë'e ma-va'odeje. Jerusalem amoho Judea sa'aho nugo'i va'odoho va'o Syria sa'are Cilicia sa'are hibe juvodeje. ²² Röhu Keriso-are ekaresiae gö gö Judea sa'are raromaruoho ëho jabu nasi nu ano'oho bogo gavareje. ²³ Nasi nu ano'oho bogo ga'i ma-hejareje aëro uvavamu: Urimoho nöröro Christian aribövi nosi örire sisë'i vaejavuobe juvade höjo. Sisë'i vaejavuobe juvoromo Keriso mae uehorovarue mu mu'u'i ë'o gabe juvadoho röhu avevej'öho Keriso mae uehorovo'iröhe jöho nöröro majëhibe juvaje höjo. ²⁴ Ëhi uvamu hejë'ëro jië'ëro nasi jöëni God mabëhe uavareje.

2

Paul-hu a majëhijaje jöho Jerusalem ekaresia a masijohuro heromo uvareje: Ëho jö mae höjo. Ëhesi jöhoje.

¹ Ëhi'oromo vadune aho'obëhe 14 barëjamu gagorovo naro Barnabas'o gemu mae Jerusalem amo börömore vuonorö'ö ajiomodeje. Röhu Titus hu'o hu'irae baeromo ajiomodeje. ² Ajiomode hesi bëhoho God-ro uevë'ego ajiomodeje. Ajiomoromo ekaresia a masijoho jaburemu na'o nosi hahagu gagovorovoromo jöho atareje. Atoromo naehu sa'a ioro'ioro rajo diehi jië'e jö majëhibe juvode jöho naro huruoho majëhijodeje ë ekaresia a masijohuro avoho heruomoröhego rabëni naehu mami'e vaebe rovode muoho jabumëro ahego bejöëni. Iae ëhuni avoho majëhijodeje. ³ Röhu nasi muoho bogo ahehareje. Bogo ahehoromo uevareje: Sa'a gö rajoho Jew rajo jögoroho röhë'i'ibejanëjo. O na'o rovade aho Titus bogo Jew rajehu jio'i sa'a gö raje a jiajoho röhu jabumë bogo uövuareje: Titus baeromo Jew rajo muoho vaeromo sinoho tariojahego hu God-are nunire mae nami'irajo. Ëa masijoho bogo ëhi jië'e jöho uö'i a'i ⁴ hesi ae göëro nimareje Jew rajehu ë'aruëhi ëhi ë'oromo Titus-are sinoho tariojahojöro. Röhu jabumë ma-döëremu Christian aribövie jëvë'ëro ë'areje. Ma-döëremu Christian aribövie jioromo sisë'i uehorovoromo saginiëri rueromo nosi gemuore gagovareje ga'i no Iesu Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro no diehi jië'e sasohë'e

muoho baejê'e javuego. Êhesi bêhoho jaburo nimareje Jew rajo nosi i'u'e muoho noro rôhu maho vaemu vaeröhego. Êhuni nimareje Titus-are sinoho tariojahojoro. ⁵ Êhi nêgamu rôhu jabesi jôho no bogo mae bogo ejêhareje êhuro noro Keriso-are jô maho avo'avoho muebejego jemëro ë jôhemu he'irarijego.

⁶ Rôhu ekaresiaehu uvoruomaje a masije hô uvoruomaje aribövioho jabumë a masijoho o ininoho naro uehorovoromo uvajeje: Iae hesi hôjo. Êhesi bêhoho God-ro gövuajeje a masijoho o ininoho bogo göho göho javuo'i ma-gemuoho javuego. Rôhu ë ekaresia a masijohuro naehu majêhibe juvaje jôho heromo rôhu jô gö'oho bogo dôroho bojemijareje êhu'o majêhijoro. ⁷ A'iro jabumëro iae mae garomo uvareje: God-hu Peter mu bojamijadêhi êhi nörö muoho bojamijade hôjo noro Keriso-are jô maho baeromo Peter-ro Jew rajo örيره majêhibe juvo'i naro sa'a ioro'ioro rajo örيره êhi majêhibe juvo'irodego. ⁸ Êhesi bêhoho God-ro Peter darugoho bojamijadeje huro apostle muoho baeromo Jew rajoho ajëmi'iröhego. God-hu Peter darugo bojamijadêhi na'o êhi bojemijadeje naro apostle muoho baeromo sa'a ioro'ioro rajoho ajëmi'irodego. ⁹ Êhuni ekaresiaehu uvoruomaje masije hô uvoruomaje aribövioho James Peter John êho jaburo garomo uvareje: God-ro huë baeromo nörö muoho bojamade hôromo na'o Barnabas'o öve ma'enaguoromo uövuareje: Jemë'o no'o uehore gemuoho javuajêjo. Noro Jew rajo nosi sa'are jôho majêhibe jijih'o'i jemëro sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o jôho majêhibe jirehonövorêjo. ¹⁰ Sa'a ioro'ioro rajo jabesi sa'aro va'o majêhibe jirehorêjo rôhu nosi aribövi inömo bogojêvajoho êho uehorovëvonövorêjo. Ekaresia a masijohuro êhi uövuareje. Rôhu êhi jiê'e huë baejê'e muoho iae naro vae'i nimobe rovê'e jeve.

Antioch amore Peter-hu mu sisë vaejamu Paul-hu jögoru bojamade jôhoje.

¹¹ Rôhu Peter Antioch amore rovamu naro hesi nuniro hu jô aho'ahamijodeje hu mu sisë vaejê'ego. ¹² Naehu êhi uavode hesi bêhoho urimoho Peter-hu aevoromo Antioch rovadevare evare uvadeje: Jew rajo mu vaeromo sino tarivarue Christian aribövioho no'o Jew rajo mu bogo vaeromo sino bogo tarivarue Christian aribövioho jabu'o gemuoho javuajê uvoromo sa'a ioro'ioro rajo Christian ö mueno'ohu'o gemuoro hiromo ioho inövadeje. Gemuore hiromo i ibe rovadoho gavade Jew rajohuro James-arire jioromo ro Antioch raromamu gëgorovo uvadeje: Êsino tarivojoro nimarue ariböviehu gevê'oho na Jew rajo mu bogo vaejarue ariböviohu'o gemuore hijamu gevê'oho bijönimoruomo'ajëromo juhuonivoromo sa'a ioro'ioro rajohu'o i ijadoho vuonugo'i rori'o va'o hijadeje. ¹³ Peter-ro juhuonivoromo êhi jiê'e sareri sareri'e muoho vaejamu gagorovo Jew rajo ioro'ioroho jaburo sa'a ioro'ioro rajohu'o gemuore raromoromo i ue'aharoho vuonugo'i jabu'o ëma sarere rori'o raromareje. Rori'o raromamu gëgorovo Barnabas-ro hu'o ëma sarere va'o rori'o hijadeje. ¹⁴ Jabumëro êhi'amu gëgorovo Paul naro mae gëromo uvodeje: Jabumë God-are jô maho bogo avo'avoho uehorovoromo ahoriroho va'aruëromo êhuni ri'öromo Christian ae aho'obêhe jabesi nuniro namiromo Peter-are örيره uavodeje: Ja Jew rajo ae javajêjo rôhu Jew rajo muoho bogo uehorovo'i sa'a ioro'iorehu raromaruëhi êhi hibe rovê'e javajêjo. Êhi jiê'oho ja rabëni sa'a ioro'ioro rajoho gorëvanuëjo. Jabu gorëvanuohuni dadibijiohoromo Jew rajo muoho baejöräjo.

God-are nunire mae riravo'iröhe hesi öroho ma-gemu jie. Iesu mae uehorovoromo ehuro mae riravo'ejo. Ehese jöhoje.

¹⁵ Röhu no Jew rajo mae javue nosi hijo miono'oho Jew raje jiobe rovë'ëro. No bogo God-are jögoru rumo'e sa'a ioro'ioro rajoho javuo'i no Jew raje javue. ¹⁶ Röhu noro garomo uvarueje: Ae rahu rahu God-are nunire mae nami'i nimë'oho hu bogo Jew rajo nosi jögoroho ejego God-ro garomo hesi sisëho u'ovahego hesi nuniroho maho namijaje höjo. Öroho bogo ehioho höjo. A'i Iesu Keriso mae uehorovego God-ro hesi sisëho u'ovahego hesi nunire mae namijaje höjo. Mae nami'iröhe hesi öroho iae ehi höjo. Noro ehi gavë'ëro ehuni Jew rajo Christian aribövioho no'o Iesu Keriso mae uehorovë'e javue noro hu mae uehorovoromo ehuro God-are nunire mae riravo'iröhëni. No bijönague mu vaeröhe jögoru e'i ë'o garomo ehuro hesi nunire mae riravo'i ë'o ga'iröhoho. Ehese bëhoho bogo ae gemu vadu'oho noehu mu vaeröhe jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarueje. ¹⁷ Jew rajo Christian aribövioho no God-are nunire mae riravo'i naguajoho no bogo Jew rajo nosi jögoroho uehorovo'i a'i no nimarueje God-ro no Keriso'o gemu mae ramuego ehuro God-are nunire mae riravoröhëni. Ehi nimoromo no'o Jew rajo jögoru rumo'e aribövie sa'a ioro'ioro rajoho va'ëne javuanovajeje. Ehi jië'oho na no ëma uehorovoromo uvo'ejo: God-hu Jew rajo bojamuade jögoroho Kerisoro ajamuego ahoromo mu sisë vaejarue höjo. Bogo mae bogo ehioho uvo'ejo. ¹⁸ Naro mami'e uëbe rovodeje: God-are nunire mae riravo'ië'iroho bogo Jew rajo jögoroho ejego ehuro God-ro nosi sisëho u'ovahuego hesi nuniroho maho riravarue höjo. God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ehioho höjo. Röhu naehu ehi majëhinövode jöho ahoromo uë'ibejo: Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravarue hö uë'ibejo naro sisë'i majëhiromo ehuro God-are jögoroho aho'ibejo. Röhu bogo ehioho majëhi'ejo. ¹⁹ Naro mami'e uehorovoromo uvodeje: Jew rajo jögoru ejë'oho ehuro na God-are nunire mae nami'ejöromo Jew rajo jögoroho e'i sivoho gajuvo gavode bogo eni jevamu gagorovo uvodeje: Noehu God-are nunire mae riravo'iröhe öroho bogo ehioho höromo ehi uehorovodoho vuonugodeje. Na ehi jië'e uehoroho ioro'iore gemu vuonugë'e jeve. Aehu vuovoromo ioro'iore gemu va'aruëhi na ehi ioro'iore gemu ë öroho vuonugë'e jeve ehuro na i'ovoromo hiromo God-are muohuremu vaebe juvo'irodëni. Keriso korosire guomadevare evare na hu'o korosire ano taemevamu guomevanovadeje. ²⁰ Guomevë'ëro ehü'ëro na bogo nasi darugoroho o nasi uehororoho hi'irögoro a'i Kerisoro nasi dë vövöbajo'ere hiromo darugoho uehoroho bojemego hijajeje. Sa'are hijajoho God-are Harihoho mae uehorovoromo ehuro ave sa'aroho hijajeje huro na uehorovevoromo nasi jöëni guomorovë'ëro jië'ëro. ²¹ God-hu huë mae baejavuoromo hesi Harihoho suvuoroho bojamuijadeje. Esvuoroho na bogo mae bogo juahamiromo uvo'ejo: Na bogo Keriso gemu uehorovo'i a'i Jew rajo nosi jögoroho e ga'ejöjo God-ro geromo nasi sisëho u'ovehego hesi nunire mae nami'irodëni. Na bogo ehioho uvo'ejo. Noro Jew rajo jögoroho ejego God-ro göromo nosi sisëho u'ovahuego hesi nunire mae riravo'ibejo Keriso nosi sisënioho ma-imo guomë'e jio'ibejo. Röhu bogo ehiohoje. Ehuni Keriso-are suvuoroho bogo juahovoromo Jew rajo jögoroho röhu maho uehorovo'ejo.

God-hu nosi aru'aho ajamuae hesi bēhoho bogo noehu mu vaerōhe jōgoru ejahago God-hu gōromo ajamui'i a'i noehu hu mae uehorovego ajamuijaje jōhoje.

¹ Vaevē'e Galatia sa'a rajohumē sareri simano rumo'e aribōvie jēve. Diehi'amu simanoho sisērējēhē'ēro sisē'ioho uehorovarujeje. Nadi ēhioho uehorovo'ibejarije. Ēhesi bēhoho Iesu Kerisohu korosire guomade jōho naro ma-sama'e majēhijamu jemē ae aho'obēhe hejarijeje. Ēhi hejarijoho rōhu diehi'oromo sisē'ioho uehorovarujeje. ² Ave jōhuremu majehirego na he'iro. God-are Aru'aho baejarije hesi ōroho diehi jiadeje. Na jemē Jew rajo jōgoroho eromo ēhuro Aru'ahoho mana baejarijeje. O na jemē Keriso-are jōho heromo mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. Iae mae uehorovoromo Aru'ahoho baejarijeje. ³ Rōhu jemē diehi'oromo sisē'ioho uehorovarujeje. Aevoromo Keriso-are ōrire jījiharījevare evare God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo jījīhonōvarījeje. Ēhi jīē'ohō diehi'oromo ōri vituohō jemesi darugohuremu jījīho'i nēge. ⁴ Asē'e jemē Keriso-are mu ōri bae avohobe rovarijohō na ē muohō ēma sisērē'ē'e. Bogo. ⁵ Iae God-ro hesi Aru'ahoho ma-mabēhe bojēmiromō darugo'e mu masijohō jemesirire vae'amajeje. Rabēni ēhi jīē'e darugoho bojēmījajeje. Na jemē Jew rajo jōgorohō ejē'ego ēhuni ē hesi manahō darugohō bojēmījajeje. Bogo. A'i jemēro Keriso-are jōho heromo mae uehorovē'ego ēhuni ē'ajeje.

⁶ Rōhu Jew rajo nosi bēhoho Abraham ēhi gemuohō jiadeje. Hu'o God mae uehorovoromo ēhuro huē maho baejadeje. Ēhesi jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu huro ēho garomo uvade hōjo: Ēhuro iae hu nasi nunire mae namījājējo. ⁷ Ēhuni jemē ga'a'arujē Abraham-are ujo ōmō'ōmō maho ēho God mae uehorovarue aribōvie jio'amō'īramu. ⁸ Iae God-ro uvadeje: Ijonō bogo Jew rajohō gemu a'i sa'a ioro'ioro rajohu'o nasi ōrire mae uehorovevē'ohuro ēhuro naro jabesi sisēho u'ovēho'īramu nasi nunire mae riravoruomō'ajē uvoromo ē jō mabēhoho Abraham-are ōrire majahījadeje. Huhu majahījade jōho God-are surire jajivoromo uvē'eje: God naro ja ajami'īramu ēhuro sa'ae dinō'e dinō'e aho'obēhe nasi huē maho baebe va'oruomō'ajējo. ⁹ Ēhesi bēhoho Abraham-ro God mae uehorovamu God-ro hesi ōrire ma-mabēhe ajamījē'ēro ēhuni ae rahu God mae uehorovē'ohō God-hu Abraham ajamījadēhi ēhi ma-mabēhe ajamījajeje.

¹⁰ O ae rahu uvē'ohō: No God-hu bojamuade Jew rajo jōgoru ejahō'i ē'ē'ohō ēhuro hesi nunire mae riravo'ejārē uvē'ohō ēhi jīē'e aribōvioho God-ro i'ue bojēmego bae hesi jēve ē jōho bogo e barējē'ego. God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Mu vaerōhe jōgoru surire jajivo'amadohō ae rahu ē jōgoru bogo e barējē'ohō God-are i'uohō bae hesi jēvājējo. ¹¹ Aehu hesi darugehu Jew rajo jōgoru e'i ē'ē'ohuro bogo ēhuro God-are nuniroho maho riravarueje. Ējōho iae ma-va'orahoroje. Ēhesi bēhoho God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Ae rahu God mae uehorovoromo ēhuro hesi nunire mae riravē'ohō ē aribōviohuremu marohō raromoruomō'ajējo. ¹² Aehu hesi biriri baeromō Jew rajo jōgoru e'irōhohō ēho mue gō jio'i mae uehorovoromo uvē'ohō: Hesi God-ro ajamī'ajē uvē'ohō ēho gōje. God-are surire jōho ēhi uvē'eje: Ae rahu Moses-are jōgoru e barējē'ohuro ēhuro maro raromoruomō'ajējo. Ēho bogo God mae uehorovego God-hu mae ajamī'ajē uvo'irōhe jōho jio'i nosi biririvoromō mu vae'irōhe jōhoje.

¹³ Rōhu noro ē jōgorohō ahē'ēro ēhu'ēro i'u bōrōmohō mana bae hesi javue. Ēi'u bōrōmō bae'irōhohō Kerisoro no'o rōromō ē i'uohō baeromō ēhuro

noehu bae'ibejaroho tugohahuadeje. Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: A ijo döre iromë'oho ë hesi bëhoho ë aho God-are i'u börömoho baej'ëro jië'ëro ëhuni ijoroho iromaje höjo. Ëhi jajivë'eje. Röhu Kerisoro ijo döre ëhi iromoromo ëhuro nosi jöëni i'u börömoho God-aro baeromo ëhuro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje. ¹⁴ Kerisohu nosi i'u ëhi tugohahuade hesi bëhoho iae naro majëhi'ië'e. Urimë'i God-ro Abraham mae uavadeje: U'emu naro jemë mabëhe ajëmi'iramumu maro raromo'arujëjo. Röhu Iesu Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje ëhuro God-hu Abraham-më ajëmi'iröhëni uavadëhi sa'a ioro'ioro rajoho jemë ëhi ajëmijego maro raromo'irarijego. Noehu hu mae uehorovaruhuro ëhuro God-hu hesi Aru'aho bojamui'i uövuadëhi ëhi bojamuijego noro bae'iröhego. Iae ëhuni Kerisoro noehu bae'ibejare i'uoho tugohahuadeje.

Urimo God-hu hesi aribövi ajëmi'iröhe jögoroho Abraham majahiromo ijönö mu vaeröhe jögoroho Israel rajo bojëmijade ë jögoru niö'i jabesi jöhoje.

¹⁵ Nasi ö mueno'e noehu ataruëhi jië'e jöho jövo'irögoro ë'e jemëro ëho uehorovego jö bëhoho juvo bu'ö'iröhego. Ae niö'iehu jö gemuore uehorovoromo mae uarovë'oho: Noehu jörovarue jöho iae ëhi jiemu jio'a'ajë uarovë'oho aho jö göho bogo baro nosi jö gemuoroho havo'ë'ö o aho'ë'ö. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-ro Abraham'o hesi ujohu'o mae uëbe rovadeje: Naro jemë ajëmi'ejöjo. Röhu God-are surire jajivare jöho bogo uvë'eje: Jasi ujoho aho'obëhe ajëmi'ejö uvo'i a'i uvë'eje: Jasi ujoho ajami'ejöjo. Ëhesi bëhoho a uje gemu ajami'iröhëni uavadeje. Ujoho iae Keriso jiadeje. ¹⁷ Ëhesi bëhoho naro majëhi'irögoro ë'e. Urimë'i God-ro Abraham-are örire jögoroho bojamiromo jöho majahi barëromo röhu uavadeje: Na jövode jöho bogo vuonugo'i iae na ajëmi'ejöjo. Ëhi uavë'ëro va'o va'o va'o vadune aho'obëhe 430 ëmino'e barëjamu ijönö mu vaenövo'iröhe jögoroho bojëmijadeje. Bojëmamu röhu bogo ëhuro God-hu ajëmi'iröhe jögoru Abraham bojamijadoho tugoho'i a'i God-hu ajëmi'iröhëni mae jövade jöho ëhi jiemu jio'be rovadeje. ¹⁸ Noehu mu vaenövoröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are suvuoroho mana bae'ibejo no uvo'ibejo: God-ro no ajamui'i Abraham mae uavë'ëro bogo ëhunioho hesi maho bojamui'i a'i huro gavade noro mu mae vaejamu gagorovo iae ëhuni hesi suvuoroho mana bojamuade höjo. Röhu bogo ëhiohoje. God bogo Abraham-are mu maho garomo hesi suvuoroho manaho bojami'i a'i God-ro no ajamui'i Abraham uavë'ëro ëhuni hesi suvuoroho Abraham bojamadeje.

¹⁹ Noehu mu vaenövoröhe jögoru ejahamu God-hu hesi suvuoro bogo mana bojamuij'ë'oho hu rabëni mu vaenövoröhe jögoroho bojamuadeje. God-ro ajamui'iröhe jöho urimo bojamuij'ë'ëro ijönö noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje noro garomo uvoröhego: No God-are jögoru aharue aribövie javuajëjo. Noehu mu vaenövoröhe jögoroho bojamuijadeje ma-jahuri hebe uehorovobe va'öjuvo God-hu ajami'iröhëni uavade aho Abraham-are uje gemu Kerisoro rovego evare noehu mu vaenövoröhe jögoroho barë'iröhego. Röhu noehu mu vaeröhe jögoru God-hu bojamui'ie'adevaroho evaroho bogo ahoriroho nosi öriroho bojamui'i a'i ë jöho anerae bojëmamu jabumëro rueromo God'o no'o jiarue ririre namiromo nosi öri avohahuonövade aho Moses bojamamu huro ë jöho baeromo no bojamuijadeje. Ëhi'adeje. ²⁰ Röhu ae göehu göehu jö mevë'oho ae göëro rueromo öroho avohëhego jöho juvo bu'öjajeje. O ae gemuehu jö bojamuij'ë'oho a göho bogo rueromo jö bojamui'iröhe öroho avohahuo'ë'e.

Ĕhesi bēhoho God-hu no ajamui'irōhe jō Abraham bojamadevaroho huro sivue ē jōho Abraham bojamadeje.

Noehu mu vaerōhe jōgoru God-hu bēhoho rabēni bojamuade jōhoje.

²¹ Ajamui'irōhēro God-ro Abraham jōe gō gō majahijē'ēro rōhu ijonō noehu mu vaerōhe jōgoroho bojamuadeje. Ĕhi ē'adohuro na ēhuro urimo uavade ajamui'irōhe jōgoru ōroho ahadeje. Bogo mae bogo. Ĕhesi bēhoho mu vaerōhe jōgoroho God-ro bojamuego noro ejahoromo ēhuro daruge baeromo maro raromo'ibejo noehu mu vaerōhe jōgoru ejaruohuro ēhuro God-are nunire mae riravo'ibejo. ²² Rōhu God-are surire ēhi uvē'eje: Ae aho'obēhe dinō'e dinō'e raromaruoho sisēro ruahō'ōjavuē'e hōjo. Ĕhi jajivē'eje. Ĕhu'ēro jiē'ēro mu sisē vuonugo'i God-are suvuro bae'iē'iroho ē hesi ōroho ma-gemu jie. Ĕōroho Iesu mae uehorovo'irōhohoje. Ae rahu Iesu Keriso mae uehorovē'ohuro ēhuro iae God-are suvuro maho baejarueje Keriso mae uehorovarue aribōvioho no God-ro ajamui'i uōvuē'ēro jiē'ēro.

²³ Noehu Keriso mae uehorovē'ohu God-ro ma-marō ramuajeje. Ĕhesi majaho jaruvoje. Rōhu urimoho ē maja bogo rovadevare no tōvavuē'ēro jiē'ēro bogo ruēroho numēroho va'i ma-Jew rajehu mu vaerōhe jōgoru hesi ahariremu raromobe rovarēje. Ĕhi'obe rovaroho ijonō Keriso mae uehorovo'irōhe ōroho huruorohadeje. ²⁴ Aehu asisō'o sōromo avo'avoho muebejēvobe va'ego asisō'ehu ma-aharirehu va'aruēhi Jew rajehu mu vaerōhe jōgoroho ēhi jiadeje. No Jew rajo jōgoru ahariremu asisō'onō'e raromobe rovamu Kerisoro sa'are rovadeje. Jōgoru hesi aharire raromare hesi bēhoho ōre rōjahuijēgo noro Keriso mae uehorovoromo ēhuro God-are nunire mae riravo'irōhego. ²⁵ Rōhu jaruvoho noehu Keriso mae uehorovo'irōhe majaho rovē'eje. Ĕmajaho rovē'ego no bogo ē mu vaerōhe jōgoru hesi ahariroho raromarueje.

²⁶ Jemē ae aho'obēhe Keriso mae uehorovoromo Keriso'o gemuore bimuvē'ēro ēhu'ēro jemē God-are aboji harihu'e jēve. ²⁷ Ĕhesi bēhoho bapataeto vaejarijohuro ēhuro Keriso'o gemuoro bimuvoromo jemēro Keriso-are muoho niōgu i'o va'ēne ēhi jemesi sinore io'amē'e jēve. ²⁸ Ĕhuni Jew rajohu'o sa'a ioro'ioro rajohu'o jemē bogo hahagu hahaguoho jēvo'i Keriso'o gemuoro havē'e jēve. A jabesi muemu vaejēho'i arijaruje ahu'o a uno'ohu'o bogo hahagu hahaguoho jēvo'i Keriso'o gemuoro havē'e jēve. A'o magonaho'o bogo hahagu hahaguoho jēvo'i Iesu Keriso'o gemuoro havē'e jēve. Jemē ae aho'obēhe Iesu Keriso'o gemuoro jēve. ²⁹ Keriso-are aribōviēro jēvē'ēro ēhu'ēro jemē Abraham-are uje jēve. Ĕhuni mami'e God-ro Abraham'o hesi ujohu'o diehi ajamui'irōhēni Abraham uavadēhi iae jemē ēhi ajēmi'iramu mae jēvo'ē'e.

4

Iesuro sa'are rueromo ajamuijē'ēro ēhu'ēro no bogo ma-muemu vaemu vaejarue aribōvioho va'ēne javuo'i God-are aboji harihu'e javue. Ĕhesi jōhoje.

¹ Rōhu ave uhu jōhu'o uē'iē'e. Harihoho bise'eje rōhu ijonō vavu hesi sionoho bae'iē'ēro ēhu'ēro ē vavuehu muebe'amaje inōmoho hesi harihu hesi ihoro jio'ame. Ĕhi jie rōhu a bise'ego mu vaemu vaejarue ahuni aehu ē'aruēhi harihu hesi ōrīre ēhi ē'arueje. ² Aēro hu jōgoroho bojamibe hesi maho sisēho muebejahobe va'arueje hujeji hesi vavuehu uvade majaho ruerōhego. ³ No ēhi javuadeje. Urimoho no asisō'o va'ēne javuadeje. Noro uvareje: Aru'ahe gō mue gō masijoho hōromo ēma imo ēhemu

uehorovoromo muoho vaejehemu vaejehonövareje. ⁴ Ehi'obe rovaroho röhu majae eni jiamu gagorovo God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sa'are rovadeje. Rovamu ma-magonahëro hu rahadeje. Rahamu hu Jew rajo nosi jögoru aharire jioje rovadeje ⁵ ehuro Jew rajo jögoru aharire sisë'i raromaro ho ajamuego no mae javuoromo God-are aboji harihu'e javuo'iröhego. ⁶ Jemë hesi aboji harihu'e jëvë'ego God-ro hesi Harihu hesi Aru'ahoho nugö'öjamu nosi dë vövöbajo'ere abo hijë'ëro uvajeje: Apajo. ⁷ Ehu'ëro jje'ëro jemë ae gemu gemu bogo ma-mu vaemu vaejaruje aribövioho jëvo'i a'i God-are aboji harihu'e jëve. Hesi aboji harihu'ëro jëvë'ëro God-ro hesi darugoho bövioho bise'oho jemë i'imëmi'iramu ujuoho'aruje.

Paul-hu Galatia ekaresia jabesi jöëni nurunurumade jöhoje.

⁸ Röhu urimoho God-are jöho bogo henövariijeje. God-are jö bogo hejarijevare evare ëma sarerivoromo uvonövariijeje: Aru'ahoho bövioho bise'oho masije höromo ehemu uehorovoromo sisë'i raromonövariijeje. ⁹ O jaruvoho jemë iae God birohë'e jëve ë hesi bëhoho God-ro jemë birohëvë'ëro. Röhu jemë mami'e asisö'o majëhijanovarue jögorohemu ejëhoromo aru'ahë gö gö masije hö uehorovarijehi ehi asisö'o majëhijanovarue jögoru göho ejëharujeje. Asisö'o majëhijanovarue jögoroho ejëhoromo sarerivoromo uvarujeje: No Jew rajo mu vaeröhe jögoru ejëhë'oho ehuro God-are nunire mae riravo'ejarejo. Röhu ejëhë'oho bogo ehuro maho riravo'aruje ë jöho bogo eni jje'ëro. ¹⁰ Ejögoroho ejëhoromo gavarujoho majaro huraro manaeroro vaduniro rovego gagorovo uvarujeje: Eëmajaho maja masijo rue'amaje majaho höjo. Eëmajaho avo'avoho uehorovë'oho God-ro göromo rajahui'ajëjo. Röhu ehi jje'oho sisë'i uehorovarujeje. ¹¹ Na jemesi jöëni juhuoninegavave naehu jemëni vaebe rovode muoho sisërejöëni.

¹² O asë'e nasi ö mueno'e na jemesi jöëni vavaenego'ego uëve. Naehu majëhi'ie'aje jöho nadi bijönimore. Jemë bogo Jew rajoho jëvë'ëro Jew rajo mu vaeröhe jögoroho bogo uehorovonövariijeje. Na Jew raje jeve röhu Jew rajo mu vaeröhe jögorohemu uehorovodoho vuonugë'ëro jemë va'ëne jeve. Ehuni naehu God-are nunire mae nami'irodëro Jew rajo jögoru bogo uehorovo'i Keriso gemu mae uehorovajehi jemë'o ehi ë'ore. Urimoho jemë na bogo sisë'ioho vaejevonövariijeje. ¹³ Jemë'o uehorovore. Naehu jemë'o aevo'i hiromo Keriso-are jö ma majëhijode hesi bëhoho na guomo guome baegoro jemë'o aevo'i hiromo jöho majëhijodeje. ¹⁴ Nasi guomo guomohuro jemë esi'esiëmanovodeje. Röhu jemë na bogo bijönegoromo nuni juhuoninioho baejariijeje. A'i ma-mabëhe rajehijariijeje. God-are aneraëro o Iesu Kerisoro jemesi örire ö'ego mabëhe rajahi'ibejarijehi ehi gemuoho jemëro na rajehijariijeje. ¹⁵ Rajehiromo evare majare nasi jöëni nimoroho avohariijeje. O jaruvoho bogo ehioho nimoroharujeje. Ehesi bëhoho rabënivo bogo nasi jöënioho nimoroharujeje. O urimoho jemë eni jëvo'ibejo ri'öromo jemesi nuni baje jahoromo bojemi'ibejarije o bövie bise'e bojemi'ibejarije. Ajemiromo ehi'o'ibejarije. Iae na mae uëve. ¹⁶ Jemë ehi rajehijariijeje. O jaruvo naehu jemë God-are jö maemu majëhijodoho na jemë ehuni uvö: Nöröro nue huodaguoromo ë'ajëjo.

¹⁷ O Jew raje sareri jö röjëhijarue aribövioho ëho jaburo jemë sanuëmiromo rajëhijarueje jemëro jabesi ijore ijore jijihö'irarijago. Röhu sisë'i uehorovoromo ëma döëremu ë'arujeje. Ehesi bëhoho jaburo nimö jemëro Paul na uehorovevarujoho vuonugo'i jabumë gemu rajëhi'irarijago. ¹⁸ Röhu jemëro mu maemu uehorovo'irarijago aehu jemë rajëhijë'oho ëho bogo

sisēhuje. Naehu jemē'o hiromo jemē rajēhijē'oho o na jemē'oho bo-
gojevamu ae göehu jemē rajēhijē'oho iae maeje. ¹⁹ O asē'e nasi aboji
harihu'ohumē vaevē'e jēve. Magonahehu raho'i hara'uoromo huē vavaene
börömo baeromo harihu baegoro evare huē ma baejaruēhi na'o ēhi jeve.
Na'o jemesi jōēni huē vavaene bogo bise'oho baeje hujeji Kerisohu ue-
horovajēhi jemē'o ēhi uehorovo'irarijego. ²⁰ O asē'e avevejō'oho naro
jemē'o hi'ibejo na dē mae jevo'ibejo. Jemē'o hiromo naehu uru'ö jō
jajivajoho vuonugo'i jōho ma-u'emu majēhi'ibejo. Röhu na jemesi jōēni
uehorovajoho bogo eni jevoromo ēhuro nurunuruege.

Magonahe niö'i jabesi ihoho Hagar'o Sarah'o jabesi uhu jōhoje.

²¹ Jemē ae göero sarerivoromo uvarujeje: Jew rajo mu vaeröhe jögoru
noehu biririvoromo ejahē'oho ēhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo
ë jögorohemu uehorovarujeje. Jemē ë jögoroho iae uehorovarujeje röhu
hesi jōho bogo avoho hejarujeje. ²² Ejemēhu bogo avoho hejaruje jōho naro
majēhi'iē'e. Urimoho Abraham harihe niö'i jēvade hōjo. Harihu göho hesi
muemu vaejahaje magonaho ihe Hagar-ro rahade hōjo. Harihu göho hesi
ihoho Isaac hesi ma-hiromo baruohu'o juvaje magonahohuro rahade hōjo.
²³ Röhu harihu göho muemu vaejahaje magonahohuro nosi magonahehu
ë'aruēhi ēhi'oromo dē'iraeromo hesi harihoho rahade hōjo. A'i harihu göho
Isaac God-ro Abraham ajami'i uavadohuro ēhuro vaboro mae dē tiorjē'ohuro
rahade hōjo. Ehi'are hōjo. ²⁴⁻²⁵ Röhu ēho bisemu uhu jōe jianove. Mago-
nahe niö'i jabesi bēhoho iae God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögore
niö'i he'iröhoho jēve. Abraham-are muemu vaejaje magonahe Hagar-
are bēhoho ēho God-hu Jew rajo mu vaeröhe jögoru bojamamu Moses-hu
Arabia sa'are Sinai dahorure hiromo baeromo bojamuadeje. Ehesi bēhoho
Hagar-hu avare muemu vaeromo sisē'i hijadēhi Moses-hu bojamuade jō
hesi ijore ijore jijiharue ariböviohuro sarerivoromo uvarujeje: Noehu nosi
biririvoromo ë jō ejahē'ohuro ēhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo
ë muohemu vae'i sivoho gavarujeje. Ehu'ero Hagar-hu avare muemu
vaeromo sisē'i hijadēhi ë ariböviohuro ēhi sisē'i raromarujeje. Jaruvo
jiaje Jerusalem amo rajohu'o Jew rajo ioro'iorohu'o ēhi jiē'e muohuremu
vaeromo sisē'i raromarujeje. ²⁶ A'i Jerusalem amo göho bogo sa'aroho jio'i
ö'idöre jiaje amore jioruomaje ariböviohuro uvarujeje: Bogo nosi biriroho
baeromo God-are nuniroho maho riravo'i a'i Kerisoro ajamuego God-are
nuniroho maho riravarue hō uvoromo bogo muoho sivohoromo sisē'ioho
raromo'i mae raromarujeje. Röhu ë amo hesi ado sirino'oho Keriso-are
aribövie no javue. ²⁷ Ehesi jōho God-are surire uhu'e uvē'eje:

Dē tiorjē'e magonahoho jero sine sasohonējo.

Bogo rahoromo vi'ehi baejanue magonahoho jō'e dadovoromo nimoro-
honējo.

Uvonējo: Baru'o hijaje magonahoho ado sirino'oho ma-jianovo'i
baruehu remo va'ade magonahoho ijonōho ado sirino'e marohē'e mae
jevo'ajējo.

²⁸ Nasi ö mueno'e God-hu Abraham ajami'iröhe jō bojamijadohuro ēhuro
hesi vaboro mahuro Isaac rahadeje. God-hu ajami'iröhe jō Abraham
bojamijadohuro ēhuro Isaac baejadēhi ēhi God-hu no ajamui'iröhëro Abra-
ham mae uavadohuro ēhuro jemē God-are aboji harihu'e jēve. ²⁹ Röhu
göho sa'are magonahehu ë'aruēhi ēhi'oromo hesi ma-rahade harihohuro
ri'öromo God-are Aru'ahehu vëmu ajamamu rahade harihe Isaac huē

vavaene bojaminövade höjo. Jaruvoho iae ëhi gemuohoje. Sa'are mararomarue ëhi jië'e ariböviohuro ri'öromo God-are Aru'ahehu ajamuijego i'ovoromo raromarue aribövioho huë vavaene bojamuiruomajeje. ³⁰ Röhu huë vavaeni bojamuijarue aribövi jabesi jöho God-are surire ëhi uvë'eje: Muemu vaejaje magonaho hesi harihohuro mae hijaje magonaho hesi harihohu'o gemuoroho bogo namiromo vavu jasi sionoho baeromo bövioho bise'oho bae'a'ajëjo. Ëhuni muemu vaejahaje vëmohu'o harihohu'o babu'öjëvego rori'o va'irarëjo. ³¹ Nasi ö mueno'e Keriso-are aribövioho no bogo avare muemu vaeromo sisë'i hijade magonaho hesi aboji harihu'ehu javuanovo'i a'i vaboro maehu Abraham'o mae hiromo juvaje magonaho hesi aboji harihu'o va'ëne javuanove.

5

Röhu maho bogo sisë'ioho raromo'i birivoromo mae raromo'iröhe jöhoje.

¹ No bogo Jew rajo mu vaeröhe hesi darugoroho raromoli mae raromoli'iröhego ëhuni Kerisoro no maroho ramuadeje. Ëhu'e jiaje nadi röhu maho ëhi jië'e mu hesi darugoroho va'o raromoli a'i biririvo riravoromo maro raromore.

² Röhu ave jöhuremu here. Paul naro majëhi'ië'e. Aehu jemë sarerëmiromo uëvaruoho: Jew rajehu ë'aruëhi jemë'o ae uëvego jaburo jemesi sinoho tarivëho'irarëjo ëhuro jemë God-are nunire mae riravo'irarije ëhi uëvaruoho nadi ejëhore. Ejëhë'oho jemë bogo Keriso gemu mae uehorovo'i Jew rajo jabesi muohu'o uehorovo'aruje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Jemëhu ëhi uehorovë'oho Kerisoro diehi ajëmi'ë'e God-are nunire mae riravo'irarijego. Bogo ajëmi'ë'e. ³ Röhu ave jö röhu maho majëhi'ië'ajoho jemesi ëhuremu here. Ae rahu Jew rajo jögoru eromo uëvë'oho: Nosi sinoho tarivahuhego no God-are nunire mae riravo'irarë uëvë'oho Jew rajo jögoru vituohu'o aho'obëhe e barë'iröhoho ëhi jië'e i'u'e muoho baerumo'ë'e. ⁴ O jemë ae göëro Jew rajo jögoru hesi ijore ijore jijiharujeje ëhuro God-are nunire mae riravo'irarijëro. Ëhi ë'arujohuro ëhuro Keriso boremi'öj'ë'ë jëve. Keriso boremi'öromo ëhuro God-hu huë baeromo jemë ajëmi'iröhe mu öroho tugohë'e jëve. ⁵ A'i no God-are Aru'ahohuro ajamuijë'ëro ëhuro Keriso mae uehorovoromo uvarueje: O mabëhe höjo. U'emu God-are nunire mae riravo'ëjarëromo ëhuni huë mae raromoromo muebejö ëhi javuoröhego. ⁶ No Iesu Keriso'o gemuore javuë'iroho Jew rajehu ë'aruëhi nosi sino tarivahuë'oho o bogo tarivahuë'oho iae hesije. Keriso mae uehorovoromo a huë baejëvë'oho ëhemu börömohoje.

⁷ Urimoho jemë mu mabëhe vaebe rovariijeje. Röhu God-are jö ma ejahobe rovarijoho raro ahëvamu vuonugarijeje. ⁸ Bogo God-hu dinëmijadeje jemëro Keriso-are jöho vuonugojöro ë hesi bëhoho huro jemë hesinö rinëgajëro jië'ëro. ⁹ Aëro ave uhu jöho atoromo uvoruomajeje: Dë huaje osoho mabisemu jioromo rumorovoromo ioho börömo mae dë huaje höjo. Ëhesi bëhoho mu sisëro rumorovoromo börömorijajeje. Sareri jö röjëhijarue aribövioho nadi ejëhore. Jabesi jö sisëhuro jemë rumorovëvo'ë'e. ¹⁰ Ëhi jie röhu jemë'o na'o Badare gemuore javuë'ego naro jemesi örire mae uehorovoromo uvajeje: Jemë jö maho bogo vuonugoromo jö göho uehorovo'arujëjo. O jö göho naro uvajeje: Jemesi simano ijumëhaje aho nani a böröme o nani a bise'e höjo. Iae hesi höjo. Röhu ë ahuro God-are i'uoho iae bae'a'ajëjo. Na ëhi uehorove.

¹¹ Nasi ö mueno'e naro urimo ae uënövodeje: Jemë God-are nunire mae riravo'ië'iroho Jew rajo nosi jögoroho eromo jemesi sinoho tarivorëjo. Sino tarivë'oho ëhuro God-are nunire mae riravo'arujëjo. Ëhi jië'e jö majëhinövodoho vuonugë'e jeve. Röhu aëro sareri'e atoromo uvarueje: Nörö ë jöho bogo vuonugë'e höjo. Röhu ëhi jië'e jöho majëhi'ibejo aho nasi öriroho bogo bijönimoruomo'ibejo. A'i Jew rajo jögoru ejaho'iröhe jöho na bogo majëhijajeje. Ëhuni aëro Kerisohu korosire guomade jö naehu majëhijajoho bijönimoruomajeje. ¹² O jemesi simano huotovëharue aribövioho sareri aribövie jioruome. Jabumë sino tarivo'i nimë'oho rabëni sinoho bogo tarivo barë naho nahovoromo ruruhö'öjarueje.

¹³ Nasi ö mueno'e God-hu hesinö rinëgade hesi bëhoho jemëro bogo Jew rajo mu vaeröhe jö hesi darugoroho raromo'i a'i mae raromo'irarijego. Ëhi jie röhu nadi uvore: Ëmu vaeröhe jö hesi darugoroho bogo raromo'i mae raromaruëromo jemesi sinehu nimaje mu sisëho vae'i a'i göëro göho huë baerovoromo muoho ajamirovore. ¹⁴ God-hu Jew rajo bojamuijade jögoru hesi bëhoho ma-gemuje. Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajahinëjo. ¹⁵ Röhu jemë mahehu öehu muorovanovoromo hutitimobe jijihë'oho gavë'i ëhi jië'oho ë'ore. Ëhuro ijumorovo barë'aruje.

Sinohuremu nimoromo vaejarue muohu'o God-are Aru'ahehu nosi dë vövöbajo'o huotovahuego vaejarue muohu'o ë mu niö'i jabesi jöhoje.

¹⁶ A'i ave jöho na uëve. Ua'i arirego God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëho'iro maro raromo jijihonövo'irarije. Ëhi ë'ë'oho jemesi sinehu nimaje mu sisëho bogo enövo'aruje. ¹⁷ Sinehu nimajohuro God-are Aru'ahehu nimajoho nijio'irae'i God-are Aru'ahehu nimajohuro sinehu nimajoho nijio'iraejajeje. Ëmu niö'iohuro ëhi umogihorovajeje. Ëhu'ëro jië'ëro jemë mu rabe vae'i nëgë'oho bogo eni jëve. ¹⁸ Röhu God-are Aru'aho hesi ijore ijore jijiharujoho ëhuro bogo uvo'a'aruje: Nosi biriroho baeromo mu vaeröhe jögoroho ejahoromo ëhuro God-are nunire mae riravo'ejarëromo ë jögoroho bogo uehorovo'anue. ¹⁹ Röhu sinehu nimaje mu sisëho diehi jio'amajoho iae va'orahoro jie. Ëhi jië'e mu vaejë'iroho öëro jijihanovarueje. Va'inumi'e muoho vaejarueje. Biriri'övoromo bövie bise'e ëma ë'arujeje. ²⁰ Aehu avohare inömo sisëho masije höromo uvene aho röjahijarueje. Iro oso'e vaejarueje. Nue huodamirovarueje. Muorovarueje. Ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimarueje. Vörö'iraejarueje. Ae gö iosirami'iröhohuremu uehorovarueje. Bogo agane gemuoho vaerovo'i adovorovoromo uehore gö gö baejarueje. ²¹ Ae gö jabesi böviëni bise'ëni ganiganimarueje. Jove iromo simane huotorovarueje. Jove iromo simane sisërëromo bövie bise'e ë'arujeje. Ëhi jië'e mue gö gö ë'arujeje. Naehu uëvodëhi röhu maho uë'ejo: Ëhi jië'e mu vaejë'oho God-hu muebejaje öri ari'eroho bogo va'oromo maroho raromoruomo'ajëjo. Sinehu nimaje mu sisë hesi bëhoho ëhije. ²² A'i God-are Aru'ahehu dë vövöbajo'o ri'öjehë'ohuro ëhuro ae gö uehorovëvarueje. Nimoroharueje. Huë mae raromarueje. Ma-taemorovoromo sisëho uehorovoromo vuonugarueje. Huë baeromo ajëmijarueje. Mu mae vaejarueje. Biririvarueje. ²³ Bogo döroho bamorovo'i ma-avoho raromarueje. Taemo raromarueje. Ëhi jië'e muoho mu vaeröhe jögorohuro bogo ahajeje. ²⁴ Ae rahu Iesu Keriso-are aribövi javuë'oho Kerisohu korosire ijumorovadëhi ëhi nosi uehoro sisëho o nosi sinehu bövi bise'o nimajoho ëho no ioro'ioremu ijumë'e javue. ²⁵ God-are Aru'ahohuro gemuëro darugoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro maro

raromarueje. Ëhuni hesi Aru'ahehu diehi jië'e mu nimë'o'ho ëhuremu vaebe jijihonövo'ejo. ²⁶ No bogo nosi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo bogo ri'öromo göëro gö hesi dëho iahoromo jö göho göho ato'ejo. O ae gö hesi mu maho garomo bogo dëho vörönimo'ejo.

6

Ae göehu gö ajamirovoromo i'u'e mu nigemahorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ga'irarije ae gemu mu sisë vaejamu gavë'o'ho God-are Aru'aho ejaharuje aribövioho jemëro ëhi jië'e aho ma-u'emu ajamirego hu mu sisëho vuonugo'i röhu maho avo'avoho juvo'irovo. Röhu jemesi arijo'arije avoho garorovoromo ajamire. Sisëhuro jemesi dë vövöbajo'ere bijëhego jemë'o'ho ëhi jië'e mu sisëho vaejego rireromëvojöëni uëve. ² Uehoro sisë huë vavaene rabe rovë'o'ho ajamirovoromo nigemahorovore. Ëhi ë'ë'o'ho Kerisohu bojamuade jögoroho ejaho'aruje. ³ O ae gö jabesi sivue uehorovoromo uvë'o'ho: No a masijëro javuë'ëro aho bogo ajëmi'ejare uvë'o'ho ëma sareramirovarueje. ⁴ Ae gemu gemu jemesi muoho sivu sivue mevorovoromo gare mae o sisë vaejë'e jëvego. Mae vaejë'e jëvamu gavë'o'ho jemesi muohuremu garomo nimorohë'i jijih'o'aruje. Bogo ae gö jabesi muohu'o jemesirohu'o gemuoroho havoromo garomo uvo'a'aruje: Nosi muohuro jabesiroho iosiramijajëromo nimoronimorohë'i jijih'o'aruje. ⁵ Ëhesi bëhoho ae gemu gemu mu diehi diehi vaejaroho ë hesi manaho ëhi baeruomo'e'e God-ro ëhi bamë'ëro.

⁶ Aehu Keriso-are jö bëhi röjëhijamu jemëhu hebe va'ë'o'ho bövie bise'e mana ajëmi'e. Ëhi jië'o'ho iae maeje.

⁷ Nadi sareramirovore. A vadu'o'ho God bogo sarerami hesi jëve. Diehi jië'e ijo bajo öjë'o'ho iae ëhi jië'e nu ano'e gemuoho ri'amo'iramu gagovo'amo'anue. ⁸ Ëuhu jö hesi bëhoho ëhi jie. Ja ae rahu sinehu nimajohemu ömë'o'ho ëhuro ijonö sisë mana baeromo guomo'a'anue. A'i Aru'aho hesi mu vaejë'o'ho ëhuro ijonö ma-ioro'ioremu maro hi'a'anue. ⁹ Ëhuni mu ma vaejaruoho bogo u'uvo'ejo. Bogo u'uvoromo dë vövöbajo'o sisërërovoromo mu vuonugë'o'ho ëho majaho rue'iramu evare mana mabëhe gagovo'ejo. ¹⁰ Ëhu'ëro jië'ëro maja baejaruire ae aho'obëhe ajëmi'ejo röhu nosi Christian aganoho avo'avoho ajëminövo'ejo.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

¹¹ Nasi övehu masijo jajivo'amajoho gare. ¹² Ma-sino hesi muohuni nimoronimorohë'i jijih'o'i nëgaje ariböviohuro biririvoromo jemesi örire uëruomajeje: Jew rajo noehu sino tarivaruëhi ëhi jemë'o'ho jemesi sinoho tarivorëjo ëhuro God-are aribövie jëvo'iröhe. Rabëni ëhioho uëruomajeje. Jabumë uehorovoromo uvarueje: Kerisohu korosire guomade jö noehu mae uehorovaruohuni ëhuni nosi sa'ae gemuoho Jew rajëro huë vavaene bojamuiruomajëjo. Röhu noehu sa'a ioro'ioro rajo uëvë'o'ho: Jemë'o'ho Jew rajo nosi muoho vaeromo sine tarivorë uëvë'o'ho ëhuro nosi sa'a rajohuro huë vavaenoho bogo bojamui'ajëjo. Huë vavaenoho bogo bojamui'ajëromo ëhuni sa'a ioro'ioro jemesi örire uëvarueje: Jemesi sinoho tarivorego God-are aribövie jëvo'irajo. ¹³ Röhu Jew rajo mu vaeromo sino tarivoruomaje ariböviohuro Jew rajo jögoroho bogo avoho ejëhoruomajeje. Röhu jabumë nimö jemëro sinoho tarivego jaburo nimorohë'i uvoruomoi'i: Mabëhëjo. Noro ë aribövioho dinëmijamu Jew rajo nosi muoho baejë'e höjo. ¹⁴ Röhu Paul naro nosi Bada Iesu Kerisohu korosire guomade jöho ëhemu uehorovoromo nimorohë'i juvo'ejo. Mu ioro'iorohunioho bogo.

Rabēni Iesu Kerisohu korosire guomade jōho na ēhuremu uehorovajeje. Ēhuremu uehorovoromo naro uvajeje: Ave sa'a hesi mu sisēho korosiro ano taemē'e hōjo. O sa'arohemu uehorovarue aribōviahuro uvoruomajeje: Nōrō korosiro ano taemē'e hōjo. ¹⁵ Noehu Jew rajo mu vaeromo sino tarivē'oho o bogo vaeromo sino bogo tarivē'oho ēho iae hesije. A'i God-hu nosi dē vōvōbajo'o i'ovahuē'oho ēhemu bōrōmohoje. ¹⁶ Ae rahu naehu uvodēhi ēhi uvoromo ijore ijore jijihē'oho God-ro vavaenimoromo ajēmi'iramū maro raromō'arujē. O God-are aribōvi ioro'iorohu'o aho'obēhe ajēmi'iramū mae raromō'ē'ō. Na nege God-ro ēhi ajēmijōro.

¹⁷ Rōhu naehu Iesuare mu vaejamū aehu anegare batatoho sino haho'ere jevo'ame. Ēhuro ae aho'o garuomajeje na hesi muemu vaejaje ae jevego. Ēhuni aho nadi ijoho uehoro bōrōmoho bojēmirejo.

¹⁸ Rōhu nasi ō mueno'e nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huē baeromo ajēminōvo'ē'e. Ahia mino'e.

EPHESIANS

Paul-hu Ephesus ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹ O asë'e God-are aribövi Ephesus amore raromarujoho ae rahu Iesu Keriso'o gemuore jëvego hu gemu uehorovarujohumë God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul naro jemesi örire jejëmiye.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

God-hu nosi aru'aho mae ajamui'irögoro Keriso-are jöëni huë mabëhe bojamuijade jöhoje.

³ Asë'e God hu mabëheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Ëaho God Vavuoho hu mabëheje. Ëhesi bëhoho no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro ö'idöre jio'amaje bövioho bise'oho suvuoramui barëjë'eje ehuro nosi aru'ahoho mabëhe jiahuoröhego. ⁴ Ni'i'ivadire sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare uvadeje no Keriso'o gemuoro javuë'ëro baejavuego no jö sisë bövie bise'e bogojavuo'i hesi nunire ma-maemu javuoröhego.

Nosi örire dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuë'ëro ⁵ uvadeje: Ijonö Iesu Kerisoro jabumë ajëmi'iramu ehuro naro gagovëvo'ejöjo nasi aboji har-ihu'e jioruomoröhego. Hesi simanore nimamu ëhi uvadeje. ⁶ Ëhi jië'e huë mabëhe bojamuijadohuni ehuni no hesi ihoho rajahi'ejo ë hesi bëhoho no hesi Harihu Mabëhi hesi agane gemuoho javuamu hu bogo ni-jio'irae'i ma-ajamuijë'ego. ⁷ Ajamui'irögoro hesi Harihoho nugö'öjamu köho rueromo guomadeje. Guomoromo no sisëhu tövavuadoho jiovahuoromo uehorovoromo vuonugahuë'ëro mae javue. Mae javuë'ëro no garomo uvarueje: God hu bogo bise'o vadu'oho ajamui'i börömo mae ajamuijë'e höjo. ⁸ Börömo mae ajamuiromo hesi simanoho eni jiego bövie bise'e ga barëjajëro jië'ëro ⁹ huhu röjahui'i uvadëhi ëhi röjahuijë'eje noro garöhego. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro uvadeje: Na muoho ëhi ëhi vae'ejö uvoromo subivahuobe rovadoho röhu iae röjahuijë'eje no garöhego hu ëhi jië'e muoho vae'i nimë'e jiego. Ëmu hesi jöho huro urimë'i uehorovoromo uvadeje: Naehu nimaje mu vaejë'iroho naro Keriso ua'ejöjo ajemi'iröhego. ¹⁰ Muebejuvo majae eni jio'iramu evare ë muoho avoho barë'ejöjo. Ëmuoho avohoromo bövie bise'e ö'idöre sa'are jio'amajoho Keriso-are uhunö gemuoro bamo'ejöjo huro simanoho jioromo muebe'amoröhego.

¹¹ O no Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro Vavuohuro baejavuadeje hesi javuoröhego. Hu muoho bövioho bise'oho bogo ëma vae'i a'i hesi simanëro nimego muoho vaejajeje. Ehuni baejavuo'iröhëro mami'e simanore uehorovoromo uvadëhi ëhi baejavuadeje. ¹² Ehuni Jew rajoho no aevoromo Keriso uehorovare aribövioho javuë'ëgo Vavu hesi iho börömohe uehorovoromo rajahi'ejo.

¹³ Röhu sa'a gö rajoho jemë'o mue gemuoho baejarijeje. Jemëro God-are jö maho hejarijeje uëvavamu: Jemë sisëro jëvego God-ro baejëvoromo manö bamëvaje höjo. Manö bamëvaje hö uëvamu hegorovo Keriso mae uehorovarijeje. Mae uehorovamu God-ro Keriso-are gemuore havëvoromo hesi Aru'aho Ma bojamui'i uövuadëhi ëhi bojëmijadeje jemëro ë Aru'ahoho baejë'ëro no ae aho'o ëho garomo uvoröhego: Iae jemë God-are aribövie

jëvájëjo. ¹⁴ Hesi Aru'aho Maho suvuore bojamuij'ëro uvarueje: Iae mae-ëjo. Maja viture Vavuohuro hesi aboji harihu'o nosi suvuoro vituohu'o iae bojamui'ajëjo. Suvuoro vituoho bojamuiromo ëhuro mu sisëhu rabehu i'uhaguajoho jiovahuo'iramu hesi aribövioho no ma-maró rarómo'ëjarëjo. Ëhi uvarueje. Ëhuni hesi iho börómóho uehoróvóromo rajahi'ëjo.

God-hu Ephesus ekaresia ajëmi'iróhego Paul-hu ëninamade jóhoje.

¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro na hejodeje aëro uvavamu: Jemëro Bada Iesu mae uehoróvóromo God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ¹⁶ Ëhi ë'aruje hö uvamu hegorovo naehu jemesi jöëni God mae uabe rovodoho bogo vuonugë'e jeve. Ëhi'oromo Vavu hesi örire jemëni ëninamijajeje. ¹⁷ Vavuoho ma-aje gemu hijë'ego nosi Bada Iesu Kerisóro uvajeje: Hu nasi Börómóho höjo. Vavuoho ëhi jië'e ae jië'ego naro hesi örire ëninamijajeje huro jemë ajëmi'iróhego. Ajëmiromo uehoro mae bojëmiromo hesi arijo'arije rójahirovego jemëro hu mae ga'irarijégo. ¹⁸ O jemesi simanoho jiovëhego garómo uvo'irarijégo: Vavuohuro no hesinö javuojöro uövüë'ëro ëhu'ëro ijónö aji maró rarómo'ëjarëjo. O uvo'irarijégo: Vavuohuro hesi aboji harihu'oho aji'e suvuore bogo bise'ó vadu'oho börómó bëhe bojamui'iröhëni uvajëjo. ¹⁹ O uvo'irarijégo: Hu daruge bogo bise'ó vadu'oho jië'ëro ëhu'ëro hu ma uehoróvarue aribövioho ajamuijaje höjo. ²⁰ Keriso guómamu i'ovade ëhi jië'e daruge gemuohuro no'ó ajamuijajeje. Ëdarugohuro Keriso ajamamu ri'óromo ö'idöre ajiómë'ëro hesi övo manö hiromo ²¹ simano vaerómaje vörö'e aru'ahóho rabe rabe je'ore sa'are ö'idöre din'óe jioruómajóho iosirëmiromo iho masijo jio'amë'óho iosirëmiromo jaruvo majáho röhu ruëre mája i'ó jioröhóho ëho ihe gö gö masijo jioróvájóho taemëvo'i hu gemu döroho jië'eje. ²² Kerisóro ëhi börómé hijámu God-ro bövioho bise'óho hesi uhúnö bamáho barëjë'eje huro gemüero börómé namiromo muebe'amoróhego. Ëhi bamáhorómo uavadeje huro gemüero simane vaerómo ekaresia nosi muóho aho'obëhe muebe barë'iróhego. ²³ Keriso hu simanóho jio'i ekaresiae no övo hörü'óho javue. Övo hörü'óho javüë'ëro ëhuro simanóho romóromeje. Röhu ë simánóhuro ëhuro bövie bise'ó ö'idóroho sa'aróho romóromóroje.

2

Nosi aru'aho vuovahuamu God-hu ajamuiromo i'ovahuade jóhoje.

¹ Röhu urimóho jemesi aru'ahóho vuovëh'e ëma rarómo jijihónóvarijeje God-are jögoróho ahóromo mu sisë vaejë'ëro jië'ëro. ² Mu sisë vaerómo ave sa'are öri sisëre jijihónóvarijeje. Jijihóromo God döre jio'i aruëre ahore rarómarue aru'aho sisë o din'óe rarómarue aru'aho sisë jabesi simano vaejaje ë a hesi ijore ijore jijihónóvarijeje. Ëáhuro God-are jö bogo eruómaje aribövi jabesi dë vövóbajo'óho huotóvëhego mu sisëho vaerómajeje. Ëa hesi ijore ijore jijihónóvarijeje. ³ God-are jö bogo eruómaje aehu rarómo jijiharuëhi ae aho'obëhe no'ó urimë'i sinehu nimego simanehu uehoróvaje muohuremu vaebe nosi dajehu nimajire biriri'óvóromo ëhi jijihónóvareje. Ëhi ë'obe rovë'ëro ëhu'ëro a ioro'iórehu God-are i'u mana baeröhëhi no'ó ëhi bae hesi javuadeje.

⁴ No ëhi javuadeje röhu God-ro noni vavaenimo avóhorómo dë vövóbajo'e aho'ó uehoróvavüë'ëro ⁵ ëhu'ëro gövuade no hesi jóho ahamu nosi aru'ahóho vuovahuë'e jiamu görómo bogo vuórorámui'i Kerisó'ó gemuore havavúamu nosi aru'ahóho i'ovahuadeje. Hu hesi ma-huë baejëvóromo

jemesi örire ëhi ajëmiromo maro babamëvadeje. ⁶ Röhu God-ro Keriso'lo gemuore havavuoromo no ajamuamu vuovoromo ri'öjël'ëro aru'ahoho i'ovahuë'eje. I'ovahuë'l'ëro Iesu Keriso'lo gemuore havavuoromo ajamuamu no ajiomë'l'ëro hu'lo röhe gemuore raromoromo sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. ⁷ Vavuehu ëhi ajamuijade hesi bëhoho maja ijonöho rovego huro röjahuijego no'lo a ioro'iorohu'lo garomo uvobe va'iröhego: O Iesu Keriso'lo gemuoro havavuoromo huë mae bojamuiromo ajamuijël'ëro ëhu'ëro huhu huë baejavuajoho börömo mae höjo. ⁸ Èhesi bëhoho huhu ma-huë baejëvoromo uehoro mae bojëmijadohuro iae ëhuro jemë mae uehorovamu gagorovo maro bamëvadeje. Bogo jemesi biriroho baeromo ajamirovo'li a'li hesi God-ro suvuoroho bojëmijël'ëro jemë mae jëve. ⁹ Hu bogo uvadeje: Jemë mu ma vaejël'oho maro bamëvo'ejöjo. O bogo vaejël'oho bogajo. Hu ëhi uvo'ibejo aëro nimoronimorohë'i jiji-horomo uvoruomo'ibejo: Noro nosi ajamirovoromo manö bamorovare höjo. ¹⁰ A'li hesi God-ro no mae avohavuadeje. Huro Iesu Keriso'lo gemuore havavuoromo bamavuadeje ëhuro noehu vae'iröhe mu ma huhu uehorovadoho ëho vaebe va'iröhego.

Kerisohu sa'a ioro'ioro rajohu'lo Jew rajo ariböviohu'lo gemuore gagovavuade jöhoje.

¹¹ Èhuni jemë urimë'i sisë'i raromarijoho uehorovore. Jemë bogo Israel rajo ariböviehu jëvo'li sa'a gö raje jëve. Israel rajohuro jabesi övëro döre muoho vaeromo sinoho tarivël'ëro uëruomajeje: No sine tarivahuë'e aribövieho javuël'ëro God-are aribövie javuo'li jemë sine bogo tarivëhë'e aribövieho jëvël'ëro bogo God-are aribövioho jëvajëjo. Jemë ëhi jië'e sine bogo tarivëhë'e aribövie jëvaje urimo diehi raromarijoho uehorovore. ¹² Evare majare jemë bogo Keriso'lo gemuoroho jëvo'li Israel rajo God-hu muebejavuajiroho jemë bogo nosi gemuoroho jëvo'li jemesi hahagu raromonövarijeje. God-hu hesi aribövi ajamui'iröhëro mae uövuade jöho jemë bogo hejël'e ma-raromonövarijeje. God-hu ajamuego ijonö ma raromo'iröhe jöho bogo hejël'e God rumo'e jioromo sa'are ëma raromonövarijeje. ¹³ Urimoroho jemë God jiaje gemuoroho bogojëvo'li rori'lo numori'lo jëvadeje. Jaruvoho Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvël'ëro Keriso-are köho rueromo guomamu ëhuro jemë ro God-are bëhire jëvël'eje. ¹⁴ Keriso hu noni sanu'e mu barovaje ahoje Israel rajohu'lo sa'a ioro'ioro rajohu'lo gemuoro gagovavuë'l'ëro. Èhesi bëhoho Israel rajohu'lo sa'a ioro'ioro rajohu'lo noni buorunö'e iromo tugohël'ëro gororamirovonövarijeje. Gororamirovamu Kerisoro araeromo guomoromo ëhuro buore dadovanovadeje. ¹⁵ Huro guomoromo Israel rajo nosi jögoroho tugohahuadeje. Mami'e ë jögoroho Israel rajohuro gabe rovareje jajivoromo uvë'e jiamu: Èhi ëhi ë'iro ëho ma-garëjo. Èjöho tugohahuadeje. Tugohahuade hesi bëhoho urimë'i Israel rajoho noro nosi jögoroho e'li sa'a ioro'ioro rajohuro bogo eruomë'l'ëro ëhu'ëro hahagu hahagu javuajoho Kerisoro nimadeje baeromo hesinö gemu bu'öjego gemuoro raromego ma-i'e gemu javuojöro. Èhuro Jew rajohu'lo sa'a ioro'ioro rajohu'lo huë baerovoromo maro raromo'iröhego. ¹⁶ Hu nimadeje korosire guomoromo nu huohuoho tugohahuo'li sino haho'oho hesi gemuore havavuë'l'ëro God'lo no'lo gemuoro huë mae raromo'iröhëro. ¹⁷ Huë mae raromo'iröhëro Kerisoro rueromo ë huë ma jöho majahuijamu rori'lo raromarije ariböviohu'lo God-are bëhire raromare ariböviohu'lo noro ëho hejareje. ¹⁸ Kerisoro söjavuël'ëro ëhuro Israel rajohu'lo sa'a ioro'ioro rajohu'lo noro Aru'ahe gemu baeromo Vavu hesi bëhire va'arueje.

¹⁹ Ĕhu'ëro jië'ëro urimo jemë rori'o raje aruëre anumëre ëma jiji-honövarijoho jaruvoho bogo ëhioho ë'arujeje. Bogo ëhi'o'irögoro God-are aribövi nosi gemuoro jëvoromo hesi aboji harihu'e jëve. ²⁰ God-are aboji harihu'o'oho javu va'ëne javue röhu jemë'o gemuoho jëve. Ĕjavu hesi uhunö apostle o jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohuro javuoho banigojiomego Iesu Kerisoro huro munënö'e bönoho namijego ëhuro bibivajeje. ²¹ Huro javuoho aho'obëhe ëhi ma'eno titimë'ëro javuoho marëbe va'lajeje God-are osa börömo jiajëhi no ëhi javuoröhego Bada'o gemuoro javuë'ëro. ²² Röhu jemë'o Keriso'o gemuoro jëvë'ëro God-ro jemë'o hesi javunö'e gemuoro bimuvëvego gemuoro riravarujeje hesi Aru'ahohuro jemë'o jië'ëro.

3

Sa'a ioro'ioro rajo ajëmiromo jabesi örire Keriso-are jö huruoho majëhi'iröhe mu Paul-hu baejade jöhoje.

¹ God-ro jemesi örire ëhi mae vaejëvë'ëgo ëhuni Paul naro jemëni uehorovoromo God-are örire jöe jövajeje. Jew rajo iho bogo baejarije sa'a ioro'ioro rajo jemesi jöëni naehu uehorovëvoromo Iesu Keriso-are jö majëhijajohuni ëhuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hije. ² Iae jemë hejarijeje God-ro huë mae baejevoromo ave muoho bojemadeje jemëhu mare raromo'irarijohuni. ³ God-hu diehi jië'e mu vaeröhëni hesi uhure uehorovadoho huro röjehijamu baejodeje. Ĕjöho ma-bisemu jajivë'e jeve. ⁴ Naehu jajivodoho jemë adahë'ohuro ëhuro garomo uvo'a'aruje: God-hu Keriso bojami'i uhure uehorovade muoho iae nöröro mae gavë'e höjo. ⁵ Ĕmuoho urimoho subivahuobe rovadoho avevejö'oho God-ro hesi Aru'ahoho uavamu huro hesi apostle ömo'ömohu'o jö hesire baeromo majëhijarue ariböviohu'o nosi örire röjahuijumu baejë'e javue. ⁶ God-hu uhure uehorovade mu hesi bëhoho aviëhije. Sa'a ioro'ioro rajoho jemëro Jew rajo no'o gemu mae God-are mu maho baeromo nosi sino haho'oho magemu havorovoromo God-hu Jew rajo huë mae bojamui'iröhëni uvadëhi ëhi Iesu Keriso-are ihoro jemë'o bojëmijego baejarujeje Kerisohu ë'lade jö maho jemesiro rovë'ëro.

⁷ Ĕjö ma hesi muoho God-ro darugo'ëro jië'ëro na huë baejevoromo suvuore bojemadeje naro ë jö hesi muoho vaenövo'irodego. ⁸ God-are ae magonahe ioro'ioroho masije jio'amo'i na bise'e jeve. Na ëhi jeve röhu God-ro huë baejevoromo ë muoho bojëmijadeje ëhuro Kerisohu huë mae börömo bëhe bojamuaje jö maho sa'a ioro'ioro rajoho majëhibe juvo'irodego. Röhu ë jö hesi bëhoho bogo ga barë hesi javue. Ĕjöho huro uevadeje naro ëho majëhiromo ⁹ röjëhijego ae aho'obëhe garöhego God-hu hesi uhure uehorovade mu ëhi ëhi a nunire vaejajoho. Ĕhuni ë muoho bojemadeje. Bövi bise'o bamade aho God-ro urimo ë muoho hesi simanore uehorovobe subivahuobe rovadeje. ¹⁰ Subivahuobe rovade hesi bëhoho ëhuro avevejö'oho anera masijohu'o daruge jië'ëro ö'idöre raromarue aribövi ioro'iorohu'o ëho jaburo ekaresiae no göromo uvoruomörohego: Ojo'e God uehoro mabëhe gö gö hesi örire jië'ëro ëhu'ëro hesi aribövioho ajëmibe rovë'e höjo. ¹¹ Mami gö'e ëhi'o'i uvadoho Iesu Keriso nosi Bada uavamu huhu nimade muoho vaejahoromo sa'a ioro'ioro rajoho jemë Jew rajo nosi gemuore gagovëvadeje. ¹² Gagovëvë'ëro no hu'o gemuoho javuego noro hu mae uehorovaruëro jië'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i uvarueje: Iae hu ajamui'ajë uvoromo God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahijarueje.

13 Ëhuni naro jemë uëve: Naehu jemesi jöëni vi'ehi börömo baejajoho nadi ëho uehorovoromo nasi jöënioho vavaenimoromo u'uhore. Na vi'ehi baeje ëhuro jemë maro raromo'irarijego.

Kerisohu börömo bëhe uehorovavuaje jöhoje.

14 Röhu God-ro sa'a ioro'ioro rajoho jemë ajëmi'i uövuë'ego ëhuni naro ague aho hiromu Vavu hesi örire jöe jövajeje huro jemë ajëmi'iröhego.

15 Agane aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue bamavuade a hesi örire naro jemesi jöëni ëninamiromu uavajeje 16 hesi ajoho börömo bëhëro jië'ëro huro uavego hesi Aru'ahohuro hesi darugo maho bojëmego jemesi dë vövöbajo'oho biririvëvoröhego. 17 Naro hu uavajeje jemëro Keriso mae uehorovego huro jemesi dë vövöbajo'ere ioro'ioemu hi'iröhego. Huro jemë ajëmego ijehu ö'ehi sa'a gagore dirume abue'amë'ëro biririvajëhi o javue sa'a uhure vae abuejë'ëro biririvajëhi ëhi jemëro ae dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo ëhuro biririvoromo muoho mae vaebe va'irarijego. 18 O jemëro God-are aribövi ioro'iorohu'o gemuoro avoho garomo uvo'irarijego: Kerisoro bogo bise'o vadu'oho uehorovavuo'i börömo bëhe uehorovavuo avohaje höjo. 19 Röhu Kerisohu diehi uehorovavujoho noehu ga barë'iröhoho bogo eni javue. Iae ëhi jie röhu na nege jemëro uvo'irarijego huro ëhi uehorovavuaje hö uego ëhuro God-are uehoro mahuro mu mahuro jö mahuro bövi bise'o mahuro jemesi dë vövöbajo'oho rarovëvo'iröhego. Na ëhi negego God-are örire jöe jövajeje.

20 Röhu God-are ihoho mabëhe ua'ejo. Ëhesi bëhoho huro hesi darugoho nosi dë vövöbajo'ere bamahuë'ëro ëhu'ëro huhu ajamuiromu mu masijo vaeröhoho hu eni jie ë hesi bëhoho noehu hu ua gavaruoho o nosi dë vövöbajo'ere uehorovaruooho ëho ma-jianovo'i God-hu no iosiramuiromu mu börömo vaeromo bövie bise'e aho'o nosi örire ajamui'iröhoho hu eni jiajëro jië'ëro. 21 God-ro Iesu Keriso ajamiromu hesi ekaresiahu'o ajamuijë'ego ëhuni hesi ihoho mabëhe ua'ejo ëhi gemu jiemu jiobe va'iröhego.

4

Keriso-are aribövie no hesi sino haho'e gemuoho javuaje jöhoje.

1 God-ro ëhi jemë ajëmi'jë'ëro jië'ëro ave jöho majëhi'ie'e. Naehu Badare jöëni savoji gagore hijajohuni ave jöho ejehore. God-hu jemë hesi aribövi mae jëvojöro uëvadëhi ëhi mu mae vaejë'i raromo jijihore. 2 Nadi döroho bamorovo'i ma-sanuovoromo ae gö jabesi sisëho ga taemoromo huë baerovore. 3 O God-are Aru'ahohuro jemë aho'o uehore gemuoho bojëmijaje ë uehoroho ma'enoromo dë vövöbajo'e gemu bamoromo agane vaerovo gare. 4 Jemë sino haho'e gemuoho jëve. God-are Aru'ahe gemuoho baejë'e jëve. Aji'e mu börömoho gemu bae'irarijego ëhuni God-ro hesinö jëvojöro uëvadoho muebejarujeje. 5 Bada gemu uehore gemu bapataeto gemu jëve. 6 God gemu ae aho'obëhe nosi Vavueje. Huro gemuëro böröme namiromu bövie bise'e aho'o muebejavuoromo ma'enaguo titimoromo nosi dë vövöbajo'ere hijajeje.

7 Röhu Kerisohu no ae gemu gemu suvoro bojamuibe rovadëhi ëhi baebe rovë'e javue ae ajëmi'iröhëro. 8 Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Badahu ajiomadevare evare a sisëho ruahö'öjëvë'ëro tövëvoromo sö ujuohoromo dö mare ajiomade höjo. Ajiomoromo suvoro ho ae suvoroëmijade höjo. Ëhi jajivë'eje. 9 Ëjö adaharoho ëhi uvë'eje: Badaro ajiomade höjo. Ëhesi bëhoho bogo ëma ajiomu'i a'i urimo hu sa'are ruvebiromu sa'a uhu mare abuejadeje. 10 Ruvebiromu abuejade ae gemuohuro

ajiomadoho ajio ö'idöho iosiramiro mo dö mare ajiomadeje ehuro ö'idöho sa'aho aho'o huro raro vo barë'iröhëni. ¹¹ Ëahuro aviëhi jië'e suvuore gö gö bojamuibe va'ë'eje ehuro noro hesi muoho vaeröhego. A ioro'ioro ho apostle mu vaeröhe suvuoro ho bojamuijadeje. A ioro'ioro ho jö God-aro baeromo majëhi'iröhe suvuoro ho bojamuijadeje. A ioro'ioro ho Keriso-are jö ma majëhibe jijihö'iröhe suvuoro ho bojamuijadeje. A ioro'ioro ho hesi aribövi muebejëvoromo öri röjëhi'iröhe suvuoro ho bojamuijadeje. ¹² Suvuoro ëhi bojamuijade hesi bëhoho God-are aribövioho aho'obëhe noro ë suvuoro ho baeromo eni javuego göëro göho ajamirovoromo ehuro Keriso-are sino haho'e gemuohuro javuë'ëro no uehoro mae baebe birire baebe va'ojuvo ¹³ hujeji no ae aho'obëhe uehore gemu baeromo God-are Harihoho garomo gemuoro javuoröhego. Ëhi gemuoro javuo'iramu Keriso-are darugohuro böviëro bise'ëro rarovavuo'iramu ehuro a duvahnö avoho raromo'ejo. ¹⁴ A duvahnö avoho raromo'iramu evare ijonöho bogo asisö'o va'ënoho javuo'ë'e. Bogo asisö'o va'ënoho javuo'iramu aehu sareri sareri'e jö barueromo jö huotohuotovoro mo bövi bise'o ëma ömoromo jö sisë majahuijë'o ho ijonöho bogo ejëho'ejo. Bogo ejëhoromo burehu jovo döre rueromo jovo hasajego vanagiehu huotorohuotorovobe va'ajëhioho no bogo ëhioho ë'i ma-biririvoromo ahörirëro va'ejo. ¹⁵ Ma-ahörirëro va'oromo göëro göho rajahirovoromo jö mahemu majahirovo'ejo sareri'e jöho bogo. Jö mahemu majahirovobe huhu nimaje muohuremu avoho vaebe va'ejo ehuro Keriso nosi simanoho va'ëne jiahuoröhego. ¹⁶ Hu nosi simanoho jië'ëro ruahö'öjavuego gemuore hesi uhure raromarueje hesi övo duruajo'ëro javuë'ëro. Hesi uhure raromoromo nosi sino haho'e bimuvavuadëhi ae aho'obëhe ëhi bimuvorovoromo ehuro hesi darugoho baeromo no ae göëro göëro huhu bojamuade mue gö gö avoho vaeromo göëro gö rajahirovoromo ehuro a duvahnö'e biririvobe va'arueje.

Keriso-are ae gemuoho javuë'ëgo mu i'o baeröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu naro ave jögoroho Badare ihero darugo'o majëhi'ie'e. God bogo ma uehorovarue ariböviehu jö sareri sareri uehorovë'i raromo jijiharuëhioho ijoho nadi ëhioho raromo jijihore. ¹⁸ Ëhesi bëhoho ëho jaburo simanoho ramoramovëhë'ëro uehoroho bogojioromo biriri'övoromo God bijönimoromo ehuro hesi biriroho bogo baejamu jabesi aru'ahoho vuovëhë'eje. ¹⁹ Jabumë mu sisëni javojëgadoho vuonugo'i jabesi dë vövöbajo'e aho'o sisëro gemu bojamirovoromo ö mahunö'e va'inumi'e muoho bövioho bise'ohö ëma ömarueje. ²⁰ Röhu jemë Keriso-are jöho bogo ëhioho röjëhamu hejarijeje. ²¹ Hesi jöho iae mae hejarijeje. Hesi aribövioho jëvë'ëro Iesuhu ëhi ëhi ë'oromo hibe juvade jö maho iae röjëhijamu hejarijeje. ²² Aviëhi jië'e jöho hejarijeje. Mami'e öri sisëre jijiharije ë hesi uehoro mamioho boremi'öre. Ëuehoro mamioho ejahoromo ehuro mu sisë naguego sareramirovoromo ë muoho vaejego sisërejovuobe va'ajeje. ²³ Uehoro mamioho boremi'ö'i God uarego huro jemesi dë vövöbajo'o uhoho avohëho barë'iro. ²⁴ Ëhi uaromo uehoro i'e baere. Ëuehoro i'ohö God-ro avohadeje noro hu va'ëne jioromo ma-taemo raromoromo mu maemu vaenövoröhego.

²⁵ Ëhuni no sino haho'e gemuoho javuë'e jiaje ehuni sareri sareri'e jöho vuonugo'i göëro gö hesi öriroho ma-jö maemu majahirovore.

²⁶ O vörönëgë'iroho nadi ri'öromo mu sisëho vaere. Nadi dë vörönimemu vörönimobe va'ëgo majaho beva'oromo vahiromëvo'iro. ²⁷ A'i vöröho vuonugego Satan bogo ijumëvo'iro.

²⁸ O ae rahu vajiohu'e mu vaejaje aho uavego ijoho nadi ëhi jië'oho ë'i hesi övëro biririvoromo i'lo mu'oho ma-avoho vae'i ëhuro mae sisë eni jiego bövi bise'lo rumo'e aribövi jabesi örire suvuorovo'iröhe.

²⁹ O jö atë'iroho jö sisëho nadi ato'i ma-jö maemu atonövore. Ehi jië'e jö atë'ohuro jemë ae ajëmi'iramu jabumë huë vavaene rabe jëvë'oho jemesi jöho heromo biririvëvo'iramu dë vövöbajo'e mae jëvo'ë'e.

³⁰ O God-are Aru'aho Maho nadi vavaenoho bojamire. Hu jemesirire jië'ëro ëhu'ëro uvarueje: Jemë God-are aribövie jëvobe va'ujuvo hujeji ëho majaho rue'iramu sisëhu tövëvajoho God-ro jiovëho'iramu aho'obëhe ma-mae gemu jëvo'ajëjo.

³¹ Röhu ijoho a jabesi jö sisëho nadi uehorovo'i arire. Nadi a jabesi jöënioho vörönimemu vörönimore. Nadi ano'i vörö'iraenövore. Nadi jö sisëho uëromo giagamëhore. Nadi agëvore. Jö sisë gö gö nadi uehorovoromo ëhi jië'e muoho vae'i ³² a'i göëro göhuni vavaenimorovoromo huë baerovë'i göëro gö hesi mu sisëho uehorovoromo vuonugore. God-hu jemesi sisë Keriso-are jöëni uehorovoromo vuonugadëhi jemë'lo ëhi ë'ore.

5

Aji'ere raromo jijihö'iröhe jöhoje.

¹ God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvego jemë hesi aboji harihu'e jëvaje ëhuni huhu ë'ajëhi jemë'lo ëhi ë'onövore. ² Ehi'oromo ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore. Ehesi bëhoho Kerisoro no uehorovavuoromo nosi jöëni God-are örire suvure bojamirovoromo guomorovadeje. Guomorovamu God-ro uvadeje: Huro mabëhe ë'ë'ëro ëhuro iae na huë mae jëvajëjo. Kerisohu uehorovavuadëhi ëhi ae uehorovëvë'i raromo jijihonövore.

³ O jemë God-are aribövie jëvaje ëhuni önö'e mahunö'e muoho nadi vaeromo ae gö jabesi bövioho bise'oho nadi ujuohëho'i ë'orego ëhuro ëhi jië'e mu sisë hesi jöho jemesiriroho bogojio'i. ⁴ O mu sisë jöho simano rumo'e jöho ijo ijo'e atarue jö sisëho nadi atore. Atë'oho bogo maehuje. A'i huë ma jöhemu God-are öroro atore. ⁵ Ave jö gavarujoho iae maeje. Ae rahu önö'e mahunö'e jijihë'oho o ae gö jabesi bövi bise'lo ujuohëho'i ë'ë'oho Keriso'lo God'lo muebejarue öri ari'eroho bogo va'oruomo'ë'e. Ae gö jabesi bövi bise'lo ujuohëho'i ë'arue hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue mueje.

⁶ Ehi jië'e mu sisëho God-are jö bijönimarue ariböviohuro vaejaruëro jië'ëro ëhu'ëro God-are i'ue mana bae hesijö. Ae göehu sareri'e jö atoromo uëvë'oho: Bogo ëhioho jio'a'ajë uëvë'oho nadi ejëhore. ⁷ Ehi jië'e ariböviohu'oho gemuoroho nadi jijihore. ⁸ Urimoroho jemë'lo ramoramo'ere raromonövarijeje. Jaruvoho jemë Badare aji'ere raromaruje. Ehi aji'ere raromaruje ariböviehu raromo jijiharuëhi ëhi raromo jijihore. ⁹ Rabëni. Aji rovë'ohuro ëhuro mu maemu vaeromo jö maemu atoromo bövie bise'e avoho vaejarueje. Ehi aji'ero raromore. ¹⁰ Avoho uehorovoromo gare Badahu nimaje muoho diho jiego. ¹¹ O ramoramo'e mu aehu ma-imo vaejaruho ëhi jië'e muoho nadi gavanovo'i mu mae vaejago jaburo ëho garomo uvoruomo'iro: Nosi muoho sisë höjo. ¹² Iae ëhi jië'e muoho jabesi saginiëri vae'amaruho javoje vëmunajoho jië'ego bogo atarue jöhoje. ¹³ Jabesi sisë aho'lo gurihiro jiadoho aji va'orahoro jië'oho jabesi mu diehi jiajoho ë garuomo'ë'e. ¹⁴ Mu rabe va'orahore jië'oho iae aji'eje. Ehi noro God uehorovoromo jöë ioromo uvarueje: Niavanuoho ri'öjëjo.

Guomanuoho i'ovëjo.

Ëhi'o'iramu Kerisoro ja ajivavo'ajëjo.

¹⁵ Ëhuni jemë diehi jië'e mu vaeromo raromo jijiharujoho ëho avo'avoho vaere. Simano rumo'e muoho bogo a'i simano ma'e muohemu vaere. ¹⁶ Mu mae rovajoho nadi vuonugo'i hesi muoho avoho vaere jaruvoho mu sisë vaeruomaje majae jiaje. ¹⁷ Ëhuni nadi sisë'ioho uehorovo'i a'i jemëhu diehi mu vaejõro Badahu nimajoho ëho avoho garomo baere.

¹⁸ Nadi vörõ'e jovoho ue'ahego simanoho huotorovëvo'i. Ëhuro sisërëjëvo'ë'e. A'i nadi'ego God-are Aru'ahohuro rarovëvego ëhuro simano mae jëvo'i. ¹⁹ Psalms surire jajivare jõho God rajahi'irõhe jõho Aru'ahuhu bojëmaje jõe gö gö iaruoho majahirovore. Dë vövõbajo'e aho'o God rajahirovomo ëhi jië'e jõho ionõvore. ²⁰ Vae majae huë mae o huë sisë rovë'oho nosi Bada Iesu Keriso-are ihoro God Vavuoho mae uanõvore.

Masurovë'e ariböviehu diehi avoho raromo'irõhe jõhoje.

²¹ Röhu Keriso mae uehorovaruje jëvaje ëhuni göëro gö hesi jõho eja-horovore.

²² Vaboroharo Badare jöëni jemesi baruoho ejëhore ²³ rabëni hesi bëhoho baruoho vaboro jemesi simane jio'amë'e jiaje. Keriso ekaresia nosi simanoho jio'i no hesi sino haho'e gemuoho javuë'ëro huro no maro bamavuë'eje. Röhu hu ekaresia nosi simano jiajëhi ëhi baruoho vaboro jemesi simanoho jio'ame. ²⁴ Ëhuni ekaresiaehu Keriso-are jö ejaharuëhi ëhi vaboro ömo'ömoho jemëro baru jabesi jõho ejëho barëre.

²⁵ O baruoharo jemesi vaboroho dë vövõbajo'e aho'obëhe uehorovëvore. Ëhesi bëhoho Kerisoro ekaresiaho uehorovavuoromo hesi arijo'arije bo-jamirovoromo guomorovadeje ²⁶ ëhuro ekaresiaho jovëro u'ovahuoromo hesi jõho majahuiromomo ma-maemu avohavuorõhëni. ²⁷ Ma-maemu avo-havuego ekaresiaho aji mabëhe javuorõhego. I'o masu'irõhe magonaho va'inumi rumo'e sino haho'e bogo abuejë'e sisë rabe rabe bogojio'i ma-maemu jiajëhi ekaresiaho no ëhi ma-maemu gemu javuego huro no hesi baejavuorõhëni. Ëhuni ekaresiaho no uehorovavuoromo ajamui-jadeje. ²⁸ Iae Kerisohu ekaresia uehorovavuadëhi ëhi baru ömo'ömoho jemëro jemesi vaboroho uehorovëvore. Uehorovëvoromo jemesi sino rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. Jemëhu jemesi vaboro rajëhijë'ohuro ëhuro jemesi sinohu'o rajahirovarujeje. ²⁹⁻³⁰ Aho jabesi sinoho bogo bijõnimorovo'i a'i Kerisohu ekaresiaho no hesi sino haho'e gemuoho javuajëromomo muebejavuajëhi aëro jabesi sinoho ëhi avo'avoho mueberovarueje. ³¹ Vaboro'lo baru'lo jabesi jõho God-are surire jajivoromo uvë'eje: Ëhu'ëro jië'ëro aëro vëmu vavu'oho rëmö'ö'i vaborohu'lo gemu mae hi'a'ajëjo. Hu'lo hi'iramu jabumë niö'i jëvadoho röhu gemu jio'a'ajëjo. ³² Ëhi uvë'eje. Röhu ë jö hesi bëhoho uhuroho jö bõrõmo bõrõmeje. Ëjõ hesi bëhoho naro uëve Keriso'lo hesi ekaresia'lo no gemuoho javuajë jõhoje. ³³ Röhu jemesi jõhu'oje. Ae gemu gemu jemesi arijo'arije rajahirovarujëhi jemesi vaboroho ëhi rajëhire. O vaboro ömo'ömoho jemëro baruoho masijoho hõ uehorovore.

6

Aboji harihu'lo vëmu vavu'lo diehi avoho raromo'irõhe jõhoje.

¹ O aboji harihu'oharo Badare jöëni vëmu vavu'lo jabesi jõho ejëhore. Ëhi ë'ë'oho iae maeje. ² Ëhi jië'e jõgoroho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Jasi vëmoho vavuohe mae uehorovëvonëjo. Ëjôho bôrômo maego God-ro ë hesi viture uvadeje: Jaehu ë jö ejë'oho naro mae ajami'ejöjo. ³ Ëhesi bëhoho uvë'eje: Vëmu vavu'o mae uehorovëvë'oho ëhuro maho javo'iramu sa'are majae ëgo'o hi'a'anuëjo.

⁴ Röhu vëmu vavu'oharo jemesi aboji harihu'oho nadi sisë'ioho avohëvego dë vörönëgo'iro. Nadi ëhioho ë'i a'i avoho muebejëvoromo Badare jôho røjëhirego heromo avoho raromobe va'oruomo'iro.

Avare mu vaejëharue ariböviohu'o jabesi simano vaejarue ariböviohu'o diehi avoho raromo'iröhe jôhoje.

⁵ O ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi a masijo jabesi mu vaejë'iroho uvore: No Keriso-are mue vaejaruëromo jabesi jôho avoho uehorovoromo jemesi dë vövöbajo'ohohu'o ejëhonövore. ⁶ Nadi madöemuoho ejëhorego jemesi masijohuro gëromo uvo'iro: Mu mae vaejarujëjo. A'i uvore: No Keriso-are mue vaejaharuëromo nadi bijönimo'i dë vövöbajo'e aho'o mu örôro bojamiromo God-hu nimaje muoho vaenövore. ⁷ Uvore: No bogo ma-a jabesi muoho vaejëho'i Badare mue vaejaharuëromo dë sasohoromo muoho vaere. ⁸ Uvore: Ae gemu gemu mu mae vaejë'oho Badaro suvuoroho mana bojamui'ajëjo. No avare muemu vaejëhë'oho o nosi nimoro mu vaejë'oho iae hesi hëjo. Ae gemu gemu mana bojamui'ajëjo.

⁹ O simano vaejaruje aribövioharo ëhi mu mae vaenövore. Jemesi mu aribövi jö sisë uëromo giagamëharujoho vuonugore. A'i uvore: Nosi mu vaejahuarue aribövi jabesi o nosi Bövioho iae ae gemu ö'idöre hijajëjo. Huro mu ariböviohu'o no'o ma-gemuoho uehorovavuahe hëjo.

Keriso-are ariböviehu ajamirovoromo niögu biriri'oho io'amoromo bijo buno baeromo Satan'o muorovo'iröhe uhu jôhoje.

¹⁰ Röhu aveho ijo tugoho'i jôho majëhi'ie'e. Bada'o gemu mae jioromo hesi darugo maho baeromo biririvore. ¹¹ God-hu bojamuahe muorovo inömoho aho'o ujuohore Satan-ro sarerëmijego ëhuro biririvoromo riravo'irarije. ¹² No bogo ma-a'oho muorovo'i a'i a iosiramuijë'e sisë aribövi masijohu'o muorovarueje. Sa'ae aho'obëhe ramoramo'e mu muebejarue ariböviohu'o döre raromarue sisë ariböviohu'o vörö'e sisë aribövi ioro'iorohu'o ëho jabu'o no muorovarueje. ¹³ Ëhuni God-hu bojamuahe muorovo inömoho aho'o ujuohore maja sisë rovego Satan-ro jemë'o muorovego biririvo'irarije. Ëhi muorovojuvo majae barë'iramu biririvoromo ëhi baberumi riravo'aruje.

¹⁴ Ëhuni avoho riravore. Röhu a'o muorovo'ie'iroho götaho dë'ahore muoho titimo'iramu dë'ahoho bibivoromo ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu sisë'o muorovo'ie'iroho God-are uehoro mahemu ma'eno titimorego ëhuro eni jëvo'iro.

O a'o muorovo'ie'iroho biriri'e niögôho vinebire ba'amol'iramu ëhuro eni javo'ë'e. Ëhesi bëhoho mu maemu baeromo maemu ömorego ëhuro eni jëvo'iro.

¹⁵ O a'o muorovo'ie'iroho hëru gudu ba'amë'ohuro ëhuro mae nami juvo'a'anue. Ëhesi bëhoho Kerisohu huë mae bojamuahe jö maho simanoro bamore avoho bibivo riravo'irarije.

¹⁶ O vëni ravë'e bijo vösö huotovaho'ie'iroho ejoho ma'enoromo nami'iramu siroho ro ë ejore riravoromo sugigivoromo vënoho duoroho'amo'ë'e. Ëhesi bëhoho God-ro no ajamuijaje hë uvoromo hu

mae uehorovonövore. Ëhi uehorovë'ohuro Satan-ro hesi vörö'e bijohuro bijëho'iramu bogo ejaho'aruje.

¹⁷ O a'o muorovo'ië'iroho biriri'e simano bosöho didi'oromo simanoho tugohorovo'anue ehuro bogo nemavo'i mae javoröhego. Ëhesi bëhoho simanëro uehorovoromo uvore: God-ro no maro ramuë'e höjo. Ëhi uehorovë'ohuro ehuro Satan-are sisëho tugoho'iramu jemë bogo baejëvo'ë'e.

O a'o muorovo'ië'iroho kaejö egoho övëro ma'enoromo muorovo'anue. Ëhesi bëhoho God-are jö hesi Aru'ahehu bojamuijajoho ëhi ma'enoromo Satan'lo muorovore.

¹⁸ Ëhi jië'e muoho vaejë'i majae ëhi God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo parie gö gö vaeromo jöe gö gö ëninaminövore. Ëhi ë'irarije nune jioromo majae ëhi biririvore. Biririvoromo God-are aribövie aho'lo jabesi jöëni uehorovore. ¹⁹ O nasi jöho ëhu'o uehorovore. Uarego naehu hesi jö a majëhi'ië'iroho huro jö maho bojemego naro bogo juhuonivë'e ma-sama'e majëhinövo'iro ehuro jabumë hesi gurihijë'e jö ma hesi bëhoho mae garomo heruomoröhe. ²⁰ Ejö maho ae majëhi'irodego ehuni na God-are ihoro jö majëhijaje ae jeve. Röhu na savoji gagore hije. Ehuni God uarego na birire bojemego huhu bojemade muoho vaeromo bogo juhuonivo'i ë jöho ma-sama'e majëhinövo'iro.

Ave surire jajivade ijo tugoho'i jöhoje.

²¹ Röhu na diehi jevajoho o mu rabe vaejajoho ë jöho jemë'o he'irarijeho ehuni Tychicus-ro ö'oromo majëhi'iramu he barë'aruje. Tychicus hu nosi huë baerovarue öje. Hu Badare muoho biririvoromo vaejajeje. ²² Ëaho naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijeho noehu diehi raromarue jöho jemëro hejeho dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ehuni nugö'ö'ië'e.

²³ Röhu na nege God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'lo jaburo nasi ö mueno'oho jemë ajëmijego jemëro God mae uehorovoromo huë mae raromoromo rajahirovo'irarijeho. ²⁴ Nosi Bada Iesu Keriso rajahiemu rajahijaruje aribövioho aho'obëhe God-ro huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILIPPIANS

Paul-hu Philippi ekaresia jejëmade jöhoje.

¹ O asë'e Iesu Keriso'o gemuore jëvoromo God-are ariböviëro jëvë'ëro Philippi amore raromarujoho Paul na'o Timothy'o Iesu Keriso-are mu vae-jaharue ae niö'i noro jemesi örire jejëmijö gare. O ekaresia muebejëvaruje ariböviohu'o ekaresia ajëmijaruje ariböviohu'o jemesi örire jejëmijö.

² Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Philippi ekaresia uehorovoromo God'o jö jövonövade jöhoje.

³ Naehu jemë uehorovëvë'iroho jemëni God nasi Börömoho huë mae uava-jeje. ⁴ O jemëni God-are örire jö jövë'iroho nimorohë'i jöho majahijajeje.

⁵ Rabëni hesi bëhoho mami'e jemëhu aevo'i na'o bimuvoromo Keriso-are jö ma hesi mu ajëmijarijoho ëhi ajëmibe ruejuvo jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujeje. ⁶ Èhuni na mae uehorovoromo uvajeje: God-ro mabëhe aevoromo jemesi dë vövöbajo'o avohëvadoho iae ëhi avohëvobe va'ojuvo hujeji Iesu Keriso-are majaho rue'iramu avohëvo barë'ajëjo. ⁷ God-hu jemë ëhi avohëvobe va'a'ajë uvajoho ëho iae maeje ë hesi bëhoho jemë nasi dë vövöbajo'ere jëvë'ëgo. Jemë na'o gemuore mu mabëhe baejë'e jëve. God-ro mu mae bojemamu urimoho na savoji gagoroho bogo hijë'iro hesi jö ma hesi jöhuni biririvoromo majëhibe rovodoho jaruvoho na savoji gagore hijë'i ëhi gemuoho majëhijajeje. Jemëro ëhi jië'e mu mabëhe na'o bimuvoromo ajëmibe rovë'e jëve. ⁸ Röhu Iesu Kerisoro nasi dëre rumorovevego na jemëni sisë maro vavaenegajeje. God-ro ge'ëgo na mae uëve.

⁹ Röhu ave jöho na jemëni ëninamijajeje. Naro uavajeje huro jemë ajëmijego jemë simane mae jioromo mue bövie bise'e garomo ae rajahuijarujoho gö'o gö'o döre ëhi'obe va'oromo ¹⁰ ëhuro rabe rabe maho jiego ga'irarijego. Èhi jië'oho Keriso-are majaho rue'iramu jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-maemu jëvo'ë'e. ¹¹ O Iesu Kerisohu ajamuego vaejarue mu mahuro jemë'o rumorovëvo'ë'e ëhuro God-are ihoho dö maro ajiomoröhego.

Paul-hu hi juvonövade hesi bëhoho Keriso uehorovoromo juvonövade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na ave savoji gagore hijamu mu rabehu rabehu nasi örire rovadohuro ëhuro Keriso-are jö ma hesi muoho bogo sisërë'i marëjë'eje. ¹³ Marëjë'ëro ëhu'ëro sa'a a börömo hesi javu atovarue ariböviohu'o a ioro'iore aho'obëhe jabu'o mae garomo uvoruomajeje: Nörö Keriso-are aëro jië'ëro savoji gagore hijajëjo. ¹⁴ O Christian ö mueno'e marohë'e maëro gevarue na savoji gagore hirono mae biririvego geromo jabu'o daruge baeromo ëhuro bogo juhuonivë'e mabëhe biririvoromo God-are jöho majëhijarujeje.

¹⁵ Èaribövioho a ioro'iorohuro iae nasi mu mahuni dë vörönimoromo na iosiremi'irögoro Keriso-are jöho majëhijarujeje röhu a ioro'iorohuro huë mae bojemi'i ë'arueje. ¹⁶ Jabumë uvarueje: God-ro nörö aviae bamade höjo ëhuro aëro God-are jö maho sareri'e atego nöröro aho'iröhego. Èhuni jabumëro na mae uehorovevoromo Keriso-are jö maho majëhijarujeje. ¹⁷ O ë aribövi ioro'iohehu Keriso-are jö majëhijaruoho bogo maho uehorovoromo ë'i a'i jabesi ihohemu uehorovoromo Keriso-are jöho majëhijarujeje. Jaburo

uvarueje: Noehu Keriso-are jö ae majëhijë'ohuro ëhuro a masijohuro heromo Paul savoji gagore hijajoho röhu gö'o döre i'ue bojami'aruëromo ëhuni Keriso-are jöho majëhijarueje.

¹⁸ Röhu ëho hesije. Aehu ma-döhemu uehorovo'i o uhohu'o uehorovo'i o diehi uehorovoromo Keriso-are jö majëhijaruoho röhu aëro Keriso-are jöho iae majëhijarueje. Na ëho uehorovoromo nimorohajeje. Röhu bogo vuonugo'i ëhi gemuoho nimorohonövo'ejo. ¹⁹ Ehesi bëhoho naro garomo uvajeje: Naehu ëhi sisë'i hijajoho jemëro nasi jöëni ëninami'iramu Iesu Keriso-are Aru'ahohuro ajemi'iramu ëhuro na mae hi'ejöjo. ²⁰ Eëhuni naehu ave uehorovajohuremu nego avohe na bogo mae bogo javojoho baeromo muoho vuonugo'i a'i majae aho'o röhu avevejö'ohu'o biririvo avohoromo nasi arijo'arije aho'o bojamirovego Keriso-are ihoho dö maro jioröhego. Na ave sa'are hijë'oho o guomevë'oho ëhi gemu jiojoro nege. ²¹ Na ave sa'are hijë'oho Keriso gemu uehorovë'i hibe juvajeje. O guomevë'oho jaruvo sisë'i hijanovajoho ijonö mabëhe hi'ejo. ²² Na ave sa'are ëgo'o hijë'oho ëhuro i'o mu'e birohönövo'ejo. Hesi nani'o diehi ë'ejo. ²³ Na uehore niö'i jevo'ego ëho uehorovë'e hije. Iae na nege guomoromo sa'aho vuonugo'i va'o Keriso'o gemu mae hi'irodëni. Hu'o hijë'oho ëho mahoje. ²⁴ Röhu naehu biririvoromo sa'are hijë'oho ëho börömohe je më ajëmi'irodohuni. ²⁵ Eëho na eni gavë'e jeve. Eëhuni na garomo uve: Naro biririvoromo jemë'o hi'ejöjo ëhuro ajëmego Keriso mae uehorovobe nimorohobe va'irarijeho. ²⁶ Eëhi jï'oho naro röhu maho ö'iramu jemëro na geromo Iesu Keriso-are örire mabëhe rajahi'aruje.

²⁷ Röhu na diehi jevë'oho jemëro Keriso-are jö maho eromo raromo jijihore. Eëhuremu börömohe. Eëhi ë'ë'oho ëhuro naehu ö'oromo gëvë'oho o öre ëgo'o hiromo ma-jemesi jöhemu hejë'oho na garomo uvo'ejo: Jemëro gemuoro riravoromo uehore gemu baeromo mue gemu nimoromo jö ma hesi muohuremu biririvoromo nigemarujejo. ²⁸ Biririvoromo nigemoromo jemesi jö bijönimoruomaje aribövioho bogo juhuonëmijarujejo. Bogo juhuonëmijamu gëvë'ohuro ëhuro God-ro röjëhijajeje jabumëro garöhego maja ijonöho jabumë sisërëjëvo'i jemë marojëvo'iröhoho jëvego. Iae God-ro jemë ajëmi'iramu marojëvo'ë'e. ²⁹ Jemë Keriso-are mu börömohe niö'i bæjë'e jëve. Göho Keriso-are örire mae uehorovo'irarijoho göho hesi jöëni vi'ehe bæ'irarijoho. ³⁰ Urimo jemë iae gavarijeje na sivohoromo Keriso-are muoho nigemamu. O jaruvoho jemë hejarujeje aëro uvoruomego: Nöröro ëhi gemuoho ë'aje höjo. Röhu ë mue gemuoho jemëro na'o bimuvoromo ëhi sivohoromo ömo'aruje.

2

No bogo nosi nimaruochemu uehorovo'i göehu gö huë baerovo'iröhe jöhoje.

¹ Jemë aho'o Keriso-are ae gemuoho jëvajoho na jemë ëhuro hejarujeje biririvëvego. Kerisohu jemë huë bæjëvajoho na jemë ëhuro hejarujeje jemesi dë vövöbajo'oho giogovëvego. Na jemë God-are Aru'ahohu'o gemuoro jëve. Na jemë göëro göhuni vavaenimoromo dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvarujeje. ² Eëhi jëvë'e jiaje ëhuni ma-gemuoro jioromo uehore gemu baeromo huë bærovë'e muoho gemu vaerego na heromo nimoroho avoho'iro. ³ Nadi jemesi sinohemuoho uehorovoromo a ioro'ioroho ëma iosirëmiromo ihoho döroho bamorovo'i uehorovoromo muoho vae'irögoro a'i ma-u'emu uehorovoromo a ioro'ioroho masije hö uvoromo jabetesi ihoho

döro bamore. ⁴ A ioro'ioro jabesi ihoho döro bamoromo röhu nadi jemesi jöhemuoho uehorovo'i a'i a ioro'ioro jabesi jöhu'o uehorovore.

Kerisohu hesi nimajoho bogo uehorovo'i sa'are rueromo God-are jöhemu ejahadëhi noehu ëhi ë'iröhe jöhoje.

⁵ Iesu Kerisohu uehorovadëhi ëhi uehorovore. ⁶ Hu God jiajëhi ëhi jië'ëro röhu bogo uvadeje: Naro biririvoromo God-hu hijajëhi ëhi hi'ejöjo. ⁷ Hu bogo ëhioho uvo'i bövie bise'e nugö'ö'amoromo mu vaejahuaje a jiajëhi ëhi jiadeje. Ma-a javuajëhi ëhi jiadeje. A nu ano'o va'ëne jioromo ae aho'obëhe nosi nunire rovadeje. ⁸ Rueromo hesi iho börömoho uehorovoromo vuonugo'i ma-God-are jöhemu ejahobe juvoromo ëhuro guomadeje. Korosire anamu guomadeje. ⁹ Ëhi ë'ë'ego ëhuni God-ro ajamamu huro dö maro ajio namijamu hesi ihohuro iho ioro'ioroho iosiramuiromomo börömo bëhe jië'eje ¹⁰ ëhu'ego ae aho'obëhe ö'idöre raromarue sa'are raromarue sa'a uhure raromarue aribövioho noro Iesuare ihoho böröme hörömo hu rajahiromomo ague aho raromoromo ¹¹ ae aho'obëhe noro huruohoromo uvoruomoröhego: Iesu Keriso iae Bada hö uvoröhego. Ëhi uvo'iramu God Vavu hesi ihoho börömo bëhe jio'e'e.

Ramoramo'ere raromarue ariböviohu'o ave sa'are raromoromo noro ironö'e ajivëvo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi ö mueno'e naehu jemë'o gemu mae hijamu jemëhu nasi jö ejehonövarijoho röhu jaruvo na öri ëgobövire hijajohu'o nasi jöho ejehonövore. Ëho börömohoje. Juhuoni'o butubutu'o muoho avo'avoho vaerego jemë mae jëvo'iro. ¹³ Ëhesi bëhoho God-ro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhajeje ëhuro huhu nimaje ëhi jië'e muoho vae'i nimoromo vae'irarijego. Ëhuni ëhi jië'e muoho vaere.

¹⁴ Mu rabe rabe vaejë'oho nadi muoho bijönimoromo jö sisëho atoromo o jöho aho'ahëmi'irögoro a'i muoho ma-vaere. ¹⁵⁻¹⁶ Ëhi ë'ë'oho jemë jö sisëho bogojëvo'i uhohu'o ma-mae jëvo'ë'e. Sareri sareri'e aribövi sisëhu'o gemuore raromo'aruje röhu jemë God-are aboji harihu'e maemu jëvo'ë'e. A i'ovavuo'iröhe jöho röjëhiromomo ëhuro jiji mujöru'ehu ramoramore ajivo'amajëhi ramoramore raromarue aribövioho ëhi ajivëvore. Jemë ëhi ë'ë'oho Keriso-are majaho rue'iramu naro uvo'ejo: O mabëhëjo. Jemë nasi jöho mabëhe ejeharije höjo. Na sa'are hiromomo jöho majëhiromomo muoho bogo ëma sivohoromo darugoho boremi'öjode hörömo jemesi jöëni nimoronimorohë'i jöho jövo'ejo.

¹⁷ Röhu hesi nani'o nani aëro anego'iramu guomevo'ë'e. Ëhi'o'iramu nasi köho rue'iramu God-ro uvo'ë'e: Ëho na suvuore bojemijajëjo. Röhu jemëhu hesi örire mae uehorovoromo mu vaejarujoho ëhu'o God bojamijaruje suvuoreje. Röhu nasi suvuorohu'o jemesi suvuorohu'o gemuoro jio'iramu God-ro garomo uvo'ë'e: Iae eni jiajëjo. Ëhuni aehu na ëhi anegego guomevo'iröhoho na huë mae jeve. Huë mae jevoromo jemë'o gemu mae nimoroheve. ¹⁸ Naehu ë'ajëhi jemëro huë mae jioromo na'o gemu mae nimorohore.

Paul-hu Timothy'o Epaphroditus'o rëmö'öjego Philippi amore ö'iröhe jöhoje.

¹⁹ Iae na uehorovoromo uve: Bada Iesuhu nimë'ohuro ëhuro na maburëro Timothy nugö'ö'iramu jemesi örire ö'a'ajëjo. Ëhi ë'irodëro nege. Ëhesi bëhoho ö'oromo jemëhu diehi raromaruje jöho huro vuonorö'ö barovego na heromo huë mae jevoröhego. ²⁰ Timothy-ro gemuëro na'o

gemuoro uehorovoromo bogo dōhemuoho a'i uhohu'o jemesi jōho uehorovajeje. Ēhi jiē'e a gōho bogojeve. ²¹ A ioro'iorohuro bogo Iesu Keriso-are jōho uehorovo'i jabesi muohemu uehorovarueje. ²² Rōhu jemē gavarujoho iae hu a maeje. Harihehu vavu ajēmijaruēhi huro na ēhi ajemiromo Keriso-are jō ma hesi muoho vaebe rov'eje. ²³ Ēhuni na uehorovoromo uve: Ga'irode nasi muoho diehi jiamu gavē'iroho hu nugō'ō'ejōjo ö'irōhego. Na ēhi nege. ²⁴ Rōhu naro uve: Badahu nimē'oho majae ma-bisemu barē'iramu na'o ö'ejōjo.

²⁵ Rōhu naro uvodeje: Nosi Christian öho Epaphroditus nugō'ō'ejōjo ö'ojōro. Ēhuremu iae mae hōjo. Rōhu avevejō'oho hu na'o bimuvoromo Satan'o muorovoromo mu vaejaje aeje. Mami'e jemēro nugō'ō'jarijeje huro rueromo jemesi ihore nasi vavaenoho ajeminövo'irōhego. Rōhu naro hu sionēro nugō'ō'je. ²⁶ Naehu hu nugō'ō'irode hesi bēhoho huro ae aho'obēhe jemēni vavaenime. Vavaenimoromo nurunurume jemesi jōhuni. Ēhesi bēhoho jemē hejarijeje uvavamu: Hu guomo guome baejade hō uvamu hejarijohuni ēhuni. ²⁷ Iae mae. Hu guomo guomo bōrōme baeromo guomo hesi jiadeje. Rōhu God-ro hesi jōēni vavaenimoromo ajamijadeje. Bogo hesi jōēnioho gemu vavaenimo'i a'i nani vavaenimadeje hu guomego naro huē vavaene gö'o dōre baejōēni. ²⁸ Ēhuni na nego avohe nugō'ō'jēgo ö'ojōro ēhuro hu ö'ego jemēro rōhu maho garomo nimoroho'irarijēgo o ēhuro nasi nurunuruoho barējanovorōhego. ²⁹⁻³⁰ Ēhu'e jiaje hu ö'ego Badare ihoro bōrōmo mae nimorohoromo rajahire. Ēhesi bēhoho hu uvadeje: Philippi amo rajoho ame ēgoböviro raromoromo Paul ajamijē'oho bogo eni jiajējo. Ēhuni naro jabu'o rōromo ē muoho vae'ejō uvoromo ēhuni hu ave sa'are hi'irōhe jōho bogo uehorovoromo guomo hesi jiadeje. Ēhuni ö'ego rajahire. O huhu ē'adēhi ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are muohuremu uehorovē'oho ēhi jiē'e aribövioho aho'obēhe rajēhinövore.

3

Noehu God-are nunire mae riravo'irōhe öroho ēho Keriso mae uehorovo'irōhe jōhoje.

¹ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jōho majēhi'iē'e. Badare öroro uehorovoromo nimorohore. Rōhu ave majēhi'irode jōho mami'e uēvodoho rōhu maho majēhijē'oho bogo u'uvevo'ē'e. O jemē rōhu maho hejē'oho ēhuro avo'avoho raromo'aruje. ² Ö sisēho va'ēne aribövioho gēvē'i raromore. Jaburo God-are muoho sisē'i rōjēhijarueje. Ēhuni gēvē'i raromore. Jaburo uēvarueje: Jemēro Jew rajo muoho vaeromo jemesi sinoho tarivorējo ēhuro God-are nunire mae riravo'irarije. Rōhu jabuhu rōjēhijarue muoho bogo mu maehu jio'i ēho sino taritarivo'irōhe muoho jianove. Ēhuni gavē'i raromore. Ēhi jiē'e ariböviohuro sarerēmi'ē'ö. ³ Jaburo sarerivoromo uvoruomajeje: No sine tarivo'amē'ēro ēhu'ēro no God-are aribövie javuajējo. Rōhu jabumē ma-dōhemu God-are aribövie jioruomo'i a'i no uhohu'o God-are aribövie javue. Ēhesi bēhoho noro God-are Aru'aho hesi darugoho baeromo hu rajahiromo Iesu Keriso uehorovoromo nimorohē'i atarueje. No bogo uvarueje: Nosi muohu'o ihohu'o ave sa'are mae jiahuē'oho ēhuro God-are nunire mae riravo'ejarējo. ⁴ Rōhu nosi muohu'o nosi ihohu'o mae jiahuē'ego ēhuro God-are nunire mae javuo'ibejo Paul nasi muohu'o ihohu'o mae jiehe'ēro jiē'ēro uvo'ibejo: Na hesi nunire mae jevajējo. A ioro'iohehu uvaruoho: No Jew rajo maēro javuē'ēro Jew rajo

muoho avo'avoho vae'ego God-are nunire mae javuajë uvaruoho Paul naro ëhi uvo'ibejo iae mae jio'ibejo rabëni naro jabumë iosirëmiromo Jew rajo maho na jevë'ego. ⁵ Rahevamu hurae gemu barëjamu Jew rajo muoho vaejevoromo nasi sinoho tariojehareje. Nasi vëmu vavu'oho Israel rajëro jëvë'ëro ëhu'ëro na'o Israel raje jeve. Benjamin-are uje gemuoho jeve. Nasi hijo mino'ehu Hebrew huëhu atobe Hebrew mu vaebe rovarëhi na'o ëhi gemuoho ömajeje. O mu vaeröhe jögoru ejaje ae jevadeje. Pharisee ariböviehu jögoru e avohojöro uövuaruëhi na ëhi'obe rovodeje. ⁶ O God-are mu nimode ae jevadeje. Naro uvodeje: Jew rajo muoho God-are mue höromo ekaresia aribövioho sisë vaejëvo'i hijodeje. Jew rajo nosi jögoru ejaruohuro ëhuro mae javuo'ibejo ja uvo'ibejane: Nörö mabëhi mae höjo. ⁷ Ëhi jië'e mu mae iho mae jevamu iae marëjevajë uvodoho jaruvoho Keriso-are jöho uehorovoromo uvajeje: Ëhuro sisërëjevë'e höjo. ⁸ Naro uvajeje: God-are nunire mae nami'irögoru naehu Jew rajo mu vaejë'ohuro mu ioro'iorohu'o noehu vaejego God-are nunire mae javuoröhe ëhi jië'e mue aho'obëhe naehu uehorovë'oho ëhuro sisërëjevo'ajëjo. Iesu Keriso nasi Börömo ga'irodoho ëhemu börömoho höjo. Hesi jöëni mu ioro'ioroho musisi val'ëne höromo boremi'öjë'e jeve ëhuro naro Keriso bae'irodëro. ⁹ Keriso baeromo hu'o gemuoro bimuvo'irodëro. Jaruvoho bogo nasi ëma biririvoromo Moses-are jögoroho eromo uvajeje: God-are nunire mae jevajëjo. Bogo. A'i na Keriso mae uehorovoromo ëhuro hesi nunire mae jeve. Ëhesi bëhoho God-ro ajamuego no mae uehorovoromo hesi nunire mae riravarueje. ¹⁰ Na nege nasi simanohuro dë vövöbajo'ohuro Keriso ga'iro hu ri'öjë'ëro hesi darugohuro ajemijego marëjevojöro. Huhu huë vavaeni vi'ehi baejadëhi na'o ëhi gemuoho baebe va'iro. Huhu mu sisë mu'uvahuo'i guomadëhi na'o ëhi mu sisë garomo hörëro taemobe va'irodëni. ¹¹ Sisëho hörëro taemobe va'oromo ëhuro ijonö Iesuhu guomoromo ri'öjadëhi nani na'o eni jevë'ohuro nasi sino haho'ohu'o guomoromo ëhi ri'ö'irodëro. Ëhuremu nege.

Paul-hu daruge aho'o bojamiromo Keriso-are mu vaejadëhi no'o ëhi ë'iröhe jöhoje.

¹² Na bogo uehorovoromo uvajeje: Mami'e Keriso-are muoho baejë'ëro mu sisë bogojevo'i bövie bise'e eni jevajëjo. Bogo ëhioho uvo'i a'i Iesu Kerisoro hesi baejevë'ego ëhuni hesi muoho bae'i biririvoromo muoho vaejajeje. ¹³ Nasi ö mueno'e na bogo uvajeje: Naro Keriso-are muoho bae barëjë'e jevajëjo. Röhu ave muoho gemu uehorovajeje. Mue urimo vaebe rovodoho na bogo uehorovo'i ijonö jioröhe muohuremu bae'i sivohoromo ë'o gavajeje. ¹⁴ Naehu vaejöro Kerisohu nimajoho ëhemu nunire bamoromo ë ahorirëro vae'i biririvoromo ë'o gavajeje ëhuro ruahö'öromo suvuoroho bae'irodëro. Ësuvuoro hesi bëhoho God-hu uevego na Iesu Keriso'o gemuoro jevë'ëro hesirire ajiomo'irodohoje.

¹⁵ Ae rahu a divahonö'e uehorovarue aribövi javuë'oho naehu uëvodëhi ëhi uehorovonövo'ejo. O jemëhu jö gö uehorovë'iroho God-ro ëho röjëhi'iramu ga'a'aruje jemë bogo eni jëvo'iramu. ¹⁶ Ëhi jië'ego Keriso-are jö ejahobe rovaroho ëhi ejahobe va'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e jemë gemuoro bimuvoromo naehu ë'ajëhi ëhi ë'onövore. Noehu öri mare jijiharuehi ëhi jijiharue aribövioho gë avohoromo jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁸ Röhu ave jöho majae aho'o majëhi'i hijodoho huë vavaene bogo bise'o vadu'oho baeromo röhu maho majëhi'irögoro ë'e. Ae aho'obëhe mu sisë vaebe jijihoromo ëhuro Kerisohu korosire

guomade jöho ahanovoruumajeje. ¹⁹ Ahanovoromo röhu noehu God börömoho hö uehorovaruëhi ëhi jabumëro jabesi sinohuremu nimajoho börömoho hö uehorovoruumajeje. Javoji'e muoho vaeromo mae höromo nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. Ave sa'a hesi muohemu uehorovoruumajeje. Èhu'ëro jië'ëro vëni'e örيره va'lo hesi jioruome. ²⁰ Jabumë ëhi jië'e aribövie jioruome röhu nosi öri ari'oho bogo aveho jio'i ö'idöre jie. Ö'idöre jië'ego no raromoromo muebejarueje Bada Iesu Keriso no maro bamavuaaje ahuro ö'idöre jioromo rueröhego. ²¹ Rueromo mue bövie bise'e ruahö'ö'amoröhe darugoho baeromo nosi sino haho'e u'uhavuaajoho avohahu'iramu gorosovoromo hesi sino haho'o mabëhe jiajëhi ëhi mabëhe javuo'amo'ë'e.

4

Noehu uehore gemu baeromo nimorohoromo mu maemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Èhuni nasi ö mueno'e Badare öroro ëhi uehorovoromo biririvoromo riravore. Na jemesi örيره dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvego jemesi jöëni vavaenegajeje. Na jemesi jöho uehorovoromo huë mabëhe jevë'ëro nimoroho avohajeje. Èhuni na jemesi örيره uëve: Nasi ö mueno'e biririvoromo riravorëjo.

² Naro Euodia jasi örيره uave. Syntyche jasi örيره uave. Badare magonahe gemuoho jëvaje ëhuni uehore gemu baere. ³ Röhu ja na'lo mue gemuoho mae vaejanue ae javë'ego naro ave jöho jasi örيره uave. Èmagonaho niö'ioho ajëmijego gemuoro avoho ari'iro. Èhesi bëhoho ë magonahoho jaburo na'lo gemu mae bimuvoromo God-are jö ma hesi muoho biririvoromo vaejareje. Jaburo Clement'o na'lo mu vaejarue aribövi ioro'iorohu'o ëhi ë'areje. Jabesi ihoho mae raromemu raromo'iröhe ö'idöre jiaje surire ë jajivo'amë'eje. Èhuni ë magonaho niö'ioho ajëmine.

⁴ Röhu jemë ae aho'lo Badare ae gemuoho jëvaje majae ëhi nimorohonövore. Röhu maho uëve: Nimorohorëjo.

⁵ Ma-sanuovoromo ae aho'obëhe jabesi öroro huë mae baejëvore. Badahu rueröhe majaho dunove. ⁶ Bövi bise'lo rovë'iroho nadi nurunurumo'irögoro a'i God-hu ajëmijajoho huë mae uavë'i ëninamiromo jemesi huë vavaenoho hesi öroro majahinövore. ⁷ Jemëhu ëhi ë'ë'oho God-are sanu'e mahuro noehu uehorovarue sanu iosiramijajohuro ehuro jemesi uehoroho dë vövöbajo'oho duohëho'iramu sanuovëho'ë'e Iesu Keriso'lo gemuoro jëvë'ëro.

⁸ Nasi ö mueno'e ijo tugoho'i jöho uë'ië'e. Aviëhi jië'e muohemu uehorovore. Jö mae ataruohuremu a duvahonö'e vaejarue muemu ahorirëro vaejarue muemu ajiro raromarue muemu dë vuëvo'e muemu aji ma'e muemu huë baejë'e muemu mu rabe rabe ma-maemu jiajoho rabe rabe noehu mae uehorovaruoho ë muohuremu uehorovonövore. ⁹ Naehu rabe rabe röjëhijamu o vaejamu jemëhu garomo heromo baejarijoho ëhi jië'e muohuremu vaenövore. Èhi ë'ë'oho God jö sanu'e bojamuijaje ahuro jemë'o hi'ë'e.

Philippi ekaresiaehu huë baeromo Paul-are örيره suvuro bamahamu Paul-hu mabëhe uëvade jöhoje.

¹⁰ Bada'lo gemuoro jevë'ego na nimorohevo avohe ë hesi bëhoho jemë majae bisemu ëgo'lo bogo ajëmijarijoho avevejö'e röhu maho uehorovevoromo huë baejevrijohuni. Iae jemë na uehorovevobe rovarijeje röhu huë

baejevo'irarije öroho bogo biroharijeje. ¹¹ Na bogo uve: Jemë nasi huë vavaenoho bogo gevanovarije höromo bogo ehunioho jajive. A'i huë mae o huë sisë rovë'oho na uvajeje: Na rabe rabe jevajoho iae eni höjo. Ehi jië'e uehoroho iae na avoho baejë'e jeve. ¹² Bövi bise'o bogo eni jevajoho o marohë'e mae jevajoho iae na gavë'e jeve. Eni da'uegë'oho o hömevë'oho bövi bise'o marohë'e mae jevë'oho o inömo rumo'e jevë'oho o diehi jevë'oho naro uehorovoromo uvajeje: Na iae eni jevajëjo. Ehi jië'e uehoro hesi bëhoho birohë'e jeve. ¹³ Keriso biriri bojemaje ahuro ajemijë'ëro ehuro mae o sisë rovë'oho na biririvoromo nami'irodoho eni jeve.

¹⁴ Röhu nasi huë vavaeni ajemijarijoho ëho iae mae ë'arijeje. ¹⁵ Röhu Philippi amo rajohumë jemë'o iae gavarijeje. Na urimë'i aevoromo Keriso-are jö ma majëhibe juvodevare evare naro jemesi sa'aho Macedonia vuonugo'i va'amu ekaresia ioro'ioroho bogo ajemi'i jemëremu ijo bajo suvuoroho bojemiromo huë maho mana baejarijeje. ¹⁶ Röhu jemesi sa'aho bogo vuonugo'i a'i Thessalonica amore va'o hijamu evare na bogo eni jevo'ego jemëro suvuore nasi örire nugö'ö'i arinövarijeje. ¹⁷ Na bogo suvuoroho nahoromo ehunioho uë'i a'i na nege jemëro suvuore bojemego ehuro ijönö God-hu suvuoro mana jemesi örire bojemi'iröhoho bövi mae jiëhoröhego. ¹⁸ Epaphroditus-ro jemesi suvuoroho nasi örire barovadeje. Ehuni uëve: Jemesi suvuoroho iae na baejë'e jevajëjo. Iae eni höjo. Marohë'e mae höjo. Jew rajehu mi God-are örire suvuoro bojami'i anoromo vënire buejaho'ego God-hu ridi heromo vuëvonövadëhi jemesi suvuoroho ehi jie. God-ro garomo suvuoroho nimoromo huë mae jiajeje. ¹⁹ Röhu jemë rabe rabe bogo eni jëvamu gëvë'oho jemë Iesu Keriso-are ae gemuoho jëvë'ego nasi Vavuohuro iae ajemi'ë'e hu daruge aje bövie bise'e bogo bise'o vadu'oho jië'ëro. ²⁰ Röhu na nege God nosi Vavu hesi ihoho ioro'iore gemu dö maro jiohe va'oröhego. Iae mae.

Paul-mëhu ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

²¹ Röhu God-are aribövie Iesu Keriso-are aganoho aho'obëhe jejëmijajë uëre. Christian ö mueno'e na'o gemu mae arijaruohuro jemesi örire jejëmijö. ²² God-are aribövie aho'obëhe jemë jejëmijö. Röhu Rome a börömo hesi osare raromarue God-are aganoho jaburo bövi maho jejëmijö.

²³ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

COLOSSIANS

Paul-hu Colossae ekaresia jejëmijade jöhoje.

¹⁻² O asë'e God-are aribövi Colossae amore raromarujohumë biririvoromo Keriso uehorovaruje ö mueno'e jëve hu'o gemuore bimuvorovë'ëro. God-ro nimamu Iesu Keriso-are apostle jevë'ëro Paul na'o nosi öho Timothy'o noro jemesi örire jejëmijö. No nague God nosi Vavuohuro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Paul-hu Colossae ekaresia jabesi jöëni uehorovoromo God rajahiromo ëninamade jöhoje.

³ Jemëni uehorovoromo pari vaejë'iroho noro God nosi Bada Iesu Keriso-are Vavu hesi örire huë mae uavarueje. ⁴ Rabëni hesi bëhoho iae no hejareje uvavamu: Colossae aribövioho jemëro Iesu Keriso mae uehorovë'i God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvaruje höjo. ⁵ Jemë ëhi ë'aruje hesi bëhoho jemëro uvarujeje: Huë mae bae'iröhe ajoho ö'idöre rune vaejahuë'e höromo raromoromo muebejarujeje ijönö biroho'irarijëro. Ëhi mae biroho'irarije jöho mami'e aehu Keriso-are jö ma hesi bëhi mae majëhijarevare evare jemë hejarijeje. ⁶ Jemesirire jiajëhi ëhi sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire ë jö maho majëhijego ae aho'obëhe ejahuobe marëbe va'ajeje. Ëhi jië'e mu maho jemesirohu'o rumorovë'eje. Jemëhu jö heromo God-are huë ma baeromo hesi bëhi avoho hejarije majare evare aevadeje. ⁷ Epaphras-ro ë jö maho aevo'i jemë majëhijadeje. Epaphras noro uehorovarue aëro jië'ëro no'o bimuvoromo Badare muoho vaejahajeje. Huro no'o röromo jemesirire muoho biririvoromo ajëmijajeje. ⁸ Huro uövuadeje: God-are Aru'ahëro jemesi dë vövöbajo'oho huotovëhë'ëro ae huë baejëvo avoharuje höjo. Jemesi jöho ëhi majahuijamu hejareje.

⁹ Iae ëhuni jemesi jö hejarevare evare no aevoromo jemëni God-are örire uehorovobe rovaroho jaruvoho ëhi gemuoho ë'obe va'arujeje. Ëhi ë'obe va'oromo noro God uavarueje huro jemë avohëvego hesi Aru'ahëhu simano ma bojamuijaje ëhi jië'e simanoho jemë'o mabëhe baeromo mue aho'obëhe avoho garomo ëhuro ga barë'irarijego God-hu diehi nimajoho. ¹⁰ Ëhuro huhu nimajëhi jemëro ëhi vaejego Badaro jemë gëromo vuëvo avoho'iröhego. O jemë mu mae bövie bise'e vaeromo God bisemu gavarujoho gabe va'ojuvo ijönö ga avoho'irarijego. ¹¹ Röhu God-hu aji mare hiromo bojamuijaje biriroho ëho jemëro bövi mae bae avohoromo ëhuro huë mae huë sisë rabe rovego nimorohë'i biririvoromo mae riravo'irarijego. ¹² Mae riravoromo Vavuoho huë mae ua'irarijego rabëni huro jemë avohëvamu hesi ariböviehu aji'e öri ari'ere va'o raromoromo mae baejaruëhi ëho jemë'o bae'irarijoho eni jëvë'ëro jië'ëro. Iae ëhuni no God ua gavarueje.

Keriso aho'obëhe iosiramui'amaje a hesi aharire javuaje jöhoje.

¹³ Iae mae. God-ro no ajamuiromo ramoramo hesi vöröre raromaroho jiovahuoromo rinaguoromo hesi Harihu mabëhi hesi aharire ramuë'eje. ¹⁴ Ramuë'ego hesi Harihohuro i'u'e mu sisëho tugohahuo'i hesi sasohë'e mu maho jiovahuoromo sisëho mu'uvahuadeje.

¹⁵ Sisë mu'uvahuade aho Keriso God bogo gavarue a jiajëhi hu ëhi jië'ëro no hu garomo uvarueje: God ëhi höjo. Hu Murioho jië'ëro God-hu bamade

bövioho bise'oho iosiramui'amoromo hu simanohoje. ¹⁶ Èhesi bëhoho God-ro Keriso uavamu huro bövioho bise'oho avoho'amadeje. Ö'idöre jiajohu'o sa'are jiajohu'o nunehu ga'amaruohu'o bogo ga'amaruohu'o simano vaeruomaje aru'aho masijohu'o vörö baeruomaje aru'aho masijohu'o aho'obëhe God-ro uavamu avoho'amo barëjadeje hesi muebe'amoröhëni. ¹⁷ Bövi bise'o bogo bamadevaroho Keriso hu urimo jiadeje. Huro aho'obëhe mueberomo ma'eno titimajeje. ¹⁸ Hu ekaresia nosi simanohoje no mahesi övo duruajo'e javuë'ëro. Hu ekaresia nosi bëhohoje. Hu aevo'i guomoromo ri'öjadeje èhuro aho'obëhe iosiramui'amoromo huro urimo nuniroho jioröhëni. ¹⁹ God-ro nimamu Kerisoro hesiro daruge uehore bövie bise'e bae barëjë'eje. ²⁰ God-ro èhi nimë'ëro uvadeje: Na negajëjo Kerisoro aho'obëhe nasinö sö rovego na'o huë mae jioruomoröhego. Kerisoro korosire iromoromo köe rueromo guomego èhuro God naro buore vaeromo bövie bise'e sa'are o ö'idöre jio'amajoho avoho'amego na'o huë mae garorovë'i raromoröhego. Na èhi negajëjo.

²¹ Röhu urimoho jemëro sisë'i uehorovoromo sisë vaejamu mue gö jëvë'ëro God-ariroho hahagu tariö'örovë'e jëvanovoromo God nu huodivaruje aribövie jëvadeje. ²² Jaruvoho bogo God nu huodivaruje aribövioho jëvo'i a'i God-ro hesi Harihoho nugö'öjamu sino haho'e jioromo guomamu èhuro God-ro jemë buore vaejëvoromo agane vaejëvadeje èhuro jemë övövo rumo'e jö sisë rumo'e jëvo'i ma-maemu jëvego va'o hesi nunire mae riravo'irarijego. ²³ Hesi nunire èhi mae riravo'i nëgë'oho mae uehorovaruje jöho èhuremu biririvoromo uehorovore. Urimo è jö maho heromo uvarijeje: U'emu God'o gemu mae raromo'ëjarëjamu huë mae jëvobe rovadeje. Èhi uehorovobe rovarijoho nadi vuonugore. Èjö maho sa'ae aho'obëhe maja rojomajire beva'ajire aëro majëhibe jijihö barëjë'ejö. Röhu è jö hesi muoho naro vaejajeje.

Paul-hu ekaresia ajëminövade jöhoje.

²⁴ Naro jemë ajëmi'irodëni vi'ehi huë vavaeni bövi bise'o baebe rovodoho huë mae jeve. Noehu Keriso'o röromo bae'iröhe vi'ehoho èho naro ajamiromo nasi sinore bae'i hirohajeje hesi sino haho'oho naehu uëvaje hesi bëhoho hesi ekaresiaho mae jëvoröhego. ²⁵ Ekaresiae jemë mae jëvoröhego God-ro ekaresia ajëmi'irode muoho nasi örire bojemijë'eje. Bojemiromo uevë'eje naro hesi jöho majëhi barë'irodego. ²⁶ Majëhi'irode jöho urimo God-ro ae aho'obëhe subivëhobe rovadoho jaruvoho hesi aribövioho röjahuijë'eje garöhego. ²⁷ Èjö urimo subivahuadoho God-ro hesi aribövioho röjahui'i nimadeje noro garomo uvoröhego: Èjöho aji mabëhe jië'ëro sa'a gö gö raje aho'obëhe hebe va'oromo ma-mabëhe raromoruomo'ajëjo. Èjö hesi bëhoho Keriso jemë'o jie. Keriso jemë'o jië'ëro èhu'ëro uvarujeje: U'emu hesi aji mare ajio raromo'ëjarëjo. Jöho èhije. ²⁸ Èhu'ëro jië'ëro Keriso-are jöho ae aho'o majëhijarueje. Majëhiromo simane ma-mae uehorovoromo ae aho'obëhe röjëhibe jijiharueje jö bëhoho heromo avo'avoho uehorovoromuoröhego. Avo'avoho uehorovobe va'oromo èhuro ae gemu gemu aho'obëhe Keriso-are ae gemuoho jioromo a duvahonö'e God-are nunire riravoröhego. ²⁹ Èhi mae riravoröhego èhuni naro Keriso-are darugo bövi maho baeromo biririvoromo mu börömo böröme vaemu vaeromo hesi jöho röjëhijajeje.

2

Sareri'e jö bogo ejëho'i Keriso-are jöhemu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu na nege jemëro ave jöho ga'irarijego. Na muoho bogo bise'o vadu'oho vaejajeje ëhuro jemë'o Laodicea amo rajohu'o nasi nu ano'o bogo gevarue a ioro'iorohu'o ajëmi'irodëni. ² Naehu mu vaejaje hesi bëhoho na nege jemesi dë vövöbajo'ohu'o jabesirohu'o biririvëho'iröhego. Jemë'o jabu'o huë baerovoromo rajahirovo'irarijego. Jöho avoho heromo ëhuro mae uehorovoromo uvo'irarijego: Jöho bogo sareri'ehu jio'i ma-mae gemu höjo. Ëhuro God-hu urimo subivëhade jö hesi bëhoho Keriso-are jöho ga'irarijego. ³ Ae rahu Keriso-are bëhi gavë'oho ëhuro God-are nuni aji'e uehoro maho börömo mae biroho'anue. Ëhuremu jio'i biroho'irane öre gö bogoje.

⁴ Na Keriso-are jö ëhi uëvaje hesi bëhoho ae göëro jemë sarerëmiromo vuëvo'e jöho majëhijego mae höromo ejëhojööni uëve. ⁵ Röhu na rori'o hi'i röhu nasi uehoroho aho'o jemesirire jie. Ëhuro na jemë'o jevanove. Jemë'o hijanovoromo gavaje jemë biririvoromo gemuore riravoromo Keriso mae uehorovego gëromo nimorohajeje.

Keriso-are ae gemuohuro javuë'ëro ëhu'ëro bövi bise'o eni javuego mae raromarue jöhoje.

⁶ Röhu jemë aevoromo mae uehorovoromo uvarijeje: Iesu Keriso iae nosi börömoho höjo. Aevoromo hu mae uehorovarijëhi ëhi uehorovoromo hu'o gemu mae raromo jijihore. ⁷ Ije ö'e dirumu'ëro bibivajëhi o javu öbehu bibivo'amajëhi ëhi Keriso-are jöro dirumunö'e io'amoromo bibivo riravore. Ëhi'oromo röjëhijamu hejarije jöho biririvoromo mae uehorovobe hesi öroro mabëhe uabe va'ore.

⁸ Röhu aehu ëma sarerëmiromo uëvaruoho: Aveho nuni aji'e jö böröme hö uëvaruoho nadi ejëhoromo guaroho rireromanovore. Jabuhu atarue jöho ma-aëro jabesi uehorëro avohobe rovë'eje. Ave sa'a hesi jöhemu jië'ëro ëhuro Keriso-are jöho ahajeje. ⁹ Ëhuni jabesi jöho nadi ejëhore. Ëhesi bëhoho God-hu diehi jiajoho iae Kerisoro hesi sino haho'ere bae barëjë'eje. ¹⁰ O aru'aho mue gö gö jemëhu baejöro God-hu nimajoho iae eni bae barëjë'e jeve Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro Kerisoro simano vaeruomaje darugo'e aru'ahe gö gö aho'o taemëvo'i huro gemuëro dö maroho jië'ëro.

¹¹ Jemë Keriso-are ae gemuohuro jëvë'ëro ëhu'ëro jemesi sino sisëho tarivëhanovë'eje. Ëhesi bëhoho bogo ma aehu Jew rajo muoho vaeromo sinoho tarivëhamu ëhuro God-are aribövie jëvo'i a'i Kerisoro jemesi sino hesi mu sisëho tarivëhë'eje God-are aribövie jëvoröhego. ¹² Jemë bapataeto vaejarijevare evare Keriso guomamu hure bamarohuro ëhuro jemesi uehoro mamioho hu'o gemu mae guavëhë'eje ioro'ioremu barëjëho'iröhego. Röhu God-ro darugoho bojamamu Keriso guomoromo ri'öjadeje. Ëdarugoho jemëro mae uehorovoromo ëhuro Keriso'o gemu mae ri'öromo uehoro i'oho baejarijeje. Bapataeto vaejarijevare ëhi jëvadeje. ¹³ Urimoho jemë mu sisëhemu uehorovonövarijeje. Mu sisëhemu uehorovoromo bogo Jew rajehu jëvo'i sa'a gö rajëro jëvë'ëro God-are jögoroho bogo baejë'ëro ëhu'ëro jemesi dë vövöbajo'oho vuovëvanovadeje. Jaruvoho God-ro jemë Keriso'o gemu mae ajëmamu i'ovoromo ri'öromo uehoro i'e baejë'e jeve. Röhu God-ro nosi sisëho aho'o uehorovoromo vuonugahuë'eje. ¹⁴ Urimo huro hesi jögoroho bojamuiromo uövuadeje: Ëhi ëhi ë'orëjo. Bogo ë'ë'oho i'ue

bae'a'arujëjo. Ëhi uöromo gavade noro ë jögoroho ahamu gagorovo nosi ihoho jajivoromo uvadeje: Jabumë mu sisë ëhi ëhi vaej'ëro i'ue bae hesi jioruomajëjo. Ëhi ë'ë'ëro Keriso korosire guomadevare God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo nosi mu sisë jö surire jiajoho Keriso'o korosire ano taemoromo mu'uvahuadeje ëhuro mae javuoröhego. ¹⁵ Röhu majae gemuore Keriso korosire guomamu ëhuro aru'aho sisë ihe gö gö sa'a bövi bise'o muebe'amarue jabesi darugoho God-ro ruahö'ö'amoromo rori'o ujuoho ruruhö'öjadeje. Ruruhö'öromomo ë sisë aribövioho söromomo a nunire rovadeje ae aho'obëhe garöhego God-ro jabumë ruahö'öjävë'e jiego.

¹⁶ Vörö'e aru'aho sisëhu ave sa'are muebejëvoruomadoho ruahö'öjävë'e jiaje ëhuni aehu ave sa'a hesi jögorohuremu uehorovoromo uëvaruoho: Ëioho jovoho bogave i'irarijëjo. ËJew rajo maja börömo vadune göro göro manaere göro göro hurae göro göro ëhi rovego ëhi ëhi vaenövorëjo. Nosi jögoru bogo ejahuë'oho sisërëjëvo'ajë uëvaruoho nadi ejëhore. ¹⁷ Ëhi jië'e jögorohuro ëhuro God-are mu maehu rue'iröhoho ëho no ma-sisë'i sisë'i maja aru'ahonö'e gavarueje. A'i Keriso gavë'ohuro ëhuro ë mu ma hesi bëhoho gavarueje. ¹⁸ Ëhuni aehu sarerëmiromomo uëvaruoho: No nia'ovo'iraeromomo mu masijo masije gavë'ëro ëhu'ëro a masije javuajëjo. Ëhuni uëvaruëjo: Jemesi arijo'arije taemorovorëjo. Aneraho uvene aho röjëhinövorëjo. Nosi jö bogo ejahuarujohuni sisëro va'a'arujë uëvaruoho nadi ejëhore. Ëhi jië'e ariböviohuro sinehu nimaje mu sisëho uehorovoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i jijihoruomajeje. ¹⁹ Bogo biririvoromomo Keriso mae uehorovoruomajeje. Röhu Keriso hu simanoho jio'i no hesi övo hörü'oho javue. Hu simanoho jië'ëro muebejavuego övo hörü'oho jarömi umuogëro darugoho baerovoromomo gemuoro bimuvorovoromomo God-hu ëhi ë'ojöro nimadëhi ëhi vaeromomo böviraebe va'arueje. Ëhi jië'ëro Keriso nosi simanohoje röhu ë sisë aribövioho bogo biririvoromomo simanoho Keriso'o gemuoroho bimuvorovoruomajeje.

Keriso'o gemu mae vuovanovoromomo mu mami vuonugo'i hu'o gemu mae ri'öromomo mu i'o baejare jöhoje.

²⁰ Röhu jemë Keriso'o gemu mae bimuvoromomo vuovëvamu ave sa'a hesi mu jöho barëjëhadëje. Sa'a mu jö barëjëhadoho röhu jemë rabëni ave sa'a hesi mu uehorovarijoho bogo vuonugë'e ëhi gemuoho raromomo jijiharueje. Jemë rabëni aviëhi jië'e jöho ejëharueje: ²¹ Aveho nadi ma'enorëjo. Ëho nadi irëjo. Aruëroho nadi rëhorëjo. ²² Ëhi jië'e jögoroho ma-i hesi jögore o inömo hesi jögoreje. I ijë'oho barëjajeje. O inömo baeromomo mu vaej'ëro ëhuro ma-sisërë'amajeje. Ëhi sisërë'amoröhe inömo bövi bise'o hesi jögoroho ma-aëro bojëmiromomo röjëhiruomajeje. ²³ Röjahi'iramu uvo'a'anue: Jabesi jöho nani simano ma'e jöe höjo. Ëhesi bëhoho jaburo uvarueje: Uehore aho'o bojamiromomo aru'aho masijoho uvene aho röjëhinövorëjo. Arijo'arije taemorovonövorëjo. Sino haho'oho ijumorovonövorëjo. Röhu jabesi jöho ma-döemu maeje. Ejëhë'oho bogo ëhuro sinehu nimaje mu sisëho aharueje.

3

¹ Röhu Keriso guomoromomo ri'öjadohu'o gemu mae ri'öjë'e jëvaje ëhuni Kerisohu God-are övo manö böröme hijajire döre jiaje muoho bövioho bise'oho ëhemu uehorovore. ² Nadi ave sa'a hesi mu sisëho uehorovo'i döre jiajohemu ëhemu uehorovore. ³ Jemesi mu sisë hesi darugoho ioro'ioremu

barëjêhê'eje. Ëhuro vuovëvanovë'eje. Jemë vuovëvanovamu Keriso'o bimu-vorovë'ëro jemesi darugo i'oho God-arire gurihiijê'eje. ⁴ Ëhi'obe va'ojuvo hujeji Keriso darugo bojëmijaje aho va'orahoro rue'è'e. Rue'iramu evare jemëro hu'o va'orahoro riravoromo hesi ajoho gemu mae bae'a'aruje.

Mu mami vuonugo'i mu i'o vaenövo'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhuni sinehu nimaje mu sisëho mu'ure. Öehu jijihanovarujoho va'inumi'e mu vaejarujoho jemesi dëre uehoro sisë ri'öjego nimarujoho ëhi jië'e muoho mu'u'amore. Röhu avare inömemu nimaruje muoho mu'ure. Avare inömemu nimarue mu hesi bëhoho God dejonö bamo'i inömo sisë nuninö bamarue muohoje. ⁶ God-are jö bogo eruomaje ariböviohuro ëhi jië'e mu sisëho vaeruomajego ëhuni God-are vöröhuro jabumëni rue'è'e. ⁷ Urimoho jemë'o ëhi jië'e ariböviohu'o gemuore jijihoromo ëhi jië'e mu sisëho vaenövarijeje.

⁸ Röhu avevejö'oho aviëhi jië'e mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Dë vörönimarujoho vörö'iraejarujoho uehoro sisë baejarujoho ëhi ë'arujoho vuonugore. Ae gö jabesi iho ijumarujoho javoji'e jö sisë atarujoho bogave jemesi jö'oroho suorovo'i. ⁹ Nadi göëro göho sareramirovore rabëni hesi bëhoho uehoro mami jëvo'lego mu sisë vaenövarijoho vuonugo'i ¹⁰ uehoro i'e baejê'e jëvaje. Ëuehoro i'oho God-ro aevoromo bojëmadeje. Bojëmijê'ëro ë uehoroho huro avohëhobe va'ajeje huhu uehorovajëhi ëhi uehorovojöro ëhuro jemëro hu avoho ga'irarijego. ¹¹ Uehoro i'ëro jëvê'ëro jemë bogo aho adovoromo uvo'a'aruje: Jew rajoho gö javuo'i sa'a ioro'ioro rajoho gö javuajëjo. Jew rajo mu vaeromo sino tarivahuë'e aribövioho gö javuo'i sino bogo tarivahuë'e aribövioho gö javuajëjo. Huë gö aribövioho o rori'ere aribövioho gö javuajëjo. O ae gö jabesi muemu vaejêharue aribövioho gö javuo'i nosi nimoro mu vaejarue aribövioho gö javuajëjo. Ëhi jië'e muoho iae barë'i jemë ae aho'obëhe Keriso-are aribövie gemuoho jëve. Hu ae aho'obëhe jemesirireje.

¹² God-ro jemë hesi baejêvê'ëro jemë hesi aribövi maemu jëvego huro jemë dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvajeje. Ëhuni huë baeromo a ajëmi'irarije muoho baere. Nadi sivuoho uehorovoromo bövioho riravo'i ma-sanuovoromo muoho vaere. Ae göehu huë sisë bojëmijê'oho biririv-oromo ma-nunëremu ga taemore. ¹³ Göëro göho garomo nadi nuoho huodivorovo'i jabu'o ma-raromere. O uvê'iroho: Ae göëro mu sisë vaejade hö uvê'iroho göëro gö hesi sisëho uehorovoromo vuonugore. Badahu jemesi sisë uehorovoromo vuonugadëhi jemë'o ëhi ë'ore. ¹⁴ Ëhi jië'e muoho vaejê'i röhu ave muohuremu avoho ma'enore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovore. Dë vövöbajo'e aho'o uehorovê'oho mu mae aho'obëhe avo'avoho vaenövo'aruje. ¹⁵ Röhu Kerisoro ajamuijego nosi dë vövöbajo'e mae javuego gemuoro mae raromarueje. Jemëro ëhi gemuoro mae raromo'irarijego ëhuni God-ro gagovëvadeje sino haho'e gemuoho jëvojöro. Ëhuni ë muohuremu nunoro bamoromo uvore: No muoho ëhi ëhi vae'ejarejo. O God-hu suvuro gö gö bojëmijajoho nadi ëma nunëremuoho ga'i uvore: God-ro suvuro mabëhe bojamuijê'e hö uvore. ¹⁶ Röhu Keriso-are jöho mabëhe jiaje ë jöhuremu uehorovore. Ëjöho uehorovoromo simano mae bae avohoromo öroho röjahirovoromo jögore mamirovore. Ëhi'oromo uvore: God-ro mae vaejavuajë uvê'i Psalms surire jajivare jöho God rajahi'iröhe jöho Aru'ahehu bojëmadeje jöe gö gö iore. ¹⁷ Jemë jö atê'oho mu

vaejê'oho o rabe rabe ë'ë'oho God Vavuoho Bada Iesuare ihore huë mae uavë'i mue aho'o Bada Iesuare ihoro vaenövore.

Aehu diehi avo'avoho garorovo'iröhe jöhoje.

¹⁸ Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ejëhonövore. Jö ejëhë'oho iae maeje jemë Badare magonahëro jëvë'ëro.

¹⁹ O baruoharo jemesi vaboroho rajëhire. Rajëhiromo nadi sisë'ioho vaejëvore.

²⁰ O aboji harihu'oharo jemesi vëmu vavu'o jabesi jöho aho'o ejëhonövore ëhi ë'ë'oho Badaro nimaje jiaje.

²¹ O vëmu vavu'oharo aboji harihu'oho nadi huë sisëho bojëminövore. Huë sisë bojëmibe va'ë'oho jabesi uehoroho u'uhëho'ë'e.

²² Ae gö jabesi muemu vaejëharuje aribövioharo jemesi masijoho ejëhonövore. Nadi ma-döemuoho ejëhorego jemesi masijohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'irögoro a'i Bada uehorovoromo jabesi öroro uhohu'o mae ejëhonövore. ²³ Ejëhoromo mu rabe rabe vaejê'oho uvore: Bogo ma-a jabesi muoho vae'i na Badare mue vaejajëromo dë vövöbajo'e aho'o avoho uehorovoromo muoho vaere. ²⁴ Mu ma vaejê'oho Badare ariböviehu bae'iröhe suvuoroho huro jemë'o mana bojëmi'ë'e. Èhuremu uehorovore. Èhesi bëhoho ae gö jabesi mu vaejê'oho ehuro Keriso jemesi bövi hesi muohu'o vaejarujeje. ²⁵ O mu sisë vaejê'oho ë mu sisë hesi manaho bae'a'aruje. God-ro bogo gö nimo'i gö bijönimo'i a'i ma-gemu uehorovavuaajeje.

4

¹ O simano vaejaruje aribövioharo jemesi muemu vaejëhoruomaje aribövi jabesi öroro avo'avoho vaejëvore. Uvore: Bogo jabumëremu a'i no'o Simano Vaejavuaaje Ae iae ö'idöre jiajëjo.

Biririvoromo God-are örire jö jövoromo mu avo'avoho vaenövo'iröhe jöhoje.

² Röhu God-are örire jö atë'iroho nadi u'uvo'i a'i biririvoromo nune jioromo hesi öroro mabëhe uaromo jöho atore. ³ God-are öroro jöho atoromo röhu nosi jöëni ëninamirego huro nosi öroho jiovahuo'iro no Keriso-are jö subivahuadoho ae huruoho majëhi'iröhe. Èjö majëhijajohuni ehuni aëro savoji gagore ba'amevë'ëro hijajeje. ⁴ Èninamirego na ë jö hesi bëhoho avo'avoho huruoho majëhi'iro aëro ma-mae heruomoröhe. Naehu ëhi ë'ë'oho iae maeje.

⁵ O Keriso-are jö bogo heruomaje ariböviohu'o gemuore raromë'iroho simanoho avoho uehorovoromo jabu'oho raro mo jijihore. Jabu'o raromoro röhu majae eni jiamu gavë'iroho nadi ëma raromo'i a'i biririvoromo jabesi öroro avoho ajëmire. ⁶ Röhu jemëhu jabu'o jö atë'oho jemëro vuëvo'e jö mahemu atore. Èhi jië'e jö atë'oho ehuro he'irarije aëro Keriso-are jö bëhoho he'i uë gëvamu hejê'oho ae gemu gemu avoho majëhibe va'a'aruje.

Ijo tugoho'i jejëmijare jöhoje.

⁷ Tychicus-ro ö'oromo naehu rabe rabe ë'aje jöho majëhi'iramu he'a'aruje. Hu nosi huë baerovarue öeje. Hu no'o bimuvoromo Badare muohemu vaejahajeje. ⁸ Èa naehu nugö'ö'ië'aje hesi bëhoho huro ö'oromo jöho majëhijego noehu diehi raromarue jöho jemëro hejego dë vövöbajo'oho mae jëvoröhego ehuni nugö'ö'ië'e. ⁹ Röhu Onesimus-ro Tychicus'o gemu mae ö'ë'e. Onesimus nosi huë baerovarue öhuro jië'ëro biririvoromo Keriso

mae uehorovajeje. Hu jemesi ae gemuohoje. Tychicus'o Onesimus'o niö'iro noehu rabe ë'aruoho majëhi barë'iramu he'a'aruje.

¹⁰ Röhu na'o savoji gagore hijaje aho Aristarchus-ro jemesi örire jejëmije. O Mark Barnabas-are muenohuro jejëmije. Röhu Mark ö'ë'oho jejamiromo uare: Nosi osaro ro hijëjo. Ëjöho na mami'e bojëmamu gavarijeje. ¹¹ Röhu Joshua iho göho Justus hu'o jemesi örire jejëmije. Aristarchus o Mark o Joshua ë Jew rajoho niö'i gemu jaburo sivue na'o bimuvoromo God-hu muebejaje öri ari'o hesi muoho vaejarueje. Vaeromo ma-mabëhe ajemijë'ejö. Jew rajo ioro'ioroho bogo ajemijarueje.

¹² O Epaphras jemesi ae gemuoho Iesu Keriso-are mu vaejahaje ahuro jemesi örire jejëmije. Huro jemesi jöeni börömo mae biririvoromo God-are örire ëninamijajeje huro ajëmego jemëro a duvahonö'e biririvoromo riravoromo hesi jöho uhohu'o ma-mae hö uehorovoromo huhu rabe rabe nimajëhi ëhi ejaho barë'irarijego. ¹³ Ëhi ëninamiromo mu börömo böröme vaejajeje jemë'o Laodicea amo rajohu'o Hierapolis amo rajohu'o ajëmi'iröhëni. Mu böröme vaejamu gavë'ëro naro majëhije. ¹⁴ Röhu oso muebejaje ae nosi huë baerovaruoho Luke o Demas jabu niö'iro jemesi örire jejëmijö.

¹⁵ O Laodicea raromarue Christian ö mueno'ohu'o jejëmijode höre. O Nympha nasi Christian ma'ine o hesi osare ro gagovoruomaje ekaresiahu'o jejëmijode höre. ¹⁶ Röhu ave surire jö baeromo adahë'iroho suroho nugö'öromo Laodicea amo rajoho uërego jabu'o adaho'irovo. O naehu Laodicea amore nugö'öjode suroho jabuhu jemëni nugö'öjë'iroho jemë'o ëho adahore. ¹⁷ Röhu Archippus uare: Badahu bojamade muoho avo'avoho uehorovoromo vae barënëjo. Ëhi uane.

¹⁸ Röhu ave jöho naro nasi övëro jajive gare. Paul naro jemesi örire jejëmije. Na savoji gagore hijaje jöho nadi rumonimore.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örيره jejëmijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silvanus-ro Timothy-ro ave jöho bamëhö. Jemë God Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiaëro jëvë'ëro Thessalonica amore raromarujoho noro jemesi örيره jejëmijö. No nague God-ro huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Thessalonica ekaresia ariböviehu biririvoromo God mae uehorovoromo raromare jöhoje.

² No God-are örيره jö atë'iroho no jemë ae aho'obëhe uehorovoromo jemesi jöëni majae ëhi God huë mae uavarueje. ³ Nosi Vavue God-are örيره ëninamijë'iroho noro ave jöho uehorovarueje. Jemëro Keriso mae uehorovoromo ëhuro mu maho vaejarujeje. O ae gö huë baejëvoromo ëhuro i'u'e muoho vaejarujeje. O biririvoromo nosi Bada Iesu Keriso ga'i muebemu muebejarujeje. ⁴ Nasi ö mueno'e noro garomo uvarueje: God-ro hesi dë vövöbajo'o uhohu'o jemë rajëhijaje höjo. Rajëhijajoho hesinö jëvoröhego uvë'ëro ëhu'ëro huro jemë baejëvade höjo. ⁵ Noehu ëhi uvarue hesi bëhoho urimë'i noehu Keriso-are jö ma majëhijarevare evare no bogo ma-jö'ëremuoho ë jö maho majëhijareje. A'i no God-are darugohu'o Aru'ahohu'o baejë'ëro ëhu'ëro biririvavuamu jöho majëhijamu ma-burëro ejahuarijeje. Noehu jemesirire raromoromo jemesi jöëni diehi jï'e mu vaejaroho iae jemë gavaruje. ⁶ Röhu no'o Bada'o noehu raromo jijiharëhi jemë'o ëhi gemuoho raromo jijihonövarijeje. O noehu Keriso-are jö majëhijarevare jemë gavarijeje huë vavaene jemesi örيره rovamu. Röhu God-are Aru'ahohuro jemesi dë vövöbajo'oho avohëhamu jemëro nimorohoromo jöho biririvoromo ejahuarijeje. ⁷ Nimorohoromo jöho mae ejahuamu Macedonia sa'are Achaia sa'are raromarue Christian aribövie aho'obëhe jemesi mu ma hesi jöho heromo uvoruomë'eje: Ë'ego no'o ëhi jï'e muoho vaejarëjo. ⁸ Ëhesi bëhoho jemëro mu mae vaejë'ëro ëhu'ëro Badare jöho jemesirire jioromo jemesi sa'ae Macedonia rumorovoromo sa'a göho Achaia rumorovobe va'ë'eje. Röhu gö'o jemëhu God mae uehorovaruje jöho sa'ae dinö'e dinö'e rumorovobe va'ë'eje. Rumorovobe va'amu ae he barëjë'ego no bogo röhu maho aho majëhiromo uë'ejo: Thessalonica amo rajohuro God mae uehorovoruomaje höjo. No bogo ëhioho uë'ejo. ⁹ Ëhesi bëhoho jaburo mami'e hejë'ëro jabesi ri'öromono nosi jöho ae majëhiromo uëruomajeje: Paul-mëhu Thessalonica amore aevoromo va'arevare ë amo rajohuro jabesi örيره mabëhe rajëhiromo baejëvare höjo. Baejëvoromo sareri'e darugo rumo'e inömo masije höromo ëhemu uehorovoruomadoho vuonugo'i God darugo'e hijaje a ma hesi muoho aevoromo vaeruomade höjo. ¹⁰ Aevoromo God-are muoho vaeromo hesi Harihoho muebejare höjo huro ö'idöre jioromo rueröhego. Harihoho iae Iesuoje. Guomamu God-ro ajamamu ri'öjadeje. Ri'öjë'ëro huro no ajamuijajeje ëhuro vörö'e maja rovë'oho God bogo dëho vörönimoromo i'uoho mana bojamuijego bae'i a'i mae raromo'iröhego.

2

Paul-hu Thessalonica hiromo diehi mu vaejade jöhoje.

¹ Röhu nasi ö mueno'e jemë'o gavaruje bogo noro ö'oromo Keriso-are jöho majëhijamu ë muoho sisërejadeje. ² Urimë'i noehu jemesirire bogo ö'i Philippi amore raromarevare evare ë amo rajohuro huë vavaene bojamuiromo mu sisë vaejavuareje. Ëhi ë'aroho jemë iae hejë'e jëve. Ëhi'amu noro jemesirire ö'amu jemesi amo rajohuro nosi jöho bijönimoromo ri'öromo no'o muorovo'ië'areje. Muorovo'ia'amu röhu nosi Böröme God-ro ajamuijamu no bogo vuonugo'i biririvoromo hesi jö maho jemë majëhijareje. ³ Ëhesi bëhoho aehu simano huotorovojöro mu jö majëhijë'o ho no bogo simanoho garaeromo sareri'e jöho mae höromo jöho majëhijarueje. No bogo uehoro sisëho baeromo jöho majëhijarueje. No bogo aho sarerëmi'i nimoromo jöho majëhijarueje. ⁴ A'i God-are jöho mae majëhijarueje. Ëhesi bëhoho God-ro no göromo uvadeje: No eni javuajë uvoromo hesi jö maho nosi örire bojamuadeje noro majëhiröhego. Hesi jöho bojamuijë'ëro ëhuni noro jöho avoho majëhijarueje bogo aho heromo nimoroho'i a'i God nosi dë vövöbajo'o gövuajohuro nimorohojöro. ⁵ Noehu jemë bogo mae bogo sanusanuëmiromo sareri sareri'e jö majëhijaroho jemë iae gavarujeje. No bogo nosi sinohemuoho uehorovoromo bövioho bise'o ho bojamuijööro nimoromo jöho majëhijareje. God-ro gö'ego no jö mae uëvö. ⁶ No bogo ma-aëro rajahuijööro bogo ëhunioho jemë jöho majëhijareje bogo jemëro o a ioro'iorëro rajahuijööro. ⁷ No Keriso-are apostle ömo'ömohuro javuë'ëro hesi darugoho baejë'e javue. Hesi darugoho baejë'e javuë'ëro ëhu'ëro no masije riravoromo i'u'e muoho jemë bojëmi'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu no bogo ëhioho ë'i a'i noro jemë'o raromoromo ma-sanu'e jöhemu majëhijareje. Vëmehu aboji harihu'o sanuëmiromo muebejaruëhi noro ëhi jemesi örire ma-sanu'e jöhemu majëhiromo muebejëvareje. ⁸ No jemëni vavaenaguo avohë'ëro ëhuni no uvareje: No bogo ma-God-are jö mahemu bojëmi'i nosi dë vövöbajo'o uhu'o bojëmi'ëjarëjo rabëni noro jemesi örire dë vövöbajo'e aho'o rajëhijë'ëro javuë'ëro. ⁹ Nasi ö mueno'e noehu jemë'o raromoromo i'u'e mu bogo bise'o vadu'o vaejaroho iae jemë'o uehorovarujeje. Noehu God-are jö ma majëhijarevaroho no bogo ëhemuoho ë'i sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mue vaemu vaebe va'oromo ëhuro nosi manaho birohoromo iruno'o ho bövioho bise'o ho imonövareje. No God-are jö ma majëhiromo böviëni bise'ëni mana ëninëmijë'o ho no bijönaguadeje jemë anojëmijöëni. Ëhuni ëhi ë'areje.

¹⁰ Jemë'o God'o iae gavë'e jëve Keriso mae uehorovaruje aribövi jemesi örire noro diehi jië'e muoho vaejëvamu. Noro God-are jöhemu uehorovoromo mu maemu vaejëvamu ëhuro jö sisëho bogojio'i jö maemu jiadeje. ¹¹ Vavuehu hesi aboji harihu'o mu öri röjëhijajëhi noehu jemë ae gemu gemu ëhi röjëhijaroho ëhu'o gavarujeje. ¹² Noro jemë sanuëmijë'i jögore mëmijë'i jemesi uehoroho biririvëhojööro uënövareje God-hu nimajëhi jemëro ëhi raromo jijihö'irarijigo. Ëhi uënövareje. Ëhesi bëhoho God-ro uëvajeje jemëro hesi öri ari'ere iojioromomo hesi aji mare raromo'irarijigo. Ëhuni ë'areje.

¹³ Röhu noro ave jöhu'o uehorovoromo vae majae God-are örire rajahijarueje. Noehu God-are jö bö'oromo majëhijamu hejarijevare jemë heromo uvarijeje: Ëjöho bogo ma-a jöehu jio'i God-are jöe hö uvoromo ejaharijeje. Iae mae uvarijeje. Iae God-are jöeje. Hesi jöhuro jemë biririvëvego ëhuro hesi örire mae uehorovaruje aribövioho mae jëvajeje. ¹⁴ Nasi ö mueno'e God-are ekaresiae Iesu Keriso-are ariböviehu Judea raromoromo vavaeni baejarëhi jemë'o ëhi huë vavaene baejë'e jëve. Jew rajehu jabesi örire

ë'arëhi jemesi sa'a rajohuro ëhi sisë vaejëvo'i arijë'ejö. ¹⁵ Jew rajohuro ëhi jabesi sa'a rajo ekaresiaho sisë vaejëvareje röhu ë hesi urimo jabesi hijo miono'ohuro jö God-aro baeromo majëhinövare aribövioho muo'amobe ruejuvo evare ë Jew rajo ariböviohuro Bada Iesu'o anareje. Bada Iesu anoromo no rarovö'öjavuareje. Jaburo God-are örire huë sisë bojamiromo nu huë'e muoho ae aho'obëhe nosi örire vaejarueje. ¹⁶ Nu huë'e muoho vaeromo nosi öroho tugoho'ië'areje ëhuro no bogo sa'a ioro'ioro rajoho Keriso-are jöho majëhijego bogo ejahoromo maroho va'oruomoröhego. Ëhi jië'e mu sisëmu vaebe rovaroho jaruvoho börömo bëhe jio'ego iae barë'i God-ro dë vörönimë'ëro i'ue mana bojëmi'ië'e.

Paul-hu Thessalonica ekaresia röhu maho va'o gë'i nimade jöhoje.

¹⁷ Nasi ö mueno'e röhu vae've'e no jemë'o raromoromo dirö'o göre rovaroho vëmu vavu'o rumo'e va'ëne majae bunemu hesi uhure ëhi javuanovadeje. Iae nosi uehoroho jemë'o jiadeje röhu no jemesi nu ano'oho bogo gëvareje. Bogo gëvë'ëro jemëni sisë maro vavaenaguamu öre nahareje ö'oromo jemesi nu ano'oho gë'irovo. Ëhuremu uehorovareje. ¹⁸ No ö'i naguamu Paul naro öre naho'i hi'ego Satan-ro nosi öroho tugohahuo'ego ö'oröhoho bogo eni javuonövadeje. ¹⁹ Nosi Bada Iesu rovamu hesi nunire riravë'oho no rahumesi jöho uehorovoromo dë sasohoromo nimorohë'i uvo'ejo: No ë aribövioho mae ajëmiromo ruahö'öjë'e javuajëjo. No bogo a ioro'ioro jabesi jöhemuoho uehorovo'i jemesi jöhuni ëhu'o nimoroho'ejo. ²⁰ Iae maeje. Jemë mae jëvo'iramu gëgorovo jemesi jöëni nosi ihoho döro ri'ö'iramu nimorohoromo God mabëhe ua'ejo. Iae ëhuni ö'oromo gë'i naguadeje.

3

¹ Ö'oromo gë'i naguamu bogo jemë'oho gemuoroho raromojuvo bogo eni javuamu noro Silas-mu niö'iro uvareje: Ë'ego nosi sivue Athens amore ari'i ² Timothy nugö'öjego huro va'oromo Thessalonica amo rajoho gëromo jöho heromo ro majahuego heröhe höjo. Timothy hu nosi Christian öëro jië'ëro no'o bimuvoromo God-are muoho vaeromo Keriso-are jö maho majëhibe juvaje jië'ego ëhuni noro Timothy nugö'öjareje ö'oromo jemë ajëmego jemëro biririvoromo Keriso avo'avoho uehorovo'irarijego. ³ Jemëhu Keriso uehorovarujohuni jemesi örire huë vavaene rovego mae uehorovarujoho vuonugojöëni ëhuni Timothy nugö'öjareje. Röhu Christian aribövi noehu huë vavaeni bae'iröhoho God-ro bamahuadeje. Jemë ë jöho iae gavarujeje. ⁴ Ëhesi bëhoho urimë'i noehu jemë'o raromarevare noro uëvareje: Aëro sisë vaejavuo'iramu huë vavaene bae'ejarëjo. Noehu uëvarëhi iae ëhi jië'e huë vavaenoho rovamu gavë'e jëve. ⁵ Röhu jemesi jöho bogo hejë'e ëma hibe rovodoho hejode bogo eni jevamu hegorovo ëhuni Timothy jemesirire nugö'öjodeje jemëhu diehi diehi Keriso mae uehorovaruje jöho he'iro. Ëhesi bëhoho na juhuonivoromo uvodeje: Nani evaho Satan-ro jemesi dëho bijioho gëvamu rireromëvë'e höjo. Ëhu'ëro noehu vaejare muoho aho'o sisërë'amo'ajëjo. O diehi jio'amo'ajëjo. Ëhuni Timothy nugö'öjamu jemesiriroho ö'adeje.

⁶ Timothy nugö'öjamu ö'ë'ëro röhu aviavejë'e jemesi jö maho baeromo vuonorö'ö rueromo uövuadeje: Iae jemë Keriso mae uehorovoromo huë baerovaruje höjo. O jemëro no uehorovavuoromo noehu jemë gë'i vavaenimaruehi jemë'o ëhi no gö'i vavaenimaruje höjo. ⁷ Nasi ö mueno'e no huë vavaene uehore gö gö hesi uhure raromamu u'uvavuë'iro hejare jemëhu

Keriso mae uehorovaruje jöho Timothy-ro barovamu heromo jemesi jöeni nosi dë vövöbajo'oho biririvahuadeje. ⁸ Èhesi bëhoho avevejö'oho jemëhu biririvoromo Bada'o gemuore raromarujuhuro èhuro no ma-mae raromarueje. ⁹ Iae no nosi Böröme God-are nuniro javuoromo jemesi jöeni sisë maro nimorohavue. Èhi jië'oho no rabu jöe majahiromo hesi öriroho rajahi'ejo. ¹⁰ Vahie majae jene noro hesi örire biririvoromo ua'i arijarueje huro ajamuijego ö'oromo jemesi nu ano'oho garomo jemëhu Keriso mae uehorovarujo bisemu bogo eni jëvego ajëmi'iröhëni.

¹¹ Röhu no nague nosi Vavue God'o nosi Bada Iesu'o nosi öroho avohuego maro ö'iröhëni. ¹² No nague Badaro ajëmego jemë ae göëro gö avoho rajahirovobe a ioro'iorohu'o avoho rajahuipe va'oromo ijönö ma-mabëhe jëvoröhego. Noehu dë vövöbajo'e aho'o jemë rajëhijaruëhi jemë'o èhi ë'irarijego. ¹³ Èhi ë'ë'oho Badaro ajëmi'iramumu jemë biririvobe va'ojuvo hujeji nosi Bada Iesuro hesi aribövie aho'obëhe nosi gemuore rue'iramumu evare jemëro nosi Vavue God-are nunire ma-mae riravo'aruje. Mae riravo'iramumu jö sisë bogojëvo'i hesi aribövi maemumu jëvo'ë'e.

4

God-hu nimaje mu hesi jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e röhu jö göho Bada Iesuare ihore jajivo'ejo. Avo'avoho raromo jijihö'irarije jöhoje. Jöho bogo bise'o vadu'ohoje. Jemë èho garomo avo'avoho uehorovore. Mami'e jemë hejarijeje noro uëvavamu: Èhi èhi avoho raromo jijihorego God-ro gëromo nimorohö'irajo. Èhi jië'e jöho hejè'ëro jemë iae ejahuarujeje. Röhu no nague jemë gö'o gö'o döre avoho ejahuobe va'irarijego. ² Noehu jögore rabe rabe Bada Iesuare ihore majëhijamumu hejarijoho jemë iae eni gavarujeje. ³ God hu aviëhi jië'e muoho nime. Hu nime jemë öehu jijihanovo'irarije muoho bogo vae'i mu maemumu vaenövo'irarijego. ⁴ Jemë ae gemu gemu aho'obëhe magonaho masu'ie'iroho mu maemumu uehorovoromo dë vövöbajo'ohu'o rajahiromo masuromo èhi gemuoro raromore. Èhi jië'e muoho avo'avoho gare. ⁵ Nadi Christian rumo'e God bogo gavarujeje ariböviehu ë'aruëhioho ë'anovoromo ma-sino hesi ganiganiohunioho magonahoho masure. ⁶ O jasi öho nadi sareramiroho vajiohuvoromo hesi vaboroho baene. Èhi jië'e mu vaejarue aribövioho Badaro i'ue mana bojëmi'ë'e. Èjöhö mami'e darugo'o majëhijamumu hejarijeje. ⁷ God-ro no hesinö rinaguadeje bogo èhuro no öëro jijihanovo'i a'i mu mahemu vaenövo'iröhëgo. ⁸ Èhuni ae rahu èhi jië'e jögoru dejönö bu'öromo öehu jijihanovë'oho èhi jië'e aribövioho jabu bogo aho no bijönagu'o'i a'i God bijönimoruomajeje. Röhu God-ro hesi Aru'ahehu mu maemumu barovajoho suvuoramuijajeje. Aru'ahehu mu maemumu barovajoho suvuoramuijè'ëro èhuni no èhi gemuoho mu maemumu vaebe jijihö'ejo.

⁹ Röhu jemesi Christian ö mueno'o rajahirovo'irarije muoho God-hu mami'e röjëhijadoho no rabëni röhu maho sionoho röjëhi'ejo. ¹⁰ Christian ö mueno'e aho'obëhe Macedonia jemesi sa'a börömore raromaruoho jabesi örire jemëro iae huë bæjëvoromo rajëhijarujeje. Röhu nasi ö mueno'e noro uëvö jemëro èhi jië'e muoho gö'o gö'o döre avoho vaebe va'irarijego.

¹¹ Röhu jemesi ma-jörume raromoromo jemesi muohuremu vaere. Noehu uëvarëhi jemëro èhi'oromo jemesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho baere. Èhi jië'e muohuremu avoho uehorovore. ¹² Èhi ë'ë'oho èhuro God bogo ma uehorovarue ariböviohuro jemë gëromo mae uehorovëvo'i jemë bövie bise'e eni jëvo'ë'e.

Iesuhu sa'are vuonorö'ö rueröhe jö noehu uehorovego huë vavaeni u'uhahuoröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jö göho no nague vuovë'e aribövioho diehi jioruomajoho jemë ga'irarijego ëhuro bogo vavaenëgoröhego. Hesi a ioro'iorohuro uehorovoromo uvarueje: No vuovoromo bogo ri'ö'i ma-ioro'ioremu vuovo'ejarëromo sisë maro vavaenimarueje. Jabuhu vavaenimaruëhioho jemë bogo ëhioho vavaenëgoröhego ëhuni ave jöho jajivo'ië'ö. ¹⁴ Noro mae uehorovoromo uvarueje: Iesu guomoromo röhu i'ovoromo ri'öjade höjo. Ëhi uvaruohuni ëhuni uvo'ejo: Iesu mae uehorovoromo vuovë'e aribövioho jabu'o God-ro i'ovëvoromo Iesu'o gemu mae söjëvo rue'a'ajëjo.

¹⁵ Ëhesi bëhoho ave jöho Badahu röjahuijade jöho no jajivo'ië'ö. Bada sa'are rovë'iroho ave sa'are raromarue aribövioho noro vuovë'e aribövioho bogo iosirëmiromo maroho jio'i a'i jabumëro urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁶ Ëhesi bëhoho aëro heruomo'ë'e jöe bojëmiromo darugo'o uvavo'iramu anera börömohuro uvavo'iramu God-are hëgöho huavo'iramu. Ëho he'iramu gavë'i evare Badaro ö'idöre jioromo ruvebi'ë'e. Ruvebi'iramu Keriso-are aribövie vuovëvadoho urimo ri'öruomo'ë'e. ¹⁷ Ri'ö'iramu röhu ijönö bogo vuovë'e ave sa'are raromaruoho God-ro no jabu'o gemu mae suehu'o ma-burëro baejavuo ajiomoromo gagovavuo'ë'e noro Bada birohojöro. Ëhi'onugoromo ioro'iore gemu Bada'o gemu mae raromo'ejo. ¹⁸ Ëhi javuo'ië'e jiaje ëhuni ë jöho majahirovorego jemesi dë vövöbajo'oho mae jëvo'iro.

5

Badahu rueröhego noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu nasi ö mueno'e Bada Iesu divare rovego mu masije gö gö divare rue'iröhe ë hesi jöho no bogo jajivo'ejo jemë mami'e hejë'ego. Mami'e hejë'ëro ëhu'ëro iae garomo uvarujeje: Badare majaho vajiohu'e aehu vahi'e rovajëhi ëhi ma-majioho rue'a'ajëjo. ³ Keriso bogo ma uehorovarue ariböviohuro uvoruomo'iramu: Jaruvoho muorovoho bövioho bise'oho bogojio'i ma-mae raromaruë uvo'iramu evare God-are i'uohuro ma-majioho rueromo ë aribövioho ijumëvo'ë'e. Dë'e magonahehu ma-majioho hara'uaruëhi ë aribövioho ëhi ma-majioho ijumëvo'iramu aho bogo huruomo'ë'ö. ⁴ Röhu nasi ö mueno'e jemë bogo ëhioho jëve. Jemë bogo ramoramoro raromarujeje. Ramoramoro raromo'ibejarije jemë ga'ibejarije ë majaho vajiohunö'e ma-majioho rovego tiö'ibejarije. Röhu jemë bogo ëhioho jëve. ⁵ A'i jemë ae aho'obëhe aji'e majare raromaruje aribövioho jëve. No bogo vahi'e ramoramore raromarue aribövioho javue. ⁶ Ëhuni a ioro'iorehu ma-momorö'öjaruëhioho no bogo ëhioho ma-momorö'ö'i a'i nune jioromo simanoho avoho uehorovo'ejo. ⁷ Aehu momorö'öjë'iroho vahi'e momorö'öruomajeje. Vörö'e jovo ue'ahamu simano sisërëjëvë'oho ëhi jië'oho vahi'e ë'oruomajeje. ⁸ Vahi'e ëhi ë'oruomajeje röhu no maja'ere raromarue aribövie javuë'ego ëhuni nosi simanoho avoho uehorovoromo muoho avoho vaeromo ëhuro biririvoromo riravo'ejo. Muorovo majare biririvoromo riravo'ië'iroho biriri'e niögoho vinebinö io'amoruomajeje bijo vösöho ë namiromo sugigivego biririvoromo riravo'iröhëro. Keriso-are aribövieuho ëhi biririvoromo riravo'ië'iroho noro Keriso mae uehorovoromo a ioro'ioroho dë vövöbajo'ëro rajëhi'ejo ëhuro biririvoromo riravo'iröhëro. O muorovo majare aehu biriri'e bosö simanore io'amoromo biririvaruëhi noehu ëhi biririvo'ië'iroho uvo'ejo:

Ijonö God-ro baejavuoromo no maro bamavuo'ajë uvë'e raromo'ejo ëhuro biririvavuoröhego. ⁹ God-ro hesinö baejavuadeje bogo nosi sisëhuni i'ue bojamui'iröhëro. Hu bogo ëhunioho baejavuadeje. A'i huro no baejavuadeje nosi Bada Iesu Kerisoro nosi sisëho ajamuij'ëro maro bamavuo'iröhëro. ¹⁰ Huro nosi sisëho ajamui'i noni guomadeje ëhuro ave sa'are biririv-
oromo raromë'o'ho o vuovavuë'o'ho no hu'o gemuoro raromo'iröhëgo. ¹¹ Ëhuni ajamirovoromo jö mae majahirovarujëhi ëhi ë'orego ëhuro avoho biririvëvoromo mae jëvobe va'iro.

Paul-hu ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹² Röhu nasi ö mueno'e jö göho majëhi'ië'ö. Ëjöho bogo nu huë'e jöho jio'i ma-sanu'e jöemuje. Aehu jemesirire mu börömo vaeromo Badare ihore jemë muebejëvoromo jögoru majëhijarue ë aribövioho jemëro mae uehorovëvore. ¹³ Mae uehorovëvoromo jabesi muoho uehorovoromo rajëhi avohore. Röhu iro muorovo'o'ho nadi vae'i ma-raromore.

¹⁴ Röhu nasi ö mueno'e ave muohu'o vaere. Mu bijöni'e aribövioho uëvego mue vaejë'e raromo'i. O juhuoni'e aribövioho ajëmego dë vövöbajo'o'ho mae jëvo'iro. O darugo u'uhëvë'e aribövioho ajëmego biririvëvo'i. Ae aho'obëhe jabesi öröro ma-sanu'e jöhemu majëhire. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aehu mu sisë vaejëvë'o'ho nadi mana mu sisëho vaere. A'i ae göëro göho huë baerovo'i o a ioro'iorohu'o huë baejëvo'i ë'o gare.

¹⁶ O vae majae nimorohonövore. ¹⁷ God-are öröro jöe majahiemu majahinövore. ¹⁸ Mu diehi rovë'o'ho hesi öröro huë mae uanövore rabëni Iesu Keriso-are aribövioho jemëro muoho ëhi vaejëro God-ro nimë'e jiaje.

¹⁹ God-are Aru'ahoho vëninö'e ravajoho nadi duohore. ²⁰ He'irarije aëro uëvego: God-are Aru'ahëro jöho bojemi'ego majëhijajë uëvamu hejë'o'ho nadi bijönimore. ²¹ Nadi bijönimo'i a'i jöho jemesi simanëro mevoromo gare diho mae jiego diho sisë jiego. O mue aho'o ëhi mevo gare. Mae jiamu gavë'iroho avoho ma'enore. ²² Sisë jiamu gavë'iroho aho'o vuonugore.

²³ Röhu God hu ajamuego huë mae raromarue ahoje. Ëhuni na nege huro ajëmego jemëro uehore aho'obëhe ma-maëremu hesi örire gemu bojami'irarijego. Göho na nege God-ro jemesi aru'ahe dë vövöbajo'e sino haho'e aho'obëhe muebejëvobe va'ojöro ëhuro nosi Bada Iesu Keriso rovë'iroho jemë jö sisëho bogojëvo'i ma-maemu jëvo'iröhëgo. ²⁴ Iae huro ëhi ajëmi'ë'e rabëni jemë hesinö rinëgade aho God hu nue gemu uehorovaje aëro jjë'ëro.

²⁵ Nasi ö mueno'e jemëro nosi jöëni ëhu'o parie vaenövore.

²⁶ Christian aganehu jejamirovaruëhi aho'obëhe ëhi jejamirovore. ²⁷ Röhu Paul naro Badare ihore ave jöho darugo'o majëhiromo uëve. Ave naehu jajivode jöho adahego Christian aganoho aho'o heruomo'i.

²⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ajëminövö'e. Ahia mino'e.

2 THESSALONIANS

Paul'o hesi ariböviohu'o jabuhu Thessalonica amore raromarue ekaresia jabesi örيره jejëmijare jöhoje.

¹ O asë'e Thessalonica ekaresiaho Paul naro Silas-ro Timothy-ro ëhi noro jemesi örيره jejëmijö jemë God nosi Vavu hesi o Bada Iesu Keriso-are ekaresiae jëvë'ego.

² No nague God Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Bada Iesu sa'are rovego evare nosi mu mae o sisë jiego God-hu mevo garöhe jöhoje.

³ Nasi ö mueno'e noro jemesi jöëni God mae uanövo'ejo. Ëhi jië'o ho iae maeje. Rabëni. Jemë God mae uehorovobe va'ojuvo va'o ijonö börömo mae uehorovobe va'arujeje. O jemë ae gemu gemu aho'obëhe rajahirovobe va'ojuvo va'o ijonö börömo mae rajahirovobe va'arujeje. ⁴ Ëhuni jemëhu mu ma vaejaruje jöho noro baeromo God-are ekaresiae gö gö nimorohë'i majëhibe jijiharueje. Majëhiromo uëvarueje: Aëro Thessalonica ekaresiaho sisë vaejëvego huë vavaene börömo mae baerumaje höjo. Ëhi'oromo bogo u'uh'o'i biririvoromo Keriso mae uehorovoromaje höjo. No jemesi jöho ëhi atobe jijiharueje.

⁵ Jemë huë vavaene baeromo röhu biririvoromo Keriso mae uehorovego noro ëho garomo uvarueje: God-ro nosi muoho avoho mevo göromo diehi jië'e mu vaejarëhi manaho ëhi gemuoho bojamui'ajëjo. Iae huro jemë uë'a'ajëjo: Jemë mae jëvaje naehu börömo namiromo muebejaje öri ari'oro rojo raromohëjo. Ëhesi bëhoho avevejö'e God-are öri ari'o hesi mu ri'öröhego jemëhu nimoromo vavaeni baejarujohuni na ëhuni uëve. ⁶ God-ro mu maemu vaeromo jemesi örيره huë vavaeni bojëmarue aribövioho mana huë vavaene bojëmi'i ⁷ huë vavaeni baejaruje aribövi jemesi örيره mana huë sanue bojëmiromo no'o ëhi bojamui'ë'e. Bada Iesuhu nosi nunire rueröhe majaho rue'iramu evare God-ro ëhi jië'e muoho vae'ë'e. Bada Iesuro hesi darugo'e anera ömo'ömohu'o gemu mae ö'idöre jioromo ⁸ vëni hödu'o rueromo God bogo uehorovoromo nosi Bada Iesure jö ma bogo ejaharue aribövioho i'ue mana bojëmi'ë'e. ⁹ I'ue mana bojëmi'iramu jabumë Badahu jiajiroho bogo raromo'i hesi aji'eroho darugo'eroho bogo raromo'i rori'o va'oromo ioro'ioemu sisërë va'ë'ö. ¹⁰ Badahu rueröhe majare evare ëhioho jio'ë'e. Iae hu rue'ë'e hesi aribövie aho'obëhe noro hesi ihoho döro bamoröhego hu mae uehorovarue aribövioho noro hu rajahiruomoröhego. Jemë'o ëhi ë'a'aruje ë hesi bëhoho noehu majëhijare jöho jemëro mae uehorovë'ëro jëvë'ëro.

¹¹ Badare ihoho ëhi döro jioröhego ëhuni noro vae majae jemesi jöëni nosi Böröme God ëninamiromo uavarueje: God jero Thessalonica aribövioho uëvane höjo jabumë jasi aribövie jioromo mae jëvojöro. Ëhuni ajëmego jaehu uëvane ëhi jië'e aribövie jioruomoi'irajo. Jasi darugohuro ajëmego jabuhu mu ma vae'i nimaruoho aho'obëhe vaeromo Keriso mae uehorovoromo vaejarue muoho aho'o vae barë'irarëjo. Noro ëhi God ua gavarueje. ¹² Jemëhu ëhi jië'e mu vaejë'o ho ëhuro nosi Böröme God'o Bada Iesu Keriso'o huë baejëvoromo jemë ëhi ajëmi'iramu ëhuro nosi Bada Iesure ihoho böröme jio'i jemëro hesiro ajoho bae'a'aruje.

2

Mu ma ijumaje aehu ma-va'orahoro rueröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Kerisohu rueromo uövuego noehu hu jiajire gagovoromo gemuore raromo'iröhe jöho noro majëhi'ië'ö avoho uehorovo'irarijego. ² Aehu sarerëmiromu uëvaruoho: Badare majaho mami'e rovë'e hö uëvaruoho ëho heromo nadi ma-burëroho tiöromu uehore gö gö baere. Ëhi jië'e jö rovade hesi bëhoho nani aëro sarerivoromu uëvareje: Ëjöho God-are Aru'aho hesiro baeromo majëhijaruëjo. O nani aëro jabesi ëma uehorovoromu majëhijareje. O nani aëro sarerivoromu uvareje: Paul naro ëhi jië'e jöho jajivoromu bamëhode höjo. Nani ëhuni uvarujeje: Badare majaho mami'e rovë'e höjo. ³ Ae göehu ëhi jië'e jö atoromo sarerëmi'i ë'o gavaruoho bogave ejëho'irarije. Badare majaho bogo ëma ruel'i a'i ë hesi urimo ae aho'obëhe dë vövöbajo'e aho'o huotorovoromu God bijönimoromu hu'o muorovo'ië'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro rueromo bövie nami'ë'e ijonö sisëre va'iröhëro. ⁴ Bövie namiromu jöe majahuiromu uö'ë'e: Jemëhu bövie bise'e aho'o God höromu rajëhijarujoho vuonugo'i na gemu börömoho hö uehorovevorëjo. Ëhi uöromu God-are osa börömore va'o hiromu majahuiromu uö'ë'e: Aviae na God jevajëjo. Ëhi ë'iramu ë hesi ijonö Badare majaho ruel'ë'e.

⁵ Jemë'o uehorovore. Naro jemë'o hiromu ë hesi jöho uë'ego henövarijeje. ⁶ God-are mu ijumaje aho u'emu ruel'ë'e. Avevejö'oho ë ia hesi mu sisëho ahë'eje. Diehi'oromu ahajoho iae jemë gavarujeje. Ëmu sisëho ahobe va'ojuvo majae eni jio'iramu God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ruel'ë'e. ⁷ Röhu avevejö'oho hesi mu sisëho Satan-ro gurihoromu ae uëvego vaejarujeje. Vaejego mu sisë ahaje ahuro ahobe va'ojuvo rori'o bava'iramu evaroho sisëho bogo aho'ë'e. ⁸ Sisëho bogo aho'iramu evare God-are mu ijumaje ahuro va'orahoro ro nami'ë'e. Va'orahoro ro nami'iramu Bada Iesuro rueromu jö'o ögëro hadivoromu ajoho röjahi'iramu sisëre barë'ë'e. ⁹ Röhu urimo Bada bogo ruel'iröhevare evare God-are mu ijumaje ahuro Satan-are darugoho barueromu ae sarerëmiromu darugo'e muoho röjëhi'ë'e aëro ëho garomu tiöromu sisë'i uehorovoromu uvoröhego: God-are mu iju-maje aho mae höjo. ¹⁰ Darugo'e muoho röjëhiromu sareri'e mue bövie bise'e vaenövo'ë'e sisëre va'iröhe ariböviohuro garöhego. Jabuhu sisëre va'oröhe hesi bëhoho urimë'i Keriso-are jö maho bogo e'i bijönimoruomadeje. Jö maho ejaho'ibejo ëhuro iae maro va'oruomo'ibejo. Röhu bogo ejarohuro ëhuro sisëro va'o hesi jioruome. ¹¹ Jö maho bogo ejahego ëhuni God-ro sareri'e jöho jabesi dë vövöbajo'ere bojëmijajeje jaburo ë jöho mae uehorovoruomoröhego. ¹² God-are jöho bogo ma uehorovo'i ma-mu sisëmu nimë'ëro ëhu'ëro jabumë aho'obëhe God-are nunire riravo'iramu huro uë'ë'e: Mu sisë vaejë'e aribövie jëvajëjo.

Birivoromu riravo'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemë Badahu rajëhijaje aribövioho jëvo'ego noro jemesi jöëni God mabëhe uanövo'ëjo. Ëhesi bëhoho urimë'i sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro jemesi jöëni uehorovoromu uvadeje: Naro baejëvoromu maro bamëvo'ëjjo. Nasi Aru'ahohuro jabesi dë vövöbajo'oho mae avohëho'iramu jaburo Keriso-are jöho mae uehorovo'iramu ëhuro ëhi ë'ëjjo. ¹⁴ God-ro ëhi uvë'ëro noro Keriso-are jö maho jemë majëhijamu God-ro uëvadeje: Ëjöho jemëro mae uehorovorego naro baejëvoromu maro

bamëvo'iröjo ëhuro jemesi Bada Iesu Keriso-are aji maho baejego mamabëhe jëvo'iröhe höjo. ¹⁵ Nasi ö mueno'e ëhuni biririvoromo riravore. Biririvo riravoromo noehu jö'ehu majëhiromomo röhu ijönö surire jajivoromo röjëhijare jöho ëhuremu ma'enoromo uehorovore.

¹⁶ Jëmëro ëhi ë'irarijego no nague nosi Bada Iesu Keriso'o God nosi Vavuohu'o jaburo niö'iro ajëmijöro. Ëhesi bëhoho urimë'i God-ro no uehorovavuoromo huë baejavuoromo no ioro'ioemu birire bojamuiromomo ajamuijë'eje noro nimorohë'i uvoröhego: Maro javuo'ajëjo.

¹⁷ Ëhuni no nague jabumëro jemesi dë vövöbajo'o ho biririvëhego jëmëro bogo juhuonivo'i mae riravoromo mu maemu vaeromo jö maemu atonövo'irarijego.

3

Thessalonica ekaresiaehu Paul-mesi jöëni God-are örire ëninami'iröhego Paul-hu jajivade jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nasi ijo tugoho'i jöho jajivo'ië'ajoho gare. Jëmëro nosi jöëni God ua garego ajamuego Badare jö noehu majëhibe jijiharuoho maburëro rumorovo va'ego ae aho'obëhe heromo uvoruomol'i: Jö mabëhe höjo. Ëhuro jemesirire jiajëhi ëhi jiobe va'iro. ² O ua garego God-ro ajamuego biriri'övarue aribövi sisëho no bogo baejavuoromo sisë vaejavuo'iro ë hesi bëhoho ae göëro göëro Keriso-are jöho bogo ma uehorovarue jiaje.

³ Röhu Bada hu bogo sareri'oho jio'i maëro jië'ëro huro jëmë birire bojëmiromomo avoho muebejëvo'ë'e A Sisëho bogo baejëvo'iröhego. ⁴ Röhu huro no uehoro maho bojamuego jemesi jöho mae uehorovoromo uvarueje: Jëmë nosi jö ejahuarujoho iae ëhi ejahuobe va'a'arujëjo.

⁵ Röhu no nague Badaro ajëmijego jemesi dë vövöbajo'ere herovoromo uvo'irarijego: God-ro mabëhe uehorovavuaje hö uvoromo Kerisohu vavaeni baeromo biririvadëhi ëhi biririvo'irarijego.

Övehu biririvoromo bövi bise'o baeröhe jöhoje.

⁶ Nasi ö mueno'e noro Bada Iesu Keriso-are ihore ave jö börömo ho majëhi'ië'ö. Ga'irarije Christian aganoho rahuro noehu bojëmijamu hejarije jöho bogo ejahuo'i mue bijönimoromo ëma raromamu gëvë'iroho gorëvore.

⁷ Iae jëmë'o gavaruje. Noehu ë'arëhi jëmë'o ëhi ë'ibejarije iae mae jio'ibejo. Noehu jëmë'o raromarevaroho muoho bogo bijönimareje. ⁸ No jemesi ioho bövioho bise'oho bogo ëma ujuoho'i imoromo ujuohonövereje. Sisone vahie majae nosi övëro biririvoromo i'u'e mu börömo ho vaemu vaebe va'oromo nosi manaho bihoromo iruno'oho bövioho bise'oho imonövereje huë vavaene jemesi örire bojëmijöëni. ⁹ Noro uë'ibejo: No God-are mue vaejarue javuaje bövie bise'e ma-suvuore bojamuihë uë'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu noehu bogo ëhi ë'are hesi bëhoho no nagueje jëmëro ga'irarijego noehu nosi övehu biririvoromo iruno'e bövie bise'e mana baejaruoho garomo ëhi gemuoho ë'irarijego. ¹⁰ Noehu jëmë'o raromarevare evare ave jögoroho majëhiromomo uëvareje: Ae rahu bijönimoromo mu bogo vaejë'oho ioho nadi i'imamirëjo.

¹¹ Noehu ëhi jajivarue hesi bëhoho no hejarueje uövüego: Jemesi a ioro'iorohuro muoho bijönimoromo ëma raromoromo ae gö jabesi muoho ëma ahobe jijiharue höjo. ¹² Ëhuni noro ave jöho bojëmiromomo Bada Iesu Keriso-are ihoro majëhijö. Ëhi jië'e aribövioho uëregö ma-u'emu taemo raromoromo jabesi övëro biririvoromo bövioho bise'oho bae'iro.

¹³ Röhu nasi ö mueno'e jemëhu mu ma vaejarujoho nadi u'uhore. ¹⁴ Ae rahu ave nosi surire jö bogo ejahuë'oho ëhi jië'e ahemu ga avohoromo nadi gavanovorego javoje bae'iro. ¹⁵ Röhu nadi uvore: Hu no'o muorovaje ae höromo nue huodivo'i a'i uvore: Nosi öe höromo jögore majahijego avoho hi'iro.

Ijo tugoho'i jajivade jöhoje.

¹⁶ Bada huë mae bojamaaje ae jië'ego no nague jemë mae o sisë raromë'oho huro majae ëhi huë mae bojëmi'iröhego. Huro ae aho'obëhe jemë'o jio'ë'e.

¹⁷ Paul naro nasi övëro jajivoromo jemesi örire jejëmiromo bame. Na surire jö jajivë'iroho nasi övo jajoho ëhi jajivajeje jemëro garomo uvo'irarijego: Paul-ro bamahuë'e höjo. Naehu jajivaje hesi nu ano'oho ëhije.

¹⁸ Nosi Bada Iesu Kerisoro huë baeromo jemë ae aho'o ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

1 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na Iesu Keriso-are apostle jeve ë hesi bëhoho baejavuoromo mare bamavuaje aho God'o noehu ga'i muebejarue aho Iesu Keriso'o ëho jaburo ë muoho bojemë'ëro ëhu'ëro.

² Naro Timothy jasi örire jejamije. Naehu Keriso mae uehorovajëhi jero nasi ijore ijore juvoromo Keriso ëhi mae uehorovanuëro javë'ëro ëhu'ëro ja nasi harihu mae jave. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o ëho jaburo jabesi vavaenimoromo ajamijego maro hi'iranego.

Timothy-hu sareri'e jö ahoröhe jöhoje.

³ Naehu ja'lo hiromo Macedonia sa'are rue'irögoro jasi örire jö bojami-jode ë jöe gemuoho majahi'irögoro ë'e. Ephesus amoro ëhi hiromo a ioro'ioroho darugo'o majëhiromo uëne: Sareri sareri'e jö röjëhijarujoho vuonugohëjo. ⁴ Hijo miono'o jabesi vavu gö gö jabesi ihe gö gö mevobe va'emu va'arujoho a mami jöe gö gö ëma uehorovoromo atarujoho ëhi jië'e jöemu uehorovarujoho vuonugohëjo. Ëhi uëne. Ëhi jië'e jöemu uehorovë'ohuro ëhuro aëro jöho ma-berohemu beroho'i God-are muoho bogo avoho baejarueje ë hesi bëhoho God-are jöhuremu mae uehorovoromo ëhuro ë muoho baejaruëro jië'ëro. ⁵ Jabuhu ëhi jië'e mu vuonugojöro jaehu majëhi'iranego uavode hesi bëhoho na negadeje jasi ariböviohuro bogo madöëremuoho aho uehorovëvo'i a'i mu maemu vae'i nimoromo dë maemu jëvego herovoromo uhohu'o Keriso-are jöho mae uehorovoromo ëhuro aho avoho huë baejëvoröhego. ⁶ A ioro'iorohuro ëhi jië'e mu ma hesi öroho garaeromo aruëre anumëre ëma jijihoromo jabesi jögoroho ëma berohemu beroharueje. ⁷ Jöho ëhi berohoromo nimoruomajeje mu vaeröhe jögoru hesi öri röjëhijarue ae jioruomoi'iröhëro. Ëhi nimoruomajeje röhu jabumë mu vaeröhe jögoru jö atarue ë hesi bëhoho bogo avoho gavarueje. Bëhoho bogo gavë'e ëma biririvoromo jöho majëhijarueje.

⁸ Iae no gavaruoho mu vaeröhe jögoru hesi bëhi aehu avoho röjëhijë'oho ë jögorohuro ëhuro marëjavuo'ë'e. ⁹ No ave jöhemu uehorovo'ëjo. Mu vaeröhe jögoru bamade hesi bëhoho bogo aribövi mahunioho bamë'ëje. A'i jögoru ahoruomajohuni hia'i biriri'övoromo jö bogo eroharuohuni o God bijönimoruomajohuni mu sisë vaejaruohuni o God-are mu ijumoruomajohuni sa'are mu sisëhemu uehorovoromuomajohuni o vavu muo'amaruohuni vëmu muo'amaruohuni o a ioro'ioro muo'amaruohuni ¹⁰ o a'lo magonaho'lo öehu jijihanovaruohuni o a'lo a'lo sihamirovaruohuni o ae gö vajiohehu guduamo ujuoho va'aruohuni o sareri sareri'e jö ataruohuni o court-rerivoromo sareri jö majëhijaruohuni o mu sisë rabe rabe vaeromo God-are mu ma aharuohuni ëhi jië'e ariböviohuni jögoroho bamë'ëje. ¹¹ Ëmu ma jö hesi bëhoho God huë mabëhe hijaje a hesi aji röjahuijaje jöhoje. Ëjö hesi muoho huro na bojemadeje.

God-hu Paul-ni vavaenimoromo ajamamu Paul-hu huë mae baejade jöhoje.

¹² Naro Iesu Keriso nosi Badare örire huë mae uave rabëni huhu nasi muohuni darugo bojemadohuni o huhu na mae uehorovevoromo hesi mure bamevadohuni. ¹³ Urimo naro Keriso-are jöho agoromo hesi aribövioho sisë vaejëvoromo biriri'övoromo hesi muoho ijumo'i ë'lo gabe rovodeje röhu huro hesi muoho iae bojemadeje. Huhu nasi jöëni ëhi vavaenimade hesi

bèhoho naro hu bogo mae uehorovoromo nasi mu sisë hesi bèhoho bogo gavè'ego èhuni è'adeje. ¹⁴ Vavaenimoromo nosi Badaro huë baejevoromo börömo bëhe ajemiromo uehoro maho huë maho bojemijadeje è hesi bèhoho no Iesu Keriso'o gemuoro bimuvè'ëro javuè'ëro èhi jiè'e uehoro maho huë maho baejaruëro jiè'ëro. ¹⁵ Iesu Kerisoro sa'are rovadeje sisë aribövioho no baejavuoromo maro ramuo'iröhëni. Èho jö maego ae aho'obèhe mae uehorovè'o ho iae maeje. Sisë aribövi baejavuo'i rovadoho a ioro'ioroho ma-bisemu jëvanovo'i na gemu sisë maho jevè'eje. ¹⁶ Sisë mae jevamu röhu Iesu Kerisoro nani vavaenimadeje. Nani vavaenimade hesi bèhoho ijönö hu mae uehorovoromo ioro'ioemu mae raromo'iröhe aribövioho aho'obèhe jaburo uvoruomoröhego: Urimè'i Paul-ro mu sisë bëhe vae'i hijade höjo röhu Iesu Kerisoro hesi sisëho garomo huni vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovobe rovade höjo. Èhu'ëro no garomo uvarue höjo: Kerisoro nosi sisëhu'o garomo noni èhi vavaenimoromo hesi vöröho ma-taemorovaje höjo. Èhi uvoruomoröhego èhuni huro nani vavaenimadeje. ¹⁷ Èhu'ëro God hu mabèheje. Hu böröme namiromo bövie bise'e muebebe rovadoho èhi muebe'amobe va'è'e. Hu bogo guomo'i ioro'ioemu jio'è'e. Hesi nu ano'oho no bogo gavarueje. Hu gemu börömohoje. Hu èhi jiè'e aëro jiè'ëro iho maho aji maho hesirohemu jiemu jiobe va'è'e. Iae mae.

¹⁸ Nasi harihe Timothy na ave jöho bojamiye. Urimè'i aëro jöe God-aro baeromo jasi mu jögoroho majahuijumu ja'o na'lo hejareje. Èjöe gemuoho naro ja uave èhuro jabuhu majahuijare jöhemu uehorovoromo biririvoromo Satan'lo muorovoromo jö sisëho ahonövo'iranego. ¹⁹ Satan'lo muorovoromo jö sisë ahè'iroho Keriso mae uehorovoromo dë maemu jioromo èhuro biririvoromo èhi jiè'e muoho vaene. A ioro'iorohuro bogo èhioho dë maho jio'i a'li dëre herovoromo uehorovoromo uvareje: Èmuoho sisë hö uvè'i röhu èma ömareje. Èma ömè'ëro èhu'ëro Keriso mae uehorovare muoho ma-ioro'ioere gemu ijumoromo boremi'ö barëjareje. ²⁰ A ioro'iorohu'lo röhu Hymenaeus'lo Alexander'lo èhi jiè'e mu sisëho vaejè'ejö. Èhi'amu naro Satan-are övore bojamijodeje huro baejèvego jaburo a'lororomo God-are ihoho bogo ijumoröhego.

2

Ekaresiaehu diehi'oromo God uvene aho röjahiröhe jöhoje.

¹ Röhu jö göho. Jö majèhi'irodoho ave jöho urimo majèhi'ie'e. Ja'lo jasi ariböviohu'lo jemëro ae aho'lo jabesi jöëni uehorovoromo èninamijè'i böviëni bise'ëni ua gavè'i huë mae uavè'i God-are öroro jöe atonövore. ² Ua gavego ave sa'are a masijohu'lo jabesi bëhire riravoromo ave sa'are mu muebejarue ariböviohu'lo huro ajëmego jaburo no avoho muebejavuego iro muorovo'oho bövioho bise'oho nosi öriroho bogo rovego no huë mae raromoromo God gemu uehorovoromo mu maemu vae'iro. ³ Èhi ua gavè'oho mae jiego God-ro nimajeje è hesi bèhoho hu baejavuoromo mare ramuaje ahuro jiè'ëro. ⁴ Hu nime sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro Keriso-are jö maho avoho uehorovoromo èhuro ijönöho i'uoho bogo bae'i maro va'oruomoröhego. ⁵ Ae aho'obèhe èhi mare javuoröhego God-hu nimaje hesi bèhoho huro gemuëro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho muebejavuajeje. Ae gemu Iesu Kerisoro God'lo nosi ririre öroho avohahuajeje. ⁶ Öroho avohahuajëro jiè'ëro ae aho'obèhe noni guomorovadeje èhuro no sisëhu tövavuadoho jiovahuego no ae aho'obèhe mae raromo'iröhego. Majae eni jiamu noni guomade hesi bèhoho noro èho

garomo mae uvoröhego: God-ro no ae aho'obêhe maro ramuo'i nimajêjo. ⁷ Ëjôho naro ae majêhi'irodego êhuni God-ro apostle bamevadeje. Na bogo sarerami'i jô mae majahije. Huro apostle bamevadeje naro sa'a ioro'ioro rajoho røjêhiromomo uë'irodego: Ave jôho mae jiaje mae uehorovorêjo.

⁸ Êhuni na nege dinö'e dinö'e gagovoromo God rajahijê'iroho ama'oho jaburo nu huë'e iro muorovo'e jôho bogo uehorovo'i uehoro maemu baeromo God-are örire jöe atonövoröhego. ⁹ O na nege magonahoho jaburo simane mae uehorovoromo niögoho avoho ruhoruomom'iröhego. Avoho ruhoromo bogo sinoho nimorohoromo moni börömo ho bu'öromomo niögoho nieniaho bövioho bise'oho aho'obêhe imo'amoromo io'amoromo sinoho simano uoho avohorovo'i a'i uehorovo avohoromo niögoho io'amoromo ¹⁰ mu mae vaeröhego nege. Magonahehu majêhiromomo uëruomê'oho: No God rajahijarue magonahe javuajê uvê'oho jabuhu êhi jîê'e mu vae'iröhoho iae maeje. ¹¹ Gemuore gagovoromo God-are jô hejê'oho magonaho ömo'ömohuro jörume ma-taemo raromoromo ma-jöhuremu heruomom'i. ¹² O magonahehu simano vaeromo ama'i jabesi örire church-re jô røjêhijê'oho êhi jîê'e muoho Paul naro ahajeje. Jörume raromê'oho iae maeje. ¹³ Êhesi bêhoho urimoho God-ro aevo'ioho Adam bamoromo evare ijonö Eve bamadeje. ¹⁴ Satan-ro bogo Adam sarerami'i a'i magonahoho sareramamu huro uvadeje: Mae hörömo God-are jôho ahahadeje. ¹⁵ Iae êhi jiadeje röhu magonaho ömo'ömehu God-are örire mae uehorovoromo ae huë baejêvoromo God-hu nimaje muohemu vaeromo ma-taemo raromoromo êhi jîê'e mu ma biririvoromo vaejê'oho God-ro ajêmi'ê'e. Ajêmiromomo gëröhe jabuhu aboji harihu'o rahamu gëvê'iroho êhi jîê'e mu ma vaejarue magonahoho baejêvoromo maro bamêvo'ê'e.

3

Ekaresia muebejêvarue aribövi jabesi jôhoje.

¹ Aëro uvarueje: Aehu ekaresia muebejêvo'i nimê'oho mu mae bae'i nimoruomaje hōjo. Êhi atoruumaje jôho iae maeje. ² Röhu ekaresia muebe'amo'iê'iroho êhi ê'iê'e a hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Magonahe ma-gemu masu'iro. Simane sasohoromo mae uehorovoromo taemo hi'iro. Ae osare sōjêvo va'oromo nihudêgaje ae jio'iro. Jöe avoho røjêhijaje ae jio'iro. ³ Nadi vörö'e jovoho iromomo simanoho sisêrê'iro. Nadi vörö'irae'i ma-u'emu jô sanu'e majêhiromomo muoho vae'iro. Nadi iro muorovo'oho vae'iro. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁴ Hesi osare raromarue aganoho avoho muebejêvo'iro. Avoho muebejêvoromo aboji harihu'oho avoho røjêhijego jaburo hesi jôho ejahoromo mu maemu vaeruomom'iro. ⁵ O hesi osare raromarue agano bogo avoho muebejêvê'oho hu diehi'oromo God-are ekaresiaho muebejêvo'ê'e. Bogo eni jio'ê'e. ⁶ O i'e aevoromo Keriso mae uehorovade aho ekaresiaho nadi muebejêvo'iro. I'e aevoromo mae uehorovade aehu ekaresia muebejêvê'oho nani hu hesi sivue uehorovoromo uvo'ê'e: Na a böröme jevê'ego ekaresia muebejêvaje mure bamevare hörömo Satan-are guare beva'ê'e. ⁷ A'i God-are jô bogo hejê'e ariböviehu mu bae'iröhe a mae uehorovê'oho êhi jîê'e ahuro ekaresiaho muebejêvo'iro. O hesi örire bogo ma uehorovê'e ekaresia ëma muebejêvê'oho hesi ihoho sisêrê'iramomo Satan-are guare be'ê'e. Ekaresia muebejêvarue aribövi jabesi jôho êhije.

Ekaresia ajêmarue aribövi jabesi jôhoje.

⁸ Röhu ekaresia ajëmijarue aribövi jabesi jöho ëhi gemuohoje. Taemo raromo'iro. O nadi jöho huotohuotovo majëhi'i. Nadi vörö'e jovo bövioho ue'aho'i. Nadi moniemuoho uehorovo'iro. ⁹ God-hu röjahuijade jöho uhohu'o mae uehorovo'iro. ¹⁰ Mure bamëvo'ië'iroho urimo jabesi muoho diehi jiajoho gëre. Eni jëvamu gëvë'o'ho evare muoho aevoromo vae'iro. ¹¹ O jabesi magonahoho ëhi gemuoho ma-taemo raromo'iro. Nadi ae gö jabesi jö sisëho atemu ato'irögoro a'i simane sasohoromo mue aho'o avoho mueberuomo'iro. ¹² O ekaresia ajëmijarue aëro magonahe ma-gemu masuromo aboji harihu'ohu'o jabesi osare raromarue agano ioro'iorohu'o avoho muebejëvo'iro. ¹³ Ekaresia mae ajëmijë'o'ho jabesi ihoho mae jëvo'iramu ëhuro biririvoromo Iesu Keriso mae uehorovarue jöho ae ma-sama'e majëhinövo'ë'o.

Paul-hu jögoru Timothy-are örire jajivade hesi bëhohoje.

¹⁴ Na nege ma-burëro ö'irovo. Röhu naehu jajivaje hesi bëhoho ¹⁵ naehu örisanuovoromo bogo vejö'o'ho ö'lamu gevë'o'ho jero ë jöho adahoromo uehorovoromo uvo'iranego: Noro ëhi'oromo God-are agano ömo'ömohu'o gemu mae raromoromo muoho avoho vaejarue höjo. Iae God-are aganoho no daruge jïë'e ae God-are ekaresiae javue. God-are ekaresiae javuë'ëro dioho'o bönu'o javuo ma'enegro bibivajëhi noro God-are jö maho ëhi ma'eno titimoromo avoho muebejego ëhi jiemu jiajeje. ¹⁶ God-hu röjahuijë'ëro noehu mae uehorovarue jö hesi bëhoho börömo maeje. Ae aho'o iae no ëhi uehorovarueje. Ejö hesi bëhoho aviajeje. Hu a sine jioromo a nuniro rovade höjo. Hu mae jiaje jöho God-are Aru'ahohuro hu ajamiromo no röjahuijade höjo. Hesi nu ano'o'ho aneraëro gavare höjo. Hesi jöho sa'ae göro göro aëro aevoromo hejare höjo. Hesi jöho ave sa'are ariböviohuro mae uehorovare höjo. Ö'idöre ajiomoromo hesi ajoho baejade höjo.

4

Ijonö aehu Iesuarue jö ma vuonugo'i sareri'e jö majëhi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu God-are Aru'ahohuro sama'e uövuë'eje: Majae ijönö aëro God-are jö mae uehorovaruoho vuonugo'irögoro Satan-are aru'aho ömo'ömohuro sarerëmi'iramu mae höromo jabesi jö sisëho ejëhoruomo'ajëjo. ² Satan-are aru'aho sisëhuro jabesi sareri'e jöho bojëmi'iramu sareri sareri'e ariböviohuro jöho baeromo sisë diehi diehi vaejaroho jabesi dë vövöbajo'o uhuroho bogo herovo'i ae ma-sarerëmiromo majëhiruomo'ajëjo. ³ Majëhiromo uëruomo'ajëjo: Nadi magonahoho masu'amorëjo. Ie gö gö nadi ue'ahorëjo. Ehi uëruomo'ajëjo röhu ë iohu'o God-ro bamadeje ëhuro Keriso mae uehorovoromo hesi jö ma gavarue aribövioho noro hesi örire huë mae uaromo ë ioho ue'aho'iröhego. ⁴ Ehesi bëhoho God-hu iruno'o bövi bise'o bamadoho iae mae jio'ame. Ehuni no bogo uvo'ejo: Sisë höromo juahovo'ejo. A'i noehu i ujuohoromo God mae uaromo ë i ijë'o'ho maeje. ⁵ Ehesi bëhoho no God-are jö adahoromo gavaruohuro uvarueje: God-ro bövioho bise'o'ho bamade höjo. Ehi uvoromo hesi örire jö atoromo ijë'o'ho ëhuro uvarueje: God-ro bamahuë'ëro ijaruoho iae mae höjo.

Timothy-hu Keriso-are mu avoho vaeröhe jöhoje.

⁶ Ejöho Christian aganoho majëhijego heruomo'iro. Ja ëhi ë'ë'o'ho Iesu Keriso-are mu vaejanue a mae javo'ë'e. Ehuro no ga'ejo noehu mae

uehorovarue jö ma jaehu ebe rovanoho ja ëho uehorovoromo birire baejë'e javo'iramu. ⁷ O simano sisërëromo God bogo uehorovë'e ëma atarue jöho nadi ejëhone. Nadi ejëho'irögoro biririvoromo God-hu nimaje muoho sivohemu sivohobe va'one. ⁸ Noro sino haho'o hesi muoho sivoho avohë'i ë'o gabe va'arueje ëhuro nosi sinoho biririvavuo'iröhego. Ëhi ë'ë'oho ëhuro no ma-bisemu mae javuo'ë'e. A'iro God-hu nimaje mu sivoho avoho'i ë'o gabe va'ë'oho ëhuro mabëhe javuo'ë'e. Ëhuro jaruvoho mae raro-maruëro ijönöhu'o ëhi gemuoho raromo'ejo. ⁹ Ëho jö maego ae aho'obëhe mae uehorovë'oho iae maeje. ¹⁰ Noro ëhi mae raromo'iröhëni ëhuni no biririvoromo sivohoromo God-hu nimaje muoho vaejarueje ë hesi bëhoho God darugo'e aëro jië'ëro no ajamuijoro mae uehorovaruohuni. Hu sa'ae aho'obëhe ajamuaje aeje. Mae uehorovarue aribövioho no mare bamavuae aeje. ¹¹ Ëhi jië'e jöho ae bojëmiromo ë hesi öroho röjëhinövone. ¹² Ja a i'e jave röhu nadi simano sisërëjë'e muoho vaejago aho uvoruomo'iro: Timothy asisö'ëro jië'ëro hu muoho bogo avo'avoho vaejaje höjo. A'i jero jö mae jövoromo mu mae vaeromo ae huë baejëvoromo God mae uehorovoromo avoho taemo hijego aëro jasi muoho garomo uvo'iro: No'o ëhi ë'ejarejo. ¹³ Jero ëhi'oromo God-are jöho aëni adahoromo jögore mëmiromo öroho röjëhiromo ëhi ë'i hijego evare na ö'iro. ¹⁴ Mu vae'irane suvuro God-hu bojamadoho nadi u'uhö'i ma-biririvoromo muoho vaene. Ëhesi bëhoho urimë'i ekaresia muebejëvarue a duvahohuro övoho simanore bamahamu evare aëro jöho God-aro baeromo mu vae'irane jöho majahijamu ëhuro ë suvuroho baejaneje. Ëhuni ëho avo'avoho mueberomo muoho vaene. ¹⁵ Ëhi jië'e muohuremu uehorovoromo biririvoromo vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro ae aho'obëhe ga'ëlö jero muoho avoho vaebe ruel'iramu. ¹⁶ Jasi arijo'arije avo'avoho mueberovoromo God-are jöho avo'avoho röjëhine. Ëhemu vaenövone. Ëhi ë'ë'oho ëhuro maro javoromo jasi jö hejarue ariböviohu'o maro jëvo'ë'e.

5

Timothy-hu ekaresia ae magonahe diehi jögoru mëmi'iröhe jöhoje.

¹ Röhu ga'irane a duvahu mu sisë'i vaejamu jaehu jögoru majëhijë'oho nadi jö giagia'oho majëhi'i ma-sanu'e vavu majaharuëhi ëhi majëhine. O a i'o jögoru mëmë'oho ö majëhijaruëhi ëhi mëmine. ² O magonaho duvaho jögoru majëhijë'oho vëmu majëhijaruëhi ëhi majëhine. O magonaho i'o jögoru mëmë'oho ma'ino majëhijaruëhi ëhi jië'e jö mahemu mëmi'i jöe gö gö nadi uehorovoromo majëhine.

Magonaho doru jabesi jöhoje.

³ Röhu magonaho doru jabesi jöho. Magonaho doru agano rumo'ëro jië'ëro huë ma baeröhe öri bogojië'oho ëhi jië'e magonaho doruho jero rajëhiromo ajëminövone. ⁴ A'i magonaho dorue aboji harihu'e o hijo ömo'öme jëvë'oho ë ariböviohuro ave muoho avo'avoho uehorovo'iro. Jabesi agano maho urimo avoho muebejëvoromo ëhuro jabesi vëmu vavuehu hijo ömo'ömehu ajëmarëhi ëhi jaburo mana ajëmi'iro. Jabesi mu ioro'ioroho ijönö jio'iro. Ëhi jië'e muoho God hu nime. ⁵ A'i magonaho dorue agano rumo'ëro jië'ëro jabesi sivu mueberovë'iroho ëhi jië'e magonahohuro uvoruomajeje: Hesi God-ro ajëmi'ajë uvoromo ëhuni vahie majae jene God-are örire jöe jövoromo ua'i hijajeje: God jero ajemego na mae jevajo. ⁶ O magonaho doruehu jabesi sinohemu uehorovë'oho

ëma jijiharuëro ije jahosile jiajëhi ëhi jëve. ⁷ Ëhi jië'e jöho majëhijego ejahego jö sisëho bogojio'iro. ⁸ Ae rahu hesi ö mueno'o bogo ajëmijë'oho o hesi agano mahu'o ëhu'o bogo ajëmijë'oho ëhuro God mae uehorovarue jöho vuonugoromo God-are jö bogo hejë'e aribövioho iosirëmiromo hu sisë bëheje.

⁹ Ekaresia ariböviehu magonaho doru muebejëvo'i jabesi iho jajivo'ië'iroho vadune aho'o 60 baejë'e jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. O barue ma-gemu masuvë'oho ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohemu jajivo'amo'iro. ¹⁰ O magonaho dorue mu mae vaejamu ëhuro jabesi iho mae jië'oho ëhuremu ihoho jajivo'amo'iro. Aboji harihu'e avoho muebe'amobe rovë'e jiego ae i'e rovamu ajëmiromo nihudëgo'i arijë'e jiego Keriso-are aribövioho huë baejë'e jiego huë vavaeni'e aribövioho ajëmijë'e jiego mu mae bövie bise'e vaeruumë'e jiego ëhi jië'e magonaho doru jabesi ihohuremu jajivo'amo'iro.

¹¹ A'i magonaho i'e doru jioruumë'oho nadi ëhi jië'e magonaho jabesi ihoho jajivoromo muebejëvone. Ëhesi bëhoho magonaho i'ohuro dëre uehorovoromo ri'öromo Keriso vuonugol'irögoro sionoho iore bamo'i nimarueje. ¹² Ëhi nimoromo ëhuro urimë'i Keriso mae uavare jöho ahego ëhuro jabesi ihoho sisërëjajeje. ¹³ Röhu göho magonaho doru i'ohuro mue bijönibijiohoromo osare osare ma-raromobe jijihajeje. Röhu bogo ëhemuoho ömo'i mu sisë gö'o döre vaejarueje. A jöho ëma atobe a muoho ëma ahobe jijihajeje. No bogo atarue jöho ë magonahoho jaburo atoruumajeje. ¹⁴ Ëhi jië'ohuni na nege magonaho doru i'ohuro röhu maho sionoho barue masu'amoromo aboji harihu'e vaeromo osaho avoho muebenövoröhego. Ëhi ë'ë'oho ekaresia bijönimarue ariböviehu jö sisë ato'iröhoho bogojio'ë'e. ¹⁵ Na ëhi uavaje hesi bëhoho magonaho doru i'o ioro'iorohuro Keriso-are jöho vuonugo'i Satan-are örire va'ë'ego ëhuni uave. ¹⁶ O Christian magonaha rahu hesire magonaho doru jië'oho huro ajami'iro. Ajamijë'oho ëhuro ekaresia aribövioho bogo madomadëgo'iramu agano rumo'e magonaho doru ajëmi'iröhoho eni jëvo'ë'e. Magonaho doru jabesi jöho ëhije.

Ekaresia muebejarue a duvaho jabesi jöhoje.

¹⁷ Röhu a duvahu ekaresia muebejëvarue jöho jajivo'ië'e. A duvahu ekaresia avoho muebejëvamu ekaresia jabuhu mabëhe rajëhiromo suvuro bisemu bövie mana bojëmijë'oho iae maeje. O a duvahu biririvoromo ekaresia avoho muebejëvoromo röhu göho God-are jö majëhiromo bëhi röjëhijarue ëhi jië'e aribövioho börömo mae uehorovëvoromo mana bojëmijë'oho iae maeje. ¹⁸ Suvuro bojëmi'iröhe hesi bëhoho ë hesi jöho God-are surire uhu'e uvë'eje: Jasi mu vaejahaje miehu jasi mu vaejahoromo i hörehu sa'ijovobe juvë'oho hesi jö'oho nadi tugohahego hu juvoromo hesi manaho baeromo huhu hörehu sa'ijovaje i vitu vituoho ibe juvo'irajo. Ëhi jië'oho miohuro ëho hesi manae bae'a'ajëjo. O God-are surire jö göho ëhi uvë'eje: Ae rahu mu vaeromo mana baejë'oho iae mae höjo. ¹⁹ O aehu ekaresia muebejëvaje a duvaho hesi jö sisë ja majahijë'iroho ae gemuehu majahamu hejë'oho nadi ejahone. A'i ae niö'i o ae niö'i gemu jabuhu a duvaho hesi mu sisë jabesi hia'ehu heromo nunehu gavë'ëro jasi örire majahijamu hejë'oho ëhuremu ejëhone. ²⁰ Hu sisë jië'oho ekaresia aribövi jabesi nunoro jögore bojamego avoho uehorovo'i ëhuro a ioro'iorohuro ëho garomo juhuonivoromo bogo ëhioho ë'iröhe.

²¹ Ëjöhö börömeje. God-are nunire Iesu Keriso-are nunire God-are anera jabesi nunire naro ja uave ejeho'iranego. Ejehanuevaro mevo ga'irane a

duvaho jabetesi jöho diho mae diho sisë jiamu gavë'iroho nadi ma-urimoho uvone: Iaho mae höjo o iaho sisë höjo. O nadi a duvahe jasi aemo'aemoho sanu'e jöho majëhi'i a duvaho ioro'ioroho darugo'e jöho majëhi'i a'i ma-uehore gemu baeromo a duvahe aho'obëhe majëhinövone. ²² O ae göehu ekaresiaëni mu börömo vaeröhego övo simanore bamaho'ië'iroho nadi ma-majioho övoho simanoroho bamahone. Ëiahuro mu sisë vaejeho ae niö'i jemesi ihoho sisërëjëhojööni uave. Nadi ëhioho ë'irögoro ma-avoho mueberovego sisëho bogojavo'iro.

²³ Röhu dëre guomo guomo baejavo'i hijajohuni nadi jovemuoho i'i wine jovohu'o ma-bisemu ijego ëhuro dëho mae javo'iro.

²⁴ Amo jaehu ekaresia jabetesi mure bamëvo'ië'iroho jabetesi muoho avoho garomo evaro bamëvone. Ëhesi bëhoho a ioro'iorohuro ma-va'orahoro mu sisë vaejaruëro jïë'ëro jabetesi mu mevo'irane ë hesi urimo ga'a'anue jabetesi sisëho ma-va'orahoro jio'iramu muroho bogo bamëvo'anue. O a ioro'ioro jabetesi sisëho subirö'öjë'ëro jero jabetesi muoho mevo garomo evare ijönö ga'a'anue sisë jioruomol'iramu muroho bogo bamëvo'anue. ²⁵ O mu sisë urimo gö subirö'ö'i gö va'orahoro jïë'ëro ijönö aho'o ma-va'orahoro jiajëhi mu maho ëhi gemuohoje. A ioro'iorohuro mu maho ma-va'orahoro vaejarueje. O mu ma ioro'ioroho subirö'öjë'eje röhu ijönöho bogo subirö'ö varijënöho jio'ë'e.

6

A jabetesi muemu vaejarue aribövi jabetesi jöhoje.

¹ Röhu jö göho a masijo jabetesi darugoremu raromoromo jabetesi muemu vaejëharue aribövi jabetesi jöhoje. Ëhi jïë'e ariböviohuro a masijoho mae uehorovëvo avohoromo muoho vaejëhego God-are ihohu'o Keriso-are jöhu'o aho bogo sisë'ioho ato'iro. ² O jabetesi a masijoho Keriso mae uehorovarue aribövie jëvë'oho mu ariböviohuro nadi uvo'iro: Nosi a masijoho ma-Christian ö mueno'ëro jëvë'ëro bogo masijoho hö uvoromo muoho ëma sisë'i sisë'i ömo'iro. A'i uvoruomol'i: Nosi masijoho jabumë Keriso mae uehorovarue aribövie noehu rajëhijaruoho jëvajëjo. No ëhi jïë'e aribövioho ajëmijarue hö uvoromo jabetesi muoho avo'avoho vaejëhoruomol'iro.

Keriso-are jö vuonugo'i sa'a hesi jöemu berohemu beroharue mu sisëhu'o aye sa'a hesi inömo bae'i ëhemu uehorovarue mu sisëhu'o ë mu sisë niö'i hesi jöhoje.

Ëhi jïë'e jöho jero ae röjëhiromu uë'i hijego muoho avoho vaeruomol'iro. ³ Aehu jöe gö röjëhijë'oho sisëje. Jöe gö röjëhiromu nosi Bada Iesu Keriso-are jö mahu'o God-are mu diehi avoho vaejarue jöhu'o bogo ejë'oho ⁴ hu simanoho bogo uehorovë'e ëma uvajeje: Na a böröme jëvajëjo. Simane sisërëromu nimajeje bëhi rumo'e jöe gö gö ëma nahoromo jö aho'ahëmi'i. Röhu ëhi jïë'e jö berohemu berohamu hejë'oho ëhuro aëro sarerivoromu uvoruomajeje: Nuni aji'e jöho jabumë diehi'oromo bae'i no bogo baejare hörömo jabetesi örire dë vörönimoromajeje. Dë vörönimoromu iro muorovo'e vaeromo ae göëro gö hesi örire agoromo ae göëro gö hesi örire sisë uehorovoromajeje. ⁵ O uehoro sisë baeromo God-are jö maho vuonugo'i irovoruomajeje. Irovoromu sarerivoromu uvoruomajeje: Noehu God-are muemu uehorovo'iröhe hesi bëhoho aviëhi höjo. Noro inömoho bövioho bise'oho ujuohoromo ëhuro maro raromol'ëjarëjo.

⁶ Iae mae. God-are muemu uehorovë'oho iae maro raromarueje. Ëhesi bëhoho God-are muemu uehorovoromu röhu bogo gö'o gö'oho bae'i

uehorovo'i a'i uvë'oho: No eni javuajë uvë'ohuro ëhuro maroho raro-marueje. ⁷ Vëmehu rahavuare majaroho evaroho inömo rumo'e ma-övemu rovarueje. O vuovoröhe majaroho ëhu'o ma-övemu va'ejo. ⁸ Röhu iruno'e o niögu suhi'e javuë'oho ëhuro uehorovoromo uvo'ejo: No eni javuajë uvoromo bogo gö'oho bae'i ëhemu uehorovo'ejo. ⁹ A'i a ioro'iorohuro inöme bövie bise'e marohë'e mae bae'i ëhuremu uehorovoruomajeje. Ëhi jië'e aribövioho Satan-ro dinëmijego buororo rumo va'anovego buorëro taemëvanovego dë vövöbajo'ere ri'öromo simane sisë'i uehorovoromo mue gö gö nimoromo sisërërovo barëjarueje. ¹⁰ Moniemu gemu uehorovë'oho ëhuro mu sisë aho'obëhe baejarueje. Ae göëro moniemu nimo avohoromo ëhuro Keriso-are jöho rumonimobe va'ojuvo va'o vuonugo'i huë vavaene gö gö baeruemë'eje.

Timothy-hu mue gö gö vaeröhe jögoru Paul-hu jajivadohoje.

¹¹ Röhu ja God-are ae jave. Ëhuni ëhi jië'e mu sisëho nadi gavanovone. Nadi gavanovo'i ma-mu maemu vaeromo God-are muoho nimoromo hesi öroro mae uehorovoromo ae gö huë baejëvoromo birivoromo muoho vaeromo sanu'e jöho majëhinövone. Ëhi jië'e muohuremu vae'i nimönövone. ¹² Aehu ajajovoromo göehu gö iosirëmi'i biririvaje ëhi jië'e mu maho baejë'e jave. Ëhuni God mae uehorovoromo jasi daruge aho'o bojamiromo birivoromo mu maho vaenövone. Muoho vaejë'i ijönö ioro'ioremu maro hi'irane öroho ëhuremu uehorovone. Urimë'i jaehu mae uehorovanue jö ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhijanevare evare God-ro ja uavadeje ëhi maro hi'iranego. Ëjöhuremu uehorovone. ¹³ Röhu naro God-are nunire Iesu Keriso-are nunire ave jöho majahi'ië'e. God ae aho'obëhe darugo bojamuego raromarue ahoje. Iesu Keriso Pontius Pilate-are nunire namiromo hesi jö ma-maemu huruoho majahijade ahoje. Ëae niö'i jabesi nunire ave jöho majahi'ië'e. ¹⁴ Jögoru hejanoho avo'avoho ejego aho jasi jö sisëho bogo ato'iro. Ëhi ebe va'one ijönö nosi Bada Iesu Keriso rovego garöhe. ¹⁵ Iae hu rue'iramu no ga'ejo A Böröme God-hu nimaje majare. God hu ma-marö hiromo huro gemuëro börömo mae namijë'ëro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu dörohoje. ¹⁶ God gemu hu bogo guomo hesije. Hu aji börömorö hijë'ëro hesi bëhiroho no bogo va'o hesi javue. Aho hu bogo ganövë'ëro ëhi bogo ganövo'ejo. Hesi iho börömo ho darugoho ma-ëhi jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

¹⁷ Röhu ave sa'a hesi bövi bise'o marohë'e mae jëvë'e aribövioho uëne: Nadi jemesi inömo ho bövioho bise'oho uehorovoromo döroho bamorovorëne. Nadi uvorëne: Na inömo marohë'e jevajohuro ëhuro mae jevo'ajëjo ë hesi bëhoho inömo ho ma-jahuri jiaje inöme jiaje. A'i uvorëne: Hesi God-ro ajemi'iramu mae jevo'ajëjo. Ëhesi bëhoho huro bövie bise'e suvuoramui avohajeje huë mae javuoröhego. ¹⁸ O uënego jaburo mu mae vaerumo'i. Huë baerovarue mu hesi öroho marohë'e mae jëvo'iro. Öve sasohoromo suvuore ë'iro. ¹⁹ Ëhi ë'ë'oho suvuoro maho ö'idöre rune vae'ë'ö ëhuro maja viture ma-marö raromö'iröhohuni. Ëhuro ruaho'amoromo bogo ma-döemuoho mae raromö'i dë vövöbajo'o uhohu'o marö raromonövo'ë'ö.

²⁰ Röhu Timothy God-ro hesi jöho bojamadeje jero muebe'iranego. Ëhuni ë jöhemu avoho uehorovoromo ae majëhinövone. A'i God rumo'e sareri sareri'e jöho nadi gavanovone. O aehu God-are jö ahoromo jö i'o barueromo sarerëmiromo uëvë'oho: Aveho nuni aji'e jöe hö uëvë'oho nadi gavanovone.

21 Ëhesi bëhoho ae göëro ëhi jië'e jö i'oho uehorovoromo God-are jöho
vuonugë'ego ëhuni uave.

God-ro jemë huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

2 TIMOTHY

Paul-hu Timothy jejamade jöhoje.

¹ O asë'e Timothy Paul naro ave jöho jajivo'ië'e. God-ro hesi nimë'ëro ëhu'ëro na Iesu Keriso-are apostle jevë'eje naro ae majëhiromo uënövo'irodego: God-hu nosi aru'aho i'ovahuo'i uövuadëhi iae huro ëhi Iesu Keriso'o gemuore ramuo'iramu i'ovavuo'ajë uë'irodego. Ëhu'ëro na ëhi jiië'e ae jeve.

² Naro nasi harihe Timothy jasi örire dë vövöbajo'e aho'o jejamije. Na nege God Vavuohu'o nosi Bada Iesu Keriso'o jabesi vavaenimoromo ajamijego jero maro hi'iranego.

Timothy-hu Keriso mae uehorovadohuni ëhuni Paul-hu God mae uavade jöhoje.

³ Naro God-are örire mabëhe uave. God nasi hijo miono'ehu uehorovobe rovarëhi na'o dë mae jevego herovoromo hesi muoho vaejajeje. Vahie majae jene naro jasi jöho hesi örire jövoromo hu mabëhe ua'i hijajeje. ⁴ Jasi jöëni God mabëhe uaromo naro uehorovoromo uvajeje: Jero nani vavaenimoromo nivane hö uvoromo ëhuni naro ja ga'i nego avohajeje ja garomo nasi dë vövöbajo'e nimorohevoröhego. ⁵ Na uehorovajoho ja bogo döëremuoho God mae uehorovo'i uhohu'o mae uehorovanueje. Urimë'i jasi hije magonaho ihe Lois'o jasi vëme Eunice'o jaburo uhohu'o ëhi God mae uehorovonövarëje. Röhu na uehorovajoho jabuhu uehorovonövarëhi ja'o ëhi gemuoho God mae uehorovanueje.

Timothy-hu vi'ehë huë vavaene baeromo biririvoromo Keriso-are muemu vaeröhe jöhoje.

⁶ Ëhuni naro ave jöho ua'ië'e uehorovo'iranego. Urimë'i naro nasi övohuro jasi simanoho taemahamu evare God-ro ja darugoho bojamijadeje jero hesi aribövioho muebejëvo'iranego. Ëhuni ë darugoho vëninö'e avoho muebejego bogo duoroho'iro. ⁷ Ëhesi bëhoho God-ro hesi Aru'ahoho bojamuamu baejë'ëro ëhu'ëro bogo juhuonivo'i a'i daruge baeromo ae gö huë baejëvoromo avoho taemo raromarueje.

⁸ Ëhuni nosi Badare jö majëhijanuoho nadi ëhunioho javojimone o na savoji gagore hijajohuni ëhu'o nadi javojimone. Nadi javojimo'i God-are darugoho uehorovoromo naehu huë vavaeni baejajëhi Keriso-are jö ma hesi jöëni huë vavaeni rovë'oho ja'o baene. ⁹ Ëhesi bëhoho no sisë javuamu God-ro no baejavuoromo maro bamavuoromo hesi ariböviumu javuojöro uövuadeje. Ëhi ajamuade hesi bëhoho hu bogo uvadeje no mu mae vaejë'e javuajë uvoromo ëhunioho hesi aribövioho javuojöro uövuadeje. A'i hesi nimë'ëro noni vavaenimoromo ë'adeje. Urimo sa'a bövi bise'o bogo bamadevare evare God-ro noni vavaenimamu uvadeje ijönö Iesu Kerisoro no ajamui'iröhego. ¹⁰ Ëhi uvadoho jaruvoho mare ramuajë aho Iesu Kerisoro nosi örire rovë'ëro ëhu'ëro God-hu no huë baejavuajë muoho va'orahoroje. Ëhesi bëhoho Iesu Kerisoro nosi örire rueromo vuovo'iröhe öroho ahahuadeje. Ahoromo hesi jö maho röjahuijë'ëro ëhu'ëro no ë jöho garomo uvarueje: No ioro'iore gemu maro raromemu raromo'ejarëjo. Kerisohu ajamuade jö maho ëhije.

¹¹ Ĕjō maho naro majēhi'irodego God-ro bamevadeje. Ĕhu'ēro na apostle o Keriso-are jō rōjēhijaje ae jeve. ¹² Ĕhi jiē'e muoho vaebe juvē'ēro Ĕhuro na vi'ehoho huē vavaenoho baejajeje. Iae Ĕhi jeve rōhu na bogo javojege. Rabēni. Naro God mae uehorovoromo gavajeje hu mae jiege. Ĕhi gavajēro jiē'ēro uvajeje: Iae mae hōjo. God-ro eni jiē'ēro Ĕhu'ēro hesi mu nasi ōvo dōre bamehadoho huro avoho muebebe va'iramu evare Ĕ maja bōrōmoho rue'a'ajējo. Ĕhuni javojoho bogojeve. ¹³ Rōhu naehu jō ma rōjahibe rovamu hejanoho ja'o Ĕhi jiē'e jō mahuremu ma'enone. Iesu Keriso-are uehoro maho baeromo God mae uehorov'e ae gō huē baejēv'e hiromo Ĕ jōhuremu ma'enone. ¹⁴ God-hu hesi jō ma jasi ōvo dōre bamadoho avoho muebenego aho bogo jō gōho jōvo'iro. God-are Aru'ahoho nosi dē vōvōbajo'ere hijē'e jiaje hesi darugoho baeromo Ĕhuro Ĕhi Ĕ'one.

¹⁵ Iae ja'o gavanue Asia sa'a raje ae aho'obēhe Phygelos'lo Hermogenes'lo jabu'lo nasi jōho bogo uehorovo'i remo va'oruomē'eje. ¹⁶ Rōhu na nege Badaro Onesiphorus-are aganohuni vavaenimoromo ajēmi'irōhego. Ĕhesi bēhoho urimē'i naro huē vavaene bae'ego Onesiphorus-ro ajemi'ego dēho sasohevonōvadeje. O na savoji gagore hijamu hegorovo Onesiphorus-ro nasi jōēnioho bogo javojimo'i ¹⁷ Rome amore ruenugoromo nahevemu nahevobe juvojuvo birohevadeje. ¹⁸ Ĕhuni na nege Badare majaho rovego huro Onesiphorus-are jōēni vavaenimoromo ajamijego mae jiorōhego. Na Ĕhi nege. Rōhu urimē'i Onesiphorus-ro Ephesus amore hiromo muoho bōvioho bise'oho ajeminōvadeje. Ja'o iae gavanueje.

2

¹ Rōhu nasi harihe no Iesu Keriso'lo gemuoro bimuvavuē'ego God-ro hesi nimoromo huē baejavuoromo biriroho bojamuijē'e jiaje jero Ĕ biriroho baeromo muoho vaenōvone. ² Na diehi jiē'e jō ae aho'obēhe majēhijajoho iae ja henōvaneje. Ĕhenōvane jōho baeromo a ma jabesi ōroro rōjēhijego jaburo jōho bava'oromo a ioro'ioroho jabu'lo rōjēhi'iro.

³ Muoho Ĕhi vaeromo huē vavaeni rovē'oho nadi vuonugo'i a'i uvone: Iesu Keriso-are muorovo aribōviehu biririvoromo Satan'lo muorovoromo huē vavaeni baejaruēhi na'lo Ĕhi Ĕ'ejō uvoromo ja'o Ĕhi jiē'e huē vavaenoho baeromo biririvoromo Satan'lo muorovone. ⁴ Rōhu Ĕ hesi uhu jō jajivo'iē'ajoho gane. Bijo bunole baeromo sisē aribōviohu'lo muorovē'iroho mu gōho gōho bogo gemuoroho havoromo muorovo'i ma-muorovo muohemu vaejarueje jabesi muorovo a bōrōmohuro gēromo nimorohorōhego. ⁵ O uhu jō gōho. Ajajovoromo tutuvoromo ae gōehu gō iosirēmi'iē'iroho diehi ajajovarue jōgoroho ejēhoromo evare tutuvarueje bogo ejahē'oho suvuoroho bogo baejōēni. ⁶ O uhu jō gōho. Dē mu ravē'iroho biririvoromo mu vaejarue aribōviohuro urimoho Ĕ ioho ue'aho'ē'ō. ⁷ Naehu jajivaje jōho uehorovo avohone. Jōe aho'lo Badaro ajami'iramu bēhoho bae'a'anue. ⁸ Rōhu Iesu Keriso uehorovonōvone. Keriso hu Israel sa'a muebenōvade ae David-are ujeje. Huro guomoromo i'ovoromo ri'ōjē'eje. Ĕhi jiē'e jō maho naro majēhibe juvajeje. ⁹ Ĕhi jiē'e jō maho naro majēhijē'ēro Ĕhuni Keriso bijōnimarue aribōviohuro uvoruomajeje: Nōrō Keriso-are jō majahuajohuro Ĕhuro hu a sisē hōjo. Ĕhi uvoromo savoji gagore ba'amevē'ēro na huē vavaene baeje. Jabumēro na savoji gagore ba'amevoromo taemevaruje rōhu God-are jōho bogo taemē'ēro ae aho'obēhe hebe va'oruomajeje. ¹⁰ Ae aho'obēhe God-are jō hebe va'aruohuni Ĕhuni God-hu baejēvade aribōviohuni naro uehorovēvoromo biririvoromo huē vavaene bōvie bise'e

baejajeje. Ĕhesi bēhoho na nege ē aribōvioho jabu'o Iesu Keriso-are ae gemuohuro jēvē'ero bogo sisēroho va'i maro va'oromo ioro'ioire gemu hesi ajire raromemu raromorōhego. Ĕhuni naehu biririvoromo mu vaejajēhi ja'o ēhi biririvoromo muoho vaene. ¹¹ Rōhu noehu ato'i arijarue jōho iae jō maeje. Atoromo ēhi uvarueje:

Nosi uehoro mamioho Iesu guomadēhi vuovahuē'oho hu'o gemu mae raromo'ejarējo.

¹² No bogo u'uho'i ma-biririvē'oho hu'o masije riravoromo hesi ōri ari'oho muebe'ejarējo.

Noehu hesinō deju bu'ōjē'oho huro nosinō deju bu'ō'a'ajējo.

¹³ Noehu God mae uavare jō ahē'oho rōhu God-ro mae uōvuade jōho bogo aho'a'ajējo

huhu uvaje jō vuonugo'irōhoho bogo eni jiē'ego.

Timothy-hu mu mae God-are nunire vaerōhe jōhoje.

¹⁴ Ĕhi jiē'e jōho majēhijego Christian aribōviohuro heromo avoho uehorovoromo'iro. Ĕhi majēhiromo rōhu God-are nunoro jōgoroho darugo'o majēhiromo uēne: Bēhi rumo'e jōe gō gō nadi ma-jō aho'ahamirovorēne. Ĕhi uēne. Ĕhi jiē'e jō aho'ahamirovē'oho aho heromo bogo marē'i sisērērovarueje. ¹⁵ Rōhu jero muoho biririvoromo ōmo gavego God-ro garomo uvo'iro: Ja eni javajējo. God-are jō maho ma-ahorirēro majēhine. Jaehu ēhi ē'ē'oho jaehu vaejanue muoho God-hu gavē'oho ja bogo javojago'ē'e. ¹⁶ Rōhu God bogo uehorovē'e ēma atarue jōho nadi enōvone. Ĕhi jiē'e jō atē'oho aēro God rumonimobe va'oruomo'ē'e. ¹⁷ Ĕhi jiē'e jō sisēho iae sagoho va'ēne jio'ē'e. Sagohehu sino dōre ibe va'ego rumorovoromo sino sisērējēvobe va'ajēhi jabesi jō sisēhuro ēhi rumorovo'iramu aēro sisērēbe va'oruomo'ē'e. A ioro'iorohuro ēhi ē'arueje rōhu Hymenaeus'o Philetus'o jaburo niō'iro ēhi jiē'e jōho majēhijarueje. ¹⁸ Majēhiromo God-are jō maho vuonugoromo ae sarerēmiromo uēvarueje: No ae aho'obēhe mami'e vuovoromo i'ovoromo ri'ōjē'ero javuē'ero ē hesi majaho mami'e barējē'e hōjo. Jō sisēho ēhi jōrovamu hejē'ero Christian ae gōero gōero Keriso avoho uehorovaroho vuonugē'ejō. ¹⁹ Ĕaribōvi ioro'ioirehu God-are jō vuonugaroho rōhu God-are aribōvi maho jabumēro ōbunō'e bibivoromo riravarueje. Jabumē God-are javu hesi ōbu va'ēne jioruome. God-are javu hesi ōbu va'ēne jioruome rōhu God-are javu ōbu hesi ahore ave jō niō'ioho jajivē'eje. Gōho uvē'eje: Badaro gēvaje hōjo di aribōvioho hesiroho jioruomego. O gōho uvē'eje: Ae rahu uvē'oho: Na Bada mae uehorovaje aejevajē uvē'oho ē ahuro mu sisēho vuonugo'irajo. Ĕjōho jajivo'amē'eje.

²⁰ Rōhu ekaresia jabesi uhu jō gōho uehorovone. Osa bōrōmore va'ē'oho ga'a'anue hevōe ramae nu ano'e gō gō jio'amo'iramu. Ioro'ioroho inōmo ma-mabēhēro avoho'amē'eje. Ioro'ioroho ma-ijēro o sa'aēro sisē'i sisē'i avoho'amē'eje. Rōhu jabesi muoho gō gō jiorove. Hevō ioro'ioroho maego maja bōrōmohuni runo'e bahi'i hevō ioro'ioroho sisēgo majae ēhi muevaejarueje. ²¹ Ĕhesi bēhoho ae rahu naehu jajivaje uehoro sisē gohō'ōjē'oho ē aho hevō maho va'ēne jio'ē'e. Ĕhi jiē'e aho mae nugē'ero hesi Bōrōmo hesi muoho mabēhe ajami'ē'e. Mu mae rabe rabe rovamū vaejē'oho eni jio'ē'e. ²² Rōhu a i'ehu sisē ōmo'i nimaruoho gorō'i a'i aviēhi jiē'oho sivoho gane. Bada dē vōvōbajo'o uhure uehorovoromo huhu ajēmijōro ua gavarue aribōviohu'o gemuoro hibe juvoromo mu mae vae'i God mae uehorovo'i a ioro'ioroho jasi dē vōvōbajo'ero rajēhi'i ē'o gane. Ĕhi jiē'e

muoho nuninö bamone. ²³ Röhu nuni ramoramov'ëro simano sisërëromo jö aho'ahamirovarue jöho nadi ejëhone. Ja'o iae gavanue. Ëhi jië'e jö aho'ahamirov'ëiroho ëhuro iro muorovo'e vaejarueje. ²⁴ Röhu Badare mu vaejaje ahuro bogo iro muorovo'oho vae'i a'i ae aho'o jabesi örire huë baejëvonövo'ë'e. Ma-taemorovoromo jöho avoho röjëhinövo'ë'e. ²⁵ Ae göehu hesi jö ahë'iroho huro sanu'e jögoroho juvö'ö majëhinövo'ë'e. Juvö'ö majëhijë'oho hesi nani'o nani God-ro jabesi simanoho huotovëho'iramu jabumë uehoro sisëho vuonugo'i jö maho avoho ga'ë'ö. ²⁶ Urimë'i ëhi jië'e ariböviohuro Satan-are guare rireromo va'oromo Satan-hu nimaje muohemu vaenövareje. Röhu jabumë jö ma avoho gavë'ohuro ëhuro avo'avoho uehorovoromo Satan-are guare jëvájoho suorovoromo maro va'ë'ö.

3

Maja viture sisë ariböviehu huë vavaeni barue'iröhoho ëhi jië'e aribövi Timothy-hu gorëvo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu ave jöhu'o avo'avoho uehorovone. Sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovë'iroho huë vavaene böröme rue'ë'e. ² Ëhesi bëhoho ae aho'obëhe jabesi sinohuremu rajahirovo'ë'ö. Bövie bise'e gö'o gö'o döre baebe va'i nimo'ë'ö. Jö huhe ë'oromo jöe gö gö ëma ato'ë'ö. Jabesi simanëro ëma uehorovoromo uvo'ë'ö: No a ioro'ioroho iosirëmiromo masijoho javuajëjo. Jö sisë ato'ë'ö. Vëmu vavu'o jabesi jöho aho'ë'ö. Suvuoro bojëmamu baejë'oho huë ma jöho bogo uehorovo'i ma-bae'ë'ö. God-are mu maho ijumo'ë'ö. ³ Jabesi aganoho bogo huë baejëvo'ë'ö. Nue hu'o'i sanuëmë'oho bogo e'ë'ö. Ae gö jabesi jö sisëho sarerëmiromo ato'ë'ö. Mue bövie bise'e nimaruohe ëma ömo'ë'ö. A umijaje ö sisëho va'ëne jëvo'ë'e. Mu maho bijönimo avoho'ë'ö. ⁴ Aganoho sarerëmiromo sisë vaejëvo'ë'ö. Bogo avo'avoho uehorovë'e mu sisëho ëma vae'ë'ö. Simano bövie vaeromo uvo'ë'ö: No eni javuajëjo. God bogo nimo'irögoro sino sasohë'e nimorohë'e muohemu ehemu nimo'ë'ö. ⁵ Ma-döëremu God uehorovoromo hesi muoho vae'i uhoho God-are darugoho bogo herovarueje. Ëhi jië'e aribövioho gorëvo'iranego uave. ⁶ Ëhesi bëhoho ëhi jië'e aribövi ioro'iorohuro sareris-arerëmiromo sanuëmibe osare osare va'oromo nu gö gö uehorovarue magonahoho sarerëmijego jabesinö va'arueje. Ëhesi bëhoho ë magonahoho mu sisë vaebe rovë'ëro ëhu'ëro dë juhuoninëgajeje. Dë juhuoninëgego mue gö gö nimarueje. ⁷ Mue gö gö nimoromo majae ëhi jöe gö gö hebe va'arueje röhu jö ma bae'iröhoho bogo eni jëvo hesije. Ëhi jië'e magonaho ömo'ömohe sarerëmijarueje. ⁸ Sarerëmiromo God-are jö maho aharueje. Urimë'i a ihe Jannes'o Jambres'o Moses-are jö aharëhi ë sareri'e ariböviohuro ëhi God-are jö maho aharueje. Jabesi simanoho sisërëjëvë'ëro uehoroho bogojëve. God mae uehorovaroho rireromëvë'eje. ⁹ Röhu ë aribövi jabesi muoho bogo marë'i urimë'i Jannes'o Jambres'o jabesi mu simano rumo'e jiamu aehu gavarëhi ëhi ae aho'obëhe garuomo'ë'e ë aribövi jabesi muohu'o simano rumo'e jië'e jio'iramu.

Paul-hu hesi majae barë'ia'amu Timothy jögoru börömo bojamade jöhoje.

¹⁰ Röhu ja bogo ëhi jië'e aho jave. Na diehi diehi röjëhibe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na diehi hibe rovode öroho iae ja gavë'e jave. Bëhoho rabëni mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Na God diehi mae uehorovobe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu bogo nu huodëgo'i ma-sanuovoromo mu vaebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu a nasi dë vövöbajo'ere uehorovëvobe

rovodoho iae ja gavë'e jave. Naehu dë vövöbajo'o bogo u'uholi ma-biririvobe rovodoho iae ja gavë'e jave. ¹¹ Aehu sisë vaejevo'i arijamu huë vavaene gö gö rue'i hijamu Antioch amore Iconium amore Lystra amore sisë vaejevo'i arijamu huë vavaeni diehi baebe rovodoho iae ja gavë'e jave. Ëhi jië'e huë vavaenoho baejamu röhu God-ro ajemamu mae jevobe rovadeje. ¹² Röhu na bogo gemuoho huë vavaenoho bae'i ae rahu Iesu Keriso'o gemuore bimuvoromo God-are jöhemu ejahobe va'i nögë'oho a ioro'iorohuro ëho garomo bijönimoromo jabesi örire sisë vaejêvo'i ari'iramu huë vavaene baenövo'ë'ö. ¹³ Aribövi mahuro huë vavaene bae'i röhu sisë ariböviohu'o sareri'e jö majêhijarue ariböviohu'o avevejö'e mu sisë vaejaruoho jaburo ijonö gö'o döre sisë börömo mae vaebe va'ë'ö. Sisë vaebe va'oromo ae gö sarerëminövo'ë'ö o jabu'o ae gö jabesi sareri'e jöho heromo mae hörömo ejëhonövo'ë'ö. ¹⁴ Jabumë ëhi sisërêjêvo'ë'e. A'i jero heromo biririvoromo mae uehorovane jöhuremu ma'eno titimoromo uehorovobe va'one. Ëhesi bëhoho ë jö röjahijare aribövioho ja iae gövuanueje. ¹⁵ Iae ja'o gavanue ja bise'lo javade majare jero aevoromo God-are surire jöho hebe rovanueje. Ësurire jö gavë'ohuro ëhuro jasi simanoho ajivavo'iramu garomo uvo'a'anue: Naro ëhi'oromo Iesu Keriso mae uehorovoromo ëhuro bogo sisëroho va'i maro va'ejöjo. ¹⁶ Röhu God-are surire jöho aho'obëhe ëho God-hu bojëmamu jajivare jöhoje. Ëjö adahë'ohuro ëhuro God-hu nimego noehu vaejarue muoho marêjajeje. Ëhuro God-are muoho huruoho majêhijarueje. Mu sisëho aharueje. Juvö'ö majêhijarueje. Mu ma hesi öroho röjêhijarueje. ¹⁷ Noehu God-are surire jö adahoromo ëhi jië'e mu vaejê'oho ëhuro God-are aribövioho no uehoro mae darugo mae bövie bise'e eni javuë'ëro ëhu'ëro mu mae aho'o vaejê'oho eni javuo'ë'e.

4

¹ Röhu God-are nunire Iesu Keriso-are nunire jögore bogo bise'lo vadu'oho majahi'ëjo. Uvone: Iesu Kerisoro sa'are raromarue ariböviohu'o vuovavuë'e ariböviohu'o no aho'obëhe göromo mevavuo'ajëjo. Huro nosi nunire rueromo böröme namiromo aho'obëhe muebejavuo'ajëjo. Ëjöho uehorovoromo uvone: Paul-hu Iesu Keriso-are nunire jögoru majehi'ie'ajoho böröme hö uvoromo avoho ejehone. ² God-are jöho darugo'lo majêhine. Ae nimë'oho o bogo nimë'oho biririvoromo majêhine. Jöe majêhijego avoho uehorovoruomo'iro. Mu sisë vaejê'oho ahëvone. Darugo'e jö maho majêhijego heromo biririvoromo mu ma-maemu vaeruomo'iro. Nadi u'uholi biririvoromo jöho röjêhinövone. ³ Ëhesi bëhoho rabëni. Majae ijonöho aëro God-are jö maho bijönimoruomo'ë'e. Jö maho bijönimo'i sareri sareri'e jöe gö gö he'i hia'e avohoruomo'ë'e. Hia'e avohoromo ëhuni sareri sareri'e ae gö gö sö rueruomo'ë'e ëhuro he'i nimarue jö bëhoho röjêhijego heruomoröhëro. ⁴ Ëhi jië'e aribövioho sö rueromo jö maho vuonugo'li sareri'e jöhuremu uehorovoruomo'ë'e. ⁵ A'i jero rabe rabe rovë'iroho avo'avoho uehorovonövone. Huë vavaene rovë'oho nadi u'uholi biririvone. Keriso-are jö maho majêhinövone. Ëmuoho ma'enone. Jasi muoho aho'obëhe avoho ma'eno titimone.

⁶ Ëhesi bëhoho nasi majaho barë'irögoro ë'e. Jew rajehu God rajahiromo jovo otehoromo God bojamijaruëhi ëhi nasi sino haho'oho God-are örire suvore bojamiromo guomo'ie'e. Majae dunovo'iramu na ave sa'aho vuonugo'ëjo. ⁷ Mu ma baejodoho naro nasi uehoroho darugoho aho'lo bojamiromo biririvoromo vaejê'ëro ëhu'ëro ruahö'öromo vae barêjê'e jeve.

Noehu mae uehorovarue jöho ma'enë'e jeve. ⁸ Èhu'ëro avevejö'e mu mae vaeromo ruahö'öjode hesi suvuoroho ö'idöre nugehë'eje. Badare majaho rue'iramu huro no avoho mevavuoromo gövuajëro jië'ëro ë suvuoroho bojemi'ë'e. Röhu bogo na gemuoho bojemi'i a'i ae rahu hu rovego ga'i nimarue ariböviohu'o ëhi jië'e suvuoroho bojemi'ë'e.

Paul-hu hesi jö bise'o bise'o jajivade jöhoje.

⁹ Röhu ma-burëro nasi öröro rue'i ë'o gane ¹⁰ rabëni hesi bëhoho Demas-ro sa'are muohemu nimoromo na remo'i Thessalonica amore va'irögoro Crescens-ro Galatia sa'are va'irögoro Titus-ro Dalmatia sa'are va'ë'e jiaje. ¹¹ Luke-ro gemuëro bogo va'ë'ëro huro rueromo gevajeje. O Mark mae ajamuijaje ae jiaje ëhuni hu'irae rovego huro muoho ajemi'iro. ¹² Röhu naro Tychicus nugö'öjamu Ephesus amore va'adeje. ¹³ Röhu urimë'i na Troas amore hijodevare nasi runoni niögöho Carpus-are osare nugo rovë'e jeve. Èhuni ja rovë'iroho baejeho ruene. O biriri'e suri suriohemu uehorovo avohoromo ujuoheho ruene suri suri ioro'iorohu'o ëhu'o.

¹⁴ Röhu copper inömo avoho'amaje ae Alexander-ro nasi örire mu sisë bëhe vaejevadeje. Èhuni hu sisë vaejevadëhi Badaro i'ue ëhi mana bojami'ë'e. ¹⁵ Röhu jero gavë'i muoho vaene. Iahuro ja'o sisë vaejavö'ë'e. Èhesi bëhoho huro nosi jöho aho avohë'ego uave.

¹⁶ Röhu urimë'i na court vaejevarevaroho aho bogo na'o ho riravoromo nasi jöho ajemiromo majëhijareje. Ae aho'obëhe na vuororemijareje. Èhi jië'e muoho sisëgo na nege God-ro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugojöro. ¹⁷ Ae aho'obëhe vuororemi'i a'i Badaro na'o namiromo biriroho bojemadeje ëhuro naro hesi muoho vae barëromo hesi jöho majëhijego sa'a ioro'ioro raje ae aho'obëhe heruomoröhego. Èhi'oromo na vörö'e mi hesi jö'ore jevanovamu Badaro ajemiromo baejevamu ëhuro sisëho bogo birohodeje. ¹⁸ Na sisë'i jevamu Badahu baejevadëhi na sisë birovebe va'ë'o ho huro ëhi baejevoromo avoho muebejevonövo'ë'e ëhuro naro ö'idöre va'oromo huhu böröme namiromo muebejavuaje öri ari'ere ë hi'irodego. Hesi ihoho ma-mae jiemu jiobe va'ë'e. Iae mae.

Paul o Christian ae gö gö jabuhu Timothy'o a ioro'iorohu'o jejëmijare jöhoje.

¹⁹ Röhu Prisca'o Aquila'o jejëmiromo Onesiphorus-are aganohu'o jejëmijode höne. ²⁰ Röhu Erastus Corinth amore hijadoho iae ëhi hije. O Trophimus guomo guome baejamu Miletus amore nugo rovodeje. ²¹ Èhuni jero ma-burëro ruene. Buru börömo majaho rueromo ja rue'irane öroho tarijööni uave.

Eubulus Pudens Linus Claudia ö mueno'o ioro'ioroho ëho jaburo jasi örire jejämijö.

²² Badaro jasi aru'ahohu'o jioromo jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövë'e. Ahia mino'e.

TITUS

Paul-hu Titus jejamade jöhoje.

¹ O as'e Titus Paul naro ave jöho jasi örire jajive. Na God-are mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

Èhesi bëhoho God-hu baejövade aho magonahoho naro ajëmijajeje jaburo God mae uehorovobe hesi jö maho garomo ejahobe va'iröhego. ² Ejahobe va'oromo muebejë'i uvoruomöhego: Ioro'ioremu maro raromo'ejarëjo. Èhi maro raromo'iröhego mami'e sa'a bövi bise'o bogo bamade majare God-ro mae uvadeje: Iae èhi jio'a'ajëjo God hu sareri'e jöho bogo jövajëro jië'ëro. ³ Maro raromo'iröhe jöho èhi uvë'ëro gavade majaho eni jiamu gagorovo huhu uvade jöho hesi aribövioho sama'e majëhijadeje jaburo ae majëhiröhego. Röhu è jöho na'o bojemiromo uevadeje: Naehu uvode ma raromo'irarije jöho ae majëhinëjo. God baejavuoromo manö bamavuaje ahuro è muoho bojëmijë'ëro èhu'ëro hesi mu vaejaje ae jevoromo Iesu Keriso-are apostle jeve.

⁴ Röhu naro Titus jasi örire jejamije. Naehu God uehorovajëhi ja'o èhi gemuoho uehorovanuëro javë'ëro èhu'ëro ja nasi harihu mae jave.

Na nege God Vavuohu'o Iesu Keriso manö bamavuaje ahu'o èho jaburo huë baeromo ajamijego maro hi'iranego.

Titus-hu Crete hiromo mu vaeröhe jöhoje.

⁵ Röhu Crete sa'are naehu ja ramoromo rovode hesi bëhoho èhuro Keriso-are ekaresia jabesi mue rabe rabe bogo eni jëvajokho jero avohëhego mae jio'amoröhego. O naehu uavodëhi ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho jero amore amore èhi bahibe juvo'iranego. ⁶ Ekaresia muebe'amo'iröhe a duvahoho èhi jio'amo'iro. Èhi jië'e a duvaho hesi ihoho ma-maemu jio'iro. Hu magonahe ma-gemu masu'iro. Hesi aboji harihu'ohuro nadi hia'e biriri'övoromo aruëre anumëre ëma jijihoi'iro. Èhioho bogojio'i a'i ma-mae uehorovarue aribövie jëvo'iro. ⁷ Iae ekaresia muebejaje aho bogo a muoho a'i God-are muoho muebejaje jiaje èhuni hesi ihoho ma-mae jio'iro. Nadi jö giagia'e aho nadi burëro vörönimaje aho nadi vörö'e jovo iromo simano sisërëjë'e aho nadi vörö ë'aje aho nadi moniemu uehorovaje aho jio'iro. ⁸ A'i osare sösjëvo va'oromo nihudëgaje mu maemu nimaje taemorovaje jögore baeromo mueberovaje God avoho uehorovaje gororovaje èhi jië'e ae jio'iro. ⁹ Noehu majëhibe rovare èhi jië'e jö maho biririvoromo mae uehorovo'iro èhuro eni jioromo jö mae avoho röjëhiromo mu ma vaeruomaje a jabesi uehoroho birire bojëmi'i o göho jö aho'ahovarue aribövi jabesi uehoroho huotovëho'iröhe.

¹⁰ Jö aho'ahovarue aribövioho aho'oje. Jöho bogo e'i bëhi rumo'e sareri'e jöho röjëhijarueje. A ioro'iorohu'o röhu Jew rajo Christian aribövioho jaburo èhi ë'arueje. ¹¹ Èaribövi jabesi jöho ahëhore. Èhesi bëhoho jabumë sisë uehorovë'i moniemu nimoromo jabesi sareri'e jöho röjëhijego agane gö gö uvarueje: Nani mae höromo rireromarueje. ¹² Jabesi Crete sa'a rajo jö majëhijaje a böröme gemuëro uvadeje: Crete rajoho sareri'e muoho javuobe vörö'e mi va'ëne javuobe mu bijöni'e iemu mahëro ue'ahanovobe rovë'e javuajëjo. ¹³ Huhu uvade jöho iae maeje. Èhi jië'e jiaje èhuni jöho darugo'o majëhijego jaburo Keriso-are jöhemu avoho uehorovo'i ¹⁴ a'i Jew rajehu jabesi uehorö jö ëma sarerëmiromo majëhijaruoho vuonugo'i. O aehu öri ma

bijönimoromo jöe gö ëma bojëmijarue jö mae uehorovaruohe vuonugo'iro. ¹⁵ Ae rahu dë vövöbajo'e ma-maemu jië'oho garomo uvarueje: Inöme aho'lo sisë sisë bogojio'i ma-maemu jio'amajëjo. O ae rahu dë vövöbajo'lo sisë jioromo Keriso bogo ma uehorovë'oho ëma uvarueje: Bövioho bise'oho sisë jio'amajëjo. Röhu jabesi uehorohu'lo dë vövöbajo'ohu'lo sisërëjävë'eje. ¹⁶ Jö'ëro uëvarueje: No God gavarue höjo. Röhu mu sisëmu vaejaruohuro ëhuro röjahirovego no gavarueje jabuhu ëhi atarue jöho sarere jiejo. Jabumë sisë bëhe jioruome. Jöho bogo eruome. Mu maho bogo vae hesi jioruome.

2

Ekaresiaehu God-are jö avoho uehorovoromo mu avoho vae'iröhego Titus-hu röjëhi'iröhe jöhoje.

¹ Jabumë ëhi jië'e mu sisë vaejarueje röhu jero God-are jö ma jiaje ëhi jië'e muohemu röjëhijego jasi ariböviohuro ëhi vae'iro. ² Ama'i mavojoho uëne: Jemesi simanoho sasohoromo mu maemu uehorovoromo taemo raromorëne. God avoho uehorovoromo ae avoho huë baejëvoromo avoho biririvorëne. A mavojoho ëhi uëne. ³ O magonaho mavojoho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhiromu uëne: God gemu uehorovobe jijihonövorëne. Ae gö jabesi jö sisëho nadi atemu atorëne. Nadi vörö'e jovohemu iemu irëne. Mu maemu röjëhijego magonaho i'oho he'irarëne. ⁴ Magonaho mavojoho ëhi uëne. Jaburo mu mae röjëhijego magonaho i'ohuro heromo baruohu'lo asis'ohu'lo rajëhi'iro. ⁵ Taemo raromo'iro. Aho bogo sihëvo'iro. Amoho avoho muebe'iro. Baru jabesi jöho ejëho'iro. Christian magonaho i'ohuro ëhi ë'iramu gëgorovo aho God-are jöho bogo agoruomo'ë'e.

⁶ O a i'oho ëhi jië'e jöe gemuoho majëhine. Uënego ma-taemo raromo'iro. ⁷ Röhu jero mu maemu vaejego ae aho'obëhe ja garomo uehorovoromo uvoruomo'iro: Ë'ego no'lo ëhi jië'e muoho vae'irarëjo. Nadi uehore gö gö bae'i ma-taemo hiromu jöho röjëhine. ⁸ Jö maemu jövnego aho jasi jöho heromo bogo sisë'ioho atoruomo'iro. Ëhi jië'oho nosi jö bijönimoruomaje ariböviohuro Christian aribövi nosi jö sisë ato'iröhoho bogo eni jëvo'iramu javoje baeromo ma-raromo'ë'ö.

⁹ O ae gö jabesi muemu vaejëharue aribövioho uëne: Jemesi a masijo jabesi jöho aho'obëhe ejëhego jaburo gëromu nimoroho'irarëne. A masijo jabesi jöho nadi aho majëhirëne. ¹⁰ Jabumë nadi vajiohuvodëgorëne. A'i mu maemu vaejego ae göëro gëromu uvoruomo'irajo: God-are jöho iae mae höjo. God no manö bamavuade a hesi jöho uave. Mu aribövioho ë jöho majëhine.

¹¹ Ëhi jië'e jögoru röjëhi'irane hesi bëhoho God-hu huë baejavuaje muoho ae aho'lo nosi nunire rovë'eje ëhuro baejavuego maro va'iröhego. ¹² Ëmuoho rovë'lëro ëhuro God-ro röjahuijajeje noro God bogo uehorovarue muoho sinehu nimarue mu sisëho dejonö bu'ö'i ma-taemorovë'i mu mahuremu uehorovë'i God rajahijë'i ave sa'are raromo jijihojöro. ¹³ Ëhi ë'ë'i muebejarueje ë nimoroho'iröhe maja rue'iröhire nosi A Böröme God no maro bamavuaje aho Iesu Kerisoro aji'lo rovego ga'i. ¹⁴ Iesu Kerisoro nosi jöëni guomorovadeje sisëhu ruahö'öjavuadoho ahego noro maro raromoröhego. O nosi dë vövöbajo'oho u'ovahuego no hesi aribövi maemu jioromo mu maemu vae'i nimoröhego.

¹⁵ Ëhi jië'e mu öroho röjëhinövone. Jögore mëmiromu mu sisëho ahonövone. Daruge baejë'e javaje jöho darugo'lo majëhijego aho jasi jöho bogo mana aho majahi'i.

3

Christian aribövi no diehi mu vae'iröhe jöhoje.

¹ Jasi ekaresiaho uëne: Jemesi sa'are simano vaeruomaje ariböviohu'o jemesi a masijo ioro'iorohu'o nadi biriri'övoromo juahëmi'i jabesi jöho ejëhorëne. Mu mae bövie bise'e ömo varijëne jiorëne. ² Nadi ae gö jabesi ihoho ijumorëne. Nadi irovorëne. A'i ma-u'emu raromoromo a mahu'o a sisëhu'o jabesi örire ma-jö sanu'e majëhiromo huë baejëvonövorëne. Ëhi uëne. ³ Ëhesi bëhoho no'o uehore bogojië'e aribövie javuonövadeje. Jöe bogo e'i aruëre anumëre ëma jijihonövareje. Sinehu nimaje mue gö gö ëhuremu uehorovonövareje. A jabesi mu mahuni o böviëni bise'ëni dë vörönimoromo bijönaguonövadeje. Sisë javuo'ego aëro bijönaguonövareje. No'o göëro göho nue huodamirovonövareje. ⁴ A'i avevejö'oho God manö bamavuaje ahuro huë baeromo ajamuijamu no gavë'e javue. ⁵ Ajamuiromomo baejavuoromo manö bamavuë'eje. Bogo noehu mu ma vaejarohunioho bogo ëhunioho ëhioho ë'i a'i huro noni vavaenimoromo ëhuni manö bamavuadeje. Ëhesi öroho aviëhije. Huhu nosi sisë u'ovahuadohuro hesi Aru'ahuhu i'o baejavuadohuro ëhuro i'orëjavuadeje. ⁶ ËAru'ahoho God-ro jovonö'e otehodaguadeje Iesu Keriso no mare bamavuaje a hesi ihore. ⁷ Hu ëhi ë'ade hesi bëhoho huro huë baeromo ajamuiromomo nosi sisëho mu'uvahuë'ëro noro muebejë'i uvoröhego: No hesi aboji harihu'ëro javuë'ëro Vavu hesi bövioho bise'oho baeromo ëhuro ma-ioro'ioeromu maro raromo'ëjarëjo. ⁸ Ëjöhö iae mae.

Na nege jero ë jöhö darugo'o majëhijego ëhuro God uehorovoruomaje ariböviohuro ma-mu maemu avoho uehorovoromo vaeruomoröhego. Ëhi jïë'e mu vaejë'oho iae maeje. Ëhuro ae aho'obëhe marëjëvo'ë'e. ⁹ A'i simano rumo'e jö berohemu beroharuoho bogave ejëho'irane. Hijo miono'o jabesi iho jöemu atemu ataruoho bogave ejëho'irane. O Jew rajo nosi jögoru hesi bëhohuni jö aho'ahamirovoromo irovaruoho bogave ejëho'irane. Ëhi jïë'e jöhö ëho ma-jöeje. No ëho uehorovë'oho ëhuro bogo maho javuo'ë'e. ¹⁰⁻¹¹ Ae göehu jö sisë majëhiromo ekaresia adovëvaje ëhi jïë'e aho jögore majahiromo bogo ejahamu gavë'oho röhu maho majahinövone. Bogo ejahamu gavë'oho uvone: Ëhi jïë'e a hesi simanoho sisë bëhe höne. Hesi sisëro jïë'ëro i'ue bae'a'ajëne. Ëhi uvoromo ë a hesinö dejoho bu'öne.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Röhu naro Artemas o nani Tychicus jasi örire nugö'ö'ejo. Nugö'öjego ö'ego evaro Titus jero ma-burëro Nicopolis amoro rueromo birohevone buru majare na Nicopolis hi'i uvë'e jevaje ëhuni. ¹³ Zenas jögoru gavaje ahu'o Apollos'o avoho gëromomo ie bövie bise'e ajëmijego huë mae va'iro. ¹⁴ Na nege nosi ekaresia ariböviohuro mu maho avo'avoho vaeromo bogo eni jëvë'e aribövioho ajëminövoröhego. Ajëmijë'ohuro ëhuro jabumë bogo ëma raromo'i i'o mu'e vaejarue aribövie jëvo'ë'e.

¹⁵ Ave na'o raromarue aribövioho aho'obëhe jaburo Titus jasi örire jejamijö. O no'o gemuore Iesu mae uehorovarue aganoho naro jejëmijode höne.

God-ro jemë ae aho'obëhe huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

PHILEMON

Paul-hu Philemon jejamijade jöhoje.

¹ O asë'e Philemon nosi aemo'aeme no'o bimuvoromo mu vaejanue aho na Iesu Keriso-are jöëni savoji gagore hijaje aho Paul na'o nosi öe Timothy'o noro niö'iro jasi örire jejamijö.

² O Apphia nosi ma'inoho o no'o gemu mae Satan'o muorovaje aho Archippus o Philemon jasi osare gagovarue ekaresia aribövioho ëhu'o jejemijö.

³ Na nege God nosi Vavuohu'o Bada Iesu Keriso'o huë baeromo ajëmijego maro raromo'irarijego.

Philemon-hu Iesu mae uehorovoromo God-are aribövi huë baejëvonövade jöhoje.

⁴ Philemon Paul naehu God-are örire jö jövë'iroho naro jasi jöhu'o jövoromo nasi God hesi örire huë mae uavajeje. ⁵ Ëhesi bëhoho naro hejajeje aëro jasi jöho atoromo uvoruomego: Jero God-are aribövioho aho'obëhe huë baejëvoromo Bada Iesuare örire mae uehorovanue höjo. Ëhi heromo ëhuni God mae uaromo ⁶ ëninamiromo uavajeje: God jero ajaminego Philemon no'o gemuore mae uehorovavajohuro ëhuro hesi simanoho jiororovoromo Kerisohu bojamuijaje huë maho bövioho bise'oho ga avoho'irajo. ⁷ Öho jaehu God-are aribövie aho'obëhe huë baejëvanohuro ëhuro jabesi dë vövöbajo'oho sanuovëhë'e jave. Ëhuro na dë mae jevego nimoroho avohajeje.

Onesimus Philemon'o hiromo ju'ebijë'ëro sionëro ö'ëgo Philemon-hu hesi sisë uehorovoromo vuonugoromo röhu maho baeröhe jöhoje.

⁸ Ja ëhi jië'e huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni ave jöho ua'ie'e. Na nego'ibejo na Keriso-are ihore darugo'e jöho bojamiromo ua'ibejo: Jasi muoho vaejëjo. ⁹ Röhu bogo ëhioho ë'ejo. A'i ja huë baejë'e ae javë'ëgo ëhuni naehu nimaje jöho ma-sanu'e majahi'ejo. Paul na Iesu Keriso-are jö majëhijaje ae jevo'i aviavejö'e na hesi jöëni savoji gagore hijaje aëro jevë'ëro ¹⁰ ëhuni naehu huë baejaje harihu hesi jöëni naro jasi örire ave jöho uave. Naro savoji gagore hiromo ajamamu huro Keriso baejadeje. Ëhuro hu nasi harihe jianove. Na Onesimus-are jöho uave. ¹¹ Onesimus-are iho hesi bëhoho ajamuijaje ahoje. Röhu hu urimo ja'o hiromo jasi muemu vaejahadevaroho evaroho jasi öriroho bogo avo'avoho ajaminövadeje. Röhu avevejö'oho Keriso baejë'ëro ja'o na'o ajamuijaje aeje.

¹² Iae na nugö'ö'irögoro ë'e vuonorö'ö ö'oromo jasi muemu vaejaho'iröhego. Röhu hu ö'iramu nasi dë vövöbajo'e aho'o hu'o jio'ë'e. ¹³ Naro Onesimus ma'eno'ibejo ëhuro iae na mae jevo'ibejo. Keriso-are jö ma hesi jöëni na savoji gagore hijego Onesimus-ro na'o gemu mae hiromo ja'o röromo ajemi'iröhego ëhuni ma'eno'ibejodoho röhu bogo ma'eno'ejo. ¹⁴ Ja bogo uevë'e naehu Onesimus ëma ma'enë'oho na bijönege hu jasi muemu vaejahaje aego. Ëhesi bëhoho Onesimus-ro ja'o röromo ajemi'iröhego naremuëremu nimoromo hu ma'enë'oho sisë jio'i a'i jaehu nimoromo Onesimus-hu na ajemijöro uavë'oho iae maeje. Röhu jasi jöho bogo baejë'ëro jevë'ëro ëhuni na bogo ma'eno'i jani nugö'ö'ejo.

¹⁵ Onesimus ja'oho bogo hi'i dirö'ö göro majae ma-bisemu hijadeje. Ëhesi bëhoho nani hu vuonorö'ö ö'ego jero ma-ioro'ioemu bae'iranego. ¹⁶ Avevejö'oho hu bogo ma-jasi muemu vaejahaje aho jio'i a'i jasi huë baejanue ö maeje. Iae na hesi örيره börömo bëhe uehorovajeje. Röhu jero na iosiremiromo börömo mae hu uehorovo avoho'anue ë hesi bëhoho hu jasi mu vaejahaje ae jioromo ja'o hu'o Badare ae gemuoho jëv'ego.

¹⁷ Ëhuni jaehu uvë'oho: Paul Philemon na'o havaje ae hö uvë'oho ëhuro jaehu na rajehiromo baejevo'ibejanëhi Onesimus ö'ego ëhi rajahiroromo baene. ¹⁸ Huhu mami'e mu sisë vaejavadoho o jasi mae sisë'e bojami'iröhoho bogo bojamijadoho uevego naro hu'o röromo jasi örيره mana bojami'iro. ¹⁹ Paul naro ave jöho nasi övëro jajivoromo uave: Iae naro manaho bojami'ejöjo. Röhu jaehu mana ajemi'irane jöho na bogo ua'ejo. Ëhesi bëhoho naro ja ajamijamu jero Keriso baejë'ëro ëhu'ëro bogo sisëroho va'i maro va'o hesi jave. Röhu ë jöho bogo ua'ejo. ²⁰ Io'o öho naehu nimaje jöho Badare jöëni ejehego mae jevo'i. Ejehoromo ëhuro Keriso-are ihoro nasi dë vövöbajo'oho sanuovehone.

²¹ Röhu na uehorovoromo uve: Naehu nimaje jöho ejeho'anuëromo ave surire jöho jajive. Iae na garomo uve: Naehu uavaje jöho jero eromo röhu gö'o döre vae avoho'anuejo. ²² Röhu naehu hi'irode röho'u'o avohehone. Ëhesi bëhoho na uehorovoromo uve: Jemëhu nasi jöëni ëninamijarujohuro ëhuro God-ro ajemi'iramu na savoji gagore jioromo höröromo jemesi örيره ö'ejöjo.

Christian ae göehu göehu Philemon jejamijare jöhoje.

²³ Röhu Iesu Keriso-are jöëni na'o savoji gagore hijaje aho Epaphras-ro jasi örيره jejamije. ²⁴ O Mark Aristarchus Demas Luke ëhi na'o gemu mae Keriso-are mu vaejarue aribövioho jabu'o jasi örيره jejamijö.

²⁵ Bada Iesu Kerisoro jemesi aru'ahohu'o jioromo huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

HEBREWS

God-hu uavamu hesi Harihehu jö majahuijade jöhoje.

¹ Urimoho God-ro mue gö gö majae göro göro vaebe rueromo ehuro hesi jöho röjëhi'ego jö hesirire baeromo majëhinövare ariböviohuro baeromo nosi hijo miono'oho majëhinövareje. ² Ehi'obe rovadoho avevej'e ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovamu God-ro uavamu hesi Harihohuro jöho majahuijê'eje. E'Harihoho God-ro uavê'ëro sa'ae bövie bise'e bamadoho êho ijonö hesi bae barê'iröhohoje. ³ Iae hu God-are aji maho baeromo ehuro no ajivavuajeje. God jiajêhi hu êhije. Hesi darugo'e jöho jövoromo ehuro sa'aho bövioho bise'oho aho'o ma'eno titimajeje. Huro nosi sisêho u'ovahuonugoromo dö mare ajiomoromo God börömo jiaje a hesi övo manö hijadeje. ⁴ Ehu'ëro jiê'ëro anerae aho'obêhe iosirëmiromomo huro dö mare hijajeje. Göho hu God-are Harihëro jiê'ëro hu iho bövi maho baejamu hesi ihohuro anera jabetesiroho iosirëmijê'eje.

God-are Harihehu anera ömo'ömo iosirëmijaje jöhoje.

⁵ God-are Harihehu anera jabesi iho iosirëmiromomo iho börömo baejade jöho God-are surire jajivadoho gavarueje. God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ave jöho ua'i ma-hesi Harihoho gemu uavadeje:

Ja nasi Harihoho javajêjo.

Jaruvoho naro ja baejavê'e jevajêjo.

O God anerae bogo gemu vadu'o hesi jöho jövoromo ae uê'i ma-hesi Harihu hesi jöhemu uêvadeje:

Na hesi Vavuoho jevo'i

hu nasi Harihoho jio'a'ajêjo.

⁶ Jö göho God-hu hesi Harihu Muri sa'are nugö'öjadedevare evare uvadeje:

Na negajêjo God nasi aneraho aho'obêhe jaburo ê aho gemu rajahiruomoröhego.

⁷ O anera bogo iho masijo jio'amaje jöho huro uvê'eje:

God naro nasi aneraho avohêvego bururae'amaje höjo.

Nasi mu ajemijarue aru'ahoho avohêvego vëni hödurae'amaje höjo.

⁸ Anera jabesi jöho êhi uvo'i Harihu hesi jöho êhi uvê'eje:

God ja böröme namijanuoho êhi namiemu namibe va'a'anuêjo.

Böröme namiromomo jero jasi öri ari'oho avoho muebejanue höjo.

⁹ Ja mu maho nimo'i mu sisêho bijönimanue höjo.

Ehuni God jasi A Börömoho naro ja baejavoromo huê mabêhe bojamijamu jero jasi aribövioho iosirëmijê'ëro ja börömoho javajêjo.

¹⁰ Röhu God-are Harihu hesi örire jö göho êhi uvê'eje:

Bada ni'i'ivadiroho jero sa'aho bamane höjo.

Ö'idöhu'o jasi övëro avohane höjo.

¹¹ Sa'ahu'o ö'idöhu'o barê'i a'i jero biririvoromo hiemu hi'a'anuêjo.

Sa'ahu'o ö'idöhu'o niögëro buraerovanovo'ajêjo.

¹² Aehu niögu suhi'o muotoho bahijaruêhi êhi ö'idöho sa'aho rori'oho bahi'anuêjo.

Aehu niögu jijö boremi'ö'i i'io io'amaruêhi ö'idö mamioho sa'a mamioho êhi mu'u'i i'e avoho'anuêjo.

A'i ja vadune manaere aho'o êhi ma-jiemu jiobe va'a'anuêjo.

¹³ God-ro anerae bogo gemu vadu'oho ua'i ma-hesi Harihohemu uavadeje:

Nasi övo manö ro hijego
ja'lo muorovarue aribövioho naro ruahö'öjëvego
hörëro vijuvo taemo'amo'irane höjo.

¹⁴ Harihoho ëhi böröme jio'i a'i anerae aho'o jabumë ma-God-are mu vae-jaharue aru'ahe jio'ame. Ëhi jio'amë'ëro God-ro rëmö'öjego jaburo rueromo God-hu ijönö mare ramuo'iröhe aribövioho no ajamuijarueje. Ëhu'ëro jië'ëro God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu börömo mahoje.

2

God-hu baejavuoromo mare ramuaje jö noehu avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ God-are Harihohuro aneraho iosirëmiromo hu böröme jië'ëgo ëhuni noehu God-are jö hejaroho bogo rumonimo'i biririvoromo ma'eno'ejo jöho nugo'i öre gö va'ojöëni. ² Urimoho aneraëro Jew rajo hijo miono'o'ho God-are jöho bojëmareje. Ëaneraho bogo masijehu jëvadeje röhu jabesi jöho bogo sareri'ehu jio'i iae mae jiadeje. Iae mae jië'ëro ae rahu jö bogo ejëho'i mu gö gö vaejë'o'ho i'ue mana baenövareje. ³ A'i jaruvoho God-hu nosi aru'aho mare ramuaje jö bojamuijadoho ëho jö börömeje. Ae rahu ë jö vuonugë'o'ho i'ue baejöëni gororomo huruomoromo dinö'e va'ejo. Huruomo'iröhe öroho bogoje. Ëhesi bëhoho bogo aneraho uö'i Badaro aevoromo hesi jö'ëro majahuijamu jö hejare aribövioho jaburo ë jöe gemuoho majahuiromo uövuareje: Iae mae-ëjo. ⁴ Röhu bogo jabesi sivuoho ëma majahui'i a'i God-ro jabesi jöho ajëmiromo bogo gavarue darugo'e mue gö gö vaenövadeje noro garomo jöho mae uehorovoröhego. Darugo'e muoho vaeromo huhu nimadëhi hesi Aru'ahoho ua'ëgo noehu mu mae vaeröhe suvuore gö gö ëhi bojamuinövadeje noro ëhu'o garomo jöho mae uehorovoröhego.

Iesu hu baejavuoromo manö ramuade a böröme jiaje jöhoje.

⁵ Röhu ëhi jië'e mu masijoho ëho u'emu jioröhe öri ari'o i'o hesi muohoje. Na ë hesi jöho jajive. God-ro ë öri ari'o i'o bamo'i uehorovadevaroho bogo uvadeje: Aneraëro masije riravoromo ë öri ari'o'ho mueberuomo'ajëjo. ⁶ Bogo aneraho jaburo mueberöhego uvo'i a'i jöe gö God-are surire uvë'eje: God-ajo. Sa'are aribövioho ma-bise'e javuajëjo.

Röhu jero nosi jöëni uehorovanue höjo.

Nosi ihoho bogojavuanovajëjo.

Röhu jero no muebejavuanue höjo.

⁷ Anera masijo jio'amaje jabesi bëhire sa'are aribövioho no bamavuane höjo. Ajohu'o iho mabëhohu'o bojamuane höjo.

⁸ Noro hörëro taemoromo muebe'amoröhego bövie bise'e nosi hörü uhunö bahijahuane höjo.

Ëhi jajivë'eje. Bövi bise'o nosi hörü uhunö bahijade jö hesi bëhoho aho noro aho'obëhe ruahö'ö'amoromo muebe barë hesi javue. Röhu avevejö'o'ho bövioho bise'o'ho nosi hörü uhuroho bogojavuë'ëro ëhu'ëro aho no bogo aho'obëhe taemoromo muebe'amarueje. Ëhi jië'e muoho nosi nunoho bogo gavarueje u'emu garöhëro. ⁹ A'i noro ae gemu Iesu iae gavö. Iesu hu döre jiadoho God-ro hesi nimoro huë baejavuoromo hu uavamu ruvebiromo anera jabesi bëhire hijadeje ae aho'obëhe noni guomoröhego. Hiromo vavaene baeromo guomamu ëhuni God-ro hu döro bamoromo ajohu'o iho mabëhohu'o bojamamu baejadeje. Ëho iae no gavö. ¹⁰ God-ro aboji harihu'e aho'obëhe aji'ere söjavuo ujuoho va'i nimamu ëhuni baejavuoromo mare

ramuo'iröhe a börömoho Iesu uavadeje huro vi'ehe baejoro ehuro mue aho'oböhe ruaho'amoromo eni romoromemu jiego no baejavuoromo maro ramuo'iröhego. God-hu bövi bise'o avohoromo muebe'amajohuni ehuni huhu Iesu ehi uavadoho mae jiadeje.

¹¹ Röhu nosi sisë u'ovahuaje aho Iesuoje. Sisë javuego u'ovahuaje aribövioho iae no javue. Röhu hesi Vavuohu'o nosi Vavuohu'o gemuohoje. Vavue gemuoho javuë'lëro Iesuro bogo javojimo'i ma-uvajeje: No ö mueno'e gemuoho javuajëjo. ¹² Iesuhu uvaje no ö mueno'e gemuoho javuajë uvaje jöho God-are surire jajivoromo ehi uvë'eje:

God jasi jöho naro majëhi'iramu nasi ö mueno'ohuro heruomo'ajëjo.

Naro jasi ariböviohu'o gemuore hiromo jasi örire rajahiromo jöho io'ejöjo.

¹³ Röhu Iesu ae aho'o no'o gemuore jiaje jöho gö'o jajivoromo uvë'eje: Naro uvonövo'ejöjo: Hesi God-ro gemuëro ajemi'ajëjo. Röhu jöe gö'o uvë'eje: Na aviae jevajëjo. Na God-hu bojemade aboji harihu'ohu'o gemu mae hijajëjo. Iesu'o no'o gemu mae javuajë jöho ehi jajivë'eje.

¹⁴ God-are aboji harihu'e javuajë uvadeje. Röhu aboji harihu'ohu'o no sino haho'e biroge köe javuë'lëro ehuni Kerisoro araeromo hu'o sino haho'e biroge köe ehi gemuoho baejadeje ehuro guomoröhëro. Guomego vuovo'iröhe öri hesi vörö baejaje aho Satan hesi darugoho mu'uvaho barë'iröhego. ¹⁵ Satan-are darugoho mu'uvahego no vuovavuoröhe ë hesi juhuonoho barëjahuo'iröhego. Ehesi bëhoho urimë'i vuovavuo'iröhoho uehorovoromo juhuonivobe rovereje. Juhuoni juhuoni raromaro diehi'oromo vuonugojöëni ehuni sisë'i raromareje. Ehi jië'e juhuonoho barëjahuo'iröhego ehuni guomadeje. ¹⁶ Aveho iae mae. Iesuro bogo aneraho ajëmi'i a'i Abraham-are ujoho no ajamuijajeje. ¹⁷ Ehu'lëro jië'lëro huro araeromo hesi ijoraje nomë va'ëne jiadeje. Eöre gemu jiadeje ehuro hu God-are muoho vaeromo priest böröme mabëhe jioröhëro. Ehi jië'e priest jioromo noni vavaenimoromo muoho avoho vaeromo a nosi sisëho u'ovahuoröhëro. Ehuni no va'ëne jiadeje. ¹⁸ Sisëhuro Iesure dëre bijiohamu vavaene baej'lëro ehulëro huro garöhe sisëhu nosi dëre bijioho gövuego huhu ajamui'iröhoho iae hu eni jie.

3

Iesuhu Moses iosiramiromo böröme jiaje jöhoje.

¹ Christian aganomë God-ro uëvadeje jemë'o hesinö jëvojöro. Ehuni Iesu uehorovo avohore. Iesuro God-are ihore jöe majahuijajeje. Hu nosi priest börömohoje. Ehu'lëro noro hu mae uehorovoromo hesi jöho huruoho majëhijarueje. ² Huro God-are örire muoho baeromo ë muoho avoho vaenövadeje. Urimë'i Moses-hu God-are mu avoho vaejahoromo God-are aribövioho aho'o muebejëvonövadëhi Iesuro ehi gemuoho ë'adeje. ³ Röhu Iesuro Moses iosiramiromo iho börömoho baejë'eje. Ehesi bëhoho Moses hu ma-God-are agane gemuoho jio'i Iesu hu God-are agano gagovade aeje. Eaganoho gagovë'lëro ehulëro Iesure ihohuro Moses-are ihoho iosiramijë'eje. ⁴ Agane gö gö bogo ëma jio'i aëro gagovoromo gemuoro nugo'amë'eje. Agano gagovoromo bövi bise'o avoho'amade aho God-je. ⁵ Moses God-are mue vaejahaje aëro jië'lëro God-are agano ioro'iorohu'o hiromo hesi muoho avoho vaenövadeje. God-are muoho avoho vaeromo God-hu ijönö majahui'iröhe jö jiajëhi jië'e jöho huro urimo ae majëhinövadeje. ⁶ A'i Keriso bogo ma-mu vaejahaje aehu jio'i hu God-are Harihe jiadeje.

Hu God-are Harihëro jië'ëro God-are aganoho avoho muebe'amajeje. No'o God-are agane javue. God-hu maro ramuoröhe jöho bogo vuonugo'i biririvoromo nimorohë'i uehorovobe va'ë'ohuro ehuro no ëhi javue.

God-are ariböviehu nuho'iröhe jöhoje.

⁷ Ehuni God-are Aru'aho hesi jöho avoho ejahore. Hesi surire jöho ëhi uvë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho

⁸ nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho nadi ehioho ë'orëjo.

Jabuhu a rumo'e sa'are raromoromo God nasi dë bijioho gavarëhioho nadi ehioho ömorëjo.

⁹ Jemesi hijo miono'ohuro nasi mu masijo gabe rovaroho ëho bogo uehorovo'i

nasi dë bijioho gebe rovaroho vadune 40 barëjade höjo.

¹⁰ Ehuni God naro ë aribövi jabesi örire bijönimoromo uvode höjo:

Majae ëhi jabumë dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovo'i

nasi mu hesi öroho bogo avoho baerumë'e höjo.

¹¹ Ehuni uvoromo naro dë vörönegamu jöe darugo'o jövoromo uvode höjo:

Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomö'ajëjo. Bogo mae bogajo.

¹² Agonomë ëhi jajivë'e jiaje ehuni gavë'i raromore. Jemë a ioro'iorohuro God bogo ma uehorovarue uehoro sisëho baeromo ehuro darugo'e aho God vuonugo'aruje. ¹³ A'i göëro göho jögore mamirovore. God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje: Ave jaruvore majaroho nadi hia'oho biriri'övorëjo. Eüövuade jaruvore majaho bogo barëjë'e jiaje evaro majae ëhi göëro göho jögore mamirovore ehuro jemë a ioro'iorohuro sisëho garomo bogo simane huotorovoromo ehioho hia'oho biriri'övo'irarije.

¹⁴ Jögoru mamirovo'irarije hesi bëhoho noehu aevo'i biririvoromo mae uehorovarëhi jië'e uehore gemuoho ma'eno titimobe va'ojuvo majae barëjamu bogo vuonugë'ohuro ehuro no Keriso'o gemu mae javuajeje.

¹⁵ God-are surire mami'e adahare jöho uövuë'eje:

Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho

nadi hia'oho biriri'övorëjo.

Jemesi hijo miono'ehu hia'i biriri'övoromo God na'o muorovarëhioho nadi ehioho ë'orëjo.

¹⁶ Röhu rahumëro jöho heromo ri'öromo God'oho muorovareje. Moses-hu Egypt sa'are jioromo söjëvo rovade aribövioho ae aho'o jaburo huotorovoromo God'o muorovareje. ¹⁷ O God-ro rahumesi öriroho bijönimobe rovadoho vadune 40-ho barëjadeje. God-ro mu sisë vaeruomaje aribövioho bijönimadeje. Eäribövioho sisë vaeruomë'ëro ehü'ëro a rumo'e sa'are vuovo momorö'öbe va'oruomadeje. ¹⁸ O God-ro jöe darugo'o uvadeje: Jabumë

bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomö'ajëjo. Bogo mae bogajo. Ehö rahumesi jöho jövadeje. Jö bogo ejahare aribövi jabesi jöho jövadeje.

¹⁹ Ehü'ëro jië'ëro no garomo uvö: Nosi hijo miono'ehu bogo ma uehorovarohuro ehuro jabesi sa'are va'o nuho'iröhoho bogo eni jëvade höjo.

4

¹ God-ro mae uövuë'eje noro va'oromo hu'o raromoromo nuhoröhego. Ehuhu uövuade jöho bogo barëjë'e jiaje ehuni juhuonivoromo gavë'i raromore. Ijonö God-ro a ioro'ioro jemesi muoho garomo uvojöëni: Rueromo

na'lo nuho'irarijoho jemë bogo eni jëvavjë uvojöëni uëve. ² No God-are jö maho hejë'e javue. Urimë'i a rumo'e sa'are jijihoruomade ë aribövioho jabu'lo ë jö maho hejareje. Hejareje röhu bogo marëjövadeje ë hesi bëhoho hejare jöho bogo ma uehorovë'ëro. ³ A'i no Iesu mae uehorovarue ariböviohuro iae va'lo God'lo gemu mae raromoromo nuharueje. Ënuho'iröhe jö God-are surire adahare jöho ëhi uövuë'eje: Naro dë vörönegamu jöe darugo'lo jövoromo uvode höjo: Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomola'ajëjo. Bogo mae bogajo. Ëhi jajivë'eje röhu ë hesi urimo God-ro sa'ae bövie bise'e bamamu evare hesi muoho barëjë'ëro jaruvoho bogoje. ⁴ God-hu mu barëjade jö God-are surire jajivaroho majae 6-ho barë'i 7 jiade jö jajivarire ë gavarueje. Ëjöho ëhi uvë'eje: Majae aho'obëhe 6-ho barë'i röhu 7 jiamu gavë'i God-ro hesi muoho aho'obëhe vuonugo'i nuhade höjo. ⁵ Röhu ave God-are surire jöhu'lo jajivoromo uövuë'eje: Jabumë bogo na'oho ro raromoromo nuhoruomola'ajëjo. Bogo mae bogajo. ⁶ Ëhu'ëro jië'ëro urimë'i God-are jö ma heruomade ariböviohuro hesi jöho bogo ejahoromo ehuro bogo va'lo hu'lo gemuoroho raromoromo nuhareje. O ae göehu göehu va'oromo God'lo raromoromo nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhi gemuohoje. ⁷ Ëhuni God-ro majae gö bamoromo uvë'eje: Ave jaruvore majahajo. Ëhesi bëhoho urimë'i hia'i biriri'övore aribövioho vuovëvadoho va'ujuvo majae ëgo'lo barëjamu evare God-ro uavamu David-ro noehu adahare jöho jajivoromo uvadeje: Ave jaruvore majaroho God-hu majëhijaje jö hejë'iroho nadi hia'oho biriri'övorëjo.

⁸ Urimë'i Joshua-hu Israel aribövi jabesi sa'are söjëvo va'adevare ë ariböviohuro God'lo raromoromo nuhoruomola'ibejo majae göre nuho'iröhe jöho God bogo bamo'ibejo. Röhu jabumë bogo God'oho raromoromo nuhareje. ⁹ Bogo nuhë'ëro ëhu'ëro God-are ariböviehu nuho'iröhe jöho bogo barë'i iae ëhije. Urimë'i majae aho'obëhe 6-ho barë'i majae 7 jiamu God-hu aevoromo nuhade ëhi jië'e nuho majaho God-ro noni bamahuë'eje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho God-hu hesi mu vuonugo'i nuhadëhi ae rahu va'lo God'lo raromoromo nuhë'oho i'u'e muoho ëhi vuonugo'i nuhoruomajeje. ¹¹ Ëhuni no va'lo God'lo raromoromo nuho'iröhoho avoho vae ga'ejo ehuro ë hijo miono'ehu God-are jö bijönimoromo sa'are rireromarëhioho no bogo ëhioho ë'iröhëro.

¹² God-are jöho darugo ma-ma'eje. Darugo ma-ma'ëro jië'ëro ë jöho kaejö va'ëneje. Hesi kaejö anio ruë jio vië jië'ohuro nosi dëre nure aho'obëhe ro bijioho gövuajeje. Röhu nosi kaejöho anio rumo'e jio'amo'i God-are kaejöho anio ma-ma'eje. Ëhuni no diehi diehi nosi uhure uehorovoromo nimiruoho God-ro nosi dë vövöbajolere göromo hesi jöho ma-darugo'lo ahorrëro majahuijajeje. ¹³ Iae ae bövie bise'e God-hu bamavuadoho hesi nuniroho bogo gurihiroho javuo'i a'i aho'obëhe God-hu gövuajoho ma-va'orahoro gemu javue. God nosi börömego noro hesi nunire riravoromo ua'ejo: Iae no ëhi ëhi vaejë'e javuajëjo. Ëahuro no gö barëjë'eje.

Iesu hu priest börömo ma jiaje jöhoje.

¹⁴ Röhu no priest börömo maho javue. Huro ö'idöre God-hu jiaje mare ë ajiomadeje. Hesi ihoho Iesuoje. Hu God-are Hariheje. Ëhuni noro mae uehorovoromo huruoho majëhijarue jöho ma'eno titimo'ejo. ¹⁵ Nosi priest börömohuro gövuaje nosi uehoroho darugoho u'uhoromo mu sisë vae hesi javuego göromo hu bogo ma-nunëremuoho gövuajeje. Nosi dëre

mu sisëhu rabehu rabehu bijahuo'i hijajëhi sisëhuro nosi priest bërömo hesi örire ëhi gemuoho vaejadeje. Ëhi gemuoho vaejamu bogo ejadeje. ¹⁶ Ëhuni ë'ego no birivoromo God-hu bërömo namiromo hijajire ë va'oromo nosi jöho majahinövo'iro God-hu hesi nimoro ajamuijajohuni. Noehu va'oromo jö majahijë'o ho huë vavaene baejavuo'iramu evare huro noni vavaeni-moromo huë baejavuoromo ajamui'iramu mae javuo'ë'e.

5

¹ Ave sa'are raromarue priest masijo jabesi muoho aviëhije. Ae gemu ae aho'obëhe jablesirire jiego God-ro baeromo muro bamajeje huro God-are muoho ë aribövi jabesi jöëni vaeröhego. Muro bamë'ëro priest bërömhuro ë aribövi jabesi jöëni muoho vaeromo mi suvuorohu'o suvuoro ioro'iorohu'o God-are örire bojamijajeje huro jabesi sisëho uehorovoromo vuonugëhoröhego. ² Ave sa'are hijaje priest bërömhuro garöhe ae gö simane garaejanovamu o öre sisë'i sisë'i jijihamu gëvë'o ho uvo'ë'e: Priest-oho na'o u'uhevë'ëro ëhi jïë'e mu sisëhuro baejevaje hörömo jögoroho ma-u'emu avoho majëhi'ë'e. ³ Ave sa'are priest bërömo ho u'uhë'ëro mu sisë vaejajeje. Mu sisë vaejajëro jïë'ëro bogo a ioro'ioro jabesi sisënioho gemu a'i hesi sisëhuni mi suvuoroho God bojami'ë'e huro hesi sisëhu'o uehorovoromo vuonugahoröhego. Bogo bojamijë'o ho sisëje. ⁴ O aevoromo priest bërömo mu vae'ië'iroho aho bogo sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest bërömo muoho bae'i a'i God-hu uavë'ohuro ëhuro priest muoho baejajeje. Priest bërömo aevo'i jiade hesi ihoho Aaron God-hu uavamu priest mu baejadëhi God-hu uavë'ohuro priest muoho ëhi baejajeje.

⁵ God-hu uavego priest mu baejaruëhi ëhi Kerisoro hu'o bogo hesi sivuoho uehorovoromo döroho bamorovoromo priest bërömo muoho bae'i a'i God-ro priest muro bamoromo Keriso uavadeje:

Ja nasi Hariho javajëjo.

Jaruvoho naro ja baejavë'e jevajëjo.

⁶ O God-hu priest mu bojamade jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Melchizedek priest jiadëhi

ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

⁷ Iae Iesuro ave sa'are hijadevare evare uvadeje: God ajemego bogo guomevo'iröhoho iae eni hö uvoromo darugo'o uvë'i nivë'i ëninamiromo ua gavadeje ajamijöro. Iesuro God-hu nimajoho ma-u'emu ejahonövä'ëro ëhuni God-ro hesi jöho ejahadeje. ⁸ Hu God-are Harihe jiadeje röhu vi'ehe baeromo ëhuro God-are jö ejaho'iröhe öroho gavadeje. ⁹ God ejaho'iröhe öroho ganugoromo eni romorome jiamu evare öroho jiovahuadeje ëhuro ae rahu hesi jö ejahë'o ho ma-ioro'ioemu maro raromoröhego. ¹⁰ O God-ro jöe majahiro mo Iesu uavadeje: Ja priest bërömo ho javajëjo. Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi javanovajëjo.

Noehu Iesu uehorovaruoho bogo vuonugo 'iröhe jöhoje.

¹¹ Melchizedek-are jöho aho'obëhe majëhi'irodoho jeve. Röhu jemesi simanoho i'u'eje. Na diehi diehi jöho röjëhi'ejo. ¹² Jemë Christian vaejar-ijoho majae ëgobövie baejë'e jeve. Ëhuni jemëro ae gö jö röjëhi'irarijoho eni jëvo'ibejo iae mae jio'ibejo. Röhu jöho bogo avoho baejë'ëro jemë ni-marujeje God-are jö aevo'i röjëhijamu hejarijoho aëro röhu maho röjëhijöro. Jemë amure asisö'o ho va'ëne jëvanove. Biriri'e i ma bogo ue'aharuje aribövie jeve. ¹³ Amemu ue'ahë'e Christian aribövioho ma-asisö'o va'ënëro jëvë'ëro mu ma hesi jöho bogo ömo gavë'ejö. ¹⁴ A'i biriri'e i maho hesi a

ma'ëremu ue'ahoruomajeje. Ëhi jië'e Christian ariböviohuro mami'e muoho ömo garomo simanoho avoho uehorovobe rovë'ëro ëhu'ëro gavarueje di muoho mae jiego di muoho sisë jiego.

6

¹ Asisö'lehu uehorovaruëhi ëhi uehorovaruje jëvaje ëhuni ë'lego no Keriso-are jö samaho samaho urimo hejaroho bogo ëhemuoho uehorovo'i a'i hesi jöho i'e gö'o gö'o döre uehorovobe va'i ëhuro a duvahehu uehorovaruëhi ëhi uehorovo'iröhe. Christian mu vae'iröhe jö aevoromo ae röjëhijaruoho bogo ëhemuoho jemesi öriroho röjëhi'i ari'ejo. Mu sisë vaeromo sisërëjaruoho vuonugo'iröhe jö hesi bëhoho God ma uehorovarue jö hesi bëhoho ² sisë jovehu u'ovarue jö hesi bëhoho övo simano taemarue jö hesi bëhoho ijonö vuovoromo ri'ö'iröhe jö hesi bëhoho mana mae o sisë God-aro ioro'ioremu bae'iröhe jö hesi bëhoho ëhi jië'e jö urimo röjëhijaruoho bogo ë jöe gemuohemu röjëhi'i ari'ejo. ³ A'i God-hu nimë'oho jö i'e gö gö uehorovobe va'ejo a duvaho va'ëne javuojöro.

⁴ O aehu urimo God-are nuni aji'e jö baeromo ö'idö hesi suvuro garomo God-are Aru'aho no'o gemu mae baeromo ⁵ hesi jö ma heromo vuëvëvamu ijonö bae'iröhe darugoho gö avevejö'e baebe va'ojuvo ⁶ röhu huotorovoromo Keriso uehorovaruoho vuonugo barëjë'oho ëhi jië'oho no diehi'oromo ajëmi'ejo jabumë röhu maho sisëho vuonugo'i huotorovoromo mae uehorovo'iröhego. Öre bogoje. Rabëni ëhi jië'e aribövioho jabesi dë vövöbajo'ere sisë'i uehorovaruohuro ëhuro God-are Harihoho korosire röhu maho ano taemanovoruomajeje. Ano taemanovoromo ëhuro Iesuare ihoho a nuniro ijumoruomajeje.

⁷ God-are huë mae baebe va'ojuvo Keriso vuonugo'iröhe jöho naru uhunö'e i'o mu'ero bamo'ejo. Ënëro mure rue'i hiromu sa'ae sanuovego ëhuro iruno'e bövie bise'e ri'amego mu arijo'oho jaburo mabëhe gagovo bahiruomajeje. Ëhi jië'e i'o mu'oho God-ro avoho muebe'iramu mamabëhe jio'ë'e. ⁸ O ënehu mure rue'i hijamu röhu mure ma-bibë'e resu resu sisëhuremu ri'amë'oho uvarueje: Ëi'o mu'oho sisë höjo. Ëhi'ego God-ro i'o mu'oho ma-sisë'i avoho hesije vëniro bue'öromu ijumo barë nahonahovo'iröhëro.

⁹ Nasi aganomë iae na ëhi jië'e jögoroho uhu'e majëhijë'e jeve. Röhu na uehoro mae baeromo uve: Jemë bogo ëhioho jëvajëjo. Iae aji maho baejë'ëro God'o maro raromo hesi jëvajëjo. ¹⁰ God bogo sisë'ioho uehorovajeje. Jemëhu mu ma vaejarijoho hu bogo rumonimo'ë'e. O jemëhu hesi örire uehorovoromo hesi aribövi ajëmijarijoho röhu jaruvohu'o ëhi gemuoho ajëmijarujoho ëhu'o bogo rumonimo'ë'e. ¹¹ Röhu na negajoho jemë ae gemu gemu jemëhu God-are muemu nimo avoharujëhi ëhi gemuoho nimo avohobe va'ojuvo hujeji maja viture jemë nimoromo muebejarujoho bae'a'aruje. ¹² O jemëhu God-are jö uehorovaruojoho u'uhëvo'iröhoho na bijönege. A'i na nege a ioro'iorehu biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro huhu ajëmi'i uëvadoho biroharuëhi jemë'o jabesi muoho gavë'i ëhi ë'irarijego.

God-hu ajamui'iröhëro mae uövuade jö noehu biririvoromo mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹³ Iae God-ro Abraham ajami'i uavadeje. Röhu bogo ma-ua'i a'i darugo'e jöho majahiromu ëhi mae uavadeje. Ae gö God iosiramiformo börömo jië'oho bogojjadeje God-hu ë a hesi iho uvoromo darugo'e jö majahi'iröhoho.

Ëhu'ëro jië'ëro hesi ihoho uvoromo ëhuro hesi darugo'e jöho majahiromo
¹⁴ Abraham uavadeje: Iae naro jasi örire mae vaejavoromo a uje aho'obëhe
 bojamibe va'ejöjo. ¹⁵ Bojamibe va'ejöjamu Abraham-ro heromo biririvo-
 romo uvo'i hinövadeje: Na iae bae'ejö uvoromo God-hu uavade ujoho iae
 birohadeje. ¹⁶ Sa'are aribövi noehu darugo'e jö majëhijë'oho ae gö hesi
 ihehu nosi iho iosiramuiromo hu börömo jiaje ë a hesi ihoho uvoromo
 darugo'e jöho majëhiromo ëhuro mae uëvarueje. Ëhi ë'ë'oho aho bogo
 ijönöho ë jöho aho uö'ë'ö. ¹⁷ O God-ro nimadeje hu ajamui'i uövuade
 aribövioho røjahuijego noro garomo uvoröhego: Iae mae-ëjo. God-ro
 ajamui'i nimadoho bogo vuonugo'ajë uvoröhego. God-ro ëhi nimoromo
 hesi iho uvadohuro ëhuro darugo'e jöho Abraham majahijadeje. ¹⁸ Ëhu'ëro
 jië'ëro God-hu ajami'i uvade jöhu'o hesi iho uvoromo darugo'o uvade jöhu'o
 ë jöe niö'ioho bogo sisërë'ë'e. Ëjöho God bogo sareramui'ë'e. Ëhuni nomëro
 mami'e huruomoromo God-are burure va'ë'ëro uvo'ejo: God jö maemu
 jövajëromo ëhuro uehoro mae bae avohoromo biririvoromo uvo'ejo: Iae
 huro uövuadëhi iae ëhi maro ramuo'ajëjo. ¹⁹ Hisiehu munë beromo e'u
 derire ba'amego vanagi ma'enegro namijajëhi huhu maro ramuo'iröhe jöho
 noro uehorovoromo nosi dë vövöbajo'oho biririvoromo riravarueje. Iae
 uvarueje: God'o nosi ririre urahadoho Iesuro niögunö'e babu'öromo God-
 hu jiajire nosi sisëho avohahuo'i va'o hijë'ëro jië'ëro iae ëhuni huro ijönö
 maro bamavuo'ajë uvoromo ëhuro bibivoromo riravarueje. ²⁰ Iae God-hu
 jiajire Iesuro nosi jöëni urimo va'ë'eje. Hu priest böröme vaejë'eje. Priest
 böröme vaejë'ëro Melchizedek priest jiadëhi hu ëhi priest jiajoho ëhi jiemu
 jio'ë'e.

7

Priest hesi ihe Melchizedek-are jöhoje.

¹ Melchizedek hu Salem amore böröme naminövade ae jiadeje. O göho hu
 God dö mare hijaje hesi priest böröme jiadeje. Abraham-ro a masijohu'o
 muorovoromo muo'amonugoromo rovamu gagorovo Melchizedek-ro hu
 bihoromo huë mae hi'iröhe jöho bojamadeje. ² Bojamamu Abraham-
 ro ujuoho rovade inömo inömoho aho'obëhe mevoromo hue aho'o 10
 bahiromo 9-ho hesi bahi'i gemu God-are suvuro maho Melchizedek ma-
 madeje. Röhu Melchizedek-are iho huotovë'oho ëho aji'e mu ma muebejaje
 a börömohoje. O hesi amo ihe Salem hu ë amo hesi a börömoho jiadeje.
 Salem amo hesi a börömo jiade ë jö hesi bëhi huotovë'oho huë baerovarue
 mu muebejaje a börömohoje. Melchizedek ëhi jië'e a böröme jiadeje. ³ Hesi
 vëmu vavu'e hijo miono'e jabesi jöho bogoje. Hu rahade guomade maja
 hesi jöho bogoje. Ëhu'ëro God-are Harihe hu ioro'ioremu priest jiemu jiajëhi
 Melchizedek ëhi jianove.

⁴ Jemë'o uehorovore. Melchizedek hu a böröme jiadeje. Ëhesi bëhoho
 Abraham hu Israel rajo nosi ni'i'ivade bëhoho jiadeje röhu muorovoromo
 ujuoho rovade inömoho ëho mevoromo hue 10 bahiromo God-are su-
 vuro maho gemu Melchizedek-are örire mamadeje. Abraham-ro God-
 are suvuro maho Melchizedek mamijë'ëro ëhu'ëro no garomo uvarueje:
 Melchizedek-ro Abraham iosiramiromo börömo mae jiade höjo. ⁵ O
 Abraham-are uje gemu Levi jiadeje. Levi-are ado sirino'e jiobe rovaje
 priest-oho jaburo God-are jögoroho ejahoromo Israel rajo aribövi ioro'ioro
 jabesi örire God-are suvuro maho ujuoharueje. Priest-ehu suvuro
 ujuoho'ia'amu gavë'iroho Israel rajo ioro'iorohuro jabesi inömo inöme

mevoromo hue aho'o 10 bahi'amego priest-ohuro God-are suvuoro maho gemu baeruomajeje. Levi rajo priest-ohuro jabesi sa'a rajo jabesi örire suvuoro ho ëhi baeruomajeje. Jabesi sa'a rajoho jabu'o Abraham-are agane gemuoho jioruome röhu jabesi örire ëhi jië'e suvuoro ho baeruomajeje. ⁶ A'i Melchizedek bogo Levi rajo aganoho jiadeje röhu huro Abraham-are örire God-are suvuoro maho baejadeje. Baeromo huë mae hi'iröhe jöho Abraham majahijadeje. Abraham hu God-ro ajami'iröhe jöho majahijamu hejë'ëro ëhu'ëro iae hu huë mabëhe birohë'e jiadeje röhu Melchizedek-ro Abraham-are örire huë mae hi'iröhe jöho majahijadeje. ⁷ Röhu huë mae raromo'iröhe jö heruomaje aribövioho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e huë mae jö majëhjarue aribövioho masije jio'amajeje. Ehi jiajoho iae no ae aho'obëhe gavarueje. E'huni Melchizedek-ro Abraham-hu huë mae hi'iröhe jöho majahijë'ëro ëhu'ëro no gavö Melchizedek-ro Abraham iosiramiro mo börömo ho jië'e jio'ego. ⁸ O Levi rajo priest ömo'öme God-are suvuoro ujuoharuoho jabumë vuovarueje. A'i Melchizedek suvuoro ujuohadoho ë a hesi jöho God-are surire uvë'eje: Hu iae hijajëjo. ⁹ Iae Levi-are ujo ömo'ömohuro God-are suvuoro maho ujuoharueje röhu Abraham-hu Melchizedek God-are suvuoro bojamadevare Levi hu'o ë suvuoro ho Melchizedek bojamanovadeje. ¹⁰ Ehesi bëhoho Levi hu bogo rahë'e hesi hije Abraham-are visöro jië'iro evare majare Melchizedek-ro Abraham birohadeje.

¹¹ Röhu Levi rajo ae Aaron'o hesi ujohu'o Jew rajo jabesi jögoroho muebenövareje. Muebejaroho jabesi muohuro ioro'iore gemu ae ajëmi'ibejo priest göho bogo rue'ibejo. Röhu jemë'o uehorovore. Jabesi muoho bogo eni jië'ëro ëhuni God-ro priest i'e gö baejadeje. Bogo Aaron-are ujo va'ëne priest-oho bae'i a'i Melchizedek jiade ëhi jië'e priest-oho baejadeje. ¹² Levi rajo priest-oho vuonugo'amo'i priest i'e gö baejë'ëro ëhu'ëro jabuhu muebejare jögoroho ëhu'o vuonugo'i jögoru i'e rovë'eje. ¹³ Röhu nosi Bada Melchizedek va'ëne priest jioröhe hesi jö God-are surire jajivaroho ë aho bogo Levi rajo aehu jio'i hesi ae gö jiadeje hesi aganoho priest muoho bogo vaeromo God-are suvuoro bahijarue maratuoho bogo muebenövë'ëro. ¹⁴ No ae aho'o gavarueje nosi Badare agano ihoho Judah rajemu jio'amego. Röhu Moses-hu priest mu jö jövadiroho hu bogo uvadeje: Judah rajëro ë muoho vae'a'aruëjo.

Iesu Melchizedek va'ëne priest jiaje jöhoje.

¹⁵ Röhu priest gö Iesu Melchizedek priest jiadëhi jië'e priest-oho iae rovë'eje. Ehu'ëro iae no ma-samae gavarueje priest mamiohu'o jögoru mamiohu'o barë'i i'e rovë'e jiego. ¹⁶ E'i'o rovade priest-oho hu bogo vavuehu mu vaejade siono harihehu baeröhe ë hesi jögoroho ejë'ëro bogo ehuro priest muoho bae'i a'i ioro'io remu hi'iröhe darugoho baejë'ëro ëhu'ëro priest muoho baejadeje. ¹⁷ E'ioro'io remu hi'iröhe jöho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Melchizedek priest jiadëhi ja ëhi priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo. ¹⁸ Urimore jionövade jögoroho u'uhë'ëro jië'ëro ëhu'ëro bogo maho ajamuinövadeje. E'huni God-ro ë jögoru hesi öroho tugohadeje. ¹⁹ Ehesi bëhoho ë jögoroho bogo ae gemu vadu'oho ajamui'ego ioro'io remu maroho javuonövadeje. A'i God-ro öri i'e jiovahuë'eje. Eöri i'ohuro öri mamioho iosiramiro mo ma-mabëhe jië'eje. Eöri i'o hesi bëhoho no nimorohë'i uvarueje: Iae God-ro ajamui'iramu maro raromo'ejarejo. Euehoro mabëhoho javuë'ëro God-are bëhire va'arueje.

²⁰ Röhu God-ro Iesu priest muroho bogo ëma bamo'i a'i darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Urimoho Levi rajo priest mu bojëmi'ie'iroho aho bogo ëhi jië'e darugo'e jöho uvoromo muoho bojëminövareje. ²¹ A'i Iesuro priest muoho bae'ia'amu God-ro darugo'e jöho uvoromo bamadeje. Ëjöhö God-are surire jajivoromo uvë'eje:

God Badaro ave jöho darugo'o uvë'ëro
bogo vuonugo hesi höjo:

Ja priest jianuoho ëhi jiemu javo'ajëjo.

²² Iesuro priest mamioho iosirëmi'jë'ëro ëhu'ëro God-hu muebejavuoröhe jögoru Iesuhu ma'enaje ë jögorohuro jögoru mamioho iosiramiro mo ma-mabëheje.

²³ Röhu göho Levi rajo priest-oho aho'obëhe jio'amobe rovë'eje rabëni hesi bëhoho vuovëvobe rue'ego muoho bogo ma-biririvoromo vaemu vaenövë'ëro. ²⁴ A'i Iesuro ma-ioro'io remu biririvoromo hijajëro jië'ëro ëhu'ëro a göho hesi sionoho bogo bae'i huro priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesije. ²⁵ Iesu priest muoho ma-vaemu vaebe va'o hesirëro jië'ëro ëhu'ëro ae rahu hesi ihore God-are bëhire va'ë'oho Iesuhu baejavuoromo ma-ioro'io remu mare ramuo'iröhoho hu eni jie rabëni hu bogo guomo'i majae ëhi biririvoromo hiromo nosi jöëni God-are örire jöe majahijajëro jië'ëro.

²⁶ Ëhi jië'e priest börömhuro iae mae ajamuajeje. Hu sisë rumo'ëro jië'ëro hu a ma-maeje. Aribövi sisëho öre gö jio'amo'i hu öre göje. Huro ajiomoromo sa'ae ö'idöe iosiramiamoromo ajio dö maro hijë'eje. ²⁷ Levi rajo priest masijehu ë'onövarëhioho Iesuhu ëhi ë'iröhoho bogoje. Majae ëhi Levi rajo priest-oho jaburo God-are örire mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Urimoho jabesi sisëhuni i'imaminugoromo ijoroho God-are aribövi ioro'ioro jabesi sisëhuni mi suvuoroho i'imami'i arinövareje. Iesu bogo ëhioho ë'i a'i hesi arijo'arije God-are örire bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro hesi suvuoroho majae gemu ma-ioro'io remu bojamirovadeje. ²⁸ Moses-hu bojëmade jögoru hesi uhuroho ma-u'uhë'e aemu priest masije bamobe rovë'eje. A'i ë jögoru hesi ijonö God-ro darugo'e jöho uvoromo hesi Harihoho bamadeje priest böröme jioröhego. ËHarihoho bogo u'uhë'oho jio'i mue aho'o romoromoro ma-ioro'io re gemu bae barëj'eje.

8

Iesu hu nosi priest börömo jiaje jöhoje.

¹ Na jajivobe rovode jö hesi bëhoho aviëhije. Naehu jajivode ëhi jië'e priest börömo javue. Hu ö'idöre ajiomoromo God eni jië'e aehu böröme namijaje a hesi övo manö hijë'eje. ² God-hu jiajire osa hesi muoho vaejajeje. Ëhesi bëhoho huro God-are javu hesi priest muoho vaejajeje. Ëjavuoho bogo maja aru'aho va'ëne amoho jianovo'i a'i God-are javu maeje. Bogo ma-aehu avoho'i Badaro avohë'eje. Ëosa hesi muoho nosi priest börömhuro vaejajeje.

³ Amo priest masije aho'o muro bahijarue hesi bëhoho jaburo mi suvuore övo suvuore gö gö God bojami'iröhego. Ëhuni priest muro bahijarueje. Jabesi muoho ëhi jië'ëro nosi priest börömo'ho övo suvuore jio'ë'e God bojami'iröhego. ⁴ Röhu Iesu sa'are hi'ibejo bogo priest-oho jio'ibejo ë hesi bëhoho hesi Levi rajo priest-ëremu ë muoho vaeromo Jew rajo jögorure jajivare suvuoroho God-are örire bojami'iaruëro jië'ëro. ⁵ O Levi rajo priest mu vaejaruoho ëho ö'idöre jiaje muoho va'ëneje. Ëmuoho ma-arua'ahonö'e

jio'i bogo mahoje. Aviëhi jianove. Moses-ro God-are niögu javuoho avoho'ia'amu evare God-ro uavadeje: Gavë'iajo. Ja'o na'o dahorure ariromo naehu röjahijamu hejanëhi bövie bise'e ëhi vaenëjo. Amo priest ömo'ömohuro ëhi ö'idöre jiaje mu va'ëne vaejarueje. ⁶ A'i Iesuhu baejade priest muohuro Levi rajo priest jabesi muoho iosiramiro mo börömohoje. Èhesi bëhoho Iesuro priest börömëro jië'ëro God'o no ae aho'obëhe nosi ririre namiromo öroho avohahuoromo God-hu muebejavuoröhe jögoroho avohahuajeje. Èjögöru Iesuhu avohahuajohuro Levi rajo priest jabesi jögoroho iosiramiro mo mahoje. Èhesi bëhoho Levi rajehu muebejarue jögoru God-hu Jew rajo aevo'i bojëmadevare evare ma-bisemu ajëmi'i uvadeje. A'i Iesuhu avohahuaje jögoru God-hu aevo'i bojamuadevare evare böröme ajamui'i uvadeje. Èhu'ëro Iesure jögorohuro Levi rajo jabesi jögoroho iosiramijë'eje.

⁷ Levi rajo priest-ehu muebejare jögoru urimo bojamuijadoho eni jio'ibejo God jögoru göho bogo bamo'i uehorovo'ibejo ajamui'iröhëni. Bëhoho bogojio'ibejo. ⁸ Röhu God-hu jövade jö hesi aribövi bogo eni jioruomaje jöho hesi surire jajivoromo ëhi uvë'eje:

Badaro ëhi uvajëjo: Iae majae ijönöho nasi aribövi muebejëvo'irode jögoru i'oho avohoromo Israel rajohu'o Judah rajohu'o mëmi'ejöjo.

⁹ Mami'e jabesi hijo miono'o muebejëvo'irode jögoru mëmodëhioho bogo ëhi jië'e jögoroho mëmi'ejöjo.

Jabesi hijo miono'e Egypt sa'are jëvamu naehu söjëgo rovodevare evare majare jögoroho mëmode höjo.

Mëmamu jaburo jögoroho bogo biririvoromo ejeho'i vuonugare höjo.

Èhuni naro jabumë bogo gëvanovode höjo. Badaro ëhi uvajëjo.

¹⁰ Röhu Badaro uvajëjo: Èmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel rajoho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi simanore ba'amëho'iramu uehorovoruomo'ajëjo.

Jabesi dë vövöbajo'ere jajivëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Èhi'o'iramu jabumë muebejëvo'irode börömoho jevo'ajëjo.

Jabumë nasi aribövi mae jioruomo'ajëjo.

¹¹ Amo rajëro göëro göho bogo röjahirovoromo

aganëro göëro göho bogo majahirovoromo uarovo'aruëjo: Bada avoho gahëjo.

A ininore ëhi va'o a masijore aho'obëhe na ge'a'aruëjo.

¹² Jabuhu sisë vaejaruoho naro jabumëni vavaenimoromo

jabesi sisëho ma-ioro'ioremu uehorovoromo vuonugëho'ejöjo.

¹³ Èjögöroho i'e hö uvade hesi bëhoho urimore bojamuade jögoroho iae mamiraejë'eje. Röhu jöe rabe mamiraeromo sisërëbe va'ajoho ëho ma-burëro barë'ië'e.

9

Jew rajo a mami priest masijehu God-are örire mi kö suvuoro bojaminövare jöhoje.

¹ Èurimore jögoru hesi uhuroho God rajahi'iröhe öri hesi jöho jiadeje. O sa'are vaejare javuoho jiadeje God ë rajahi'iröhoho. ² Èjavuoho niögëro vaejareje. Èosa gagoho ririro iromo tariojamu osae niö'i jëvadeje. Viënörirre osaroho iro bahijarue gijoho maratuoho maratu döre bahijare God-are ioho

ëhi jio'amonövadeje. Ëosa hesi ihoho God-are osa maho jiadeje. ³ Niögehu iromo tugohë'e ë hesi ruënörire osa gö hesi ihoho God-hu jiaje osaho jiadeje. ⁴ Ëosa'eroho ridi'e oso buejarue maratue gold-ehu avoharoho o God-are jögoru bamare mauaho ë inömo niö'ioho ë dirö'ore jëvadeje. Ëmauaho hesi sinoroho gold-ëro ruë numë havo rova'oromo taemo titimë'e jiadeje. Ëmaua gagoroho gold'e ramaho God-hu i'imëmade ie gö hesi ihoho manna aegë'oho ë jiadeje. Göho Aaron-are ijaho sirinohjadoho maua gagore jiadeje. Göho munë ha'osire God-are jögoru jajivo'amadoho maua gagore jiadeje. Ëinömoho niö'i gemu maua gagore jio'amadeje. ⁵ O maua dönöho vivoju'e majo va'ëne aehu avoharohuro rirarovareje. Ëinöme niö'i jabesi bëhoho uvoromo ë'areje: God-are ajoho aviae höjo. Röhu nume maua döho God-hu sisë mu'unövadoho jiadeje. Ëdirö'oho majo va'ëne jabesi vivojohuro aegahareje. Ëinömo jabesi jöho naro ma-bisemu jövë'ëro vituoho vuonuge.

⁶ Ëinömoho aho'obëhe ë avoho bahijë'ego evare priest ariböviohuro viënörire osare aevoromo majae ëhi va'oromo God-are muoho vae'i arinövareje. ⁷ A'i ruënörire osaroho hesi ma-priest börömohuremu vadune gemu hesi uhure majae gemu rumo va'onövadeje. Rumo va'ie'iroho bogo övemuoho va'i a'i mi köho baeromo ë osare rumo va'oromo God-are örire bojaminövadeje. Hesi sisë hesi jöhuni bojamiromo a ioro'ioro jabesi sisëhu'o röromo ëhuni bojaminövadeje. ⁸ Hesi ma-priest börömohuremu ruënörire God-hu jiaje osare va'ë'ëro jië'ëro ëhu'ëro God-are Aru'ahohuro ma-sama'e röjahuijajeje noro garomo uvoröhego: Viënönire osa hesi mu jiadevaroho evaroho God-hu jiajire va'oröhe ojoho bogo jiovahuë'e jiade höjo u'emu jiovahuoröhëro. ⁹ God-hu ë niögu javuohu'o ë javu hesi muohu'o bamade hesi bëhoho jaruvo noehu God uehorovarue mu maho ëho maja aru'ahonö'e röjahui'iro ëhuni bamadeje. Ëosaroho mi suvuore o suvuore gö gö God i'imaminövareje. God-ni ëhi vaenövareje röhu bogo ëhuro herovonövareje jabesi dë vövöbajo'ere sisëho barëjêho'ego. ¹⁰ Ëhi jië'e suorovo hesi bëhoho ma-i ijaruoho jovo ijaruoho jovo eguaruoho inömo u'o'amaruoho ëhi jië'e jöhuremu jionövadeje. Ma-dajo hesi jöhemu God-ro ma-jahuri bamadeje ëhuro ëhi jiobe va'ojuvo hujeji hesi mu öri mami tugoho'i Keriso-are mu i'o jiovahuo'iröhe majaho rueröhego.

Iesuhu hesi kö God-are örire suvuoro bojamade jöhoje.

¹¹ Jaruvoho Keriso rovë'eje. Hu priest börömohuro jië'ëro avevejö'e hesi mu maho vaejajeje. Urimoho ma-aehu niögu javu börömo vaejarire priest masijohuro ë rumo va'oromo muoho vaenövareje. Avevejö'oho Keriso bogo ëhi jië'e javuoroho rumo va'ë'ëro muoho vae'i a'i javu ma-mabëhire rumo va'ë'ëro muoho vaejajeje. Ëjavu mabëhoho bogo aho vaejë'ëro ëhu'ëro God-hu bövi bise'o bamade noehu ga'amaruoho gö jio'amo'i ë javuoho hesi ahe göje. Ëhu'ëro ë javuohuro javu mamioho iosiramiro mo börömo mahoje. ¹² Kerisoro ë javu börömore va'oromo muoho vae'irögoro bogo goat hesi köho o cow harihu hesi köho baeromo ë osaroho va'adeje God-ni bamahoröhëro. A'i hesi kö maho baeromo osare va'oromo evare God jiajire ma-ioro'iore gemu va'oromo no baejavuoromo ma-ioro'ioremu maro ramuadeje. ¹³ Röhu Jew rajehu jabesi sinore sisë baeromo ëhuro God bogo avoho rajahi'ie'iroho priest-ëro goat hesi köho o ano'e cow hesi köho baeromo hijiovodëgonövareje. O cow harihu hesi muomöho jovohu'o buarohoromo baeromo hijiovodëgonövareje. Hijiovodëgo'ego jabesi dajore jiaje sisëho barë'ego ëhuro God-are örire rajahijë'oho iae mae jëvonövadeje.

14 Mi köehu rabehu hijiovodëgo'ego dajore jiaje sisë u'o'amonövaroho majanovo'i a'i Keriso-are kö rovadoho ëho mu börömo mahoje. Ëmu hesi bëhoho Kerisoro ioro'ioremu jiaje Aru'aho hesi darugohuro biririvoromo hesi dajoho God-are örire bojamirovoromo guomorovadeje. Hu mu sisëho bogo vaej'ëro ëhu'ëro huro suvuro mabëhe vaeromo hesi arijo'arije bojamirovadeje. Bojamirovamu köho rovë'ëro ëhu'ëro mu sisë vaeromo nosi dë vövöbajo'o ijumorovaruoho u'ovahuo'iramu herovo'ejo sisëho barëjahuo'iramu. Sisëho barëjahuo'iramu ëhuro God mae hijaje a hesi muoho noro avoho vaenövo'ejo.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro God-hu muebejavuo'iröhe jögoru i'o marëjade jöhoje.

15 Ëhuni Kerisoro God'o nosi ririre jioromo God-hu hesi aribövi muebejavuo'iröhe jögoru i'o hesi öroho avohahuajeje. Jögoru i'o hesi öri avohahuaje hesi bëhoho ëhuro God-hu hesinö uövuade aribövioho noro ioro'ioremu jioröhe mu mae gö gö Vavu hesi örire bae'amoröhego huro bojamui'i uövuë'ëro ëhuni avohahuajeje. Mu mae baeröhe hesi öroho aviëhije. Keriso guomadeje. Guomamu ëhuro noehu jögoru mami hesi uhure raromoromo mu sisë vaebe rovere ë hesi jö sisëho iae u'ovahuo barëj'eje. Sisëho u'ovahuo barëj'ëro ëhu'ëro Vavuehu bojamui'i uövuade mu maho no baejarueje.

16 Keriso guomë'ëro noehu mu ma baejarue jöho uhunö'e bamo'ejo ga'irarijego. Ave sa'are vavu ömo'ömhuro vuovego rahuhu inömo ujuoho'iröhe jöho surire jajivoruomajeje. A'i jabesi aboji harihu'ehu bövi bise'o ujuoho'ië'iroho ae aho'obëhe garöhe vavuohe vuovo'iramu bövioho bise'oho evare ujuoho'ë'ö. O bogo vuovë'iroho bogo ujuoho'ë'ö. 17 Vavu bogo vuovo'i raromë'oho jabuhu jajivare jögoroho ëhi ma-momorö'öjajeje. A'i vuovëvego evare vavuehu uvoruomadëhi ëhi ujuoharueje. 18 Ëhesi bëhoho God-hu Jew rajo muebejëvonövo'iröhe urimore jögoroho bogo ëma jio'i urimo mioho bijuëmamu vuovoromo köho rovamu evare God-ro aevoromo Jew rajo aribövioho avoho muebejëvadeje. O mioho bogo muo'amego ëhuro köho bogo rue'ibejo ë jögoroho bogojio'ibejo. Jew rajo aribövioho God-are ahariroho bogo raromö'ibejo. 19 A'i God-hu Jew rajo muebejëvo'iröhe jö hesi muoho Moses-ro avoho'irögoro jögoru jöho ae aho'obëhe majëhi barënugoromo evare cow harihu jabesi köho baeromo jovohu'o buarohoromo sheep hesi u kavuë'e avoharoho ujuohoromo hys-sop ahore huhohoromo ë kö'o jovo'o buaroharire sheep uho ë io'amadeje rumorovoröhego. Rumorovamu ioromo jögoru jajivo'amade suri suri-ohu'o ë ariböviohu'o kö'e jovohuro hijiovodëgadeje. 20 Hijiovodëgoromo uëvadeje: Ave hijiovodëgaje köhuro ëhuro God-hu bojëmë'ëro ejaho'irarije jögoroho marëjajëjo. 21 Ëhi majëhiromo God-are javu börömo niögehu vaejarohu'o God rajahi'amarue inömo inömo'u'o aho'obëhe ë köhuro hijiovodivo'amadeje. Ëhi'adeje. 22 Iae Moses-are jögoru hesi uhuroho aëro köho baeromo bövie bise'e u'o'amo'ego ëhuro ë inömo hesi sisëho barënovadeje. Inöme ma-gemu gemu bogo ëhioho ë'onövareje. O aehu mu sisë vaej'ëroho mi muo'amamu kö rovë'ohuro ëhuro God-ro mu sisëho uehorovoromo vuonugonövadeje. O mi bogo muo'amamu kö bogo rovë'oho jabesi sisëho bogo barëjëhonövadeje.

Iesu kö rueromo guomë'ëro ëhuro nosi sisë u'ovahuaje jöhoje.

²³ ĒGod rajahijarue inōmo inōmoho ma-maja aru'ahemu sa'are jio'amadoho ēho jabesi sisēho mi kōēremu u'o'amonōvareje. Ōre gō bogojiadeje. Rōhu ē inōmo inōmoho ō'idōre inōmo ma rōjahuijajoho jianovadeje. O ō'idōre inōmo maho ma-mi kōēremu u'o'irōhoho bogo eni jie. Mi kō God-are ōrire suvuoro bojami'irōhoho bogo eni jio'i a'i suvuoro gōehu ē mi suvuoro iosiramiro mo ma-mabēhe jiē'oho ēhuro ō'idōre inōmo ma jabesi sisēho u'o'irōhoho eni jie. ²⁴ Ēsuvuoro mabēhi hesi bēhoho ō'idōre God-hu jiaje ōri ari'o va'ēne ma-ae hu vaejare osaroho Keriso ēho bogo rumo va'i a'i God-hu jiaje ō'idō mare va'adeje. Ō'idōre va'ē'ero God-are nunire hiromo nosi muoho avohahuajeje. ²⁵ Rōhu Jew rajo priest bōrōmohuro bogo hesi kōho bae'i mi kōe baeromo God-hu jiaje osare vadune gōro gōro va'i hinōvadeje. Rōhu Keriso bogo ēhioho ē'adeje. Ō'idōre va'adevaroho majae gō gō God-are ōriroho suvuoroho bogo bojamirovoromo guomorovo'i hirōhēro bogo ēhunioho va'adeje. ²⁶ God-are ōrire suvuore bojami'i hi'ibejo sa'a bōvi bise'o bamadevare aevoromo vi'ehe baebe rue'ibejo. Rōhu bogo ēhioho vi'ehoho baebe rue'i a'i sa'ae bōvie bise'e barē'i dunovamu gavē'i Kerisoro a nunire ioro'iore gemu rovē'aje God-are ōrire bojamirovoromo guomorovoromo nosi sisēho u'ovahuorōhēro. ²⁷ God-ro bamē'ero no ae aho'obēhe ma-vae gemu vuovavuo'irōhohoje ijonō hesi nunire riravorōhego. ²⁸ Ae aho'obēhe ma-vae gemu vuovavua'jēhi Keriso ēhi ma-vae gemu guomadeje. Hu ma-vae gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje ae aho'obēhe nosi sisēho u'ovahuorōhēro. Ijonō rōhu maho a nuniro vuonorō'o rue'ē'e bogo mu sisēho avohahuo'i a'i hu ruerōhego muebejarue aribōvioho no baejavuoromo maro bamavuorōhēro.

10

Jew rajo a mami priest-hu mi bijuēmoromo God suvuoro bojami'ego ē suvuoro hesi darugoho bogo eni jiē'ero dē vōvōbajo'ere sisē bogo u'ovēhonōvadejōhoje.

¹ Rōhu Jew rajo jōgoru urimo jiadoho ēhuro God-are mu maho bōvioho bise'oho no bogo avoho ga'i God-are mu maehu ijonō rovadoho ēho no ma-sisē'i sisē'i maja aru'ahonō'e gavarueje. Ēhesi bēhoho aēro Jew rajo jōgoroho ejēhoromo mioho vadune gōro gōro bijuēmoromo God-are ōrire ēhi jiē'e suvuore gemuoho i'imamiemu i'imamibe rovarueje. Rōhu ēhi jiē'e suvuoro ujuohoromo God-are bēhire va'i arijaruoho jabesi uhoho bogo mae bogo marējēho'ē'e. ² ĒGod rajahijarue aribōvi jabesi uhoho marējēho'ibejo ēhuro jabumē herovo'ibejo jabesi dē vōvōbajo'oho mae jēvavego mi bijuēmoromo God-are ōrire suvuoro i'imami'i arijaruoho vuonugo'ibejo. ³ Rōhu bogo ēhioho jio'i a'i vadune gōro gōro mi bijuēmoromo God i'imamijaruohuro ēhuro jabesi sisēho vadune gōro gōro ēhi gemuoho uehorovobe va'arueje ⁴ ē hesi bēhoho cow ano'o hesi kōhu'o goat kōhu'o mu sisē u'orōhoho bogo eni jiē'ero.

⁵ Mi kōho bogo eni jiē'ego ēhuni Kerisoro sa'are rue'irōgoro God uavadeje: Mi bijuēmoromo jasi ōrire i'imamijē'oho ja bogo nimanue hōjo. A'i jero na sino haho'e avohevane hōjo.

⁶ Mi bijuēmoromo jani vēnire aho'o huo barējē'oho o mu sisē u'o'iranego mi bijuēmoromo jasi ōrire suvuoro i'imamijē'oho ja bogo maho uehorovanue hōjo.

⁷ Evare na uavode hōjo: God na aviae jevajējo.

Nasi jö jasi jögoru surire jajivarëhi
jaehu nimanue muoho ëhi vae'i abuejajëjo.

⁸ Ëjö hesi bëhoho no uehorovo'ejo. Urimo Kerisoro God uavade höjo: Mi bijuëmoromo suvuoro i'imami'i o mi jani vënire huo barë'i o mu sisë u'o'iranego mi bijuëmoromo jasi örire suvuoro i'imamijë'o ho ëhi jië'o ho ja bogo nimoromo bogo maho uehorovanue höjo. Bogo maho uehorovanue hö uavadoho Moses-hu bojëmijade jögoroho ejahoromo Jew rajoho jaburo ëhi jië'e mi suvuoroho God-are örire bojaminövareje. Röhu Kerisoro uavadeje: Ëhi jië'e suvuoroho ja bogo nimanue höjo. ⁹ Röhu evare ijonö Kerisoro God uavade höjo: Na aviae jevajëjo. Jaehu nimanue muoho vae'i abuejajëjo. Ëjö hesi bëhoho mi bijuëmoromo God-are örire i'imami'i arijare muoho God-ro aho'i Kerisohu bojamirovoromo guomorovo'iröhe muoho bamadeje. ¹⁰ God-ro ëhi jië'e muoho bamamu ëhuni Iesu Kerisoro God-are jöho ejahoromo hesi sino haho'o ho ioro'ioire gemu suvuore bojamirovoromo guomorovadeje. ËGod-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro nosi sisëho u'ovahuë'eje.

Iesu kö rueromo guomamu ë suvuoro hesi darugoho eni jië'ëro sisë u'ovahuaje jöhoje.

¹¹ Ëhi jie röhu Jew rajo priest-oho aho'o jaburo majae ëhi riravoromo God-are muoho vaejarueje. Mioho bijuëmoromo ëhi jië'e suvuore gemuoho God-are örire i'imamibe va'arueje. Ëhi ë'arueje röhu ëhi ë'i arijaruoho ëhuro mu sisë u'o'iröhoho bogo mae bogo eni jëve. ¹² A'i Kerisoro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovadeje mu sisëho ioro'ioire gemu u'ovahuoröhëro. Ëhi'onugoromo ajiomoromo God-are övo manö hijadeje. ¹³ Hijë'ëro avevejö'oho hiromu muebeje hu'o muorovarue aribövioho God-ro hesi höru uhunö bahijego vijuvo taemo'amo'iröhëro. ¹⁴ Ëhesi bëhoho huro vae gemu God-are örire suvuore bojamirovoromo guomorovë'ëro ëhu'ëro sisë u'ovahuë'e aribövioho no ioro'ioire gemu maemaemu raromemu raromo'ejo.

¹⁵ Noehu mae raromemu raromo'iröhe jöho God-are Aru'ahohu'o ëhi gemuoho majahuiromo God-are surire uvë'eje:

¹⁶ Röhu Badaro uvajëjo: Ëmajaho barë'iramu aviëhi jië'e jögoroho Israel aribövioho mëmi'ejöjo.

Naehu nimaje ëhi ëhi ë'onövo'iröhe jöho jabesi dë vövöbajo'ere ba'amëho'iramu ejehoruomo'ajëjo.

Jabesi simanore jajivëho'iramu uehorovorouomo'ajëjo.

¹⁷ Röhu ë jö hesi vituoho God-are Aru'ahohuro ëhi uvë'eje: Jabuhu nasi jö ahoromo mu sisë vaejaruoho na ma-ioro'ioiremu uehorovoromo vuonugëho'ejöjo. ¹⁸ Ëhi majahuiromo mu sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ëhu'ego ijonöho no suvuoroho God-are öriroho bogo bojami'ejo huro mu sisëho u'ovahuoröhego.

Noehu God mae uehorovoromo hesi bëhire va'iröhe jöhoje.

¹⁹ Aganomë Iesure köho rovë'ego no bogo juhuonivo'i biririvoromo God-hu jiajire va'arueje. ²⁰ Ëhesi bëhoho Iesuro noni öri i'oho iogorahuë'eje huro bogo guomo'i hiromu ë söjavuo va'ego noro God-hu jiajire va'iröhego. Urimë'ioho God-hu jiaje osare rumo va'arue ojoho niögëro urahonövareje. Jaruvoho Iesure sinoho ijumahamu guomamu niögu va'ëne urahade ojoho dadovoromo jiovahuë'ëro noro God-hu jiajire ë va'arueje. ²¹ Röhu göho nosi örire priest böröme jie. Huro God-are aganoho no muebejavuajeje.

22 Ëhuni ë'ego no God-are bëhire va'oromo nosi jöho majahi'iro. Nosi dë vövöbajo'oho sisërejävuromo i'uhaguamu Keriso-are köhuro u'ovahuo'i nosi sino haho'oho ajivo barëjë'e jovohuro u'ovahuë'e jiaje ëhuni ë'ego no biririvoromo nosi dë vövöbajo'oho uhohu'o mae uehorovoromo God-are bëhire va'oromo jöho majahi'iro. 23 O no ae huruoho majëhiromo uvarueje: Majae ijönö God-ro ajamui'ajëjo. Ë'ego no biririvoromo ë jöhuremu mae uehorovobe va'iro rabëni hesi bëhoho hu ajamui'i uövüadëhi iae hu ëhi ë'ië'e jiaje. 24 O ë'ego noro göëro göhuni uehorovoromo dë iahorovoromo ëhuro ae huë baejëvoromo mu mae vaenövo'iro. 25 O ae göehu göehu God rajahi'i gemuore gagovoromo vuonugaruëhioho ë'ego no bogo ëhioho ë'i a'i no ajamirovoromo jögore mamirovo'iro ëhuro biririvo'iröhe. Ëhesi bëhoho jemë'o gavarujeje Badare majaho rue hesi jiego gavarujohuni ëhuni ë muoho avoho uehorovo'ejo.

Noehu God-are Harihu bogo dejönö bamoröhe jöhoje.

26 Noehu ëhi ajamirovo'iröhe hesi bëhoho noehu Keriso-are jö ma baeromo röhu ijönö nosi nimoromo biriri'övoromo mu sisëmu vaejë'iroho nosi sisë u'ovahuo'iröhe suvuore gö bogojio'i 27 ma-i'u sisëhemu muebel'iröhohoje. God-ro a sisëho mevëvo'iramumu hu'o muorovarue aribövioho vëni vöröro ravëvo'ë'e. 28 Urimoho Moses-hu bojëmade jögoroho ae rahu ahoromo musisinö'e bu'öjamu ae niö'iehu o ae niö'i gemuehu ë a hesi sisë garomo huruoho majëhijë'oho hesi öriroho bogo vavaenimë'e manonövareje. 29 Moses-are jögoroho ahoromo ëhi jië'e i'uoho baenövareje. Ëhuni ae rahu God-are Harihu sivë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. O Harihu hesi köhuro ëhuro God-are jögoru i'oho marëjadeje. Ëhuro ë ia hesi sisë u'ovahadoho röhu huhu huotorovoromo uvë'oho: Ëköho bëhi rumo'e hö uvë'oho ë iaho hu diehi jio'ë'e. O God-are Aru'ahuhu huë baejavuaje hesi örire sisë vaejë'oho ë iaho diehi jio'ë'e. Moses-are jögoru ahare ariböviehu i'u börömo baeruomadoho ëho ma-jianovo'i a'i ëhi jië'e aho i'uoho bogo bise'o vadu'oho bae'ë'e. Ëhi jië'oho iae maeje. 30 Ave jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje: I'u bojëmi'irodoho ëho nasi mue höjo. Naro i'ue mana bojëmi'ejöjo. Ëjö jövade aho iae no gavö. O ave jöho jajivoromo uvë'eje: Badaro hesi aribövioho gëromo mevëvo'ajëjo. 31 Iae God darugo'e aëro jië'lëro huhu i'u bojamuamu baejë'oho ë muoho juhuoni ma'eje.

Noehu biririvoromo God mae uehorovo'iröhe jöhoje.

32 Röhu urimore majare jemëhu diehi ë'arijoho uehorovore. Keriso-are ajehu jemë aevoromo ajivëvadevare evare jemë huë vavaene böröme baeromo sivohojuvo biririvarijeje. 33 Majae göro jemë Keriso nimë'ëro aëro a nuniro jö sisë bu'ö'ego henövarijeje. Mu sisë vaejëvo'ego ganövarijeje. Majae göro Christian a ioro'iorohuro ëhi jië'e huë vavaenoho bae'ego garomo jemëro jabu'o havoromo rabe rabe ajëminövarijeje. 34 Christian ariböviehu savoji gagore raromarue jabesi örire huë vavaene baenövarijeje. O aehu jemesi mae sisë vajiohehu ujuohëho va'aroho jemë nimorohë'i uvonövarijeje: Ëho iae mae höjo. Nosi inömo maho ö'idöre höjo ma-ioro'ioremu bae'iröhoho. Ëvajiohehu baejare inömo ho iosiramiro mo börömo mae höjo. 35 Ëhuni Iesuare jö biririvoromo mae uehorovarujoho nadi vuonugore. Biririvë'ohuro ëhuro manaho ma-mabëhe bae'a'aruje. 36 Jemëro u'urume vaenövore ëhuro God-hu nimaje muoho vaeromo huhu bojëmi'i uëvade suvuoroho bae'irarije. 37 Iae God-are surire jöho jajivoromo uvë'eje:

Majae ma-bunemu barë'iramu
evare rue'iröhe aho iae rue'a'ajëjo.

Bogo örisanuovo'ajëjo.

³⁸ Röhu God nasi aribövi mahuro na mae uehorovevoromo ehuro biririvo-
romo raromoruomo'ajëjo.

A'i ae rahu juhuonivo'i nasi öri vuonugë'oho
na jabesi jöënioho bogo nimoroho vadë'ejöjo.

³⁹ Röhu nomë bogo juhuonivoromo Keriso-are mu vuonugo'i sisëre
va'arue ariböviehu javuo'i a'i no God mae uehorovoromo maro va'arue
aribövie javue.

11

Noehu God mae uehorovo'iröhe ë hesi bëhi hesi jöhoje.

¹ Mae uehorovarue hesi bëhoho aviëhije. Noehu mae uehorovë'iroho
ehuro no biririvoromo uvarueje: No ijönö maro raromo'iröhe jöho ëho mae
höjo. Rabe rabe jio'amaje noehu nunehu bogo ga'amaruoho iae jio'amajë
uvarueje. ² Nosi a mamiehu God mae uehorovarohuro ehuro jabesi ihoho
God-are nunire mae jëvadeje.

³ Noehu God-are jö mae uehorovaruhuro ehuro garomo uvarueje: God-
ro jö'ëro jövamu ehuro ö'idörohu'o sa'arohu'o jiade höjo. Noehu nunehu
bogo ga'amarue inömohe God-ro ujuohoromo ehuro ga'amarue inömo
inömohe avoho'amade höjo.

A mami ae Abel Enoch Noah ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

⁴ Iae Abel-ro God mae uehorovë'ëro ehü'ëro hu God-are örire suvuro
maho bojamadeje. Esuvuorohuro Cain-hu God bojamadoho iosiramijadeje.
Mae uehorovamu gagorovo God-ro Abel-are suvuroho mae hö uvoromo
baejadeje. Baeromo röjëhijë'eje aëro uvoröhego: Abel hu a mae höjo. Amo
Abel-hu God mae uehorovadohuro ehuro jaruvoho hu guomë'eje röhu hu
jöe jövajeje.

⁵ O Enoch-ro God mae uehorovë'ëro ehü'ëro bogo guomë'e God-ro ma-
ba'ojiomoromo hesirire nugadeje. Aëro hu nahareje röhu bogo birohareje
God-ro hu mami'e ba'ojiomë'ëro. God-hu Enoch bogo ba'ojiomade majare
evare God-ro hu garomo nimorohade höjo. Ejöho God-are surire ëhi
jajivë'eje. ⁶ Röhu God-ro nomë bogo ëma göromo nimoroho'i a'i garöhe
noehu hesi örire mae uehorovamu gavë'oho nimorohajeje. Ehesi bëhoho
noehu God-are bëhire va'oromo jö majahi'ie'iroho mae uehorovoromo
uvo'ejo: God iae jiajëjo. Ae rahu hu biroho'i nahë'oho ajamui'ajëjo. Bogo
ëhi uehorovë'oho hesi bëhiroho bogo va'ejo.

⁷ O Noah-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro hejade God-
ro uvamu: Ehi jiië'e i'uoho sa'are ö'a'ajë uvamu hegorovo huro ë i'uoho
bogo gavë'e God ma-ejahadeje. Ejahoromo boat börömoho avohadeje ehuro
hu'o hesi aganohu'o jovoho bogo baejëvego va'o maro raromoröhëro.
Mae uehorovoromo boat-oho avohë'ëro ehü'ëro no garomo uvarueje:
Noah-mëremu maho jëvo'i a ioro'ioroho aho'o sisë ë'ë'ëro i'u baeromo
vuovëvadoho mae höjo. A'i Noah-ro God mae uehorovamu God-ro garomo
uvadeje: Hu nasi örire mae uehorovajohuro ehuro hu mae höjo.

Abraham-hu God mae uehorovade jöhoje.

⁸ O Abraham-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo huro
dirö'o göro va'ojöro God-ro uavamu iae ejahadeje. Ejahoromo dinö'e
va'iröhoho bogo gavë'e hesi sa'aho nugo'i ëma va'adeje God-hu u'emu

bae'iröhego uavade sa'are hörö'iröhëro. ⁹ God mae uehorovadohuni ëhuni God-hu bojami'i uavade sa'are va'o ë hijadeje. Ëhijadeje röhu ae gö jabesi sa'aro ma-jahuri hijanovadeje. Hiromo bogo javu maho vae'i ma-niögu javuoremu hibe juvonövadeje. Ijonö hesi uje Isaac'o Jacob'o God-hu Abraham uavade sa'ae gemuoho bae'iröhoho jëvadeje röhu jabu'o ë sa'aroho niögu javuoremu raromobe jijihonövoreje. Jabuhu ë'arëhi Abraham-ro urimoho ëhi ë'onövadeje. ¹⁰ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovë'e hijadeje ioro'ioremu jioröhe amo börömo God-hu uehoro baeromo avohadire ë va'o hi'iröhëro.

¹¹ Röhu Abraham-ro God mae uehorovoromo ëhuro a ujo jioröhe darugoho baejadeje. Vaboroho Sarah dë tiojë'e jio'i baruoho Abraham mami'e mavojiraeromo harihu bae'iröhe darugo barëjahë'e jiadeje röhu hu uvadeje: God-hu harihu bojemi'i uevadëhi iae bojemi'ajëjo. Ëhi uehorovoromo harihu bae'iröhe darugoho iae baejadeje. ¹² Abraham hu mae gemu jio'i urimo hesi darugo barëromo u'uhanovadeje röhu a ujo jioröhe darugoho röhu maho baejamu hu bëhoho jioromo hesi ado sirino'oho jiji mujöru'o va'ëne aho'obëhe jio'amobe sö jovo riröre jio'amaje nie'u va'ëne ëhi bogo adaho varijënoho jio'amobe rovadeje.

¹³ Abraham Isaac Jacob jabumë God-are örire mae uehorovë'e raromobe ruejuvo vuovëvadeje. God-hu ajëmi'i uëvadëhioho bogo ëhioho bae'irögoro mae bae'iröhoho ma-ëgo'o riravoromo gavanovoromo uvareje: O ë muoho mabëhe rue'a'ajëromo ëhuni va'orahoro a nuniro uvareje: Noehu ave sa'are raromaruoho ae göehu ave sa'are ma-jahuri raromarue aribövioho javuanovajëjo. ¹⁴ Ëhi jië'e jö uvaroho ëho no garomo uvarueje: Jabuhu uvarëhi ëhi uvarue ariböviohuro ioro'ioremu raromo'iröhe sa'a maho nëgego ëhuni ëhi uvoruomaje höjo. ¹⁵ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho ëho bogo uehorovareje. Ëho uehorovo'ibejo ë vuonorö'ö va'iröhe öroho jiëho'ibejo. ¹⁶ Röhu jabesi sa'a mare jioromo rovaroho bogo uehorovo'i a'i sa'a gö sa'a ma-mabëhe ö'idöre jiajoho ëho nimareje. Ëho nimë'ëro God-ro ëho garomo jabesi jöënioho bogo javojimo'i ma-samae uvareje: Iae na jabesi A Börömo God jevajëjo. Iae God-ro amo börömo avohëhë'eje jaburo ë va'o raromo'iröhego.

¹⁷⁻¹⁸ Röhu Abraham-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hejade God-ro hesi dëre bijioho gavamu hegorovo God-are jöho ejahoromo Isaac baeromo God-ni ano'irögoro hesi maratuore bamahadeje. Urimë'i God-ro Abraham jö mae majahiromo uavadeje: Na bogo a göho ajami'i ma-Isaac gemu ajami'iramu ëhuro jasi ihoho jiobe va'a'ajëjo. Iae God-ro ëhi mae uavamu hejadeje röhu Abraham-ro hesi harihu gemu'oho Isaac God-are örire bojami'irögoro ë'adeje. ¹⁹ Ëhesi bëhoho Abraham-ro uehorovoromo uvadeje: A vuovamu ri'öjoro ajëmijë'oho God hu eni höjo. Röhu iae ëhi jianovadeje. Abraham-ro uvadeje: Isaac guomo'ië'ajëjo röhu gavade God-ro ajami'ego bogo guomamu sionëro baejadeje.

Isaac Jacob Joseph ëho jabuhu God mae uehorovare jöhoje.

²⁰ O Isaac-ro God mae uehorovadohuni ëhuni hesi harihe niö'i Jacob'o Esau'o ijonö huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje.

²¹ O Jacob-ro God mae uehorovadohuni ëhuni guomo'irögoro Joseph-are harihe gemu gemu huë mae ari'iröhe jöho majëhijadeje. Majëhiromo guduodohuro bëdumo hiromo God-are örire rajahijadeje.

²² O Joseph-ro God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro ëhu'ëro guomo'irögoro evare ae uëvadeje: Ijonöho Israel rajo ujo ömo'ömohuro ave

Egypt sa'are jioromo va'oruomo'ajëjo. Va'irögoro nasi ijo'ahoho ujuoho va'oromo ë va'o raromo'iröhe sa'are guavo'aruëjo.

Moses-hu God mae uehorovade jöhoje.

²³ O Moses-are vëmu vavu'ohuro God mae uehorovareje. Mae uehorovë'ëro ëhuni Moses rahonugoromo gavare hu a harihu ma-mabëhe jiamu gagorovo sa'a a börömo hesi jögoru sisë aho'iröhoho bogo juhuonivareje. Bogo juhuonivo'i Moses baeromo gurihi bamo nugaroho manaere niö'i gemu barëjadeje.

²⁴ Ëhi ë'ë'ëro Moses-ro böviraeromo hu'o God mae uehorovadeje. Mae uehorovë'ëro iae Egypt sa'a a börömo hesi abojohuro Moses hesi muohoromo uvadeje: Nasi harihe höjo röhu Moses-ro ae uënövadeje: Nadi uvorëjo: Nörö Egypt sa'are a börömo hesi aboji hesi harihe höjo. ²⁵ Ëhesi bëhoho huro uvadeje: Na mu sisë vaeromo ëhuro huë ma ma-jahuri baejë'oho ëho bogo maho jio'i a'i na God-are aribövioho jabu'o gemuore bimuvoromo huë sisë baejë'oho ëho iae maho höjo. ²⁶ Huro uvadeje: Egypt sa'are jio'amaje inömo inöme marohë'e mae naehu ujuohë'oho ëho ma-jianovo'i a'i böröme namiromo ajamui'iröhe a hesi mu naehu vaejamu aehu sivegë'oho iae mae höjo. Ëhesi bëhoho huhu u'emu bae'iröhe suvurohemu uehorovë'e hijadeje.

²⁷ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Egypt sa'a a börömo hesi vöröho bogo juhuonivo'i huhu hijade sa'aho ma-vuonugo'i va'adeje. Va'oromo God noehu bogo gavarue aho hu gemu uehorovajëro jië'ëro biririvadoho bogo vuonugadeje. ²⁸ Röhu Moses-ro God mae uehorovadohuni ëhuni Israel rajo aribövioho aevo'i uëvadeje: God-hu Vörö Tugoho'iröhe Söröho irëjo. O mi köe javu ojoro hijiovodivo'amorëjo ëhuro a muo'amo'iröhe anerahuro ëho garomo jemesi harihu murioho bogo bijuëmo'i vuonugo va'iröhe höjo.

Jew rajo ae göehu göehu God mae uehorovare jöhoje.

²⁹ O Israel rajoho jaburo God mae uehorovareje. Mae uehorovoromo gavare Kavü'e Sö Jovoho jovo ihoho Kavü'e tarioromo ruhëhi va'o numëhi va'oromo riroho sinihoromo ma-sa'aemu jiamu gagorovo va'oromo ioro'ioro gönö jëvamu iojiomoruomadeje. Iojiomamu gavë'i Egypt sa'a rajoho jaburo siho baejëvo va'oromo iojiomo'ia'amu gavë'i jovohuro ro döe garaejëvamu vuovëvadeje.

³⁰ Röhu Israel rajohuro God mae uehorovoromo ëhuro Jericho amoho bae'irögoro rueromo gavare amoho munë rejo ëgoböviëro iromo rova'ë'e jiamu gagorovo God-are jöho mae uehorovoromo amoho majae gemu vae gemu rova'o rojomonövareje. Ëhi'obe va'ojuvo majae aho'obëhe 7 barëjamu rejoho aho'obëhe ahoromo sa'are ruvebijamu amoho baejareje. Amo ë ariböviohuro God mae uehorovamu ëhuro amo rejoho ahoromo ruvebijadeje. ³¹ O Rahab ae ma-gë'amaje magonahohuro God mae uehorovadeje. Mae uehorovoromo gavade sa'a bae'iröhëni möe rueruomaje Israel rajoho rovamu gëgorovo huë baeromo ajëmadeje. Ajëmijë'ëro ijönöho God-are jö bogo eruomade ariböviohu'oho i'uoho bogo gemu maho baeromo guomo'i mae hijadeje.

³² Na rabëni jöe gö'oho majëhi'ejo. Gideon-hu ë'ade jöho o Barak-hu Samson-hu Jephthah-hu ë'obe rueruomade jöho o David-hu Samuel-hu o jö God-aro baeromo majëhinövare aribövi ioro'iorehu ë'obe rueruomade jöho na jajivo'ibejo majaho barë'ibejo. ³³ Ëariböviohuro God mae

uehorovoromo ehuro sa'a ioro'ioroho ruahö'ö'amareje. Mu maho nige-mareje. God-hu bojëmi'i mae uëvadoho baejareje. Vörö'e mi jabesi jö'oho tugohëho'amareje. ³⁴ Vörö'e vënoho duohareje. Kaejö ëgehu muo'amëvo'i höjaroho mae rovarëje. U'uhëvadoho daruge baejareje. Muorovoromo biririvareje. Biririvoromo sa'a göëro jabu'o muorovamu gagorovo sihö'öjëvareje. ³⁵ Vëmu ömo'ömhuro God mae uehorovoromo gavare jabesi aganoho vuovoromo ri'öjamu sionëro ujuohareje. Iae ëhi jiadeje.

A'i God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro jabumë vi'ehi böröme bojëmamu hara'uoromo vuovëvadeje. Jabumë God-are jöho vuonugo'ibejo vi'ehoho bogo bae'irögoro va'oromo jabesi nimoro raromo jijihö'ibejo. Röhu ëhi ë'oröhoho bijönimareje ehuro ijonö i'ovoromo ma-mabëhe raromo'iröhëro. ³⁶ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro sivëgoromo hisuebijëvamu huë vavaene böröme baeruomadeje. Röhu göho a ioro'ioroho aëro tövo'amoromo savoji gagore io'amareje. ³⁷ O God mae uehorovarue a ioro'ioroho aëro munëro vajëmijamu a ioro'ioroho aëro huruvo'amamu a ioro'ioroho kaejö ëghuro bijio'umamu vuovo'amadeje. God mae uehorovarue a ioro'iorohuro mi sino niögu sisëho io'amoromo iruno'o rumo'e bövi bise'o rumo'e raromonövareje. Aëro anëgo birëgo'ego ëma jijihonövareje. ³⁸ Röhu jabesi sa'a rajo sisë aribövie jio'i jabumë a maemu jëvadohuni ehuni a sisë jabu'o gemuore raromë'o'oho ëho bogo maehu jiadeje. A rumo'e sa'are sa'are dahorure dahorure munë gagore sa'a gagore ëma raromobe jijihonövareje.

³⁹ Eho jaburo ae aho'obëhe God mae uehorovobe rovë'ëro ehü'ëro iho ma-mabëhoho God-are örire baeruomë'eje. Iae ëhi jie röhu God-hu bojëmi'i uëvadoho bogo baeruomadeje. ⁴⁰ Bogo baeruomade hesi bëhoho God-ro noni uehorovoromo uehoro ma-mabëhe baeromo uvadeje jabumë bogo uri-moho maho jëvo'i hujeji ijonö jabu'o no'o gemu mae ma-mae javuoröhëgo.

12

Noehu Iesu gemu uehorovoromo biririvo'iröhe jöhoje.

¹ Ehi jië'e ae aho'o siri val'ënehu God mae uehorovoromo mae jiamu gabe rovaroho ëho jabesi jöho gavarueje. Ehuni jabesi jöho uehorovoromo mu göehu göehu hutitimavuajoho ëho rori'o babu'öromo uehoro sisëhu simanore badirohavuajoho ëho dibo bu'ö'irögoro God-hu bojamuade muohuremu biririvoromo vaenövo'ejo. ² Iesuaro nunoho bamë'i muoho ëhi vaebe vae'ejo ë hesi bëhoho huro God mae uehorovarue öroho aevoromo röjahuiromo va'o ijo tugoho'i mae uehorovo'iröhe öroho röjahuijë'ego. Sa'are hiromo uvadeje: Vi'ehë baenugoromo huë mabëhe biroho'ejö uvoromo javoji vëmunajo baeröhoho bogo uehorovë'e biririvoromo korosire guomadeje. Ehi ë'ë'ëro jaruvoho God böröme namijaje hesi övo manö hije.

God-hu öri ma röjahui'iröhëro i'ü bojamuaje jöhoje.

³ Röhu jemëro Iesu uehorovore. A sisëho jaburo nue huodivoromo hesi muoho aho'ia'amu huro biririvadeje. Eaho uehorovoromo nadi dë vövöbajo'oho u'uhobe va'oromo muoho vuonugore. ⁴ Jemë mu sisë aho gabe rovarujoho bogo ehuro köho rueromo vuovëvë'eje. ⁵ God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo hesi jögoroho majëhijë'eje jemesi dë vövöbajo'ere avoho biririvo'irarijego. Na jemë ë jöho rumonëgë'eje o diehi jëve. Ejöho God-are surire jajivoromo ëhi uëvë'eje:

Nasi harihohajo. Jaehu avoho hijöro Badahu röjahiromo i'u bojamamu gavë'oho nadi juahovonëjo.

O jögoru darugo'o majahijë'oho nadi u'uhonëjo.

⁶ Badahu ae rahu uehorovavü'oho ë ariböviohuro avoho raromöjoro i'ue bojamuijaje höjo.

Ae rahu hesi harihe javuojoro baejavü'oho ë aribövioho hisuebijavuaie höjo.

⁷ Huë vavaeni rovamu baejë'iroho uvore: God-ro no röjahuijajëromo biririvore. Èhesi bëhoho God-ro jemë hesi aboji harihu'e jëvajëromo ëhi'ëvajeje. Röhu di aboji harihu'oho vavuoho jaburo bogo i'uoho bojëmë'ejö. Ae aho'obëhe iae baejarueje. ⁸ No ae aho'obëhe i'u baejaruëhi jemë'o i'u bogo baejë'oho bogo God-are aboji harihu'o maho jëvo'i a'i öbie jëve. ⁹ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro i'ue bojamui'ego noro mae uehorovëvonövareje. Èho ma-jianovo'i a'i aru'aho muebejavuaie Vavue God-hu i'u jö röjahuijajoho èho avoho ejahoromo maro raromö'ejo. ¹⁰ Ave sa'are vavu ömo'ömohuro jabesi simanehu ëma diehi diehi maho hö uvaroho ëhi majae ma-bisemu röjahuibe ruenövareje. Èho ma-jianovo'i a'i God-hu röjahuijaje hesi bëhoho nosi jöënije hu mae jiajëhi no'o ëhi gemuoho javuoröhego. ¹¹ O God-hu no röjahuiromo i'u bojamuajevare evare no uvarueje: Èmuoho bogo huë ma'oho jio'i huë sisë baejarue muoho höjo. Röhu God-ro röjahuijago no i'ue baebe va'ojuvo eni jiego evare noro God-are mu maho avoho vaejago dë sasohavuaieje.

Noehu avoho biririvoromo darugo'o riravo'iröhe jöhoje.

¹² Èhuni övo hörü'e u'uhëvë'oho avoho biririvore. ¹³ Öroho ahorirëro iogororomo èhuro maro jijihore hörü sisërëjëvadoho bogo rireromoromo hurönivëho'i marëjëvo'iröhe.

¹⁴ Ae aho'o jahu'o ma-gemuoro huë mae raromö'i ë'ö gare. Mu mahuremu vaebe jijiho'i èhu'o ë'ö gare. Aehu bogo ëhi ë'ë'oho Bada'oho bogo mae bogo raromö'ë'ö. ¹⁵ Avoho mueberovore. Aëro God-hu huë baejëvaje öroho vuonugojöëni uëve. O aëro oso sisë bojëmëgo ae gö gö jemesi dë vövöbajo'oho ijumëvego ae aho'obëhe sisërojëvojöëni uëve. ¹⁶ O aëro önö'e muoho vaejöëni uëve. O Esau-hu ë'adëhi aëro ëhi ë'ojöëni uëve. Esau-ro God rumonimoromo ave sa'are bövie bise'ohuremu uehorovadeje. Hu harihu murioho jadeje röhu bogo èho uehorovoromo muri hesi suvuroho bae'i a'i majae ma-gemu hesi iohuni hesi suvuro maho ioro'ioremu vuonugadeje. ¹⁷ Iae jemë'o gavarueje. Ijonö hu vuonugade suvuroho vuonorö'ö bae'irögoro nivë'i nahadoho bogo eni jadeje.

Noehu huë mae baejarue jöhoje.

¹⁸ Israel rajo a mamiehu rovarëhioho jemë bogo èhioho rovë'e jëve. Èho jaburo garomo heromo rëharue dahoru ihe Sinai ë rovareje. Rueromo gavare vëni böröme ravoromo ramoramovoromo sue baduno'e jioromo buru böröme rovamu gavë'i ¹⁹⁻²⁰ hejareje hëgöe hu'ego jöho ma-darugo'o uvavavamu. Uvamu hegorovo hejare uëvamu: Bogo aho gemu a'i miehu rabehu ave dahoru ro rëhë'oho munëro vajamirego guomo'ira uëvamu ë jöho heromo bogo eni jëvamu hegorovo dinamiromo Moses uavareje: God uavego nadi gö'oho uvego no he'irarëjo. ²¹ Iae ëhi jië'e juhuoni'e muoho garomo Moses-ro uvadeje: Asë'e na butubutuegoromo juhuoninegavajëjo.

²² Jemë bogo ëhi jië'e dahoruroho rueromo ga'i a'i Zion dahorure rovë'e jëve. God darugo'e jië'e a hesi amo börömore ö'idöre jiaje ame Jerusalem

ë rovë'e jëve. Anerae aho'obëhe raromoruomajire ë rovë'e jëve. ²³ God-are aribövi jabesi iho ö'idöre jajivo'amë'e God-are harihu muri ömo'ömehu gagovoromo nimoro nimoro bamaruire ë rovë'e jëve. God ae aho'obëhe mae o sisë javuego gövuaje a hesi örire rovë'e jëve. Mu mae vaenövere aribövie God-hu avohëvamu ma-mabëhe ruahö'öjävë'e ëho jabesi aru'aho ömo'ömo jabesi örire rovë'e jëve. ²⁴ Iesuale örire rovë'e jëve. Hu God-hu muebejavuaje jögoru avohahuade ahoje. Sisë u'ovahuoröhego Iesuhu kö hijiovö'öjadire rovë'e jëve. Ëkö hesi jö bëhohuro Abel-are kö hesi bëhoho iosiramiro mo maeje. Abel anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu ae gö i'u mana bojami'iröhoho jio'i a'i Iesu anamu kö rueromo guomade hesi bëhoho God-hu huë baejavuoromo sisë u'ovahuo'iröhohoje. Iae Iesuhu kö hijiovö'öjadire ë rovë'e jëve. Iae mabëhe rovë'e jëve.

Noehu avoho mueberovo'iröhe jöhoje.

²⁵ Ëhuni avoho mueberovore. God-hu jö bojamuijajoho nadi bijönimore. Sa'are hijade aehu God-are jö majëhijadoho Israel ariböviohuro heromo bijönimë'ëro i'uoho bogo huotovahareje. Ëho ma-jianovo'i a'i ö'idöre hijaje aehu majahuijaje jö nomë heromo vuonugë'o ho diehi diehi huruomolejo. ²⁶ Urimë'i God-ro Sinai dahorure jöe jövamu ëhuro sa'aho hijiohijiovadeje. Avevejö'oho huro mae majahuiromo uövuë'eje: Majae gemu röhu maho na sa'aho hijiovo'ejöjo. Röhu bogo sa'ahuremu hijiovo'i ö'idöhu'o sa'ahu'o hijiohijiovo'ejöjo. ²⁷ Majae gemu röhu maho hijiovo'ejö uövuade hesi bëhoho huhu avoho'amade bövioho bise'oho hijiohijiovoromo ujuoho va'iramu bogojio'amo'ë'e. Ëhi jio'iramu bogo hijiohijiovoröhoho ma-ioro'iore gemu bibivoromo nami'ë'e.

²⁸ God-hu böröme namiromo muebejaje öri ari'oho bogo hijiohijiovo varijënohoje. Ëho nosije. Ëhuni God-are örire huë mae ua'ejo. Mae uaromo huhu nimajëhi noro hesi ihoho bövie hö uehorovoromo avoho rajahi'ejo ²⁹ ë hesi bëhoho nosi Böröme God sisë vënehu bue'öjanovaje aho jië'ego.

13

God-hu nimorohoröhego noehu vae'iröhe mu hesi jöhoje.

¹ Röhu Christian ö mueno'e göehu gö huë baerovaruje muoho ëho avoho ma'enore. ² Ëhi'oromo ga'irarije ae gö jemesi amore i'e ö'amu gavë'iroho uënövore: Nosi osaro ro raromohëjo. Urimoroho a mamiohuro gavare ae i'e rovamu uvareje: Ma-a maëremu rovaruëromo ajëmijareje. Röhu bogo aehu rueruomamu ajëmi'i aneraëro rueruomamu ajëmijareje. Ëhuni ae i'e ö'lego ajëmi'irarije muoho nadi rumonimore. ³ Iesuale jöëni savoji gagore raromarue ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu savoji gagore raromaruoho no'o gemu mae raromaruëromo ëhi huë vavaene baere. O vi'ehi baeruomaje ariböviohuni uehorovore. Uvore: Jabuhu sino vi'ehi baejaruoho no'o gemu mae baejaruëromo jabesi jöëni huë vavaene baere.

⁴ Röhu masurovarue muoho ae aho'obëhe mae uehorovore. Baruohu'o vaborohu'o jemesi arijo'ëremu garorovore. Önö'e jijihë'oho o goho'amë'oho ëhuro God-ro i'ue mana bojëmi'ë'e.

⁵ O nadi moniohemu bae'i uehorovo'i a'i uvore: Noehu bövi bise'oho baejaruoho iae eni höjo. Rabëni God-ro no uövuë'eje: Na bogo mae bogo ja vuororamiromo ramo va'ejöjo. ⁶ Ëhuni no birivoromo uvo'ejo: Badaro na ajëmijaje höjo.

Ajëmijajego na bogo juhuonivo'ejöjo. Aho diehi'oromo na ijumevo'aruëjo.

⁷ Jemesi ekaresia a masijoho uehorovore God-are jö aevo'i majëhijaroho. Jabuhu avoho raromo jijihöjuvo ma-mae vuovëvade jöho uehorovoromo jabuhu God mae uehorovarëhi jemë'o ëhi gemuoho God mae uehorovore. ⁸ Èhesi bëhoho Iesu Keriso hu urimo jiadoho jaruvohu'o ijönöhu'o ëhi magemuohemu jiemu jio'ë'e. ⁹ Èhuni aehu sareri'e jöe gö gö barueromo röjëhijë'iroho nadi ëho uehorovoromo öri mare va'arujoho vuonugo'i ione aho bu'öromo öri göroho va'ore. Noehu uvë'oho: God-ro hesi nimoromo ajamui'iramu nosi aru'ahoho biririvahu'ajë uvë'oho ëho mahoje. A'i noehu uvë'oho: I i'iröhe jögoru rihromë'ohuro ëhuro nosi aru'ahoho biririvahu'ajë uvë'oho ëho bogo maehuje. I ijarue jögoru ejarue aribövioho bogo ëhuro marëjëvajeje.

¹⁰ Nosi sisë mu'uvahuoröhego suvuoro maho God-are örire bojamijë'eje. Sisë mu'uröhe suvuoroho Jew rajo priest niögu javu hesi mu vaejaruoho bogo i'ë'ö. ¹¹ Jew rajo priest börömohuro mi köho baeromo God-hu jiaje osare ë rumo va'oromo hesi örire suvuore bojaminövadeje sisëho mu'u'amoröhego. A'i mi maho bogo amoroho nugo'i a'i amore jioromo ujuoho va'o rori'o vëniro huonövadeje. ¹² Rori'o huonövadëhi aëro ëhi Iesu bogo amoroho nugo'i a'i amo börömore jiamu rori'o bava'areje. Bava'amu vi'ehe baeromo guomadeje ëhuro hesi kö maho rovego hesi aribövi nosi sisëho u'ovahuoröhego. ¹³ Iesu amore jiamu rori'o bava'amu guomë'ego ëhuni no'o amo rajehu sisë'i uehorovarue bogo jabesi gemuoroho uehorovo'i a'i Iesuare jöëni i'ue baeromo hu'o gemuore riravo'ejo. ¹⁴ Rabëni ave sa'aroho noehu ioro'ioremu raromö'iröhe amoho bogojavue. A'i ijönö jioröhe amohemu ehuremu uehorovö. Èhuni amo rajehu sisë'i uehorovarue jabesi gemuoroho no bogo uehorovo'i Iesu'o riravo'ejo. ¹⁵ Hu'o riravoromo mi suvuoroho bogo a'i Iesuare ihore God rajahiromo ëhuro suvuoroho hu bojaminövo'ejo. Èsuvuoro hesi bëhoho noehu hesi iho a huruoho majëhijë'oho ëho noro jö'o öge i va'ëne ëhi God-are örire suvuore bojamarueje. ¹⁶ O huë baerovoromo ajamirovarujoho nadi rumonimore. Èhi jï'e mu vaejë'oho God-ro uvajeje: Jabumë ëhi ë'aruoho ëho mi suvuoro mabëhe bojemaruëjo.

¹⁷ Röhu ekaresia muebejëvarue aribövioho jabuhu jö bojëmijaruoho nadi aho'i ma-ëjëhore. Rabëni jabumë jemesi dë vövöbajo'oho muebejëharueje ijönö God-are örire majahiromo uaruomoröhëni: Iae no jasi aribövioho ëhi ëhi muebejëhare höjo. Jemëhu jabesi jö ejëhë'ohuro ëhuro jabumë bogo huë vavaenoho baeromo ëma muebejëvo'i jabesi dëho sasohëvo'iramu muebejëvo'ë'ö. O bogo ejëhë'oho jabu huë vavaene bae'ë'ö röhu ëma muebejëvo'ë'ö. Èhuro jemë bogo marëjëvo'ë'e.

¹⁸ Röhu jemëro nosi jöëni parie vaenövore. Èhesi bëhoho noehu uehorovaruoho majae ëhi mu maemu vae'i naguoromo ëhuro no dë sashavue. Èhuni parie vaenövore. ¹⁹ Na nego avohe jemëro ëhi ë'ojöro ëhuro God-ro remö'öjego na jemesi örire ma-burëro ö'iro.

²⁰ Röhu na nege huë mae bojamuaje aho God-ro jemë ajëmego mae jëvojöro. Èhesi bëhoho sheep muebejavuaje a böröme Bada Iesu God-ro ajamijamu guomoromo ri'öjajedeje. God-hu Iesu ajamade hesi bëhoho Iesu köe rueromo guomamu ëhuro God-hu no ioro'ioremu muebejavuo'iröhe jögoroho jiadeje. Èhuni Iesu ajamamu ri'öjajedeje. ²¹ Amo na nege God-ro jemë inömo maho mu maho aho'o ajëmego huhu nimaje muoho vae avoho'irarijego o huro nosi dë vövöbajo'oho mae avohahuego noro mu

mae vaejego huro göromo dē mae jioröhego. Huro Iesu Keriso-are jöeni ēhi ajamuijōro nege. Keriso-are ihoho ma-dō maro jiemu jio'ē'e. Iae mae.

Ijo tugoho'i jōhoje.

²² Aganomē naro ave jō harihoho jajivoromo bamēhe jemēro adahoromo dē vövöbajo'oho biririvo'irarijego. Jemēro nadi u'uvo'i ma-here. Jōho bogo ēgehuje. ²³ Röhu ave jōho uē'iē'e jemēro he'irarijego. Nosi öho Timothy savoji gagore hijadoho jiovo nugö'öjē'eje. Hu burēro rovamu gavē'oho ēhuro na hu'o gemu mae ö'oromo gē'eje. O hu bogo burēro rovē'iroho naro sivue ö'eje.

²⁴ Jemesi ekaresia a masijohu'o God-are aribövi ioro'iorohu'o jejēmijode höre. Italy sa'a rajo ekaresiaho jaburo jemesi örire jejēmijö.

²⁵ God-ro ae aho'obēhe jemē huē baeromo ajēminövo'ē'e. Ahia mino'e.

JAMES

James-hu God-are aribövi jejëmijade jöhoje.

¹ God-are mu vaejahaje o Bada Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho na James jeve. God-are ariböviehu jemesi sa'a vuonugo'i sa'a göre göre va'o raromarujoho naro jemesi örire jejëmiye.

Biririvoromo God mae uehorovo'iröhe o hesi örire uehoro mae bae'iröhe jöhoje.

² Nasi ö mueno'e huë vavaenehu böviehu bise'ehu burunö'e rueromo anëgë'o'oho uvore: Ma-nimoroho'iröhe muoho rovë'e höjo. ³ Iae jemë'o gavaruje burunö'e rueromo anëgamu God mae uehorovoromo riravë'o'oho ehuro u'urume vaejë'i biririvobe va'arujeje. ⁴ Röhu u'urume vaejë'i biririvoromo va'onövore ehuro ruahö'ö'irarije. Ehi ë'ë'o'oho ehuro a duvahnö'e raromo'iramu ma-ëhi gemu jëvobe va'ë'e. ⁵ Röhu ja rahuaro uehoro bogojavë'o'oho God uavego uehoro mae bojami'iro. Ua gavë'o'oho God-ro iae ejaho'ë'e hu bogo nijio'irae'i ma-huë mae bojamuijaje aëro jië'ëro. ⁶ Röhu ua gavë'iroho nadi uehore niö'i bae'i ma-God gemu mae uehorovoromo ua gane. Bogo ma uehorovë'o'oho buru buruehu anego jovehu hasaromo ajiomobe abuebe va'ajëhi jasi uehoroho ehi ruëre numëre jiobe va'ë'e. ⁷⁻⁸ Ehi javë'o'oho uehore niö'i baeromo öroho dadivoromo ëma juvo'a'anue. Ehi jië'e uehoro baejë'o'oho nadi uvone: Badaro bojemi'iramu bae'ejöjo. Hu bogo mae bogo bojami'ë'e.

Bövi bise'o rumo'e ariböviohu'o bövi bise'o marohë'e ariböviohu'o ehi jië'e aribövi jabesi jöhoje.

⁹ Röhu Christian öe bövi bise'o rumo'e javë'oharo ga'irane jasi ihe sa'are jiajoho God-ro nigemahamu gavë'o'oho nimoronimorohë'i juvone. ¹⁰ O Christian öe bövi bise'o marohavë'oharo ga'irane jasi iho döre jiajoho sa'are bejahamu gavë'o'oho ja'o nimorohë'i juvone. Ehesi bëhoho resu inehu sahorijajëhi bövi bise'o marohëvë'e aribövioho ehi sisërë'amo'ë'e. ¹¹ Majaëro rojomoromo birebire'e bamoromo resu ahore ravego rudoho sahojajeje. Inoho rireromajeje. Mabëhe gavaruoho sahorijego iae barëjajeje. Sahori barëjajëhi bövi bise'o marohëvë'e ariböviohuro mue vaebe va'ojuvo röhu maja ahë'o sisërë'amo'ë'e.

Huë vavaene rueromo nosi dëre bijahuaje jöhoje.

¹² Röhu huë vavaeni bövi bise'o rueromo dëre bijaho gavamu jaehu biririvoromo hijë'iroho huë mae javajeje. Biririvoromo ruahö'öjë'iroho maro hi'irane röhoho iae bae'a'anue. Eërohoho God-ro uövuadeje: Na uehorovevaruje aribövioho bojëmi'ejöjo. ¹³ Röhu sisëhu ro dëre bijëho gevë'o'oho nadi uvore: God-ro sisëho nugö'ö'ego bijahuajëjo. Nadi ehioho uvore. Rabëni hesi bëhoho God-are dëroho sisëho bogo bijiohajeje. O God bogo sisëho nugö'öjëgo nosi dëroho bijahuajeje. ¹⁴ Bogo ehioho jie. A'i ae gemu gemu dëre bijahuaje hesi bëhoho nosi sinohuro mu sisëho nimoromo jagu barovego ehuro sisëhuro ro bijahuajeje. ¹⁵ Mu sisë vae'i nimobe va'ojuvo evare mu sisëho vaejarueje. Mu sisëho vaebe va'ojuvo ijönö bejavuo'iramu evare iae barëjavuo'ë'e.

¹⁶ Nasi ö mueno'e ehuni nadi jemesi arijo'arijoho sareramirovoromo uvore: God-ro sisëho nugö'öjëgo dëre bijahuaje höjo. Hu bogo ehioho

ë'ajeje. ¹⁷ A'i suvuoro mabëhe aho'o hesi örire gemu jioromo rovajeje. God hu bövie bise'e jiji mujöru'e manaere majae nosi örire ajivavuo'iröhego avohade ahuro aji mahuremu iae bojamuijajeje. God bogo gorosovo'i bogo ramoramovo'i ma-ëhi gemuohemu ajivavuobe va'ajeje. ¹⁸ Huro hesi nimoromo hesi jö maho nugö'öjadeje nosi örire rovego noro heromo nosi aru'ahoho i'ovahuego hesi aboji harihu'e javuoröhego. Hesi aboji harihu'e javuego ehuro inömo inömo bövi bise'o avoho'amadoho noro iosirëmiromo hesi nunire aribövioho javuoröhego.

God-are jö bogo ma-hia'ëremu he'i a'i avo'avoho ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e avehuremu uehorovore. Ae aho'obëhe jemëro jöho ma-burëro hia'ëremu henövore. Nadi ma-burëroho jöho majëhiromo ma-burëroho vörö'iraere. ²⁰ Aehu vörö'iraej'öho bogo ehuro God-hu nimaje mu maho ri'ö'ë'e. ²¹ Ehuni va'inumi'e mu sisë aho'o vae'i arijarujoho uehorovoromo vuonugo'i God-hu dë vövöbajo'ere bamëhaje jöho ma-u'emu sanuovoromo ejahore. Ejahë'öho jöho darugo'ëro jië'ëro ehuro jemesi dë vövöbajo'öho i'ovëvo'iramu mae jëvo'ë'e.

²² Nadi sareramirovoromo God-are jöho ma-hia'ëremuoho here. A'i jöho ejahoromo huhu uëvajëhi muoho ëhi vaere. ²³ God-are jö bogo e'i ma-hia'ëremu hej'ë'öho aririre garomo ²⁴ vuonugo'i va'oromo nu ano'o bogo avohorovo'i rumonimaruëhi ma-hia'ëremu hejarue aribövioho ëhi jëvo'ë'e. ²⁵ A'i ae göehu aririre nu ano'o ga avoharuëhi ëhi God-are jögoru ga avohoromo uv'ë'öho: Ma-maëro jië'ëro ejaruohuro bogo tövavuë'e maro raromo jijiharue höromo biririvoromo ma'enoromo bogo ma-hia'ëremuoho heromo rumonimo'i a'i ejahoromo mu vaej'ë'öho ëho iae mae jio'ë'e. Ehuro rabe rabe ë'ë'öho God-ro ë aribövioho ajëmiromo huë mae bojëminövo'ë'e.

²⁶ Röhu ae göëro göëro uvarueje: No God mae uehorovoromo hesi muoho ma'enarue hö uvo'i röhu bitaroho bogo taemë'e atarueje. Ehü ë'aruoho jabumë ma-sareramirovoromo uvarueje: No mu mae vaejarue hö uvoromo ma-döhemu God uehorovoromo hesi muoho vaejarueje. ²⁷ A'i God Vavuhuro uvajeje: Aviëhi jië'e muoho bogo ma-döëremu na uehorovevarue muoho jio'i dë vövöbajo'öho uhohu'o vaejarue mue höjo. Öbi asisö'öhu'o magonaho doruohu'o huë vavaeni baejaruoho noro jabumë ajëmiromo avoho muebejëvo'ëjo. O no ave sa'a hesi mu sisëho bogo gavanovo'i ma-mu maemu vae'ëjo.

2

Noehu ae aho'obëhe ma-gemuoho hö uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e nosi Bada Iesu Keriso hesi aji'e hijajoho mae uehorovarueje jëvaje nadi ma-dajemuoho garomo aribövioho adovoromo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bijönimore. ² Ehësi bëhoho jemëhu God rajahi'i ro gagovarueje osare ae niö'iro rovö. Göhuro inömo'e aëro jië'ëro maho io'amoromo rue'i göhuro inömo rumo'e aëro jië'ëro sino sine io'amoromo rove. ³ Ehü'oromo rovamu gavë'öho niögu mae io'amë'e aho jemëro garomo rajahiromo ua'a'aruje: Isi ro röho maro hijëjo. A'i niögu sisë'e aho garomo bijönimoromo ua'a'aruje: Janioho röhe bogojië'e jiaje ëhi ma-namijëjo. O ua'a'aruje: Janioho arëte bogojië'e jiaje ave sa'aro nasi höru bëhohuro ro hijëjo. ⁴ Ehü uëv'ë'öho jemesi aribövioho adovoromo inömo rumo'e

jië'oho ruëhi nugo'i inömo börömo jië'oho viëhi nugarujeje. Èhi'oromo sisë'i uehorovoromo mevarujeje.

⁵ Röhu nasi ö mueno'e ave jöhuremu here. Ave sa'are ariböviehu garuomajoho inömo rumo'e ariböviëro jëvë'ëro sisë'i raromarueje. Sa'are sisë'i raromaruoho ë aribövioho jabumë God-ro baejëvadeje jaburo bogo sisë'ioho uehorovo'i avo'avoho hesi örire ma-avo'avoho uehorovo'iröhëgo. Mae uehorovoromo hesi öri ari'ere va'ego muebejëvo'iröhëni. Èhesi bëhoho mami'e God-ro uëvadeje: Ae rahu na uehorovevë'oho naro ajëmi'ejöjo nasi öri ari'ere rovego muebejëvo'irodëni. Èhuni iae ë inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ë'e. ⁶ God-ro inömo rumo'e aribövioho ëhi ajëmi'ajaje röhu jemëro jabesi ihoho ijumëharujeje. Èhi ë'arujoho röhu rahumëro jemë iosirëmiromo i'u'e muoho bojëmiruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ë'arueje inömo rumo'oho bogo. O rahumëro gudumëvoromo court-roho va'lo bahijëvoruomajeje. Inömo ma'e ariböviohuro ëhi ë'arueje inömo rumo'oho bogo. ⁷ Jemë Keriso-are iho baejarijeje röhu ë inömo ma'e ariböviohuro Keriso-are ihoho ijumoruomajeje. Èhuni nadi inömo ma'e aribövioho rajëhi'i inömo rumo'e aribövioho bijönimore.

⁸ Röhu jögoru börömo börömoho God-are surire jajivoromo uövuë'eje: Jaehu jasi arijo'arije rajahirovanuëhi jasi ae gemuoho ëhi rajëhinëjo. Jemëhu ë jögoru ejahë'oho iae maeje. ⁹ Röhu jemë dajohemu garomo ioro'ioroho rajëhi'i ioro'ioroho bogo rajëhijë'oho ëho jemëro sisë ë'oromo jögoroho ahë'ëro i'ue bae hesi jëve. ¹⁰ God-are jögoru ejahobe va'oromo röhu jögore gemu ahë'oho ehuro hesi jögoroho aho'obëhe sisë vae'iramu övövo'e ae javo'ë'e. ¹¹ Èhesi bëhoho God-ro uövuadeje: Nadi goho'amonëjo. Röhu ë ae gemuohuro jö göhu'o uövuadeje: Nadi ae gö anonego guomo'irajo. Èhuni ja bogo goho'amo'i röhu ae gö anë'oho God-are jö ahanue ae javo'ë'e. ¹² Èhuni uvonövore: God-are jögoru ejahë'oho ehuro mu sisëhu tövavuadoho jiovahuego maro raromarue höjo. Èjögorocho God-ro ijönö garomo nosi muoho mevo ga'a'ajëjo no ejahë'e o bogo ejahë'e muoho vaejë'e javuo'iramu. God-ro hesi jögoroho garomo ëhi mevo gö'a'ajë uvoromo jemëro ëho uehorovë'i jöho atobe muoho vaebe jijihore. ¹³ God-ro mevavuo'ajë uvo'irarije ë hesi bëhoho God-hu mevavuë'iroho gö'iröhe huë bogo baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho bogo huëho baejavuo'i mana i'ue bojamui'ë'e. O huë baejëvare aho hesi nunire ro riravamu gövuë'oho God-ro i'ue bojamui'i ë'oromo vuonugo'i huë baejavuo'ë'e.

No bogo ma-döhuremu God mae uehorovo'i uhohu'o God mae uehorovoromo hesi jö ejahoromo mu vaeröhe jöhoje.

¹⁴ Nasi ö mueno'e aehu uvë'oho: Iae na God mae uehorovaje hö uvoromo röhu God-hu nimaje mu bogo vaejë'oho ëhi jië'e aho God masimanëremu mae uehorovajeje. I'o mu bogo vae'i God uehorovoromo ëma hijë'oho God-ro bogo maroho bamo'ë'e. ¹⁵ Èhesi bëhoho jasi Christian ö ma'ino'e iruno'e niögu suhi'e bogo eni jëvamu gëromo ¹⁶ röhu bogo mae bogo ajëmi'i ma-jöemu uëvë'oho: Maro va'onëjo. Va'oromo niögu mae ujuohoromo io'amoromo i mae ujuohoromo iromo hinëjo. Röhu jabesi sinehu nimaruocho bogo ajëmë'e ma-majëhijë'oho na ëho eni jio'ë'e o bogo. Èho bogo eni jio'ë'e. ¹⁷ Ma-jöemu majëhijë'oho bogo eni jiajëhi ëhi God-hu nimaje muoho bogo vae'i God ma-dajëremu uehorovë'oho ëho ma-bëhi rumo'e muohoje.

¹⁸ Röhu aëro ue'ë'e: Ae göëro God mae uehorovaje höjo. Ae göëro mu mae vaejaje höjo. Ëhi ue'iramu naro ua'ejo: Röhu aho diehi'oromo God mae uehorovoromo muoho bogo vaejaje höjo. Röhu naro mue vaeromo ëhuro ja röjahi'iramu ge'a'anuëjo na God mae uehorovaje ae jevo'iramu. ¹⁹ Röhu ja simanëremu uehorovoromo uvanueje: God gemu jiajëjo. Mabëhe. Satan ajamijarue aru'ahoho jabu'o uvoruomajeje: God gemu höjo. Ëhi uehorovoromo ma-juhuonibijiohoromo butubutumoruomajeje. Ëhuni ma-simanëremu God uehorovë'o ho bogo eni jie. ²⁰ Uehoro bogojië'e ae jave. God-hu nimaje muoho bogo vae'i ma-God uehorovë'o ho ëho bëhi rumo'eje. Ëhi jië'e jöho na ja nage naro röjëhijego ga'iro. Aveho hene. ²¹ Nosi hijo miono'e Abraham diehi'amu hesi ihoho God-are nuniroho maho jiadeje. God-hu nimade muoho huro vaeromo hesi harihoho Isaac baeromo God-ni suvoro buejarue maratu döre God-ni bamadeje. Ëhi'amu ëhuro hesi ihoho God-are nunire maho jiadeje. ²² Ja'o gane. Abraham-ro God mae uehorovoromo o God-hu nimade muoho vaeromo mue niö'i havëvoromo vaejadeje. God-hu nimade muoho vaejë'ëro ëhu'ëro God uehorovadoho iae eni jiadeje. ²³ Ëhi jië'ëro God-are surire jö uövuadëhi iae ëhi jiadeje. Jöho jajivoromo uövuë'eje: Abraham-ro God mae uehorovamu gavë'ëro God-ro uvade höjo: Abraham-are ihoho iae mae höjo. Ëhi'amu aëro uvoruomajeje: Abraham God-are aemo'aeme höjo. ²⁴ Ëhu'ëro jië'ëro jemëhu gavarujoho God-are ihohemu ëma uehorovë'o ho bogo ëhuremu nosi ihoho God-are nuniroho maho javuajeje. A'i God uehorovoromo röhu hu nimaje mu vaejë'ohuro ëhuro nosi ihoho God-are nunire mae javuajeje.

²⁵ Röhu jö göho naro ua'ejo bëhoho avoho ga'iranego magonahehu mu ma vaejamu ëhuro hesi iho God-are nunire ma jiade jöho. Magonahe gemu hesi ihoho Rahab-ro iae hijade höjo. Hu ae siho'amaje magonahe jiade höjo. Röhu hesi ihoho God-are nunire mae jiade höjo. Diehi'oromo ëhioho jiade höjo. God-hu nimade muoho huro vaejamu ëhuro ëhi jiade höjo. Huro gëvade Jew rajëro God-are ihore rovamu gëgorovo ajëmiromo osare hu'irae baejëvo rueromo röhu öri göro rëmö'öjade höjo mae va'iröhego. Ëhi ë'amu hesi ihoho God-are nunire mae jiahade höjo.

²⁶ Ëhi jië'ëro ave uhu jöho majëhije. Nosi sino haho'ere aru'aho bogojië'o ho nosi sinoho ëma imo javuo'ë'e. Ëhesi bëhoho no God uehorovo'i röhu huhu nimaje mu bogo vaejë'o ho no ëma imo sinohuremu God uehorovarueje.

3

Jö maemu ato'iröhe jöhoje.

¹ Nasi ö mueno'e God-are jö röjëhijarue muoho majëhi'ië'e. Nadi ae aho'obëhe God-are jö röjëhi'irarije muoho ëma baere. Rabëni hesi bëhoho jemë'o iae gavarujeje Christian a ioro'ioroho God-ro iae mevëvo'i röhu hesi jö ae röjëhijarue aribövi nosi muoho God-ro ga avohoromo darugo'o mevavuo'ë'e. ² No ae aho'obëhe mue aho'obëhe garaejarueje. Röhu ae rahu bogo bitaro garae'i jö maemu atë'o ho ëhi jië'e aribövioho ma-maemu jioruomajeje. Jabesi bitaro jö'o taemë'o ho ëhuro jabesi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu vaeruomajeje. ³ Ëhesi bëhoho horse jö'o ho uehorovore. Horse jö'ore ö'o ho ruaharueje ëhuro ö'i vitunö vitunö jaguvego jaguvaruinö ë va'iröhego. Horse jö'ore ruahë'ëro ëhu'ëro horse dajo haho'e aho'obëhe ri'öjego no naguajinö ë va'ajeje. Ëhi nosi jö'o ho taemë'o ho nosi sino haho'e aho'obëhe taemorovoromo mu maemu

vaejarueje. ⁴ O boat jöho uehorovore. Boat-oho börömeje. Buru börömëro hesi niögu ba'uorimarire namiromo biduoho baeromo va'ajeje. Boat böröme jio'i buru böröme jio'i röhu damu bise'oho ma'enoromo hunuovego dinö'e va'i nimë'iroho ë va'ajeje. ⁵ O nosi bitaroho iae gemuohoje. Boat damu bise'o jiajëhi nosi bitaroho iae ëhi inömo bise'eje. Inömo bise'o jiajoho röhu damuehu boat börömo hunuovajëhi ëhi nosi bitarohuro mu börömo hesi jöho ëma jö huhe atarueje.

Röhu aveho uehorovore. Vëni hödu biseharihohuro ëhuro je'lo börömoho ravo barë'ë'e. ⁶ Bitarehu jö sisë ataruoho ëho vëni sisëho va'ëneje. Sisë bövie bise'e uehorovaruoho vaejaruoho bitarëro atarueje. Bitaroho nosi sino haho'ere jië'ëro ëhuro nosi uhoho aho'obëhe sisërëromo rumorovobe va'ajeje. Jö sisë atë'iroho mue aho'obëhe ijumaje vënohuro ravanovajeje. Ehesi bëhoho Satan-are öri ari'ere jioromo ro nosi muoho aho'obëhe ijumo'amajeje. ⁷ Uge sigobe je'lo maje jovo maje ihe gö gö aruëre anumëre jijihoruomajoho röhu aëro ahego ëhi ë'aruoho vuonugo'i ma-jabesi röhoremu raromarueje. Ehi ë'iröhoho aho no eni javuajeje. Ehi ë'ë'e javue. ⁸ Röhu jö aruëre anumëre ataruoho ahorovoromo ëhi ë'aruoho vuonugo'i ahorirëremu ato'iröhoho a vadu'oho bogo eni javuo hesije. Nosi bitaroho sisë vörö'e sigobu jabesi bitaro va'ënëro jië'ëro ae gö ëhi jö sisë bojëmego sisërërovarueje. ⁹ Bitarohuro ëhuro nosi Vavuoho Bada mae uavarueje. Röhu ë God mae uavarue bitarohuro ëhuro God va'ëne avoho'amade a jabesi örire jö sisë uëvarueje. ¹⁰ Jö'e gemuore jioromo röhu jö mahu'o jö sisëhu'o jvonö'e rovajeje. Nasi ö mueno'e ëhi jië'oho sisëje. ¹¹ Jovo mahu'o sisëhu'o sa'a gage gemuoroho bogo suorovajeje. ¹² Nasi ö mueno'e ijo bajo ihe gö gö bogo gemuoroho rae'i ö'i bajoho bogo ijo bajohu'o gemuoroho rae'ë'e rabëni köe gö gö jië'ëro. Sö jovohu'o jovo mahu'o bogo gemuoroho vuo'a'anue. Ehu'ëro jö mahu'o jö sisëhu'o bogo vaerovo'ejo.

Uehoro mae niö'i göho ave sa'a hesi uehoroho ma-döhemu mae jio'i göho God-hu bojumuaje uehoroho uhohu'o mae jiaje jöhoje.

¹³ Röhu romorome uehorovë'e a o nuni aji'e a jemesirire jëvë'oho ëhi jië'e ahuro hu diehi ë'ë'e. Hu avo'avoho hibe juvoromo mu maemu vaeromo ma-u'emu taemo hiromo simano mae uehorovo'ë'e. Ehi ë'ë'oho no garomo uvo'ejo: Eaho simano mae gavë'e ae höjo. ¹⁴ Röhu jemë ae gö jabesi mu mahuni dë vörönimoromo nu huodivo'i jemesi ihohemu döre bamorovo'i nimë'oho nadi nimoronimorohoromo jö huhe ë'oromo o jö sareroho atoromo God-are jö maho ijumore. ¹⁵ Jemë ëhi jië'e uehoro baejë'oho nani jemë uvarujeje: Ehi jië'oho simano ma'e uehore höjo. Röhu ëho bogo ö'idöroho jioromo ruvebi'i a'i ave sa'a hesi uehoroho jio'i manosi sinemu uehorovaruoho jio'i Satan-are ariböviehu uehorovaruohoje. ¹⁶ Dinö'e dinö'e ae göehu gö hesi mu mahuni dë vörönimoromo jabesi sinemu uehorovoromo döre bamorovë'oho ëhi jië'ire aëro iro muorovo'e vaeromo bövie bise'e gö gö vaejarueje. ¹⁷ Sa'a hesi uehoroho ehije. A'i ö'idöre jioromo ruvebijaje uehoroho göje. Ehi jië'e uehoro ma baejë'oho mu mae uehorovarueje. Mu mae uehorovoromo gemuoro mae raromoromo muoho ma-u'emu vaeromo ma-sanuovoromo jöho ejahorovarueje. Jöho ejahorovoromo huë baerovoromo muoho avoho vaejarueje. No bogo ruëroho numëroho uehorovo'i ma-jöe gemu uehorovarueje. Bogo madöemuoho mu maho vae'i a'i avoho uehorovoromo dë vövöbajo'ohohu'o

vaejarueje. ¹⁸ God-hu nimaje mu rueröhego nimë'oho urimo ma-u'emu sanuovoromo huë baerovo'iramu evare ëhi jië'e muoho börömoræ'ë'e.

4

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'i God gemu uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu jemë ae göehu göehu iro muorovo'e vaejaruje hesi bëhoho rabeje. Sinohemu nimarujëro jië'ëro ëhu'ëro ë'arujeje. Ae göëro göëro jemesi sivu sivue sinohuni bae'i nimoromo uehore göëro göëro gemuore umogihoromo ëhuro ë'arujeje. ² Èhesi bëhoho jemë bövie bise'e bae'i nimoromo röhu bogo baejarujeje. Bogo baeromo ae muo'amo'irögoro ë'arujeje. Muo'amo'irögoro röhu ganiganimoromo bae'irarije öroho bogo birohogoro iro muorovo'e vaejarujeje. God bogo ua gavarujohuro ëhuro bogo baejarujeje. ³ O God ua gavë'oho ëhu'o bogo baejarujeje. Rabëni hesi bëhoho jemë sisë'i uehorovoromo mae sisë ëma ua gavarujeje ëhuro baeromo jemesi sinehu nimarujohuni bu'ö'irarijëni. Èhuni bogo baejarujeje. ⁴ Sareri aribövie jëve. Magonahehu bogo baru uehorovoromo taemo hi'i majuvajëhi jëvanove. Èhesi bëhoho jemë bogo God gemu uehorovoromo taemo raromo'i ave sa'are mu sisëhu'o uehorovarujeje. Jemë diehi'oromo bogo garomo uvarujeje: Ave sa'are mu sisëho böröme hö uehorovë'oho ëhuro God bijönimarue höjo. Èhuni ae rahu ave sa'arohemu uehorovo'i nimë'oho hu God bijönimaje aeje. ⁵ Iae God-are surire jöho uvë'eje: God-ro bojamuade aru'ahohuni vavaenimoromo uehorovavuae höjo noro hu gemu uehorovo'iröhego. God-are jöho ëhije. Röhu nani jemëro uvarujeje: Èho ma-jöe höjo. ⁶ Röhu iae hu nime noro hu gemu uehorovo'iröhego. Röhu God-ro hesi nimoromo huë baejavuoromo ajamui avohajeje noro ëhi ë'iröhego. Èhi ajamuijaje jöho God-are surire jajivoromo uövüë'eje: Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo. Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmijaje höjo.

⁷ Èhuni God-are jöho ejahore. Satan rovë'oho ahore. Satan ahë'oho jemesirire jiajoho ju'ebiro mo va'ë'e. ⁸ God-are bëhoro va'ore. Hesi bëhire va'ë'oho huro jemesi bëhire ruel'ë'e. Jemë sisë'e aribövie jëvaje övoho u'orovore. Vaji vaji'e aribövie jëvaje dë vövöbajo'oho avohorovore. ⁹ Huë vavaene börömo ho baere. Jemë ma-ijo'ijovoromo nimoronimoroharujoho vuonugo'i ma-nierusuburu'e bamoromo raromore. ¹⁰ God-are nunoro uvore: Nasi ihoho abuejë'e höjo. Èhi uvë'oho God-ro jemesi ihoho döro bamëho'ë'e.

Noehu bogo masijo riravoromo ae gö jabesi jö sisë ato'iröhe jöhoje.

¹¹ Nasi ö mueno'e nadi göëro gö hesi jö sisëho atore. Ö mueno'oho jabesi jö sisë jövë'oho o döre bamorovoromo uvë'oho: Ö mueno'oho sisë hö uvë'oho ë hesi bëhoho God-are jögoroho sisë'i jövoromo döro bamorovoromo uvo'a'anue: A jabesi sisë bogo ato'iröhe jögoru God-hu bojamuadoho iae hesi höjo. God-are jögoroho iae hesi hö uvë'ohuro ëhuro ja hesi jögoroho bogo ejaho'i a'i hesi jögoroho iosiramiro mo mevo ga'a'anue ga'i God-hu bojamuade jöho diho mae jiego diho sisë jiego. ¹² Jögoru bamade aho gemuje. Nosi sisë mevahuaje aho gemuje. Èaehu mare bamavuë'oho o sisëre bamavuë'oho hu eni jie. Èhuni diehi'oromo uvanueje: Na böröme jevo'i God bise'e höromo ëhuni döro bamorovoromo jasi a hesi jö sisë mevanueje.

Bogo nosi sivuoho eni javuajë uvoromo ma-döhemu nimoronimorohë'i ato'iröhe jöhoje.

¹³ Röhu ave jöho majëhi'ie'e here. Jemë a ioro'iorohuro uvarujeje: Jaruvo ë amore iae no va'ejarëjo. O uvarujeje: Nëri ë amore iae no va'ejarëjo. Val'iröhoho va'o vadune gemu hesi uhure ë raromoromo mue vaeromo moni bövie bae'ejarëjo. ¹⁴ Ëhi uvarujoho röhu nëri diehi jëvo'iröhoho dadivëve. Ëhuni vadune gemu ëhi jëvo'iröhoho ëhu'o dadivëvajeje. Ëhesi bëhoho jemë sue va'ëne jëve. Sueho majae bisemu numoromo evare dadovo va'oromo barëjajëhi ëhi jëvo'ë'e. ¹⁵ Ëhuni nadi uvo'ibejarije: Ëhi ë'ejarëjo. A'i uvo'ibejarije: Hesi Badahu nimë'ohuro no birivoromo raromoromo ëhi ëhi ë'ejarëjo. Ëhi uvo'ibejarije iae mae jio'ibejo. ¹⁶ A'i jemëro uvarujeje: Ëhi ëhi ë'iröhoho nosi sivuoho iae eni javuajëromo ma-döhemu nimoronimorohë'i atarujeje. Ëhi jië'oho bogo maehuje.

¹⁷ Ëhu'ëro jië'ëro ae rahu mu ma vae'iröhoho garomo röhu bogo vaejë'oho ëho mu sisë vaeruomajeje.

5

Bövi bise'o marohë'e mae ariböviehu avo'avoho uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Röhu inömo marohë'e mae jië'e ariböviohumë aveho here. Nierusuburu'e bamo avohore huë vavaene börömo böröme jemesi örire rue'ie'e jiaje. ² Bövi bise'o börömo bëhi jëvajoho sagohorimoto muduhi'amo barë hesije. Giresasaëro jemesi niögoho tarivo'amo hesije. ³ Jemesi mae sisë'o maho maho dë'irae'amo hesije. Dë'irae'amo'iramu ëhuro jemesi nigoji öroho va'orahoro jio'i jemë vënëro ravëvanovo'ë'e. Ave maja barë'ie'aje majare jemë inömo inömo bövi mae bahi avohë'e jëve. ⁴ Aveho gahe. Jemesi mu ariböviohuro jemesi mure va'oromo iruno'oho tarivoromo gagovëhë'ejö. Jemesi muoho ëhi vaejëhamu jemëro bogo manaho i'imëmi'i jemesi vajiohëro bahijë'e jëve. Vajiohëro bahijë'ëro ëhuni jaburo darugo'o uvoruomajeje: Nosi a masijoho rabëni nosi manaho bogo i'imamuarue höjo. Ëhi atarue jöho God bövi bise'o muebe'amaje aho hu iae hejajeje. ⁵ Jemë ave sa'are raromoromo mahunö'e raromobe sinehu nimaje muohemu uehorovobe rovë'e jëve. Mahehu i ue'ahoromo masijorijaruëhi ëhi ë'obe rovarijoho mahunö'e muo'amëvego vuovo'irarije majaho rovë'eje. ⁶ Mu sisë rumo'e aribövioho jemëro sarerisareriëmiromo court vaejëvoromo uëvarijeje: Sisë'e jëvaje öri sisëro va'ohëjo. Ëhi'oromo muo'amëvarijeje. Röhu jabumë vörö rumo'ëro jëvë'ëro jemë bogo ahëvarujeje.

Badahu rueröhego birivoromo taemo raromoromo muebe'iröhe o God-are örire ëninami'iröhe jöhoje.

⁷ Röhu ö mueno'e birivoromo ma-taemo raromoromo muebejego Bada rue'iro. Jemë'o uehorovore. Nimarue iruno'o gagovo'ie'iroho öjë'ëro iruno'oho bogo burëroho gagovo'amarujeje. Urimo birivoromo muebejuvo urimore niohijo majaho rovego muebejuvo ijo tugoho'i niohijo majaho rovego birivoromo muebejuvo ijönö iruno'e mabëhe rijego evare gagovo'amarujeje. ⁸ Iruno'o riröhego birivoromo muebejaruëhi jemëro ëhi dë vövöbajo'oho birivoromo muebere Bada vuonorö'ö rue'ie'e jiaje.

⁹ Nasi ö mueno'e huë vavaene rovego baejarujoho nadi göëro göënioho dë vi'ehimoromo ëma nibejahirovoromo uarovore: Jero ë'ane höjo. Ëhi'amu gavë'oho God-ro mevëvoromo i'ue mana bojëmi'ë'e. Gare. No mevavuo'iröhe a hesi majaho dunove. ¹⁰ Nasi ö mueno'e a mamioho

uehorovore. Badare ihore jö majëhinövare aribövioho uëve. Jabumë huë vavaene baeromo röhu ma-biririvoruomadeje. Jabuhu biririvarëhi jemë'o ëhi biririvore. ¹¹ Ae gö gö huë vavaeni baeromo röhu biririvarohuni ëhuni no uvarueje: God-hu mabëhe ajëmijadoho jioruomajëjo. Ëhuremu uehorovore. Röhu a mami ae Job-hu huë vavaeni baeromo röhu biririvade jöho iae jemë'o hejarijeje. Job-hu biririvobe rovamu ijonö Badahu mabëhe ajamijade jöho ëhu'o gavarujeje. Iae Badaro bogo bise'o vadu'oho vavaenimoromo huë baejavuaje ahuro jië'ëro ëhu'ëro Job ajamijadeje. Ëhuni jemë huë vavaene baeromo biririvë'oho God-ro jemë'o ajëmi'ë'e.

¹² Nasi ö mueno'e ave jögoru börömo börömoho here. Jemëhu jö atë'iroho nadi ö'idö ihoroho o sa'a ihoroho o bövi bise'o ihoroho atorego darugo'e jöho jio'iro. Nadi ëhioho ë'i a ejaho'ië'iroho ma-uvore: Io'ajo. O bogo ejaho'ië'iroho ma-uvore: Bogajo. Ëhemu uvore. Ëhemu uvë'oho ëhuro God-ro bogo mevëvoromo i'uoho mana bojëmi'ë'e.

¹³ Röhu jemë ae gö huë vavaeni baejë'oho ë ahuro God-are örire ëninami'iro. Ae gö dë sasohë'oho huro jöe ioromo God-are örire rajahi'iro. ¹⁴ Ae gö guomo guomo baejë'oho huro ekaresia muebejarue a duvahohuni jöe nugö'öjego rue'iro. Rueromo jaburo God-are örire ëninamiromo Badare ihore ijo bajo'e jovoho otehaho'iro. ¹⁵ God mae uehorovoromo ëninamijë'oho ëhuro Badaro guomo guomo'e aho ajami'iramu marëromo i'ovo'ë'e. O mu sisë rabe rabe vaejë'oho God-ro uehorovoromo vuonugaho'ë'e. ¹⁶ Ëhuni mu sisë vaejë'oho ae göëro gö huruoho majahirovonövore. Ëhi'oromo göëro göho uehorovoromo God-are öroro ëninamirego guomo guome o sisë rabe rabe jëvajoho marëjëvo'iro. A maehu ëninamijë'oho God-ro börömo mae ajëmi'ë'e. ¹⁷ Ëhesi bëhoho jö God-aro baeromo a majëhinövade ae Elijah no va'ëne ae jiadeje. Röhu God-are örire biririvoromo ëninamijadeje ënoho barëjoro. Ëninamijamu ëni sa'are bogo rovadoho vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu manaere aho'obëhe 6 ëhi barëjadeje. ¹⁸ Barëjamu röhu maho God-are örire uavamu huro ënoho nugö'öjamu rovamu sa'are iruno'oho marë'amadeje.

¹⁹ Nasi ö mueno'e jemë ae göëhu God-are öri ma vuonugo'i aruëre anumëre ma-va'amu gagoro ae göëhu ajamijamu öri mare sionehu rovamu gavë'oho ²⁰ jemëro uvore: Ae öri sisëre juvajoho ae rahuhu ahoromo mu mae röjahijë'oho ëhuro ë a hesi aru'ahoho ajami'iramu bogo guomo öriroho va'a'ajëjo. O ëhuro God-ro mu sisë aho'obëhe mu'u'amo'ajëjo. Ahia mino'e.

1 PETER

Peter-hu God-are aribövi jejëmade jöhoje.

¹ Iesu Keriso-are apostle Peter naro jemesi örيره jejëmije. God-hu hesinö baejêvade aribövioho jemë jemesi sa'aho vuonugo'i Pontus Galatia Cappadocia Asia Bithynia ë sa'are ma-jahuri raromobe va'aruje aribövije jêve. ² God Vavuohuro hesi nimê'ëro jemë baejêvamu hesi Aru'ahohuro jemë avohêvadeje êhuro jemëro hesi aribövi maemu jioromo Iesu Keriso-are jöho ejaho'irarijego o hesi köhuro jemë u'ovêvo'iröhego.

Na nege God-ro huë baejêvoromo ajëmi avohego maro raromonövo'irarijego.

Mae javuoröhego noehu biririvoromo muebejarue jöhoje.

³ Asê'e God hu mabêheje. Hu nosi Bada Iesu Keriso-are Börömeje o göho hesi Vavueje. Êaho God Vavuoho hu mabêheje. Êhesi bêhoho huro nosi jöëni börömo mae vavaenimê'ëro Iesu Keriso ajamamu guomoromo ri'öjadohuro êhuro no'o ajamuamu i'ovoromo mu i'oho baejê'ëro nune jioromo biririvoromo muebejarueje mae javuoröhego. ⁴ Noro muebejarueje Vavuehu hesi aribövi no bojamui'iröhe suvuoro mae gö gö baeröhëni. Êsuvuoroho ö'idöre jemëni nugêhê'eje u'emu bae'irarijego. Êö'idöre jiaje suvuoroho bogo sagohori'i bogo sisêrê'i ma-maemu jiobe va'ê'e. ⁵ Iae jemêhu God ma uehorovarujohuro êhuro God-ro hesi darugohuro burunö'e aegêhobe va'ajeje ijo tugoho'i majaho rovego evare maro bamêvo'iröhe öroho mami'e avohêhê'ëro evare röjêhijego ga'irarijego.

⁶ Huhu maro bamêvo'iröhe öroho uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Iae jaruvoho God-hu nimê'oho jemëro huë vavaene bövie bise'e baeromo êhuro majae ma-bunemu vavaenimê'e raromarujeje. Êhi jie röhu iae nimoroharujeje. ⁷ Huë vavaeni baejaruje hesi bêhoho jemê'o no'o ga'iröhëni jemesi uhohu'o biririvoromo God mae uehorovego. Êhesi jöho na uhu'e uê'iê'e. Gold mae avoho'iê'iroho vëniro buejarueje. Vëniro buejego ravoromo va'inumoho si'urê barê'i ma-aji mae jiajeje. Röhu gold-ho bogo ioro'ioremu jio'irögoro jemêhu God mae uehorovaruje muoho ma-jiemu jiobe va'ê'e. Êhi jiê'ëro God uehorovaruje muohuro gold-ho iosiramioromo ma-mabêheje. Röhu vënehu gold buejego ravajêhi huë vavaenohuro jemesi örيره êhi vëninö'e ravêvajeje. Röhu gold vënire buejego ravoromo sisê si'urê barê'i aho'o ma-maemu jiego gavaruêhi jemë êhi huë vavaenoho baejarujeje êhuro jemêhu God uehorovarujoho biririvego jemê'o no'o garomo uvoröhëni: Jemë huë vavaene baeromo biririvoromo God mae uehorovobe rovê'ëro êhu'ëro jemesi uhohu'o God maemu uehorovaruje höjo. Êhi uvego Iesu Kerisoro a nuniro rovego evare God-ro jemesi ihoho döro bamêhoromo rajêhiromo mabêhe uêröhego. Êhu'ëro jemë huë vavaenoho baejarujeje. ⁸ Amo Iesu Keriso rue'iramu jemesi ihoho êhi ma-maemu jiêho'ê'e. Avevejö'oho jemë hu bogo gavê'e jemesi dê vövöbajo'o uhure hesi örيره uehorovarujeje. Jemë hu bogo nunoho gavarujeje röhu hu mae uehorovoromo nimoroho avoharujeje. Nimoroharuje jöho börömo bêhe jiê'ego ë hesi jöho bogo ato varijënoho jêve. ⁹ Jemëro uehorovoromo uvarujeje: Noehu Keriso mae uehorovarue hesi bêhoho ijonö God-ro nosi

dë vövöbajo'oho maro bamahuo'iramu iae mae javuo'ajë uvoromo huë mabëhe jëvego nimoroharujeje.

¹⁰ Urimo Keriso bogo rovadevare evare God-hu jemë mare bamëvoröhe jöho jö hesirire baeromo majëhinövare a mamiohuro majëhinövareje. Majëhiromo röhu ë jö hesi bëhoho avo'avoho nahareje ga'i ë muoho diehi jiego. ¹¹ Kerisohu vi'ehi baeromo guomoromo ijonö aji bae'iröhe jöho Keriso-are Aru'ahohuro jabumë röjëhijamu simanore baeromo bëhoho nahoromo uvoruomadeje: Ëhi jië'e muoho divare diehi jio'a'ajëjo. ¹² Bëhoho nahamu God-ro röjëhijamu garomo uvareje: Noehu jajivarue mu mabëhoho jaruvo ave sa'are raromaruoho no bogo ga'i ijonö raromoruomoröhe ariböviohuro garuomajëjo. Ëjöho God-ro röjëhijamu baejareje. Röhu avevejö'oho ë muoho jemë iae hejë'e jëve. God-hu ö'idöre jiamu noni nugö'öjade Aru'aho hesi uehoroho baeromo aëro ë mu ma hesi jöho huruoho majëhijamu hejarijeje. Ëmu ma hesi bëhoho aneraho jabu'o he'i nimoruome röhu bogo eni jëve.

Noehu mu sisë bogo gavanovo'i mu maemu vaeröhego God-hu uövuade jöhoje.

¹³ Ëhuni nune jioromo mue vae'i avo'avoho uehorovore. Iesu Keriso a nuniro rue'iramu God-are aji maho bae'a'aruje. Ëjöhuremu avo'avoho uehorovë'e raromore. ¹⁴ Ëhi uehorovë'e raromoro God-are jöhuremu ejahonövore. Mami'e God-are jö bogo hejarije majare jemesi sinehu nimajohemu vaejarijoho ëhi jië'e mu öriroho nadi jijihore. ¹⁵ Nadi ëhioho jijiho'i a'i mue bövie bise'e vaejë'iroho dë vövöbajo'oho uhohu'o ma-mae jioromo raromo jijihonövore. God-hu jemë hesinö jëvojöro üevade aho hu ma-maemu jiajëhi ëhi jiore. ¹⁶ Ëhesi bëhoho God-are surire jöho uvë'eje: God na ma-maemu jevë'e jiaje ëhuni jemë'o ma-maemu jiorëjo. Ëhuni ëhi ë'onörovore.

¹⁷ God-ro bogo nue gö gö uehorovoromo gö'i a'i ma-gemu göromo nosi muoho diehi jiego garomo mae o sisë uövuajeje. Ëhi jië'e aho jemë Vavuoho hö uavarujeje. Ëhuni ave sa'are ma-jahuri raromarujoro God börömo hö uehorovë'i raromore. ¹⁸ Ëhesi bëhoho jemesi hijo miono'ohuro Keriso bogo uehorovë'ëro bëhi rumo'e muoho röjëhibe rovamu jemëro ëhemu ejëhoromo sisë hesi darugoremu raromonövarijeje. Ëhi jëvë'ëro God-hu nimaje muoho bogo vae varijënoho jëvadeje. Ëhi jëvamu God-ro ajëmijë'ëro mae jëve. Röhu jemë'o iae gavarujeje. God-ro jemë ajëmi'irögoro ijo bajoho o bövi bise'o maho bogo ëho bu'öromo ëhuro ajëmijadeje ëhi jië'e inömo ma-jahuri inöme jië'ëgo. ¹⁹ A'i Keriso-are kö maho bamoromo ëhuro mae ajëmijadeje. Ëhesi bëhoho urimoroho Jew rajëro God-ni suvuro bamahoië'iroho sheep harihe ma-mahuremu muo'amoromo suvuroho bamahonövareje. Keriso ëhi jië'e suvuro maemu jiadeje. Ëhi jiamu God-ro hu bamadeje jemëni guomoröhego. ²⁰ Jemëni guomoröhego sa'ae bövie bise'e bogo bamadevare God-ro hu baejadeje. Amo ave ijo tugoho'i majare jemesi jöëni God-ro hu nugö'öjamu a nuniro rovadeje. ²¹ Rueromo jemë ajëmijë'ëro ëhu'ëro jemëro God mae uehorovarujeje. God-ro Keriso ajamamu ri'öromo aji maho baejë'ëro ëhu'ëro jemëro God gemu uehorovoromo uvarujeje: Iae huro no'o ajamui'ajëjo.

²² Röhu God-are jö maho ejahoromo ëhuro mu sisë uehorovarijoho vuonugë'e jëve. Vuonugo'irögoro Christian ö mueno'oho bogo madöemuoho a'i dë vövöbajo'oho uhohu'o uehorovëvë'e jëve. Ëhuni göëro göho

dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvo avohore ²³ ë hesi bëhoho jemë Christian vaeromo ëhuro harihu aboji'e i'e rahëvanovamu i'oro aevoromo biririvë'e jëvaje. I'o rahëvade hesi bëhoho vuovëvo'iröhe vëmu vavu'o jabesi ujoho bogo bamëvo'i a'i God ioro'ioremu hijaje a hesi ujoho bamëvadeje. God-are ujo hesi bëhoho iae God-are jöeje. Hesi jöho darugo bojëmijaje ioro'ioremu jioröhe jöhoje. ²⁴ God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Ae aho'obëhe garasi va'ëne jio'amajëjo.

Inöme bövie bise'e mabëhe hö uehorovaruocho ëho resu resu ino va'ëne höjo. Röhu garasioho sahori'amaje höjo.

Resu inoho rireromaje höjo.

²⁵ A'i Badare jöho ëhi jiemu jioje va'aje höjo.

Ëjöho iae Keriso-are jö ma aehu majëhijamu hejarijohoje.

2

Bada Iesu hu munë va'ëne jiaje jöhoje.

¹ Jemë i'e rahëvanovë'e aribövie jëvë'e jiaje ëhuni mu sisëho aho'obëhe vuonugore. Sareri sareri'e muoho döëremu mae vaejaruje muoho vuonugore. Ajabesi mu mahuni dë vörönëgajoho vuonugore. Jö sisëho vuonugore. ²⁻³ A'i jemëro mami'e herovarijeje Badaro jemë huë baejëvamu. Huë baejëvamu herovë'e jëvaje ëhuni i'e rahëvë'e asisö'ehu amu rihu ue'aho'i nimoruomajëhi ëhi dë vövöbajo'o hesi amu maho ue'aho'i nimonörovore. Ëhi jië'e amu ue'ahë'ocho jemesi aru'ahoho biririvobe va'ojuvo ijönö a duvaho va'ëne jioromo maro raromo'aruje. ⁴ Röhu jemëro Bada Iesuarinö ruere. Hu hesi darugoremu hiromo darugo bojamuijaje ahoje. Hu munë va'ëneje. Ëmunëho aëro sisë hö uvoromo vuonugamu God-ro maego hesi baejadeje. ⁵ Röhu jemëro Iesuarë darugoho baejë'e jëvaje hesi öröro rovego God-ro jemë munë gagovëvanovoromo hu'o havëvoromo javu böröme vaejëvanovo'iro jemë gemuoro jëvego hesi Aru'ahohuro ë va'o hi'iröhe. Ëösa börömore jemë ë rumo va'oromo priest muoho vaenövo'aruje. Jew rajo priest-ehu God-are ösa börömore rumo va'oromo God-ni suvoro bahijaharëhi jemëro ëhi priest muoho vaeromo jemesi dë vövöbajo'o suvorocho Iesu Keriso-are jöëni God-are örire bojaminövo'aruje. Ëhi jië'e suvoro bojamijë'ocho God-ro garomo nimajeje. ⁶ Ëhesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Ëhuro gahëjo. God naro munë va'ëne aho Zion bamajëjo

huro munënö'e biriri'e bönu mabëhëro namijego ëhuro javuoho bibivoröhego.

Ae rahu ë aho mae uehorovë'ocho bogo javojimo ga'a'ajëjo.

⁷ Mae uehorovaruje ariböviocho jemëro uvarujeje: Ëmunëho iae mabëhe höjo. A'i bogo ma uehorovarue aribövi jabesi jöho God-are surire jajivoromo uvë'eje:

Munë javue vae'irögoro munë gemu bijönimoromo vuonugare höjo.

Vuonugarocho jaruvoho ë munëhuro javuoho nigemo'ego bibivoromo mae namijajëjo.

⁸ Röhu jabesi jö göho jajivoromo ëhi uvë'eje:

Aëro ë munë va'ëne are ro biberovo'aruëjo.

Hesirire ro rireromo'aruëjo.

Biberovarue hesi bëhoho God-are jöho juahobijioharueje God-ro ëhi jië'e i'uoho bamëhë'ëro.

No God-are aribövie javuaje jöhoje.

⁹ A'i jemë God-ro baejêvê'e aribövie jêve. Hu'o masije riravaruje priest ömo'öme jêve. Ma-maemu jêvê'e aribövie jêve. Hesiremu jêvaje hesi bëhoho jemëro hesi mu mabëhi hesi jöho ae majëhi'irarijego rabëni jemë ramoramore raromamu huhu baejêvoromo hesi aji mare bamëvadohuni ëhuni ae majëhi'irarijego. ¹⁰ Urimoho jemë iho rumo'e aribövie jêvadeje. Jaruvoho God-are aribövie jêve. Urimoho God-are huë maho bogo baejarije. Jaruvoho hesi huë maho baejê'e jêve.

No God-are muemu vaejarue aribövie javuaje jöhoje.

¹¹ Aganomë na jögore bojëmi'irögororo ë'e. Jemë ave sa'are raromaru-joho sa'a göre ma-jahuri raromarue aribövioho va'ëne jëvanove. Ëhuni uëve jemesi sinehu mu gö gö nimoromo aru'ahohu'o umogihajoho nadi gavanovore. ¹² A'iro God bogo uehorovarue ariböviohu'o raromoromo mu maemu vaebe va'ore. Ëhi ë'ë'o'oho jabumëro jö sisë bu'öromomo jemë sisë vaejaruje hö uëvaruoho röhu gë'iröhe jemë mu mae vae'iramu gëgorovo va'o ëho majaho rue'iramu God-are ihoho mae ua'ë'ö.

¹³ Röhu Badare jöho uehorovoromo aehu masijo bahi'amare aribövioho aho'obëhe jabesi jöho ejëhore. Aehu böröme namiromo nosi sa'ae aho'obëhe muebejavuajoho ejahore. ¹⁴ A börömo hesi bëhire raromoromo sa'are mu muebejëvaruoho ejëhore. Ësa'are a börömohuro jabumë rëm'öjê'leje mu sisë'e aribövioho i'ue bojëmi'i mu ma'e aribövioho mae uëröhego. ¹⁵ Jemëhu a masijo ejëho'irarije hesi bëhoho God hu nime jemëro mu mae vaejego sisë'i uehorovarue ariböviohuro ëho garomo simano rumo'e jöho vuonugoröhego. ¹⁶ Röhu aehu a gö jabesi darugoremu raromoromo jabesi muemu vaejaruëhioho nadi ëhioho raromo'i mae raromo jijihore. Ëhi'ore röhu nadi uvore: No bogo a darugoremuo'oho raromo'i iae no nosi mae raromo jijiharuëromomo ëhuni ri'öromomo mu sisëho vaere. A'iro uvore: No God-are darugoremu raromoromo hesi muemu vaejarue aribövie javuajëromomo mae raromo jijihore. ¹⁷ Ëhi'oromo ae aho'obëhe rajëhire. Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvore. God böröme hö uehorovore. Sa'are böröme namiromo muebejavuajoho rajahire.

Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹⁸ O ae gö jabesi darugoremu raromoromo mu vaejëharuje aribövioharo jemesi mu simano vaejarue aribövioho masije hö uehorovoromo jöho ejëhonövore. Jemesi a masijehu a mae jioromo sanu'e jöemu majëhijê'oho ejëho'i röhu vörö'e aribövioho jabu'o ejëhonövore. ¹⁹ Ëhi jî'e sisë aribövi ejëho'irarije hesi bëhoho jaehu God-are jö uehorovanuohuni aehu huë vavaeni ëma bojamamu ma-herovë'i taemorovoromo hijê'oho God-are huë maho bae'a'anue. ²⁰ O jemë mu sisë vaejamu aehu muo'amëvamu jemëhu ma-taemorovë'oho no rabëni uvo'ejo: Jemë taemorovarujohuro jemesi ihoho ajiomë'e höjo. A'i jemë mu mae vaejê'iro huë vavaeni bojëmamumu ma-taemorovë'oho ëhuro God-hu gavajoho maeje. ²¹ Rabëni hesi bëhoho God-ro ëhi jî'e huë vavaeni'e muoho jemesi örire bojëmijê'leje. Keriso hu'o jemesi jöëni huë vavaene baejadeje. Huë vavaene baeromo ëhuro jemëhu diehi ë'irarije muoho röjëhijadeje huhu ë'adëhi jemë'o ëhi ë'irarijego. ²² Hu mu sisëho bogo vaejadeje. Sareri'e jöho bogo jövadeje. ²³ Aehu sivohijaroho bogo mana sivëgonövohijo. Aehu vi'ehi bojamihijaroho hu bogo jö darugo'oho mana majëhinövohijo. A'i hesi arijo'arije God-are övo döre bamorovadeje hu mae mevoromo gavaje aego. ²⁴ Ëhi'oromo huro nosi

sisë hesi i'uoho hesi sino haho'ere baeromo korosire guomadeje ëhuro no vuovanovoromo öri sisëho ioro'ioire gemu vuonugo'i i'ovoromo öri maremu jijihoröhego. Huhu vi'ehi baejadohuro ëhuro jemë sisë'i raromarijoho marëjëvë'eje. ²⁵ Sheep-ehu sidövanovoromo jijiharijoho jaruvoho sheep o jemesi aru'aho muebe'amaje a hesiro vuonorö'ö rovë'e jëve.

3

Vaboro'o baru'o diehi ë'iröhe jöhoje.

¹⁻² Röhu vaboroharo jemesi baru jabesi jöho ëhi ejëhore. Ejëhorego baruehu God-are jö bogo ma uehorovë'oho vaboro jemesi Christian jöho bogo hejë'e jemesi muohemu garomo ga'iro jemëro God böröme hö uehorovoromo mu ma-maemu vaejago gëromo huotorovoromo Keriso mae uehorovoruomo'iro. ³ Röhu jemë mae jëvego baruehu gëjörö nimë'oho nadi sinemuoho rajahirovoromo ijo bajo börömoho bu'öromo ëhuro simano uoho avohorovoromo nieniaho niögoho bövioho bise'oho imoromo io'amego mae jëvego gë'iro. ⁴ Nadi sinemuoho uehorovo'i a'i dë vövöbajo'ö uhohu'ö avohorovego gë'iro jemesi muoho mae jëgo. Sino avohorovë'oho mavojirojëvo'iramu sisërëjëvo'ë'e. O dë vövöbajo'ö avohorovë'oho gë'ë'ö mae jëvemu jëvobe va'iramu. Dë vövöbajo'ö avohorovo'irarije hesi bëhoho ma-u'emu taemo raromo'irarije jöhoje. Jemë ma-u'emu taemo raromë'oho God-ro gëvajeje jemë ma-mabëhe jëvego. ⁵ Urimore God gemu uehorovonövare magonaho ömo'ömehu jabesi dë vövöbajo'ö avohorovarëhi jemë'ö ëhi avohorovore. Jabu ëhi ma-u'emu taemo raromoromo avohorovoromo jabesi baruoho ejëhonövareje. ⁶ Ehi jïë'e magonahe gemu Sarah-ro hesi barue Abraham-are jöho ëhi ejahoromo hesi örire uanövadeje: Nasi böviohajo. Jemë bogo nurunurumoromo juhuonivo'i a'i mu mae vaemu vaejë'oho ëhuro jemë Sarah-are aboji ömo'ömoho va'ëne jëvanovo'ë'e.

⁷ Röhu baruoharo jemesi vaborohu'ö gemuore raromarujevaro ëhi avo'avoho uehorovoromo raromore. Uvore: Ama'i nosirire jiaje darugoho ëhi jïë'e darugoho magonaho jabesiroho bogohöjo röhu jabu'ö no'ö God-are harihu aboji'ëro javuë'ëro huro no ajamui'iramu ioro'ioiremu hu'ö maro raromo'ëjarëromo vaboroho rajëhire. Vaboro rajëhijë'oho ëhuro jemëhu God-are örire jö ataruje muoho bogo sisërë'ë'e.

Noehu mu ma vaejago aehu bijönimoromo huë vavaeni bojamuijarue jöhoje.

⁸ Röhu jöe gemu ijo tugoho'ioho majëhi'iramu iae barë'ë'e. Jemë ae aho'obëhe jöe gemu uehore gemu baeromo ö mueno'ehu rajahirovaruëhi ëhi huë baeromo rajahirovoromo ma-taemo raromore. ⁹ O ae göehu sisë vaejëvë'iroho nadi mana jabesi öriroho sisë vaejëvore. O jö sisë uëvë'iroho nadi mana jabesi öriroho jö sisëho uë'i a'i jemëro God uavego huro jabumë mae vaejëvo'iro. Ehesi bëhoho God-ro jemë hesinö jëvojörö uëvadeje ëhuro jemë mae vaejëvego maro raromo'irarijago. E'huni jemëro hu uavego a ioro'iorohu'ö mae vaejëvo'iro. ¹⁰ Jemëhu ëhi ömo'irarijoho God-are surire uvë'eje:

Ae rahu mae hi'ië'iroho

sine sasohoromo juvo'ië'iroho

bitare taemoromo jö sisëho nadi bu'önëjo.

Jö'e tugohoromo nadi jöho ruëroho numëroho ma-jövonëjo.

¹¹ Mu sisë vaejanuoho gororomo mu maemu vaenëjo.

A'lo mae avoho hi'i sivoho avohonëjo

¹² rabëni hesi bëhoho Badare nunoho ma aribövi jabesiroho bogo ahoro'i ëninamijaruoho hejëho'i
sisë aribövioho deje bojëmaje jiaje.

¹³ Jemë mu mae vae'i ëhemu uehorovë'o ho rahuro jemesi öriroho sisë vaejëvo'ë'e. Aho bogo sisë vaejëvo'ë'ö. ¹⁴ Röhu jemëhu mu mae vaejamu aehu bijönimoromo huë sisë bojëmamumu baejë'ohuro ëhuro jemë maroho jëvo'ë'e. Nadi aho juhuonëmiromo nurunurumo'i ¹⁵ dë vövöbajo'ohuro uhoro uvore: Keriso börömëro jië'ëro Bada hö uvoromo hu gemu mae uehorovore. Hu gemu mae uehorovoromo he'irarije God-are jö bogo heruomë'e ariböviehu jemë uëvamu: Mu maehu rueröhego uehorovaruje hesi bëhoho majahuihego hejarë uëvamu hejë'oho simane sasohoromo bëhoho röjëhire. ¹⁶ Röhu ma-u'emu sanu'e jöhëmu röjëhiromo mu maemu vaerego ëhuro jemesi dë vövöbajo'ohuro marëjëvo'i ëhuro jemëhu Keriso-are ijore ijore jijihoromo mu mae vaejarujoho ëho aehu sivëgë'ohuro jaburo jemesi muoho garomo javoje bae'iröhe. ¹⁷ Mu sisë vaeromo vi'ehi baejë'oho sisë jio'i a'i mu ma vaeromo God-hu nimamu vi'ehi baejë'oho ëho iae maeje. ¹⁸ Keriso hu'o a maëro jië'ëro sisë'e ariböviohuni uehorovoromo ma-gemu guomadohuro ëhuro jemesi sisëho ma-ioro'ioremu mu'uvëhadeje ëhuro jemë God-are örire söjëvo va'oröhëni. Hesi sino haho'oho guomo'i röhu hesi aru'ahoho i'ovadeje. ¹⁹ Hesi aru'ahohuro i'ovoromo va'ohu aru'aho ioro'iorehu savoji gago va'ëniire sisë'i raromaruire ë va'oromo jöho majëhijamu heruomadeje. ²⁰ Röhu ë hesi urimo Noah-hu hijadevaroho evaroho ë aribövioho bogo vuovë'e sa'are raromareje. Sa'are raromoromo God-are jöho bogo ejahonövareje. Jöho bogo ejaholego Noah-ro boat börömoho vae'ego God-ro ëhi ma-hiromo muebejëvonövadeje ë ariböviohuro avoho uehorovoroumojoro. Muebejëvamu jöho bogo ejahareje. Bogo ejahamu ae ma-vevino'e ae aho'obëhe 8 boat-re rumo va'amu jovo döre jëvoromo ëhuro mae jëvadeje. ²¹ Ejëvehu uhu'e ë'adoho jovehu bapataeto vaejaruëhi ëhi jianove. Ehesi bëhoho jemë bapataeto vaejë'oho sisë'i raromego God-ro jemë baejëvoromo maro rëmego mae jëvadeje. Bapataeto hesi bëhoho bogo sinore jiaje va'inumoho dibojoro bogo ëhunioho jovoho egu'o'i a'i bapataeto hesi bëhoho bapataeto vaeromo jemë God uavarujeje: Nosi dë vövöbajo'ohuro avohahuego no uvo'irarëjo: Nosi sisëho iae u'ovahuë'e höjo. Röhu bapataeto vaeromo jemë bogo sisëroho va'i mae raromarujeje rabëni Iesu Kerisoro guomoromo ri'öjë'ëro ëhu'ëro. ²² Iae Iesu Kerisoro ri'önugoromo ö'idöre ajiomë'ëro God-are övo manö böröme namiromo anera'o ö'idöre raromoromo darugo baejë'e aru'aho ioro'iorohu'o jabesi örire huro jöho bojëmego hu gemu ejahoruomajeje.

4

Sinehu nimaje mu vaejaruoho vuonugo'i God-hu nimaje mu vaeröhe jöhoje.

¹ Kerisoro hesi sino haho'ere vi'ehe baejadeje. Vi'ehi baeromo mae uehorovadëhi jemë'o ëhi gemuoho uehorovoromo ëhuro avoho biririvore. Ae rahu jabesi sino bogo uehorovo'i Keriso-are jöëni vi'ehi jabesi sino haho'ere baejë'oho ëhi jië'e aribövioho mu sisëmu vae'i nimaroho vuonugë'ejö ² ëhuro sa'are raromo'iröhe maja vituroho sinehu nimajohemuoho bogo uehorovo'i a'i God-hu nimajohemu uehorovë'e raromo'iröhëro. ³ God-are jö bogo heruomaje ariböviehu ömo'i nimoruomajëhi jemëhu urimo

ëhi ömonövarijoho iae eni jië'eje. Urimoho jemëro öëro ë'anovoromo dëre ri'öjëvego bövie bise'e ëma ömonövarijeje. Jovo sisë iromo simane sisërënövarijeje. Mahëro gemuoro uruvanovo'amonövarijeje. Söröro raromanovoromo vörö'e jovemu ue'ahonövarijeje. Uehore sisë'i baeromo uvonövarijeje: Inöme gö gö aru'aho'e höromo uvene aho røjëhinövarijeje. ⁴ O jaruvoho jemë God rumo'e ariböviohu'o bogo gemuoroho sisëho vaeromo bövioho bise'o ho ëma ë'oromo ruëroho numëroho ëma jijiharujeje. Jemë bogo ëhioho ë'ego gëromo ë ariböviohuro uvarueje: Noehu ë'aruëhioho jabumë rabëni bogo ëhioho ë'arue höromo tiöjarueje. Tiöromo jemesi ihoho ijumëharueje. ⁵ Ijumëharuoho ijonö mu sisë rabe rabe ë'aruoho God-are örire huruoho majëhi'ë'ö huro ave sa'are raromarue ariböviohu'o mami'e vuovade ariböviohu'o mevavuo gö'iröhëro muebejavuoromo hijajego. ⁶ Èhuni vuovë'e aribövi jabesi örire Keriso-are jö majëhijamu hejare hesi bëhoho ëhuro ma-aehu sisë hesi mana nosi sino haho'ere baeromo vuovaruëhi jabu'o ëhi sisë hesi mana sino haho'ere baeromo vuovëvadoho God-hu birivoromo hijajëhi jabesi aru'ahoho ëhi mae raromoröhego.

Mu vaeröhe suvoro God-hu bojamuijajoho avoho mueberöhe jöhoje.

⁷ Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Èhuni taemorovoromo avoho mueberövë'i parie vaenövore. ⁸ Röhu aveho börömoho jiaje ëhuremu uehorovore. Göëro göho dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohore rabëni huë baerovaruohuro mu sisë aho'o mu'uvahuaje jiaje. ⁹ Röhu ga'irarije Christian ö mueno'e vejö'e i'e rovamu gavë'iroho uëre: Nosi osaro ro raromöhëre. Nadi i'uhö'i dë vövöbajo'e sasohoromo ëhi jië'e muoho vaere. ¹⁰ Röhu God-ro hesi nimoromo suvore gö gö ae gö gö bojamuibe va'aje jiaje ëhuni God-hu diehi jië'e suvoro bojëmamu baejarijoho avoho muebejahoromo ë suvuorohuro göëro göho ajamirovore. ¹¹ Jö majëhi'irarije suvoro baeromo God-are aribövi majëhi'ie'iroho God-are jöhemu majëhire. A ajëmi'ie'iroho God-hu bojëmaje darugoho baeromo ë muoho vaere. Mue bövie bise'e avo'avoho vaejego aëro gëromo uvo'iro: Jemë Iesu Keriso-are ariböviëro jëvë'ëro ë'arujë uvoromo God-are ihoho dö maro bamoruomo'iro. Aji maho darugo maho hesiremu ioro'iolemu jiemu jioje va'ë'e. Iae mae.

Keriso'o bimuvoromo huë vavaeni baeröhe jöhoje.

¹² Aganomë huë vavaenoho jövëro ruomanovajeje God-ro gëröhego jemë birivivego o bogo. Huë vavaeni baejarujoho nadi uvore: Diehi'ego ë'ajëromo tiö'i ¹³ ma-uvore: Kerisohu huë vavaeni baejadëhi no'o ëhi gemuoho baejaruëromo nimorohore. Èhi jië'o ho ijonö Kerisoro hesi ajoho røjëhi'iramu garomo jemë nimoroho avoho'aruje. ¹⁴ Aehu Keriso-are jöëni jemë sivëgë'o ho huë mae jëvajeje rabëni God-are aji'e Aru'ahohuro jemë aegëhë'ëro. ¹⁵ Röhu jemëhu a anamu guomë'o ho o vajiohehu baejë'o ho o mu sisë gö gö vaejë'o ho o ae gö jabesi mu ëma ahobe jijihë'o ho ëho sisëje. Nadi ëhi jië'e muoho vaeromo ëhuro huë vavaenoho mana baere. ¹⁶ O Christian jëvamu aehu bijönëgoromo huë vavaeni bojëmamu baejë'o ho nadi javojoho bae'i Keriso-are ihoho baejë'e jëvaje ëhuni God-are öroro huë mae uare.

¹⁷ Noehu vi'ehi baejarue hesi bëhoho God-hu mevavuo'iröhe majaho mami'e aevë'eje. Iae hesi aribövire bëhe vaeromo mevavue. No rabe gavaruoho ma-i'e aevajoho röhu va'ojuvo ijonöho God-are jö ma bijönimarue aribövioho diehi jëvo'ë'e. ¹⁸ God-are surire jöho ëhi gemuoho jajivoromo uvë'eje:

Mu mae vaejarue aribövioho bogo ëma maroho va'i huë vavaenëro anoja-
mujjuvo

ë hesi ijonö evare maroho va'o hesi javuajëjo.

Ëhuni God deho bojamiromo mu sisëmu vaejarue aribövioho diehi jëvo'ajëjo.

¹⁹ Ëhuni God-hu nimajëhi huë vavaeni baejë'oho uvore: No ave sa'are bamavuade ahuro ajamui'i uvadëhi ëhi ajamuijajëromo mu mae vaeromo jemesi arijo'arije hesi övo döro bamorovore.

5

A duvahu God-are ö mahu'o avoho muebe'amo'iröhe jöhoje.

¹ O God-are ekaresia muebejëvaruje a duvahoharo nasi jögoru harihoho gare. Na'o ekaresia muebejëvaje a duvahu jeve. Naro gavodeje Kerisoro huë vavaene baejamu. Röhu u'emu Kerisohu hesi aji ma röjahuijë'iroho huro nasi örire bojemi'iramu na'o hu'o gemu mae ajoho bae'ejo. Na ëhi jië'e aëro jevë'ëro ëhuni ave jöho majëhi'ië'e. ² God-ro hesi sheep-oho bojëmijadeje jemëro muebejaho'irarijego. Ëhuni jemëhu hesi sheep muebejëvë'iroho nadi ë muoho bijönimë'i muebejëvo'i a'i God-hu nimajëhi ëhi muoho nimoromo hesi sheep-oho muebejëvore. Nadi moniemuoho uehorovoromo muebejëvo'i a'i muoho dë vövöbajo'e aho'o nimo avohoromo God-are aribövioho muebejëvore. ³ God-hu jemesi övore bamëvade aribövioho nadi masije jëvajë uvoromo i'ue gö gö bojëmi'i a'i mu mae vaeromo öroho röjëhirego jaburo gëromo ëhi ë'irovo. Ëhi muebejëvore. ⁴ Ëhi ë'ë'oho Sheep Muebejavuaje A Börömehu rovë'iroho ioro'ioremu jioröhe aji'e suvuroho bae'a'aruje.

⁵ O a i'oharo a duvahu jabesi jöho ejëhore. Röhu ekaresiae aho'obëhe jemëro ma-u'emu taemorovoromo huë baerovoromo ajamirovore. God-are surire jöho ëhi gemuoho uvë'eje:

Biriri'övoromo masije javuajë uvarue aribövioho God-ro ahëvaje höjo.

Ma-u'emu taemo raromarue aribövioho God-ro hesi nimoromo huë baejëvoromo ajëmaje höjo.

⁶ Ëhuni uvarujoho: No masije javuajë uvarujoho vuonugo'i uvore: God-ro gemuëro darugo'ëro jië'ëro böröme namiromo no muebejavuaje höjo. Ëhi uvë'oho majae eni jio'iramu huro ajëmi'iramu jemesi ihoho döro ajiomö'ë'e.

⁷ Röhu nurunuruëgajoho aho'o God-are öroho bojämire hu jemesi jöëni uehorovaje jiaje.

⁸ Röhu nune jioromo gavë'i raromore. Satan hu jemë'o muorovaje aeje. Vörö'e miehu darugo'o uvobe mi ja'ihö'i nahobe juvajëhi Satan-ro jemesi örire ëhi ë'ajeje. ⁹ Satan-hu ëhi ë'ë'oho biririvoromo God mae uehorovoromo ëhuro ahore. Ahoromo uvore: Nosi Christian ö mueno'e aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromoruomajoho ëhi jië'e huë vaenoho baeromaje höre. ¹⁰ Jemë majae ma-bisemu huë vavaene baebe va'oromo majae ijonö God-ro ajëmiromo jemesi dë vövöbajo'oho avohëhoromo daruge bojëmi'iramu ëhuro ma-mae jioromo munënö'e biririvoromo riravo'aruje. God-ro huë baejavuoromo bövie bise'e ajamuaajeje. Huro uëvadeje jemëro Keriso'o gemu mae jioromo hesirire ioro'ioremu jiaje ajoho bae'irarijego. Ëhuni iae ajëmi'ë'e mae jëvoröhego. ¹¹ Hesi daruge jiajoho ëhi gemuoho jiemu jiohe va'ë'e. Iae mae.

Peter-hu ijo tugoho'i jajivoromo jejëmijade jöhoje.

¹² Silas-ro na ajëmiromo ave surire jö harihoho jajivë'e javue. Na uehorovoromo uvajeje: Hu Christian ö mae höjo. Röhu na jajivode hesi

bëhoho jemëro adahego dë vövöbajo'e mae jëvoröhego. O göho naro gavëlëro ëhuro majëhiromo uë'irodëni: God-are huë ma'e öroho ëhi höjo. Ëöroho bogo sareri'ehu jio'i iae mae höjo. Biririvoromo ë örohuremu jijihorëjo. Ëjöho majëhi'i negamu ave suroho jajivë'e jeve.

¹³ Babylon amore raromarue ekaresiahuro jemesi örire jejëmijareje God-ro jemë'o jabumë'o baejëvamu hesi aribövie jëvë'ego. O nasi Christian harihe Mark-ro jemë jejëmijadeje. ¹⁴ Keriso-are aganehu rajahirovaruëhi ëhi jejamirovore.

Keriso-are aribövie aho'obëhe jemëro God-are huë maho baeromo raro-more. Ahia mino'e.

2 PETER

Peter-hu Keriso-are aribövi jejëmijade jöhoje.

¹ Simon Peter na Iesu Keriso-are muemu vaejahaje ae jevoromo hesi apostle jeve. Keriso mae uehorovaruje aribövioho naro jemesi örire jajive. Noehu Keriso mae uehorovoromo aji'e mu ma baejarëhi jemë'o mae uehorovoromo aji'e mu ma gemuoho baejarijeje. Ëhesi bëhoho gemu börömëro jië'ëro namiro mo muebejavuoromo mare bamavua je aho Iesu Kerisoro avoho uehorovoromo jemë'o no'o gemuoho gövuajëro jië'ëro ëhuni no mu ma bojamuijadëhi jemesi örire ëhi bojëmamumu baejarijeje. Ëhuni naro jemesi örire jejëmi je.

² Na nege jemëhu God'o Iesu nosi Bada ma gëvarujohuro ëho jaburo huë baejëvo avohoromo ajëme go jemë maro raromonövo'irarij ego.

No muoho avoho vaenövo'ëjo ëhuro uvoröhëni: Iae God-ro no baejavuade höjo. Ëhesi jöhoje.

³ God-are darugoho hesiro jië'ëro Kerisoro mue aho'o ajamuijë'eje ëhuro hesi örire avoho jijihö'iröh ego. Ëhesi bëhoho God-ro urimë'i no uövuade je noro hesi aji'e mu maho baeröh ego. Ëhi uövuamu noro hu mae gavareje. Gavë'ëro ëhu'ëro huro ajamuijë'eje noro huhu nimaje muoho vaeromo öri mare jijihö'iröh ego. ⁴ Ëhi ajamuirom o ëhuro mu börömo börömoho röjahuijë'eje noro uehorovoromo uvoröh ego: Iae mae höjo. Ijonö mue gö gö ma-mabëhe ajamui'ajëjo. Ijonö mae ajamui'iröhe jö hesi bëhoho jemëro ëho uehorovoromo sa'arohemu uehorovarue ariböviehu jabesi sinehu nimaruo ho ömoromo sisërëjaruëhioho jemë bogo ëhioho ömoromo sisërërovö'irögor o a'i God-are muoho baej ego hu jiajëhi ëhi jëvo'iröh ego.

⁵ Ëhuni aviëhi jië'e muoho avo'avoho vae'i ë'o gare. Jemëhu Keriso mae uehorovarujoho mu mae barueromo Keriso uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Mu ma vaejë'oh o God-are öroho avoho garomo mu ma vaejaruje muohu'o gemuoro havore. ⁶ God-are öri gavë'oh o taemo raromoromo God-are öri gavaruje muohu'o gemuoro havore. Taemo raromë'oh o biririvoromo riravoromo taemo raromaru je muohu'o gemuoro havore. Biririvoromo riravë'oh o God-hu nimaje muohemu uehorovoromo biririvoromo riravaruje muohu'o gemuoro havore. ⁷ God-hu nimaje mu uehorovë'oh o huë baerovoromo God-hu nimaje mu uehorovaruje muohu'o gemuoro havore. Huë baerovë'oh o ae gö jabesi öroro dë vövöbajo'e aho'o uehorovëvoromo huë baerovaruje muohu'o gemuoro havore. Ëhi jië'e muohuremu uehorovore. ⁸ Jemëhu ëhi jië'e mu vae avohë'oh o ëhuro bogo ëma imo nosi Bada Iesu Keriso garomo muoho vae'i a'i hu garomo muoho vaeromo rae avohö'aru je. ⁹ A'i aehu ëhi jië'e mu bogo vaejë'ohuro nune sisërëjëvego öri ëgoroho bogo uheriho'irögor o ma-sa'a hesi muohemu garuomajeje. Mu sisë mami'e vaejamu God-hu u'ovëhadoho ëho rumonëgë'eje.

¹⁰ Aganomë ëhu'e jiaje avoho biririvoromo God-hu nimaje muoho vaenövore ëhuro uvo'irarije: Iae mae-ëjo. God-ro hesinö javuojöro nimiromo uövuë'e höjo. Ëhi jië'e mu vaejë'oh o sa'aroho bogo mae bogo rireromö'aru je. ¹¹ Bogo rireromö'irögor o a'i nosi Bada Iesu Kerisohu no

mare bamavuaje aehu ioro'ioemu muebejaje öri ari'ere jemëro mabëhe va'iramu huro jemë rajëhi avoho'ë'e.

¹² Èhu'ëro jië'ëro ëhi jië'e jöho iae na majëhi'i hinövo'ejo jemë ru-monëgojöëni. Iae jemë ë jöho mami'e hejël'ëro God-are jö maho eni baeromo biririvoromo ma'eno titimarujeje. Röhu maho majëhinövo'ejo jemëro heromo uehorovonövo'irarijigo. ¹³ Bogo guomevo'i naehu ave sa'are hibe va'ajevare ëhi jië'e jöho majëhiromomo jemesi uehoroho avohëhonövo'ejo. Na uehorovoromo uve: Èhi jië'o'ho ëho nasi mue höjo. ¹⁴ Èhesi bëhoho na gavajoho ave sa'aroho bogo ëgoho hi'i guomo hesi jeve nosi Bada Iesu Kerisoro ëhi ma-va'orahoro röjehijë'ëro. ¹⁵ Na jöho ma-avo'avoho jajivo'ejo na guomevego jemëro adahoromo uehorovonövo'irarijigo.

Peter-mëhu Keriso-are aji nunehu gavare jöhoje.

¹⁶ Nosi Bada Iesu Keriso darugo'e a jiaje jöhu'o huhu rueröhe jöhu'o noehu jemë majëhijarevare bogo aho ëma uehorovoromo sareri sareri jöho mae avohoromo majahuijamu heromo mae höromomo jemë majëhi'i a'i nosi nunëro hesi aji börömo'ho gavë'ëro jöho majëhijareje. ¹⁷ Kerisoro God Vavu hesi örire iho börömo'hu'o aji börömo'hu'o baejadire noro hu'o riravareje. Riravamu aji börömo jiajire ë a huëro Iesuni uvavohijo: Ave aho nasi Harihu mabëhe höjo. Na hu garomo nimorohevajëjo. ¹⁸ Èhuëho ö'idöre uvamu noro nosi hia'ëro hejareje hu'o gemuore maemu jiaje dahorure riravare majare.

¹⁹ Èhi jië'e jöho hia'ëro heromo muoho nunëro gavë'ëro èhu'ëro jö God-aro baeromo majëhinövare a jabesi jö surire jajivaroho jemë'o no'o adahoromo mae uehorovo avoharueje. Èhuni jabuhu God-are jö jajivaroho jemëhu avo'avoho ejëhë'o'ho iae mae jëvo'ë'e. Uvore: Surire jöho ramoramovego irehu öri röjahuijigo ë va'aruëhi ë surire jöho ëhi höromomo ejahobe va'ejarëjo hujeji Bada Iesuarue majaho rue'i dunovego evare nosi dë vövöbajore garöhëni sisonuvo'ië'ego mujörehu rojomoromo ajivavuajoho. Èhi ë'ë'o'ho jemë iae mae jëvo'ë'e. ²⁰ God-are surire jöho ejahoromo avehu'o uehorovo avohore: Jö God-aro baeromo majëhiromomo jajivare jö hesi bëhi he'i naguë'o'ho bogo nosi sivu sivuoho jö bëhoho ëma morijovo ga'ejo. ²¹ Rabëni hesi bëhoho bogo aho jabesi ëma nimoromo jöho God-aro baeromo majëhiromomo jajivo'i a'i God-are Aru'ahëro jabesi simanoho huotovëho'ego God-hu bojëmaje jöho majëhinövareje.

2

Keriso-are jö huotuhuotovoromo majëhijarue aribövi jabesi jöhoje.

¹ God-hu bojëmade jöho mae majëhinövareje röhu ae göëro göëro ëma sarerëmiromomo uënövareje: No jö God-aro baeromo majëhijarue ae javuajëromomo sareri sareri'e jöho majëhinövareje. Jabesirire jionövadëhi jemesirire ëhi jië'e sareri'e aribövioho jioruomomo'ë'e. Jioruomoromo ma-döëremu jö mae atanovoromo Iesuarue jöho huotuhuotovo majëhinövo'ë'ö. Majëhijamu mae höromomo ejëhë'o'ho sisërëjëvo'ë'e. Bada Iesuro hesi köëro imëvoromo jabumë baejëvadeje hesi darugoro raromöjoro. Èhi ë'adeje röhu jaburo hu deje bojämiruomajeje. Èhu'ëro jië'ëro sisë hesi manaho ma-majioho baeromo sisërëruomomo'ë'e. ² Bogo ë'arue javoji'e mu sisëho vae'iramu ae aho'obëhe jabesi ijore ijore jijihonövo'ë'e. Èhi'o'iramu God-are öri ma hesi ihoho sisërë'ë'e. ³ Monie jabesiremu bae'i nimoromo sareri sareri'e jöho jabesi sivue ëma uehorovoromo majëhiruomomo'ë'e jemëro heromo mae höromomo ijo bajoho mana bojëmi'irarijigo. Èaribövioho God-ro mevëvoromo sisëre

rēmō'ō'irōhoho mami gö'e aevoromo uehorovobe rovë'eje. Hu nune jiajëro i'uoho iae bojëmi'ë'e.

⁴ Rabëni anera ioro'ioerehu mu sisë vaejaroho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i tövo'amoromo sisëro nugō'ō'amadeje jabumë ë ramoramo'ere va'o raromego huhu mevo gë'irōhe majaho ruerōhego. ⁵ O mami gö'e sa'are raromo jijihonōvare aribōvi jabesi sisëho God-ro bogo ma-nunëremuoho gë'i a'i hu bijōnimoruomamu gëgorovo jovoho nugō'ōjamu bōrōmo bëhe rojomoromo ae aho'o baeniagëgadeje. A'i a ihe Noah mu ma hesi jō majëhinōvade ahu'o rōhu a ioro'ioroho aho'obëhe ⁷ ë aribōviohemu i'uoho bogo bojëmi'i avoho muebejëvadeje. ⁶ O Sodom'o Gomorrah'o amo masije niō'i God-ro i'ue bojëmiromo vënëro bue'ōjëvamu ravoromo ma-muomōe jëvadeje. Ëhi ë'ade hesi bëhoho God bijōnimoruomaje aribōviohuro uvoruomorōhego: Ëhi jië'e i'uoho God-ro no'o bojamui'ajëjo. Iae ëhuni ëhi jië'e i'uoho bojëmijadeje. ⁷ Ëamo rajo a ioro'ioroho i'uoho ëhi bojëmi'i a'i a maho Lot ajamamu hu Sodom amore jioromo mae rovadeje. Ëhesi bëhoho urimo Lot-ro amore hiromo ganōvadeje amo rajoho jōgoroho bogo e'irōgoro ma-biriri'ōvoromo öero ë'anovoruomo'ego gë'i hiromo bijōnimo avohonōvadeje. ⁸ Ëaho a maëro jië'ëro ë amo rajohu'o gemuore hiromo majae ëhi heromo gëromo jabumëro mu sisë vae'ego bijōnimoromo dë vövōbajo'e sisërëjadeje hu a maëro jië'ëro. Ëhi'amu God-ro amoho ijumo'irōgoro Lot ajamamu mae rovadeje. ⁹ God-ro sisë aribōvioho ëhi ijumëvo'i a maho ëhi ajamijë'ëro ëhu'ëro hu uehorovarue aribōvioho vavaeni'ere rireromavuo'ië'ego ajamui'irōhoho hu eni jie. A'i sisë'e aribōvi taemëvo'irōhoho eni jie i'uoho baemu baejuvo hujeji mevëvoromo i'u ioro'ioeremu bojëmi'irōhe majaho ruerōhego. ¹⁰ Sisë'e aribōvioho aho'obëhe jabesi örire ëhi ë'ë'e rōhu garōhe aehu jabesi sinehu sisë nimajoho öomoromo öehu jijihanovoromo va'inumi'e mu vaeromo jōgoru masijo bijōnimamu gëvë'oho huro ë aribōviohu'o taemëvoromo i'ue bojëmijajeje.

Ëhi jië'e jō sareri rōjëhijarue aribōvie jemë'o raromaruohuro biriri'ōvoromo uvarueje: Noremuëremu masije javuajëjo. Masije javuajëromo bogo juhuonivo'i aji'e aribōvie ö'idöre raromarue jabesi jōho sisë'i atarueje. ¹¹ Ëhi ë'arueje rōhu anera ma jabesi darugohuro jō sareri rōjëhijarue aribōvi jabesi darugoho iosiramiro mo bōrōmo bëheje. Ëhi jie rōhu ë aneraho bogo Badare nuniroho riravoromo anera sisëho agëvoromo jabesi jō sisëho majahijarueje. ¹² Bogo ëhioho ë'irōgoro a'i ë jō sareri rōjëhijarue aribōvioho mahu urejo va'ëne jioruome. Urejoho bogo uehorovanovë'e jabesi ëma jijihego aëro rinovoromo muo'amoromo ujuoho va'arueje. Ëjō sareri rōjëhijarue aribōvioho ëhi jio'ame. Jabu'o bogo uehorovë'e jabesi ëma jijihoromo bogo ma hejarue gavarue jōho sisë'i atarueje ijonō mahu urejonō'e sisërë'amoröhëro. ¹³ Mu sisë vaejarohuni ëhuni i'ue mana bae'ë'ö. Jabumë uvarueje: Dë vövōbajo'o vuëvavuaje hesi bëhoho maja'e a nunire mahehu uruvanovë'oho ëhuro vuëvavuo'ajëromo ëhi ë'arueje. Mahëro uruvanovoromo jabesi sareri sareri'e muoho nimo avohoromo jemesi gemuore ö'oromo ioho ue'ahëgo evare niōgu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvajeje. ¹⁴ Mu sisë vae'i öero ë'anovoromo magonahoho majae ëhi ërimëharueje. Ëhi jië'e mu sisë vuonugo'ië'oho bogo eni jëve. O mu göho ë sisë aribōviohuro garōhe bogo biririvoromo mae uehorovarue aribōvioho raromamu gëvë'oho jaburo jō sisë rōjëhiromo rinëgoromo sö ujuoho va'ego guaro rireromanovajeje. Bōvie bise'e ma-bae taemo'i nimoromo vajiohu mu biririvoromo ë'o gabe

rovároho jaruvóho ë muóhuro ruaho'amëvë'eje. Ëaribövioho God-ro sisë bojëmi'ë'e. ¹⁵ Öri ahórirehu jijiharóho vuonugo'i aruëre anumëre ëma jijihë'ejö. Ëma jijihóromo a ihe Balaam Bosor-are harihóho Balaam-hu juvade öri sisëre va'ë'ejö. Ëhesi bëhóho Balaam jö God-aro baerómo majëhinövade ae jiadeje röhu hu mu sisë hesi manaho ijo baje bae'i nimadeje. ¹⁶ Ëhi nimamu God-ro ë a hesi uehóro sisëho ahahadeje. God-hu Balaam-are uehóro sisë ahahade hesi jöho aviëhije. Balaam-ro mu sisë vae'irögóro mi ihe donkey döro hiromó örire va'adeje. Va'amu God-ro ë donkey-óho uehóro máho bojámamu ë jö bogo jövájóhuro ri'óromo a huënö'e jöe jövamu hegoróvo ë jö God-aro baerómo majëhijaje ahuro simano rumó'e muóho vae'ië'óromo vuonugadeje. God-ro Balaam-are uehóro sisëho ëhi ahahadeje. Balaam-hu öri ma vuonugadëhi ë jö sareri'e røjëhijarue ariböviohuro ëhi ë'óromo mu sisë vaerómo ijo baje bae'i nimarueje.

¹⁷ Röhu ë sisë aribövioho jovehu sa'a gagore rojomóromo sinihajëhi jabumë muóho ëhi sisë'i sisë'i ómarueje. O buru börómehu ruerómo sue huósihego arue anume va'óromo öri ari'e tugohego bogo gavaruëhi jaburo mu máho ëhi tugóhahuego bogo gavarueje. Jabumë ëhi jëvë'ego ëhuni God-ro röhe nugëhë'eje jaburo ramóromo sisë ma jië'ire ë va'o rarómórhégo. ¹⁸ Jö huhe ë'óromo simano rumó'e jöho ëma atarueje. Ëma atóromo öëro jijihanóvóromo mu sisë ae røjëhiromó rinóvó'amégo ëhuro biriri rumó'e ariböviohuro sisë aribövi ioró'ioró jabesi öri avevejö'e vuonugaróho uvarueje: Jö mae höromó ejëhóromo röhu máho vuonóró'ó va'óromo ëhuro rirerómarueje. ¹⁹ Jemë'o rarómarue sisë ariböviohuro ae sarerëmiromó uëvarueje: Noró jemë ajëmi'iramú jemë bogo tövanóvë'e aribövioho jëvanóvó'i a'i jemë rabe rabe ómó'i nëgë'óho ëma ómonóvó'arujëjo. Ëhi uëvarueje röhu jabumë tövëvanóvë'eje. I'u'e mu hesi darugore jëvë'ëro mu sisëmu vaemu vaejarueje. Ëhesi bëhóho di mu sisëhu ruahö'ójavuë'óhuro ëhuro tövavuanóvë'eje. ²⁰ Ëhi tövëvanóvóromo sisë bëhe jëvajeje. Ëhesi bëhóho nosi Bada Iesu Keriso no mare bamavúaje aho ae rahuhu mae garómo ëhuro sa'a hesi mu sisëmu vaejaróho vuonugo'i mae va'ójuvo röhu huótoróvóromo sareri'e jöho mae höromó miehú viöre aeganóvóromo sisërejëvë'óho ëhi jië'e aribövioho urimó sisë jëvadóho májaje ijónó rirerómóromo sisë'rë'ámó barë'ë'e. ²¹ Jabumë mu ma hesi óroho bogo ga'ibejo jabumë sisë jio'i röhu bisëmu ma'e jëvanóvó'ibejo. Röhu mu ma hesi óroho iae garómo God-are jögóroho bojëmamú vuonugë'ëro ëhu'ëro sisë mae jëvë'eje. ²² Simano ma'e jöe niö'i urimë'i uhunö'e jajivaróho huótovë'óho ëho ëhi jië'e aribövi jabesi jöeje. Jöho ëhi uvë'eje: Óhuro ëgubijiohadire vuonóró'ó rovaje höjo. O jö göho jovo eguahë'e máhóhuro vuonóró'ó va'óromo sa'osa'óho muómórovaje höjo. Ëaribövi jabesi muóho ëhije.

3

Bada Iesuhu sa'are vuonóró'ó rue'iróhe jöho bogo sarerehu jio'i iae mae jiaje jöhoje.

¹ Aganomë urimó na surire jö jajivóromo jemëni nugó'ójódóho röhu máho jöe nugó'óje. Ëjö niö'i jabesi bëhóho urimó hejarije jöho röhu máho majëhiromó jemesi simánóho avóhëhe jemëro bogo rumónimó'i ma-maemu uehórovó'irarijégo. ² Iesu bogo rovadevare jö God-aro baerómo majëhinóvare a maehu God-are surire jajivë'e jiamú gavarije jöho o Bada

Iesu mare bamavuaaje aehu jemesi apostle aribövie no bojamuamu noehu jemë majëhijamu hejarije jöho ë jöho jemëro avo'avoho uehorovo'irarijego ëhuni jajive. ³ Röhu ave jöhuremu avo'avoho uehorovore. Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu evare aëro rueromo jabesi sinehu sisë nima-johemu ëma ömobe jijihoromo jemë sivëgo'ë'ö. ⁴ Sivëgoromo uë'ë'ö: Iahuro uëvade höjo: Naro va'oromo vuonorö'ö rue'ejöjo. Hu rue jö uvarujoho hu diae rovë'e höjo. Hu va'adoho bogo rovë'e nosi hijo miono'o'oho vuovëvobe rovë'e höjo. Urimë'i ni'i'ivadire aevoromo bövi bise'o jio'be rovadoho bogo barë'i ëhi ma-gemuohemu jio'amajëjo. ⁵ Ehi uëvarueje röhu ave jöho jabesi nimoromo bogo gavanovarueje. Ni'i'ivadire God-ro jöe jövamu ëhuro ö'idöho sa'aho ëma jio'amadeje. Sa'aho jovore jioromo rojomamu jovoho ruë numë jio'i sa'aho ririre jio'amadeje. ⁶ Ehi jiadeje röhu ijönö jovohuro rojomoromo sa'ae aho'obëhe baeniagivamu evare majare ë sa'are jiade bövioho bise'o'oho ijumo barëjadeje. ⁷ Amo God-ro jöho röhu maho jövë'ëro ëhu'ëro jaruvo jiaje ö'idöho sa'aho ëhi nugo'amë'eje u'emu vënëro buejego ravo'amoröhego. Ö'idöho sa'aho nugo'amajeje God bogo uehorovarue ariböviohuro hesi nunire riravoromo jabesi jö sisëho heromo i'ue baeromo sisëro va'oruomego evare aho'o vënëro ravo barë'iröhego.

⁸ Röhu aganomë ave jöho gemu avo'avoho uehorovore. Kerisohu uövuade muoho iae rue'ë'e. Sa'are raromarue ariböviohuro uvarueje: Vadune aho'o barëjë'e höjo röhu Keriso bogo rovë'e hö uvaruëhioho Bada bogo ëhioho uvajeje. Hu bogo uvajeje: Majae vadune ëmine ëmine jioromo barëjaje hö uvo'i a'i uvajeje: Majae gemu ëho vadune aho'obëhe mae jianovo'i vadune aho'obëhe mae ëho majae gemu jianovajëjo. E'huni bogave uvo'irarije: Majae ëge barëjë'ëro rue'i uvadoho bogo rovë'ëro ëhuni bogo rue'a'ajëjo. ⁹ Hesi aëro Badare jöho sareri'e uehorovoromo uvoruomajeje: O hu ëhi ëhi ömo'i uövuajoho ëma hiromu örisanuovaje höjo. Röhu Bada bogo ëma örisanuovo'irögoro a'i huro jemesi jöëni uehorovoromo ëhuni ma-taemorovoromo hije. Aehu sisëre va'ë'oho hu bijönimo'i a'i hu nime ae aho'obëhe sisëho vuonugoröhego. E'huni muebeje.

¹⁰ Röhu Badare majaho iae ma-majioho vajiohu'e aëro rovanovo'ë'e. Ma-majioho rue'iramu evare ö'idöho darugo'o tögömoromo ëma bogojio va'oromo ë inömo'ho majaho manaeroho jiji mujöru'oho ravo barëromo sa'aho sa'a hesi i'o mu'oho sisëre barë nahonahovo'ë'e. ¹¹ Bövi bise'o ëhi sisëre barë'iröhohuni ëhuni avevejö'oho jemë diehi jië'e mu vae-jaruje aribövie jiore. Jemë God gemu uehorovoromo ma-maemu raromo jijihö'irarije aribövie jiore. ¹² Ehi jië'e aribövie jioromo mueberomo raromego God-are majaho rue'iro. Ehi ë'ë'i muoho biririvoromo avo'avoho vaejego ë majaho ma-burëro rue'iro. God-are maja rovë'iroho ö'idöho ravo barëromo ö'idöre jio'amaje inömo'ho ravoromo disoruvo barë'ë'e. ¹³ Ehi'o'iramu God-ro uövuadëhi ëhi ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'ë'e. Ö'idö i'oho sa'a i'oho bamo'iramu ma-mu mahuremu ë jio'amo'ë'e. Ehi jio'iröhego no raromoromo muebejarueje.

¹⁴ Aganomë ëhi jioröhego muebejarujoho biririvoromo God'o gemuoro huë mae raromoromo hesi nunoro mu ma-maemu vae'i ë'o gare. ¹⁵ Nosi Badahu bogo burëro i'u bojëmi'i ma-taemorovoromo hiromu muebejävajoho ëho avo'avoho uehorovoromo uvore: Hu ma-taemorovoromo hiromu muebejavuajohuro ëhuro majaho bogo barëjë'e iae jiahuae höjo noehu hu ua gavego mare bamavuo'iröhoho. Ehi jië'e jöho nosi ö mae Paul hu'o simano maho God-are örire baeromo jemesi örire jajivadeje. ¹⁶ Ehi jië'e

jö suri göre göre aho'obëhe jajivoromo majëhi'li nimë'o'ho hu'o jöe gemu'ho jajivajeje. Röhu Paul-are surire jöho jöe gö gö anoji'eje. Jö anoji'e jiamu gavë'o'ho simano rumo'ehu bogo biririvoromo riravarue aribövio'huro God-are surire jö ioro'oro sisë'i huotovarüëhi ëhi Paul-are jöhu'o sisë'i sisë'i huotovoromo ëhuro ijonöho sisërëjëvo'ë'e.

¹⁷ Aganomë ëhi jioröhe jöho jemë iae hejë'e jëve. Ëhuni avo'avoho mueberovore. Jögoru ahoruomaje a sisë jabesi ijore ijore jijih'o'aruje. Amo ëhuro biririvoromo riravarujoho vuonugo'i baradore rireromëvo va'ë'e.

¹⁸ Avo'avoho mueberovoromo nosi Bada Iesu Keriso mare bamavuaje a hesi huë maho avo'avoho baebe hesi mu maho avo'avoho ga'amobe va'ore. Jaruvoho hesi ihoho mabëhe uaromo ëhi ioro'io'oremu mabëhe uabe va'ejo. Iae mae. Ahia mino'e.

1 JOHN

God-are Jö jumuvë'e ahuro daruge bojamuiromo i'ovavuajeje. Röhu ë aehu sino haho'o baeromo sa'are rovamu John-mëhu gavare jöhoje.

¹ Ni'i'ivadiroho ae gemu jië'e jadeje. Jiadoho iae ëhi ma-jiemu jioberovë'eje. Noro ë a hesi jöho heromo hu nosi nunëro garomo muebe'i ariromo hesi dajoho nosi övëro rëhë'ëro javuë'ëro ë a hesi jöho jajivo'ië'ö. Hu God-are Jö jumuvë'e i'ovavuaje daruge bojamuijaje aeje. ² Èi'ovavuaje darugoho va'orahoro huruohamu noro gavë'ëro ëhu'ëro jemë mae majëhiromo uëvarueje: Èahuro darugoho ioro'ioemu bojamuijaje höjo. Huro Vavuohu'o gemu mae hijë'ëro nosirire rueromo ë darugoho iae röjahuijade höjo. ³ Noehu garomo hejare a hesi jöho majëhijö jemëro heromo jemë'o no'o agane vaerovo'iröhëro. Noehu Vavuohu'o hesi Harihe Iesu Keriso'o agano vaerovaruehi jemë'o no'o ëhi agane vaerovo'iröhëro. ⁴ Jemë'o no'o ë'oromo ëhuro no nimoroho avoho'iröhëro ëhuni jajivö.

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromo ëhuro God-are ajire raromo'iröhe jöhoje.

⁵ Ave jöho God-are Harihohuro majahuijamu hejë'ëro noro jemë majëhijö. God hu ma-ajemu höjo. Ramoramoho hesiroho bogohöjo. ⁶ God hu maji'ëmu jië'ëro ëhu'ëro no uvë'o: No God'o agane vaerovarue hö uvoromo röhu ramoramore raromo jijihë'o ho ëho no sareri sareri jöe atoromo sareri sareri mue vaejarueje. ⁷ A'i God-hu ajì'ere hijajëhi noehu ëhi ajì'ere raromo jijihë'o ho ëhuro no göëro göhu'o iae agane vaerovarueje. Agane vaerovego hesi Harihe Iesu hesi köhuro nosi sisëho u'ovahuo barëjajeje.

⁸ No uvë'o: No sisë bogojavuajë uvë'o ho ëho simane garaejego God-are jö maho dë vövöbajo'eroho bogojavuajeje. ⁹ A'i noehu nosi sisë God-are örire huruoho majahijamu hejë'o ho huro biririvoromo ma-maemu uehorovoromo muoho ma-maemu vaejajëro jië'ëro ëhu'ëro nosi sisëho uehorovoromo vuonugoromo u'ovahuo barëjajeje. ¹⁰ O no uvë'o: No bogo sisëho vaejë'e javuajë uvë'o ho ëho noro uvoromo ë'arueje: God-hu uövuajoho: Jemë mu sisë vaejaruje hö uövuajoho hu ma-sareramuiromo ë jöho jövaje höjo. No ëhi uvë'o ho God-are jöho nosi dë vövöbajo'eroho bogojajeje.

2

¹ Nasi aboji harihu'e ave jö naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemë mu sisëho bogo vae'irarijego ëhuni jajive. Röhu mu sisë vaejë'o ho Iesu Keriso a maëro jië'ëro nosi sisëho ajamuijajeje. Ajamuiromo Vavu hesi örire jöe majahijajeje. ² Hu guomadohuro ëhuro nosi sisëho mu'uvahuoromo God-are vöröho sanuamijego God-ro nosi sisëho uehorovoromo vuonugajeje. Röhu bogo nosi sisënioho gemu guomo'i sa'ae aho'obëhe dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi sisëni guomadeje.

God-hu bojamuade jögore aho'o röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögore ejahoromo ëhuro ajire raromo'iröhe jöhoje.

³ Röhu ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: No God gavarue höjo. No huhu bojamuade jögore ejahë'ohuro ëhuro iae no hu gavarueje. ⁴ Ae rahu uvë'o: Iae na God gavaje hö uvo'i röhu God-are jögore bogo ejahë'oho ho hu ma-sarerivoromo ëhioho uvajeje. God-are jö maho hesi

dë vövöbajo'eroho bogoje. ⁵ O God-are jö ejahë'ooho ehuro hu God-are örire hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovo avohajeje. Röhu ave jöho uehorovoromo ehuro uvarueje: No God'o gemuoro javuajëjo. ⁶ Ae rahu uvë'ooho: Na God'o gemuoro jevajë uvë'ooho Iesuhu hibe juvadëhi ëhi hi'ë'e.

⁷ Aganomë na jemesi öriroho bogo jögoru i'ooho jajivo'i a'i jögoru mamioho jajivo'ië'e. Aevoromo Keriso-are jöho heromo ave jögoroho hebe rovarijeje. Ejjögoru mamioho ëho noehu majëhijamu hejarije jöhoje. ⁸ Naehu jajivo'i'irode jögoroho mamieje röhu i'eje. Ejjö hesi muoho Kerisohu vaejadoho jemë'o vaejarujeje. Noro ë muoho garomo uvarueje: Ejjöho iae mae höjo. Ehesi bëhoho ramoramo'e muoho rori'o va'anovo'i aji mahuro aevoromo ajivavuë'ego ehuni uvarueje: Ejjöho iae mae höjo.

⁹ Ae rahu uvë'ooho: Na God-are aji'ero hijaje hö uvo'i röhu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'ooho ramoramo'ere hibe rovadoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hijajeje. ¹⁰ O hesi Christian ö mueno'o hesi dë vövöbajo'ere uehorovëvë'ooho God-are aji'ero hiromu uehore ma-maemu jië'ëro ae gö bogo iëmi varijënoho jiajeje. ¹¹ O hu hesi Christian ö mueno'o nu huodëgë'ooho ramoramo'ere hiromu ramoramo'e muoho vaebe juvajeje. Ehi'ego ramoramëro nunoho ramoramovahë'ëro öroho sidövajeje.

Ave sa'a hesi mu sisë bogo uehorovo'iröhe jöhoje.

¹² Nasi aboji harihu'e God-ro Keriso-are jöëni uehorovoromo jemesi sisëho uehorovoromo vuonugë'ego ehuni na jemesi örire jajive. ¹³ A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemëro A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁴ Nasi aboji harihu'e jemë Vavuoho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A duvahohumë jemë aevo'i jiobe rovade aho gavë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive. A i'ohumë jemë birivoromo God-are jöhuremu jemesi dë vövöbajo'ere uehorovoromo A Sisëho ruahö'öjë'e jëvo'ego ehuni na jemesi örire jajive.

¹⁵ Ave sa'a hesi mu sisëho bövioho bise'ooho nadi uehorovore. Ave sa'a hesi mu sisë uehorovë'ooho jemesi dë vövöbojo'eroho Vavuoho bogo uehorovo'aruje. ¹⁶ Sisë rabe rabe nosi sinehu nimaruoho rabe rabe nosi nunehu garomo nimaruoho o noehu ave sa'are raromoromo rabe rabe uehorovoromo döre bamorovaruocho ëho ave sa'a hesi mu sisëje. Ehi jië'e muoho aho'o bogo Vavu hesirire jioromo rovade muoho jio'i a'i ave sa'a hesi mueje. ¹⁷ Sa'a hesi mu sisëho sa'are nimarue bövioho bise'ooho barë hesi jio'i a'i ae rahu God-hu nimaje mu vaejë'ooho bogo barë'i ma-ioro'ioremu raromarueje.

Keriso'o muorovarue aribövi jabesi mu sisë avoho goro'iröhe jöhoje.

¹⁸ Nasi aboji harihu'e sa'a bövi bise'o barë'iröhe majaho dunove. Ehesi bëhoho jemë hejarijeje uëvamu: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovo'iramu Keriso'o muorovaje aho rue'a'ajëjo. Röhu avevejö'ooho Keriso'o muorovarue aribövioho aho'obëhe rueruomë'eje. Ehu'ëro jië'ëro no garomo uvarueje: Bövi bise'o barë'iröhe majaho dunovajëjo. ¹⁹ EKERiso'o muorovarue ariböviohuro nosi ekaresiaho ramuo va'areje. Röhu urimo jabu no'o raromonövadevaroho jabumë bogo nosi aribövi maehu jioruomadeje. Jabumë nosi aribövi mae jioruomö'ibejo jabumë no'o ëhi raromoruomö'ibejo. Röhu jabuhu va'arohuro ehuro no garomo uvarueje: Jabumë bogo ae gemu vadu'ooho nosi aho jië'ëro ehü'ëro va'oruomade höjo.

²⁰ A'i jemë Keriso-are Aru'ahoho baejël'ëro ëhu'ëro jemë ae aho'obëhe God-are jö maho gavarujeje. ²¹ God-are jö maho gavarujego ëhuni na bogo uve: Jemë jö maho dadivëvajeromo ëhunioho röjëhiromomo jajive. A'i naehu jajivaje hesi bëhoho jemë jö maho iae gavarujeje. Garomo uvarujeje: Sareri'e jöho bogo God-are jö ma hesi gemuoroho jioromo rovaje höjo. Iae ëhuni jajive.

²² Sareri sareri ma'e aribövioho rahumëje. Ae rahu jö majahuiromomo uövuë'oho: Iesu hu bogo bövie namiromomo ajamuaje aho hö uövuë'oho ëhi uövuaruë aribövioho Keriso'o muorovarue aribövioho jioruome Vavu'o Harihu'o bijönëgaruëro jïë'ëro. ²³ Ae rahu Harihu bijönimë'oho Vavuohu'o bijönimoromomajeje. O ae rahu Harihu ejahë'oho Vavuohu'o ejahoruomajeje.

²⁴ Keriso-are jö aevo'i hebe rovarije jöho uehorovoromomo ma'eno titimore. Ëhi ë'ë'oho Harihu'o Vavu'o jabesi gemuore raromom'aruje. ²⁵ Röhu Kerisoro ave suvuoroho bojämui'i mae uövuadeje. Huro uövuadeje: Naro ajëmi'iramumu jemë ioro'ioire gemu maro raromom'arujëjo.

²⁶ Jemë sarerëmi'i ë'o gavarue aribövi jabesi jöho naro jemesi örire jajive. ²⁷ A'i jemë Kerisoro hesi Aru'ahoho bojëmamu jemesi dë vövöbajore abuejël'ëro jemë'o hijajeje. Hijë'oho a göho rabëni jemë öroho röjëhi'ë'ö. Bëhe bogoje. God-are Aru'ahohuro hesi muoho bövioho bise'oho jemë röjëhijajeje. Röjëhiromomo bogo sareri'e jöho röjëhi'i jö mae röjëhijajeje. Ëhu'e jiaje jemëro hesi Aru'aho hesi jöho ejahoromomo Keriso'o gemuoro raromoro.

²⁸ Io'o nasi aboji harihu'ohumë hu'o gemuoro raromoro. Ëhi ë'ë'oho hu rue'iramumu no bogo javojimo'i biririvoromomo hesi nunire mae riravo'ejo. ²⁹ Jemëro garomomo uvarujeje: Keriso iae a mae höjo. Ëhuni uvo'a'aruje: Ae rahu mu mae vaejë'oho God-are aboji harihu'e javuajëjo.

3

Noehu mu sisë vaejaruoho vuonugoromomo ëhuro God-are aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromomo jjiho'iröhe jöhoje.

¹ Asë'e Vavuohuro no mabëhe rajahuijë'eje. Ëhi rajahuiromomo huro no aboji harihu'e uövuë'eje. Hesi aboji harihu'e uövuadoho iae no javue. God-are aboji harihu'e javuajoho ave sa'are mu sisëhemu uehorovarue ariböviohuro God bogo avoho gavë'ëro ëhu'ëro no'o bogo avoho göruomajeje. ² Aganomë avevejë'oho no iae God-are aboji harihu'e javue. Ijonö ëhi javuoröhoho bogo röjahuijë'ëro no bogo avoho gavö. Röhu no iae garomomo uvarujeje: No ëhi javuoröhoho röjahui'iramumu gagorovo Keriso hu diehi jiajoho iae no ga'ëjarëjo. Garomomo ëhuro hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajëjo. ³ Ae rahu uvë'oho: Kerisoro no ajämui'iramumu hu jiajëhi no'o ëhi javuo'ajë uvë'oho ëhuro Keriso ma-maemu jiajëhi ëhi jio'i ë'o gavajeje.

⁴ Ae rahu mu sisë vaejë'oho ëho God bijönimoromomo hesi jöho ahajeje. Mu sisë hesi bëhoho ëho God bijönimoromomo hesi jö ahaje muohoje. ⁵ Röhu jemë'o iae gavarujoho Keriso rovade hesi bëhoho nosi sisëho rori'o bava'ego bogojioröhego ëhuni rovadeje. Röhu hesiroho sisëho bogoje. ⁶ Ëhu'ëro jïë'ëro ae rahu Keriso'o gemuore jïë'oho bogo biririvoromomo mu sisëho vaejajeje. Biririvoromomo mu sisë vaejë'oho hu Keriso bogo ga vadë'ë'eje.

⁷ Nasi aboji harihu'ohumë ae göehu sarerëmijë'oho nadi ejëhore. Ae rahu mu mae vaejë'oho Keriso mae jiajëhi ëhi jiajeje. ⁸ O mu sisë biririvoromomo vaejë'oho ëho Satan-are aeje Satan-ro aevo'i sisë vaebe rovë'ëro. Sisë vaebe rue'i God-are Harihehu rovade hesi bëhoho Satan-are muoho mu'u'iröhëro ëhuni rovadeje.

⁹ Ae rahu God-are aboji harihu'e jëvë'oho Vavu örëro jëvë'ëro ëhu'ëro jabumë bogo mu sisëmuoho vaejarueje. God-are aboji harihu'ëro jëvë'ëro mu sisëmu vae'iröhoho jabumë bogo eni jëve. ¹⁰ No ave muoho garomo uvarueje: Ëaho God-are harihe o aboje höjo. Ëaho Satan-are harihe o aboje höjo. Ae rahu bogo mu ma vaejë'oho o ö mueno'lo bogo dë vövöbajo'ere uehorovëvë'oho ëho bogo God-are aboji harihu'oho jioruome.

God-hu bojamuade jögore aho'lo röhu ö mueno'e uehorovëvo'iröhe jögoru ejahoromo ëhuro hesi aboji harihu'ehu raromaruëhi ëhi raromo'iröhe jöhoje.

¹¹ Ave jöho jemëhu aevo'i hebe rovarije jöhoje. Noro göëro göho dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvo'ejo. ¹² Cain-hu ë'adëhioho no bogo ëhioho ë'ejo. Hu A Sisë hesi aëro jië'ëro hesi öho ano bamadeje. Rabëni ëhioho ë'adeje. Hu mu sisëmu vae'i hesi öho mu maemu vaejajego ëhuni ë'adeje.

¹³ Aganomë ave sa'are mu sisëmu uehorovarue ariböviehu jemë gëromo bijönëgaruoho nadi tiöromo uvore: Diehi'oromo ë'aruëjo. ¹⁴ No ave jöho uehorovoromo ëhuro garomo uvarueje: No vuovo öroho vuonugël'ëro i'ovo örire mu javuajëjo ë hesi bëhoho noro Christian ö mueno'oho dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvaruëro jië'ëro. A'i ae rahu a bogo uehorovëvë'oho vuovo örire jijihadoho ëhi jijihajeje. ¹⁵ Ae rahu ö mueno'e gëromo bijönimë'oho a muo'amarue a jabesi dë vövöbajo'lo val'ëne jëvanovajeje. Jemë'lo iae garomo uvarujeje: A muo'amaje aho bogo i'ovo öriroho jië'ëro bogo ioro'ioremuoho maho hi hesi höjo. ¹⁶ No ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: Göehu gö dë vövöbajo'e aho'lo uehorovarue hesi bëhoho ëhi höjo. Kerisoro hesi dë vövöbajo'ere börömo bëhe uehorovavuoromo sinoho bogo juhuonivo'lo ajamui'lo guomade höjo. Ëhuni no'lo Christian ö mueno'ëro göëro göho uehorovëvoromo sinoho bogo juhuonivo'lo ajëmi'lo vuovo'ejo o diehi'lo'ejo. Ëhi jië'oho iae maeje. ¹⁷ Ae rahu inöme marohë'e jio'lo ga'iröhe hesi Christian ö mueno'lo bövie bise'e bogojëvamu gagorovo ma-nunëremu gëvë'oho hu diehi'oromo uvo'ë'e: Na God nasi dë vövöbajo'ere uehorovaje höjo. ¹⁸ Nasi aboji harihu'ohumë ë'ego no bogo ma-jö'ëremuoho aho sarerëmiromu uë'iro: Naro jasi örire dë vövöbajo'e aho'lo uehorovavaje höjo. A'i ë'ego no ae uehorovëvoromo huë baejëvoromo ajëmi'iro.

¹⁹ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvë'oho ëhuro no garomo uvo'ejo: No jö ma ejarue aribövie javuajëjo. Ëhi uvoromo God-are nunire riravoromo juhuonivo'lo nosi dë vövöbajo'oho sanuamirovo'ejo. ²⁰ Jö sisë javuë'ëro dë vövöbajo'ere juhuonivë'oho no uvarueje: Nosi arijo'arije ma-bisemu garorovo'lo God-ro no iosiramuiromu aho'obëhe gö barëjaje höjo. ²¹ Aganomë nosi jö sisëhuni nosi dë vövöbajo'ere bogo juhuonivë'oho God-are nuniro javuoromo biririvoromo mae riravarueje. ²² Mae riravoromo rabe rabe ua gavë'oho iae hesirire baejarueje rabëni hesi bëhoho hu bojamuade jöho ejahoromo huhu nimaje muoho vaejaruëro jië'ëro. ²³ Huhu bojamuade jöho aviëhije. Huro uövuadeje noro hesi Harihe Iesu Keriso-are ihoho mae uehorovoromo huhu uövuadëhi ëhi göëro göho dë vövöbajo'e aho'lo uehorovo'iröhego. ²⁴ Ae rahu God-are jöe gö gö ejahë'oho God'lo gemuoro jio'lo God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. Ave jöho uehorovoromo ëhuro uvarueje: God-ro nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo hesi Aru'ahoho bojamuijë'ëro ëhu'ëro.

4

Keriso'lo muorovarue aribövi jabesi mu sisëhu'lo ave sa'a hesi mu sisëhu'lo avoho goro'iröhe jöhoje.

¹ Aganomë ae göëro göëro sarerivoromo sa'ae dinö'e dinö'e majëhibe jijihoromo uvoruomajeje: No God-are Aru'ahohuro jöho bojamuego majëhijarue höjo. Ëhuni ae göehu ëhi uëvë'o'ho avoho göromo gare jabumë mae God-are Aru'ahe baejë'ëro uëvego o hesi aru'ahe gö baejë'e jioruomego. ² Ave muoho garomo uvo'a'aruje: God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahuijarue höjo. Ae rahu ae huruoho majëhiromomo uëvë'o'ho: Iesu Keriso a nosi sino jiajëhi ëhi rovë'e hö uëvë'o'ho God-hu bojamuaje Aru'ahoho baerumë'eje. ³ O ae rahu Iesuarë jö bogo ëhi huruoho majëhijë'o'ho ëho bogo God-are Aru'ahoho baeromomo majëhi'i a'i Keriso'o muorovaje a hesi aru'ahoho baeromomo majëhijarueje. Jemë mami'e hejar-ijeje uëvamu: Keriso'o muorovaje ahuro rue'a'ajëjo. Röhu avevejë'o'ho ë a hesi sareri sareri'e muoho ave sa'are vaeruomajeje.

⁴ Hesi sareri sareri'e muoho vaeromomo Keriso-are jöho sisë'i majëhijarueje. Iae ëhi ë'arueje röhu nasi aboji harihu'e jemë God-are ariböviëro jëvë'ëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. Ëhesi bëhoho jemëro God-are Aru'ahoho bae'i sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro Satan-are darugoho baerumë'eje. Röhu God-are Aru'aho hesi daruge jemesirire jiajohuro Satan-are daruge jebesirire jiajoho iosir-amijë'eje. Ëhu'ëro jië'ëro jemëro Keriso-are jö sisë'i majëhijarue aribövi jabesi muoho ruahö'öjë'e jëve. ⁵ Ëaribövioho jabu ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue aribövie jioruome. Ëhi jië'ëro ave sa'a hesi jö sisëho atego ave sa'a hesi mu sisë uehorovarue ariböviohuro ejëhoruomajeje. ⁶ A'i no ma-God-are ariböviemu javue. Ëhi javuë'ëro ae rahu God gavë'ohuro ëhuro nosi jöho ejahuarueje. Ae rahu bogo God-are aribövi jëvë'o'ho nosi jöho bogo ejahuarueje. No garöhe di ariböviohuro God-are jö ejahuamu o ave sa'a hesi jö sisë ejëhamu gavë'o'ho ëhuro uvarueje: Ëho God-are Aru'ahëro jöho bojëmego majahui'i ëho sareri'e aru'aho sisëhuro bojëmego majahuijarue höjo.

No göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iröhe jöhoje.

⁷ Aganomë ë'ego no göëro gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovo'iro. Noehu göehu gö ëhi uehorovë'o'ho ëho God-ro hesi uehoro maho nosi dë vövöbajo'ere bojamuego ë'arueje. God-are aboji harihu'ëro javuë'ëro God mae gavarueje. ⁸ O ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere bogo uehorovë'o'ho God bogo ma gavarueje rabëni God-ro dë vövöbajo'e aho'o uehorovemu uehorovavuaje aëro jië'ëro. ⁹ Huhu uehorovavuaje muoho aviëhi röjahuijadeje. Harihe gemu'o'ho sa'are nugö'öjadeje huro i'ovavuego mae raromö'iröhego. ¹⁰ Göehu gö dë vövöbajo'e aho'o uehorovarue mu hesi bëhoho diehije. Noehu God dë vövöbajo'ere uehorovaroho ëho ma-bise'eje. Ëhuni göehu gö uehorovarue mu hesi bëhoho bogo ëhiohoje. A'i God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuoromo hesi Harihoho nugö'öjadeje guomego nosi sisëho uehorovoromo vuonugo'iröhëni. Ëho böviohoje. Ëhuni God-hu ëhi no uehorovavuadoho ëho göehu gö uehorovarue mu hesi bëhohoje.

¹¹ Aganomë God-ro börömo bëhe uehorovavuoromo ëhi ajamuijadeje. Ëhuni no göëro göho ëhi uehorovo'ejo. ¹² Ae gö nosi nunoho God bogo gavë'e javue. Röhu göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovë'o'ho God-ro nosi dë vövöbajo'ere hiromomo hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'ohoro rarovavuajeje.

¹³ Ave jöho uehorovoromo ehuro garomo uvarueje: No God'o gemuoro javuo'i hu nosi dë vövöbajo'ere hijaje höjo. Huro hesi Aru'ahoho bojamuijè'ero ehü'ëro. ¹⁴ No God-are Harihoho iae nosi nunëro gavë'e javue. Gavë'ëro noro mae majëhiromo ae uëvarueje: Vavuohuro hesi Harihoho nugö'öjade höjo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho baejëvoromo maro bamëvo'iröhego. ¹⁵ Ae rahu huruoho majëhiromo uëvë'o'oho: Iesu iae God-are Harihe hö uëvë'o'oho ëhi jië'e aribövi jabesi dë vövöbajo'ere God hi'i jabumë God'o gemuoro jëvajeje. ¹⁶ Röhu iae no'o garomo mae uehorovoromo uvë'e javue: God-ro no mabëhe uehorovavuaje höjo.

God hu dë vövöbajo'e aho'o no uehorovavuaje ahoje. Ehuni ae rahu ae gö dë vövöbajo'ere uehorovo'i hijë'o'oho God'o gemuoro jio'i God-ro hesi dë vövöbajo'ere hijajeje. ¹⁷ God-hu hesi uehoro ma nosi dë vövöbajo'ere bojamuego rarovavuaje hesi bëhoho hujeji Kerisohu nosi mu mevo gövuamu no hesi nunire riravë'o'oho no bogo juhuonivo'i a'i uvoröhego: Keriso jiajëhi no'o sa'are raromoromo ëhi jiobe rovë'e javuajë uvoromo ehuni avoho biririvoröhego. Ehuni God-ro hesi uehoro maho bojamuego nosi dë vövöbajo'ere rarovavuajeje. ¹⁸ No herovoromo uvë'o'oho: God-ro hesi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavuaje hö uvë'o'oho no bogo hesi öriroho juhuonamijarueje. No herovë'o'oho God-are uehoro maehu rueromo nosi dë vövöbajo'ere rarovavuamu hejë'o'oho God juhuonamijaruoho vuonugo'i mae uehorovarueje. Ehësi bëhoho no God juhuonamijë'o'oho no uvarueje: God-ro i'ue bojamui hesi höjo. Ae rahu hu juhuonamijë'o'oho ëhi jië'e aribövioho God-are uehoro maho jabesi dë vövöbajo'eroho bogo rarovëvajeje.

¹⁹ God-hu urimo nosi örire dë vövöbajo'ere uehorovavuadohuro ehuro no hu'o ae gö'o dë vövöbajo'ere uehorovëvarueje. ²⁰ Ae rahu uvë'o'oho: Iae na God-are örire dë vövöbajo'ere uehorovaje hö uvo'i röhu hesi ö mueno'o gëromo bijönëgë'o'oho ëho hu ëma sarere uvajeje: Na God uehorovaje höjo. Hesi ö mueno'e nunehu gëvajoho bogo uehorovëvë'o'oho ehuro God uehorovo'iröhoho bogo eni jie hu God bogo nunoho gavajëro jië'ëro. ²¹ Ehü'ëro God-ro ave jöho bojamuiromo uövuë'eje: God nasi örire uehorovëvë'o'oho jemesi ö mueno'ohu'o dë vövöbajo'oro uehorovëvorëjo.

5

God-are Harihu mae uehorovo'iröhe jöhoje.

¹ Ae rahu mae uehorovoromo uvë'o'oho: Iesu hu böröme namiromo ajamuaje ae hö uvë'o'oho ëhi jië'e aribövioho God-are aboji harihu'e jioruome. Ae rahu vavu dë vövöbajo'ere uehorovë'o'oho ë vavu hesi aboji harihu'ohu'o dë vövöbajo'ere uehorovëvo'anue. ² Ehuni no ave jöho uehorovoromo ehuro iae garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'oho dë vövöbajo'ere uehorovëvarue höjo. No God dë vövöbajo'ere uehorovoromo hesi jögoru ejahë'ohuro ehuro no garomo uvarueje: Hesi aboji harihu'ohu'o uehorovëvarue höjo. ³ God dë vövöbajo'ere uehorovë'o'oho ehuro iae no God-are jögoroho ejaharueje. God-are jögoru ejahë'o'oho ëho bogo i'u'ehuje. ⁴ God-are aboji harihu'e aho'obëhe sa'are mu sisëho biririvoromo ruahö'öjarueje. Ruahö'ö'iröhe hesi öroho no Iesu mae uehorovaruhuro ehuro ruahö'öjarueje. ⁵ Diehi jië'e ariböviohuro sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje. Ae rahu uvë'o'oho: Iesu hu God-are Harihe hö uvë'ohuro ëhi jië'e ariböviohuremu sa'are mu sisëho ruahö'öjarueje.

God-hu jö mae majahuijego no heromo ëhuro Keriso mae uehorovarue jöhoje.

⁶ Röhu sa'are rovade aho iae Iesu Keriso jiadeje. Ëahuro rueromo jovo maëro bapataeto vaejamu köho rueromo guomadeje. Bogo rueromo ma-bapataeto vaejadohemuje. A'i hu jovo maëro bapataeto vaejamu ijonö hesi köho rueromo guomadeje. Huhu ëhi ë'ade jöho God-are Aru'ahohuro iae mae majahuijajeje ë Aru'ahoho sareroho bogojio'i ma-maemu jië'ëro. ⁷ Jöe niö'i gemu no heromo Keriso mae uehorovarueje ⁸ Aru'ahehu majahuijaje jöho jovehu bapataeto vaejade jöho kö rovade jöho. Ëjöho niö'i gemu bëhe gemuhoje. Ëho heromo mae uehorovarueje. ⁹ Ma-aëremu jö ma majahuijamu hejë'oho noro ëho mae uehorovarueje. Röhu a jabesi jöho mabise'e jio'i God-hu jö mae majahuijajoho ëho börömohoje. Röhu God-ro hesi Harihu hesi jöho ëhi ma-mae majahuijë'eje. ¹⁰ Ae rahu God-are Harihu mae uehorovë'oho ëhuro dë vövöbajo'ere uehorovoromo uvarueje: God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho iae mae höjo. O ae rahu God-hu majahuijade jö bogo ma uehorovë'ohuro ëhuro uvoruomajeje: God hu jö sarere jövaje ae höjo. Ëhesi bëhoho God-hu hesi Harihu hesi jö majahuijadoho jaburo bogo ma uehorovaruëro jië'ëro ëhioho uvoruomajeje. ¹¹ God-hu hesi Harihu hesi jö mae majahuijade hesi bëhoho aviëhije. God-ro darugoho bojamuijë'eje noro baeromo nosi aru'ahoho i'ovoromo ioro'ioremu mae raromo'iröhego. Ëdarugoho God-are Harihu hesire jie. ¹² Ëhu'ëro ae rahu Harihohu'o gemuore bimuvë'oho ë darugoho baeromo hu'o gemuore mae hijajeje. O bogo God-are Harihohu'o gemuore jië'oho bogo ëhioho maho hijajeje.

Ioro'ioremu mae raromo'iröhëro gavarue jöhoje.

¹³ Naehu jemesi örire jajivaje hesi bëhoho jemëro garomo uvo'irarijego: Iae no maro raromaruoho ëhi ioro'ioire gemu raromobe va'ejare uvo'irarijego. God-are Harihu mae uehorovarueje aribövioho jemë uëve. ¹⁴ Ave jöho uehorovoromo ëhuro no biririvoromo hesi nunire riravoromo jöho majahijarueje. God-hu rabe rabe bojamui'i nimajoho noehu ua gavë'oho iae hu ejahuajeje. ¹⁵ Noehu ua gavë'oho iae ejahuaje hö uvaruëro jië'ëro ëhu'ëro no uvarueje: No ua gavë'oho bojamuego baejarue höjo.

¹⁶ Ae rahuaru ga'irane Christian ö mueno'ehu mu sisë vaeromo bogo sisëroho va'o hesi jioruomamu gëvë'oho jero God ua ganego huro jabesi sisëho ajëmiromo daruge bojëmego maro raromo'iro. Na uaromo ë'e mu sisë vaeromo bogo sisëre va'o hesi jio'amaje ariböviohuni God ua ganëjo. A'i mu sisë gö vaejë'oho sisëro va'o hesi javue. Na bogo uave: Jero ëhi jië'e ariböviohuni God ua ganëjo. ¹⁷ God-hu bijönimaje muoho aho'obëhe vaejë'oho ëho sisëje. Röhu mu sisë gö vaejë'oho no bogo ëhuro sisëroho va'o hesi javue.

¹⁸ No garomo uvarueje: Ae rahu God-are aboji harihu'e javuë'oho mu sisëho bogo vaemu vaejarue höjo. God-are Harihohuro tugohahuego A Sisëho nosi öriroho bogo ijumavuajeje.

¹⁹ No garomo uvarueje: No God-are aboji harihu'e javuo'i sa'are mu sisë uehorovarue aribövie aho'o jabumë A Sisë hesi darugoro raromarue höjo.

²⁰ O no garomo uvarueje: God-are Harihohuro rueromo uehoro maho bojamuijë'e höjo ëhuro noro God garöhego God gemu hu mae jiajoho. No hu'o gemuoro javuoromo hesi Harihe Iesu Keriso'o gemuoro javue. Ëaho gemu God mahoje. Huro ajamuego no ioro'ioire gemu mae raromarueje.

²¹ Nasi aboji harihu'e avoho mueberovore. Nadi uvore: Inöme bövie bise'e masije höromo nuninöho bamo'i God dejonöho bamore. Ahia mino'e.

2 JOHN

Aëro uvoruomajeje: Jö jabesi örire jajivade ekaresiaehu ame gemuore raromarue jöho John-ro huotovoromo uhu'e magonahehu aboji harihu'e söromo gemuore raromaruëhi ëhi jajivade höjo. O verse 13-re John-hu hijade amore ekaresia jabesi jöho huotovoromo uhu'e uvade magonaho hesi ö hesi aboji harihu'o jönö'e ëhi jajivade höjo.

¹⁻² O asë'e aboji harihu'e gagovoromo gemuore raromaruje magonahoho God-ro hesinö javojöro baejavë'e magonahe jave. Ekaresia jabesi a duvahoho naro jemesi örire jejëmiye. Jemë'lo no'lo God-are jö maho uehorovoromo ëhi gemu uehorovobe va'ejo. Ëhuni na bogo ma-döëremuoho uehorovëvo'i dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvajeje. Bogo na gemuoho a'i God-are jö ma gavarue aribövioho aho'obëhe jabu'lo ëhi gemuoho uehorovëvarueje.

³ Noro God-are jö maho ejahoromo göëro gö dë vövöbajo'e aho'lo uehorovëvo'iramu God Vavuohu'lo hesi Harihe Iesu Keriso'lo noni vavaenimoromo ajamuiromo huë mae bojamui'ë'e.

God-are jö mahemu ejahoromo dë vövöbajo'e aho'lo uehorovo'iröhe jöhoje.

⁴ Na hejodeje uevamu: Vavuehu uövuadëhi jasi aboji harihu'lo ioro'iorohuro God-are jö mahemu ëhi ejaharue höjo. Ëhi hegoro nimoroho avohodeje. ⁵ Ma'ino röhu ave jögoru jajivo'ië'ajoho bogo i'ehu jio'i mami'e aevo'i hebe rovere jögorohoje. Naro uëve: Ë'ego no ae aho'obëhe göëro göho dë vövöbajo'ere uehorovo'irarëjo. ⁶ Göehu gö dë vövöbajo'ere uehorovo'iröhe hesi bëhoho ëho God-are jögoroho ejahë'e raromoejo. O God-are jögoru hesi bëhoho ëho mami'e aevo'i hebe rovarijëhi ëhi jemë göehu gö uehorovë'i raromoe'irarijohoje.

⁷ Röhu a sarerëmiarue aribövie aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e sareri jöho majëhibe jijihoromo uëvarueje: Iesu Keriso bogo a maho rue'i aru'ahëro rovade höjo. Ëhi majëhijarue aribövioho Keriso'lo muorovoromo ae sarerëmiarue aribövie jioruome. ⁸ Ëhuni avo'avoho mueberovore. Sareri'e jö bogo ejëhë'ohu ëhuro mu vaebe rovarije suvuoroho bogo boremi'ö'i bae barë'aruje.

⁹ Ae rahu Keriso-are jö bogo ma'eno titimo'i aruëre anumëre ëma jijihë'ohu ëhi jië'ohu God rumo'e aribövie jioruome. O ae rahu Keriso-are jö ma'eno titimë'ohu God Vavuohu'lo Harihohu'lo jaburo niö'iro ëhi jië'e ariböviohu'lo gemuore jiarueje. ¹⁰ Ae göehu jemesirire ö'oromo Keriso-are jö jiajëhi bogo ëhi majëhijë'ohu nadi uëre: Ruehëjo. O nadi jejëmiye. ¹¹ Ae rahu jejëmiyë'ohu ëhuro iae jemë jabu'lo bimuvoromo jabesi mu sisëho vae'a'aruje.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹² Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. Na nege ö'oromo jemë'lo na'lo jöho majahirovoröhëni. Ëhi jië'ohu ëhuro jemë'lo na'lo sisë maro nimorohoejo.

¹³ God-hu baejade magonahe jasi öe hesi aboji harihu'ohu jaburo jasi örire jejamijö. Ahia mino'e.

3 JOHN

¹ O asë'e nasi isio Gaius God-are ekaresia jabesi a duvahoho naro jasi örire jejamije. Na bogo ma-döëremuoho uehorovavo'i nasi dë vövöbajo'e aho'o uehorovavajeje.

² Isio na nege jasi sino haho'ohu'o muohu'o ma-mabëhe javojöro. Iae na gave jasi dë vövöbajo'oho avevejö'oho mae javo'ego. ³ Èhesi bëhoho Christian ö mueno'ëro rueromo uevareje: Gaius hu God-are jö mahemu ejahaje hö uevamu heromo nimoroho avohodeje. Èho iae maeje. Majae ëhi ja God-are jö maho ejahë'e raromanueje. ⁴ Mu göëni göënioho na ma-bisemu nimoroho'i aehu uevë'oho: John jasi Christian aboji harihu'ohuro God-are jö maho ejahë'e raromaruë uevamu hejë'oho na nimoroho avohajeje.

Gaius-hu mu mae vaejamu John-hu rajahijade jöhoje.

⁵ Isio jero mabëhe biririvoromo Christian ö mueno'oho ajëmijanueje. Öre gö jioromo rovere Christian ariböviohu'o huë mae bojëmijanueje. ⁶ Èariböviohuro rueromo ekaresiae aho'o uövuareje: Gaius-ro nosi örire huë mabëhe bojamuijade höjo. Röhu God-hu nimajëhi jaehu bövi bise'lo jabumë ajëmiromo rëmö'öjamu örire va'ë'oho ëho iae mae jio'ë'e. ⁷ Èhesi bëhoho God bogo ma uehorovarue aribövi jabesiroho suvuoroho bogo ujuohë'e ëma ri'öromu va'ë'ejö Keriso-are jöho baeromo jijihoi'iro. ⁸ Èhuni Christian aribövioho noro jabumë ajëmi'ejo ehuro no jabu'o bimuvoromo jö ma majëhijarue hesi muoho vaeröhëni.

Diotrephes'lo Demetrius'lo ë ae niö'li jabesi jöhoje.

⁹ Naro jasi ekaresia jabesi örire jö harihe jajivodeje. Jajivodoho Diotrephes hu böröme vae'i nimë'ëro nosi jöho bogo ejahuajeje. ¹⁰ Èhu'ëro jië'ëro na ö'ë'oho huhu vaejaje mu sisëho huruoho majëhi'ejo ekaresiae aho'o heromo uehorovoromoröhego. Huro nosi jöho huotovoromo uëvajeje: John-mëro ëhi jië'e mu sisëho vaejarue höjo. Hu bogo ehemuoho ë'i Christian ö mueno'ehu ö'ë'oho bogo rajëhiromo baejëvajeje. O ae göehu ajëmi'i nimë'oho huro ahëvoromo uëvajeje: Jemë ë aribövioho ajëmi'ië'e jëvaje rori'lo va'ohëjo. Va'oromo nadi ijoho Keriso rajahijarue osaroho ruerëjo.

¹¹ Isio aehu mu sisë vaejaruëhioho nadi ehioho vae'i a'i mu ma vaejaruëhi ëhi vaene. Ae rahu mu mae vaejë'oho ëho God-are aribövie jioruome. O ae rahu mu sisë vaejë'oho jabu God bogo gavë'ejö.

¹² Röhu ae aho'obëhe uvoruomajeje: Demetrius hu a mae höjo. Iae hu mu mae vaejaje aeje. Ae aho'o hu garomo ëhi uvarueje. Iae no'o uvarueje: Hu a mae höjo. Röhu ja'lo gavanueje no jö maemu majëhijego. Èhu'ëro Demetrius-are jö majëhijaruoho ëhu'o iae maeje.

Ijo tugoho'li jöhoje.

¹³ Na jöe aho'obëhe jajivo'irodoho röhu bogo jajivo'ejo. ¹⁴ Na nege ma-burëro ö'oromo ja garomo ja'lo na'lo jöho majahirovoröhëni.

¹⁵ Huë mae hine. Ja huë baejavarue aganoho jaburo jasi örire jejamijö. O nasi aganoho aho'o gemu gemu jejemijode höne. Ahia mino'e.

JUDE

¹ Iesu Keriso-are mu vaejahaje aho James-are öe Jude naro jemesi örire jejëmiye. God Vavuohuro jemë hesinö jëvojöro uëvë'ëro jemë dë vövöbajo'le aho'o uehorovëvoromo Iesu Keriso-are burure rëmë'eje.

² Na nege God-hu jemëni vavaenimoromo huë mae bojëmiromo rajëhijaje muoho jemë herovo avoho'irarijego.

Sareri'le jö rjöhijarue aribövi jabesi jöhoje.

³ Aganomë God-hu mare bamavuade jöho jemë'o na'o gemuoho uehorovarueje. Ehesi jöho na jajivo'i nego avohadeje. Ehi negamu röhu uvodeje: Ejöho vuonugo'i jögoru gö jajivë'o ho iae mae höjo öre gö bogojevë'ego. Ehesi bëhoho God-ro hesi aribövioho jöho rjöhijadeje noro ioro'ioeremu mae uehorovo'iröhego. Röhu ë jöho a ioro'iorëro huotuhuotovoromo rjöhijö. God-are jö huotuhuotovoromo rjöhijaruohuni ehuni jabesi sareri'le jöho biririvoromo aho'irarijego jajivo'irögoru uvodeje.

⁴ Ehesi bëhoho aëro jabesi mu sisëho gurihi'i ekaresia jemesi gemuore ro buarohoruomë'eje. Jemë'o buarohoruomë'ëro God bogo ma uehorovo'i a'i sareri'le jöho majëhiromo uëvarueje: Jemë öehu jijihanovë'o ho iae mae höjo God huë baejävaje ae jië'ego. Ehi uëromo Iesu nosi Bada hu gemuehu böröme vaejavuaje ë aho jabumëro bijönimoruomajeje. Ehi jië'e aribövioho i'ue baeromo sisëro va'oruomoröhego God-are surire jöho ehi uvë'eje.

⁵ Ave jö naehu jajivo'ië'ajoho jemëro he barëjë'e jëve. Röhu na maho uë'i nege jemëro avoho uehorovo'irarijego. Israel aribövioho Egypt sa'are sisë'i raromamu Badaro ajëmiromo mare sö ujuoho rovade höjo. Ehi ë'ade höjo röhu ijönöho ae rahu bogo ma uehorovaroho huro i'ue mana bojëmamu sisërëjävade höjo. ⁶ O anera jabesi jöhu'o uehorovore. God-hu bojëmade muoho anera ioro'iorohuro bogo biririvoromo muebe'irögoru jabumë raromo'iröhe röho vuonugo'i jabesi mue gö baejare höjo. Ehi'amu God-ro ioro'ioeremu tövëvoromo ramoramo'ere taemëvo rëmë'e höjo maja börömo rovego uëröhëro: Sisë jävaje sisëro va'ohëjo. ⁷ O Sodom amohu'o Gomorrah amohu'o jabesi bëhire jiaje amo ioro'iorohu'o ëho jabesi jöhu'o uehorovore. Jabu'o mu sisë bëhe vaeruomade höjo. Mu sisë vaeromo öëro jijihanovoromo a'o a'o sihorovoromo mue gö gö vaeruomade höjo. Ehi'amu God-ro i'ue mana bojëmiromo vënoho nugö'öjamu ioro'ioeremu ravo'amade höjo aëro garomo uvoröhego: God-ro ehi jië'e i'uoho sisë'e aribövioho bojamui'ajëjo.

⁸ Ehi jie röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro ehi jië'e mu sisë gemuoho vaejarueje. Jabumëro uvarueje: Nia'ovo'iraeromo gavaruëhi ehi ömë'o ho mae höromo va'inumi'e muoho vaeromo jabesi sino haho'o ho ijumorovarueje. Jögoru masijoho bijönimarueje. Aji'e aribövie ö'idöre raromarue jabesi jöho sisë'i atarueje. ⁹ Jabu ehi sisë'i atarueje röhu urimo Michael anerae börömo namijajoho bogo ehioho sisë'ioho jövadeje. Ehesi bëhoho Moses guomamu Michael'o Satan'o ehi di aehu Moses-are sino bae'iröhe jöho aho'ahamirovareje. Jöho aho'ahamirovoromo Michael bogo biriri'övoromo jö sisëho majahiromo nibejahi'irögoru ma-uavadeje: Na jöho bogo ua'ejöjo. Jaehu sisë ë'anue jöho hesi Badaro majahi'ajëjo. ¹⁰ Ehi jië'e sanu'e jö jövadoho röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro bogo ehioho ato'i a'i

bogo ma hejarue gavarue jöho ëma sisë'i atarueje. Sisë'i atoromo simano rumo'e mahu urejehu jijiharuëhi jabumëro ëhi bogo uehorovë'e jabetesi nimarue muoho ëma vaebe jijihoromo ëhuro sisërërovarueje. ¹¹ Jabuhu i'u bae'iröhe majaho iae rue'ë'e. Jabumë a mamie niö'i gemu urimo raromaro ho va'ëne jëve. A mami ae Cain-hu hesi nimoromo ëma ë'adëhi jaburo öre gemuore jijiharueje. O Balaam-hu moniemu uehorovoromo sareri'e mu a röjëhijadëhi jaburo ëhi jië'e muohuremu vaejarueje. O Korah-hu biriri'övoromo God-are jö ahamu guomadëhi jaburo God-are jöho ëhi aharueje u'emu vuovëvoröhego. ¹² Jemëhu huë baerovo'i gemuore gagovoromo i ue'ahë'iroho ë aribövioho jabu'o rovarueje. Rueromo bogo juhuonivo'i ma-biriri'övoromo nimorohë'i ioho jovoho mahunö'e ue'aharueje. Ëhi jië'e sisëho ë'ego ëhuro niögu suhi'ere va'inumi jiajëhi jabetesi aru'ahoho ëhi va'inumi'e jëvego huë sisë baejarujeje. Jabumë ae gö bogo ajëmi'i jabetesi sivue ajamirovarueje. Jabumë ëni rumo'e sue burehu bava'ego sa'a bogo rihu bojama joho va'ëne jëve. Jabumë ijo saho va'ëne jëve. Ijo saho jabetesi bajo rae maja rovë'iroho bogo raejarueje. Bogo raejego aëro umoromo dirumohu'o jahego ioro'io remu sisërëjajeje. Jemë'o gagovarue aribövioho ëhi jëve. ¹³ O jovehu va'inumi gatogato hasaromo ionire a nunire bu'öjajëhi jabetesi sisëho ëhi a nuniro ma-va'orahoro vaejarueje. O ara'ehu vëni ioromo bio baeromo va'ajëhi jabumë ëhi jëvanove. God-hu nugëhade ramoromo sisë mare jië'ire ë rireromoromo ioro'io remu raromo'ë'ö.

¹⁴ Jemë'o gagovarue ëhi jië'e a sisë jabetesi jöho Enoch-ro ae majëhijadeje. Adam-are ujehu jiohe ro vadoho ro iae Enoch hu number 6-ho jiadeje. Enoch-ro sisë aribövi ijonö diehi jëvoröhe jöho urimo ae majëhiromo uëvadeje: Jemë'o garëjo. Badaro hesi anera maho aho'obëhe mae jabu'o gemuore rue'a'ajëjo ¹⁵ ae aho'obëhe mevavuo'iröhëni gö'i mae o sisë javuego. Mevavuoromo God bijönimoruomaje ae aho'obëhe uëröhëni: God nasi örire bijönegoromo ëhi jië'e mu sisëho vaejëvarije höjo. Na bijönegoromo nasi jöho sisë'i bëhe atarije höjo. Ëhuro jemë sisë'e aribövie jëvaje sisëro va'ohëjo. Ëhi mevëvo'iröhëni Bada rue'a'ajëjo.

¹⁶ Röhu jemë'o gagovarue ariböviohuro nibejëhiromo a jöho aruëre anumëre ëma vaerovarueje. Jabetesi sinehu nimajëhi ëhi jijiharueje. Jabetesi sivue uehorovoromo dö mare bamorovoromo jö huhe atarueje. Ae gö sanusanuëmijarueje ëhuro jabuhu nimarüëhi ëhi ë'oruomojöro. Ëaribövioho ëhi jië'e aribövie jëvë'eje.

Avo'avoho biririvoromo raromo'iröhe jöhoje.

¹⁷ Röhu aganomë jemëro ave jöho uehorovore. Nosi Bada Iesu Keriso-are apostle ariböviehu mami'e majëhinövare jöho uëve. ¹⁸ Majëhiromo uëvareje: Ijo tugoho'i jioröhe majaho dunovo'iramu aëro rueromo God-are jöho sivoromo hu bogo uehorovë'e jabetesi sinehu nimajohemu vaebe jijihoruomo'ajëjo. ¹⁹ Ëjabuhu uëvare ëhi jië'e ariböviohuro ëhi'oromo jemesi ekaresiaho adovëvarueje hahagu hahagu jëvojöro. God-are Aru'ahoho bogojëvë'ëro jabetesi sinehu nimarue muohemu uehorovarueje. ²⁰ A'i aganomë jemëro God-are jö mahuremu uehorovarujoho biririvoromo gö'o gö'o mae uehorovobe va'oromo God-are Aru'aho hesi uehoroho baeromo God-are öroro jöe atonövore. ²¹ Hu jemesi örire huë baejëvaje jiaje ëhuni nadi vuonugo'i hu'o gemu mae raromore. Raromoromo muebere nosi Bada Iesu Kerisoro jemesi jöëni vavaenimoromo ajëmego ëhuro ioro'io remu maro raromo'irarije.

²² Ae göero uvoruomajeje: Na Keriso-are jöho mae höjo o ëma jöe höjo. Ëhi jië'e ariböviohuni vavaenimoromo ajëmire. ²³ Sisëre va'arue örire ae göehu jijihoromo vënire ravorovanovamu gëvë'oho ma-burëro baejëvorego mae jëvo'i. Ae göehu mu sisë vaejamu gëvë'iroho vavaenimoromo ajëmirego jabesi sisëho vuonugoruomo'iro. Röhu ëhi ajëmijë'oho gavë'i ajëmiromo jabesi sisëho goro avohore. Jabuhu ömarue muoho iëmijego jemë'o ëhi ömojööni uëve.

God mabëhe rajahjarue jöhoje.

²⁴ Iae God eni jië'e aego mabëhe ua'ejo. Jemë guare bejëvo va'ojööni ma'enëgoromo söjëvo va'oromo huhu hijaje aji mare rëmege nimoroho avohë'i ma-maemu riravo'irarijoho hu eni jie. ²⁵ Hu A Börömoho God gemuje. Hu no maro bamavuaje aeje. Ëhuni no Iesu Keriso nosi Badare jöëni rajahiromo hesi örire ua'ejo: Jasi ihoho dö maro höjo. Daruge eni javë'e ae javajëjo. Böröme namiromo jasi darugëro bövie bise'e aho'o mae muebe'amanue höjo. Ëhi jiemu jiobe rovanoho jaruvo ëhi javajoho ëhi jiemu jiobe va'a'anuëjo. Iae mae. Ahia mino'e.

REVELATION

Aevo'i jajivare jöhoje.

¹ Aveho urimo subivahuadoho Iesu Kerisohu huruohoromo röjahuijade jöhoje. Ĕröjahuijade jöho God-ro Iesu bojamadeje huro hesi mu vaejharue aribövioho röjahuijago noro garomo uvoröhego: God-ro nimo'ego majae ijönö ähi ähi jië'e muohuro nosi örire rue'ië'ajëjo. Ĕijönö rueröhe mu hesi jöho Kerisoro nosi örire röjahui'i nimoromo hesi aneraho uavamu huro barueromo John God-are mu vaejahaje aho röjahijadeje. ² God-hu jövade jö Iesu Kerisohu mae röjahijamu John-hu gavadoho aho'o huhu mae jajivo barëjadoho aviaje. ³ Ae rahu ave surire jö adahë'ooho o ave God-are örire jioromo rovade jö heromo rabe rabe jajivadoho ëho ejahë'ooho iae huë mae bae'a'anue maja börömooho dunovë'ëro.

John-hu God-are ekaresiae amo göre göre raromaruoho jejëmijade jöhoje.

⁴ O asë'e ekaresiae aho'obëhe 7 Asia sa'a hesi uhure amo göre göre raromobe rovarujohumë John naro jemesi örire jejëmiye. Na nege God mami'e ähi jië'ëro hiemu hibe rovë'ëro jaruvohu'o ähi hijaje röhu ijönö ähi gemu hiemu hibe va'iröhe ë ahuro jemë huë baeromo ajëmijago maro raromo'irarijago. O na nege God-hu döre hijaje röho hesi nuninö raromarue Aru'ahë aho'obëhe 7 ëho jabu'o ähi gemuoho jemesi örire ajëmi'iröhego. ⁵ O na nege Iesu Kerisoro Vavu hesi jöhuremu ma-mae majahuiibe rovë'ëro guomoromo huro aevo'ioho ri'öromo hijë'ëro a masijo ioro'ioro ave sa'a muebejaruoho iosirëmiromo böröme namiromo muebejëvaje ë aho hu'o ähi gemuoho ajëmi'iröhego.

Keriso hu mabëheje. Huro nosi örire uehorovavuajëro jië'ëro hesi köho otehoromo guomorovoromo ëhuro nosi sisëho u'ovahuadeje. ⁶ U'ovahuoromo ajamuiromo nosi ihoho döro bamahuamu ëhuro no masije riravoromo priest muoho baejë'e javue noro Keriso-are Böröme o Vavue God-are muoho vaenövoröhëni. Ĕhi ajamuijë'ego ëhuni uvo'ejo: Hesi ihoho gemu börömooho höjo. Daruge aho'o hesiriremu höjo. Ae aho'obëhe no ähi uvemu uvobe va'ejarëjo. Iae mae.

⁷ Gare. Iae hu suehu'o gemu mae ruvebi'ië'e. Ruvebi'iramu ae aho'obëhe röhu hu anare aribövioho jabu'o nunëro garuomo'ë'e. Garomo sa'ae aho'obëhe nierusuburu'e bamoruomo'ë'e. Ĕjöho iae mae. Iae ähi jio'ë'e.

⁸ Bada God-ro uëve: Na urimo ni'i'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ähi gemuoho jevo'ajëjo. Mami'e jiobe rovadoho röhu avevejö'ooho ähi jioromo röhu ijönöhu'o ähi jiobe va'iröhe aho daruge aho'o jië'e aho God-ro ähi uëve.

John-hu nia'ovo'iraeromo Keriso gavade jöhoje.

⁹ Röhu John na jemesi agane gemuoho jeve. Jemë'o na'o Iesuare ae gemuohuro javuë'ëro na jemë'o havoromo huë vavaene baeromo God-are aharire jiajëro hesi ajoho baeromo baberumi namijajeje. Na motumotu hesi ihe Patmos ë remë'ejö rabëni God-hu jövade jö Iesuhu ma röjahuijadoho naehu majëhijajohuni. ¹⁰ Naro Patmos sa'are hiromo hura börömooho Bada uehorovarue majaho rovamu iae God-are Aru'ahohuro rumorovevoromo uehore bojemamu hi'i hejodeje nasi dejonö jö'o ögohuro hëgö va'ëne ma-darugo'o rovavamu. ¹¹ Jö'o ögohuro ma-darugo'o rueromo uevavohijo: Mue gö gö ga'amanuoho suri surioro jajivonëjo. Jajivoromo ekaresiae

aho'obēhe 7 jabesi öroro nugö'önego adahego hebe va'irarējo. Ephesus amo rajo ekaresiae Smyrna amo raje Pergamum amo raje Thyatira amo raje Sardis amo raje Philadelphia amo raje Laodicea amo raje ēho jabumēro adahobe hebe va'irarējo.

¹² Ēhi jövamu hejē'i hunuorovodeje rahuhu na'o jōe jövajoho ga'i. Ē'i gavodeje iro bahijarue gije aho'obēhe 7 gold-ehu avoho'amē'oho ē mo-morö'öjamu ¹³ o iro bahijarue gije riravaje ririre a ma va'ēne aho niögu ēgobövi ba'amamu höröhu'o utahē'e gold-ehu avohē'e hisioho vinebire muoho taemē'e ēhi namijamu. ¹⁴ Ēa hesi simanohu'o simano uohu'o ajivoromo sa buse jahanovē'e jiohijo. Hesi nunoho vēnēro hōduvanovohijo. ¹⁵ Hesi höröho ajanie vēnēro ravoromo ajivanovohijo. Huhu jō jövajoho jovēro ruomanovoromo ma-darugo'o uvavohijo. ¹⁶ Hesi övo mare jije aho'obēhe 7 jio'amohijo. Hesi jō'ore kaejō ēge anie ruē jio viē jiē'e anio ma-ma'e jiohijo. Hesi nu ano'oho majaehu höröromo ajivego gavaruēhi ēhi ajivē'e jiohijo. ¹⁷ Ajivē'e jiamu gavē'i juhuonivoromo hesi hörü'ere bejevoromo hesi bēhire ae guomē'ohuro raromanovodeje. Raromamu hesi övo mahuro nasi sinore bamehoromo uevadeje: Nadi juhuonivējo. Na aevo'i jevadoho röhu ijo tugoho'i jevo'ajējo. ¹⁸ Na birivoromo hijaje ae jevajējo. Urimo na guomevade hōjo. Röhu gevējo. Na ioro'ioremu hiemu hijajējo. Ioro'ioremu hiromo darugoho baejē'ēro ēhu'ēro naehu uēv'ohuro aēro vuovoromo vuovē'e ariböviehu va'o raromaruire ē va'o raromarue hōjo. O bogo uēv'oho bogajo. Na ēhi jiē'e eni jevē'e ae jevajējo. ¹⁹ Ēhuni jaruvo jiaje muohu'o ijonö rueröhe muohu'o jaehu ga'amanuoho ēho jajivo'amonējo. ²⁰ Röhu jije aho'obēhe 7 nasi övo mare jio'amamu gavane hesi jō subivahadoho o gold-ehu avoho'amē'e iro gije aho'obēhe 7 ga'amane ē hesi jō subivahadoho ē jōe niö'i jabesi bēhoho ma-sama'e huruoho majahi'iē'ajējo. Jije aho'obēhe 7 jabesi bēhoho ekaresiae 7 jabumē muebejevobe va'arue anerae jio'amajējo. O iro gije 7 jabesi bēhoho ē ekaresia 7-ho jiobe va'ajējo.

2

Iesuhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹ Röhu Ephesus amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejevave anera hesi öroro ave jōho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarējo. Jajivoromo uēnējo: Nörö böröme namiromo jije 7 övo mare ma'eno'amē'e iro gije 7 jabesi ririre hi juvaje aho nöröro jōe majēhi'irögoro ē'ajējo. Uēnējo: Nöröro uvajējo: ² Jemesi muoho iae na gēvajējo. I'u'e mu masijoho u'urume vae'ego gēvajējo. O sisē aribövioho jemēro bogo ma-nunēremuoho gē'i ahēvo'ego gēvajējo. Aēro jemē sarerēmiromo uēvare hōjo: No apostle javuajē uēvaroho jemēro jabesi muoho mevoromo gēvarije hōjo jabumē bogo apostle maehu jēvamu. ³ U'urume vaejē'e jēvajējo. Nasi jōeni vavaeni böröme baejē'e jēvajējo röhu bogo u'uvēvē'e hōjo. ⁴ Ēhi jēvohijajo röhu avehuremu gē'ihöromo na bijōnegajējo. Rabēni jemē aevo'i rajehi avoho'ego gēnövodēhioho avevejō'oho bogo ēhioho ē'ego gēvajējo. ⁵ Urimo dē vövöbajo'e aho'o rajehinövarijoho avevejō'oho u'uhēhanovajoho ēho uehorovoromo sisēho vuonugo'i huotorovoromo urimo ē'onövarijēhi ēhi ē'onövorējo. Bogo ēhi ē'ē'oho naro ö'oromo jemesi iro gijoho rori'o bava'ejōjo. Bogo huotorovoromo avoho rajehijē'oho iae na ēhi ē'ejōjo. ⁶ Iae ēhi hōjo röhu aviēhi ē'arujoho iae mae hōjo. Nicolaus-are ijore ijore jijiharue

aribövi jabesi mu sisë naehu bijönimajëhi jemë'o ëhi gemuoho bijönimaruje höjo.

⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho Iesu naro ja ua'ejöjo a i'ovëvo'iröhe ije God-are mure namijaje hesi bajoho i'iranego. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Smyrna amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

⁸ O Smyrna amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro ave jöho jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Aevo'i jiadoho ijo tugoho'i jioröhe aho guomadoho röhu maho i'ovade aho nöröro jöe majëhi'irögoro ë'ajëjo. Nöröro uvajëjo: ⁹ Jemesi huë vavaenoho iae na gëvajëjo. Jemë ave sa'a hesi mae sisë bogojëvajohu'o gëvajëjo. Röhu dë vövöbajo'o uhure bövi mae baejë'e jëvajëjo. Amo jemë agëvarue aribövi jabesi jö sisëho ëhu'o gavajëjo. Jaburo uvarue höjo: No Jew raje javuajëjo röhu Jew rajehu God-are aribövi jiaruëhioho jabumë bogo ëhioho jio'i Satan-are aribövie jioruomajëjo. ¹⁰ Jemë vi'ehe huë vavaene bae'ië'arujoho nadi juhuonivorëjo. Gahëjo. Iae Satan-ro ae uë'a'ajëjo jaburo jemë ae gö gö savoji gagore ba'amëvego huro jemesi dëho bijioho gëröhëro. Èhi'o'iramu huë vavaene baebe va'ojuvo majae ma-bisemu barë'iramu barëjëho'ajëjo. Röhu biririvemu biririvamu vuovëvë'iroho ioro'ioremu raromo'irarije suvuoroho naro bojëmi'ejöjo ruahö'öjarijohuni.

¹¹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjë'oho sinoho guomavo'iramu ijönöho aru'ahoho bogo guomavoromo sisëroho va'i maro hi'a'anuëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Pergamum amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹² O Pergamum amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: Kaejö ëge anie ruë jio vië jië'e anio ma-ma'e jö'ore jië'e aho nöröro jöe majëhi'ie'ajëjo. ¹³ Vaevë'e diehi jië'e amore raromarujoho iae na gëvajëjo. Satan hu ë amore a böröme vaeromo muebejëvaje höjo. Èhi höjo röhu nasi ekaresia aribövioho jemëro biririvoromo nasi ihoho ma'enaruje höjo. Urimë'i Antipas-ro nasi jöho mae majëhijamu hegoroovo ë Satan-hu hijajire raromarue amo rajohuro hu anamu guomade höjo. Guomamu röhu jemëhu nasi örire mae uehorovevarijoho bogo vuonugarije höjo. ¹⁴ Èhi höjo röhu avehuremu bogo maehu jio'i sisë höjo. Jasi ekaresia aribövie göëro göëro Balaam-hu mu sisë vaejadëhi ëhi gemuoho vaejarue höjo. Èhesi bëhoho urimë'i Balaam-ro a börömo hesi ihe Balak röjahiromo uavade höjo: Jero ëhi'oromo Israel rajoho sarerëminego sisëro revo'irajo. Balaam-ro jö sisëho ëhi röjahijamu hegoroovo rue a börömohuro ejahoromo Israel rajoho dinëmijamu jaburo God-are jöho ahoromo uvare höjo: Inöme gö gö aru'aho'e höromo rajahiromo mioho ë inömo inömohuni bahijëhoromo vituoho uel'ahoromo öëro jijihanovoruomade höjo. Balaam-ro ëhi jië'e mu sisëho röjahade höjo. ¹⁵ Balaam-hu mu sisë urimo röjëhijadëhi jaruvoho ëhi jië'e mu sisëho Nicolaus-ro röjëhijego ae gö jemesirire raromaruohuro hesi ijore ijore jijihoromo mu sisë vaejarue höjo. Mu sisë vaejogo

jemëro ma-raromoromo nunëremu gëvaruje höjo. ¹⁶ Èhi jië'e mu sisë ma-nunëremu gëvarujoho vuonugo'i è mu sisëho ahëvohëjo. Bogo ahëvë'oho naro ma-burëro ö'ejöjo. Ö'oromo nasi jö'ore jiaje kaejöho baeromo è sisë ariböviohu'o muorovo'ejöjo.

¹⁷ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahëhu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo.

Ae rahu biririvoromo mu sisë ruahö'öjamu gavë'oho naro suvuore bojami'ejöjo. Suvuoro hesi bëhoho urimë'i God-are ariböviehu a rumo'e sa'are jijihamu God-hu muebejëvoromo ö'idöre jiaje i i'imëmijadëhi naro ja èhi muebejavoromo gurihijë'e ö'idöre jiaje ioho i'imami'ejöjo i'iranego. Ö'idöre jiaje ioho i'imamiromo ajivë'e munëho bojami'ejöjo. Èmunë hesi döre iho i'e jajivë'e jio'a'ajëjo. Èihoho jasi sivue ga'a'anuëjo. A göho bogajo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Thyatira amore raromarue ekaresia jabesi örire nugö'öjade jöhoje.

¹⁸ O Thyatira amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejëvaje anera hesi öroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromo uënëjo: God-are Harihe nunire vënehu höduvanovoromo hörure ajani vënehu ravoromo ajivanovaje aho nöröro jöe majëhi'ie'ajëjo. ¹⁹ Iae na gavajoho jemë mu mae vaejaruje höjo. Jemë na'o a ioro'iorohu'o rajahuiromo na mae uehorovevoromo nasi muoho vaejehoromo muoho u'urume vaejë'i biririvaruje höjo. Urimoho mu mae ma-bisemu vaejarijoho jaruvoho börömo bëhe vaejaruje höjo. ²⁰ Iae èhi gavajëjo röhu avehuremu gë'ihöromomo na bijönegajëjo. Magonahe gemu Jezebel-hu urimë'i hiromo mu sisë barovadëhi magonahe gemuëro jemë'o hiromo mu sisëho èhi gemuoho barovaje höjo. Mu sisëho barovego jemëro bogo aho'i ma-nunëremu gavaruje höjo. Ma-nunëremu gavego è magonahohuro jemë'o hiromo sarerëmiromo uëvaje höjo: Na jö God-aro baeromo majëhijaje magonahe jevajëromomo Iesu nasi mu vaejeharue aribövioho sareri sareri'e jöho röjëhiromomo uëvaje höjo: A'o magonaho'o ëma sihamirovë'oho iae mae höjo. O inöme gö gö aru'aho'e jio'amajëromomo jabumëni bahijëhare mi ue'ahë'oho iae mae höjo. Èhi jië'e sareri'e jöho majëhijego nasi aribövi ioro'iorohuro uvarue höjo: Hesi jöho mae höromomo ejaharue höjo. ²¹ Èhi è'ë'e höjo röhu Iesu naro bogo burëroho i'uoho bojami'i ma-muebejë'e jevajëjo huro uehoro sisëho vuonugo'i uehoro mae baeröhego. Röhu önö'e mu sisë röjëhijajoho vuonugo'iröhoho bijönimajëjo. ²² Bijönimë'ego èhuni iae Iesu naro i'ue mana bojami'iramu guomo guome baeromo röhoremu raromo'ajëjo. Raromo'iramu è magonahohu'o önö'e jijihaje aribövioho jabu'o èhi vi'ehe böröme bae'a'aruëjo. Jabumë è magonaho hesi jö ejaho'i bogo vuonugë'oho èhi jië'e vi'ehi börömojo bojëmi'ejöjo. ²³ O è magonaho hesi ijore ijore jijiharue aboji harihu'oho Iesu naro muo'amo'iramu vuovëvo'ajëjo. Vuovëvo'iramu gagorovo ekaresiae aho'obëhe amo göre göre uvobe va'oruomo'ajëjo: Nöröro ae aho'obëhe nosi simanoho dë vövöbajo'oho mevavuo barëjaje höjo gö'i mae o sisë javuego. Mevavuo göromomo nosi mu diehi vaejarue hesi manaho èhi bojamui'ajëjo. Ekaresiaëro èhi uehorovoruomo'ajëjo.

²⁴ Röhu Thyatira amo rajo a ioro'ioroho jemëro è magonaho hesi jö sisëho bogo ejaharuje höjo. O hesi ariböviehu uëvaruoho: Satan-are uhu jö hesi bëhoho no baejaroho jemë'o baerë uëvaruoho jemë bogo ejëharuje höjo. Bogo ejëharujohuni èhuni Iesu naro jemesi örire ave jöho uë'ie'ajëjo. Jemë mu böröme baejë'ego è hesi döroho muoho bogo gö'oho bojëmi'ejöjo.

²⁵ Rõhu ë mu baejarijoho biririvoromo ma'enegro Iesu na ö'irõjo. ²⁶ Ae rahu mu sisë ruahö'õromomo biririvoromo nasi mu ma'enobe va'ojuvo jasi maja barëjè'o'ho naro ja daruge bojami'iramu sa'ae aho'o muebejèvo'anuëjo. ²⁷ Sa'ae gö gö muebejèvoromo aehu rama anoromo hahovaruëhi jero ëhi ha'itoho baeromo vörö'o muebejèvo'anuëjo. Naehu ëhi'oromo sa'ae gö gö muebejèvo'irodego nasi Vavuehu uevadëhi naro ja ëhi ua'ejõjo sa'ae gö gö vörö'o muebejèvo'iranego. ²⁸ Naro ëhi uaromo sisonu'e gavarue mujõru hesi ajoho bojami'ejõjo.

²⁹ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

3

Iesuhu Sardis amore raromarue ekaresia jabesi õrيره nugö'õjade jõhoje.

¹ O Sardis amore raromarue ekaresia jabu'o hiromomo muebejèvaje anera hesi õroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Böröme namiromomo God-are Aru'ahe aho'obëhe 7 o jije aho'obëhe 7 baejè'e aho nõrõro jöe majëhi'iè'ajëjo. Jemëhu mu vaejarujoho iae na gavajëjo. Na gavajoho ae aho'obëhe uvoruomaje höjo: Sardis ekaresiaho jemëro God-are daruge baeromo mae raromaruje höjo. Jemesi jöho ëhi atarue höjo. Rõhu jemë bogo ëhioho jëvo'i jemesi aru'ahoho God-are darugo rumo'ëro jiehë'ëro vuovëhë'e höjo. ² Èhuni ri'õ nune dadovohëjo. Vëni duoroho'iè'ajoho mueberomomo huego avoho ravo'irajo. Duoroho barëjèho'ajëjo. Na gavajoho nasi A Börömoho God-ro uvaje höjo: Jemesi muoho bogo maehu höjo. ³ Èhuni Christian jö rabe majëhijamu hejarijoho avo'avoho uehorovoromomo eromomo uehoro sisëho vuonugohëjo. Bogo ri'õ nuni dadovoromomo avoho uehorovë'o'ho naro vajiohëro ö'ejõjo. Naehu ö'irode majaho bogo mae bogo ga'a'arujëjo. ⁴ Jemë ëhi jëvajëjo rõhu jemesi Sardis amo raje ae gemu gemu jabesi niõgoho avo'avoho muebejè'ëro va'inumoho bogojiëhajëjo. Èaribövioho maëro jëvë'ëro ëhuni ajivë'e niõgoho io'amoromomo na'o gemu mae jijihö'aruëjo. ⁵ Ae rahu biririvoromomo mu sisë ruahö'õjè'o'ho ajivë'e niõgoho ëhi ba'amo'anuëjo. O jasi ihoho mae raromemomo raromomo'irõhe aribövi jabesi surire jajivodoho na bogo mu'uvahö'ejõjo. Bogo mu'uvahö'i a'i naro nasi Vavu hesi nunire o anera jabesi nunire namiromomo jasi ihoho ma-samae majëhiromomo uë'ejõjo: Ave aho nasi a maho höjo.

⁶ Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'o'ho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

Iesuhu Philadelphia amore raromarue ekaresia jabesi õrيره nugö'õjade jõhoje.

⁷ O Philadelphia amore raromarue ekaresia jabu'o hiromomo muebejèvaje anera hesi õroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarëjo. Jajivoromomo uënëjo: Bogo sisëho bogo sareri'o'ho jio'i ma-maëremu jiaje aho nõrõro jöe majëhi'iè'ajëjo. David-hu böröme namiromomo God-are õri ari'ere va'irõhe õroho muebejadëhi naro ëhi muebejaje höjo. Naehu õri jiovë'iroho ae göehu tugohö'irõhoho bogo eni höjo. O naehu tugohë'iroho ae göehu jiovo'irõhoho bogo eni höjo. Èhi jì'e a börömoho Iesu naro jöe majëhi'iè'ajëjo. ⁸ Jemëhu mu vaejarujoho iae na gëvajëjo. Hehëjo. Naro mu õroho jemëni jiovëhë'e jëvajëjo. Jiovëhë'ëro ae göehu tugohëho'irõhoho bogo eni höjo. Iae na gavajoho jemesi darugoho bogo bövioho jì'e jemëro nasi jöho ejehoromomo nasi ihoho ae aho'o jabesi nunire huruoho majëhiromomo uëvë'e jëvajëjo: Iae no Iesuaru aribövie javuajëjo. ⁹ Iae Satan-are ariböviohuro jemesi

amore raromoromo uvoruomaje hōjo: No Jew raje javuajējo. Rōhu Jew rajehu God-are aribōvi jiaruēhioho jabumē bogo ēhioho God-are aribōvioho jio'i Satan-are aribōvie jioruomajējo. Rōhu hehējo. Naro jabumē ruahō'ōjēvo'iramu jaburo ō'oromo jemesi hōrunō ague aho raromoromo gēromo uvoruomo'ajējo: Jemē Iesuhu rajēhaje aribōvie jēvajējo. ¹⁰ Nasi ōrohuni jemē u'urume vaejē'i biririvonōvo'irarijēgo uēvode hōjo. Ējōho jemēro ma'enē'e jēvo'ego ēhuni naro jemē ma'enēgo'ejōjo. Ma'enēgo'iramu huē vavaene sa'ae dinō'e dinō'e rueromo ae aho'o jemesi dēre bijiohē'iroho jemē mae riravo'arujējo. ¹¹ Naehu rue'irode majaho dunovajējo. Ēhuni jemēhu baejarije mu maho nadi vuonugo'i ma-avoho mueberējo ēhuro aho bogo iosirēmiromo jemesi suvuroho baejēho'irōhe hōjo. ¹² Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'o ho naro baejavoromo nasi A Bōrōme God-are osare bamavo'iramu bōnunō'e bibivoromo namijanovo'anuejo bogo ijoho rori'o va'iranēro. O nasi A Bōrōme God-are ihoho jasi sinore jajivaho'ejōjo ja hesiremu javorōhego. O nasi A Bōrōme God-are amo hesi ihoho sinore jajivaho'ejōjo. ĒJerusalem amo i'oho nasi A Bōrōme God-hu hijajire ō'idōre jioromo ruvebi'irōhoho ē amo hesi ihoho uavajējo. O nasi iho i'ohu'o jasi sinore jajivaho'ejōjo.

¹³ Ae rahu ja God-are jō hejanue ae javē'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majēhibe rovaje jōho heromo avoho uehorovonējo. Ahia mino'ējo.

Iesuhu Laodicea amore raromarue ekaresia jabesi ōrire nugō'ōjade jōhoje.

¹⁴ O Laodicea amore raromarue ekaresia jabu'o hiromo muebejēvaje anera hesi ōroro jajivonego ekaresiae aho'o he'irarējo. Jajivoromo uēnējo: Mae jōvaje aho na jevē'ego God-are jōho maro maro huruho majēhijaje aho na jevajējo. God-hu bōvi bise'o bamadoho uevamu avoho'amode aho Iesu naro jōe majēhi'iē'ajējo. ¹⁵ Jemesi muoho iae na gēvajējo. Jemē nanioho bogo nēgo avohaje hōjo bogo bijōnēgo avohaje hōjo. Nēgo avoho'ibejajo o bijōnēgo avoho'ibejajo na mae jevo'ibejajo. ¹⁶ Rōhu bogo nēgo avoho'i bogo bijōnēgo avoho'i uehore ma-ririre jēvajohuni ēhuni sabonō'e ijuhō'ōjēvo'ejōjo. ¹⁷ Jemēro uvaruje hōjo: Nosi sivue bōvie bise'e eni javuajējo. Marohē'e mae javuajējo. Bōviēni bise'ēnioho bogo vavaenoho baejarue hōjo. Ēhi ataruje hōjo. Rōhu jemesi uhuroho bogo ēhioho jēvajējo. Jemē vaevē'e huē vavaeni'e bōvi bise'o rumo'e nuni sisē'e masinēremu raromarujējo. Ēhi jēvajoho ēho bogo gavarujējo. ¹⁸ Ēhuni ave ōri avoho rōjēhi'iē'ajoho avoho herējo. Nasi gold ma-mabēhe ajivē'oho nasiro imoromo jemesi ujuohorego marohē'e mae jēvo'irajo. Ajivē'e niōgoho nasiro imoromo io'amego sinēremu raromoromo a nunire javoji'e mu vaejarujoho tugohego mae jēvo'irajo. Nuni hesi osoho imoromo rue jemesi nuni maro buerovego jemesi simanoho ajivēvego avoho uehorovo'irarije hōjo. ¹⁹ Rōhu naehu huē baejēvaje aribōvioho i'ue bojēmiromo avo'avoho rōjēhijaje hōjo sisēho vuonugo'i ma-avoho jijihō'irarijēgo. Ēhuni jemēro nimo avohoromo huotorovoromo uehoro maemu baerējo. ²⁰ Hehējo. Naro osare ō'irōgoro amonō namiromo jemesi ojore ano'anovajējo. Ae rahu nasi huē heromo ojo jiovehē'oho naro rumo ō'oromo ja'o hiromo gemuoro ioho i'ejarējo. ²¹ Ae rahu biririvoromo mu sisē ruahō'ōjē'o ho urimo naehu biririvoromo sisē ruahō'ōromo ajiomoromo nasi Vavu hesi rōho mare hu'o gemu mae hijē'ero bōvi bise'o muebejēvajēhi naro ēhi ja ua'iramu nasi rōho mare ō'oromo na'o gemu mae hiromo na ajemiromo bōvioho bise'oho muebe'amo'anuejo.

22 Ae rahu ja God-are jö hejanue ae javë'oho nasi Aru'ahehu ekaresia majëhibe rovaje jöho heromo avoho uehorovonëjo. Ahia mino'ëjo.

4

Ö'idöre raromoromo God rajahiruomaje jöhoje.

1 Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ö'idöre va'arue ojoho jiovo nugë'e jiamu. Jiovo nugë'e jiamu gagorovo hejode hëgöehu uvanovaje urimo jö majehijade ahuro röhu maho ma-darugo'o jöe majehiromo uevavamu: Avehuro rojomego ijonö mu diehi diehi jio'iröhoho na röjahijöjo. 2 Ëhi uevamu hejë'i God-are Aru'ahohuro na avohevoromo simanoho huotoveho barëjamu gavë'i naro ö'idöre muoho garomo gavodeje a börömehu hijaje röho ö'idöre jiamu. Ëhi jio'ego ae gemu ë hihijo. 3 Hi'ego munë mabëhe gö gö kavü'e ajivë'e jio'amoromo jinojino'irae'amajëhi hesi nu ano'oho ëhi jinojino'irahijo. Röhu nuogëro röho numohijo. Munëhu mabëhe rövajëhi nuogohuro nomoromo ëhi rövhijo. 4 Ëröho maho ririre jio'i a duvahe aho'obëhe 24 ruë numë gemu gemu röho mare raromo rova'oruomohijo. Ajivë'e niögoho io'amoruomë'e a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöe gold-e hu avoho'amaroho simanore didi'oruomë'e ëhi raromohijo. 5 Röhu ririre röhore baderivo'ego varuru vajeri'e vae'i hijavohijo. O ë röho ma hesi nuninö iro buno'irae'amadoho aho'obëhe 7 kavuo'amohijo. Ëiro jabesi bëhoho God-are Aru'ahë aho'obëhe 7-hoje. 6 O röho ma hesi nuninöho jovo e'u deri va'ëne ajivo avohë'e börömo böröme jiohijo.

O röho ririre jio'i God rajahijarue maje 4-ho ioni göre ioni göre dejonö nuninö ëhi riravo rova'oruomohijo. Nu ano'e ruë numë ma-nunemu jioruehijo. 7 Ëmajoho göho lion va'ëne jio'i göho cow ano'e harihu va'ëne jio'i göho ma-a nu ano'o va'ëne jio'i göho buruhehu hetejago gavaruëhi hesi nu ano'oho ëhi jiohijo. 8 God rajahijarue maje 4-ho gemu gemu vivoje aho'obëhe 6 6 jio'amohijo. Jabesi vivoju uhohu'o dönöhu'o sino haho'oho aho'o ma-nunemu jio'amohijo. Röhu majae vahie sisone bogo vuonugë'e ma-jöe iemu ioromo uvarueje:

Bada God maemu maemu maemu jio'i daruge aho'obëhe hesirohemu höjo. Mami'e jiobe rovadoho jaruvo jiajoho röhu ijonö jio'iröhoho höjo.

9 God rajahijarue majohuro God ëhi ma-mabëhe rajahiromo jöho iarueje röho mare hiromo ioro'ioemu hibe va'aje a hesi ihoho dö maro jioröhego.

10 Ëmaje 4-ehu ëhi rajahiromo jö ië'iroho rue a duvahoho aho'obëhe 24 jaburo röho mare hijaje a hesi nuninö ague aho raromoromo hesi örire rajahijarueje hu ioro'ioemu hibe va'aje jië'ego. Rajahiromo jabesi a masijehu simanore didi'arue bosöho God-hu hijaje nuninö rideho bahijarueje. Bahiromo uavarueje:

11 Nosi Bada God jero bövie bise'e bamane höjo.

Jero nimoromo avohë'ëro jio'amajëjo.

Ëhuro ja mae javë'ego iho böröme aje aho'o daruge aho'o jasi gemu höjo.

5

Huhohë'e sure God-are Sheep Harihe Iesu gemuehu jiovo varijëne jöhoje.

1 Ëhi'amu gavodeje röho mare hiromo muebejavuaje aho God-ro hesi övo mahuro huhohë'e suroho ma'enë'e jiamu. Ësuroho ruë jajivo vië jajivoromo huhohoromo sivaëro aho'o 7 ëmino'e suroho badihi taemo'amë'e jiohijo. 2 O gavodeje darugo'e anerahuro ma-darugo'o uvamu: Rahu a böröme javë'oho

badihi taemo'amade sivaho goho'amoromo suri jiovo'iranoho eni javajëjo. ³ Ëhi uvamu röhu ö'idöre sa'are sa'a uhure ëhi jië'e a börömoho nahoromo bogo mae bogo birohareje huhu ë suri jiovoromo adaho'iröhoho. ⁴ Ëhi jië'e aho bogo birohamu ëhuni na sisë maro nivodeje. ⁵ Nivamu a duvahe gemuëro uevadeje: Nadi nivo'i ave jöho hejëjo. A böröme gemu iae eni jiajëjo. Lion-hu mi ioro'ioro iosirëmiromo darugo'e jiajëhi huro Judah rajo ioro'ioroho ëhi iosirëmiromo darugo ma'e höjo. David urimo hinövade a hesi ujo böröme höjo. Ëhuro sisëho ruahö'öjë'ëro sivae 7 goho'amoromo suri jiové'oho hu eni höjo.

⁶ Eni höjamu hejë'i gavodeje Sheep Harihoho namijamu. Mami'e aëro anamu guomë'ëro sinore batato'e jië'e ëhi namijamu. A duvahoho ruë numë riravo rova'ego God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'ego ë Sheep Harihoho riri mare God-are röho ma hesi ririre namihijo. ËSheep-oho dane aho'obëhe 7 o nune aho'obëhe 7 ëhi jio'amohijo. Ënune aho'obëhe 7 jabesi bëhoho God-are Aru'ahe 7 sa'ae dinö'e dinö'e rëmö'öjadohoje. ⁷ Amo ë Sheep Harihohuro rueromo röho mare hijaje aho God hesi övo mare jiaje suroho baehijo. ⁸ Suroho bae'ego God rajahijarue maje 4-ho a duvahe aho'obëhe 24-ho jaburo Sheep Harihu hesi nuninö sa'are ague aho raromohijo. Jabumë gemu gemu gita övore ujuohë'e gold'e ramare ridi'e buejarue vëni u'oho ujuohë'e jiohijo. Ridi'e buejarue vëni u'i hesi bëhoho God-are ariböviehu hesi örire atarue jö'o ögohoje. Gita'o ramare vëni u'ohu'o ujuohë'e ague aho raromoromo ⁹ jö i'oho ioromo uaruomohijo: Ja maëremu javë'ëro ëhuni suri baeromo siva goho'amë'oho eni javajëjo. Aëro anagamu jasi köho otehoromo guomane höjo. Guomoromo ëhuro ae ajëmijane höjo.

Agane gö gö huë gö gö sine gö gö sa'ae dinö'e dinö'e sisë'i raromaroho jero guomoromo ëhuro imëvoromo baejëvoromo God-arinö rëmane höjo.

¹⁰ God-arinö rëmoromo jabesi ihoho döro bamëhamu ëhuro jabumë masije riravoromo priest muoho baejare höjo nosi A Böröme God hesi muoho vaenövoröhëni. Priest muoho baejë'ëro ijonö masije vaeromo sa'are ae muebejëvoruomo'ajëjo.

¹¹ Ëhi uaruomamu naro garomo hejodeje anerae aho'obëhe mae bogo adaho varijënoho uvoruomamu. God-are röho maho o God rajahijarue majoho o a duvahoho ëho ririro jio'amo'i ë aneraho aho'obëhe ruë numë raromo rova'oruomohijo. ¹² Raromo rova'oromo ma-darugo'o uvoruomohijo:

Anamu guomade Sheep-oho mae höjo.

Ëhu'ëro darugo maho inömo inöme aho'o uehoro maho vörö maho iho maho aji maho ma-hesiro gemu höjo.

Noro hu gemu rajahi'ëjarëjo.

¹³ Ëhi uvoruomamu hegoroovo hejodeje God-hu bamade bövie bise'e ö'idöre sa'are sa'a uhure jovo gagore raromaruoho ëho jaburo aho'obëhe uvoruomavamu:

God röho mare hijaje ahu'o Sheep Harihohu'o iho maho aji maho darugo maho ma-jabesiro gemu höjo.

Ëhi jiemu jiobe va'ië'ego jabumë gemu rajëhiemu rajëhinövo'ëjarëjo.

¹⁴ Ëhi uvoruomamu hegoroovo rue God rajahijarue maje 4-ho jaburo uvoruomohijo: Ëjöho iae mae-ëjo. O a duvahoho jaburo sa'are ague aho raromoromo God'o Sheep Harihohu'o rajëhiruomohijo. jöhoje.

6

Suri badihi taemë'e siva dadovobe va'ade

¹ Ëhi'oruomamu gagorovo gavodeje surire sivae 7 badihijaroho gemu Sheep Harihohuro aevoromo gohamu. Gohamu evare hejodeje God rajahijarue maje 4-ho röhu gemuëro varurehu anajëhi ëhi uvavamu: Rovëjo. ² Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje sino ajivë'e horse jiamu. Röhu ë horse hesi döre hijade aho pevae ma'enhijajo. Mami'e muorovoromo ruahö'öjë'ego bosö mabëhoho hesi simanore didi'ahohijajo. Didi'aho'ego va'ohijajo muorovoromo huro muorove aho'o ruahö'ö'amo'iröhëni.

³ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae gemu gohadoho röhu number 2-oho gohohijajo. Jiovamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁴ Rovë'ego ae sino kavuo avohë'e horse-re ruehijajo. Rueromo vöröe bojami'ego baehijajo ëhuro sa'ae gö gö huë mae baerovarue muoho ijumëhego ae göëro göho muo'amo'iröhëgo. Ëhi ë'iröhëgo muorovarue kaejö ëgoho hesi örire bojamihijajo.

⁵ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gohadoho röhu number 3-oho gohohijajo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. Rovëjamu naro ga'i gavodeje ae rövë'e horse-re hirromo i'u gavarue inömoho baejë'e rovamu sa'a hesi iruno'oho ga'iröhëro i'ue dimino'e jiego. ⁶ Ae rövë'e horse-re hirromo i'u gavarue inömoho baejë'e rovamu gagoro hejodeje God rajahijarue majo jabesi ririre jioromo aëro jövanovoromo sino rövë'e horse-re rovade a hesi örire uavavamu: Jero sa'a iruno'e ijumo'anuëjajo. Ijumo'iramu iruno'oho sisërëromo bogojianovo'ajëjajo. Ioho bogojianovo'iramu ëhuro hesi manaho ajiomö'ajëjajo. Ajiomö'iramu aehu i imo'ië'iroho majae gemu hesi mu vaejare manaho bu'ö barëromo ëhuro majae gemu hesi iruno'o maho o majae niö'i gemu hesi iruno'o sisëho ujuoho'aruëjajo. Suvuoroho ëmino'e ajiomö'ajëjajo. Röhu jaehu iruno'o ijumë'oho olive ijo bajohu'o grape ö'i bajohu'o bogave ijumo'iranëjajo.

⁷ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae niö'i gemu gohadoho röhu number 4-ho gohohijajo. Gohamu evare hejodeje God rajahijaje majo göhuro uvavamu: Rovëjo. ⁸ Rovëjamu hegorovo ga'i gavodeje ae sino jio'ajivë'e horse-re rovamu. Jio'ajivë'e horse-re rovade a hesi ihoho A Vuovëvo'iröhë Aho jiadeje. O ae gö hesi ijore ruehijajo. Hesi ihoho Vuovë'e Aribövi Raromarue Öri ari'oho jiadeje. Jabu niö'i vöröe bojëmi'ego baehijajo sa'ae aho'obëhe tarijogëgo ëhi niö'i ëhi niö'i jiego jaburo gemu baeröhëni. Gemu baeromo ijumëvego göëro göhu'o muorovoromo vuovoröhëgo. Ie barëromo vuovoröhëgo. Guomo guomo sisë baeromo vuovoröhëgo. Je'o miëro umijogë vuovoröhëgo.

⁹ Ëhi'ego Sheep Harihohuro urimo surire sivae 4 gohadoho röhu number 5-ho gohohijajo. Gohamu evare gavodeje vuovëvë'e a jabesi aru'ahoho God-ni suvuro bahijarue maratu bëhire sa'are raromamu. Èraromare hesi bëhoho urimoho ë ariböviohuro God-are jöho uehorovoromo biririvoromo majëhinövareje. God-are jöho biririvoromo majëhijamu gagorovo aëro muo'amamu vuovëvadeje. Muo'amamu vuovëvë'ëro ëhu'ëro jabesi aru'ahoho ë raromohijajo. ¹⁰ Raromoromo ma-darugo'o uvoruomohijajo: O asë'e Bada ja darugo eni jië'e ae javajëjajo. Ja mu sisëho bogo vaejanue o sareri'e jöho bogo jövanue a ma-maemu javajëjajo. Röhu ë sa'are raromarue ariböviohuro no bijuëmavuare höjajo. Èhuni ja majae dimino'e ma-nunëremuoho gëbe va'oromo evare ë jabesi mu sisëho mevo

gëromo i'uoho mana bojëminëjo. ¹¹ I'uoho mana bojëminëjamu ajivë'e niögu ëgoho ë aribövioho suvuorëmi'ego ujuohoruomohijo. Ujuohoromo hejareje uëvavamu: Majae ma-bisemu ëgo'o nuhanovorëjo hujeji jemë muo'amëvarëhi jemë'o nasi mu vaejarue ö mueno'o aehu muo'amego vuovoröhe aribövi ioro'ioroho rue barëjego evare i'uoho mana bojëmi'irode höjo.

¹² Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine gohadoho röhu number 6-ho gohohijo. Gohamu evare gavodeje sa'aho börömo böröme hijiohijiovamu. Sa'aho hijiohijiovo'ego niögu sisë rövä'e jiajëhi maja nunohuro ëhi rövo'ego manaerohuro kö va'ëne kavuohijo. ¹³ Manaerohuro kavuo'ego buru börömehu rueromo meso hijiovego meso böso i'ehu rireromo ruvebijajëhi jiji mujöru'ohuro ëhi sa'are rireromo ruvebihijo. ¹⁴ Rireromo ruvebi'ego aehu suri huhohëgo bogo gavaruëhi ö'idöhuro ëhi arorovoromo sisërë va'ohijo. Dahore aho'obëhe o sa'a dirö dirö'e jovore jio'amajoho aho'obëhe arua anumiae va'ohijo. ¹⁵ Arua anumiae va'ego sa'are a masijo masijoho a duvaho ioro'ioroho muorovo a masijoho inömo marohë'e aribövioho darugo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ëhi ae aho'o huruomo va'oromo juju gagore dahorure munë burure gurihirovo barëhijo. ¹⁶ Gurihirovo barëromo uvoruomohijo: Dahoroho munëho jemëro ahoromo urahahuego ëhuro röho mare börömo hijaje ae God bogo gö'irajo. O Sheep Harihu hesi vöröho no bogo baejavuo'irajo. ¹⁷ Ëhesi bëhoho vörö majaho rövä'e höjo. Raro ë vöröho uraho nami'a'ajëjo.

7

God-hu hesi aribövie 144,000 avoho muebejëvade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anerae 4 riravamu. Sa'ae aho'o dinö'e dinö'e jiajoho ririre jio'i jabumë aruhiae anumiae aruae aviae riravo rova'ohijo. Riravo rova'oromo anerae gemuëro gemuëro burehu rovajoho gemu gemu tugohohijo buroho bogo rueromo sa'aho jovoho ijoho huosihoröhego. ² Buroho ëhi tugohamu gagorovo na gavodeje anerae göëro aruhe maja rojomajire jioromo rojomamu. Rojomoromo God darugo'ehu hijaje hesi jajivarue inömoho hesi öväro baejë'e ruehijo ëhuro God-are aribövi jabesi sinore taemëhego jaji'e jio'amo'iröhego. Rueromo ma-darugo'o uvohijo rue anerae 4-ho jaburo hejëro mami'e sa'a'o sö jovo'o ijumo'iröhe vöröho God-aro baeruomë'ëro. ³ Uvoromo uvohijo: Jemëro sa'aho jovoho ijoho nadi vejö'oho ijumo'amohëjo. Hujeji God-are mu vaejarue aribövi jabesi varijore God-are soroho jajivëhego evare jemëro ë jajoho garomo uvo'irarijego: God-ro tugohë'e höromo jemëro jabumë bogo ijumëvo'i öri ari'ohemu ijumo'irarije höjo. ⁴ Ëhi uvavamu hejë'i hejodeje aëro uevamu: God-are soru varijore baejare aho 144,000 ëmino'e höjo. Israel hesi agane 12 aho'obëhe baebe va'ë'e höjo. ⁵ Judah'o hesi ujoho 12,000. Reuben hesiroho 12,000. Gad hesiroho 12,000. ⁶ Asher hesiroho 12,000. Naphtali hesiroho 12,000. Manasseh hesiroho 12,000. ⁷ Simeon hesiroho 12,000. Levi hesiroho 12,000. Issachar hesiroho 12,000. ⁸ Zebulun hesiroho 12,000. Joseph hesiroho 12,000. Benjamin hesiroho 12,000. Ëaribövioho 144,000 jaburo God-are soroho baeruomade höjo.

God-are aribövie ae aho'obëhe riravoruomade jöhoje.

⁹ Ëhi'amu naro ga'i gavodeje ae aho'obëhe mae riravamu. Bogo adaho varijënoho jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e agane gö gö sine gö gö huë gö gö

aribövioho ajivë'e niögu ëgoho io'amë'e juva hanoho ujuohë'e God-are röho ma hesi nuninö Sheep Harihu hesi nuninö riravohijo. ¹⁰ Riravoromo madarugo'o uvoruomohijo: God röho mare hiromo muebejavuajohu'o Sheep Harihohu'o jaburo niö'iro mabëhe ajamuiromo manö babamavuë'e höjo. ¹¹ Ëhi uvoruomamu God-are röho maho riri mare jio'i God rajahijarue maje 4-ho ruë numë riravo rova'i röhu majo jabesi dejonö a duvahoho ruë numë raromo rova'i röhu a duvaho jabesi dejonö ë aneraho aho'obëhe ruë numë riravo rova'ohijo. Ëhi riravoromo röho ma hesi riröre ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹² Rajahiromo uvoruomohijo: Aveho iae mae-ëjo. Aji maho uehoro maho iho maho darugo maho vörö maho nosi Böröme God-aremu jiajoho ëhi ma-jiemu jiobe va'a'ajëjo. Ma-jiemu jiobe va'ië'ego noro hu gemu rajahiromo huë mabëhe uanövo'ejarëjo. Iae mae-ëjo.

¹³ A duvahe 24-ho röhu gemuëro ri'öromo na uehijo: Ëajivë'e niögu ëgo io'amë'e aribövioho rahumë jioruomajëjo. Dinö'e jioromo rueruomade höjo. ¹⁴ Rueruomade höjamu naro uavodeje: Na bogo gavajëjo. Jasi jero gavanuëjo. Jasi jero gavanuë'ego rue a duvahohuro uehijo: Ëajivë'e niögu io'amë'e aribövioho ëho bogo vuovëvë'e sa'are raromamu evare Iesu bijönimarue ariböviohuro jabesi örire huë vavaene börömo bëhe bojëmamu baeruomade höjo. Baeromo röhu iae mae rueruomade höjo. Jabumëro God-are Sheep Harihu hesi köhuro jabesi niögoho u'oruomamu jabesi sisëho barëjähë'ëro niögoho ma-ajemu jiëho'amajëjo. ¹⁵ Ëhu'ëro jië'ëro jabumë God-hu hijaje röho ma ë hesi nuninö riravoromo hesi osare vahie majae ma-hesi muohemu vaemu vaejahoruomaje höjo. Vaejaho'iramu röho mare hijaje ahuro jabu'o gemu mae hiromo mu sisëho raboho tugohëho'iramu munë bururo raromanovoruomo'ajëjo. ¹⁶ Munë bururo raromanovoruomo'iramu ijonöho vadunoho bogo hömëvonövo'ajëjo. Huëho bogo girihëvonövo'ajëjo. Majaho bövioho bise'oho bogo ravëvo'iramu sinoroho vörö'iraeromo birebirëgonövo'ajëjo. ¹⁷ Rabëni hesi bëhoho God-are Sheep Harihe röho ma hesi ririre hijaje ahuro ë aribövioho hesi Sheep ömo'ömeago gagovëvoromo muebejëvonövo'ajëjo. Muebejëvoromo sö ujuohoromo a i'ovëvo'iröhe jovore ë va'onövo'ajëjo. Ëhi'o'iramu God-ro jabesi nuni jovoho miorëho'iramu jabesi huë vavaenoho aho'obëhe barë'ajëjo.

8

Suri badihi taemo'amare sivae 6 gohobe rovadoho ijo tugoho'i number 7-ho gohade jöhoje.

¹ Ëhi'ego Sheep Harihehu urimo surire sivae övo gö mine övo göre gemu gohadoho röhu ijo tugoho'i number 7-ho gohohijo. Goho'ego evare ö'idöho jörumoraebe va'ojuvo half hour rabu'e barëjadeje. ² Ëhi'amu evare anerae 7 God-are nuninö riravaruoho naro gëvodeje. Riravoromo hëgöe aho'obëhe 7 bojëmi'ego gemu gemu ujuohohijo.

³ Ujuoho'ego anerae göëro gold'e hevöho baeromo rühijo ose ë bamoromo vënëro buejego ridi'e vëni u'ohuro God-ni ajiomoröhego. Hevöho baeromo God-ni suvuro vënehu buejarue maratue gold-ehu avohare ë hesi bëhire rueromo ë namihijo. Nami'ego aëro ose aho'obëhe bojami'hijo huro God-hu hijajire nuninörire maratuore ë bamoromo buejego God-are ariböviohuro ëninamijego ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro havoromo God-arire ajiomoröhego. ⁴ Osoho bojami'ego anerahuro övëro

ma'eno'ego God-are ariböviehu ëninamaruohu'o ridohu'o gemuoro ha-
voromo God-arire ajiomohijo. ⁵ Ëhi'ego anerahuro ridi'e hevöho baeromo
God-ni suvuro vënehu buejarue maratu döre ravë'e vënoho aegoromo
irijiom'ego vënoho suovoromo io'amo'ego sa'are rireromo abuehijo.
Rireromo abue'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohi-
jiovohijo.

Aneraehu hëgö huobe rovare jöhoje.

⁶ Ëhi'ego rue anerae aho'obëhe 7-ho hëgöe gemu gemu ujuohë'ëro huo'i
jö'ore bamohijo.

⁷ Jö'ore bamoromo anerae number 1-ohuro hëgöho huohijo. Hëgöho
huo'ego ënëro direjohijë'e masijohu'o vëni'o kö'o buarohë'oho otehö'ö'ego
ö'idöre jioromo sa'are rireromo abuehijo. Rireromo abue'ego sa'ae aho'o
ije aho'o niö'i gemu tariojaroho gemu ö'idöre jioromo rireromo abuejade
vënohuro ravo barëhijo. O garasi rude rövë'e ma-maho aho'obëhe ravo
barëhijo.

⁸⁻⁹ Ëhi'ego anerae gemuehu hëgö huadoho röhu number 2-ohuro hëgöho
huohijo. Hëgöho huo'ego evare dahoru böröme vënehu ravanovë'ohuro
ahoromo sö jovo e'ure abuehijo. Abue'ego sö jove aho'o jovo mie aho'o
boat aho'o niö'i gemu tariojaroho jovëro dirö'e gemu köraehijo jovo mie ë
dirö'e gemuore vuovohijo boat ë dirö'e gemuore dadorovo'amohijo. Röhu
dirö'e niö'i bogo.

¹⁰ Ëhi'ego anerae niö'iehu hëgö huaroho röhu number 3-ohuro hëgöho
huohijo. Hëgöho huo'ego jiji böröme ö'idöre jioromo vënëro ravanovë'e
be'abuehijo. Be'abueromo rova'o'amë'e jove aho'obëhe sa'a gagore ro-
jomo'amaje jove aho'obëhe niö'i gemu tariojaroho dirö'e gemu taemohijo.

¹¹ Taemamu jovoho ajuovadeje jiji hesi ihoho Ajuo'ëro jiël'ëro. Ajuovo'ego
ae aho'obëhe ë jovoho ue'ahoromo ajuomo'amoromo vuovohijo. ¹² Ëhi'ego
anerae aho'obëhe niö'i gemuehu hëgö huaroho röhu number 4-huro hëgöho
huohijo. Hëgöho huo'ego majae manaere jiji mujöru'e ha'ose aho'obëhe
niö'i gemu tariojaroho gemu sisërëhijo. Sisërëromo ramoramovohijo.
Ramoramovë'ëro ëhu'ëro majaehu sisonu'e jeni'e maja'e ajivo'iröhe majae
bamo'iröhoho niö'i gemu tariojaroho gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo. O
manaerehu jiji mujöru'ehu vahi'e ajivo'iröhe majae niö'i gemu tariojaroho
gemu bogo ajivo'i ramoramovohijo.

¹³ Ëhi'amu naro ga'irögoro ë'amu gavë'i evare hejodeje buruhohuro döre
biojë'i uvavamu: O vaevë'e vaevë'ëjo. Sa'are raromaruje aribövioho anera
ioro'ioroho niö'i gemu jaburo hëgöho huobe va'iramu jemë sisërëjëvo'ajëjo.

9

¹ Ëhi'ego anerae ëhi niö'i ëhi niö'iehu hëgö huaroho röhu number 5-
huro huohijo. Huamu gavode jijoho ö'idöre jioromo sa'are be'abuejë'e
jiamu gagorovo gavodeje gua gago ëgobövi ma ë hesi ojo jiovarue key-oho
aëro jiji hesi örire bojami'ego baejamu. ² Gua hesi ojo jiovarue key-oho
baenugoromo gago ëgobövi hesi ojoho jiovohijo. Jiovo'ego vëni böröme
böröme gua gagore jioromo u'ivoromo rojomohijo. Rojomoromo majaho tu-
goho'ego öri ari'oho aho'obëhe ramoramovohijo. ³ Ramoramovo'ego guae-
viguaeviëro vëni u'ire jioromo sa'are ruvebiruomohijo. Ruvebiromo ë guae-
viguaeviöhuro niani'ö hesi vörö va'ënnoho baejareje ae ijumo'amoröhëni.
⁴ Vöröho baeromo röhu heruomadeje uëvavamu: Garasie ije ö'e iruno'e
resu resue rabe rabe sa'are jiajoho bogave ijumo'irarijëjo. God-are

soru varijore bogojië'ohemu ijumëvorëjo. ⁵ Ijumëvë'oho jabumë nadi muo'amëvo'irögoro niani'öehu umijego vi'ehëgaje ëhi jië'e vi'ehoho man-aere övo gö mine bojëmibe va'orëjo. Ëhi uëhijo. ⁶ Ëhi uëvadëhi ë manaere övo gö mine hesi uhure ë ijumëvë'e aribövioho vuovo'i nëgo'ë'e. Vuovo'i nëgo'iramu vuovo'i öroho bogo biroho'ë'ö.

⁷ Röhu ë guaeaviguaevi jabesi sino haho'oho muorovo'irögoro avohëhare horse-oho va'ëne jio'amohijo. O jabesi simanore gold'e bosö va'ënoho didi'ëho'amë'e jiohijo. O jabesi nu ano'oho a nosi nu ano'o va'ëne jio'amohijo. ⁸ O jabesi simano uoho magonahe simano rudu'e jabesi u jiajëhi ëhi jiohijo. O jabesi anoho vösö'e lion jabesi ano va'ëne jiohijo. ⁹ Röhu aehu muorovo'irögoro biriri'e niögehu vinebi tugohoromo io'amarue ëhi jië'e biriri'e niögohu vinebire io'amë'e jiohijo. O vivojehu dihodiohovoromo huosihë'oho ëho muorovo'i va'i horse-ehu maratu jagu ujuohoromo darugo'o va'ego garahörö'e baejogo hejaruëhi ëhi jiafovohijo. ¹⁰ Röhu jabumë uho'e jio'amohijo. Jabesi uhoho vörö'e niani'ö uho va'ëne jio'amohijo. Vöröho uhore jië'ëro ë uhohuro manaere övo gö mine umibe va'ë'ö. ¹¹ Röhu ë guaeaviguaevi jabesi börömo vaeromo muebejëvaje aho gua gago ëgobövi muebejaje anera sisëhoje. Ëanera hesi ihoho Hebrew jöëro uvarueje: Abaddon-ajo. O Greece jöëro uvarueje: Apollyon-ajo. Ëiho hesi bëhoho bövi bise'o ijumo'amajohoje.

¹² Guaeaviguaevi rueruomade vavaeni'e muoho iae barë'i röhu buruhehu uvade vavaeni'e muoho niö'i gö'o rue'ë'e.

¹³ Iae anerae övo gö minehu hëgö huaroho röhu number 6-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huamu hejodeje God-are nuninö namijaje gold'e maratu osore osore jioromo uvavamu. ¹⁴ Uvoromo ë vejö'e hëgö huaje aneraho uavavohijo: Nume anerae ëhi niö'i ëhi niö'i Euphrates jovo börömore tövëvaroho jiovo nugö'ö'amëjo. ¹⁵ Jiovo nugö'ö'amëjamu rue hëgö huade anerahuro ë anerae ëhi niö'i ëhi niö'i tövëvaroho jiovo nugö'ö'amohijo ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarioromo niö'i nugo'i gemu muo'amo'iröhego ë aneraho ëhi niö'i ëhi niö'i God-ro tövëvoromo bamëvë'ëro ë majaho ë manaeroho ë vadunoho rovego jiovo nugö'ö'amëgo ë sa'are aribövioho muo'amëvoröhego. ¹⁶ Röhu ë anerae 4 jabesi horse-re va'arue muorovo aribövioho iae 200 million jiadeje. Ëjöho iae na hejodeje. ¹⁷ Röhu ë muorovo'iröhe horse jabesi o horse va'arue muorovo aribövi jabesi nu ano'oho nia'ovoro gavodeje. Jabesi vineboho biriri'e niögohuro tugohoromo io'amë'e jiohijo. Röhu biriri'e niögu jabesi nu ano'oho kavuë'e vëni hödu va'ëne rövë'e vëni u'i va'ëne o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi ëhi jio'amohijo. Röhu horse jabesi simanoho lion jabesi simano va'ëne jio'amohijo. Röhu vëni höde vëni u'e o hövë'e munë ravoromo hödu hövë'e jiajëhi jië'oho ëho jabesi jö'ore jioromo suorovohijo. ¹⁸ Horse jabesi jö'ore jioromo suorovoromo vëni hödoho o u'oho o hövë'e munë hövë'e jiajëhi jië'oho ë mu sisëhuro ae aho'obëhe sa'are raromaruoho niö'i gemu tarijaroho niö'i rëmo'i gemu ravëvo barëjadeje. ¹⁹ Röhu ë horse jabesi vöröho jabesi jö'ore o jabesi uhore jiohijo. Jabesi uhoho simano'e jiohijo ëhuro ae ijumo'amo'iröhëni. Jabesi uhoho simano'e jië'ëro ëhu'ëro ë uho jabesi nu ano'oho sigobu sisë jabesi nu ano'o va'ëne jiohijo.

²⁰ Ëmu sisëhuro ëhi rueromo ijumëvo'ego a ioro'ioroho vuovëvo'i ioro'ioroho bogo vuovëvohijo. Bogo vuovëvadeje röhu inömo sisë jabesi övehu avohoromo uehorovaruoho bogo uehorovoromo vuonugo'i a'i inömo sisë gold-ehu o silver-ehu o copper-ehu o munë göehu göehu o ijehu

avoho'amaroho sarerivoromo uvoruomohijo: Ëho aru'aho'e höromo uehorovemu uehorovoruomohijo. Röhu ëhi jië'e inömoho bogo uheriharueje. Bogo hejarueje. Bogo jijiharueje. Ma-momorö'öjarueje. Ëhi jië'e inömohu'o aru'aho sisëhu'o uehorovaruoho bogo vuonugo'i ëhi mauehorovoruomohijo. ²¹ Ëhi ma-uehorovoromo a muo'amarue muoho bogo vuonugoromo iro oso'e muoho bogo vuonugoromo önö'e muoho bogo vuonugoromo vajiohu'e muoho bogo vuonugo'i ma-vaemu vaeruomohijo.

10

Aneraehu suri bise'o John bojамamu ijade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje anera göho hesi darugoho bövi maho jië'ëro suëro numë'e simano döre nuoge ba'amë'e sa'are ruvebijamu. O hesi nu ano'oho maja va'ëne ajivë'e jio'i hesi höroho vëni hödu ëgobövi va'ëne jiohijo. ² Röhu huhoharue suri bise'oho jiovë'e ë anerahuro övëro ma'ënohijo. O hesi höru maho sö jovo döre bamo'i hesi höru adoho sa'a döre bamoromo ëhi namihijo. ³ Ëhi namiromo lion-ehu uvaruëhi ëhi ma-vöröëremu uvohijo. Uvo'ego vajeroho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i ano'amoromo dirö'e göre göre ëhi uvobe va'ohijo. ⁴ Vajeroho anoromo uvobe va'amu hejë'i ë vajerehu uvare jöho naro jajivo'irögoro ë'odeje. Jajivo'i ë'irögoro hejodeje jöe ö'idöre uevavamu: Vajere övo gö mine övo göre niö'i uvaroho nadi jajivo'i subivëhonëjo.

⁵ Röhu höru gö sö jovore bamo'i höru gö sa'are bamë'e namijamu gavode anerahuro övo maho ö'idöre nugojiomohijo. ⁶ Nugojiomoromo God-are ihore darugo'e jöho majëhiromu uvohijo: Ioro'io remu hijaje aho God ö'idö sa'a jovo bövi bise'o avoho'amade ahuro ge'ego na ave jöho majëhi'irögoro ë'ajëjo. Ijonöho bogo muebe'irögoro ⁷ a'i anera göhuro hëgöho huo'iramu evare God-hu mami'e subivahuade mu jioröhe jö God-hu hesi mu vaeromo jö majëhjarue aribövi uëvadoho ë muoho iae jio barë'ajëjo.

⁸ Ëhi uvamu röhu urimo ö'idöre uevavamu hejode ahuro jöe gö majëhiromu uevavohijo: Rue anera höru gö jovore bamo'i höru gö sa'are bamo namiromo jiovë'e suri övehu ma'ënajoho ë suroho jero va'oromo baejëjo. ⁹ Ëhi uevamu hegorovo naro va'oromo aneraho uavodeje: Suri bise'oho bojëmijëjo. Suri bise'oho bojëmijëjamu uevadeje: Më suroho baeromo ijëjo. Baeromo i'iramu jö'ore vuomëro rihuamanovo'i röhu dë vi'ehago'ajëjo. ¹⁰ Vi'ehago'ajëjamu naro baeromo ijamu vuomëro rihue-manovoromo hejodeje dë vi'ehegavamu.

¹¹ Vi'ehëgamu aëro uevareje: Röhu maho ri'öromu sa'ae dinö'e dinö'e sine gö gö huë gö gö sa'are a masije gö gö ëho jabesi jö God-hu jövajoho jero majëhinego ae aho'obëhe he'irarëjo. Jasi muoho ëhi höjo.

11

God-are jö majëhijare ae niö'i jabesi jöhoje.

¹ Ëhi ue'ego aëro guduodo va'ëne vahu baejarue ijahe memiromo uevavohijo: Ri'ö va'oromo God-are javu börömo hesi vahuoho o God-ni mi suvoro buejarue maratu hesi vahuoho baeromo ganëjo dimino'e jiego. O osare raromoromo God rajahjarue aribövioho adahoromo ganëjo dimino'e jiego. ² Röhu God-are javu hesi vahu baejë'oho rirönöho nadi baenëjo. Ëhesi bëhoho javu riröho Jew rajoho bogo a'i sa'a gö raje God-are jö bogo heruomaje aribövi jabesi örire bojëmijë'e höjo. Jabesi örire bojëmijë'ëro jabumëro rueruomoromo God-are amo börömo Jerusalem manaere

42 hesi uhure hörü duruajo'ëro vaeruomo'ajëjo. ³ Hörü duruajo'ëro vae'i ë'iramu evare nasi jö majëhijarue ae niö'i naro uë'iramu jabumëro niögu sisëho io'amoromo nasi jöho majëhibe va'iröhoho ë manaere 42-ho barë'ajëjo. Ëhi uevavohijo.

⁴ Ëae niö'ioho ëho sa'a muebejaje a God-are nunire rirarovarue olive ije niö'ioho va'ëne o hesi nunire rirarovarue iro niö'ioho va'ëne jëve. Ëhesi bëhoho ë olive ijo niö'i jabesi jovo baeromo buejego ajivajëhi o ë ire niö'i buejëvego ajivajëhi ë ae niö'iohuro ëhi God-are darugoho baeromo ajoho barue'ë'ö. ⁵ Röhu aehu ë ae niö'i jabesi örire ijumëvo'ie'iroho vënëro ë ae niö'i jabesi jö'ore jioromo rueromo nu huodëgarue aribövioho ravëvo barë'ë'e. Ae rahu jabumë ijumëvo'ie'ioho iae ëhi vuovëvo'ë'e. ⁶ Röhu ë ae niö'ioho jaburo vöröho bae'ë'ö ëhuro God-are jö majëhijarue majaho rovego evare ënoho tugohego bogo ruejuvo jöho majëhi barëjego evare rueröhego. O vöröho bae'ë'ö ëhuro jabesi divare nëgë'iroho jove gö gö ijumo'amego kö'irae'amoröhego o uvego sa'are aribövioho guomo guomo sisë gö gö bae'amoröhego.

⁷ Amo jabesi jöho majëhibe va'ojuvo barë'iramu vörö'e majo sisëhuro gua ëgobövire jioromo rojomoromo ae niö'iohu'o muorovo'ë'e. Jabu'o muorovoromo ruahö'öjëvoromo anëgo'iramu vuovëvo'ë'e. ⁸ Vuovëvo'iramu jabesi sinoho amo börömo hesi öri börömore ëhi raromëvo'ë'e. Ëamoho sisëgo ëhuni uvarueje: Ëamoho Sodom o Egypt höjo. Röhu urimë'i ë ae niö'i jabesi A Börömo aëro guduamoromo ë ame gemuore korosire anareje. Amo ë ame gemuore jabesi sinoho raromëvo'ë'e. ⁹ Raromëvo'iramu sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e aribövioho ëho jaburo rueromo ë ae niö'i jabesi sinoho ërimëhoromo uarovonövo'ë'ö: Bogo guavëvo'ëjarëjo. ¹⁰ Ëhi uarovoromo sa'are raromarue ariböviohuro uvoruomo'ë'e: Ëae niö'iohuro huë vavaene aho'obëhe nosi örire bojamuinövare höjo. Röhu vejö'oho vuovëvë'e höromo nimoronimorohoromo suvuoramirovo'ë'ö. Ëhi'ojuvo majae niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barë'ë'e. ¹¹ Ëmajaho barë'iramu God-ro jö'o ögëro jabesi nu gagore huosihëho'iramu vuovëvadoho i'ovoromo ri'öromo döro rirarovo'ë'ö. Döro rirarovo'iramu ae aho'obëhe jabumë gëromo juhuonivo avoho'ë'ö. ¹² Juhuonivo'iramu ë ae niö'iohuro he'ë'ö ö'idöre jöe uvo'iramu: Avehuro rojomohëjo. Avehuro rojomohë'iramu evare jabumë nu huodëgarue ariböviohuro ga'ë'ö ë ae niö'ioho ö'idöre suëro numëvobe ajiomo'iramu. ¹³ Ö'idöre ajiomo'iramu evare sa'aho hijiohijiovo'ë'e. Sa'aho hijiohijiovo'iramu amo taritarivaroho dirö'e 10 jïë'ëro dirö'e 9 mae jio'i dirö'e gemu ijumo barë'ë'e. Dirö'e gemu barë'iramu ae aho'obëhe 7,000 vuovëvo'ë'e. Vuovëvo'iramu a ioro'iorohuro juhuonivoromo uvo'ë'ö: Asë'e ö'idöre hijaje ae God hesi ihoho böröme höjo. Ëhi jioröhoho naro nia'ovoro gavodeje.

¹⁴ Vavaeni'e mue niö'i buruhehu uvadoho iae barë'i röhu number 3-oho ma-burëro rue'ë'e.

Aneraehu hëgöe 6 huobe rovaroho ijo tugoho'i number 7-ehu huade jöhoje.

¹⁵ Iae anerae övo gö mine övo göre gemuehu hëgö huaroho röhu ijo tugoho'i anerae number 7-huro hëgöho huohijo. Hëgöho huo'ego ö'idöre darugo'o uvoromo uvoruomavohijo: Jaruvoho nosi Bada God'o God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuijaje aho Keriso'o jabu niö'iro darugoho baejë'e höjo bövie rirarovoromo sa'ae aho'obëhe muebe'amoröhëni. Darugoho baejë'ëro God-ro böröme namiromo muebemu muebebe

va'onövo'ajëjo. ¹⁶ Ëhi uvavamu hegoroovo a duvahe aho'obëhe 24 a masijehu raromarue röho mare God-are bëhire raromaruohuro ri'öromo ague aho raromoromo God rajahiruomohijo. ¹⁷ Rajahiro mo uvoruomavohijo:

O asë'e Bada God daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Urimë'i jiohe rovanoho jaruvohu'o ëhi gemuoho hiemu hijanue ae javajëjo. Jasi darugo börömo baeromo dö mare hiromo aevoromo aho'obëhe muebejavuë'ego

ëhuni rajahijaruëjo.

¹⁸ Urimoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro vörö'iraejë'e raromonövare höjo.

Jaruvoho jero jabesi örire vörö'iraejanuëjo.

Majaho rovë'e höjo vuovëvë'e aribövi mevëvoromo gë'iranoho mae o sisë jëvego.

Gëromo jasi mu vaejahoromo jö baeromo majëhijaruë aribövi jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi aribövi ma jabesi mana bojëmi'iranoho

jasi iho mae uehorovarue aribövioho ininore va'o masijore jabesi mana bojëmi'irane ë hesi majahu'o

sa'are bövi bise'o ijumaruoho mana ijumëvo'irane ë hesi majahu'o rovë'e höjo.

¹⁹ Ëhi uvo'ego God-are osae ö'idöre jiajoho jiovohijo. Jiovo'ego God-are jögoru jiaje maua va'orahoro jiohijo. Va'orahoro jio'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho hijiohijiovoromo ënëro direjohijë'e masije darugo'o ruvebihijo.

12

Sigobu börömehu magonaho sihade jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje bogo gavaruëhi jïë'e mu böröme gö ö'idöre jiamu. Ëmu hesi bëhoho magonahe gemu jiohijo. Majae niögu va'ëne ba'amë'e jiohijo. O höroho manaerore bamë'e jiohijo. O hesi simanore jije aho'obëhe 12 inovoromo bosö va'ëne didi'ahë'e jiohijo. ² Röhu hu dë'ëro jïë'ëro raho'irögoro vi'ehe böröme baeromo hara'uoromo darugo'o jö'e dadovavohijo.

³ Ëhi'ego bogo gavarue mu böröme gö'o ö'idöre ruehijo. Ëmu hesi bëhoho kavuë'e sigobu börömo böröme jiohijo. Vörö'e mae jiohijo. Hesi simanoho aho'o övo gö mine övo göre niö'i jio'amohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jio'amohijo. O sigobu simanoho gemu gemu a masijehu io'amaruëhi jïë'e bosöhuro didi'o'amë'e jio'amohijo. ⁴ Röhu jije aho'obëhe ö'idöre jio'amajoho niö'i gemu tarijaroho dirö'e gönö niö'i nugo'i dirö'e gönö gemu sigobu hesi uhohuro sa'are ujuoho io'amohijo. Ujuoho io'amoromo ë harihu raho'ië'aje magonaho hesi nuninö raromoromo muebehijo rahego harihoho i'iro. ⁵ Raromoromo muebe'ego rue magonahohuro harihoho rahohijo huro ijönö hujejo ha'itoho baeromo sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho vörö'o muebejëvego jaburo hu gemu ejahoröhego. Amo harihoho raho'ego ë aho ma-majioho ba'ojio God-hu röho mare hijajire ë nugohijo. ⁶ Evare vëmohuro ju'ebiro mo arue a rumo'e sa'are va'ohijo God-hu avohahade öri ari'ere ë hijego God-ro ajamiromo muebebe va'ego majae aho'o 1260 barë'iröhego.

7 Ĕhi'ego ö'idöre muorovohijo. Anera böröme Michael'o huhu muebejëvaje anerahu'o ëho jaburo ri'öromo sigobohu'o muorovoruo-mohijo. Muorovo'ego sigobohu'o sigobu hesi anera ömo'ömo'u mana muorovëmihijo. 8 Muorovëmi'ego rueho jaburo sigobohu'o hesi ariböviohu'o taemëvohijo. Taemëvoromo uëhijo: Ave ö'idöho ioro'ioremu vuonugo'i va'ohëjo. 9 Ĕhi uënugoromo ë sigobu böröme ö'idöre jiajoho baba'amohijo. Ĕsigoboho ni'i'ivadire jiobe rovadoho hesi ihoho Devil o Satan jiohijo. Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi sareramuibe juvaje ahoje. Hu'o hesi anera sisë ömo'ömo'u sa'are baba'amëvohijo.

10 Baba'amëvamu hejodeje ö'idöre darugo'o uvavamu: Jaruvoho nosi Börömo God-ro hesi darugoho röjahuiromo bövi mae namiromo sisëho noni ruahö'öjahuë'e höjo. O jaruvoho God-hu uavë'ëro böröme namiromo ajamuaje aho Kerisoro no muebejavuaje darugoho röjahuijë'e höjo. Ĕhesi bëhoho jö sisë majahijaje aho baba'amë'e höjo. Huro God nosi A Börömo hesi nunire namiromo vae majae nosi ö mueno'o jabesi jö sisëho sareramiro mo majahinövade höjo. Röhu jaruvoho baba'amë'e höjo. 11 Nosi Christian ö mueno'ohuro uvare höjo: God-are Sheep Harihoho köe rueromo guomë'ëro mae javuajë uvoromo hesi jöho ae sama'e majëhiromo ëhuro sisëho ruahö'öruomade höjo. Jabesi sinoho bogo uehorovo'i uvare höjo: No Keriso-are jöeni vuovë'oho iae hesi höjo. 12 Ĕhuni ö'idöho mabëhe höjo. Ö'idöre jiaruje aribövioho mabëhe jëvaje nimorohohëjo. A'i sa'ahu'o jovohu'o vaevë'e höjo ë hesi bëhoho Satan hu ë abuejë'ego. Abuejë'ëro garomo uvaje höjo: Nasi majaho barë'irögoro ë'ajëromo vörö'irajë'e höjo. Ĕhi uvoruomohijo.

13 Ĕhi'ego rue sigobohuro gavade baba'amë'ëro sa'are jiamu gagorovo aharihu rahade magonahoho ijumo'i siho baeromo va'ohijo. 14 Siho baeromo va'ego buruhi börömo hesi vivojoho niö'i magonahohuro God-aro baehijo ëhuro bioromo a rumo'e sa'are va'oromo hesi röhore hiröhëni. Hijego God-ro muebejego sigoboho ë magonahehu hijaje öri ari'eroho bogo va'ego vadune aho'obëhe niö'i gemu röhu ma-bisemu hesi ijore barërohego. 15 Ĕhi'ego sigobohuro jovo böröme hesi jö'ore otehö'öhijo ë jovohuro ruomoromo ë magonahehu jiajire va'oromo ë magonahoho bava'ojöro. 16 Jovoho otehö'ö'ego jovohuro magonahoho bae'i rue'ego sa'ahuro magonahoho ajamiromo tögöromo'ego jovohuro ë gagore va'o barëhijo. 17 Va'o barë'ego ë sigobohuro magonaho hesi örire vörö'iraeromo va'oromo magonaho hesi aboji harihu'o ioro'iorohu'o muorovo'i va'ohijo. Röhu ë aboji harihu'o jabesi bëhoho God-are jögoru ejahoromo Iesuarë jö birivoromo mae uehorovarue aribövioho jioruome. Ĕariböviohu'o sigobohuro muorovo'i va'ohijo. 18 Ĕhi'oromo ë sigobohuro va'oromo sö jovo riröre raromohijo.

13

Vörö'e mi niö'iehu rueromo mu sisë vaejare jöhoje.

1 Sigobohuro sö jovo riröre raromamu naro gavodeje vörö'e mi sisë sö jovore jioromo rojomamu. Hesi simanoho aho'obëhe övo gö mine övo göre niö'i jiohijo. O hesi danoho aho'obëhe övo gö mine övo gö mine jiohijo. O a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho dane gemu gemu jio'amobe va'ohijo. O simane gemu gemu God agarue iho sisëho gemuohemu jajivo'amë'e jiohijo. 2 Röhu ë vörö'e mi sisë hesi nu ano'oho leopard nu ano'o va'ëne jiohijo. O hesi höroho bear höru va'ëne jiohijo. Hesi jö'oho lion jö'o va'ëne jiohijo.

Röhu rue sigobohuro darugo börömëro jië'ëro ë darugoho vörö'e mi sisëho bojamiromo uahijo: Na'lo röromo röho maro ajio hiromo nasi öri ari'oho aho'lo muebejehonëjo. ³ Röhu ë mi sisëho hesi simanoho gemu aëro anamu guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiohijo. Guomoromo i'ovë'ëro batato'e jiamu ae aho'obëhe ëho garomo tiötiövoromo simane sisë'i uehorovoromo uvareje: Ëho mae höromo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ⁴ Hesi ijore ijore jijihoromo uvoruomohijo: Sigobohuro vörö'e mioho hesi darugoho mabëhe bojamijade höromo ëhuni sigoboho rajahiruomohijo. Sigoboho rajahiromo vörö'e miohu'o rajahiruomohijo. Rajahiromo uvoruomohijo: Ëvörö'e mioho darugo ma'e höjo. Rahuaro ëhi jië'e darugoho höjo. Rahuro ë vörö miohu'o muorovo'ajëjo. Ëhi uvoruomohijo.

⁵ Ëhi'ëgo God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro nimoronimorohë'i jö sisë jövoromo hesi nimoromo bövie bise'e muebebe va'ojuvo manaere aho'obëhe 42 barë'iröhego. ⁶ Öroho bogo tugohahë'ëro vörö'e mi sisëhuro ri'öromo God agoromo hesi ihoho ijumoromo God-hu hijaje öri ari'oho sivoromo God'lo gemu mae ö'idöre raromarue aribövi jabesi sisëho sarerivoromo ëma jövohijo. ⁷ Jö sisëho ëhi jövo'ëgo God-ro ë vörö'e mi hesi öroho bogo tugohahohijo huro God-are ariböviohu'lo muorovoromo ruahö'öjëvo'iröhego. Ruahö'öjëvoromo vöröho baeromo agane gö gö sa'ae dinö'e dinö'e huë gö gö sine gö gö aho'obëhe muebejëvo'iröhego. ⁸ Ae aho'lo sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho jaburo ë vörö'e mi sisëho iae uvene aho röjahiruomo'ë'e. Uvene aho röjahi'iröhe hesi bëhoho urimo God-hu ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro a ioro'ioro jabesi ihoho hesi Sheep Harihu anego guomoröhe hesi surire jajivo'amadeje hu'lo maro raromemu raromo'iröhego. A ioro'ioro jabesi ihoho suriroho bogo jajivo'amadeje bogo ëhioho maroho raromo'iröhego. Röhu iho bogo jajivo'amë'e sa'are raromarue ariböviohuro vörö'e mi sisëho rajahiruomo'ë'e.

⁹ God-are jö hejaruje aribövioho ave jöho hehëjo. ¹⁰ Aehu jemë gudu-amëvoromo savoji gagore ba'amëvo'ië'oho iae savoji gagoro ba'amëvo'ë'ö. O aehu muo'amëvamu vuovëvo'ië'oho iae vuovëvo'ë'e. Ëhi jië'e mu sisë rue'iröhohuni ëhuni God-are aribövioho jemëro biririvoromo God gemu uehorovobe va'ore.

¹¹ Ëhi'amu gavodeje vörö'e mi sisë gö'lo sa'a gagore jioromo rojomamu. Ëmi hesi danoho niö'i sheep harihu hesi dano jiajëhi ëhi jëvohijo. Al'i huhu jö jövajoho ë sigobu börömëhu jövajëhi ëhi ma-darugo'lo jövohijo. ¹² Ijore rovade vörö'e mi sisëhuro urimore rovade mi sisë hesi vöröe gemuoho bae barëromo huni röromo muoho vaehijo. Urimore rovade mi hesi muoho vaeromo sa'are raromarue aribövioho uëhijo jabumëro urimore rovade mi sisëho uvene aho röjahi'iröhego. Aehu hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e simano jië'e mioho rajahi'iröhego muoho vaehijo. ¹³ Ijore rovade miohuro urimore rovade mi hesi muoho vaeromo no bogo gavarue vörö'e mu masijoho vaehijo. Mu masije gö gö vaeromo röhu ae aho'obëhe jabesi nunire namiromo uvo'ëgo vënohuro ö'idöre jioromo sa'are ruvebihijo. Ëhu'lo ë'ohijo. ¹⁴ God-ro hesi öroho bogo tugohahë'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro urimore rovade miohuni röromo ëhi jië'e vörö'e muoho vaeromo ëhuro sa'are raromarue aribövioho sarerëmihijo. Sarerëmiromo uëhijo jabumëro urimore rovade mioho rajahi'i munë o rabe sehoromo inöme hesi nu ano'lo va'ëne avohoröhego. Hesi simanoho gemu anahamu guomoromo i'ovade ë hesi batato'e jië'e mi hesi nu ano'lo va'ëne avohoröhego. ¹⁵ Urimore rovade mi hesi nu ano'lo va'ëne

inömoho avoho'ego God-ro öroho bogo tugohahël'ëro ëhu'ëro ijore rovade miohuro ë mi nu ano'o va'ëne inömo hesi nu gagore jö'o ögëro huosihohijo mi nu ano'o va'ënohuro daruge baeromo jöe jövoromo garöhe ae rahu hesi öriroho bogo uvene aho röjahijego muo'amo'iröhego. ¹⁶ Ehi'oromo ë ijore rovade miohuro a masijoho a ininoho inömo marohë'e aribövioho inömo rumo'e aribövioho a jabesi muemu vaejarue aribövioho jabesi nimoro mu vaejarue aribövioho ae aho'obëhe mae jöe bojëmiromo uëhijo: E'ego no jemesi övo manö o varijore jajivëharëjo. Jajivëharëjamu ejëho'ego jajivëhohijo. ¹⁷ Bogo ejëho'ibejo mi sisëhuro öroho tugohëhego iruno'o ho bövioho bise'o ho bogo imo'ibejo. Ejjajivëharo ho mi hesi iheje.

¹⁸ Ehesi bëhoho avoho uehorovore. Ae rahu simano ma'e jëvë'o ho ë mi hesi iho hesi bëhoho nahoromo birohore. Hesi ihoho 666-je. Eihoho avoho adahë'o ho a ihe biroho'anue.

14

God-are aribövie 144,000 jabuhu jö i'o ioruomade jöhoje.

¹ Röhu naro ga'i gavodeje God-are Sheep Harihoho Zion dahorure nami'ego ae aho'obëhe 144,000 Sheep Harihu hesi ihohu'o hesi Vavu hesi ihohu'o varijore jajivo'amë'e hu'o riravamu. ² Röhu hejodeje ruhe ö'idöre uvavamu. Jovehu ruomoromo uvego hejaruëhi o vajerehu anego hejaruëhi o aehu gita bejego heromo vuëvavuajëhi jöho ëhi jiaavavamu. ³ Ehi uvoromo God-hu hijaje röho ma hesi nuninö hu rajahijarue maje 4 jabesi nuninö a duvaho jabesi nuninö riravoromo jabesinö nu ano'o ho nugoromo jö i'o ho ioruomohijo. Ae aho'obëhe sa'are sisë'i raromaruho röhu ae 144,000 ëmino'e God-hu baejëvadoho ë ariböviohuremu ë jö i'o io'iröhoho eni jëvadeje. A ioro'ioroho bogo. ⁴ Eäribövioho magonaho'o ho mu sisëho bogo vae'i ma-mae raromarueje. God-are Sheep Harihehu dinö'e dinö'e va'ë'iroho jabu'o hesi ijore ijore jijiharueje. A ioro'iore aho'obëhe jio'amajoho röhu God-ro i'u'e muoho baeromo ehuro ë ariböviohuremu hesi baejëvadeje. Eäribövioho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu aevo'i mamabëhe baejëvaroho jëve. ⁵ Jabumë bogo sareri jöho atamu aho he'irögoro jabumë ma-maemu jëve.

Anerae niö'i gemu jabuhu uvare jöhoje.

⁶ Ehi'amu gavodeje anerae gö döre bioromo va'amu. Eänerahuro God-are jö maho baejë'ëro sa'are raromarue aribövioho majëhiromo uë'irögoro ë'ohijo: Ioro'iohemu jioröhe muoho ëhi ëhi höjo. Ejö maho sa'are raromarue aribövie aho'obëhe sine gö gö agane gö gö huë gö gö sa'ae dinö'e dinö'e raromaruho majëhi'i va'ohijo. ⁷ Va'oromo jöho ma-darugo'o majëhiromo uëhijo: Jöe hehëjo. God-are öroro avo'avoho uehorovoromo uvohëjo: Hu gemu börömoho höjo. Huhu ae aho'o mevëvo'iröhe majaho rovë'e höjo. Ehuni ö'idö sa'a sö jovo sa'a gagore suorovaje jovo bamade aho God hesi öroro uvene aho röjahihëjo.

⁸ Ehi uvo'ego anerae number 2-ohuro ijore rueromo uëvavohijo: Jöe hehëjo. Iae amoho bejë'e höjo. Iho'e amo böröme Babylon vejë'o ho barëjë'e höjo. Ehesi bëhoho urimë'i Babylon amo rajohuro mu sisë röjëhinövareje. Magonahehu ae mu sisë röjëhiromo vörö'e jovo i'imëmego ue'ahoromo simano sisërëromo önö'e jijiharuëhi ëhi Babylon amo rajohuro sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho mu sisëho röjëhijamu simane sisërëromo mu

sisë sisë vaeruomë'e höjo. Èhu'ëro Babylon rajohuro God-are i'uoho baeruomë'e höjo.

⁹ Èhi uvo'ego anerae niö'i rueromo jö majëhijaroho röhu number 3-ohuro jabesi ijore rueromo uëhijo: Jöe hehëjo. Ae rahu mi sisë o hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhiromomo hesi iho varijore o övore baejë'oho ¹⁰ ë ariböviohuro God-are i'uoho baeruomo'ajëjo. Aehu vörö'e jovo bogo sanuovë'e ma-ue'ahoromo hara'uarue ëhi jië'e i'uoho God-ro vörö'iraeromo bojëmi'iramu baeruomo'ajëjo. Baeromo God-are anera jabesi nunire God-are Sheep Harihu hesi nunire raro-moromo vënohu'o vënehu ravoromo girosijiomë'e munëhu'o ravëvo'iramu hara'uoruomo'ajëjo. ¹¹ Hara'uo'iramu ë aribövi ravëvaje vënoho bogo duoroho'i ma-u'ivemu u'ivonövo'ajëjo. U'ivo'iramu ae rahu mi sisë o mi hesi nu ano'o va'ëne avoharoho uvene aho röjëhijë'oho o mi hesi iho sinore baejë'oho ëhi jië'e aribövioho jabesi vi'ehoho bogo u'uho'i vae majae majienu jioje va'a'ajëjo. Anerahuro ëhi uvavohijo.

¹² Èhi jië'e huë vavaeni rue'iröhohuni ëhuni God-are ariböviehu hesi jögoru ejahoromo Iesu gemu uehorovarujoho jemëro biririvoromo ëhi gemu vaebe va'orëjo.

¹³ Èhi'amu hejodeje ö'idöre uevavamu: Jajivoromo uvonëjo: Badare muohuni avevejö'e o ijonö vuovëvë'oho jabumë huë mae baebe va'a'aruëjo. God-are Aru'ahohuro jöe gemuoho jövoromo uvajëjo: Io'ajo. Iae huë mae baeromo mu masijehu u'uvëvadoho vuonugo'i nuho'aruëjo. Nuhë'i ga'a'aruëjo jabuhu vaejarëhi ëhi mae jio'iramu.

Anerae göehu aribövi ma gagovoromo avoho bahi'i anerae göehu sisë aribövi gagovoromo i'u bojëmade uhu jöhoje.

¹⁴ Röhu naro ga'i gavodeje a ma va'ëne aho ajivë'e sue döre hijamu. A masijehu didi'aruëhi jië'e gold'e bosöho simanore didi'ë'e jiohijo. O anio ma'e siravaho övore jiohijo. ¹⁵ Röhu anera göhuro God-are osa börömore jioromo höröromo ruehijo. Rueromo suere hijaje a hesi örire ma-darugo'o uahijo: Iruno'o gemuore bahijarue majaho rovë'e höjo. Jasi siravahuro tarivoromo avoho bahijëjo. Sa'are jiaje iruno'oho mami'e mavoromo eni jië'e höjo. ¹⁶ Èhi uvavamu hegorovo sue döre hijaje ahuro ë siravahuro sa'are jiaje iruno'o maho tarivoromo avoho bahihijo.

¹⁷ Èhi'ego röhu anera göhuro God-are osa böröme ö'idöre ë jioromo anio ma'e siravaho baejë'e höröromo ruehijo.

¹⁸ Èhi'ego anerae gö vëni muebejaje anerahuro God-ni suvuro vënehu buejharue maratu bëhire jioromo ruehijo. Rueromo anio ma'e sirava ma'enaje anera hesi örire ma-darugo'o uahijo: Sa'are jiaje grape ö'i bajoho mavë'e jiaje jasi siravahuro tarivoromo ujuohëjo. ¹⁹ Èhi uvo'ego rue anerahuro hesi siravahuro sa'are jiaje ö'i bajoho tarivoromo munë guorötore ujuoho bahihijo sa'ijosa'ijovoröhëni. Sa'ijosa'ijovo'iröhe hesi bëhoho God-hu vörö'iraeromo a i'u bojëmi'iröhohoje. ²⁰ Munë guorötore ujuoho bahijaroho bogo amo börömoroho jio'i hesi rori'o jiohijo. Röhu ë ö'i bajoho sa'ijosa'ijovohijo. Sa'ijovo'ego ëhuro ë kavuë'e ijo bajo jovohuro kö va'ëne sa'are oterohoromo e'u va'ëne ruhibe rojomojuvo a buno gëvaruëhi ë jovo hesi ëgoho ëmino'e jiohijo. O hesi börömo 300 kilometre jiohijo.

15

Ijo tugoho'i majare God-are i'u sa'a rajo bojëmi'iröhëro anerae 7 jabuhu rama ujuohare jöhoje.

¹ Ëhi'amu gavodeje noehu bogo gavaruëhi jië'e mu börömo böröme ö'idöre jiamu. Ja'o ga'ibejane tiö'ibejane. Ëhesi bëhoho anerae aho'obëhe 7 jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömo sisëho ujuoho ruehijo. Ëinömo sisëho rue'iramu ëhuro God dë vörönimobe rovadoho barë'ë'e. Ëhuni ë inömo sisëho ijo tugoho'i a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe inömoho jiohijo.

² Ëhi jio'i röhu gavodeje jovo e'u deri va'ëne börömo böröme jiamu. Ëe'u va'ënire vënëro ravanovoromo kavuohijo. O ë e'u va'ëne hesi riröre ae riravohijo. Urimoho ë ariböviohuro biririvoromo mi sisëhu'o hesi nu ano'o va'ëne inömohu'o ëho jabesi muoho jöho bogo ejëhoromo mi sisë hesi ihoho sinoroho bogo bae'i ruahö'öjareje. Ëariböviohuro God-hu i'imëmade gitaho ujuohë'e e'u va'ëne ë hesi riröre riravohijo. ³ Gitaho ujuohë'e riravoromo God-are mu vaejahaje ae Moses-are jöho ioromo God-are Sheep Harihu hesi jöhu'o ioromo uvoruomohijo:

Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajëjo.

Jasi muoho masije ma-mabëhe höjo.

Ja böröme namiromo sa'ae aho'o muebejavuanue ae javajëjo.

Jasi muoho bogo sareri'ehu jio'i ma-maemu jio'amajëjo.

⁴ Bada raro ja bogo böröme hö uehorovo'ajëjo.

Raro jasi ihoho bogo döroho bamo'ajëjo.

Ja gemu ma-maemu javajëjo.

Sa'ae aho'obëhe rueromo jasi örire rajahiruomo'ajëjo

jasi mu ma va'orahoro jio'amajohuni.

⁵ Ëhi'amu gavodeje ö'idöre God-hu jiajire niögu javu maho jiovë'e jiamu.

⁶ Jiovë'e jiamu gagorovo naehu avevejö'e uëvode aneraho 7 ë osare jië'ëro ma-mabëhe ajivë'e sanu'e niögoho io'amë'e vinebire gold-ëro muoho taemo'amë'e suorovoromo ruehijo. ⁷ Rue'ego God rajahjarue maje 4-ho röhu gemuëro anerae 7 jabesi örire gold'e hevöho 7 ëhi anerae gemu gemu bojëmibe va'ohijo. Ëhevö gagoho God-hu a i'u bojëmi'iröhe vöröhuro irijiomamë'e jiohijo God ioro'ioemu hijaje a hesi vöröhuro. ⁸ Röhu God-are ajohu'o darugohu'o ë hesi u'ohuro God-are osa mare u'ivoromo rumorovohijo. Ae gö ë God-are osa maroho bogo rumo va'o varijënoho jiohijo. Hujëji anerae 7-ho jaburo a bövi bise'o ijumo'amo'iröhe mue 7-ho vae barë'iramu evare va'oruomo'ë'e.

16

Anerae 7-ehu God-are vöröe ramare jio'amajoho otehö'öjamu sa'are raro-marue ariböviehu huë vavaeni sisë baebe rovamu John-hu gavade jöhoje.

¹ Ëhi'amu hejodeje God-are osa mare anerae aho'o 7 jabesi örire madarugo'o uëvavamu: Va'oromo God-are vöröe ramae 7-re jiajoho sa'aro otehö'öhëjo.

² Ëhi uvo'ego anerae 1-ohuro va'oromo hesi övore ramare vöröho sa'are otehö'öhijo. Otehö'ö'ego mi sisë hesi iho sinore jajivëhoromo mi sisë hesi nu ano'o va'ëne inömo rajaharue aribövioho vi'ehi'e sagoho sagoho sisëho baeruomohijo.

³ Sagoho sagohoho baeruomamu urimo anerae gemuehu ramare vörö otehö'öjadoho röhu number 2-ohuro ramare vöröho sö jovore otehö'öhijo. Otehö'ö'ego sö jovoho vuovë'e a jabesi kö va'ëne jio'amohijo. Jovoho kö va'ëne jio'ego jovore jijiharue majoho aho'o vuovo barëhijo.

⁴ Vuovo'ego urimo anerae niö'iehu vörö otehö'öjaroho röhu number 3-ohuro ramare vöröho otehö'öhijo. Otehö'ö'ego rova'o'amë'e jovohu'o sa'a

gagore rojomaje jovohu'o kōrae'amohijo. ⁵ Ēhi'amu naro hejodeje jovo muebejaje anerahuro uavavamu: O asë'e God urimë'i jiobe rovanoho avevejō'oho ēhi javajējo. Ja a maemu javajējo. Jaehu a gëromo ēhi jië'e i'u mana bojëmijanuoho iae mae hōjo. ⁶ Nume aribōvi sisëhuro jasi jō baeromo majëhijarue aribōviohu'o jasi aribōvi ma ioro'iorohu'o muo'amamu jabesi kōho rovade hōjo. Jabumëro jasi aribōvioho muo'amamu kōho rovë'ego ēhuni jero jabesi ōrire kōe mana bojëmijane hōjo ue'aho'irōhego. Jabumë sisë'i ë'arohuni ēhuni ēhi jië'oho iae mae hōjo. ⁷ Ēhi ua'ego God-ni suvuoro vënehu buejहारue maratuore uavavohijo: Io'ajo. Bada God ja daruge aho'o baejë'e ae javajējo. Jaehu a gëromo i'u mana bojëmijanuoho ēho bogo mu sisëho vae'iro iae mu mae vaejanue hōjo.

⁸ Ēhi uvo'ego urimo anerae niō'i gemuehu vörö otehō'ōjaroho röhu number 4-huro ramare vöröho maja nunire otehō'ōhijo. Otehō'ō'ego God-ro maja nuni hesi ōroho bogo tugohohijo majaëro vörö'iraeromo ae aho'o jabesi sino haho'oho vënëro ravëvanovorōhego. ⁹ God-ro maja nuni hesi ōroho bogo tugohë'ëro majaëro sisë maro nijëmiromo vënëro ravëvanovo'ego ë i'u nugō'ōjade aho God agoruomohijo. Jabumë jabesi mu sisëho bogo vuonugoromo bogo uvoruomohijo: God-are ihoho böröme hōjo.

¹⁰ Ēhi'ego urimo anerae ēhi niō'i ēhi niō'iehu vörö otehō'ōjaroho röhu number 5-huro mi sisëhu börömo vaeromo hijaje hesi döre ë ramare vöröho otehō'ōhijo. Otehō'ō'ego ë mi sisëhu muebejaje ōri ari'oho ramoramovohijo. Ramoramovo'ego ae aho'obëhe hara'uoromo anëro bitaroho ja'ihorovo'amohijo. ¹¹ Anëro bitaroho ja'ihorovo'amë'ëro jabesi vi'ehohu'o sagoho sagohohu'o uehorovoromo ö'idöre hijaje aho God hesi ōrire agoruomohijo. Jabumë mu sisë vaeruomadoho bogo uehorovoromo vuonugoruomohijo.

¹² Ēhi'ego urimo anerae övo gö minehu vörö otehō'ōjaroho röhu number 6-huro ramare vöröho rova'ë'e jovo böröme Euphrates-are döre otehō'ōhijo. Otehō'ō'ego jovoho sinihohijo ehuro ruhe maja rojomajinö jioromo rueröhe a masijo jabesi ōroho jiovëhego maro rueromo muorovoromorōhego. ¹³ Ēhi'amu naro gavodeje aru'aho sisë niō'i gemu vahuno va'ënoho göhuro sigobu börömo hesi jō'ore jioromo göhuro mi sisë hesi jō'ore jioromo göhuro sareri'e aru'aho'e jō majëhijaje a hesi jō'ore jioromo suorovoromo rueruomamu. ¹⁴ Ēaru'aho sisëho jabumë Satan-are anera sisëro jioruomë'ëro bogo gavarue darugo'e muoho vaeruomajeje. Darugo'e muoho vaeromo sa'ae dinö'e dinö'e va'arueje sa'are masijo vaejarue aribōvioho aho'obëhe gagovëvego daruge aho'o baejë'e aho God-are maja börömoho rovego muorovoromorōhego.

¹⁵ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Naro vajiohu'e aëro ö'anovo'ië'ajëjo. Ēhuni ae rahu nune jioromo niögu avo'avoho mueberovë'oho iae mae jioruomō'ajëjo. Ēhi jië'oho bogo ma-sinëremuoho a nuniroho jijihoromo javojoho baeruomō'ajëjo. Iesuro ēhi uve.

¹⁶ Amo ë aru'aho sisë niō'i gemu jaburo sa'a muebejarue a masijoho sö ujuohëvo rueromo ōri ari'o ihe Hebrew jöehu uvaruoho Armageddon ë gagovëvohijo.

¹⁷ Gagovëvo'ego urimo anerae övo gö mine övo göre gemuehu vörö otehō'ōjaroho röhu number 7-huro ijo tugohō'i ramare vöröho sa'anö otehō'ōhijo. Sa'anö otehō'ō'ego God-are osa börömore jiaje röho mare uvavohijo: Iae barëjë'e hōjo. ¹⁸ Iae barëjë'e hö uvo'ego baderivoromo vajeri varuru'e vaeromo sa'aho sisë maro hijiohijiovohijo. Aevoromo aehu

sa'are raromobe rovaroho sa'aho bogo ëhioho darugo'e maho hijiohijiovo'i ma-bisemu jiobe rovadeje. ¹⁹ Sa'aho hijiohijiovo'ego amo börömoho niö'i gemu tariorovobe va'ohijo. Tariorovobe va'ego ame gö gö sa'ae dinö'e dinö'e jio'amajoho sisërë'amohijo. Röhu God-ro amo böröme Babylon hesi sisëho bogo rumonimo'i vörö'iraeromo i'uoho amo rajoho bojëmihijo ëhuro aehu vörö'e jovo ue'ahoromo hara'uaruëhi ë i'uoho baeromo ëhi hara'uorumoröhego. ²⁰ Ëi'uoho bojëmi'ego sa'a dirö dirö'e jio'amajoho dahore aho'obëhe sisërëromo ëhi va'o barë'amohijo. ²¹ Röhu ënëro dire-johi'amë'e masijo masije ruvebihijo. Ëhesi i'uoho gemu gemu 50 kilo rabu'e jio'amë'ëro ëhuro ruvebiromo ae taemo'amoromo ijumëvohijo. Sisë maro ijumëvo'ego jaburo God agoruomohijo.

17

Önö'e juvaje magonaho börömo hesi jöhoje.

¹ Ëhi'ego anerae aho'obëhe 7 rama ujuoharoho röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahego önö'e juvaje magonaho börömehu i'u bae-jajoho gavëjo. Ëmagonahoho ruë numë jovemu jië'e öri ari'ere hijaje höjo. ² Urimë'i a masije aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e muebejaruoho ëho jaburo ë magonahoho sihonövare höjo. O ae aho'obëhe sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ëho jaburo hesi jöho ejahoromo hesi vörö'e jovoho ue'ahoromo simane sisërëromo hu'o mu sisëho vaenövare höjo. Ëhuni rovego na röjahego huhu i'u baejjajoho gavëjo.

³ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotovehamu ë anerahuro na baejevoromo a rumo'e sa'are ruehijo. Baejevoromo rovamu naro gavodeje magonahoho sino kavuë'e mi sisë hesi döre hijamu. Röhu mi sisë hesi sinore iho sisë God agaruoho jajivo'amë'e jiohijo. Hesi simanoho aho'obëhe 7 jio'amohijo. Hesi danoho aho'obëhe 10 jio'amohijo. ⁴ Röhu ë magonahohuro kavuë'e niöge nu ano'e gö gö jië'oho ruahë'e gold mabëhëro aji'e munë mabëhëro nieniae gö gö mabëhëro ëhuro gurasijiomoromo avohorovë'e hihijo. Hiromo gold'e enatuoho övëro ma'ënohijo. Ëenatu gagoho ë magonahehu va'inumi'e mu gö gö vaejaje ë hesi va'inumohuro irijiomë'e usihö'e sisë bëhe jiohijo. ⁵ O magonaho hesi ihoho hesi varijore uhu'e jajivoromo uvë'e jiohijo: Ave magonaho hesi bëhoho amo börömoho Babylon höjo. Önö'e jijiharue mu gö gö vaejarue sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi jabesi vëmoho höjo. ⁶ Röhu na gavodeje ë magonaho hesi simanoho huotorovoromo sisërëjë'e jiamu ë hesi bëhoho huro God-are ariböviehu Iesuare jö biririvoromo majëhijaroho muo'amoromo jabesi köho ibe rovë'ëro. Ëhu'ëro jië'ëro simanoho sisërëjë'e jiohijo.

Simane sisërëjë'e jiamu gagorovo na tiötiöevadeje. ⁷ Tiötiöevamu gegorovo rue anerahuro uehijo: Ja rabëni tiöjanuëjo. Ëmagonaho hesi uhu jöho o magonahehu döre hijaje mi sisë simane 7 o dane 10 jiajoho ë mi hesi uhu jöho huruoho majahi'ië'ajëjo. ⁸ Jaehu gavane mioho urimo namijade höjo. Röhu avevejö'oho bogohöjo. Röhu u'emu gua ëgobövi sa'a gagore jio rojomo'ië'ajëjo ijönö sisëro va'iröhëro. Rojomo'iramu sa'are raromarue ariböviohuro tiöromo jöe barëjëvo'ajëjo. Urimë'i ö'idö sa'a bogo bamadevare evare God-ro maro raromemu raromo'iröhe surire a ioro'ioro jabesi ihoho jajivo'i a ioro'ioro jabesi ihoho bogo jajivo'amade höjo. Jabesi iho bogo jajivo'amade ariböviohuro ë mi sisëho garomo tiöruomo'ajëjo.

Ĕhesi bēhoho ē mioho urimo namijadoho avevejō'oho bogojiajoho rōhu ijōnō rōhu maho jio'a'ajējo. Iae ēhuni tiōruomo'ajējo.

⁹ Rōhu ae rahu ave jōho avo'avoho uehorovoromo simano mae baeromo bēhi nahē'oho ave nasi uhu jō hesi bēhoho biroho'arujējo. Ĕjōvode mi sisē hesi simane 7 ēho jabesi bēhoho dahore aho'obēhe 7 hesi jōho hōjo. Ĕmagonahohuro ē dahore aho'o 7 jiē'e hesi dōre hijanovaje hōjo. Rōhu simane 7 jabesi bēhoho gō sa'are masijo vaejarue ae 7 jabesi jōho hōjo.

¹⁰ Ōvo gō mine rireromadoho gemu avevejō'oho daruge jioromo hi'i rōhu gemu gō'o bogo rovē'e hōjo. Rovē'iroho iae majae ma-bisemu hi'a'ajējo.

¹¹ Rōhu mi sisē urimo namijē'ēro jaruvo bogojiaje hesi bēhoho a masije 7 jabesi jō uavode rōhu ē hesi ijore number 8-ehu ruerōhe hesi jōho hōjo. Rōhu ēho urimo riravobe rovarue a masije 7 jabesi ae gemuoho jio'a'ajējo. Rōhu hu sisēro va'a'ajējo.

¹² Rōhu mi hesi dane 10 gavanoho ē hesi bēhoho sa'a muebejarue a masije 10 jabesi jōho hōjo. Rōhu avevejō'oho mueberuomo'irōhe ōri ari'oho bogo baeruomē'e hōjo. U'emu bae'a'aruējo. Jabesi muebe'irōhe ōri ari'o baejē'iroho evare a muebejēvo'irōhe darugoho bae'a'aruējo mi sisēhu'o gemu mae masije riravoromo ae muebejēvego majae ma-bisemu jioromo evare ē darugoho barējēhorōhego. ¹³ Ĕa masije aho'obēhe 10 ēho jaburo uehore gemu bae'a'aruējo. Uehore gemu baeromo jabesi darugoho aho'o mi sisē hesi ōrire gemu bojamiromo ajaminōvo'aruējo. ¹⁴ Mi sisēho ajamiromo ri'ōromo God-are Sheep Harihohu'o muorovo'aruējo. Muorovo'iramu Sheep Harihohuro mana muorovēmiromo jabumē ruahō'ōjēvo'ajējo ē hesi bēhoho huro masijo vaeruomaje ae aho'o iosirēmiromo hu gemu dōroho jiē'ēro. O huhu baejēvo'i uehorovēvoromo hesi baejēvade aribōviehu hu gemu biririvoromo uehorovarue ē aribōvioho jaburo Sheep Harihohu'o gemuoro bimuvoromo muorovoromo sisēho ruahō'ōjēvoruomo'ajējo.

¹⁵ Anerahuro ēhi ueromo uehijo: Ōnō'e juvaje magonahehu ruē numē jovemu jiē'ire hijamu gavane jovo hesi bēhoho ae aho'obēhe sine gō gō huē gō gō sa'ae dinō'e dinō'e raromarue aribōvi jabesi jōho hōjo.

¹⁶ Rōhu mi sisēhu'o hesi dane aho'obēhe 10 ga'amanoho ēhu'o jaburo huotorovoromo ē ōnō'e juvaje magonahoho nue huodivoromo ijumo'aruējo. Ijumoromo niōgu siri'oho jahaho'amo'iramu dē'ahobatēremu jio'iramu ēhi nugoruomo'ajējo. Dē'ahobatēremu nugonugoromo hesi sino ioro'ioroho ue'aho'i ioro'ioroho vēniro huoruomo'ajējo. ¹⁷ Ĕhi ē'irōhe hesi bēhoho God-ro uehore ē danoho simanore bojēmijade hōjo ēhuro huhu nimaje muoho vaejahoruomorōhego. Huhu nimaje muoho jabumēro vaejahoromo simane gemuoho uehorovoromo mi sisēho jabesi darugoho aho'o bojamiromo ajamijego ē mi sisēhuro bōvie namiromo ōri ari'oho muebebe va'ego evare God-hu rabe rabe uēvadēhi ēhi jiorōhego.

¹⁸ O jaehu gavane magonaho hesi bēhoho iho'e amo bōrōmoho hōjo. Ĕamohuro sa'ae dinō'e dinō'e muebejarue a ioro'ioroho muebe'amarue hōjo.

18

Amo sisē Babylon ma-ioro'iolemu sisērē barē'irōhe jōhoje.

¹ Ĕhi'amu gagorovo gavodeje anerae gō ō'idōre jioromo ruvebijamu. Hu darugo bōrōme baejē'ēro ruvebi'ego hesi ajohuro sa'ae aho'obēhe ajivo'amohijo. ² Sa'ae aho'obēhe ajivo'amo'ego ma-darugo'o uvohijo: Amoho barējē'e hōjo. Iho'e amo bōrōmoho Babylon vejō'oho barējē'e hōjo.

Avevejö'oho ë amoho Satan-are anera jabesi ame höjo. Aru'aho sisë jabesi öri ari'e höjo. Va'inumi'e ugo sisë ihe göero göero ë raromo jijiharue höjo.
³ Ehesi bëhoho ëhi höjo. Aehu magonaho hesi vörö'e jovo iromo simane sisërëromo hu'o önö'e vaejarue ëhi jië'e mue gemuoho ë amo rajoho jaburo sa'ae aho'obëhe rjöhijare höjo. Aehu magonaho'o önö'e mu vaejaruëhi sa'are a masijo ömo'ömohuro ë amo gemuore bimuvoromo javoji'e mue gö gö vaejare höjo. O Babylon amo rajohuro mahunö'e raromoromo bövie bise'e imo'i nimare höjo. Ehi nimë'ëro inömo imo'amarue ariböviohuro sa'ae göro göro jioromo rueromo ë amore jabesi inömo imoromo ehuro moni ma'e jëvade höjo.

⁴ Ehi uvavamu hejë'i hejodeje ö'idöre huë gö uvavamu:
 Nasi aribövioho ë amore raromarujo vuonugo'i ruehëjo
 ehuro ë amo rajo jabesi gemuoroho bogo bimuvoromo mu sisëho vae'irarije höjo.

O jabuhu i'u baeruomajoho jemë bogo bae'irarije höjo.

⁵ Eëmo rajehu mu sisë börömo bëhe vaebe rovaroho
 God iae uehorovajëjo i'ue bojëmi'iro.

⁶ Amo rajehu mu sisë vaeruomadëhi
 jemëro i'uoho mana ëhi bojëmiromo
 röhu gö'o döro börömo bëhe bojëmirëjo.

Jabuhu a ioro'ioro vörö'e jovo bojëmanovamu ue'ahoromo ijumorovarëhi
 jemëro ëhi mana bojëmirëjo.

Röhu vörö ma-ma'e jovoho bojëmego ue'ahoromo ijumorovo avoho'irarëjo.

⁷ Urimo amo rajehu nimoronimorohë'i jijihoromo mahunö'e raromarëhi
 i'uoho mana ëhi bojëmego hara'uoromo huë vavaene baeruomo'irajo.

Magonahehu sarerivoromo uvajëhi: Na magonaho börömëro jevë'ëro dö
 maro hijaje höjo.

Na bogo doruoho hijaje höjo.

Bogo mae bogo huë vavaenoho bae hesi jevajë uvajëhi

ë amo rajohuro ëhi gemuoho sarerivoromo uehorovoromo uvoruomaje
 höjo:

No masije javuajëjo.

⁸ Ehuni majae gemuore jabesi i'uoho aho'obëhe ma-majioho rue barë'iramu
 sisërëjëvo'ajëjo.

Ae guomo guomo sisë baeromo vuovëvo'ajëjo.

Huë vavaene böröme jabesi örire rue'a'ajëjo.

Hömo majae rue'a'ajëjo.

Vënëro ravëvo barë'ajëjo

ë hesi bëhoho jabumë mevo gëromo i'u bojëmaje aho Bada God-are daru-
 goho börömëro jië'ëro.

⁹ Röhu sa'a gö gö a masijohuro ë amo rajohu'o bimuvoromo javoji'e
 muoho vaeromo hesi inöme marohë'e mae ujuohoromo mahunö'e
 raromë'ëro garöhe amoho vënëro ravoromo u'ivo ajiomo'iramu
 garuomoromo amo hesi jöëni vavaenimoromo nierusuburu'e
 bamoruomo'ë'e. ¹⁰ Nierusuburu'e bamoromo ë amore huë vavaeni
 börömo baejaruoho garomo juhuonivoromo rori'o ëgoböviro riravo'ë'ö.

Riravoromo uvoruomo'ë'e:

Babylon vaevë'e amo börömohajo.

E-e vaevë'e biriri'e amohajo.

Jemesi i'uoho ma-majioho baejë'e jëvajëjo.

¹¹ Ĕhi uvoruomo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromoromo inömo imoromo moni mana ujuoharue ariböviohuro ě amo hesi jöeni vavaenimoromo nierusuburu'e bamoruomo'ě'e. Ĕhesi bĕhoho urimĕ'i ě amo rajehu imo'amarue a jabesi inömo imo'amoromo moni bojĕminövaroho ě i'u baeröhe majare evare iae barĕ'ě'e. Barĕ'iramu ae bogojiĕ'ĕro jabumĕ inömo bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. ¹² Jabesi gold silver munĕ gö gö maho nienia maho bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Sanuovĕ'e niöge kavuĕ'e nu ano'e gö gö ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Ridi'e ije nu ano'e gö gö ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Inömo inömo mi danehu avoho'amaroho ijo maehu avoho'amaroho rövĕ'e munĕ maehu ajaniehu munĕ nu ano'o göehu göehu avoho'amaroho ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. ¹³ Rihu'e i maho ridi'e oso ihe gö gö vĕniro buejego ridivajoho o sino avohorovaruohe o mu rabe rabe vaejaruoho ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Wine jovoho olive ijo bajo jovoho flour-ho wheat-ho cow-ho sheep-oho horse-oho ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Maratu mabĕhe horse-ehu jagu bava'aruoho ĕhu'o bogo imo'amoromo monioho bae'ĕ'ö. Ae magonahe aru'aho'e jioruomajeje röhu mahu mi'o ĕ'aruĕhi ĕhi guduamo'amoromo imo'amarueje ae gö jabesi muemu vaeröhego. Ae magonahe mi va'ĕne imo'amaruĕhioho ĕhioho bogo imo'ĕ'ö. Ijonöho aho bogo imo'amo'iramu ĕhuni imo'amarue ariböviohuro nierusuburu'e bamoruomo'ě'e. ¹⁴ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ĕ'e: Vaevĕ'e amoho ijo baje gö gö i'i ganiganiĕgajoho iae barĕjĕhĕ'e höjo. Jemĕ inöme marohĕ'e mae o bövie bise'e ajivĕ'e ma-mabĕhe jĕvadoho sisĕrĕjĕhĕ'e höjo. Dinö'e röhu maho bihorĕjo. ¹⁵ Iae ě inömo amo rajo jabesi örire imo'amoromo mana marohĕ'e ma ujuoharohuro ě amo rajehu huĕ vavaeni vi'ehi börömo baejaruoho gĕromo juhuonivĕ'ĕro rori'o ĕgoböviro riravo'ĕ'e. Ĕgoböviro riravoromo huĕ vavaene baeromo nierusuburu'e bamoruomo'ě'e. ¹⁶ Nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ĕ'e:

E-e vaevĕ'e vaevĕ'e amo börömhajo.

Sanuovĕ'e niögu mabĕhe kavuĕ'e ma-mabĕhe io'amonövarije höjo.

Nieniae gold-ehu inömo göehu göehu avoho'amaroho gurasijiomoromo avohorovonövarije höjo.

¹⁷ Jaruvoho jemesi inömo marohĕ'oho ma-majioho ijumĕhĕ'e höjo.

Boat muebe'amarue aribövioho boat ma'endarue aribövioho boat-re raromoromo mu vaeromo moni baejarue aribövioho boat-re va'arue a ioro'ioroho ĕho jaburo rori'o ĕgoböviro riravoromo ¹⁸ garöhe Babylon amoho vĕnĕro ravoromo u'ivo ajio'iramu garuomoromo ma-darugo'o uvoruomo'ĕ'e: Sareri amo börömo böröme jade höjo. Ĕhi jiĕ'e amoho urimoho bogojiade höjo. ¹⁹ Ĕhi uvoruomoromo vavaenimorovoromo tohotohoho jabesi simanore bu'ödivorovoromo nierusuburu'e bamoromo uvoruomo'ĕ'e:

E-e vaevĕ'e vaevĕ'e amo börömhajo.

Boat baeromo sö jovore va'arue ae aho'o noro ě amo rajore nosi inömo imĕvoromo

manaho marohĕ'e mae ujuohĕ'e javuajĕjo.

Jaruvoho ma-majioho sisĕrĕjĕ'e höjo.

Ĕhi uvoruomo'ĕ'e.

²⁰ Röhu ö'idö rajoho apostle ömo'ömohe jö God-aro baeromo majĕhijarue aribövioho God-are aribövi ioro'ioroho jemĕro nimorohore. Ĕamo rajehu jemesi örire sisĕ'i vaejĕvaroho God-ro ĕho gĕromo ě hesi i'uoho mana bojĕmijĕ'eje.

²¹ Röhu darugo'e anerae gemuëro munë ha'osi börömo börömoho ban-igojiomoromo sö jovore bu'ö'lego jovo gagore be'abuehijo. Jovo gagore be'abue'lego anerahuro uvavohijo: Ëmunëhu e'ure be'abuejë'ëro ijonö bogo gavaruëhi amo börömo böröme Babylon i'ue baeromo ëhi ma-ioro'ioremu beva'oromo sisërë'iramu ijonöho bogo ga'a'anuëjo. ²² Gita bejaruoho jö iaruohe virikö huosiharuoho hëgö huaruoho ë hesi huëho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. Inömo javuo bövi bise'o avoho'amarue aribövioho ë amoroho ijonöho bogo birohëvo'anuëjo. I sa'ijovaje munë hun-uohunuovo'lego garahörö'e baejajoho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. ²³ Iro bunoi'irae'lego ajivajoho ë amoroho ijonöho bogo ga'a'anuëjo. A'io magonaho'io masurovoromo nimoronimoroharuoho ë amoroho ijonöho bogo he'a'anuëjo. Röhu amo rajomë urimo jemesi moni mu vaejarue ariböviohuro sa'a ioro'ioroho iosirëmiromo masije jëvade höjo. Jemëro sareri sareri'e muoho vaeromo sa'ae aho'io jabesi uehoroho ijumëharije höjo.

²⁴ Röhu jö God-aro baeromo majëhijarue ariböviohu'io God-are aribövi ioro'iorohu'io ë amore o dinö'e dinö'e raromaruoho muo'amamu vuovëvë'o'io ë amo rajo jabesi sisë höjo. Iae ëhuni ë amoho sisërë'ajëjo. Anerahuro ëhi uvohijo.

19

¹ Ëhi'amu hejodeje ae aho'io ö'idöre ma-darugo'io uvoruomavamu: God mabëhëjo. Huro gemuëro maroho bamavujaje höjo. Iho börömoho darugo maho nosi God hesiriremü höjo. ² God-ro ae mae o sisë jëvego gë'i avoho mevëvaje höjo. Ëhesi bëhoho ë önö'e juvaje magonaho börömehu sa'ae aho'io javoji'e mu röjëhiromo ijumëvadohuni ëhuni huro mevoromo uavade höjo: Sisë javo'lego sisëro va'a'anuëjo. Ëmagonahehu God-are mu vaejarue aribövi muo'amëvadohuni ëhuni i'ue mana bojamijë'e höjo. ³ Ëhi uvoruomoromo röhu maho uvoruomohijo: God mabëhëjo. Ëamo börömoho vënehu ravaje u'oho ëhi ma-ajiomemu ajiomö'ajëjo. ⁴ Ëhi uvoruomö'lego rue a duvahe aho'obëhe 24-ho o God rajahijarue maje 4-ho jaburo sa'are ague aho raromoromo God-hu röho mare hijajoho rajahiromo uaruomohijo: Ëjöho iae mae-ëjo. God mabëhëjo.

Masu'iröhe söro God-are Sheep Harihehu bae'iröhe jöhoje.

⁵ Ëhi uvoruomö'lego God-are röho mare uvavohijo: Nosi Börömoho God mabëhe uarëjo. Hesi mu vaejharuje hu uehorovaruje aribövi masijohu'io ininohu'io aho'io hesi öröro huë mae uarëjo. ⁶ Ëhi uvoruomamu hejë'i naro hejodeje ae aho'obëhe uvorovaruëhi jovehu ruomoromo uvajëhi varurehu anego hejaruëhi ëhi uvoromo uvavamu: God mabëhëjo. Bada nosi God daruge aho'io baejë'e ahuro böröme namijajëjo. ⁷ Ëhuni ë'ego no huë mae baeromo nimoroharëjo. Hesi ihoho mabëhe uavarëjo. Ëhesi bëhoho God-are Sheep Harihehu masu'iröhe majaho rovë'e höjo. Huhu masu'iröhe magonahohuro avohorovë'e höjo. ⁸ God-ro sanuovë'e ajivo avohë'e niögoho bojamamu ba'amë'e höjo. Ëhi uvoruomavohijo. Röhu sanuovë'e niögu hesi bëhoho God-are ariböviohu mu ma vaejarue hesi jöhoje.

⁹ Ëhi'ego ë anerahuro uehijo: Ave jöho jajivoromo uvonëjo: Ae rahu hejë'o'io uëvamu: God-are Sheep Harihehu masu'iröhe söroho ro ihë uëvamu hejë'o'io huë mabëhe jioruomö'ajëjo. Ëhi uenugoromo uehijo: Ave jö hejanuoho God-are jö maho höjo. ¹⁰ Anerahuro ëhi uëvamu hejë'i

naro hu uvene aho rōjahi'irōgoro hesi hōru'ere ague aho hijodeje. Hiromo rajahi'irōgoro ë'amu gegorovo uehijo: Bogave ehioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e mu vaejaje ae jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o Iesuare jö mae uehorovoromo majëhijaruoho jabuhu Badare mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae jevajëjo. Ehuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. Ehësi bëhoho Aru'aho gemuohuro jöe bojëmë'ego aëro ijönö jioröhe jöho majëhinövare höjo o avevejö'oho Iesuare jöho majëhijarue höjo.

Mu Ma Uehorovaje Aehu sino ajivë'e horse-re hiromo va'oromo sisë ariböviohu'o muorovade jöhoje.

¹¹ Ehì uevamu gavodeje ö'idöho jiovë'e jiamu. Jiovë'e jiamu gagorovo gavodeje ae sino ajivë'e horse-re hijamu. Èa hesi ihoho Biririvoromo Mu Ma Uehorovaje Ahoje. Hu mevoromo gövuaje a mae o sisë javuego gövuajoho ëho huro mae uehorovoromo ë'ajeje. O muorovajoho ëhu'o huro mae uehorovoromo ë'ajeje. ¹² Röhu hesi nunoho vënëro höduvanovohijo. O hesi simanore a masijehu didi'aruëhi jië'e bosöho aho'obëhe didi'o'amë'e jiohijo. Röhu hesi sinore ihe jajivë'e jiohijo. Ae gö ë iho hesi bëhoho bogo ga'i hesi huro sivue gavajeje. ¹³ Hu köëremu jië'e niögohö ba'amë'e jiohijo. Röhu hesi ihoho God-are Jö jumuvë'ohöje. ¹⁴ Röhu ö'idöre jioruomaje muorovo ariböviohuro aji buse jië'e sanuovë'e niögohö io'amoruomë'e sino ajivo'amë'e horse-re raromoruomohijo. Raromoromo ë a börömo hesi ijore ijore jijihoruomohijo. ¹⁵ Röhu ë a hesi jö'ore anio ma'e kaejöhö jiohijo ehuro God bogo uehorovarue aribövi sa'ae dinö'e dinö'e raromaruoho ruahö'öjëvoröhëro. Ruahö'öjëvoromo hujejo ha'itohö baeromo vörö'o muebejëvo'ë'e jaburo hu gemu ejahoruomoröhego. Muebejëvoromo aehu kavuë'e ö'i bajo munë guorötore hörehu taemotaemovoromo sa'ijovo'amaruëhi huro sisë aribövioho ëhi hörëro taemotaemovo'amo'ë'e. Ehësi bëhoho daruge aho'o baejë'e aho God-hu dë vörönimego vörö røjëhiromo i'u bojëmijaje jöhoje. ¹⁶ Röhu hesi ahionö niögu döre ihoho jajivoromo uvë'e jiohijo: Masijo vaeruomaje ae aho'o iosirëmiromo hu gemu döroho höjo. Ehì jajivë'e jiohijo.

¹⁷ Ehì'amu gavodeje anerae gemu maja nunire namijamu. Namiromo döre bioromo va'arue ugohö aho'obëhe ma-darugo'o uëhijo: God sörö böröme bamajëjo. Rueromo gemuoro gagovöhëjo ¹⁸ ehuro sa'are masijo vaejarue a jabesi birogohö iromo muorovo a masijo jabesi birogohö darugo'e a jabesi birogohö horse jabesi birogohö horse-re va'arue aribövi jabesi birogohö mae o sisë'i raromarue aribövi jabesi birogohö a masijo o a inino jabesi birogohö ëho i'amo'irarije höjo. Ehì uëhijo.

¹⁹ Röhu gavodeje urimo gavode mi sisëho o sa'ae dinö'e dinö'e masijo vaeruomaje aribövioho o jabesi muorovo aribövioho ëho jaburo ë sino ajivë'e horse-re hijaje a börömo'ohu'o hesi muorovo ariböviohu'o muorovo'i gemuoro gagovë'e jiamu. ²⁰ Muorovo'ego horse-re hijaje a börömo'ohu'o hesi muorovo ariböviohu'o ëho jaburo mi sisëhu'o mi sisë hesi sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o ëhi guduamo baejëvo va'ohijo. Urimë'i ë jö sareri'e majëhijaje ahuro mi sisë hesi jöho ae sarerëmiromo darugo'o majëhiromo mi sisëhuni röromo noehu bogo gavarue darugo'e muohö vaenövadeje. Darugo'e muohö vaeromo ehuro aho sarerëmi'ego ae rahu mi sisë hesi iho sinore baeromo hesi nu ano'o va'ëne inömo ayoharohö uvene aho rōjahijë'ohö guaro rireromo va'onövareje. Amo ë sareri'e aru'aho jö majëhijaje ahu'o mi sisëhu'o guduamëvoromo bogo anëgo'i ma-babu'öjëvo'ego vënehu munë ravoromo girosijiomoromo e'u börömo

va'ëne jiajire ë bejëvo va'ohijo. ²¹ Bejëvo va'ego jabetesi muorovo aribövi sisëho horse-re hijaje a börömo hesi jö'ore jioromo höröjade kaejöhuro muo'amohijo. Muo'amo'ego uge aho'obëhe ë aribövi jabetesi birogoho ue'ahë'ëro dë bajo'e jio'amohijo.

20

Satan gua gagore vadune ëgobövie hi'iröhego tövoromo gua gago ëgobövire ba'amamu John-hu gavade jöhoje.

¹ Naro gavodeje aneraho ö'idöre jioromo gua ëgobövi hesi ojo jiovarue key'o biriri'e ö'ohu'o övëro ömëvë'e ruvebijamu. ² Ruvebiromomo ë anerahuro ni'i'ivadire jiobe rovade sigobu börömo hesi ihoho Devil o Satan ë sigoboho guduamoromo tövohijo ëhi jiobe va'ujuvo vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. ³ Tövoromo ë gua ëgobövire ba'amo'ego beva'ohijo. Beva'ego ojoho tugohoniagivoromo sivaëro badihi taemohijo ëhuro hu bogo höröromomo urimo ë'adëhioho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho sarerëmime va'ego vadune aho'o 1,000 barë'iröhego. Röhu vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu evare ojoho jiovahoi'ramu iae höröromomo hibe juvoromo majae ma-bisemu barë'iramu evare barë'ë'e. Ehi jio'ë'e.

⁴ Ehi'amu gavodeje a masijoho röho mare raromamu. God-ro urimo uëvamu darugoho baerumadeje ae mevëvoromo gëröhëni mae o sisë jëvego. Eäribövioho röho mare raromoruomohijo. O gavodeje a ioro'ioro jabetesi aru'ahoho jio'amamu. Urimë'i ë ariböviohuro sa'are raromoromo God-are jö Iesuhu majëhijadoho ae majëhibe jijihamu gagorovo aëro ë mu maho bijönimoromo sönöe tarivëhamu vuovëvadeje. Vuovëvë'ëro ë aribövi jabetesi aru'ahoho gëvodeje. Urimë'i ë aribövioho jaburo mi sisëho o ë mi hesi nu ano'o va'ëne avohare inömoho bogo uvene aho röjëhijareje. Emi sisë hesi ihoho varijore o övore jajivëho'iröhoho bijönëgamu bogo baejareje. Bogo baejë'ëro vuovoromo i'ovë'ëro Keriso'o gemu mae masije vaejuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë'hijo. ⁵ A ioro'ioroho bogo i'ovo'i ma-vuovo momorö'öjuvo vadune aho'obëhe 1,000 barë hesije. A'i naehu gëvode aribövioho i'ovoromo ri'öjë'e raromoruomohijo. Jabuhu i'ovoromo ri'öjare hesi bëhoho urimo ri'ö'iröhe majahoje. ⁶ Urimo i'ovoromo ri'ö'iröhe aribövioho huë mae jëvo'ë'e. God-are aribövi maho jëvo'ë'e. Urimo vuovëvadoho röhu maho bogo vuovoromo sisëroho va'i a'i God-are o Keriso-are priest muoho vaeromo Keriso'o gemu mae masije vae'iramu vadune aho'obëhe 1,000 barë'ë'e.

Satan ruahö'öromomo vëni ravajire ë bu'ö'iröhe jöhoje.

⁷ Vadune aho'obëhe 1,000 barë'iramu Satan jiovo nugö'ö'iramu höröromomo va'ë'e. ⁸ Hörö va'oromo Gog sa'are Magog sa'are sa'ae dinö'e dinö'e ae sarerëmime muorovojöro gagovëvobe va'ë'e. Sarerëmime gagovëvobe va'iramu ae aho'obëhe muorovo'i gagovo'iramu nie'u va'ëne jio'ë'e. ⁹ Nie'u va'ëne jië'ëro sa'ae bövioho ruë numë tagavoromo God-are aribövie hesi amo börömore riravaruoho muorovëmi'i numëvo'ë'e. Numëvo'iramu vënero ö'idöre jioromo ruvebiromomo ravëvo barë'ë'e. ¹⁰ Ravëvo barë'iramu Satan ë aribövi sarerëmiromomo gagovëvade aho babu'ö'iramu vënehu munë ravoromo giosijiomoromo e'u börömo va'ëne jiajire be'abue'ë'e. Urimo mi sisëhu'o hesi sareri'e jö majëhijaje ahu'o ba'amëvego abo rireromoi'iröhire ë be'abue'ë'e. Be'abueromomo mi sisëho o sareri'e jö majëhijaje aho o Satan ëho jaburo vae majae hara'uemu hara'uobe va'ë'ö.

Ae aho'obēhe God-are nurire riravego jabesi muoho mae o sisē jiego God-hu ma-ioro'iolemu mevorōhe jōhoje.

¹¹ Ēhi ē'ē'ō. Rōhu gavodeje a masijehu raromarue ēhi jiē'e ajivē'e rōho bōrōmore ae gemu hijamu. Hi'ego aehu huruomo va'aruēhi sa'ahu'o ō'idōhu'o ēhi arua anumiae va'ego rōhu ijoho bogojiohijo. ¹² Ēhi'amu gavodeje vuovēv'e aribōvioho ininore va'o masijore ē rōho ma hesi nunire riravamu. Riravo'ego suri surioho jiovo'amohijo. Rōhu suri suri gōho ēho maro raromemu raromo'irōhe aribōvi jabesi iho jajivo'amē'e suroho jiovohijo. O suri suri ioro'ioroho ēho ae aho'o mu vaebe rovere jōho jajivo'amē'e jiohijo. Ērōho mare hijaje ahuro suri surioho adahohijo ga'i di ahuro mu maho vaejē'e jiego di ahuro mu sisēho vaejē'e jiego. Ēho garomo uēhijo: Mu mae vaejē'e javaje manō va'ējo. Mu sisē vaejē'e javaje sisēnō va'ējo. ¹³ Vuovare aribōvi ioro'iorohuro sō jove iromo vuovo momorō'ōjē'ēro jiē'ēro rojomoromo ioro'iorohuro vuovē'e aribōviehu raromaruire ē jioromo ri'ōromo rueruomohijo. Rue'ego rōho mare hijaje ahuro ae gemu gemu mevo garomo mu mae vaejadoho o mu sisē vaejadoho manaho ēhi bojami'ego baebe va'ohijo. ¹⁴ Rōhu vuovarue vōrōhu'o a vuovego bahijarue ōri ari'ohu'o ēhu'o ma-ioro'iolemu bu'ō'ego vēnehu ravoromo e'u bōrōmo va'ēne jiajire ē abue'ego ijonōho vuovarue ōroho bogojiohijo. Rōhu vēnehu ravoromo e'u bōrōmo va'ēne jiaje hesi bēhoho ae rahu sisē vaejē'ēro vuovoromo ri'ōjē'ēro rōhu maho vuovoromo ē e'u va'ēnire abuerōhe jōhoje. ¹⁵ Ae rahu mae raromemu raromo'irōhe surire hesi iho bogojiē'ohō ēhi jiē'e aribōvioho ujuoho ruruhō'ō'ego e'u va'ēne vēnehu ravajire ē rireromohijo.

21

God-hu ō'idō sa'a bōvi bise'o i'o avoho'irōhe jōhoje.

¹ Ēhi'amu gavodeje ō'idō i'ohu'o sa'a i'ohu'o jiamu ō'idō mamiohu'o sa'a mamiohu'o sisērē barējē'ēro. Sō jove urimo jiadoho bogojiohijo. ² Ēhi garomo gavodeje God-are amo bōrōme hesi ihoho Jerusalem amo i'e ō'idōre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. Magonahehu masu'irōgoro baruohuro gajōro sino avohorovaruēhi ē amo i'ohō ēhi avohē'e jiohijo. ³ Ēhi jiamu gagorovo hejodeje rōho mare ma-darugo'o uvavamu: Jōe hehējo. Avevejō'ohō God-are javu maho a ririho jiē'ēro huro a'o gemu mae hinōvo'ajējo. Jabumē hesi aribōvie jēvo'i huro jabu'o gemu mae hiromo muebejēvonōvo'ajējo jabesi Bōrōmēro jiē'ēro. ⁴ Muebejēvoromo nuni jovoho miorēho'ajējo. Ijonōho aho bogo vuovēvo'i bogo nivo'i huē vavaenoho vi'ehoho bogo baeruomo'ajējo mu mamioho mami'e barējē'ēro jiē'ēro.

⁵ Ēhi uvo'ego rōho mare hijaje ahuro uvavohijo: Jōe hehējo. Naro bōvie bise'e i'ēremu bamajējo. I'ēremu bamajē uvonugoromo uehijo: Ējōho bogo sareroho jio'i iae jō mae hōjo. Ēhuni suroro jajivonējo. ⁶ Ēhi ueromo uehijo: Muoho iae barējajējo. Na urimo ni'l'ivevadoho rōhu ijo tugoho'ioho ēhi gemuho jevo'ajējo. Mue aho'o aevodoho ēhi vae barē'irodoho jevajējo. Ae rahu huē girihēvē'ohō naro sa'a gagore rojomaje jovoho vuoromo suvore bojēmiejōjo ue'ahego i'ovēvo'irōhego. ⁷ Ae rahu mu sisē ruahō'ōjē'ohō aviēhi jiē'e huē maho nasi ōrire bae'a'ajējo. Na hesi Bōrōmōho God jevo'i hu nasi harihe jio'a'ajējo. ⁸ A'i juhuonivoromo mu vuonugarue aribōvioho sareri sareri'e aribōvioho mu sisē gō gō vaejarue aribōvioho a muo'amarue aribōvioho ōnō'e jijiharue aribōvioho iro oso'e vaejarue aribōvioho inōmo sisē aru'aho'e hōromo uvene aho rōjahi'amarue

aribövioho jö sareri'e atarue aribövioho aho'obëhe ëhi jië'e aribövi jabesi öri ari'oho e'u börömo va'ëne munë vënehu ravoromo girosijiomajire ë jio'a'ajëjo. Ëhesi bëhoho ë aribövioho mami'e vuovëvadoho röhu maho vuovoromo ë va'lo raromoruomo'ajëjo.

Jerusalem amo i'lo hesi jöhoje.

⁹ Röhu urimo anerae 7 ramare vöröho 7 otehö'öjamu evare bövie bise'e ijo tugoho'i sisërë'amadeje. Mami'e ëhi ë'are anerae aho'obëhe 7 röhu gemuëro rueromo uehijo: Rovego na röjahijego Sheep Harihu hesi vaboro i'e masuvajoho gavëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo God-are Aru'ahohuro nasi simanoho huotoveho'ego ë anerahuro baejevoromo dö mare ajiomoromo dahoru börömo ëgobövire ë ruehijo. Baejevo rueromo röjehijamu gavodeje God-are Amo Böröme hesi ihoho Jerusalem ö'idöre God-hu hijajire jioromo ruvebijamu. ¹¹ Ëamohuro God-are ajoho baejë'ëro ëhu'ëro ajivohijo. Ajiv-
oromo ma-mabëhe ajivo barëjë'e jiohijo. Munë mabëhe hesi ihe jasper ajivajëhi ëhi ajivohijo. ¹² Röhu ë amo hesi rejoho ëgo ëgobövi mae jiohijo. Rejo hesi ojoho aho'obëhe 12 jio rova'ohijo. Anerae aho'obëhe 12 oje gemu gemu riravo rova'ohijo. Israel rajo jabesi agane 12 jabesi ihoho gemu gemu ojo ahore jajivo'amo va'ë'e jiohijo. ¹³ Maja höröjajinöho oje aho'o niö'i gemu jiohijo. Maja beva'ajinöho oje niö'i gemu jiohijo. Ruënöho niö'i gemu viënöho niö'i gemu ëhi jiohijo. ¹⁴ Ëamo rejo hesi uhuroho munë aho'obëhe 12 ruhë'e jië'ëro ëhu'ëro rejoho bibivoromo namihijo. Ëmunë ruho va'are ahore God-are Sheep Harihu hesi apostle ömo'öme 12 jabesi ihe gemu gemu jajivo'amo va'ë'e jiohijo.

¹⁵ Röhu na'lo jö jövaje anerahuro gold-ehu avohare vahu baejaruoho övoro baejë'e jiohijo amo bövi hesi vahuoho o amo rejohu'lo ojohu'lo ëho jabesi vahuoho bae'iröhëro. ¹⁶ Röhu ë amo börömoho ïoni göho ïoni göho ruhënöho numënöho vahuvojadoho hesi vahuoho ma-gemuoho jiohijo. Anerahuro gold ahoho bava'oromo amo börömo hesi vahuoho vahuvo garomo gavadeje amo hesi ëgoho 2,400 kilometre jio'i hesi bunohu'lo döre ajiomadohu'lo jabesi vahuoho gemuoho jiamu. ¹⁷ O anerahuro amo hesi rejo vahuoho vahuvo garomo gavadeje rejo döre ajiomadoho 60 metre jiamu. Jabuhu vahuvo gavaruëhi ëhi gavadeje. ¹⁸ Röhu amo rejoho munë nu ano'lo mabëhëro vaejë'e jiohijo. Munë hesi ihoho jasper-je. O amo bövioho ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'lo ga'a'anue. ¹⁹ Röhu amo rejo bibivo'iröhego rejo uhure bahijare munëho munë mabëhe nu ano'e gö gö avohoromo bahijë'e jiohijo. Munë number 1 hesi ihoho jasper ajivë'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 2 hesi ihoho sapphire nuogu'e ma-mabëhe jiohijo. Munë number 3 hesi ihoho agate mahu guho'e jiohijo. Munë number 4 hesi ihoho emerald rövë'e ijo hano va'ëne jiohijo. ²⁰ Munë number 5 hesi ihoho onyx hesi nu ano'e gö gö kavuë'e jionövo ajivë'e jionövohijo. Munë number 6 hesi ihoho carnelian kavuë'e jiohijo. Munë number 7 hesi ihoho quartz hövë'e jiohijo. Munë number 8 hesi ihoho beryl ijo hano va'ëne jiohijo. Munë number 9 hesi ihoho topaz hövo avohë'e jiohijo. Munë number 10 hesi ihoho chalcedony rövoromo hövanövë'e jiohijo. Munë number 11 hesi ihoho turquoise nuogu'e jiohijo. Munë number 12 hesi ihoho amethyst rövoromo kavuanövë'e jiohijo. Munë aho'obëhe 12 jabesi nu ano'e gö gö ëhi jio'amohijo. ²¹ Röhu rejo oje aho'obëhe 12 jabesi tugoharuoho ëho nienia ha'ose aho'obëhe 12 jiohijo. Oje gemu gemu nienia ha'ose gemu gemu ëhi jiobe va'ohijo. Röhu amo

hesi öri börömo ma-gold-ëremu avohë'ëro ma-ajëro jië'ëro ruënörire öri ari'ohu'o ga'a'anue.

²² Röhu gavodeje God rajahijarue javu börömo bogojamu. Bada God daruge aho'o baejë'e ahu'o hesi Sheep Harihohu'o ëho jabu bëhi maro jëvë'ego ëhuni bogo osaremuoho rajëhi'i dinö'e dinö'e God'o hesi Sheep Harihohu'o ë rajëhiruomohijo. ²³ O bëhoho rabëni majahu'o manaerohu'o ë amoroho bamoromo ajivojëro. God-are ajohuro amoho ajivoromo God-are Sheep Harihohuro iro va'ëne amoho ajivajeje. ²⁴ Ajivo'iramu sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövioho ë amo hesi ajire jijihonövo'ë'ö. Sa'are masije riravarue ariböviohuro jabesi bövie bise'e nu ano'o mabëhe gavaruoho ë amore ujuoho rue'ë'ö. ²⁵ Ëamoroho vahioho bogojio'ë'e. Majae vahie bogojio'i ma-majae jiemu jio'iramu amo rejo ojoho bogo tugohonövo jiovonövo'i ma-ëhi jiovo nugo'ë'ö. ²⁶ Sa'ae dinö'e dinö'e raromarue ariböviohuro jabesi mu maho inömo maho ë amore ujuoho rueruomo'ë'e. ²⁷ Va'inumi'e muoho bogo mae bogo barueruomo'ë'e. Mu sisë gö gö vaejarue aribövioho o sareri'e jö atarue aribövioho bogo ë amoroho rueruomo'i a'i mae raromemu raromo'iröhe aribövi jabesi iho Sheep Harihu hesi surire jajivo'amade ë ariböviohuremu ë amoroho rueruomo'ë'e.

22

¹ Ëhi'amu iae ë anerahuro röjehijamu gavodeje a i'ovëvoröhe jovoho ajivo barëjë'e rova'amu. Jovoho God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu arijarue röho mare jioromo ruehijo. ² Röho mare jioromo rueromo amore öri börömo hesi ririre rova'ohijo. Jovoho ririre rova'i a i'ovëvo'iröhe ijoho ionire ionire riravobe va'ohijo. Vadune gemu gemu röhu vae 12 12 bajoho ëhi raejajeje manaere gemu gemu. Ëjio hano hesi bëhoho sa'ae dinö'e dinö'e raromarue aribövi marëjëvo'iröhoho jiohijo. ³ A'i God-hu bijönimaje bövioho bise'oho ijönöho ë dirö'oho bogojio'ë'e.

God'o hesi Sheep Harihohu'o jabuhu masijo vaeromo arijarue röho maho ë jio'ë'e. God-are mu vaejharue ariböviohuro hu ë rajahinövo'ë'ö. ⁴ Rajahiromo hesi nu ano'oho ganövo'ë'ö. Hesi ihoho jabesi varijore jajivo'amë'e jio'ë'e. ⁵ Röhu vahioho ijönöho bogojio'ë'e. Iro hesi ajohu'o maja hesi ajohu'o ajivëvo'iröhe bëhoho bogojio'ë'e. A'i Bada God-are ajohuro ajivëvonövo'ë'e. Ajivëvo'iramu jabumëro ioro'ioremu masije riravoromo öri ari'oho muebebe va'oruomo'ë'e.

Iesu rueröhe jöhoje.

⁶ Röhu ë anerahuro uehijo: Ave jöe aho'o hejanuoho iae mae-ëjo. Bogo sareroho höjo. Bada God hesi Aru'aho a jabesi simanore bamëhego ae jö majëhijarue aho God-ro hesi aneraho na remö'öjade höjo naro rueromo röjëhijego hesi mu vaejharuje ariböviohuro garomo uvo'irarijego: God-ro nimo'ego majae ijönöho ëhi ëhi jië'e muohuro nosi örire rue'ie'ajëjo. Ëhi uehijo.

⁷ Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ie'ajëjo. God-are jö börömo ave surire jajivë'e höjo. Ëhuni ae rahu ejë'oho huë mabëhe jioruomo'ajëjo. Ëhi uve.

⁸ Röhu naehu jajivode jö hesi muoho aho'obëhe John naro heromo gavë'e jeve. Heromo ganugoromo ë mu röjehijade aneraho naro uvene aho röjahi'irögoro hesi hörü'ere ague aho hijodeje. ⁹ Ëhi'o'ego uehijo: Bogave ëhioho ë'iranëjo. Jaehu God-are mu vaejanue ëhi jië'e muoho vaejaje ae gemuoho jevajëjo. O jasi ö mueno'ohu'o jö God-aro baeromo

majëhijaruoho o jaehu jajivanue surire jö ejaho'iröhe aribövioho jabuhu God-are mu vaejaruëhi na'o ëhi ë'aje ae gemuoho jevajëjo. Ëhuni nadi na rajehi'i God gemu rajahijëjo. ¹⁰ Ëhi uenugoromo uehijo: Ijonö jioröhe mu hesi jö ave suri surire jajivanuoho nadi subivëhonëjo ë hesi majaho dunovë'e jiaje. ¹¹ Ae rahu mu sisë vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu va'inumi'e mu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu mu ma vaejaruoho ëhi vaemu vaebe va'oruomo'ajëjo. Ae rahu God gemu uehorovaruoho ëhi uehorovemu uehorovobe va'oruomo'ajëjo.

¹² Röhu Iesuro uve: Jöe hehëjo. Na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Jemesi mu hesi suvuoroho ujuohoromo ö'ejöjo mu diehi diehi mae o bisemu sisë'i sisë'i vaejarijëhi ae gö gö suvuoroho ëhi bövie o bise'e bojëmi'irodëni. ¹³ Na urimo ni'l'ivevadoho röhu ijo tugoho'ioho ëhi gemuoho jevo'ajëjo. Na aevo'i jevadoho röhu ijonö jevo'ajëjo. Mue aho'o aevodoho ëhi vae barë'irodoho jevajëjo.

¹⁴ Ae rahu niögu u'o'amaruoho huë mabëhe jioruomajëjo. Ëhi jië'e aribövioho naro uë'iramu a i'ovëvo'iröhe ijo hesi bajoho iromo amo rejo hesi ojoho ruahoromo amo börömore rueruomo'ajëjo. ¹⁵ A'i mu sisë gö gö vaejarue aribövioho iro oso'e vaejarue aribövioho önö'e jijiharue aribövioho a muo'amarue aribövioho inömo sisë aru'aho'e höromo uvene aho röjahi'amarue aribövioho sareri'e mu nimoromo vaejarue aribövioho ëhi jië'e aribövioho ave amoroho bogo rueruomo'i ma-rori'o jioruomo'ajëjo.

¹⁶ Iesu naro nasi aneraho nugö'öjë'e jevajëjo ë jöho huruoho majëhijego ekaresiae gö gö he'irarijego. Na a böröme David-are ujoho jevajëjo. Sisonuvego ajivaje mujöroho va'ëne jevajëjo. Iesuro ëhi uve.

¹⁷ Röhu God-are Aru'ahohu'o Sheep Harihehu i'e masuvade magonahohu'o jaburo niö'iro uvö: Ruehëjo. O ave jö he'irarije aribövioho jemë'o uvore: Ruehëjo. O ae rahu huë girihëvë'oho jemëro ruehe. Nimë'oho rueromo a i'ovëvo'iröhe jovoho ma-ire. Manaho bogojio'ë'e.

Ijo tugoho'i jöhoje.

¹⁸ Röhu John naro God-are jö börömocho ave surire jajivë'e jeve. Ëhuni naehu jajivode jö he'irarije ariböviohumë ave jö majëhi'ië'ajoho avoho here. Naehu jajivode jöho ae rahu gö'o döre ëma jajivë'oho ave surire jajivode i'uocho God-ro ë aho bojamil'ë'e. ¹⁹ O ae rahu uvë'oho: John-hu jajivade jö ë hesi vituoho sisë höromo dodure bu'öjë'oho God-ro uvo'ë'e: Ëhi jië'e aho sisë höromo dodure bu'ö'ë'e. Dodure bu'ö'iramu ave surire jajivode a i'ovëvo'iröhe ijo bajoho bogo i'ë'e. O ave surire jajivode God-are amo börömoroho bogo va'ë'e.

²⁰ John naehu jajivode jö mae hö uvaje Ahuro uve: Iae na ma-burëro ö'ië'ajëjo. Bada Iesu iae mae uvanue. De je rove.

²¹ Bada Iesuro jemë aho'o huë baeromo ajëminövo'ë'e. Ahia mino'e.

Read the New Testament daily

January

date	Scripture
1	Matthew 1:1–2:12
2	Matthew 2:13–3:6
3	Matthew 3:7–4:11
4	Matthew 4:12–25
5	Matthew 5:1–26
6	Matthew 5:27–48
7	Matthew 6:1–24
8	Matthew 6:25–7:14
9	Matthew 7:15–29
10	Matthew 8:1–17
11	Matthew 8:18–34
12	Matthew 9:1–17
13	Matthew 9:18–38
14	Matthew 10:1–23
15	Matthew 10:24–11:6
16	Matthew 11:7–30
17	Matthew 12:1–21
18	Matthew 12:22–45
19	Matthew 12:46–13:23
20	Matthew 13:24–46
21	Matthew 13:47–14:12
22	Matthew 14:13–36
23	Matthew 15:1–28
24	Matthew 15:29–16:12
25	Matthew 16:13–17:9
26	Matthew 17:10–27
27	Matthew 18:1–22
28	Matthew 18:23–19:12
29	Matthew 19:13–30
30	Matthew 20:1–28
31	Matthew 20:29–21:22

February

date	Scripture
1	Matthew 21:23-46
2	Matthew 22:1-33
3	Matthew 22:34-23:12
4	Matthew 23:13-39
5	Matthew 24:1-28
6	Matthew 24:29-51
7	Matthew 25:1-30
8	Matthew 25:31-26:13
9	Matthew 26:14-46
10	Matthew 26:47-68
11	Matthew 26:69-27:14
12	Matthew 27:15-31
13	Matthew 27:32-66
14	Matthew 28:1-20
15	Mark 1:1-28
16	Mark 1:29-2:12
17	Mark 2:13-3:6
18	Mark 3:7-30
19	Mark 3:31-4:25
20	Mark 4:26-5:20
21	Mark 5:21-43
22	Mark 6:1-29
23	Mark 6:30-56
24	Mark 7:1-23
25	Mark 7:24-8:10
26	Mark 8:11-9:1
27	Mark 9:2-29
28	Mark 9:30-10:12

date	Scripture
1	Mark 10:13-31
2	Mark 10:32-52
3	Mark 11:1-26
4	Mark 11:27-12:17
5	Mark 12:18-37
6	Mark 12:38-13:13
7	Mark 13:14-37
8	Mark 14:1-21
9	Mark 14:22-52
10	Mark 14:53-72
11	Mark 15:1-47
12	Mark 16:1-20
13	Luke 1:1-25
14	Luke 1:26-56
15	Luke 1:57-80
16	Luke 2:1-35
17	Luke 2:36-52
18	Luke 3:1-22
19	Luke 3:23-38
20	Luke 4:1-30
21	Luke 4:31-5:11
22	Luke 5:12-28
23	Luke 5:29-6:11
24	Luke 6:12-38
25	Luke 6:39-7:10
26	Luke 7:11-35
27	Luke 7:36-8:3
28	Luke 8:4-21
29	Luke 8:22-39
30	Luke 8:40-9:6
31	Luke 9:7-27

date	Scripture
1	Luke 9:28-50
2	Luke 9:51-10:12
3	Luke 10:13-37
4	Luke 10:38-11:13
5	Luke 11:14-36
6	Luke 11:37-12:7
7	Luke 12:8-34
8	Luke 12:35-59
9	Luke 13:1-21
10	Luke 13:22-14:6
11	Luke 14:7-35
12	Luke 15:1-32
13	Luke 16:1-18
14	Luke 16:19-17:10
15	Luke 17:11-37
16	Luke 18:1-17
17	Luke 18:18-43
18	Luke 19:1-27
19	Luke 19:28-48
20	Luke 20:1-26
21	Luke 20:27-47
22	Luke 21:1-28
23	Luke 21:29-22:13
24	Luke 22:14-34
25	Luke 22:35-53
26	Luke 22:54-23:12
27	Luke 23:13-43
28	Luke 23:44-24:12
29	Luke 24:13-53
30	John 1:1-28

date	Scripture
1	John 1:29-51
2	John 2:1-25
3	John 3:1-21
4	John 3:22-4:3
5	John 4:4-42
6	John 4:43-54
7	John 5:1-23
8	John 5:24-47
9	John 6:1-21
10	John 6:22-40
11	John 6:41-71
12	John 7:1-29
13	John 7:30-52
14	John 7:53-8:20
15	John 8:21-30
16	John 8:31-59
17	John 9:1-41
18	John 10:1-21
19	John 10:22-42
20	John 11:1-53
21	John 11:54-12:19
22	John 12:20-50
23	John 13:1-30
24	John 13:31-14:14
25	John 14:15-31
26	John 15:1-27
27	John 16:1-33
28	John 17:1-26
29	John 18:1-24
30	John 18:25-19:22
31	John 19:23-42

date	Scripture
1	John 20:1-31
2	John 21:1-25
3	Acts 1:1-26
4	Acts 2:1-47
5	Acts 3:1-26
6	Acts 4:1-37
7	Acts 5:1-42
8	Acts 6:1-15
9	Acts 7:1-29
10	Acts 7:30-50
11	Acts 7:51-8:13
12	Acts 8:14-40
13	Acts 9:1-25
14	Acts 9:26-43
15	Acts 10:1-33
16	Acts 10:34-48
17	Acts 11:1-30
18	Acts 12:1-23
19	Acts 12:24-13:12
20	Acts 13:13-41
21	Acts 13:42-14:7
22	Acts 14:8-28
23	Acts 15:1-35
24	Acts 15:36-16:15
25	Acts 16:16-40
26	Acts 17:1-34
27	Acts 18:1-21
28	Acts 18:22-19:12
29	Acts 19:13-41
30	Acts 20:1-38

date	Scripture
1	Acts 21:1-16
2	Acts 21:17-36
3	Acts 21:37-22:16
4	Acts 22:17-23:10
5	Acts 23:11-35
6	Acts 24:1-27
7	Acts 25:1-27
8	Acts 26:1-32
9	Acts 27:1-20
10	Acts 27:21-44
11	Acts 28:1-31
12	Romans 1:1-17
13	Romans 1:18-32
14	Romans 2:1-24
15	Romans 2:25-3:8
16	Romans 3:9-31
17	Romans 4:1-12
18	Romans 4:13-5:5
19	Romans 5:6-21
20	Romans 6:1-23
21	Romans 7:1-14
22	Romans 7:15-8:6
23	Romans 8:7-21
24	Romans 8:22-39
25	Romans 9:1-21
26	Romans 9:22-10:13
27	Romans 10:14-11:12
28	Romans 11:13-36
29	Romans 12:1-21
30	Romans 13:1-14
31	Romans 14:1-23

date	Scripture
1	Romans 15:1-21
2	Romans 15:22-16:7
3	Romans 16:8-27
4	1 Corinthians 1:1-17
5	1 Corinthians 1:18-2:5
6	1 Corinthians 2:6-3:4
7	1 Corinthians 3:5-23
8	1 Corinthians 4:1-21
9	1 Corinthians 5:1-13
10	1 Corinthians 6:1-20
11	1 Corinthians 7:1-24
12	1 Corinthians 7:25-40
13	1 Corinthians 8:1-13
14	1 Corinthians 9:1-18
15	1 Corinthians 9:19-10:13
16	1 Corinthians 10:14-11:1
17	1 Corinthians 11:2-16
18	1 Corinthians 11:17-34
19	1 Corinthians 12:1-26
20	1 Corinthians 12:27-13:13
21	1 Corinthians 14:1-17
22	1 Corinthians 14:18-40
23	1 Corinthians 15:1-28
24	1 Corinthians 15:29-58
25	1 Corinthians 16:1-24
26	2 Corinthians 1:1-11
27	2 Corinthians 1:12-2:11
28	2 Corinthians 2:12-17
29	2 Corinthians 3:1-18
30	2 Corinthians 4:1-12
31	2 Corinthians 4:13-5:10

date	Scripture
1	2 Corinthians 5:11-21
2	2 Corinthians 6:1-13
3	2 Corinthians 6:14-7:7
4	2 Corinthians 7:8-16
5	2 Corinthians 8:1-15
6	2 Corinthians 8:16-24
7	2 Corinthians 9:1-15
8	2 Corinthians 10:1-18
9	2 Corinthians 11:1-15
10	2 Corinthians 11:16-33
11	2 Corinthians 12:1-10
12	2 Corinthians 12:11-21
13	2 Corinthians 13:1-14
14	Galatians 1:1-24
15	Galatians 2:1-16
16	Galatians 2:17-3:9
17	Galatians 3:10-22
18	Galatians 3:23-4:20
19	Galatians 4:21-5:12
20	Galatians 5:13-26
21	Galatians 6:1-18
22	Ephesians 1:1-23
23	Ephesians 2:1-22
24	Ephesians 3:1-21
25	Ephesians 4:1-16
26	Ephesians 4:17-5:2
27	Ephesians 5:3-33
28	Ephesians 6:1-24
29	Philippians 1:1-26
30	Philippians 1:27-2:18

date	Scripture
1	Philippians 2:19–3:6
2	Philippians 3:7–4:1
3	Philippians 4:2-23
4	Colossians 1:1-20
5	Colossians 1:21–2:7
6	Colossians 2:8-23
7	Colossians 3:1-17
8	Colossians 3:18–4:18
9	1 Thessalonians 1:1–2:9
10	1 Thessalonians 2:10–3:13
11	1 Thessalonians 4:1–5:3
12	1 Thessalonians 5:4-28
13	2 Thessalonians 1:1-12
14	2 Thessalonians 2:1-17
15	2 Thessalonians 3:1-18
16	1 Timothy 1:1-20
17	1 Timothy 2:1-15
18	1 Timothy 3:1-16
19	1 Timothy 4:1-16
20	1 Timothy 5:1-25
21	1 Timothy 6:1-21
22	2 Timothy 1:1-18
23	2 Timothy 2:1-21
24	2 Timothy 2:22–3:17
25	2 Timothy 4:1-22
26	Titus 1:1-16
27	Titus 2:1-14
28	Titus 2:15–3:15
29	Philemon 1:1-25
30	Hebrews 1:1-14
31	Hebrews 2:1-18

date	Scripture
1	Hebrews 3:1-19
2	Hebrews 4:1-13
3	Hebrews 4:14-5:14
4	Hebrews 6:1-20
5	Hebrews 7:1-19
6	Hebrews 7:20-28
7	Hebrews 8:1-13
8	Hebrews 9:1-10
9	Hebrews 9:11-28
10	Hebrews 10:1-18
11	Hebrews 10:19-39
12	Hebrews 11:1-16
13	Hebrews 11:17-31
14	Hebrews 11:32-12:13
15	Hebrews 12:14-29
16	Hebrews 13:1-25
17	James 1:1-18
18	James 1:19-2:17
19	James 2:18-3:18
20	James 4:1-17
21	James 5:1-20
22	1 Peter 1:1-12
23	1 Peter 1:13-2:10
24	1 Peter 2:11-3:7
25	1 Peter 3:8-4:6
26	1 Peter 4:7-5:14
27	2 Peter 1:1-21
28	2 Peter 2:1-22
29	2 Peter 3:1-18
30	1 John 1:1-10

date	Scripture
1	1 John 2:1-17
2	1 John 2:18-3:2
3	1 John 3:3-24
4	1 John 4:1-21
5	1 John 5:1-21
6	2 John 1:1-13
7	3 John 1:1-14
8	Jude 1:1-25
9	Revelation 1:1-20
10	Revelation 2:1-17
11	Revelation 2:18-3:6
12	Revelation 3:7-22
13	Revelation 4:1-11
14	Revelation 5:1-14
15	Revelation 6:1-17
16	Revelation 7:1-17
17	Revelation 8:1-13
18	Revelation 9:1-21
19	Revelation 10:1-11
20	Revelation 11:1-19
21	Revelation 12:1-18
22	Revelation 13:1-18
23	Revelation 14:1-20
24	Revelation 15:1-8
25	Revelation 16:1-21
26	Revelation 17:1-18
27	Revelation 18:1-24
28	Revelation 19:1-21
29	Revelation 20:1-15
30	Revelation 21:1-27
31	Revelation 22:1-21